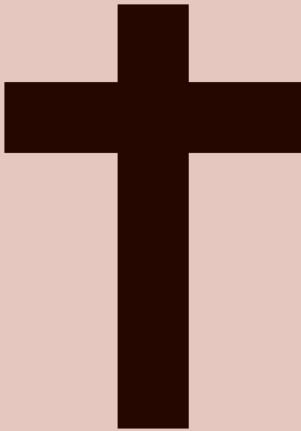

God-are Jögoru
I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua New
Guinea

Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa

Contents

FRT 1
MATTHEW 3
MARK 80
LUKE 129
JOHN 211
ACTS 269
ROMANS 346
1 CORINTHIANS 382
2 CORINTHIANS 417
GALATIANS 439
EPHESIANS 453
PHILIPPIANS 465
COLOSSIANS 473
1 THESSALONIANS 481
2 THESSALONIANS 488
1 TIMOTHY 492
2 TIMOTHY 502
TITUS 509
PHILEMON 513
HEBREWS 515
JAMES 542
1 PETER 551
2 PETER 561
1 JOHN 567
2 JOHN 575
3 JOHN 577
JUDE 579
REVELATION 582
Read the New Testament 619

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea
[aom]

Translation: © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Print publication, 1991 by Bible League International

Web version
2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Your are free to share – to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice – For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri.** Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating.** Na tu, **yu no ken senisim Tok.**

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa. Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela.**

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela.**

God-are Jögoru I'oho

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jiobe rovade jöhoje.

¹ Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jiobe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

² Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje.

³ Judah hu Perez o Zerah-mesi vavue jiadeje. Jabesi vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje.

⁴ Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje.

⁵ Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje.

⁶ Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje.

David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje.

⁷ Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje.

⁸ Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uziah-are vavue jiadeje.

⁹ Uziah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje.

¹⁰ Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje.

¹¹ Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajohuro muorovo'i rueromo Israel rajoho tövëvoromo ujuoho va'oromo Babylon rëmäreje.

¹² Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmäre maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje.

¹³ Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje.

¹⁴ Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje.

¹⁵ Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje.

¹⁶ Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu Iesuare vëme jiadeje. Iesuare jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷ Iesuare hijo miono'o ho ëhi jiobe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro David-arire ë vituoho jioromo bëhohu'o ujuhu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare ë vituoho jioromo bëhohu'o ujuhu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jiobe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare ë vituoho jioromo ujuoho aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

¹⁸ Röhu Iesu Keriso rahadoho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhëro uarovoromo arijareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ëro hu dë'e jiamu.

¹⁹ Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ëro Mary nugö'ö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojami'iröhoho bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri ëhi ë'ejöjo.

²⁰ Èhi uehorovojuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo uavavamu: David-are hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Èhesi bëhoho bogo aho ujoho bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojамamu dë'iraejë'e höjo.

²¹ Harihoho rahego hesi ihoho Iesu jumuvonëjo rabëni huro hesi aribövi jabesi sisëho mu'uvëhoromo maro rëmo'ië'e jiaje.

²² Röhu ë mue aho'o rovade hesi bëhoho ëhuro Badahu hesi jö majëhijaje a uavamu jajivadëhi ëhi jioröhego.

²³ Jajivoromo ëhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo harihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvo'aruëjo. Emmanuel ë iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

²⁴ Amo Joseph-ro niavë'ëro ri'öromomo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi magonahoho masuvadeje.

²⁵ Masuromo röhu bogo hu'oho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahego niavo'iröhëro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

2

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovare jöhoje.

¹ Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are ë rahadeje Herod sa'a a bëröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore surovareje.

² Suorovoromo uëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a bëröme jioröhego rahade aharihoho dinö'e höjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijoho rojomamu garomo hu rajahi'i rovare höjo.

³ Èjoho heromo Herod sa'a a bërömhuro dë sisërëromomo uehore gö gö baejadeje Jerusalem amo rajo a ioro'iorohu'o.

⁴ Uehore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o uëvamu gemuoro gagovoruomadeje. Gagovamu uëvadeje: Bëröme namiromomo ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo.

⁵ Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

⁶ Bethlehem ja Judea sa'are javajoho Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho bogo bise'oho jio'a'ajëjo. Jasirire jioromo a bëröme rue'a'ajëjo. Rueromo nasi aribövie Israel rajoho muebejëvo'ajëjo.

⁷ Èhi majahijamu hegorovo Herod-ro ë sa'a gö rajo a masijohuro ruejöro saginiëri jöe nugö'öromomo uëvadeje: Èjjijoho maja raburo aevoromo rojomamu gavarije höjo. Nadi ruëroho numëroho ue'i majaho ma-gemu uevego na hejöjo.

8 Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue Bethlehem amoro va'irarijoho aharihoho avoho nahobe jijihorëjo. Birohogoro rueromo dinö'e jiajoho uerego na he'iröjo na'o ë va'oromo hu rajahi'irode.

9 Ëhi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro urimo va'adoho va'o aharihehu hijajire ë hesi simano bure namijadeje.

10 Namijamu ganugoromo bogo bise'o vadu'oho nimorohareje.

11 Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu. Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahijareje. Rajahiromo inömo inömo jiovoromo suvuore bamahareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh ëhi i'imamareje.

12 I'imamë'ëro nia'ovonö'te hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'ö va'irarijé uëvamu hegorovo vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

Joseph-hu Mary'o Iesu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiro mo Egypt sa'are va'are jöhoje.

13 Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rovamu. Aneraëro rueromo uavavamu: Ri'ö aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiro mo Egypt sa'aro va'ëjo. Va'o ëhuro jionëjo hujeji naro uavego rue'irane ë hesi bëhoho Herod-ro aharihoho ano'i naho'ië'te jiaje.

14 Ëhi uavamu hegorovo Joseph-ro ri'öromo jabumë hu'iraejëvoromo vahi'e ë amoho vuonugo'i Egypt va'adeje.

15 Egypt va'oromo ë hijuvo hejade uavavamu: Herod guomë'e hö uavamu hegoro rovadeje. Ëmue aho'o rovade hesi bëhoho urimë'i Badahu uavamu hesi jö majëhinövade aehu jajivadëhi ëhi jioröhego. Badahu uavade jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'ëje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovë'e höjo.

Asisö'o inino bijuëmare jöhoje.

16 Ëhi ë'areje röhu ë hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gö rajo masijoho bogo vejö'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare höromo dë vörönimo avohadeje. Dë vörönimamu hesi aribövioho jöe bijuëmorëjo. Magonahoho nadi vadune niö'i iosiramë'oho nadi a'i asisö'o ioro'ioroho aho'o bijuëmo barërejo. Mami'e sa'a gö rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejë'ëro ëhuni vadune niö'i bogo iosiramijë'e asisö'oho bijuëmoröhego uëvadeje. Uëvamu iae va'oromo bijuëmoruomadeje.

17 Bijuëmamu ëhuro mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu uëvadëhi ëhi jiadeje.

18 Jeremiah-ro ëhi uëvadeje:

No hejaruëjo Ramah amore uvavo'ego.

Hara'uoromo nivavo'ego.

Rachel-ro hesi ujo ömo'ö mohuni nivavajëjo.

Hesi ujoho barëjahë'ëro aehu sanuamaruoho bogo ejajëjo.

Iesumëhu Egypt jioromo vuonorö'ö rovere jöhoje.

19 Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badare aneraëro rueromo

²⁰ uavamu: Ri'öromo aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'aro vuonorö'ö va'ëjo aharihu ano'i uehorovare aribövioho mami'e vuovë'te jiaje.

²¹ Ëhi majahijamu hegorovo Joseph-ro ri'öromo aharihohu'o vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'are vuonorö'ö rovadeje.

²² Rueromo hejade uvavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bövie namiromo Judea sa'aho muebejaje hö uvamu hegorovo juhuonivoromo ë sa'aroho bogo hijadeje. A'i nia'ovo'iraeromo hejade God-are jöe rueromo majahijamu hegorovo Galilee sa'are va'adeje.

²³ Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ë hijadeje. Nazareth hijade hesi bëhoho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivarëhi ëhi jioröhego. Jajivoromo ëhi uvareje: Aëro hesi jöho atoromo uvo'a'aruëjo: Hu Nazareth raje ae höjo.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu ëhi ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu John a bapataeto vaejëvaje ahuro Judea sa'a a rumo'ere Jordan jovo riröre hiromo jöho majëhinövadeje.

² Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhi majëhinövadeje.

³ Ëaho John hesi jöho God-ro mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

⁴ Ëhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje.

⁵ Ëhi'ego Jerusalem amo rajoho Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ëho jaburo rueruomonövadeje.

⁶ Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁷ Ëhi'oromo John-ro gavade Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo.

⁸ Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo.

⁹ Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömoho jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo.

10 Rõhu tonëro ijoho bëhi'lo huo'õ'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raej'e jeiego huo'õromo vëniro huo'ië'ajëjo.

11 Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje hõjo aëro garuomorõhego jemë õri sisëho vuonugo'i aevoromo õri mare jijihë'e jëvego. Rõhu ae gö nasi ijonõ rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo bõrõmoho hõjo. Naehu hesi mu bise'lo vaejahoromo hõru sino ujuoharomo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'lo bise'e rabe vaejaho'ibejodoho rõhu na ma-bise'e jevajëjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënerõ bapataeto vaejëvo'ajëjo.

12 Hesi ijo garanoho õvore hõjo. Ijo garanoho õvore jië'ëro ioho tevoromo dõro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vëniro huo'a'ajëjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jõhoje.

13 Ëhi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore hörõjadeje John-ro hu bapataeto vaejõro.

14 Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejevo'ibejanëjo iae mae jio'ibejajo. Rõhu jero rabëni nasi õrioho rovane hõjo naro ja bapataeto vaejavõjõro.

15 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avevejõ'e naehu uavajëhi ëhi ë'ëjo. Ëhi ë'ë'o'oho ëhuro God-hu nimaje muoho vae'ejarëjo. God-hu nimaje mu noehu vae barëjë'o'oho iae mae hõjo. Iae mae hõjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

16 Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire nami-jadeje. Namijamu õ'idõho arorovadeje. Arorovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahue guaho va'ënohuro ruvebiromo hesirire gerejamu.

17 Ëhi'amu ae aho'obëhe hejareje õ'idõre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe hõjo. Na hu garomo ëhuro nasi dë vövõbajo'o'oho nimorohevajëjo.

4

Iesuhu mu sisë vaejõro Satan-hu bijioho gavade jõhoje.

1 Iae Satan-ro Iesure dëre bijioho garõhego God-are Aru'ahëro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a göre ajiomadeje.

2 Ajiomoromo ioho bogo ijë'e majae vahie ma-hibe va'amu majae aho'obëhe 40 barëjadeje. Majae aho'obëhe 40 barëjamu vadunëro hõmadeje.

3 Hõmamu dëre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'o'oho ave munëho uëvego irae'amajo.

4 Irae'amajamu ruehuro uavadeje: Rõhu God-are jõho jajivoromo ëhi uvë'e hõjo: Aehu iemu uehorovë'o'oho bogo maho raromo'aruëjo. A'i God-hu jõe aho'o jövajohuro ëhuro mae raromo'aruëjo.

5 Ëhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo ajio ruhe God-are osa bõrõmo hesi dõre ba'õjio ë nugamu namijadeje.

6 Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'o'oho jõrõ'õrovëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jõho ëhi uvë'e hõjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja muebejavo'aruëjo. O hesi surire jõ göho ëhi uvë'e hõjo: Aner-aho jaburo õvore ma'enagonõvo'aruëjo jasi hõrure munëro bibejavõjõeni. Ëhuni jõrõ'õrovëjo.

7 Jörö'örovëjumu uavadeje: Röhu ave God-are surire jöhu'o ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo.

8 Ëhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru ëgobövire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu din'öte din'öe raromoromo muebe'amarue öri ari'öho sa'ae inöme inöme bövire bise'e ma-mabëhe jï'ëgo aehu muebe'amaruoho ëho röjahi barëjadeje.

9 Röjahiromomo uavadeje: Ëbövioho bise'öho aho'o jasi örire bojami'ëjjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijë'öho iae na bojami'ëjjo.

10 Bojami'ëjjoamu ruehuro uavadeje: Satan va'ëjo. God-are surire jöho uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahoromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

11 Ëhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu aneraëro rueromo Iesu ajami-jareje.

Iesuhu Galilee sa'are hiromomo aevoromo hesi mu vaejade jöhoje.

12 Ëhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John bapataeto vaejavuaje aho aëro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amë'e höjumu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje.

13 Ajiomoromo Nazareth amore hiromomo ëho vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum amoho jovo e'u riröreje Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi öri ari'ere.

14 Iesuhu ë sa'are hijade hesi bëhoho God-hu uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ho God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

15 Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi sa'aho jovo börömore va'arue öroho Jordan ioro'ioro göre sa'aho ë sa'are Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajehu ë Galilee sa'are raromaruoho

16 ë aribövioho ramoramom'ere raromarue höjo.

U'emu aji mabëhe iae garuomom'ajëjo.

Jaruvoho ramoramom'ero vuovo öriro jijiharue höjo.

U'emu ajoho rueromomo jabesi örire ajivëvom'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi Iesuro ëhi Galilee sa'are hiromomo ajoho barovadeje.

17 Iesuro ajoho barueromomo aevoromomo jöho majëhiromomo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromomo muebejëvego.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromomo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

18 Ëhi'oromomo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'ëro viöho jovore ba'amamu.

19 Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehëjo nari röjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomom'iröhe höjo.

20 Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromomo hesi ijore ijore jirehonövareje.

²¹ Ēhi'amu Iesuro va'i gavadeje ae gö ö'o ö'o James'o John'o Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabesi vavuohu'o gemuore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëgorovo uvëvadeje: Ruehëjo.

²² Ruehëjamu hejë'i jaburo boat-ohu'o jabesi vavuohu'o ë vuonugol'i aevoromo Iesuare ijore ijore jirehonövareje.

Iesuhu hesi jö majëhibe a ajëmibe juvade jöhoje.

²³ Ēhi'amu Iesuro God rajahjarue osare osare God-are jö bëhoho rjëhibe God-hu bëröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje.

²⁴ Ēhi'obe juvamu huhu ëhi ë'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'o ë jöho hebe va'oruomadeje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'ehe gö gö baejë'e aribövioho Satan-are ariböviehu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisërëjë'e aribövioho övo hörü vuovëhë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabesi sa'are jioromo ruenövareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonövadeje.

²⁵ Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo bërömore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo iono gönö jioromo ë ro tagavoromo Iesu rihromonövareje.

5

Iesuhu dahorure hiromo a jö majëhijadohoje.

¹ Rihromamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro rovamu gëgorovo

² aevoromo jöho rjëhiromo uëvadeje:

Huë mae jioruomaje aribövi jabesi jöhoje.

³ Ae rahu uvë'o:ho: No bogo eni javuë'ëro hesi God-ro ajamuijaje hö uvë'o:ho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

⁴ Huë vavaeni baejarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-ro huë sanue bojëmi'ië'ëgo.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-hu uëvade bövioho bise'o:ho bae'ië'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avoharue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro mu maho nugöljëhego jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'ië'ëgo.

⁷ Ae göëni vavaenimarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo God-ro jabesi jöëni vavaenimo'ië'ëgo.

⁸ Dë vövöbajo'o ma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje höjo God ga'ië'ëro.

⁹ Muorovo öri tugoho'i huë baerovarue öri jiovarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro uvo'ië'ëgo: Jabumë nasi aboji harihu'e hö uvo'ië'ëgo.

¹⁰ Mu mae vaejago aehu ma-jabu gemu i'u bojëmego baejaruoho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

11 Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo mu sisë vaejëvoromo ae sarerëmiromo jemesi jö sisë gö gö ëma atë'oho huë mae jëvaje höjo.

12 Dë sasohoromo nimoro avohorëjo ë hesi bëhoho God-hu suvoro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Urimo jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire jabu'o aëro ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'ö iro'ö jabesi uhu jöhoje.

13 Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are aribövioho ëhi ajëmego mae jioruomaje höjo. Jemëhu ëhi sönö'e ajëmiarujoho sö hesi rihu barëjë'oho diehi'oromo röhu maho avohojöëni sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'öromo ë döre jijiharue höjo.

14 O irehu ajivego gavaruëhi jemë sa'are aribövioho ëhi ajivëvo'irarijoho jëvajëjo. Ame hojire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro jëvo'ajëjo.

15 O iro buno'iraejë'iroho hevö gagoroho bogo gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuejo ae aho'obëhe ë osare raromaruoho ajivëvo'iröhego.

16 Ëhesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-va'orahoro vaejeho aëro ë garomo jemesi Vavue ö'idöre hijajoho rajahiruomö'irajo.

Moses ö jö God-aro baeromo majëhinövare a iro'ö iro ë aribövi jabesi jögoru Iesuhu ejejo marë barë'iröhohuni ëhuni rovade jöhoje.

17 Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögorohu'ö jö God-aro baeromo majahuinövare a iro'ö iro jabesi jöhu'ö Iesu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i ë ariböviehu jajivare jöe aho'ö naehu ejejo marë barë'iröhohuni ëhuni rovode höjo.

18 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ö'idö'ö sa'a'ö birivoromo jiobe va'iröhoho Moses-are jögoroho bogo iaroho bisemu vadu'ö sisërë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo.

19 Ëhuni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'ö inino mahu'ö ahë'öho ö ae göehu ahoröhego röjëhijë'öho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'öho ö ae göehu eröhego röjëhijë'öho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo.

20 Ëhuni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'ö Pharisee ariböviohu'ö jaburo Moses-are jöho ma'ënarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'ö vaejë'öho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'arujëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

21 Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo. Jaehu a anë'öho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'aruëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo.

22 Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'öho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'ö hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'öho: Ja uehore bogojie'e ae javajë uavë'öho aëro guduamavoromo council masijo jabesi nunire baejavo va'ö hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'öho: Ja simano bogojie'e ae javajë uavë'öho ëhuro ja vëni örire va'ö hesi javajëjo.

23 Ĕhuni jasi suvuoro God-are maratuore bamaho'i ě namiromo uehorovoromo uvĕ'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jō sisĕho uehorovaje hō uvĕ'oho

24 suvuoroho maratu nuninō ěhuro bamo nugo'irōgoro urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'o sanuamirovoromo evare ijonō vuonorō'ō rueromo God-are ōroro suvuoroho bamahonĕjo.

25 Aehu jasi jō sisĕ hesirire jiĕ'ĕro ja baejavoromo court-re va'iĕ'iroho jemĕ niō'iro ōrire va'arujevaro jero ma-burĕro sanu'e jōho majahinĕjo. Sanu'e jō bogo majahijĕ'oho huro court gavaje a hesi ōvore bojami'ajĕjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ě hi'a'anuĕjo.

26 Ĕhi ma-hiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obĕhe bojami barĕ'anuĕjo. Iae na mae uĕvajĕjo.

Bogo goho'amo'irōhe jōhoje.

27 Jemĕ hejarije hōjo uvavamu: Urimo ěhi uĕvare hōjo: Nadi goho'amonĕjo.

28 Ĕhi uvamu hejarije hōjo. Rōhu naro uĕvajĕjo: Ae rahu magonaho garomo goho'amo'iĕ'ohuro ěhuro hesi simanore goho'amĕ'e hōjo.

29 Ĕhuni jasi ōvo manōrire nunehu mu sisĕ garomo ěhuro God uehorovanue mu vuonugo'iĕ'iroho nunoho jahoromo bu'ōnĕjo. Inōme gemu boremi'ōjĕ'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vĕnire va'ĕ'oho ěho sisĕ hōjo.

30 Jasi ōvo manōhuro mu sisĕ vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'iĕ'iroho tarioromo bu'ōnĕjo. Inōme gemu boremi'ōjĕ'oho majianovo'i jasi sine aho'o vĕnire va'ĕ'oho ěho sisĕ hōjo.

Bogo vaboro nugō'ō'irōhe jōhoje.

31 Rōhu ave jōhu'o uōvuĕ'e hōjo: Vaboro nugō'ō'iĕ'iroho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugō'ōnĕjo. Ĕhi uōvuĕ'e hōjo.

32 Rōhu naro uĕvajĕjo: Vaboroho bogo ma-juvĕ'e baruehu ěma nugō'ōjĕ'oho ěho huro magonaho hesi ōrire mu sisĕ vaejaje hōjo. Ĕhu'ĕro ě magonahohuro ae gō masuvĕ'oho bogo maho masu'i ěho goho'amarue muoho vae'a'ajĕjo. O ae gōehu nugō'ōjade magonaho masuvĕ'oho goho'amarue muoho vae'a'ajĕjo.

God-are ōri ari'o iho o inōmo iho bogo uvoromo darugo'e jō jōvo'irōhe jōhoje.

33 Jemĕ hejarije hōjo uvavamu: Aĕro a mamioho ěhi uĕvare hōjo: Darugo'e jō jōvoromo mu vae'i mae uavĕ'oho nadi ahonĕjo. A'i diehi vae'i uavanĕhi ěhi Badare nunoro vaenĕjo. Ĕhi uvamu hejarije hōjo.

34 Rōhu naro uĕvajĕjo: Mu vae'i mae uavĕ'oho nadi darugo'e jōho jōvo'i ma-ahorirĕro uanĕjo. Nadi ō'idō ihoho uvoromo darugo'oho jōvonĕjo God hu bōrōme jioromo ě hijaje jiaje.

35 Nadi ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jōvonĕjo God-ro hesi hōroho ě bamoromo hijaje jiaje. Jerusalem amō ihohō nadi uvoromo darugo'oho jōvonĕjo bōrōme namijaje a hesi ame jiaje.

36 Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jōvonĕjo. Simano si'ore gemu namijōro uvĕ'oho o simano ue rōvĕ'e gemu namijōro uvĕ'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajĕjo.

37 Ĕhuni nadi simano ihoho uvo'irōgoro ae ma-uĕrĕjo: Iae na ĕ'ejōjo. O bogo ĕ'ejōjo. Jōe ruĕre numĕre ěma jōvĕ'oho ěho hesi Satan-are jōho hōjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uuvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo.

³⁹ Röhu naro uëvajëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'iraerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo.

⁴⁰ Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo va'ië'iroho jasi döre ba'amanue niögohu'o bojamego bae'irajo.

⁴¹ Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'öromo nasi inömo ho bamego va'oromo ëhuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromo bamajöro uavade röho ho iosiramiromo va'o numori'o bamahonëjo.

⁴² Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamë'oho bojaminëjo. Ma-jahuri bae'i nimë'oho nadi nijio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

⁴³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Jasi ae gemuoho huë baenëjo. Ja'o muorovaje aho nue huodivonëjo.

⁴⁴ Röhu naro uëvajëjo: Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo.

⁴⁵ Jemëhu ëhi ë'ë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëho ho Vavuehu maja ëni nugö'öjajoho bogo a mahuni gemu nugö'ö'i a mahu'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromo nugö'öjaje höjo.

⁴⁶ O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: Ëhuni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baeruomaje aribövioho jabu'o ëhi jabesi aganoho huë baejëvarue höjo.

⁴⁷ O jemëhu jemesi ö mueno'emu rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu'o iae ëhi gemuoho ë'oromo jabesi ö mueno'ohemu rajëhijarue höjo.

⁴⁸ Ëhi jië'e jiaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehu mu bövi bise'o ma-mae vaejajëhi jemë'o ëhi avoho vaerëjo.

6

Bogo aehu göjoro suvuro bojëmi'iröhe jöhoje.

¹ God uehorovarue mu vaejë'iroho gavë'iajo. Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ëhuro aëro jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro suvuroho bogo mana bojëmi'ajëjo.

² Ëhi jië'e jiaje mae sisë bogojië'e a huë baeromo suvuro bojëmi'ië'iroho nadi sinemuoho nimorohoromo hëgöe huanovoromo uvorëjo: Suvuro'e ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae jio'amaje aribövi jabesi mue höjo. Ëho jaburo God rajahijarue osare raromoromo o örire jijihoromo ëhi a nunire nimorohë'i suvuroho i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-iöro'iöremu bae barëjë'e höjo.

³ A'i jemëhu huë baeromo a ajëmijë'iroho övo maehu ae ajëmijë'oho nadi adoho huruoho majahi'i

⁴ jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri ajëmijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejogo gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

⁵ O jemëhu God-are örire jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahijarue osare o öri duvahore riravoromo parie vae'i nimoruomaje höjo aëro gëjörö. Röhu aveho na jö mae uëvájëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo.

⁶ A'i jemëhu God-are örire jö atë'iroho jero jasi sivue osaro va'oromo ojoho tugohoromo parie vaejogo jasi Vavue gurihuro hijajohuro he'irajo. Èhi'oromo pari vaejë'oho jasi Vavue jaehu saginiëri vaejogo gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

⁷ O pari vaejë'oho nadi ruëroho numëroho ma-atobe va'orëjo. Hesi God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro uvoruomaje höjo: Nani noehu jö ëgobövi jaguomaj majëhijë'oho ëhuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruëjo.

⁸ Jabuhu pari vaejaruëhioho nadi ëhioho è'orëjo. Bogo pari vaejarue majare jemesi Vavuohuro jemesi huë vavaenoho huro urimo gavaje höjo.

⁹ Èhuni jemëro jöho nadi ëhioho jagu'irögoro a'i aviëhi jië'e jöho majahiro mo parie vaerëjo. Uarëjo:

Nosi apajo. Ö'idöre hijanuoho
jero ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego
noro ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

¹⁰ Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego
no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

Jasi aharire gemu raromoromo jaehu nimanuoho ruhe ö'idöre mae eja-
haruëhi
ave sa'arohuro ëhi ejaho'irarëjo.

¹¹ Nosi ioho jaruvo i'imamuijogo no ue'ahago da'uaguajo.

¹² Nosi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo.

Ae göehu no sisë vaejavuego noehu uehorovoromo vuonugaruëhi jero ëhi
ajamuinëjo.

¹³ Nadi vörö'eroho ramuego rireromavuo'i
a'i ajamuinego A Sisëho bogo ruahö'öjavuo'irajo.

¹⁴ Èhesi bëhoho jemëhu a jabesi sisë uehorovoromo vuonugë'oho
ëhuro jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo
vuonugo'ajëjo.

¹⁵ O a jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavuohuro
jemesi sisëhu'o bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

Bogo aehu göjörö God uehorovo'i i vuonugo'iröhe jöhoje.

¹⁶ O jemëhu God uehorovo'i i vuonugë'iroho döëremu mae jië'e
ariböviehu nu ano'e sisërërovaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Èhesi bëhoho
döëremu mae jië'e ariböviehu i vuonugë'oho jabesi nu ano'oho ijumor-
ovarue höjo aëro gëjörö jabuhu i bogo ijaruoho. Röhu aveho na jö mae
uëvájëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-
ioro'ioremu bae barëjë'e höjo.

¹⁷ O jaehu i vuonugë'oho jasi sine bövie bise'e avohorovoromo ninugu'e
jövëro simanoro otehoromo nu ano'oho u'orovonëjo.

18 Èhi è'è'oho aho bogo ga'a'aruëjo ja ioho vuonugë'e javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihiro hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajëjo. Jasi Vavue jaehu saginiëri vaejago gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Ave sa'are bogo a'i ö'idöre inömo babaenemi'iröhe jöhoje.

19 Röhu ave sa'aroho nadi inömoho aho'obëhe jemesi sinënioho avohoromo babaenemirëjo. Sa'aroho inömoho dë'irae'amaje höjo. Majo majëro tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e ariböviëro osaho dadovoromo ujuoharue höjo. A'i ö'idöro avoho babaenemirëjo. Ö'idöroho inömoho bogo dë'irae'amaje höjo. Majo majoho bogo tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue höjo.

20 Inömo inömoho nadi jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öroro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Èhi jië'oho majo majoho bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröhoho bogojio'ajëjo.

21 Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

22 Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo.

23 O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Èhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro ramoramovavë'ohuro ëhuro ramoramoro maro hi'a'anuëjo.

Monie iruno'e niögu suhi'e ë hesi jöhoje.

24 Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Èhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni jëvo'ajëjo.

25 Èhuni uëvajëjo: Nadi uvorëjo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromoe'jarëjo. O uho niögu'o rabëro sino haho'oho rio-givo'ejarëromo nurunurumorëjo. Èhesi bëhoho ioho ma-bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujoho ëho börömoho höjo. Uho niögu'oho ma-bise'e jio'i sino haho'o jëvajoho ëho börömoho höjo.

26 Röhu ugehu döre va'aruoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho ugoho bogo ëhioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho bahjarue höjo. Bogo ëhioho ë'oruumaje höjo röhu jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Èhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo.

27 O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromoe'jarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiro mo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo.

28 O niögënioho rabëni nurunurumaruje höjo. Bëhoho bogohöjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo.

29 Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuohuro ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ëho ma-jianovo'i ave resu resuohuro ëhi ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo.

³⁰ Jaruvēhi resu resuoho rijego nērēhi ēhi aēro jahoromo vēniro huo'amarue hōjo. Rōhu ēhi jiē'e resu resuoho God-ro muebejego marēromo kavuo'amaje hōjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemē masijo mae jēvājējo. Ēhuni uvorējo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niōge i'imamui'ajējo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribōvie jēvājējo.

³¹ Ēhuni nadi uvorējo: No i rabe jovo rabe i'ejarējo. O niōgu rabe io'amo'ejarēromo nurunurumorējo.

³² God-are jō bogo hejē'e raromarue aribōviohuro ie jove bōvie bise'e ēhuremu uehorovuomaje hōjo. Rōhu jemēro nadi ēhioho ē'orējo. Jemesi Vavue ō'idōre hijajohuro iae mae garomo uvajējo: Jemē iēro jovēro rabēro ēhuro birivoromo raromarujējo.

³³ Ēhuni nadi ēhemuoho uehorovo'i a'i God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje muoho noehu vaejōro huhu nimaje muoho ēho nunoro bamorējo. Ēhi ē'ē'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejēvoromo rōhu ie jove niōge givae bōvie bise'e ēhu'o romoromoro bojēmi'ajējo.

³⁴ Ēhuni nērōhunioho nadi nurunurumorējo. Nēri evare ē maja hesi muoho uehorovo'arujējo. Majae gemu hesi huē vavaene jaruvo majae gemu uehorovarujoho hōjo. Ēhuni nēri hesiroho nadi nurunurumorējo.

7

Bogo dōro bamorovoromo a jabesi sisē mevo'irōhe jōhoje.

¹ Rōhu nadi dōroho bamorovoromo a jabesi sisēho mevorējo. Jabesi sisē bogo mevē'oho God'o jemesi sisēho bogo mevo'ajējo.

² Jemē diehi jiē'e uehoro baeromo mevarujēhi God-ro ēhi jiē'e uehoroho baeromo mevēho'ajējo. I'u'e mae bojamē'ohuro ēhuro i'u'e mae bae'a'arujējo. O bisemu bojamē'oho bisemu bae'a'arujējo.

³ Ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo bōrōmehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuējo.

⁴ Jasi nunire ijo bōrōmehu tugohavē'oho ēhu'oho ja rabēni jasi aemo'aemoho uanējo: Ē'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahōjo.

⁵ Sareri ae javajējo. Jasi nunire ijo bōrōmehu tugohavajoho jero urimo jahonējo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuējo.

⁶ Rōhu God-are inōmo maho nadi ōho mēmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhō'orējo. Ēhi ē'ē'oho jaburo ōnu bijō'ero vaenugoromo evare huotorovoromo jemē umijēvo'ajējo.

Birivoromo God ua ga'irōhe jōhoje.

⁷ Rōhu birivoromo God ua garējo. Birivoromo ua gavē'oho ujuoho'arujējo. Birivoromo nahorējo. Nahē'oho biroho'arujējo. Ojoho ano'anovorējo. Ano'anovē'oho God-ro jiovēho'ajējo.

⁸ Ae rahu ua gavē'oho ujuohoruomo'ajējo. Nahē'oho birohuruomo'ajējo. Ano'anovē'oho ojoho jiovēho'ajējo.

⁹ Nasi jō hejarujoho ae gō vavu ōmo'ōmo'e jēvājējo. Jemesi harihehu uēvē'iroho: Ie bojemego na ijō uēvamu hejē'oho na jemē sareramiromo munē bojamirējo.

¹⁰ O uēvē'iroho jovo mie bojemego na ijō uēvamu hejē'oho na jemē sareramiromo sigobu sisēho bojamirējo. Bogajo. Jemē i mae i'imami'arujējo.

11 Jemë sisë aribövïe jëvavjêjo rôhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije ôroho iae gavaruje hôjo. Jemë sisë jëvo'i ô'idôre hijaje jemesi Vavuho mae jiaye jemëro biririvoromo uvorêjo: Hu maëro jië'ëro ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabêhe bojamuinôvo'ajêjo.

12 Êhi jië'e jiaye jemë ae göehu diehi vaejêvojôro nêgë'oho jemë'o êhi jië'e muoho ae gö jabesi ôroro vaejêvorêjo. Êhi jië'e mu vaejê'ohuro êhuro Moses-are surire jôgorohu'o jô God-aro baeromo majêhinôvare surire jôhu'o ê jô hesi bêhoho ejêho'arujêjo.

Ojo harihure rumo va'irôhe hesi jôhoje.

13 Rôhu ojo harihoro rumo va'orêjo. Vëni'ere va'arue ojoho ôroho bôrômëro jië'ëro êhu'ëro ae aho'obêhe ê va'oruomaje hôjo.

14 A'i maro raromorêhe ojoho ôroho bïsharihe jië'ëro hesi ae magemuëro gemuëro birohoromo ê va'arue hôjo.

Jô majahuijarue ae gö jabesi mure garomo uvo'ejjo: Sareri jôe majahuijarujêjo. Êhesi jôhoje.

15 Gavë'i raromorêjo. Aëro rueromo God-are jôho huotohuotovoromo majêhijego ejêhøjêni uëvavjêjo. Jabumë ma-dôhemu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vôrô'e mioho va'ëne jio'amajêjo.

16 Jabesi mure garomo uvo'a'arujêjo: Êaribövïoho God-are jô sareri'e majahuijarue aribövïoho jïoruomajêjo. Rihu'e grape bajo uro'ïë'ïroho ê ô'ïremu uro'i bibê'e ijo sisëroho bogo uro'a'anujêjo. O meso bôso uro'ïë'ïroho mesoremu uro'i bibê'e resu sisëroho bogo uro'a'anujêjo.

17 O ijo mahuro bajo mae rae'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje hôjo.

18 Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje hôjo.

19 Ije aho'obêhe bajo bogo ma raejê'oho huô'ôromo vëniro ruruhô'ôjarue hôjo.

20 Êhu'ëro jië'ëro jabesi mure garomo uvo'a'arujêjo: Êho jaburo bogo rae avohê'ëro God-are jôho bogo avoho majahuijarue hôjo.

Bogo Bada ma-dôëremu uvarue a'i Vavuehu nimaje mu vaejarue aribövïehu God-are ôri ari'ere va'irôhe jôhoje.

21 Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are ôri ari'eroho va'oruomo'ajêjo. Ioro'ioroho bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ô'idôre hijaje aehu nimajoho ê'ë'ohuro ê aribövïohuremu êho va'oruomo'ajêjo.

22 Êmajaho rue'ïramu ae aho'obêhe ueruomo'ajêjo: Bada Badajo. Noro jasi ihore God-are jôho majêhiromo Satan-are sisë aribövïoho a dêroho rarov'ôjêvoromo mu masijoho aho'obêhe vae'amare hôjo.

23 Vae'amare hô'ïramu evare naro uë'ejôjo: Na jemë bogo gëvode hôjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövïe jëvaje êhuni rori'o va'ohêjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jôhoje.

24 Rôhu naehu jôvaje jô ae rahu ejehajoho êhi jië'e a hesi jôho naru uhu'e majêhi'ïë'ajêjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade hôjo.

25 Vaejê'ëro êni bôrômëro jovo bôrômëro buru bôrômëro rueromo ê javuoho anade hôjo. Anamu bogo buevade hôjo munë'e sa'aro vaejê'ëro. Nasi jô ejehaje aho ê simano ma'e aho va'ëne hôjo.

26 A'i naehu jövaje jö ae rahu heromo bogo ejehajoho ähi jië'e a hesi jöho na majëhi'ie'ajëjo. Simano sisë'e ae gemuëro javuoho nie'ure vaejade höjo.

27 Vaejë'ëro ëni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anamu buevade höjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahörö'e buejade höjo. Ahia mino'ëjo.

28 Ëjöhö Iesuro majëhi barëjamu ë tagavare ariböviohuro heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo.

29 Ëhi uvoruomade hesi bëhoho jabesi jögoru öri röjëhjarue ariböviehu röjëhjarëhioho hu bogo ëhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

8

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

1 Iae Iesuro dahorure abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'obëhe hu rihioromoruomadeje.

2 Rihioromoro sino jomo'e ae gemuëro hu birohoro ague aho hiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi ninoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo.

3 Ajemi'anuëjamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjë uavamu gavë'i jomoho rireromoro hesi sinore sisë sisëho barëjadeje.

4 Sisë sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoro God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo.

Iesuhu Rome rajo hesi mu vaejaje a avohade jöhoje.

5 Ëhi'onugoromo Iesuro va'o Capernaum amore höröjajadeje. Höröjamu Rome raje muorovo simano vaejaje ahuro rueromo uavadeje:

6 Bada nasi mu vaejahaje aho guomo guome jioromo vi'ehe sisë maro baeromo bogo vuodovë'e ma-röhoremu raromajëjo. Na ja ajaminëjo o bogajo.

7 Bogajamu uavadeje: Iae na ja'o ö'oromo hesi sinoho ajami'ejöjo.

8 Ajami'ejöjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare ö'ë'ohö bogo maehu höjo. A'i ma-jö'ëro jöe jövego nasi mu vaejahaje aho marë'irajo.

9 Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jevë'ëro nasi jöho ejehoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'ohö: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'ohö: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'ohö: Mue ëhi ëhi vaejë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Ëhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marëjajo.

10 Ëhi uavamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromo hu rihiorome aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Ëhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo.

11 Ĕhuni uĕvąjĕjo: Sa'a ioro'ioro raje ae aho'obĕhe maja rojomajire beva'ajire jioromo God-are őrĭ ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'o gemuore raromoromo ie ue'ahoruomo'ajĕjo.

12 A'i Israel raje God-are őrĭ ari'ere va'o raromo'irőhe rőho jĭĕhajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'őjĕvo'iramu ĕho bogo va'i rori'o ramoromoro va'a'aruĕjo. Ĕdirő'ore ae aho'obĕhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajĕjo.

13 Ĕhi uĕnugoromo Iesuro ĕ simano vaejaje aho uavadeje: Va'onĕjo. Diehi jio'irőhego jaehu mae uehorovanĕhi iae ĕhi jiaho'ajĕjo. Ĕhi uavamu gavĕ'i evare hesi aho marĕjadeje.

Iesuhu ae aho'obĕhe jabesi sino ajĕmade jőhoje.

14 Ĕhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vőrő'irae'ego rőhore raromamu.

15 Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi ővoho rĕhahamu vőrőho u'uhadeje. Vőrőho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'oromo Iesuni iruno'e avohahadeje.

16 Ĕhi'amu majae beva'amu gavĕ'i Satan-are a sisĕhu dĕre abue'amĕ'e aribövĭoho aho'o aĕro ső rovareje. Ső rovamu gagoro Iesuro jőe jővoromo ajĕmiromoro Satan-are aribövĭoho rarovő'őjĕvadeje. O guomo guomo'e aribövĭoho aho'o jabesi sinoho avohĕvamu marĕjĕvadeje.

17 Ĕhi a ajĕmade hesi bĕhoho mami'e jő God-aro baeromo majĕhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo uvadeje: Nosi guomo guomo hesi i'uoho huro nigemahuĕ'e hőjo. Nosi vi'ehoho rori'o bava'ĕ'e hőjo.

A ioro'iorehu Iesuale ijore ijore jijihö'ia'amugo Iesuhu jő majĕhijade jőhoje.

18 Ĕhi'oromo Iesuro gavade ae aho'o hesi bĕhire ruĕ numĕ tagavamu gĕgorovo hesi ijorajo őmo'omoho uĕvadeje: Ruerego no e'u ionĭ gőnő va'irarĕjo.

19 Ĕhi uĕvamu Jew rajo jőgoru őrĭ rőjĕhijaje ae gemuĕro rueromo Iesu uavadeje: Tisa ja dinő'e dinő'e va'ĕ'iroho na jasi ijore ijore juvonővo'ejőjo.

20 Juvonővo'ejőjamu Iesuro ĕ aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuĕjo rőhu je'lo majehu sa'a gagore rőho avohoromo mare raromaruoho iae jiajĕjo. O je'lo ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajĕjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajĕjo. Nadi uvonĕjo: Nőrő'o hibe juvĕ'oho mae hibe juvo'ejőromoro nasĭriroho ruenĕjo.

21 Ĕhi'amu Iesuale ijore ijore juvaje ae gőero ri'oromo Iesu uavadeje: Bada uvego na nĭmo vuonorő'ő va'oromo nasi vavuoho guavo'irőjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'irőjo.

22 Juvo'irőjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvĕjo. Vuonugego vuovo őrĭre jijiharue aribövĭohuro jabesi aribövĭoho guavo'amo'irarĕjo.

Iesuhu uavamu jovo bőrőmehu ruhosőjade jőhoje.

23 Ĕhi'oromo Iesuro boat gagore ajio hijamu hesi ijorajo őmo'omohuro hu'o ajio gemuore raromoromo va'areje.

24 Va'ihö gavareje e'u dĕre buru bőrőmoho rueromo jovoho hasa'ego boat gagoho abo rarovamu. Abo rarovo'i rőhu Iesu niavĕ'e jiadeje.

²⁵ Iesu niavè'e jiamu gagorovo va'lo ioromo uavareje: Bada ajamuëjo. Vuovavuo'iè'ajëjo.

²⁶ Vuovavuo'iè'ajëjumu uèvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Jemë God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Èhi uënuGOROMO ri'öromO burohu'lo jovohu'lo uèvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjumu jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje.

²⁷ Ma-jörume ruhijamu gavë'i rueho jaburo uarovareje: Ave aho diehi jiè'e ae hõjo. Huhu uèvè'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'lo jovohu'lo jabu'lo hesi jõho ejaharue hõjo.

Aru'aho sisë ae niõ'i jabesi dëroho Iesuhu rarovõ'õjëvade jõhoje.

²⁸ Èhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'lo e'lu ioni gönö Gadarene rajo jabesi sa'are va'lo baboro bejareje. Baboro bejumu gavë'i ae niõ'iro guavo'amarue juju gagore arijë'ëro rueromo Iesu birohareje. Röhu è ae niõ'ioho Satan-are a sisëro dëre abueruomë'ëro jiè'ëro vörö ma'e jëvadeje. Èhuni ae aho'obëhe juhuonivareje è örire jijihoi'iröhoho.

²⁹ Èhi jiè'e vöröho jëvè'ëro bihororomo ma-darugo'lo uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane hõjo. Noehu i'u bae'iröhe majaho bogo rovè'e na ja èma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'i rovane hõjo. O diehi'avuo'i rovane hõjo.

³⁰ Rovane höromO gavare aruhëre mahe aho'obëhe gemuoro ie ue'ahamu gagorovo

³¹ Iesu uavareje: Ja rarovõ'õjavuogorovo uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'lo abuejarëjo.

³² Abuejarëjumu uèvadeje: Èhuro va'ohëjo. Va'ohë uëvamu hejè'i è ae niõ'i jabesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu è mahohuro aho'obëhe baradore va'lo rireromoromo e'ure siö ruruhõ'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue ariböviohuro huruomoromo amore va'oromo ae uèvareje: Aru'aho sisëhu dëre jëvade aho èhi marëjëvihijajo. O mue gö gö èhi èhi ruehijajo.

³⁴ Èhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu biroho'i rueruomadeje. Rueromo garomO uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

9

Övo hörue vuovahë'e a Iesuhu ajamade jõhoje.

¹ Èhi'amu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo dëre va'adoho va'lo hesi amore ravo'amadeje.

² Amore ravo'amamu gagorovo övo hörue vuovahë'ëro hesi maratuore raromaje aho èro giojimo barovareje. Barovamu gagorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo hörue vuovahë'e aho uavadeje: Harihohajo. Ma-biririvëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e hõjo.

³ Mu'u barëjahë'e hõjumu hegorovo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro uehorovoromo uvareje: Asë'ëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo.

⁴ Èhi uvamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë èhi uehorovarüëromO uèvadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujëjo.

⁵ Jemë'lo uehorovohëjo. Nani ja ae èma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hõ ua'a'anuëjo. Ja èhi ua'ibejanëjo aho nunoho

bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jöv'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjogo ja javojagojöëni.

⁶ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijogo God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'u'vaje darugoho baej'e jevego. Ëhi uënogoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo.

⁷ Va'ëjamu iae ri'öromo hesirëro va'adeje.

⁸ Va'amu gavë'i ë ariböviohuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamumu böröme ë'ade höromo God rajahiruomadeje.

Iesuhu uavamumu Matthew-hu aevoromo hesi ijore ijore juvade jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aevoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'u'o gemuoro ioho ue'ahareje.

¹¹ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro Iesuarue ijorajoho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömo rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'o'oho sisë höjo.

¹² Ëhi jië'o'oho sisë hö uvavamumu Iesuro hu'o hegorovo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guome ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëv'e aribövioho bogajo.

¹³ Va'oromo ave jö hesi bëhoho nahoromo bihorëjo. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejoro mi suvuoroho bogajo. Naro sisë aribövioho nasinö jëvojoro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëv'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuarue ariböviehu i bogo vuonugarue jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo Iesu uavareje: No'o Pharisee ariböviohu'o God uehorovo'i ie vuonugarue höjo. Noro ëhi ë'arue höjo röhu jasi aribövioho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo.

¹⁵ Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baeruomajëjo. Bogo ëhioho ë'i iae ie ue'ahoruomajëjo. Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonuguaruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonuguaruëjo.

Jew rajehu gororovo 'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo 'iröhe jöhoje.

¹⁶ Ëhi uënogoromo Iesuro uhu jöë gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuejo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuejo i'ohuru duduhirovoromo ruho barovego böröme dadorovojöëni.

17 O wine jovo mi sino gagore bigu'ie'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Èhi è'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo dadorovego jovoho rova'ibejajo. Al' jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovoho mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

Iesuhu magonahe niö'ï Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

18 Iesuro èhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromi Iesu uavadeje: Nasi aboje avevejö'e guomajëjo. Jero rueromi jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo.

19 I'ovajamu hegorovo Iesuro ri'öromi hu'o hesi ijorajo ömo'ömo'hu'o è a hesi ijore va'areje.

20-21 Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Èmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baej'ëro jië'ëro uehorovoromi uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rehë'ohuro èhuro marëjevo'ajëromi Iesuare dejonö rueromi niögu viture rehadeje.

22 Rehëmu hegorovo Iesuro huotorovoromi magonahoho garomi uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovevamu èhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uavamu gavë'i marëjadeje.

23 Marëjumu gatorovo Iesuro va'oromi è a börömi hesi osare va'oromi gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho è raromi'ï ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo

24 uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'ï ma-niavajëjo. Ma-niavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromi ijo'ijahareje.

25 Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'öjëvunogoromi magonaho hesi osare va'oromi övoho baejamu i'ovoromi ri'öjajëje.

26 Èhi è'ade jöho è sa'aho aho'obëhe rumorovobe va'adeje.

Ae niö'ï nuni tugorohëvadoho Iesuhu ajëmamu marëjëvade jöhoje.

27 Èhi'amu Iesuro è amoho vuonugo'ï örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gatorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihioromomi uvobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo.

28 Èhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovareje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromi uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjamu uavareje: Bada io'ajo.

29 Io'ajamu Iesuro nunoho rehëhoromi uëvadeje: Èhi jië'oho jemëhu uehorovarujëhi iae èhi jiëho'ajëjo.

30 Èhi uëvamu gëgorovo nunoho marëjëvamu mae uherihareje. Mae uherihamu gatorovo Iesuro darugo'o majëhiromi uëvadeje: Bogave aho uë'irarijëjo.

31 Èhi uëvamu hegorovo è ae niö'iohuro hö'öromi va'oromi Iesuare jöho bogo ejaho'ï Iesuhu jabumë ajëmijade jöho majëhibe sa'ae bövioho jirehareje.

Iesuhu bitaro tövë'e a ajamade jöhoje.

32 Ĕae niö'ioho jaburo ě osare jioromo hö'öjamu gavë'i aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ĕaho aru'aho sisë dëre jië'ëro jöromo'e jiadeje.

33 Jöromo'e jiamu Iesuro ě aru'aho sisëho rarovö'öjamu aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu hegorovo ae aho'obëhe tiöromo uarovareje: Asë'e ěhi jië'e muoho Israel sa'aroho bogo gavë'e javuajëjo.

34 Ĕhi uarovamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Sisë a börömhuro vöroho bojamiyego ěhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

Iesuhu ae aho'obëhe jabeti jöëni vavaenimade jöhoje.

35 Ĕhi'amu Iesuro God rajahjarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ěhi'obe amo masijore ininore juvo barëjadeje.

36 Juvoromo ganövade ae aho'obëhe tagavoromo huë vavaene baeromo sisë'i raromo'ego gëgorovo uvonövadeje: Ĕaribövioho vëmu vavu rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabeti jöëni vavaenimonövadeje.

37 Jabeti jöëni vavaenimamu hesi ijorajo ömo'ömo uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ěho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no mä-gemu gemu javuajëjo.

38 Ĕhuni mu Arijö'oho ěninamiromo uarego huro ae gö'o rëmö'öjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarëjo.

10

Iesuare apostle 12 jabeti jöhoje.

1 Ĕhi'amu Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromo rovamu daruge bojëmiromo uëvadeje: Satan-are ariböviehu a jabeti dëre jio'amamu gëv'öho rarovö'öjëvego suovoromo va'irarëjo. Guomo guome gö gö baejë'e ö sino haho'e u'uho'amë'e jiamu gëv'öho avohëvego marëjëvo'irajo.

2 Röhu hesi apostle aribövie 12 jabeti ihoho aviëhije. Urimo Simon hesi iho göho Peter'o hesi öho Andrew'o ěhi jëvadeje. Göho James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jëvadeje.

3 Göho Philip'o Bartholomew'o jëvadeje. Göho Thomas'o tax baenövade ae Matthew'o jëvadeje. Göho James Alphaeus-are harihoho'u Thaddaeus'o jëvadeje.

4 Göho Simon hu Jew rajehu jabeti mueberovo'i nimade aho jiadeje. Göho Judas Iscariot jiadeje. Judas Iscariot hu ijönö Iesuni hiruëmiromo a jabeti övore bojëmi'iröhe aho jiadeje. Iesuare apostle 12 jabeti ihoho ěhi jio'amadeje.

Apostle 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

5 Ĕaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihoröhego Iesuro rëmö'öromo uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'oro rajo jabetisiroho Samaria sa'a rajo jabeti amoroho nadi va'orëjo.

6 A'i Israel rajo jabetisiremu va'orëjo jabumë sheep-ëro öre sidövanovoromo ëma jijiharue jiaje.

7 Va'oromo uëbe jijihorëjo: Iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego.

8 Ēhi uēbe guomo guomo'e aribövioho ajēmibe vuov'e aribövioho i'ovēvobe sino jomo'e aribövioho avohēvobe Satan-are ariböviehu a dēre jio'amē'oho rarov'ōjēvobe ēhi'obe jijihorējo. A ajēmi'irarije darugo God-arire baejarijoho bogo manaho bojamarije hōjo. Ēhuni manaho nadi bae'i aho ma-ajēmibe jijihorējo.

9 Gold ijo bajoho ajiv'e ijo bajoho rōv'e ijo bajoho gōta esōroho nadi aegoromo ujuoho jijihorējo.

10 A ēninēmiromo ujuohoromo aego'irarije esōho nadi ujuohoromo jijihorējo. Niōgoho nadi gōho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorējo. Hōru guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi ujuohoromo jijihorējo. Ēhi jiē'e inōmo inōmoho nadi ujuoho jijihorējo ē hesi bēhoho ae rahu mu vaeromo i mana baejē'oho iae mae jiē'e jiaje.

11 Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovē'oho va'oromo a ma-maho nahorējo. Nahoromo birohogorovo ē a hesi osaro raromonōvorējo ijōnō ē amore jioromo va'iē'e jēvaje.

12 Rōhu osare rumo va'ē'iroho jejēmiromo uēnōvorējo: Huē mae baerējo.

13 Huē mae baerējamu hegorovo ē osare raromarue ariböviehu uēv'oho: Iae mae hō uēv'oho iae huē mae baeruomo'ajējo. O bijōnimē'oho uērējo: God-are huē ma jō uēvodoho vuonugajējo. Ēhu'ēro bogo bae'a'arujējo.

14 O di osaehu di amehu jemesi ōrire nu huodēgoromo jō bogo ejēhē'oho uvorējo: Jabesi muoho bōvioho bise'oho sa'aho tohotohoho sisē hōromo jabesi tohotohe jemesi hōrure jiajoho riremo va'orējo.

15 Ave jōho na jō mae uēvajējo: God-hu i'u bojēmi'irōhe maja rovē'iroho Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baerōho ma-jianovo'i a'i jemesi jō bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u bōrōmo maho baeruomo'ajējo.

Aehu Iesuare aribōvi huē sisē bojēmi'irōhe jō Iesuhu jōvadohoje.

16 Aveho hehējo. Naro rēmō'ōjego jemē vaevē'e sheep harihunō'e vōrō'e miehū jioruomajire va'iē'arujējo. Ēhuni va'oromo sigobehu a gagoro ma-burēro ju'ebiromo va'ajēhi ēhi gavē'i jijihorējo. O ugo ma-maehu hesi iemu iromo ma-taemo hijajēhi ēhi taemo raromobe va'orējo.

17 Ae gēvē'iajo. Jaburo guduamo ujuohēvo va'oromo jōgoru muebejarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'aruējo. Jabuhu God rajahijarue osa gōro gōro hisebijēvo'aruējo.

18 Gavana o sa'are a masijo gō gō jabesi nunire rēmo'iramu nasi jōēni ē riravoromo nasi jōho jabesi ōrire sa'a gō rajo jabesi ōrire majēhi'arujējo.

19 Rōhu jabuhu guduamo ujuohēvo va'amū a masijo jabesi nunire riravē'oho nadi uvorējo: Na diehi jōho majēhi'ejōjo. O rabu jōe majēhi'ejōromo nurunurumōrējo. Rabēni hesi bēhoho jō majēhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-ro ajēmiromo jōho rōjēhi'iramu majēhi'arujējo.

20 Bogo jemēhu jōho majēhi'irōgoro a'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jōho simanore bojēmi'iramu jemēro jōho majēhi'arujējo.

21 Rōhu ōhuro ōho ae gō jabesi ōrire bojēminōvo'aruējo muo'amōjōro. Vavuohuro aboji harihu'oho ēhi gemuoho ē'a'aruējo. Aboji harihu'ohuro ri'ōromo ae uē'iramu vēmu vavu'oho muo'amō'aruējo.

22 Rōhu jemēhu na uehorovevarujohuni ae aho'obēhe jaburo jemesi ōrire nue huodēgoruomō'ajējo. Rōhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barē'irōhe maja rovē'iroho God-ro baejēvoromo manō bamēvo'ajējo.

23 Jemë amo göre raromamu aehu sisë vaejêvê'oho huruomoromo amo göro va'onövorêjo. Aveho na jö mae uëvajêjo. Jemë Israel sa'are amo göre göroho bogo va'o barêjê'e God-are A Maho na ô'ejöjo.

24 Jö hejaruje aribövioho jö røjêhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jëvajêjo. O mu vaejeharuje aribövioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo döroho jëvajêjo.

25 Êhuni jö røjêhijaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajêhi nasi jö hejaruje aribövioho êhi baejê'oho iae mae hõjo. O mu simano vaejaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajêhi nasi mu vaejeharuje aribövioho êhi baejê'oho iae mae hõjo. Êhesi bêhoho agano muebejêvaje aho na aehu uevaroho: Ja Beelzebul a sisë jabetesi bõrõme javajê uevarohuni êhuni êhi jiê'e ariböviohuro jemë nasi agane jêvê'ego jö sisë bêhi mae uëromo'ajêjo.

26 Jö sisêho êhi uëromo'ajêjo röhu nadi juhuonëmirêjo. Mue rabe gurihiro jiajoho aho'obêhe va'orahoro jio'a'ajêjo. Rabe rabe subivêhajoho aho'obêhe ma-samaro jio'a'ajêjo.

27 Êhi jiê'e jiaje naehu jöe rabe vahi'e saginiëri majêhijajoho ijönö maja'e ë jöho ma-va'orahoro majêhirêjo. O saginiëri hia'ire majêhijego hejarujoho êho amo riroro majêhirêjo.

28 Röhu nadi uvorêjo: Êariböviohuro anagu'ajêromo juhuonëmiromo jabetesi jöho uehorovorêjo. Jemesi sinohemu muo'amê'oho eni jêvo'i jemesi aru'aho muo'amê'oho bogo eni jioruomê'e jiaje êhuni jabumê nadi juhuonëmi'i God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorêjo. Huhu jemesi aru'ahohu'o sinohu'o vëni'e ôri ari'ere babu'õjêvoromo ijumêvo'iröhoho hu eni jiajêjo. Êaho juhuonamiromo hesi jöho uehorovorêjo.

29 A'i aho bövioho bise'oho nadi juhuonëmirêjo. Êhesi bêhoho God-ro uvajêjo: Jemë iae masije jëvajêromo avo'avoho muebejêvaje hõjo. Monie ma-bisemu bu'õromo ugo inine niõ'i imo'arujêjo. Röhu jemesi Vavuoho bogo uvaje hõjo: Ugoho ininego bogo muebe'ejõjo. Bogo êhioho uvo'i ugoho muebe'amê'ego ugoho bogo gemu vadu'oho êma vuovoromo õ'idõroho jioromo sa'aroho rireromo rovarue hõjo. Vavuohuro gëvego rireromo rovarue hõjo.

30 A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejêhoromo röhu jemesi simano uoho êhu'o adahêhoromo avo'avoho muebejêhaje hõjo.

31 Êhuni nadi juhuonivorêjo uge aho'obêhe jio'amajoho êho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jêvê'e jiaje.

Noehu Iesuare jö a nunire huruoho majêhi'irõhe jö Iesuhu jövadohoje.

32 Ae rahu a nunire uvê'oho: Na Iesuare ae jëvajê uvê'oho naro nasi Vavue õ'idõre hijaje hesi nunire uvo'ejõjo: Êho nasi ae magonahe hõjo.

33 O ae rahu a nunire uvê'oho: Na bogo Iesuare aehu jëvajê uvê'oho naro nasi Vavue õ'idõre hijaje hesi nunire uvo'ejõjo: Êho bogo nasi aehu magonahehu hõjo.

Iesuhu rovê'ëro êhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

34 Nadi uvorêjo: Nörõhu rovade hesi bêhoho ajamuego sa'ae aho'obêhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromo'irõhego rovade hõjo. Na bogo êhunioho rovode hõjo. A'i naehu

rovode hesi bēhoho naro nasi jōho majēhijego aēro heromo jōe gō gō uehorovoromo muorovo'irōhego rovode hōjo.

³⁵ Naehu rovode hesi bēhoho nasi jōhuni harihohuro vavuoho nue huodivo'i abojhuro vēmoho nue huodivo'i ajohuro ajoho nue huodivo'irōhego ēhuni rovode hōjo.

³⁶ A nu huodēgarue aribōvioho jabesi agane gemuoho jioruomo'ajējo.

³⁷ Ae rahu ja vavu o vēmu nuninō bamo'i na dejonō bamevē'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajējo. O ae rahu harihu o aboji nuninō bamo'i na dejonō bamevē'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajējo.

³⁸ Ae rahu ja bogo uvē'oho: Iesuare jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevē'oho iae hesi hō uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvē'oho nasi ae jio'iranoho ja bogo eni javo'ajējo.

³⁹ Ja jasi sinohuni uehorovoromo birivoromo ave sa'are hi'i ēhemu uehorovē'oho ijonōho guomo ōriro va'a'anuējo. O ja nasi jōēni guomē'oho ijonōho maro hi'a'anuējo.

Mu ma vaejarue hesi mana bae'irōhe jōhoje.

⁴⁰ Jemēhu nasi jō majēhibe va'ē'iroho ae rahu jemē rajēhiromo baejēvē'oho ēhuro na'o rajēhiromo baejevoruomaje hōjo. O ae rahu na rajēhiromo baejēvē'oho ēhuro remō'ōjamu rovode ahu'o rajahiruomaje hōjo.

⁴¹ Ae rahu uvē'oho: Ēaho jō God-aro baeromo majahuijaje ae hōromo rajahiromo baejē'oho ēhuro jō God-aro baeromo majēhiruomaje aribōviehu suvuoro ujuoharue ēhi jiē'e suvuoroho God-are ōrire ujuohoruomo'ajējo. O ae rahu uvē'oho: Ēaho ma-mae hōromo rajahiromo baejē'oho ēhi jiē'e a maehu suvuoro ujuoharuēhi ēhi ujuohoruomo'ajējo.

⁴² Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ave nasi ijorajoho ae ma-bise'ehu ō'amu aehu garomo uvē'oho: Ēaho Iesuare ijore ijore juvaje ae hōromo ma-bisemu ajamiromo enatuore jovo baguso bojamiē'oho ē aribōvioho jaburo iae manaho ujuohoruomo'ajējo.

11

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rēmō'ōjamu rueromo Iesu jō ua gavare jōhoje.

¹ Iesuro hesi aribōvie 12 jabesi ōrire jōho majēhinugoromo va'adoho ē bēhire jio'amaje amore amore jōho majēhibe bēhoho rōjēhibe juvadeje.

² Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hiromo hejade uavamu: Kerisoro muoho ēhi vaejaje hō uavamu hegorovo hesi ijorajoho rēmō'ōromo uēvadeje: Va'oromo ēhi ēhi Iesu ua garējo.

³ Ua garējamu va'oromo Iesu uavareje: No uvaruējo: God-ro a bōrōme nugō'ō'iramu nosi ōrire rue'a'ajējo. Na ja ē aho javajējo. O na no muebe'ejarējo ae gōero ruerōhego.

⁴ Ēhi uavamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho gavarujo John majahirego he'irajo.

⁵ Uarējo: Nōrōro ae nuni sisē'oho ajēmijego mae uheriharue hōjo. Hōru sisē'oho ajēmijego mae jijiharue hōjo. Jomo'e aho ajēmijego marējēvoromo jabesirire sisē sisēho barējēhaje hōjo. Hia'i sisē'oho ajēmijego hia'e dadovoromo jōe hejarue hōjo. Vuovē'e aho ajēmijego i'ovarue hōjo. Bogo

eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. John ëhi majahirëjo.

⁶ Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

⁷ Maho hi'a'ajëjamu hegorovo vuonorö'ö va'areje. Va'amü gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Bogajo.

⁸ O diehi jië'e aho ga'i va'arije höjo. Na John niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo.

⁹ Ehi jië'oho jemë rabëni a rumo'e sa'aroho va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövere a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömocho höjo.

¹⁰ Iae ë a hesi jöho God-are surire ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ie'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

¹¹ Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Ave sa'are raromobe rovare aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo börömocho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiroho muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromo döroho jioruomajëjo.

¹² Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a jö majëhijadevare evare aëro aevoromo daruge aho'o bojamiromo biririvoromo öroho jiovobe rueruomë'e höjo ëhuro God-ro böröme namiroho muebejëvego hesi aharire jëvoröhego. Jaruvoho ëhi gemuoho ë'oruomaje höjo.

¹³ Aevo'ioho Moses jögoru bojëmade ahuro God-hu böröme namiroho ae muebejëvo'iröhe jöho majëhijamu jö God-aro baeromo majëhibe rovare ariböviohuro ëhi gemuoho ë'obe rovaroho röhu ijo tugoho'ioho John-ro ë jöho majëhijade höjo.

¹⁴ Röhu urimo majëhiromo uënövere höjo: God-hu böröme namiroho muebejëvego ga'irarije ë hesi urimo ae gö rue'a'ajëjo. Eähuro Elijah-hu vaenövade mue gemuoho barue'ajëjo. Jöho ëhi majëhinövere höjo. Röhu jemë mae uehorovo'i nögë'oho uvorëjo: Elijah-are mu barueröhego uövuare aho iae John höjo.

¹⁵ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

¹⁶ Röhu jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Amo ririre raromarue jö bijönimoruomaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'oho ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo:

¹⁷ Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo.

¹⁸ Ehesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho jovoho bogo inövade höjo. Ehi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne

bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövarije höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo.

19 O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Ëhi ë'ajoho jemëro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vorö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabesi aemo'aeme höjo. Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehero maho baejé'ëro muoho vaejarue höjo. Ëmuoho aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Ëhu'ëro muoho vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

20 Ëhi uëngoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i huhu a ajëmiromoromo darugo'e mu masijo vaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje:

21 Chorazin'o Betsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë sisëro reva hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejago garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejago ga'ibejarëjo mami gö'te jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo unöero buerovoromo uehero sisëho vuonugu'i uehero mae baeruomo'ibejajo.

22 God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

23 Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiom'o'ajëjo. Bogo ëhioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo. Ëhesi bëhoho naro darugo'e muoho jemesi amore vaejago garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Sodom amore vaejago ga'ibejarëjo mu sisëho vuonugu'ibejarëjo ëhuro jabesi amoho bogo sisë'rë'i jaruvoho ëhi mae jio'ibejajo.

24 God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Iesuaro va'oromo nuho'iröhe jöhoje.

25 Iesuro ëhi uëngoromo evare God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi ö'irire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aj'i'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjé'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi ö'irire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röhëhijë'e javajëjo.

26 Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ane höjo.

27 God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojëmijë'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röhëhi'i negë'ohuro ëhuro ë ariböviohuremu röhëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

28 Röhu jemë ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvëvë'oho ruerego naro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëho'iröjo.

²⁹ Na sanu'e mae jevë'e jiaje ëhuni nasi muoho banigojiomoromo nasi jöho henövorëjo. Ëhi ë'lë'oho jemesi dë vövöbajo'oho ma-mabëhe sasohëvo'ajëjo.

³⁰ Rabëni hesi bëhoho nasi muoho i'uoho bogojio'i sase höjo.

12

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro hömëvamu ioho babovoromo ue'ahobe va'areje.

² Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee ariböviero Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijorajo ömo'ömehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharuëjo.

³ Aharuëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o jabumë hömëvamu hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo.

⁴ David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho hu'o hesi ariböviohu'o ue'ahare höjo. Ëioho bogo David'o hesi ariböviohu'o ue'aho'iröhoho jio'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie jiade höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojjade höjo.

⁵ Ave jöhu'o Moses-hu jögoru surire jajivadoho jemë diehi'oromo bogo avoho adaharije höjo. Nuho maja rovë'iroho priest ariböviohuro God-are osa börömo hesi muoho vaeromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahoruomaje höjo. Röhu God-are osa börömo hesi muoho vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro jöho bogojajëjo.

⁶ Naro jemë uëvajëjo: Mu i'ëro aviae rueromo God-are osa börömo hesi muoho iosiramijë'e höjo. Ëhuni nasi ariböviehu i babovoromo ue'aharuoho jöho bogohöjo.

⁷ God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Ëjö hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövioho bogo ue'l'ibejarijëjo: Mu sisë ë'lë'e jëvajëjo.

⁸ God-are A Maho naru nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uëngoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahjarue osare rumo va'adeje.

¹⁰ Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho ë hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro uehorovoromo uvareje: Ë'ëgo noro Iesuarë jö sisëho nahoromo jögoru muebejarue aribövioho majëhijarëromo Iesu uavareje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo.

¹¹ O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho röhu nuho majare guare beva'ë'oho na ja ajamiromo io bamonëjo o bogajo. Io'ajo. Nuho majaroho iae io bamo'anuëjo.

¹² Röhu sheep-oho ma-jianovo'i aho börömo mae höjo. Ëhuni nuho majare a ajëmijë'oho iae mae höjo.

13 Iesuro ěhi uĕnugoromo ě ōvo guomahĕ'e aho uavadeje: Jasi ōvoho nugŏ'ŏjĕjo. Ęhi uavamu hegorovo ōvoho nugŏ'ŏjamu marĕromo ōvo gŏ jiajĕhi ěhi jiadeje.

14 Mae jiamu gagorovo Pharisee aribŏviohuro va'oromo Iesu anorĕhe jŏho mevoruomadeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jŏhoje.

15 Iesu anorĕhe jŏho mevaruĕ uvamu hegorovo Iesuro ě amore jioromo va'adeje. Va'amu gagorovo ae aho'obĕhe hu rihromareje. Rihromamu huro guomo guomo'e aribŏvioho aho'o ajĕmamu mae jĕvadeje.

16 Mae jĕvo'ego uĕnŏvadeje: Naehu jemĕ ajĕmijode jŏho bogave aho uĕ'irarijĕjo.

17 Ęhi uĕnŏvade jŏ hesi bĕhoho jŏ God-aro baeromo majĕhinŏvade ae Isaiah-hu jajivadĕhi ěhi jiorŏhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ěhi uvadeje:

18 Naehu baejĕ'ero mu vaejaje aho gahĕjo.

Nasi dĕ vŏvŏbajo'e aho'o uehorovego dĕ mae jevaje aho aviae hŏjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesirire bamaho'ejŏjo.

Bamaho'iramu ae aho'obĕhe dinŏ'e dinŏ'e raromaruoho huro nasi mu ma hesi jŏho majĕhi'ajĕjo.

19 Hu bogo giagiavoromo darugo'o'oho uvo'a'ajĕjo.

Aho hesi huĕho amo ririroho bogo he'a'aruĕjo.

20 Ijo adehu aho bu'ŏjanovo'iĕ'iroho hu bogo ahŏ'ŏ'ajĕjo.

Irehu duorohanovo'iĕ'iroho bogo duoho'a'ajĕjo.

Ęhi ě'obe va'ojuvo hujeji evare hesi mu mahuro ruahŏ'ŏjĕvoromo dŏ maro jio'a'ajĕjo.

21 Ęhi jio'iramu ae aho'obĕhe dinŏ'e dinŏ'e raromaruohuro hu uehorovoromo uvoruomo'ajĕjo: Iae huro gemuĕro ajamui'ajĕjo.

Iesuhu Satan-are aribŏvi a dĕre jio'amamu rarovŏ'ŏjĕvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ěhioho ě'adeje. Ęhesi jŏhoje.

22 Ęhi'amu aĕro ae gemu hu'irae baeromo rovaraje. Ęaho Satan-are a sisĕro dĕre abo hijĕ'ero ěhu'ero nune tugohahoromo bitare tŏvahĕ'e jiadeje. Ęaho hu'irae baeromo rovamu gagorovo Iesuro a sisĕ dĕre jiajoho rarovŏ'ŏjamu bitaroho nunoho mae jioromo jŏe jŏvoromo uherihadeje.

23 Ęhi ajamamu gagorovo ae aho'obĕhe jiodudu'iraeromo uarovareje: Ave aho na hu a bŏrŏme David-are uje no ajamui'irŏhe aho hŏjo. O rahuo hŏjo.

24 Ęhi atoruumamu hegorovo Pharisee aribŏviohuro uĕruomadeje: O bogo ěhi jiĕ'e a maho jioromo ě'aje hŏjo. A'i Beelzebul aru'aho sisĕ jabesi bŏrŏmohuro vŏrŏho bojamego ěhuro a dĕre aru'aho sisĕho rarovŏ'ŏ'amaje hŏjo.

25 Ęhi uĕruomamu Iesuro gĕromo uvadeje: Ęaribŏviohuro nasi jŏho ěhi uehorovaruĕromo uhu'e uĕvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovĕ'oho barĕrovo'ajĕjo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovĕ'oho bogo biririvo'i barĕrovo'ajĕjo.

26 Ęhuni Satan-ro ri'orome hesi aribŏvi a jabesi dĕre jio'amajoho rarovŏ'ŏjĕvo'ibejajo ěhuro hesi aribŏviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo.

²⁷ Rõhu jemëro uvarujëjo: Sisë a börömohuro nõrõ vörõho bojamego hesi sisë aribövioho rarovõ'õ'amaje hõjo. Ëhi jië'oho na jemesi ariböviohuro sisë a börõmo hesi vörõho baeromo rarovõ'õ'amarue hõjo. O diehi'oromo ë'arue hõjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börõmo hesi vörõho baeromo ëhioho ë'arue hõjo.

²⁸ A'i naro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo raro'v'õ'amaje hõjo. Ëhuni uvorëjo: God-ro aevoromo börõme namiromo nosi õrire muebejavuajëro jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

²⁹ Rõhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ië'iroho bogo ëma ujuohaho va'irõgoro urimo darugo'e aho gud-uamoromo tõvonugoromo evare hesi inõmo inõmoho ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahõ'õjaje hõjo.

³⁰ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje hõjo. O na bogo ajemiromo nasi aribõvi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugõ'õ'amaje hõjo.

³¹ Ëhuni uëvajëjo: Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jõ sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ëhi jië'e jõ sisëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

³² God-are A Ma nasi jõ sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi jõ sisë'i atë'oho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

Aho jõ jövajire heromo uvarueje: Ëa hesi dë vövõbajo'oho mae hõjo ë aho sisë hõjo. Ëhesi uhu jõhoje.

³³ Ijo bajo mae uro'i nagë'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuëjo. O ijo sisë javë'oho bajo sisë uro'a'anuëjo. Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae hõjo ëho sisë hõjo.

³⁴ Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Ijo sisë va'ëne jëvë'oho jemë diehi'oromo ijo bajo manõ'e raeromo jõ mae atorëjo. Bogo eni jëvajëjo. Uehoro maehu o uehoro sisëhu dë vövõbajo'ere rarovëvajoho ëhi jië'e jõho jõ'ëro atarue hõjo.

³⁵ A maho uehoro maëremu jëvë'ëro jõ maemu atarue hõjo. A sisëho uehoro sisëremu jëvë'ëro jõ sisëmu atarue hõjo.

³⁶ Naro jemë uëvajëjo: Jõ sisë rabe rabe ëma atë'oho mevëvo gërõhe majaho rue'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Ëjõho rabëni atarije hõ uë'iramu mana ua'a'aruëjo.

³⁷ Ae gemu gemu jasi jõre garomo ua'a'ajëjo: Ja a mae javajëjo. O jasi jõre garomo ua'a'ajëjo: Ja a sisë javajëjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejõro dinamare jõhoje.

³⁸ Ëhi jövamu hegorovo Jew rajo jõgoru õri røjëhijarue ae gö gö o Pharisee ae gö gö ëho jaburo ri'õromo uavareje: Tisa no naguajëjo ga'i jero darugo'e muoho vaejõgo ëhuro uvo'irõhëro: Ja daruge God-aro baeromo muoho vaejanue hõjo.

³⁹ Vaejanue hõjamu uëvadeje: Sarerie aribõvi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugõ'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugõ'i mue gö gö uehorovarue hõjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i jõ God-aro baeromo majëhinõvade ae Jonah-hu

God-are mu börömo røjehijade ähi jië'e muohuremu røjehi'ejöjo. Mue gö gö bogajo.

⁴⁰ Jonah-are mu börömo hesi bëhoho jovo mi börömo huro Jonah nimu'ojamu abueromo hesi dëre hijade höjo. Hiromo majae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure ëgubijiohamu höröjade höjo. Höröromo rovadëhi God-are A Maho naro sa'a gagore abo hiromo majae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure höröromo rue'ejöjo.

⁴¹ Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomola'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ähi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Èhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegorovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiro mo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejarahuje höjo. Èhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

⁴² O ëho majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Èmagonahuru vaejade ähi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Èhesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovadë höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae mabisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiro mo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Èhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

⁴³ Röhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhohe nahobe juvojuvo bogo birohogorovo

⁴⁴ uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejöjo. Èhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho gagemu jio'i bibivoromo iogorë'e mabëhe osa va'ëne jio'iramu.

⁴⁵ Èhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Èurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovadë ariböviohuro hu iosiramiro mo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Èhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijönöho sisë bëhe hi'a'ajëjo. Jaruvore raromaruje aribövi sisëho jemë ähi sisërëjëvo'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

⁴⁶ Èhi jövamu evare hesi vëmohu'o ö ömo'ömo'ömu'ö jaburo Iesu'o jöe ato'i nëgamu rueromo amonö riravareje.

⁴⁷ [Riravamu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömo'u'o ja'o jöe ato'i nimoromo amonö riravaruëjo.]

⁴⁸ Riravaruëjamu Iesuro uavadeje: Ja uehorovanuoho nasi vëmoho nasi ö ömo'ömo'u'o di aribövioho jioruomajëjo.

⁴⁹ Èhi uanugoromo hesi ijore ijore jijiharue aribövioho övëro røjëhijadeje ae aho'obëhe jaburo gëjëro. Hesi aribövioho røjëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömo'u'o jëvajëjo.

⁵⁰ Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajëhi èhi è'è'o'ho èhuro è aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

13

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

¹ Èmajae gemuore Iesuro osare jioromo va'oromo nume jovo e'u riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bëhoho røjëhi'i sa'aro hijadeje.

² Hijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre riravareje.

³ Riravamu Iesuro uhu jöe majëhiromo èhuro jöe aho'obëhe røjëhijadeje. Røjëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremami va'ade höjo.

⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo.

⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro.

⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amëlëro majaëro rojomoromo anamu sahoriamade höjo.

⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromëlëro bibë'e resuhuro riromo ujo ma'ho baba'amade höjo.

⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 100 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 30 rae'amade höjo.

⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'o'ho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade è hesi jöhoje.

¹⁰ Èhi'amu Iesuaru ijorajo ömo'ömo'huro rueromo Iesu uavareje: Ja ae aho'obëhe jö majëhijë'iroho ja rabëni uhu'o'ho majëhijanue höjo.

¹¹ Rabëni uhu'o'ho majëhijanue höjamu uëvadeje: God-ro bëröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Èsubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'i a ioro'ioroho bogo heruomoröhego.

¹² Èhesi bëhoho aji'e jö javë'o'ho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'o'ho bisemu baejanoho God-ro è uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

¹³ Èhuni naehu uhu jöemu è aribövi majëhijaje hesi bëhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavaruue höjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue höjo.

¹⁴ Jabumë èhi jië'e aribövioho jioruomajëjo. Jabesi jöho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo èhi uvë'e höjo: Jemë hemu he'a'arujëjo

röhu bēhoho bogo avoho he'a'arujējo.

Jemē gaemu ga'a'arujējo

röhu bēhoho bogo avoho ga'a'arujējo.

¹⁵ Ēaribōvi jabesi dē vövōbajo'o ho i'uhēgaje hōjo.

Hia'o ho tugohēhē'e hōjo.

Nunoho sigohijēhē'e hōjo.

Bogo ēhioho jēvo'ibejajo nunēro ga'ibejarējo.

Hia'ēro he'ibejarējo.

Dē vövōbajo'o ho sasohoromo jōho bae'ibejarējo

ēhuro jabumē huotorovoromo rue'ibejarējo

naro avohēvego mae jēvo'ibejajo.

¹⁶ Isaiah-hu jajivadēhi aribōvi ioro'ioro ho ēhi jioruomaje hōjo. A'i jemē huē mae baejē'e jēvājējo. Rabēni jemē nunēro garomo avoho gavaruje hōjo. Hia'ēro heromo avoho hejaruje hōjo.

¹⁷ Ave jōho na jō mae uē'i'ē'ajējo. Jemē gavaruje muoho o hejaruje jōho urimē'i jō God-aro baeromo majēhinōvare aribōviohu'o a ma ioro'ioro hu'o aho'obēhe jaburo nimoruomade hōjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo bogo heruomade hōjo.

I ujo sa'are riremāde uhu jō Iesu hu huruoho majēhijadohoje.

¹⁸ Röhu aehu i ujo riremāde uhu jō hesi bēhoho hehējo.

¹⁹ God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jōho ae rahu hia'ēremu heromo bogo avoho hejamu gavē'o ho a sisē bōrōmohuro rovaje hōjo. Rueromo gavaje God-are jōho i ujo va'ēne jabesi dēre jiego garomo baeniēhiromo rori'o bu'ōjaje hōjo. Ujo ōrire rireromamu ugehu i barējare jō hesi bēhoho ēhi hōjo.

²⁰ O i ujehu munē uhunō jī'e sa'are rireromoromo riromo saho'i'amade jō hesi bēhoho aēro God-are jōho heromo ma-burēro nimorohoromo jōho ejaharuje hōjo.

²¹ Ejahoromo jōho ma-dōēremu baejē'ēro ēhu'ēro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garōhe God-are jō uehorovaruohuni aehu sisē vaejēvamu gavē'o ho huē vavaene rovamu gavē'o ho ma-burēro vuonugarue hōjo.

²² O ujehu bibē'e resu gemuore rireromade jō hesi bēhoho aēro God-are jōho hejarue hōjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo uvarue hōjo: Inōme bōvie bise'e masije hōromo jabesi nuninō bamarue hōjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ēhuro God-are jō jabesi dēre jiajoho taemego jabumē bogo rae avoharuje hōjo.

²³ O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jō hesi bēhoho aēro God-are jōho heromo avoho hejarue hōjo. Avoho heromo rae avoharuje hōjo. Ioro'iorohuro ioro'ioro ho iosirēmiromo mu ma-mabēhe vaejarue hōjo.

Resu sisēhu iruno'o ma hesi gemuore ri'amade uhu jōhoje.

²⁴ Iae Iesuro uhu jōe gō'o majēhijadeje. Majēhiromo uēvadeje: Ae gemuehu ujo ma rireromoromo ē'adēhi God-ro bōrōme namiromo hesi ōri ari'o ho ēhi muebejaje hōjo. Ae gemuēro mure va'oromo iruno'e ujo maho riremobe va'ade hōjo.

²⁵ Ēhi ē'ē'ēro ae aho'obēhe momorō'ōjē'e jiamu gagoro mu arijo'ohu'o muorovaje ae gemuēro mure rovade hōjo. Rueromo i va'ēne resu sisēho i ujo riremādire ē riremōnugoromo va'ade hōjo.

26 Ĕhi ě'ě'ěro iruno'oho riromo baję raejamu gavĕ'i resu sisĕhu'o riromo rae'amade hōjo.

27 Resu sisĕhu'o rae'amamu gagorovo mu arijo'o hesi mu vaejarue aribōviahuro rueromo uavare hōjo: Asĕ'e ja ujo mae jasi mure riremame hōjo. Diehi'oromo resu sisĕhu'o rijade hōjo.

28 Uĕvade hōjo: Na'o muorovaje ahuro ě'ade hōjo. Ĕ'ade hōjamu uavare hōjo: Ĕhi jiĕ'oho na ja nagajĕjo no va'oromo resu sisĕho ravojōro.

29 Uĕvade hōjo: Bogajo. Jemĕro resue ravo'ihōromo iruno'ohu'o ravo'amojōĕni bogo ĕhioho ě'a'arujĕjo.

30 Ĕhuni iruno'ohu'o resuohu'o nugego ĕhi gemu mae ri'irajo gagovo'irōhe majaho rue'irōhe hōjo. Ĕmajaho rue'iramu iruno'e gagovarue aribōvioho naro uĕ'ejōjo: Urimo resuoho ravoromo huhoho'amorĕjo vĕniro huo'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'o osaro bahirĕjo.

Ijo hisue mustard-hu ĕgovaje uhu jōhoje.

31 Rōhu uhu jōe gō'o majĕhiromo uĕvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu bōrōmoriromo ĕgovajĕhi God-ro bōrōme namiroromo ae gō'o gō'o ĕhi gagovoromo muebejĕvobe va'a'ajĕjo. Ae gemuĕro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure ōjade hōjo.

32 Rōhu bajo ioro'ioroho ma-jianovo'amo'i a'i ĕ mustard ujoho biseharihe hōjo. Ĕhi hōjo rōhu riromo ĕgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ijo va'ĕne jiaje hōjo. Ijo va'ĕne jiego ugĕro rueruomoromo ĕ ijo hesi adore ijue vae'amarue hōjo.

I dĕ huaje osehu ire rumorovade uhu jōhoje.

33 Ĕhi majĕhinugoromo uhu jōe gō'o majĕhiromo uĕvadeje: God-hu bōrōme namiromo muebejĕvaje ōroho aviĕhi hōjo. I dĕ huaje osehu ire rumorovajĕhi God-hu bōrōme namiromo muebejĕvaje muohuro sa'ae aho'o ĕhi rumorovobe va'aje hōjo. Magonahe gemuĕro ie aho'obĕhe gagovoromo i dĕ huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade hōjo. Buarohamu ĕ ioho aho'obĕhe rumorovo barĕjade hōjo.

34 Ĕjōho aho'obĕhe Iesuro uhu'e majĕhijamu rue gagovare aribōviahuro hejareje. Jōe aho'o ma-uhu'e gemu majĕhinōvadeje.

35 Ĕhi uhu'e majĕhijade jō hesi bĕhoho urimo jō God-aro baeromo majĕhinōvadeje ae gemuĕro Iesuhu vae'irōhe mu jōho God-are surire jajivoromo uvadeje:

Naro uhu'e majĕhinōvo'ejōjo.

Ō'idō sa'a bamadevare evare aevoromo subivĕhobe rovade jōho na jōvonōvo'ejōjo.

Resu sisĕ hesi uhu jō Iesuhu huruoho majĕhijade jōhoje.

36 Ĕhi'onugoromo gagovarue aribōvioho rĕmo'i osare va'adeje. Osare va'amu gagorovo hesi ijorajo ōmo'ōmohuro rueromo uavareje: I va'ĕne resu sisĕhu i mure ri'amade jōho huruoho majahuijego no hejarĕjo.

37 Hejarĕjamu uĕvadeje: Ujo ma riremade a hesi jō bĕhoho uĕromo ĕ'ode hōjo: God-are A Maho nōrō hōjo.

38 I mu hesi jō bĕhoho uĕromo ĕ'ode hōjo: Sa'ae aho'obĕhe dinō'e dinō'e jioje va'ajĕjo. I ujo hesi jō bĕhoho naro uĕromo ĕ'ode hōjo: God-hu muebejĕvego hesi aharire raromarue aribōvie jioruomajĕjo. I va'ĕne resu

sisë hesi jö bēhoho naro uēromo ē'ode hōjo: A sisë bōrōmo hesi aribōvie jioruomajējo.

³⁹ Mu arijo'o nu huodivoromo resu sisë hesi ujo riremāde a hesi jö bēhoho naro uēromo ē'ode hōjo: Satan hōjo. I gagovo'irōhe maja hesi jö bēhoho naro uēromo ē'ode hōjo: Ave sa'a bōvi bise'o barē'irōhe majaho hōjo. I gagovo'irōhe aribōvi jabesi jö bēhoho naro uēromo ē'ode hōjo: Anera aribōvioho jioruomajējo.

⁴⁰ Resu sisë gagovoromo vēniro huaruēhi sa'a bōvi bise'o barē'irōhe majaho rue'iramu ēhi jio'a'ajējo.

⁴¹ Ēho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naro nasi anera aribōvioho rēmō'ō'iramu jabumēro rueroomō'ajējo. Rueroomoro mu sisë rōjēhjarue o God-are jö aharue aribōvi God-hu muebejēvajoho mevoromo

⁴² vēni bōrōmehu ravajire ruruhō'ōruomō'ajējo. Ēdirō'ore ae aho'obēhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomō'ajējo.

⁴³ Ēhi ē'iramu evare mu mae vaejarue aribōviohuro jabesi Vavuehu muebejaje ōri ari'ere raromoro majaehu bamoromo ajivajēhi ēhi ajivoruomō'ajējo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javē'oho bēhoho nahoromo birohōnējo.

Gurihijē'e inōmo mabēhe o nienia mabēhe ē inōmo jabesi uhu jōhoje.

⁴⁴ Rōhu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jö gōho uhu'e uē'iē'ajējo. Ae gemuehu gurihi nugē'e inōmo mabēhi birohoro ēhuremu gemu uehorovādēhi God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jö ēhuremu ēhi uehorovo'irarije jōho hōjo. Ae gemuēro ae gō hesi mure juvo'i gavade hōjo inōmo ma-mabēhe gagovoromo gurihi nugē'e jiamu. Gurihi nugē'e jiamu gagorovo huro ujuohoro rōhu maho gurihiro duhade hōjo. Duhonugoro ē inōmhuremu uehorovoro nimorohē'i va'oromo hesi maho sisēho aho'o imo'amo barēnugoro ijo bajo bōvi mae baeromo vuonorō'ō va'oromo gurihi nugē'e inōmoho bae'i ē muoho imade hōjo.

⁴⁵ O aehu nienia mabēhe ēhemu uehorovādēhi God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jö ēhemu ēhi uehorovo'irarije jōho uhu'e uē'iē'ajējo. Nienia imo'amaje ae gemuēro nienia mabēhe imo'amo'i nahobe juvade hōjo.

⁴⁶ Nahujuvo nieniae gemu ma-mabēhoho birohade hōjo. Birohonugoro ē nieniahuremu uehorovoro va'oromo hesi maho sisēho imo'amo barēnugoro ijo bajo bōvi mae baeromo vuonorō'ō va'oromo ē nieniaho gemu imade hōjo.

Viō uhu jōhoje.

⁴⁷ Rōhu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jö gōho uhu'e uē'iē'ajējo. Aēro viō bōrōme jovo e'ure ba'amare hōjo. Ba'amamu jovo maje ihe gō gō viōre aegade hōjo.

⁴⁸ Aegoro irijiomamugo evare jovo rirōre bava'oromo raromare hōjo. Raromoro jovo majo suovoromo hevōre io'amo'i sisēho ruruhō'ōjare hōjo.

⁴⁹ Ējō hesi bēhoho ave sa'a hesi majaho barē'iramu ēhi jio'a'ajējo. Aneraēro rueroomoro a maho ēhi rēmō'i a sisēho mevoromo ujuohoro

⁵⁰ vēni bōrōmehu ravajire ē ruruhō'ō'aruējo. Ēdirō'ore ae aho'obēhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomō'ajējo. Ēhi jio'a'ajējo.

Jō mae gōho mamie gōho i'e ē hesi jōhoje.

51 Rõhu naehu majëhijode jõho aho'o na jemë he barëjarije hõjamu uavareje: Io'ajo.

52 Io'ajamu Iesuro uëvadeje: Èhu'ëro God-are jõgoru mami õri rõjëhijaje ae rahu God-hu bõrõme namiromo muebejëvaje jõ i'ohu'o èhu'o hejë'oho inõmo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ëne jianovajëjo. Èhi jië'e aehu inõmo mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho rueromo rõjëhijajëhi èhi jië'e aribõviahuro God-are jõ mamiohu'o i'ohu'o ae rõjëhiruomolajëjo.

Iesuare amo rajehu Iesu bijõnimoruomade jõhoje.

53 Èhi jië'e uhu jõho majëhinugoromo Iesuro va'adeje.

54 Va'oromo hesi amëro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahjarue osare rumo va'oromo God-are jõ bëhoho rõjëhijadeje. Rõjëhijamu hegorovo tiõjëvadeje. Tiõromomo uvoruomadeje: Diehi'oromo simano maho baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje hõjo.

55 Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje a hesi harihe hõjo. Hesi vëmoho Mary hõjo. Hesi õ õmo'õmoho James Joseph Simon Judas èhi jio'amajëjo.

56 Hesi ma'ino õmo'õmoho aho'o no'o gemu mae raromarue hõjo. Èhi jië'oho diehi'oromo aviëhi jië'e muoho baejade hõjo.

57 Èhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jõ God-aro baeromo majëhijarue aribõvioho dinõ'e dinõ'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue hõjo. Al'i nosi sa'a raje agane gemuoho jemëremu bogo èhioho uehorovavuarue hõjo.

58 Èhi uënugoromo darugo'e muoho ma-gemu gemu ë vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovaruego.

14

John bapataeto vaejaje a guomade jõhoje.

1 Èhi'amu Iesuhu mu bõrõmo vaejaje jõho sa'a a bõrõme Herod-ro hejadeje.

2 Herod-ro jõho heromo hesi mu vaejarue aribõvioho uëvadeje: Èaho John bapataeto vaenõvade aho hõjo. Hu guomoromo ri'õjë'e hõjo. Guomoromo ri'õjë'ëro èhu'ëro darugo bõrõme baeromo mu masijoho vaejaje hõjo.

3-4 Rõhu ë jõ hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi õe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'õromomo ua'i hijadeje: Èmagonaho baejanoho èho bogo maehu hõjo. Èhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jõëni ae uëvamu John guduamoromo tõvoromo savoji gagore ba'amareje.

5 Èhi'amu Herod-ro John ano'i nimoromo rõhu uvadeje: Ae aho'obëhe uvoruomaje hõjo: John hu jõ God-aro baeromo majahuijaje ae hõ uvarue hõjo. Èhi uvoromo ë aribõvioho juhuonëmiromo bogo anadeje.

6 Èhi'ojuvo Herod rahade majaho rovadeje. Herod rahade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obëhe jabesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuëvadeje.

7 Vuëvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagë'oho iae na bojami'ejõjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo.

8 Èhi uavamu abojohuro va'o vëmehu nimade jõho heromo rueromo Herod uavadeje: Bapataeto vaejaje ae John-are sönõho tarioromo simanoho hevõro bamoromo avehuro baro bojemëjo.

⁹ Ĕhi uavamu hegoroovo rue a bōrōmohuro huē vavaene baejadeje. Huē vavaene baejade hōjo rōhu urimo darugo'e jōho ē aribōvi jabesi nuniro ē magonahoho mae uavē'ero ēhu'ero jōe bojēmiromo uēvadeje: Magonahehu nimajoho baro bojami hējo.

¹⁰ Bojamihēromo ae rēmō'ojamu savoji gagore va'oromo John-are sōnōho tarioromo

¹¹ simanoho hevōre bamonugoromo barueromo abojoho bojami jareje. Bojamamu huro bava'o vēmoho bojama deje.

¹² Ĕhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue aribōviohuro rueromo sinoho bava'oromo guavareje. Guavonugoromo va'oromo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obēhe 5,000 da'uojēhade jōhoje.

¹³ John bapataeto vaejēvaje a guomade jōho majēhijamu hegoroovo Iesuro va'oromo boat-re ajio hiromo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi aribōviohu'o sivue raromorōhēni. Ĕva'aje jōho hegoro ae aho'obēhe jabesi amore amore jioromo va'oromo Iesuhu va'ajire sa'a hōrēro ē va'oruomadeje.

¹⁴ Va'oruomamu Iesuro jovo dōre boat-re va'adoho sa'are rueromo ravo'amoromo gavade ae aho'obēhe tagavē'e jiamu gēgorovo jabesi jōēni vavaenimoromo jabesi aribōvie guomo guomo'oho ajēmijadeje.

¹⁵ Ĕhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijorajo ōmo'ōmohuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae hōjo. O majae mami'e barējē'e hōjo. Ĕhuni aribōvioho rēmō'ojego amo gōro gōro va'oromo ie imo'amoirarējo.

¹⁶ Ie imo'irarējamu Iesuro uēvadeje: Jabumē rabēni va'ojōrajo. Jemēro iruno'oho da'uojēhirējo.

¹⁷ Da'uojēhirējamu uavareje: Iae mae hōjo rōhu aviae no ie ōvo gō mine visue niō'i ēhemu javuajējo.

¹⁸ Ĕhemu javuajējamu uēvadeje: Baro bojemi hējo.

¹⁹ Ĕhi uēnugoromo huro aribōvioho uēvadeje: Garasioro raromohējo. Raromohēromo ie ōvo gō mine visue niō'i ujuoho rovaroho ēho huro ujuohoromo ō'idōho sioroho garomo God huē mae uavadeje. Huē mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho i'imēmamu ujuohoromo ae aho'obēhe suvuorēmijareje.

²⁰ Suvuorēmijamu ae aho'obēhe ē ioho visuoho ue'ahamu da'uēgadeje. Da'uēgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo aegamu esōe aho'obēhe 12 irijiomō'amadeje.

²¹ Ĕhi'areje. Ama'e aho'obēhe 5,000 rabu'e iohu'o visuohu'o ue'ahoruomadeje. Rōhu magonahe asisō'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'ru dōre hōrehu va'ade jōhoje.

²² Ĕhi'amu Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Boat-oro ajio raromoromo e'u ionī gōnō urimo va'ohēgo na a ioro'ioroho rēmō'ōjōjo.

²³ Ĕhi uēromo ae aho'obēhe rēmō'ōnugoromo parie vae'i hesi sivue dahore ajiomadeje. Ajiomoromo hesi sivue hijamu vahioromadeje.

²⁴ Vahioromamu nume ijorajoho jaburo ōri ēgobōviro jovo dōre va'oruomamu evare burēro jabesi nuninō rueromo jovoho hasaromo boat-ohu'o babu'ōjēvobe va'adeje.

²⁵ Ĕhi'ojuvo sisonuvo'ia'amu Iesuro jovo dōre hōrēro rovadeje.

²⁶ Jovo döre rovamu gagorovo ijorajoho jaburo jiodudu'iraeromo uvareje: Aru'ahëro rovajëromo juhuonivoromo jö'e dadovareje.

²⁷ Jö'e dadovamu hejë'i Iesuro uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo.

²⁸ Na jevajëjumu Peter-ro uavadeje: Bada ja javë'oho uevego na jovo döre ö'öjo.

²⁹ Ö'öjumu Iesuro uavadeje: Rovëjo. Rovëjumu hegorovo Peter-ro boat-re jioromo jovo döre abueromo Iesu biroho'i hörëro jovo döre va'adeje.

³⁰ Va'ihö gavade bure rovamu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromo jovo gagore abue'ia'amu gavë'i uvadeje: Bada ajemëjo.

³¹ Ajemëjumu hejë'i Iesuro övoho nugö'öromo Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejanëjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho baejane höjo.

³² Èhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamu gavë'i buroho barëjadeje.

³³ Buroho barëjumu gagorovo boat-re raromare ariböviohuro Iesu rajahiro uavareje: Iae mae-ëjo. Ja God-are Harihe javajëjo.

³⁴ Èhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje.

³⁵ Ravo'amamu gagorovo è sa'a rajohuro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo è sa'ae bövioho jöe nugö'öjumu guomo guomo'e ae aho'obëhe ujuoho rueruomadeje.

³⁶ Ujuoho rueromo ëninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövioho uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Èhi ua'ego ae rahu rëhë'oho marë'amonövadeje.

15

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Èhi'amu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri røjëhjarue ariböviohu'o ëho jaburo Jerusalem jioromo rovareje. Rueromo Iesu uavareje:

² Jasi ijorajo ömo'ömohe nosi a mamiehu bojëmibe rovere jögoroho ahoruomaje höjo. Nosi a mamiehu ë'arëhioho jasi aribövioho jovohe övoho bogo ëhioho otehodivorovë'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo.

³ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë rabëni jemesi a mami jabesi muohuremu uehorovoromo ëhuro God-are jögoroho aharuje höjo.

⁴ Èhesi bëhoho God-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovënonëjo. O jöe gö'ö uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'oho anego guomo'irajo.

⁵ Röhu jemëro è jöho ahoromo ae røjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'o God-are nunire uëvë'oho: Nasi maho sisëho ujuohoromo jemë ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihoro bamë'e jevajë uëvë'oho

⁶ nadi röhu maho huotorovoromo vavuoho ajaminëjo. Ajamijë'oho sisë höjo. Vavu ajamijë'oho sisë hö uëvarujohuro ëhuro vëmu vavu'o mae uehorovëno'irarijigo God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo.

⁷ Sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijade ae Isaiah-ro jemëhu ë'irarije jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

8 Ave ariböviohuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i
dë vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i rori'o jioruomajëjo.

9 Jabumë a jabesi jögoroho ae röjëhiromo uëruomaje höjo: Èho God-are jöe
jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabesi jögoroho èhi röjëhiromo èhuro ma-döhemu God na rajehiruo-
maje höjo.

Èjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo.

*Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro èhuro God-are nunire
sisërëjavuaje jöhoje.*

10 Iesuro èhi uëngoromo ae aho'obèhe uëvadeje: Ro gemuoro gagov-
ohëromu ro gagovamu uëvadeje: Ave uhu jö uë'iè'ajoho avoho heromu
bèhoho baerëjo.

11 Rabe jö'ore va'è'oho bogo èhuro aho sisërë'amoi a'i rabe jö'ore jioromu
suorovè'ohuro èhuro aho sisërë'amaje höjo.

12 Iesuro èhi jövamu hejë'ëro hesi ijarahoho jaburo rueromu uavareje:
Jaehu è jö majëhijamu Pharisee ariböviehu heromu huë sisë baeruomadoho
na ja uehorovanuëjo.

13 Na ja uehorovanuëjamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavue ö'idöre hijaje a
hesi aribövioho mure i maehu rijajoho va'ëne jioruomajëjo. Èmure hesi èma
ri'amaje resu resuoho nasi Vavuohuro jaho'amoromo ruruhö'ö'ajëjo.

14 Èhuni è resu resu va'ëne Pharisee aribövioho èhi vuonugorëjo. Jaburo
nuni sisë'e ariböviohuro öroho röjëhijanvarue höjo. Nuni sisë'e a göehu
nuni sisë'e a gö öri röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo.

15 Bejëvo va'a'ajëjamu Peter-ro Iesu uavadeje: Röhu jö'ore va'aje o jö'ore
jioromu suorovaje uhu jö hesi bèhoho huruoho majahuijego no hejarëjo.

16 Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na jaruvoho èhi jemë'o uehoroho bo-
göjövajëjo.

17 Jemë rabëni bogo garomu uvarujëjo: Rabe jö'ore va'è'oho dëre
abueromu dëre jioromu suorovoromu bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore
va'aje höjo.

18 A'i jö'ore jioromu suorovaje jöhuro dë vövöbajo'ere jioromu rojo-
moromu jö'ore suorovaje höjo. Suorovoromu èhuro aho God-are nuniroho
sisërë'amaje höjo.

19 Èhesi bèhoho uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromu rojomego èhuro
ae muo'amoruomaje höjo. Goho'amoruomaje höjo. Öero jijihanovoru-
omaje höjo. Vajiohëro ujuohoruomaje höjo. Ae sareëmiruomaje höjo. Ae gö
jabesi ihoho ijumoruomaje höjo.

20 Èhi jië'e mu sisë vaejë'ohuro èhuro aho God-are nunire sisërë'amaje
höjo. A'i övo bogo eguë'e i ijë'oho bogo èhuro aho God-are nuniroho
sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

21 Èhi'oromu Iesuro è sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo
Sidon amo jiajinö sa'are è rovadeje.

22 Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro è sa'are hijë'ëro rueromu
Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaeni-
moromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e
höjo. Abuejë'ëro magonahoho sisë'i hijajëjo.

23 Sisë'i hijajëjumu Iesuro bogo jôho uavadeje. Bogo jôho uavamu hesi ijorajo ômo'ômohuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajëjo.

24 Rovajëjumu Iesuro uëvadeje: God-ro sa'are remöl'øjade hõjo naro rueromo bogo sa'a gõ rajoho ajëmi'i a'i Israel raje sheep va'ëne subirö'ö'amë'ohemu ajëmi'irodego.

25 Ëhi uëvamu ë sa'a gõ rajo magonahohuro ro Iesuale bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijëjo.

26 Ajemijëjumu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajëmijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode hõjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gõ rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu hõjo.

27 Bogo maehu hõjumu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gõ raje jevo'ego ëhuni bogo ajëmi'i jôho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu jabesi öhuro vavu jabesi maratuore jioromo rireromë'e i ugobajo'oho ue'aharue hõjo.

28 Ue'aharue hõjumu Iesuro uavadeje: Asë'e naro ajamijöro uehoro mabëhe barovane hõjo. Ëhuni jaehu nimanuëhi ëhi ë'ejöjo. Ëhi ë'ejöjumu gavë'i abojoho marëjahadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino avohëhade jôhoje.

29 Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo riröre va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje.

30 Hijamu ae aho'obëhe maho jaburo hörü sisë'e aho nuni sisë'e aho övo hörü tövëhë'e aho bitaro tövëhë'e aho guomo guomo'e a ioro'ioroho aho'obëhe ëhi ujuoho rueromadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiruomadeje. Bahijamu huro avohëvamu mae jëvame.

31 Mae jëvamu ae aho'obëhe garuomadeje bitaro tövëhë'e aribövioho mae jioromo jõe atamu övo hörü'e tövëhë'oho mae jëvamu hörü sisë'e aribövioho mae jioromo jijihamu nuni sisë'e aribövioho mae jioromo uherihamu. Ëhi'amu gëgorovo jabumë ae aho'obëhe tiöjëvadeje. Tiöromomo God Israel rajo muebejëvaje a hesi ihoho döro bamoruomadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jôhoje.

32 Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ômo'ômoho uëvadeje: Ruehë uëromomo rovamü uëvadeje: Ave ariböviohuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raro-mobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ëro ëhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohõjo. Ma-dë gagëremu rëmö'øjë'oho na bijönegajëjo va'ego örire nune örijëvojoëni.

33 Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Iae ëhi hõjo röhu aveho ma-sa'aemu jië'e öri ari'ero ae aho'obëhe rovë'e hõjo. Ëhi jië'oho no dinö'e ioho birohoro da'uojëhi'ëjarëjo.

34 Da'uojëhi'ëjarëjumu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjumu uavareje: Ioho övo gõ mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuajëjo.

35 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raro-mohëjo.

³⁶ Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovarohu'o visuohu'o ujuohoromo God huë mae uanugoromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmamu ae aho'obëhe suvuorëmijareje.

³⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituohu gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomomadeje.

³⁸ Ama'e aho'obëhe 4,000 jaburo ë ioho visuoho ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

³⁹ Ëhi'amu Iesuro ë aribövioho rëmö'lönugoromo boat-re ajio hiromo Magadan sa'are va'adeje.

16

Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o jabuhu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejoro dinamare jöhoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo rovareje. Rueromo Iesu guaro beva'ojoro nimoromo uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahujjego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo.

² Ëhi uavamu huro uëvadeje: Jeniromoromo ö'idöho kavuego uvaruje höjo: Ö'idö kavuajoho vamae jio'iro ë'ajëjo.

³ O sue'oho uvaruje höjo: Ö'idö kavuoromo ramoramovajoho jaruvoho ëni buru'e rue hesi höjo. Jemëro ö'idöho uherihoromo kavuego garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömo rovajëjo.

⁴ Sarerile aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i mavujajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo röjëhijade ëhi jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. Ëhi uënuogoromo rëmo va'adeje.

Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

⁵ Ëhi'amu Iesumëro e'lu döre va'oromo ioni gönö rovareje. Rueromo ijorajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu.

⁶ Ëhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo.

⁷ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ëro ëhuni jövajëjo.

⁸ Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Mae uehorovero avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo.

⁹ Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomomadoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujëjo.

¹⁰ O naehu ie aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomomadoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujëjo.

¹¹ Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuo'ego nöörö i jöe uehorovoromo majahujajëjo. Bogo ë jöho uëromo ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee

aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo.

¹² Rumorovo'ajëjamu hegorovo ijorajoho jaburo uhu jö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvareje: O Iesu bogo i dë huo'amaje oso jöho majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo. A'i Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi jö sisëhuro nosiro rumorovojöëni ë jöho uhu'e majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

¹³ Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bëhinö sa'are rovadeje. Rueremo huro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo.

¹⁴ Diehi atoruomaje höjamu uvareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Jeremiah-ro o jö God-aro baeromo ae majëhinövane ae göëro rovë'e javajëjo.

¹⁵ Ëhi uavamü hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi atarujë höjo.

¹⁶ Diehi atarujë höjamu Simon Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajëjo.

¹⁷ Hesi Harihe javajëjamu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huë mabëhe baejë'e javajëjo. Bogo ma-aehu ë jöho röjahijamu jövo'irögoro nasi Vavue ö'idöre hijajohuro röjahijë'ëro jövanuëjo.

¹⁸ Röhu na ave jöho ua'ie'ajëjo: Ja Peter javajëjo. Peter hesi bëhoho munë javajëjo. Röhu ave munëho bamo'ejöjo nasi ekaresiae aho'obëhe ë hesi döre gagovëvego bibivoromo riravo'irarijego. Nasi ekaresiae aho'obëhe ëhi riravo'iramu vuovo hesi vöröho bogo ruahö'öjëvoromo ijumëvo'ajëjo.

¹⁹ Röhu naro Peter jasi örire darugoho bojami'ejöjo jero ojoho jiovëhego aëro God-are öri ari'ere ë va'oruomoröhego. Ja sa'are hiromo öri tugohë'oho jero ma-mae tugoho'iramu God'ö ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are hiromo öri jiovë'oho jero ma-mae jiovo'iramu God'ö ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo.

²⁰ Ëhi uaromo hesi ijorajoho aho'obëhe darugo'ö uëvadeje: Nadi aho huruoho majëhiromo uërëjo: Nörö böröme namiromo a ajëmijaje aho höjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Ëhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijorajo ömo'ömoho röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro na Jerusalem ajiomo'ejöjo. Ajiomo'iramu a duvaho ariböviohuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro ëho jaburo vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bojemi'aruëjo. Ëhi ë'oromo ae gö jabesi övore bojëmi'iramu anego'iramu guomoromö majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

²² Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu rori'ö hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ëhi jië'e huë vavaenoho bogo mae bogo bae'a'anuëjo.

²³ Ëhi uavamü hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'ö va'ëjo. Jero nasi muoho ahanuëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo

ëhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruëhi jero ëhi uehorovoromo ëhuni ë jöho jövanuëjo.

²⁴ Ëhi uanugoromo hesi ijorajo ömo'ömo ho uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'o ho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesuare jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'o ho iae hesi hõ uvoromo korosi hesi i'uoho banigojio manovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

²⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'o ho ijono ho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'o ho ijono ho maro hi'a'anuëjo.

²⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae baerë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'o ho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovë'o ho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo.

²⁷ Röhu God-are A Maho naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ömo'ömo hu'o gemu mae vuonorö'ö rue'ejöjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi jië'e mu vaejarije manaho ëhi bojëmibe va'ejöjo.

²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo ge'a'arujëjo God-are A Maho naro böröme namiromo muebejëvo'i rue'iramu.

17

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

¹ Ëhi uënu goromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James o James-are öe John ëhi söromo dahoru ëgöbövire ajiomoromo jabesi sivue raromareje.

² Raromoromo ë ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu ano'o ho majaehu bamajëhi ëhi jio'i hesi niögoho ajivo avohamu.

³ Ëhi ga'i gavareje Moses'o Elijah'o ëma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atoruomamu.

⁴ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho iae mae höjo. Ja nagë'o ho naro javue niö'i gemu vae'amo'ejöjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu.

⁵ Ëhi jövamu gavë'i ajivë'e suehuro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo.

⁶ Ëhi uvavamu hejë'i ë ijorajoho jaburo sisë maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'o ho sa'are amoromo momorö'öjareje.

⁷ Sa'are momorö'öjamu Iesuro rueromo jabumë rëhëvoromo uëvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'öhëjo.

⁸ Ri'öhëjamu hegorovo ri'ö uheriho'i gavareje ae gö bogojio'i Iesu gemu namijamu.

⁹ Ëhi onugoromo dahorure ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijoho nadi aho majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'öjogo evaro majëhirëjo.

¹⁰ Ëhi uëvamu rueho jaburo uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuare höjo: God-are a börömo ho bogo ëma rue'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a

börömo ho ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabëni ë jöho majahuijarue höjo.

¹¹ Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amol'iröhe jöho iae mae-ëjo.

¹² Röhu ave jöho naro jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e rovade höjo. Rovamu aëro hu bogo ma ga'irögoro jabuhu diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Jabuhu hu sisë vaejarëhi God-are A Maho na'o ëhi sisë vaejevorumo'ajëjo.

¹³ Ëhi majëhijamu hegorovo evare Elijah uëvaje hesi bëhoho uehorovoromo uvareje: John bapataeto vaejavuonövade a hesi jöho majahuiromomo ë'ajëjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Dahorure ruvebinugoromo ae aho'obëhe raromaruire ë rovareje. Rovamu gavë'i ae gemuëro rueromo ague aho hiromomo

¹⁵ Iesu uavadeje: Bada nasi harihohuni vavaenimoromo ajamijëjo. Hesi simanoho sisërëromomo sisë'i sisë'i hi juvaje höjo. Sisë'i sisë'i hiromomo vënire jovore ëma ravorovaje höjo.

¹⁶ Ëhuni jasi ijorajo jabesi örire barovode höjo. Barovamu ajami'iröhoho bogo eni jëvade höjo.

¹⁷ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'o ho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi mu sisëhuro na u'uvevajëjo. Ëaharihoho avehuro barovego na gavöjo.

¹⁸ Barovamu gagorovo Iesuro Satan-are a sisëho birevamu aharihu hesi dëre jioromomo hörö va'adeje. Hörö va'amumu gavë'i aharihoho mae jiadeje.

¹⁹ Ëhi'amu Iesuare ijorajoho jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'oromomo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo.

²⁰ Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Jemëro bogo ma uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo eni jëvadeje höjo. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu mabise'o jiajëhi ëhi uehoro mae mabise'mu baeromomo God mae uehorovë'o ho ave dahorehu böviehu bise'ehu jemesi mu ahanovajoho uavë'o ho: Rori'o va'ë uavë'o ho iae rori'o va'a'ajëjo. Ëhi jië'e mu bövi bise'o vaejë'o ho eni jëvo'ajëjo.

²¹ [Amo ë aharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho i ue'aharujoho vuonugo'i God-are örire uehore aho'o bojamiromomo ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.]

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'oromomo Iesuare ijorajoho jaburo Galilee sa'are ë ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromomo

²³ anego'iramumu guomo'ejöjo. Guomoromomo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Ëhi majëhijamu heromomo huë vavaene böröme baeruomadeje.

Iesumëhu God-are amo börömo hesi tax bojami'iröhe jöhoje.

²⁴ Ĕhi ěĕ'ĕro Iesu'o hesi ijorajo ōmo'ōmohu'o ěho jaburo Capernaum amore rovareje. Rovamu God-are amo bŕŕomo hesi mu nigemo'irŕhe tax moni baejarue aribŕviahuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a bŕŕomoho God-are amo bŕŕomo hesi tax-oho bojamiĵaje hŕjo.

²⁵ Bojamiĵaje hŕjumu Peter-ro uĕvadeje: Io'ajo. Io'a uĕnugoromo osare va'amu gavĕ'i Iesuro urimo jŕho jŕvoromo Peter uavadeje: Simon ja diehi uvanuĕjo. Sa'ae dinŕ'e dinŕ'e raromoromo masijo vaejaruoho tax ihe gŕ gŕ ujuoho'iĕ'iroho rahumesi ŕrire uĕvego i'imĕmarue hŕjo. Na jabesi ae gemuoho jabesi ŕrire o ae gŕ jabesi ŕrire uĕvarue hŕjo.

²⁶ Uĕvarue hŕjumu Peter-ro uavadeje: Ae gŕ jabesi ŕrire uĕvarue hŕjo tax monie bojĕmijŕro. Ĕhi uavamu Iesuro Peter uavadeje: Ĕhu'ĕro jiĕ'ĕro jabesi agane gemuoho tax-oho bogo vaejarue hŕjo.

²⁷ No God-are agane javuajĕjo rŕhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojĕmi'ibejarĕjo tax baejarue aribŕviahuro huĕ sisĕ bae'ibejarĕjo. Ĕhuni iae bojĕmi'ĕjarĕjo. Rŕhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aevo'i ĵiomo'irane visuoho baeromo jŕ'oho tarivahonĕjo. Tarivahoromo ga'a'anuĕjo tax hesi ijo bajoho jŕ'ore ĵio'iramu. Ĕho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojĕminĕjo. jŕhoje.

18

Di aehu a ioro'ioro iosirĕmiromo bŕŕome ĵiaje

¹ Ĕhi'amu evare Iesure ijorajoho jaburo rueromo uavareje: God-hu bŕŕome namiromo muebejavuajoho dĭ ahuro a ioro'ioroho iosiramuiromo bŕŕomoho javuajĕjo.

² Bŕŕomoho javuajĕjumu hegorovo Iesuro aharihoho uvamu rovadeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo

³ uĕvadeje: Ave jŕho na jŕ mae uĕ'iĕ'ajĕjo. Jemĕ jemesi iho bŕŕome ĵiojŕo uehorovarujoho vuonugoromo huotorovoromo asisŕ'onŕ'e ma-taemo raromorĕjo. Jemĕ bogo ěhi ě'ĕ'oho God-hu muebeĵaje ŕri ari'eroho bogo va'o hesi jĕvajĕjo.

⁴ Ae rahu dŕre bamorovaruoho vuonugo'i ave aharihoho va'ĕne ma-taemo raromĕ'oho ĕ aribŕviahuro God-hu bŕŕome namiromo muebeĵevaje a ioro'ioroho iosirĕmiromo jabumĕ masijo mae ĵiorumajĕjo.

⁵ Ae rahu aviĕhi jiĕ'e asisŕ'oho gemu nasi ihore rajahiromo baeĵĕ'oho ĕhuro na'o rajehiromo baejevorumaje hŕjo.

God uehorovarue mu ĵumĕharue aribŕvi jabesi jŕhoje.

⁶ Ae gŕero asisŕ'onŕ'e jŕrume hiromo nasi ŕrire mae uehorovevo'ajĕjo. Ĕhi'o'iramu ae gŕero ĕ aho mu sisĕ rŕjahiromo ĕhuro na uehorovevaje muoho ĵjumaho'ajĕjo. Ĵjumahoromo ĕhuro hu i'u sisĕho bae'a'ajĕjo. Mu sisĕ bogo rŕjahĵajevare evare ĕ mu sisĕ rŕjahĵajaje a hesi sŕnŕ'ahore aĕro i'u'e munĕ hitahiohuro tŕvoromo sŕ jovre ba'amego e'u ĕgobŕvire beva'oromo jove iromo guomo'ibeĵajo ĕho ma-jianovo'ibeĵajo. A'i ĕ mu sisĕ rŕjahi'irŕhe ĕ hesi i'uhoho bŕŕomo bĕhe bae'a'ajĕjo.

⁷ Sa'are aribŕviahoho aho'o vaevĕ'e ĵiorumajĕjo gŕehu gŕ biĵioho gavego sisĕ vaerŕhe muoho jiĕ'ego. Ĕhi jiĕ'e muoho iae rue'a'ajĕjo. Rŕhu ae rahu ĕ mu barovĕ'oho vaevĕ'oho sisĕrĕ'ajĕjo.

⁸ Jasi ŕvehu o hŕrehu mu sisĕ vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'iĕ'iroho ŕvoho o hŕroho tarioromo bu'ŕnĕjo. Ja ŕve o hŕre gemu

javamu ijonö va'oromo mare hijë'o'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i o höre niö'i javamu ijonö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'o'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

⁹ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Ja nune gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'o'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vëni sisëre va'ë'o'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu gavë'i raromorëjo. Asisö'o va'ëne ma-taemo raromarue aribövioho bogave nue huodëgo'irarijëjo. Rabëni hesi bëhoho jabumë muebejëvarue aneraho jaburo ö'idöre raromoromo nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue höjo.

¹¹ [God-are A Ma naehu rovode hesi bëhoho subirö'ö'amë'e aribövioho sö rueromo maro nugo'amo'irodëni rovode höjo.]

¹² Röhu ave uhu jö majëhi'ie'ajoho jemë diehi uehorovarujëjo. Ae gemu sheep aho'obëhe 100 jio'i gemu sidövoromo ëma juvë'o'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioroho 99 dahorure nugo'amo'i va'oromo subirö'öjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajëjo. Na mae-ëjo.

¹³ Nahobe juvoromo birohë'o'oho evare sheep ioro'iore 99 mae raro-mare jabesi jöënioho ma-bisemu nimoroho'i a'i ë subirö'öjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajëjo. Iae na mae uëvajëjo.

¹⁴ Èuhu jö hesi bëhoho asisö'o va'ëne jörume raromarue aribövioho röhu gemu sisëre va'ë'o'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ëhi jië'o'oho bijönimaje höjo.

Ekaresia ae göehu mu sisë vaejavuego noehu diehi ë'iröhe jöhoje.

¹⁵ Ja'o hu'o God uehorovaruje öehu ri'öromo jasi örire sisë vaejavë'o'oho jasi sivue va'oromo jemë niö'iro ariromo hesi sisëho avoho majahijego hu he'irajo. Heromo huhu ejahë'ohuro ëhuro jasi öho jasiro barue'anuëjo.

¹⁶ O bogo ejahë'o'oho va'oromo ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro vuonorö'ö va'onëjo. Èhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Ae rahu ae gö hesi sisë a masijo jabesi nunire majëhijë'iroho ae niö'i o niö'i gemu gavare o hejare jö sisë gemuohuremu majëhijë'o'oho aëro heromo uvo'a'aruëjo: Iae mae-ëjo. Èhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Èhuni ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro va'oromo hesi jö sisëho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarëjo.

¹⁷ O jabesi jöhu'o bogo ejëhë'o'oho va'oromo ekaresiaho ë a hesi sisëho huruoho majëhinëjo. O huhu ekaresia jabesi jö ëhu'o bogo ejëhamu gavë'iroho uvonëjo: Hu a gö va'ëne o vajiohu'e tax gagovaje aho va'ëne höromo nadi gavanonëjo.

¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sa'are raromoromo öri tugohë'o'oho jemëro ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are raromoromo öri avoho jiovë'o'oho jemëro ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë'ië'ajëjo. Jemë ae niö'i sa'are ariromo jöe gemuoro uehorovoromo ëninamijë'o'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ejëhoromo jemëhu ëninamijarijëhi iae ëhi vaejëho'ajëjo

²⁰ rabëni ae niö'i o niö'i gemu nasi ihore gemuore gagovë'o'oho naro ë dirö'ore jemë'o jevajëro jië'ero.

Ae göehu ae gö hesi sisë bogo uehorovoromo vuonugade ë hesi uhu jöhoje.

21 Ëhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi öehu nasi örire mu sisë vae'i hijë'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo.

22 Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro uavadeje: Na uavajëjo: Bogo vae 7 ëhemu a'i vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'aniujo.

23 Ëhesi uhu jöho na ua'ië'ajëjo. Sa'a a börömo hesi mu vaejaharue aribövi jabuhu moni bojami'iröhe suri suri ë sa'a a börömehu adahoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'o'oho ëhi muebejaje höjo.

24 Iae sa'a a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo hesi mu muebejaharue jabesi suri surioho aevoromo adaho'amade höjo. Adaho'amamu ae gemuehu a börömo hesi örire 7 million kina bojami'iröhoho hu'irae barovare höjo.

25 Barovamu a börömhuro gavade ë aho moni bojami'iröhoho bogo eni jiamu gagorovo hesi aribövioho uëvade höjo: Ëhuni ave aho hesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o maho sisëho aho'obëhe ëhu'o jemëro ae gö imëvoromo monioho mana baeromo nasi öroro bojemirëjo. Ëhi jië'o'oho ë mu vaejaje aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejöjo.

26 Ëhi majëhijamu hegoroovo ë ahuro ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejöjo.

27 Ëhi jövamu hegoroovo rue a börömhuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

28 Ëhi uavamu iae va'ade höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejahajoho jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhëro jië'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemijëjo.

29 Bojemijëjamu ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na bojami'ejöjo.

30 Bojami'ejöjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë hibe va'ojuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhego.

31 Ëhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejaharue a ioro'iorohuro garomo dë vörönëgoromo sisë maro vavaenëgade höjo. Vavaenëgamu va'oromo a börömhoho huruoho majahiromo uavare höjo: Ëhi ëhi ë'ë'e höjo.

32 Ëhi ëhi ë'ë'e höjamu rue a börömhuro jöe nugö'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömhuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajëjo. Jero uevë'ëro ëhuni jaehu moni bojemi'irano'oho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo.

33 Naehu jani vavaenimodëhi ja rabëni jasi a göhunioho bogo ëhioho vavaenimane höjo.

34 Ëhi uanugoromo ë arijo'ohuro dë vörönimamu ae uëvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amare höjo ë hibe va'ojuvo monie aho'obëhe bojami barë'iröhego.

35 Jöho ëhi jië'ëro jemë ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabesi sisë bogo uohu'o uehorovoromo vuonugë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ë börömehu ë'adëhi jemesi örire ëhi ë'a'ajëjo.

19

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

¹ Iesuro ë jöho majëhinugoromo Galilee sa'are jioromo va'adeje. Va'oromo Jordan beromo ioní göre Judea sa'are rovadeje.

² Rovamu ae aho'obëhe mae rihioromoruomamu huro guomo guomo'e aribövioho avohëvamu mae jëvadeje.

³ Ëhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uavareje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Baruehu rabëni rabëni bijönimoromo vaboro nugö'öjé'oho na mae o sisë höjo.

⁴ Mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë ave jö adaharijoho rabëni bogo avoho uehorovarujëjo. God-are surire ëhi uvë'e höjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo.

⁵ Bamëvoromo uëvade höjo: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo.

⁶ Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i magemu jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore favoromo muohadoho jemë mae jëvaje nadi tarivorëjo.

⁷ Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugö'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu ëhi jië'oho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo.

⁸ Nugö'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni baruehu vaboro nugö'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'i'ivadiroho ëhi jië'e muoho bogojiade höjo.

⁹ Röhu ave jöho na uë'ië'ajëjo. Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'ö'oromo magonahe gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

¹⁰ Ëhi majëhijamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'oho nadi ëma nugö'ö'amorë uövuanuëjo röhu ëhi jië'oho aehu magonaho masuvë'oho bogo maho jianovajëjo.

¹¹ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i ma-raromë'oho ae aho'obëhe ëhi ë'ë'oho bogo eni jioruomö'ajëjo. God-hu darugo bojëmamu baeruumë'oho ë ariböviohuremu ëhi ë'ë'oho eni jioruomö'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomö'ajëjo.

¹² Ëhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëvë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëhë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'iorohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo baejé'oho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu gagorovo aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmi'iröhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuarë ijorajo ömo'ömohuro birëgareje.

14 Birëgamu hegorovo Iesuro hesi ijarahoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Èhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomaje höjo.

15 Èhi uëv'ëro övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

16 Èhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo èhuro ioro'ioremuocho maroho hi'ejöjo.

17 Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jöho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho höjo. Röhu mare hi'i nagë'oho hesi jögoroho ejahonövonëjo.

18 Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jögoroho uevanuëjo. Uevanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo.

19 Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho èhi rajahinëjo.

20 Rajahinëjamu uavadeje: Èjöho iae na e barëjë'e jevajëjo. Èhi è'ë'e jevajëjo röhu mu göho rabe vae'ejöjo èhuro maro hi'irodoho eni jevo'iröhe.

21 Èhi uavamu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojöro nagë'oho va'oromo jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Èhi è'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Èhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

22 Èhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jev'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo va'adeje.

23 Va'amu gagorovo Iesuro ijaraho ömo'ömoho uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Bövi bise'o marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho èhi jië'oho anoji'e mae jio'a'ajëjo.

24 Röhu avehu'o uëvajëjo. Mi börömo anugo gagore nugö'öj'ë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu èhi è'ë'oho samae jianovo'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho èho anoji'e mae höjo.

25 Anoji'e mae höjamu heromo tiötiövoromo uavareje: Èhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ëjarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo.

26 Bogo eni javuajëjamu Iesuro ërimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëv'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu mue aho'obëhe vaej'ë'oho hu eni höjo.

27 Èhi uëvamu hegorovo Peter-ro ri'öromo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. Èhuni no manaho rabe bae'ëjarëjo.

28 Rabe bae'ëjarëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Maja i'oho rue'iramu God-are A Maho naro nasi ihocho dö maro jio'iramu nasi röho mare hiromo nasi aribövioho muebejëvo'ejöjo. Muebejëvo'iramu evare nasi ijaraho 12-ho jemëro na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo.

29 O ae rahu javue öe ma'ine vavue vëme aboji harihu'e o sa'ae nasi iho hesi jöni vuonugo'amo'i va'ë'oho èhi jië'e ariböviohuro bövi mae baeromo ijönö ma-ioro'ioremuo maro raromo'arujëjo.

30 Èhi höjo röhu a ioro'iore aho'o nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'i a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

20

Ariböviehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejamu mu arijo'ehu mana diehi bojëmadede uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.

¹ Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadëhi ö'idöre hijaje A Börömohuro hesi öri ari'oho ëhi muebejaje hõjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'lo va'ade hõjo ae baejego jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baeruomorõhego.

² Va'ö ae birohëvoromo uëvade hõjo: Muoho vaejehorego noehu a bojëmijaruëhi ëhi jië'e ajivë'e ijo baje gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'irõjo. Bojëmi'irõjamu uavare hõjo: Iae mae hõjo. Iae mae hõjamu rue mu arijo'ohuro hesi mure rëmõ'õjade hõjo.

³ Ëhi ë'ë'ëro majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorõ'ö va'oromo gavade hõjo a ioro'ioroho mu rumo'e market-re ëma riravamu gëgorovo

⁴ uëvade hõjo: Jemë'ö nasi muoro va'ö mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na ëhi bojëmi'ejõjo.

⁵ Bojëmi'ejõjamu muro va'are hõjo. Ëhi'amu maja ririrohu'ö maja huotorovadevarohu'ö huro market-re vuonorõ'ö va'oromo ae gö gö jõe gemuoho uë'i hijade hõjo.

⁶ Ëhi ë'ë'ëro majae beva'ia'amu gavë'i market-re va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo uëvade hõjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'e ëma riravemu riravarujëjo.

⁷ Uavare hõjo: Aho moni muoho bogo bojamuijë'ëro ëhuni mariravarujëjo. Uëvade hõjo: Jemë'ö nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

⁸ Ëhi ë'ë'ëro majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade hõjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuoroho bojëmibe va'onëjo. Ijonö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmiromo evaro va'ö urimo majae göre göre mu vaebe rovere aribövioho bojëmibe va'oromo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëminëjo.

⁹ Ëhi'amu majae beva'ia'amu ro mu vaejare ariböviohuro ajivë'e ijo baje gemu gemu baeruomade hõjo.

¹⁰ Ëhi baeruomamu gavë'i urimo ro mu vaejare ariböviohuro uvare hõjo: No gö'ö döre bae'ejarë uvare hõjo röhu jabu'ö ajivë'e ijo bajoho ëhi gemuoho baeruomade hõjo.

¹¹ Ëhi gemuoho baeruomoromo mu arijo'oho birevoromo

¹² uaruomade hõjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare ariböviohuro majae mabise mu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huë vavaeni'e muoho vaebe va'ojuvo hujeji jeniromamu vuonugare hõjo. Röhu jero jabumë bojëmijanëhi no'ö ëhi gemuoho bojamijanuëjo.

¹³ Bojamijanuëjamu rue mu arijo'ohuro ae gemu uavade hõjo: Isiajo. Na bogo sisë'ioho vaejavode hõjo. Ja'ö uehorovëjo. Na mami'e uavode hõjo: Ajivë'e ijo baje gemu bojami'ejõjamu hegoro jero uevane hõjo: Iae mae hõjo.

¹⁴ Ëhuni jasi suvuoroho baeromo va'ëjo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodëhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore ëhi gemuoho bojami'ejõjo.

¹⁵ Nasi moniëro jië'ëro naehu baeromo rabe rabe negajoho ë'ë'öho ëho na mae hõjo ö sisë hõjo. Na suvuoro'e huë baejë'e ae jevajëjo röhu jero rabëni ëho uehorovoromo aho nue huodëganuëjo. Ëhi uavade hõjo.

16 Rõhu uhu jö bëhoho ëhi hõjo. Dejonõ jiaruoho nuninõ jioruomoti nuninõ jiaruoho dejonõ jioruomot'ajëjo.

Iesuhu guomorõhe jö urimo vae niõ'i majëhijadoho ijonõ rõhu maho majëhijade jõhoje.

17 Iae Iesuro Jerusalem amo bõrõmore ajiomoti va'adeje. Örire va'oromo huro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromo örire uëbe va'adeje:

18 Aveho hehëjo. No Jerusalem amore va'aruëjo. Va'o ë raromoromo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri rõjëhjarue a jabesi övore va'iramu bæjevo'aruëjo. Bæjevoromo nasi jõho mevo garomo uvoruomot'ajëjo: Nörõ sisë'e aego guomot'ajëjo.

19 Guomot'ajëromo na bæjevoromo sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore bojëmi'iramu bæjevoromo sivegoromo hisuebijevoromo koro-sire anegot'iramu guomevot'ajëjo. Guomoromo majae niõ'i gemu hesi uhure ri'õ'ëjõjo.

James'o John'o jabuhu masije rirarovo'irõhego jabesi vëmehu Iesu ua gavade jõhoje.

20 Ëhi'amu iae Zebedee-are harihe niõ'i James'o John'o jabesi vëmohuro jabumë hu'iraejëvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromu Iesu uavadeje: Na ja ajamuinëjo o bogajo.

21 O bogajamu hegorovo Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajëjo. Diehi nagajëjumu uavadeje: Na negajëjo jaehu bõrõme namiromo muebejavuë'iroho jero uëvego ave nasi harihu niõ'iohuro ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manõ göhuro jasi övo adonõ ëhi ari'irõhego.

22 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ö'o ö'o uëvadeje: Iae ëhi hõjo rõhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e ëma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëro ajuemanovo hesi jio'ëgo. Ëhi jië'e huë vavaeni bæ'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. Eni jëvajëjumu uavareje: Iae no eni javuajëjo.

23 Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae hõjo. Na ajuem'i'irõhe jovo sisëhuro jemë'o ajuem'i'ajëjo. Rõhu nasi bëhire övo manõ o övo adonõ ari'irarije jö uë'irodoho ëho bogo nasirehu hõjo. Nasi Vavuehu a rahumëni uvoromo nugade rõhoho ë aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

24 Ëhi'amu Iesure ijorajo ioro'iore 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'o ö'o Iesure bëhire bõrõme rirarovo'i uvare hõjumu hegorovo jabesi örire dë vörõnimoruomadeje.

25 Dë vörõnimoruomamu gëgorovo Iesuro hesi ijorajoho aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromo rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'iore rajo jabesi a masijoho jaburo jabesi aribövioho ruahõ'õjëvoromo jabumëremu masije riravarue hõjo. O jabesi bëhire riravaruohuro ëhi taemëvoromo jõe bojëmijarue hõjo.

26 Sa'a ioro'iore rajohuro ëhi ë'arue hõjo. Rõhu jemë nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu bõrõme nami'i nimë'oho ë aho a ioro'iore jemë ajëminõvo'irõhe ae jio'a'ajëjo.

27 O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'iore jemesi mu vaejëhonõvo'irõhe ae jio'a'ajëjo.

28 God-are A Ma naehu a ajëmi'i rovodëhi ëhi ë'orëjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajëmi'irarijeho rue'i a'i naro ae ajëmiromo nasi

arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ehuro ae aho'obehē sisēhu tövəvajoho jiovo rēmō'ō'irodēni ehuni rovode hōjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisē'e ae niō'i ajēmade jōhoje.

²⁹ Ehi'oromo Iesumēro Jericho amoho nugoli va'amu ae aho'obehē rihimoromuomadeje.

³⁰ Rōhu nuni sisē'e ae niō'i ōri ionire arijē'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajē uvamu hegorovo ma-darugo'o uvareje: [Bada] David-are ujoho bōrōme javaje noni vavaenimējo.

³¹ Vavaenimējamu hegorovo ae aho'obehē jaburo birēgoromo uēvareje: Jōe vuonugohējo. Jōe vuonugohējamu hejē'i rōhu maho darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujoho bōrōme javaje noni vavaenimējo.

³² Vavaenimējamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ē namiromo uēvadeje: Avehuro ruehēromo rovamu uēvadeje: Naro diehi ajēmijōro nēgajējo.

³³ Nēgajējamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharējo.

³⁴ Uheriharējamu Iesuro jabumēni vavaenimoromo nunoho rēhēhadeje. Rēhēhamu ma-burēro uherihoromo hesi ijore va'areje.

21

Iesuhu Jerusalem mabēhe rovade jōhoje.

¹ Iae Iesumēro va'o Jerusalem bēhire va'oromo Olives Dahorure Bethphage amo'ere ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijorajoho niō'i rēmō'ō'oromo

² uēvadeje: Arue jemesi nunōire amohuro va'ohējo. Va'o hōrō'i ga'a'arujējo donkey-oho harihohu'o benugē'e jio'iramu. Benugē'e jiego jiovoromo hu'iraejēvo ruerējo.

³ O aehu jō uēvē'iroho uarējo: Badaro ave mioho nimo'ego ehuni hu'iraejēvo va'aruere. Ehi ua'iramu iae ma-burēro uē'a'ajējo: Ehi ē'ohējo.

⁴ Rōhu ehi ē'irōhe mu hesi bēhoho God-are surire jō jajivarēhi ehi jiorōhego. Jō God-aro baeromo majēhinōvade ahuro uēvadeje:

⁵ Jemēro Zion amo rajoho ehi uērējo:

Gahējo. Jemesi bōrōmohuro jemesi ōrire rovajējo.
Hu sanu'e aēro jiē'ēro donkey dōre hiromo rovajējo.
Donkey hesi harihure hiromo rovajējo.

⁶ Amo Iesuro hesi ijorajoho rēmō'ōjamu va'oromo Iesuhu uēvadēhi ehi ē'areje.

⁷ Ehi'oromo ē donkey niō'ioho vēmohu'o harihohu'o hu'iraejēvo rueromo niōgho jabei dejore ruahu'amo bahijamu gagorovo Iesuro ē ajio hijadeje.

⁸ Hijamu ae aho'obehē a ioro'iorohuro niōgho ōrire ahahobe va'i a ioro'iorohuro ijo rude tarivo'amoromo ahahobe va'areje.

⁹ Iesure nuninō va'oruomadohu'o dejonō rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

Ave aho David-are ujoho bōrōme vaeromo rovajoho mabēhējo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabēhējo.

God mabēhējo.

¹⁰ Ehi'amu Iesuro Jerusalem amore hōrōjamu gavē'i amo raje ae mago-nahe aho'obehē tiōtiōvoromo uēvareje: Eho rahuo hōjo.

¹¹ Rahuo hōjamu Iesu'o rueruomade aribōviahuro uēvareje: Eaho Galilee sa'are Nazareth amore hiromo jō God-aro baeromo majahuijaje aho hōjo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'tade jöhoje.

12 Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu rarovö'öjêvadeje. Rarovö'öjêvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovare aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjêhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjêhadeje.

13 Huotovö'öromo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajêjo: Ëho God-are örire jö ato'iröhe osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihovarue juju gagoho va'ëne höjo.

14 Ëhi uëvamu nuni sisë'e hörü sisë'e aribövioho God-are amo börömore rueruomamu Iesuro avohëvadeje.

15 Avohëvamu gagorovo priest masijohu'o jögoru öri röjêhjarue ariböviohu'o ëho jaburo gavare Iesuro ëhi jië'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'ëro uvo'i arijavamu: Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabêhë uvoruomamu hegorovo dë vörönimoruomadeje.

16 Dë vörönimoruomoro Iesu uavareje: Arue asisö'ëhu jö sisë uvoruomajoho na ja hejanuëjo o bogajo. O bogajamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Iae na hejajêjo. God-are jöho surire jajivoromo uvë'e höjo: God jero asisö'öhu'o asisö'o inino mahu'o avohëvë'ego jasi ihoho mabêhe uvoruomaje höjo. Ësurire jöho rabëni bogo avoho gavarije höjo.

17 Ëhi uëngoromo Iesuro ë rëmoromo Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore höröromo vahie gemu é hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejöro Iesuhu uavade jöhoje.

18 Hijë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo börömore vuonorö'ö va'i va'adeje. Örire va'amu hömadeje.

19 Hömamu va'ihö gavade mesoho öri ionire namijamu gagorovo bëhire va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenëjo. Ëhi uavamu gagorovo mesoho ma-burëro sahorijadeje.

20 Sahorijamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo tiöromo uavareje: Diehi'ego mesoho ma-burëro sahorijajêjo.

21 Sahorijajêjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajêjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovë'oho naehu meso avohode ëhi jië'e mu vaejê'oho eni jëvo'ajêjo. Röhu bogo ëhemuoho vae'i ave dahoru uavë'oho: Ri'öromo va'o jovo börömore bu'örovonë uavë'oho iae ëhi jio'a'ajêjo.

22 O rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro ajemi'ajë uvë'ohuro ëhuro iae bae'a'arujêjo.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

23 Ëhi uëngoromo Iesuro God-are amo börömore ajiomadeje. Ajiomoromo God-are jö bëhoho ae röjêhijadeje. Röjêhijamu priest masijohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rueromo uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo.

24 Vaejanue hōjamu Iesuro uēvadeje: Nasi darugo hesi jō ue gevarujoho na'o jemē jōe gemu uē gē'iē'ajējo. Jemēhu mana uev'oho naro jemē uē'ejōjo: Na ēhi jiē'e darugohuro muoho vaejaje hōjo.

25 John-hu bapataeto vaejavuonōvadoho ē darugoho din'oe baejade hōjo. Na God-ro o ma-aēro darugoho bojamijē'ero ēhioho ē'onōvade hōjo. Ē'onōvade hōjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'irōhe jōho jabesi mevōromo uarovareje: Noehu uav'oho God-ro John darugoho bojamijade hō uav'oho Iesuro uō'a'ajējo: Ēhi jiē'oho jemē rabēni John bogo ma uehorovarije hōjo.

26 O noehu Iesu ua'irōhoho: Ma-aēro John uavamu ē'ade hō ua'irōhoho rōhu ae aho'obēhe juhuonēmiromo bogo ēhioho ua'ejarējo ē hesi bēhoho jaburo uvoruomē'ero: John hu jō God-aro baeromo majahuinōvade ae hō uvoruomē'ero.

27 Ēhi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uō gōvuanue jō hesi bēhoho no dadivuuajējo. Dadivuuajējamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Ēhi jiē'oho jemēhu uevariye jōho na'o bogo uē'ejōjo: Na ēhi jiē'e darugohuro muoho vaejaje hōjo.

Harihu niō'ihu diehi ē'are uhu jō Iesuhu jōvadohoje.

28 Rōhu ave uhu jō heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'irōjo. Iae ae gemu hu harihe niō'i jēvade hōjo. Harihe niō'i jēvē'ero vavuohuro va'oromo murioho uavade hōjo: Jue'i jaruvo grape ō'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonējo.

29 Vaejehonējamu muriohuro ri'ōromo uavade hōjo: Na bijōnegajējo. Bijōnegajē uanugoromo rōhu ijonō avoho uehorovoromo mue vaejaho'i va'ade hōjo.

30 Ēhi'amu vavuohuro va'oromo ijorajoho jōe gemuho majahiromo uavade hōjo: Muoro va'oromo mue vaejehonējo. Vaejehonējamu ijorajohuro uavade hōjo: Apo iae na va'ejō uaromo rōhu bogo va'ade hōjo.

31 Ēhi jiē'oho di ahuro vavuehu nimadēhioho vaejade hōjo. Vaejade hōjamu uēvareje: Muriohurajo. Muriohurajamu Iesuro uēvadeje: Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Vajiohu'e tax baejarue aribōviohu'o ōn'oe jijiharue magonahohu'o ēho jaburo jemē iosirēmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumē muebejēvaje hōjo.

32 Rabēni hesi bēhoho John-ro jemesirire rovade hōjo ōri maho rōjēhijego ga'irarijego. Rovamu jemēro hu bogo ma uehorovo'irōgoro vajiohu'e tax baejarue aribōviohu'o ōn'oe jijiharue magonahohu'o ēho jaburo hu mae uehorovoruomade hōjo. Mae uehorovamu jemēro ēho garomo rōhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije hōjo.

Mu aribōviehu a bōrōmo hesi ō'i bajo mu mueberomo sisē ē'are uhu jō Iesuhu jōvadohoje.

33 Rōhu uhu jōe gō'o majēhi'iē'ajoho hehējo. Iae sa'a arijo'e ae gemuēro mure grape ō'oho bivo'amade hōjo. Bivoromo ē muoho huore iromo rova'o rojomoromo ō'i bajo sa'ijovorōhe guaho umoromo mu javue dōro vaejade hōjo hesi mu ahuro ajio ē hiromo muoho atovorōhego. Ēhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uēvade hōjo: Na va'ejōjo. Jemēro nasi muoho muebejehorējo. Mueberomo ō'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorējo. Ēhi uēnugoromo ri'ōromo va'o sa'a gōro ē hijade hōjo.

34 Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejharue aribövioho uévade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövioho uérego nasi ö'i bajoho i'imémego ujuoheho ruerëjo.

35 Ujuoheho ruerëjamu hegorovo va'are höjo. Va'oromo suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro guduamëvare höjo. Guduamëvoromo göho hisuebi'i göho ano bamo'i göho munëro vajamijamu guomade höjo.

36 Èhi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejharue ae gö'o rëmö'öjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejharue ae gemu gemu rëmö'öjë'ëro röhu evaroho ae aho'obëhe rëmö'öjade höjo. Rëmö'öjamu va'oromo mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro urimo rueruomamu ë'arëhi ëhi sisë vaejëvare höjo.

37 Sisë vaejëvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro nasi harihoho garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Èhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo.

38 Va'o höröjamu garomo uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Èhuni ë'ëgo ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo.

39 Èhi uarovoromo ë aho mure jiamu guduamoromo rori'o bijimo bu'öromomo anamu guomade höjo. Èhi'are höjo.

40 Èhi jië'o'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu muebejarue aribövi jabesi öriroho diehi'ëvo'ajëjo.

41 Diehi'ëvo'ajëjamu uavareje: Sisë jioruomomo'ego ijumëvo barëromomo muoho a maho bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Mueberomomo majae eni jiego ö'i bajoho uroromo hesiroho i'imamiröhego.

42 Èhi uëvamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire jajivoromomo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoromo munë gemu bijönimoromomo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemomo'ego bibivoromomo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Èho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.

Èjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromomo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

43 Èhu'ëro jië'ëro naro jemë uëvajëjo: Jemëhu God-are aharire raromoromomo hesi mu muebebe rovarije muoho God-ro baeniëhiromomo ae gö bojëmi'iramumu jaburo hesi aharire raromoromomo ë muoho mueberomomo rae avoho'aruëjo.

44 [Röhu aehu ë munë döre bejë'o'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'o'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

45 Iesuro uhu jöe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Nosi jöe jövajëromomo

46 guduamo bava'ië'oromomo uvareje: Ae aho'obëhe uvoromomaje höjo: Iesuro hu jö God-aro baeromomo majahuijaje ae hö uvoromomaje hö uvoromomo jabumë juhuonëmiromomo vuonugareje.

22

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

1 Iae Iesuro röhu maho uhu jöe gö gö ae majëhijadeje.

2 Majëhiromom uëvadeje: God-hu böröme namiromom muebejëvaje öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemuëro söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromom iröhego.

3 Èhi è't'ë'ero hesi mu vaejharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijohom rueröhego naehu mamile uëvode aribövioho uëregom rue'irarëjo. Rue'irarëjäm uëvamom bijönimoromomade höjo.

4 Bijönimamom hegoromom sa'a a börömhuro mu vaejharue a ioro'iorohom uëvade höjo: Söröe rueröhego uëvodohom èhi uërëjo: Jöe hehëjo. Nasi söröhom eni jië'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amajem sanuovë'e miohom bijuëmoromom buvomoromom bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Èhuni rovegom no ë söröhom i'irarëjo. Èhi uërëjo.

5 Èhi uëvamom jöhom bava'oromom majëhijäm ë ariböviohuro bogom ejhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göërom hesi mure va'ade höjo. Göërom hesi moni muro va'ade höjo.

6 Ioro'iorohuro ë anu rovarem aribövioho gudumëvoromom mu sisë vaejëvoromom muo'amarem höjo.

7 Èhi'amom ë sa'a a börömhuro dë vörönimomade höjo. Dë vörönimamom muoromom ariböviohom rëmö'öjämom jaburo ë anëgarem aho muo'amoromom jabesim amohom bue'öjèhare höjo.

8 Bue'öjämom gagoromom a börömhuro hesi mu vaejharuem aho uëvadem höjo: Söröhom eni jië'e höjo. Röhum rueromom sörö ihë uëvamom juahemijarem ariböviehum rueromom sörö ijë'o'ohom sisë höjo.

9 Èhuni öri masijorom va'irarijohom va'oromom aem rahu rahu birohëvë'ohom uëvegom sörörom rue'irarëjo.

10 Rue'irarëjämom hegoromom ariböviohuro örirem va'oromom a sisëhu'o a mahu'o birohëvoromom aho'o sö ujuohom rovarem höjo. Rueruomamom sörö osahom rarovadem höjo.

11 Rarovamom a börömhuro ë aribövioho gë'i osarem rovadem höjo. Rue'i gavadem höjo aem gemom masuvaruem sörö i'i io'amaruem niögohom bogom ba'amë'e ma-hijämom.

12 Ma-hijämom gagoromom uavadem höjo: Isiajo. Masuvaruem niögohom bogom ba'amë'e ja diehi'oromom avem osarohom rovarem höjo. Osarohom rovarem höjämom rühuro jöromoraejadem höjo.

13 Jöromoraejämom rue a börömhuro ri'öromom mu aribövioho uëvadem höjo: Övom hörü'ohom tövo'amoromom babu'öhegom amonö ramoramomom va'o hijajom. Èdirö'orem aem aho'obëhem nierusuburum'e bamoromom anem ja'ihom vuogigimoromom'ajëjo.

14 Èhesim bëhohom God-rom aem aho'obëhem ruejörö uëvajem höjo. Röhum aem magemom gemom hesinö jëvojörö baejëvajem höjo.

Iesuhom guarom berovjörö aehu tax jö uam gavarohojem.

15 Èhi'amom iae Phariseem ariböviohuro va'oromom jöe atoromom uarovarejem: È'egom no Iesum sareramegom hu guarom berovo'irajom.

16 Èhi atonugoromom jabesim ijorem ijorem jijiharuem a ioro'iorohum'o Herodarem aribövi ioro'iorohum'o rëmö'öjämom va'oromom Iesum sarerisareriamoromom uavarejem: Tisajom. Iae nom gavarem höjom ja a mae javë'ërom God-arem mu örohemom

röjahuijego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahuijanue höjo.

17 Ëhuni ave jöho ja diehi uehorovanuoho majahuijego no hejarëjo. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojämijarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ëhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo.

18 Bogajamu Iesuro géromo uvadeje: Jabumë sisë vaejevo'i ue gevaruëromo uëvadeje: Sareri aribövie jëvajëjo. Jemë rabëni na bijioho gevarujëjo.

19 Tax a bojëmijaruje ijo bajoho röjehihego na gavöjo. Gavöjamu ijo bajoho barovareje.

20 Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo.

21 Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. Rome a börömo hesi höjamu uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojämïnövorëjo.

22 Ëhi uëvamu hegorovo tiöjëvamu Iesu ë nugo'i va'oruomadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

23 Va'amü gagorovo majae gemuore Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovarëje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiro mo uavareje:

24 Tisa Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo.

25 Ëhi jië'ëro iae ae aho'obëhe 7 ma-ö ömo'ömëremu nosirire raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo.

26 Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'ioroho ëhi gemuoho ë'obe rovarë höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovarë höjo.

27 Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo.

28 Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua galië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ae 7 höjo röhu ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'obëhe masuvë'ego ëhuni uavarujëjo.

29 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo.

30 Ĕhesi bēhoho vuovē'ero ri'ōruomo'irōhe maja rovē'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ō'idōre ma-raromaruēhi ēhi raromo'aruējo. Ĕhuni ē magonahehu di ahu'o hi'irōhe jō ue gevarujoho bēhi rumo'e hōjo.

31 Ĕjōho jemēro uvaruje hōjo: Vuovē'e aribōviehu ri'ō'irōhe jōho sareri jōe hōjo. Ĕho bogo sareri jōehu jio'i jō mae hōjo. Ĕhesi bēhoho vuovoromo ri'ō'irōhe jōho God-ro jemēni jōvamu hesi surire jajivoromo uvē'e hōjo:

32 Na Abraham Isaac Jacob ēhi muebejēvaje ae jevajējo. Jemē rabēni ē jō hesi bēhoho bogo avoho baejarije hōjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejēvaje jō hesi bēhoho jabumē vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barē'i va'o raromego muebejēvaje hōjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barējē'e aribōvioho muebejēvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribōvioho iae muebejēvaje hōjo.

33 Iesuro Sadducee aribōvioho ēhi uēvamu ae aho'obēhe heromo jōe barējēvadeje.

God-hu bojamuade jōho diho bōrōmoho jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

34 Ĕhi'amu Pharisee aribōviohuro hejare uvavamu: Iesuro jō mae jōvamu ēhuro Sadducee aribōvioho jō mana majahi'irōhoho bogohō uvavamu hegoro gagovorovareje.

35 Gagovorovonugoromo Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijaje ae gemuēro Iesuare dēho bijioho ga'irōgoro ri'ōromo uavadeje:

36 Tisajo. God-hu bojamuijade jōgore aho'o jio'amajoho di jōho bōrōmoho hōjo.

37 Bōrōmoho hōjamu uavadeje: Jasi dē vōvōbajo'e aru'ahe uehore aho'obēhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminējo.

38 Ĕho jō bōrōmo bōrōmoho jiē'ego ēho nuniroho hōjo.

39 O ē jō hesi bēhirohu'o iae gemuoho hōjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuēhi jasi ae gemuoho ēhi rajahinējo.

40 Dē vōvōbajo'e aho'o God bojami'irane jōhu'o jasi ae gemuoho rajahi'irane jōhu'o bēhoho jēvajējo. God-are surire jō Moses'o jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'iorohu'o jajivo'amaroho ēho ado sirino'oho jio'amajējo.

Bōrōme namiromo ajamuaje a hesi jō Iesuhu rōjēhi'i uē gēvadohoje.

41 Iae Pharisee aribōviohuro gagovorouomamu gavē'i Iesuro uēvadeje:

42 Bōrōme namiromo ajēm'i'irōhe a hesi jōho jemē diehi uehorovarujējo. Hu rahuare ujoho hōjo. Uavareje: Hu David-are ujoho hōjo.

43 David-are ujoho hōjamu uēvadeje: Ĕhi jiē'oho God-are Aru'ahoho rabēni uavamu David-ro bōrōme namiromo ajēm'i'irōhe aho Bada uavade hōjo.

44 Ĕhesi jōho David-ro God-are surire jajivoromo uvē'e hōjo: God Badaro nasi Bada uavade hōjo:

Nasi ōvo manō rojo hijego

ja'o muorovarue aribōvioho naro ruahō'ōjēvego

hōrēro vijuvo taemo'amo'irane hōjo.

45 Ĕhesi bēhoho bōrōme namiromo ajēm'i'irōhe a hesi jōho David-ro jajivoromo uvē'e hōjo: Bada hōjo. Bada hō uvē'e jiaje ēhuni nadi uvorējo: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho ma-David-are uje hōjo.

46 Ëhi uëvamu aehu Iesu mana ua'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvamu ijönö jöe gö gö ua ga'ië'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

23

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o ëho jabuhu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.

1 Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje:

2 Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Moses-are sionohö baejë'e höjo.

3 Moses-are sionohö baejë'e jëvaje ëhuni mu jö rabe rabe uëvë'oho ejëhoromo ëhi vaenövorëjo. A'i jabuhu ömaruëhioho nadi ëhioho ömorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhjaruëhioho muoho bogo ëhioho vaejarue höjo.

4 Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomajöro buahore bahijëhoromo tövëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo namehu vitu banigojömëharuëhi ë Pharisee ariböviohu'o jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o jaburo ëhi ë'arue höjo. I'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i manunëremu gëvarue höjo.

5 Jabu mu rabe rabe vaejë'oho aëro gëjöro ma-döhemu vaeruomaje höjo. Ëhesi bëhoho jabumëro nimoruomaje höjo aëro gëromo uvoruomoröhego: Jabumëremu God mabëhe uehorovoruomaje höjo. Aëro ëhi uvoruomoröhego nëgego God-are jö'e suri surioho maua gagore bahiromo övo ahore varijore muoho taemoruomaje höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomajöro. O God-are örire jö ato'i io'amarue niögure ö'i ëgobövie be io'amoruomaje höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomajöro.

6 O sörö i'i va'ë'oho o God rajahjarue osare va'ë'oho a masijehu raromuire ë va'o raromoi nimarue höjo.

7 O imo'amaruire va'ë'oho nimarue höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromu rajëhiromu jejëmiruomoröhego. O nimarue höjo aëro jejëmiromo uëröhego: Tisajo.

8 Röhu ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Tisa uëvë'oho ëhi jië'oho sisë höjo rabëni hesi bëhoho jemë ö ömo'ömëremu jëvo'i jemesi Tisaho na gemu jevë'ego.

9 O ave sa'are raromuarue aribövioho nadi döroho bamëvoromo uërëjo: Apajo. Ëhesi bëhoho ae gemu ö'idöre hijajoho ëho iae jemesi Vavu Börömoho höjo. Ëhuni ëhi jië'e jöho nadi uërëjo.

10 O ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Simano vaejanue aho javajë uëvë'oho ëhi jië'oho sisë höjo. Ëhesi bëhoho jemesi Simano Vaejaje Aho ma-gemu jevajëjo böröme namiromo ajëmijaje ahuro jevë'ëro.

11 A'i a masije jemesirire jioruomajoho ëhi jië'e aribövioho mu ajëmi'iröhe aribövie jioruomajöje.

12 Ae rahu sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o sisëre va'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

13 Vaevë'e jögoru öri röjëhjaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomoi'iröhe öroho

tugohëharuje hõjo aëro ë va'lo raromojõëni. Jemë God-are ahariroho bogo va'lo raromo'i nimaruje hõjo. O ae göehu God-are aharire va'lo raromo'ia'amu gëvë'to ho ahëvaruje hõjo.

14 [Vaevë'e jöguru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharuje hõjo. Èma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvaruje hõjo aëro gëromu uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Èhi jië'te sareri'e muoho vaejarujego ëhuni God-ro i'u böromu mae bojëmi'ajëjo.]

15 Vaevë'e jöguru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje hõjo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho baeröhego. Ae dinëmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jöho ejëhoromo Jew rajo mu baejamu gavë'oho jemëro ë aho mu sisë röjahijego mae hõromu vaeromo jemëhu sisë ë'oromo vëni'e örire va'arujoho ë ahuro jemë iosirëmiromu sisë böromu bëhe ë'oromo vëni'e örire va'lo hesi hõjo.

16 Vaevë'e nuni ramoramovë'e aribövi jemëhu ae gö öri röjëhi'ië'arujoho sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho jemëro ae ëma majëhiromu uëvaruje hõjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are osa böromu hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromu röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi hõjo. A'i God-are osa böromore jio'amaje gold hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo.

17 Nune ramoramovoromo simane sisë'i uehorovë'e aribövie jëvavëjo. Èhi majëhijaruje hesi bëhoho nani jemëro uvaruje hõjo: God-are osa böromu hesi iho bise'e jio'i God-are osa böromore jio'amaje gold-ho iho böromë hõjo. Röhu ë gold-ho bogo God-are osa böromoro jio'amo'ibejajo bogo God-are gold maho jio'amo'ibejajo. A'i ë gold-ho God-are osa böromore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho gold maho hõjo. Gold-huro bogo God-are osa böromoho iosiramiroho iho böromoho jio'i God-are osa böromu hesi iho-huro gold ihoho iosiramiroho bövioho jiaje hõjo.

18 O jemëro jöe gö ëma majëhiromu uëvaruje hõjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are maratu hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromu röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi hõjo. A'i God-are maratu döre bahijahare suvuoro hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo.

19 Nuni ramoramovë'e aribövie jëvavëjo. Nani jemëro uvaruje hõjo: God-are maratu hesi iho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje suvuoro iho böromë hõjo. Röhu ë suvuoro iho bogo God-are maratuoro jio'amo'ibejajo bogo God-hu ujuoho'iröhe suvuoro maho jio'amo'ibejajo. A'i ë suvuoro iho God-are maratuore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho suvuoro maho hõjo. Suvuoro-huro bogo God-are maratuho iosiramiroho iho bövioho jio'i God-are maratu hesi iho-huro suvuoro ihoho iosiramiroho bövioho jiaje hõjo.

20 Aehu darugo'e jö ato'ië'iroho God-are maratu hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo maratu hesi iho-hemu uvo'i maratuore jio'amaje suvuoro hesi iho-hu'o uvoromo ë'arue hõjo.

21 O ae rahu God-are osa böromu hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo osa hesi iho-hemu uvo'i osare hijaje A hesi iho-hu'o uvoromo

è'arue hōjo.

²² O ae rahu ò'idō hesi iho darugo'o majëhijë'o ho ë hesi bëhoho ò'idöre jiaje God-are rõho hesi ihohu'o ë hijaje a hesi ihohu'o uvoromo è'arue hōjo. Èhuro darugo'o majëhijarue hōjo.

²³ Vaevë'e jōgoru òri rõjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döeremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jōgoru e avo-horomo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijarue hōjo. Èhi jië'e jōgoru ininoho ejaho avoharue hōjo. Èhi jië'o ho iae mae hōjo. Nadi vuonugorëjo. Rõhu ëho ma-jianovo'i jö ioro'ioroho masijo jiajoho ëho bogo uehorovarue hōjo. A ma-mae vaejëvo'irarije muoho a huë bæjëvo'irarije muoho ahorire vaejëvo'irarije muoho ëho rumonimarue hōjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo.

²⁴ Majo majo biseharihehu jemesi jovore beva'ë'oho io bu'öromo jovoho i'i majo bõrõmo bõrõmoho bogo avoho gavë'e ma-nimu'öjarue hōjo. Jö masijoho bogo uehorovo'i ma-jö ininohemu uehorovarue hōjo. Èhuro nunoho ramoramovëvego öroho sisë'i rõjëhijarue aribövie jëvajëjo.

²⁵ Vaevë'e jōgoru òri rõjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döeremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemë hevöe enatue dönöhemu u'o'amarue hōjo. Gagonõho ae gö jabesi ie jove vajiohëro ujuohoromo aegë'ëro irijiom'o'amë'e hōjo. Èhu'ëro dönõho aje jio'i gagonõho va'inumi'e jio'amajëjo. Jemesi mu sisëho ëhi jianovajëjo.

²⁶ Pharisee jemë ae gemu gemu nuni ramoramo'e ae jëvajëjo. Urimo ae gö jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevöre bahiromo enatuore oteharujoho vuonugorego hevö o enatu gagoroho va'inumoho bogojio'irajo. Èhi è'ë'oho jemesi hevõhu'o enatuohu'o döhu'o uohu'o ma-mae jio'amo'ajëjo.

²⁷ Vaevë'e jōgoru òri rõjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döeremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemesi jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Vuovë'e sino bahi'amarue munëho aëro ajivë'e osëro bue-jaho'amarue hōjo nu ano'e mae jio'amorõhego. Buejaho'amago dönõho ajivë'e mabëhe jio'amo'i gagonõho vuovë'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o ëhuremu jio'amajëjo. Jemë ëhi jië'e jëvanovajëjo.

²⁸ Döhemu mae jëvego aëro gëromo uvoruomaje hōjo: Jemë a mae jëvajëjo. A'i jemesi uhoho sareri sareri'e mu sisëmu vaejarue jëvajëjo.

²⁹ Vaevë'e jōgoru òri rõjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döeremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amarue hōjo. Mu mae vaejare a mami jabesi huoho avohoromo muebejarue hōjo.

³⁰ Avohoromo mueberomo jemë uvarue hōjo: Nosi hijo miono'ehu raromare majaroho evaroho nõ'o javuo'ibejajo no jabumë bogo ajëmiromo God-are jö majëhijarue aribövioho muo'amo'ibejarëjo.

³¹ Iae mae-ëjo. Èhi atarujoho ëho jemëro huruoho majahuiromo uöromo è'arujëjo: God-are jö majëhinövare a muo'amare aribövi jabesi ujo ömo'ömëro javuë'ëro gemuore jijiharue aribövie javuajëjo.

³² Jemë ëhi jië'e aribövie jëvë'e jiaje ehuni jemesi hijo miono'ehu mu sisë aevoromo vaebe rovarëhi jemesi nimarujoho jemë'o ëhi jië'e muoho vaebe jijihorëjo. Na ë hesi jöho bogo uë'ejöjo.

³³ Sigobe jëvo'amajëjo. Sigobu aboji harihu'e jëvo'amajëjo. Èhi jië'e mu vaejë'o'ho diehi'oromo vënoho garaedivorëjo.

³⁴ Èhuni aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövo'iröhe aribövioho simano ma'e aribövioho jö røjëhinövo'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'ö'iramu ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire ano taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God rajahijaruje osare osare hisuebi'amo'arujëjo. O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho va'onövo'arujëjo.

³⁵ Èhi ë'iramu èhuni ma-maemu jië'e aribövi aehu muo'amobe rovere ë hesi i'uo'ho jemesi örire rue'a'ajëjo. Aeo'ioho aëro Abel a mae anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho jemesi hijo mion'o'huro Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-are osa börömoho numëhi jio'i God-are suvuoro bahijaruje maratuo'ho ruhëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo.

³⁶ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi èhi muo'amobe rovere ë hesi i'uo'ho aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³⁷ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijaruje aribövioho muo'amaru je höjo. God-hu jemëni rëmö'ö'ajë aribövioho munëro vajëmijaru je höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë èhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo.

³⁸ Èhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo.

³⁹ Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'o'ho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo nasi jöho majëhiromo uvo'a'arujëjo: Badare ihore rovajoho mabëhëjo. Èhuremu uehorovorëjo.

24

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Èhi uënugoromo Iesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'ömohuro ro bihorohoro God-are amo hesi javue gö gö röjahi'amareje.

² Röjahi'amamu Iesuro uëvadeje: Ave öri ari'o'ho aho'o jemë iae gavarujëjo. Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³ Èhi ë'ë'ëro Iesuro Olives Dahorure ajio hijadeje. Hijamu hesi ijorajoho jaburo sivue ajio hu'o raromoro uavareje: Ave jöho majahuego no hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanoho èho divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Jero rue'ië'anuejo. Rovego ave sa'aho bövioho bise'o'ho barë'ië'ajëjo.

⁴ Barë'ië'ajëjiamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rirerömëvo va'a'ajëjo.

⁵ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo.

Ēhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo.

⁶ Röhu he'a'arujëjo muorovo jöe ruenövo muorovonövo'iramu he'a'arujëjo. Ēhi hejë'oho bogave gemu juhuonivo'irarijëjo. Öre gö bogojjë'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo.

⁷ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëjo.

⁸ Ēhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene börömo bae va'oruomo'ajëjo.

⁹ Ēhi'o'iramu evare aëro jemë guduamo ujuohëvo va'o a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo jaburo huë vavaene bojëmi'iröhego. O muo'amëvo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomo'ajëjo: Jemëro na uehorovevaruje hö uvoromo nue huodëgoruomo'ajëjo.

¹⁰ Ēhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajëjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisareriëmiromo ae gö jabesi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göëro göho nue huodivorovoruomo'ajëjo.

¹¹ Ae göëro göëro ri'öromo ae sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae höromoguaro rireromo'aruëjo.

¹² Mu sisë aho'o rumorovobe va'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisëre'ajëjo.

¹³ Ēhi ë'oruomo'ajëjo röhu ae rahu birivoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajëjo ae aho'obëhe sama'e heruomoröhego. Jöho sa'ae aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵ Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jajivoromo uövuaade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo. Daniel-hu jajivadëhi ëhi ga'a'arujëjo ë sisëho God-are osare nami'iramu. Iesuro ëhi majëhijadeje. Ējö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare.

¹⁶ Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro God-are osare namijego gagorovo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiorëne.

¹⁷ Ae rahu javu dönö haradare raromë'ocho nadi abueromo osare inömocho va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne.

¹⁸ O mure raromë'ocho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne.

¹⁹ Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'ocho diehi huruomoromo'ajëjo.

20 Rõhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo huruomo'irarije hõjo.

21 Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojobe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohõjo. O ijonõhu'o bogojio'i ë majaho gemu bõrõmoho jio'a'ajëjo.

22 Ëhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo biririvoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'ajëjo.

23 Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ero bõrõme namiromo ajamui'irohe aho aviae o aruae hõ uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo.

24 Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ero bõrõme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jõ God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhi'aruëjo. Majëhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenõvo'aruëjo eni jëvego God-hu sõjëvade ariböviohu'o sarerëmego rireromo'irõhego.

25 Rõhu hehëjo. Ijonõ jiorõhe jõho na urimo majëhijë'e jevajëjo.

26 Ëhu'e jiaje aehu uëvë'oho: Ëhuro va'o garëjo. Aruae je'ore hijajë uëvë'oho nadi va'o garëjo. O uëvë'oho: Hu gurihiromo osaro hijajë uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo.

27 A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'õjego gavarujëhi God-are A Maho naro ëhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'aruëjo.

28 Sagohe din'õ'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

God-are A Maehu ruerõhe jõhoje.

29 Rõhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo jijoho sisërë'amoromo õ'idõre inõmoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo.

30 Ëhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajohuro õ'idõre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Ëho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o bõrõmo mae baeromo õ'idõre suere ruvebi'iramu.

31 Ruvebiromo hëgõho ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmõ'õ'ejõjo. Rëmõ'õ'iramu ro God-hu sõjëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae din'õ'e din'õ'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jõhoje.

32 Rõhu meso hesi uhu jõho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje hõjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo.

33 Ëhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovanu gavë'iroho uvorëjo: Ëmajaho iae rovajëjo.

34 Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo.

35 Õ'idõe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jõho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorõ'õ ruerõhe maja no bogo gavarue jõhoje.

³⁶ Rõhu ë majaho divare jio'irõhoho aho bogo gavaruëjo. Ö'idõre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo.

³⁷ Rõhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ie'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo.

³⁸ Jovo bõrõmo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bae'irõhe majaho dunovamu evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat bõrõmore rumo va'are hõjo.

³⁹ Rumo va'amü gavë'i a ioro'iorohuro uvoruomade hõjo: No mae raro-marüëjamu evare jovo bõrõmhuro rojomoromo jabumë aho'o baeniagëgo barë nahonahovade hõjo. God-are A Ma naehu rue'ie'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo.

⁴⁰ Ëmajaho rue'iramu evare ae niõ'iro mure ariromo muoho vae'iramu gavë'i aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo.

⁴¹ Magonahe niõ'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo.

⁴² Ëhi ë'irõhohuni ëhuni gavë'iajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majaho jemë'o bogo gavarujëjo.

⁴³ Ave uhu jõhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare ruerõhe majaho osa arijo'oho bogo gavade hõjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromo vajiohu'e a hesi õroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inõmoho ujüho'ibejajo.

⁴⁴ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raro-rorëjo. Jemë bogo uehorovë'te raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejõjo.

A bõrõmo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberõhe jõhoje.

⁴⁵ Aehu hesi a bõrõmo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje ëhi jië'e aho uehorovohëjo. Ëa hesi a bõrõmhuro hu uavë'e hõjo. Na va'ie'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminõvonë. I'imëminõvonë uanugoromo va'ë'e hõjo.

⁴⁶ Va'o hijuvo rõhu ijönõ vuonorõ'õ rueromo garõhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo.

⁴⁷ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu bõrõmoro bamavo'ejõjo. Jero nasi sa'ae inõmo inõme bövie bise'e aho'o muebejëhonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo.

⁴⁸ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi bõrõmoho örisanuvajëromo

⁴⁹ ri'õromo mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörõ'e jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo ioho jovoho i'a'ajëjo.

⁵⁰ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi bõrõmoho majajiohu rue'a'ajëjo.

⁵¹ Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugõ'õ'iramu sisëro va'oromo sareri sareri'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo. Ëdirõ're ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo.

25

Aborido ioro'iorehu sisë'i uehorovo'i ioro'iorehu avo'avoho uehorovare uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Nasi majaho rovego God-hu böröme namiromo a diehi muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majéhi'ie'ajëjo. Iae magonaho aboride aho'obéhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo. Raromoromo iroho gae ujuohoromo i'o masuvade aho biroho'i va'oruomade höjo.

² Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue aborido ömo'öme jioruomoti aboride övo gö mine ëho simano mae uehorovarue aboride jioruomade höjo.

³ Simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe jovocho bogo ujuoho'i irohemu ujuoho va'irögoro

⁴ simano mae uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe huonore jovohu'o irohu'o ëhi ujuohoromo va'oruomade höjo.

⁵ Eäboridoho övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromo muebejuvo gavare i'o masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo momorö'öruomade höjo.

⁶ Momorö'öjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'o uvare höjo: Nosi aho rovajëjo. Ruehego va'oromo biroharëjo.

⁷ Ruehego va'oromo biroharëjamu hegorovo aborido ömo'ömhuro ri'öruomoromo jabesi iroho avoho'amare höjo.

⁸ Avohoromo simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano mae uehorovarue aboridoho uëvare höjo: Jemesi jovocho gö bojamuihëjo. Nosi iroho duorohahuo'amajëjo.

⁹ Duorohajëjamu uëvare höjo: Bogajo. Jemë'o no'o biguvego barëjëöeni bogo bojëmi'ëjarëjo. Eëhuni va'oromo jemesi gö imohëjo.

¹⁰ Imohëjamu ë aboridoho jaburo jove imoti va'oruomade höjo. Va'oruomamu i'o masuvade ahuro rovade höjo. Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo ë ahuro gemu mae osanö va'oruomade höjo masurovare sörohö i'iröhëni. Osanö va'oruomamu ojoho tugohare höjo.

¹¹ Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueruomade höjo. Rueruomoromo i'o masuvade ahuni uvare höjo: Asë'e asë'e oje jiovahuego no ö'arëjo.

¹² Ö'arëjamu ruehuro uëvade höjo: Na jemë bogo gëvaje höjo. Iae na mae uëvajëjo. Eëhi'are höjo.

¹³ Eëhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

Ae niö'i gemu jabesi a böröme hesi moni ujuohoromo diehi ë'are ë hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe öri hesi uhu jö göho aviëhi höjo. Ae gemuëro öre gö va'irögoro hesi mu vaejoharue aribövioho uëvamu rovare höjo. Rovamu uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejehorëjo.

¹⁵ Avoho muebejehorëromo mu ariböviehu mu böröme o bise'e vae'iröhoho eni jëvamu garomo ëhi hesi monioho böröme o bise'e ëhi ae gemu gemu bojamibe va'ade höjo jaburo ëho baeromo hesi muoho vaejahoröhëgo. A göho 5,000 kina bojami'i a göho 2,000 kina bojami'i a göho 1,000 kina ëhi bojamijade höjo. Eëhi i'imëminugoromo va'ade höjo.

¹⁶ Va'amu gavë'i 5,000 kina baejade ahuro ujuoho va'oromo mue vaeromo ëhuro 5,000 kina gö'o döre baejade höjo.

¹⁷ 2,000 baejade aho hu'o mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejade höjo.

¹⁸ Eëhi'o'irögoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a böröme hesi ijo bajoho ë gurihí bahijade höjo.

19 Ĕhi'oromo raromobe va'ojuvo majae ěgobövĳe barĳeamu jabesi a börömhuro vuonorö'ö rovade höĳo. Rueromo uĳvade höĳo: Ruehego na ĳĳvöĳo nasi iĳo bajoho diehi muebeĳehĳe'e ĳĳveĳo.

20 Ĕhi uĳvamu 5,000 kina baejade ahuro 5,000 kina gö'o döre baejadoho ĳhu'o barueromo bojamiromo uavade höĳo: Bada jero 5,000 kina bojemi-jane höĳo. Aveho gavĳĳo. Naro mue vaeromo 5,000 kina gö'o döre baejahĳe'e ĳevajĳĳo.

21 Baejahĳe'e ĳevajĳĳamu hesi a börömhuro uavade höĳo: Mabĳĳĳo. Ja mue vaeĳehanue a ma-mae javajĳĳo. Naehu iĳo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebeĳehanohuni ĳhuni naro bövi mae bojami'ejöĳo muebeĳeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarĳĳo.

22 Gemuoro nimoroho'irarĳĳamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade höĳo: Bada jero 2,000 kina bojemiĳane höĳo. Aveho gavĳĳo. Naro mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejahĳe'e ĳevajĳĳo.

23 Baejahĳe'e ĳevajĳĳamu hesi a börömhuro uavade höĳo: Mabĳĳĳo. Ja mue vaeĳehanue a ma-mae javajĳĳo. Naehu iĳo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebeĳehanohuni ĳhuni naro bövi mae bojami'ejöĳo muebeĳeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarĳĳo.

24 Gemuoro nimoroho'irarĳĳamu 1,000 kina baejade ahuro rovade höĳo. Rueromo uavade höĳo: Bada na mae garomo uvode höĳo: Ja vörö'e aĳro javĳĳero ae göehu ba'amaroho bivaroĳo ja ma-ĳjanue höĳo.

25 Ĕhi javĳe'a aego ĳhuni naro ja juhuonamiromo jasi 1,000 kina bava'oromo sa'a gagore gurihi bamode höĳo. Aveho gavĳĳo. Jasi iĳo bajoho avĳae höĳo.

26 Avĳae höĳamu rue a börömhuro ri'öromo uavade höĳo: Sareri mu biĳĳoni'e a sisĳ ĳĳe ĳevajĳĳo. Jero uvane höĳo: Ae göehu ba'amaroho bivaroĳo nöröro ma-ĳĳae höĳo. Jero ĳhi uvane höĳo. Na mae-ĳĳo.

27 Ĕhuni ja nasi iĳo bajoho baeromo avoho bahĳjarue aribövi jabesi övore bamo'ibeĳanĳĳo. Ĕhi ĳ'ibeĳanĳĳo na rueromo nasiroĳo baeromo gö'o döre bamaroho ĳhu'o bae'ibeĳĳo.

28 Ĕhuni ĳemĳro 1,000 kina ĳ ia hesiriroĳo baenĳahiromo 10,000 kina baeĳĳe'a aho bojamiĳĳo.

29 Ĕhesi ĳĳohoho mu vae'irane suvuore javĳ'oĳo God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajĳĳo. O bogojavĳ'oĳo bisemu baeĳanoho God-ro baenĳahi'ajĳĳo.

30 Röĳu ĳ mu bogo vaeĳae aho guduamoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o ĳĳajĳo. Ĕdirö'ore ae aho'obĳe nierusuburu'e bamoromo ane ĳa'ĳho vuogĳimoruomo'ajĳĳo. Ĕhi uĳvade höĳo.

Maja viture a ma a sisĳ mevavuo 'iröhe jö Iesuhu jövadohoĳe.

31 Röĳu jö göĳo God-are A Maho naro anerae aho'obĳe ĳabu'o gemu mae nasi aĳi'o rovĳ'iroĳo evare nasi aĳi'e röĳo mare aĳio ĳi'ejöĳo.

32 ĳi'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövĳoĳo ĳaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajĳĳo. Gagovoruomo'iramu sheep muebeĳae aehu sheep o goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruĳhi naro ĳ aribövĳoĳo ĳhi adövĳoromo hahagu hahagu rĳmo'ejöĳo.

33 Hahagu hahagu rĳmoromo sheep ma va'ĳnoĳo nasi övo manö rĳmo'i goat sisĳ va'ĳnoĳo nasi övo adonö rĳmo'ejöĳo.

34 Rĳmonugoromo a börömhoho naro övo manö riravarue aribövĳoĳo uĳ'ejöĳo: Nasĳ Vavuoĳuro ĳemesi örire huĳ mabĳe bojĳmiĳ'e ĳĳae ĳemesi

röhoho ro baehëjo. Ĕröhoho urimo sa'a bövi bise'o bamadevare huro avoho nugëhobe rovë'e hõjo jemëro ë hesi aharire raromo'irarijeko.

³⁵ Rabëni hesi bëhoho urimo na hõmëvamu jemëro ie i'imemijarije hõjo. Na huë girihevamu jemëro joyoho bojemijarije hõjo. Naro ame göro jioromo õ'amu gëgorovo uevariye hõjo: Nosi osaro ro hijëjo.

³⁶ Niõgu rumo'e jëvamu niõgoho i'imemamu io'amode hõjo. Guomo guome baejevamu jemëro muebejevariye hõjo. Savoiji gagore hijamu jemëro ruero mo gevariye hõjo.

³⁷ Gevariye hõ'iramu rue aribövi mahuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi hõjo röhu no divare gavare hõjo ja hõmavamu ioho i'imamare hõjo. Divare gavare hõjo ja huë girihavamu jovocho bojamarë hõjo.

³⁸ Divare gavare hõjo ja ame göro jioromo rovamu uavare hõjo: Nosi osaro ro hijëjo. Divare gavare hõjo niõgu rumo'e javamu niõgoho i'imamare hõjo.

³⁹ Divare gavare hõjo ja guomo guome baejevamu o savoiji gagore hijamu no õ'oromo gavare hõjo.

⁴⁰ Ĕhi ue'iramu a bõrõmoho naro ue'ejõjo: Aveho na jõ mae uëvajëjo. Nasi õe iho ma-bise'o jië'oho mae avoharijohuro ëhuro na'o mae avohevariye hõjo.

⁴¹ Ĕhi uënuoromo huotorovoromo nasi õvo adonõ riravarue aribövioho ue'ejõjo: I'ue bae'ië'e aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. Ravemu ravaje vëni'e õri ari'oro va'ohëjo. Ĕvënoho God-ro Satan'o hesi anera õmo'õmohu'o ëho jabuni avohëhë'e hõjo.

⁴² Rabëni hesi bëhoho na hõmëvadoho jemë ioho bogo i'imemijarije hõjo. Huë girihevadoho jemë jovocho bogo bojemijarije hõjo.

⁴³ Ame göro jioromo õ'odoho jemë bogo uevariye hõjo: Nosi osaro ro hijëjo. Niõgu rumo'e jëvadoho jemë niõgoho bogo i'imemarije hõjo. Guomo guomo baejevadoho o savoiji gagore hijodoho jemë bogo ro muebejevariye hõjo.

⁴⁴ Bogo ro muebejevariye hõ'iramu rue ariböviohuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi hõjo röhu no divare gavare hõjo ja hõmavamu o huë girihavamu o ame göro jioromo rovamu o niõgu rumo'e javamu o guomo guome baejevamu o savoiji gagore hijamu garomo bogo ajami'i ma-nunëremu gavare hõjo.

⁴⁵ Ma-nunëremu gavare hõ'iramu naro ue'ejõjo: Nasi õe iho ma-bise'o jië'oho bogo ma avoharijohuro ëhuro na'o bogo ma avohevariye hõjo.

⁴⁶ Ĕhi ue'iramu ë aribövioho sisëro va'oromo ma-ioro'ioeremu i'ue baeruo'mo'ajëjo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo ma-ioro'ioeremu raromoruomo'ajëjo.

26

Iesu ano'i mevare jõhoje.

¹ Ĕjõho majëhi barënuoromo Iesuro hesi ijorajo õmo'õmoho uëvadeje:

² Iae jemë'o gavarujëjo majae niõ'i hesi uhure evare God-hu Võrõ Tugohade Sõrõ majaho rue'a'ajëjo. Rue'iramu aëro God-are A Maho na guduamevoromo a masijo jabesi õvore bojëmi'aruëjo korosire ano taemëvorõhego.

³ Iesuro ëhi jõvo'irõgoro röhu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho õmo'õmohu'o ëho jaburo priest bõrõmo ihe Caiaphas-are osa bõrõmore ë ro gavogareje.

4 Gagovoromo jõe mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu saginiëri guduamoromo ano'ejärëjo.

5 Sörö majaroho bogo guduamo'ejärëjo aëro göromo no'o muorovoruo-mojöëni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore otehade jöhoje.

6 Èhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje.

7 Ie ijamu gagorovo magonahe gemüëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Èhuono gagore ridi'e osoho jiadeje. Huonore oso imarue hesi manaho bövi mae jiadeje. Magonahohuro ë osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje.

8 Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo dë vörönëgamu uarovareje: Osoho rabëni ëma otehö'öjajëjo.

9 Ae gö jabesi örire imo'ibejarëjo manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Èmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Èhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu ëma otehö'öjade höjo.

10 Èhi atamu hegorovo Iesuro gëromo uvadeje: Èhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijarujëjo. Mu mabëhe nasi örire vaejevë'e höjo.

11 Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijihö'aruëjo mae vaejëvojöro. A'i naro jemë'o'oho bogo hibe juvo'ejöjo èhi avohevojöro.

12 Èmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bëhoho nasi sinoho avohade höjo èhuro aëro hure mae bamevoröhego.

13 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijihö'aruëjo aëro hu mae uehorovoruumoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

14 Èhi'amu Iesuare ijoraje 12 röhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje:

15 Naehu Iesu jemesi övore bojëmijë'o'oho jemë ijo baje dimino'e bojemirëjo. Bojemirëjamu rueho jaburo ajivë'e ijo bajoho adahoromo 30 bojamijareje.

16 Bojamijamu evare Judas-ro aevoromo öre nahadeje Iesu jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

17 I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo rueromo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho avohaho'ejärëjo.

18 Èhi uavamu uëvadeje: Jerusalem amo börömohuro va'oromo ë a hesi osaro va'oromo uarëjo: No röjahujaje ahuro uvajëjo: Nasi majaho dunovajëjo. Èhuni naro jasi osare ö'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho nasi ijorajoho jabu'o gemu mae i'ejöjo. Èhi uarëjo.

19 Èhi uarëjamu rue ijorajoho jaburo Iesuhu uëvadëhi èhi ë'oromo söröho avohareje.

20 Èhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemuore hijadeje ë ioho i'irovo.

21 Hiromo ioho ijë'i uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo.

22 Bojëmi'anuëjamu hegorovo uehore gö gö böröme baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo.

23 Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuere ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo.

24 God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na ëhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'o'ho sisërë'ajëjo. Ëaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo.

25 Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro uavadeje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na mae-ëjo. Na mae-ëjamu uavadeje: Jero jasi jövanuëjo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

26 Ëhi'amu ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Baeromo ihëjo. Aveho nasi sine höjo.

27 Ëhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmiromo uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe enatuore jovoho baeromo ihëjo.

28 Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajëjo ëhuro sisëho mu'uvëhoröhego. Guomevo'iramu ëhuro God-hu muebejëvo'iröhe jögoroho marë'ajëjo.

29 Röhu aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji ëho majaho rovego evare jemë'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahoröhëni.

30 Ëhi uënuogoromo God rajahjarue jöho ionugoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojijomareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

31 Iojijomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jaruvo vahire ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiaie va'o'amo'ajëjo. God-are jö jiajëhi ëhi remo va'a'arujëjo.

32 Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo.

33 Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruoho vuonugo'i ramo va'a'aruëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo.

34 Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

35 Ëhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuere guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu ijorajo ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëninamijade jöhoje.

36 Ĕhi'amu Iesuro öri ari'o ihe Gethsemane hesi ariböviohu'o rovadeje. Rueromo uëvadeje: Avehuro raromohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo.

37 Ĕhi uënuroromo Peter'o Zebedee-are harihoho niö'i jabu'o sö ujuoho va'oromo huë vavaene böröme baeromo nurunurumadeje.

38 Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ĕhuro guomevo hesi höjo. Ĕhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo avoho mueberovë'e raromohëjo.

39 Ĕhi uënuroromo rori'o va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God ëninamiromo uavadeje: Apo jasi örire öre gö javë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanuëhi ëhi ë'onëjo.

40 Ĕhi ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Majae ma-bunemu nune jioromo na'o gemuoro mueberovë'e raromo'irarijoho jemë diehi'oromo bogo eni jëvavëjo.

41 Nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimö'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

42 Ĕhi uënuroromo röhu maho va'oromo ëninamiromo uavadeje: Apo öre gö bogojavo'i i'uehu huë vavaenehu nasirire ruejöro nimë'oho iae ëhi ë'onëjo.

43 Ĕhi uanugoromo vuonorö'ö rueromo gavade jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu gëgorovo

44 rëmo'i vuonorö'ö va'oromo urimë'i vae niö'i ëninamijade jöe gemuoho röhu maho ëninamijadeje.

45 Ĕninaminugoromo rueromo hesi ariböviohu uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Gahëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ie'ajëjo.

46 Ri'oromo go va'öhego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue a bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

47 Ĕhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuale ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe mae siravae keptaae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rëmö'öjë'ero jië'ero.

48 Röhu ë hesi urimo ë sareri'e aho Judas-ro ë ariböviohu uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudöhamu gavë'oho uvorëjo: Iae Iesu höromo guduamorëjo.

49 Judas-ro ëhi uëvë'ero huro rueromo ma-burëro ro Iesu uavadeje: Bada vaevë'ëromomo dudöhadeje.

50 Dudöhamu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Ĕhi uavamu aëro rueromo Iesu guduamareje.

51 Guduamamu gagorovo ae gemu Iesuale bëhire namijadohuro hesi kaejöho jijöromomo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje.

52 Tariö'öjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejõho sionoro vuonorö'ö ba'amëjo. Ae rahu kaejõehu o bijehu bunehu muorovë'oho kaejõhuro bijohuro bunohuro muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo.

53 O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero uvanuëjo: Nörõhu hesi Vavu ua gavë'oho bogo ajamiromo anerae aho'obëhe mae gemuore jioruomajoho rëmö'ö'iramu rueruomoromo na ajemi'aruëromo ëhuni aho ananuëjo.

54 Röhu naro hu ua ga'ibejõjo God-are surire jajivarëhi muoho bogo ëhioho jio'ibejajo. Ëhuni ajemi'irõhe jõho Vavuoho bogo ua ga'ejõjo.

55 Iesuro ëhi uanugoromo ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. Mami'e majae aho'o naehu God-are amo bõrõmore hiromo God-are jö hesi öri a røjëhinövodoho jemë evaroho bogo guduamevarije hõjo.

56 Röhu avevejõ'e vaejaruje mue aho'o hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivoromo uvare hõjo: Ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. Jabuhu jajivarëhi ëhi jiorõhego ëhuni ave muoho rovë'e hõjo. Ëhi uëvamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jõhoje.

57 Ëhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromo priest bõrõme Caiphas-are osare rovarëje. Rueromo gavareje jõgoru öri røjëhijarue ariböviohu'o a duvaho ömo'ömo'hu'o ë gemuoro gagovë'e jiamu.

58 Iesu priest bõrõmo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihioromoro priest bõrõmo hesi osare rovarëje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garõhëni.

59 Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje sareriv-oromo ëma huruoho majëhiromo uërõhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejumu gavare hõjeho heromo Iesu anego guomorõhego.

60 Nahoromo bogo birohareje. Ae göëro göëro rueromo Iesuare jö sareriv-oromo majëhijaroho bogo eni jiobe va'ojuvo hujeji ae niö'iro rueromo

61 jöe gemuoho majëhiromo uëvareje: Ëiahuro uvavohijajo: God-are amo bõrõmo dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'irodoho na eni jevajëjo. Ëjõ sisëho uövuamu hejare hõjo.

62 Ëhi majëhijamu hegorovo priest bõrõmohuro ri'õromo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere hõjo.

63 Mae o sarere hõjumu Iesuro jörume namijadeje. Jörume namijamu priest bõrõmohuro uavadeje: God birivoromo hijaje a hesi nunoro ave jõho ma-maemu uevego na hejõjo. Bõrõme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja God-are Harihe javajëjo.

64 Javajëjumu uavadeje: Jaehu uevanuëhi iae ëhi jevajëjo. Röhu naro jemë ae aho'obëhe ave jõho uëvajëjo. U'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idõre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu.

65 Ëhi uavamu hegorovo rue priest bõrõmohuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Huro God-are ihoho ijumajëjo. A göho rabëni rueromo hesi jõho

huruoho majahuijōrajo. Iae no eni hejē'e javuajējo. God-are iho ijumajoho jemē iae hejarujējo.

⁶⁶ Ĕhuni jemē diehi uehorovarujējo. Diehi uehorovarujējamu uavareje: Jō sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajējo.

⁶⁷ Ĕhi uanugoromo Iesuare nu ano'ere sabēro ödivoromo övo mugö mugöero anoruomadeje. O övo hitahiēro anoromo

⁶⁸ sivoromo uavareje: Jero uvanuējo: Na höröme namiromo ajēmaje aho jevajējo. Ĕhi jiē'e javaje jōho God-aro baeromo huruoho majahuiromomo anagade a hesi ihoho uövuego no hejarējo.

Peter-hu Iesu gavaje jō a subivēhade jōhoje

⁶⁹ Ĕhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ē hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuēro rueromo uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade hōjo.

⁷⁰ Javade hōjamu Peter-ro ae aho'obēhe jabesi nunire magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jōvanue jōho na dadivevo avohajējo.

⁷¹ Ĕhi uanugoromo aribövioho ē rēmo'i ojo bēhire va'adeje. Va'amu magonaho göēro Peter garomo hesi bēhire riravarue aribövioho uēvadeje: Ave iaho Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade hōjo.

⁷² Jiade hōjamu hejē'i Peter-ro röhu maho sareramadeje. Sareramiromo uavadeje: God-are nuniro na mae uavajējo. Ĕaho na bogo gavaje hōjo.

⁷³ Ĕhi uavadoho ririvanovamu bēhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ējo Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajējo. Jasi huēre heromo Ĕhuni uavaruējo.

⁷⁴ Uavaruējamu Peter-ro uēvadeje: Na jemē sarerēmijē'oho i'ue baejōēni Ĕhuni na jō mae uēvajējo. Ĕaho na bogo gavaje hōjo.

⁷⁵ Bogo gavaje hōjamu gavē'i kökörökoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade hōjo: Kökörökoho bogo urimoho uvē'e jero urimo vae niö'i gemu ae uē'a'anuējo: Na Iesu bogo gavaje hōjo. Ĕhi uehorovoromo amonö hörö va'oromo sisē maro nivadeje.

27

Pilate-are nunire namijōro Iesu bava'are jōhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'hu'o ē aribövioho aho'obēhe jaburo gagovoromo jōe mevoromo uarovareje: No Ĕhi Ĕhi ē'ejarējo Iesu guomoröhego.

² Ĕhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo gavana Pilate-are övore bamareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jōhoje.

³ Ĕhi'amu Iesuni hiruēmiromo a jabesi övore bojēmade aho Judas-ro gavade Iesuare jōho court-roho bejē'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ē'ajē'i sisē ē'ē'e jevajējo. Sisē ē'ē'e jevajē uvonugoromo ajivē'e ijo baje aho'obēhe 30 ujuohadoho vuonorö'ö ujuoho va'oromo priest masijohu'o a duvahohu'o bojēmi'iē'adeje.

⁴ Bojēmi'iē'oromo uēvadeje: Naro mu sisē ē'ē'e jevajējo. Naro a mahuni jemē hiruēmiromo hu jemesi övore bojēmijē'e jevajējo anego guomoröhego. Ĕhi uēvamu uavareje: Ĕho bogo nosi muehu hōjo. Jero jasi ganējo.

⁵ Ĕhi uavamu hejĕ'i ijo bajoho God-are osare bu'önugoromo jabumĕ rĕmo va'oromo ö'ĕro sönöre benugoromo vioruhivovoromo guomadeje.

⁶ Ĕhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuohoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho höjo. Ĕhuni God-ni moni bahijaruire ĕ bahijĕ'oho sisĕ höjo.

⁷ Jöho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuohoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromo rovere aribövioho vuovĕvego ĕ guavo'amoröhĕni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jiĕ'ĕro.

⁸ A guomoröhe manaho baeromo ĕ sa'aho imĕ'ĕro ĕhuni ĕ sa'aho Kö Rovade Sa'aho jumuvaroho jaruvoho hesi ihoho ĕhije.

⁹ Röhu jö God-aro baeromo majĕhinövade ae Jeremiah-hu Iesuare mana ujuohoromo sa'a imoruomoröhego urimo uĕvadĕhi ĕhi ĕ'areje. Amo Jeremiah-ro uĕvadeje: Jabumĕ ajivĕ'e ijo bajoho aho'obĕhe 30 ujuohare höjo Israel rajohuro monie ĕmino'e hu imoröhĕni uvĕ'ĕro.

¹⁰ Ijo bajoho ujuohoromo Badahu na uevadĕhi ĕhi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'öruomade höjo. Jeremiah-ro ĕhi uĕvadeje.

Pilate-hu jöe gö gö Iesu ua hejade jöhoje.

¹¹ Amo Iesuro gavanare nunire namijamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajĕjo. Javajĕjamu Iesuro uavadeje: Ĕjöho jero jasi jövanuĕjo.

¹² Jövanuĕjamu priest masijohu'o a duvahohu'o ĕho jaburo Iesuare jö sisĕho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje.

¹³ Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jö sisĕ aho'obĕhe majehijaruoho na ja hejanuĕjo o bogajo.

¹⁴ Bogajamu Iesuro jöho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a börömohuro tiö avohadeje.

Iesu anego guomojoro Pilate-hu uĕvade jöhoje.

¹⁵ Röhu God-hu Vörö Tughade Sörö maja rovĕ'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjoro aehu uvoruomĕ'oho Pilate-ro ĕ aho jiovo nugö'önövadeje.

¹⁶ Röhu ae gemu hesi jö sisĕ ae aho'obĕhe hemu hejaruoho ĕ aho savoji gagore hijadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje.

¹⁷⁻¹⁸ Röhu Pilate-ro gĕromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jiĕ'ĕgo ĕ ariböviohuro dĕ vörönĕgamu nasi övore bojemijare höjo. Bojemijare hö uvoromo gavade ae aho'obĕhe gagovorovĕ'e jiamu gĕgorovo uĕvadeje: Jemĕ nĕgajoho na di aho jiovoromo bojĕmi'ejöjo. Na na Iesu Barabbas jiovo nugö'ö'ejöjo. O na na Iesu göho Keriso hö uvarujoho jiovo nugö'ö'ejöjo.

¹⁹ Ĕhi uĕnugoromo röhu Pilate-ro court-re hiromo jöho hejamu evare hesi vaborohuro jöe nugö'öromo uavadeje: Ĕaho sisĕ rumo'e ae jiaje ĕhuni hesi öriroho nadi bövioho bise'oho ĕ'onĕjo. Jaruvo vahi'e naro niavoromo Iesu nia'ovoro garomo huĕ vavaene börömo bĕhe baejode höjo.

²⁰ Jöho ĕhi rovamu gavĕ'i Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o ĕho jaburo ae aho'obĕhe biririvoromo dinĕmiromo uĕvareje: Jemĕro uvohĕjo: Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu anohĕjo.

²¹ Ĕhi uĕvamu Pilate-ro ae aho'obĕhe uĕvadeje: Ĕae niö'ioho jemĕ nĕgajoho na di aho jiovoromo bojĕmi'ejöjo. Uavareje: Barabbas-ajo.

22 Barabbas-ajamu uévadeje: Ĕhi jië'oho Iesu Keriso na diehi'o'ejöjo. Ae aho'obêhe uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo.

23 Guomajamu uévadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ae aho'obêhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo.

24 Ĕhi uvamu hegoro Pilate-ro gavade hu jö jövajoho bogo eni jio'i aribövioho muorovo'ia'amu gëgoro vonugo'i jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obêhe jabesi nunire övoho eguadeje. Övoho eguoromo uévadeje: Na övo uno'e ae jevajëjo. Ĕia hesi kö rumo'e jevajëjo. Jemesi garëjo.

25 Jew raje ae aho'obêhe uvoruomadeje: Iae mae-ëjo. Nosi övore nosi ujo jabesi övore ë ia hesi köho javuobe va'a'ajëjo.

26 Köho javuobe va'a'ajëjamu Pilate-ro ejëhoromo Barabbas jiovo nugö'öjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijöro ae uënuoromo uévadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

27 Guomajamu rue gavanare muorovo ariböviohuro hesi osa börömore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruë numë numareje.

28 Nunonugoromo hesi niögohojövaho'i a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögohojövaho'i ba'amahareje.

29 Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avahaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehu inömo ma-mabêhe ma'eno raromaruëhi jië'e inömo övore bamahareje. Röhu bogo inömo maho bamaho'i majahemu övore bamahareje. Bamahoromo hesi nuninö ro ague aho raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabesi börömo vaevë'e hijanuëjo.

30 Hijanuëromomo sabëro ödivoromo ijahoho baeniahiromomo hesi simanore anareje.

31 Ĕhi sivoruomoromo niögu ëgohojövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

32 Bava'oromo örire valihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovamu gagorovo övëro hijimö'öromomo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo.

33 Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'oho simano gijo va'ëne sa'are ë ajio suorovareje.

34 Suorovonugoromo wine jovohu'o ajuo'e jovohu'o buaroharoho Iesu bojamiareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojami jamu i garomo juahëmadeje.

35 Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögohojövaho'i adovoromo ajajovoromo ujuohareje.

36-37 Röhu Iesuare jö sisë jajivaroho hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Ave aho Iesu Jew rajo jabesi a börömo höjo. Ĕhi'onugoromo sa'are raromoromo hu muebejareje.

38 Ĕhi'o'irōgoro rōhu aēro anano'e vajiohu'e ae niō'i jabu'o korosire ano taemēvoromo gōho ruēhi Iesuare ōvo manō gōho viēhi ōvo adonō ēhi amēvareje.

39 Ĕhi'amu aēro rova'ē'i uvene hijiohijiovoromo sivoromo

40 uvoromonōvadeje: Asē'e sareri ae javajējo. Jero uvane hōjo: Naro God-are osa bōrōmoho dadovoromo majae niō'i gemu hesi uhure rōhu maho vae barē'ejōjo. Ĕhi uvē'e javaje ēhuni ja God-are Harihe javē'o'oho jasi arijo'arije ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijego bogo guomavajo.

41 Jabuhu sivarēhi priest masijoho jōgoru ōri rōjēhjarue aribōvioho a duvaho ōmo'ōmoho ēho jabu'o ēhi sivoromo uarovareje:

42 Ĕahuro uōvuade hōjo: Naro a ioro'ioroho ajēmego marējēvaje hōjo. Ĕhi uōvuade hōjo rōhu hesi sino ajamirovē'o'oho hu bogo eni hōjo. Huro uōvuade hōjo: Israel rajo jemesi bōrōmoho na jevajējo. Ĕhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo mae uehorovarējo.

43 Rōhu ave jōhu'o huro uōvuade hōjo: God-ro na muebejevaje hōjo. Hu uvaje hōjo: Na God-are Harihe jevajējo. Ĕhuni nadi'ego no ga'irarējo God iahō nimoromo ajamijego o bogo ajamijego.

44 Ĕhi uarovamu gavē'i hesi bēhire vajiohu'e ae niō'i korosi'o amēvare aho jabu'o ēhi sivoromo jōe gemuoho uavareje.

Iesu guomade jōhoje.

45 Ĕhi'amu majae ririre ōri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu ajivadeje.

46 Majae huotorovoromo ajivamu Iesuro Jew rajo jabesi jōēro mardarugo'o uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jōehu huotovē'o'oho God nasi Bōviohajo. God nasi Bōviohajo. Ja rabēni remo va'ane hōjo.

47 Remo va'ane hōjamu bēhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajējo.

48 Ĕhi uarovoromo ae gemuēro ma-burēro tutuvo va'oromo u'uhē'e inōmoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'iē'adeje.

49 Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nadi'ego no ga'irarējo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego.

50 Ĕhi uarovamu Iesuro rōhu maho jō'e dadovoromo guomadeje.

51 Guomamu God-are osa bōrōmo ojo gōho gagonō jiajoho niōgehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. Sa'aho hijiohijiovamu munēho aro-rovo'amadeje.

52 Arorovo'amamu huoho tōgōmoromo jiororovo'amamu God-are aribōvie vuovēvade ioro'ioroho aho'obēhe i'ovo'amadeje.

53 I'ovoromo suorovoromo Iesu ri'ōjamu evare va'oromo God-are osa bōrōmo jiaje amore va'o ae aho'obēhe jabesi nunire rueruomamu garuomadeje.

54 Rōhu Iesu guomamu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o ē hesi aribōviohu'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijiohijiovoromo mue gō gō jiamu garomo sisē maro juhuonivoromo uvareje: Iae mae-ējo. Ave aho iae God-are Harihe jiade hōjo.

55 Ĕhi'amu magonahe aho'obēhe arue riribōvire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho ē magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovareje.

⁵⁶ Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabesi vëmoho o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁷ Iae majae garobo'e bamamu bövie bise'e eni jië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Arimathea jio'i hu'o Iesuare ijoraje jiadeje.

⁵⁸ Ëhi jië'ero huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho ave aho babojamego bava'irajo.

⁵⁹ Babojamamu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje.

⁶⁰ Numoromo Joseph guomego hesi sino bamo'iröhego uvadire Iesuare sinoho ë bamadeje munë gage i'e ubuvë'ero jië'ero. Bamoromo munë börömo höhö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje.

⁶¹ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire ë nunoho bamoromo ëhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

⁶² Ëmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu momorö'öjë'ero sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o rueromo Pilate'o gagovoruomadeje.

⁶³ Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e hijadevare evare sareramuiromo uövuade höjo: Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo.

⁶⁴ Ëhuni ae uëvego huoho tugohoromo majae niö'i gemu ëhi atovo'irarëjo. Ëhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohëro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uëjööni: Iaho guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhi jië'e sareri'e jö atë'oho ëhuro urimo Iesuro mae uövuajëromo aribövioho mabisemu sisërërovaroho avevejö'oho ri'öjädë jöho mae höromo börömo bëhe sisërërovo avoho'aruëjo. Ëhuni huoho avoho tugohojöro naguajëjo.

⁶⁵ Tugohojöro naguajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Muorovo aribövioho ujuoho va'ego atovo'irarëjo. Huoho diehi tugohoi uehorovarujëhi ëhi tugoho garëjo.

⁶⁶ Ëhi uëvamu va'oromo tugohoromo sivaëro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ë nugo'amareje huoho atovoröhego.

28

Iesu ri'öjädë jöhoje.

¹ Iae Jew rajo nuho majaho barëjamu nëröho hura börömo sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o jaburo niö'iro Iesu bamaroho ga'i va'areje.

² Va'amu sa'aho hijiohijiovadeje. Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro ö'idöre jioromo ruvebiromo Iesu bamoromo ojo tugohare munëho höhö bava'adeje. Bava'oromo ë munë döre hijadeje.

³ Amo anera hesi nu ano'oho baderivoromo ajivajëhi ëhi jiadeje. Hesi niögoho ajivoromo sa buso va'ëne jiadeje.

4 Ëhi jiamu gagorovo muorovo aribövie munë muebejarohuro ëho garomo juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovë'e ahuro momorö'öjanovadeje.

5 Ëhi'amu magonahoho jaburo rovamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Na gavajoho jemë korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujëjo.

6 Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öröhëni uëvadëhi ëhi ë'ë'e höjo. Ro hesi sinehu raromade sionoho gahëjo.

7 Garomo ma-burëro va'oromo hesi ijorajo ömo'ömo uërëjo: Iesu guomoromo ri'öjë'e höre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramu jemëro ijore ö'oromo ga'a'arujëre. Ave naehu uëvaje jöho uehorovorëjo.

8 Ëhi uëvamu hegorovo juhuonivë'i sisë maro nimorohoromo hure jioromo tutuvoromo Iesuare ijorajoho jöho majëhi'i va'areje.

9 Va'amu gavë'i Iesuro birohëvadeje. Birohëvoromo uëvadeje: Vaevë'e jëvajëjo. Vaevë'e jëvajëjamu rueromo hesi höroho guduamoromo rajahijareje.

10 Rajahijamu uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Va'oromo nasi ö ömo'ömo uërëjo: Galilee sa'aro va'orëjo. Iae na ë ge'a'arujëjo. Ëhi uërëjo.

Iesuare sino atovare ariböviehu priest jö majëhijamu priest jabuhu nio'irajëvade jöhoje.

11 Ëhi uëvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irögoro muorovo a ioro'ioro Iesuare sino muebejarohuro amo börömore vuonorö'ö va'areje. Va'oromo priest masijoho uëvareje: No hu muebejaroho ëhi ëhi jiade höjo.

12 Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohuro uëvareje: Jew rajo a duvahohunë ro gagovohëjo. Gagovohëjamu gagovorovoromo jöho mevoromo avohonugoromo ijo bajo böröme muorovo aribövioho suvorëmiromomo

13 uëvareje: Jemëro ae majëhiromo uënövorëjo: Vahi'e noro momorö'ö'i bogo gavamu Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro sinoho vajiohëro bava'ël'ëro ëhu'ëro Iesuare huoho gagemu höjo.

14 O momorö'öjarije jö gavanahu hejë'oho noro hu sanuami'ëjarëjo. Sanuami'iramu hu huë vavaenoho jemesi öiroho bogo bojëmi'ajëjo.

15 Ëhi uëvamu hegorovo rue muorovo ariböviohuro ijo bajoho ujuohoromo Jew rajo a masijehu ae majëhiröhego uëvarëhi ëhi majëhibe jijihonövareje. Ëhi majëhibe jijihonövë'ëro ëhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe ë jöho atarueje.

Iesuhu hesi aribövi jabesi nunire rovade jöhoje.

16 Iae Iesuare ijoraje 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade dahorure ë iojiomareje.

17 Iojioromomo hu garomo rajahijareje. Röhu ijorajo ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjo o ae gö höjo.

18 Ëhi'amu Iesuro bëhire rueromo uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojëmijë'e höjo mue aho'obëhe ö'idöre o sa'are jio'amajoho naro muebe'amo'irodego.

19 Ëhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo ae aho'obëhe ajëmibe jijihorego jabu'o nasi ijore ijore jijihö'irarëjo. Ëhi ajëmiromomo Vavu hesi ihoro Harihu nasi ihoro God-are Aru'aho hesi ihoro bapataeto vaejëvobe jijihorëjo.

²⁰ Bapataeto vaejėvoromo naehu mu rabe rabe bojėmodoho ěho rőjėhibe jijihorego jaburo nasi jőho ejeho'irarėjo. Ĕhi ě'iramu naro jemė'o gemu mae juvemu juvobe va'iramu sa'ae bővie bise'e barė'ajėjo.

MARK

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

¹ God-are Harihe Iesu Kerisohu mu mae barovade jöho na jajivo'ië'e. Èmu ma aevadoho ëhi jiadeje.

² Mami gö'e hu bogo rovadevare evare jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë mu maehu sa'are rueröhe jöho God-are surire jajivadeje. God-hu Keriso-are örire jövade jöho jajivoromo uvë'eje:

Ave aho God nasi jö bajuva je aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogoro'iröhego.

³ Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁴ Èhi ë'iröhego Isaiah-hu jajivadëhi iae ëhi John-ro ijönö rueromo a rumo'e sa'are ro hijadeje. Hiromo aribövioho rueruomö'ego bapataeto vaejëvoromo jöe majëhinövadeje. Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo.

⁵ Èhi'ego Jerusalem amo rajoho aho'obëhe o Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho aho'obëhe ëho jaburo rueruomonövadeje. Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁶ Röhu John niöge camel mi uehu avohë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amoromo juvonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje.

⁷ Röhu hu jöho ëhi uënövadeje: Ae gö nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo uruho'amoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo.

⁸ Na ma-jovëremu bapataeto vaejëvë'e jevajëjo. A'i ë ahuro God-are Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ië'ajëjo.

Iesu bapataeto vaejamu Satan-hu dinamijade jöhoje.

⁹ John-ro ëhi jië'e muoho vaejamu Iesuro Galilee sa'are Nazareth amore jioromo rovadeje. Rueromo uavamu John-ro ë Jordan jovore bapataeto vaejadeje.

¹⁰ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire nami'i gavadeje ö'idöho arorovo'ego God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro hesirire ruvebijamu.

¹¹ Ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Na ja garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

¹² Èhi uvamu gavë'i God-are Aru'ahohuro darugo'e jöho Iesuarë dë vövöbajo'ere bojamamu huro ri'öromo a rumo'e sa'a göre ajiomadeje.

13 Ajiomamu huro God-are jöho ahojoro Satan-ro hesi dëho bijioho ga'i hijadeje. Bijioho ga'i hijamu je'o mi sisë jioruomajinö ë hijadeje röhu aneraëro ajamareje. Èhi'obe va'adoho majae 40 barëjadeje.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

14 Èhi'amu aëro John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Savoji gagore ba'amamu evare Iesuro Galilee sa'are ajiomoromo God-are jö maho majëhinövadeje.

15 Majëhiromo uënövadeje: God-are maja bërömo rové'e höjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro bëröme namiromo muebejëvego. Èhuni uehoro sisëho vuonugo'i God-are jö maho mae uehorovohëjo.

16 Èhi'oromo iae Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'ëro viöho jovore ba'amamu.

17 Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehëjo naro röjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo.

18 Èhi uëvamu hejë'i jaburo viöho èhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

19 Èhi'amu Iesuro ma-bisemu va'anovo'i gavadeje Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o jabesi boat gagore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëvë'i

20 uvëvadeje: Ruehëjo. Ruehëjamu hegorovo jaburo jabesi vavue Zebedee hesi mu vaejarue ariböviohu'o gemu mae boat-re hijajoho vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

Satan-are aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarovö'öjade jöhoje.

21 Èhi'oromo Iesumëro rue Capernaum amore va'areje. Va'oromo God-are nuho majaho rovamu Iesuro God rajahjarue osare va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje.

22 Röjëhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. Èhi uvoruomade hesi bëhoho Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviehu röjëhijarëhioho hu bogo èhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

23 Jabumëro èhi uvoruomamu röhu evare majare Satan-are a sisëhu dëre abuejë'e aho ë osare hijë'ëro ma-darugo'o uvadeje:

24 Iesu Nazareth rajoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Na ja ijumavuo'ië'anuëjo. Na iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rové'e a ma-maemu jië'e ae javajëjo.

25 Èhi uavamu hejë'i uvadeje: Jöho vuonugo'i höröjëjo.

26 Höröjëjamu hejë'i uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo övo'o hörü'o ajiomadeje. Övo'o hörü'o ajiomamu a sisëhuro jö'e dadovoromo höröromo va'adeje.

27 Höröromo va'amu ë aribövioho aho'o tiöjëvadeje. Tiöromo berohoromo uarovareje: Aveho mu rabe höjo. No bogo hejarue jöho jövajëjo. Èiaho daruge baejë'ëro èhu'ëro huhu jö bojëmijë'oho aru'aho sisëho jabu'o ejarue höjo.

28 Èhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho ë Galilee sa'are raromaruoho aho'o hebe va'areje.

Iesuhu guomo guomo'e ae aho'obēhe ajēmade jōhoje.

²⁹ Ēhi'amu Iesumēro God rajahjarue osare ē jioromo va'areje. Va'oromo Iesuro James'o John'o gemu mae va'oromo Simon'o Andrew'o arijarue osare rovareje.

³⁰ Rōhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'o'oho vōrō'iraejamu rōhore raromē'e jiadeje. Raromamu Iesuro osare rovamu gavē'i ē aribōviahuro uavareje: Ave magonahoho guomo guome baejē'e hōjo.

³¹ Baejē'e hōjamu hegorovo Iesuro rueromo övore ma'enoromo banigojiomadeje. Banigojiomamu sino haho'ere vōrō'iraejadoho u'uhadeje. Vōrōho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'ōromo iruno'e avohēhadeje.

³² Avohēhē'ero majae beva'amu gagorovo aēro guomo guomo baejē'e aribōvioho aho'o Satan-are a sisēhu dēre abue'amē'e aribōvioho aho'o ēhi ujuoho rueruomadeje.

³³ Amo raje ae aho'obēhe rueromo Simon-are ojanore gagovoruomadeje.

³⁴ Gagovamu Iesuro guomo guome gō gō baejē'e ae aho'o jabesi sinoho avohēhoromo aru'aho sisēho aho'o a jabesi dēroho rarovō'ōjēvonōvadeje. Rarovō'ōjēvoromo ē aru'aho sisēho uēnōvadeje: Jōe nugohējo. Nadi nasi jōho huruohohējo. Iesuhu ēhi jiē'e jō jōvade hesi bēhoho ē aru'aho sisēho jaburo gavē'ego hu ēhi jiē'e ae jiamu garuomē'ego ēhuni jōvadeje.

Iesuhu Galilee sa'are jō majēhibe juvade jōhoje.

³⁵ Ēhi ē'ē'ero sisonuvo'i titimamugo Iesuro ri'ōromo va'o a rumo'e sa'are hiromo ē parie vaejadeje.

³⁶ Parie vaejamu Simon-mēro Iesu nahobe rovareje.

³⁷ Nahobe rueromo birohoro uavareje: Ae aho'obēhe ja nahavarūejo.

³⁸ Nahavarūejamu Iesuro uēvadeje: Ruehego no amo gōre gōre va'arējo naro God-are jōho amo ioro'iorohu'o majēhi'irode hōjo. Ēhesi bēhoho na ēhi ē'irodēro rovode hōjo.

³⁹ Ēhi uēnugoromo va'oromo God-are jōho Jew rajehu God rajahjarue osare osare majēhibe Satan-are aru'aho sisēho a jabesi dēroho rarovō'ōjēvobe ēhi'obe Galilee sa'ae bōvioho juvo barējadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jōhoje.

⁴⁰ Ēhi'amu iae sino jomo'e ae gemuēro rueromo ague aho hiromo ēninamiromo uavadeje: Ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajējo. Ēhuni jasi nimoromo ajemijē'ohuro iae ajemi'anujējo.

⁴¹ Ajemi'anujējamu Iesuro huni vavaenimoromo övoho nugō'ōromo sinoho rēhahoromo uavadeje: Iae na negajējo ajami'iro. Marējējo.

⁴² Marējējamu gavē'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisē sisēho barējadeje.

⁴³ Barējamu gavē'i Iesuro hu nugō'ōromo darugo'e jōho uavadeje:

⁴⁴ Aveho hejējo. Nadi aho uēnējo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest rōjahego ga'irajo. Ēhi'ego Moses-hu uōvuade ēhi jiē'e suvuorocho God-are ōro bojamego aēro garomo uvo'irarējo: Jasi sinore sisēho barējē'ero iae mae javajējo.

⁴⁵ Ēhi uavamu rue ahuro Iesure jōho bogo ejaho'i va'oromo Iesuhu ajamade jōho ae majēhibe juvadeje. Ae majēhibe juvamu ae aho'obēhe hebe va'amu Iesuro urimo ē'onōvadēhi amore amore ma-va'orahoro juvo'iē'oromo gavade ae aho'o hu ga'i tagavamu gēgorovo vuonugo'i a

rumo'e sa'are va'o hijadeje. Hi'ego ae aho'obêhe dinö'e dinö'e jioromo hu ga'i ruenövareje.

2

Övo hörü'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

1 Ëhi'amu iae majae gemu niö'i barëjamu gagoro Iesuro Capernaum amore vuonorö'ö rovadeje. Rovamu ae aho'obêhe hejare uvamu: Iesu hesi osare hijajë uvamu hegorovo

2 rueromo ë gagovoruomadeje. Gagovoruomamu röhe aho'obêhe os-aho ojanoho raro vo barëjadeje. Rarovo barëjamu huro God-are jöho majëhijadeje.

3 Majëhijamu evare ae ëhi niö'i ëhi niö'i jaburo övo hörü'e vuovahë'e aho maratuore giojimo barue'i a ioro'iorohuro ma-namijëho rovareje.

4 Rueromo Iesuare bëhire rue'ië'oromo gavare ae aho'obêhe tagavoromo röho ho rarovë'e jiamu gagorovo javu dönö ba'o'jioromo Iesuare simano namonö dadovareje. Dadovoromo maratuohu'o ëhi nume osare ba'amareje.

5 Ba'amamu Iesuro gavade i'e rovare ariböviohuro hu mae uehorovoruo-
mamu gëgorovo övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo.

6 Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro ë raromoromo jabesi simanëro uehorovoromo uvoruomadeje:

7 Asë'ëjo. Ave aho rabëni ëhi jië'e jöho jövajëjo. Ëhi jië'oho huro God-are ihoho ijumajëjo. Hu ma-ae höjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Ëhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo.

8 Ëhi uehorovamu Iesuro hesi dë vövöbajo'ëro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo.

9 Jemë'o uehorovohëjo. Ave övo hörü'e vuovahë'e aho nani ja ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo jasi maratuoho banigojioromoro nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjago ja javojagojöhëni.

10 Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijago God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje:

11 Naro ja uavajëjo: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojioromoro baeromo jasi osahuro va'ëjo.

12 Va'ëjamu hejë'i ruehuro ri'öromo maratuoho ma-burëro banigo-
jioromoro baeromo ae aho'obêhe jabesi nunire höröromo amonö va'adeje. Höröromo va'amu gagorovo ë ariböviohuro aho'obêhe tiö'i God rajahiromo uarovareje: Asë'ëjo. Ëhi jië'e mu bërömo ho urimoho no bogo gavare höjo.

Levi-hu Iesuare ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

13 Ëhi'amu iae Iesuro amore jioromo va'oromo röhu maho Galilee jovo e'u riröre va'adeje. Va'amu ae aho'obêhe ijore va'oromo hesi bëhire gagovoruomadeje. Gagovamu gagorovo jöho röjëhijadeje.

14 Røjehi barënu goromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi Alphaeus-are harihoho hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aevoromo Iesuare ijore ijore juvonövadeje.

15 Ëhi'amu Iesumëro Levi-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o urimo Iesuare ijore ijore jijihonöv'ëro jië'ëro ëhu'ëro ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje.

16 Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövie Jew rajo jögoru öri røjehijarue ariböviohuro gavare Iesuro sisë ariböviohu'o tax baejarue ariböviohu'o ëho jabu'o gemu mae ie ijamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvareje: Asë'ëjo. Hu rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'o ho sisë höjo.

17 Ëhi jië'o ho sisë hö uvavamu hegorovo Iesuro hu'o heromo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho nasinö jëvojöro uë'i rovode höjo maðemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

18 Ëhi'amu iae John-are ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo God uehorovo'i ioho vuonugareje. Ioho vuonugamu aëro rueromo Iesu uavareje: John-are jö o Pharisee jabesi jö hejarue ë aribövioho jaburo ioho vuonugarue höjo. Röhu jasi aribövioho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo.

19 Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masu'iröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro ioho vuonugo'aruëjo. Bogo ëhioho jio'i a'i i'o masuröhe aehu jabu'o hijajevare evare ioho ue'aho'aruëjo.

20 Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

21 Ëhi uënu goromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhirovoromo mamioho ruho barovego dadovego gagoho böviraëjëni.

22 O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'ioremu dadorovego jovoho rova'o barë'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo.

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

23 Iae Jew rajo nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro ioho babovoromo ue'ahobe va'areje.

24 Babovoromo ue'ahobe va'amu Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijorajo ömo'ömehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharuëjo. Jabumë rabëni ëhi jië'oho ë'aruëjo.

25 Ëhi uëvamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'ho hesi ariböviohu'o ie bogojëvoromo hömëvamu huhu ë'ade jö God-are sureire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo.

26 Abiathar priest böröme jiadevare evare David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e ioho bogo aho ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo.

27 Ëhi uëngoromo uëvadeje: God-ro nuho majaho bamë'e höjo ae ajamui'iröhëro. Bogo aho bamavuade höjo nuho maja hesi jöho e'iröhëgo.

28 Ëhu'ëro God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho ëhu'o muebejaje höjo.

3

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

1 Ëhi'amu iae Iesuro God rajahijarue osare rumo va'adeje. Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje.

2 Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro Iesuare jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu ë a hesi övo avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiromo uë'ëjarëjo: Iesuro a ajamaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu ërimahareje ga'iro nuho majare huro ë a hesi övoho avohahego o bogo.

3 Ërimahamu Iesuro övo guomahë'e aho uavadeje: Ave a nunoro rovëjamu rovadeje.

4 Rovamu hu bijönimoromo ërimaharuoho uëvadeje: Nosi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ëjarëjo o sisë vaejëvo'ëjarëjo. I'ovëvo'ëjarëjo o muo'amo'ëjarëjo. Ëhi uëvamu rue ariböviohuro ma-jörumoraëjareje.

5 Jörumoraëjamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho hia'i biriri'e aribövie jioruo-majë uvoromo huë vavaeni böröme baeromo dë vörönimamu uherihoromo ë aribövioho gëvadeje. Gëngoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugöl'öjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugöl'öjamu marëjadeje.

6 Marëjamu gagorovo rue Pharisee ariböviohuro suorovo va'oromo sa'are a böröme Herod nimarue ariböviohu'o gemu mae gagovoromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Ae aho'obëhe e'uhiriröre raromare jöhoje.

7 Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae ë amore jioromo va'oromo Galilee e'uhiriröre abuejadeje. Abuejamu ae aho'obëhe mae Galilee sa'are jioromo hesi ijore rueruomadeje.

8 Rueruomamu rue Jerusalem amore Judea sa'a ioro'iorore jioromo arue Idumea sa'are jioromo ruhe Jordan jovo ioro'ioro gönö jioromo nume Tyre amo'o Sidon amo'o jiajinö ë ae aho'obëhe jioromo Iesuhu mu masijo vaejaje jöho hegorovo hesi örire rueruomadeje.

9 Rueruomamu gëgorovo Iesuro uvadeje: Ae aho'obëhe jioruomë'ëro nani jabumëro na tatijiomevoruomo'ajë uvoromo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Boat harihe avohehego na ë hi'iröjo.

10 Röhu Iesuro hu tatijiomoröhe jö uehorovade hesi bëhoho huro ae aho'obëhe avohëvamu mae jio'amë'ego guomo guomo'e aho aho'obëhe göëro gö bijimö'öbe iosiramirovobe rue'ie'areje hu rëhego mae jëvoröhego.

11 O Satan-are aru'aho sisë a jabesi dëre raromaro ho jabuhu Iesu gavë'iroho hesi nuninö behumorovo'amoromo ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajëjo.

12 God-are Harihe javajë'ego Iesuro ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohëjo. Na rahu jevajoho bogave aho huruoho majëhi'irarijëjo.

Iesuhu hesi ijoraje aho'o 12 baejëvade jöhoje.

13 Èhi'onugoromo iae Iesuro dahorure ajiomoromo hesi baejëvo'i nimade aribövioho uëvadeje: Ruehëjo. Ruehëjamu rovareje.

14 Rovamu ae aho'obëhe 12 baejëvadeje hu'o gemu mae raromo jijiho'iröhego. O rëmö'öjogo hesi jöho ae majëhibe jijihö'iröhego.

15 O Satan-are ariböviehu a dëre jioruomajoho uëvego suorovoromo va'oruomoröhego.

16 Röhu baejëvade aribövi jabesi ihoho ëhi jëvadeje. Simon baejadeje. Röhu Iesuro iho göho Peter jumuvadeje.

17 Röhu Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o baejëvadeje. Röhu Iesuro jabumë niö'i ihe Boanerges jumëgadeje. Jabesi jöho Boanerges iho bëhoho nosi jöho vajerehu anajëhi ëhi jëvë'e ae jëve.

18 Röhu Andrew Philip Bartholomew Matthew Thomas o Alphaeus-are harihe James o Thaddaeus o Simon ëhi baejëvadeje. Röhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje.

19 O Judas Iscariot hu'o baejadeje. Judas Iscariot hu ijonö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Èhesi jöhoje.

20 Èhi'onugoromo Iesu va'oromo hesi osare hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe mae röhu maho hu ga'i ro gagovamu ëhuro Iesu'o hesi ijorajo ömo'mohu'o i ue'aho'iröhoho bogo eni jëvadeje.

21 Bogo eni jëvamu hesi aganohuro ëho heromo uvareje: Nani Iesuare simanoho sisërejähë'e höromo hu guduamoromo hu'irae bava'i rovareje.

22 Èhi'amu Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ëro atoromo uvonövareje: Iesu hu Beelzebul aru'aho sisë dëre jiajëjo. Sisë a börömohuro vöröho bojamijego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

23 Rarovö'ö'amaje höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Majëhijöjamu rovamu uhu'e uëvadeje: Diehi'oromo Satan-ro hesi aru'aho sisëho rarovö'öjëvojöro uvarujëjo.

24 Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'o ho ë sa'aho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo.

25 O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'o ho ë aganoho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo.

26 Èhuni Satan-ro ri'öromo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho bogo biririvo'i barë'ibejajo.

²⁷ Rõhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ië'iroho bogo ëma ujuohaho va'irõgoro urimo darugo'e aho gud-uamoromo tõvonugoromo evare hesi inõmo inõmoho ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahõ'õjaje hõjo.

²⁸ Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jõ sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo.

²⁹ A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ëhi jië'e jõ sisëho God bogo mae bogo uehorovoromo vuonugo'i ë mu sisë vaejë'oho ë hesi i'uoho ma-ioro'iore gemu baeruomo'ajëjo.

³⁰ Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho ë aribõviohuro atoromo uvareje: Aru'aho sisëro Iesuare dëre abuejë'e hõjo.

Iesuare vëmu õmo'õme õ õmo'õme rahumë jëvaje jõhoje.

³¹ Ëhi'amu iae Iesuare vëmohu'o õ õmo'õmohu'o rovareje. Rueromo amonõ riravoromo Iesuro ruejõro jõe nugõ'õjareje.

³² Jõe nugõ'õjamu Iesu ririre hi'i ae aho'obëhe ruë numë raromo rova'lo rojomë'ëro uavareje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o õ õmo'õmohu'o ja ga'i nimoromo amonõ ro riravarüejo.

³³ Riravarüejamu uëvadeje: Jemë uehorovarujoho nasi vëmoho õ õmo'õmoho di aribõvioho jioruomajëjo.

³⁴ Ëhi uënuigoromo uherihoromo ruë numë raromo rova'lo rojomarue aribõvioho gëromo uëvadeje: Aveho gahëjo. Aruëroho nasi vëmohu'o õ õmo'õmohu'o jëvajëjo.

³⁵ Ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'oho ëhuro ë aribõvioho nasi õe ma'ine vëme jioruomajëjo.

4

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremاده uhu jõhoje.

¹ Ëhi'amu iae Iesuro rõhu maho e'u rirõre va'lo hiromo jõho rõjëhijadeje. Rõjëhijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesuro jovore boat gagore va'lo hi'i ae aho'obëhe jovo rirõre raromareje.

² Jovo rirõre raromamu Iesuro uhu jõe majëhiromo ëhuro jõe aho'obëhe rõjëhijadeje. Rõjëhiromo uëvadeje:

³ Jõe hehëjo. Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremõ'i va'ade hõjo.

⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho õrيره rireromade hõjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare hõjo.

⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunõ jië'e sa'are rireromade hõjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade hõjo sa'aho munë dõro ma-bisemu jië'ëro.

⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sahor'i'amade hõjo.

⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade hõjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade hõjo. Baba'amamu maho bogo rae'amade hõjo.

⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade hõjo. Rireromoromo riromo ëgovoromo bajoho rae'amade hõjo. Uje gemu gemu rõhu ioro'ioroho baje 30 rae'amõ'i ioro'ioroho 60 rae'amõ'i ioro'ioroho 100 rae'amade hõjo.

⁹ Ëhi uënuigoromo uëvadeje: Ae rahu ja God-are jõ hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabēni uhu'e majēhinōvade ē hesi jōhoje.

10 Ēhi uēvamu ijonōho ae aho'obēhe bogojio'i Iesuro hesi aribōviohu'o gemu mae hijadeje. Hijamu hesi ijarahō 12-hu'o hesi bēhire raromarue aribōvi ioro'iorohu'o ēho jaburo uhu jō hesi bēhoho ua gavareje.

11 Ua gavamu Iesuro uēvadeje: God-ro bōrōme namiromo aho'obēhe muebejaje jōho urimoho subivēhade hōjo. Ēsubivēhade jōho huro hesi suvuore jemē bojēmijē'e hōjo jemēremu he'irarijego. Ēhu'ēro jemēro jō bēhoho he'i a ioro'ioro jabesi ōriroho ma-uhu jōemu rovaje hōjo.

12 Jabuni ma-uhu jōemu rovaje hesi bēhoho ē jōho God-are surire jajivoromo ēhi uvē'e hōjo:

God-ro nimade hōjo ē aribōviohuro muoho ma-gaemu ga'i bogo avoho garuomorōhego.

O jōho ma-hemu he'i bogo avoho herōhego.

Garomo he'ibejarējo jabumē huotorovoromo God-arinō va'ego ēhuro hu jabesi sisēho uehorovoromo vuonugo'ibejajo.

I ujo sa'are riremāde uhu jō Iesuhu huruoho majēhijade jōhoje.

13 Ēhi uēnugoromo uēvadeje: Rōhu naehu majēhijode uhu jōho jemē diehi'oromo bēhoho bogo hejarujējo. Bogo hejarujoho diehi'oromo uhu jō ioro'ioro hesi bēhohu'o avoho herējo.

14 Aehu mure ruruhō'ōjade i ujo hesi bēhoho ēho God-are jō a majēhijajoho uēromo ē'ode hōjo.

15 Ujo ōrire rireromamu ugehu i barējare jō hesi bēhoho aehu God-are jō hejamu gavē'oho Satan-ro ma-burēro rovaje hōjo. Rueromo gavaje God-are jōho i ujonō'e jabesi dēre jiego garomo baeniēhiromo rori'o bu'ōjaje hōjo.

16 O i ujehu munē uhunō jiē'e sa'are rireromoromo riromo sahor'i'amade jō hesi bēhoho aēro God-are jōho hejarue hōjo. Heromo ma-burēro nīmorohoromo jōho ejaharue hōjo.

17 Ejahoromo jōho ma-dōēremu baejē'ēro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garōhe God-are jō uehorovaruohuni aehu sisē vaejēvamu gavē'oho o huē vavaene rovamu gavē'oho ma-burēro vuonugarue hōjo.

18 O ujehu bibē'e resu gemuore rireromade jō hesi bēhoho aēro God-are jōho heruomaje hōjo.

19 Heromo ave sa'a mare rireromoromo baje 30 o 60 o 100 rae'amade jō hesi bēhoho aēro God-are jōho heromo ejahoromo rae avohoruomaje hōjo ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirēmiromo mu ma-mabēhe vaejarue hōjo.

20 O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 30 o 60 o 100 rae'amade jō hesi bēhoho aēro God-are jōho heromo ejahoromo rae avohoruomaje hōjo ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirēmiromo mu ma-mabēhe vaejarue hōjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jōhoje.

21 Rōhu uhu jōe gō'o majēhi'iē'ajējo. Jemē'o uehorovohējo. Iro bunō'iraeromo osare barovarue hesi bēhoho bogo hevō gagoroho o maratu ahariroho gurihi bamo'i va'orahoro bamo'iro ēhuni barovarue hōjo.

22 Ēho naro uēromo ē'ajējo: Nasi jōe rabe rabe gurihiro jiaje naehu jōvaje hesi bēhoho ma-va'orahoro jiorōhego jōvajējo. O rabe rabe subivēhaje naehu uēvaje hesi bēhoho ma-samaro jiorōhego uēvajējo.

23 Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bēhoho nahoromo birohonējo.

24 Ēhi uēnugoromo uēvadeje: Nasi jö hejarujoho avo'avoho uehorovonōvorējo. Uehore ma-bisemu bamē'oho ēhuro aji'e jōho ma-bisemu bae'a'arujējo. O bōrōmo bamē'ohuro ēhuro bōrōme bae'a'arujējo. Rōhu gö'o dōre bōrōmo bēhe bae'a'arujējo.

25 Aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuejo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro ē uehoroho mu'uvaho'ajējo.

I ujehu sa'are jioromo hesi ěma gurihiro rijaje uhu jōhoje.

26 Rōhu Iesuro uhu jōe gö'o majēhiromo uēvadeje: I ujehu riromo raejajēhi God-ro bōrōme namiromo hesi ōri ari'oho bōvioho bise'oho ēhi muebejēvaje hōjo. Ējōho naro majēhi'iē'ajējo. Mu arijo'ohuro nani ujoho sa'are suovo ruruhō'obe va'a'ajējo.

27 Va'oromo vahiromo'iramu niavoromo sisonuvo'iramu ri'ōnōvo'ajējo. Ēhi'obe va'iramu ē majae gemuore ujo suovo ruruhō'ōjadohuro rēdijiomoromo ri'amo'ajējo. Ēhi'o'iramu mu arijo'ohuro ēho garomo dadivoromo uvo'a'ajējo: Diehi'oromo ē'ajējo.

28 Ēhi uvo'a'ajējo rōhu hesi sa'aēro rihuoho bojamego i ujoho riromo inovoromo maho raejaje hōjo.

29 Maho raeromo mavego evare arijo'ohuro ma-burēro tarivoromo gagovoromo avoho bahijaje hōjo ē hesi bēhoho ē gagovarue majaho rovē'ego.

Ijo hisue mustard-hu ěgovaje uhu jōhoje.

30 Rōhu Iesuro jōe gö'o majēhiromo uēvadeje: God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje ōroho naro uhu'e bu'ōromo jemē'o na'o uehorovo'ejarejo.

31 Ijo hisu ihe mustard ujehu bōrōmoriromo ěgovajēhi God-ro bōrōme namiromo ae gö'o gö'o ēhi gagovoromo muebejēvaje va'a'ajējo. Mustard uje gemu sa'are ōjē'iroho bajo ioro'ioro dinō'e dinō'e jio'amajoho ēho majānovamo'i a'i ē mustard ujoho biseharihe hōjo.

32 Ēhi hōjo rōhu riromo ěgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ēho bōrōmoho hōjo. Bōrōmoriromo adoho ěgovo'amego ugēro rueromo gavarue sanu mae jiegorovo ijuoho ē vae'amarue hōjo. Ēhi uēvadeje.

33 Ēhi jiē'te uhu jōho aho'obēhe Iesuro uēromo ēhuro hesi jōho majēhinōvadeje. Jabumē diehi jiē'te jö bae'irōhoho eni jēvë'oho ēhi jiē'te jōhuremu majēhinōvadeje.

34 Jōho bogo mae bogo samaroho majēhi'i ma-uhu'e gemu majēhinōvadeje. Majēhiromo rōhu hu'o hesi aribōviohu'o jabesi sivue raromē'iroho jōho aho'o huruoho majēhinōvadeje.

Iesuhu uavamu jovo bōrōmehu ruhosōjade jōhoje.

35 Iesuro boat-re hiromo ēhi jiē'te uhu jōho majēhinugoromo vō'ōromamu gagorovo hesi aribōvioho uēvadeje: Ruehego no aruhe e'u ioni gönō va'arējo.

36 Va'arējamu hegorovo ē Iesuale aribōviohuro ae aho'obēhe ē rēmo'i Iesuhu hijaje boat-re iojiomoromo hu boat-re baeromo va'areje. Bava'amu boat ioro'ioroho ēhu'o gemu mae va'oruomadeje.

37 Va'amu buru böröme e'ure rovadeje. Bure rovamu jovohuro hasaromo boat-re ro nemoromo ruahoromo abueromo irijiomoromo diruvëvo'ie'adeje.

38 Diruvëvo'ia'amu gavë'i ijarahoho jaburo gavare Iesu mami'e boat dejonö va'lo raromoromo simano dövaejaruohuro simane dövaeromo niavë'e jiamu gagorovo ioromo uavareje: Tisa no vuovavuo'ie'ajëjo. Na ja nosi jöënioho bogo uehorovanuëjo.

39 Uehorovanuëjamu Iesuro ri'öromo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buroho ahö'ö'i jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje.

40 Ma-jörume ruhijamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Urimë'i jemë bogo ma uehorovevobe rovarijoho na jemë jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'arujëjo.

41 Ëhi gemuoho ë'arujëjamu sisë maro juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi jïë'e ae höjo. Huhu uëvë'o'ho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

5

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

1 Ëhi'onugoromo jabu'o Iesu'o va'aroho va'o e'u ioni gönö Gerasene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje.

2 Baboro bejamu gagorovo ae gemuëro guavo'amarue juju gagore jioromo rueromo Iesu birohadeje. Ëa hesi dëre Satan-are a sisëro abueruomamu simane huotorovë'e jiadeje.

3 Simane huotorovë'ëro guavo'amarue juju gago jio'amajire ë hinövadeje. Hi'ego aëro vajaëro ö'ëro rabëro tövo'ie'oromo gavare bogo eni jëvamu vuonugareje.

4 Urimoroho aëro vajaëro övore hörure tövo'ego övore ö'oho ruho tarivoromo hörure vajaho ano ahö'önövadeje. Ëhi'oromo vörö'irae'ego aehu guduamoromo hu'irae ro röhhore nugo'iröhoho bogo eni jëvonövadeje.

5 Majae vahie jö'e dadovë'i munëro anorovë'i guavaruire hinövo dahorure ajio hinövadeje.

6 Ëhi'onövë'ëro ë ahuro rori'o öri ëgoböviro namiromo Iesu garomo tutuvo rueromo hesi bëhire ague aho hiromo

7 ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Na God-are nuniro uavajëjo: Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo.

8 Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i Iesuro hu uavadeje: Aru'aho sisëho jero ë a hesi dëre hijanuoho vuonugo'i va'ëjo. Ëhi uavë'ego ëhuni uvadeje.

9 Ëhi uvamu hegorovo Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'o'ho jevajëjo. Ëhesi bëhoho no aru'ahe aho'obëhe dëre javuë'ego ëhuni ëhi jumegë'e höjo.

10 Ëhi uaromo Iesu ua'i hijadeje: Aru'ahoho nadi uëvego jabumë ave sa'are jioromo va'irarëjo.

11 Röhu mahe aho'obëhe aruhe dahoru ahore gemuoro gagovoromo ie ue'ahamu gagorovo

12 dère sisë ariböviohuro Iesu uavareje: Uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dère va'o abuejarëjo.

13 Abuejarëjamu uëvadeje: Èhuro va'ohë uëvamu hejë'i è sisë ariböviohuro è a hesi dère jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dère abueruomadeje. Abueruomamu è mahohuro va'o baradore rireromoro e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje. Mahe aho'obëhe 2,000 rabu'e èhi vuovo'amadeje.

14 Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoro amo bõrõmore amo ininore jõho majëhibe va'areje. Jõho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego.

15 Iesuro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dère jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e hijamu. Urimoho ganövareje aru'aho sisë Siriehu Bimuvanovë'ohuro hesi dère jioruomë'e èhi hi'ego röhu evare majare gavareje ma-mae hijamu. Èhi gagorovo juhuonivoruomadeje.

16 Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dère abue'amade ahu'o mahohu'o èhi jië'e muoho birohoruomohijajo.

17 Èhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

18 Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje. Va'ia'amu gavë'i aru'aho sisë hesirire jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'oromo ja'o hi'i negajëjo.

19 Negajëjamu Iesuro uavadeje: Bogo rue'a'anüëjo. Sionëro jasi amëro va'oromo jasi aganoho uënëjo: Badaro huë baejevoromo èhi mabëhe ajemijamu rovode höjo.

20 Èhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo hesi sa'a ihoho Ame 10 Jio'amaje Sa'aho è sa'are majëhibe juvoromo uënövadeje: Iesuro èhi mabëhe ajemamu rovode höjo. Èhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe jöe barëjëvadeje.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

21 Èhi'amu Iesuro boat-re va'oromo anume e'u ioni gönö va'o ravo'amadeje. Ravo'amoromo e'u riröre namijamu ae aho'obëhe ruë numë gagovo rova'oromo èhi riravareje.

22 Riravamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu Jew rajehu God rajahjarue osa muebejaje ae jiadeje. Rueromo Iesu garomo hesi hörü bëhire ague aho hiromo

23 dinamiroomu uavadeje: Bësu guomo'ië'ajëjo. Rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovoromo hijajo.

24 Hijajamu hegorovo Iesuro hu'o gemu mae va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe tatijiomobe hu'o gemu mae èhi va'oruomadeje.

25 Va'oruomamu iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Èmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i èhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje.

26 Doctor aho'obëhe gëromo èhuro vi'ehe sisë maro baenövadeje. Vi'ehe baeromo hesi ijo baje bu'ö barë'i röhu bogo marë'i sisërëbe va'onövadeje.

27-28 Sisërëbe va'amu è magonahohuro hejade uvoruomamu: Iesuro ae magonahe mabëhe ajamuijaje hö uvamu hejë'ëro uehorovoromo uvadeje:

Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro êhuro marëjevo'ajëromo ae aho'obêhe va'aruire ë va'oromo Iesuare dejonö rueromo niögoho rëhadeje.

²⁹ Niögoho rëhamu gavë'i magonahoho kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. Ijoho bogo rovamu magonahohuro herovadeje mae jiavamu.

³⁰ Mae jiavamu Iesuro hejade a ajëmaje daruge gö hesirire jioromo va'ë'e jiavamu evare ma-burëro huotorovoromo ae aho'obêhe uëvadeje: Ja rahuardo nasi niögoho rëhane hõjo.

³¹ Rëhane hõjamu hegoroovo hesi ijorajoho jaburo uavareje: Ja'o iae gavanuëjo ae aho'obëhëro ja tatijiomavo'ego. Èhi jië'oho ja rabëni uövuauëjo: Ja rahuardo na rëhevane hõjo.

³² Èhi uëvamu Iesuro arua anumiae uherihadeje ga'i di ahuro o di magonahohuro hu rëhë'e jiego.

³³ Uherihoromo gëvamu rue magonahohuro iae mae garomo uvadeje: Huro na ajemade hõ uvoromo juhuonivoromo butubutumoromo rõhu mabiririvoromo rueromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromo diehi ë'ade jõho sama'e huruoho majahi barëjadeje.

³⁴ Majahi barëjamu Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu êhuro ja marëjavë'e hõjo. Vaevë'e va'onëjo. Jasi guomo guomoho barëjavë'e jiaje ijönö mae jionëjo.

³⁵ Iesuro êhi uavamu gavë'i ae göëro göëro Jairus-are osare jioromo rueromo Jairus uavareje: Jasi abojoho mami'e guomë'e hõjo. Èhu'oho rabëni ja tisaho u'uoho bojamijanuëjo.

³⁶ U'uoho bojamijanuëjamu hegoroovo Iesuro he bogo hejanovë'e Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i God mae uehorovonëjo.

³⁷ Èhi uanugoromo Peter James o James-are öe John êho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'iraejëvadeje.

³⁸ Nijio'iraejëvonugoromo jaburo va'oromo Jairus-are osare rovareje. Rueromo Iesuro gavadeje ae aho'obêhe gagovorovë'ëro garahörö'e baeromo ma-darugo'o nierusuburu'e bamoruomamu.

³⁹ Èhi'amu gagorovo osare va'oromo uëvadeje: Jemë rabëni garahörö'e baeromo nierusuburu'e bamarujëjo. Èmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo.

⁴⁰ Ma-niavajëjamu hegoroovo rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. Ijo'ijahamu gagorovo Iesuro ë aribövioho aho'obêhe amonö rarovö'öjëvonugoromo magonaho harihu hesi vëmu vavu'ohu'o hu'o rovare ae niö'i gemu jabu'o êhi søjëgoromo magonaho harihehu raromaje osare va'adeje.

⁴¹ Osare va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo hesi jöëro uavadeje: Tarita kumajo. Èjëho huotovë'oho êho uaromo ë'adeje: Bësu naru ja uavajëjo: Ri'öjëjo.

⁴² Ri'öjëjamu hejë'i rue magonahohuro ma-burëro ri'öromu nami juvadeje hesi vadunoho aho'obêhe 12 jië'ëro. Juvamu gavë'i ae aho'obêhe hu garomo tiöjëvadeje.

⁴³ Tiöjëvamu gagorovo Iesuro ma-darugo'o uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho huruohorëjo. Èhi uënuogoromo uëvadeje: Magonahoho ie bojamego ijajo.

Iesuare amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

1 Ëhi'onugoromo Iesuro va'adeje. Va'oromo hesi amëro rueli hesi ijorajoho jaburo hu'o gemu mae rovareje.

2 Rueruomoromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö bëhoho røjëhijadeje. Røjëhijamu ae aho'obëhe heromo tiöjareje. Tiöromomo uvoruomadeje: Ëiahuro jöho dinö'e hejë'ëro jöväjëjo. Hu diehi'oromo ëhi jië'e simano maho baejade höjo. Darugo'e mu masijoho diehi'oromo vaejaje höjo.

3 Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje ae höjo. Hu Mary-are harihe höjo. Hu James-are Joses-are Judas-are Simon-are öe höjo. Hesi ma'ino ömo'ömoho aviae no'o gemu mae raromarue höjo. Ëhi uvoruomoromo nue huodivareje.

4 Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a rajoho aganoho osae gemuore raromaruoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuaruje höjo.

5 Ëhi uëromomo hu darugo'e mu vae'iröhoho bogo eni jiadeje. Huro guomo guomo'e ae ma-gemu gemu jabesi sinore hesi övoho bamëhoromo sinoho avohëvamu marëjëvadeje. Ëhemu ë'adeje.

6 Röhu hesi amo rajehu hu bogo ma uehorovarohuni ëhuni tiöjadeje.

Iesuare ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

Ëhi'onugoromo va'adeje. Va'oromo amore amore jöho røjëhibe juvadeje.

7 Røjëhibe juvoromo hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromomo rovamu uëvadeje: Naro jemë rëmö'ö'ië'ajëjo jemëro nasi jöho ae majëhibe jijiho'irarijego. Jemë ae niö'i niö'i ame göro göro va'orëjo. Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë gö gö a dëre jio'amë'oho rarovö'ö'irarijego.

8 Röhu va'ie'iroho ma-guduodemu ujuohorëjo. Ioho esöho ijo bajoho bövioho bise'oho bogavëjo.

9 O hörü guduoho io'amoromo niöge ma-gemu gemu io'amo'i nadi niö'i niö'ioho io'amorëjo.

10 Ëhi uënuoromo uëvadeje: Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromöjoro uëvamu va'o raromë'oho ëhuremu raromonövorëjo ijonö ë amore jioromo va'ie'e jëvaje.

11 O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho amoho nugo va'irögoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi hörü hitahire jiajoho sa'aro riremomo va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo.

12 Ëhi majëhijamu hegorovo ijorajo ömo'ömohuro va'oromo jöe majëhibe jijihoromo uënövareje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baerëjo.

13 Ëhi jië'e jöho majëhibe Satan-are aribövi sisë aho'obëhe jabesi dëre jëvajoho rarovö'öbe ose guomo guomo'e a jabesi sinore otehoromo sinoho avohëvobe ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihareje.

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

14 Ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihamu sa'a a böröme Herod-ro ë jöho hejadeje rabëni Iesuhu ë'aje jöho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e vaerovë'ëro

jiël'ëro. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjê'e höjo. Ëhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo.

¹⁵ A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovê'ëro ë'ajêjo. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Jö God-aro baeromo majêhinövare aribövi ioro'ioro jiarêhi hu êhi jiê'e aëro jiê'ëro ë'ajêjo.

¹⁶ Ae göëro göëro Iesuare jöho gö gö atavamu hegoro Herod-ro ae uëvadeje: Ëaho hu John höjo. Urimo naro hesi sönöho tarijahode höjo röhu hu guomoromo ri'öjê'ëro hijajêjo.

¹⁷⁻¹⁸ Röhu ë jö hesi bëhoho urimê'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromu ua'i hijadeje: Jasi vuojiri baejanoho êho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöëni ae uëvamu John guduumoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje.

¹⁹ Ëhi'amu ë magonahohuro John nue huodivoromo ano'i nimadeje. Ëhi nimoromo röhu Herod-ro magonahoho ahamu ano'iê'adoho vuonugadeje.

²⁰ Herod-hu magonaho ahade hesi bëhoho huro uvadeje: John hu a ma-mabêhe hö uvoromo êhuni John juhuonamiromo avoho mueberomo magonahoho ahadeje. Magonahoho ahoromo va'oromo henövadeje John-ro God-are jöe majahi'ego. Jöe majahi'ego Herod-ro nurunurumo'ego hesi jöho he'i nimonövadeje.

²¹ Ëhi'oromo John anojöëni magonahoho ahobe ruejuvo Herod rahade majaho rovamu evare magonahuhu vae'i nimade majaho rovadeje. Ëhesi bëhoho Herod-ro söröe baeromo hu ajamiromo ë sa'a muebejarue aribövioho muorovo mu muebejarue aribövioho a masijo ioro'iore Galilee sa'are raramaruoho ë a masijoho uëvadeje: Ruehego na söröe bojêmi'iröjo. Bojêmi'iröjamu rueruomadeje.

²² Rueruomamu ë magonaho hesi abojohuro rueromo javavadeje. Javavamu gagorovo Herod'o hesi örire rueruomade ariböviohu'o ë magonahoho garomo vuëvorovoruomadeje. Vuëvorovoromo Herod-ro magonahoho uvadeje: Ja rabe rabe nimê'oho uevego bojami'iröjo.

²³ Naehu muebejaje öri ari'o nimê'oho iae êhu'o ririre tarioromo vituoho bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajêjo.

²⁴ Ëhi uavamu ë magonahohuro va'oromo vëmoho uvadeje: Na rabe bae'ejöjo. Rabe bae'ejöjamu rue vëmohuro uvadeje: Uanêjo bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho baro bojemêjo.

²⁵ Ëhi uavamu hejê'i rue abojohuro ma-burëro vuonorö'ö rueromo a börömo uavadeje: Na negajoho avevejö'e ae uëvego bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevö döre bamoromo baro boje-marêjo.

²⁶ Ëhi uavamu hegoro ruo a börömo huro huë vavaene böröme baejadeje. Iae hu huë vavaene baejadeje röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabesi nuniro ë magonahoho mae uavê'ëro êhu'ëro huotorovoromo nijoi'iraeröhoho hu bijönimadeje.

²⁷ Bijönimamu evare ae gemu ma-burëro nugö'öromu uvadeje: Va'oromo John-are sönöho tarioromo simanoho baruenêjo. Baruenêjamu savoji gagore va'oromo sönöho tarioromo simanoho

²⁸ hevöre bamonugoromo barueromo abojoho bojamadeje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje.

29 Ĕhi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro ě jöho heromo rueromo sinoho bava'oromo muně gagore bamareje.

Iesuhu ae aho'oběhe 5,000 da'uojuhade jöhoje.

30 Iesuare apostle ömo'ömhuro mu masije vaebe jijihě'ěro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No muoho ěhi ěhi vaeromo jöho ěhi ěhi majěhiromo rovere höjo. Ĕhi jě'e jöho jabuměro Iesu majahi barějareje.

31 Majěhi barějamu gagorovo riehuro gavade ae aho'oběhe rově'i va'ě'i rově'i va'ě'ěro hu'o hesi ariböviohu'o i ue'aho'iröhe o bövi bise'o vae'iröhe majaho bogojiamu gagorovo uěvadeje: Ruehego no a rumo'e sa'are nosi sivue va'o raromoromo jeměro ěhuro ma-bisemu nuhorějo.

32 Ĕhi uěnugoromo jaburo boat-re ajio raromoromo a rumo'e sa'are jabesi sivue va'i va'areje.

33 Va'i va'amu ae aho'oběhe gavare jabumě va'amu iae mae gěromo uvoruomadeje: Ĕaribövioho Iesuměro boat-re va'aruě uvoromo amo göre göre jioromo sa'a hörěro ma-burěro va'oromo Iesu'o hesi ariböviohu'o boat-re va'aruoho iosirěiromo jaburo jovo ioně gönö urimo rueruomadeje.

34 Urimo rovamu Iesuro ijönö ro höröromo ravo'amoromo gavade ae aho'oběhe tagavě'e jiamu gěgorovo uehorovoromo uvadeje: Vaevě'ějo. Ĕaribövioho věmu vavu'o rumo'e ö mahu'ěro raromanovaruě uvoromo jabesi jöěni vavaenimadeje. Jabesi jöěni vavaenimamu evare jöě aho'oběhe röjěhijadeje.

35 Jöě aho'oběhe röjěhijuvu majae beva'ia'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barějě'e höjo.

36 Ĕhuni ave aribövioho rěmö'öjěgo ave běhire amo masijore ininore va'oromo ie imo'amo'irarějo ue'ahoröhe.

37 Ue'ahoröhe höjamu uěvadeje: Bogajo. Jeměro iruno'o ho da'uojěhirějo. Da'uojěhirějamu uavareje: Asě'ějo. Dinö'e ioho baeromo da'uojěhijöro uvanuějo. Na ja uvoromo ě'anuějo: No 200 kina javuě'ěro noro ěho bava'oromo bu'ö barěromo ioho imo'amoromo ujuoho rueromo ěhuro da'uojěhi'ejarě uvoromo o diehi uvoromo jövanuějo.

38 Jövanuějamu uěvadeje: Ioho dimino'e jěvajějo. Va'oromo gahějo. Va'oromo gahějamu va'oromo adaho garomo vuonorö'ö rueromo uavareje: No ie aho'oběhe övo gö mine o visue niö'i ěhi javuajějo.

39 Ĕhi uěvamu hegorovo riehuro ae aho'oběhe uěvadeje: Va'oromo hahagu hahagu gagovoromo ěhi garasiohuro raromobe va'ohějo.

40 Va'ohějamu rue ariböviohuro va'oromo ě 50 50 o 100 100 hahagu hahagu gagovoromo ěhi garasi rövě'e maběhire raromobe va'areje.

41 Raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ěho Iesuro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huě mae uavadeje. Huě mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömo ho i'iměmijadeje ae aho'oběhe suvuorěmijöro. Ĕhi'oromo visue niö'i taritarivoromo i'iměmijadeje jaburo ěhu'o suvuorěmijöro.

42 Ĕhi'amu ae aho'oběhe ě ioho visuoho ue'ahamu da'uěgadeje.

43 Da'uěgamu gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituho visu vituho aegamu esöě aho'oběhe 12 irijiomomadeje.

44 Ĕhi'areje. Iesuro ie övo gö mine visue niö'i ujuohoromo suvuorěmijamu ama'e aho'oběhe 5,000 ě ioho ue'ahoruomadeje.

Iesuhu e'u dõre hõrehu va'ade jõhoje.

45 Ëhi'amu gavë'i Iesuro ijorajo õmo'õmoho uëvadeje: Boat-oro ajio raro-moromo e'u ioni gönõ Bethsaida amoro urimo va'ohego na a ioro'ioroho rëmõ'õjõjo.

46 Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo boat-re iojioromomo va'oruomamu Iesuro parie vae'i dahorunõ ajiomadeje.

47 Ajioromomo parie vaejamu vahiromadeje. Vahiromamu nume ijorajoho jaburo õri ëgobõviro jovo dõre va'oruomo'i Iesuro ruhe sa'are hesi sivue hijadeje.

48 Hi'i gavadeje burëro jabesi nuninõ rue'ego ijorajoho jaburo jovoho sisë'i sisë'i huo'õbe va'oruomamu. Ëhi'õjuvo sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Iesuro abueromo jovo dõre hõrëro va'adeje. Va'oromo jabumë iosirëmi'ië'adeje.

49-50 Iosirëmi'ia'amu ijorajoho jaburo gavareje hu jovo dõre juvamu gagorovo uvareje: Aru'ahëro juvajëromomo jiodudu'iraeromo jõ'e dadovareje. Jõ'e dadovamu hejë'i uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo.

51 Na jevajë uënuqoromo boat gagore ajioromomo jabu'o gemu mae hijamu buroho barëjadeje. Buroho barëjamu ë aribõvioho dadivëvadeje.

52 Ëhesi bëhoho Iesuhu mami'e i da'uojëhade hesi bëhoho bogo avoho bæjareje jabesi uehoroho bogo eni jië'ëro.

Iesuhu Gennesaret sa'are hiromo guomo guomo aribõvi ajëmade jõhoje.

53 Ëhi'amu e'u ioni gönõ rueromo Gennesaret sa'are ravo'amoromo boat-oho ijo bunore be nugareje.

54 Rõhu ravo'amamu gavë'i evare ae aho'obëhe Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hõ uvoromo

55 ë sa'ae bõrõmoho ma-burëro jijihoromo aevoromo guomo guomo'e aribõvioho giojimo ujuoho rueromo henõvare uvavo'ego: Iesu ë dirõ'ore hijajë'ego ë va'onõvareje.

56 Iesuhu amo masijore ininore o dinõ'e dinõ'e rovë'iroho guomo guomo'e aribõvioho giojimo ujuohoromo aehu gagovarue õri ari'ere ë ro bahinõvareje. Bahinugoromo Iesu ëninamiromo uanõvareje: Guomo guomo'e aribõvioho uëvego ja niõgu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu niõgu rëhë'oho ëhuro marë'amonõvadeje.

7

Pharisee aribõviehu God-are jõ bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jõ bõrõme hõ uehorovare jõhoje.

1 Iae Pharisee aribõviohuro Jew rajo jõgoru õri røjëhijarue aribõviohuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ëro jië'ëro Iesu jiajire ro gagovoruumadeje.

2 Gagovoromo gavareje Iesuare ijorajo õmo'õmohuro Pharisee rajo jabesi jõgoroho ahoromo jovoho õvoho bogo otehodivorovoromo sisëho u'ovë'e ioho ma-ue'ahamu.

3 Ëhesi bëhoho Pharisee aribõviohu'o Jew rajo a ioro'iorohu'o ioho bogo ëma ue'aharueje. A'i urimo Jew rajo a mamiëhu jõ bojëmibe rovarëhi ëhi'oromo jovëro õvoho otehodivorovoromo uvoruomajeje: Nosi sinore sisëho u'ovahuë'ëro God-are nunire mae javuajëromomo evare ioho ue'aharueje.

⁴ O i imo'amarue öri ari'ere jioromo ujuoho rovë'iroho uvoruoma-jeje: Sisë höromo jovëro otehodivoromo u'o'amoromo uvoruomajeje: Avevejö'oho ë ioho iae mae u'ovë'e höromo evare ue'aharueje. Ëhi'oromo a mami ariböviehu bojëmibe rovare jögoroho aho'obëhe jabumëro ejëhoromo enatue ramae gö gö [i ijarue röhe] ëhi u'o'amoromo uvoruomajeje: Ëinömo inömo hesi sisëho u'o barë'ego God nimorohajëjo. Ëhi'arueje.

⁵ Ëhi'aruëro jië'ëro ë Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o ri'öromo Iesu uavareje: Jasi ijorajo ömo'ömoho a mamiehu bojëmibe rovare jöho bogo eromo jovoho övoho bogo otehodivorovë'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabëni ëhiöho ë'arue höjo.

⁶ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijade ae Isaiah-ro jemëhu ë'irarije jöho jajivo-romo ëhi uvë'e höjo:

Ave ariböviohuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i
dë vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i ma-rori'o jioruomajëjo.

⁷ Jabumë a jabesi jögoroho ae röjëhiromo uëruomaje höjo: Ëho God-are jöe jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabesi jögoroho ëhi röjëhiromo ëhuro ma-döhemu God na rajehiruo-
maje höjo.

Ëjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo.

⁸ God-hu bojëmade jögoroho jemëro vuonugo'i aehu bojëmibe rovare jögorohemu ma'enaruje höjo.

⁹ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Sareri'e uehoroho baeromo ëhuro God-hu bojëmade jöho aharuje höjo jemëhu a bojëmijaruje jögoroho ma'eno'irarijëro.

¹⁰ Ëhesi bëhoho Moses-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovëvonëjo. O jöe gö'ö uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'oho anego guomo'irajo.

¹¹ Röhu jemëro ë jöho ahoromo ae röjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'ö God-are nunire uëvë'oho: Nasi maho sisëho ujuohoromo ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihoro bamë'e jëvajë uëvë'oho

¹² nadí röhu maho huotorovoromo jasi vëmu vavu'oho ajëminëjo. Ajëmijë'oho sisë höjo. Ëhi uëvaruje höjo.

¹³ Vëmu vavu'ö ajëmijë'oho sisë hö uëvarujohuro ëhuro vëmu vavu'ö mae uehorovëvo'irarijego God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. Ëhi jië'e mu sisëho aho'obëhe röjëhjaruje höjo.

Bogo i jjaruohuro a'i uehoro sisë bæjaruohuro ëhuro God-are nunire sisërejavuaje jöhoje.

¹⁴ Iesuro ëhi uënugoromo ae aho'obëhe röhu maho uëvadeje: Ro gemuoro gagovöhëromo ro gagovamu uëvadeje: Naehu ave uhu jö uë'ië'ajoho jemë ae aho'obëhe avoho heromo bëhoho baerëjo.

¹⁵ Rabe rori'ö jiajehu jö'tore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisë'rë'amo'i a'i rabe dë vövöbajo'ere jioromo suorovë'ohuro ëhuro aho sisë'rë'amaje höjo.

¹⁶ [Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.]

17 Ëhi majëhinugoromo Iesuro ae aho'obëhe rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu hesi ijorajoho jaburo uavareje: Uhu jö majahuijane hesi bëhoho huruohego no hejarëjo.

18 Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho na jemë'o uehoroho bogojëvájëjo. Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe rori'o jiajehu jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amaje höjo.

19 Ëhesi bëhoho rabe jö'ore va'ë'oho vövöbajo'erohoho bogo abue'i dëre abuejaje höjo. Dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. Ëhu'ëro aho God-are nuniroho bogo sisërë'amaje höjo. Iesuhu ëhi jövadoho huro uöromo ë'adeje: Jaruvoho ie aho'o ma-ue'ahë'oho God-ro uvaje höjo: Iae mae höjo.

20 Röhu Iesuro hesi jö vituoho majëhiromo uëvadeje: I ue'ahë'ohuro bogo ëhuro aho sisërë'amoi' a'i dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovë'ohuro ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo.

21 Uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego ëhuro öero jijihanovoruomaje höjo. Vajiohëro ujuohoruomaje höjo. Ae muo'amoruomaje höjo.

22 Gohu'amoruomaje höjo. A jabesiroho ujuohoniëhi'i ganiganimoruomaje höjo. Mu sisë rabe rabe vaeruomaje höjo. Ae gö sarerëmiruomaje höjo. A nunire javoji'e muoho vaeruomaje höjo. A jabesi mu mahuni dë vörönëgaje höjo. A jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. Sivue uehorovoromo jabesi ihoho döro bamoruomaje höjo. Simane sisë'i uehorovoromuomaje höjo.

23 Ëhi jië'e uehoro sisë aho'obëhe dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovajohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

24 Ëhi'onugoromo Iesuro ri'öromomo ë Jew rajo jabesi sa'aho vuonugo'i va'adoho va'o sa'a göre Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. Ruenugoromo osare va'oromo uëvadeje: Naehu ave rovodoho nadi huruohorëjo. Ëhi uëvadeje röhu hesi ihoho ë sa'arohoho börömëro jië'ëro hu rovadoho bogo a subivëho varijënoho jiadeje.

25 Ëhu'ëro jië'ëro magonahe gemuëro ma-burëro hejadeje uvavamu: Iesu rovë'e höjo. Ëmagonahoho aboje gemu bise'e jiadeje. Satan-are a sisëro ë aboji hesi dëre abueromo simanoho huotovahë'e jiadeje. Hesi abojoho ëhi jië'ëro ë magonahohuro hejade uvavamu: Iesu rovë'e hö uvavamu hegorovo rueromo Iesure höru bëhire ague aho hijadeje.

26 Röhu ë magonahoho hu bogo Jew rajo magonahehu jioromo bogo Jew rajo jöehu jövaje magonahehu jio'i a'i hesi sa'a börömohoho Syria jio'i hesi sa'a bise'oho Phoenicia jiadeje. Hu bogo Jew rajoho jië'e Iesu ëninamiromo uavadeje: Ajemiromo a sisë nasi aboji hesirire jiajoho rarovö'öjego va'irajo.

27 Rarovö'öjego va'irajamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajëmijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Nadi'ego urimo aboji harihu'oho ie da'uojëhi'iröjo. Ëhesi bëhoho noehu aboji harihu'oho jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo.

28 Bogo maehu höjamu hegorovo rue magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajëmi'i jöho jövájëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani

Iesuro na'o ēhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajējo. Ēhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ējo rōhu i maratu aharire raromarue ōho jabumēro aboji harihu'o jabesi i ugobajo'oho iae ue'aharue hōjo.

29 Ue'aharue hōjamu Iesuro uavadeje: Iae mae uevanuējo. Ēhuni va'onējo. A sisēho jasi aboji hesi dēre jioromo iae mami'e hōrōromo va'ē'e hōjo.

30 Ēhi uēvamu hegorovo rue magonahohuro vuonorō'ōromo hesi osare va'oromo gavadeje a sisēho mami'e hōrō va'i abojoho rōhore raromamu.

Ae gemu hesi hia'e tugohoromo bitare töv'e i jiamu Iesuhu ajamade jōhoje.

31 Ēhi'amu Iesuro Tyre amonō jioromo va'oromo Sidon amonō rova'adoho va'o sa'a ihe Ame 10 Jio'amaje Sa'are ē va'oromo nume Galilee e'ure ruvebijadeje.

32 Ruvebijamu gagorovo aēro ae gemu hu'irae baeromo rovereje. Ēa hesi hia'oho tugohē'e o jōho a'o'a'ohē'e jōvē'e ae jiadeje. Ēaho hu'irae baeromo rueromo Iesu ēninamiromo uavareje: Jasi ōvoho hesi sinoro bamego hu mae jiajo.

33 Ēhi uavamu Iesuro hu'irae baeromo ae aho'obēhe riravaruire jioromo va'oromo jabesi sivue rirarovoromo hesi ōvo namoho niō'i ē a hesi hia'i gagore rēmō'ōjadeje. Rēmō'ōromo jjiōnugoromo sabēro ōromo ē a hesi bitaroho rēhahadeje.

34 Bitaroho rēhahonugoromo ō'idōho sioroho garomo ē ahuni hara'uoromo hesi jōero uavadeje: Epatajo. Ēhesi bēhoho huotovē'oho: Hia'e dadovo'amēje.

35 Ēhi uavamu gavē'i ē a hesi hia'oho dadovaho'i bitaroho marēromo jōho avoho jōvadeje.

36 Jōho avoho jōvamu Iesuro ae aho'obēhe uēvadeje: Naehu mu vaejodoho nadi aho majēhirējo. Iesuhu nijio'iraejēvo'i hijadoho bogo ejahoruomo'i ae ēma majēhibe va'areje.

37 Rōhu ae aho'obēhe Iesure muoho garomo tiōruomadeje. Tiōromo uvoruomadeje: Mue bōvie bise'e ma-mabēhe vaejē'e hōjo. Mu masije gō gō vaeromo rōhu hia'i tugohē'e bitaro töv'e aribōvioho jabu'o avohēvego marē'amoromo jōe heromo jōe atarue hōjo.

8

Iesuhu ae aho'obēhe 4,000 i da'ujēhade jōhoje.

1 Ēhi'amu ae aho'obēhe rōhu maho gagovē'ēro ie bogojēvadeje. Ie bogojēvamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Ruehē uēromo rovamu uēvadeje:

2 Ave aribōviohuni vavaenegajējo. Jabumē na'o raromobe rovaroho majae niō'i gemu barējē'ēro ēhu'ēro i ue'aho'irōhoho bogohōjo.

3 Naehu ma-dē gagēremu rēmō'ōjamu jabesirēro va'ē'oho nune ōri'amobe va'oruomo'ajējo jabumē ae gō gō ōre ēgoro rueruomē'ēro jiē'ēro.

4 Ēhi uēvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Rōhu diehi'oromo ē aribōvioho ioho da'ujēhi'ejarējo. Aveho a rumo'e sa'ae hōjo.

5 A rumo'e sa'ae hōjamu uēvadeje: Ioho dimino'e jēvajējo. Dimino'e jēvajējamu uavareje: Ie ōvo gō mine ōvo gōre niō'i javuajējo.

6 Ēhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obēhe uēvadeje: Sa'aro raramohējo. Raramohēromo ie ōvo gō mine ōvo gōre niō'i ujuoho rovaroho

ëho Iesuro ujuohoromo God huë mae uaromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmijadeje jaburo suvuorëmijöro. I'imëmamu ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje.

⁷ Èhi'o'i visu inine ma-gemu gemu Iesuare ijorajo jabetesire jideje. Jëvamu Iesuro ujuohoromo God huë mae uanugoromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave visuoho'o suvuorëmime va'ohëjo.

⁸ Èhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe ë ioho ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiom'o'amadeje. Èhi'areje.

⁹ Röhu ë i visu ue'ahare aribövioho aho'obëhe 4,000 rabu'e jideje. Ue'ahoromo Iesuro rëmö'öjamu va'oruomadeje.

¹⁰ Va'amamu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae boat-re ajiomoromo Dalmanutha sa'are va'adeje.

Pharisee ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

¹¹ Èhi'amu iae Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu jö aho'ahamijareje. Jö aho'ahamiro Iesu bijioho ga'i nimareje ga'i hu guaro beva'ego. Èhi nimoromo Iesu uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo.

¹² Èhi uëvamu hegorovo dë vövöbajo'o uhure sisë maro vavaenimoromo hara'uoromo uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë rabëni bogo gavarue muoho ga'i nimarujëjo. Na God-are ae jevego ga'i nadi ëhioho uehëjo. Ave jöho na jö mae majëhi'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho ëhi jië'e darugo'e muoho bogo mae bogo ga'a'arujëjo.

¹³ Èhi uënuoromo rëmö'ö'i Iesumëro va'oromo boat-re iojioromomo jovo e'u ioni gönö va'i va'areje.

Pharisee aribövi o Herod-are aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

¹⁴ Va'oromo hesi ijorajoho jaburo rumonëgamu iruno'oho bogo gö'oho ujuohë'e jiareje. Ioho ma-bisemu urimo jiadohemu ëhuremu boat-re jëvadeje.

¹⁵ Ie ma-bisemu jëvamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabesi o Herod-are i dë hu'o'amaje osohuro jemesire rumorovo'ajëjo.

¹⁶ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: No ie bogojavuo'ego ëhuni jövajëjo.

¹⁷ Èhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ë jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni i bogojavuae jöho atarujëjo. Jemë rabëni avevej'öhu'o bogo gavarujëjo. O rabëni bogo uehorovarujëjo. Na mu ma hesi uehoroho bogojëvë'ëro ëhu'ëro bogo gavarujëjo.

¹⁸ Jemë nuni'e hia'i'e jëvajëjo. Röhu rabëni bogo garomo bogo hejarujëjo. Jemë rabëni ave jö hesi bëhoho bogo uehorovarujëjo.

¹⁹ Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ato'atovoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho jemë ë i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiom'o'amade höjo. Uëvareje: Esöe aho'obëhe 12 irijiom'o'amade höjo.

²⁰ Èhi uvamu uëvadeje: O naehu ie övo gö mine övo göre niö'i ato'atovoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho jemë ë i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiom'o'amade höjo. Uavareje: Esöe aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ëhi irijiom'o'amade höjo.

²¹ Irijio mo'amade hōjamu uēvadeje: Urimo nasi mu bēhi bogo gavarijoho jaruvohu'o jemē rabēni bogo avoho gevaruje hōjo na diehi jiē'e ae jevajoho.

Iesuhu nuni sisē'e a ajamamu ōri ari'o ma-bisemu ma'e ma'e garomo rōhu maho ajamamu avoho ga barējade jōhoje.

²² Ēhi'onugoromo Iesu'o hesi ijarahō ōmo'ōmohu'o ēho jaburo Bethsaida amore rovareje. Rovamu aēro nuni sisē'e ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Barueromo Iesu ēninamiromo uavareje: Ave iaho rēhego nunoho marējajo.

²³ Marējajamu Iesuro nuni sisē'e a hesi ōvore ma'enoromo amore jioromo hu'irae baeromo va'adeje. Hu'irae baeromo va'oromo ē a hesi nunoho sabēro ōdivoromo ōvoho nunire bamēvoromo uavadeje: Na ja uherihoromo bōvioho bise'o ho gavanuējo.

²⁴ Gavanuējamu ruehuro nigerohoromo garomo uavadeje: Na sisē'i gavajējo ae jijihō'i rōhu jabesi nu ano'o ho ijo va'ēne jio'amo'ego.

²⁵ Ēhi uēvamu ruehuro ōvoho nunire rōhu maho bamēvadeje. Bamēvamu rōhu maho uherihoromo avoho garomo bōvie bise'e aho'o ma-mae ga'amadeje.

²⁶ Ma-mae ga'amamu uavadeje: Nadi arue amoho vuonorō'ō va'i o ōre gō ōre gōho va'i ma-ahorirēro jasi osaēro va'ējo.

Iesu hu ēhi jiē'e ae jiaje jō Peter-hu jōvade jōhoje.

²⁷ Ēhi ē'ē'ēro Iesu'o hesi ijarahō ōmo'ōmohu'o va'areje. Va'oromo Caesarea Philippi amo bōrōmo jiajinō amore amore suorovo'i iojio mareje. Ōrire iojio mē'i Iesuro uēvadeje: Na rahuo jevaje jōho ae aho'obēhe diehi atoruomaje hōjo.

²⁸ Diehi atoruomaje hōjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja John bapataeto vaejavuonōvane ahuro rovē'e javajējo. A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja Elijah-ro rovē'e javajējo. A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Mami gō'e jō God-aro baeromo majēhinōvarijohuro rōhu jero gemuēro rovē'e javajējo.

²⁹ Ēhi uavamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Rōhu jemē nasi jōho diehi ataruje hōjo. Diehi ataruje hōjamu Peter-ro ri'ōromo uavadeje: Ja bōrōme namiromo ajamuijanue aho javajējo.

³⁰ Javajējamu uēvadeje: Ējōho nadi aho huruoho majēhirējo.

Iesuhu huē vavaeni baeromo guomorōhe jō jōvadohoje.

³¹ Ēhi'onugoromo Iesuro aevoromo hesi ijarahō ōmo'ōmohō rōjēhiromo uēvadeje: God-ro ēhi bamē'ēro ēhu'ēro hesi A Maho naro vi'ehe huē vavaene bōvie bise'e bae'ejōjo. Jew rajo a duvaho ōmo'ōmohō priest masi-joho jōgoru ōri rōjēhijarue aribōvioho ēho jaburo na bijōnegoruomo'ajējo. Bijōnegoruomo'iramu aēro anego'iramu guomevo'ajējo. Guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ō'ejōjo.

³² Ējōho Iesuro bogo subivēho'i ma-sama'e rōjēhijadeje. Rōjēhijamu Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Ēhi jiē'e jōho nadi jōvējo.

³³ Nadi jōvējamu Iesuro huotorovoromo hesi ijarahō ōmo'ōmohō gēromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ējo. God-hu uehorovajēhioho ja bogo ēhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruēhi jero ēhi uehorovoromo ēhuni ē jōho jōvanuējo.

³⁴ Ēhi uēnugoromo Iesuro hesi ijarahō ōmo'ōmohu'o a ioro'iorohō aho'obēhe ēhu'o uēvadeje: Ruehē uēromo rovamu uēvadeje: Ae

rahuaro nasi ijore ijore jijihoni nimē'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovoni uvonējo: Iesuare jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevē'oho iae hesi hō uvoromo korosi hesi i'uoho banigojomanovoromo nasi ijoro ijoro juvononējo.

³⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo birivoromo ave sa'are hi'i ēhenu uehorovē'oho ijonōho guomo ōriro va'a'anuējo. O ja nasi jōēni o nasi jō ma hesi jōēni guomē'oho ijonōho maro hi'a'anuējo.

³⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisē aho'obēhe bae barē'i rōhu jasi arijo'arije ijumorovē'oho na ja ēhuro mae javo'ajējo. Bogajo.

³⁷ Arijo'arije ijumorovē'oho diehi rōhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajējo. Ōre bogohōjo.

³⁸ Ēhesi bēhoho ave jaruvore raromarue aribōvioho sisē aribōviēro jioruomē'ero bogo God gemu uehorovoni mue gō gō uehorovoruomaje hōjo. Jabumē ae rahu nasi jōēni o naehu majēhijaje jō hesi jōhuni javojēgē'oho u'emu God-are A Maho naro maemu jiē'e anera ōmo'ōmohu'o nasi Vavu hesi ajohu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade aribōviohuni javojego'ajējo.

9

¹ Ēhi uēnugoromo uēvadeje: Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovē'e raromoromo ga'a'arujējo God-hu bōrōme namiromo hesi darugehu muebejaje ajoho rue'iramu.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jōhoje.

² Ēhi'oromo majae aho'obēhe ōvo gō mine ōvo gōre gemu barējamu Iesuro Peter James John ēhi sōromo dahoru ēgobōvire ajiomoromo jabesi sivue hahagu raromareje. Raromoromo ē ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo

³ niōgoho ajivo avohamu. Sa'are raromarue aribōvioho noro niōge u'o'ibejo bogo ēhioho ajivo'ibejo. Iesuare niōgohuro ēhi ajivamu gavareje.

⁴ Ēhi ga'i gavareje a mami ae niō'i Elijah'o Moses'o ēma jēvoromo jabu'o Iesu'o jōe atoruomamu.

⁵ Jōe atamu gēgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae hōjo. Uōvuego no javu harihe niō'i gemu vae'amarējo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu.

⁶ Peter-hu ēhi uavade hesi bēhoho Peter James John ēho jaburo sisē maro juhuonirovē'ero jō ma diehi jōvo'irōhoho Peter dadivamu ēhuni ēhi jōvadeje.

⁷ Ēhi jōvoromo Iesuare ijorajoho jaburo gavare suehuro Iesumē aegēhamu gagorovo hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabēhe hōjo. Huhu jōvaje jōho avoho herējo.

⁸ Ēhi uvamu hejē'i Iesuare ijorajoho jaburo ruaroho numiaroho uheriho'i gavareje Moses'o Elijah'o bogojēvo'i Iesuro gemuēro ē jabesi bēhire nami-jamu.

⁹ Ēhi'oromo dahorure ruvebijē'i Iesuro uēvadeje: Jemēhu gavarijoho nadi aho huruoho majēhirējo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'ōjego evaro majēhirējo.

¹⁰ Ēhi uēvamu rue ijorajoho jaburo iae ejahoromo Iesu gorosovamu gavare jōho subivēhobe va'areje. Rōhu jabesi sivue atoromo uarovareje: Guomoromo ri'ō'irōhēro uōvuaje jō hesi bēhoho rabe hōjo.

John bapataeto vaejaje aehu rovadoho ëho Elijah-hu rovanovade jöhoje.

11 Ëhi narovoromo jabumëro Iesu uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuvarue höjo: God-are a börömohe bogo ëma rue'i hu rue'ië'iroho a mami ae Elijah God-arire va'adohuro vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömohe ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabëni ë jöho majahuijarue höjo.

12 Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. Röhu ave jöhu'o God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Aëro God-are A Maho nöro nue huodivoromo sisë vae'iramu vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'a'ajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. Ëjöho bogo ëma jajivo'i iae mae jajivare höjo.

13 Röhu naro ave jöho jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e öre avoho'i rovade höjo. Rovamu jaburo diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Ëhi ë'iröhe jöhu'o God-are surire jajivë'e höjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

14 Ëhi uënuogoromo Iesu Peter James John ëho jaburo dahorure ruvebi-jareje. Ruvebiromu Iesuare ijorajo ioro'ioro jabesirire rue'i gavareje ae aho'obëhe jabesi bëhire gagovoromo riravo rova'o rojomo'i Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro Iesuare aribövi jabesi jöho aho'ahëmijamu.

15 Ëhi jië'ëro ae aho'obëhe gavare Iesu rovamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu Iesu ma-burëro birohoromo jejamiruomadeje.

16 Jejamijamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabu jöe nasi ariböviohu'oho atarujëjo.

17 Atarujëjamu ae gemuëro uavadeje: Tisa na nasi harihoho jasi örire barovode höjo. Ëhesi bëhoho Satan-are ae gemuëro hesi dëre abo hiromu hesi bitaroho tövahë'e höjo. Ëhi jië'e aru'ahoho hesirire höjo.

18 Hesirire jië'ëro nasi harihu hesi simano huotovahë'iroho ijumahego jue'i sa'are behumorovaje höjo. Behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ane vuogigimoromo biriri'övaje höjo. Ëhi'ajego naro jasi ijorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo.

19 Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore rarumaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uvevajëjo. Ëaharihoho barovego na gavöjo.

20 Na gavöjamu rueho jaburo aharihoho hu'irae rovareje. Rovamu uhure a sisëhuro Iesu garomo ma-burëro dë vövöbajo'oho ijumahamu simane sisërëromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomoromo sa'are behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ubiri'ubirivadeje.

21 Ubiri'ubirivamu gagorovo Iesuro vavuoho uavadeje: Divare aevoromo simanoho sisërëbe rovade höjo. Sisërëbe rovade höjamu uavadeje: Asisö'oh jidevare evare aevoromo ëhi jiove rovade höjo.

22 Röhu uhure a sisëhuro majae aho'obëhe ijumo avoho'i nimego simane huotovahego vënire jovore ëma ravorovaje höjo. Röhu ja eni javë'oho nosi jöëni vavaenimoromo ajamuijëjo. O bogo eni javego ëhuro vuonugëjo. Vuonugëjamu Iesuro uavadeje:

23 Ja rabëni uvanuëjo: Nani nörö bogo eni höjo. Ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu ëhi jï'e ariböviohuni bövi bise'o vae'iröhoho eni höjo.

24 Eni höjamu rue vavuohuro ma-darugo'o uvadeje: Iae na ma-bisemu mae uehorovajëjo. Ajemego na mae uehorovo avohöjo.

25 Ëhi uavamu heromo Iesuro gavade rue ariböviohuro aho'obëhe tubbijohoromo ruë numë hu baba'amo'i rueruomamu gëgorovo uhure a sisëho birevoromo uavadeje: Aru'aho sisë a jabetesirire abueromo bitaro tövëhoromo hia'i tugohëhanuoho naro ja uavajëjo: Höröromo va'ëjo. Ijoho bogave gemu vuonorö'ö abue'iranëjo.

26 Ëhi uavamu hegorovo rue uhure a sisëhuro jö'e dadovoromo aharihu hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo sisë maro övo'o hörü'o ajiomadeje. Sisë maro övo'o hörü'o ajiomamu uhure a sisëhuro höröromo va'amu aharihoho guomo barëjë'e sinoho va'ëne raromadeje. Ëhi raromamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Ëiaho mami'e guomë'e höjo.

27 Guomë'e höjamu Iesuro aharihoho övore ma'enoromo nigemamu ri'öjjadeje.

28 Ëhi'amu Iesuro va'o osare hijamu hesi ijorajoho jaburemu hu'o raromoromo uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo.

29 Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Ëaharihu hesi dëre jiade ëhi jï'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho God-are örire ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogö'e höjo.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

30 Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o ë sa'aho vuonugo'i va'areje. Va'oromo Galilee sa'are ma-saginiëri jijihoruomadeje aëro Iesu gajöëni.

31 Ëhesi bëhoho huro hesi aribövioho röjëhibe juvoromo uënövadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabetesi övore va'oromo anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

32 Jöho ëhi röjëhamu bëhoho bogo he'irögoro juhuoninëgamu bogo ua gavareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje jöhoje.

33 Ëhi'oromo Iesumëro Capernaum amore rovareje. Rueromo osare va'o raromoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabu jöe öriroho atobe rovarije höjo.

34 Atobe rovarije höjamu jöromoraejareje ë hesi bëhoho örire rueromo atoromo uarovë'ëro: Iesuare ijorajo ömo'ömocho di aho börömocho javuajëjo. Ëhi uarovobe rovë'ëro jöromoraejareje.

35 Jöromoraejamu Iesuro sa'aro hiromo hesi aribövi 12-ho jaburo ruejöro uvëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Ae rahu a ioro'ioro iosirëmiromo nunire nami'i uehorovë'oho uvonëjo: Na a ioro'ioro jabetesi dejonö nami-jajëromo jabetesi muoho vaejëhonövonëjo.

36 Ëhi uënuogoromo Iesuro va'o aharihoho viëhi jabetesi nunire baro gurasijomo namiromo uëvadeje:

37 Ae rahu aviëhi jï'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahiromo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevuruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejevë'oho ëhuro bogo na gemu rajehi'i remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje hesi jö Iesuhu jövadohoje.

38 Ëhi uëvamu John-ro ri'öromomo uavadeje: Tisa no gavare hōjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavareje: Vuonugëjo.

39 Vuonugëjamu Iesuro uëvadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu nasi iho uvoromo darugo'e mu vaejë'oho bogo burëroho huotorovoromo nasi jö sisëho aho majëhi varijënoho hōjo.

40 Ae rahu nosi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho nosi aemo'aeme jioruomajëjo.

41 Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu jemë gëromomo uvë'oho: Jemë Keriso-are aribövie jëvajeromomo ma-bisemu ajëmiromomo enatuore jovo bojëmijë'oho jabu iae manaho ujuohoruomomo'ajëjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

42 Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromomo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë röjahiromomo ëhuro na mae uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromomo i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromomo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromomo guomomo'ibejajo ëho ma-jianovomomo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uohoho börömo bëhe bae'a'ajëjo.

43 O jasi övehu mu sisë vaeromomo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övohoho tariö'önëjo. Ja öve gemu javamu ijönö va'oromomo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

44 [Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënohoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue hōjo.]

45 O jasi hörehu mu sisë vaeromomo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho höroho tariö'önëjo. Ja höre gemu javamu ijönö va'oromomo mare hijë'oho ëhuro ja mae javo'ajëjo. A'i höre niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'oho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo.

46 [Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënohoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue hōjo.]

47 O jasi nunehumu mu sisë vaeromomo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunohoho jahonëjo. Ja nune gemu javamu ijönö va'oromomo God-are aharire hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'oho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo.

48 Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënohoho bogo duorohego ë aho vi'ehoho ma-baemu baejarue hōjo.

49 Söëro ioho hu'ihego ëhuro ioho bogo sisërë'i mae jiaje hōjo. Söëhu i hu'ihego i bogo sisërë'i mae jiajëhi ëhi ae aho'obëhe jemë vënëro ravëvanovoromo vi'ehoe bae'a'arujëjo ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho bogo sisërëjëho'i ma-mae jëvoröhego.

50 Söho rihu'e mabëhe hōjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'oho röhu bogo maho avohoho hesi hōjo. Ëhuni nasi rihu'e jöho ma'eno'i nadi boremi'örëjo. Nadi boremi'ö'i nadi iro muorovo'oho vae'i ma-huë baerovorëjo.

10

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

¹ Iesuro jöho ëhi majëhinugoromo ë sa'aho vuonugo'i va'adeje. Va'adoho va'lo Judea sa'are va'oromo Jordan beromo ioni göre ajiomadeje. Ajiomamu gagorovo ae aho'obëhe hesi örire röhu maho ro gagovareje. Gagovamu huro urimo ë'ajëhi ëhi God-are jöe röjëhijadeje.

² Röjëhijamu Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uaruo-madeje: Vaboro nugö'ö'amö'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Aehu vaboro nugö'öjë'o'ho ëhi jië'o'ho na mae o sisë höjo.

³ Na mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu Moses-hu jajivoromo bojëmade jögoroho diehi höjo.

⁴ Diehi höjamu uavareje: Moses-ro jajivoromo uövuë'e höjo: Nugö'ö'i nagë'o'ho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromomo evaro nugö'önëjo.

⁵ Ëhi uavamu uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'tego ëhuni Moses-ro ë jögoroho jemëni jajivëhade höjo.

⁶ Röhu aevo'i God-hu bövi bise'o bamade majaroho bogo ëhioho jio'i ë hesi jöho God-are surire ëhi uvë'e höjo: God-ro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo.

⁷ Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'o'ho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo.

⁸ Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo.

⁹ God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo.

¹⁰ Ëhi uënugoromo hu'lo hesi ijorajo ömo'ömo'hu'o vuonorö'ö va'lo osare raromoromo ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Vaboro nugö'ö'amarue jöho röhu maho majahuijigo no hejarëjo.

¹¹ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'o'ho ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhuro vaboro maho ijumo'ajëjo.

¹² O vaborehu baru nugö'ö'i gö masuvë'o'ho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhi uëvadeje.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ëhi uëvë'ëro aëro asisö'o'ho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhojöro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijorajo ömo'ömo'huro birëgoromo uëvareje: Asisö'o'ho nadi aveho sö ruehëjo.

¹⁴ Ëhi birëgamu hegoro Iesuro dë vörönimamu hesi aribövioho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromomo muebejëvego hesi ahariremu raro-ruomaje höjo.

¹⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Asisö'o ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo ëhi uvë'o'ho ë God-are ahariroho bogo va'lo raromo'aruëjo.

¹⁶ Ëhi uënugoromo ë asisö'o'ho huohudë'amoromo övoho jabesi simanore bamëhoromo uëvadeje: God-ro huë mae bojëmi'ajëjo.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

17 Ēhi ē'ē'ēro Iesuro ri'ōromo ōrire va'adeje. Va'amū ae gemuēro tutuvo rueromo hesi bēhire ague aho hiromō uavadeje: Tisa ja a mae javajējo. Na diehi'oromo ioro'ioremuoho maroho hi'ejōjo.

18 Maroho hi'ejōjamu uavadeje: Jero na uevanuējo: Ja a mae javajējo. Iae mae hōjo rōhu hesi God gemu a maho hōjo.

19 Rōhu mae hi'iranēro ue gevanuoho ja God-are jōgoroho iae gavanue hōjo. Nadi aho anonējo. Nadi goho'amonējo. Nadi vajiohoho baenējo. Nadi sareri'e jōho aho majēhinējo. Nadi sareri sarerioho ē'oromo vajiohu muoho vaenējo. Jasi vēmoho vavuoho mae uehorovēvonējo. Mae hi'irane ōroho ēhi hōjo.

20 Ōroho ēhi hōjamu uavadeje: Tisa iae mae-ējo rōhu na asisō'o'ere aevoromo jō ebe rovodoho jaruvohu'o ēhi gemuoho ē'aje hōjo.

21 Ēhi uavamū hegorovo Iesuro hu garomo hesi ōrire dē vōvōbajo'e aho'o uehorovoromo uavadeje: Iae ēhi hōjo rōhu mue gemu bogo vaejē'ēro javē'ēro ēhu'ēro ja bogo eni javajējo mae hiemu hi'iranoho. Va'oromo jasi inōmoho bōvioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inōmo bogo eni jiē'e aribōvioho suvuorēminējo. Ēhi ē'ē'oho bōvie bise'e maho maho janioho ō'idōre jiaho'ajējo. Ēhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonōvonējo.

22 Ēhi uavamū hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uavadeje: Na bōvie bise'e bōrōmo mae jevē'ēro suvuorēmi'irodoho na bogo eni jevajēromo vavaenimoromo nu ano'e sisērōmo va'adeje.

23 Va'amū gagorovo Iesuro uherihoromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho gēromo uēvadeje: Bōvi bise'o marohē'e aribōviehu God-hu muebejaje ōri ari'ere va'ē'oho anoji'e mae jio'a'ajējo.

24 Ēhi uēvamū rue ijorajoho jabu jōe barējēvadeje. Jōe barējēvamū Iesuro rōhu maho uēvadeje: Aganomē God-hu muebejaje aji'e ōri ari'ere va'irōhoho anoji'e mae hōjo.

25 Mi bōrōmo anugo gagore nugō'ōjē'oho ja bogo eni javo'ajējo. Rōhu ēhi ē'ē'oho samae jianovo'i a'i bōvi bise'o marohē'e aribōviehu God-hu muebejaje ōri ari'ere va'irōhoho ēho anoji'e mae hōjo.

26 Ēhi jōvamū heromo tiōtiōvoromo uavareje: Ēhi jiē'oho no diehi'oromo maroho va'ejarējo. No ae aho'obēhe bogo eni javuajējo.

27 Bogo eni javajējamu Iesuro ērimēhoromo uēvadeje: Io'ajo. Jemē aēro jēvē'ēro bogo eni jēvajējo. A'i God-hu ōri avohēhē'oho hu eni hōjo hu mue aho'obēhe vaejē'oho eni jiajēro jiē'ēro.

28 Ēhi uēvamū hegorovo Peter-ro ri'ōromo Iesu uavadeje: Aveho gavējo. Noro bōvie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihē'e javuajējo.

29 Jijihē'e javuajējamu Iesuro uēvadeje: Ēho iae mae hōjo. Aveho na jō mae uē'iē'ajējo. Ae rahu javue ōe ma'ine vēme vavue aboji harihu'e o sa'ae vuonugo'i nasi jōēni va'oromo nasi jō ma a majēhijē'oho

30 ēhi jiē'e aribōvioho jemē jemesi bōvioho bise'oho ēho ma-bise'e vuonugarije hōjo rōhu avevejō'e ave sa'are bōvi mae bae'a'arujējo. Javue aho'o ō ōmo'ōme aho'o ma'ino ōmo'ōme aho'o vēmu ōmo'ōme aho'o aboji harihu'e aho'o sa'ae aho'o bae'a'arujējo. Ēhi bae'a'arujējo rōhu aēro nasi jōēni huē vavaenuhu'o bojēmi'iramū bae'a'arujējo. Rōhu majae ijōnō jemē ma-ioro'ioremu maro raromo'arujējo.

31 Ēhi hōjo rōhu a ioro'iore aho'o nuninō jiaruoho dejonō jio'i a ioro'iore dejonō jiaruoho nuninō jioruomo'ajējo.

Iesuho guomoröhe jö urimo vae niö'í majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

³² Èhi è'è'èro Iesu'o hu'o va'arue ariböviohu'o èho jaburo Jerusalem amo börömore ajiomo'í örire va'areje. Iesuro urimo va'í hesi ijorajo ömo'ömohuro uehoro böröme baebe hesi ijore va'í a ioro'ioroho aho'obèhe jaburo jabesi ijore juhuonivobe va'oruomadeje. Va'oromo Iesuro hesi ijoraje 12-ho röhu maho rori'o sö va'oromo aehu hesi örire diehi jië'e mu vae'iröhe jöho majëhiromu uévadeje:

³³ Aveho hehéjo. No Jerusalem amore ajiomaruéjo. Ajió è raromoromo God-ro hesi èhi bamé'èro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruéjo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomo'ajéjo: Nörö sis'e aego guomo'a'ajéjo. Guomo'a'ajéromo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo

³⁴ sivegoromo sabëro ödegoromo hisuebijevoromo anego'iramu guomevo'ajéjo. Guomoromo majae niö'í gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

James'o John'o masije rirarovo'í Iesu ua gavare jöhoje.

³⁵ Èhi uévè'èro iae Zebedee-are harihe niö'í James'o John'o rueromo Iesu uavareje: Tisa no naguajéjo noehu rabu jö ua ga'ie'aruéhi jero èhi è'iranego.

³⁶ Èhi uavamu uévadeje: Naro rabe è'èhojörö uevarujéjo.

³⁷ Rabe è'èhojörö uevarujëjamu uavareje: No naguajéjo jaehu jasi aji'e öri ari'ere hijë'iroho jero uövuego no ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo noro göëro jasi övo manö göëro jasi övo adonö èhi ari'iröhëro.

³⁸ Èhi uavamu uévadeje: Iae èhi höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e ëma uevarujéjo. Na gavajéjo ajuo'e jovo sisëhu ajuemanovo'iröhoho jioromo nasi örire jovëro rovanovo hesi jio'ego. Èhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajéjo.

³⁹ Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajéjo. Èhi uavamu Iesuro uévadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuëmi'ajéjo. O nani rueröhe jovohuro jemëni rue'a'ajéjo.

⁴⁰ Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho èho bogo nasirehu höjo. Hesi God-hu a rahumëni uvoromo nugade röhoho è aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruéjo.

⁴¹ Èhi'amu Iesuare ijorajo ioro'ioroho 10 jaburo hejareje uvavamu: James'o John'o Iesuare bëhire böröme rirarovo'í uvare höjamu hegorovo jabesi örire dë vörönimoruomadeje.

⁴² Dë vörönimoruomamu gagorovo Iesuro hesi ijorajoho aho'obèhe uévadeje: Ruehëromu rovamu uévadeje: Iae jemë'o gavarujéjo. Sa'a ioro'ioro rajëro uvoruomaje höjo: Èa masijohuro no muebejavuarue höjo. Èhi höjo röhu è a masijoho jaburo jabesi ariböviohu ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. O jabesi bëhire riravaruhuro èhi taemëvoromo jöe bojëmijarue höjo.

⁴³ Sa'a ioro'ioro rajohuro èhi è'arue höjo. Röhu jemë'o nadi èhioho döroho bamorovoréjo. A'í jemesi ae gemu rahu bövie nami'í nimë'oho hu a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajéjo.

⁴⁴ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'í nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajéjo.

45 Ĕhesi bēhoho God-are A Maho na'o ae ajēmi'i ēhuni rovode hōjo. Naehu rovode hesi bēhoho bogo aēro na ajemi'irarijego rue'i a'i naro ae ajēmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ēhuro ae aho'obēhe sisēhu tōvēvajoho jiovo rēmō'ō'irodēni ēhuni rovode hōjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sis'ē a ajamade jōhoje.

46 Ĕhi'oromo Iesumēro va'aroho va'o Jericho amore suorovareje. Suorovē'ēro Iesu'o hesi ijorajo ōmo'ōmohu'o a ioro'iorohu'o aho'obēhe ēho jaburo Jericho amoho nugoromo va'i ē'areje. Rōhu Timaeus-are harihe Bartimaeus ōri ionire hijē'e jiadeje. Hu nuni sis'ēte aēro jiē'ēro hiromo maēni sisēni ēninēminōvadeje.

47 Ĕahuro ōri ionire hiromo hejade uvoruomamu: Rova'aje aho Nazareth amo raje Iesu hō uvamu hegorovo ma-darugo'o uvo'i hijadeje: David-are ujoho bōrōme javaje Iesu jero nani vavaenimējo.

48 Vavaenimējamu hegorovo ae aho'obēhe jaburo birevoromo uavareje: Jōe vuonugējo. Jōe vuonugējamu hejē'i rōhu mahō darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hē David-are ujoho nani vavaenimējo.

49 Ĕhi uvo'i hijamu hegorovo Iesuro va'adoho vuonugo'i ē namiromo uēvadeje: Uvohego rovajo. Rovajamu rueho jaburo ē nuni sis'ē aho uavareje: Iae mae hōjo. Ri'ōromo rovējo. Arue ahuro uvajējo jero ruejōro.

50 Ĕhi uavamu hejē'i ruehuro dōre ba'amade niōgoho jaho bu'ōromo ma-burēro ri'ōromo Iesuaro va'adeje.

51 Va'amu Iesuro uavadeje: Naro diehi ajamijōro nagajējo. Nagajējamu rue nuni sis'ē ahuro uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihōjo.

52 Uherihōjamu Iesuro uavadeje: Iae mae hōjo. Va'ējo. Jero God mae uehorovamu ēhuro marējavē'e hōjo. Ĕhi uavamu gavē'i ma-burēro uherihadeje. Uherihoromo Iesuare ijore ōrire va'adeje.

11

Iesuhu Jerusalem mabēhe rovade jōhoje.

1 Iae Iesumēro va'o Jerusalem bēhire va'oromo Olives Dahorure iojiororomo Bethphage amo o Bethany amo jiajinō ē rovareje. Rueromo Iesuro hesi ijorajoho niō'i rēmō'ōromo

2 uēvadeje: Arue jemesi nuninōrire amohuro va'ohējo. Va'o hōrō'i ga'a'arujējo donkey harihe bise'ego aehu dōre bogo hiromo va'aruoho benugē'e jio'iramu. Benugē'e jiego jiovoromo hu'irae ruerējo.

3 O aehu uēvē'oho: Jemē rabēni jiovarujē uēvē'oho uērējo: Badaro ave mioho nimo'ego ēhuni jiovaruēre. Huro mu nimadoho vaeromo iae ma-burēro sionēro nugō'ō'ajēre.

4 Ĕhi uēvamu va'oromo gavareje donkey harihoho ōri bōrōmore javue gemu nami'ego ē ojanore benugē'e jiamu. Benugē'e jiamu gagorovo jiovareje.

5 Jiovamu gēgorovo ē bēhire riravare aribōvioho jaburo uēvareje: Jemē rabēni donkey harihoho jiovarujējo.

6 Rabēni jiovarujējamu Iesuhu uēvadēhi ēhi majēhijareje. Ĕhi majēhijamu rueho jaburo uēvareje: Iae mae hōjo. Bava'ohējo.

7 Bava'ohējamu hu'irae barueromo jabesi niōgoho mi dejore ruaho'amo bahijamu Iesuro ē ajio hijadeje.

8 Hiromu va'amu gavë'i ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögoho örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro mure ijo rude tarivë'ëro ahahobe va'areje.

9 Va'oromo Iesuare nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

10 Nosi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromu muebejavuo'ië'ajëjo.

No naguajëjo ë muoho mae tutuvoröhego.

God mabëhëjo.

11 Ëhi rajahibe rovë'i Iesu'o Jerusalem rovareje. Iesu'o Jerusalem ruenugoromu God-are amo börömore va'adeje. God-are amo börömore va'oromu bövioho bise'oho gabe juvonugoromu gavade mami'e vö'öromamu gagorovo huro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemu mae Bethany amore sionëro va'adeje.

Mesehu bajo bogo raejöro Iesuhu uavade jöhoje.

12 Bethany amore va'ë'ëro nërö ri'öromu ë jioromu vuonorö'ö rovareje.

Örire rueromu Iesu'o hejade hömamu hejë'i

13 rue'i gavadeje arue riribövire mesoho hano'e namijamu. Mesoho namijamu gagorovo ë bëhire va'adeje ga'i bösoho raejë'e jiego o bogo. Va'oromu gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu hesi raejaje majaho bogo rovë'ëro jië'ëro.

14 Hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijonöho nadi bajoho raenego aho ue'aho'irarëjo. Ëhi uavamu hesi ijorajoho jaburo hejareje.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromu ë'ade jöhoje.

15 Ëhi'oromu Iesumëro ö'rëro ajiomoromu Jerusalem ajio suovareje. Suovoromo Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu gëgorovo rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromu gavade aëro sa'a göre göre jioromu rovare aribövi jabesi ijö bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijö bajoho i'imëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjëhoromu ugo imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjëhadeje.

16 Huotovö'öromu ae aho'obëhe ahëvadeje jabuhu inömu inömu ujuohoromu God-are amo ririre örorovaruohe vuonugojöro.

17 Ëhi uënuoromu God-are jö hesi öroho ae röjëhiromu uëvadeje: God-are surire jajivoromu uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajëjo: Ëosa hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövieu ro God-are örire jö atarue osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e aribövieu gurihiovarue juju gagoho va'ëne höjo.

18 Ëhi uëvamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo ë jöho heromu gavare ae aho'obëhe Iesuhu röjëhijaje jöho heromu tiöruomamu gëgorovo uvareje: Nani ae aho'obëhe no ramuo'i Iesu gemu uehorovo'aruëromu juhuonivareje. Juhuonivoromu öre nahareje Iesu anego guomoröhego.

19 Ëhi'amu vö'öromamu gagorovo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem jioromu va'areje.

Iesuhu meso hesi uhu jö huruoho majëhijade jöhoje.

20 Va'ë'ero sisonuvamu Iesu'o hesi ariböviohu'o örire vuonorö'ö rueli gavareje mesoho mami'e sahori barëj'e jiamu.

21 Sahori barëj'e jiamu gagorovo Peter-ro Iesuhu urimo jövade jöho uehorovoromo uavadeje: Bada arueho gavëjo. Jaehu sahorijöro uavane mesoho iae sahorijë'e höjo.

22 Sahorijë'e höjumu Iesuro uëvadeje: God mae uehorovorëjo.

23 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovoromo uvë'oho: Na uvajëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo ave dahoru uavë'oho: Ri'öromo va'o jovo börömore bu'örovonë uavë'oho jemëhu uvarije muoho God-ro vaejëho'ajëjo.

24 Èhuni na uëvajëjo: Rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. God-ro iae bojemi'iramu bae'ejöjo. Èhi uvë'ohuro èhuro iae bae'a'arujëjo.

25 O jemë döre riravoromo God-are örire ëninami'irögoro röhu ae göëni dë vörönëgë'oho ë a hesi sisëho uehorovoromo vuonugorëjo. Èhi è'ë'oho èhuro jemesi Vavue ö'idöre hijaje ahuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

26 [O jemëhu jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijaje aho hu'o jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.]

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

27 Èhi majëhinugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem röhu maho rovaraje. Jerusalem rueromo Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë juvadeje. Juvamu gagorovo priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro a duvaho ömo'ömohuro rueromo

28 Iesu uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijë'ero èhi jië'e muoho vaejanue höjo.

29 Vaejanue höjumu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejöjo: Na èhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

30 John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ero èhioho è'onövade höjo. Uehego na hejöjo.

31 Hejöjumu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugoho bojamade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Èhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo.

32 O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu è'ade hö ua'iröhoho röhu ë jöho bogo ua'ejarëjo. Èhi uarovare hesi bëhoho ae aho'obëhe uvoruomadeje: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae höjo. Èhi uvoruomamu ë a masijehu ae aho'o jabesi jö aho'i jö gö Iesu ua'iröhoho juhuonivareje. Juhuonivo'i èhuni Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu è'ade hö ua'iröhoho bijönimareje.

33 Bijönimoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavuajëjumu hegorovo Iesuro uëvadeje: Èhi jië'oho jemëhu uevariye jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na èhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

12

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

¹ Iesuro ëhi uënu goromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'ö rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Muoho ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënu goromo ri'öromo va'ö sa'a göro ë hijade höjo.

² Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu gagorovo mu vaejharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjumu riehuro va'ade höjo.

³ Va'ö mure höröjumu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho guduamoromo anoromo sihö'öjumu sionëro övemu rovade höjo.

⁴ Övemu rovamu gagorovo rue a börömo huro mu vaejharue ae gö'ö nugö'öjumu mure va'ade höjo. Va'ö höröjumu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho simanore anoromo hesi örire mu sisë vaejare höjo.

⁵ Ëhi'amu mu arijo'ohuro mu vaejharue ae gö'ö nugö'öjumu mure va'ade höjo. Va'oromo höröjumu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anamu guomade höjo. Anamu guomamugo mu arijo'ohuro hesi mu vaejharue ae gö gö nugö'öbe rovade höjo. Nugö'ö'ego va'ö mure hörö'ego ioro'ioroho ijahëro hisuebi'amo'i ioro'ioroho muo'amo barënvare höjo.

⁶ Ëhi'ojuvo hu'oho ae gemu jade höjo. Ëaho hesi harihu mabëhoho jade höjo. Ijo tugohö'i mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro hu garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjumu mure va'ade höjo.

⁷ Va'ö höröjumu gavë'i ë mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo ëhuro ave muoho noro baeröhe höjo.

⁸ Ëhi uarovonugoromo ë aho guduamoromo anoromo guomamu muro jiamu baeromo rori'ö bu'öruomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁹ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro diehi ë'a'ajëjo. Huro rueromo mu muebejarue aribövioho i'ue bojëmiromo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego.

¹⁰⁻¹¹ Röhu ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uv'e höjo: Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo. Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë't'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharjoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

¹² Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ëhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo

Iesu guduamo bava'ie'oromo ae aho'obêhe juhuonëmiromo vuonugo va'areje.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

13 Ëhi'amu aëro Pharisee aribövioho o Herod-are aribövioho rëmö'öjareje va'oromo Iesu sareramego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovoröhego.

14 Rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahui'i God gemu uehorovoromo hesi örohemu mae röjahuijanue höjo. Ëhuni no jö harihe ua ga'ie'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejogo noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ëhuro Jew rajo nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. Na no bojami'ejarejo o bogajo.

15 Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Arue ariböviohuro nasi örire ma-döemu mae ue ge'i a'i jabesi uhoho na ijumevo'i nimoromo majehi-jaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni nasi dëho bijioho gevarujëjo ga'i na bejevogo. Ajivë'e ijo baje gemu baruehego na gavöjo.

16 Gavöjamu barovareje. Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo.

17 Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojam-inövöro. Ëhi uëvamu heromo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomo'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

18 Ëhi'amu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje:

19 Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo.

20 Ëhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raroromo muriohuro wagonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo.

21 Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo.

22 Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ëhi gemuoho ë'obe rovere höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo.

23 Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ie'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ejarejo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahü'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego uavaruëjo.

24 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo.

25 Ëhesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi ëhi raromo'aruëjo. Ëhuni ë magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo.

26 Ëjöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Ëho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ëhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho Moses-ro God-are surire iae jajivë'e höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare God-hu jövade jöho jajivoromo ave jöhu'o uvë'e höjo: God na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

27 God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioemuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioemu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo. Ëhuni ae vuovoromo ioro'ioemu barëjaje hö uvarujoho ëho sarerivarujëjo.

God-hu bojamuade jöho diho börömohe jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

28 Ëhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ae gemuëro rueromo hejade Iesu'o Sadducee ariböviohu'o jö aho'ahamirovamu hejë'i röhu gavade Iesuro jö mae mana majëhijamu gagorovo Iesu uavadeje: Na ave jöho ua ga'ië'ajëjo. God-hu bojamuade jögore aho'o jio'amajoho di jöhuro jö ioro'ioroho iosirami'amoromo nuniroho höjo.

29 Nuniroho höjamu Iesuro uavadeje: Nunire jö börömohe aveho höjo: Israel ariböviohumë ave jöho hehëjo. Bada nosi God hu gemu börömohe höjo.

30 Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore daruge aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo.

31 Ëjöho nuniroho höjo. Röhu ë jö hesi bëhiroho aveho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. Jögoru ioro'ioroho ë jö niö'ioho bogo iosirëmiromo masijoho jio'amo'i ë jö niö'ioho börömo maho jëvajëjo.

32 Börömo maho jëvajëjumu hegorovo rue jögoru öri röjëhijaje ahuro Iesu uavadeje: Tisa ja jö mae jövanuëjo. Jaehu uevanuoho: God ma-gemu jio'i god gö gö bogohöjo.

33 Noehu dë vövöbajo'e uehore daruge aho'obëhe ma-hu gemu bojamiromo röhu nosi arijo'arije rajahirovaruëhi nosi ae gemuoho ëhi rajahijë'o ho ëho ma-mabëhe höjo. O mi vënire bueromo God-are örire bojamijë'o ho o suvuore gö gö hu bojamijë'o ho ëho ma-jianovajëjo.

34 Ma-jianovajëjumu hegorovo Iesuro gavade rue aho simano mae uehorovoromo jövamu gagorovo uavadeje: Jaehu God-are aharire va'o hijego huhu muebejavo'iröhoho ja bogo rori'o ho javo'i iae bëhiro javajëjo. Ëhi uavamu hegorovo ae aho'obëhe jöe gö gö ua ga'ië'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

³⁵ Vuonugamu Iesuro God-are osa bõrõmore hiromo jõgoroho røjehijadeje. Røjehiromo uëvadeje: Aveho hehëjo. Bõrõme namiromo ajëmi'irõhe a hesi jõho jõvo'ië'ajëjo. Jew rajo jõgoru õri røjehijarue aribõviohuro uvoruomaje hõjo: Bõrõme namiromo ajamui'irõhe aho ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje hõjo.

³⁶ God-are Aru'ahohuro jõho David-are simanore bojamamu jajivoromo uvë'e hõjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade hõjo:

Nasi õvo manõ rojo hijego

ja'o muorovarue aribõvioho naro ruahõ'õjèvego

hõrëro vijuvo taemo'amo'irane hõjo.

³⁷ Ëhesi bëhoho bõrõme namiromo ajëmi'irõhe a hesi jõho David-ro jajivoromo uvë'e hõjo: Bada hõjo. Bada hõ uvadoho ëhu'oho rabëni uvoruomaje hõjo: Bõrõme namiromo ajamui'irõhe aho ma-David-are uje hõjo. Ëhi uëvamu ae aho'obëhe huhu majëhijaje jõho heromo nimorohoruomadeje.

Jew rajo jõgoru õri røjehijarue aribõviehu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'irõhego Iesuhu jõvadohoje.

³⁸ Ëhi'amu Iesuro jõho røjehijuvo rõhu uëvadeje: Jemëro Jew rajo jõgoru õri røjehijarue aribõvioho gë avohorëjo. Ëhesi bëhoho ë aribõvioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niõgu ëgobõvie hõru'o utahë'oho io'amoromo jijiharue ëhi jië'e muoho nimarue hõjo aëro gëromo rajëhijõro. O imo'amaruire va'ë'oho jaburo nimarue hõjo aëro uvoruomorõhego: Jabunë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomorõhego.

³⁹ O God rajahijarue osare va'ë'oho o sõrõ i'i va'ë'oho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue hõjo.

⁴⁰ Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bõvioho bise'oho ëma ujuohëharue hõjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ëgobõvie jaguvarue hõjo aëro gëromo uvojõro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejaruego ëhuni God-ro i'u bõrõmo mae bojëmi'ajëjo.

Bõvi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuro ba'amade jõhoje.

⁴¹ Ëhi uënuogoromo Iesuro God-are suvuro bahijarue bëhire ë va'o hijadeje. Hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijo bajoho ë io'amamu. Bõvi bise'o marohë'e mae jië'e aribõvie aho'obëhe jaburo rueromo ijo baje bõrõme ba'amoromo va'onõvareje.

⁴² Ëhi'amu magonaho dorue gemuëro rueromo rõvë'e ijo baje niõ'i ba'amëvadeje. A'i ë monioho ma-bise'e jiadeje.

⁴³ Ba'amëvamu Iesuro ëho garomo hesi ijorajo õmo'õmohuro ruejõro uvëvadeje. Rovamu uëvadeje: Ëbõvi bise'o marohë'e jië'e aribõviohuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahõhuro rõvë'e ijo bajoho niõ'i ba'amade hõjo. Rõhu God-ro ëhi uvajëjo: God-are suvuro io'amare a ioro'iorohuro biësemu biësemu io'amo'i ë bogo eni jië'e magonaho doruohuro bõvi mae ba'amade hõjo. Na mae uëvajëjo.

⁴⁴ God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inõmo marohë'e maëro jië'ëro ma-vituhemu bojami'i ë magonahõhuro inõmo rumo'ëro jië'ëro hesi i i'ibejade monioho aho'o bojami barëjé'e hõjo.

1 Ĕhi'onugoromo Iesuro God-are amo bŏrŏmore jioromo va'amu gavĕ'i hesi ijorajo ōmo'ŏme rŏhu ae gemuĕro Iesu uavadeje: Tisa aruĕroho gavĕjo. God-are javu masijo vae'amarohu'o javu masijo hesi munĕhu'o ma-mabĕhe jio'amajĕjo.

2 Ĕhi uavamu uavadeje: Ave munĕ javu masijoho na jemĕ gavarujĕjo. Ĕjavuoho aho'obĕhe aĕro dadovoruomo'iramu munĕho ahoromo sa'aro ruvebi barĕ nahonahovo'ajĕjo.

Huĕ vavaeni bŏrŏmo ruerŏhe jŏ Iesuhu majĕhijadohoje.

3 Ĕhi uĕnugoromo Iesuro va'oromo Olives Dahorure ajio hiromu gavadeje God-are amo bŏrŏmoho anume jiamu. God-are amo bŏrŏmoho anume jiamu Peter James John Andrew ĕho jaburo sivue ajio Iesu'o raromoromo uavareje:

4 Ave jŏho majahuego hejarĕjo. God-are javu masijehu rireromo'irŏhego uŏvuanoho ĕho divare jio'a'ajĕjo. O no mu rabe garomo uvo'ejarĕjo: Ĕhi jiĕ'e muoho aho'obĕhe rue'iĕ'ajĕjo.

5 Rue'iĕ'ajĕjamu uĕvadeje: Gavĕ'iajo. Aĕro sarerĕmi'iramu guaro rireromĕvo va'a'ajĕjo.

6 Ae aho'obĕhe rueromo sarerĕmiromu uĕ'a'aruĕjo: Nŏruare ihoro rovajĕjo. God-hu uevĕ'ĕro bŏrŏme namiromu ajĕmi'irode aho na jevajĕjo. Ĕhi uĕromu ae aho'obĕhe sarerĕmi'iramu uvo'a'aruĕjo: Mae-ĕromu guaro rireromo'ajĕjo.

7 O he'irarije muorovo jŏ ruenŏvo muorovonŏvamu hejĕ'oho nadi juhuonivorĕjo. Őre gŏ bogojiĕ'ĕro ĕhi jiĕ'e mu sisĕho iae jio'a'ajĕjo. Rŏhu sa'aho bŏvioho bise'oho evaroho bogo barĕ'i ĕho hesi majae gŏro jio'a'ajĕjo.

8 Sa'ae gŏĕro gŏhu'o muorovonŏvo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonŏvo'aruĕjo. Sa'ae dinŏ'e dinŏ'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajĕjo. Sa'ae gŏ gŏ iruno'e bogojio'ajĕjo. Ĕhi jiĕ'e huĕ vavaenoho rue'iramu mu sisĕho bogo burĕroho barĕ'i a'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajĕhi ĕhi aho aevoromo huĕ vavaene bŏrŏmoho baebe va'oruomo'ajĕjo.

9 Rŏhu gavĕ'i raromorĕjo. Aĕro guduamo ujuohĕvo va'oromo jŏgoru muebejarue aribŏvi jabesi ōvore bojĕmi'aruĕjo. God rajahijarue osa gŏro ĕ hisuebijĕvo'aruĕjo. Gavana o sa'are a masijo gŏ gŏ jabesi nunire rĕmo'iramu nasi jŏeni ĕ riravo'arujĕjo nasi jŏho huruoho majĕhi'i.

10 Rŏhu God-are jŏ maho aĕro sa'ae dinŏ'e dinŏ'e majĕhibe va'o barĕ'ajĕjo. Ĕmuoho urimoho jio hesi hŏjo. Bŏvi bise'oho barĕ'irŏhe majaho ĕ hesi ijionŏ jio'a'ajĕjo.

11 Rŏhu jabuhu guduamo ujuohĕvo va'amu a masijo jabesi nunire riravĕ'oho nadi uvorĕjo: Na rabu jŏe majĕhi'ĕjŏromu nurunurumorĕjo. Nadi ĕhioho ĕ'i a'i a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja rovamu evare God-hu rabu jŏ jemesi simanore bojĕmĕ'oho ĕ jŏho majĕhirĕjo. Ĕhesi bĕhoho bogo jemĕhu jŏho majĕhi'irŏgoru a'i God-are Aru'ahohuro jŏho simanore bojĕmi'iramu jemĕ ĕ jŏho majĕhi'arujĕjo.

12 Rŏhu ōhuro ōho ae gŏ jabesi ōrire bojĕminŏvo'aruĕjo muo'amojŏro. Vavuohuro aboji harihu'oho ĕhi gemuoho ĕ'a'aruĕjo. Aboji harihu'ohuro ri'ŏromu ae uĕ'iramu vĕmu vavu'oho muo'amo'aruĕjo.

13 O jemĕhu na uehorovevarujohuni ae aho'obĕhe jaburo jemesi ōrire nue huodĕgoruomo'ajĕjo. Rŏhu ae rahu biririvoromu mae uehorovevobe

va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

14 Röhu jemë ga'a'aruëjo God-are osa ijumaje sisëhuro maehu jiaje röhere ëma nami'iramu. Ëjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro maehu jiajire ëma namijamu gavë'oho ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioromëne.

15 Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho abueromo osare inömocho nadi va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne.

16 O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne.

17 Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomomo'ajëjo.

18 Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro aho niohijo majaroho bogo huruomomo'iröhe höjo.

19 Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojioje ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijönöhu'o bogojio'i ë majaho gemu börömoho jio'a'ajëjo.

20 Ëhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamö'ibejajo aho bogo biririvoromo raromö'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamö'i uvë'e höjo.

21 Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo.

22 Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhiromo bogo gavarue mu masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjëvade aribövioho sarerëmego rireromomo'iröhego.

23 Röhu jemëro avoho mueberovorëjo. Ijönö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo. Ëhuni sareri'e jöho nadi maho uehorovorëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

24 Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo

25 jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömocho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo.

26 Ëhi'o'iramu sa'are raromaruje ariböviohuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo suere ruvebi'iramu.

27 Ruvebiromo nasi aneraho rëmö'ö'iramu ro God-hu söjëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabetesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁸ Rõhu meso hesi uhu jõho heromo bẽhoho avoho uehorovorẽjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemẽ uvaruje hõjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajẽjo.

²⁹ Ëhesi bẽhoho jemẽ ga'irarije naehu uẽvodẽhi mue gõ gõ rovamu gavẽ'iroho uvorẽjo: Ëmajaho iae rovajẽjo.

³⁰ Ave jõho na jõ mae uẽ'iẽ'ajẽjo. Ave jaruvore raromaruje aribõvioho jemẽ bogo vuovo barẽjẽ'iro evare naehu uẽvaje mue aho'obẽhe rue'a'ajẽjo.

³¹ Ö'idõe sa'ae bõvie bise'e barẽ'i nasi jõho gemu bogo barẽ'ajẽjo.

Iesuhu vuonorõ'õ ruerõhe maja no bogo gavarue jõhoje.

³² Rõhu ẽ majaho divare jio'irõhoho aho bogo gavaruẽjo. Ö'idõre raromaruje anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuẽro gavajẽjo.

³³ Avoho mueberovorẽjo. Gavẽ'iajo. Jemẽ'o ẽ majaho bogo gavarujẽjo.

³⁴ Ëhesi jõho uhu'e majehi'iẽ'ajẽjo avoho he'irarijego. Ae gemuẽro õre gõ va'iẽ'ajẽjo. Amore jioromo va'iẽ'iroho hesi mu vaejharue aribõvioho ae gõ gõ mue gõ gõ bojẽmibe va'a'ajẽjo jaburo simane vaeromo ẽ muoho muebejaho'irõhego. Bojẽmibe va'oromo hesi osa ojo muebejaje aho ua'a'ajẽjo: Ojoho avo'avoho muebenõjo. Osa arijo'ohuro ẽhi ẽ'a'ajẽjo.

³⁵ Ëhesi bẽhoho na ẽ osa arijo'oho va'ẽne jevajẽjo. Na divare vuonorõ'õ rue'irodoho jemẽ bogo gavarujẽjo. Nani võ'õ'e o vahi riri'e o sisonuvo'i titimo'iramu o sisonuvo'iramu rue'ejõjo. Jemẽ bogo gavarujẽjo. Ëhuni muoho avo'avoho mueberẽjo.

³⁶ O bogo nuni jioromo mu avoho muebejẽ'oho nani na ma-majioho rue'i ga'ejõjo jemẽ momorõ'õ uro'amẽ'e jẽvo'iramu.

³⁷ Na jemẽ uẽvajẽhi ae aho'obẽhe ẽhi gemuoho uẽvajẽjo: Nune jioromo muoho avo'avoho mueberẽjo.

14

Jew rajo a masijehu Iesu ano'i jõ mevare jõhoje.

¹ Iae God-hu Võrõ Tugohade Sõrõ o I Dẽ Huaje Oso Rumo'e Sõrõ jiamẽhi i'irõhoho jio'i rõhu jaruvẽhi priest masijohu'o Jew rajo jõgoru õri rõjẽhijarue aribõviohu'o ẽho jaburo õre nahareje Iesu saginiẽri guduamoromo ano'irõhẽro.

² Õre nahoromo uarovareje: Sõrõ majaroho bogo guduamo'ejarẽjo aẽro gõromo no'o muorovojõeni.

Magonahe gemuehu ridi'e jovehu Iesuare simanore otehodivade jõhoje.

³ Ëhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. Ie ijamu gagorovo magonahe gemuẽro munẽ huono mabẽhe baeromo rovadeje. Ëhuono gagore ridi'e osoho jiẽ'e jiadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohẽ'e ma-oso maemu jiadeje. Oso ihoho nard jiadeje. Rõhu hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Magonahohuro ẽ munẽ gagore jiaje osoho barueromo munẽho hahovoromo Iesuare simanore otehadaje.

⁴ Simanore otehamu gagorovo ae gõẽro gõẽro dẽ võrõnẽgamu jõ sisẽ atoromo uarovareje: Ëmagonahoho rabẽni osoho ẽma oteho'õjajẽjo.

⁵ Aro imo'ibesarẽjo 300 kina iosiramijẽ'e manaho bõvi mae bae'ibesarẽjo. Ëmanaho baeromo bõvi bise'o rumo'e aribõvioho suvuorẽmi'ibesarẽjo.

Ĕhi jiè'o'oho iae mae jio'ibejajo. Rõhu huro òma otehõ'òjade hòjo. Ĕhi uarovoromo magonahoho birevareje.

⁶ Birevamu hegoroovo Iesuro uèvadeje: Ĕmagonaho birevarujoho vuonugohèjo. Jemè rabèni magonahoho huè vavaenoho bojamiarujèjo. Huro na mabèhe avohevè'e hòjo.

⁷ Bõvi bise'o rumo'e aribõviohuro jemè'o raromobe jijih'o'aruèjo. Jemesi nimoromo jabumè ajèmi'jè'o'oho iae jemè eni jèvaje hòjo. A'i naro jemè'o'oho bogo hibe juvo'ejòjo. Ijonõ èhi avohevo'irarijoho bogo eni jèvo'ajèjo.

⁸ Ĕmagonahohuro rabe eni jiadoho èho nasi òrire mae avohevade hòjo. Mae avohevoromo oso nasi sinore otehade hesi bèhoho nasi sinoho avohade hòjo èhuro nasi sinoho mae jevego aèro hure bamevoruomoròhego.

⁹ Ave jòho na jò mae uè'iè'ajèjo. Sa'ae dinõ'e dinõ'e aehu nasi jò ma majèhibe jijihè'iroho è magonahuhu è'ade jòhu'o majèhibe jijih'o'aruèjo aèro hu mae uehorovoruumoròhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruèmade jòhoje.

¹⁰ Ĕhi'amu Iesuare ijoraje 12 rõhu gemuèro Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uèvadeje: Jemè nègè'o'oho na Iesu jemesi òvore bojèmi'ejòjo.

¹¹ Bojèmi'ejòjamu hegoroovo nimorohoromo uavareje: Iae mae hòjo. Ĕhi jiè'o'oho no ijo baje mana bojami'ejarèjo. Ĕhi uavamu hegoroovo Judas-ro òre nahadeje Iesu jabesi òvore bojèmi'iròhèro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumèhu ijare jòhoje.

¹² I Dè Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iròhe majaho aevoromo rovadeje. Aevoromo rovaje majaho rue'ego Jew rajèro sheep harihoho nuo'amonòvareje God-hu Vörö Tugohade Söròho i'iro. Amo è majaho rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinõ'e va'oromo söròho avohaho'ejarèjo.

¹³ Avoho'ejarèjamu Iesuro hesi ijorajoho niõ'i uèvadeje: Jerusalem amo bõròmoro va'orèjo. Va'i ga'a'arujèjo aèro jovo'e ramaho simanèro baeromo ro birohèvo'iramu.

¹⁴ Ro birohèvego va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemè'o è osaro va'oromo osa arijo'oho uarèjo: Tisahuro uvade hòjo: Osaho dinõ'e hòjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ĕhi uarèjo.

¹⁵ Ĕhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemè hu'iraejèvoromo vuahure ajiomoromo dõre osa bõròmoho rõjèhi'a'ajèjo. Rõjèhi'iramu ga'a'arujèjo maratue bõvie bise'e eni avohoromo bahijè'e jio'iramu. Ĕhi jiamu gavè'iroho è dirõ'oro söròho avohorèjo jemè'o no'o è i'iròhe.

¹⁶ Ĕhi uèvamu rue ae niõ'iohuro ri'òromo Jerusalem va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uèvadèhi bõvioho bise'o'oho èhi jiamu gagorovo söròho avohareje.

¹⁷ Ĕhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemu mae rovadeje.

¹⁸ Rueromo ioho ijè'i Iesuro uèvadeje: Ave jòho na jò mae uè'iè'ajèjo. Jemè ae gemuèro na bijõnegarue aribõvi jabesi òvore bojèmi'anujèjo. Èaho ja aviae na'io ie ijanujèjo.

¹⁹ Ie ijanujèjamu hegoroovo jaburo uehore gò gò baeromo ae gemuèro gemuèro uavareje: Na bogo èhioho è'ejòjo. Na na mae uavajèjo.

²⁰ Mae uavajëjãmu hegorovo uëvadeje: Ae aho'obëhe 12 rõhu gemu naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo.

²¹ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na ëhi guomevo'ajëjo. Rõhu na bijõnegarue aribõvi jabesi õvore bojëmi'irõhe aho vaevë'o'ho sisë'rë'ajëjo. Ëaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo.

Sino'o kõ'o aevoromo ijare jõhoje.

²² Ëhi uëngoromo ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribõvioho suvuorëmiromomo uëvadeje: Baehëjo. Aveho nasi sine hõjo.

²³ Ëhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmadeje. Bojëmamã ae aho'obëhe ë jovoho ibe rova'areje.

²⁴ Ibe rova'amã Iesuro uëvadeje: Aveho nasi kõe hõjo. Ae aho'o jemesi jõeni kõho rovevoromo guomevo'ajëjo. Guomevo'iramã ëhuro God-hu jemë muebejëvo'irõhe jõgoroho marë'ajëjo.

²⁵ Rõhu ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Na ijoho õ'i bajo jovoho bogo i'ejõjo hujeji ëho majaho rovego evare na God-hu muebejaje õri ari'ere hiromomo õ'i bajo jovo i'oho i'irodëni.

²⁶ Ëhi uëngoromo God rajahjarue jõho iorumoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojionareje.

Peter-hu Iesu gavaje jõ a subivëhorõhe jõ Iesuhu majahijadohoje.

²⁷ Olives Dahorure iojionaromomo Iesuro hesi aribõvioho uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe nasi õrire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jõho jajivoromo uvë'e hõjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejõjo. Ano'iramã huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiaë va'o'amo'ajëjo. God-are jõ jiajëhi ëhi remo va'a'arujëjo.

²⁸ Remo va'iramã guomoromo ri'õnugoromo nãro urimo Galilee va'ejõjo. Jemë ijore õ'a'arujëjo.

²⁹ Ëhi uëvamã Peter-ro ri'õromomo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi õrire uehorovarũho vuonugo'i ramõ va'a'aruëjo rõhu na bogo ëhioho ë'ejõjo.

³⁰ Bogo ëhioho ë'ejõjamã Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo rõhu ave jõho na jõ mae ua'ië'ajëjo. Jarũvo vahire kõkõrõkõho bogo urimõho vae niõ'i uvë'e jero urimo vae niõ'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje hõjo.

³¹ Ëhi uë'a'anuëjamã hegorovo Peter-ro ma-darugo'o uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejõjo. Aehu anegamã ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejõjo. Bogo majëhi'ejõjamã Iesuare aribõvi ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemũho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromõ God-are õrire ëninamijade jõhoje.

³² Ëhi uanugoromõ Iesu'o hesi aribõviohu'o va'oromõ õri ari'o ihe Gethsemane rovereje. Rueromõ Iesuro uëvadeje: Avehuro raromõhego na aruëre va'oromõ God-are õrire jõe jõvõjo.

³³ Ëhi uëngoromõ Peter James John ëhi sõ ujuoho va'oromõ hesi dë vövõbajo'o uhure huë vavaene aho'o rovamã sisë marõ nurunurumadeje.

³⁴ Nurunurumoromõ uëvadeje: Na sisë marõ huë vavaene baejevajëjo. Ëhuro guomevo hesi hõjo. Ëhuni nadi momorõ'õ'i ma-nune jioromõ na'o gemũro avõho mueberovë'e raromõhëjo.

35 Ëhi uënuġoromo rori'o ëgo'o va'oromo sa'are behumoromo God ëninamijadeje ëhuro eni jiego vi'ehoho bogo bae'iröhëni.

36 Ëninamiromomo uavadeje: Apo mue aho'o vae'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanuëhi ëhi ë'onëjo.

37 Ëhi ëninaminuġoromo vuonorö'ö rueromomo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Simon-ajo. Rabëni niavanuëjo. Majae ma-bunemu nune jioromomo mueberovë'e hi'iranoho ja diehi'oromomo bogo eni javajëjo.

38 Jemëro nune jioromomo mueberomomo ëninamihego God-ro ajëmëgo Satan-ro bogo dinëmëgo ëhuro bogo bejëvo'irajö. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'ohö u'uhë'e höjo.

39 Ëhi uënuġoromomo röhu maho va'oromomo urimomo ëninamiromomo uavade jöe gemuoho ëninamijadeje.

40 Ëninaminuġoromomo vuonorö'ö rueromomo gavadeje jabumë nunëhimo'amo'ëgo momorö'öjamu. Rueho jaburo momorö'öjë'ëro ri'öromomo Iesuare örire jö mana ua'iröhohoho dadivëvadeje.

41 Dadivëvamu Iesuro urimë'i vae niö'i va'oromomo ëninamijadoho röhu maho va'oromomo ëninamijadeje. Ëninaminuġoromomo rueromomo uëvadeje: Jemë diehi'oromomo ma-momorö'öëmu momorö'öjarujëjo. Iae mino'ëjo. Iae barëjajëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Äëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ië'ajëjo.

42 Ri'öromomo go va'öhego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

43 Ëhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe siravae kepatae ujuohoromomo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o a duvaho ioro'iorohu'o ëho jaburo rëmö'öjë'ëro.

44 Röhu urimë'i ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Ga'irarije nardo di aho dudöhamu gavë'ohu uvorëjo: Iae Iesu höromomo guduamomomo hu'iraeromomo avoho muebebe va'orëjo.

45 Judas-ro ëhi uëvë'ëro huro rueromomo ma-burëro ro Iesu jejamiromomo Bada uavë'i dudöhadeje.

46 Dudöhamu gavë'i ë ariböviohuro Iesu guduamareje.

47 Guduamamu ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro hesi kaejöhö jijöromomo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromomo hia'ohö tariö'öjahadeje.

48 Ëhi'amu Iesuro ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo va-jiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromomo guduamevo'i rovarujëjo.

49 Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore hiromomo God-are jö hesi öri a röjëhinövodoho jemë evaroho bogo guduamevarije höjo. Röhu jemëhu vaejaruje muoho ë hesi jö God-are surire jajivarëhi muoho ëhi joröhëgo ëhuni ave muoho rovë'e höjo.

50 Ëhi uëvamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i huruomomomo va'areje.

51 Va'amu a i'e gemuëro niöge hane gemu ruohë'e Iesuare ijore va'adeje. Iesuare ijore va'amu äëro guduamo'ia'amu

52 niögoho jaho bu'önugoromo dë'ahobatëremu ju'ebirromo va'adeje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

53 Èhi'amu Iesu hu'irae rueromo priest börömo hesi osare rovaraje. Èosare priest masijoho a duvaho ömo'ömoho jögoru öri röhëhjarue aribövioho ë aribövioho aho'obëhe jaburo ë gemuoro gagovareje.

54 Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihromoromo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hiromomo vënoho jurovadeje.

55 Èhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje jaburo huruoho majëhiromo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjeho heromo Iesu anego guomoröhego. Nahareje röhu jö sisëho bogo birohareje.

56 Ae aho'o sarerëmiromo Iesure jö sisëho majëhiromo ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

57 Ae göëro göëro jöe gö gö majëhijuvo a ioro'iorëro ri'öromomo sarerëmiromo Iesure jö sisëho huruoho majëhiromo uëvareje:

58 Èahuro ëhi uvavohijajo: Ave God-are javu börömoho naro dadovo'ejöjo. Dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure javu i'oho vae'ejöjo. Urimore javuoho aëro övëro vaejare höjo. A'i ijore javuoho ëho bogo övehu vaejë'oho jio'a'ajëjo. Èhi uvade höjo.

59 Jöho ëhi majëhijareje röhu jabu'o jöe bogo gemuoho majëhi'i ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

60 Jöe gö gö majëhijamu hegorovo priest börömohuro ri'öromomo ae aho'obëhe jabesi nuninö va'o namiromomo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere höjo.

61 Mae o sarere höjamu Iesuro jöho bogo mana ua'i ma-jörume namijadeje. Jörume namijamu priest börömohuro röhu maho jöe gö bu'öromomo bijioho garomo uavadeje: Böröme namiromomo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja noehu rajahijarue A hesi Harihoho javajëjo.

62 Javajëjamu uavadeje: Iae na ë aho jevajëjo. Röhu u'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho naro darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu.

63 Èhi uavamu hegorovo rue priest börömohuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Iae eni jië'e höjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijöräjo. Iae no eni hejë'e javuajëjo.

64 God-are iho ijumajoho jemë'o iae hejarujëjo. Èhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

65 Èhi uanugoromo a ioro'iorëro ri'öromomo Iesu sabëro ödivoromo nunoho tugohahoromo övo mugö mugöëro anareje. Anoromo sivoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagare aribövi jabesi ihoho huruoho majahuijeho hejarëjo. Èhi uavamu Iesu atovarue ariböviohuro Iesu baeromo sisë maro ano'i arijareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje.

⁶⁶ Ĕhi'amu Peter-ro anume aehu raromaruire ě hijadeje. Hijamu priest bĕrĕmo mu ajamijarue magonahoho rĕhu gemuĕro rovadeje.

⁶⁷ Rueromo gavade Peter hiromo vĕne jurovamu gagorovo ĕrimahoromo uavadeje: Ja'o Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae javade hĕjo.

⁶⁸ Javade hĕjambu Peter-ro magonahoho sareramiro mo uavadeje: Jaehu jĕvanue jĕ hesi bĕhoho na bogo garomo bogo hejajĕjo. Ĕhi uanugoromo ojonĕ va'o namijadeje. [Namijamu kĕkĕrĕko uvadeje.]

⁶⁹ Amo Peter-ro ĕhi namijamu gagorovo priest bĕrĕmo mu ajamijaje magonahohuro Peter garomo hesi bĕhire riravarue aribĕvioho uĕvadeje: Ĕaho Iesuare aribĕvi jabesi ae gemuoho hĕjo.

⁷⁰ Iesuare aribĕvi jabesi ae gemuoho hĕjambu Peter-ro rĕhu maho sareramiro mo uavadeje: Na bogajo.

Ĕhi uavadoho ririvanovamu bĕhire riravaro ho jaburo Peter uavareje: Iae mae-ĕjo. Iesuare aribĕvi jabesi ae gemuoho javajĕjo. Ja'o hu'o Galilee sa'a raje jĕvĕ'ego ĕhuni uavaruĕjo.

⁷¹ Uavaruĕjambu Peter-ro uĕvadeje: Na jemĕ sarerĕmijĕ'oho i'ue baejĕĕni ĕhuni na jĕ mae uĕvajĕjo. Jemĕhu uevaruje aho na bogo gavaje hĕjo.

⁷² Bogo gavaje hĕjambu gavĕ'i kĕkĕrĕko urimo vae gemu uvadoho rĕhu maho uvadeje. Uvamu hegoro Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade hĕjo: Kĕkĕrĕkoho bogo urimoho vae niĕ'i uvĕ'e jero urimo vae niĕ'i gemu ae uĕ'a'anuĕjo: Na Iesu bogo gavaje hĕjo. Ĕhi uehorovoromo sisĕ maro nivadeje.

15

Iesu Pilate-are nunire namijade jĕhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohuro a duvaho ĕmo'ĕmohuro Jew rajo jĕgoru ĕri rĕjĕhijarue aribĕviohuro jĕ mevarue a masijo ioro'iorohuro ĕho jaburo gemuore gagovoromo jĕe mevoromo uvoruo-madeje: No Iesuare ĕrire ĕhi ĕhi ĕ'ejarĕjo. Ĕhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tĕvoromo bava'oromo Pilate-are ĕvore bamareje.

² Bamamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a bĕrĕmoho javajĕjo. Javajĕjambu Iesuro uavadeje: Ĕjĕho jero jasi jĕvanuĕjo.

³ Ĕhi uavamu priest masijohuro Pilate sareramiro mo Iesuare jĕ sisĕho aho'obĕhe huruoho majahijareje.

⁴ Majahijambu Pilate-ro Iesu rĕhu maho jĕe ua garomo uavadeje: Jasi jĕ sisĕ aho'obĕhe majehijaruoho ja hejanuĕjo. Na ja jĕ mana majĕhi'iranoho bogojavajĕjo.

⁵ Bogojavajĕjambu Iesu jĕho bogo mana majĕhamu Pilate-ro uvadeje: Diehi'oromo jĕho bogo jĕvajĕromo tiĕjadeje.

Iesu anego guomojĕro Pilate-hu uĕvade jĕhoje.

⁶ Rĕhu God-hu Vĕrĕ Tugohade Sĕrĕ maja rovĕ'iroho savoji gagore raromarue aribĕvioho di aho jiovo nugĕ'ĕjĕro aehu uvoruomĕ'oho Pilate-ro ĕ aho jiovo nugĕ'ĕnĕvadeje.

⁷ Rĕhu ae gemu hesi ihe Barabbas savoji gagore hijadeje. Urimĕ'i sa'are a masijohu'o muorovare majaho jiamu ae aho'o sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amareje. Ae muo'amĕ'ĕro savoji gagore raromareje. Rĕhu ae gemu Barabbas jiadeje.

⁸ Barabbas savoji gagore hijamu amonö gagovoromo riravare aribövioho ae aho'obêhe jaburo rueromo Pilate uavareje: Savoji gagore raromaruoho noehu uavego jiovo nugö'øjahanuêhi êhi ë'onêjo.

⁹⁻¹⁰ Êhi ë'onêjamu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego priest masijohuro dë vörönëgamu nasi övore bojemijare hö uvoromo uëvadeje: Na jemë nëgajêjo naro Jew rajo jemesi a bërömo ho jiovo nugö'øjoro.

¹¹ Êhi uëvamu priest masijohuro ae aho'obêhe birivoromo dinëmijamu hegorovo jaburo uvoruomadeje: Iesu vuonugo'i Barabbas jiovo nugö'øjêjo.

¹² Êhi uvoruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Êhi jië'o ho jemêhu uvarujoho: Jew rajo nosi a bëröme hö uvaruje ë aho na diehi'o'ejêjo.

¹³ Diehi'o'ejêjamu uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo.

¹⁴ Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejê'e höjo. Vaejê'e höjamu ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo.

¹⁵ Guomajamu hegorovo Pilate-ro ë aribövioho aho'obêhe sanuëmi'i nimamu Barabbas jiovo nugö'øjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijöro uëngoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

¹⁶ Êhi uëvamu rue muorovo ariböviohuro Iesu hu'irae bava'oromo gavanare osa bërömore va'areje. Osa bërömo hesi ihoho praetorium uvonövareje. Va'oromo jabesi muorovo ariböviohuni jöe nugö'öromo uëvareje: Jemë aho'o avehuro ro gagovohëjamugo ro gagovareje.

¹⁷ Gagovoromo Iesu sivo'irögoro sa'are a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amoromo mu vaejarue êhi jië'e niögoho Iesu ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue êhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibê'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje.

¹⁸ Êhi'onugoromo sivoromo jejamiromo uavareje: Jew rajo jabesi bërömo ho vaevê'e hijanuêjo.

¹⁹ Vaevê'e hijanuëromo ijahëro simanore anoromo sabëro ödivoromo ëma sarere ague aho raromoromo rajahijareje.

²⁰ Êhi sivoruomoromo niögu ëgoho jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo osare jioromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²¹ Bava'oromo örire va'ihö gavareje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro rovamu. Röhu Simon hu Cyrene sa'a rajo ae jiadeje. Hu Alexander'o Rufus'o jabesi vavue jiadeje. Amo Simon-ro örire rovamu gagorovo muorovo ariböviohuro hu garomo övëro bijimö'öromo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'êjo.

²² Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovê'o ho simano gijo va'ëne sa'are ë ajio suorovareje.

²³ Suorovonugoromo wine jovohu'o myrrh osohu'o buaroharoho Iesu bojamareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamamu juahëmadeje.

24 Juahēmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögoho adovoromo ajajovareje ga'i di aho di niögoho bae hesi jiego. Ajajovonugoromo niögoho ujuohareje.

25 Röhu Iesu korosire ano taemare majaho 9 o'clock sisonu'e jiadeje.

26 O Iesuare jö sisëho jajivoromo ëhi uvë'e jiareje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömo hojjo.

27 Röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

28 [Amëvamu Iesu ë a sisë niö'i jabesi ririre korosire iromadeje. A sisë jabesi ririre iromadohuro ëhuro ëhi ë'iröhego God-are surire jö aehu jajivadëhi iae ëhi jiadeje. God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje: Aëro uvoruomë'e hojjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hojjo.]

29 Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijivoromo sivoromo uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane hojjo: Naro God-are osa börömo ho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo.

30 Ëhi uvë'e javaje ëhuni jasi sinoho ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijëjo. Sivoromo ëhi uvoruomadeje.

31 Jabuhu sivarëhi priest masijohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëhi sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade hojjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje hojjo. Ëhi uövuade hojjo röhu hesi sino ajamirovë'o ho hu bogo eni hojjo.

32 Huro uövuade hojjo: Böröme namiromo jemë ajëmaje aho na jevajëjo. Israel rajo jemesi börömo ho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo hu mae uehorovarëjo. Ëhi uarovamu ë ae niö'i hesi bëhire korosi'o amëvare aho jabu'o Iesu sivareje.

Iesu guomade jöhoje.

33 Ëhi'amu maja ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje.

34 Majae huotorovoromo ajivamu gavë'i Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eloiajo. Eloiajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöëhu huotovë'o ho God nasi Böviohajo. God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane hojjo.

35 Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro hejare uvavamu: Eloia uvamu heromo uarovareje: Ëho hehëjo. Elijah-ni uvajëjo.

36 Ëhi uarovoromo ae gemuëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömo ho barueromo nioga'i'e wine jövore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ie'adeje. Bojami'ie'oromo ariböviohu uëvadeje: Nadi'ego no gavarëjo Elijah-ro God-arire jioromo ro Iesu juvo baruvebijego o bogo.

37 Ëhi uëvamu Iesuro jö'e dadovoromo guomadeje.

38 Guomamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje.

39 Ëhi'amu muorovo simano vaejaje ahuro Iesuare nuninö namiromo gavade Iesu ëhi'oromo guomamu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ave aho God-are Harihe jiade hojjo.

40 Ĕhi'amu magonaho ōmo'ōmohuro arue riribōvire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Mary Magdalene o Mary gōho James a i'o o Joses jabesi vēmoho o Salome o magonaho ioro'ioroho ĕhi jioruomadeje.

41 Urimē'i Iesu Galilee sa'are hijadevare evare ĕ magonaho ōmo'ōmohuro bōvie bise'e ajamibe hesi ijore ijore jijihonōvareje. Ĕhi ĕ'ē'ĕro ĕ magonahohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obēhe Jerusalem amore hu'o gemu mae rovē'ĕro ĕ riravoromo garuomadeje.

Iesuare sino munē gagore bamare jōhoje.

42 Rōhu ĕ majaho bōvi bise'o avoho'amarue majae jiadeje nērōho nuhoromo God rajahi'irōhĕro. Ĕmajaho garobo'e bamadeje.

43 Nuhu majae rue'ia'amu majae garobo'e bamamu gagorovo Arimathea amo raje ae gemu hesi ihe Joseph-ro va'adeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahĕro jiē'ĕro Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o hiromomo jōe mevonōvadeje. Jōe mevo'ego ae aho'obēhe hesi ōrīre mae uehorovonōvareje. Rōhu ae gōehu gōehu ĕ'aruēhi hu'o ĕhi muebejē'e hijadeje God-ro ro bōrōme namiromomo aho'obēhe muebejĕvorōhego. Joseph ĕhi jiē'e ae jiadeje. Ĕhi jiē'e aĕro jiē'ĕro huro biririvoromo va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'irōjo.

44 Iesuare sinoho bae'irōjamu Pilate-ro tiōromomo uvadeje: Iesu diehi'oromo ma-burĕroho guomade hōjo. Ĕhi uvoromo jōe nugō'ōjamu Iesu muebejade muorovo ahuro rovadeje. Rovamu Pilate-ro uavadeje: Na Iesu mami'e guomē'e hōjo.

45 Guomē'e hōjamu ruehuro uavadeje: Iae guomē'e hōjamu hegorovo Joseph uavadeje: Jaehu Iesuare sino baejē'oho iae mae hōjo.

46 Iae mae hōjamu Joseph-ro va'oromo niōgu mabēhe imoromo guomē'e sinoho baruvebiromomo niōgohuro numadeje. Niōgohuro numoromo munē ububarire ĕ bamadeje. Bamoromo munē hōhō barueromomo ojoho tugohadeje.

47 Ĕhi'amu Mary Magdalene'o Joses-are vēmoho Mary'o jaburo niō'iro ariromomo gavareje Iesu ĕ dirō'ore bamamu.

16

Iesuhu ri'ōjade jōhoje.

1 Iae Jew rajo jabesi nuho majaho barĕjadeje. Jew rajo jabesi nuho majaho barĕjamu Mary Magdalene o Mary gōho James-are vēmoho o Salome ĕho jaburo va'oromo ridi'e osoho imareje va'oromo Iesuare sinore otehorōhĕro.

2 Imē'ĕro hura bōrōmore sue'o majae rojomamu gagorovo ri'ōromomo Iesuare sino bamarire va'areje.

3 Va'ĕ'i uarovareje: Raro ojo tugohare munĕho rori'o hōhō baejahuo va'a'ajĕjo.

4 Ĕhi uarovoromo avoho ga'i gavareje mami'e rori'o bava'ĕ'e jiamu. Rōhu ĕ munĕho bōrōme jiadeje.

5 Bava'ĕ'e jiamu gagoro va'o munē gagore rumo va'oromo gavareje rue jabesi ōvo manō a i'e ajivē'e niōgu ba'amē'oho ĕ hijamu. Hijamu gagorovo jiodudu'iraejareje.

6 Jiodudu'iraejamu gagorovo ruehuro uĕvadeje: Nadi jiodudu'iraejĕjo. Nazareth rajo ae Iesu korosire anamu guomade a hesi sinoho jemē

naharujëjo. Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öjê'e höjo. Hesi sino bamare sionoho gahëjo.

⁷ Garomo va'oromo Peter'o Iesuare ijorajo ioro'iorohu'o uërëjo: Iesuro urimo Galilee va'iramu mami'e uëvadire jemë ë ijore va'oromo ga'a'arujë uërëjo.

⁸ Èhi uëvamu ë magonaho ömo'ömhuro jiodudu'iraeromo butubutu-moromo munë gagore jioromo suorovoromo huruomoromo va'areje. Va'oromo juhuonivo'i ë jöho aho bogo majëhijareje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovade jöhoje.

⁹ [Iae hura börömore sisonuvo'ia'amu Iesu guomadoho ri'öjadeje. Ri'öromomo aevo'ioho Mary Magdalene-are nunire rovadeje. Röhu urimo bogo guomade majare Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 raro'vamadeje.

¹⁰ Èmagonaho hesi nunire rovamu gagorovo ë magonahohuro va'oromo gavade Iesuare aribövioho huë vavaene baeromo nivoruomamu gëgorovo uëvadeje: Iesu ri'öjê'ëro hijamu gavode höjo.

¹¹ Hijamu gavode höjamu heromo bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijoraje niö'ti jabesi nunire rovade jöhoje.

¹² Bogo ma uehorovamu Iesuro Mary Magdalene-are nunire rovamu ijönö ae niö'iro amore jioromo va'i gavareje Iesu nu ano'e gorosovê'e rovamu.

¹³ Rovamu gagorovo jaburo niö'iro vuonorö'ö rueromo Iesuare aribövi ioro'ioroho Iesu gavare jöho majëhijamu bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijoraje 11 jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁴ Bogo ma uehorovoromo Iesuare ijoraje 11-ho jaburo ie ue'ahamu evare ijo tugoho'i Iesu jabesi nuniroho rovadeje. Rueromo uehorovoromo uvadeje: Ave nasi ariböviohuro hejare ae göëro göëro uëvamu: Nörö ri'öjê'e jiamu noro gavare hö uëvamu heromo bogo ma uehorovare hö uvoromo birëgadeje. Birëgoromo uëvadeje: Jemë rabu hia'i birire ë'oromo naehu ri'öjode jöho bogo ma uehorovarije höjo.

¹⁵ Èhi birëgonugoromo uëvadeje: Sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo nasi jö maho ae aho'obëhe majëhi barërëjo.

¹⁶ Ae rahu mae uehorovoromo bapataeto vaejê'oho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. Ae rahu bogo ma uehorovê'oho God-ro uë'a'ajëjo: Jemë sisë jëvaje öri sisënö va'ohëjo.

¹⁷ O ae rahu mae uehorovê'oho aviëhi jië'e bogo gavarue mu masijoho vaeruumo'ajëjo aëro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. Jemë jö mae atarujëjo. Nasi ihoho uvoromo Satan-are sisë aribövi a dëre jëvajoho raro'öruomo'ajëjo. Bogo hejarue jöëro atoruomo'ajëjo.

¹⁸ Vörö'e sigobu banigojio'mê'oho o oso sisê'e jovo ue'ahê'oho bogo sisërëjêvo'ajëjo. O guomo guomo'e aribövi jabesi sinore övo bamëhê'oho marëjêvo'ajëjo.

God-hu Iesu ajamamu ö'idöre ajiomade jöhoje.

¹⁹ Bada Iesuro ëhi jië'e jöho majëhiromomo God-ro hu ajamamu huro ö'idöre ajiomoromo God-are övo manö hijadeje.

²⁰ God-are övo manö hijamu hesi ariböviohuro va'oromo jöho majëhibe dinö'e dinö'e jijihonövareje. Majëhibe jijiholego Badaro jabu'o bimuvoromo muoho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje aëro ëho garomo jabesi jöho mae uehorovo'iröhego. Ëhi'areje. Ahia mino'e.]

LUKE

Luke-hu jajivade jö hesi bëhohoje.

¹⁻² O asë'e Theophilus naro ave jöho jasi örire jajivo'ië'e gane. Mu böröme nosirire rovë'eje. Ëmu aevadire aëro nunëro gabe rovë'ëro ë jöho ae majahuinövareje. Majahuijamu ae aho'obëhe heromo ë jö gö göho gemuoro gagovoromo jajivo gavareje.

³ Ëhuni ë muoho aho'o diehi diehi vaejaroho he avoho'i uë gëbe rovë'ëro naro jani avoho ahorirëro jajivo'amo'i uehorovodeje

⁴ ëhuro jero adahoromo mami'e hejane jöho mae uehorovo'iranego.

Bapataeto vaejaje ae John rahoröhego aneraehu majahijade jöhoje.

⁵ Iae Herod-hu Judea sa'a muebejadevare priest gemu ë hijadeje. Priest hesi ihoho Zechariah jiadeje. Abijah-are ujore priest ömo'ömocho Zechariah hu'o ae gemuoho jiadeje. Hesi vaboro hesi ihoho Elizabeth jiadeje. Elizabeth hu aevo'i jiade priest Aaron-are uje jiadeje.

⁶ Vaboro'o baru'o jaburo niö'iro Badahu bojëmade jögoroho bövioho bise'oho aho'o avoho ejahoromo hesi nunire ma-mabëhe arijareje.

⁷ Jabumë aboji harihu'u rumo'e jëvadeje Elizabeth dë tiojë'e magonahëro jië'ëro. Röhu mami'e mavojiraejëv'e jiadeje. Jabumë ëhi jië'e a mago-naho'e jëvadeje.

⁸ Ëhi jëvë'ëro Zechariah'o hu'o gemu mae priest mu vaejarue ariböviohu'o jabesi mu majaho rovamu evare Zechariah-ro priest muoho God-are nunire vaejadeje.

⁹ Muoho vaejamu Jew rajo priest-ehu vaejaruëhi jabumëro priest ihoho jajivo'amoromo gemuore buarohoromo gemu iareje ga'i di ahuro di muoho bae hesi jiego. Ihoho ioromo gavareje Badare osa börömore rumo va'oromo ridi'e oso God-ni vënehu bueröhe muoho Zechariah-ro baejë'e jiamu. Zechariah-ro ë muoho baenugoromo ose bue'i Badare osa börömore va'irögoro

¹⁰ a ioro'iorohuro aho'o amonö raromoromo God-are örire jöe atoruo-madeje.

¹¹ God-are örire jöe atamu gavë'i Zechariah-ro osa börömore muoho vae'i gavadeje Badare anerae gemu nume oso buejarue maratu övo manö ro namijamu.

¹² Aneraho ro namijamu gagorovo jiodudu'iraeromo juhuonivadeje.

¹³ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uavadeje: Zechariah nadi juhuonivëjo. Jaehu God ëninamijanoho hu iae ejahë'e hõjo. Ejahë'ëro huro jasi vabore Elizabeth ajami'iramu huro jani harihoho raho'a'ajëjo. Rahë'iroho hesi ihoho John jumuvonëjo.

¹⁴ Jero sisë maro nimoroho'iramu ae aho'obëhe jabu'o uvo'a'aruëjo: Mabëhe rahade hõ uvoromo nimoroho'aruëjo.

¹⁵ Hu Badare nunire a böröme jio'a'ajëjo. Wine jove vörö'e jove gö gö bogo i'a'ajëjo. Hu hesi vëmu hesi dëre jio'iröhire aevoromo God-are Aru'ohohuro hesi dë vövöbajore simanore rarovo'ajëjo.

¹⁶ Rarovo'iramu Israel raje ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajore huotovëho'iramu jabumëro Bada jabesi God-are örire avoho uehorovoruomo'ajëjo.

17 Huro Elijah-are öre daruge gemuoho baeromo ehuro Badare jöho baeromo urimo va'a'ajëjo. Va'oromo aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iramu vavu ömo'ömhuro aboji harihu'oho huë baejëvo'aruëjo. Jö bijönimarue ariböviohuro mu mae vaejarue aribövi jabesi jö maho ejëhoruomo'ajëjo. Ëhi ajëmi'iramu evare aribövioho avoho raromoruomo'ajëjo Bada maro rueröhego.

18 Anerahuro ëhi majahijamu hegorovo Zechariah-ro uavadeje: Nasi vaboroho raho'a'ajë uevanuoho röhu na mavoje jevoromo nasi vaborohu'o mavoje höjo. Ëhi jië'oho na diehi'oromo uvo'ejöjo: Ja jö mae uevanuëjo.

19 Uevanuëjamu anerahuro uavadeje: Na Gabriel jevajëjo. Na God-are nuninö namijaje höjo. Huro na remö'öjade höjo naro ja'o jöe jövoromo jaehu hejanue jö mabëhoho majahi'irodego.

20 Ehuni hejëjo. Jaehu nasi jö bogo ma uehorovanuohuni ehuni ja jö jövanuoho bitaroho tövavo'iramu jörume hibe va'ojuvo naehu uavodëhi ëhi jio'iramu evare jöho jövo'anuëjo. Amo ë jöho bogo sareroho jio'i hesi majaho rue'iramu iae jio'a'ajëjo.

21 Ëhi'amu ae aho'obëhe Zechariah mueberomo uvoruomadeje: Hu rabe ë'oromo osa börömorehi hiromo örisanuovajëjo.

22 Örisanuovajëjamu Zechariah-ro amonö hörö rueromo jöho bogo majëhi varijënoho jiadeje. Jöho bogo majëhi varijënoho jiamu gagorovo rue ariböviohuro garomo uvoruomadeje: Hu God-are osa börömore hijadevare God-ro röjahamu nia'ovo'iraeromo mu böröme gavë'ëro ehü'ëro jöho bogo majahui varijënoho höjo. Röhu hu tövë'ëro jië'ëro jöho bogo majëhi'i maövëremu majëhijadeje.

23 Ëhi ë'ë'ëro God-are osare mu majaho barëjamu Zechariah-ro hesi amëro vuonorö'ö va'adeje.

24-25 Va'amu hesi vabore Elizabeth-ro dë'iraeromo uvadeje: Dë tioromo hiromo ae aho'obëhe jabesi nunire javoji baebe rovodoho aviavejöl'e Badaro huë baejevoromo ajemamu javojoho barëjevë'e höjo. Ëhi uvoromo osaremu hijamu manaere övo gö mine barëjadeje.

Iesu rahoröhe jöhoje.

26 Elizabeth dë'iraeromo manaere 5 barëromo röhu manaere 6-ho jiamu gavë'i God-ro anerae Gabriel nugö'öjamu Galilee sa'are Nazareth amore rovadeje

27 aboride gemu jöe majahi'iröhëni. Eëborido hesi ihoho Mary jiadeje. Hu o a juvije gemu jabu niö'ihu masurovo'iröhe jöho ae aho'obëhe jabesi nunire majëhijareje. A juvijo hesi ihoho Joseph jiadeje. Joseph hu Israel sa'are börömo vaenövade ae David-are uje jiadeje.

28 Amo anerahuro rueromo Mary uavadeje: Vaevë'e javajëjo. God-hu huë baejavaje magonahe javajëjo. Badaro ja'o juvaje höjo.

29 Ja'o juvaje höjamu hegorovo Mary-ro sisë maro nurunurumoromo uehorovoromo uvadeje: Bëhoho rabëni ëhi jië'e huë baejë'e jöho majehiromo jemijajëjo.

30 Ëhi uvamu anerahuro uavadeje: Mary God-ro jasi örire huë baejavë'e jiaje nadi juhuonivo'i

31 aveho gavëjo. Jero dë'iraeromo harihe rahoromo Iesu jumuvo'anuëjo.

³² Hu böröme jio'a'ajëjo. Huro ave ihoho bae'a'ajëjo Dö Mare Hijaje A hesi Harihe ë ihoho bae'a'ajëjo. Bada God-ro ë aho ua'a'ajëjo: Jasi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo Israel rajoho muebejëvonëjo.

³³ Muebejëvonë ua'iramu huro Jacob-are ujo ömo'ömo ma-ioro'ioeremu muebejëvonö'ajëjo. Bogo vuonugo'i ëhi muebejëvobe va'a'ajëjo.

³⁴ Muebejëvobe va'a'ajëjamu Mary-ro aneraho uavadeje: Iae jö maeëjo. Röhu aho bogo masegë'e na ëma hijajëjo. Ëhi jië'oho diehi'oromo na dë'iraejevo'ajëjo.

³⁵ Dë'iraejevo'ajëjamu anerahuro uavadeje: God-are Aru'ahohuro ru-ahö'öjavo'ajëjo. Dö mare hijaje A hesi darugohuro aegaho'ajëjo. Ëhuni raho'irane a ma hesi jöho God-ro uë'a'ajëjo: Hu nasi Harihe höjo.

³⁶ Röhu aveho gavëjo. Jasi agane Elizabeth mavoje höjo röhu hu'o harihe raho'irögoro ë'ajëjo. Ae aho'obëhe garomo uvoruomade höjo: Hu dë tiojë'e magonahe höjo. Röhu hu dë'iraejadoho manaere 5 barë'i aveho 6-ho höjo.

³⁷ Rahade hesi bëhoho mue bövie bise'e vae'iröhoho God hu eni jiajëjo.

³⁸ Eni jiajëjamu Mary-ro uavadeje: Iae mae höjo. Na Badare mu vaejaje magonahe jevajëjo. Ëhuni jaehu uevanue ëhi jië'e muehu nasi örire rovë'oho iae mae höjo. Ëhi uavamu anerahuro hu nugo'i va'adeje.

Mary-hu Elizabeth ga'i ajiomade jöhoje.

³⁹ Va'amu gagorovo Mary-ro ri'öromo dahorunörire Judea sa'are ë ma-burëro ajiomoromo amore höröjadeje.

⁴⁰ Hörönugoromo Zechariah-are osare va'oromo Elizabeth jejamijadeje.

⁴¹ Jecamijamu hejë'i Elizabeth-ro hejadeje hesi dëre aharihoho tiöjavamu. Tiö'ego God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere aho'obëhe rumorovavamu hegorovo

⁴² Mary-ni ma-darugo'o uvadeje: Ja huë mae baejë'e javajëjo. Magonaho ioro'ioroho iosirëmijë'e javajëjo. Jaehu raho'iranoho huë mae jiajëjo.

⁴³ Aveho na diehi'oromo huë mae baejëvë'e höjo nasi Börömo hesi vëmehu nasi örire rovanoho.

⁴⁴ Ëhesi bëhoho jero jejemijamu hejë'i hejode höjo nasi dëre aharihohuro nimorohoromo tiöjavamu.

⁴⁵ Ja huë mae javajëjo Badahu uvadëhi ëhi jio'a'ajë uvanohuro.

Mary-hu jö ioromo God rajahijade jöhoje.

⁴⁶ Ëhi uavamu hegorovo Mary-ro uavadeje:

Naro nasi dë vövöbajo'o uhure Bada mabëhe uavajëjo.

⁴⁷ God na ajemaje aho uehorovoromo na nimorohevajëjo.

⁴⁸ Na hesi mu magonahe ma-bise'e jevajëjo röhu huro nasi örire uehorovevë'e höjo.

Aviavejë'e aevoromo ae aho'obëhe uvonövo'aruëjo: Nörö huë mae baejë'e höjo.

⁴⁹ Darugo ma'e Ahuro mu böröme vaejehë'e höjo.

Hesi ihoho gemu maemu höjo.

⁵⁰ Hu mae uehorovarue aribövi jabesi jöëni vavaenimaje höjo.

Jabesi a ujo ömo'ömo huni hesi vavaenoho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo.

⁵¹ Hesi darugo'e mu maho röjëhiromo

a masije javuajë uvarue aribövioho rarovö'öjëvamu huruomë'e höjo.

⁵² Huro darugo'e a masijo jabesi ihoho sa'aro ba'obue'i

iho rumo'e aribövioho banigojiomëvë'e höjo.

53 Vadunehu vuovë'e aribövioho iruno'o mahuro da'uojëhi'i bövi bise'o marohë'e aribövioho rëmö'öjamu ma-övemu va'oruomë'e höjo.
 54-55 Huro hesi mu aribövie Israel raje no ajamuijë'e höjo.
 Nosi hijo miono'o uëvadëhi huro ëhi Abraham'o hesi ujo ömo'ömoihu'o nosi jöëni vavaenimemu vavaenimobe rovë'e höjo.
 56 Ëhi jövonugoromo Mary-ro Elizabeth'o hiromo manaere niö'i gemu barëjamu hesi amëro vuonorö'ö abuejadeje.

Bapataeto vaejaje ae John rahade jöhoje.

57 Iae Elizabeth-are majaho rovamu harihoho rahadeje.
 58 Rahamu hesi amo rajohu'o aganohu'o hejare uëvavamu: Badaro huë baeromo Elizabeth mabëhe ajamijade hö uëvavamu hegorovo jabu'o nimorohoruomadeje.
 59 Nimorohoromo rahadoho hurae gemu barëjamu gagorovo rueruomadeje garöhëni jabesi Jew rajo muoho vaeromo aharihu hesi sinoho tariojahego. Rueromo ihoho hesi vavu hesi ihe Zechariah ë ihe gemuoho jumuvo'ie'areje.
 60 Jumuvo'ia'amu gagorovo vëmhuro uëvadeje: Bogajo. Hesi ihoho John ua'ëjarëjo.
 61 John ua'ëjarëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu jasi aganoho ëhi jië'e ihoho bogohöjo.
 62 Bogohö uanugoromo vavuohe övëremu ua gavareje: Harihu hesi ihoho rahuo jio'a'ajëjo.
 63 Rahuo jio'a'ajëjamu vavuohuro övëremu uëvadeje: Ijo ha'osoho barovego na jajivöjo. Ijo ha'osoho baro bojamamu jajivoromo uëvadeje: Hesi ihoho John höjo. Hesi ihoho John hö uëvamü gagorovo rue aribövioho gövögövövarëje.
 64 Ëhi'amu evare Zechariah-are jö'ohoho bitaroho marëjamu God rajahijadeje.
 65 Rajahijamu gagorovo rue amo rajohuro ae aho'obëhe juhuonivoruomadeje. Juhuonivoromo ë mu böromö hesi jöho aho'o Judea dahorunörire sa'a böromore ë vaerovemu vaerovoromuomadeje.
 66 Vaerovemu vaerovoromo ë jöho sisë maro uehorovoromuomadeje. Uehorovoromo gavare Badaro aharihoho mae ajamamu gagoro uvareje: Ëaharihoho hu diehi jië'e a mabëhe jio hesi höjo.

Zechariah-hu jö God-aro baeromo majëhijade jöhoje.

67 Iae aharihu hesi vavue Zechariah-ro hejade God-are Aru'ahoho hesi dë vövöbajore sino haho'ere rumorovoromo uehore bojamamu hegorovo ave jöho majëhiromo uëvadeje:
 68 Bada God Israel rajo muebejavuaaje aho hu mabëhe höjo.
 Huro uehoro ma-mae baeromo hesi aribövioho ajamui'i rovë'e höjo.
 Rueromo sisë'i raromaroho maro bamavuë'e höjo.
 69 Huro darugo'e aho God-are mu vaenövade ae David-are ujoho bojamuijë'e höjo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëgo.
 70 Huro ëhi ë'iröhëro mami gö'e hesi jö baejare aribövi maho ëhi hu-ruoho'ego jabumëro ë jöho ae majëhinövare höjo.
 71 Huro no'o muorovarue aribövioho ruahö'öjëvoromo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëro
 no nu huodaguarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhiromo maro bamavuo'iröhëro ëhi uvade höjo.

72 Huro muebejavuobe va'iröhe jöho uehorovoromo nosi hijo miono'oho huë baejévo'i uvade höjo.

73 Huro nosi hije Abraham darugo'e jöho majahiromo uavade höjo

74-75 ajamuromo no'o muorovarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhi'iröhëro.

Baeniëhijego noro bogo juhuonivo'i ma-ioro'ioremu hesi nuniro raro-moromo

hu gemu uehorovoromo ae mae vaejëvoromo hesi muoho vaenövo'iröhego.

76 Röhu jue'iajo. Dö mare hijaje Aho God-ro ave jöho majahiromo ua'a'ajëjo:

Ja jö God nasiro baeromo a majëhianue ae javajëjo.

Jero Badare jöho baeromo urimo va'a'anuëjo huhu rueröhe öroho avoha-hego maro rueröhego.

77 Jero jöe majëhijego God-are ariböviohuro heromo uvoruomoröhego: God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo no baejavuoromo maro ramuaje hö uvoröhego.

78-79 Ëhesi bëhoho God-ro noni vavaenimajohuro majaëro ö'idöre rojo-manovoromo

ramoramore vuovo örire jijiharue aribövioho no ajivavuo'ajëjo.

Ajivavuoromo huë mae bae'iröhe öroho röjahui'a'ajëjo.

80 Zechariah-ro ëhi jövë'ëro John-ro böviraëbe hesi aru'ahoho dë vövöbajo'oho biririvobe va'adeje. Biririvobe va'oromo a rumo'e sa'are va'o hijadeje u'emu Israel rajo jabesi nunire muoho ma-va'orahoro vaeröhëni.

2

Iesu rahade jöhoje.

1 Ëhi'amu evare Rome a böröme sa'ae aho'obëhe muebejaje a ihe Caesar Augustus-ro jöe nugö'öjadeje. Jöe nugö'öromo uëvadeje: Nasi aribövie sa'ae dinö'e dinö'e raromarujoho jemëro va'oromo jemesi ihoho census aribövioho bojëmirego jajivëho'irarëjo.

2 Röhu evare majaho ëho iho aevoromo jajivo'amare majaho jiadeje. Evare majaröho Quirinius-ro bövie vaeromo Syria sa'aho muebenövadeje.

3 Amo ë jöho rovamu gagorovo ae gemu gemu amo göre göre va'o raromarojo jabesi amo mare vuonorö'ö rueruomadeje jabesi ihoho uëvego jajivojöro.

4 Rueruomamu Joseph-ro hu'o Galilee sa'are Nazareth amore hiromo vuonugoromo hu David-are ujëro jië'ëro David-hu aevo'i hijade amore Bethlehem ë rovadeje.

5 Rue'i Mary hu'irae rovadeje jabesi ihohu'o jajivëhojöro rabëni Mary huro masuröhe magonahego. Röhu hu dë'e jiadeje.

6 Bethlehem rueromo arijamu magonahehu rahoröhe majaho rovadeje.

7 Majaho rovamu gavare aehu nuharue osaho rarovamu gagorovo mi nugo'amarue osare va'o harihu murioho rahoromo niögëro nomoromo mi jabesi i bahijarue röhore ë bamareje.

Aneraehu jö barovamu sheep muebejarue ariböviehu hejare jöhoje.

8 Ëhi'amu gavë'i iae dirö'e gemuore aëro vahi'e sheep mure ramororomo sheep-oho muebe'amarëje.

9 Sheep-oho muebe'i gavare Badare anerahuro ro nami'ego Badare ajohuro ajivëvamu gagorovo sisë maro juhuonivareje.

10 Juhuonivamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Naehu rovaje hesi bëhoho na jö mae baeromo rovajëjo jemë'o jemesi a ioro'iorohu'o aho'obëhe heromo börömo bëhe nimoroho'irarijego.

11 Aruëre David-hu hinövade amore jemë baejëvoromo mare bamëvo'iröhe aho jaruvo rah'e höjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho höjo. Hu Bada höjo.

12 Röhu jemëro va'oromo ga'irarije aharihoho niögëro numë'e mi jabesi i bahijarue röhore raromamu gavë'iroho uvorëjo: Nörö jö mae uövuade höjo.

13 Jö mae uövuade hö uëvamu gavë'i anerae aho'obëhe ö'idöre jioromo ma-majioho ruvebiruomomoro urimore rovade anerahu'o gemu mae riravoromo God rajahiro mo uvoruomadeje:

14 Dö mare hijaje aho God hu mabëhe höjo.

Sa'are raromarue aribövioho huhu huë baejëvajoho maro raromoruomo'ajëjo.

15 Aneraho jaburo ëhi uvoruomomoro ö'idöre vuonorö'ö iojiomamu gagorovo nume sheep muebejarue ariböviohuro uarovareje: Rovego Bethlehem va'oromo Badahu uövuade muoho gavarëjo.

16 Ëhi uarovonugoromo ma-burëro rueromo nahoromo gavareje Mary'o Joseph'o ari'irögoro aharihoho miehu i ijarue röhore raromamu.

17 Ëhi ganugoromo aharihu hesi jö aneraehu uëvamu hejaroho Mary'o Joseph'o majëhijareje.

18 Majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe tiöjëvadeje.

19 Tiöjëvamu Mary-ro jöho avoho heromo hesi simanore bamoromo uehorövemu uehorovadeje.

20 Ëhi'amu rue sheep muebejarue ariböviohuro aneraehu uëvadëhi ëhi jiamu gavë'ëro o jöho ëhi hejë'ëro God rajahibe mae uabe jabsirëro sionëro va'areje.

Iesu jumuvare jöhoje.

21 Iesu rahadoho hurae gemu barëjamugo Iesuarë örire Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariö'öjahoromo urimo Mary bogo ma'enorohë'e mahijadevare aneraehu iho uavadëhi ëhi Iesu jumuvareje.

Iesu osa börömore bava'oromo God-are örire bojamare jöhoje.

22 Mary-ro aharihoho rahoromo hijuvo gavade Moses-hu bojëmade mu vaeromo jabesi sisë u'oröhe majaho rovamu gagorovo huro Joseph-mu niö'iro aharihe Iesu baeromo Jerusalem amore ajiomareje aharihoho Bada bojami'iröhëni.

23 Ëmu hesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Harihu murioho aho'obëhe God-are öroro i'imamego hesiremu jio'amo'irajo. Amo Mary'o Joseph'o aharihoho bava'areje ëhi jië'e muoho vaeröhëni.

24 O jö göho Badare surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Ihititore niö'i o guaho harihe niö'i ëhi jië'e ugoho priest bojëmego God-ni vënëro muejëvo'irajo. Ëmuohu'o vae'iröhëni jabumë aharihoho bava'areje.

25 Röhu ae gemu Jerusalem amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Simeon jiadeje. Hu ae mae vaejëvoromo God-are muoho gemu uehorovaje aëro jië'ëro muebenövadeje God-ro Israel rajoho ajëmiromo jabesi huë vavaenoho tugohëhoröhego. Röhu God-are Aru'ahohuro hu'o juvonövadeje. Hu ëhi jië'e ae jiadeje.

26 Simeon hu ëhi jië'e ae jiamu God-are Aru'ahohuro rōjahiromo uavadeje: Ja bogo avevejō'oho guomo'i Badahu uavë'ëro bōrōme namiromo ajëmi'irōhe aho rue'iramu ganugoromo evare guomo'a'anuëjo.

27 Ëhi uavë'ëro ijonō God-are Aru'ahohuro uehore bojamamu Simeon-ro God-are osa bōrōmore rovadeje. Rovamu evare Iesuare vëmu vavu'ohuro aharihoho God-are osa bōrōmore barovareje Jew rajo jōgoru jiaje ëhi jië'e muoho vae'iro.

28 Barovamu gagorovo Simeon-ro aharihoho övëro huohudëromo God rajahiromo uavadeje:

29 Bada jaruvo jero jasi nimoromo uevego na muoho vuonugo'i huë mae ö'irōjo jaehu uevanëhi ëhi jië'e jiaje.

30 No maro bamavuo'irōhe aho nasi nunëro gavë'e jevajëjo.

31 Ëæhu vaerōhe muoho jero avohane hōjo sa'ae aho'o garōhego.

32 Avohane hesi bēhoho huro ajoho barovego
 ëhuro jasi jō bogo hejë'e aribövioho jasi öroho ga'i
 jasi aribövie Israel rajo nosi ihoho dōro jiorōhego.

33 Simeon-ro ëhi jövamu hegorovo Iesuare vëmohu'o vavuohu'o tiōjëvadeje.

34 Tiōjëvamu God-ro jabumë huë mae bojëmi'irōhego Simeon-ro God uanugoromo Iesuare vëme Mary uavadeje: Aveho hejëjo. Ave aharihoho God-ro bamade hōjo huro muoho vaejego ëhuro Israel rajo a ioro'ioroho sa'are rireromëvo'i ioro'ioroho dōro ri'örōhego. God-ro bamade hōjo huro hesi jōho baruerōhego. Huro hesi jōho barue'iramu aëro ahoruomo'ajëjo.

35 Ahoromo ëhuro ae aho'obëhe jabuhu diehi diehi uehorovaruoho va'orahoro jio'iramu ga'ëjarëjo. Ëhi'o'iramu jero jasi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene bōrōmoho bae'a'anuëjo.

36 Simeon-ro Mary ëhi uavadeje. Rōhu magonaho mavoje gemu ë hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Anna jiadeje. Hu jō God-aro baeromo majëhijaje magonahe jiadeje. Phanuel-are aboje jiadeje. Asher-are uje gemuoho jiadeje. Rōhu hesi vadunoho aho'obëhe mae jiadeje. Urimë'i barue masuromo baru'o hijadoho vadune aho'obëhe 7 barëjamu

37 baru guomamu doru hijadoho rahade vadunoho aho'obëhe 84 jiadeje. Ëhu'ëro mavoji mae jiadeje. Rōhu huro ë God-are osa bōrōmoremu va'oromo majae vahie jene ioho vuonugo'i God gemu uehorovoromo hesi örire jōe jövoromo rajahinövadeje.

38 Amo Mary'o Joseph'o God-are osa bōrōmore arijamu ë magonahohuro jabesirire rovadeje. Rueromo aharihoho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uaromo va'oromo ganövade di ariböviohuro God-ro Jerusalem amo rajoho maro bamëvorōhego muebejarue ë aribövioho gëromo aharihu hesi jōho majëhinövadeje.

Iesu Nazareth amore vuonorö'ö barovare jōhoje.

39 Ëhi'amu Mary'o Joseph'o Badare surire jiaje ëhi jië'e muoho vae barënugoromo Galilee sa'are vuonorö'ö rueromo ro jabesi amore Nazareth ë arijareje.

40 Arijamu aharihoho böviraabe biririvobe va'adeje. Hu uehoro mabëhe hesi simanore jiadeje. God-ro hesi örire huë bae avohobe va'adeje.

A harihe Iesuhu God-are osare hiromo ë'ade jōhoje.

41 Ëhi jië'ëro God-hu Vörö Tugohade Maja Börömoho rue'ego vadune göro göro Iesuare vëmu vavu'ohuro Jerusalem ajiomoromo ë hesi söröho inövareje.

42 Ëhi'obe rovaroho Iesu vadune aho'obëhe 12 baejumu gagoro Iesuare vëmu vavu'ohuro ëhi gemuoho ë'oromo Jerusalem amore ajiomareje.

43 Ajiomoromo sörö majaho barëjumu vuonorö'öromo sionëro jabesi amëro rue'ië'areje. Röhu jabesi harihe Iesuro ë Jerusalem hijadeje. Hijamu vëmu vavu'oho dadivëvadeje.

44 Dadivëvamu uehorovoromo uvareje: Evaho Iesu nosi a ioro'iorohu'o gemu mae rovajëromo rovaroho majae gemu barëjadeje. Majae gemu barëjumu agano ioro'iorehu örire rovaruire Iesu nahobe jirehojuvo

45 gavare Iesu bogojumu gagorovo öri ahore vuonorö'öromo Jerusalem naho va'areje.

46 Nahujuvo jiamëhi va'i gavareje Iesu God-are amo börömore hiromo God-are jö öri röjëhjarue aribövi jabesi jöho hejë'i hu'o mana uë gëvamu.

47 Hejareje huro ëhi'ego ae aho'obëhe tiöromo uvoruomamu: Rabu simano ma-mabëhe baejë'ëro jöho mana bu'öjjäje.

48 Ëhi'amu vëmu vavu'ohuro Iesu garomo tiöromo vëmohuro uavadeje: Jue'i ja rabëni nosi öriroho ëhioho ë'ane höjo. No jasi vavuohumu niö'iro nurunurumë'i nahavobe rovare höjo.

49 Rovare höjumu Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni na nahevobe rovarije höjo. Jemë rabëni bogo uvarije höjo: Nörö hesi Vavuohuro nimo'ego hesi osare hijajëjo.

50 Ëhi uëvamu hegorovo vëmu vavu'oho Iesuhu uëvaje jö hesi bëhoho dadivëvadeje.

51 Dadivëvamu Iesuro vëmu vavu'ohu'o sionëro vuonorö'ö rovadoho jabesi amore Nazareth ë hiromo jabesi jöho ejëhë'e hinövadeje. Hijamu vëmohuro gavade hejade jöho hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovonövadeje.

52 Ëhi'amu Iesuro simano mae jobe daje böviraabe va'adeje. God o ae aho'obëhe jaburo hesi örire huë bae avohobe va'areje.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

1 Iae Tiberius Caesar-hu Rome amore bövie namiromo hesi sa'ae din'ë din'ë aevoromo muebejavuadoho vadune aho'obëhe 14 barë'i 15-ho jiadadeje. Röhu Pontius Pilate-ro Judea sa'aho muebe'i Herod-ro Galilee sa'aho muebe'i Herod-are murie Philip-ro Iturea sa'ahu'o Trachonitis sa'ahu'o muebejëvo'i Lysanias-ro Abilenë sa'aho muebejadeje.

2 Annas'o Caiaphas'o jabunë niö'i Jew rajo jabesi priest böröme jëvadeje. Ësa'are a masijo'o priest masijo'o ëhi jio'amade majare evare Zechariah-are harihe John-ro a rumo'e sa'are hijamu God-are jöhuro dëre abuejadeje.

3 Abuejumu hegorovo jöho majëhibe juvoromo Jordan jovonörire öri ari'oho juvo barëjadeje. Juvo barëromo majëhiromo uëhövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehëgo God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo.

4 John-hu ëhi ë'iröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro surire jajivoromo uvadeje: Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁵ Guoröte aho'obëhe huo'amo'iramu rojomo'amo'ajëjo.

Dahoru ëgohu'o bunohu'o aho'obëhe aho'amo'iramu ahorire jio va'a'ajëjo.

Tagu tagu'e öroho vajivo'iramu ahorirëro jio'amo'ajëjo.

Abue ajiomë'e öroho avoho'iramu ahorirëro jio va'a'ajëjo.

⁶ Ëhi'o'iramu ae aho'obëhe garuomo'ajëjo God-hu baejëvoromo mare bamëvajoho.

⁷ Ëhi jajivë'ëro jië'ëro iae John-ro gavade ae aho'obëhe mae huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomöromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. Bogajo.

⁸ Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömo jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo.

⁹ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogu ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ië'ajëjo.

¹⁰ Ëhi jië'e jöho majëhi'ego aëro uanövareje: Ëhi jië'oho no diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo.

¹¹ Vae'ëjarë'ego John-ro uënvadeje: Ae rahu niöge niö'i jëvë'oho gö baeromo niögu rumo'e aho bojaminëjo. O ie jëvë'oho i rumo'e aho gö bojaminëjo.

¹² Ëhi uë'ego tax baejarue aribövioho jabu'o bapataeto vae'i ruenövareje. Rueromo uanövareje: Tisa no diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo.

¹³ Vae'ëjarë'ego John-ro uënvadeje: Tax baejë'iroho sa'are a masijehu uëvaruëhi ëmino'e bae'i nadi gö'oho döroho jemesi ëma baerëjo.

¹⁴ Ëhi uë'ego muorovo aribövioho jabu'o uanövareje: Jabesi muoho ëhi höjo röhu nomë diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo. Vae'ëjarëjamu uëvadeje: Jemëro va'oromo nadi ae gö jabesi monioho baeniëhirëjo o nadi sarerëmiromo uërëjo: Jemë mu sisë vaejë'e jëvaje monie mana bojamuihëjo. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo monioho ujuoho'i ma-uvorëjo: No suvuoro baejaruoho iae eni höjo.

¹⁵ Ëhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe dë vövöbajo'ere uvoruomadeje: Nani mu börömëro rovajëjo. O nani John hu God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamu'iröhe ahuro jöe majahuijajëjo.

¹⁶ Ëhi uvoruomamu gagorovo John-ro uëvadeje: Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jëvajëjo. Naro ma-jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo.

¹⁷ Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vëniro huo'a'ajëjo.

18 Ēhi ji'e jōho o jōe gō gō John-ro majēhiromō ēhuro jabesi simanoho huotovēho ganōvadeje. Ēhi'oromo God-are jō maho majēhinōvadeje.

John savoji gagore ba'amare jōhoje.

19 Ēhi'amu gagorovo iae ē sa'a muebejaje a bōrōme Herod-ro hesi muri hesi vabore Herodias gohoniahiromō mu sisē gō gō vaejamu gagorovo John-ro ri'ōromo birevadeje.

20 Birevamu Herod-ro mu sisē aho'obēhe vaejē'ēro rōhu ave mu sisēhu'o vaejadeje. Huro ae uēvamu John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jōhoje.

21 Rōhu ē hesi urimo John-hu a bapataeto vaejēvade majare huro ae aho'obēhe bapataeto vaejēvonugoromō Iesu'o bapataeto vaejadeje. Bapataeto vaejamu Iesuro God-are ōrire jōe jōvamu gavē'i ō'idōho arorovadeje.

22 Arorovamu God-are Aru'ahohuro sino haho'e jioromo guaho va'ēnohuro Iesuro ruvebijamu gavē'i ae aho'obēhe hejareje ō'idōre uvavamu: Ja nasi Harihu mabēhe javajējo. Naro ja garomō ēhuro nasi dē vōvōbajo'oho nimorohevajējo.

Iesuarē hijo miono'o jabesi iho jajivobe va'ade jōhoje.

23 Rōhu Iesuhu mu aevade majaho hu vadune aho'obēhe 30 rabu'e jiadeje. Ae aho'obēhe uvoruomadeje: Iesu hu Joseph-are harihe hōjo. Rōhu Joseph hu Heli-are harihe jiadeje.

24 Heli hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. Levi hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Jannai-are harihe jiadeje. Jannai hu Joseph-are harihe jiadeje.

25 Joseph hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Amos-are harihe jiadeje. Amos hu Nahum-are harihe jiadeje. Nahum hu Esli-are harihe jiadeje. Esli hu Naggai-are harihe jiadeje.

26 Naggai hu Maath-are harihe jiadeje. Maath hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Semein-are harihe jiadeje. Semein hu Josech-are harihe jiadeje. Josech hu Joda-are harihe jiadeje.

27 Joda hu Joanan-are harihe jiadeje. Joanan hu Rhesa-are harihe jiadeje. Rhesa hu Zerubbabel-are harihe jiadeje. Zerubbabel hu Shealtiel-are harihe jiadeje. Shealtiel hu Neri-are harihe jiadeje.

28 Neri hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Addi-are harihe jiadeje. Addi hu Cosam-are harihe jiadeje. Cosam hu Elmadam-are harihe jiadeje. Elmadam hu Er-are harihe jiadeje.

29 Er hu Joshua-are harihe jiadeje. Joshua hu Eliezer-are harihe jiadeje. Eliezer hu Jorim-are harihe jiadeje. Jorim hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje.

30 Levi hu Simeon-are harihe jiadeje. Simeon hu Judah-are harihe jiadeje. Judah hu Joseph-are harihe jiadeje. Joseph hu Jonam-are harihe jiadeje. Jonam hu Eliakim-are harihe jiadeje.

31 Eliakim hu Melea-are harihe jiadeje. Melea hu Menna-are harihe jiadeje. Menna hu Mattatha-are harihe jiadeje. Mattatha hu Nathan-are harihe jiadeje. Nathan hu David-are harihe jiadeje.

32 David hu Jesse-are harihe jiadeje. Jesse hu Obed-are harihe jiadeje. Obed hu Boaz-are harihe jiadeje. Boaz hu Shelah-are harihe jiadeje. Shelah hu Nahshon-are harihe jiadeje.

³³ Nahshon hu Amminadab-are harihe jiadeje. Amminadab hu Admin-are harihe jiadeje. Admin hu Arni-are harihe jiadeje. Arni hu Hezron-are harihe jiadeje. Hezron hu Perez-are harihe jiadeje. Perez hu Judah-are harihe jiadeje.

³⁴ Judah hu Jacob-are harihe jiadeje. Jacob hu Isaac-are harihe jiadeje. Isaac hu Abraham-are harihe jiadeje. Abraham hu Terah-are harihe jiadeje. Terah hu Nahor-are harihe jiadeje.

³⁵ Nahor hu Serug-are harihe jiadeje. Serug hu Reu-are harihe jiadeje. Reu hu Peleg-are harihe jiadeje. Peleg hu Eber-are harihe jiadeje. Eber hu Shelah-are harihe jiadeje.

³⁶ Shelah hu Cainan-are harihe jiadeje. Cainan hu Arphaxad-are harihe jiadeje. Arphaxad hu Shem-are harihe jiadeje. Shem hu Noah-are harihe jiadeje. Noah hu Lamech-are harihe jiadeje.

³⁷ Lamech hu Methuselah-are harihe jiadeje. Methuselah hu Enoch-are harihe jiadeje. Enoch hu Jared-are harihe jiadeje. Jared hu Mahalaleel-are harihe jiadeje. Mahalaleel hu Cainan-are harihe jiadeje.

³⁸ Cainan hu Enos-are harihe jiadeje. Enos hu Seth-are harihe jiadeje. Seth hu Adam-are harihe jiadeje. Adam hu God-are harihe jiadeje.

4

Iesuhu mu sisë vaejoro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hejade God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovavamu hegoro Jordan jovoho vunugo'irögoro God-are Aru'ahuhu uavajire a rumo'e sa'a göre ë va'o juvadeje.

² A rumo'e sa'are juvamu gagorovo Iesuro God-are jöho ahöjoro Satan-ro hesi dëho bijioho gabe va'adoho majae aho'o 40 barëjadeje. Bijioho ga'i hijamu evare majaroho Iesuro ioho bogo ijë'e ma-hibe va'oromo ë majaho barëjamu vadunëro hömadeje.

³ Vadunëro hömamu Satan-ro ri'öromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'o ho ave munëho uavego iraejajo.

⁴ Iraejajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'o ho bogo maho raromo'aruëjo.

⁵ Ehi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae ba'ojiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'o ho ëho ma-burëro röjahi barëjadeje.

⁶ Röjahiromo uavadeje: Eöri ari'o ho aho'obëhe naro bojami barë'ejö jero mueberomo ë bövi bise'o maho ujuoho'iranego. Ehesi bëhoho ë öri ari'o ho naro baejë'ero jevë'ero ae rahu bojëmi'i negë'o ho iae bojëmaje höjo.

⁷ Ehuni jae hu uvene aho röjehijë'o ho aho'obëhe jasi jio'amo'ajëjo.

⁸ Jasi jio'amo'ajëjamu Iesuro uavadeje: Röhu God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

⁹ Ehi uavamu Satan-ro Iesu Jerusalem hu'irae baeromo ajiomadoho ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojio ë nugamu namijadeje. Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'o ho avehuro nami'i jörö'örovëjo.

¹⁰ Ehesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja avoho muebejamu'aruëjo.

¹¹ O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavöjööni. Ehuni jörö'örovëjo.

12 Jörö'örovëjambu uavadeje: Röhu God-are jöho ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo.

13 Ëhi uavamu Iesuro mue gö gö aho'o vaejoro Satan-ro hesi dëho bijioho ganugoromo vuonugo va'adeje majae eni jiego vuonorö'ö rueröhëro.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo mu vaejade jöhoje.

14 Va'amu iae Iesuro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo vuonorö'öromo Galilee sa'are va'adeje. Va'amu huhu rovade jöho ë sa'aho aho'obëhe heruomadeje.

15 Iesuro Jew rajehu God rajahjarue osare osare jöe röjëhibe juvamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu a mae höjo.

Iesuare ame Nazareth rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

16 Ëhi'amu Iesuro jöe röjëhibe juvoromo urimë'i asisö'o'ere hiromo böviraejade amore Nazareth ë rovadeje. Rueromo nuho majae rovamu amo göre göre va'oromo ë'ajëhi ëhi huro God rajahjarue osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adaho'i ri'ö namijadeje.

17 Namijamu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivade jö'e suroho ae göëro bojamijadeje. Bojamamu Iesuro baeromo jiovö'öromo ave jajivade jöho nahoromo bihororomo adahoromo

18 uvadeje:

Badare Aru'ahohuro nasi simanore rumorovevajëjo Badaro hesi Aru'ahoho nasirire bamë'ëro jië'ëro.

Huhu bamade hesi bëhoho naro hesi jö maho baeromo bogo eni jië'e aribövioho majëhi'irodego bamade höjo.

Huro na remö'öjade höjo naro va'oromo tövëvë'e aribövioho uë'irodego: Jiovo rëmö'ö'irode majaho rovë'e höjo.

Nuni tugorohëvë'e aribövioho uë'irodego: Nuni dadovëho'irode majaho rovë'e höjo.

Remö'öjade höjo sisëhu ruahö'öjëvë'e aribövioho naro manö bamëvo'irodego.

19 Naro ae uë'irodego: Badahu ajëmi'iröhe majaho iae rovë'e höjo.

20 Ëjöho adahonugoromo Iesuro suroho huhoho taemoromo osa muebejaje aho sionëro bojamiromo jö bëhoho röjëhi'i sa'aro hijadeje. Hijamu gatorovo ë osare raromare ariböviohuro ae aho'obëhe he'i Iesu gemu ërimahareje.

21 Ërimahamu uëvadeje: God-are jö adahamu hejarije ë hesi muoho aviavejö'e rovë'e höjo.

22 Iesuro ëhi jië'e jöho jövamu hegorovo ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu jö mae jövajëromo hesi huë ma jöho heromo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uvoruomadeje: Ëiaho bogo a börömehu jio'i hu Joseph-are harihe höjo.

23 Ëhi uvoruomamu Iesuro uëvadeje: Ave uhu jö atarujoho jemëro ëhi ue'a'arujëjo: Oso muebejanue aho jero jasi ajamirovego mae javajo. Ëhesi bëhoho jemëro ueromo ë'arujëjo: Arue Capernaum amore mu vaejane ë hesi jö hejaroho ëhi jië'e muoho ave jasi amoro vaejago no gavarejo.

24 Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhjarue aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo ma uehorovavuarue höjo. Bogo mae bogajo.

²⁵ Rõhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Elijah-hu hijade majaroho ave Israel sa'are magonaho dorue aho'obëhe jio'amade höjo. Evare majare ëni bogo mae bogo rovadoho vadune niö'i gemu rõhu döre manaere 6 ëhi barëjë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'obëhe majae ëgobövie vadune raromare höjo. Vadune raromamu evare

²⁶ magonaho dorue aho'obëhe ave Israel sa'are raromarocho God-ro Elijah hesi sa'a rajo magonaho doruoho bogo gemu vadu'e ajamijöro jabumënioho nugö'ö'i sa'ae gö Sidon amonörire sa'are Zarephath amore hijade magonaho doruohuni gemu nugö'öjade höjo ajami'iröhego.

²⁷ O jö God-aro baeromo majëhinövade ae Elisha-hu hijade majaroho ave Israel sa'are sino jomo'e ae aho'obëhe jio'amade höjo. Rõhu Elisha-ro Israel raromarue jomo'e aribövi bogo ae gemu vadu'e jabesi sinoho avohëho'i Syria rajemu gemu a ihe Naaman hesi sinoho avohahade höjo.

²⁸ Ëhi majëhijamu hegorovo ë God rajahjarue osare raromarue ariböviohuro heromo sisë maro dë vörönimoruomadeje.

²⁹ Dë vörönëgamu ri'öromo Iesu amore jiamu guduamo baeromo amo'e dahoru bönure iojiomoromo dahoru vösöre suorovareje barado döre riravo'i baba'amo'irovo.

³⁰ Ëhi'o'i ë'oruomamu gëgorovo Iesuro jabesi ririre jioromo rëmö'öromo va'adeje.

Aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarovö'öjade jöhoje.

³¹ Va'oromo Iesuro abuejadoho abo Galilee sa'are Capernaum amore höröjjadeje. Höröromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahjarue osare va'oromo jöho röjëhijadeje.

³² Jöho röjëhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e mabëhe javavajëjo. Ëhi uvoruomade hesi bëhoho hesi birire baejë'ëro hu jöho majëhijadeje.

³³ Amo ë osare Satan-are a sisëhu dëre abuejë'e aho hijë'e jiadeje. Hijë'ëro ma-darugo'ö uvadeje:

³⁴ Hë-ajo. Iesu Nazareth rajoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Na ja ijumavuo'i ë'anuëjo. Na iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rovë'e a ma-maemu jië'e ae javajëjo.

³⁵ Ëhi uavamu hejë'i Iesuro uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjëjo. Höröjëjumu hejë'i uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu ë aribövi jabesi nunire sa'are behumorovadeje. Sa'are behumorovamu uhure a sisëhuro ë a hesi sino haho'ocho bogo ijumaho'i ma-höröromo va'adeje.

³⁶ Höröromo va'amu gagorovo ae aho'obëhe garomo tiöjëvamu uarovareje: Aveho rabu'e jöho höjo. Darugo'e jöho jövego a sisëhuro ma-burëro ejahoromo suorovo va'oruomaje höjo.

³⁷ Ëhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho ë sa'aho aho'obëhe he barëjareje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino avohëhade jöhoje.

³⁸ Rõhu a sisëho dëre jioromo hörö va'amu Iesuro God rajahjarue osare jioromo va'adeje. Va'oromo Simon-are osare va'adeje. Rõhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'ocho vörö'irae avohë'e jiadeje. Vörö'iraejumu Iesu uavareje: Na ja magonahoho ajaminëjo.

³⁹ Ajaminëjumu hegorovo Iesuro va'oromo bëhire ruaho'amo namiromo uavadeje: Vörö'iraejanuoho u'uhëjo. U'uhëjumu sino haho'ere

vörö'iraejadoho u'uhadeje. U'uhamu hejè'i ri'öromo iruno'e avohëhoromo i'imëmadeje.

⁴⁰ I'imëmamu majae beva'amu gagorovo ae rahu hesi ae guomo guome gö gö jiè'oho ujuoho rovamu Iesuro hesi övoho ae aho'obëhe jabesi sinore bamëho'ego marë'amonövadeje.

⁴¹ Marë'amo'ego aru'aho sisè ae aho'obëhe jabesi dëre raromarahuro suorovo va'onövareje. Suorovo va'iè'iroho ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajè'ego heromo uënövadeje: Jöe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu èhi jiè'e jö jövade hesi bëhoho è aru'aho sisèho jaburo garomo uvareje: Hu böröme namiromo ae ajëmaje aho hõjo.

Iesuhu Judea sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

⁴² Èhi è'è'ëro sisonuvamugo Iesuro ri'öromo va'oromo a rumo'e sa'are è hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe hu nahobe rovareje. Nahobe rueromo gavare è hijamu gagorovo nijo'iraeromo uavareje: Nadi va'i rueromo no'o hijëjo.

⁴³ No'o hijëjumu hegorovo uëvadeje: Iae mae uevarujëjo röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho è jöho amo ioro'iorohu'o majëhibe va'ejöjo è hesi bëhoho God-ro èhuni remö'öjumu rovè'ëro.

⁴⁴ Èhi'onugoromo Judea sa'are God rajahijarue osare osare jöho majëhibe juvadeje.

5

Iesuare ijore ijore jijthoröhego Iesuhu aevoromo a uëvade jöhoje.

¹ Iae Iesuro Gennesaret e'u riröre namijadeje. Namijamu ae aho'obëhe God-are jöho he'i tagavoromo bijimö'örovobe rueruomadeje.

² Rovamu Iesuro namiromo gavadeje boat niö'i e'u riröre raromëvo'i visu suovarue aribövioho rori'o raromoromo viöho u'ovamu.

³ Èhi ganugoromo boat gemu Simon-are boat-re ajio hiromo Simon uavadeje: Ave riröre jioromo biduohö'öjogo rori'o va'ajo. Rori'o va'a uanugoromo gavade eni jiamu gagorovo boat-re èhi hiromo jöho röjëhijamu rue sa'are raromare ariböviohuro heruomadeje.

⁴ Heruomamu Iesuro hesi jöho jövobe va'ojuvo barëjumu Simon uavadeje: Ave jasi boat-oho baeromo e'u umahè'inö huo'öbe va'oromo ja'o jasi ariböviohu'o viöho ba'amorëjo èhuro visue aho'o suovo'irarije hõjo.

⁵ Suovo'irarije hõjumu Simon-ro uavadeje: Tisa èho iae mae hõjo röhu no vahi bövie visu suovo'i è'o gabe rovaroho gavare hõjo bogo eni javuamu. Röhu jero uè'ego èhuni viöho ba'amo'ejöjo.

⁶ Èhi uanugoromo viöho ba'amoromo visue aho'obëhe suovamu viöho dadorovo'iè'adeje.

⁷ Dadorovo'ia'amu gagorovo Peter-mëro jabesi a ioro'iore boat göre arijaruoho övëro uëvareje: Ro ajamuihëjo. Ro ajamuihëjumu rueho jaburo rueromo ajëmiromo visue aho'obëhe suovoromo è boat niö'ire bahijamu irijiomoromo diruvëvo varijëne jiadeje.

⁸ Èhi'amu gagorovo Simon Peter-ro Iesuare bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada na remo va'ëjo. Na a sisè jevajëjo.

⁹ Peter-mëro visue aho'obëhe mae suovoromoromo tiöjëvè'ëro jiè'ëro èhu'ëro èhi uavadeje.

¹⁰ Peter-më tiöjëvo'i James'o John'o jabu'o tiöjëvadeje. Röhu James'o John'o jabumë Zebedee-are harihe jëvadeje. Jabumë Simon'o gemu

mae muoho vaenövareje. Amo tiöjövamu Iesuro Simon uavadeje: Nadi juhuonivonëjo. Aviavejõ'e aevoromo ja bogo visuoho gagovo'i ae mago-nahe gagovëvo'iramu nasinõ jioruomo'ajëjo.

11 Èhi jövamugo boat-re rueromo ravo'amoromo boat-oho jagu ömëvo va'lo nie'uahore ötöjövareje. Ötöjëvonugoromo jabesi muoho bövioho bise'oho vuonugo'i aevoromo Iesuare ijore ijore jijihonövareje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

12 Iae Iesuro amore hijadeje. Hijamu ae gemu sino haho'e jomemu jië'ohuro rueromo Iesu garomo ague aho hiromo ëninamiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Èhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuejo.

13 Ajemi'anuejamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje.

14 Sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Naehu èhi ë'odoho nadi aho huruoho majëhinëjo. A'i ma-va'oromo jasi sinoho priest røjahijego ga'irajo. Èhi'oromo Moses-hu uövuade èhi jië'e suvuoroho God-are örobojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo.

15 Bogo aho huruoho majëhi'iröhego uavadeje röhu ë huhu vaejade mu jöho börömo mae rumorovamu ae gö gö hebe va'oruomadeje. Hebe va'oruomë'ëro ae aho'obëhe rueromo gagovoruumadeje hesi jöho heruomo'i huro jabesi sino haho'oho ajëmego marëjëvo'iröhego.

16 Ro gagovoruumamu gëgorovo Iesuro a rumo'e sa'are va'lo hiromo God-are örire jöe jövadeje.

Övo hörü'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

17 Èhi'oromo iae Iesuro aribövioho jöho røjëhijamu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o èho jaburo hesi bëhire rarorumadeje. Urimë'i ë aribövioho ioro'iorohuro ë Galilee sa'are amo göre göre jioromo ioro'iorohuro arue Jerusalem amore Judea sa'are amo ioro'iorore jioromo rueruumë'ëro ë rarorumadeje. Raromamu Iesuro jöho røjëhiromo Badare darugoho baejë'ëro guomo'e a jabesi sino avohëho'iröhoho eni jiadeje.

18 Sino avohëho'iröhoho eni jiamu iae aëro övo hörü'e vuovahë'e aho maratuoroho giojimo barovareje. Barueromo osanõ bava'oromo Iesuare bëhire bamo'iröhe öroho nahareje.

19 Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe tagavoromo ojanoho urahë'e jiamu gagorovo ba'ojiomoromo javuoho dönõ dadövö'oromo maratuohu'o nume osare riravarue aribövi jabesi ririre Iesuare bëhire ë ba'amareje.

20 Ba'amamu gagorovo Iesuro gavade i'e rovere ariböviohuo hu mae uehorovoruumamu gëgorovo övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: Isiajo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo.

21 Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uarovareje: Asë'ëjo. Sareri ae höjo. Huro God sivoromo èhi jië'e jöho jövajëjo. Hu ma-ae höjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Èhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo.

22 Ëhi atamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo.

23 Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjêgo ja javojagojëni.

24 Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijêgo God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego. Ëhi uënuroromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Naro ja uavajëjo: Jero ri'öromo raromanue maratuocho banigöjomoromo baeromo jasirëro va'ëjo.

25 Va'ëjamu hejë'i ruehuro ae aho'obëhe jabesi nunire ri'öromo maratuocho banigöjomoromo baeromo God rajahibe hesirëro va'adeje.

26 Va'amü gagorovo ë aribövioho aho'obëhe tiöjëvamu juhuonivoromo God rajahiromo uarovareje: Asë'ëjo. No bogo gavarue muoho jaruvo gavë'e javuajëjo.

Levi-hu Iesuare ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

27 Ëhi'amü gagorovo Iesuro ri'öromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

28 Juvonövonëjamu hegorovo hesi muoho aho'o vuonugo'i ri'öromo aevoromo Iesuare ijore ijore juvonövadeje.

29 Ëhi'oromo Levi-ro Iesu rajahi'i sörö böröme hesi osare bamoromo Iesu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: Rueromo söröe ihëjo. Ihëjamu hegorovo tax baejarue ae aho'obëhe ëhi jië'e a ioro'iore aho'obëhe ëho jaburo ro gemuoro raromoromo ie ue'ahareje.

30 Ie ue'ahamu gëgorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue Pharisee ariböviohu'o Pharisee aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo dë vörönëgamu Iesuare aribövioho uëvareje: Jemë rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho ioho jovoho ue'aharujëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo.

31 Sisë höjamu hegorovo Iesuro uhu'e uëvadeje: Röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo.

32 Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho sisë vaejaruoho vuonugojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

33 Iae aëro Iesu uavareje: John-are jö hejarue ariböviohuro majae aho'obëhe God uehorovo'i ioho vuonugoromo hesi örire jöe ato'i arijarue höjo. O Pharisee jabesi jö hejarue aribövioho jabu'o ëhi jië'e muoho vae'i arijarue höjo. Jabumëhu ëhi ë'aruoho iae mae höjo. Röhu jasi aribövioho ioho bogo vuonugo'i ma-iemu jovemu ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo.

34 Rabëni ëhioho ë'arue höjamu hegorovo Iesuro uhu'e uëvadeje: I'o masuröhe a hesi söröre aemo'aemehu rueromo i i'ie'iroho jemë tu-göhevo'irarijoho na eni jëvajëjo o bogajo. Bogajo.

35 Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramü evare majare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ëgo jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

³⁶ Ĕhi uēnugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majēhiromomo uēvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuējo. Bogo havoromo dadovadiroho niögu i'oho baeromo bisemu tariö'öromomo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuējo. Ĕhi ē'ibejanējo niögu i'oho tariö'öjē'ero ēhuro sisērē'ibejajo. O niögu mamioho ēho nu ano'e gö jio'i i'oho nu ano'e gö jioromo ēhuro niögu mamiohu'o sisērē'ibejajo.

³⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'iē'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuējo. Ĕhi ē'ibejanējo jovohuro gatovoromo öghuro bibivoromo mi sinoho mamiēro jiē'ero tögömoromo ioro'ioremu dadorovego jovoho rova'ibejajo.

³⁸ A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuējo.

³⁹ Röhu jovo mami ue'ahē'oho aēro uvarue höjo: Mamioho mae höromomo ēhuni i'oho bijönimarue höjo. ĔJew rajehu Iesuale mu i'o bijönimarue jöho Iesuro uhu'e ēhi majēhijadeje.

6

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumēro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömhuro ioho babovoromo övėro uhiromomo ue'ahobe va'oruomadeje.

² Ioho övėro uhiromomo ue'ahobe va'amu gėgorovo Pharisee aribövıēro uēvareje: Jaruvoho nuho majae höjo. I avoharujoho ēho nuho maja hesi jögoroho aharujējo. Rabēni ēhi jiē'oho ē'arujējo.

³ Ĕ'arujējamu Iesuro uēvadeje: David nosi a bōrōme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi aribövıohu'o hömėvamu hegorovo huhu ē'ade jö God-are surire adaharujoho ēho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujējo.

⁴ David-ro God-are osare va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuhoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövıohu'o i'imėmamu ue'ahare höjo. Ĕhi jiē'e ioho aho bogo ue'aho'i hesi ma-priest-ėremu ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ēhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ē hesi jöho bogojiade höjo.

⁵ Ĕhi uēnugoromo uēvadeje: God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahē'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁶ Ĕhi uēvė'ero Jew rajo jabesi nuho majae gö'o rovadeje. Nuho majae gö'o rovamu Iesuro God rajahjarue osare va'oromo hesi jöho röjēhijadeje. Amo ē osare övo manōrire övo hitahi guomahē'e aho hijē'e jiadeje.

⁷ Jew rajo jögoru öri röjēhijarue aribövıohu'o Pharisee aribövıohu'o ēho jaburu Iesuale jö sisēho nahoromo uvareje: Iesuhu guomo guomo'e aribövı jabesi sino avohėhė'oho noro a masijoho huruoho majēhiromomo uē'ejarējo: Iesuro a ajėmaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ĕhi uvoromo jabumėro ma-hu gemu ėrimahareje ga'iro nuho majare hu guomo guomo'e aribövı jabesi sinoho avohėhego o bogo.

8 Ērimahamu Iesuro gēromo uvadeje: Jabumē ēhi ēhi uehorovaruē uvoromo ōvo guomahē'e aho uavadeje: Ro ave nosi riroro namijējo. Namijējamu ro jabesi ririre namijadeje.

9 Namijamu hu bijōnimoromo ērimaharuoho Iesuro uēvadeje: Na ave jōho uē gē'i'ejējo. Nosi nuho maja hesi jōgoroho diehi hōjo. Nuho majaroho na ae mae vaejēvo'ejarējo o sisē vaejēvo'ejarējo. I'ovēvo'ejarējo o muo'amo'ejarējo.

10 Ēhi uēnugoromo uherihoromo ē aribōvioho aho'obēhe gēnugoromo ōvo guomahē'e aho uavadeje: Jasi ōvoho nugō'ōjējo. Ēhi uavamu hegorovo ōvoho nugō'ōjamu marējadeje.

11 Marējamu rue aribōviohuro gavare Iesuro ē aho ajami'ego marējamu gagorovo dē vōrōnēgo avohadeje. Dē vōrōnēgamu jōe atoromo uarovareje: No Iesuare ōriroho diehi'o'ejarējo.

Iesuhu hesi apostle 12 baejēvade jōhoje.

12 Ēhi'o'irōgoro Iesuro God-are ōrire jōe jōvo'iro dahorure ajiomadeje. Ajio hiromo vahi bōvie God-are ōrire jōe jōvobe va'ojuvo ēhi sisonuvadeje.

13 Sisonuvamu gagorovo hesi ijore ijore jijiharue aribōviohuro ruejōro uvēvadeje. Uvēvoromo rovamū ae aho'obēhe 12 hesi baejēvadeje. Baejēvoromo uēvadeje: Jemē nasi apostle jēvajējo.

14 Iesuro Simon baejadeje. Baeromo iho gōho Peter jumuvadeje. O Peter-are ōho Andrew baejadeje. O gōho James John Philip Bartholomew

15 Matthew Thomas o James Alphaeus-are harihe o Simon aehu uvaruoho Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimaje aho

16 o Judas James-are hariho o gōho Judas Iscariot ē aribōvioho baejēvadeje. Judas Iscariot Iesuni hiruēmiromo a jabesi ōvore bojēmi'irōhe aho jiadeje.

Iesuhu a jabesi sino avohēhade jōhoje.

17 Ēaribōvioho baejēvonugoromo Iesuro jabu'o gemu mae abueromo enure ē namijadeje. Namijamu hesi aribōvie aho'obēhe mae o a ioro'iorohu'o arue Jerusalem amore jioromo Judea sa'a ioro'iorore jioromo nume Tyre amo Sidon amo jiajinō sō jovo bēhire sa'are jioromo ae aho'obēhe mae ē ro riravareje

18 Iesuare jōho heruomō'i huro ajēmego jabesi sino haho'oho marējēvo'irōhego. Ro riravamū a sisēhu dēre abuejēvē'ero i'u baejarue aribōvioho Iesuro ajēmamu marējēvadeje.

19 Marējēvamū ae aho'obēhe gavare Iesuare darugohuro rueromo guomo guomo'e ae aho'obēhe ajēmamu gagorovo Iesu rēho'i ē'o gavareje ēhuro guomo guomoho barējēvo'irōhego.

Huē mae baerōhe aribōviohu'o huē vavaene baerōhe aribōvi jabesi jōhoje.

20 Ēhi'amu Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho gēromo uēvadeje:

Bōvi bise'o rumo'e aribōvioho jemē huē mae jēvajējo
God-ro muebejēvego hesi aharire mae raromō'i'ē'ero.

21 Avevejō'e hōmēvaje aribōvioho jemē huē mae jēvajējo
maja ijonōho eni da'uēgo'i'ē'ero.

Avevejō'e nierusuburu'e bamaruje aribōvioho jemē huē mae jēvajējo
maja ijonōho nimoroho'i'ē'ero.

²² Jemëhu God-are A Maho na uehorovevamu aehu gëromo bijönëgoromo nu huodëgoromo sivëgoromo jemesi ihoho sisë höromo vuonugëh'oho huë mae jëvaje höjo.

²³ Jabuhu ëhi sisë vaejëvë'iroho jemëro hirohiromoromo nimoroho avohorëjo God-hu suvoro jemëni ö'idöre bamëhajoho börome jië'e jiaje. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövore aribövi jabesi örire ëhi gemuoho sisë vaejëvonövore höjo.

²⁴ A'i bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo. Jemesi bövi bise'o maho ujuoho barëjë'ëro ijonöho bogo ujuoho hesi jëvajëjo.

²⁵ Avevejö'e da'uëgë'e aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture vadunëro vuovëvo hesi höjo.

Avevejö'e nimoroharuje aribövioho vaevë'e jëvajëjo.

Maja viture huë vavaene baejë'i nierusuburu'e bae hesi jëvajëjo.

²⁶ Ae aho'obëhe jemesi jö ma-mabëhe atë'oho vaevë'e jëvajëjo. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro God-are jö huotuhuotovoromo majëhinövore aribövi jabesi örire ëhi gemuoho mae atonövore höjo.

Nu huodaguarue aribövi jabesi örire noehu huë baejëvo'iröhe jöhoje.

²⁷ Röhu jemë nasi jö hejaruje ariböviohumë ave jöho majëhi'ie'ajëjo. Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë nu huodëgarue aribövioho mae vaejëvorëjo.

²⁸ Jö sisë uëvarue aribövioho jö mae uërëjo. Sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo.

²⁹ Aehu a'isabi gönö anagë'iroho hunuorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo. Aehu niögu gö baeniahijë'oho nadi nijio'iraejago niögu göhu'o bae'irajo.

³⁰ Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamijë'oho bojaminëjo. Aehu jasi mae sisë baejahë'oho nadi uanëjo: Sionëro bojemëjo.

³¹ Jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo.

³² O jemë huë baejëvarue aganothemü huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o huë baejëvarue aganohe mana huë baejëvarue höjo.

³³ O jemë mae vaejëvarue ariböviohemü mae vaejëvë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o ëhi gemuoho ë'arue höjo.

³⁴ O uvë'oho: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövi bise'o ma-jahuri ae gö bojëmijë'oho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o uvoruomaje höjo: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövioho bise'oho ma-jahuri ae gö bojëmiarue höjo.

³⁵ A'i jemë nu huodëgarue aribövioho huë baejëvorëjo. Mae vaejëvorëjo. Nadi uvorëjo: Mana bojemi'aruë uvë'i jemesi bövioho bise'oho ma-bojëmirëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemë suvoro börome bojëmi'ajëjo. Ëhuro God-hu dö mare hijaje a hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-ro gëvaje a sisë jioruomoi' bogo mana mabëhe uvavë'e suvuore ëma baejarue aribövie jëvego gëgorovo huro ëma huë baejëvoromo ajëmijaje höjo. Huhu ë'aje ëhi jië'e mü vaejë'oho jemë hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo.

36 Ĕhuni jemesi Vavuehu jemēni vavaenimajēhi ēhi ae gōēni vavaeni-morējo.

Bogo dōro bamorovoromo a jabesi sisē mevo'irōhe jōhoje.

37 Nadi dōroho bamorovoromo a jabesi sisēho mevorējo. Jabesi sisē bogo mevē'oho God jemesi sisēhu'o bogo mevo'ajējo. Nadi a jabesi sisēhunioho i'uoho bojēmīrējo. I'u bogo bojēmijē'oho God jemē'o i'uoho bogo bojēmi'ajējo. A'i ae gō jabesi sisēho uehorovoromo vuonugorējo. Ĕhi ē'ē'oho God-ro jemesi sisēhu'o uehorovoromo vuonugo'ajējo.

38 Ae suvuorēmīrējo. Jemē ēhi ē'ē'oho God-ro jemē'o suvuorēmī'ajējo. Bōrōmo mae suvuorēmīromō jemēro övoho avoho'iramū sōrō va'ēne ē bamēho'iramū övo duvahoho rarovoromo oteroho'a'ajējo. Bogo bise'o vadu'oho suvuorēmī'ajējo. Jemē dimino'e bojēmē'ohuro ēhuro ē bojēmarije mino'e ēhi bae'a'arujējo. Iesuro ēhi jōvadeje.

39 Rōhu Iesuro rōjēhi'iro ave uhu jōho uēvadeje: Nuni sisē'e a gōhuro nuni sisē'e a gōho diehi öroho rōjahibe va'a'ajējo. Bogajo. Rōjahijē'oho jabumē niō'i'guare bejēvo va'a'ajējo.

40 Jō hejaruje aribōvioho jō rōjēhijaje aho na bogo iosiremiromō jō maho bae'a'arujējo. Jōho he barē'iramū evare jō rōjēhijaje aho va'ēne jēvo'ajējo.

41 Rōhu ja diehi'oromō ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namija-joho ga'i ijo bōrōmehū jasi nunire namijavajoho bogo gavanuējo.

42 Ijo bōrōmehū jasi nunire namijavajoho bogo gavē'oho ēhu'oho ja rabēni jasi aemo'aemoho uanējo: Isi ē'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahōjo. Sareri ae javajējo. Jasi nunire ijo bōrōmehū tugohavajoho jero urimo jahonējo. Jahonugoromō evare avoho garomō ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuējo.

Aho mu vaejajire garomō uvarueje: Hu mae o sisē hōjo. Ĕhesi uhu jōhoje.

43 Ijo maho bajo sisēho bogo rae'i ijo sisēho bajo maho bogo raejaje hōjo.

44 Ijoho bajoro garomō uvo'a'anuējo: Ĕijoho mae hōjo ēho sisē hōjo. Meso bōso uro'ie'iroho mesoremū uro'i bibē'e ijo sisēroho bogo uro'a'anuējo. Rihu'e grape bajo uro'ie'iroho ē ö'iremu uro'i bibē'e resu sisēroho bogo uro'a'anuējo. Ijo sisēhuro bajo sisēho rae'amaje hōjo. Ijo mahuro bajo maho rae'amaje hōjo.

45 Ĕhesi bēhoho a maho ijo maehū bajo mae raejajēhi ēhi jēvaje hōjo. A maho uehoro maēremū jabesi dē vōvōbajo'ere jēvē'ero mu maemu vaeruo-maje hōjo. A sisēho uehoro sisēremū jabesi dē vōvōbajo'ere jēvē'ero mu sisēmū vaeruomaje hōjo. Aēro diehi jiē'e uehorehū jabesi dē vōvōbajo'ere irijiomēvajoho jabesi jō'ero atarue hōjo.

Simano ma'e ahū'o simano sisē'e ahū'o javu vaejare uhu jōhoje.

46 Jemēro uevaruje hōjo: Bada ja no mu bojamuijanue aho javajējo. Ĕhi jiē'oho jemē rabēni naehū bojēmāje muoho bogo vaejaruje hōjo.

47 Rōhu ae rahu nasi örire rueromō nasi jō heromō ejehajoho ēhi jiē'e a hesi jōho naro uhu'e majēhi'ejōjo.

48 Ae gemuēro javue vae'ie'ade hōjo. Javue vae'irōgoro ēgobōvie umō abuejuvo munē'te sa'aho birohogoro öboho ē ruhoromō javuoho vaejade hōjo bibivorōhego. Javuoho vae barēromō hijamū jovo bōrōmēro ruo-moromō ē javuoho anade hōjo. Anamū javuoho mae vaejē'ero jiē'ero bogo orivo'i ma-bibivoromō namijade hōjo. Nasi jō ejehaje aho ē bibivē'e javu vaejade aho va'ēne hōjo.

49 A'i ae rahu nasi jö heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ejöjo. Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Röhu sa'aho bogo umo abueromo öboho ruho'i ma-sa'a döre vaejade höjo. Vaejë'ëro ë javuoho jövëro ro anamu datorovo barë nahonahovade höjo.

7

Rome raje muorovo simano vaejaje a hesi mu vaejaje a guomo'ia'amu Iesuhu ajamade jöhoje.

1 Iesuro hesi jöho ae aho'obëhe majëhinugoromo va'adoho va'o Capernaum amore hijadeje.

2 Röhu Rome raje muorovo simano vaejaje ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Hu bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje jiadeje. Hesi muemu vaejahaje ahuro hu'o hijadeje. Hijamu rue simano vaejaje ahuro ë iaho mae uehorovo avohadeje. Mae uehorovo avohamu rue aho guomo guomo böröme baejë'ëro guomo'ië'adeje.

3 Guomo'ia'amu gagorovo rue simano vaejaje ahuro Iesuhu a ajëmaje jöho hegoro Jew rajo a duvaho ioro'ioroho uëvadeje: Va'oromo Iesu uarego rueromo nasi mu vaejahaje a hesi sinoho avohahego marë'irajo.

4 Èhi uëvamu hegorovo va'areje. Va'oromo Iesu ëninamiromo uavareje: Èaho ajaminëjo. Hu a maego jaehu ajamijë'o ho iae mae höjo.

5 Hu sa'a gö raje höjo röhu huro ave sa'a rajoho no uehorovavuaje höjo. Uehorovavuajëro jië'ëro huro ajamuiromo ae uëvade höjo noehu God rajahijarue osaho vaejahuoröhego.

6 Èhi uavamu Iesuro ri'öromo jabu'o va'adeje. Va'oromo ë simano vaejaje a hesi osa bëhire rovamu gavë'i rue simano vaejaje ahuro hesi aho uëvadeje: Va'oromo Iesu birohoro uarëjo: Badajo. Nadi nasiroho rueromo u'uohe baejëjo. Na ae ma-bisë'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare rovë'o ho bogo maehu höjo.

7 Èhuni na uehorovoromo uvode höjo: Na ö'irodoho röhu na bogo maehu jevajëjo. Èhuni nadi rue'i ma-jö'ëro jöe jövego nasi mu vaejahaje aho marë'irajo.

8 Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Èhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'ëro nasi jöho ejëhoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'o ho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'o ho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'o ho: Mue ëhi ëhi vaejehë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Èhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Èhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marë'irajo. Èjöho baeromo Iesu majahirego he'irajo.

9 He'irajamu simano vaejaje a hesi ariböviohuro ë jöho bava'oromo Iesu majahijareje. Majahijamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromo huotorovoromo hu rihiomare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Èhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo.

10 Èhi uëvamu hegorovo rue ariböviohuro vuonorö rueromo simano vaejaje a hesi osare ro gavareje hesi mu vaejahaje aho mami'e marëjë'e jiamu.

Magonaho doru hesi harihu guomo raromamu Iesuhu ajamamu i'ovade jöhoje.

11 Ëhi'o'irögoro iae Iesuro Nain amore va'i va'adeje. Va'amu Iesure ijorajo ömo'ömohu'o a ioro'iorohu'o ae aho'obêhe mae hu'o va'oruomadeje.

12 Va'oromo amo rejo ojo bêhire hörö'ia'amu suorovo'ia'amu evare aëro guomê'e a hesi sinoho amore jioromo guavo'i giojimo baeromo rovareje. Röhu vaevê'oho guomê'e aho magonaho doru hesi harihu gemu'oho jiadeje. Amo raje ae aho'obêhe ë magonahohu'o rueruomadeje.

13 Rueruomamu Badaro magonahoho ganugoromo huni vavaenimamu uavadeje: Nadi nivonêjo.

14 Nadi nivonëromo rueromo sino bamare maratuoho rêhadeje. Rêhamu giojimo barovare aribövihuro ëhi riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro a juvijoho uavadeje: Jue'iajo. Naro ja uavajêjo: Guomanoho ri'öjêjo.

15 Ri'öjêjamu döro ri'ö hiromomo aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu gagorovo Iesuro harihoho vëmu hesi övore bamadeje.

16 Ëhi'amu gavê'i ae aho'obêhe juhuonivoromo God rajahiromomo uvoruomadeje: Asê'e jö God-aro baeromo majahuijaje a börömhuro nosi örire rovê'e hö uvoromo God-ro hesi aribövi nosi jöëni vavaenimê'e hö uvoruomadeje.

17 Ëhi'amu gagorovo ae aho'obêhe Judea sa'ahu'o sa'a ioro'iore bêhirohu'o Iesure jöho ëhi vaerovemu vaerovobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

18 Iesuhu ëhi jiê'e mu vaejade jöho John-are ijore ijore jijiharue aribövihuro John majahijareje.

19 Ëhi majahijamu hegorovo John-ro hesi aribövioho niö'iro ruejoro uëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Va'oromo Iesu ua garêjo: No uvaruêjo: God-ro ae nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajêjo. Na ja ë aho javajêjo. O na no muebe'ejarêjo ae göëro rueröhego.

20 Ëhi uëvamu hegorovo va'oromo Iesu uavareje: John bapataeto vaejavuaje ahuro uövuamu rovare höjo. Huro uövuade höjo: Iesu uarêjo: No uvaruêjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajêjo. Na ja ë aho javajêjo. O na no muebe'ejarêjo ae göëro rueröhego.

21 Ëhi uavamu hegoro evare Iesuro guomo guome gö gö juhuonini'oho aho'o aru'aho sisê'oho aho'o avoho'amadeje. Nuni tugorohê'e aribövioho aho'o jabesi nunoho dadovêhadeje.

22 Ëhi'oromo John-are ae niö'ioho uëvadeje: Va'oromo diehi gavarijoho hejarijoho John majahirego he'irajo. Uarêjo: Nöröro ae nuni sisê'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Hörü sisê'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marêjêvoromo jabesirire sisê sisêho barêjêhaje höjo. Hia'i sisê'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovê'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jiê'e aribövioho ajëmiromomo majêhijego God-are jö maho hejarue höjo. Va'oromo John ëhi majahirêjo.

23 Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevê'oho ë ahuro maho hi'a'ajêjo.

24 Maho hi'a'ajêjamu John-are ae niö'iohuro vuonorö'öromomo va'areje. Va'amu gavê'i Iesuro ë hesi bêhire gagovare aribövioho John-are jöho majêhiromomo uëvadeje: Urimê'ioho jemê rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho êho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue

anume va'aje ēhi uehorovaje aho na John ēhi jiē'e ae jiamu jemē ga'i va'arije hōjo. Bogajo.

²⁵ O diehi jiē'e ae ga'i va'arije hōjo. Na niōgu mabēhe sanu'e io'amē'e ae jiego ga'i va'arije hōjo. Rōhu ēhi jiē'e niōgu ma io'amoromo bōvi bise'o marohē'e ma baeromo raromarue aribōvioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue hōjo.

²⁶ Rōhu diehi jiē'e ae ga'i va'arije hōjo. Na John jō God-aro baeromo majēhijaje ae jiamu ga'i va'arije hōjo. Io'ajo. John iae hu ēhi jiē'e ae hōjo. Rōhu aveho hehējo. Jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'ioroho iosirēmiromo John hu bōrōmoho hōjo.

²⁷ Iae ē a hesi jōho God-are surire jajivoromo ēhi uvē'e hōjo:

Ave aho God nasi jō bajuvaje aho hōjo.

Ja va'iē'iroho naro hu urimo nugō'ō'iramu va'oromo ae uē'a'ajējo jaehu va'irane ōroho iogorahorōhego.

Ēhi jajivē'e hōjo.

²⁸ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ave sa'are raromarue aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo bōrōmoho jiē'e hōjo. A'i God-hu bōrōme namiromo muebejēvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromo dōroho jioruomajējo.

²⁹ Iesuro ēhi majēhijamu tax baejarue aribōviohu'o a ioro'iorohu'o aho'obēhe ē jōho heromo uvoruomadeje: God hu mae hōjo. Rabēni John-hu bapataeto vaerōhe jōho jaburo ejahē'ero.

³⁰ A'i Pharisee ōmo'ōmohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue a ōmo'ōmohu'o ē jōho heromo jabuhu ē'ojōro God-hu nimaje muoho juahovareje rabēni John-hu bapataeto vaerōhe jōho jaburo bijōnimē'ero.

³¹ Rōhu Iesuro hesi jō vituoho majēhiromo uēvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribōvi jemesi jōho uhu'e majēhi'iē'ajējo.

³² Amo ririre raromoromo jō bijōnimoruomaje asisō'oho jēvanovajējo. Amo ririre raromoromo asisō'o ioro'iorohuro ioro'ioroho uvēvoruomajējo: Noehu aninivoromo jemēni virikō huosihēharo jemēro bijōnimoromo bogo ejahuoromo javavarije hōjo. Noehu aninivoromo huē vavaeni'e jō iaroho jemēro bijōnimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije hōjo.

³³ Ēhesi bēhoho bapataeto vaejavuaje ae John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho wine jovoho bogo inōvade hōjo. Ēhi'onōvadoho jemēro ē jō bijōnimarue asisō'oho va'ēne bijōnēgamu John-are jōho bogo ejaho'i sisē'i uehorovoromo uvonōvariye hōjo: Aru'aho sisē dēre jiē'ero ēhu'ero ioho jovoho bogo ijaje hōjo.

³⁴ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje hōjo. Ēhi ē'ajoho jemēro ēhu'o bijōnimoromo uvaruje hōjo: Nōrō gahējo. Ioho mahunō'e iromo vōrō'e jovemu ijaje hōjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisē ioro'iorohu'o ēho jabsi aemo'aeme hōjo.

³⁵ Jemēro John-are muohu'o nasi muohu'o bijōnimaruje hōjo rōhu no God-are uehoro maho baejē'ero muoho vaejarue hōjo. Ēmu nimarue aribōvioho aho'o jaburo garomo uvoruomo'ajējo: God-are uehoroho iae mae hōjo. Ēhu'ero muoho vaejare hōjo.

Iesuhu Pharisee ae gemu Simon-are osare hiromo ē'ade jōhoje.

³⁶ Ēhi'amu Pharisee ae gemuēro Iesu uavadeje: Nasi osaro rovego no ie ijarējo. Ie ijarējamu ē a hesi osare va'oromo ie i'i sa'aro hijadeje.

37 Rõhu sisë magonahe gemuëro ë amore hijadeje. Hiromo hejade uvavamu: Iesuro Pharisee a hesi osare hiromo ie ijajë uvavamu hegorovo ridi'e ose munë huono mabëhiroho baeromo rovadeje.

38 Barueromo Iesuare dejonõ hõru bëhire hiromo nivoromo hesi nuni jovohuro Iesuare hõrure aho'amodivamu buejahoromo simano uohuro uhijahoromo hõroho dudõhahoromo ridi'e jovohuro otehahadeje.

39 Ëhi'amu gagorovo ë Pharisee ae Iesu uavamu rueromo i ijade ahuro uehorovoromo uvadeje: Ave aho jõ God-aro baeromo majahuijaje ae jio'ibejajo hu ga'ibejajo magonahehu ma'enajoho rahuo jio'i o diehi jië'e mue vaebe juvaje magonahe jiego ahego ëhuro mae jio'ibejajo. Ëhesi bëhoho hu magonaho sisë hõjo. Rõhu Iesuhu ë magonaho bogo avoho gavajoho ëhuro hu bogo jõ God-aro baeromo majahuijaje aehu hõjo.

40 Ëhi uehorovamu gagorovo Iesuro Simon ë Pharisee a hesi ihoho Simon uavadeje: Simon na jõ harihe majahi'ië'ajëjo. Majahi'ië'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Tisa iae mae hõjo. Majehego hejõjo.

41 Hejõjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae niõ'iehu ae gemu hesi õrيره moni mana sionehu bojami'irõhoho jëvade hõjo. Gõhuro 500 kina gõhuro 50 kina ë a hesi õrيره bojami'irõhoho jiade hõjo.

42 Rõhu bogo eni jëvade hõjo. Bogo eni jëvamu gagorovo moni bae'irõhe ahuro ë ae niõ'iehu moni bojami'irõhoho uehorovoromo vuonugëhade hõjo. Ëhi jië'o ho ë ae niõ'ioho di ahuro ë moni bae'irõhe a hesi õriroho bõrõme rajahi'i di ahuro ma-bisemu rajahi'ajëjo.

43 Rajahi'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Na uehorovoromo uvajëjo: Moni bõrõme bojami'irõhe ahuro ë moni bae'irõhe aho bõrõme rajahi'ajëjo ë hesi bëhoho huro moni bõrõmo mae uehorovoromo vuonugahë'ego. Rajahi'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja mae uevanuëjo.

44 Ëhi uaromo huotorovoromo magonahoho gavë'i Simon uavadeje: Ave magonahoho gavëjo. Naro jasi osare rovode hõjo rõhu ja bogo rajehiromo jovoho bojemijane hõjo nasi hõroho u'ojõro. A'i ave magonahohuro rajehiromo hesi nuni jovohuro nasi hõrure aho'amodegamu ëhuro u'ovehade hõjo. U'ovehoromo hesi simano uohuro uhijehade hõjo.

45 Ja bogo rajehiromo dudõhevë'e javajëjo. A'i ë magonahohuro naehu jasirire rovodevare evare aevoromo rajehiromo nasi hõroho dudõhobe rovë'e hõjo.

46 Ja bogo rajehiromo ninugu'e jovoho nasi simanoroho oteheho'i ë magonahohuro rajehi avohoromo ridi'e jovo mabëhohuro nasi hõrure otehehade hõjo.

47 Ëhuni uavajëjo: Ëmagonahohuro na rajehi avohë'ëro ëhu'ëro hesi sisë aho'obëhe jiadoho uehorovoromo vuonugë'e hõjo. A'i sisë ma-bisemu uehorovoromo vuonugëhë'o ho ëhi jië'e aribõvioho ma-bisemu rajehi'aruëjo.

48 Ëhi uanugoromo magonahoho uavadeje: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hõjo.

49 Vuonugahë'e hõjamu Iesu'o raromoromo i ue'aharue aribõvihuro jabesi uehorovoromo uvareje: Ëaho hu diehi jië'e aëro jië'ëro huro God-are muoho baeromo ae magonahe jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhaje hõjo. Hu ëhi jië'e muohu'o vaejaje hõjo.

50 Ëhi uvamu Iesuro magonahoho uavadeje: Jero nasi õrيره mae uehorovevamu God-ro ja baejavoromo maro ramë'e hõjo. Vaevë'e va'onëjo.

8

Magonaho göehu göehu Iesu'o gemu mae jijihoromo Iesu ajaminövare jöhoje.

¹ Ëhi è't'è'ëro Iesuro va'adeje. Va'oromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jö maho baeromo ae majëhibe amo masijore ininore ë va'adeje. Röhu hesi ijoraje 12-ho jabu'o

² magonaho ömo'ömohu'o ëhi Iesu'o gemu mae va'areje. Ëmagonahoho ioro'ioroho urimo aru'aho sisëhu dëre abuejëvo'i ioro'ioroho guomo guomo baejëvadoho Iesuro ajëmijamu marjëvadeje. Ëmagonaho jabesi ihoho göho Mary aehu uvaruoho Mary Magdalene jiadeje. Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 raro'v'adeje.

³ O magonaho gö hesi ihoho Joanna jiadeje. Joanna hu Chuza-are vabore jiadeje. Chuza hu a böröme Herod-are bövi bise'o muebejahaje ae jiadeje. Röhu magonaho gö hesi ihoho Susanna jiadeje. Ëmagonaho ömo'ömohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo jabesi bövi bise'o jëvadohuro ëhuro Iesumë rabe rabe bogo eni jëvajojo ajëmibe va'onövareje.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

⁴ Ëhi'amu iae ae aho'obëhe amo göre göre jioromo gagovamu sa'aho raro'vadeje. Rarovamu gagorovo Iesuro uhu'e majëhiromo uëvadeje:

⁵ Iae ae gemuëro hesi i uje ujuohoromo mure riremoli va'ade höjo. Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gagorovo aëro taemotaemovamu ugëro ro i barëjare höjo.

⁶ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jïë'e sa'are rireromade höjo. Rireromonu-goromo rijamu sahori'amade höjo sa'aho jovo rumo'ëro jïë'ëro.

⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro ujo ma hesi gemuoro riromo baba'amade höjo.

⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo maho aho'obëhe 100 100 ëhi rae'amade höjo. Uhu'e ëhi uëngoromo madarugo'o uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesuale ijorajo ömo'ömohuro uhu jö hesi bëhoho he'i ua gavareje.

¹⁰ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Èsubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Èhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo ëhuro nunëremu ga'i bëhoho bogo avoho ga'i hia'ëremu he'i bëhoho bogo avoho heruomoröhego.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

¹¹ Röhu ë uhu jö hesi bëhoho aviëhi höjo. I ujo hesi bëhoho God-are jöe höjo.

¹² Ujehu örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro rueromo jöho baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo ëhuro jabumë bogo ma uehorovoromo maroho va'oruomoröhego.

¹³ O i ujehu munë uhunö jïë'e sa'are rireromoromo riromo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo nimorohoromo jöho ejaharue

höjo. Ejahoromo jöho ma-döëremu baejël'ero majae ma-bunemu mae uehorovoromo Satan-ro dinëmego evare vuonugarue höjo.

14 Ujehu bibë'e resu resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo röhu jabesi muohuni nurunurumoromo monie bövie bise'e uehorovoromo ave sa'a hesirohemu nimoronimororohoromo ëhi jië'e muohemu uehorovaruohuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo.

15 Ujehu sa'a mare rireromade hesi bëhoho aëro jabesi dë vövöbajo'oho maëro jië'ero God-are jöho heromo ejahoromo ma'eno titimoromo biririvobe va'o ijonö rae avohoruomaje höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

16 Röhu iro bunol'iraejël'iroho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihil'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae osare rovë'oho ajivëvoröhego.

17 Nasi jö bëhoho rabe rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe ma-va'orahoro jio'a'ajëjo. O rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

18 Èhuni naehu jövaje jöho avo'avoho herëjo. Aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'oho ma-döëremu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

19 Èhi uëvamu iae Iesuare vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jaburo rovareje. Rueromo gavareje ae aho'obëhe tagavoromo öroho rarovë'ero hu jiajiroho bogo rue varijënoho jëvamu.

20 Bogo rue varijënoho jëvamu gagorovo aëro Iesu uavareje: Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja ga'i nimoromo amonö riravaruëjo.

21 Riravaruëjumu Iesuro ë aribövioho uhu'e uëvadeje: Iae hejajëjo. Röhu ae magonahe rahu God-are jö heromo ejahë'oho ëhuro ë aribövioho nasi vëme ö ömo'öme jioruomajëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

22 Èhi ë'ë'ero iae Iesuro hesi ijorajoho jabu'o gemu mae boat-re ajio hijadeje. Hiromu uëvadeje: Ruehego no e'u ioni gönö va'arëjo. Va'arëromo ri'öromo va'areje.

23 Ri'öromo va'aroho va'oromo Iesuro niavadeje. Niavamu gavë'i buru börömëro e'ure rovadeje. Bure rovamu jövëro hasaromo boat gagore abueromo irijiomoromo diruvëvo'ie'adeje.

24 Diruvëvo'ia'amu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo va'o Iesu ioromo uavareje: Asë'e Tisa vuovavuo'ie'ajëjo. Vuovavuo'ie'ajëjumu ri'öromo burohu'o hasajajë jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjumu buru rovadoho barë'i jovoho u'uhadeje.

25 U'uhamu gagorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni bogo ma uehorovevarujëjo. Èhi'amu rueho jaburo tiöromo juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

26 Èhi'amu Iesumëro e'u dëre va'adoho va'o Gergesa sa'are va'o baboro bejareje. Galilee sa'aho nume e'u ioni gönö jio'i Gergesa sa'aho ruhe ioni gönö jiadeje.

27 Gergesa sa'are va'o baboro bejamu gagorovo amo raje ae gemuëro rueromo Iesu birohadeje. Ëaho aru'aho sisë aho'obëhëro dëre abue'amamu simane huotorovë'e jiadeje. Niögu rumo'e ma-dë'ahobatëremu majae ëgobövie hibe rovë'e jiadeje. Osaroho bogo hi'i guavo'amarue munë gagoremu hinövadeje.

28 Hijë'ëro rueromo Iesu garomo jö'e dadovoromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromo ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Vuonugevëjo. Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo.

29 Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i aru'aho sisëhuro höröjoro Iesuro uavë'ego ëhuni uvadeje. Röhu urimoho ë aru'aho sisëhuro hu baenövadeje. Bae'ego aëro hu avoho mueberomo hesi övoho höröho tövaho'amonövareje. Tövaho'amo'ego ö'oho tarivo ruruhö'öromo aru'aho sisëhuro hesi uhure jië'ëro ua'ego a rumo'e sa'are va'onövadeje.

30 Ëhi ë'onövë'ëro Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Huhu ëhi uavade hesi bëhoho a sisë aho'obëhe siri va'ëne hesi dëre abue'amë'ëro jië'ëro ëhi uavadeje.

31 Ëhi'amü ë dë uhure sisë ariböviohuro Iesu ëninamiromo uaruomadeje: Nadi uönego no sisëroho revo'irarëjo.

32 Röhu mahe aho'obëhe aruhëre dahoru ahore gemuoro ie ue'ahamu gagorovo dëre sisë ariböviohuro Iesu uaruomadeje: Uövüego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo.

33 Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i rue sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

34 Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje.

35 Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. Iesuaro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e Iesuare hörü bëhire hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje.

36 Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade aho Iesuro ëhi ajami'ego marëhijajo.

37 Marëhijajamu Gergesa sa'a rajoho jaburo heromo sisë maro juhuonivë'ëro Iesu uavareje: Nosi sa'aho vuonugo'i va'ëjo. Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje.

38 Va'ia'amü aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'o ja'o hi'i negajëjo. Negajëjamu Iesuro nijio'iraeromo sionëro nugö'öromo

39 uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amoro va'oromo uënëjo: God-ro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. Ëhi uavamu rue ahuro va'oromo amo börömo jöe majëhibe juvo barëjadeje. Majëhiromo uëvadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

40 Ëhi'amu Iesuro boat-re vuonorö'ö rueromo ve e'u ioni gönö rovadeje. Rovamu ae aho'obêhe hu muebejë'ëro gavare rovamu gagorovo nimorohoromo rajahiruomadeje.

41-42 Rajahiruomamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Röhu hu aboje ihevae gemu jiadeje. Abojoho vadune aho'obêhe 12 rabu'e jiadeje. Amo guomo'ie'adeje. Guomo'ia'amu gagorovo Jairus-ro rueromo Iesuare hörü bêhire ague aho hiromu dinamiro mu uavadeje: Nasi osaro rueromo nasi abojoho ajamêjo. Ajamijêjamu hegorovo Iesuro hu'o va'adeje. Va'amu ae aho'obêhe hu'o gemuore êhi tatijiomobe va'areje.

43 Tatijiomobe va'amu gagorovo iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barê'i êhi jiemu jio be va'adoho vadune aho'o 12 barêjê'e jiadeje. [Hesi ijo baje doctor jabesi örire bu'ö barêjadeje.] Röhu ajami'iröhoho bogo eni jêvê'ëro êhi jiemu jiadeje.

44 Ëhi jiemu jiê'ëro ë magonahohuro Iesuare dejonö rovadeje. Rueromo niögu vituoho rêhamu gavê'i kö rovadoho ijoho bogo rovadeje.

45 Ijoho bogo rovamu Iesuro ae uêvadeje: Ja rahuaro rêhevane hõjo. Rêhevane hõjamu hegorovo ae aho'obêhe uavareje: No bogo rêhavê'e javuajêjo. Rêhavê'e javuajêromu Peter-ro uavadeje: Tisa ja rabêni êhioho uövuenuêjo. Ae aho'obêhe jasi bêhire jijihoromo tatijiomavaruêjo.

46 Tatijiomavaruêjamu uêvadeje: Iae aëro rêhevade hõjo. Na hejajoho nasi darugoho ae ajêmi'i gö va'ê'e jiavajêjo.

47 Va'ê'e jiavajêjamu ë magonahohuro garomu uvadeje: Naehu Iesu niögu rêhodoho bogo subivo varijênoho jevajê uvoromu juhuonivadeje. Juhuonivoromu butubutumobe rueromu Iesuare hörü bêhire ague aho hijadeje. Ague aho hiromu ae aho'obêhe jabesi nunire Iesu uavadeje: Na êhi marêjevojöro negamu êhuni rêhavode hõjo. Rêhavamu êhuro ma-burëro marêjevade hõjo.

48 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Abojêjo. Jero na mae uehorovevamu êhuro marêjavê'e hõjo. Vaevê'e va'onêjo.

49 Iesuro êhi uavamu gavê'i ae göëro Jairus-are osare jioromu rueromu uavadeje: Jasi abojoho mami'e guomê'e hõjo. Êhuni mino'e tisaho u'uoho bojamêjo.

50 Mino'e u'uoho bojamêjamu Iesuro mu'öjahiromu Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i mae uehorovonêjo. Êhi jiê'ohuro jasi abojoho i'ovo'ajêjo.

51 I'ovo'ajê unugoromu Iesuro Jairus-are osare va'oromu Peter John James magonaho harihu hesi vëmu vavu'oho êho jaburo hu'o va'ojöro uê'i a ioro'ioroho nijio'iraejêvadeje.

52 Nijio'iraejêvonugoromu osare va'oromu gavade ae aho'obêhe magonaho hesi jöêni nierusuburu'e bamoromu jabesi muo'amorovamu gëgorovo Iesuro uêvadeje: Nadi nierusuburu'e bamohêjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajêjo.

53 Ma-niavajêjamu hegorovo ruoho jaburo garomu uvareje: Magonahoho iae mae guomê'e hõromu Iesu sivoromu ijo'ijahareje.

54 Ijo'ijahamu Iesuro va'oromu magonaho hesi övore ma'enoromu maradugo'o uvadeje: Bësu ri'öjêjo.

55 Ri'öjêjamu magonaho hesi aru'ahohuro vuonorö'ö rovamu hejê'i ma-burëro ri'öjêjadeje. Ri'öjamu gagorovo Iesuro uêvadeje: Ie bojamego ijajo.

⁵⁶ Ëhi'amu vëmu vavu'oho tiöjêvadeje. Tiöjêvamu Iesuro uêvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho uêrêjo.

9

Iesuare ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho uêvadeje: Ro gemuoro gagovohêjo. Gagovohëromo rovamu uêvadeje: Jemêhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajêjo êhuro jemêro Satan-are a sisê a dêre jio'amê'oho rarovö'ö'amoromo guomo guomo'e aribövioho ajëminövo'irarijêgo.

² Êjöho darugoho bojëmijê'e jevaje êhuni va'oromo God-hu bëröme namiromo muebejevaje jöho majêhibe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe jijihorêjo.

³ Ëhi uëromo uêvadeje: Va'iê'iroho bövioho bise'oho nadi ujuohorêjo. Ha'itoho esöho iruno'oho ijo bajoho nadi ujuohorêjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorêjo.

⁴ Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromöjörö uêvamu va'oromê'oho êhuremu raromoromo va'onövorêjo.

⁵ O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodêgê'oho amoho nugo va'irögorö jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi höru hitahire jiajoho sa'aro riremö va'ego ê amo rajohuro garomo uvo'irarêjo: No sisê ê'ê'e javuajêjo.

⁶ Ëhi majêhijamu hegorovo Iesuare ijorajoho jaburo ri'öromo va'areje. Va'oromo jö maho majêhibe guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho ajëmibe ame aho'o jijihareje.

Herod-hu Iesuare jö heromo dadivade jöhoje.

⁷ Iae Galilee sa'are a bëröme Herod-ro hejade uvoruomamu: Iesumëro êhi jiê'e mu masije vae'amê'e hö uvavamu hegorovo Iesuare jöho uehorovoromo uvadeje: Diehi'oromo ê'ajêjo. Êhesi bëhoho hu hejadeje a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjê'e höjo. Êhu'ëro êhi jiê'e muoho vae'amaje höjo.

⁸ O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovê'ëro ê'ajêjo. O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Mami gö'te jö God-aro baeromo majêhinövare aribövioho röhu gemuëro i'ovoromo ri'öjê'ëro ê'ajêjo.

⁹ Ae göëro göëro jöe gö gö êhi atavamu hegoro Herod-ro dadivamu uvadeje: Nani ê aho bogo John-hu höjo. Mami'e na John-are sönöho tariojahode höjo. Röhu ê mu masijo vae'ego aehu garomo ato'ego na hejajoho ê iaho rahuo höjo. Êhi uvoromo Iesu ga'i nimadeje.

Iesuhu ae aho'obêhe 5,000 da'ujêhade jöhoje.

¹⁰ Ëhi'amu apostle ömo'ömohuro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No êhi êhi ê'oromo rovare höjo. Rovare höjamu Iesuro söjêvoromo Bethsaida amore jabesi sivue raromö'i va'areje.

¹¹ Bethsaida jabesi sivue raromö'i va'i va'amu ae aho'obêhe ê jöho heromo rueruomadeje. Rueromo bihoruomamu gëgorovo Iesuro uêvadeje: Iae mae rovê'e jêvajê uënugoromo God-hu bëröme namiromo muebejavuaje jöho majêhiromo guomo guomo'e aribövioho ajëmijadeje.

12 Ĕhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijoraje 12-ho jaburo rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae hōjo. Ĕhuni ave aribōvioho rēmō'ōjego ave bēhire amo masijore amo ininore va'oromo ie nahoromo ue'ahoromo momorō'ō'irarējo.

13 Momorō'ō'irarējamu uēvadeje: Bogajo. Jemēro iruno'o'oho da'uojēhirējo. Da'uojēhirējamu uavareje: Iae mae hōjo rōhu no ie ōvo gō mine visue niō'i ēhemu javuo'i gō bogojavuajējo. O na ja uōromo ē'anuējo noro va'oromo ave aribōviohuni ie imo'amajōro. Ae aho'obēhe jjiē'ero no bogo eni javuajējo.

14 Ĕhi uavare hesi bēhoho ama'e aho'obēhe 5,000 rabu'e ē raromē'ego ēhuni uavareje. Ĕhi uavamu Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Uēvego 50 50 rabu'e hahagu hahagu gagovoromo ēhi raromobe va'arējo.

15 Raromobe va'arējamu rue ijorajoho jaburo uēvamu ae aho'obēhe ēhi raromobe va'oruomadeje.

16 Ĕhi raromobe va'amū gagorovo ie ōvo gō mine visue niō'i ujuoho rovaroho ēho Iesuro ujuohoromo ō'idōho sioroho garomo God huē mae uavadeje. Huē mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho i'imēmijamu suvuorēmijareje.

17 Suvuorēmijamu ae aho'obēhe ue'ahamu da'uēgadeje. Da'uēgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esōe aho'obēhe 12 aego'amareje.

Iesu hu ēhi jjiē'e ae jiaje jōho Peter-hu jōvade jōhoje.

18 Ĕhi'amū Iesuro huro hesi sivue parie vaejamu evare hesi ijorajoho jaburo hu'o raromareje. Raromamu gagorovo uēvadeje: Na rahuo jevaje jōho ae aho'obēhe diehi atoruomaje hōjo.

19 Diehi atoruomaje hōjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja John bapataeto vaejavuonōvane ahuro rovē'e javajējo. A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Ja Elijah-ro rovē'e javajējo. A ioro'iorohuro uvoruomaje hōjo: Mami gō'e jō God-aro baeromo majēhinōvarije aribōvioho rōhu jero gemuēro i'ovoromo rovē'e javajējo.

20 Ĕhi uavamu Iesuro uēvadeje: Rōhu jemē nasi jōho diehi ataruje hōjo. Diehi ataruje hōjamu Peter-ro ri'ōromo uavadeje: Ja God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamuijanue aho javajējo.

Iesuhu huē vavaeni baeromo guomorōhe jō jōvadohoje.

21 Javajējamu Iesuro jōho darugo'o majēhiromo uēvadeje: Ĕjōho nadi aho huruoho majēhirējo.

22 Ĕhi uēnugoromo uēvadeje: God-ro ēhi bamē'ero ēhu'ero hesi A Maho naro vi'ehe huē vavaene bōvie bise'e bae'ejōjo. Jew rajo a duvaho ōmo'ōmoho priest masijoho Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōvioho ēho jaburo na bijōnegoruomo'ajējo. Bijōnegoruomo'iramū aēro anego'iramū guomevo'ajējo. Guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ō'ejōjo.

23 Iesuro hesi ijorajoho ēhi majēhinugoromo ae aho'obēhe uēvadeje: Ae rahuro nasi ijore ijore juvo'i nimē'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i vae majae uvonējo: Iesuarē jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevē'oho iae hesi hō uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonōvonējo.

24 Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ehemu uehorovë'oho ijonôho guomo ôriro va'a'anuêjo. O ja nasi jôeni guomë'oho ijonôho maro hi'a'anuêjo.

25 Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obêhe bae barë'i rôhu arijo'arije ijumorovë'oho o sisërërovë'oho na ja êhuro mae javo'ajêjo. Bogajo.

26 Êhesi bêhoho ae rahu nasi jôeni o naehu majêhijaje jô hesi jôhuni javojêgë'oho u'emu God-are A Maho naro nasi ajohu'o nasi Vavu hesi ajohu'o anera maemu jiê'e jabesi ajohu'o ruel'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajêjo.

27 Rôhu ave jôho na jô mae uê'iê'ajêjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo God-hu bôrôme namiromo muebejaje ajoho ga'arujêjo.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jôhoje.

28 Êhi uênugoromo hurae gemu barëjamu Iesuoro Peter John James êhi sôromo God-are ôrire jôe jôvo'i dahorure ajiomadeje.

29 Ajiomoromo God-are ôrire jôe jôvamu Iesuare nu ano'oho gorosovoromo ma-mabêhe jio'i hesi niôgoho majaeu bamajêhi êhi ajivo avohadeje.

30-31 Ajivo avohamu gavë'i iae urimë'i arinôvare ae niô'i Moses'o Elijah'o ma-majioho aji mare rirarovoromo jabu'o Iesu'o jôe atareje. Atoromo God-hu nimaje mu Iesuhu vaeromo Jerusalem guomorôhe jôho atareje.

32 Atoruomamu Peter-mëro nunêhëgamu momorô'ô uro'amareje. Momorô'ô uro'amê'ëro ri'ô'i gavareje Iesu aji'ere nami'ego ê ae niô'ioho jabu'o ê rirarovamu.

33 Rirarovoromo Moses'o Elijah'o Iesu nugo va'ia'amu gavë'i Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae hôjo. Uôvuego no javu harihe niô'i gemu vae'amarêjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. Peter-ro bêhoho bogo avoho uehorovë'e ê jôho êma jôvadeje.

34 Jôvamu gavë'i suëro rueromo aegêhadeje. Aegêhamu Peter-mëro gavare Iesu Moses Elijah suëro numëvamu gagorovo juhuonivareje.

35 Juhuonivë'i hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihe naehu baejode aho hôjo. Huhu jôvaje jôho avoho herêjo.

36 Êhi uvavamu hejê'i gavareje Iesu hesi sivue namijamu. Êhi gavë'ëro Peter-mëro rabe rabe gavaroho subivëhoromo aho bogo majêhijareje u'emu majêhi'irôhëro.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovô'ôjade jôhoje.

37 Êhi ê'iê'ëro sisonuvamu gagorovo Iesu o hesi ae niô'i gemu dahorure abuejareje. Abuejamu gavë'i ae aho'obêhe rueromo Iesu birohuruomadeje.

38 Ae aho'obêhe ro birohorocho rôhu ae gemuëro ma-darugo'o uvadeje: Tisa huê baejevoromo nasi harihoho ro gavêjo. Na aboji harihu'e bogojëvo'i avehuremu gemu jevajêjo.

39 Rôhu Satan-are a sisëro hesi dëre abueromo ijumahego aharihoho simane sisërëromo ma-majioho jô'e dadovoromo bijôbijôvoromo ôvo'o hôru'o ajiomoromo jô'onô obohu tatogo'e rovaje hôjo. Obohu tatogo'e rovego a sisëhuo bogo burëroho hôrô va'i sino haho'oho ijumahojuvo u'ueho evare hôrôromo va'aje hôjo.

40 Êhi ê'i hijê'ego naro jasi ijorajo ômo'ômoho uëvode hôjo: Aru'aho sisëho rarovô'ôhego va'ajo. Êhi uëvamu rarovô'ô'i ê'o gavaroho bogo eni jêvade hôjo.

41 Bogo eni jëvade hõjamu Iesuro uëvadeje: As'ële ave jaruvore raro-maruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jõe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hiromo jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejõjo. Jemesi uehero sisëhuro na u'uvevajëjo. Jasi harihoho avehuro barovego na gavõjo.

42 Gavõjamu ë harihoho rovamu gavë'i Satan-are a sisë dëre hijadohuro dë vövõbajo'oho ijumahamu simane sisërëromo sa'are darugo'o behumor-ovoromo bijõbijõvoromo övo'o hörü'o ajiomadeje. Övo'o hörü'o ajiomamu gagorovo Iesuro aru'aho sisëho rarovõ'õjamu marëjadeje. Marëjamu Iesuro aharihoho baeromo vavuoho sionëro bojamijadeje.

43 Bojamamu ae aho'obëhe God-are darugo bõrõmoho garomo jõe barëjëvadeje.

Iesuhu guomorõhe jõ rõhu maho majëhijade jõhoje.

Ae aho'obëhe Iesure mu masijoho aho'o uehorovoromo jõe barëjëvamu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'õmoho majëhiromo uëvadeje:

44 Ave jõhuremu avoho hehëjo. God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'iramu baejvoruomo'ajëjo.

45 Ëhi uëvamu hejareje rõhu jõ bëhoho dadivëvadeje. Subivëhë'ëro bëhoho bogo gavareje. O ua ga'irõhoho juhuonivareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo bõrõme jiaje jõhoje.

46 Ëhi'onugoromo ë ijorajoho jaburo jõ aho'ahamirovoromo uarovareje: Iesure ijorajo ömo'õmoho di aho bõrõmoho javuajëjo.

47 Bõrõmõho javuajëjamu Iesuro jabesi uehoroho garomo aharihe gemu baro hesi bëhire nugamu namijadeje.

48 Namijamu hesi ijorajo ömo'õmoho uëvadeje: Ae rahu aviëhi jië'e aharihoho nasi ihore rajahiromo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejvoruomaje hõjo. O ae rahu na rajehiromo baejevë'oho ëhuro remõ'õjamu rovode ahü'o rajahiruomaje hõjo. Ëhesi bëhoho jemesirire di aho bise'o jiajoho God-hu gavajoho ëhi jië'e aho bõrõmoho hõjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje a hesi jõ Iesuhu jõvadohoje.

49 Ëhi uëvamu John-ro ri'õromo uavadeje: Tisa no gavare hõjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho rarovõ'õjëvamu. Rarovõ'õjëvamu garomo rõhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavare hõjo: Vuonugëjo.

50 Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu jemesi õrire bogo bijõnimë'oho ë aribövioho jemesi aemo'aeme jioruomajëjo.

Iesuhu Samaria sa'are amore ro hi'ta'amu amo rajehu hesi õri ahare jõhoje.

51 God-hu Iesu uavego õ'idõre ajiomo'irõhe majaho dunovamu gagorovo Iesuro uehore gemu baeromo uvadeje: Iae na Jerusalem ajiomo'ie'ajëjo.

52 Ëhi uvoromo ae rëmõ'õromo uëvadeje: Jemëro urimo va'iririjoho Samaria sa'are amo göhuro va'oromo amo rajoho uënëjo: Nõrõ õ'a'ajëjo. Ö'a'ajëjamu hegoro rueho jaburo va'oromo amore suorovareje bövie bise'e Iesuni avohahorõhëro.

⁵³ Suorovamu ë amore ariböviohuro uvoruomadeje: Jerusalem amoho sisë jï'e Iesuro ë amore va'i rovajëromo ëhuni Iesuhu jabesi amore hi'iröhoho ahoruomadeje.

⁵⁴ Ahoruumamu gagorovo Iesuare ijoraje James'o John'o jaburo Iesu uavareje: Tisajo. Na ja nagajëjo noro uavego vënëro ö'idóre jioromo ruvebiromo ë amo rajoho ravëvojoro.

⁵⁵ Èhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo James'o John'o uëvadeje: Bogave ëhioho uvo'irarijëjo.

⁵⁶ Èhi uënugoromo ame göro va'areje.

A ioro'iorehu Iesuare ijore ijore jijihö'ia'amu Iesuhu majëhijade jöhoje.

⁵⁷ Örire va'oruomoromo ae gemuëro Iesu uavadeje: Ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo.

⁵⁸ Juvonövo'ejöjamu Iesuro uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. Je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'ö hibe juvë'öho mae hibe juvo'ejöromo nasiriroho ruenëjo.

⁵⁹ Èhi ë'ë'ëro Iesuro ae gö uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvëjo. Juvëjamu ruehuro uavadeje: Iae mae höjo röhu uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavoromo hujeji evare jasi ijore ijoro juvo'iröjo.

⁶⁰ Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo. A'i jero va'oromo God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho majëhibe juvonövonëjo.

⁶¹ Èhi uavamu ae göëro Iesu uavadeje: Bada iae na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. Röhu uevego na urimo va'oromo nasi aganoho jejëmiromo rueromo evare jasi ijore ijoro juvo'iröjo.

⁶² Juvo'iröjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Röhu aehu aevoromo mu ravoromo vuonorö'ö uherihobe ravobe va'ë'öho hu muoho bogo avo'avoho ravaje höjo. Èhesi bëhoho ja uehoro niö'i bæjë'öho ëhuro God-are aji'e öri ari'ö hesi mu vae'iranoho bogo eni javo'ajëjo.

10

Ae aho'obëhe 72 jabuhu va'oromo mu vaejoro Iesuhu rëmö'ö'irögoro jö majëhijade jöhoje.

¹ Èhi ë'ë'ëro Badaro ae gö aho'obëhe 72 bæjëvoromo rëmö'öromo uëvadeje: Naehu juvo'irode ë amoro amoro ëhuro jemëro ae niö'i niö'i urimo va'orëjo.

² Èhi uënugoromo uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ëho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'öho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajëjo. Èhuni mu Arijo'öho ëninamiromo uarego huro ae gö'ö rëmö'öjogo mure rueromo ajamuiromo iruno'öho gagovo'irarëjo.

³ Jemëro va'orëjo. Röhu gavë'iajo. Naro rëmö'öjogo jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ie'arujëjo.

⁴ Monioho esöho hörö sinoho nadi ujuoho va'orëjo. Öriroho nadi ae gö gö jabesi öriroho jejëmibe va'oromo örisanuoho ë'orëjo.

⁵ Jemë ae gö jabetesi osare va'ie'iroho urimo jejëmiromom uënövorëjo: Ave osare aribövioho huë mae baerëjo.

⁶ Huë mae baerë'iramu God-are huë ma bae'i nimaje aho ë osare hijë'oho iae huë mae bae'a'ajëjo. O God-are huë ma baeröhoho bijönimoruumë'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo. Èhu'ëro bogo bae'a'arujëjo.

⁷ Nadi osa göroho göroho momorö'öbe va'i ma-osae gemuoro raromromo ie jove rabe i'imëmijë'oho ëho ue'ahorëjo. Jemëhu jabetesi iruno'o o jovo ue'ahë'oho iae mae höjo rabëni jemë jabetesi mue vae'ie'ëro. Èhesi bëhoho ae rahu mu vaeromom mana baejë'oho iae mae höjo.

⁸ Jemë di amore va'o suorovamu jabuhu huë baejëvamu gavë'ohuro ie rabe rabe i'imëmë'oho ëho ue'ahorëjo.

⁹ Guomom guomoe aribövie ë amore raromë'ohom ajëmirëjo. Amom rajohom jöe majëhiromom uërëjo: Avejë'ohom God-rom bëröme namiromom jemë muebejövö'ie'ajëjo.

¹⁰ O jemë di amore va'o suorovamu jabuhu jemë bijönëgë'ohom amohom nugom va'irögorom amom jijihoromom jöe majëhiromom uërëjo:

¹¹ Norom jemesi bövioho bise'ohom rirem'öromom jemesi amom sa'a hesi tohotohehu nosi hörure aegadohom no va'i ëhu'om riremom va'ejarëjo ëhuro jemë garomom uvo'irarijëgo: No sisë aribövie javuajëjo. Röhu ave jöhu'om avo'avohom uehorovohëre. God-rom bëröme namiromom aevoromom jemë mabëhe muebejövö'ie'oromom vuonugë'e höre. Amem gö gö jemesi jö bijönimë'ohom ëhi majëhinövorëjo.

¹² Narom jemë uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe majam rovë'irohom Sodom amom rajom jabuhu i'u baeröhohom ëho ma-jianovom i'a'i jemesi jö bogo eruomajem aribövioho jaburom i'u bërömom mahom baeruumom'ajëjo.

Ame göehu göehu Iesum bogram uehorovare jö Iesuhum jövadohoje.

¹³ Chorazin'om Bethsaidam amom rajohumë vaevë'ohom sisërom revom hesi jëvajëjo. Narom darugom e muohom jemesi amom vaejëgo garomom röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehum darugom e mu jemesi amom vaejodohom Tyre amom o Sidon amom vaejëgo ga'ibejarëjo mamim e jabetesi sisëni huë vavaanem baeromom niögom sisë iom amomromom uonërom buerovoromom raromromom uehorom sisëhom vuonugom i uehorom mae baeruumom'ibejajom.

¹⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe majam rovë'irohom Tyre o Sidon rajom jabuhu i'u baeröhohom ma-jianovom i' jemërom i'u bërömom mahom bae'a'arujëjo.

¹⁵ Röhum Capernaum amom rajohumë jemërom jemesi sivum uehorovoromom uvarujem höjom: Nosim ihohom ö'idörem ajiomom'ajëjo. Bogom ëhiomom jiom i sa'arom be'a'ajëjo.

¹⁶ Röhum nasi ariböviohumë aem rahu jemesi jö ejuhë'ohom nasi jöhu'om ejarahem höjom. O aem rahu jemë juahëmijë'ohom na'om juahëmijaruem höjom. Aem rahu na juahëmijë'ohom remö'öjamum rovodem ahu'om juahëmijaruem höjom. Hesi aem 72-hom ëhi uënujoromom rëmö'öjamum va'areje.

Aem aho'obëhe 72 jabuhum Iesuare mu vaenujoromom vuonorö'ö rovare jöhoje.

¹⁷ Aue'ërom ë aem aho'obëhe 72-hom jaburom nimorohë'im vuonorö'ö rueromom Iesum uavareje: Badam mue aho'obëhe mabëhe vaebe jijihë'ërom rovaruëjo. Nom jasim ihorem uëvamum Satan-are sisë ariböviohuro ejahuoromom suorovom va'oruomadem höjom. Èhi jië'e muohom ëhu'om gavë'e javuajëjo.

18 Gavë'e javuajëjama Iesuro uëvadeje: Satan-are ariböviehu jemë ejëhare hesi bëhoho naro gavode hõjo Satan-are vöröe barëromo baderehu baderivajëhi Satan ëhi ö'idöre jioromo berovamu.

19 Iae nasi mu vae'irarije darugoho bojëmijë'ëro ëhuro jemëro vörö'e sigobohu'o niani'öhu'o hörëro taemo'amoromo Satan-are vöröho aho'obëhe ruahö'ö'amo'arujëjo. Ëhi ë'iramu bövioho bise'oho jemë bogo ijumëvo'ajëjo.

20 Iae ëhi hõjo. Röhu Satan-are ariböviehu jemesi jö ejëharuoho majanovë'e jiaje nadi uehorovo'i a'i jemesi ihe ö'idöre jajivë'e jiajoho ëho uehorovoromo nimorohorëjo.

Iesuhu nimorohade jõhoje.

21 Ëhi uëromo evare majare Iesuro God-are Aru'aho hesi huë maho baeromo nimoroho avohadeje. Nimorohoromo God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jõho jabesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jõho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho røjëhijë'e javajëjo. Apo iae mae hõjo. Jero jasi nimoromo ë'ane hõjo.

22 God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojëmijë'e hõjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje hõjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje hõjo. O Harihu naehu di aribövi røjëhi'i negë'ohuro ëhuro ë ariböviohuremu røjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue hõjo.

23 Ëhi uëvë'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o jabesi sivue raromoromo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jemë mu maho gavarujëro jëvë'ëro ëhu'ëro jemë mae jëvajëjo.

24 Ave jõho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu gavaruje muoho o hejaruje jõho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohu'o sa'are a masijohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade hõjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo heruomade hõjo. Röhu God-ro jemë ajëmijë'ëro ëho gavaruje hõjo. Ëhu'ëro jemë huë mae baejë'e jëvajëjo.

Sa'a gö rajehu sa'a gö rajo ajamade uhu jõhoje.

25 Ëhi'amu gagorovo Jew rajo jögoru öri røjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: Tisajo. Na diehi'oromo ioro'ioremuoho maröho hi'ejöjo.

26 Maroho hi'ejöjama Iesuro uavadeje: God-are surire jõho diehi jajivë'e hõjo. Ja uehorovanuoho bëhoho diehi hõjo.

27 Bëhoho diehi hõjama ruehuro uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe daruge uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. O jö göho jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo.

28 Rajahinëjama Iesuro uavadeje: Ja jö mae jövanuëjo. Ëhi ë'lë'oho ëhuro ja maro hi'a'anuëjo.

29 Hi'a'anuëjama rue røjëhijaje ahuro hesi ihoho mae jiojoro nimamu Iesu uavadeje: Röhu nasi ae gemuoho rahumë hõjo.

30 Rahumë hõjama Iesuro uhu'e uavadeje: Iae Jew raje ae gemuëro Jerusalem jioromo Jericho amore abue'ië'ade hõjo. Örire abueromo nume

vajiohu'e aribövi jabesi övoro va'ade höjo. Övoro va'amu guduamoromo niógoho maho sisého vajiohéro ujuohahoromo sa'ijosa'ijovoromo gavare guomo'ia'amu gagorovo nugo va'are höjo.

³¹ Va'amu gagorovo priest-éro ijönö örire ruvebijade höjo. Ruvebi'ia gavade aho raromamu gagorovo iosiramioromo öri ioni gönö va'ade höjo.

³² Èhi'amu Levi raje God-are mu ajamaje ahuro èhi gemuoho è'ade höjo. Ruvebiromomo bëhire va'oromo aho ërimahonugoromo öri ioni gönö va'oromo iosirami va'ade höjo.

³³ Va'amu gagorovo sa'a gö raje ae gemuëro örire ruvebijade höjo. Hu Samaria sa'a raje jemëhu nu huodëgaruje sa'a raje ae gemuëro ruvebijade höjo. Èho rajëro ruvebiromomo Jew rajoho birohade höjo. Birohoromomo gavade raromamu gagorovo huni vavaanimade höjo.

³⁴ Vavaenimamu va'o garomo nemo'amade sagohore ninugu'e osuhu'o wine jovo osuhu'o otehahoromo muohaho'amade höjo. Muohahonugoromo banigojioromomo hesi mi dejore bamonugoromo hu'irae ba'obuejadoho abo öri jijihoromo momorö'öjarue osare rovade höjo. Rueromomo hiromomo aho avoho ajamijade höjo.

³⁵ Ajamiromomo diroharëro sisonuvamu gagorovo Samaria rajohuro ajivë'e ijo baje niö'i jabesi uhure aho'o jië'oho baeromomo osa muebejaje aho bojamiromomo uavade höjo: Na va'ajëjo. Jero ave aho avoho muebenëjo. Monie gö'o bu'öjë'oho vuonorö'ö rueromomo naro jaehu bu'öjane è hesi manaho bojami'ejöjo. Èhi'ade höjo.

³⁶ Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ÈJew rajohuro vajiohu'e aribövi jabesi övore va'oromomo sisë birohade höjo. Sisë birohamu ae niö'i gemu ro hu gavare höjo. Göho priest-éro göho God-are mu ajamijaje ahuro göho nu huodëgaruje sa'a gö rajohuro èhi ro gavare höjo. Röhu di aho hesi ae gemuoho jiade höjo.

³⁷ Ae gemuoho jiade höjamu jögoru öri röjëhijaje ahuro uavadeje: Huë baeromomo ajamijade aho hu hesi ae gemuoho jiade höjo. Èhi uavamomo Iesuro uavadeje: Jero va'oromomo èhi jië'e muoho vaenövonëjo.

Iesuhu Martha'o Mary'o gë'i va'ade jöhoje.

³⁸ Èhi uënuoromomo iae Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o va'aroho va'o amore suorovareje. Suorovamomo magonahe gemu hesi ihe Martha-ro Iesu uavadeje: Nasi osaro ro hijëjo.

³⁹ Hijëjamu Iesuro osare va'o hijadeje. Hijamu Martha-are öe Mary-ro ro Badare höru bëhire hiromomo huhu jö röjëhijajoho hejadeje.

⁴⁰ Hiromomo jöho hejamu gagorovo Martha-ro Iesuni bövie bise'e avohoromomo bogo eni jiamu nurunurumomomo Iesu uavadeje: Bada nasi öho na remö'öjë'ëro nasi sivue mue vaejajëjo. Na ja nasi jöënioho bogo uehorovanuëjo. Uavego ro ajemajo.

⁴¹ Ajemajamu Badaro uavadeje: Asë'e Martha-ajo. Jero mue aho'obëhe uehorovo'ego ëhuro nurunuruagajëjo.

⁴² Röhu ja mue gemu bogo bæjë'e javajëjo. A'i Mary-ro mu maho bæjë'e höjo. Èmuoho no bogo aho'ëjarëjo.

11

Noehu pari vae'iröhe öri Iesuhu röjëhijade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hiromomo God-are örire jöe jövadeje. Jöe jövoromomo barëjamu gagorovo hesi ijorajoho gemuëro uavadeje: Bada God-are örire jö

ato'iröhego John-hu hesi ijorajo ömo'ömo röjähjadähi jero no'o ähi ä hesi öroho röjahuijêjo.

² Röjahuijêjamu hegorovo Iesuro uêvadeje: Jemêhu God-are örire jö atê'iroho ähi uarêjo:

Apo ae aho'obêhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego ja gemu mae uehorovavo'irarêjo.

Jero böröme namiromo aho'obêhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarêjo.

³ Vae majae ioho bojamuibe va'ego ue'ahago da'uaguo'irajo.

⁴ Nosi sisêho uehorovoromo vuonugahuêjo

no a jabesi sisêho uehorovoromo vuonugêharue jiaje.

Nadi vörö'eroho ramuö'öjago rireromavuo'irajo.

⁵ Ähi uênugoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo uhu'e uêvadeje: Nani jemê ae gemuêro vahi riri'e aemo'aemo hesi osare va'oromo ua'a'anuêjo: Isiajo. Ie gö bojemêjo.

⁶ Nasi aemo'aeme gö örire juvê'ëro nasi osare ro hijajêjo. Röhu i bojami'irodoho bogojevajêjo.

⁷ Bogojevajê'iramu nani jasi aemo'aemohuro osare raromoromo ua'a'ajêjo: Nadi nunêhoho iegêjo. Mami'e oje tugohoromo asisö'o'ona'o momorö'öjê'ëro na bogo ri'öromo ajami'ejöjo.

⁸ Nani ähi ua'a'ajêjo. Röhu naro jemê uêvajêjo: Nani hu bogo uehorovoromo uvo'a'ajêjo: Nasi aemo'aemego ri'öromo ajami'ejö uvoromo ajami'i röhu heröhe jero biririvoromo ua ga'i hi'iramu evare hu ri'öromo ja rabe rabe nimanuoho bojami'ajêjo.

⁹ Èhuni na jemê uêvajêjo: Biririvoromo God ua garêjo. Biririvoromo ua gavê'oho ujuoho'arujêjo. Biririvoromo nahorêjo. Nahê'oho biroho'arujêjo. Ojoho ano'anovorêjo. Ano'anovê'oho God-ro jiovêho'ajêjo.

¹⁰ Ae rahu ua gavê'oho ujuohoruomo'ajêjo. Nahê'oho birohoruomo'ajêjo. Ano'anovê'oho ojoho jiovêho'ajêjo.

¹¹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jêvajêjo. Jemesi harihehu uêvê'iroho: Jovo mie bojemego na ijö uêvamu hejê'oho na jemê saramiromo sigobu sisêho bojamirêjo.

¹² O uêvê'iroho: Ugo une bojemego na ijö uêvamu hejê'iroho na jemê saramiromo ögusuru une bojamirêjo. Bogajo. Jemê i mae i'imami'arujêjo.

¹³ Jemê sisê aribövie jêvajêjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorêmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemê sisê jêvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemêro uvorêjo: Hu maêro jiê'ëro ae rahu ua gavê'oho nosi Vavuohuro hesi Aru'ahoho iae mabêhe suvuoramui'ajêjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjêvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo êhioho ê'adeje. Èhesi jöhoje.

¹⁴ Ae gemu aru'aho sisê dëre jiê'ëro bitare tövoromo jöe bogo jövê'e hijadeje. Hijamu Iesuro aru'aho sisêho rarovö'öjadeje. Rarovö'öjamu ä aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu gagorovo ae aho'obêhe tiöjêvadeje.

¹⁵ Tiöjêvamu a ioro'iorohuro uarovareje: Beelzebul sisê a börömhuro vöröho bojamijego êhuro Iesuro a dëre aru'aho sisêho rarovö'ö'amaje höjo.

¹⁶ A ioro'iorohuro nimareje Iesuale darugoho ga'i diehi jiê'e jiego. Èhi nimoromo uavareje: Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijêgo no gavarêjo God-ro ja ajamego o bogo ajamego.

17 Ĕhi uavamu Iesuro jabesi sareri sarerioho gĕromu uĕvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovĕ'oho barĕrovo'ajĕjo. O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovĕ'oho sisĕrĕrovo'ajĕjo.

18 Ĕhuni Satan-ro ri'ĕromu hesi aribĕviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho diehi'oromo birivoromo nami'ibejajo. Jemĕro uvarujĕjo: Sisĕ a bĕrĕmohuro nĕrĕ vĕrĕho bojamego hesi sisĕ aribĕvioho rarovĕ'ĕjaje hĕjo.

19 Ĕhi jiĕ'oho na jemesi aribĕviohuro sisĕ a bĕrĕmo hesi vĕrĕho baeromo rarovĕ'ĕ'amarue hĕjo. O diehi'oromo ĕ'arue hĕjo. Jaburo uĕ'a'aruĕjo: Sarerivarujĕjo. Aho bogo sisĕ a bĕrĕmo hesi vĕrĕho baeromo ĕhioho ĕ'arue hĕjo.

20 A'i naro God-are darugoho baeromo raro'v'amaĕje hĕjo. Ĕhuni uvorĕjo: God-ro aevoromo bĕrĕme namiro mo nosi ĕrĕre muebejavuajĕro jiĕ'ĕro ĕhu'ĕro ĕ'ajĕjo.

21 Biriri'e aehu bĕje tone bahiromo javuoho avoho muebejĕ'oho hesi inĕmo inĕmoho ma-jiemu jio'a'ajĕjo.

22 O ae gĕehu rueromo javu arijo'o hesi biriri iosiramijĕ'oho javu arijo'ohuro uvo'a'ajĕjo: Bĕje tone eni javajĕromo hi'iramu ruehuro osare rueromo arijo'oho gudumoromo ruahoromo bijoho tonoho ujuohoniahiromo inĕmo inĕme aho'o ujuoho va'a'ajĕjo. Vajiohehu ujuohadoho ae suvorĕmi'ajĕjo. Naro Satan ĕhi ruahĕ'ĕjaje hĕjo.

23 Ae rahu bogo nasi a jiĕ'oho ĕho huro na'o muorovaje hĕjo. O na bogo ajemiromo nasi aribĕvi gagovĕ'oho ĕho huro arua anumiae nugĕ'ĕ'amaĕje hĕjo.

Satan-are a sisĕhu a hesi dĕre vuonorĕ'ĕ abueromo ijumahade uhu jĕ Iesuhu jĕvadohoje.

24 Rĕhu Satan-are mu ajamaĕje aru'aho sisĕhuro ae gemu hesi dĕre hi'a'ajĕjo. Hiromo hĕrĕ va'a'ajĕjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'irĕhe rĕhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo uvo'a'ajĕjo: Na vuonorĕ'ĕ va'oromo hijode sionore rĕhu maho ĕ hi'ĕjĕjo.

25 Ĕhi uvonugoromo vuonorĕ'ĕ va'oromo urimo hijade a hesi dĕre abueromo ga'a'ajĕjo dĕ vĕvĕbajo'oho bibivoromo iogorĕ'e ma-mabĕhe osa va'ĕne jio'iramu.

26 Ĕhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisĕ aho'obĕhe sĕromu rue'a'ajĕjo. Ĕurimore ro hijade aru'ahoho a sisĕ hĕjo. Ijore huhu sĕ rovade aribĕviohuro hu iosiramiromo jabumĕ sisĕ bĕhi mae jioruomajĕjo. Ĕhu'ĕro urimo sisĕ'i hijade aho ijonĕho sisĕ bĕhe hi'a'ajĕjo.

Huĕ mae raro'v'irĕhe hesi jĕhoje.

27 Iesuro ĕhi uĕvamu hejĕ'i magonahe gemuĕro ae aho'obĕhe jabesi ririre jiĕ'ĕro Iesu ma-darugo'o uavadeje: Ja rahavoromo amu bojamijade magonahuro maroho hijaje hĕjo.

28 Maroho hijaje hĕjamu uavadeje: Ĕho ma-jianovo'i a'i ae rahu God-are jĕ heromo ĕjahĕ'oho ĕ aribĕviohuro ma-maroho raromarue hĕjo.

Aribĕviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejĕro dinamare jĕhoje.

29 Iae ae aho'obĕhe Iesuare bĕhire ro tagavoruomadeje. Tagavoruomamu gĕgorovo Iesuro uĕvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribĕvioho sisĕ

aribövie jëvájëjo. Jemëro darugo'e muoho ga'i uevaruje hõjo ga'i God-ro na ajemego muoho vaejaje jevego o bogo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu bõrõmo røjëhijadëhi ëhi jië'e muohuremu røjëhi'ejõjo. Mue gõ gõ bogajo.

³⁰ Nineveh amo rajehu mae uehorovorõhego Jonah-hu mu røjëhijadëhi God-are A Maho naro ëhi jië'e muohemu røjëhi'ejõjo ave jaruvore raromaruje ariböviohuro mae uehorovevo'irarijego.

³¹ God-hu mevoromo gërõhe majaho rue'iramu arue sa'a gõre bõrõmo vaenõvade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'õromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro ë sa'a gõ rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu vaejade ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvájëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë sa'are bõrõmo vaenõvade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i õri ëgobõviro rovade hõjo a bõrõme Solomon-hu nuni aji'e jõ jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu bõrõmo jioromo jõ majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade hõjo. A'i naehu Solomon iosiramiro mo bõrõmo mae jioromo jõ majëhijajoho he'irarijoho jemë bijõnëgajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gërõhe majaho rue'iramu jemë sisërejëvo'ajëjo.

³² O ëho majaho rue'iramu ë sa'ae gõ aribövie Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'õromo God-are nunire riravoruomo'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvájëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jõe majëhijamu hegorovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare hõjo. Jonah ma-bise'o jioromo jõ majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jõho ejahare hõjo. A'i naehu hu iosiramiro mo bõrõmo jioromo jõ majëhijajoho jemë bogo ejeharuje hõjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gërõhe majaho rue'iramu jemë sisërejëvo'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jõ Iesuhu jövadohoje.

³³ Iro buno'iraejë'iroho bogo sa'a gagoroho hevõ gagoroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae ë osare rovë'oho ajivëvorõhego.

³⁴ Jasi sino hesi iroho nunoho hõjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ëhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro mae jië'ohuro God-are aji'e jõho baeromo aji maro hi'a'anuëjo. O uehoro sisë jië'ohuro nunoho ramoramovavo'iramu ramoramoro hi'a'anuëjo.

³⁵ Avo'avoho mueberovonëjo. Nani jasi uehoroho sisëremu jioromo ramoramoro'eremu javajëjo.

³⁶ Rõhu jasi nuni mae jiego ajire hijanuëhi ramoramoho bogojio'i ma-aje gemu jië'oho ëhuro aje aho'obëhe jasirire rueromo ja ajivavo barë'ajëjo. Irehu ajivavajëhi ëhi ajivavo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jõgoru õri røjëhjarue ariböviohu'o Iesuhu birëgade jõhoje.

³⁷ Iesuro jõho majëhiromo barëjamu gavë'i Pharisee ae gemuëro uavadeje: Nasi osaro rovego no i harihe gemuoro ijarëjo. Ijarëjamu Iesuro va'oromo osare va'o hijadeje ie i'irovo.

38 Hijamu rue Pharisee ahuro gavade Iesuro a mami muoho bogo vaeromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijamu gagorovo tiöromo uehorovoromo uvadeje: Iesu diehi'oromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijajëjo. Ëhi jië'e muoho God hu bijönimaje höjo.

39 God bijönimaje höjamu Badaro uavadeje: Övo eguo jö uvanuoho aveho hejëjo. Ëhi jië'e muoho ëho ma-döemu höjo. Pharisee aribövioho jemëro döre muohemu vaeromo hevöho enatuoho u'o'amoromo uvaruje höjo: God iae ëhuni nimorohajëjo. Röhu jemesi uhoho vajiohu'e mu o mu sisë gö gö uehorovarujohuro ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho irijiomëhë'e höjo.

40 Simano sisërëjë'e aribövie jëvajëjo. Nani jemë uvarujëjo: Nunehu ga'amarue inömohe mu God-ro avoho'amo'i nosi dë vövöbajo'oho bogo avohade höromo ëhuni öve hevöe enatue ëhi jië'e inömo hesi va'inumohemu uehorovo'i dë vövöbajo'o hesi sisëho bogo uehorovaruje höjo.

41 Röhu ae huë baejëvoromo jemesi enatu gagore jovoho hevö gagore ioho ae suvuorëminövorëjo. Ëhi ë'ë'ohuro uvo'a'arujëjo: Inöme bövie bise'e ma-mae gemu jio'amajëjo.

42 Pharisee ariböviohumë vaevë'oho jemë sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Ëhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Ëhi jië'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu a mu ma-maemu vaejëvo'irarije muohu'o God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovo'irarije muohu'o rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo.

43 Pharisee ariböviohumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. God rajahijaruje osare va'ë'iroho jemëro jemesi sinohemu uehorovoromo ëhuni a masijehu raromaruire ë va'o raro'mo'i namaruje höjo. O imo'amaruire va'ë'iroho jemë namaruje höjo ae aho'obëhe uvoruomorohego: Jemë a masijëro jijiharujëromo rajëhiromo jëjëmuruomorohego.

44 Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jemë ma-döhuremu mae jëvo'i uhoho sisë jëvajëjo. A guavoromo hure guodo sibiri'e bogo ruhë'oho jëvanovajëjo. Aëro sagohe sa'a uhure jiaje jöho bogo uehorovë'e ëma uvarue höjo: Ma-sa'a maemu höromo hu döre ë jijiharue höjo. Ëhesi bëhoho ae göëro uvarue höjo: Jemë maemu jëvajëjo. Röhu uhoho ëhi sisë bëhe jëvajëjo.

45 Iesuro ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijaruje ae gemuëro ri'öromo uavadeje: Tisa jaehu ëhi jië'e jö jövanuoho ëho ja bogo Pharisee ariböviohemuoho agëvo'i jögoru öri röjëhijaruje aribövioho aho'obëhe no'o agavuanuëjo.

46 Agavuanuëjamu Iesuro uëvadeje: Iae mae uvanuëjo. Jögoru öri röjëhijaruje ariböviohumë vaevë'oho jemë'o sisërëjëvo'ajëjo. Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomöjoro buahore bahijëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo name gemu vadu'ehu vitu manigojmiëharuëhi jemëro ëhi ë'aruje höjo. Jemëro i'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i manunëremu gëvaruje höjo.

47 Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. Muo'amë'ëro jemëro ëma uvaruje höjo: No God-are aribövioho uehorovëvaruëromo jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo.

48 Röhu jabesi hu avoharujoho ëho uöromo ë'aruje höjo: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho nosi hijo miono'ehu muo'amaroho iae

mae hōjo. Naehu uēvaje hesi bēhoho jemesi hijo miono'ehu muo'amaroho jemēro jabesi sionoho avoho'amaruje hōjo.

⁴⁹ Jemēhu a ano'irarije uehore ēhi jēvē'ēro God-are simano ma'e jōho ēhi uvē'e hōjo: Jō nasiro baeromo majēhi'irōhe aribōviohu'o nasi apostle aribōviohu'o ēhi naro rēmō'ō'iramu a jabesi ōrire va'a'aruējo. Va'iramu aēro a ioro'ioroho muo'amo'i ioro'ioroho huē vavaene bojēmi'aruējo. Ēhi uvē'e hōjo.

⁵⁰ Ēhu'ēro jiē'ēro God-hu sa'a bamadevare evare aevoromo jemesi hijo miono'ehu jō God-aro baeromo majēhinōvare aribōvi muo'amobe rovere ē hesi i'uoho ave jaruvore raromaruje aribōvioho jemēni rue'a'ajējo.

⁵¹ Aevō'ioho aēro Abel anoromo God-are aribōvi ioro'ioroho ēhi muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho Zechariah anare hōjo. God-are suvuoro bahijarue maratuohe ruhēhi jio'i God-are osa bōrōmo numēhi jiamu Zechariah ē ririre anare hōjo. Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. God-are aribōvi ēhi muo'amobe rovere ē hesi i'uoho ave jaruvore raromaruje aribōvioho jemēni rue'a'ajējo.

⁵² Jōgoru ōri rōjēhijaruje aribōviahumē vaevē'oho sisērējēvo'ajējo. God-are mu ma hesi jōho jemēro bogo rōjēhi'i aēro heruomōjōēni jemēro ē hesi ojo jiovaruoho gurihi bamē'e jēvajējo. Jemē ē mu ma hesi jōho bogo baejaruje hōjo. O ae gōehu bae'ia'amu gēvē'oho ahēvaruje hōjo.

⁵³ Iesuro ēhi majēhinugoromo va'adeje. Va'amu gavē'i Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijaruje aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o ēho jaburo Iesu'o va'oromo aevoromo hu nue huodivoromo dinamiro mo jōe gō gō ua ga'i arijarēje.

⁵⁴ Jōe gō gō ua ga'i ariromo mu'ōjahareje he'i hu guaro berovoromo jōe sisē'i jōvego.

12

Noehu bogo ma-dōhemu mu mae vae'irōhe jōhoje.

¹ Iae ae aho'obēhe mae ro tagavoromo tatijiomorovoromo hōrēro bijōero vaerovamu hesi ijorajoho jaburo urimo hejōro Iesuro ēhi majēhiromo uēvadeje: Jemēro gavē'iajo. Pharisee aribōvi jabesi i dē huaje osuhuro jemesirire rumorovo'ajējo. Jabuhu sareri'e mu vaejarue ēhi jiē'e muohuro jemesirire rumorovo'ajēni uēvajējo.

² Jaruvoho Pharisee aribōviahuro jabesi mu sisēho gurihijaruje hōjo. Rōhu mue rabe gurihiro jiajoho aho'obēhe va'orahoro jio'a'ajējo. Rabe rabe saginiēri vaejaruoho aho'obēhe ma-samaro jio'a'ajējo.

³ Ēhu'ēro jiē'ēro jemēhu jōe rabe vahi'e saginiēri atē'oho ijonō maja'e ē jōho ma-va'orahoro heruomō'ajējo. O osa gagore raromoromo saginiēri hia'ire majēhijē'oho aēro amo ririre ē jōho ma-darugo'o majēhiruomō'ajējo.

Noehu bogo a juhuonēmi'i God juhuonami'irōhe jō Iesuhu jōvadohoje.

⁴ Rōhu nasi aribōviahumē naro ave jōho jemesi ōrire majēhi'iē'ajējo. Nadi uvorējo: Ēaribōviahuro anaguō'ajēromo juhuonēmiromo jabesi jōho uehorovorējo. Jemesi sino haho'o muo'amē'oho eni jēvajējo. Rōhu sino haho'o muo'amōnugoromo ijonō mu sisē gō jemesi ōrire vaejēvē'oho bogo eni jioruomo hesi hōjo. Ēhuni nadi ē aribōvioho juhuonēmirejo.

⁵ A'i juhuonami'irarije aho naro uē'iē'ajējo. God juhuonamiromo hesi jōho uehorovorējo. Ēhesi bēhoho God-hu jemesi aru'aho baejēhego

vuovèvego evare ijönö vëni'e öri ari'ere ujuoho ruruhö'öjêvo'iröhoho hu eni jiajêjo. Iae mae-êjo. Jemë ë aho gemu juhuonamirêjo.

⁶ A'i aho bövioho bise'oho nadi juhuonëmirêjo. Êhesi bëhoho God-ro uvajêjo: Jemë iae masije jêvajêromo avo'avoho muebejêvaje hõjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine övo gö mine imo'arujêjo. Röhu God bogo uvaje hõjo: Ugoho ininego bogo muebe'amo'ejõjo. Bogo êhioho uvo'i iae hu avo'avoho muebe'amaje hõjo.

⁷ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejêhoromo röhu jemesi simano uoho êhu'o adahêhoromo avo'avoho muebejêhaje hõjo. Êhuni nadi juhuonivorêjo uge aho'obêhe jio'amajoho êho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jêvê'e jiaje.

Keriso-are jö a nunire huruoho majêhi'iröhe jöhoje.

⁸ Röhu ave jöho naro uëvajêjo. Ae rahu a nunire uvê'oho: Na Iesuare ae jevajê uvê'oho God-are A Maho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejõjo: Êho nasi ae magonahe hõjo.

⁹ O ae rahu a nunire uvê'oho: Na bogo Iesuare aehu jevajê uvê'oho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejõjo: Êho bogo nasi aehu magonahehu hõjo.

¹⁰ O ae rahu God-are A Ma nasi jö sisê'i atê'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajêjo. A'i ae rahu God-are Aru'aho hesi jö sisê'i atê'oho êho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajêjo.

¹¹ O jemë nasi mu vaejamu gavê'oho aëro uvo'a'aruêjo: Iesuare mu vaejarujoho êho mu sisê vaejaruje hõromo jemë guduamëvoromo God rajahijarue osare mu vaejarue a masijo jabesi nunire o gavana jabesi o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmoruomo'ajêjo court vaejêvojõro. Êrëmê'iroho nadi uvorêjo: No diehi nosi jöho majêhi'ejarêjo. O rabu jöe majêhi'ejarêromo nurunurumorêjo.

¹² Êhesi bëhoho jemêhu jö majêhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-are Aru'ahohuro röjêhi'iramu garomo uvo'a'arujêjo: Iae no êhi êhi majêhi'ejarêromo êhuni nadi nurunurumorêjo.

Bövi bise'o marohê'e aehu sisê'i uehorovade jöhoje.

¹³ Iae ae aho'obêhe jiareje röhu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa nasi öho uavego nosi vavuehu guomo'i nugahuadoho na gö bojemi'irajo.

¹⁴ Gö bojemi'irajamu Iesuro uavadeje: Raro uvade hõjo naro jemesi muoho gavêhoromo jemesi inömo inömo maho sisêho mevonövo'irodego. Êho bogo nasi muehu hõjo.

¹⁵ Êhi uanugoromo ae aho'obêhe uëvadeje: Jemëro gavê'i avo'avoho mueberovorêjo. Jemesi sinohemu uehorovoromo bövie bise'e bae'i ëma nëgojõeni uëvajêjo. Ja sa'ae jove inömo inöme rabe rabe bövi mae baejê'oho bogo êhuro maroho hi'a'anuêjo.

¹⁶ Êhi uënugoromo ave uhu jöho röjêhiromo uëvadeje: Iae bövi bise'o marohê'e ae gemuëro hijade hõjo. Hijamu hesi sa'aroho iruno'oho mabêhe ri'amade hõjo.

¹⁷ Ma-mabêhe ri'amamu gagorovo huro hesi simanore uehorovoromo uvade hõjo: Nasi iruno'oho bõrömo bõröme jevajêjo. Êhu'ëro nasi iruno'oho avoho bahi'irode röho bogo eni jio'amajêjo bise'ëro jiê'ëro. Êhi jiê'oho na diehi'o'ejõjo.

18 O iae na ēhi ē'ejōjo. Nasi i bahijaje osaho bise'e jio'amē'ēro naro dadovo'amo'i javu masijo masije vae'amo'ejōjo nasi iruno'e nasi bōvie bise'e ē maro bahi'irodēni.

19 Vaenugoromo naro nasi uvo'ejōjo: Na eni jevē'e ae jevajējo. Iruno'oho inōmo inōmoho bōvi mae avoho bahijē'ēro vadune aho'obēhe eni jevobe va'a'ajējo. Ēhuni na nuhoromo ma-hijē'i ie jove iromo nimoronimoro-honōvo'ejōjo.

20 Nimorohonōvo'ejōjamu God-ro uavade hōjo: Ja simano sisē'i uehorovanue ae javajējo. Jaruvo vahi'e naro jasi aru'ahoho baejaho'iramu guomo'a'anuējo. Guomo'iramu jaehu bahijane iruno'oho bōvioho bise'oho raro bae'a'ajējo. God-ro ēhi uavade hōjo.

21 Ēaehu ē'ade mu hesi bēhoho ēhi hōjo. Ae rahu hesi sinohemu uehorovoromo bōvi bise'o marohē'e mae bahiromo uvē'oho: Ēhuro na eni jevajē uvamu rōhu God-hu uvē'oho: Bogo ēhioho jio'i hu bogo eni jiē'e hō uvē'oho ēhuro ē ahu'o hesi muohu'o be'a'ajējo.

Bogo nurunurumo'i God mae uehorovo'irōhe jōhoje.

22 Ēhi uēnugoromo Iesuro hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Inōmemu uehorovē'oho bēhi rumo'e jiē'e jiaje ēhuni nadi uvorējo: No i rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i birivoromo raromo'ejarējo. Uho niōgu'o rabēro sino haho'oho riogivo'ejarēromo nurunurumōrējo.

23 Ēhesi bēhoho ioho bise'e jio'i jemēhu birivoromo raromarujoho ēho bōrōmoho hōjo. Uho niōgu'oho bise'e jio'i sino haho'o jēvajoho ēho bōrōmoho hōjo.

24 Magugoho uehorovohējo. Noehu ē'aruēhioho magugoho bogo ēhioho iruno'oho bivarue hōjo o gagovarue hōjo. I bahijarue osaho bogojēvajējo. Rōhu God-ro ē ugoho mio'amaje hōjo. Rōhu jabumē ma-bise'e jio'amo'i jemē masijo mae jēvajējo. Ēhuni hu jemē'o avo'avoho muebejēvo'ajējo.

25 O jemēhu uvē'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ēgo'o raromo'ejarē uvoromo nurunurumē'oho na ēhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiro mo ruēhi ma-bisemu gō'o raromobe va'orējo. Bogajo.

26 Ajamirovoromo bogo vuovo'i majae ēgo'o raromē'oho ēho mu bise'e hōjo. Rōhu nurunurumē'ohuro ēgo'o raromo'irarijoho jemē bogo eni jēvajējo. Ēhu'oho rabēni mu gōēni gōēnioho nurunurumaruje hōjo. Bēhe bogohōjo.

27 O je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ēhu'o uehorovohējo. Aehu mu vaeromo niōgu avoharuēhioho resu resuoho bogo ēhioho ē'arue hōjo. Bogo ēhioho ē'arue hōjo rōhu ave resu resuoho ma-mabēhe kavuego garomo nosi dēho vuēvavuaje hōjo. Naro jemē uēvajējo: A bōrōme Solomon niōgu ma-mabēhe io'amonōvadoho ēho ma-jianovo'i ave resu resuoho mabēhe mae kavuo'amaje hōjo.

28 Jaruvēhi resu resuoho sa'are rijego nērēhi ēhi aēro jahoromo vēniro huo'amarue hōjo. Rōhu ēhi jiē'e resu resuoho God-ro muebejego marēromo kavuo'amaje hōjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemē masijo mae jēvajējo. Ēhuni uvorējo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niōge i'imamui'ajējo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribōvie jēvajējo.

29 Rōhu jemēro nadi uvorējo: No i rabe jovo rabe i'ejarēromo nurunurumōrējo.

30 God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e ehuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi ehioho ë'orëjo. Jemesi Vavuohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ehuro biririv-romo raromarujëjo.

31 Ehuni nadi ehemuoho uehorovo'i a'i God-hu bëröme namiromo muebejëvaje muoho ëho uehorovorëjo. Ehi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge ehulo romoromoro bojëmi'ajëjo.

Ö'idöre mabëhe ujuoho'iröhe suvuoro hesi jöhoje.

32 Jemë bogo ae aho'o jëvo'i God-are ö mahu'e ma-gemu gemu jëvajëjo. Röhu nadi juhuonivorëjo. Jemesi Vavuohuro iae nimajëjo hesi aji'e öri ari'e ë hesi huë maho bojëmi'iröhëni.

33 Röhu jemesi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëmirëjo. Ehi ë'ë'oho jemesi bövioho bise'oho ö'idöre bahi'arujëjo. Ehuro bogo sisërëjëho'i vajiohu'e aho bogo bëhiroho va'oromo ujuohëho'i majo majoho bogo tarivëho'i a'i jemesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiemu jiëho'ajëjo.

34 Jemesi mae sisë din'ö'e jiajire jemesi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Nosi a bëröme Kerisohu rueröhego noehu muebe'iröhe jöhoje.

35 Röhu jö göho ave muohu'o vaenövorëjo. Jemëro avohorovoromo uho niögu'e vaeromo iroho bueromo avoho raromorëjo.

36 Avoho raromoromo mu ajamijarue ariböviehu jabesi bërömehu rovego ajami'i muebejaruëhi ehi avoho raromoromo mueberëjo. Ehesi bëhoho mu ajaruarue aribövi jabesi bërömhuro aehu masu'iröhe söröre va'ë'ëro vuonorö'ö rueromo ojore ano'anovo'iramu rueho jaburo heromo ojoho ma-burëro jiovaho'aruëjo.

37 Ma-burëro jiovaho'iramu jabesi a bërömhuro garöhe jabumë nune jioruomoromo eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'ajëjo. Huë mabëhe bojëmiromo hesi niögoho avoho ruahoromo jaburo sa'are ramojojöro uëngoromo ioho jovoho i'imëmi'ajëjo.

38 Eä bërömehu bogo burëro rue'i vahi riri'e o vahi riri duvahoho iosiramiro mo ehi ruëhi rueromo gëröhe jabumë eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'iramu baerumo'ajëjo.

39 Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu rueröhe majoha osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömo ujuoho'ibejajo.

40 Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naru rue'ejëjo.

A bërömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

41 Ehi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada na ja jasi ijorajoho noremuëremu röjahui'i o ae aho'obëhe röjahui'i ë uhu jöho majahuijanuëjo.

42 Majahuijanuëjamu Badaro uëvadeje: Naehu ë jö majëhijaje hesi bëhoho aehu hesi a bërömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejajëhi jemëro ehi muoho vaenövo'irarijigo uëvajëjo. Ehi jië'e mu muebejaje a hesi a bërömhuro ua'a'ajëjo: Na va'ie'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'a'ajëjo.

43 Va'lo hijuvo röhu ijono vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo.

44 Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömore bamavo'ejöjo. Jero bövie vaeromo nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'o'ho iae hu ëhi ua'a'ajëjo.

45 A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömoho bogo burëroho rue'i örisanuovajëromo ri'öromo mu vaejarue aho magonahoho muo'amoromo ie jove iromo ëhuro simane sisërë'ajëjo.

46 Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömoho majioho rue'a'ajëjo. Rueromo sino haho'o'ho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo jö aho'aho'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo.

47 A börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu heromo röhu jö bogo eja-horomo bövi bise'o bogo avoho'amë'o'ho ëhuro hesi a börömo'huro rueromo sisë maro ano'ajëjo.

48 O a börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu bogo hejë'e mu sisë vaejë'ëro mana anoröhe bëhi jië'oho iae ma-bisemu ano'ajëjo. Röhu mu vae'irarije simano ma-mabëhemu o suvuoro gö gö bövi mae God-hu jemesi örire bojëmijë'o'ho huro uvo'a'ajëjo: Na böröme bojëmijë'ëro ëhuro mu böröme vaeruomo'ajëjo. O bogo vaeruemë'o'ho ëho sisë höjo.

Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

49 Naehu rovode hesi bëhoho sa'ae aho'obëhe vëninö'le ravëvo'i rovode höjo mu sisëho barë'i aho'obëhe ma-maemu jioröhego. Ëmuoho mami'e vae barë'ibejajo iae mae jevo'ibejajo.

50 Röhu ë hesi urimo na vj'ehë huë vavaene bae'irodoho ëho nasi örire jövëro rovanovo hesi höjo. Ëho bapataeto vaejevanovo'ajëjo. Ëhuni naehu nurunuru börömo baejajoho hujeji ë huë vavaenoho baegorovo evare mae hi'ejöjo.

51 Nani jemëro uehorovoromo uvarujëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho nöröro ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Jemëro ëhi uvarujëjo röhu na bogo ëhunioho rovode höjo. Bogo mae bogajo. A'i naehu rovode hesi bëhoho naro nasi jöho majëhijego aëro heromo adovoromo ae göëro jöe gö uehorovo'i ae göëro jöe gö uehorovo'irarijago rovode höjo.

52 Ëhesi bëhoho nani agane gemuoho ae aho'obëhe övo gö mine osae gemuore huë mae raromoromo röhu a ioro'iorohuro avevejö'e aevoromo nasi muoho nimo'i ioro'iorohuro bogo nimoromo ae niö'i gemu jaburo jöe gö uehorovo'i ae niö'iro jöe gö uehorovoromo ëhuro huë sisë baeromo bogo gemuoroho avoho raromo'aruëjo.

53 Vavuohuro uehore gö baeromo harihoho nue huodivo'i harihohuro uehore gö baeromo vavuoho nue huodivo'ajëjo. Vëmohuro uehore gö baeromo abojoho nue huodivo'i abojohuro uehore gö baeromo vëmoho nue huodivo'ajëjo. Ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'i ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'ajëjo. Ëhi jiobe va'a'ajëjo.

Iesuhu mu masijo vaejade majae ë hesi bëhoho ariböviehu bogo avoho gavare jöhoje.

⁵⁴ Ĕhi uēnugoromo Iesuro ae aho'obēhe uēvadeje: Jemēro gavaruje anumēhi sue rojomego uvaruje hōjo: Iae ēnēro rue'ie'ajējo. Rue'ie'ajējogo evare ēnoho rovaje hōjo.

⁵⁵ O jemēro gavaruje aruēhi bure rovego uvaruje hōjo: Birebire bōrōme jio'ie'ajējogo iae ēhi birebire bōrōme jiaje hōjo.

⁵⁶ Jemē sareri sareri'e ae jēvajējo. Jemēro sa'aho ō'idōho uherihoromo sue bure rabe rabe garomo uvaruje hōjo: Ĕhesi bēhoho iae ēhi jio'ie'ajējo. Rōhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ē hesi bēhoho bogo avoho garomo uvarujējo: Iae God-are mu bōrōmoho rovajējo. Diehi'oromo bogo avoho gavarujējo.

Aehu nosi jō sisē majahuijego noehu ma-burēro ahorire vae'irōhe jōhoje.

⁵⁷ Rōhu jemē rabēni bogo avoho mevoromo gavaruje hōjo di muoho mae jiego.

⁵⁸ Ae gōehu jasi jō sisē hesirire jiē'ēro ja baejavoromo court-re va'ie'iroho jemē niō'iro ōrire va'arujevaro jero hu'o jōho mevoromo ahorire vae ganējo. Bogo ahorire vaejē'oho huro guduumavoromo court gavaje a hesi ōvore bojami'ajējo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ē hi'a'anujējo.

⁵⁹ Ĕhi hiemu hijuvo moni bojami'iranoho aho'obēhe bojami barē nahonahovo'anujējo. Iae na mae uavajējo.

13

Uehoro sisē bogo vuonugē'oho sisērējēvo'irōhe jōhoje.

¹ Ĕhi uēvamu gavē'i ē raromarohuro Iesu uavareje: Galilee sa'a raje ae gōero God-ni mie bahi'irōgoro muo'amare hōjo. Muo'amoromo kōe otehamu gavē'i Pilate-are muorovo aribōviahuro ro ē aribōvioho muo'amamu ēhuro jabesi kōhu'o God-are mi kōhu'o gemuore buaroh'e hōjo.

² Buarohē'e hōjamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Na jemēro uvarujējo: ĔGalilee rajohuro Galilee rajo ioro'ioroho iosirēmiromo sisē bēhe jioruomē'ēro ēhu'ēro ēhi jiē'e huē vavaenoho baeromo vuovade hōjo.

³ Hesi bēhoho bogo ēhioho hōjo. Bogo mae bogajo. A'i jemēhu uehoro sisē bogo vuonugo'i God mae uehorovē'oho jabumē vuovēvadēhi ae aho'obēhe jemē'o ēhi i'uoho mana baeromo vuovēvo'ajējo.

⁴ O Jerusalem raje ae aho'obēhe 18 vuovēvade jōho uehorovohējo. Jerusalem amore Siloam jovo bēhire javu ēgobōviahuro ahoromo ae aho'obēhe 18 jabesi dōre ruvebiromo taemo'amade hōjo. Na jemēro uvarujējo: Taemo'amade Jerusalem amo rajohuro Jerusalem amo rajo ioro'ioroho iosirēmiromo sisē bēhi mae jioruomē'ēro ēhu'ēro ēhi jiē'e huē vavaenoho baeromo vuovade hōjo.

⁵ Bogo mae bogajo. A'i jemēhu uehoro sisē bogo vuonugo'i God mae uehorovē'oho jabumē vuovēvadēhi ae aho'obēhe jemē'o ēhi jiē'e i'uoho mana baeromo vuovēvo'ajējo.

⁶ Ĕhi uēnugoromo ave uhu jōho majēhiromo uēvadeje: Ae gemu hesi ō'i bajo mure mesoho ri'ōjē'e jiade hōjo. Ri'ōjē'e jiamugo rueromo bōse nahoromo gavade hōjo bogojiamu.

⁷ Bogojiamu gagorovo mu arijo'ohuro mu ajamijaje aho uavade hōjo: Aveho gavējo. Na aviae rueromo bōse nahoromo ga'i hijode hōjo mesoho bajoho bogo raejē'e jiamu ga'i hijodoho vadune aho'obēhe niō'i gemu

barëjë'e hōjo. Ēhi jië'e jiaje mesoho uejëjo. Rabëni ëma nugo'iramu sa'a rihuoho barë'ajëjo.

⁸ Ēhi uavamu hegoroovo mu ajamaje ahuro uavade hōjo: Iae mae hōjo rōhu vuonugego vadune gemu gö'o namijego naro bëhire vo'onöe umo rova'oromo mi dëho ë bahijego ëhuro rihue bae'iröhe hōjo.

⁹ Rihu baebe va'oromo vadune gemu barëjamu bajoraejë'iroho ëho iae mae jio'a'ajëjo. O bogo raejë'oho uevego na mesoho ue'irōjo.

Magonahe gemu hesi deĵo gurorovë'e nuho majare Iesuhu ajamade jōhoje.

¹⁰ Iae Jew rajo jabesi nuho majae jiamu gagorovo Iesuro God rajahjarue osare hiromo jōho rōjëhijadeje.

¹¹ Rōhu ë osare magonahe gemu hijë'e jiadeje. Satan-are a sisë hesi dëre abuejë'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'o sisërëjadoho vadune aho'obëhe 18 barëjadeje. Sisërëromo hesi deĵo gurorovë'ëro ahorire nami'iröhoho bogo eni jiadeje.

¹² Ēhi jiamu gagorovo Iesuro magonahoho garomo uvamu rovadeje. Rovamu uavadeje: Ma'ino ja marëjavë'e hōjo.

¹³ Marëjavë'e hō uaromo övoho sinore bamahamu gavë'i ahorire namiromo God huë mae uavadeje.

¹⁴ Ēhi'amu God rajahjarue osa muebejaje ahuro gavade nuho majare Iesuro magonahoho ëhi ajamamu gagorovo dë vörönimadeje. Dë vörönimamu ae aho'obëhe uëvadeje: Mu vaejarue majaho majae aho'o övo gö mine övo göre gemu ëhi hōjo. Ēmajaro rovego hu jemesi sinoho ajëmi'irajo. Nosi nuho majaroho nadi ruerego hu ajëmi'irajo.

¹⁵ Ēhi uëvamu hegoroovo Badaro ë osa muebejaje aho uavadeje: Jemë sareri'ie aribövie jëvajëjo. Nuho maja jië'iroho jemë ae aho'obëhe mue vaeromo jemesi ö mahu'oho jiovo'amoromo jovore sö ujuoho va'aruje hōjo jove ue'ahojōro. Na mae-ëjo.

¹⁶ Jemëro jemesi ö mahu'oho nuho majare ëhi ajamijaruje hōjo. Rōhu ave magonahoho bogo ö mahu'ehu jio'i hu Abraham-are ujëro jië'ëro ëhu'ëro God-ro huë baejaje magonahe hōjo. Rōhu Satan-hu hu tövahadoho vadune aho'obëhe 18 barëjajëjo. Ēhi jië'oho naro rabëni nuho majaroho bogo ajamego bogo marëjōrajo.

¹⁷ Ēhi uëvamu hegoroovo Iesu bijönimoruomade aribövioho aho'obëhe javoje bōröme bae'i a ioro'iorohuro aho'obëhe uvoruomadeje: Iesuro mu mabëhe aho'obëhe vaejaje hō uvoromo nimorohoruomadeje.

Ijo hisue mustard-hu ëgovade uhu jōhoje.

¹⁸ Ēhi'amu Iesuro jöe gö majëhiromo uëvadeje: God-hu bōröme namiromo muebejëvaje öroho naro uhu'e bu'öromo jemë'o na'o uehorovo'ëjarëjo.

¹⁹ Ijo hisu ihe mustard ujehu riromo ëgovoromo bōrömo rijajëhi God-ro bōröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade hōjo. Öjamu riromo ijo va'ëne ëgovoromo bōrömorijade hōjo. Bōrömorijamu ugëro rueromo hesi adore ijue vae'amare hōjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jōhoje.

²⁰ Ēhi uënugoromo jö göho majëhiromo uëvadeje: God-hu bōröme namiromo muebejëvaje öri ë hesi uhu jö göho naro majëhi'ie'ajëjo.

21 I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu bëröme namiromo muebejävaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

Ojo harihure va'iröhe ë hesi uhu jöhoje.

22 Ëhi'onugoromo Iesuro Jerusalem va'iröhëni amo masijore amo ininore jöho röjëhibe va'adeje.

23 Va'amu ae gemuëro uavadeje: Bada naehu jö ua ga'ië'ajoho hejëjo. Na ae ma-gemu gemu ëhemu vuovoromo sisëroho bogo va'i God-are öri arierohe va'oromo maroho raromo'ëjarëjo. O diehi jio'a'ajëjo. Diehi jio'a'ajëjumu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje:

24 Sivohemu sivohoromo ojo harihoro rumo va'o garëjo ëhuro ijönö God-are öri aritere va'irarije. Naro jemë uëvajëjo: Ae aho'obëhe rumo va'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo.

25 Röhu jemë ojo harihure bogo rumo va'ë'oho majae ijönö ë osa arijo'ohuro ri'öromo ojoho tugoho titimo'ajëjo. Ojoho tugoho titimo'iramu jemëro amonö riravoromo aevoromo ojoho ano'anovoromo osa arijo'oho ua'a'arujëjo: Bada oje jiovahuego ö'arëjo. Ö'arë'iramu huro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhojoro uvarujëjo. Ojoho na bogo jiovëho'ejöjo.

26 Ojoho na bogo jiovëho'ejö'iramu jemëro ua'a'arujëjo: Röhu no ie jove ja'o gemu mae inövare höjo. Nosi amoroho jero jöho röjahuinövane höjo.

27 Röjahuinövane hö'iramu rue osa arijo'ohuro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhojoro uvarujëjo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo.

28 Va'ohë'iramu jemëro ga'a'arujëjo jemesi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob o jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe God-are öri aritere ë raromo'i jemë babu'öjëvo'iramu gagorovo nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimo'arujëjo.

29 Röhu maja rojomajire beva'ajire arua anumiae jioromo ae aho'o God-are öri aritere va'oromo ie ue'ahoruomo'ajëjo.

30 Ue'aho'iramu a ioro'iore dejönö jiaruoho nuninö jioruomo'i a ioro'iore nuninö jiaruoho dejönö jioruomo'ajëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

31 Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Pharisee ae göëro rueruomoromo uavareje: Ri'öromo öre gö va'ëjo. Ave sa'a muebejaje ae Herod-ro anago'ië'ajëjo.

32 Anago'ië'ajëjumu hegorovo Iesuro uëvadeje: Herod hu sareri'e mu vaejaje ö sisëho va'ëne ae höjo. Va'oromo hu uarëjo: Ave jöho hejëjo. Nörö hioromo Satan-are aru'aho sisë aribövi jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvobe a jabesi sinoho avohëvobe va'ojuvo evare nasi muoho barë'ajëjo. Ëhi uarëjo.

33 Röhu iae na ave sa'aho vuonugoromo örire juvobe hibe va'ojuvo evare Jerusalem hörö'ejöjo nasi muoho ëhi jië'ëro. Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhjarue ae aho'obëhe ë amoremu muo'amamu vuovëvobe rovë'e höjo. Ëhuni na'o ë amore va'iramu anego'iramu guomo'ejöjo.

34 Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhjarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje

aribövioho munëro vajëmijaruje hõjo. Kõkõrõko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode hõjo rõhu jemëro bijõnimarije hõjo.

³⁵ Ëhuni ave jõho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'o'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorõ'õ rue'iramu evare avoho geromo ue'a'arujëjo: Bada God-are ihore rovanuoho mabëhe rovanuëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

14

Õvo hõru'e huë'e a Iesuhu nuho majare ajamade jõhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro Pharisee a bõrõme gemu hesi osare ie i'i va'adeje. Osare va'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro ë raromoromo Iesu ga'i muebejareje hu mu sisë o rabe ë'elo.

² Rõhu ë osare ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi õvo hõru'e aho'obëhe huo'amë'e jiadeje.

³ Huo'amë'e jiamu gagorovo Iesuro ri'õromo Jew rajo jõgoru õri rõjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uëvadeje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jõgoroho aharue hõjo o bogajo.

⁴ Bogajamu rueho jaburo jõrumoraejareje. Jõrumoraejamu Iesuro aho baeromo sinoho avohahoromo nugõ'õjamu va'adeje.

⁵ Va'amu gavë'i Iesuro uëvadeje: Nuho majare jemesi harihoho o mioho jovo'e guare beva'ibejajo na jemë burëro io barojomo'ibejarijëjo o bogajo. Iae jemë ëhi ë'ibejarijëjo.

⁶ Ëhi ë'ibejarijëjamu jõ mana uarõhoho bogojëvadeje.

Nosi arijo'arije ba'obuerovo'irõhe jõhu'o inõmo rumo'e aribõvi ajëmi'irõhe jõhu'o ë jõho niõ'i jëve.

⁷ Jõe bogojëvamu Iesuro gavade ë ruenugade ariböviohuro rõho mahemu baeromo raromamu gëgorovo uhu'e uëvadeje:

⁸ Aehu ja uavë'oho: Rueromo masurõhe sõrõ inë uavë'iroho nadi jasi sivuoho uehorovoromo va'o a masijo raromaruiroho hinëjo. Ja ëhi ë'ë'oho nani ae gõ jasi iho iosiramijë'ohuro sõrõre rue'a'ajëjo sõrõ arijo'ohuro mami'e uavë'ëro.

⁹ Rovë'oho ja'o a bõrõmohu'o ruejõro uëvade ahuro rueromo ja ua'a'ajëjo: Rõhe bojamegu hu ë hijajo. Ëhi uavë'oho ja javoje baeromo rori'o va'o hi'a'anuëjo.

¹⁰ A'i aehu ja sõrõ ro ijõro uavë'iroho va'oromo ma-rori'o hinëjo. Ëhi ë'ë'oho ro ijõro uavade ahuro rueromo ua'a'ajëjo: Isio dõro ajio hijëjo. Ajio hi'iramu gagorovo sõrõ ue'aharue ariböviohuro uehorovavoromo uvo'a'aruëjo: Ja a bõrõme javajëjo.

¹¹ Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivue uehorovoromo dõre bamorovë'oho hesi ihohe abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihohe dõro ajiomõ'ajëjo.

¹² Ëruenugade aribövioho Iesuro ëhi uënugoromo huotorovoromo ro i ijõro uavade aho uavadeje: Jaehu i harihu maja'e o jeni'e bamõ'ië'iroho nadi jasi aemo'aemoho õ mueno'oho bõvi bise'o marohë'e mae jië'e bëhire raromarue aribövioho nadi ëhi jië'e ariböviohemuoho uëvego ro ioho ue'aho'irarëjo. Uëvë'oho jabumëro ijõnõ mana bojami'iramu jasi suvuoroho bae barë'anuëjo.

13 A'i jae hu i bamo'ië'iroho bövi bise'o bogo eni jïë'e aribövioho övo hörü sisë'e o nuni sisë'e aribövioho ëhi jïë'e aribövioho uëvego rue'irarëjo.

14 Ëhi ë'ë'oho ë ariböviehu mana bojami'iröhoho bogo eni jëv'ë'ero ja huë mabëhe bae'a'anuëjo. Hujeji mu mae vaejarue aribövioho vuovë'ëro i'ovoromo ri'öruomo'iramu evare God-ro jasi manaho bojami'ajëjo.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

15 Ëhi uavamü hegorovo Iesu'o raromoromo i iruomade ae gemuëro Iesu uavadeje: Ariböviehu ri'öromo God-are öri ari'ere va'o raromoromo i ue'aho'iröhoho no huë mae bae'ëjarëjo.

16 Huë mae bae'ëjarëjamü Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae gemuëro sörö böröme baeromo ae aho'obëhe uëvade höjo: Rueromo söröe i'a'arujëjo.

17 Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu hesi mu vaejahaje aho nugö'öjamü sörö anue va'oromo ae uëbe juvoromo uëvade höjo: Söröho eni jïajëjo. Evaro ruehëjo.

18 Ëhi uëvamü hegorovo ae aho'obëhe mae juahamare höjo. Ae göëro ri'öromo uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na sa'ae i'e imë'ëro ë va'oromo ga'ëjöjo.

19 Ae göëro uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na mu vaejaje mioho aho'obëhe 10 imë'ëro ëhuni ë va'oromo ga'ië'ajëjo gë'i mae ë'oruomego.

20 Ae göëro uavade höjo: Na magonahe masuvë'e jev'ë'ero ëhuni bogo ö'ëjöjo.

21 Ëhi'amü rue ahuro vuonorö'ö rueromo hesi a börömoho uavade höjo: Ëhi ëhi uevare höjo. Ëhi uevare höjamü rue osa arijo'ohuro vörö'iraeromo hesi aho uavade höjo: Ma-burëro va'iranoho amo'e öri masijoho ininoho aho'obëhe juvo barënjëjo. Juvo barëromo bogo eni jïë'e aribövioho sino sisë'rëjë'e aribövioho nuni sisë'e aribövioho hörü sisë'e aribövioho ëhi jïë'e aribövioho ujuoho ruenëjo.

22 Ëhi uavamü ejahoromo ëhi ë'ë'ëro jïë'ëro rueromo hesi börömoho uavade höjo: Ja uevanëhi iae na ëhi ë'ë'e jevajëjo. Röhu röhe iae jïajëjo.

23 Röhe iae jïajëjamü rue börömohuro uavade höjo: Mü öroro je'o öroro va'iranoho dinëmiromo uëvego ae aho'obëhe rueruomo'irajo ëhuro nasi osho irijiomö'iröhe höjo.

24 Na jemë ae aho'obëhe uëvajëjo: Na urimo uëvamü juahemijare aribövioho nasi i sörö'oho bogo i'a'aruëjo. Bogo mae bogajo.

Bëhoho uehorovo avohoromo evare Iesuarë ijore ijore jijihö'iröhe jöhoje.

25 Iae ae magonahe aho'obëhe siri va'ëne Iesu'o gemu mae örire jijihö-ruomonövadeje. Jijihöjuvo Iesuro huotorovoromo uëvadeje:

26 Jemëhu nasiro rovë'oho jemesi vëmu vavu'e vabore aboji harihu'e öe ma'ine nadi ë aribövioho nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Röhu avehu'o gemuoho höjo. Jemëhu ave sa'are raromo'irarijoho nadi ëho nuninöho bamo'i na dejonöho remorëjo. Jemëhu bövie bise'e göëmu göëmu nuninö bamë'oho nasi ijore ijoroho bogo jijihö'arujëjo.

27 O ae rahu ja bogo uvë'oho: Iesuarë jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho ja bogo nasi ijorajoho javo'ajëjo.

²⁸ Nasi ijore ijore jijiholi'ë'iroho ëho mu böröme jiaje nadi ëma jijiholi' urimo uehorovo avohoromo evaro nasi ijore ijoroho jijihorëjo. Èhesi bëhoho ae rahu ja javu ëgobövi vae'i'ë'iroho bogo ëma vae'i urimo sa'aro hiromo javu vae'irane monioho adaho ga'a'anuëjo ga'i vae barë'irane monioho eni jiego o bogo.

²⁹ Ja bogo adaho gavë'o'ho ëhuro nani sa'ahemu vaeromo ga'a'anuëjo monioho barë'iramu vituoho vuonugo'anuëjo. Vuonugo'iramu ae aho'obëhe ëho garomo ja sivagoromo uvoruomajëjo:

³⁰ Èsareri'e aho javu ëgobövie vae'i'ë'oromo bogo eni jiamu vituoho vuonugade höjo.

³¹ O uhu jö göho bëhe gemuoho höjo. Sa'are a börömo göehu sa'a a börömo göhu'o muorovi'ë'iroho hu bogo ëma muorovi' urimo sa'aro hiromo uehorovoromo uvo'ajëjo: Rue a börömo göhuro muorovo ae aho'obëhe 20,000 ae aho'obëhe mae sö ujuoho rovajëjo. Na muorovo ae aho'obëhe 10,000 ma-vemino'e ëhemu jevajëjo. Naehu hu'o muorovë'o'ho na na eni jevo'ajëjo o bogo eni jevo'ajëjo.

³² Èhi uvonugoromo uvë'o'ho: Bogo eni jevo hesi hö uvë'o'ho muorovi' rovaje a börömoho bogo bëhiroho rovë'e evare ve hijaje a börömo göhuro hesi aho rëmö'ö'iramu va'oromo rue rovaje a börömo göho sanuamiromo jö mae majahiromo ua'a'aruëjo: No diehi'oromo muorovoho tugohoromo avoho raromö'ëjarëjo.

³³ Èuhu jö hesi bëhoho jemëhu jemesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e uehorovarujoho bogo vuonugë'o'ho bogo nasi ijorajo ömo'ömoho jëvo'ajëjo.

Rihu rumo'e sö hesi uhu jöhoje.

³⁴ Nasi ijore ijore jijiharujoho jemë sö va'ëne jëvajëjo. Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'o'ho röhu bogo maho avoho hesi höjo.

³⁵ Èhu'ëro ë hesi muoho bogohöjo. Bogo muroho ruruhö'öjego muoho rihuvo'i bogo mi dëhu'o buarohoromo bahijego muoho marë'i a'i ëhi jië'e söho ma-ruruhö'öjarue höjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'o'ho bëhoho nahoromo birohonëjo.

15

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹ Iae vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo Iesuarë jöho he'i rueruomadeje.

² Rovamu gagorovo Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o uarovareje: Èsareri'e ahuro sisë aribövioho rajëhiromo jabu'o gemuoro ie ijaje höjo.

³ Ijaje höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje:

⁴ Jemë ae gemu sheep aho'obëhe 100 javo'i gemu subirö'öjë'o'ho ja diehi'onëjo. Ja sheep ioro'iore mure raromaruoho ëhi nugo'amo'i va'oromo ë sheep gemu'oho nahobe juvojuvo hujeji vae göro biroho'anuëjo.

⁵ Birohonugoromo nimorohë'i babuaruromo amëro rue'a'anuëjo.

⁶ Rueromo jasi amo rajoho aganoho uë'a'anuëjo: Nasi sheep subirö'öjadoho iae birohë'e jevajëjo. Èhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo.

7 Ĕhesi bēhoho naro uē'iē'ajējo. Ō'idōre raromarue aribōviohuro gavarue ae gemu ōri sisēre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo ōri mare juvamu gavē'oho nimoroho avoharue hōjo. O gavarue ae aho'obēhe jabesi sivue uehorovoromo uvamu: No mae javuē'ēro ēhu'ēro mu sisē vuonugo'irōhoho bogojavuaĵē uvamu gēv'ē'oho bogo ēhioho nimoroharue hōjo.

Subirō'ōjē'e ijo bajo nahoromo birohade uhu jōhoje.

8 O uhu jō gōho hehējo. Magonahe gemu ajivē'e ijo baje aho'obēhe 10 ĵiajoho gemu subirō'ōjē'oho hu diehi ē'a'ajējo. Iroho buenugoromo ari sisuoho bibivē'i ma-avōho nahobe juvoromo hujeji vae gōro biroho'ajējo.

9 Birohonugoromo hesi amo rajoho aganoho uē'a'ajējo: Subirō'ōjade ijo bajoho birohē'ejevaje ēhuni ruehego no gemuoro nimoroharējo.

10 Ĕhesi bēhoho na uē'iē'ajējo. God-are anerahuro gavarue ae gemu ōri sisēre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo ōri mare juvamu gavē'oho nimoroharue hōjo.

Ijorajo subirō'ōromo vuonorō'ō rovamugo vavuehu hu rajahi'i muriehu bijōnimade jōhoje.

11 Ĕhi uēnugoromo Iesuro uhu jōe gō'o majēhiromo uēvadeje: Iae ae gemu harihe niō'i jēvade hōjo.

12 Harihe niō'i jēv'ēro ijorajohuro ri'ōromo vavuoho uavade hōjo: Apo ja guomavego naehu ujuohoirodego uevane bōvioho bise'oho avevejō'e bojemējo. Bojemijējamu rue vavuohuro hesi bōvioho bise'oho adovoromo harihu gōho ioni gōho bojami'i harihu gōho ioni gōho bojamijade hōjo.

13 Bojamamu majae ma-gemu niō'i barējamu rue ijorajohuro huhu ujuohadoho imo'amo barēromo monioho baeromo va'ade hōjo. Va'adoho va'ojuvo ōri ēgobōviro sa'a gōro va'oromo nimoronimorohē'i hiromo hesi maho sisēho ma-bu'ōnōvade hōjo.

14 Ĕhi bu'obe va'amu hesi bōvioho bise'oho barējahade hōjo. Barējahamu ē sa'are iruno'oho aho'o barēromo ē sa'are aribōvioho vadunēro vuovamu ē aho huē vavaene bōrōme baejē'e hijade hōjo.

15 Ĕhi hiromo va'oromo ē sa'aho raje ae gemu uavade hōjo: Ja mue javē'oho uevego na ē jasiro mue vaejōjo. Mue vaejōjamu ruehuro uavade hōjo: Mahu muohuro va'oromo mahe mio'amonējo.

16 Mahe mio'amonējamu ē Jew rajehu sisē hō uvarue muoho baeromo va'oromo mahoho mueberomo hōmamu uvade hōjo: Raro mahu ioho babojemego na ijego da'uego'irajo. Ĕhi uvade hōjo rōhu a vadu'oho ioho bogo bojamare hōjo.

17 Bogo bojamamu hiromo ijonō avoho uehorovoromo uvade hōjo: O apare mu aribōvioho ie aho'obēhe jēv'ēro i barē'irōhoho bogo eni jēvajējo. Na aviae harihoho jevajējo rōhu vadunēro guomevo'iē'ajējo.

18 Ĕhuni naro ri'ōromo aparo va'oromo ua'ejōjo: Apo naehu God-are ōrire jasi ōrire huē vavaeni bojēmodoho ēho naro mu sisē vaejē'e jevajējo.

19 Na a sisē jēv'ēgo ēhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuejo. A'i jasi muoro bamevego na muoho vaejahoromo manaho bae'irōjo.

20 Ĕijorajohuro ēhi uvonugoromo ri'ōromo hesi vavuehu hijajire va'i va'ade hōjo.

Va'i va'amu vavuohuro gavade hōjo arue riribōvire hesi harihoho rovamu. Ganugoromo vavaenimoromo tutuvo va'oromo guduumoromo dudōhade hōjo.

21 Dudöhamu rue harihohuro uavade höjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jevajëjo. Na a sisë jevë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo.

22 Ëhi uavamü hejë'i rue vavuohuro harihoho bogo ejaho'i hesi mü vaejaharue aribövioho uëvade höjo: Ma-burëro va'oromo niögu maho jaegoho hörü guduoho ëhi jue'ini ujuohaho rueromo sinoro övo gaenoro höröro io'amahohëjo.

23 Jemëhu ma-je i muoharue sanuovë'e mioho baro anohego no i sörö'e iromo nimoronimoroharëjo.

24 Urimoho naro uvode höjo: Nani nasi harihoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'øjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni ë'ego no nimoroharëjo. Ëhi uëvë'ëro söröe iromo nimoro nimore bamare höjo.

25 Ëhi'amu gavë'i iae muriohuro muro hijade höjo. Muro hiromo amo bëhire rue'i hejade höjo javavo'ego jajoho hëgöho rovavamü.

26 Jajoho hëgöho rovavamü hegorovo mü vaejarue ae gemuëro ruejöro uaromo rovamu uavade höjo: Rabëni ë'aruëjo.

27 Rabëni ë'aruëjamü ruehuro uavade höjo: Jasi ijorajohuro rovamu jasi vavuohuro gavade hesi harihoho raboho raboho bogo ë'l'e hesi örire ma-mae rovamu gagoro ma-je i muoharue sanuovë'e mioho huni anahade höjo.

28 Anade höjamü rue muriohuro dë vörönimamü osare va'iröhoho bijönimade höjo. Bijönimamü vavuohuro amonö hörö rueromo uavade höjo: Nadi juahovo'i osaëro rueromo ioho ma-ijëjo.

29 Ijëjamü rue muriohuro uavade höjo: Aveho hejëjo. Jasi jöho na bogo gemu vadu'oho ahaho'i vadune vadune na jasi muohemu vaejahobe rovë'e jevajëjo. Iae ëhi höjo röhu mi mae o mi sisë ëhu'o bogo bojëmijane höjo ëhuro naehu nasi aemo'aemohu'o iromo nimoroho'irodoho. Bogo mae bogajo.

30 Nasi öriroho bogo bojemi'i jasi harihoho magonaho sisëho ga'amoromo ëhuro jasi maho sisëho i barëjë'ëro rovamu gavë'i jero sanuovë'e mi mabëhoho anoromo hesi örire bojamane höjo.

31 Bojamane höjamü rue vavuohuro uavade höjo: Jue'i ja majae ëhi na'o gemu mae hijanue höjo. Nasi sa'ae are inömo inöme ie bövie bise'e aho'o ma-jasiremu höjo.

32 Ëhi höjo röhu urimoho naro uvode höjo: Nani jasi ijorajoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'øjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni noehu huë mae baeromo nimoronimorohë'oho iae mae höjo.

16

Ae gemuehu hesi a börömo hesi mü sisë'i muebejahoromo röhu uehoro mae birohade uhu jöhoje.

1 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Iae moni marohë'e jië'e ahü'o hesi mü muebejahaje ahü'o jaburo niö'iro arijare höjo. Ariromo eni jië'e ahuro hejade höjo uavamü: Jasi mü vaejahaje ahuro jasi inömo inömo ma-bu'øjahaje höjo.

2 Ma-bu'øjahaje höjamü hegorovo ë iahuni uvoromo rovamu uavade höjo: Jaehu ë'anuoho na hejë'e jevajëjo. Nasi mü muebejanuoho

vuonugo'anuëjo. Ëhuni nasi mu suri surioho ujuoho ro memego na gavöjo ja nasi mu diehi muebejanoho.

3 Ëhi uavamu rue mu muebejaje ahuro uehorovoromo uvade höjo: Nasi a börömhuro uevajëjo naro muoho vuonugojöro. Ëhuni na diehi'o'ejöjo. Sa'a umoromo o ëhi jië'e i'u'e mu gö vae'i'rodoho darugoho bogo eni jevajëjo. Ae gö jabesi örire ëninëmi'irodoho na javojegajëjo.

4 O iae na uehorovajëjo. Na ae ajëmiromo ëhi ë'ejöjo ëhuro nasi börömhuro remö'öjogo na va'ego jabumë ae göëro göëro ueruomoröhego: Nasi osaro rovëjo.

5 Ëhi uvonugoromo ae rahu rahu inömo inöme rabe rabe hesi a börömo bojami'i'rodohuni jöe nugö'öromo uëvade höjo ae gemu gemu ruejöro. Ürimore ahuro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Nasi a börömo hesi örire mana bojami'iranoho dimino'e javajëjo.

6 Dimino'e javajëjamu uavade höjo: Jovo'e rama masije aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Bojami'irodoho jevajëjamu uavade höjo: Ja dimino'e bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baejëjo. Baeromo maburëro sa'aro hiromo ramae 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo ramae aho'obëhe 50 bojami'iranoho jajivëjo.

7 Ëhi ë'ë'ëro ae göëro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Ja'o bojami'iranoho dimino'e javajëjo. Dimino'e javajëjamu uavade höjo: I esöe aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Jevajëjamu uavade höjo: Ja bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baeromo esöe 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo esöe aho'obëhe 80 bojami'iranoho jajivëjo. Ëhi'obe va'ade höjo.

8 Ëhi ë'tade jöho hejë'ëro a börömhuro hesi mu sisë'i muebejaje aho uavade höjo: Ja uehoro mabëhe mae rovavamu ëho ë'ane höjo. Ëhi rajahijade hesi bëhoho ave sa'a hesi muohemu uehorovarue ariböviohuro uehoro mabëhe bihororomo jabesi muoho vaeruomaje höjo. A'i God-are aji'e mu uehorovarue ariböviohuro simane sisë'i sisë'i uehorovoromo muoho vaeruomaje höjo.

9 Ëhesi bëhoho na uë'ejöjo. Jemëro ave sa'a hesi monioho baeromo ëhuro mu mae vaeromo jemesi agane baejëvorëjo. Ëhi ë'ë'o'oho ëhuro vuovëvo'iramuni moni hesi bëhoho barë'iramuni God-ro uë'a'ajëjo: Nasi amoro rueromo ma-ioro'ioremu raromöhëjo.

10 Ae rahu mu inino avoho muebejë'ohuro mu masijohu'o avoho mueberuomajëjo. Ae rahu mu inino sisë'i muebejë'ohuro mu masijohu'o sisë'i mueberuomajëjo.

11 Ëhuni jemë ave sa'a hesi inömo sisë'i muebejë'ohuro God rabëni ö'idö hesi inömo maho bojëmi'ajëjo jemëro muebejöro.

12 O jemëhu ae gö hesi bövi bise'o bogo avoho muebejahë'ohuro God rabëni bövioho bise'oho i'imëmi'ajëjo jemesi ujuohojöro.

13 Ae niö'i börömhoro gemuoho jëvajëromo jabesi mu gemuoro havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ëhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömhoro gemuoho jëvajëromo gemuoro havoromo mu vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo.

Iesuhu jö masije gö majëhijade jöhoje.

14 Iesuro ëhi uëvamu hejë'i Pharisee ariböviohuro moniemu uehorovoruomë'ëro Iesu sivareje.

15 Sivamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Jemë ma-döëremu mu maho vaearuje höjo aëro jemë gëromo uvojöro: Ëaribövioho mu mae vaeruomaje aribövioe jioruomajëjo. Röhu jemesi dë vövöbajo'oho diehi jiajoho God iae gë barëjaje höjo. Huhu jemesi dë vövöbajo'oho gëvë'oho aehu gëvaruëhioho hu bogo ëhioho gëvaje höjo. Ëhesi bëhoho aehu sarerivoromo uvarujoho: Mabëhe hö uvarujoho God-hu gavajoho sisë bëhe höjo.

16 Urimë'i Moses-hu surire jajivade jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o aehu hebe rovaroho evare John rovade höjo. John rovamu evare God-hu böröme namiromo ae aho'obëhe muebejëvaje ë hesi huë ma jöho aevoromo rovë'e höjo. Aevoromo rovë'ego ae aho'obëhe daruge aho'o bojamirovoromo biririv-oromo öroho jiovoruomaje höjo ëhuro God-ro muebejëvego hesi aharinö jëvoröhego.

17 Ëhi jië'e mu i'oho rovë'e höjo röhu God-hu urimo bojëmade jögoroho bogo barë hesi höjo. Ö'idö'ö sa'a'o sisërëjë'öho ëho samae höjo. A'i God-are jögoroho gö bogo bisemu vadu'oho sisërë hesi höjo.

18 Röhu jö göhajo. Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'öho ëho bogo masuvë'e muoho jio'i goho'amarue muoho höjo. O aehu nugö'öjë'e magonaho masuvë'öho bogo hesi vaboro maho masu'i ëho goho'amarue muoho höjo.

Inömo ma'e ahu'o Lazarus'o jabu niö'ihu ë'are jö Iesuhu jövadohoje.

19 Iae ae gemuëro hijade höjo. Hesi inömo inöme are sa'ae bövie mae jiade höjo. Niöge sanuovë'e kavuë'e mabëhe io'amonövade höjo. Iruno'e aho'obëhe sörönö'e iromo nimoronimorohonövade höjo. Majae aho'o ëhi gemu ëhi'obe rovade höjo.

20 Ëhi'ego inömo'e a hesi ojanore bövi bise'o bogojië'e ahuro ë raromonövade höjo. A ihoho Lazarus jiade höjo. Lazarus-are sino haho'oho ma-sagohemu jië'e jiade höjo.

21 Sagohemu jio'ego Lazarus-ro nimonövade höjo eni jië'e a hesi i vitu vituoho i'irovo ëhuro da'uomojöro. Röhu vaevë'öho öëro rueruonoromo hesi sagohoho sëhahonövare höjo.

22 Ëhi'öjuvo iae ë bövi bise'o bogojië'e aho guomade höjo. Guomamu aneraëro hesi aru'ahoho bava'amu nosi bëhe Abraham-are guruto mare avoho hijade höjo. Hijamu ë eni jië'e ahu'o guomade höjo. Guomamu guavare höjo.

23 Guavamu vuovarue ariböviehu raromaruire va'o hijade höjo. Hiromo vi'ehi sisë bëhe baejë'ëro nunëro ga avoho'i gavade höjo Abraham arue riribövire hi'i Lazarus Abraham-are guruto mare hijamu.

24 Ëhi gënugoromo ma-darugo'o uvade höjo: Saso Abraham-ajo. Nani vavaenimoromo Lazarus nugö'öjego huro hesi övo namoho jovore ba'amoromo rueromo nasi bitaroho rëhoromo sanuoveho'irajo. Na vëniro jevë'ëro sisë maro vi'ehëgavajëjo.

25 Vi'ehëgajëjumu Abraham-ro ri'öromo uavade höjo: Sasajo. Aveho uehorovëjo. Sa'are hijë'i ja huë ma-mabëhe birohane höjo. Lazarus hu hijë'i ma-huë sisëmu birohade höjo. Röhu jaruvoho Lazarus-ro sanue baeromo hijajëjo. Jero vi'ehi böröme baeromo hijanuëjo.

26 Rõhu jö göho ëhu'o hejëjo. No aviae javuo'i jemë aruae jëvavëjo. Rõhu ririre hahe guoröte jië'ëro ëhuro ave jioromo jemesirire ö'ë'oho bogo eni jio'i jemesirire jioromo ave rovë'oho bogo eni jiajëjo.

27 Bogo eni jiajëjamu uavade höjo: Saso ëhi jië'oho huë baejevorumo Lazarus nugö'öjego huro nasi aganehu rarumarue va'ajo.

28 Na öe aho'obëhe övo gö mine jevë'te jiaje uavego Lazarus-ro va'oromo nasi ö ömo'ömoho jögore majëhi'irajo ëhuro ave vörö'eroho bogo rueruomoröhe höjo.

29 Ëhi uavamu Abraham-ro uavade höjo: Rõhu jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho mami'e gavarue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o gavarue höjo. Ëhuni nadi'ego jabumëro jabesi jöho ejëho'irarëjo.

30 Ejëho'irarëjamu uavade höjo: Saso Abraham iae ëhi höjo. Rõhu surire jöho bogo eruomo'ajëjo. A'i vuovoromo ave ro raromajire aehu ë jioromo ri'ö va'oromo jö majëhijamu hejë'iroho iae jabu huotorovoromo mae uehorovo'aruëjo.

31 Mae uehorovo'aruëjamu Abraham-ro uavade höjo: Bogo ëhioho jio'a'ajëjo. Jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho bogo ejaharue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöho bogo ejëharue höjo. Jabesi jöho bogo ejëhobe rovë'ëro he'iröhe ae gö guomoromo ri'öromo jö majëhijamu hejë'oho hesi jöhu'o bogo ma uehorovo'aruëjo.

17

Mu sisë hesi jöhoje.

1 Ëhi'oromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho iae ruenövo'ajëjo. Iae ëhi jio'a'ajëjo rõhu ae rahu ë mu barovë'oho vaevë'oho sisërë'ajëjo.

2 Asisö'onö'e jörume raromarue ae gemu mu sisë rõjahijamu bejë'oho mu sisë bogo rõjahijajevare ë mu sisë rõjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë rõjahi'iröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo.

3 Ëhuni avo'avoho mueberovorëjo.

Jasi öehu jasi örire sisë vaejavë'oho ahonëjo. Ahamu huhu huotorovoromo uehoro mae baejë'oho ëhuro jero hesi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo.

4 O majae gemu rõhu mu sisë gö'o gö'o vae 7 vaejavo'i hiromo rõhu vae 7 ro ua'i hijë'oho: Iae naro mu sisëho vaejë'ëro jevë'ëro vuonugo'ejö ua'i hijë'oho jero uehorovoromo vuonugaho'i hinëjo.

God mae uehorovoromo ëhuro mu masijo vaeröhe jöhoje.

5 Ëhi uëvamu Iesuar apostle ömo'ömohuro ri'öromo Bada uavareje: Iae no jasi darugoho ma-bisemu mae uehorovarue höjo. Rõhu jero ajamuego no mae uehorovo avoho'irarëjo.

6 Mae uehorovo avoho'irarëjamu huro uhu'e uëvadeje: Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovo'ibejarijëjo ave namijaje ijo börömo u'a'ibejarijëjo: Jasi jahorovëjo. Jahorovoromo va'oromo sö

jovohuro jasi ba'amorovë ua'ibejarijêjo ë ijohuro jemë ejêho'ibejajo. Mae uehorovo'ibejarijêjo ëhi jië'e muoho vae'ibejarijêjo.

A bôrömo hesi mu vaejarue uhu jöhoje.

⁷ Röhu jö göho jemë nasi jö hejaruje aribövioho nani ja ae gemu jasi muemu vaejaje ae javajêjo. Nani huro jasi muro hiromo sa'aho avo-haho'ajêjo o ô mahu'oho muebejaho'ajêjo. Mu vaeromo rovë'oho na ja hu uanêjo: Ro hiromo ie ijêjo. Ja bogo ëhi jië'e jöho ua'i

⁸ a'i ua'a'anuêjo: Nasi ioho avohehoromo jasi niögoho avoho ruohoromo ro ioho jovoho i'imemego na i'iröjo. Na ijego evaro ja'o inêjo.

⁹ Jaehu mu jö ëhi bojamamu hu ejahoromo mu vaejê'oho na ja uanêjo: Mabêhe huë baejavoromo ajemijane höjo. Bogo ëhioho ua'a'anuêjo hu jasi muemu vaejajego.

¹⁰ Èuhu jö hesi bëhoho jemë God-are muemu vaejaruje aribövie jëvajêjo. God-hu jemë bojëmaje mu jemë vae barëjê'iroho uvorêjo: No mu aribövi sisë sisë javuajêjo. Èho nosi muego ë'are höjo.

Iesuhu ae 10 ajënamu ae gemuehu God huë mae uavade jöhoje.

¹¹ Iae Iesuro Jerusalem amore va'ë'i va'ë'i Galilee sa'a vituohu'o Samaria sa'a vituohu'o birorohadinö ëhunö va'adeje.

¹² Va'oromo ë dirö'ore amore hörö'ia'amu gavë'i sino jomo'e ae aho'obêhe 10 rueromo rori'o rivavareje.

¹³ Rivavoromo ma-darugo'o uvoruomadeje: Iesujajo. Badajajo. Noni vavaenimoromo ajamuijêjo.

¹⁴ Ajamuijêjamu Iesuro gëromo uëvadeje: De va'irarijoho arue priest ömo'ömohe röjêhirego jabumëro morijêgo gë'irarêjo. Morijêgo gë'irarêjamu örire va'amu gavë'i marëjêvadeje.

¹⁵ Marëjêvamu gagorovo ae gemuëro vuonorö'öromo ma-darugo'o God mabêhe uabe rovadeje.

¹⁶ Rueromo Iesuarë hörü bëhire ague aho hiromo rajahijadeje. Röhu ë aho bogo Jew rajehu jio'i Samaria raje jiadeje.

¹⁷ Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jomo'e ae aho'obêhe 10 marëjêvade höjo. Na mae-êjo. Röhu a ioro'iore 9-ho diehi'oromo bogo rovere höjo.

¹⁸ Diehi'oromo nosi Jew rajoho bogo ruero'omo'i ave sa'a gö rajohuremu God mae ua'i vuonorö'ö rovade höjo.

¹⁹ Èhi uanugoromo ë Samaria rajoho uavadeje: Ri'ö va'êjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavê'e höjo.

God-hu aevoromo hesi aji ma röjahuromo bôröme namiromo muebejavuo'iröhe jöhoje.

²⁰ Èhi'amu Pharisee a ioro'iorëro ri'öromo Iesu uavareje: God divare aevoromo bôröme namiromo muebejavuo'iramu no hesi ahariremu raromo'ëjarêjo. Raromo'ëjarêjamu Iesuro uëvadeje: God-hu bôröme namiromo aho'obêhe muebejêvajokho vörö'e muoho jemesi nunoho bogo garomo uvo'a'arujêjo: God-ro aevoromo muebejavuo'ego no hesi ahariremu raromaruêjo.

²¹ O ja bogo aho uë'a'anuêjo: Aveho gahêjo. God-ro ave dirö'oremu bôröme namiromo muebejavuajêjo. O arueho gahêjo. God-ro ë dirö'oremu bôröme namiromo muebejêvajêjo. Bogo ëhioho uë'a'anuêjo ë hesi bëhoho God-ro jemesirire bôröme namiromo muebejêvajokho jië'ëro.

22 Ĕhi uēnugoromo hesi ijorajo ōmo'ōmoho uēvadeje: Majae ijonō jemēro God-are A Maho ge'i nimo avohoromo uvo'a'aruĵejo: Majae ēgobōvie bogo gavē'ēro nōrō majae ma-bisemu ga'ibejarējo mae javuo'ibejajo. Rōhu bogo ge'a'aruĵejo.

23 Bogo ge'iramu aēro jemē sarerēmiromomo uē'a'aruĵejo: Gahējo. Nōrō aruae hōjo. O nōrō aviae hōjo. Ĕhi uēvē'oho nadi ejēhoromo ge'i jabu'oho va'orējo.

24 Ĕhesi bēhoho naehu rue'irode majaho rue'iramu na bogo dirōle gemuoroho ro hi'i a'i baderehu ō'idōre baderivoromo ō'idōe aho'o ajivo barējego ae aho'obēhe ga barējaruēhi God-are A Maho naro ēhi rue'iramu ge'a'aruĵejo.

25 Iae ēhi jio'a'ajējo rōhu urimoho na vi'ehe huē vavaene bōvie bise'e bae'ejōjo. Ave jaruvore raromarue aribōviahuro na bijōnegoruumo'ajējo.

26 Rōhu God-are A Ma naehu a nunire rue'iē'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadēhi ēhi gemuoho jio'a'ajējo.

27 Noah hijadevare evare aēro ie jove ue'ahobe masurovobe ēhi jiē'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mēro boat bōrōmore rumo va'amū gavē'i jovo bōrōmēro rojomoromo a ioro'ioroho baeniagēgamu vuovo barē nahonahovade hōjo.

28 O a mami ae Lot-hu hijade majare jiadēhi God-are A Ma naehu a nunire rue'iē'iroho ēhi gemuoho jio'a'ajējo. Lot hijade majare evare ae aho'obēhe ie jove ue'ahobe bōvie bise'e imobe i'o mu'e vaebe javue vaebe ēhi jiē'e muohemu uehorovobe va'ojuvo

29 evare Lot-ro Sodom amore jioromo mae va'amū gavē'i vēnēro girosi-jiomē'e munēhuro rireromo ruvebiromomo a ioro'ioroho bijuēmamu vuovo barē nahonahovade hōjo.

30 God-are A Ma naehu rue'iē'iroho aēro ēhi gemuoho ē'obe va'ojuvo evare ē majaho ma-majioho rue'a'ajējo.

31 Ĕmaja rovē'oho ae rahu javu dōnō haradare raromo'i jabesi inōmo inōmo osanō jiē'oho nadi inōmoho ujuoho'i abo osaroho rumo va'i o mure raromē'oho jabu'o nadi inōmoho ujuoho'i uehorovoromo vuonorō'ō rue'i ma-huruomo'irarējo.

32 Lot-are vaborehu hesi inōmo uehorovoromo vuonorō'ō'ia'amū i'uehu hesi ōrire rovade jōho avoho uehorovorējo.

33 Ae rahu hesi sinohuni uehorovoromo birivoromo ave sa'are hi'i ēhemu uehorovē'oho vuovo ōriro va'a'ajējo. O ae rahu hesi sinēni bogo uehorovo'i nasi jōhuremu uehorovoromo ma-guomorovē'oho ē ahuro maro hiemu hi'a'ajējo.

34 Rōhu na avehu'o uēvajējo. Naehu rue'irode vahire evare ae niō'iro rōhe gemuore diroho'aruĵejo. Diroho'iramu God-ro gōho bae'i gōho ē vuonugo'ajējo.

35 Magonahe niō'iro gemuoro ariromomo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu God-ro gōho bae'i gōho ē vuonugo'ajējo.

36 [Ae niō'iro mure ari'iramu God-ro gōho bae'i gōho ē vuonugo'ajējo.]

37 Ĕhi uēvamu rue ijorajo ōmo'ōmohuro uavareje: Bada ja di ōri ari'ere vuonorō'ō ruenējo. Ruenējamu uhu'e uēvadeje: Sagohe dinō'e jiajire ē ugoho gagovoruomo'ajējo.

18

Magonaho doruehu jö mevaje a hesi örire biririvoromo ëninamijamu ajamade uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro uhu jöe gö majëhijadeje aëro heromo uvoröhego: No bogo u'uhö'i biririvoromo parie vae'i ari'ëjarëjo.

² Majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro hijade höjo. Hu jö heromo mevaje a böröme jiade höjo. Hu God bogo ma uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo ma uehorovonövade höjo.

³ Hu bogo mae uehorovë'e ae jio'i röhu magonaho doruëro ë ame gemuore hijade höjo. Hiromo ë jö mevaje a hesi örire rueromo ua'i hinövade höjo: Ajemego sisë vaejevaje aho iosirami'iröjo.

⁴ Èhi ua'ego bogo ejahonövade höjo. Èhi'o'i arijuvo ë jö mevaje ahuro hesi uehorovoromo uvade höjo: Na God bogo uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo uehorovaje höjo

⁵ röhu ave magonaho doruohuro dinemi'i hi'ego na bijönego'ego ëhuni na hesi öroho avohaho'ejöjo huro ro ue'i hijego na he'i hijego u'uvevojöëni.

⁶ Badaro ë uhu jöho ëhi majëhinugoromo jö bëhoho uëvadeje: Èjö mevaje a sisëhu diehi jövadoho uehorovorëjo.

⁷ A'i God-ro diehi ë'a'ajëjo. Hesi aribövi maehu vahie sisone jene hesi örire ëninami'i arijaruoho na hu jabesi mu öroho bogo avohëho'ajëjo. Na hu majae ëgobövie örisanuovo'i bogo burëroho ajëmi'ajëjo.

⁸ Iae hu ma-burëro ajëmi'ajëjo. Röhu God-are A Ma naehu sa'are rovë'iroho na na ga'ejöjo aëro biririvoromo God mae uehorovo'iramu o bogo.

Ae döemu mae jiajohu'o a sisë'o pari vaejare uhu jöhoje.

⁹ Iae Iesuro gëvadeje ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvamu: Noremuëremu maho javuajëromo a ioro'ioro jabesi jöho bogo uehorovoruo-mamu gëgorovo jabesi örire ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje:

¹⁰ Iae ae niö'iro God-are osa börömore parie vae'i ajiomare höjo. Göho Pharisee ae jiade höjo. Göho vajiohu'e tax baejaje ae jiade höjo.

¹¹ Ajiomoromo Pharisee ahuro va'oromo namiromo parie vaeromo ëhi uavade höjo: God-ajo. Na jasi örire huë mae uavajëjo rabëni a ioro'ioroho jabu anano'e vajiohu'e goho'amarue mu vaeruomajëhi naehu bogo ëhi ë'ajohuni. O aruëre tax baejaje ae jiajëhi na bogo ëhi jevajohuni.

¹² A'i hurae gemu gemu hesi uhure majae niö'i jasi jöëni na ioho bogo ijaje höjo. Inöme rabe ujuohë'oho 9 nasi bahi'i gemu jani bamahobe va'aje höjo.

¹³ Èhi ua'irögoro rue tax baejaje ahuro rori'o namiromo javojimamu nunoho bogo ö'idöho sioroho'i vineboho övëro ano'anovoromo God uavade höjo: Na a sisë jevaje nani vavaenimëjo. Èhi'are höjo.

¹⁴ Naro jemë uëvajëjo: Tax baejaje aho God-ro hesi sisëho uehorovoromo vuonugamu God-are nurire mae namijë'ëro hesi osare vuonorö'ö abuejade höjo. A'i rue Pharisee aho bogo ëhioho maho abuejade höjo. Èhesi bëhoho ae rahu hesi sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomajëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

15 Ēhi uēvamu aēro asisō'o ininoho ēhu'o sō ujuoho rueruomadeje Iesuro ōve jabesi sinore bamēhojōro. Ujuoho rovamu gēgorovo Iesuare ijorajo ōmo'ōmohuro birēgareje.

16 Birēgamu hegoro Iesuro asisō'oho ujuoho ruejōro uvoromo hesi ijorajoho uēvadeje: Nadi ahēvo'i uēhego rueruomajo. Ēhi jiē'e asisō'o va'ēne jōrume raromē'e aribōvioho God-ro bōrōme namiromo muebejēvego hesi ahariremu raromoruomaje hōjo.

17 Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Asisō'o ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hō uvaruēhi ae rahu bogo ēhi uvē'oho God-are ahariroho bogo va'o raromo'aruējo.

Bōvi bise'o marohē'e a hesi jōhoje.

18 Ēhi'amu iae Jew rajo a bōrōme gemuēro ri'ōromo Iesu uavadeje: Tisa ja a mae javajējo. Na diehi'oromo ma-ioro'ioemuoho maroho hi'ejōjo.

19 Maroho hi'ejōjamu uavadeje: Jero na uevanuējo: Ja a mae javajējo. Iae mae hōjo rōhu hesi God gemu a maho hōjo.

20 Rōhu mae hi'iranēro ue gevanuoho ja God-are jōgoroho iae gavanue hōjo. Nadi goho'amonējo. Nadi aho anonējo. Nadi vajiohoho baenējo. Nadi sareri'e jōho aho majēhinējo. Jasi vēmoho vavuoho mae uehorovēvonējo. Mae hi'irane ōroho ēhi hōjo.

21 Ōroho ēhi hōjamu uavadeje: Iae mae-ējo rōhu na asisō'ere aevoromo jō ebe rovodoho jaruvohu'o ēhi gemuoho ē'aje hōjo.

22 Ēhi gemuoho ē'aje hōjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Iae mae ē'anue hōjo rōhu mue gemu bogo vaejē'e javajējo. Jasi bōvioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inōmo bogo eni jiē'e aribōvioho suvuorēminējo. Ēhi ē'ē'oho bōvie bise'e maho maho janioho ō'idōre ji-aho'ajējo. Ēhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonōvonējo.

23 Ēhi uavamu hegoro ruohuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bōvie bise'e bōrōmo mae jevē'ero suvuorēmi'irodoho na bogo eni jevajēromo huē vavaene bōrōme baejadeje.

24 Huē vavaene baejamu Iesuro hu garomo a ioro'ioroho uēvadeje: Bōvi bise'o marohē'e mae jiē'e aribōviehu God-hu muebejaje ōri ari'ere va'ē'oho anoji'e mae hōjo.

25 Mi bōrōmo anugo gagore nugō'ōjē'oho ja bogo eni javo'ajējo. Rōhu ēhi ē'ē'oho samae jianovo'i a'i bōvi bise'o marohē'e aribōviehu God-hu muebejaje ōri ari'ere va'irōhoho ēho anoji'e mae hōjo.

26 Ēhi jōvamu heromo uavareje: Ēhi jiē'oho no diehi'oromo maroho va'ejarējo. No ae aho'obēhe bogo eni javuajējo.

27 Bogo eni javuajējamu Iesuro uēvadeje: Iae ēhi hōjo rōhu jemē ma-aēro jevē'ero mu vaejē'oho bogo eni jēvajoho ēho God hu eni jiajējo.

28 Ēhi uēvamu Peter-ro ri'ōromo Iesu uavadeje: Aveho gavējo. Noro bōvie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihē'e javuajējo.

29 Jijihē'e javuajējamu Iesuro uavadeje: Ēho iae mae hōjo. Aveho na jō mae uē'iē'ajējo. Ae rahu God-hu muebejēvo'irōhe mu uehorovoromo ēhuni javue vabore ō ōmo'ōme vēmu vavu'e aboji harihu'e vuonugo'amē'oho

30 ēhi jiē'e aribōvioho jemē jemesi bōvioho bise'oho ēho ma-bise'e vuonugarije hōjo rōhu avevejō'e ave sa'are bōvi mae bae'a'aruējo. O majae ijonō jemē ma-ioro'ioemu maro raromo'aruējo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

³¹ Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho rori'o sô va'oromo uëvadeje: Aveho hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajo rarom'iramu evare urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jö jajivo'amarëhi ëhi jïë'e muoho Jerusalem rajëro God-are A Ma nasi örire vaejevo'aruëjo.

³² God-ro hesi ëhi bamë'ëro naro sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore va'ejöjo. Va'iramu jaburo baejevoromo sivegoromo ijumevoromo sabëro ödegoromo

³³ hisuebijevoromo anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

³⁴ Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jabu bogo mae bogo hejareje. Bëho subivëhë'ëro hesi jöho bogo avoho baejareje.

Iesuhu Jericho amore rueromo nuni sisë'e ae ajamade jöhoje.

³⁵ Ëhi'amu iae Iesuro va'adoho va'o Jericho amore hörö'iro ë'adeje. Röhu nuni sisë'e ae gemuëro ë öri ionire hiromo maëni sisëni ae ëninëmijadeje.

³⁶ Ae ëninëmiromo hejade ae aho'obëhe mae rova'avamu hejë'i ae uëvadeje: Jabumë rabë'i rova'aruëjo.

³⁷ Rabë'i rova'aruëjamu aëro uavareje: Iesu Nazareth rajohuro rova'ego ëhuni ë'aruëjo.

³⁸ Ëhi uavamu hegorovo nuni sisë'e ahuro ma-darugo'o uvadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo.

³⁹ Vavaenimëjamu hegorovo rue urimo va'are ariböviohuro birevoromo uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamu hejë'i ma-darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo.

⁴⁰ Ëhi uvo'i hijamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Nuni sisë'e aho hu'irae baruehëromo barovamu nuni sisë'e aho uavadeje:

⁴¹ Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjamu uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihöjo.

⁴² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: De nune dadovoromo uherihöjo. Jero God mae uehorovamu ehuro marëjav'e höjo.

⁴³ Ëhi uavamu ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo God huë mae uabe Iesuro ijore ijore va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe garomo God rajahiruomadeje.

19

Zacchaeus-hu Iesu ga'i nimamu ëhi ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro Jericho amore rovë'ëro amo ririre rova'adeje.

² Röhu ë amore ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Zacchaeus jiadeje. Hu tax baejaje a böröme jiadeje. Hesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiadeje.

³ Amo Iesuro rueromo va'ia'amugo Zacchaeus-ro Iesu ga'i sivohoromo röhu ae aho'obëhe tagavoromo urahë'ëro bunosirivamu bogo avoho gavadeje.

⁴ Bogo gagorovo uvadeje: Iesuro ë örire va'a'ajë uvoromo urimo tutuvo va'oromo öri bëhire ijo duvahore ajo hijadeje Iesu rovego niomo'amo ga'iro.

⁵ Ajo hijamu Iesuro hu jiaji'ere ruegoro namiromo sioroho garomo uavadeje: Zacchaeus-ajo. Ma-burëro ruvebijego va'arëjo jaruvoho na jasi osare hi'ië'e javaje.

6 Ĕhi uavamu hejĕ'i Zacchaeus-ro nimorohoromo ma-burĕro abueromo Iesu hu'irae baeromo hesi osare va'oromo rajahijadeje.

7 Rajahijamu ae aho'obĕhe gavare Iesuro Zacchaeus-are osare va'amu gagorovo bijĕnimoromo uarovareje: Asĕ'e Zacchaeus a sisĕ hĕjo. Iesu rabĕni ĕhi jiĕ'e a hesi osaroho niavo'i va'ajĕjo.

8 Ĕhi uarovamu Zacchaeus-ro ri'ĕromo Bada uavadeje: Bada aveho hejĕjo. Nasi bĕvioho bise'oho ririre tarioromo vituoho bae'i vituoho bogo eni jiĕ'e aribĕvioho suvuorĕmi'ejĕjo. Naehu a rahuare inĕmo sarerĕmiromo vajiohehu ujuohodoho iae na ĕhi niĕ'i ĕhi niĕ'i ĕhi mana vuonorĕ'o bojĕmibe va'ejĕjo.

9 Bojĕmibe va'ejĕjamu hegorovo Iesuro ae aho'obĕhe uĕvadeje: Jaruvo ave osare raromarue aribĕvi jabesi sisĕho uehorovoromo vuonugĕhĕ'ĕro mae jĕvajĕjo. Ĕhesi bĕhohe Zacchaeus hu'o Abraham-are ujĕro jiĕ'ĕro ĕhu'ĕro God-hu huĕ baejaje ae hĕjo.

10 Zacchaeus va'ĕne ĕhi subirĕ'o'amĕ'e aribĕvi ioro'ioroho naho'amoromo sĕ rueromo maro nugo'amo'irodĕni ĕhuni God-are A Maho na rovode hĕjo.

A bĕrĕme gemuehu hesi mu aribĕvi ijo bajo bojĕmiromo avoho muebeje-horĕ uĕvade uhu jĕhoje.

11 Ĕhi uĕvamu ae aho'obĕhe hejareje. Heromo uvareje: Iesu Jerusalem hĕrĕ'i dunovajĕjo. Hĕrĕ'iramu gavĕ'i no aevoromo ga'ejarejo God-ro bĕrĕme namiromo no muebejavuo'iramu. Ĕhi uvoruomamu gĕgorovo Iesuro hesi jĕho uhu'e majĕhiromo uĕvadeje:

12 Iae a bĕrĕme gemuĕro hijade hĕjo. Hiromo ĕre ĕgobĕviro sa'a gĕro va'iĕ'ade hĕjo hesi sa'a mueberĕhe darugoho baeromo vuonorĕ'o rue'irĕhĕni.

13 Va'irĕgoro hesi mu vaejahuare ae aho'obĕhe 10 jaburo ruejĕro uvĕvoromo rueruomamu ae gemu gemu 20 kina 20 kina ĕhi bojĕmibe va'ade hĕjo. Bojĕmibe va'oromo uĕvade hĕjo: Ave monioho baeromo muoho ma-vaemu vaeromo monie gĕ'o dĕro baejehorego evare na vuonorĕ'o rueromo bae'irĕjo.

14 Ĕhi uĕvĕ'ĕro va'amu gagorovo ĕ a bĕrĕmoho hesi sa'a rajohuro nue huodivĕ'ĕro ae gĕ rĕmĕ'o'jamu a bĕrĕmo hesi ijore va'are hĕjo. Va'oromo ĕ sa'a gĕre suorovoromo a masijoho uĕvare hĕjo: Ĕĕehu bĕrĕme namiromo nosi sa'a muebejavuo'irĕhoho no bijĕnaguajĕjo.

15 Ĕhi'amu ĕ ahuro hesi sa'a mueberĕhe darugoho baeromo vuonorĕ'o rovade hĕjo. Rueromo jĕe nugĕ'o'romo hesi moni bojĕmade mu aribĕvioho uĕvade hĕjo: Ruehego na gĕvĕjo monioho dimine dimine gĕ'o dĕroho baejehĕ'e jĕvego.

16 Ĕhi uĕvamu ae gemuĕro urimo rueromo uavade hĕjo: Jaehu 20 kina bojĕmijanohuro ĕhuro na mue vaeromo gĕ'o dĕre 200 kina baejahĕ'e jĕvajĕjo.

17 Baejahĕ'e jĕvajĕjamu ruehuro uavade hĕjo: Mabĕhĕjo. Ja mu mae vaejanue ae javajĕjo. Ja mu bise'oho mabĕhe muebejehobe rovanohuni ĕhuni naro darugoho bojami'ejĕjo jero ame aho'o 10 muebejeho'iranego.

18 Ĕhi uavamu gavĕ'i mu vaejaje a gĕhuro rueromo uavade hĕjo: Jaehu 20 kina bojĕmanohuro ĕhuro na mue vaeromo gĕ'o dĕre 100 kina baejahĕ'e jĕvajĕjo.

19 Baejahĕ'e jĕvajĕjamu ruehuro uavade hĕjo: Jero ame 5 muebenĕjo.

²⁰ Muebenëjamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jasi 20 kinaho aviae höjo. Niögëro numoromo avoho bamahë'e jevajëjo.

²¹ Èhesi bëhoho naro ja juhuonamijode höjo ja vörö'e ae javë'ego. Ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo.

²² Èhi uavamu hesi börömhuro uavade höjo: Ja mu sisë vaejanue ae javajëjo. Jaehu jasi jö'ehu jövanue jöe gemuoho ëho naro baeromo vuonorö'ö ja mana majahi'ië'ajëjo jero heromo uvo'iranego: Ojo'e na sisë ë'aje ae jevajëjo. Jero uvane höjo: Nörö vörö'e aëro jië'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ma-ijaje höjo.

²³ Èhi uvanoho röhu ja rabëni nasi ijo bajoho bogo baeromo avoho bahi-jarue aribövi jabesi övoroho bamane höjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ëhu'o bae'irode.

²⁴ Èhi uanugoromo ë bëhire riravarue aribövioho uëvade höjo: Èia hesi 20 kina baeniahiromo 200 kina baejade aho bojamihöjo.

²⁵ Bojamiöhëjamu rue ariböviohuro uavare höjo: Iae mae höjo röhu mami'iae hu 200 kina baejade höjo.

²⁶ Baejade höjamu ruehuro uëvade höjo: Na aveho uëvajëjo. Mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'oho bisumu baejanoho God-ro baeniahi'ajëjo.

²⁷ Röhu na nu huodegarue aribövi jabesi jöho uë'ië'ajëjo. Naro böröme namiromo muebejëvo'ia'amu bijönimare jiaje ëhuni guduamo ujuoho rueromo nasi nunoro muo'amego vuovajo.

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

²⁸ Èaribövioho ëhi uënugoromo Iesuro urimo Jerusalem hörö'i ajiomamu gavë'i ë ariböviohuro ijore rihiomareje.

²⁹ Èhi'oromo Iesuro Olives Dahorure Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ë ajio höröjadeje. Hörönugoromo hesi ijorajoho niö'i rëmö'öromo

³⁰ uëvadeje: Arue jemesi nuninörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu döre bogo hiro mo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irae ruerëjo.

³¹ O aehu uëvë'oho: Jemë rabëni jiovarujë uëvë'oho uërëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni jiovaruëre.

³² Èhi uëvamu va'oromo gavareje Iesuhu uëvadëhi ëhi jiamu.

³³ Èhi jiamu gagorovo jaburo donkey harihoho jiovamü gavë'i ë mi ar-ijö'oho jaburo gëromo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo.

³⁴ Rabëni jiovarujëjamu rueho jaburo uëvareje: Badaro ave mioho nimo'ego jiovaruëjo.

³⁵ Èhi uëromo jiovoromo hu'irae barueromo jabesi niögoho mi dejore ruaho'amo bahiromo Iesu ma'enamü ajio döre hijadeje.

³⁶ Hiromo va'amü gavë'i ae aho'obëhe niögoho örire ahahobe va'areje.

³⁷ Ahobe va'amü Iesuro ë va'oromo Olives Dahorure ajiomoromo hojire höröromo Jerusalem hörö'i abue'ië'adeje. Abue'ia'amü Iesuare aribövie aho'obëhe Iesuro mu masije aho'o vaejamu garuomë'ëro ma-darugo'o God mae uabe nimorohobe abueruomadeje.

³⁸ Abuejë'i uvoruomadeje:

Ave aho a börömehu Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Ö'idöre aribövioho huë maro raromaruëjo.

Aje aho'o God-aremu höjo.

39 Ae aho'obêhe hu'o gemuore va'oruomadeje rôhu Pharisee a ioro'iorohuro Iesu uavareje: Tisa jasi aribövioho uëvego ja rajahijaruoho vuonugarêjo.

40 Vuonugarêjumu Iesuro uêvadeje: Bogajo. Na aveho uêvajêjo. Nasi ariböviehu rajehijaruoho vuonugo'ibejarêjo ë munêho jaburo aëro ë'anovoromo nasi ôrire rajehiruomomo ma-darugo'o uvoruomo'ibejajo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni nivade jôhoje.

41 Ëhi uëngoromo Iesuro va'adoho Jerusalem amo bëhi mare va'adoho va'o amoho garomo vavaenimoromo

42 nivê'i uvadeje: Vaevê'oho jemê jaruvo ga'ibejarijêjo jemê diehi ë'oromo ma-mae raromo'irarije ôroho ëhi jiego ga'ibejarijêjo mae jêvo'ibejajo. Rôhu jaruvo ga'ibejarijoho tugohê'ëro bogohôjo.

43 Majae ijoho rue'iramu jemê'o muorovarue ariböviohuro rueromo sa'ae babaenemi rova'oromo tugohoromo ruê numê numêvo barê'aruêjo.

44 Numêvoromo jemê ujuoho sa'are behumêvo'amo'aruêjo jemê'o jemesi asisê'ohu'o. Munê javu vaeromo babaenemibe ajiomaroho jaburo dadovo'iramu ahoromo sa'aro ruvebi barê nahonahôvo'ajêjo. Rabëni hesi bëhoho God-ro jemê ajëmi'i rovamu jemêro ëho bogo uehorovê'ego ëhuniajo.

Iesuhu God-are amo bôrômore va'oromo diehi ë'ade jôhoje.

45 Iesuro nivê'i ëhi uvoromo God-are amo bôrômore ajiomoromo bövie bise'e imo'amarue aribövioho osare jêvamu rarovô'ôjêvadeje.

46 Rarovô'ôjêvoromo uêvadeje: God-are surire jôho ëhi uvê'e hôjo: God nasi osaho nasi ôrire jô ato'irarije osae hôjo. Ëhi uvê'e hôjo rôhu jemêro mu sisê ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihivarue juju gagoho va'ëne hôjo.

47 Ëhi ë'l'ëro Iesuro majae ëhi God-are osare hiromo jôho rôjêhinövadeje. Rôjêhijamu priest masijohu'o Jew rajo jôgoru ôri rôjêhijarue ariböviohu'o Iesu ano'irôhe ôroho naho'i amo rajo a masijoho jabu'o ëhi ë'areje.

48 Ôroho nahoromo gavare ae aho'obêhe Iesure jôhuremu he'i hia'e avohamu gëgorovo uvareje: No Iesu anê'oho ë aribövioho jaburo diehi'avuo'aruêjo. Ëhi jiê'ëro Iesu anorôhe ôroho bogo birohareje.

20

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hõ uavare jôhoje.

1 Ëhi'amu Iesuro God-are amo bôrômore hiromo ae magonahe hesi jô maho majëhiromo hesi ôroho rôjêhijadeje. Rôjêhijamu gavê'i Jew rajo priest masijohu'o jabesi jôgoru ôri rôjêhijarue ariböviohu'o ëho jaburo a duvaho ômo'ômohu'o gemu mae rueruomadeje.

2 Rueromo Iesu uavareje: Ave jôho uövuego no he'irarêjo. Jaehu God-are amo bôrômore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jiê'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijê'ëro ëhi jiê'e muoho vaejanue hôjo.

3 Vaejanue hõjumu Iesuro uêvadeje: Nasi darugo hesi jô ue gevarujoho na'o jemê jõe gemu uë gë'l'ë'ajêjo.

4 John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijê'ëro ëhioho ë'onövade hôjo.

⁵ Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugoho bojamade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo.

⁶ O noehu Iesu uavë'oho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö uavamu hejë'oho ae aho'obëhe munëro vajamui'aruëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ëro.

⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: No dadivavuajëjo John darugoho dinö'e baeromo muoho vaejade höjo.

⁸ Vaejade höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevariye jöho na'o bogo uë'ejöjo: Ëhi jië'e darugohuro na muoho vaejaje höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i baju mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënu goromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromu ae aho'obëhe uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivonugoromo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënu goromo ri'öromu sa'a göro va'oromo majae ëgobövie ë hijade höjo.

¹⁰ Hijuvo gavade ö'i baju urarue majaho rovamu mu vaejaharue aho gemu uavade höjo: Va'irano ho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu riehuro va'ade höjo. Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromo sihö'öjamu sionëro övemu rovide höjo.

¹¹ Övemu rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromo hesi örire mu sisë vaeromo sihö'öjamu sionëro övemu rovide höjo.

¹² Rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'amu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anojuvo gavare hesi sino haho'oho ma-köëremu rumorovoromo rövamu rori'o babu'öjare höjo.

¹³ Ëhi'amu gagorovo mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Ëhi jië'oho na diehi'oromo ö'i bajoho ujuoh'ejöjo. Iae na nasi harihu mabëhoho nugö'ö'ejöjo. Nugö'ö'iramu va'iramu rue ariböviohuro hu garomo uvoruomo'ajëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni nani hu mae uehorovoruomo'ajëjo.

¹⁴ Ëhi uvoromo hesi harihoho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo ëhuro ave muoho noro baeröhe höjo.

¹⁵ Ëhi uarovoromo ë aho guduamoromo mure jiamu rori'o bijimo bu'öromu anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro ë mu muebejarue aribövioho diehi'ëvo'ajëjo.

¹⁶ Huro rueromo i'ue bojëmiromu muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Ae gö bojëmi'ajëjamu hegorovo ae aho'obëhe bëhoho

uehorovoromo uvareje: Mu muebejare ariböviehu sisë ë'oromo i'u bae-jarëhi nosi a masijo ëhi jëvoröhoho no bijönaquajëromomo Iesu uavareje: Asë'e ëhi jië'oho mu sisë höjo.

¹⁷ Mu sisë höjamu hegoro Iesuro jabumë ërimëhoromo uëvadeje: Jemesi a masijehu ëhi jië'e mu sisë vaeromo i'u baeröhoho jemë bijönëgajëjo röhu ave uhu jö God-are surire jajivadoho bëhe gemuoho höjo: Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo. Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bivivoromo mae namijajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo.

¹⁸ Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo jögoru röjëhijarue ariböviohu'o priest masijohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ëhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo evare Iesu guduamo bava'ië'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromomo vuonugareje.

²⁰ Vuonugonugoromo Iesu garomo muebejuvo majae eni jiamu gagorovo ae uëvareje: Va'irarijoho Iesu sareramijego huro uvo'irajo: Jemë a mae jëvajëjo. Ëhi'oromo hesi öroro jöe ua gavegu huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovo'irajo. Berovego evare no guduamo bava'oromo gavanare övore bojami'iröhe höjo.

²¹ Ëhi uëvamu hegorovo jaburo va'oromo Iesu sarerisareriamiromomo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja jö maemu jövoromo mu maemu röjahuijego. Jero no göromo ma-gemu uehorovavuoromo God-are örohemu mae röjahuijanue höjo.

²² Ëhuni jö harihe ua ga'ië'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamiarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ëhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo.

²³ Bogajamu Iesuro gëromomo uvadeje: Naehu io'a o boga uëvë'oho ijumevo'i nimarüëromomo uëvadeje:

²⁴ Ijo baje gemu röjëhihego na gavöjo. Röjahijamu uëvadeje: Rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo.

²⁵ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojaminövorëjo.

²⁶ Ëhi uëvamu hegorovo rue Iesuarue jö sisë nahare ariböviohuro uvareje: Noro uvare höjo: Noro Iesu bijioho ga'iramu huro tax jöho sisë'i jövoromo a nuniro be'a'ajë uvaroho röhu hu bogo bejade höjo. Ëhi uvoromo jöe barëjëvamu jörumoraëjareje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomoti'röhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²⁷ Jörumoraëjamu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo.

28 Ēhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sareris-areriamiromomo uavareje: Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'te höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo.

29 Ēhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo.

30 Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo.

31 Masuromo guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ëhi gemuoho ë'obe rovere höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovide höjo.

32 Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ēhi'are höjo.

33 Ēhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Ēhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego ëhuni uavaruëjo.

34 Uavaruëjamu uëvadeje: Bogajo. Ave sa'are raromarue aribövioho masurovarue höjo.

35 A'i God-hu uvë'oho: Mae jëvë'ego vuovoromo ri'öromomo maja i'ore raromo'aruë uvë'oho ë aribövioho evaroho bogo masurovo'aruëjo

36 bogo röhu maho vuovëvo'ië'ëro. Ēhesi bëhoho ëhi jië'e aribövioho vuovoromo ri'ö'amë'ëro jabumë God-are aboji harihu'e jëvoromo anera va'ëne jëvo'ajëjo.

37 Röhu vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhoho ë jöho Moses-ro röjëhijade höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare surire jajivoromo uvë'e höjo: Bada God-hu Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae höjo.

38 God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barë'i va'ö raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'ö raromarue aribövioho muebejëvaje höjo. God gavaje höjo vuovë'e o bogo vuovë'e aribövioho bogo barë'i raromego muebejëvaje höjo.

39 Ēhi uëvamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövi ioro'iorohuro uavareje: Tisa ja mae uvanuëjo.

40 O Iesu bijönimare ariböviohuro Iesuare dëre bijioho garöhe jöho ua ga'ië'aroho juhuonivoromo ioro'ioremu vuonugareje.

Böröme namiromomo ajamuae a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

41 Vuonugamu Iesuro uëvadeje: Aëro atoromo uvoruomaje höjo: Böröme namiromomo ajamui'iröhe aho hu ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo.

42 David-ro Psalms jajivo'amare surire jajivoromo uvë'e höjo: Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego

43 ja'ö muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane hōjo.

⁴⁴ Ēhesi bēhoho bōrōme namiromo ajēmi'irōhe a hesi jōho David-ro jajivo-romo uvē'e hōjo: Bada hōjo. Bada hō uvadoho ēhu'o ho rabēni uvoruomaje hōjo: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho ma-David-are uje hōjo.

Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviehu sareri'e mu vaejaruēhi aehu bogo ēhi ē'irōhego Iesuhu jōvadohoje.

⁴⁵ Ma-David-are uje hōjamu rue Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviahuro jōho bogo mana uavareje. Bogo mana uavamu ae aho'obēhe riravoromo mu'ōjahijamu gavē'i Iesuro hesi aribōvioho uēvadeje:

⁴⁶ Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōvioho gē avohorējo. Ēhesi bēhoho ē aribōvioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niōgu ēgobōvie hōru'o utahē'o ho io'amoromo jijiharue ēhi jiē'e muoho nimarue hōjo aēro gēromo rajēhijōro. O imo'amaruire va'ē'o ho jaburo nimarue hōjo aēro uvoruomorōhego: Jabumē a masijēro jijihajēromo rajēhiromo jejēmiruomorōhego. O God rajahijarue osare va'ē'iroho o sōrō i'i va'ē'iroho a masijehu raromuire ē va'o raromoi' nimarue hōjo.

⁴⁷ Raromoi' nimiromo magonaho doru jabesi bōvioho bise'o ho ēma ujuohēharue hōjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ēgobōvie jaguvarue hōjo aēro gēromo uvojōro: Mu mae vaejaruējo. Ēhi jiē'e sareri'e muoho vaejaruego ēhuni God-ro i'u bōrōmo mae bojēmi'ajējo. Ēhuni avoho mueberovo'i nadi ēhi jiē'e muoho vaerējo.

21

Bōvi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuro ba'amade jōhoje.

¹ Ēhi uēnugoromo Iesuro avoho uheriho'i gavadeje bōvi bise'o maroh'ē mae jiē'e aribōvioho God-are amo bōrōmore riravoromo God-are suvuro bahijaruire ē va'oromo jabesi suvuroho io'amamu.

² Io'amamu gēvē'i gavadeje bōvi bise'o rumo'e magonaho dorue gemuēro rueromo rōvē'e ijo baje niō'i ē gemuore ba'amēvamu.

³ Ba'amēvamu gagorovo Iesuro ae uēvadeje: Ēbōvi bise'o maroh'ē jiē'e aribōviahuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jiē'e magonahuro rōvē'e ijo bajoho niō'i ba'amade hōjo. Rōhu God-ro ēhi uvajējo: Ēmagonaho hesi suvurohuro a ioro'oro jabesi suvuroho iosirami'amoromo bōrōmo mae hōjo. Na mae uēvajējo.

⁴ God-hu ēhi uehorovaje hesi bēhoho ē a ioro'iorohuro inōmo maroh'ē maēro jiē'ēro ma-vituohehu bojami'i ē magonahuro inōmo rumo'ēro jiē'ēro hesi i'ibejade monioho bōvioho bise'o ho aho'o bojami barējē'e hōjo.

Aehu God-are amo bōrōmo dadovoruomo 'irōhe jō Iesuhu majēhijadohoje.

⁵ Ēhi'amu aēro God-are amo bōrōmo hesi jōho atareje. Munē mabēhēro iromē'ēro God-ni suvuro nu ano'e mabēhe ē amore bahijē'ēro ēhu'ēro ē amo hesi nu ano'e mabēhe jiajoho ē hesi jōho atareje. Ēhi atamu hegorovo Iesuro uēvadeje:

⁶ Jemē ave aho'o gavarujoho majae ijonō ē munē javuoho aho'obēhe aēro dadovoruomo'iramamu munēho ahoromo sa'aro ruvebi barē nahonahovo'ajējo.

Huē vavaeni bōrōmo ruerōhe jō Iesuhu majēhijadohoje.

7 Ĕhi uëvamu rue ariböviohuro uavareje: Tisa jaehu uövuanue muoho ëho divare jio'a'ajëjo. O mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Iae ë majaho rue'ië'ajëjo.

8 Rue'ië'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu jemë rireromëvo va'a'ajëjo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro bëröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. O uë'a'aruëjo: Jemëhu muebejaruje majaho iae aviae rovajëjo. Ĕhi jië'e jö uëvamu hejë'o ho jabesi ijore ijoroho nadi jijihorëjo.

9 O he'irarije sa'ae göehu sa'a göhu'o muorovarue jöhu'o sa'a gemuehu arijo'arije muorovamirovarue jöhu'o hejë'o ho nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojjë'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae urimo jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'o ho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo.

10 Ĕhi uëngoromo röhu ave jö bërömo hu'o majëhiromo uëvadeje: Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo.

11 Sa'ae darugo'o hijiohijiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojioromo guomo guomo sisë rue'a'ajëjo. Bogo gavarue vörö'e mu masijoho ö'idöre jio'a'ajëjo.

12 Röhu ë mue aho'o ë hesi urimo aëro na bijönegoromo jemë guduamëvoromo sisë vaejëvo'aruëjo. Ujuohëvo va'oromo God rajahjarue osae göre göre court vaejëvoromo savoji gagore io'amëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu ë riravo'arujëjo.

13 Jabesi nunire riravo'iramu ëhuro jemëhu nasi jö huruoho majëhi'irarije öroho jiovëho'ajëjo.

14 Nasi jö majëhi'irarije öroho jiovëho'ië'aje jiaje ëhuni a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja ë hesi urimo uehore gemu baeromo uvorëjo: Noehu jabesi nunire riravë'iroho no bogo uvo'ëjarëjo: Diehi mana uë'ëjarëromo nurunurumo'ëjarëjo.

15 Ĕhesi bëhoho Iesu naro jemesi jö'e simane sasohëho'iramu jöho majëhi'arujëjo. Majëhi'iramu jemë nu huodëgarue aribövioho jemesi jöho heromo röhu ahëhoromo jö mana majëhi'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo.

16 Bogo a göho gemu a'i jemesi vëmu vavu'ëro ö ömo'ömëro aganëro aemo'aemëro jabu'o jemë guduamëvoromo ujuohëvo va'oromo a masijo jabesi övore bojëmi'iramu baejëvoruomo'ajëjo. Baejëvoromo a ioro'ioroho jemë muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo.

17 Jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo.

18 Röhu jemesi aru'ahoho bogo ëhi ëhi'o'i ma-mabëhe jëvo'ajëjo.

19 Biririvë'ohuro ëhuro mae raromo'irarije öroho biroho'arujëjo.

Aehu rueromo Jerusalem dadovo 'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

20 Röhu jemëro ga'irarije muorovo ariböviehu rueromo amo numamu gavë'iroho uvorëjo: Jerusalem ijumo barë'iröhe majaho iae rovajëjo.

21 Ĕhi uvoromo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioromëne. O Jerusalem raromaruje aribövioharo rori'o va'orëne. O mure je'ore raromaruje aribövioharo nadi amo bërömoroho va'orëne.

22 Huruomo va'o jö uëvaje hesi bëhoho i'ue mana ave sa'are rueröhego God-are surire jajivare jöho ë i'uoho aho'obëhe evare majare rue barë'ajëjo.

23 Ĕhuë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'o ho jëvo'ajëjo. God-ro ave

aribövi jabesi örيره dë vörönimoromo i'ue nugö'ö'iramu huë vavaene sisë mae ave sa'are rue'a'ajëjo.

²⁴ Huë vavaene ave sa'are rue'iramu muorovo ariböviohuro bije bune baeromo sa'ae göro jioromo rueromo jemesi a ioro'ioroho muo'amo'iramu vuovo'i a ioro'ioroho guduamoromo tövo'amoromo sa'ae göro goro ujuoho va'oruomo'ajëjo. O sa'a göre göre jioromo rueröhe ariböviohuro Jerusalem ijumo barëromo ave sa'aho jabesi baeromo sisë'i muebejëvobe va'ojuvo hujeji God-hu bamade majaho rue'iramu evare jabesi vöröho barë'ajëjo.

God-are A Mae Kerisohu sa'are rueröhe jöhoje.

²⁵ Röhu majare manaerore jijire mujörure vörö'e muoho jio'iramu aëro sioroho garuomo'ajëjo. O sa'aroho sa'a gö gö rajëro he'iröhe sö jovoho ma-darugo'o hasajavo'iramu hegorovo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Rabëro ë'ajëromo juhuonivoromo huë vavaene böröme baerumo'ajëjo.

²⁶ Garöhe ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'iramu gagorovo nune örijanovoromo dë vövöbajo'e butubutumoromo uvoruomo'ajëjo: Sa'aho diehi diehi jio'ië'ajëjo.

²⁷ Èhi uvoromo garuomo'ajëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o böröme baeromo suere ruvebi'iramu. Èhi jio'a'ajëjo.

²⁸ Röhu èhi jië'e mu aevoromo jië'iroho döro riravoromo sioroho garomo uvorëjo: God-ro nosi i'u'e muoho tugoho'i hesi sasohë'e muoho röjahui'irögoro ë'ajëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁹ Iesuro èhi uëngoromo ave uhu jöho uëvadeje. Mesohu'o ijo ioro'iorohu'o uehorovohëjo.

³⁰ Gavaruje hane gumutivego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo.

³¹ Èhesi bëhoho ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvo'a'arujëjo: No ga'ië'aruëjo God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejavëgo.

³² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho bogo vuovëvo barëjë'iro naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo.

³³ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

³⁴ Röhu gavë'i raromorëjo. Nadi nimoronimorohoromo iruno'emuoho uehorovoromo vörö'e jovemuoho ue'ahoromo simanoho sisërëvorëjo. O ave sa'a hesi muohemu nadi uehorovoromo nurunurumorëjo. Èhi ë'ë'oho jemëhu bogo uehorovo'irarije majare evare nasi majahuro majiohëvo'ajëjo.

³⁵ Ö'ehu mahu mi'e ma-majioho baejajëhi majae höröjajire beva'ajire aëro ma-raromo jijihö'i ga'a'aruëjo nasi majaho èhi ma-majioho rue'iramu.

³⁶ A'i jemëro nune jioromo muebenövorëjo. Mueberomo God uanövorëjo: Èhuë vavaeni maja rovë'iroho jero ajamuego no mae biririvo'irarëjo èhuro mae javuobe va'oromo jasi A Ma hesi nunire mae riravo'iröhe höjo.

³⁷ Iesuro èhi majëhijadeje. Röhu hesi muoho aviëhi jionövadeje. Sisonuvo'ëgo God-are amo börömore hiromo God-are jöho ae röjëhiromo vahiro'mëgo va'oromo ajio Olives Dahorure ë hinövadeje.

³⁸ Ĕhi ě'ego sisonu sisonu'e ae aho'obĕhe rueromo God-are amo bĕrĕmore gagovonĕvareje Iesuhu jĕvaje jĕho he'iro.

22

Iesu anorĕhe ĕri nahare jĕhoje.

¹ Jew rajehu Dĕ Huaje Oso Rumu'e I Ue'aharue Sĕrĕho dunovadeje. Sĕrĕ hesi iho gĕho God-hu Vĕrĕ Tugohade Sĕrĕhoje.

² Amo sĕrĕ majaho dunovamu priest masijohu'o Jew rajo jĕgoru ĕri rĕjĕharue aribĕviohu'o ěho jaburo Jew rajo a ioro'ioroho juhuonĕmiromu ĕre nahareje Iesu ma-saginiĕri baeromu anego guomorĕhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruĕmijade jĕhoje.

³ Ĕre nahamu Judas hesi iho gĕho Iscariot-ro rovadeje. Iesuare ijoraje ae aho'obĕhe 12 rĕhu Judas hu jabesi gemuoho jiadeje. Judas hu Iesuare ijorajo jabesi gemuoho jiamu Satan-ro hesi dĕre abueromu jĕe bojmadeje.

⁴ Jĕe bojamamu Judas-ro va'oromu priest a masijohu'o osa bĕrĕmo muebejarue aribĕviohu'o jĕe jĕvadeje hu diehi'oromu Iesu ě aribĕvi jabesi ĕvore bojĕmego guduamo'irĕhoho.

⁵ Jĕe jĕvamu hegorovo rueho jaburo nimorohoromu Judas uavareje: Iae mae hĕjo. Ĕhi jiĕ'oho no monie mana bojami'ejarĕjo.

⁶ Bojami'ejarĕjamu Judas-ro uĕvadeje: Ĕhi jiĕ'oho iae mae hĕjo. Iae mae hĕ uĕromu va'oromu ĕre nahadeje ae aho'o bogojĕvego evare Iesu a masijo jabesi ĕvore bojĕmi'irĕhĕro.

God-hu Vĕrĕ Tugohade Sĕrĕ Iesuhu i'iro bĕvi bise'o avohade jĕhoje.

⁷ Ĕhi'amu iae Oso Rumu'e I Ue'aharue Sĕrĕ majaho rovadeje. Rĕhu ě maja rovĕ'iroho Jew rajĕro sheep harihoho bijuĕmarueje God-hu Vĕrĕ Tugohade Sĕrĕho i'iro.

⁸ Sĕrĕ majaho rovamu Iesuro Peter'o John'o nugĕ'ĕjĕvoromu uĕvadeje: Va'oromu sĕrĕho avohorego no ue'aho'irarĕjo.

⁹ Ue'aho'irarĕjamu uavareje: Ja nagajoho no dinĕ'e va'oromu sĕrĕho avoho'ejarĕjo.

¹⁰ Avoho'ejarĕjamu Iesuro uĕvadeje: Aveho hehĕjo. Jerusalem amo bĕrĕmoro va'orĕjo. Va'i ga'a'arujĕjo aĕro jovo'e ramaho simanĕro baeromu ro birohĕvo'iramu. Ro birohĕvego hesi ijoro ijoro va'orĕjo. Va'oromu ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemĕ'o ě osaro va'orĕjo.

¹¹ Osaro va'oromu osa arijo'oho uarĕjo: Tisahuro jani uvade hĕjo: Osaho dinĕ'e hĕjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sĕrĕ i'irodoho. Ĕhi uarĕjo.

¹² Ĕhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemĕ hu'iraejĕvo ajiomoromu dĕre osa bĕrĕmoho rĕjĕhi'a'ajĕjo. Rĕjĕhi'iramu ga'a'arujĕjo maratue bĕvie bise'e eni avohoromu bahijĕ'e jio'iramu. Ĕhi jiamu gavĕ'iroho ě dirĕ'oro sĕrĕho avohorĕjo.

¹³ Ĕhi uĕvamu rueho jaburo va'areje. Va'oromu gavare Iesuhu uĕvadĕhi ěhi jiamu gagorovo sĕrĕho avohareje.

Sino'o kĕ'o aevoromu ijare jĕhoje.

¹⁴ Ĕhi ě'ĕ'ĕro sĕrĕ majaho rovamu Iesuro hesi apostle ĕmo'ĕmohu'o gemuore hijadeje ie i'irovo.

15 Hiromo uévadeje: Na nego avohajëjo God-hu Vörö Tugohade ë hesi Ioho jemë'o i'irovo ijonö vi'ehe baeromo guomevoröhego.

16 Ëhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. Na ijoho ë ioho bogo i'ejöjo. Hujeji God-ro a nunire böröme namiromo aho'obëhe muebejëvo'iramu sörö bëhoho va'orahoro jio'iramu evare i'ejöjo.

17 Ëhi uënuqoromo enatuore jovoho baeromo God mae uaromo hesi aribövioho uévadeje: Aveho jemë ae gemu gemu ba ibe göëro göho bojamibe va'orëjo.

18 Aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo. Hujeji God-ro rueromo a nunire böröme namiromo aho'obëhe muebejëvo'iramu evare i'ejöjo.

19 Ëhi'onuqoromo ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uévadeje: Aveho nasi sine höjo. [Na nasi sinoho God-are örire bojamirovo'ië'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo.]

20 Ëhi ë'ië'ero ioho ue'ahunuqoromo enatuore jovoho baeromo ëhi jië'e mue gemuoho vaeromo hesi aribövioho uévadeje: Ave enatuore jovo hesi bëhoho iae nasi köho jemëni rovevo'ajëjo ëhuro God-hu muebejëvonövoröhe jögoru i'oho marë'iröhego.]

21 Iae ëhi höjo. Röhu gahëjo. Aehu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro na'o ie ijajëjo.

22 God-hu bamadëhi hesi A Maho na iae ëhi guomevo'ajëjo röhu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo.

23 Ëhi uëvamu hesi ariböviohuro uarovareje: Di aho noro ëhi jië'e mu sisëho vae'ejarëjo.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo börömo jiaje jöhoje.

24 Ëhi'oromo Iesuare ijorajo ömo'ömohuro jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Di aho a nuniroho a börömoho javuajëjo.

25 Ëhi uarovamu Iesuro uévadeje: Sa'a ioro'ioro rajohuro jabesi sa'a rajoho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. Riravoromo röhu jabesi jumuvorovoromo jabesi sa'a rajoho uëvarue höjo: Uönövorëjo: Sa'a aribövi ajamuijaruje a masije jëvajëjo.

26 Röhu jemë'o nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i ae rahu a börömo börömo jië'oho ë aho jero ijorajonö'e jionövonëjo. O ae rahu simano vaejë'oho ë aho jero ae gö ajëmi'irane ae jionövonëjo.

27 Röhu jemë diehi uehorovarujëjo. Di aho böröme jio'i di aho bise'e höjo. Na hiromo i ijaje aho börömoho höjo o ajëmiromo jabesi i ujuoho mëmijajoho börömoho höjo. Hiromo i ijaje aho iae börömoho höjo. O ajëmijaje aho ma-bise'e höjo. Na mae-ëjo. Röhu Iesu na ajëmiromo i ujuoho mëmijaje aho va'ëne jëvajëjo.

28 Na i'ue bövie bise'e bae'ego jemëro biririvoromo na'o jijihobe ruenövarije höjo.

29 Nasi Vavuohuro darugoho bojëmijade höjo naro böröme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'irodego. Huhu ë'adëhi naro ëhi jemesi örire daruge bojëmijajëjo masije riravo'irarijego.

30 Naro böröme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'iramu jemëro na'o raromoromo ioho jovoho ue'aho'arujëjo. Ioho ue'ahoromo jemë ae

aho'obêhe 12 na'o gemu mae arêto gôro gôro raromoromo Israel rajo nosi agane gô gô 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujêjo ga'i mae o sisê jiego.

Peter-hu Iesu gavaje jô a subivêho'irôhe jô Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Rôhu Simon-ajo. Ave jôho hejêjo. Satan-ro God ua gavê'e hôjo jemê baejêvoromo jemesi dêre bijêho'irohêni. Êhuni aehu i hijiohijiovoromo garuomaje diho mae jiego diho sisê jiego gavaruêhi Satan-ro êhi jemesi dêre bijêho gê'a'ajêjo gê'i rahuo darugo'o'ho jio'i rahuo darugo rumo'o'ho jiego. Amo Satan-ro êhi ua gavamu God-ro jemê hesi ôvore bojêmijê'e hôjo.

³² Êhi jie rôhu Simon naro jani parie vaejê'e jevajêjo jero bogo uehorovevoromo vuonugo'iranego. Rôhu ijônô Satan-hu jasi dê bijioho garomo barêjumu jaehu huotorovoromo nasi ôrire avoho uehorovevê'iroho jasi aganoho ajêmego biririvo'irarêjo.

³³ Biririvo'irarêjumu Peter-ro uavadeje: Bada iae êhi hôjo rôhu na ja'o gemu mae juvoromo ja'o savoji gagore va'ê'o'ho o ja'o guomevê'o'ho iae na eni jevajêjo.

³⁴ Eni jevajêjumu Iesuro uavadeje: Peter rôhu nasi jôho hejêjo. Jaruvo vahi'o'ho kôkôrôkoho bogo uvê'e jero majae niô'i gemu ae uê'a'anuêjo: Na Iesu bogo gavaje hôjo.

Iesuare aribôviehu monie esôe muorovo'irôhe kaejôe ujuoho'irôhego Iesuhu majêhijadohoje.

³⁵ Iae Iesuro hesi ijorajo ômo'ômoho uêvadeje: Urimoho naro rêmô'ôromo uêvode hôjo: Monioho esôho bôvioho bise'o'ho nadi ujuoho va'orêjo. O hôru sinoho nadi io'amoromo va'orêjo. Rôhu na jemê bôvi bise'o'ho nimarijoho eni baejarije hôjo o bogajo. Bogajumu uavareje: Iae no eni baejare hôjo.

³⁶ Eni baejare hôjumu Iesuro uhu'e uêvadeje: Urimoho aêro ajêmamumu êhi baejarije hôjo rôhu avevejô'o'ho bogo êhioho jio'a'ajêjo. Êhuni monie o esôe jêvê'o'ho ujuohoromo va'orêjo. O muorovo'irarije kaejô ege bogojêvê'o'ho jemê dôre io'amaruje niôgoho imo'amoromo monie mana ujuohoromo kaejô êgoho imo'amorêjo.

³⁷ Êhesi bêhoho hehêjo. God-ro êhi bamade hôjo hesi surire jô jajivarêhi êhi jiorôhego. God-are surire jajivoromo êhi uvê'e hôjo: Aêro uvoruomê'e hôjo: Hu jô ahoruomaje aribôviohu'o'ho gemuore hôjo. Nasi jôho êhi uvê'e hôjo. God-are surire jô jajivarêhi iae êhi jio'irôgoro ê'ajêjo.

³⁸ Êhi jio'irôgoro ê'ajêjumu ijorajoho jaburo uavareje: Bada gavêjo. Aviae kaejô ege niô'i javuajêjo. Kaejôe niô'i javuajêjumu uêvadeje: Êhi jiê'e jôho iae mino'êjo.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are ôrire êninamijade jôhoje.

³⁹ Êhi'oromo Iesuro ê osaho vuonugo'i Olives Dahorure mami'e va'onôvadire rôhu maho ê va'adeje. Va'amumu hesi ijorajoho jaburo hu rihiromareje.

⁴⁰ Rihiromoromo va'o suorovoromo Iesuro uêvadeje: Êninamihêgo God-ro ajêmego Satan-ro bogo dinêmego êhuro bogo bejêvo'irajo.

⁴¹ Êhi uênugoromo rori'o va'adeje. Munê bu'ôjêgo va'o bejaje êmino'e va'oromo ague aho hiromo parie vaeromo uavadeje:

⁴² Apajo. Ja nagê'o'ho i'ue huê vavaene nasi ôrire rovajoho ahego na bogo bae'irôjo. Rôhu naehu nimajoho nadi ê'i jaehu nimanuêhi êhi ê'onêjo.

43 [Ēhi'amu gavē'i anerae gemuēro ö'idöre jioromo rueromo Iesu ajamamu biririvadeje.

44 Biririvoromo röhu huē vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo parioho ma'eno titimoromo vaemu vaejadeje. Parie vaemu vaejamu nu ano'ere jöho köe direjohijē'ehu sa'are ahajēhi ēhi aho'amadeje.]

45 Parie vaenugoromo döro ri'öjadeje. Ri'öromo vuonorö'ö va'oromo gavadeje ijorajoho jabumē huē vavaene böröme baejē'ero momorö'öjamu.

46 Momorö'öjamu gëgorovo uēvadeje: Jemē rabēni momorö'öjarujējo. Ri'öromo ēninamihējo. Satan-ro dinēmi'iramu bejēvo'ajējo.

Iesu guduamare jöhoje.

47 Ēhi uēvamu gavē'i ae aho'obēhe Judas-ro öroho röjēhiromomo sö ujoohoromo rovamu rueroomadeje. Iesuare ijoraje aho'obēhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas-ro rueromo Iesu dudöho'i bēhire rovadeje.

48 Dudöho'i rovamu Iesuro uavadeje: Judas-ajo. Na God-are A Mahojevajējo. Ja diehi'oromo ma-döeremuoho rajehiromomo dudöhevanuējo arue ariböviohuro guduamo baejevo va'ojöro.

49 Ēhi uavamu Iesuare aribövie hesi bēhire riravaroho jaburo gavare a ioro'iorohuro mu sisē vae'ia'amu gëgorovo uavareje: Bada na no kaejö egobövioho jijöromomo muo'amo'ejarējo o diehi'o'ejarējo.

50 Ēhi uaromo Iesuare ae gemuēro priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje.

51 Tariö'öjahamu Iesuro uavadeje: Ēhi jiē'e muoho vuonugējo. Vuonugē'i ē anade a hesi hia'i sionoho rēhamu marējadeje.

52 Marējamu priest masijohuro God-are osa börömo atovarue ariböviohuro a duvahohuro Iesu guduamo bava'i rovē'ero riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro uēvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehujevajējo. Jemē rabēni siravaho kepataho ujuohoromo rovarujējo.

53 Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore jemē'o hinövodoho jemē evaroho bogo guduamevarije höjo. Röhu jaruvoho jemesi majae höjo. Ramoramome mu muebejaje a hesi vöröho rovē'e höjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivēhadohoje.

54 Ēhi uēvamu Iesu guduamo barueromo priest börömo hesi osare rovereje. Priest hesi osare rue'irögoro Peter-ro arue riribövire Iesu rihioromomomo ijore rovadeje.

55 Osare rueromo gavade aehu raromaruire vēne huē'ero ravo'ego ae uono bēhire raromamu. Ae uono bēhire raromamu gagorovo jabu'o gemu mae hijadeje.

56 Hijamu gagorovo mu ajēmjarue magonahe gemuēro gavade Peter uono bēhire hi'ego nu ano'oho vēnēro ajivē'e jiamu. Ajivē'e jiamu gavē'i Peter ērimahē'i ē aribövioho uēvadeje: Ave iaho hu'o Iesu'o gemu mae juvonövade ae höjo.

57 Juvonövade ae höjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuējo. Na ē iaho bogo mae bogo gavaje höjo.

58 Bogo gavaje höjamu majae ma-bunemu jioromo barējamu ae göero Peter garomo uavadeje: Ja'o Iesuare ae javajējamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuējo. Na bogojevajējo.

⁵⁹ Bogojevajējāmu hour gemu rabu'e barējāmu ae gōero birivoromo ē aribōvioho uēvadeje: Iae mae-ējo. Iae na gavajējo ave aho Iesu'o juvonōvade ae hōjo. Hu'o Galilee sa'a raje hōjo.

⁶⁰ Ēhi uēvāmu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuējo. Ja jōvanue jōho na dadivevo avohajējo. Dadivevo avohajējāmu kōkōrōkoho uvadeje.

⁶¹ Kōkōrōkoho uvāmu Badaro huotorovoromo Peter gavadeje. Gavāmu gavē'i Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O Badaro mami'e uevade hōjo: Jaruvo vahire kōkōrōkoho bogo urimoho uvē'e jero urimo vae niō'i gemu ae uē'a'ānuējo: Na Iesu bogo gavaje hōjo.

⁶² Ēhi uevade hō uvoromo Peter-ro amonō hōrō va'oromo sisē maro nivadeje.

Aehu Iesu sivare jōhoje.

⁶³ Ēhi'amū iae Iesu mueberuomaje aribōviohuro Iesu sivoromo sino haho'ere ano'anovareje.

⁶⁴ Ano'anovoromo nu ano'e niōgēro tugohahoromo uavareje: Na jō God-aro baeromo majēhijaje ae jevajē uōvuanue javaje ēhuni anagade a hesi ihoho huruoho majahuijego no hejarējo.

⁶⁵ Ēhi jiē'e jō sisē gō gō aho'obēhe atoromo Iesu sivareje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jōhoje.

⁶⁶ Ēhi ē'ē'ero sisonuvāmu Jew rajo a duvaho ōmo'ōmohuro priest masijohuro Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohuro gagovorovoromo ae uēvareje: Iesu hu'irae barovego no court vaejarējo.

⁶⁷ Barovāmu rue a masijohuro Iesu uavareje: Na ja God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamui'irane aho javajējo. Ja ē aho javē'oho uōvuego no hejarējo. Hejarējāmu Iesuro uēvadeje: Na uēvē'oho rōhu jemē bogo ma uehorovo'arujējo.

⁶⁸ O na jō uē gēvē'oho jemē bogo mana ue'a'arujējo.

⁶⁹ Rōhu majae dunovo'irāmu evare God-are A Maho naro bōrōmēro jevē'ero ajiomoromo God darugo eni jiē'e A hesi ōvo manō ēhi hiemu hi'ejōjo.

⁷⁰ Hi'ejōjāmu rue a masijohuro uavareje: Ēhi jiē'oho na ja God-are Harihe javajējo. Uēvadeje: Iae mae-ējo. Jemēro jemesi uevarujējo: Ja ēhi javajējo.

⁷¹ Ēhi javajējāmu rue a masijohuro uarovareje: Iesuro hesi jō'ero hesi jō sisēho majahuijāmu iae mami'e hejē'e javuajējo. Ēhuni rabēni ae gō uē'ejarējo: Gavarije o hejarije jōho majahuijego no hejarējo. Court-oho iae barējajējo.

23

Iesu Pilate-are nunire namijade jōhoje.

¹ Ēhi uarovonugoromo ē a masijo ōmo'ōmohuro ri'ōromo Iesu hu'iraeromo Pilate-are nunire va'areje.

² Va'oromo Pilate-are nunire riravoromo Iesuarue jō sisēho aevoromo huruoho majahijareje. Majahiromo uavareje: Iae no hejare hōjo ē iaho sareri'e jōe majēhijavāmu. Ēhi majēhijē'ero ēhu'ero nosi sa'a rajohuro sa'are a masijo jemesi jōho bogo eruomo hesi hōjo. No hejare hōjo Iesuro uvavāmu: Rome a bōrōmoho tax-oho nadi ijoho bojamirējo ē hesi bēhoho sa'are a bōrōmoho na jevē'e jiaje. God-hu uevē'ero bōrōme namiromo ajēmi'irode aho Keriso na jevajējo.

³ Keriso jevavėjamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoĥo javavėjjo. Börömoĥo javavėjamu Iesuro uavadeje: Ęjöhö jero jasi jövanuėjjo.

⁴ Jövanuėjamu Pilate-ro priest masijohu'o a ioro'iorohu'o uävadeje: Ave aehu i'u baeröĥe hesi sisėĥo bogo birohė'e jevavėjjo.

⁵ Ęĥi uävamu hegorovo ae aĥo'obėĥe birivoromo uavareje: Ęiahuro Galilee sa'are aeavoromo jö sisė ae röjėĥiromo muorovojöro simane huotövĥobe Judea sa'aho aĥo'o juvoromo avehu'o rovė'e höjo.

Iesu Herod-are nunire namijade jöĥoje.

⁶ Ęĥi uaruomamu hegorovo Pilate-ro uävadeje: Na Ę iaho Galilee sa'a raje höjo.

⁷ Galilee sa'a raje höjumu rue aribövioĥuro uavareje: Io'ajo. Io'ajumu hegorovo Pilate-ro uehorovoromo uvadeje: Herod hu Galilee sa'a muebejaje ae höjo. Röhu hu aviae Jerusalem rovė'e höjo. Rovė'e hö uvoromo Iesu nugö'öjumu aėro bava'areje Herod-ro court vaeröhėgo.

⁸ Iesu bava'amumu Herod-ro garomo uehorovoromo uvadeje: Na mami'e Iesuhu mu vae'amade jöĥo hejė'ėro ga'i nimobe rovė'e jevavėjjo. Nani huro darugo'e muoĥo vaejėĥo'iramumu na ga'ejö uvoromo Iesu garomo nimorohö avöhadeje.

⁹ Nimorohoromo jöe aĥo'obėĥe Iesu ua gavadeje. Ua gavamu jöĥo bogo mana uavadeje.

¹⁰ Bogo mana uavamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjėĥijarue aribövioĥu'o Ęĥo jaburo Herod-are nunire riravoromo Iesuare jö sisėĥo darugo'o huruohö majahijareje.

¹¹ Majahijumu Herod-ro heromo hu'o hesi muorovo aribövioĥu'o Iesu nue huodivoromo sisė vaeromo sivareje. Sivoromo Iesu niögu Ęgo mabėĥėro ba'amahoromo nugö'öjumu sionėro Pilate-aro bava'areje.

¹² Bava'amumu evare majae gemuore Herod'o Pilate'o urimo nu huodivovarohö vuonugö'i huė baerovoromo ma-mae arijareje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uävade jöĥoje.

¹³ Iesu barueruomamu Ęgorovo Jew rajo priest masijohö Ę sa'are a masijohö a ioro'iorohö Ęĥo jabumėni Pilate-ro uvadeje gagovoromo raromöjöro.

¹⁴ Gagovamu Ęgorovo Pilate-ro uävadeje: Ęiaĥo jemėro barueromo uevarije höjo: Huro sareri'e jöĥo majėĥijė'ėro ae aĥo'obėĥe sa'are masijö nosi jöĥo bogo e hesi jėvavėjjo. Jemėro Ęĥi uevamu hejode höjo. Röhu naro jemesi nunire namiromo Iesuare jöĥo morijovoromo gavode höjo Iesuare jö sisėĥo uevarijohö bogojiamu.

¹⁵ O Iesu mae jiajohö Herod-ro hu'o gavade höjo. Ęĥi gagorovo sionėro nosi örire nugö'öjode höjo. Ęĥuni aveĥo heĥėjo. Hu mu sisė vaejė'ėro mana anego guomoröĥe bėĥohö bogohöjo.

¹⁶ Ęĥuni naro ae uė'iramumu hisuebiromo jiovo nugö'ö'iramumu va'a'ajėjo.

¹⁷ [Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovė'iroĥo savöji gagore rarumarue aĥo gemu Pilate-ro Jew rajo aribövioĥuni jiovo nugö'öjėĥonövadeje hu bojamare muoĥo Ęĥi jiė'ėro.]

¹⁸ Muoĥo Ęĥi jiamu ae aĥo'obėĥe ma-gemu mae uvoruomadeje: Ęiaĥo anėjo. Barabbas jiovaluėjjo.

19 Rõhu Barabbas savoji gagore hijade hesi bẽhoho urimẽ'i a masijohu'o amo bõrõmoro muorovare majaho jiamu hu'o muorovoromo ae anamu police aribõviohuro hu guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje.

20 Rõhu Pilate-ro Iesu jiovo nugõ'õ'i nimamu jõe gõ'o majẽhijadeje.

21 Majẽhijamu hejẽ'i ae aho'obẽhe uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo.

22 Guomajamu Pilate-ro urimo vae niõ'i rõhu maho uẽvadeje: Rabẽniajo. Diehi jiẽ'e mu sisẽ vaejẽ'e hõjo. Na gavajoho mu sisẽ è'è'ero mana anego guomorõhe bẽhoho bogohõjo. Èhuni hisuebiromomo jiovo nugõ'õ'ejõjo.

23 Jiovo nugõ'õ'ejõjumu ae aho'obẽhe biririvoromo dinamioromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Èhi uvamu jabsesinõ marẽjadeje.

24 Marẽjumu jabuhu uvarẽhi Pilate-ro jõho èhi majẽhijadeje.

25 Urimo Barabbas-ro a sisẽ ioro'iorohu'o gemuoro hu'õromomo sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amadeje. Èhi è'è'ero savojire raro-madeje. Èhi jiẽ'e a sisẽ jiadeje rõhu Pilate-ro hejade Jew rajohuro Barabbas nimoromo uvo'i arijavamu hegorovo hesi mu aribõvioho uẽvadeje: Barab-bas jiovo nugõ'õ'i jaburo nimẽ'e jiarue Iesu anohẽjo.

Iesu korosire ano taemare jõhoje.

26 Anohẽjumu aëro Iesu court-re jioromo ano'i bava'areje. Bava'oromo õrire va'i gavareje Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon muro jiẽ'ero Jerusalem rovamu. Rovamu gagorovo õvëro ma'enoromo korosioho hesi dejore bamoromo uavareje: Baeromo Iesuare ijoro va'ẽjo. Va'ẽjumu Simon-ro Iesuare korosioho bava'adeje.

27 Bava'amumu iae ae aho'obẽhe Iesu rihimareje. Rihimoromomo mago-naho ioro'iorohuro muo'amorovẽ'i nierusuburu'e bamobe rovaraje.

28 Nierusuburu'e bamobe rovamu gagorovo Iesuro hunuorovoromo uẽvadeje: Jerusalem magonaho õmo'õmohumẽ nadi nanioho vavaen-imoromo nierusuburu'e bamo'i jemẽ'o jemesi aboji harihu'ohu'o uehorovoromo nivo'amirovorõjo.

29 Huẽ vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'iramumu aëro uvoruomo'ajẽjo: Dẽ tiojẽ'e magonahoho aboji harihu rumo'e raromarue magonahoho huẽ mae jẽvajẽjo.

30 Èhi uvoromo juhuonivoromo uvoruomo'ajẽjo: Dahoru masijoho ini-noho jemëro ahoromo taemavuorõjo. Èhi uvoruomo'ajẽjo.

31 Na ijo ma va'ene jevajẽjo rõhu ije uejevanovaruẽjo. A'i jemẽ ijo sahanõ'e huo'õjëvoromo baradore siõ'õjëvo'amo'aruẽjo.

32 Iae mu sisẽ vaejare ae niõ'ioho guduamo õmëvo va'areje Iesu'o gemu mae vuovëvorõhego.

33 Va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Simano Gijo ajio suorovareje. Suorovoromo Iesu baeromo korosire ano taemareje. Iesu ano taemo'i è a sisẽho niõ'i jabu'o ano taemëvareje. Ano taemoromo ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a sisẽ gõho ruèhi Iesuare õvo manõ amo'i gõho vièhi õvo adonõ amareje.

34 Amamu Iesuro uavadeje: Apajo. Aehu nasi õrire mu sisẽ vaejevaruoho uehorovoromo vuonugõjo. Jabumẽ è mu hesi bẽhoho dadibijiohajõjo.

Dadibijiohajõjumu rue muorovo aribõviohuro Iesuare niõgoho adovoromo ajajovoromo ae gemu niõge gemu èhi baebe rovaraje.

35 O ae aho'obêhe riravoromo ërimahareje. Ërimahamu a masijohuro sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmege marëjêvaje höjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovego hu mae jiajo. Huro uövuade höjo: God-hu uevë'ëro bëröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajêjo. God-hu nimoromo baejevade aho na jevajêjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovajo.

36 A masijohuro ëhi sivamu muorovo ariböviohuro jabu'o Iesu sivareje. Sivoromo rueromo nioga'l'e wine jovoho bojami'ië'areje.

37 Bojami'ië'oromo uavareje: Jew rajo jabesi a bërömo javë'oho ëhuro jasi ajamirovego mae javajo. Sivoromo ëhi uavareje.

38 Röhu Iesuare simano namore ijo viture jajivoromo uvë'e jiadeje: Ave aho Jew rajo jabesi a bërömo höjo.

39 Iae korosire iromë'e a sisë göhuro Iesu sivoromo uavadeje: God-hu uavë'ëro bëröme namiromo ajamui'irane aho ja javajêjo. Na mae-ëjo. Ëhi jië'oho jasi arijo'arije ajamirovoromo no'o ajamuego mae javuajo.

40 Ëhi uavamu a sisë göhuro uavadeje: Nadi ëhi jië'e jöho jövêjo. Ja'o i'ue gemuoho baejanuêjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo God bogo juhuonami-januêjo.

41 No niö'iro mu sisë vaejê'ëro ëhu'ëro iae mae no i'ue baeromo ë'aruêjo. A'i ë iaho mu sisëho bogo vaejê'e höjo.

42 Bogo vaejê'e hö'i Iesu uavadeje: Iesuajo. A muebejavuo'irane darugo barueromo bëröme namijê'iroho nasi öro uehorovevonêjo.

43 Uehorovevonëjamu Iesuro uavadeje: Aveho na jö mae uavajêjo. Jaruvoho ja'o na'o gemu mae Paradise-re ari'ejarêjo.

Iesu guomade jöhoje.

44 Iae majae ririre jiadeje. Majae ririre jiamu öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje.

45 Ajivamu gavë'i God-are osa bërömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovadeje.

46 Arorovamu gavë'i Iesuro God ma-darugo'o uavadeje: Apajo. Naro nasi aru'ahoho jasi övo döre nugajêjo. Nugajëromo evare nugo'amadeje.

47 Nugo'amamu muorovo a bërömëro gavade ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ëaho iae a mae jiade höjo. Ëhi uvamu ëhuro God-are ihoho mae jiadeje.

48 Ae aho'obêhe urimo ë mu bërömo ga'i gagovarohuro gavare ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo vuonorö'öromo vavaenimoromo vinebe anobe va'areje.

49 Va'amu Iesuare ariböviohu'o Galilee sa'are jioromo Iesuare ijore ijore rovere magonaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rori'o riravoromo gavareje ëhi jië'e mue gö gö ë'amu.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

50 Ëhi'amu ae gemu hesi ihe Joseph-ro iae hijadeje. Hu Arimathea amo raje jiadeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahëro jië'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo jöe mevonövadeje. Hu a mabêhe God-are jöho avoho ejahaje ae jiadeje.

51 A maëro jië'ëro ëhu'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo hejade uvoruomamu: Ë'ego no Iesu ano'irarë uvoruomamu hegorovo bogo ejêhadeje.

Bogo ejëhoromo gavade jaburo Iesu anamu gëgorovo uvadeje: Ëhi jië'oho sisë hõjo. Röhu huro muebejë'e hijadeje God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph ëhi jië'e ae jiadeje.

⁵² Ëhi jië'e aëro jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'irõjo.

⁵³ Sinoho bae'irõjamu Pilate-ro ejahamu va'oromo sinoho baruvebiromo niõgu maëro nomoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Ëmunë gagoho ae gö bogo bamë'e Iesu ë bamadeje.

⁵⁴ Ëmajaho Friday jië'ëro Jew rajehu nuharue majaho rue'ie'adeje.

⁵⁵ Joseph-hu Iesuare sino bava'oromo bamadevare evare Galilee sa'are jioromo Iesu'o gemuore rovare magonaho ömo'ömhuro Joseph-are ijore rueromo ubuware munëho garomo gavareje Iesuare sinoho ë avoho bamamu.

⁵⁶ Iesuare sinoho ë avoho bamamu gagorovo vuonorö'ö va'oromo ridi'e ose gö gö avoho'amareje Iesuare sinore bahi'iröhëro. Avohoromo nuho majaho rovamu Jew rajo jögoroho eromo ma-nuhareje.

24

Iesu ri'öjade jöhoje.

¹ Nuhë'ëro hura börömore sue'o sue'o ë magonaho ömo'ömhuro ri'öromo ridi'e oso avoharoho ujuohoromo Iesu bamarire ë vuonorö'ö va'areje.

² Iesu bamarire va'i gavareje munë gago tugohare munë börömo rori'o höhö bava'ë'e jiamu.

³ Höhö bava'ë'e jiamu gagorovo munë gagore rumo va'areje röhu Bada Iesuare sinoho bogo birohareje.

⁴ Bogo birohogoro ë riravoromo uehore gö gö baejareje. Uehore gö gö baejamu gavë'i ae niö'iro ma-majioho rovareje jabesi niögoho majaehu bamanöv'e ëhi ajivë'e niögoho io'amë'ëro. Rueromo ë magonaho jabesi bëhire rirarovareje.

⁵ Bëhire ro rirarovamu gëgorovo rue magonahoho jaburo juhuonëmiromo uruho'amo riravareje. Uruho'amo riravamu gavë'i rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemë rabëni i'ovë'e aho guomë'e a sino bamaruioho naharujëjo.

⁶ Iesu aveho bogohöjo. Hu mami'e ri'öjë'e höjo. Ri'öröhe jö Galilee sa'are hiromo majëhijadoho uehorovohëjo.

⁷ Huro jemë uëvade höjo: Aëro God-are A Maho na baejavoromo a sisë jabesi övore bojëmi'iramu baejavoromo korosire ano taemevoruomo'ajëjo. Ano taemevo'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Nasi muoho God-ro ëhi bojemë'e höjo. Iesuro ëhi uëvamu hejarije höjo.

⁸ Hejarije höjamu rue magonahoho jaburo ë jöho uehorovareje.

⁹ Uehorovoromo Iesu bamarire jioromo vuonorö'ö va'areje. Va'oromo rabe rabe gavare hejare jöho majëhijamu Iesuare ijoraje 11-ho jabu'o Iesuare aribövi ioro'iorohu'o ë jöho heruomadeje.

¹⁰ Röhu ë jö majëhijare magonaho jabesi ihoho Mary Magdalene o Joanna o James-are vëme Mary ëhi jëvadeje. Ëmagonahohu'o magonaho ioro'iore jabu'o gemu mae jijiharohu'o ëho jaburo ë jöho apostle aribövioho majëhijareje.

¹¹ Majëhijamu hegorovo rue apostle ariböviohuro uvareje: Ëmagonahoho jaburo ë jöho ëma ataruëromo bogo ma uehorovareje.

12 Bogo ma uehorovoromo röhu Peter-ro ri'öromo sino bamarire tutu-
voromo ë va'adeje. Va'oromo munë gagoho hohithohoromo gavadeje Iesu
numare niögohemu jio'amamu. Niögohemu jiamu gagorovo uehorovoromo
uvadeje: Aveho diehi'ade hö uvoromo hesirëro vuonorö'ö va'adeje.

Emmaus amore va'i örire diehi ë'are jöhoje.

13 Va'ë'ëro jeniromamu Iesuare ae niö'iro Emmaus amore va'irögoro
örire va'areje Jerusalem jioromo Emmaus va'iröhe öri hesi vahuoho 11
kilometre jië'ëro.

14 Örire va'oromo mu rabe rabe jiade jöho jörovobe va'areje.

15 Jöho jörovoromo berohobe va'amu Iesuro birohëvoromo jabu'o gemu
mae va'adeje.

16 Va'amu ë ae niö'i jabesi uehoroho tugohëhamu bogo avoho garomo
uvareje: Ëho Iesu höjo.

17 Bogo avoho gavamu Iesuro uëvadeje: Jemë diehi jië'e jöho jörovobe
jireharujëjo. Jireharujëjamu rueho jaburo jireharoho vuonugo'i nu ano'e
sisë'irëvoromo rirarovareje.

18 Rirarovoromo ae gemu hesi ihe Cleopas-ro uavadeje: Ae aho'obëhe
Jerusalem raromaruohuro avevejö'e rabehe ë'adoho iae garuomoi ja
gemu diehi'avo'ego bogo gavanuëjo.

19 Bogo gavanuëjamu Iesuro uëvadeje: Diehi jië'e muohajo. Uavareje:
Nazareth raje Iesuare örire vaejare jöho uavaruëjo. Iesu hu jö God-aro
baeromo no majahuijaje ae jiade höjo. Ëhi jië'e aëro jië'ëro God-are nunire
o ae aho'obëhe nosi nunire namiromo biriri'e muoho vaenövo biriri'e jöho
jövönövade höjo.

20 Iesu hu ëhi jië'e ae jiade höjo. Röhu nosi priest masijohu'o nosi a masijo
ioro'iorohu'o ëho jaburo Rome aribövi jabesi övore bojëmijare höjo ëhuro
ëho jaburo court vaeromo Iesu ano'iröhe jöho uëröhego. Rome aribövi
jabesi övore bojëmamu ëhuro Iesu korosire ano taemare höjo.

21 Röhu noro uehorovoromo uvare höjo: Ëaho nani God-ro nugö'öjade
höjo rueromo no ajamuiromo Israel rajo nosi i'u'e muoho ahavuo'i hesi
sasohë'e muoho röjahuiröhego. No ëhi uehorovare höjo. Röhu jöe gö'o ë
mu sisë vaeruomadoho majae niö'i barëjamu röhu aveho majae göho rov'e
höjo.

22 Iae ëhi höjo röhu no'o gemu mae Iesuare ijore ijore jijiharue magona-
hohuro ave jö börömoho majahuijamu hegoro no tiöjavuade höjo. Jaburo
jaruvo sue'o ri'öromo Iesu bamarire va'are höjo.

23 Va'oromo gavare höjo Iesuare sinoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo
vuonorö'ö rueromo uövuare höjo: No va'oromo nia'ovo'iraejanovoromo
garomo hejare höjo aneraho jaburo uövuamu: Iesu bogo guomoi i'ovë'e
höjo. Magonahoho jaburo ëhi uövuamu hejare höjo.

24 Jöho henugoromo nosi ae göëro göëro Iesu bamarire va'oromo gavare
höjo magonahehu uövuadëhi ëhi jiamu. Röhu Iesu bogo gavare höjo.

25 Iesu bogo gavare höjamu Iesuro ri'öromo ë ae niö'ioho uëvadeje:
Asë'e jemë simane i'uhëgo'ego God-are jöho bogo ma-burëroho baejarujëjo.
Ëhu'ëro jië'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jöho bogo maho
uehorovarujëjo.

26 Jemë diehi'oromo ave jöho bogo uehorovarujëjo. God-ro bamade höjo
böröme namiromo ajëmi'iröhe aho vi'ehi böröme baeromo guomöjoro röhu
ijonö ajii'ere ajio hiröhego.

²⁷ Ĕhi uēnugoromo Iesuro hesi jōe God-are surire jajivo'amadoho huruoho majēhi barējadeje. Moses-hu jajivade jōho aevo'i majēhiromomo jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'iorehu jajivo'amade jōhu'o huruoho majēhijadeje. Majēhijamu rue ae niō'iohuro hebe va'areje.

²⁸ Hebe va'aroho va'i nimare amore hörō'iē'areje. Hörō'irōgoro Iesu ōre ēgo'o va'o hesi jiamu gagorovo

²⁹ rueho jaburo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i no'o hijējo. Ma-jae mami'e barējē'ēro vahiomavuo'iē'ajējo. Vahiomavuo'iē'ajējamu ejēhoromo jabu'o va'oromo osare hijadeje.

³⁰ Hiromomo jabu'o ie i'irōgoro sa'aro hiromomo ie baeromo God mae uaromo ato'atovoromo i'imēmamu rueho jaburo baejareje.

³¹ Baeromo God-ro jabesi simanoho jiovēhamu evare Iesu avoho garomo uvareje: Ojo'e ē aho Iesu hōjo. Iesu hōromo ga'i gavareje Iesu ēma bogojio va'amu.

³² Va'amu gagorovo uarovareje: Ja'o uehorovējo. Ĕahuro no'o jōe jōvoromo God-are suri bēhoho huruoho majahuibe ōrire rovamu heromo nusi dē vōvōbajo'oho sasohavuoromo ri'ōjavuo avohade hōjo.

³³ Ĕhi uarovoromo ma-burēro sionēro vuono bu'ōromo Jerusalem amore va'areje. Jerusalem va'oromo gavare Iesuare ijoraje 11-hu'o jabesi a ioro'iorohu'o gagovoromo raromē'e jiamu.

³⁴ Raromē'ēro jaburo ē ae niō'ioho uēvareje: Bada iae ri'ōjē'e hōjo. Ri'ōromo Simon-are ōrire rovamu huro gavade hōjo.

³⁵ Gavade hōjamu rue ae niō'iohuro uēvareje: Noro niō'iro ōrire jirehoromo ēhi ēhi gavare hōjo. Ĕhi uēromo uēvareje: Iesuro ie ato'atovoromo i'imamuamumu evare no avoho garomo uvare hōjo: Iae Bada hōjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovade jōhoje.

³⁶ Bada hōjamu gavē'i Iesuro ro ma-majioho jabu'o gemu mae namijadeje. Namiroromo uēvadeje: Aganomē vaevē'e raromarujējo.

³⁷ Vaevē'e raromarujējamu juhuonivoromo jiodudu'iraeromo uvareje: No aru'ahe gavaruējo.

³⁸ Aru'ahe gavaruējamu uēvadeje: Jemē rabēni juhuonivarujējo. Rabēni uehore gō gō baejarujējo.

³⁹ Ave nasi ōvoho hōroho geromo uvorējo: Nōrō hōjo. Ma'enegro heromo uvorējo: Nōrō bogo aru'ahemuoho jio'i a mae hōjo. Aru'ahoho sine ijo'ahe bogohōjo. Rōhu jemē iae gevarujējo na sino'e ijo'aho'e jevo'ego.

⁴⁰ Ĕhi uēnugoromo ōvohu'o hōrohu'o rōjēhijamu gavareje.

⁴¹ Garomo uehorovemu uehorovo'i arijareje. Uehorovoromo uvareje: Aveho mu ma-mabēhe jī'e nani noro sisē'i gavaruēromo bogo ma uehorovareje. Bogo ma uehorovamu gavē'i Iesuro uēvadeje: Na jemē ioho jēvājējo o bogojēvājējo.

⁴² Ĕhi uēvamu visue vēnire buejē'oho babojamareje.

⁴³ Babojamamu Iesuro baeromo ae aho'obēhe jabesi nunire ijadeje.

⁴⁴ Iromomo uēvadeje: Urimo naehu jemē'o hiromomo majēhijamu hejarije jōho iae avevejē'e rōhu maho majēhi'irōgoro ē'ajējo. Na uēvode hōjo: Nasi jōho aho'obēhe Moses-hu jajivadoho jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'iorehu jajivaroho Psalms jō jajivaroho nasi jōe aho'obēhe God-are surire jajivarēhi iae ēhi jio'a'ajējo. Ōre gō bogohōjo. Ĕhi uēvamu hejarije hōjo.

⁴⁵ Hejarije hö uëromo jabesi simanoho huotovëhamu God-are surire jö bëhoho avoho gavareje.

⁴⁶ Avoho gavamu huro uëvadeje: God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God-ro bamë'ëro bëröme namiromo ajëmijaje aho nörö vi'ehi bëröme baeromo guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'a'ajëjo.

⁴⁷ Ri'ö'iramu aëro nörüare ihore jöe majëhiromu ae uë'a'aruëjo: Ae aho'obëhe öri sisëre jijiharujoho vuonugohëjo. Mu sisëho vuonugo'i avoho uehorovoromo mu mae vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugajo. Ëhi jië'e jöho Jerusalem amore aevoromo majëhiromu maja rojomajire beva'ajire sa'are sa'are majëhibe jijihö'aruëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo.

⁴⁸ Röhu ëhi jië'e muoho jemë gavë'e jëvaje ëhuni ë jöho majëhibe jijihorëjo.

⁴⁹ Röhu aveho hehëjo. Urimo nasi Vavuehu hesi Aru'aho suvuorëmi'i mae uëvadëhi naro ë Aru'aho suvuoroho jemëni nugö'ö'iramu bae'a'arujëjo. Ëhuni ë hesi urimo jemëro va'oromo Jerusalem amohuremu raromorego hujeji God-are darugohuro ruvebiromu ruahö'öjëvo'iröhe höjo. God-are darugohuro ruvebiromu ruahö'öjëvo'iramu evare va'oromo nasi muoho vae'a'arujëjo.

Iesu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁵⁰ Ëhi uëngoromo sö ujuohoromo Bethany amonö va'adeje. Va'oromo övoho nigemëvoromo uëvadeje: God-ro jemë huë mae bojëmi'ajëjo.

⁵¹ God-ro jemë huë mae bojëmi'ajë uëromu God-ro uavamu jabumë ë rëmo'i huro ö'idöre ajiomadeje.

⁵² Ajiomamu gagorovo rue Iesuare ariböviohuro hu rajahiromu bërömo bëhe nimorohobe Jerusalem vuonorö'ö va'areje.

⁵³ Va'oromo raromoromo God-are osa bërömore va'oromo majae aho'o God rajahinövareje. Ahia mino'e.

JOHN

God-are Jö Jövaje Aehu God-arire jioromo sa'are rueromo mu ma barovade jöhoje.

¹ Ni'i'ivade majaroho ae gemu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'o'ho iae hijë'e jiadeje. Hu God'o gemu mae hi'i hu'o God jiadeje.

² Ni'i'ivadire ë aho God'o gemu mae hijë'e jiadeje.

³ God-ro uavamu huro sa'ae bövie bise'e bamadeje. Bogo bamo'ibejo bövioho bise'o'ho bogo mae bogojio'ibejo.

⁴ Darugoho aho'o hesirire gemu jioromo rovadeje. Rueromo ae aho'o ajoho bojamuadeje.

⁵ Eajohuro ramoramore ajivajeje. Ramoramoho ajoho bogo tugohë'eje.

⁶ Ae gemu God-ro nugö'öjamu rovadeje. Hesi ihoho John jiadeje.

⁷ Hu rovadeje aji hesi bëhi gavadoho huruoho majahui'iröhëro. Majahui-jejo ae aho'obëhe hesi jöho heromo mae uehorovo'iröhego.

⁸ Hu bogo ajoho jiadeje. A'i huro aji hesi bëhoho majahui'i rovadeje.

⁹ Eajoho iae aji maho jiohijo. Evare majare ë aje ae aho'obëhe ajivavua-johuro sa'are ruehijo.

¹⁰ Amo God-are Jö jumuvade ahuro ave sa'are hijadeje. Urimë'i God-ro uavamu ave sa'aroho avoho'amadeje röhu ave sa'are ariböviohuro hu bogo avoho garuomadeje.

¹¹ Hu hesiro rovadeje röhu hesi aribövi mahuro hu bijönimoruomadeje.

¹² Röhu hesi a ioro'iorohuro hu nimoromo mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovoruomamu ëhuni uëvadeje: Avevejö'e jemë God-are aboji harihu'e raejëvájëjo.

¹³ God-are aboji harihu'e raejëvade hesi öroho bogo aehu nimoromo baejëvamu i'oro'oro rahëvo'i a'i God-ro baejëvë'ëro ëhuro hesi aboji harihu'e jëvadeje.

¹⁴ Röhu God-are Jö jumuvë'e ahuro sino haho'e baeromo ro God-are jöho mae röjahui avohoromo huë baejavuo avohoromo no'o gemu mae hibe juvadeje. Hi juvamu no hesi ajoho gavareje ë ajoho hesi Vavu hesi Harihe hu gemu'ëro jië'ëro baejë'ëro.

¹⁵ Ehi'amu gagorovo John-ro ë a hesi jöho ae huruoho majëhijadeje. Majëhiromoma-darugo'o uvadeje: Naehu uëvode aho aviae höjo. Na mami'e uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevájëjo. Ae gemuëro nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Ehi höjo röhu ë ahuro na iosiremiromoma hu böromoho höjo na bogo rahevadevare hu jio'be rovë'ëro jië'ëro. Ehi uëvadeje.

¹⁶ Iae hu huë baejavuo avohë'ëro ëhu'ëro huë mae no ae aho'obëhe bojamuiromoma döre döre bojamuibe rovë'eje.

¹⁷ Mu vae'iröhe jögoroho God-ro uavamu Moses-ro bojamuadeje. A'i God-ro uavamu Iesu Kerisoro huë baejavuoromo God-are bëhoho maemu röjahuijadeje.

¹⁸ Aho God bogo mae bogo gavë'e javue. God Harihoho gemu Vavu hesi bëhi mare hijaje aëro jië'ëro huro God röjahuijë'eje.

John bapataeto vaejaje aehu a jö majëhijadohoje.

¹⁹ Rõhu Jerusalem raromarue Jew rajo a masijohuro priest ömo'ömo'u'o priest ajëmiarue a ömo'ömo'u'o uëvareje: Va'irarijoho John uarëjo: Ja rahuo javajëre. Ëhi uëvamu va'oromo ë jõho ua gavamu huro aviëhi jië'e jõho majëhijadeje.

²⁰ Hu bogo jõho subivëho'i sama'e huruoho majëhiromo uëvadeje: Na bogo böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo.

²¹ Uavareje: Ëhi jië'oho na ja Elijah javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. Uavareje: No muebejaruëjo a börömo'huro jõe God-aro barueromo majahui'irõhego. Na ja ë aho javajëjo. Uëvadeje: Bogajo.

²² Uavareje: Ëhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Majahuijego no va'oromo ramuö'õjamu rovere aho majëhi'irõhe hõjo. Jasi jõho ja diehi jövanue hõjo.

²³ Diehi jövanue hõjamu John-ro uëvadeje: Na a rumo'e sa'are hiromo aviëhi jië'e jõho ma-darugo'o majëhijaje ae jevajëjo.

Badahu ruerõhe öroho ahorirëro vajivahorego hu maro rue'irajo. Urimëti jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë jõho jajivadeje. Ëho John-ro uëromo ë'adeje: Isaiah-hu jajivade jö hesi muoho iae na vaeromo ë'ajëjo.

²⁴ Ëhi jövamu rueho jaburo Pharisee a masijohuro rëmö'õjamu rovë'ëro

²⁵ uavareje: Ja bogo böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo bogo Elijah javajëjo bogo jö God-aro baeromo majahuijanue a börömo'huro javajëjo rõhu ja diehi'oromo aho bapataeto vaejëvanue hõjo.

²⁶ Vaejëvanue hõjamu John-ro uëvadeje: Naro jövëro bapataeto vaejëvaje hõjo. Rõhu jemëhu bogo gavaruje aho jemesi ririre namijajëjo.

²⁷ Huro nasi ijonö rue'ië'ajëjo rõhu huro na iosiremiromo börömo'huro hõjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hesi hörü sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho na ma-bise'e jevajëjo. John-ro ëhi uëvadeje.

²⁸ John'o Jerusalem jioromo rovere ariböviohu'o jö ëhi vaerovaroho ëho Bethany jiadeje. Bethany amoho Jordan jovo ruhëhi jiadeje. Ësa'are Jordan jovre John-ro ae bapataeto vaejëvonövadeje.

Iesu God-are Sheep Harihu jiaje jõhoje.

²⁹ Nërö John-ro gavade Iesu rovanu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Sheep harihu muo'amamu God-hu mu sisë rori'o babu'õjadëhi ëhi ë ahuo sa'ae gö gö aho'obëhe nosi sisëho rori'o babu'õ'ajëjo.

³⁰ Ëa hesi jõho na mami'e majëhijode hõjo. Majëhiromo uëvode hõjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Ëhi hõjo rõhu huro na iosiremiromo hu börömo'huro hõjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi majëhijode hõjo.

³¹ Mami'oho na hu bogo avoho gavode hõjo. Rõhu naehu rueromo jovehu bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ëho naro hu røjëhijego Israel aribövioho jemëro ga'irarijego ëhuni ë'ode hõjo.

³² O ave jõho John-ro gavë'ëro huruoho majëhiromo uëvadeje: Naro gavode hõjo God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ö'idöre jioromo ë a hesi simano namore ruvebiromo gerejamu.

³³ Mami'e na hu bogo gavode hõjo rõhu naehu jovehu bapataeto vaejëvojõro uevadohuro uevade hõjo: Ga'irane Aru'ahohuro ruvebiromo

di a hesi simanore gerejamu gavë'oho uvonëjo: Ëahuro God-are Aru'aho Mahuro ehuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Vavuuhuro ëhi uevamu hejë'ero ijönö gavode höjo Aru'ahoho ruvebiromo ë a hesi simanore gerejamu.

³⁴ Ëho nasi nunëro gavode höjo. Gavë'ero naro jemë uëväjëjo: Arue aho God-are Harihe höjo.

Iesuhu aevoromo ae uëvamu hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

³⁵ Ëhi uëvë'ero nërö John-ro röhu maho ë rueromo hesi ijorajoho niö'i jabu'o gemu mae namijadeje.

³⁶ Nami'i gavade Iesu rova'amu gagorovo ijorajo niö'ioho uëvadeje: Arueho gahëjo. God-are Sheep Harihoho iae jiajëjo.

³⁷ Ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo John nugo'i Iesuare ijore va'areje.

³⁸ Iesuare ijore va'amu huro huotorovoromo gëvade ë ae niö'ioho hesi ijore rovamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabe naharujëjo. Rabe naharujëjamu jabesi huëro uavareje: Rabae ja dinö'e hijanue höjo. Röhu Rabae uavaroho ëho uaromo ë'areje: Röjahuijanue a börömojahö.

³⁹ Rabae ja dinö'e hijanue hö uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Rueromo gahëjo. Gahëjamu hegorovo majae garobo'e bamamu hu'o va'oromo hu hijaje osaho gavareje. Garomo hu'o arijuvo vahiomamu va'areje.

⁴⁰ Ae niö'iohuro John-are jöho hejë'ero Iesuare ijore rovare a gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öho jiadeje.

⁴¹ Andrew-ro ma-burëro hesi öho Simon naho va'oromo birohoro uavadeje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho noro birohë'e javuajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Greece huëhu huotovë'oho Kerisoje.

⁴² Böröme namiromo ajamui'iröhe aho birohë'e javuajëromo Simon hu'irae baeromo Iesu ga'iro rovadeje. Rovamu Iesuro hu garomo uavadeje: Ja Simon John-are harihe javajëjo. Jasi ihoho Cephas jio'a'ajëjo. Hebrew huëhu Cephas huotovë'oho Greece huëho Peter-je. Ëiho hesi bëhoho munëje.

Iesuhu Philip'o Nathanael'o uëvamu hesi ijore ijore jirehare jöhoje.

⁴³ Ëhi ë'ë'ero nërö Iesuro uvadeje: Jaruvo na Galilee sa'are ajiomö'ejöjo. Ajiomö'ejö uvonugoromo ajiomadoho ajio Philip birohadeje. Philip birohoro uavadeje: Nasi ijoro ijoro rovëjo.

⁴⁴ Röhu Philip hu Bethsaida amo rajo ae jiadeje. Andrew'o Peter'o jabu'o ame gemuoho jëvadeje.

⁴⁵ Ëhi'amu Philip-ro Nathanael naho va'oromo birohoro uavadeje: Urimë'i Moses-ro hesi jögoru surire uövuade höjo: Ijonö a böröme rue'a'ajëjo. O jö God-aro baeromo majëhinövere ariböviohuro jöe gemuoho jajivoromo uönövere höjo. Ërueröhego jajivoruomade aho iae no birohë'e javuajëjo. Hesi ihoho Iesu höjo. Hu Joseph-are harihe höjo. Hesi amo ihoho Nazareth höjo.

⁴⁶ Nazareth höjamu Nathanael-ro uavadeje: Asë'e a maho ëhi jïë'e amoroho bogo rue hesi höjo. Bogo rue hesi höjamu Philip-ro uavadeje: Ja'o ro gavëjo.

⁴⁷ Ëhi'amu Iesuro gavade Nathanael rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Israel rajo a ma-maëro rovajëjo. Hesi uhuroho sareri'e jöho bogohöjo.

48 Ĕhi uavamu Nathanael-ro uavadeje: Ja diehi'oromo na gevanue hōjo. Gevanue hōjamu Iesuro uavadeje: Jaehu ruejōro Philip-hu uavade hesi urimo ja meso gurutore hijamu gavode hōjo.

49 Gavode hōjamu Nathanael-ro uavadeje: Tisa ja God-are Harihe javajējo. Ja bōrōme namiromo Israel rajo muebejavuanue aho javajējo.

50 Muebejavuanue aho javajējamu Iesuro uavadeje: Na uavode hōjo: Ja meso gurutore hijamu gavode hōjo. Ĕmu harihu vaejode jōho uavamu hejē'ero jero mae uehorovevanuējo. Rōhu u'emu mu masijo maho ga'amo'anuējo.

51 Ĕhi uanugoromo uēvadeje: Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē iae ga'a'arujējo ō'idōho arorovo'i God-are A Ma naehu jiajire God-are anerahuro iojomoromo ruvebi'i ari'iramu.

2

Iesuhu Cana amore hiromo masurovare sōrō iromo bēhi'e mu bōrōmo vaejade jōhoje.

1 Majae niō'i gemu hesi uhure iae masurovo'irōhe sōrōho Cana amore Galilee sa'are avohareje. Avohamu Iesuare vēmohuro ē hijadeje.

2 Iesu'o hesi ijarajoho jabu'o sōrōre ruejōro uēv'ero ē ro raromareje.

3 Raromoromo sōrō'e aribōviohuro wine jovoho ue'aho barēnugoromo vēmohuro Iesu uavadeje: Wine jovoho barējē'e hōjo.

4 Barējē'e hōjamu uavadeje: Mamajo. Rabēni ajēmijōro uevanuējo. Nasi maja bōrōmoho bogo rov'ē hōjo.

5 Bogo rov'ē hōjamu hegorovo vēmohuro mu ajēmijarue aribōvioho uēvadeje: Ĕaehu diehi uēvamu hejē'oho ēhi ē'orējo.

6 Rōhu Jew rajēro God uehorovoromo jabesi sine inōme u'o'amarue jōgoroho enōvareje. Ĕhuni jovo hevōe munēhu ubuvoromo avoho'amaroho aho'obēhe ōvo gō mine ōvo gōre gemu ē momorō'ōjadeje. Jovo bōvi mae 80 o 120 litre gemu gemu oteho'amo'ego irijiomomo'amonōvadeje.

7 Ĕhi jiē'e jiē'ero Iesuro mu aribōvioho uēvadeje: Ĕmunē hevōro jovo maho oteho'amego irijiomomo'amo'irajo. Ĕhi uēvamu irijiomomo'amo barējareje.

8 Ĕhi'amu uēvadeje: Jove gō ē hevōro vuoromo ujuoho va'oromo sōrō muebejaje aho i'imamirējo. I'imamirējamu ujuoho va'oromo i'imamijareje.

9 I'imamamu rue sōrō muebejaje ahuro i heromo hejadeje jovoho rihu'e jiamu ē jovo maho mami'e wine-rējē'ero jiē'ero. Rōhu ē wine jovoho dinō'e jioromo ujuoho rovaroho bogo ga'i hesi jovo vuare mu aribōviohuro gavareje. Amo hejade rihu'e jiamu hegoro i'o masuvade aho uvamu rovadeje.

10 Rovamu rue sōrō muebejaje ahuro uavadeje: Ae aho'obēhe wine jovo mabēhoho urimo bahijēharue hōjo. Bahijēhonugoromo aēro jovo bōvi mae ue'ahago ijonō jove ma-bisemu sisēho bahijēharue hōjo. A'i jero wine jovo maho avoho runo'e bamane hōjo aviavejō'e i'irōhohuni.

11 Iesuro Cana amore Galilee sa'are hiromo bēhi'e mu bōrōmoho aevo'i ēhi vaejadeje. Vaeromo ēhuro hesi aji maho rōjēhijamu gagorovo hesi ijarajoho jaburo hu mae uehorovareje.

12 Ĕhi'amu Iesu o hesi vēmoho o ō ōmo'ōmoho o ijarajo ōmo'ōmoho ēho jaburo Capernaum amore abuejareje. Abueromo ē raromaroho majae gemu niō'i rabu'e barējadeje.

Iesuhu God-are amo börömore ajiomoromo inömo imo'amarue aribövi rarovö'öjövade jöhoje.

13 God-hu Vörö Tugohade Sörö Jew rajehu ijarue majaho dunovadeje. Sörö majaho dunovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje.

14 Ajiomoromo God-are amo börömore va'oromo gavadeje a ioro'ioroho cow-ho Sheep-oho guaho va'ëne ugoho ëhi imo'amo'i o a ioro'ioroho mu maratu bëhire raromoromo ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho mana i'imëmijamu.

15 Ëhi gënuGOROMO ö'le ujuohoromo baduno'le ö'oho huadeje ëhuro hisuebi'AMORÖHëni. Huonugoromo ë aribövioho aho'obëhe God-are amore jioruomamu hisuebijëvoromo rarovö'öjëvoromo sheep-ohu'o cow-hu'o rarovö'ö'amadeje. Ijo bajo mu vaeruomaje aribövi jabesi mu maratuoho huotovö'öjëhamu ijo bajoho rireromoromo arua anumiae va'adeje.

16 Guaho va'ëne ugo imoruomaje aribövioho uëvadeje: Ave inömo inömoHO rori'o ujuoho va'ohëjo. Nadi aveho imohëjo. Nasi Vavu hesi amoho bogo bövi bise'o imarue amoho höjo.

17 Bogo bövi bise'o imarue amoho höjamu hegoroVO Iesuare ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Huhu ë mu vaejaje hesi bëhoHO God-are surire jajivoromo uvë'le höjo: Vavuho jasi osa hesi mu nimajohuro ëhuro vëninö'le nasi dë vövöbajo'ere ravevajëjo.

18 Röhu Jew rajo a masijohuro gavare Iesu ëhi'amu uavareje: Rabëni ëhioho ë'ANUëjo. Bogo gavarue darugo'le muoho röjahuijego no garomo uvarejo: God-ro uavë'ëro ë'ANUëjo.

19 Ë'ANUëjamu Iesuro uëvadeje: Ave God-are amoho dadovorëjo. Dadovë'oho majae niö'i gemu hesi uhure naro röhu maho vae barë'IRAMU mae nami'a'AJëjo. Ëhi jië'le darugo'le muohemu röjëhi'ëjjo.

20 Röjëhi'ëjjojamu Jew rajohuro uëvareje: Sarerivanuëjo. Ave amo vaebe rovaroho vadune aho'obëhe 46 barëjë'le höjo. Ëhuni dadovë'oho röhu ja diehi'oromo majae niö'i gemu hesi uhuroho vae barë'IRAMU maho nami'a'AJëjo.

21 Jaburo uvareje: Nani God-are amo börömoHO dadovo barëjego huro vae barë'i jövajëjo. Röhu bogo amo hesi jöho jövo'i hesi sino haho'ehu guomoromo röhu maho ri'öröhe jöho jövadeje.

22 Ëhu'ëro jië'ëro ijönö Iesuhu guomoromo ri'öjJadevare evare hesi ijora-joho jaburo uehorovoromo uvareje: Iesuro mami'e uönövade höjo: God-are amoho naro avoho vae'IRAMU nami'a'AJëromO evare Iesu ri'ö'iröhe jö God-are surire jajivare Iesuhu majëhjadoho ëho mae uehorovareje.

Iesuhu ae aho'obëhe gö barëjaje jöhoje.

23 God-hu Vörö Tugohade Sörö majare Iesuro Jerusalem amo börömore hijamu evare ae aho'obëhe gavare hu mu masije vaejamu gagorovo hesi örire mae uehorovoruomadeje.

24 Mae uehorovamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho ma-döëremu uehorove-varuëromO jabesi öriroho bogo ma uehorovëvadeje ae aho'obëhe mami'e gëvë'ëro jië'ëro.

25 Iae hu ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho gë barëNövadeje. Ëhu'ëro ae gö jabesi jö Iesuare örire majahi'iröhe bëhoHO bogojadeje.

3

Iesuhu Nicodemus'lo jö jövade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo a böröme gemuëro hijadeje hesi ihoho Nicodemus. Hu Pharisee ae jiadeje.

² Vahie gemu huro Iesu ga'i va'adeje. Va'oromo Iesu uavadeje: Tisa no ja garomo uvarue höjo: God-hu ramö'öjamu röjahui'i rovane ae javajëjo. Rabëniajo. God a'oho bogo hi'ibejajo jaehu vaejanue ëhi jië'e mu masijo vaejë'oho bogo eni javuo'ibejajo.

³ Bogo eni javuo'ibejajamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Ae mami'e rahadoho röhu maho bogo raho'amë'oho God-hu muebejaje öri ari'lo garuomoröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo.

⁴ Bogo eni jioruomo'ajëjamu Nicodemus-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu aho mavojiraejë'oho diehi'oromo röhu maho raho'amo'iröhoho eni jioruomo'ajëjo. Vëmu jabesi dëre vuonorö'ö rumo va'oromo suorovonövë'oho bogo eni höjo.

⁵ Bogo eni höjamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jovohu'lo God-are Aru'ahohu'lo bogo ajëmijamu röhu maho rahë'oho God-are öri ari'ere va'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo.

⁶ Sino haho'o'e aëro sino haho'o'e harihoho baeruomo'i a'i God-are Aru'ahohuro iae aru'aho'e harihoho avoho'amaje höjo.

⁷ Na uavode höjo: Jemë mami'e rahëvadoho röhu maho rahëvë'oho ëhuremu mae jëvo'ajë jöho hejanuoho nadi tiönëjo.

⁸ Buroho dinö'e dinö'e va'i nimë'oho hesi ëma va'aje höjo. Ja he'a'anuejo rovavo'iramu röhu bogo ga'a'anuejo dinö'e jioromo rovajoho o dinö'e va'ajoho. God-are Aru'ahuhu a rahu ajëmamu röhu maho rahë'oho jabesi öroho iae ëhi dadivavo'iramu bogo ga'a'anuejo.

⁹ Bogo ga'a'anuejamu Nicodemus-ro uavadeje: Röhu ëhi jië'e muoho diehi jio'a'ajëjo.

¹⁰ Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja Israel rajo röjahuijanue a böröme javajëjo. Röhu ja diehi'oromo ëhi jië'e muoho bogo gavanue höjo.

¹¹ Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Simane javuë'ëro ë jöho no atarue höjo. Nunehu gavë'e jöho huruoho majëhijarue höjo. Majëhijego jemëro bogo ejahuaruje höjo.

¹² Sa'a hesi mu jö majëhijodoho jemë bogo maho uehorovevaruje höjo. Èhuni ö'idö hesi mu jö majëhijë'oho jemë diehi'oromo mae uehorovevorëjo.

¹³ A ioro'ioroho bogo ö'idöroho ajio raromoruomade höjo. God-are A Maho ö'idöre jioromo ruvebijodoho naro gemuëro ëho hijode höjo.

¹⁴ Röhu urimë'i Moses-ro a rumo'e sa'are hiromo sigobu va'ëne inömo ma-mabëhe avohoromo ijore bamoromo a jabesi nunire banigojiomade höjo aëro ëho garomo mae raromonövoröhego. Sigobu va'ëne inömo banigojiomadëhi God-ro bamë'ëro aëro ëhi hesi A Maho na a jabesi nunire banigojiomevo'aruëjo

¹⁵ Èhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho i'e rahanovoromo ma-ioro'ioremu maro raromo'iröhego.

¹⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e God-ro dë vövöbajo'e aho'lo uehorovavuadeje. Uehorovavuoromo hesi Harihu gemu'oho bojamuijadeje ëhuro ae rahu Harihu mae uehorovë'ohuro ëhuro bogo sisëroho va'i ma-ioro'ioremu maro raromoröhego.

17 God-hu hesi Harihu sa'are nugō'ōjade hesi bēhoho bogo nosi sisēho garomo sisēroho bamavuo'i a'i ajamuromo maro ramuo'irōhego ēhuni nugō'ōjadeje.

18 Ae rahu Harihu mae uehorovē'oho bogo sisēroho va'o hesije. O bogo ma uehorovē'oho mami'e sisēnō bamē'eje ē hesi bēhoho hu God-are Harihu gemu'oho bogo ma uehorovē'ego.

19 A sisēnō bamēvaje hesi ōroho aviēhije. Ajohuro sa'are rovē'eje. Rovē'e jiamu aēro ajoho bijōnimo'i ramoramoho nimoruomadeje mu sisēmu vaejaruēro jiē'ēro.

20 Ae rahu mu sisē vaejē'oho ajoho garomo bijōnitoromo bogo bēhiroho rovajeje hesi mu sisēho va'orahoro jiojōēni.

21 A'i ae rahu mu ma vaejē'ohuro aji bēhire rovajeje huhu God-are jō ejahoromo mu vaejajoho ēho samaro jiorōhego.

John-hu Iesuare jō majēhijade jōhoje.

22 Ēhi'amu Iesu'o hesi ijorajo ōmo'ōmohu'o ēho jaburo Judea sa'are va'areje. Va'oromo huro jabu'o hiromo ae bapataeto vaejēvonōvadeje.

23 Bapataeto vaejēvo'i John-ro Anon sa'are Salim amo bēhire hiromo hu'o bapataeto vaejēvonōvadeje ē dirō'oho jove aho'obēhe jiē'ēro. Bapataeto vae'ego ae aho'obēhe ē rueromo vaenōvareje

24 ē hesi bēhoho John bogo guduamoromo savoji gagoroho ba'amē'ēro ijonō ba'amo'irōhego.

25 John-ro bapataeto ēhi vaejēvamu hesi ijorajo ōmo'ōmohu'o Jew rajo ae gō'o jō aho'ahamirovoromo uarovareje: Jovehu sisē u'o'irōhe ōroho ēhi ēhi hōjo.

26 Jōho ēhi aho'ahamirovoromo John-are ijorajohuro va'oromo John uavareje: Tisa Jordan jovo ioro'iorore ja'o hijamu jaehu hesi jō majahuijanoho ē ahuro jasi muoho vajiohunō'e baeromo bapataeto vaejēvego jabu ae aho'obēhe hesirire va'oruomaje hōjo.

27 Va'oruomaje hōjamu John-ro uēvadeje: Rōhu aehu nosirire rueruomē'oho o muehu o rabehu rabehu rovē'oho bogo ēma rovego bae'i a'i God-ro bojamuijego baejarue hōjo.

28 Jemē mami'e hejarije hōjo naro jemē uēvamu: Bōrōme namiromo ajēm'i'irode aho bogo naehu jevajējo. A'i God-ro na urimo remō'ōjamu rovē'e jevajējo ē ahuro ijore ruerōhego.

29 Ēa hesi jōho uhunō'e majēhi'iē'ajējo. I'o masurōhe aho huro gemuēro vaboroho bae'a'ajējo. O ē a hesi aemo'aemohuro namiromo mu'ōjamiromo herōhe masurōhe aho jōe jōvavamu hejē'oho nimoroho'ajējo. Nimoroho'irōhēhi jemēhu uevaruje a hesi mu jōho heromo na nimorohevo avohajējo.

30 God-ro ēhi nimo'ego ē a hesi ihoho ajimo'i nasi ihoho abuejajējo.

Iesuhu ō'idōre jioromo ruvebijē'ēro jō bōrōmo majahuijaje jōhoje.

31 John-hu majēhijadēhi iae ēhije. Dōre jioromo ruvebijade ahuro ae aho'obēhe iosiramuiromo bōrōmohoje. Bogo dōre jioromo ruvebi'i a'i ma-sa'are rahēvare aribōvioho jabunē ma-sa'aremu raromarue aribōviēro jēvē'ēro sa'a hesi jōhemu majahuijarueje. O ō'idōre jioromo ruvebijade ahuro aho'obēhe iosiramuiromo hu bōrōmohoje.

32 Bōrōmoho jiē'ēro garomo hejade jōho huro ae majēhijajeje. Majēhijego hesi jōho aho bogo ejaharueje.

³³ Rõhu ae rahuro hesi jö ejahë'o'oho ëhuro uvarueje: Iae mae-ëjo God mae hõjo.

³⁴ Ëhesi bẽhoho God-hu nugõ'õjade ahuro God-are jõhuremu jõvajeje. Rabëni hesi bẽhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojami avohego dẽ võvõbajo'e raravahego jõho jõvajeje.

³⁵ Vavuohuro Harihoho rajahijajeje. Rajahiromo bövie bise'e hesi õvore bamë'eje.

³⁶ Ae rahu Harihu mae uehorovë'o'oho ma-ioro'io'oremu maro hijajeje. O ae rahu Harihu bogo ejahë'o'oho bogo maroho hi'i God-ro hesi õrire dẽ võrõnimemu võrõnimajeje.

4

Iesuhu Samaria rajo magonahohu'o jö jõvadohoje.

¹ Iae Pharisee aribõviohuro hejareje aëro uvoruomamu: John rinëgoromo bapataeto vaejẽvobe rovaje aho ma-jianovo'i Iesuhu rinëgoromo bapataeto vaejẽvobe rovaje aho bõrõmoho hõjo.

² Ëhi hejareje rõhu Iesu bogo hesi õvoho bapataeto vaejẽvo'i a'i hesi ijorajoho jaburo ë'areje.

³ Amo Iesuro hejade uvavamu: Huhu ë'aje muohuro John hesiroho iosiramijë'e jõho Pharisee aribõviohuro hejë'e hõ uvavamu hegorovo Judea sa'aho vuonugo'i vuonorõ'õromo Galilee sa'are ajiomo'i va'adeje.

⁴ Galilee ajiomo'irõgoro Samaria õrëro va'adeje hesi muëro jië'ëro.

⁵ Va'oromo Samaria sa'are ajiomoromo amo ihe Sychar ë rovadeje. Rõhu Sychar amo bẽhire jiaje sa'aho urimë'i a mami ae Jacob-ro hesi harihoho Joseph bojamijadeje. Ësa'anõ Iesu rovadeje.

⁶ Rueromo maja ririvanovë'tiro õri ëgobõviro rovë'ëro u'uvamu hegoro Jacob-mëhu jovëni umare gua bẽhire hijadeje.

⁷⁻⁸ Hesi ijorajoho jabu ie imo'i amore va'ë'ëro hesi sivue hijadeje. Hijamu iae Samaria sa'a rajo magonahe gemuëro jove vuo'i rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jove vuo bojemego na ijõjo.

⁹ Jove bojemego na ijõjamu rue magonahohuro uavadeje: Ja Jew raje javo'i na Samaria rajo magonahe jevajëjo. Ëhu'o'oho rabëni jovo jõho ue gevanuëjo. Ëmagonahehu ëhi uavade hesi bẽhoho Jew rajohuro uvoruomajeje: Samaria rajo jabesi ano sabo'e hevõho enatuoho unoho ioho bogo i'ëjarëjo. Jew rajehu ëhi uvoromo õmaruëhi Iesu bogo ëhioho õmë'ëro ëhu'ëro magonahohuro uavadeje: Rabëni jovo jõho ue gevanuëjo.

¹⁰ Ue gevanuëjamu hegorovo Iesuro uavadeje: God-hu a bojëmijaje suvuroho jero bogo gavanuëjo. O naehu jovo bojëmijõro ua gavaje aho jero bogo gevanuëjo. Ge'ibejanëjo ja ue ge'ibejanëjo naro a i'ovëvaje jovoho bojami'ibejõjo iromo maro hi'iranego.

¹¹ Bojami'ibejõjamu magonahohuro uavadeje: Iae mae hõjo rõhu jovo vuoromo bojemi'irane hevõho bogojavajëjo. Rõhu jovo vuo'irane guaho ëgobõvi mae jio abuejajëjo. Ëhi jië'o'oho ja diehi'oromo a i'ovëvaje jovoho vuo bojëmijëjo.

¹² Nosi hije bövi mae Jacob-ro ave jovo vuarue guaho bojamijade hõjo. Hu'o hesi harihu õmo'õmohu'o ëho jaburo ave guare rueromo jovoho vuoromo ue'ahë'i jabesi mioho mio'amonõvare hõjo. Na jero Jacob iosiramiro mo bõrõmoho javajëromo ëhu'ëro jero a i'ovëvaje jovoho bojemi'i uevanuëjo.

13 Uevanuëjamu uavadeje: Ae rahu ave jovo ue'ahë'oho huë girihëvo'iramu röhu maho gö'o i'i nimonövo'arujëjo.

14 O naehu jovo mëmamu ue'ahë'oho huëho bogo girihëvo'i ioro'iore gemu ma-maemu jioruomo'ajëjo. Èhesi bëhoho naro jovocho bojëmi'iramu nasi jovo mahuro jabesi dë vövöbajo'ere jovëro bubujivanovo rojomëvo'iramu ma-oro'iore gemu maro raromo'aruëjo.

15 Raromo'aruëjamu magonahuro uvadeje: Mae jovo jöe jövajëromo uavadeje: Iae mae höjo. Èhi jië'e jovocho bojemego na ijöjo. Iromo ijönöho huëho bogo girihevego aveho bogo rueromo jovocho vuo'irode höjo.

16 Bogo vuo'irode höjamu Iesuro uavadeje: Va'oromo jasi baruoho uaromo hu'irae baruenëjo.

17 Baruenëjamu rue magonahuro uavadeje: Baru rumo'e jevajëjo. Baru rumo'e jevajëjamu uavadeje: Iae mae uevanuëjo: Baru rumo'e jevajëjo.

18 Urimo baru masu nugobe rovanoho aho'obëhe övo gö mine höjo. Avevejö'e garomo hijanuoho ëho bogo jasi baruoho höjo. Èhuni ja mae uevanuëjo.

19 Mae uevanuëjamu rue magonahuro uavadeje: Iae na gavajoho ja jö God-aro baeromo majahuijanue ae javajëjo.

20 Èhuni ave jöho uevego na hejöjo. Nosi Samaria hijo miono'o ömo'ömhuro rue dahorure iojioromo God rajahibe rovë'e höjo. Röhu Jew rajoho jemëro uvaruje höjo: Jerusalem amohuremu rojomoromo God rajahinövorëjo. Di öri ari'oho maho höjo.

21 Maho höjamu uavadeje: Röhu ave nasi jöho mae uehorovëjo. Majae ijönöho aho bogo rue dahoruroho o Jerusalem amoroho Vavuoho rajahiruomo'ajëjo.

22 Samaria rajoho jemëhu rajahijaruje bëhoho bogo gavë'e ëma ë'aruje höjo. Röhu Jew rajo noehu rajahijaruoho noro avoho garomo ë'arue höjo. Rabëni hesi bëhoho God-hu a manö babamëvo'iröhe muoho Jew rajo nosirire aevë'ëro jië'ëro ëhu'ëro noro öroho avoho garomo God rajahijarue höjo.

23 Majae gö rue'ie'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare aehu uhohu'o God rajahijë'oho God-are Aru'ahoho baeromo Vavuoho avoho uehorovoromo ëhi rajahi'aruëjo. Vavuohuro iae nimajëjo ëhi jië'e ariböviohuro hu rajahinövoröhego.

24 God hu aru'ahe höjo. Èhuni ae rahu God rajahijë'iroho hesi Aru'ahoho baeromo God avoho uehorovoromo rajahi'aruëjo. Öre gö bogohöjo.

25 Bogohöjamu rue magonahuro uavadeje: Iae na gavajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Keriso iae rue'a'ajëjo. Rueromo jöe aho'obëhe hu ruoho majahui barë'ajëjo.

26 Majahui barë'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jaehu uvanue aho iae na aviae jevajëjo ja'o jö jövajoho.

27 Èhi uavamu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo vuonorö'ö rovarëje. Rue'i gavare Iesuro magonaho'o jöe jövamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu röhu aho Iesu bogo uavareje: Ja rabe nagajëjo. O bogo uavareje: Ja rabëni hu'oho jöho jövanuëjo.

28 Èhi'amu magonahuro ri'öromo jovo'e hevöho ë nugo'i amëro va'adeje. Va'oromo ae uëvadeje:

29 Rueromo ae gemu gahëjo. Naehu bövi bise'o ömode jöho huro majehijamu hejë'e jevajëjo. Na ë aho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo o rahuo höjo.

30 Ëhi uëvamu amoho vuonugo'i Iesu ga'i örire rueruomadeje.

31 Ëmagonahohuro ëhi ë'irögoro Iesuare ijorajoho jaburo ioho imë'ëro uavareje: Tisa ie ijëjo.

32 Ijëjumu Iesuro uëvadeje: Iae nasi ie jiajëjo. Röhu jemë bogo gavarujëjo.

33 Bogo gavarujëjumu rueho jaburo uarovareje: Na aëro ioho ba ro bojamijare höjo. O dinö'e baejade höjo.

34 Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Ëho na bogo i jöho uë'iro a'i Vavuehu sa'are remö'öromo nimaje jöho naro ejahoromo huhu bojemade muoho vae barëjago ëhuro inö'e da'uegaje höjo.

35 Jemë'o uehorovöhëjo. Jemë atoromo ëhi uvaruje höjo: Manaere ëhi niö'i ëhi niö'i mueberomo iruno'oho mavo'iramu evare gagovo'ejarëjo. Röhu aveho hehëjo. I'o mu'oho ruë numë uherihoromo gahëjo. Iruno'oho iae mavo'amë'e höjo gagovo'amo'iröhego. Ëhi uëvade jö hesi bëhoho bogo iruno'o jöho jio'i a'i Samaria raje ae aho'obëhe magonahohuro uëvë'ëro Iesu ga'i örire rueruomade jöhoje.

36 Röhu uhu jö hesi vituoho majëhiromo uëvadeje: Gagovarue ariböviohuro aviavejë'e jabesi suvuoroho ujuohoromo aribövioho iruno'o va'ëne gagovëvaruëjo jaburo ma-ioro'ioemu maro raromoröhego. Ëhu'ëro iruno'e bamarue ariböviohu'o gagovarue ariböviohu'o ma-gemuoro nimorohoruomo'ajëjo.

37 Röhu ave jöhu'o atoromo uvarue höjo: A ioro'iorohuro iruno'oho bamego a ioro'iorohuro gagovarue höjo. Ëjöho iae mae höjo.

38 Naro jemë rëmö'öjode höjo i'u'e mu bogo vaejarijire ë va'oromo magagovo'irarijago. Hesi a ioro'iorohuro i'u'e muoho ë vaejumu jemëro jabesi mu vituoho baejë'ëro ae ma-gagovëvo'ië'arujëjo nasinö jëvojöro.

39 Ëhi'amu Samaria sa'a rajo aribövie ë amore raromaruhuro hejare magonahoho uëvamu: Naehu bövi bise'o ömode jöho majehijamu hejë'e jevajë uëvamu hegorovo ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje.

40 Mae uehorovoromo rueromo Iesu uavareje: Ro nosi amoro no'o hijëjo. Hijëjumu Iesuro va'oromo majae niö'i jabu'o hijadeje.

41 Hijamu urimo ae aho'o magonaho hesi jöho heromo mae uehorovë'ëro hejare Iesuro jöe majëhijamu hegorovo ae gö gö aho'obëhe mae uehorovareje.

42 Mae uehorovoromo magonahoho uavareje: Urimoho jasi jöho heromo Iesu mae uehorovare höjo. Jaruvoho bogo ëhunioho mae uehorovo'i a'i nosi hia'ëro hejare Iesuro jöe majahuijumu hejë'ëro ëhu'ëro noro mae garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Ëaho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho manö babamavuaje aho höjo.

Gavamen mu vaejaje a hesi harihu hesi sino Iesuhu ajamamu marëjade jöhoje.

43 Ëhi uavamu Iesuro ë amore hiromo majae niö'i barëjumu gagorovo va'adeje. Va'oromo Galilee sa'are ajiomadeje.

44 Urimë'i Iesuro ae majëhiromo uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo masijoho höromo maho uehorovavuoromaje höjo.

45 Rõhu va'oromo Galilee sa'are rovamu gagorovo ë sa'a rajohuro hu rajahiruomadeje ë hesi bëhoho mami'e sörõho i'i Jerusalem va'oromo gavare Iesuro darugo'e mu masijoho vaejumu gavë'ëro.

46 Rajahijamu Iesuro Galilee sa'are hiromo rõhu maho va'oromo Cana amore hörõjadeje. Urimë'i huro ë amore hiromo jovo maho baeromo avohamu wine-rëjadeje. Ëamore rõhu maho rovadeje. Rõhu gavamen mu vaejaje aëro ë sa'ae gemuore hijë'e jiadeje. Sa'ae gemuore Capernaum amore hi'i hesi harihoho guomo guome baeromo hu'o hijadeje.

47 Hijamu vavuohuro hejade uvavamu: Iesuro Judea jioromo Galilee ro hijajë uvamu hegorovo ajio Cana hörõromo Iesu uavadeje: Nasi harihoho guomeho'ië'ajëjo. Ëhuni na'o ruvebiromo anume Capernaum amoro ajamego mae jio'irajo.

48 Mae jio'irajamu Iesuro uavadeje: Na jemë nasi darugo'e mu masijoho garomo mae uehorovevo'i ëhuni na bogo maho uehorovevaruje hõjo.

49 Uehorovevaruje hõjumu rue vavuohuro uavadeje: Iae ëhi hõjo rõhu ruvebiromo ajamijëjo. Jue'i guomo'ië'ajëjo.

50 Guomo'ië'ajëjumu Iesuro uavadeje: Va'ëjo. Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëjo. Hi'ië'ajëjumu hegorovo rue vavuohuro jõho mae uehorovoromo abuejadeje.

51 Abuejumu gagorovo hesi mu vaejahuare ariböviohuro rueromo õrire bihororomo uavareje: Jasi harihoho iae i'ovoromo hijajëjo.

52 Hijajëjumu uëvadeje: Maja raburo jue'i i'ovade hõjo. I'ovade hõjumu uavareje: Nëri jeni'e majae huotorovamu gavë'i evare hesi sino dajo'e vörõ'iraejadoho u'uhade hõjo.

53 U'uhade hõjumu rue vavuohuro uehorovoromo uvadeje: O majae ëhi gemuoho jiamu gavë'i Iesuro uevade hõjo: Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëromo hu'o hesi õ mueno'e aho'obëhe jabu'o mae uehorovareje.

54 Rõhu urimë'i Iesuro Judea sa'are jioromo Galilee rueromo evare bëhi'e mu bõrõmo gö vaejadoho avevejõ'e jõ jõvamu a bõrõmo hesi harihu i'ovadoho ëho bëhi'e mu göho jiadeje.

5

Iesuhu jovo rirõre va'oromo a hesi sino ajamamu marëjade jõhoje.

1 Ëhi'amu Jew rajehu God uehorovoromo sörõ ijarue majaho gemu rovadeje. Sörõ majaho rovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje.

2 Rõhu Jerusalem amo bõrõmo oje gemu hesi ihoho Sheep Ojohoje. Ëjoje hesi bëhire jovo e'ue gemu ruhijë'eje. Ëjovo hesi ihoho Hebrew huëhu uvauoho Bethzatha-je. Rõhu ë jovo hesi ruhëhi numëhi ionire ririre javu ëge õvo gö mine jio'ame. Javuoho bogo iromë'e ma-dõhemu vaeromo ëhi ma-gagemu nugo'amë'ejõ ë raromonõvorõhëni.

3 Ëjavuore guomo guomo'e ae aho'obëhe raromonõvareje. Nuni sisë'e hõru sisë'e õvo hõru'lo tövë'e ëhi jië'e aribövioho ë raromoromo [muebejareje jovoho avadu'avaduvorõhego.

4 Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro majae gö gö ë jovore abueromo jovoho huotohuotovo'ego avadu'avaduvonõvadeje. Avadu'avaduvo'ego guomo guomo'e aribövioho di aho urimo jovore abuejadoho marënvadeje.]

5 Iae ae gemuëro ë raromadeje. Guomo guomo maminõ gö'e baeromo ëhi jiobe rovadoho vadune aho'obëhe 38 barëjë'e jiadeje.

⁶ Ēraromamu Iesuro hu gavadeje. Garomo uvadeje: Ēaho guomo guomo baejadoho majae ěgobövie barĕjĕ'e höromo uavadeje: Na ja marĕjavojöro nagajĕjo.

⁷ Marĕjavojöro nagajĕjumu rue guomo guomo'e ahuro uavadeje: Na aemo'aeme bogojevĕ'ero jovo avadu'avaduvĕ'iroho bogo baejevoro jovoroho ba'amevarue höjo. O na jovore abue'ie'iroho ae göero na iosiremioromo urimo abuejaje höjo.

⁸ Urimo abuejaje höjumu uavadeje: Ri'ö namiromo raromanue suhoho banigojioromo baeromo juvĕjo.

⁹ Juvĕjumu ě aho ma-burĕro marĕjadeje. Marĕjumu hesi suhoho banigojioromo baeromo juvo va'adeje.

Ēhi ě'adeje röhu ě majaho Jew rajehu mu bhoi vae'i nuharue majaho jiadeje.

¹⁰ Nuharue majaho jiamu gagorovo Jew rajo a masijohuro gavare ě ahuro suhoho bava'amu gagorovo uavareje: Jaruvo nosi nuho majae höjo. Ēhuni ja suhi baeromo juvanuoho ěho jero nosi jögoroho ahanuĕjo.

¹¹ Ahanuĕjumu uĕvadeje: Röhu ajemamu marĕjevade ahuro uevade höjo: Jasi suhoho banigojioromo baeromo juvĕ uevadohuni ěhuni baeromo juvajĕjo.

¹² Baeromo juvajĕjumu uavareje: Raro ěhioho uavade höjo.

¹³ Ēhi uavamu röhu dadivamu bogo uĕvadeje rabĕni ae aho'obĕhe jovo riröre tagavamu Iesuro ajamiromo va'ĕ'ero jĕ'ĕro.

¹⁴ Ēhi ě'ĕ'ero Iesuro God-are amo börömore va'oromo ě aho bihoromo uavadeje: Hejĕjo. Iae mami'e marĕjavĕ'e jiaje ijoho nadi mu sisĕho vaenĕjo. Urimo huĕ vavaene ma-bisemu baejanoho röhu ijonöho börömo bĕhe bae'a'anuĕjo.

¹⁵ Ēhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo Jew rajo a masijoho uĕvadeje: Ajemamu marĕjevade aho Iesu höjo.

¹⁶ Iesu hö uĕvamu hegorovo Jew rajo a masijohuro uvareje: Iesuro ě muoho nuho majaro ömade hö uvoromo dĕ vörönioromo aevoromo Iesu huĕ vavaene bojami'i arijareje.

¹⁷ Huĕ vavaene bojami'i arijamu Iesuro uĕvadeje: Nasi Vavuoho bogo nuho'i a'i ma-muemu vaemu vaejego na'o ěhi ě'aje höjo.

¹⁸ Ēhi uĕvamu hegorovo rue a masijohuro uvareje: Nuho maja hesi jögoroho ahĕ'e höjo. Röhu göho hu uvajĕjo: God nasi Vavu mae höjo. Ēhu'ero hu uvoromo ě'ajĕjo: Na God'o gemuoho jevajĕjo. Ēhi uvoromo ěhuni jaburo uehore aho'o ma-gemu baeromo uvareje: Iaho ano'ejarĕjo.

God-are Harihehu God-are darugo baeromo mu vaejaje jö Iesuhu jövdohoje.

¹⁹ Ēhi uvamu Iesuro jöe majĕhiromo uĕvadeje: Ave jöho na jö mae uĕ'ie'ajĕjo. God-are Harihu naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajĕjo. A'i Apohu vaejego gavaje muohemu vaejaje höjo. Apohu vaejajĕhi Harihoho naro ěhi gemuoho vaejaje höjo.

²⁰ Ēhesi bĕhoho Aporo Harihoho na uehorovevoromo huhu mu bövi bise'o vaejajoho ěho röjehijaje höjo. Röhu ě mu röjehijajoho u'emu iosiramiromo masijo maho röjehi'a'ajĕjo naro vaejego jemero garomo tiöromo uvo'irarijego: Mabĕhe ě'ajĕjo.

21 Vavuehu vuovë'e aribövi ajëmijego i'ovaruëhi ëhi Harihoho na'o vuovë'e ae rahu ajëmi'i negë'oho ajëmego i'ovarue hõjo.

22 Vavuohuro aho bogo mevoromo gëvaje hõjo mae o sisë jio'amego a'i mevoromo mae o sisë jëvego gë'irode muoho Vavuohuro Harihu nasi övore bamo barëjë'e hõjo naro ë muoho vae'irodego.

23 Naro vaejego ae aho'obëhe Vavu rajahijaruëhi Harihoho na'o ëhi rajehiruomorõhego. Ae rahu Harihoho bogo rajehijë'oho ëhuro Vavue remõ'øjaduhu'o bogo rajahjarue hõjo.

24 Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jõ heromo sa'are remõ'øjade aho mae uehorovë'oho ma-ioro'ioremu mae raromo'irõhe õrire jijihoruomaje hõjo. Mae raromo'irõhe õrire jijihobe va'ujuvo mevoromo gë'irode majaho rue'iramu God-are i'uocho bogo baeruomajëjo vuovo õrire jijiharoho mami'e vuonugo'i i'ovo õrire jijiharuëro jië'ëro.

25 Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Majaho rue'a'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e hõjo. Evare majare vuovëvë'e aribövie göëro göëro he'a'aruëjo God-are Harihoho naru uvavo'iramu. Ae rahu Harihu naehu uvamu hejë'oho vuovo õrire jijiharuoho vuonugo'i i'ovo õrire jijiharuëjo.

26 Vavuehu ae uëvego i'ovaruëhi huro na ajemijë'ëro Harihoho na'o ëhi uëvego i'ovarue hõjo.

27 Vavuohuro ëhi ajemiromo röhu jõho bojemijade hõjo naro ae mevëvoromo gë'irodego mae o sisë jëvego rabëni na hesi A Maõ jevë'ego.

28 Ejø hejarujoho nadi tiörëjo. Majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe hure raromaruohuro herõhe naru uvavo'iramu

29 hegorovo hure jioromo suorovoruomo'ajëjo. Suorovoromo mu ma vaejare ariböviohuro ri'õromo ma-ioro'ioremu maro raromo'irõgoro mu sisë vaejare ariböviohuro ri'õromo naru mevëvo gëromo i'ue mana bojëmi'iramu sisëro va'oruomo'ajëjo.

Rabe rabe garomo heromo ëhuni uvo'ëjo: Iesu mae hõjo. Ehesi jõhoje.

30 Naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajëjo. Vavuehu uvego hejajëhi na ëhi mevëvoromo gëvaje hõjo ae mae o sisë jëvego. Bogo ëma mevëvo'i a'i mae mevëvoromo gëvaje hõjo rabëni hesi bëhoho nasi nimajoho bogo uehorovo'irõgoro a'i sa'are na remõ'øjade aehu nimajoho uehorovajëro jië'ëro. Iae ëhuni avoho mevëvoromo gëvaje hõjo.

31 Naro nasi sivue nasi jõho huruoho majëhijego he'ibejarijëjo nani aëro uvo'ibejarijëjo: Sarere hõjo.

32 Röhu bogo nasi sivuoho jõvo'i ae gö na õmego gevajohuro jõvo ajemiromo uëvaje hõjo: Nörõ jõ mae jõvaje hõjo. Iae na gavajoho ë aho hu jõ maemu jõvaje hõjo nasi Vavuohuro jië'ëro.

33 Mami'e jemëro jemesi ae rëmõ'øjamu John-are õrire va'are hõjo. Va'oromo hejare hõjo huro jõ ma hesi jõho mae majëhijamu.

34 Ehesi bëhoho nasi jõho majëhijade hõjo. Na ëhi uëvaje hesi bëhoho bogo aëro nasi jõho ajemiromo majëhijõro nego'ego uëvajëjo. A'i ëhi uëvaje hesi bëhoho jemëro ejehoromo bogo sisëroho va'i maro va'irarijego ëhuni uëvajëjo.

35 Röhu John-ro irehu höduvoromo ajivavuajëhi huro ëhi ajivëvonövade hõjo. Ehi'amu majae ma-bunemu nimarije hõjo hesi ajire raromogoro nimoroho'irovo.

36 John-hu nasi jõ majëhijamu hejarijoho iae mae hõjo röhu ëho ma-jianovo'i Vavuehu bojemego vae'amaje muoho ëho masijoho hõjo. Eho

garomo uvo'ibejarijëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro nörö nugö'öjamu rovë'e höjo.

³⁷ Röhu Vavue na sa'are remö'öjade ahuro hu'o ajemiromo nasi jöho majëhijë'e höjo. Hesi huëho jemë bogo heromo nu ano'oho bogo gavë'e jëvájëjo.

³⁸ Hesi jöho jemesi dë vövöbajo'eroho bogo'e höjo rabëni huhu remö'öjamu rovode aho na bogo ma uehorovevarujëro jëvë'ëro.

³⁹ Röhu jemëro uehorovoromo uvaruje höjo: God-are surire jö adahë'oho noehu ma-ioro'ioremu mae raromo'iröhe öroho biroho'ëjarëromo ë hesi öroho naho'irögoro suroho adaho avoharuje höjo. Röhu nasi jöho jemëhu adaharuje surire iae ë jajivë'e höjo.

⁴⁰ Nasi jöe ë surire jajivare höjo röhu jemëhu ë jö eromo nasirire rueromo ëhuro mae raromo'irarijoho bijönimaruje höjo.

⁴¹ Ma-aeu nasi iho döre bameho'irarijoho ëho na bogo uehorovoromo jövájëjo.

⁴² Röhu jemesi dëho iae na gëvájëjo. God-are öriroho jemesi dë vövöbajo'eroho bogo uehorovaruje höjo.

⁴³ Naro nasi Vavu hesi ihore rovode höjo. Röhu jemëro bogo ejeharuje höjo. Ae göehu hesi ëma rovë'oho ëma ejëho'arujëjo.

⁴⁴ Jemë nimarujëjo jemesi ariböviëro jemesi ihoho döro bamëhojöro. A'i God gemu eni jië'e aehu jemesi iho döre bamëhoröhe ë hesi öroho bogo naho gavaruje höjo. Bogo naho gavë'oho jemë diehi'oromo na mae uehorovevorëjo.

⁴⁵ Röhu nadi uvorëjo: Nöröro hesi Vavu hesi örire nosi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Na bogo ëhioho ë'ejëjo. A'iro Moses-ro jemesi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Jemë uvaruje höjo: Moses-ro ajamui'iramu mae raromo'ëjarë uvaruje höjo röhu hesi jöho bogo ejaharuje höjo. Èhuni huro huruoho majahi'ajëjo.

⁴⁶ Èhesi bëhoho jemëro Moses-are jöho ejaho'ibejarijëjo nasi jöhu'o ejëho'ibejarijëjo. Huro nasi jöho jajivë'ëgo ëhuni uëvájëjo.

⁴⁷ Röhu huhu jajivo'amade jö bogo ejaharujoho jemë diehi'oromo nasi jöho ejehorëjo.

6

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹ Èhi'onugoromo Iesumëro boat-re ajio raromoromo Galilee e'u döre e'u hesi iho göho Tiberias e'u ioni göre ë va'areje.

² Va'amau ae aho'obëhe mae Iesuro darugo'e muoho vaeromo guomo guomo'e ae ajëmamau mami'e gavë'ëro Iesu ijore rihimoruomadeje.

³ Mo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho söjëvo ujuohoromo dahorure ajiomoromo jabu'o ë hijadeje.

⁴ Èmajaho God-hu Vörö Tugohade Majaho Jew rajo jabesi söro majaho dunovadeje.

⁵ Evare majare Iesuro dahorure hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijore rojomoruomamu. Rojomamu gëgorovo Philip uavadeje: No din'öe ioho imoromo ë aribövioho aho'o da'uojëho'ëjarëjo.

⁶ Hu mami'e gavadeje rabe ë'iröhoho. Röhu huro Philip uavadeje he'i Philip-ro diehi uavego.

7 Amo ëhi ua gavamu Philip-ro uavadeje: Monie aho'obëhe 200 kina röhu döre gö'o bu'öromo ie imoromo i'imëmi'ibejarëjo ae aho'o jië'ëro ma-bisemu bisemu ue'ahoruomo'ibejajo.

8 Ëhi uavamu Iesuare ijoraje ae gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öhuro uavadeje:

9 Aharihe gemu iae höjo. Hu ie aho'obëhe 5 visue niö'i ëhi jiajëjo. Röhu ja'o uehorovëjo ëho bogo eni höjo ae aho'obëhe jië'ëro.

10 Ëhi uavamu hegorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Ae aho'obëhe uëvego sa'are raromarëjo. Röhu ë dirö'oho ma-garasiemu jië'e jiadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe 5,000 rabu'e ë raromareje.

11 Raromamu Iesuro ë aharihehu ujuoho rovade ioho ujuohoromo God mae uaromo raromarue aribövioho i'imëmadeje. Ëhi'oromo visuohu'o ujuohoromo ëhi gemuoho ë'adeje. Ëhi'amu ë ariböviohuro dimino'e i'i nimarëhi ëhi ue'ahareje.

12 Ue'ahoromo da'uëgamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: I vitu vituoho gagovorego bogo mae bogo mu'u'irajo.

13 Ëhi uëvamu ie aho'obëhe 5 ue'ahare ë hesi vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 irijiomom'amareje.

14 Irijiomom'amamu Iesuhu bëhi'e mu börömo vaejadoho ae aho'obëhe garomö uarovareje: No muebejarue höjo jö God-aro baeromo majahuijaje a börömhuro sa'are rueröhego. Ëaho jiajëjo.

15 Ëhi uvoromo rueromo Iesu ëma guduamoromo ua'irögoro ë'areje: Jero nosi börömhö jionëjo. Ëhi ë'ia'amu gëgorovo Iesuro va'adeje. Va'oromo dahorure vuonorö'ö ajiomoromo hesi sivue hijadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

16 Majae beva'ia'amu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro e'u riröre abuejareje.

17 Abueromo boat-re ajio raromoromo Capernaum amore va'i jovo döre va'areje. Va'amu vahiromëvadeje. Röhu Iesu evaroho jabetesiroho bogo rové'e jiadeje.

18 Bogo rovamu gavareje buru börömhö rue'ego jovoho hasajamu.

19 Jovoho hasajamu jovo döre huo'öbe va'aroho 5 o 6 kilometre ëmino'e va'aroho va'ihö gavare Iesuro jovo döre juvobe jabesi bëhire rovamu gagorovo juhuonivareje.

20 Juhuonivamu uëvadeje: Na jevajëjo. Nadi juhuonivohëjo.

21 Nadi juhuonivohëjamu hegorovo jaburo nimareje Iesuro boat gagore rojomöjoro. Ëhi'oromo dinö'e va'i nimarire ë ma-burëro va'areje.

Ae aho'obëhe Iesu biroho'i nahoruomade jöhoje.

22 Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëhi jovo ioni gönö va'i a'i i'lo visu'o ue'ahare aribövie aho'obëhe mae jovo ioni gönö ëhi raromareje. Raromë'ëro nërö gavareje Iesu bogojiamu. Bogojiamu uvoruomadeje: Nëröho boat gemuëro ave jovo riröroho nami'i boat gö gö bogojiohijajo. Röhu Iesu ë boat-roho bogo va'i hesi ijorajohuremu va'oruomade höjo.

23 Ëhi uvoromo gavareje boat gö gö Tiberias amore jioromo rueromo Bada Iesuhu Vavu mae uavamu i ue'aharinö ë ro rivavamu.

24 Boat gö gö ro rivavamu gagorovo gavare Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o bogojëvamu gëgorovo arue boat göre göre iojiomoromo Iesu naho'irögoro Capernaum amore va'oruomadeje.

Iesu i va'ëne jië'ëro i'ovavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Va'aroho jovo ioni gönö va'o baboro beromo Iesu bihororuomadeje. Birohoromo uaruomadeje: Tisa ja divare aveho rovane höjo.

²⁶ Divare aveho rovane höjamu hegoro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu na nahevaruje hesi bëhoho jemë bogo uehorovoromo uvarije höjo: Nöröro bëhi'e mu masijoho röjahuij'e hö uvoromo ëhuniöho nahevo'i a'i jemë ie aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadohuni ëhuni nahevarujëjo.

²⁷ Röhu muduroho'iröhe iënioho nadi muoho vae'i a'i jiemu jioröhe iohuremu uehorovoromo muoho vaerego ëhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'irarije höjo. Eïoho God-are A Maho naro suvuorëmi'ejöjo rabëni God Vavuohuro a nuniro uev'e'ego: Jasi muoho mae höjo.

²⁸ Ehi uëvamu uaruomadeje: Ehi jië'oho no diehi jië'e muoho vaeromo ëhuro God-hu nimaje muoho vae'amo'ëjarëjo.

²⁹ Vae'ëjarëjamu uëvadeje: God-hu nimaje mu vae'irarijoho aviëhi höjo huhu sa'are remö'øjade aho na jemëhu mae uehorovevo'irarijoho. Iae ëhi ë'orëjo.

³⁰ Ehi ë'orëjamu uaruomadeje: Röhu ja'o ja mu rabe vaenëjo. Diehi jië'e darugo'e muoho ömo'iramu no garomo mae uehorovo'ëjarëjo

³¹ Iae urimë'i nosi hijo miono'ohuro darugo'e muoho iae gavare höjo. A rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna ue'ahoruomade höjo. God-are surire uv'e höjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho huro i'imëmade höjo jaburo ue'ahoröhego.

³² Ehi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae jemë uevarujëjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho Moses-ro nosi hijo miono'oho i'imëmade höjo ue'ahoröhego. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Ejö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvorëjo: Bogo Moses-hu mami'e bojëmade jöho jio'i a'i nöruare Vavuehu avevejë'e ö'idöre i ma bojamuijaje jöho höjo.

³³ God-hu bojëmade iohuro ö'idöre jioromo ruvebiromu birire bojëmego sa'ae dinö'e dinö'e i'ovoromo maro raromarue höjo.

³⁴ Maro raromarue höjamu uvareje: I ma hesi jöho jövajëromu uavareje: No naguajëjo jero majae ëhi ë ioho bojamuinövo'iranego.

³⁵ Ehi uavamu uëvadeje: Röhu ë i hesi bëhoho na i'ovëvajoho jevajëjo. Ae rahu nasinö rovë'oho ijoho bogo hömo'ajëjo. Mae uehorovevë'oho ijoho bogo huëho giriho'a'ajëjo.

³⁶ Röhu na mami'e uëvode höjo: Jemë na gevë'e jëvajëjo röhu bogo ma uehorovevaruje höjo.

³⁷ Nasi Vavuehu ae rahu bojemijë'oho ë ariböviohuro nasi örire rueruo-maje höjo. Ae rahu nasi örire rovë'oho na bogo mae bogo uë'ejöjo: Rori'o va'ohëjo

³⁸ rabëni naehu ö'idöre jioromo ruvebijode hesi bëhoho bogo nasi nimaje muoho ömo'i a'i sa'are na remö'øjade aehu nimajohemu ömo'iroadëni rovë'ëro.

³⁹ Hu nimajëjo huhu bojemade aribövioho na bogo ae gemu vadu'oho boremi'ö'i a'i muebejëvojuvo ijo tugoho'i majare naro ajëmego vuovoromo ri'öruomoröhego.

⁴⁰ Nasi Vavuohuro aveho nimaje höjo ae rahu Harihu na geromo mae uehorovevë'oho ma-ioro'ioremu maro raromoruomoröhego. Eäribövioho ijo tugoho'i majare naro i'ovëvo'iramu jabumë ri'öromo raromo'aruëjo.

41 Rõhu Iesuhu õ'idõre jioromo inõ'e rueromo a i'ovëvaje jõho èhi majëhijamu hegoroovo Jew rajo aribõviohuro dë vörönëgamu jõe sisë'i atoruumadeje.

42 Jõe sisë'i atoromo uarovareje: Ave iaho Joseph-are harihe hõjo. Hesi vëmu vavu'oho iae no gëvarue hõjo. Rõhu hu rabëni uvajëjo: Na õ'idõre jioromo ruvebijë'e jevajëjo.

43 Èhi uarovamu uëvadeje: Nadi nasi jõho sisë'ioho atohëjo.

44 Aho bogo jabesi ëma rueromo na'oho raromo'i a'i nasi Vavue sa'are remõ'õjadohuro rinëgamu ëhuro nasirire rueruomë'oho eni jëvaje hõjo. A ioro'ioroho bogajo. Rovë'oho naro ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu vuovoromo ri'õruomo'ajëjo.

45 Mami'e jõ God-aro baeromo majëhinõvare aribõviohuro jajivoromo uvare hõjo: God-ro ae aho'obëhe røjëhi'iramu hesi jõho heruomo'ajëjo. Èhi jajivë'te hõjo. Rõhu Vavuehu hesi jõ røjëhijamu ae rahu heromo ejahë'oho nasi õrيره rueruomaje hõjo.

46 Èhi hõjo rõhu aho Vavuoho bogo gavë'e hõjo. God-arire jioromo ruvebijode aho naremuëremu Vavuoho gavë'e jevajëjo.

47 Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu mae uehorovevë'oho mami'e aevë'ëro ma-ioro'iooremu maro raromaruje hõjo.

48 A i'ovëvaje ioho na jevajëjo.

49 Jamesi hijo miono'ohuro a rumo'e sa'are raromo jijihoromo bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna inõvare hõjo. Inõvare hõjo rõhu vuovëvade hõjo.

50 A'i õ'idõre jioromo ruvebijaje ioho ae rahu ijë'oho ëhuro bogo vuovëvo'ajëjo.

51 Õ'idõre jioromo ruvebijë'ëro a i'ovëvaje ioho na jevajëjo. Ae rahu ë i ijë'oho ma-ioro'iooremu maro raromo'aruëjo. Naehu bojëmi'irode ioho èho nasi sine hõjo. Èhesi bëhoho nasi sinoho bojamirovo'ejõjo sa'ae aho'obëhe vuovëvadoho i'ovoromo mae raromo'irarijego.

52 Èhi majëhijamu hegoroovo Jew rajohuro dë vörönëgamu jõ aho'ahamirovoromo uarovareje: Èaho diehi hesi sinoho bojamui'iramu i'ëjarëjo.

53 I'ëjarëjumu uëvadeje: Ave jõho na jõ mae uë'ië'ajëjo. God-are A Ma nasi sinohu'o kõhu'o bogo ijë'oho darugoho bogo bae'i vuovëvo'ajëjo.

54 Ae rahu nasi sino kõ ijë'oho ma-ioro'iooremu maro raromarue hõjo. Raromajuvo ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu ri'õ'a'aruëjo.

55 Èhesi bëhoho nasi sinoho iae i mae jio'i nasi kõho iae jovo mae jië'ëro èhu'ëro ijë'oho mae raromo'aruëjo.

56 Ae rahu nasi sinohu'o kõhu'o ijë'oho na'o gemu mae jio'i na jabu'o gemu mae jevaje hõjo.

57 Vavue daruge eni jië'ëro hijajohuro na sa'are remõ'õjëde hõjo. Remõ'õjë'ëro darugoho bojëmijego na hijaje hõjo. Naehu hesi darugo baeromo hijajëhi ae rahu na ijevë'oho nasi darugoho èhi baeromo raromo'aruëjo.

58 Èhu'ëro jië'ëro õ'idõre jioromo ruvebijade i hesi jõho na majëhijë'te jevajëjo. Jamesi hijo miono'e jabesi i mabëhe ue'ahare hõjo rõhu vuovëvade hõjo. O naehu uëvaje ioho bogo èhioho jio'i ae rahu ijë'oho bogo vuovëvo'i ma-ioro'iooremu maro raromo'aruëjo. Ahia mino'ëjo.

59 Iesuho Capernaum hiromo God rajahjarue osare jö röjehijadevare evare hu ë jöho majehijadeje.

Iesuho jövaje jö baej'oho ëho darugo baejarue ë hesi jöhoje.

60 Ëhi majehijamu hegoroovo Iesuare ijore ijore jijiharue a ioro'ioroho ae aho'obëhe uarovareje: Ëhi jï'e jöho i'u ma'e höjo. Nomë diehi'oromo bae'ejarëjo.

61 Bae'ejarëjamu Iesuro hesi simanore garomo uvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviohuro nasi jöho bijönimoromo sisë'i ataruëromo uëvadeje: Naehu ö'idöre jioromo ruvebijode jö hejarijoho jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë nëgajëjo na'o jijiharujoho vuonugo'i.

62 Röhu jemë gevë'oho God-are A Ma naehu urimo hijodire sionëro ajiomamu gevë'oho jemë diehi uehorovorëjo.

63 Hesi God-are Aru'ahohuro darugoho bojëmi'iramu i'ovoromo mae raromo'arujëjo. Jemesi sino hesi biriroho baeromo arijo'arije ajamirovo'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo. Röhu naehu jövaje jö ejahë'ohuro ëhuro Aru'aho daruge baeromo i'ovoromo mae raromo'arujëjo.

64 Röhu a ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e huhu urimo ijorajo gagovëvade majare aevoromo gëromo uvobe rovadeje: Ëaribövioho bogo ma uehorovevo'iröho höjo. O ë aho a hiruëmiromo na baejevoromo jabesi övore bojëmi'iröho höjo. Ëhi gëromo uvobe rovë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo.

65 Röhu hesi jö viture uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhuni uëvode höjo: Aho nasi öriroho bogo ëma rueruomaje höjo bogo eni jëvë'ëro. Ma-Vavuehu uëvë'ohuremu rueruomaje höjo.

66 Ëhi uëvamu hegoroovo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövi ioro'ioroho ae aho'obëhe hu nugo va'oruomadeje ijönöho hu'oho bogo gemuoroho jijihoruomoröhëni.

67 Va'amü gëgoroovo Iesuro gëvade hesi ijoraje 12-ho ëhi raromamu gëgoroovo uëvadeje: Röhu jemëjo. Na jemë'o na remo va'orëjo.

68 Remo va'orëjamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada no rahuare örire va'ojörajo. Jero jöho jövego ëhuro no darugoho baeromo ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo.

69 Iae no garomo mae uehorovoromo uvarue höjo: God-hu baejavade A Mahuremu ja javajëjo.

70 Ja javajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë'o uehorovohëjo. Naro jemë ae aho'obëhe 12 baejëvode höjo. Röhu jemesirire ae gemu hu Satan höjo.

71 Ëhi uëvadeje. Röhu Satan hö uëvade hesi bëhoho Judas Simon Iscariot-are harihu hesi jöho uëromo ë'adeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 jio'amajoho Judas hu'o ë ae gemuoho jiadeje. Röhu huro ijönö ae hiruëmiromo Iesu jabesi övore bojëmadeje. Iae ëhuni Iesuro Satan hö uëvadeje.

7

Iesuare ö ma jabuhu hesi örire bogo ma uehorovare jöhoje.

1 Ëhi'amü Iesuro garomo uvadeje: Jew rajohuro anego'i nimarüëromo Judea sa'aroho bogo hi'i Galilee sa'aremu hibe juvadeje.

² Galilee sa'are hibe juvamu Jew rajo jabesi sörö maja börömo ho dunovadeje. Sörö hesi ihoho Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Söröhoje.

³ Ësörö majaho dunovamu Iesuare ö maho jaburo ri'öromo Iesu uavareje: Ave amoho nugo'i Judea sa'ahuro va'oromo jasi mu masijoho røjehijego jasi ijore ijore jijiharue aribövioho jaburo garuomo'irajo.

⁴ Ae aho'obëhe jabuhu nosi iho hejoro noehu nimë'o ho bogo gurihiroho muho vaejarue höjo. Ëhuni ja mu masije vaejanue javaje jero va'oromo ma-va'orahoro muho vaenego ae aho'obëhe garuomo'irajo.

⁵ Ëhi uavare hesi bëho ho jabumë Iesuare ö ömo'öme jëvadeje röhu hesi öriroho bogo ma uehorovë'ero Ëhuni Ëhi uavareje.

⁶ Ëhi uavamu uëvadeje: Nasi majaho bogo rov'e höjo ijono rue'iröhëro. Jemëhu söröro va'irarije majaho majae aho'obëhe höjo.

⁷ Sa'are mu sisëmu uehorovoromaje aribövioho jemesi öriroho bogo nu huodëgo varijënoho höjo bëhe bogojio'ego. A'i nasi örire iae nue huodegarue höjo. Rabëni hesi bëho ho naro majëhiro mo üvaje höjo: Jemë mu sisë vaejaruje hö üvego Ëhuni nue huodegarue höjo.

⁸ Jemesi iojioromo maja börömo ho vaerëjo. Nasi majaho bogo rov'ego söröroho bogo ajiomo'ejöjo.

⁹ Ëhi uëngoromo Galilee sa'are Ëhi hijadeje.

Iesuhu Jerusalem ajiomoromo Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Sörö garomo jö røjehijade jöhoje.

¹⁰ Hijamu hesi ö ömo'ömo ho iojioromareje maja börömo ho vaeröhëro. Iojiomamu evare Iesuro hu'o ajiomadeje. Bogo va'orahoro ho ajiomo'i masaginiëri ajiomadeje.

¹¹ Saginiëri ajiomamu Jew rajo a masijohuro sörö ririre Iesu nahoromo uvoruomadeje: Ëho dinö'e höjo.

¹² Ëhi atoromo ae aho'obëhe gemuore gagovë'ero göëro göho saginiëri majahirovoromo Iesuare jöho uarovareje. Uarovoromo a ioro'iorohuro uvareje: Ëho a mae höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Huro ae aho'obëhe sareramuijaje höjo.

¹³ Ëhi atoromo Jew a masijoho juhuonëmiromo aho bogo va'orahoro ho Iesuare jöho ato'i ma-saginiëri atoromadeje.

¹⁴ Ëhi'amu Iesuro sörö maja hesi ririre God-are amo börömore ajiomoromo ae jöe majëhijadeje.

¹⁵ Jöe majëhijamu hegoro vo Jew rajohuro tiöromo uvareje: Ae gö hu bogo røjahijë'e höjo. Ëhi jjë'o ho hu diehi'oromo nuni aji'e jioromo jöho majahuijajëjo.

¹⁶ Jöho majahuijajëjamu Iesuro uëvadeje: Naehu røjehaje jöho bogo naehu uehorovoromo røjëhi'i sa'are na remö'öjade ahuro bojëmijë'ero røjehijaje höjo.

¹⁷ Ae rahu God-hu nimaje mu vae'i nimë'o ho ë ariböviohuro garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö bogo hesi simanëremuho jöho ëma røjahui'i a'i God-ro jöho bojamijego røjahuijaje höjo.

¹⁸ Ae rahu jabesi simanëremu jö majëhijë'o ho jö majëhijarue hesi bëho ho jaburo nimoruomaje höjo jabesi ihoho döro jiojoro. O noehu naguë'o ho ramuö'öjamu rovere a hesi iho döro jiojoro naguë'o ho Ëhi javuë'e aribövioho sareroho bogojavuo'i ma-maemu javuajë höjo.

¹⁹ Jemë'o uehorovohëjo Moses-ro God-are jögoroho jemë bojëmijade höjo. Röhu jemë bogo ae gemu vadu'oho jögoroho ejaharuje höjo. Jemë rabëni ë jöho ahoromo anego'iro ë'arujëjo.

²⁰ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe uaruomadeje: Sarerivanuëjo. Sisëhuro baejavë'ëro simane sisërëromo jövanuëjo. Raro ja anago'ië'ëgo uvanuëjo.

²¹ Uvanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro mue gemu vaejamu jemë ae aho'obëhe tiöromo uehore gö gö baejë'e jëvájëjo.

²² Röhu Moses-ro aharihu jabesi sino tarivëho'irarije muoho bojëmijade höjo. Bogo huro aevoromo bojëmi'i a'i urimore jemesi a mamiohuro aevoromo bojëmijare höjo. Bojëmijë'ëro ëhu'ëro jemëro nuho majaro mue vaeromo aharihu jabesi sinoho tarivëharuje höjo.

²³ Nuho majaro jemëro a sino tarivëharuje muoho vaejaruje höjo Moses-are jögoroho ahojöëni. A'i nuho majare naro a hesi sinoho avohahamu marë barëjade höjo. Ëhi jië'oho röhu jemë rabëni uvarujëjo: Nöröro nuho maja hesi jögoroho ahade höromo nasi öriroho dëho vörönimarujëjo.

²⁴ Ëhi'oromo jemë nasi muoho ma-döemu garomo mevoromo nasi öriroho dëho vörönëgajëjo. Nadi ëhiho ë'i nasi mu öroho ma-avoho garomo mevorëjo.

Ariböviohuro uarovareje: Na böröme namiromo ajamui'iröhe aho Iesu höjo o bogajo. Ëhi uarovare jöhoje.

²⁵ Ëhi uëvamu gagorovo Jerusalem amo rajo a ioro'iorohuro uarovareje: Ëaho nosi a masijehu ano'ië'arue aho höjo. Na mae-ëjo.

²⁶ Röhu gahëjo. Hu a nunire jöe jövájëjo röhu nosi a masijohuro hesi öriroho jöho bogo ua'i ma-nunëremu gavaruëjo. Na jabumë garomo uvaruëjo: Ëaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höromo ëhiho ë'aruëjo.

²⁷ Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho hu di amore jioromo rueröhoho no dadivavuo'ajëjo. A'i ë aho di amore jioromo rovadoho iae no gavaruëjo. Ëhuni hu bogo ë aho höjo.

²⁸ Ëhi atamu Iesuro hejadeje. Heromo God-are amo börömore hiroho jöho majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Jemëro uvarujëjo: Noro nörö iae mae gavaruëjo. Di amore jioromo rovadoho ëhu'o gavaruëjo. Röhu jemë bogo avoho gevaruje höjo. Na bogo nasi ëma rue'i Vavuohuro remö'öjamu rovode höjo. Ëaho hu mae höjo. Röhu jemë hu bogo gavaruje höjo.

²⁹ Naro hu gavaje höjo naro hu'o jiamu huro na remö'öjamu rovë'ëro jevë'ëro.

³⁰ Ëhi uëvamu hegorovo guduamo'ië'oromo hesi majaho bogo rovë'e jiamu vuonugareje.

³¹ Vuonugamu a ioro'ioroho aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo uarovareje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho na huro ave aho iosiramiroomo bëhi'e mu masijoho vae'a'ajëjo. Bogajo. Ëhuni nani hu ë rueröhe a börömoho höjo.

Iesu guduamo'iröhego atovarue aribövi rëmö'öjamu rueruomade jöhoje.

³² Jö ëhi vaerovobe rovaruoho Pharisee ariböviohuro hejareje. Heromo jabu'o priest masijohu'o ëho jaburo jabuni atovarue aribövi ioro'ioroho rëmö'öjareje va'oromo Iesu guduamo barueröhego.

³³ Ĕhi'amu Iesuro ae uēvadeje: Majae ma-bunemu jemē'o hiromo remō'ōjamu rovode a hesirire vuonorō'ō va'ejōjo.

³⁴ Va'iramū jemēro na nahevoromo bogo birohevo'arujējo. Naehu hi'irodire jemēhu ē ō'irarijoho bogo eni jēvo'ajējo.

³⁵ Ō'irarijoho bogo eni jēvo'ajē uēvamu Jew rajo a masijohuro uarovareje: Ĕaho dinō'e va'ego no bogo biroho'irōhego uōvuajējo. Na hu Jew rajehu sa'a gōre va'o raromaruire ē va'oromo God rumo'e aribōvioho jōe rōjēhi'irōhēni uvajējo o dinō'e va'i uvajējo.

³⁶ Hu uvajējo: Jemē na nahevoromo bogo birohevo'arujējo. O naehu hi'irodire jemēhu ō'irarijoho jemē bogo eni jēvo'ajējo. Ĕhi jiē'e jōho hu diehi jōvoromo ē'ajējo.

A i'ovēvaje jovo hesi jō Iesuhu jōvadohoje.

³⁷ Ĕhi'amu sōrō maja bōrōme jiohe ruejuvo ijo tugoho'i maja bōrōmo maho rovadeje. Rovamu evare Iesuro dōre ri'ō namiromo ma-darugo'o uvadeje: Jovo ue'aho'i nēgē'iroho nasi ōroro rueromo irējo.

³⁸ Ae rahu na mae uehorovev'ōho God-are surire jō jajivoromo uvarēhi ēhi jēvo'ajējo. Ĕhesi bēhoho ae rahu mae uehorovev'ōho a i'ovēvaje jovohuro jemesi dē vōvōbajo'ere jioromo rojomoromo suorovo va'iramū aho i'ovēvo'ajējo.

³⁹ Ĕjovo jō hesi bēhoho God-are Aru'aho hesi jōho jōvoromo ē'adeje Iesu mae uehorovarue aribōviohuro ijonō ēho bae'irōhego. Iesuhu ēhi jōvade majaroho Aru'ahoho bogo sa'aroho nugō'ōjē'e jiadeje ē hesi bēhoho Iesu ō'idōroho bogo ajiomoromo ajoho baejē'ēro.

Iesure jō ae gōehu gō uehorovo'i ae gōehu gō uehorovare jōhoje.

⁴⁰ Ĕhi jōvamu hegorovo a ioro'ioroho ae aho'obēhe uvareje: Ĕaho iae jō God-aro baeromo majahuijaje a bōrōmoho ruerōhego muebejaruoho hōjo.

⁴¹ A ioro'iorohuro uvareje: Ĕaho bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho hōjo. A ioro'iorohuro uvareje: Hu bogo ē aho hōjo. Hu Galilee rajo ae hōjo. Rōhu bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho bogo Galilee sa'aroho jioromo rue'a'ajējo.

⁴² A'i God-are surire jajivoromo uvē'e hōjo: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho David-are ujoho jiē'ēro David-hu hijade ame Bethlehem ē raho'a'ajējo. A'i Iesu Galilee rajēro jiē'ēro ēhu'ēro hu bogo ē uehorovarue a bōrōmoho hōjo.

⁴³ Ĕhi atoromo ae aho'obēhe Iesure jōho jōe gō gō uehorovareje.

⁴⁴ A ioro'iorohuro Iesu guduamo'i nimareje. Rōhu aho hesi sinoroho ōvoho bogo bamareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovare jōhoje.

⁴⁵ Ĕhi'amu Pharisee ōmo'ōmohuni priest masijohuni atovarue aribōviohuro mami'e Iesu guduamo barue'i va'ē'ēro ōvemu vuonorō'ō rovamu gēgorovo jabesi masijohuro uēvareje: Jemē rabēni hu bogo guduamo barovarije hōjo.

⁴⁶ Barovarije hōjamu uēvareje: Urimē'i aehu bogo ēhi jiē'e jō ma jōvamu hejaroho ē iahuro jō maho jōvamu hegoro ēhuni vuonugare hōjo.

⁴⁷ Vuonugare hōjamu Pharisee aribōviohuro uēvareje: Na hu jemē'o sarerēmiromo jaguvēvade hōjo.

⁴⁸ Jemë gavarujoho di a masijohuro o di Pharisee ahuro hesi öriroho maho uehorovë'e javuajëjo. Bogo'e hõjo.

⁴⁹ Hesi ma-raromo jijihõ'e vaejarue ariböviohuremu Iesu mae uehorovarue hõjo. Jabumë Moses-are jögoroho bogo hejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'uoho baerumo hesi hõjo.

⁵⁰ Pharisee ömo'ömhuro ëhi uëngoromo jabesi ae gemu Nicodemus-ro mami'e Iesu ga'i va'adohuro ri'öromo uëvadeje:

⁵¹ Ëjõho bogo maehu hõjo. No aho bogo ëma uavarue hõjo: Sisëro va'ëjo. Nosi jögoroho bogo ëhioho hõjo. Urimo huro hesi jö'ëro jõho jövego heromo huhu rabe rabe ë'adoho heromo evare uavarue hõjo: Ja i'ue baej'ë'e javajëjo.

⁵²⁻⁵³ Ëhi uëvamu sivoromo uavareje: Sareri ae javajëjo. Na ja Iesuare sa'ae gemuho Galilee rajëro javë'ëro ëhuni ja hesi öroho avohanuëjo. Röhu ja'o God-are surire jõho avoho adahoromo ganëjo jö God-aro baeromo majahuajarue aehu Galilee sa'are jioromo ruerõhe jõho bogojajoho.

8

Magonahehu a goho'amamu garomo Iesuare nunire barovare jõhoje.

¹ [Ëhi'amu ae gemu gemu jabesi osaëro osaëro va'irögoro Iesuro aruhe Olives Dahorure ajiomadeje.

² Ajiomoromo niavë'ëro sue'o ri'öromo God-are amo börömore vuonorö'ö rovadeje. Rueromo gavade ae aho'obëhe hesi bëhire rueruomamu gëgorovo sa'aro hiromo aevoromo jõho röjëhijadeje.

³ Jõho röjëhijamu gagorovo Moses-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ömo'ömhuru'ö ëho jaburo masuvë'e magonahe gemu hu'irae baeromo rovareje mami'e ë magonahohuro ae gö'ö niavamu aëro garomo guadamë'ëro. Hu'irae barueromo ae aho'obëhe jabesi nunire nugareje.

⁴ Nunire nugoromo Iesu uavareje: Tisa ave magonahohuro ae gö'ö niavamu aëro gavare hõjo.

⁵ Röhu mami'e Moses-ro jögoroho jajivoromo uövuade hõjo ëhi jië'e magonahoho munëro vajami'irõhego. Röhu ja diehi uehorovanuëjo.

⁶ Ëhi uavare hesi bëhoho jabumë nimareje Iesuro jöe sisë'i jövego jõho jaburo court-re huruoho majëhi'irõhëro. Ëhuni ëhi uavareje. Ëhi uavamu hegorovo Iesuro jõho bogo uëvë'e ma-uruho'amoromo övo namëro sa'are javivadeje.

⁷ Sa'are javivamu jö ua ga'i arijaroho bogo mana uëvë'e ma-sa'are javivojuvo hujeji ijönö ririrohoromo uëvadeje: Jemë di aharo sisë rumo'e javego aevoromo munëro vajamijëjo.

⁸ Munëro vajamijëromo röhu maho uruho'amoromo sa'are javivadeje.

⁹ Sa'are javivamu huhu jövade jõho heromo ë ariböviohuro va'oruomadeje. Ama'i mavojoho jaburo aevoromo huruomoromo gemu gemu ri'ö va'öjuvo ijore a i'oho va'amu barëjadeje. Barëjumu Iesu hesi sivue jio'i magonahoho hesi nunire ë namijë'e jiadeje.

¹⁰ Namijë'e jiamu Iesuro ririrohoromo magonahoho uavadeje: Ma'ino aribövioho dinö'e jioruomajëjo. Na jasi sisë mevoromo i'uhu bojami'irõhe aho bogohõjo.

¹¹ Uavadeje: Bada ae bogohõjo. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho na'ö jasi jö sisëho bogo jövoromo i'uoho bojami'ejõjo. Va'oromo nadi ijoho ëhi jië'e muoho vaenëjo.]

Iesuhu sa'ae aho'obēhe ajivavuaje jō huhu jōvadohoje.

12 Ēhi'ē'ēro Iesuro rōhu maho jōe majēhiromo uēvadeje: Na ajoho jevē'ēro sa'ae dinō'e dinō'e ajivēvaje hōjo. Ae rahu nasi ijore ijore jijihē'iroho bogo mae bogo ramoramoroho jijihō'i ajoho baeromo maro raromo'aruējo.

13 Maro raromo'aruējamu Pharisee ōmo'ōmohuro uavareje: Rōhu jero jasi sivue jasi jōho majahuiromo uōvuanejō: Nasi jōho mae hōjo. Ēhi jiē'o ho no jasi jōho diehi maho uehorovo'ejarējo. Ōre bogohōjo.

14 Ōre bogohōjamu uēvadeje: Iae mae-ējo. Iae na nasi sivue jōho majēhijajējo. Rōhu nasi jōho iae mae hōjo. Rabēni hesi bēhoho na dinō'e jioromo rovodoho o dinō'e va'irodoho naro gavaje hōjo. Jemē ēho bogo gavaruje hōjo.

15 Jemēro ma-sa'a hesi uehore baeromo ae magonahe sisēro bahijaruje hōjo. Na bogo aho sisēroho bahijaje hōjo.

16 Rōhu na sisēro bahi'i uehorovo'ibejōjo sareri'e jōho bogo uehorovo'i ma-mae ē'ibejōjo. Rabēni hesi bēhoho na bogo nasi sivuoho mevoromo jōho jōvo'i na'o Vavue remō'ōjadohu'o noro niō'iro mevoromo jōho majēhijaruje hōjo.

17 Ēhesi jōho jemesi jōgoru surire ave jōho jajivoromo uvē'e hōjo: Ae niō'iehu mu garomo ajamirovoromo jōe gemuoho majēhijamu gavē'o ho uvorējo: Jabesi jōho iae mae hōjo. Ēhi jajivē'e hōjo.

18 Naro nasi jōho majēhijego nasi Vavue sa'are remō'ōjadohuro hu'o nasi jōe gemuoho majēhijaje hōjo. Ēhuni nasi jōho iae mae hōjo.

19 Mae hōjamu uavareje: Rōhu jasi Vavuoho dinō'e hōjo. Dinō'e hōjamu Iesuro uēvadeje: Jemē na'o nasi Vavuohu'o bogo gōvuaruje hōjo. Jemē na ge'ibejarijējo nasi Vavuohu'o ga'ibejarijējo.

20 Iesuro God-are amo bōrōmore hiromo God-ni suvuoro bahijaruje osare jō rōjēhijadevare evare ē jōho majēhijadeje. Majēhijamu aho hu bogo guduamo bava'areje hesi majaho bogo rovē'ēro jiē'ēro.

Iesuro uēvadeje: Naehu va'irodire jemē'o ē ō'irarijoho bogo eni jēvajējo. Ēhesi jōhoje.

21 Ēhi ē'ē'ēro iae Iesuro jōe gō Jew rajoho majēhiromo uēvadeje: Naro ōre gō va'ejōjo. Va'iramu jemēro nahevo'aruējo. Nahevo'iramu rōhu mu sisē'e jēvoromo vuovēvo'ajējo. Vuovēvo'iramu naehu va'irodire ē ō'irarijoho bogo eni jēvo'ajējo.

22 Bogo eni jēvo'ajējamu rue Jew rajohuro uarovareje: Huro uōvuajējo: Naehu va'irodire ē ō'irarijoho bogo eni jēvo'ajējo. Hu diehi uōromo jōvajējo. Na hu anorovo'i jōvajējo. O diehi ē'iro jōvajējo.

23 Diehi ē'iro jōvajējamu Iesuro uēvadeje: Jemē ave sa'are sisē'i raromaruje aribōvie jēvo'i na aruhe dōre jioromo ruvebijē'e jevajējo. Jemē ave sa'aho raje jēvo'i na bogo ave sa'a rajehu jēvo'i dō raje jevajējo.

24 Ēhuni uēvajējo: Jemē sisē'e jēvoromo vuovēvo'ajējo. Jemē bogo ma uehorovevoromo uvē'o ho: Nōrōhu uēvaje ē aho hō uvē'o ho sisē'e jēvoromo vuovēvo'ajējo.

25 Vuovēvo'ajējamu uavareje: Ēhi jiē'o ho ja rahuo javajējo. Ja rahuo javajējamu uēvadeje: Na aevoromo uēbe rovode ē aho jevajējo.

26 Jemesi mu sisē jōho aho'obēhe nasiriro jiajējo jōvo'irodoho. Rōhu remō'ōjade aehu uevamu hejode jōho na ēhuremu jōvaje hōjo sa'are

raromaruje aribövioho jemëro hejëro rabëni hesi bëhoho remö'øjade aho jö maemu jövajëro jië'ëro.

27 Ëhi uëvamu jaburo bogo avoho uehorovoromo uvareje: Remö'øjade hö övuaje aho Vavuoho höjo.

28 Bogo ëhioho uvorouamam Iesuro uëvadeje: God-are A Maho na banigo-jjimevoromo döre nugevë'iroho evare jemë avoho garomo uvo'a'arujëjo: Nöröhu uëvaje ë aho höjo. Evare jemë garomo uvo'a'arujëjo: Na bogo nasi simanoho muoho vae'i Vavuehu röjehijade jöhuremu jövaje höjo.

29 Remö'øjade ahuro bogo vuororemiromo va'i na'o hijaje höjo hu nimaje muoho naro majae ëhi vaejajego.

30 Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovareje.

Sisë hesi darugore raromaruoho Iesuhu jiovëho'i uvade jöhoje.

31 Jew rajo ioro'iorohuro Iesuro jöho mae uehorovamu gagorovo uëvadeje: Jemë nasi jö ejehonövë'oho nasi ijorajo mae jëvo'ajëjo.

32 Ëhi jëvo'iramu jö maho ga'a'arujëjo. Jö maho garomo ëhuro ijönöho i'u'e mu hesi uhure jëvajoho barëjëvo'i ma-sasohë'e mu hesi aharire jëvo'ajëjo.

33 Jëvo'ajëjamu uavareje: Iae ëhi höjo röhu no Abraham-are ujo ömo'ömëro javuë'ëro avare i'u'e mu hesi uhuroho bogo raromobe rovë'e javuajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuëjo: I'u'e mue jëvajoho barëjëvo'ajëjo.

34 Barëjëvo'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sisë vaejaruoho mu sisë hesi uhure jioruomajëjo.

35 I'u'e mu vaemu vaejarue ariböviohuro aganohu'o ma-jahuri raromo'i harihu ömo'ömohuro aganohu'o ma-oro'ioiremum raromarue höjo.

36 Jemë i'u'e mu hesi uhure jëvamu Harihu naehu tugohëhë'oho ëhuro iae mu ma hesi aharire jëvo'ajëjo.

37 Iae na garomo uvajëjo: Jemë Abraham-are a uje jëvajëjo. Röhu nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni anego'ië'arujëjo.

38 Nasi Vavuehu röjehijamu gavode jöho naro jövaje höjo. A'i jemëro jemesi vavuehu uëvamu hejarije jöho ejahoromo ömaruje höjo.

39 Ömaruje höjamu uavareje: Röhu nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham jio'i no hesi ujo ömo'ömoho javuajëjo. Hesi ujoho javuajëjamu uëvadeje: Iae ëhi jëvajëjo röhu jemë Abraham-are ujo mae jëvo'ibejajo huhu mu ma vaejade ëhi jië'e mu maho vae'ibejarijëjo.

40 God-hu uevamu hejode jö maho majëhibe rovode höjo röhu jaruvoho jemëro na anego'ië'arujëjo. Abraham ëhi jië'e muoho bogo vaenövade höjo.

41 Jemesi vavuehu sisë'i ë'adëhi ëhi ë'arujëjo. Ëhi ë'arujëjamu uavareje: Asë'e no bogo öbiehu javuoi God gemu nosi Vavuoho höjo. No hesi ujo mahuremu javuajëjo.

42 Ujo mahuremu javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ëhi uvarujëjo röhu jemesi Vavuoho God jio'ibejajo nasi örire rajehi'ibejarijëjo. Rabëni hesi bëhoho na God jiajire jioromo rovodoho aviae jëvajëjo. Bogo nasi ma-rue'i God-ro na remö'øjamu rovode höjo. Röhu jemëhu bogo rajehijarujöhuni ëhuni God bogo jemesi Vavuehu höjo.

43 Jemë rabëni nasi jö bëhoho bogo avoho hejarujëjo. Nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni ë'arujëjo.

44 Jemë jemesi vavu hesi agane gemuoho jëvavëjo. Röhu jemesi vavuoho Satan höjo. Jemesi vavuehu nimajëhi ëhi ömo'i nimaruje höjo. Ni'i'ivadire Satan-ro aevoromo ae muo'amobe rovë'e höjo. Hu ma-sareri'e jöemu uehorovajëro ëhuni hu jö maho bogo ajamijaje höjo. Hu sareri'e jö jövë'iroho hesi muoho ëhi jië'ëro ëhu'ëro hu ëhi gemu muoho vaejaje höjo rabëni sareri'e mu hesi bëhoho hu jië'ëro sareri'e jöhemu uehorovajëro jië'ëro. Jemë'o ëhi gemuoho jëvavëjo.

45 Naehu jö ma jövajoho ëho bijönimoromo jemë nasi jöho bogo ma uehorovaruje höjo.

46 Di aho ja nasi sisë garomo huruoho'iranoho eni javavëjo. Nasi sisëho bogojië'ëro jemë huruoho'irarijoho bogo eni jëvavëjo. Naehu jö ma majëhijajoho jemë rabëni nasi öriroho bogo maho uehorovevarujëjo.

47 God-are aganoho hesi jöho hejarue höjo. Röhu jemë bogo God-are agane gemuoho jëvë'ëro ëhu'ëro hesi jöho bogo hejaruje höjo.

Iesuro uëvadeje: Abraham bogo rahadevaroho evaroho naro hibe rovode höjo. Ejöho Iesuhu jövadohoje.

48 Ehi uëvamu Jew rajohuro Iesu birevoromo uavareje: Iae no mae uavare höjo: Ja sareri'e Samaria rajo va'ëne javanovajëjo. Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo.

49 Jiajëjamu uëvadeje: Satan-are aho nasi dëroho bogohöjo. A'i naro nasi Vavu hesi ihoho banigojiomego döro jiaje höjo. Röhu jemëro nasi ihoho sisë vaejeharujëjo sa'aro jiehojoro.

50 Röhu nasi ihehu döro jioröhoho ëho bogo naehu uehorovo'i a'i A Göhuro iae uehorovaje höjo. Eho uehorovoromo huro böröme namiromo nasi jöho mae mevehaje höjo.

51 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö ejehë'o ho ijonöho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo.

52 Bogo vuovëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uavareje: Avevej'o ho iae no gavaruoho Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. Abraham'o jö God-aro baeromo majahuinövare a masijohu'o mami'e vuovobe rovë'e höjo. Röhu jero uövuanejo: Ae rahu nasi jö ejehë'o ho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo.

53 Nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham guomade höjo. Na jero uvanejo: Na Abraham iosiramijë'e a böröme jëvavëjo. O jö God-aro baeromo majahuinövade aribövioho vuovobe rovë'e höjo. Diehi jië'e ahoro nimoronimorohë'i jövanuëjo.

54 Jövanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro nasi ihoho banigojiomo'ibejjo ëho bëhe bogojio'ibejajo. Röhu nasi Vavuohuro nasi ihoho banigojiomehego döro jiaje höjo. Eho jemëro uvaruje höjo: God nosi Börömoho höjo.

55 Röhu jemë hu bogo gavë'e jëvavëjo. Naro iae hu gavaje höjo. Na uë'ibejjo: Na hu bogo gavaje hö uë'ibejjo jemë jö sareri'e ae jëvavëhi na ëhi jië'e ae jevo'ibejajo. Röhu iae naro hu garomo hesi jöho ejahaje höjo.

56 Jemesi aevo'i jiade vavuoho Abraham-ro naehu hijode maja ga'iröhohuni ëhuni nimoroho avohade höjo. Nimorohë'ëro naehu hijode majaha iae hu gavamu dë sasohade höjo.

57 Dë sasohade höjamu rue Jew rajoho jaburo uavareje: Sarerivanuëjo. Hu mami gö gö'e guomadoh ja vadune aho'obëhe 50-ho bogo baejë'e javavëjo. Ehi jië'o ho ja diehi'oromo Abraham gavane höjo.

58 Gavane höjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Abraham bogo rahadevaroho na urimoho jëvë'e jiade höjo.

59 Ĕhi jövamu hejë'i vajami'irögoro munëho ujuohareje. Ujuohamu Iesuro gurihrovë'ëro God-are amo börömo nugo'i va'adeje.

9

Iesuhu nuni ramoramovë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

1 Iae Iesuro juvo va'adeje. Va'ihö gavadeje nuni sisë'e ae gemu hijamu rahade majare aevoromo hesi nunoho sisë'rëjvë'ëro jïë'ëro.

2 Ĕaho ë hijamu gagorovo Iesuale ijorajo ömo'ömo huro uavareje: Tisa rahuare sisëro ëhuro nuni sisë'oho rahade höjo. Na hesi sisëro o hesi vëmu vavu'ö jabesi sisërajo.

3 Ĕhi uavamu uëvadeje: Bogo hesi sisëhuro o bogo hesi vëmu vavu'ö jabesi sisëhuro ëhuro nunoho sisë'rëjade höjo. A'i sisë'rëjade hesi bëhoho jemë ga'irarijego God-ro hesi darugohuro diehi ajamego mae jiajoho iae ëhuni nuni sisë'oho jiade höjo.

4 Aji maja jiajevare evare sa'are remö'öjade aehu nimaje muoho no vaenövo'ëjarëjo. Vahiromavuo'ië'ajëjo. Evaroho aehu mu vae'iröhoho bogo eni jio'a'ajëjo.

5 Na ave sa'are hijajevare evare na ajoho jevë'ëro sa'ae aho'obëhe ajivëvaje höjo.

6 Ĕhi uëngoromo sabëro sa'aho ödivoromo tevoromo övëro hatohatovoromo nuni sisë'e a hesi nunoho buejahadeje.

7 Buejahoromo uavadeje: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho eguëjo. Röhu Siloam nosi jöehu huotovë'oho nugö'öjade jöhoje. Nu ano'oho eguëjamu hegorovo rue nuni sisë'e ahuro va'oromo nu ano'oho eguoromo mae uherihoromo vuonorö'ö rovadeje.

8 Rovamu hesi amo rajohu'ö a ioro'iorohu'ö böviëni bise'ëni ëninëmi'ëgo ganövé'ëro jaburo uarovareje: Ave iaho urimë'i hiromo noehu ajamijöro ëninamuinövade aho höjo. Na mae-ëjo.

9 Na mae-ëjamu a ioro'iorohuro uvareje: Io'ajo. Iae ë aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Ae gö ë iaho va'ëne höjo. Ĕiaho va'ëne höjamu rue ahuro uëvadeje: Na bogo ae göehu jevo'i jemesi örire ëninëmijode aho jevajëjo.

10 Ĕninëmijode aho jevajëjamu uavareje: Ĕhi jïë'oho diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo.

11 Marëjahade höjamu uëvadeje: Ae gemu hesi ihe Iesu ë ahuro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunoho buejehoromo uevade höjo: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho eguëjamu naro va'oromo eguoromo evare mae uherihode höjo.

12 Mae uherihode höjamu uavareje: Röhu hu dinö'e höjo. Dinö'e höjamu uëvadeje: Hesi nani'ajo.

13 Ĕhi uëvamu ë urimo nuni sisë'e jiade aho ë ariböviohuro hu'irae baeromo Pharisee aribövi jabesirire va'areje.

14 Röhu mami'e Iesuhu busasovë'e sa'a hatohatovoromo ë ia hesi nuni dadovahade majaho Jew rajehu mu bogo vae'i ma-nuharue majaho jiadeje.

15 Ma-nuharue majare Iesuro nunoho dadovahë'ëgo Pharisee aribövioho jabu'ö jöe gemuoho uavareje: Diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. Marëjahade höjamu uëvadeje: Huro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunire buejehamu naro va'oromo nu ano'oho eguë'ëro ëhu'ëro mae uherihaje höjo.

16 Mae uherihaje hōjamu Pharisee aribōvi ioro'iorohuro uvareje: O ē ahuro nunoho dadovahoromo ēhuro nuho maja hesi jōgoroho ahade hōjo. Ēhu'ēro ē aho bogo God-hu nugō'ōjamu rov'e'e aho hōjo. Bogo God-hu nugō'ōjamu rov'e'e aho hōjamu Pharisee a ioro'iorohuro uvareje: Iae ēhi hōjo rōhu hu a sisē jio'ibejajo hu diehi'oromo ēhi jiē'e mu masijoho vae'ibejajo. Ēhi uarovoromo Pharisee aribōviahuro jōe gō gō uehorovo'amareje.

17 Jōe gō gō uehorovoromo urimo nuni sisē'e jiade aho rōhu maho jōe majahiro mo uavareje: Jero uōvuānuējo: Huro nasi nunoho dadovehade hōjo. Ēhi jiē'o ho ja uehorovanuho hu diehi jiē'e ae hōjo. Diehi jiē'e ae hōjamu uēvadeje: Hu jō God-aro baeromo majahuijaje ae hōjo.

18 Rōhu rue Jew rajohuro uvareje: Nani sareramuiromo uōvuānuējo: Aeo'li nuni sisē'e jiadoho avevejō'oho gavajēromo ae uēvareje: Uēvego ave a hesi vēmu vavu'ohuro rue'irarējo.

19 Jabumē rovamu uēvareje: Na ave aho jemesi harihe hōjo. Jemē uōvuārije hōjo: No ave harihu baejare majare evare hu aevoromo nuni sisē'e jiade hōjo. Na mae o sarerējo. Mae jiē'o ho diehi'ē'ero jaruvo ho hu mae uherihajējo.

20 Mae uherihajējamu rue vēmu vavu'ohuro uēvareje: No gavaruho ave aho iae hu nosi harihe hōjo. No hu baejarevare evare aevoromo nuni sisē'e jiade hōjo. Ējōho iae no gavaruējo.

21 Rōhu rahuhu diehi ajamamu nuni dadovado ho no bogo gavē'e javuajējo. Jue'io ua garego huro hesi jō'ēro majēhi'irajo hu bōvie jiaje.

22 Rōhu vēmu vavu'ehu ē jō uēvare hesi bēhoho jaburo ē Jew rajo masijoho juhuonēmijareje. Urimē'i ē a masijohuro jōe mevoromo ae aho'obēhe uēvareje: Ae rahu huruho majahuiromo uōvuē'oho: Bōrōme namiromo ajamuijaje aho Iesu hō uōvuē'oho ēhi jiē'e aribōviahuro noro ahēvo'iramu ijonōho nosi osa bōrōmoroho bogo rueromo God rajahinōvo'aruējo. Ējōho uehorovoromo vēmu vavu'ohuro juhuonēmijareje.

23 Juhuonēmiromo ēhuni uēvareje: Ēaho bōvie jiaje ēhuni jemēro hu ua garējo.

24 Hu ua garējamu hegorovo rue a masijohuro jōe nugō'ōjareje urimo nuni sisē'e jiade ahuro vuonorō'o ruerōhego. Jōe nugō'ōromo rovamu Iesuare jōho atoromo uavareje: God-are nunoro jōe ma-maemu jōvego no hejarējo. No gavaruho ē aho a sisē hōjo.

25 A sisē hōjamu uēvadeje: Na'o bogo gavajējo. Nani hu a sisē hōjo o bogajo. Rōhu jōe gemu iae na gavajējo urimo nuni sisē'e jevado ho jaruvo ho mae uherihevo'ego.

26 Ēhi uēvamu uavareje: Hu diehi'avade hōjo. Hu diehi nunoho dadovahade hōjo.

27 Dadovahade hōjamu uēvadeje: Na mami'e uēvamu jemēro bogo ejeharije hōjo. Rabēni rōhu maho he'i nēgajējo. Nani jemē'o hesi ijore ijore jijih'o'i nēgo'ego o rabēni ue ge'i arijarujējo.

28 Ue ge'i arijarujējamu sivoromo uavareje: Ja ē ia hesi ijore ijore juvanue ae javajējo. No bogajo. No Moses-are jōgoru ijore ijore jijiharue aribōvie javuajējo.

29 No iae garomo uvarue hōjo: God-ro Moses jōe bojamamu majahuijade hōjo. A'i ē a gō hesi bēhoho no bogo gavaruējo.

³⁰ Bogo gavaruëjambu rue nuni sisë'e jiade ahuro uëvadeje: Asë'e jemë diehi'oromo hesi bëhoho bogo gavaruje höjo. Iae huro nasi nunoho dadovehade höjo röhu jemë hu bogo gavaruje höjo.

³¹ No gavaruoho God a sisë jabesi jöho bogo ejëhaje höjo. O aehu God uehorovoromo huhu nimaje mu vaejë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro ejëhaje höjo.

³² Ni'i'ivadire jioromo ëhi ro avevejö'oho bogo hebe rovë'e javuajëjo uvavamu: Vëmu dëre jioromo nuni sisë'e raharoho aëro nunoho dadovëhade höjo.

³³ God bogo nugö'öjego rue'ibejajo ëhi jië'e darugo'e mu vaejajoho hu bogo mae bogo eni jio'ibejajo.

³⁴ Bogo eni jio'ibejajamu uavareje: Jasi vëmu hesi dëre jioromo mu sisëmu vaebe rovë'e javajëjo. Ëhi javajëjo röhu ja diehi'oromo jögoroho bojамuujanuejo. Ëhi uanugoromo jabesi osa börömoroho rarov'öjambu va'adeje.

Ae gö dë vövöbajo'e ramoramovë'e raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

³⁵ Ërarovö'öjambu va'ade jöho aëro atamu Iesuro hejadeje. Heromo ë aho bihororomo uavadeje: Na ja God-are A Ma hesi öriroho mae uehorovanuejo.

³⁶ Mae uehorovanuejambu uavadeje: Röhu God-are A Maho rahuo höjo. Uevego na hesi örire mae uehorovöjo.

³⁷ Mae uehorovöjambu Iesuro uavadeje: God-are A Maho jero mami'e gavane höjo. Röhu aviavejöl'e ja'o jöe jövajëjo. Iae na jevajëjo.

³⁸ Na jevajëjambu uavadeje: Bada naro jasi örire mae uehorovavajëjo. Mae uehorovavajëromo ague aho hirono rajahijadeje.

³⁹ Rajahijambu Iesuro uëvadeje: Naro sa'are rovode höjo mae o sisë aribövie mevëvo'irodëni. Nuni ramoramovë'e aribövioho nune dadovëho'i ma-döhemu nuni ma'e aribövioho nune tugohëho'irodëni ëhuni sa'are rovode höjo.

⁴⁰ Ëhi uëvamu Pharisee a ioro'iore bëhire raromarohuro ë jöho heromo uavareje: Na ja nosi jöho jövoromo ë'anuëjo. No bogo nuni ramoramovë'e ariböviehu javuajëjo.

⁴¹ Javuajëjambu Iesuro uëvadeje: Jemë nuni ramoramovë'e jëvo'ibejajo jö sisëho bogojëvo'ibejajo. Röhu jemë ëma uvaruje höjo: Iae no mae gavarue höjo. Ëhuni jemesi sisëho iae jëvajëjo.

10

Sheep-ehu raromarue amo hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro uhu'e uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sheep jabesi amore va'ië'iroho bogo ojoroho va'i buoru iromaroho ruahoromo va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëhi jië'e aho anano'e vajiohu'e ae höjo.

² O ae rahu ojore va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëho sheep muebe'amaje aho höjo.

³ Sheep muebe'amaje aho sheep amore va'ia'amu gavë'iroho ojo muebejaje ahuro ojoho jiovahego ë va'aje höjo. O sheep-ohuro hesi huëho heruomaje höjo. Hejego hesi sheep gemu gemu hesi ihoho uvoromo sö ujohoromo va'o amonö höröjaje höjo.

⁴ Sö ujuoho va'lo barënuigoromo evare jabesi nuninö va'ego sheep-ohuro ijore va'oruomaje höjo hesi huëho heruomajëro jië'ëro.

⁵ A ioro'ioro jabesi huëho bogo hejaruëro jië'ëro jabesi ijoroho bogo va'i huruomoromo va'oruomo'ajëjo.

⁶ Ëjöhö Iesuro uhu'e uëvamu ë jö hesi bëhoho bogo avoho hejareje.

Sheep muebe'amaje a maho hu Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

⁷ Bogo avoho hejë'ëro Iesuro uëvadeje: Ave jöhu'o na jö mae uë'ië'ajëjo. Na sheep-ehu va'oruomaje ojoho va'ëne jevajëjo.

⁸ Urimo rueruomade aribövioho anano'e vajiohu'e a va'ëne jëvobe rovadoho nasi sheep mahuro jabumë bogo ejëhare höjo.

⁹ Na ojo va'ëne jevajëjo. Ae rahu nasirire ruaho rovë'oho maro jioruomo'ajëjo. Maro jioromo ruaho rueromo osare jioromo ruaho va'oromo va'orahonö ioho birohoro uë'aho'aruëjo. Ëhi gemu ë'onövö'aruëjo.

¹⁰ Röhu anano'e vajiohu'e ahuro rueruomaje höjo vajiohëro ujuoho'i bijuëmo'i ijumo'amo'arovo. Naro rovide höjo nasi sheep ömo'ömohuro i'ovoromo ma-marö raromoröhego.

¹¹ Sheep muebe'amaje a maho na jevajëjo. Sheep muebejaje a mahuro uvaje höjo: Naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo.

¹² O ma-moniemu nimoromo ae gö hesi sheep muebejahaje aho ëho bogo sheep jabesi vavuoho jio'i ma-muebe'amajëro jië'ëro ga'iröhe vörö'e miöho rovamu gavë'iroho sheep-oho rëmö'öromo ju'ebiro mo va'aje höjo. Ju'ebiro mo va'ego miohuro ro sheep-oho umi ujuoho va'ego sheep ioro'iorohuro huruomoromo arua anumiae va'aje höjo.

¹³ Amo a hesi sheep muebejahajohuro moniemu nimë'ëro sheep-oho bogo huëho baejëvaje höjo. Ëhu'ëro huruomaje höjo.

¹⁴⁻¹⁵ A'i na sheep muebe'amaje a maho jevajëjo. Vavuohuro na ge'i naehu Vavu gavajëhi ëhi naru nasi sheep-oho ga'amaje höjo. O nasi sheep-ohuro na geruomaje höjo. Ëhi jië'ëro naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo.

¹⁶ Röhu sheep ioro'ioroho iae jevajëjo. Jabumë ave sheep amoroho bogo raromarue höjo. Bogo raromaruoho jabu'o söjëvo rue'ejöjo. Rueromo jöe majëhi'iramu ejehonövö'aruëjo. Ëhu'ëro jië'ëro sheep aho'obëhe ma-gemuoro jio'i sheep muebejaje aho ma-gemu jevo'ajëjo.

¹⁷ Vavuehu na rajehijaje hesi bëhoho naru guomorovo'ejöjo i'ovoromo röhu maho hi'irodëni.

¹⁸ Aho bogo ma-anego'i nasi nimoromo bojamirovo'iramu anego'iramu guomevo'ajëjo. Naehu bojamirovamu anegamu guomevë'oho iae mae höjo. O ajamirovoromo i'ovoromo röhu maho hijë'öho ëhu'o iae mae höjo ëhi guomoromo röhu maho ri'ö'irodoho nasi Vavuohuro uëvamu hejë'ëro jevë'ëro.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajohuro röhu maho jöe gö gö uehorovareje.

²⁰ A ioro'ioroho aho'obëhe jaburo atoromo uarovareje: Satan-are a sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro simane sisë'i uehorovoromo jövajëjo. Jemë rabëni hesi jöho hejarujëjo.

21 A ioro'iorohuro uarovareje: O huhu jö jövajoho bogo Satan-are a hesi dëroho abuejê'ëro jöho jövajëjo. Ëhesi bëhoho Satan-are a sisëhuro nuni sisë'e aho diehi ajamego mae jio'ibejajo. Bogajo. Ëhi atoruumadeje.

Jew rajo ariböviehu Iesuare örire bijönimoruomade jöhoje.

22 Iae Jerusalem amore maja börömo rovadeje. Ëmaja börömo hesi bëhoho Jew rajo ömo'ömohuro uehorovoromo uvonövareje: Evare majare nosi a mamiohuro God-are amo börömo hesi ojoho jiovoromo God-are örire ma-ioro'iolemu bojamare höjo hesi baeröhego. Ëmaja börömo runoni majae jië'iro evare rovadeje.

23 Ëmaja börömo rovamu Iesuro God-are amo börömo hesi haradare juvadeje. Harada hesi ihoho Solomon-are Haradae jiadeje.

24 Juvamu gagarovo Iesu ririre jio'i Jew rajohuro ruë numë riravo rova'oromo uavareje: Ja divare jö subivahuanuoho vuonugo'iramu ehuro bogo dadivavuo'ajëjo. Ma-sama'e majahujjago hejarëjo. Na ja böröme namiromomo ajamui'irane aho javajëjo o bogajo.

25 Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo. Röhu jemë bogo ma uehorovevaruje höjo. Naro nasi Vavu hesi ihore mu masijoho vaejaje höjo jemëro ë muoho garomo uvo'irarijago: Iae mae-ëjo. Nörö iae a mae höjo.

26 Röhu jemëhu na bogo ma uehorovevaruje hesi bëhoho jemë bogo nasi sheep-oho jövajëjo.

27 Nasi sheep-ohuro nasi huëho heromo ejehoruomego naro jabumë gëvaje höjo. Gëvego jaburo nasi ijore ijore jijihoruomaje höjo.

28 Nasi ijore ijore jijihoruomego naro jabu ajëmego ma-ioro'iolemu maro raromarue höjo. Ëhu'ëro jië'ëro jabumë bogo mae bogo sisëroho va'oruomo'ajëjo. O nasi övo döre raromaruoho aho bogo baenieh'i'aruëjo.

29 Nasi Vavue jabumë baejëvoromo nasi örire bojemade ahuro aho'obëhe iosirëmijë'e höjo. Ëhuni Vavu hesi övo döre raromaruoho aho bogo baeniahi'aruëjo.

30 Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjo.

31 Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjumu hegorovo Jew rajohuro urimo munëhu vajami'ië'aroho röhu maho munëho ujuohareje vajami'irovo.

32 Munëho ujuohamu gagarovo Iesuro uëvadeje: Vavuohuro na ajemamu mu mae aho'obëhe vae'amamu gavarije höjo. Di mu vaejumu gavarijohuni munëho vajami'ië'aruëjo.

33 Munëho vajami'ië'aruëjumu uavareje: Bogo mu ma hesi jöniho munëho vajami'ië'aruëjo. A'i jero God-are ihoho ijumo'ego ehuni ë'aruëjo. Ja ma-ae javajëjo. Röhu jero uvanuëjo: Na God jiaje gemuoho jevajë uvanuohuro ehuro God-are ihoho ijumanuëjo.

34 Ijumanuëjumu Iesuro uëvadeje: Röhu jemesi jögoru surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naro uëvajëjo: Jemë god ömo'öme jëvajëjo.

35 Ëhi jajivë'e höjo. God-are surire jöho ioro'iolemu jioröhe jöho höjo. Ësurire jajivoromo uvë'e höjo: God-are jö baejare aribövioho jabumë god ömo'öme jio'amajë uvë'e höjo.

36 Röhu na bogo ma-God-are jöho bae'i a'i Vavuohuro na baejavoromo sa'are remö'öjumu rovë'ëro uëvajëjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni uevarujëjo: Jaehu uövuanuoho: Na God-are Harihe

jevajë uövuanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. Ëhi jië'oho bogo maehu hõjo.

³⁷ Rõhu nasi Vavuehu bojemade muoho na na vaejaje hõjo o bogo vaejaje hõjo. Bogo vaejaje jevamu gavë'oho nadi maho uehorovevorëjo.

³⁸ Rõhu Vavuehu bojemade muohuremu iae na vaejaje hõjo. Nani jemëro na bogo ma uehorovevo'arujëjo rõhu nasi muoho ëhuro garomo uvorëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro ajamamu vaejade hõjo. Jemë ëhi uehorovë'oho ëhuro avoho ga barëromo uvo'a'arujëjo: Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jio'i naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jiaje hõjo.

³⁹ Ëhi jövamu hegorovo rueho jaburo rõhu maho Iesu guduamo'ië'areje. Guduamo'ia'amu garaedëgoromo va'adeje.

⁴⁰ Va'adoho va'o Jordan jovoho beromo ioni gönö va'oromo John-hu aevoromo bapataeto vaejëvadire ë va'o hijadeje.

⁴¹ Va'o hijamu gagorovo ae aho'obëhe rueruomadeje. Rueromo uarovareje: John bogo darugo'e mu masijoho vaenövade hõjo. Rõhu ave a hesi jö John-hu majahuijamu hejaroho ë jöho aho'obëhe iae mae uövuaade hõjo.

⁴² Ëhi uarovoromo ae aho'obëhe Iesu ë öri ari'ere mae uehorovoruo-madeje.

11

Lazarus guomade jõhoje.

¹ Iae guomo guomo'e ae gemu hesi ihoho Lazarus Bethany amore hijadeje. Rõhu hesi ma'ine niö'i Mary'o Martha'o jabesi amoho gemuoho jiadeje.

² Rõhu Mary hu majae ijönö hiromo Badare hörure ridi'e jovehu otehodi-voromo simano uehu uhijaho'irõhe magonahoho jiadeje. Amo ë magonaho hesi ma'ine Lazarus-ro guomo guome baeromo hijadeje.

³ Hijamu Lazarus-are ma'ine niö'iro jöe nugö'öromo Iesu uavareje: Bada jaehu huë baejanue aho guomo guome baejë'e hõjo.

⁴ Guomo guome baejë'e hõjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëguomo guomo baejade hesi bëhoho hu bogo ioro'ioremuoho guomo'irögoro God-are ihoho döro jiorõhego. Hu guomo guome baejë'ëro ëhu'ëro God-ro ajemi'iramu hesi Harihe nasi iho'u'o dö maro jio'a'ajëjo.

⁵ Rõhu Iesuro ö'o ö'o Martha'o Mary'o jabesi ma'ine Lazarus'o ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvadeje.

⁶ Amo hejade uavamu: Lazarus guomo guome baejë'e hö uavamu heromo bogo Judea sa'aroho va'oromo Lazarus ga'irögoro ëhi hijamu majae niö'i barëjëvadeje.

⁷ Majae niö'i barëjëvamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohe uëvadeje: Ruehego no Judea sa'are vuonorö'ö va'arëjo.

⁸ Va'arëjamu ijorajoho jaburo uavareje: Tisa iae mae hõjo rõhu avevejö'e Jew rajoho jaburo ja munëro vajami'ië'are hõjo. Ëhi jië'oho ja rabëni ë sa'aroho vuonorö'ö va'ië'anuëjo.

⁹ Va'ië'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho aji majaromëro jië'ëro va'ejöjo. Jemë'o uehorovohëjo. Majae höröromo hour aho'obëhe 12 barëjego evare beva'aje hõjo. Ëhu'ëro ae rahu maja'e jijihë'ohe ave sa'ae aho'o hesi ajire jijihoromo ëhuro bogo biberovarue hõjo.

¹⁰ O vahi'e jijihë'ohe ajoho bogojëvë'ëro ëhuro biberovarue hõjo.

11 Ēhi uëromo ijonö uëvadeje: Nosi aemo'aemoho Lazarus niavë'e höjo. Ēhuni na va'oromo io'ejöjo.

12-13 Io'ejöjamu hesi ijarajoho jaburo uvareje: Nani Iesuro uöromo ë'ajëjo: Lazarus ma-niavajë uövuajëromu uavareje: Bada hu niavë'oho iae marë'ajëjo. Röhu Iesu bogo ëhioho uë'i a'i uëromu ë'adeje: Lazarus hu guomë'e höjo.

14 Ēhuni Iesuro huruoho majëhiromu uëvadeje: Lazarus guomë'e höjo.

15 Guomamu naehu bogo hu'o hijodohuni ëhuni jemesi jöëni nimoro-hajëjo ëhuro jemëro nasi muoho garomu mae uehorovo'irarijego. Röhu ruehego no hesirire va'arëjo.

16 Ēhi uëvamu hegorovo Thomas hesi ihoho aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho huro ijarajo ioro'ioroho uëvadeje: Go va'ohego no'o va'oromo Iesu'o gemu mae vuovo'irarëjo.

Iesuhu vuovë'e aribövi ajëmego i'ovoromo ri'öromu mae raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

17 Ēhi'amu Iesuro va'oromo Bethany amore hörö'irögoro hejade uavavamu: Lazarus mami'e guomamu guavaroho majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'e höjo.

18 Röhu Bethany amoho Jerusalem bëhire jië'ëro 3 kilometre rabu'e jïadeje.

19 Ēhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe jaburo Jerusalem jioromu Bethany rovë'ëro ë raromareje Martha'o Mary'o jabesi ma'inoho guomë'ëro huë vavaeni baejaruoho sanuëmiröhëro.

20 Ēhi'amu Martha-ro hejade uvavamu: Iesu rovajëjamu hegorovo osare jioromu höröromu Iesu biroho'i rovadeje. Rue'irögoro Mary-ro ëhi osare hijadeje.

21 Hijamu Martha-ro rueromu Iesu birohoromu uavadeje: Bada ja ave hi'tibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo.

22 Nasi ma'inoho iae guomë'e höjo. Röhu jaruvohu'o God-hu diehi ajamijöro Iesu jaehu ua gavë'oho iae ajami'ajëjo.

23 Ajami'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jasi ma'inoho iae i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo.

24 Ri'ö'a'ajëjamu Martha-ro uavadeje: Iae na garomu uvajëjo: Ijo tugoho'i rueröhe majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe i'ovoromo ri'öruomo'iramu hu'o ri'ö'a'ajëjo.

25 Ri'ö'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Vuovoromo i'ovoromo ri'öromu mae rarom'irarije darugo hesi bëhoho na jevajëjo. Ēhu'ëro ae rahu nasi örire mae uehorovevë'ohuro daruge baeromu mae rarom'aruëjo. Nani vuovo'ajëjo röhu iae i'ovëvo'ajëjo.

26 Ae rahu i'ovoromo raromoromu nasi örire ma uehorovevë'oho bogo sisëroho va'i mae raromemu rarom'aruëjo. Na ja ë jöho mae uehorovanuëjo.

27 Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Bada io'ajo. Iae na mae uehorovoromu uvajëjo: Böröme namiromu ajamui'irane aho God-are Hari-hoho ja javajëjo. Ave sa'are rue'iranego God-hu uövuade aho ja javajëjo.

Iesuhu nivade jöhoje.

28 Martha-ro Iesu ëhi uanugoromu va'adeje. Va'oromo osare va'o hesi öho Mary saginiëri uavadeje: Tisae rovë'e höjo. Rovë'ëro uvajëjo jero ruejöro.

²⁹ Ruejõro uvajëjãmu hejë'i ma-burëro ri'õromõ Iesu biroho'i va'adeje.

³⁰⁻³¹ Ma-burëro ri'õromõ Iesu biroho'i va'ãmu gagorõvo Jew raje Mary'o osare rarõromõro sanuãmijãrohuro uvareje: Nani Lazarus-are sino bamarire nivo'i va'ajëromõ rihõromareje. Rihõromãmu Iesuro amõ marõho bõgo rue'i Martha-hu birohãdire ë hijë'ëro Mary-ro ë biroho'i rovãdeje.

³² Ruerõmõ Iesu garõmõ hesi bëhire ague aho hiromõ uavãdeje: Bada ja ave hi'ibejanëjõ nasi ma'inõho bõgo guomõ'ibejãjo.

³³ Èhi uarõmõ nivãmu Jew raje hu'o gemu mae rovarõhu'o nivõruõmãmu gëgorõvo Iesuro hesi dë vövõbãjõ'o uhure harã'uõromõ vavaenimõ avõnãdeje.

³⁴ Vavaenimõromõ uëvãdeje: Jemë sinõho dinõ'e bamarije hõjõ. Bamarije hõjãmu uavãreje: Bada ruerõmõ gavëjõ.

³⁵ Ruerõmõ gavëjãmu Iesuro nivãdeje.

³⁶ Nivãmu gagorõvo rue Jew rajõhuro uarõvãreje: Arõriãho gãhëjõ. Hu Lazarus-are õrire hesi dë vövõbãjõ'ere bõgo bisemõuõho uehorovë'ëro ëhuni nivãjëjõ.

³⁷ Nivãjëromõ ae gõëro gõëro uvãreje: Èãhuro nuni sisë'e aho ajãmãmu marëjãde hõjõ. Èhuni nani huro Lazarus mami'e ro ajãmi'ibejãjo hu bõgo guomõ'ibejãjo.

Iesuhu Lazarus ajãmãmu guomõromõ i'õvoromõ ri'õjãde jõhõje.

³⁸ Èhi uarõvãmu hegorõvo Iesuro rõhu mãho harã'uõromõ vavaenimãmu sino bamarire va'ãdeje. Va'õromõ gavãdeje juju gãgõho munëro tugõhë'e jãmu.

³⁹ Tugõhë'e jãmu gagorõvo uëvãdeje: Munëho rori'o bava'õhëjõ. Bava'õhëjãmu guomë'e a hesi ma'ine Martha-ro uavãdeje: Bada iãe ëhi hõjõ rõhu majãe ëhi niõ'i ëhi niõ'i barëjël'ëro jiël'ëro usihõvãjëjõ.

⁴⁰ Usihõvãjëjãmu Iesuro uavãdeje: Iãe ëhi hõjõ rõhu na mami'e uavõde hõjõ: Jãehu mae uehorovë'õho God-are ajã mãho gã'a'ãnuëjõ. Nãehu uavõde jõho na ja ëho uehorõvanuëjõ õ bogãjo.

⁴¹ Èhi uavãmu hegorõvo rueho jãburo munëho bava'ãreje. Bava'ãmu Iesuro siorõho garõmõ uavãdeje: Apo nãro jãsi õrire huë mae uavãjëjõ rabëni jero nasi jõho ejuhë'ëgo.

⁴² Iãe na garõmõ uvãjëjõ: Jero majãe ëhi ejuhãnuë hõjõ. Rõhu nãro ave jõho uavãjëjõ arue aribõvi jãbesi jõëni ëhuro jãburo uvõruõmõrõhego: Iãe mae-ëjõ. God-ro nõrõ nugõ'õjãmu rovãde hõjõ.

⁴³ Èhi uãnugõromõ ma-dãrugo'o uvãdeje: Lazarus va'õrahõnõ hõrõ rovëjõ.

⁴⁴ Hõrõ rovëjãmu guomãmu bãmãre ahuro i'õvoromõ hesi õvõ hõru'õho nu anõ'õho niõgëro muõho tãemõ'amë'e juju gãgõre jiorõmõ hõrõ rovãdeje. Rovãmu gagorõvo Iesuro uëvãdeje: Niõgõho jiovãhohego va'ãjo.

Jew rajõ a masijehu Iesu anõ'iro jõ atãre jõhõje.

⁴⁵ Èhi'ãmu Jew raje ãe aho'õbëhe Mary gã'i rovarõhuro gavãre Iesuro Lazarus ëhi ajãmi'ëgo i'õvoromõ ri'õjãmu gagorõvo hesi õrire mae uehorõvãreje.

⁴⁶ A iorõ'iorõhuro bõgo mã uehorõvõ'i va'õromõ Pharisee aribõvõioho huruõho majëhiromõ uëvãreje: Iesuro ëhi jië'e muõho vãejãde hõjõ.

⁴⁷ Èhi majëhijãmu hegorõvo priest masijõhu'o Pharisee õmõ'õmõhu'o ëho jãburo Jew rajõ a masijõ iorõ'iorõho uëvãreje: Gãgõvõhego nõ jõe

mevarëjo. Jõe mevarëromo gagovamu uëvareje: No ave a hesi öriroho diehi'o'ejarejo. Huro darugo'e mu masijoho aho'obëhe vaejaje höjo.

⁴⁸ Èhi jië'e mu masijoho vaemu vaejama noehu bogo tugohë'oho ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomo'ajëjo. Mae uehorovo'iramu gagorovo Rome ariböviohuro rueromo nosi amo börömo'u'o sa'ahu'o ijumavuo barë'ajëjo.

⁴⁹ Röhu ae gemu hesi ihoho Caiaphas hu jabu'o jiadeje. Evare vaduniroho hu priest böröme namijë'e jiadeje. Èdhuro ri'öromo uëvadeje: Jemë ave muoho bogo avo'avoho gavarujëjo.

⁵⁰ Jemë diehi'oromo bogo uehorovarujëjo ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho èhuro jemë marëjëvo'ajëjo. Èhi jië'oho nosi sa'aho aho'obëhe bogo barëjavuo'ajëjo. Caiaphas-ro èhi jövadeje.

⁵¹ Èjöhö bogo hesi èma jövo'irögoro evare vaduniroho hu priest börömëro jië'ëro ijonö jioröhe jöhö God-ro bojamamu majëhijadeje. Majëhijade jö hesi bëhi huruoho majëhijë'oho Iesu guomo'a'ajëjo Jew raje aho'obëhe ajëmi'iröhëro.

⁵² Röhu bogo Jew rajo jabesi jöëni èhemuoho guomo'i a'i guomoromo èhuro God-are aboji harihu'e aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho gemuoro gagovo'iröhego Caiaphas-ro jö bëhoho bogo uehorovë'e èhi majövadeje.

⁵³ Iesu guomoröhe jöhö èhi atoromo evare majare aevoromo öroho nahoromo avohobe rovareje hu anoröhëro.

⁵⁴ Èhi'amu Iesuro Judea sa'are va'orahore juvadoho vuonugo'i va'adeje. Va'oromo a rumo'e sa'a hesi bëhire amo ihe Ephraim ë va'oromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae hijadeje.

⁵⁵ Hijamu Jew rajo jabesi maja börömo'ho dunovadeje. Maja börömo hesi ihoho God-hu Vörö Tugohade hesi Majaho jiadeje. Èmaja börömo'ho dunovamu ae aho'obëhe amo harihu harihure jioromo Jerusalem amo börömore iojiomareje Moses-are jögoroho ejahoromo jabesi sisëho avohorovo'i sörö majaho rovego avoho ue'ahoröhëni.

⁵⁶ Iojioromo Iesu nahoromo God-are amo börömore gagovoromo uarovareje: Jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë uehorovarujöhö Iesu sörö börömoroho rue'a'ajëjo o bogajo. Nani bogajo.

⁵⁷ Röhu mami'e priest masijohuro Pharisee ömo'ömohuro ae aho'obëhe jõe bojëmiromo uëvareje: Iesu dinö'e hijajoho ae rahu gavë'oho ro huruoho majahuirego no heromo va'oromo hu guduamo'irarëjo.

12

Magonaho göehu ridi'e oso baeromo Iesuare hörure otehodivade jöhöje.

¹ Ijonö majae aho'obëhe 6 barëjego God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rue'iröhoho jiadeje. Rue'iröhoho jiamu evare Iesuro Bethany amore Lazarus-hu hijajire ë ajiomadeje. Lazarus guomamu Iesuhu ajamamu ri'öjade aho jiadeje.

² Amo Iesuro ë ajiomamu ariböviohuro i harihe avohoromo Iesu bojami-areje. Bojamiromo Martha-ro ajëmiromo ie i'imëmamu Lazarus-ro ie i'i Iesumë'o ro hijadeje.

³ Èhi ro raromamu Mary-ro ridi'e osoho bisemu bövie barovadeje. Osoho bogo jovo'oho buaröhë'e ma-oso maemu jiadeje. Hesi manaho bogo

bise'o vadu'oho jiadeje. Ĕsoho Mary-ro barueromo Iesuare hörü döre otehodivoromo simano uohuro höröho uhijahadeje. Uhijhamu ridohuro osae aho'obêhe rumorovo barêjadeje.

⁴ Rumorovo barêjamu Iesuare ijorajo ömo'ömoaho ae gemu hesi ihe Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromu a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuru uëvadeje:

⁵ Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromu 300 kina rabu'e baeromu bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjo. Ĕhi jië'oho iae mae jio'ibejajo.

⁶ Ĕhi uëvade hesi bëhoho Judas Iscariot-ro bövi bise'o rumo'e ariböviohuniho bogo uehorovoromu jövo'i a'i vajiohu'e aëro jië'ëro Ĕhi jövadeje. Ĕhesi bëhoho huru Iesumesi moni'e esöho muebenövadeje. Muebejë'i gö vajiohöro baenövadeje. Vajiohöro baenövë'ëro Ĕhu'ëro uëvadeje: Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromu bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjo.

⁷ Bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogave magonahoho vavaenoho bojami'iranëjo. Huru nimadë höjo osoho avoho mueberomu guomevego otehodegoromu guavevo'iröhëni.

⁸ Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë'o jiemu jioruomoi' na bogo jemë'oho hiemu hi'ejöjo. Ĕhuni hu iae mae otehodegade höjo.

Jew rajo priest masijehu Lazarus ano'i jö atarohoje.

⁹ Ĕhi'amu Jew raje ae aho'obêhe hejare uvavamu: Iesuro Lazarus'ö gemuore hijajë uvamu hegorovo rueruomadeje Iesu ga'irovo. Röhu bogo Iesu gemu ga'i rue'irögoro Lazarus'ö ga'i rovareje Iesuro ajamamu i'ovë'ëro jië'ëro.

¹⁰ Lazarus ga'i rueruomaje jöho hegoro priest masijohuru jöe mevoromu uarovareje: Ĕ'ego Lazarus'ö ano'irarëjo.

¹¹ Lazarus ano'i atare hesi bëhoho Jew raje ae aho'obêhe uvareje: Iesuro Lazarus mabêhe ajamijade höromu priest masijo jabesi jöho vuonugo'i Iesu mae uehorovareje. Ĕhuni ano'i atareje.

Iesuhu Jerusalem mae rovamu gavë'i aehu mabêhe rajahiruomade jöhoje.

¹² Ĕhi'amu nërö söro i'i rovare aribövioho aho'obêhe hejareje uvavamu: Iesu Jerusalem rojomajëjo.

¹³ Rojomajëjamu hegorovo ijo rude ujuohoromu Iesu biroho'irögoro uvobe va'oromu uvoruomadeje:

God mabêhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabêhëjo.

Israel rajo nosi börömoaho mabêhëjo.

¹⁴ Ĕhi uvoruomamu Iesuro donkey harihe baeromu hesi döre ajio hijadeje. Donkey döre hijego Jerusalem amo rajehu garuomoi'iröhe jöho mami'e God-are surire jajivoromu uvë'eje:

¹⁵ Zion rajomë nadi juhuonivo'i arueho gahëjo.

Jemesi börömoaho donkey harihu döre hiromu rovajëjo.

Ĕhi jajivë'eje. Röhu mami'e God-are surire jajivadëhi Iesuro Ĕhi ë'adeje.

¹⁶ Urimoho Iesuare ijorajo ömo'ömoaho Ĕ surire jö hesi bëhoho bogo avoho uehorovareje. Röhu ijönö Iesuro döre ajiomoromu aje baeromu böröme

namijamu evare ë jöho uehorovoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Iesuale jö God-are surire jajivarëhi no hesi örire ëhi vaejahare höjo.

17 Röhu ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomade hesi bëhoho urimë'i Lazarus guomamu Iesuro huni uvamu i'ovoromo munë gagore jioromo hörö rovamu evare ae aho'obëhe Iesu'o raromoromo ë muoho gavareje. Gavë'ëro ë jöho majëhibe jijihareje.

18 Èbëhi'e mu börömo hesi jöho majëhijamu hejë'ëro ëhuni ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomadeje.

19 Iesu biroho'i rueruomamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro uarovareje: Jemë'o gahëjo. Èa hesi mu tugohë'o'oho bogo eni javuo hesi höjo. Iae ae aho'obëhe mae hu gemu uehorovoromo hesi ijore ijore jijihoruomajëjo.

Greece sa'a rajo a ioro'io'erehu Iesu ga'i nimoruomade jöhoje.

20 Èhi'amu ae aho'obëhe Jerusalem rojomamu Greece raje ae gö gö jabu'o rojomareje sörö majaho rovego God rajahi'iröhëro.

21 Rojomoromo Philip ga'i rovarëje. Philip hu Galilee sa'a raje Bethsaida amo raje jiadeje. Jaburo Philip ga'i rueromo uavareje: No naguajëjo Iesu ga'irovo.

22 Èhi uavamu hegorovo Philip-ro va'oromo Andrew uanugoromo jaburo niö'iro va'oromo ë jöho Iesu majahijareje.

23 Majahijamu Iesuro uëvadeje: God-are A Ma nasi iho döre jioröhe majaho iae rovë'e höjo.

24 Ave naehu ë'irode jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Èhesi bëhoho iae jö mae ma-gemuohemu höjo. I ujo gemu sa'are beruvebiromo sisërë'ajëjo. Sisërëjë'ëro ëhu'ëro tögömoromo ëgovoromo baje aho'o rae'amo'ajëjo. Bogo sisërë'ibejajo ëhi ma-gemu jio'ibejajo. Sisërëjë'ohuro ëhuro bogo sivuoho jio'i aho'o jio'amo'ajëjo. Na ëhi sisërëjevo'iramu ëhuro ae aho'o gemuore jio'a'ajëjo.

25 Ae rahu jabesi sinohemu uehorovë'o'oho ijumorovarue höjo. O ave sa'are raromoromo sinehu nimaje mu bogo uehorovë'o'oho ëhuro ioro'io'ere gemu raromo'aruëjo.

26 Ae rahu nasi mu vae'i nimë'o'oho nasi ijore ijore jijih'o'aruëjo. Na dinö'e hijë'iroho nasi mu aribövioho jabu'o ë raromonövo'aruëjo. Ae rahu nasi mu vaejehë'o'oho nasi Vavuohuro jabesi ihoho döro bamo'ajëjo.

Iesu guomoröhe jö huhu jövadohoje.

27 Avevejö'oho na dë vövöbajo'ere vavaenegavajëjo. Èhuni na diehi ua'ejöjo. Na na ua'ejöjo: Apajo. Ave vavaeni maja rueröhoho tugohehego bogo bae'iröjo. Bogajo. Na bogo ëhioho ua'ejöjo rabëni na ë vavaenoho baeli rovë'ëro.

28 Èhuni bogo tugoho jöho ua'irögoro a'i ua'ejöjo: Apo jasi aji'e muoho röjëhijego aëro garomo uvarëjo: Jasi ihoho böröme höjo. Jasi ihoho böröme hö uanugoromo hejadeje ö'idöre uvavamu: Na mam'i'e nasi aji'e muoho röjëhijë'e jevajëjo. Röhu maho röjëhi'ejöjo aëro uvoruomoröhego: God nasi ihoho böröme höjo.

29 Èhi uvavamu hegorovo ae aho'obëhe bëhire riravarohuro a ioro'iorohuro uvareje: Varurëro anavohijajo. A ioro'iorohuro uvareje: O aneraëro Iesu jöe majahiromo uvavohijajo.

30 Èhi atoruomamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Èjö uvavamu hejarijoho bogo nasi jöënioho uvo'i jemesi jöëni uvade höjo.

31 Jaruvoho ave sa'are mu sisë vaeruomaje aribövioho God-ro mevëvo'irögoro ë'ajëjo. Jaruvoho ave sa'are mu sisë simano vaejaje aho God-ro ruahö'ö'irögoro ë'ajëjo.

32 Na sa'are jevajohe aehu banigojiomevë'ohe evare naro ae aho'obëhe rinëgo'iramu nasinö rueruomo'ajëjo.

33 Aehu hu banigojiomo'iröhe jö majëhijadoho huro uëromo ë'adeje: Aëro ëhi korosire banigojiomevo'iramu guomo'ejöjo.

34 Ëhi uëvamu hegoro rue ariböviohuro uaruomadeje: Guomo'irane jö uövuanuoho röhu no hejë'e javuajëjo nosi jögoru surire adahoromo uövuanu: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho nosirire rovë'iroho hu bogo guomo'i ma-ioro'ioremu hi'a'ajëjo. Ëhi jië'ohe ja diehi uöromo ë'anuëjo: Aëro God-are A Maho na banigojiomevo'aruëjo. God-are A Maho ja diehi jië'e aëro javë'ëro ja guomo'i uvanuëjo.

35 Guomo'i uvanuëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ajoho naro majae ma-bunemu jemë'o hiromo ajivëvo'ejöjo. Jemë'o hiromo ajivëvego ajiro jijihorëjo ëhuro bogo ramoramovëvo'iröhe höjo. Ramoramore jijihë'ohe öroho sidövëvo'ajëjo.

36 Ëhi jië'e jiaje aji naehu jemë'o hijajevaro evaro ajoho na mae uehorovevorëjo. Mae uehorovëvë'ohe aji'e aribövie jëvo'ajëjo.

Jew rajo ariböviehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

Ëhi uënuigoromo va'adeje. Va'oromo gurihirovoromo dirö'o göro hijadeje jaburo gajöëni. Ëhi'adeje.

37 Urimo Iesuro Jew rajohu'o hiromo bëhi'e mu masije aho'obëhe jabesi nunire vaebe rovadeje. Röhu jabumëro hesi öriroho bogo maho uehorovareje.

38 Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu maminö gö'e jajivadëhi ëhi jioröhego ëhuni Iesu bijönimareje. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo uvadeje:

Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo.

Badare darugo'e mu hesi bëhoho rahuro avoho gavë'e höjo.

Isaiah-ro ëhi jajivadeje ijonö jioröhego. Huhu jajivadëhi jaburo ëhi ë'oromo Iesu bogo ma uehorovareje.

39 Iesu mae uehorovo'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvade hesi bëhoho Isaiah-ro ave jöhu'o surire uhunö'e jajivadeje. Jajivoromo uvadeje:

40 God-ro uvajëjo: Naro jabesi nunoho tugohëhoromo uehoroho ijumëhë'e jevajëjo

ëhuro nunoho ramoramovëvoromo uehoroho bogojëvoröhego.

Uehorohe bogojëvego bogo huotorovoromo nasi öriroho bogo rovego naro bogo i'ovëvego bogo mae jëvoröhego.

41 Isaiah-hu ëhi jajivade hesi bëhoho huro uehore God-aro baeromo Iesuhu baeröhe ajoho garomo huhu vaeröhe jöho jövadeje.

42 Iae a ioro'ioroho Iesu bogo ma uehorovareje röhu a ioro'ioroho aho'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o iae hu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo röhu uvareje: Pharisee ömo'ömohuro uö'a'aruëjo: Iesu mae uehorovarujohuni God rajahijarue osaroho nadi ijorohe ruerë uö'a'aruëromo ëhuni Pharisee juhuonëmiromo Iesu mae uehorovare jöho subivëhareje.

43 Uvareje: God-hu no rajahui'iröhoho ëho ma-jianovo'i aehu no rajahui-jaruoho iae mae höjo.

Iesuhu majëhijade jö bijönimë'ohuro sisëro va'iröhe jöhoje.

⁴⁴Iae Iesuro ma-darugo'o uvadeje: Ae rahu na mae uehorovevë'oho bogo nasi öriroho gemu uehorovevo'i sa'are remö'øjade ahu'o mae uehorovarue höjo.

⁴⁵Ae rahu na gevë'oho sa'are na remö'øjade ahu'o gavarue höjo.

⁴⁶Naro sa'are rovë'ëro aho'o ajivëvaje höjo ëhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho ë aribövioho bogo ramoramoro ho raromoröhego.

⁴⁷O ae rahu nasi jö heromo bogo ejehë'oho na bogo jabesi jöho mevoromo sisëroho bamëvo'ejöjo. Sa'ae aho'o bogo sisëroho bamëvo'i maro bamëvo'i rovode höjo.

⁴⁸Röhu na'o nasi jöhu'o bijönimë'o ho sisëre va'iröhe bëhoho iae jiajëjo. Bëhoho ëho naehu majëhibe rovode jöho höjo. Hujeji ijo tugoho'i majaho rue'iramu ë jöho bijönimë'ëro ëhu'ëro sisëro va'a'aruëjo.

⁴⁹Rabëni hesi bëhoho naehu majëhibe rovode jöho bogo nasi ëma jövo'i Vavue sa'are remö'øjadhuro jöho bojemijade höjo naro ëhuremu jövo'irodego.

⁵⁰Röhu naro garomo uvaje höjo: God-hu bojemijade jö aehu ejahë'ohuro ëhuro ma-ioro'io remu maro raromarue höjo. Ehu'ëro jië'ëro naehu jövaje jöho Vavuehu uevadëhi iae ëhi gemuoho höjo.

13

Iesuhu hesi ijorajo ömo'ömo jabesi hörü hitahi u'ovëhade jöhoje.

¹Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho nërëhi jio hesi jiadeje. Nërëhi jio hesi jiamu Iesuro garomo uvadeje: Naehu sa'a nugo'i Vavu hesi örire va'irode majaho iae rovë'e höjo. Röhu hesi aribövi maho ave sa'are raramaruoho mami'e dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvobe rovadoho bogo vuonugo'i uehorovëvobe va'adeje ëhi ma-guomoröhego.

²Iae Satan-ro mami'e Simon Iscariot-are harihe Judas-are simanoho ijumahadeje huro Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhego. Ehi jië'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o raromoromo i harihe ue'ahareje.

³Ie ue'ahoromo Iesuro garomo uvadeje: Vavuohuro daruge aho'obëhe nasi övoro bamehë'e höjo. Na God-arire jioromo rovodoho hesi örire vuonorö'ö va'ejöjo.

⁴Hesi örire vuonorö'ö va'ejöromo Iesuro ie ijë'ëro ri'öromo döre niögoho jijöromo uhirovarue niögoho dë'ahore muohorovadeje.

⁵Muohorovoromo jovoho hevöre otehoromo aevoromo hesi ijorajo jabesi höroho eguehoromo muohorovade niögoho baeromo höroho uhijëhadeje.

⁶Ehi'obe va'oromo Simon Peter-hu hijajire rovadeje. Rovamu uavadeje: Bada na ja nasi hörohu'o eguehonëjo.

⁷Eguehonëjamu uavadeje: Naehu ömaje hesi bëhoho jaruvoho ja bogo gavanuëjo. U'emu ga'a'anuëjo.

⁸Ga'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Nasi höroho bogo egueho'anuëjo. Bogo mae bogajo. Bogajamu uavadeje: Naehu jasi hörü bogo eguahë'o ho ijönöho ja bogo nasi ae gemuoho javo'ajëjo.

⁹Javo'ajëjamu hegorovo Simon Peter-ro uavadeje: Ehi jië'e jiaje nadi höremuoho egueho'i a'i övohu'o simanohu'o ëhu'o eguehëjo.

¹⁰Eguehëjamu Iesuro uavadeje: Rabëni övoho simanoho eguahojörajö. Bëhoho bogohöjo. Ae rahu jabesi sino haho'o jovo eguoromo u'o barëjë'o ho röhu maho bogo eguoruomo'i jabesi hörohëmu eguonövo'aruëjo. Röhu

jemesi sisêho mami'e u'ovêhê'ëro mae jêvâjêjo. Mae jêvo'li sisêho jemesi ae gemu hesiriremu hôjo.

11 Iesuhu êhi uêvade hesi bêhoho huro garomo uvadeje: Judas-ro na bijônegarue a jabesi ôvore bojêmi'ajêjo. Êhuni uêvadeje: Jemê mae jêvo'li sisêho jemesi ae gemu hesiriremu hôjo.

12 Êhi uêromo ijorajo jabesi hôroho eguêhonugoromo niôgu jijô bamadoho rôhu maho ba'amoromo va'o hesi rôhore hinugoromo uêvadeje: Naehu jemesi ôrire ômode mu hesi bêhoho na jemê gavarujêjo o bogajo.

13 Bêhoho iae na majêhi'iê'ajêjo. Jemêro uevaruje hôjo: Tisajo o Badajo. Iae mae uevaruje hôjo na êhi jevê'ego.

14 Na jemesi Bada'o Tisa'o jevâjêjo rôhu na bogo uvode hôjo: Bôviêro jevê'ëro hôroho bogo eguêho'ejô uvo'li ma-eguêhode hôjo. Êhuni jemê'o nadi bôvie javuajê uvo'li gôëro gôho huê baerovoromo hôroho eguahorovorêjo.

15 Êhesi bêhoho naro mu mae rôjêhijê'e jevâjêjo êhuro naehu jemê ajêmijodêhi jemê'o êhi huê baerovoromo ajamirovo'irarijêjo.

16 Ave jôho na jô mae uê'iê'ajêjo. Mu aribôviohuro o anue jijiharue aribôviohuro jabesi a bôrômoho bogo iosiramiro mo masije riravarue hôjo.

17 Êjôho mae jio'ego jemê iae gavarujêjo. Êhuni nadi na iosiremiromo uvorêjo: No masijêro javuê'ëro aho bogo ajêmi'ejarê uvo'li majamirovorêjo. Êhi ê'ê'o'oho huê mae jêvo'ajêjo.

18 Huê mae jêvo'ajê uêvaje jôho êho bogo ae aho'obêhe jemesi jôho uêromo ê'ajêjo. Jemê diehi jiê'e aribôvie baejêvodoho iae na gêvaje hôjo. Mami'e God-are surire jôho jajivoromo uvê'e hôjo: Na'o gemu mae i ijajohuro huotorovoromo na'o muorovo'li nimade hôjo. Êhi jiorôhego God-are surire jajivadêhi iae êhi jiê'e mu sisêho jio'a'ajêjo God-are surire jôho bogo bejajêro jiê'ëro.

19 Êmu sisêho bogo vejô'o'oho jio'li u'emu jio'a'ajêjo. Rôhu aviavejô'e uêvâjêjo jemêro ga'irarijêgo ê mu sisêho rovego garomo uvo'irarijêgo: Iae mae-êjo. Nôrô jiemu jiaje A Bôrômoho hôjo.

20 Rôhu ave jôho na jô mae uê'iê'ajêjo. Naehu rêmô'ôjêgo rovarue aribôvioho ae rahuhu ê aribôvi rajêhiromo baejêvê'o'oho êhuro na'o rajehiromo baejevoro'omaje hôjo. O ae rahu na rajehiromo baejêvê'o'oho êhuro rêmô'ôjamu rovode ahu'o rajahiruomaje hôjo.

Judas-hu Iesu bijônimarue a jabesi ôvore bojêmi'irôhe jô Iesuhu jôvadohoje.

21 Êhi uêromo hesi dê vövôbajo'ere huê vavaene bôrôme baejadeje. Huê vavaene bôrôme baeromo ma-sama'e majêhiromo uêvadeje: Ave jôho na jô mae uê'iê'ajêjo. Jemesirire jiaje ae gemuêro na bijônegarue aribôvi jabesi ôvore bojêmi'anuêjo.

22 Êhi uêvamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo nuniro garoro garoro baeromo uvareje: Rahuare jôho uôromo ê'ajêjo.

23 Rôhu Iesuare ijoraje ae gemuêro Iesuare bêhi mare hijê'e jiadeje. Iesuro ê aho hesi dê vövôbajo'e aho'o rajahinôvadeje.

24 Êaho Iesuare bêhire hijê'e jiamu Simon Peter-ro ê a hesi ôrire uvenêro uavadeje: Ua gavêjo: Rahuare jôho uôromo ê'anuêjo.

25 Uôromo ê'anuêjamu ê ijorajohuro Iesu hia'iro saginiêri uavadeje: Bada ja rahuare jôe uôromo ê'anuêjo.

26 Uöromo ë'anuëjamu Iesuro uavadeje: Naro ioho baeromo ijo bajo nemarire ba'amoromo ioromo ae gemu bojami'ejöjo. Bojamijego garomo uvonëjo: Iae ë ahuro ëhi sisë vaejevo'ajëjo. Èhi uanugoromo ie gemu baeromo ba'amoromo ioromo Simon Iscariot-are harihoho Judas bojami-jadeje.

27 Bojamamu Judas-ro baeromo ijamu gavë'i Satan-ro ë a hesi dë vövöbajo'ere abuejadeje. Abuejamu Iesuro uavadeje: Jaehu vae'i ë'anue muoho ma-burëro va'oromo vaejëjo.

28 Vaejëjamu hegorovo raromoromo i ijarue ariböviohuro bëhoho rabëni Iesuhu Judas ëhi uavajoho bogo avoho hejareje.

29 Bogo avoho he'irögoro a ioro'iorohuro uvareje: Judas-ro moni bahi-jaruoho muebejajego ëhuni nani Iesuro uaromo ë'ajëjo: Va'oromo söörëni ie imahuëjo. O va'oromo inömo rumo'e aribövioho monioho gö suvuorëmijëjo. Èhuni uaromo ë'ajëjo.

30 Röhu Judas-ro Iesuhu bojamijade ioho baeromo ma-burëro höröromo ramoramore va'adeje.

Göehu gö rajahirovo 'iröhe jö i'ohoje.

31 Judas va'amamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Avevejö'oho God-are A Ma nasi aji'e muoho röjëhijë'e höjo. God-ro daruge bojemijë'ëro hesi aji'e muohu'o röjëhijë'e jevajëjo.

32 Naro God-are ajoho ae röjëhi'iramu evare God-ro hesi A Ma nasi ihoho banigojiomeho'ajëjo. Hu ma-burëro iae ëhi ë'ië'ajëjo.

33 Nasi harihu ömo'ömomë na jemë'oho majae ma-bunemu hi'ejöjo. Hiromo va'iramu nahevo'arujëjo. Röhu Jew rajo masijo mami'e uëvodëhi jemë'o ëhi uë'ië'ajëjo: Naehu va'irodire jemë ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo.

34 Röhu jögoru i'e bojëmi'ië'ajëjo. Göëro göho rajahirovorëjo. Naehu jemë rajëhibe rovodëhi jemë'o ëhi gemuoho ë'orëjo.

35 Jemë rajahirovë'oho ëhuro ae aho'obëhe gëromo uvoruomo'ajëjo: Jemë nöruare ijore ijore jijiharuje aribövie jëvajëjo.

Peter-hu Iesu gavajoho subivëho 'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

36 Èhi uëvamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada röhu ja dinö'e va'onëjo. Dinö'e va'onëjamu uavadeje: Naehu va'irodire avevejö'e ë ö'iranoho bogo eni javajëjo. U'emu ö'a'anuëjo.

37 Ö'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada röhu avevejö'e naehu jasi ijore ö'ë'oho rabëro bogo eni jëvajëjo. Naehu ajamiromo jani guomevë'oho iae mae höjo.

38 Iae mae höjamu Iesuro uavadeje: Peter jero uvanuëjo: Naro nöro ajamiromo guomorovo'ejöjo. Röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

14

Vavu hesirire va'arue öroho Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

1 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Nadi nurunurumoromo uehore gö gö bae'i a'i God-are öroro mae uehorovoromo nasi örohu'o ëhu'o mae uehorovorëjo.

² Ĕhesi bēhoho nasi Vavu hesi osare rōhoho aho'obēhe jio'amajējo. Ĕhuni na ē va'oromo jemēhu raromo'irarije rōhoho avohēho'ejōjo. Naehu jōvaje jōho bogo maehu jio'ibejajo bogo uē'ibejōjo.

³ Va'oromo jemesi rōhoho avohēhonugoromo vuonorō'ō rueromo sōjēvoromo nasirēro va'ejōjo ēhuro naehu hijajire jemē'o ē raromo'irarijejo.

⁴ Naehu va'oromo hi'irode ōroho jemē iae gavaruje hōjo.

⁵ Gavaruje hōjamu Thomas-ro uavadeje: Bada jero ēhi uōvuuanuējo rōhu jaehu dinō'e va'o hi'iranocho no bogo gavaruējo. Ĕhi jiē'oho ja diehi'oromo uōvuuanuējo: Ōroho iae gavaruje hōjo.

⁶ Gavaruje hōjamu Iesuro uavadeje: Mare va'irarije ōroho na jevajējo. Jō ma ga'irarije ōroho na jevajējo. Darugo bae'irarije ōroho na jevajējo. Vavuohu'o gemu mae jēvojōro nēgē'iroho ōroho na gemu jevajējo.

⁷ Jemē na gevē'e jēvē'ero nasi Vavuohu'o ga'a'arujējo. Jaruvocho aevoromo jemē ē A hesi bēhoho uehore baeromo gabe va'a'arujējo.

⁸ Gabe va'a'arujējamu Philip-ro uavadeje: Vavuohu'o rōjahuijejo no gavarējo. Gavē'oho ēhuro no mae javuo'ajējo.

⁹ Mae javuo'ajējamu uavadeje: Philip na majae ēgobōvie jemē'o hijē'e jevajējo. Ĕhu'oho ja diehi'oromo bogo avoho gevanuējo. Ae rahu na gevē'oho nasi Vavuohu'o garuomaje hōjo. Ĕhu'oho ja diehi'oromo uevanuējo: Vavuohu'o rōjahuijejo no gavarējo.

¹⁰ Ja diehi'oromo bogo uehorovoromo uvanuējo: Nōrōro Vavu hesi dē vōvōbajo'ere jio'i Vavuohuro nōruare dē vōvōbajo'ere jiajējo. Naehu jemē uēvaje jōho bogo nasi ēma uehorovoromo uē'i a'i Vavue nasi dē vōvōbajo'ere hijajohuro huro hesi muoho nasi dē vōvōbajo'ere vaejejo na vaejaje hōjo.

¹¹ Na uēvode hōjo: Naro Vavu hesi dē vōvōbajo'ere jio'i Vavuohuro nasi dē vōvōbajo'ere jiajējo. Ĕjōho heromo uvorējo: Iae mae-ējo. O jemē uvē'oho: Nōruare jōho bogo eni hō uvē'oho naehu vaejaje mu masijoho uehorovoromo uvorējo: Nōruare jōho mae hōjo.

¹² Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ae rahu na mae uehorovevē'oho naehu vaejajēhi jiē'e darugo'e muoho vae'a'arujējo. Rōhu naehu vaejaje darugo'e muoho ma-jianovajoho u'emu jemēro darugo'e mu masijo mahō vae'a'arujējo rabēni naro Vavu hesi ōrire va'iramu.

¹³ O jemē rabe rabe Vavuohu'o nasi ihore ua gavē'oho naro ēhi vaejēho'ejōjo ēhuro Harihu nasi muoho garomo uvo'irarijejo: Vavuohu'o bōrōme hōjo.

¹⁴ No nōruare aribōvie javuajē uvoromo rabe rabe ue gevē'oho iae na vaejēho'ejōjo.

God-hu hesi Aru'aho mēmi'irōhe jō Iesuhu jōvodohoje.

¹⁵ Jemē na rajehijē'ohuro nasi jōgoroho ejeho'arujējo.

¹⁶ Ejeho'iramu naro Vavuohu'o ua'iramu Ajēminōvo'irōhe A gōho bojēmi'ajējo huro rueromo jemē'o ma-ioro'ioremu hi'irōhego.

¹⁷ Ajēminōvo'irōhe Aho iae jō maemu barovaje Aru'ahoho hōjo. Sa'arohemu uehorovarue aribōvihuro ē Aru'ahoho bogo uehorovoromo simanoho bogo avoho gavaruēro jiē'ero ēhuni bae'irōhoho bogo eni jēvajējo. A'i jemēro hu avoho gavaruje hōjo. Avevejō'e hu jemē'o hijajoho u'emu jemesi dēre abo hibe va'a'ajējo. Iae ēhuni jemē gavaruje hōjo.

18 Naro jemë rëmo va'iramu jemë bogo sivuoho öbioho raromanovo'arujëjo. A'iro na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejöjo.

19 Majae ma-bunemu barë'iramu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro bogo geruom'o'ajëjo. Röhu jemëro iae ge'a'arujëjo. Na hiemu hijajohuro ehuro jemë'o daruge baeromo raromo'arujëjo.

20 Èho majaho rue'iramu jemë garomo uvo'a'arujëjo: Nörö hesi Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i no nöruare dë vövöbajo'ere javuo'i nörö nosi dë vövöbajo'ere jiajëjo.

21 Ae rahu nasi jögoru baeromo ejehë'o'ho ëhi jië'e ariböviohuro rajehiruo-maje höjo. Rajehijë'o'ho nasi Vavuohuro jabumë rajëhi'ajëjo. Rajëhi'iramu na'o ë aribövioho rajëhiromo va'orahoro röjahirovo'ejöjo geruomoröhego.

22 Èhi uëvamu Judas-ro bogo Judas Iscariot a'i Judas göhuro Iesu uavadeje: Bada ja diehi'oromo nosi örire gemu jasi arijo'arije röjahirovo'i sa'arohemu uehorovarue aribövi jabesi öriroho bogo röjahirovo'ië'anuejo.

23 Bogo röjahirovo'ië'anuejumu uavadeje: Ae rahu na rajehijë'o'ho ë ariböviohuro nasi jöho ejehoruomo'ajëjo. Ejeh'o'iramu nasi Vavuohuro jabumë rajëhiromo hu'o na'o ö'oromo jahu'o gemu mae ari'ejarëjo.

24 O ae rahu bogo rajehijë'o'ho nasi jöho bogo ejehoruomaje höjo. Jemë hejaruje jöho bogo nasirehu jio'i a'i Vavuehu remö'öjumu rovode a hesi jöho höjo.

25 Na jemë'o hijë'i ë jöho majëhijë'e jevajëjo.

26 O Vavuohuro jemë Ajëminövo'iröhe Aho ë hesi bëhoho Vavu hesi Aru'ahoho nasi ihore nugö'ö'iramu huro jemë bövioho bise'o'ho röjëhiromo simanoho huotövëho'iramu naehu majëhijode jöho uehorovo barë'arujëjo.

27 Nasi huë maho jemesi örire bojëmijajëjo rëmo va'ië'ëro. Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu huë ma bojëmijaruëhioho na bogo ëhioho bojëmi'i uhohu'o bojëmijajëjo. Nadi nurunurumoromo juhuonivorëjo.

28 Mami'e jemë hejarije höjo naro uëvamu: Na va'ejöjo. Röhu na vuonorö'oromo jemesirire rue'ejöjo. Jemë na avoho rajëhi'ibejarijëjo nasi Vavu hesirire va'irode jöho heromo nimoroho'ibejarijëjo Vavuehu na iosiremiromo börömo jiajohuni.

29 Avevejö'o'ho ë muoho bogo vaejë'e röhu urimo na ma-majëhijë'e jevajëjo ëhi'ego garomo evare mae uehorovo'irarijego.

30 Röhu na bogo majae ëgo'o'ho jemë jöho majëhi'ejöjo ave sa'are Sisë A Börömo'ho rue'ego ehunivo. Röhu hu bogo nasi bövioho jië'ëro hu jöho bogohöjo.

31 Röhu na nege sa'ae aho'o jaburo garomo uvoruomoröhego: Nöröro Vavuoho iae rajahiromo Vavuehu jö bojamijadëhi nöröro ëhi ë'aje höjo. Ahia mino'ëjo. Ri'öhego no va'arëjo.

15

Iesu grape bajo rae'amaje ö'i mae jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

1 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo'ho jö viture uhu'e uëvadeje: Grape bajo rae avohaje ö'ohu na jevajëjo. Ö'i muebejaje aho nasi Vavuoho höjo.

2 Na'o bimuvaruje aribövioho ëho ö'i ado sirino'ohu jio'amajëjo. Ö'i muebejaje ahuro garöhe di adoho bajoho bogo rae'amamu gavë'ohu duvahore tarivoromo ruruhö'öjaje höjo. O garöhe di adoho bajoho raejumu

gavë'oho iogororomo sirino sirino harihu sahori'amë'oho tarivo ruruhö'ö'i mahemu nugaje höjo ëhuro ë adohuro bajoho rae avohoröhego.

³ Röhu naehu majëhijode jöho ejehë'ëro ëhuro jemë adonö'e mami'e iogorëvë'e höjo.

⁴ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromarujoho ëhi raromorëjo. O naro jemë'o gemuore bimuvoromo hijajoho ëhi hi'ejöjo. Jemëhu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho bogo rae avoho hesi jëvájëjo. Ö'i adehu aho najore bogo bimuvë'ëro sisërëromomo bajo bogo ma raeajjëhi ëhi jëvo'ajëjo.

⁵ Ö'i bëhoho na jevo'i jemë ado sirino'oho jëvájëjo. Ae rahu na'o gemuore bimuvoromo raromö'i naehu jemë'o gemuore bimuvoromo hijë'ohuro ëhuro rae avohö'arujëjo. O na'o gemuore bogo bimuvë'oho i'o mu'o vaejë'oho bogo mae bogo eni jëvo'ajëjo.

⁶ Ae rahu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho ado suaromomo ruruhö'öjego sisërëjajjëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ehi jïë'e adoho gagovoromomo vënire huego ravö'amaje höjo.

⁷ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromë'oho o nasi jö jemesi dë vövöbajö'ere jïë'oho ëhuro jemë rabe rabe God ua ga'i nëgë'oho uarëjo. Ua gavë'oho iae bae'a'arujëjo.

⁸ Jemë bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi Vavu hesi ihoho döro jiaje höjo. O bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi ijore ijore jijiharuje aribövi mae jëvo'ajëjo.

⁹ Iae Vavuehu na rajehijadëhi naro ëhi jemë rajëhijë'e jevájëjo. Naro ëhi rajëhijë'e jevaje ëhuni na'o gemu mae ëhi raromorego na rajëhiemu rajëhinövo'iröjo.

¹⁰ Jemëhu nasi jögoru ejehë'oho ëhuro na'o gemu mae raromö'iramu ëhuro na rajëhinövo'ejöjo. Naehu nasi Vavu hesi jögoru ejahë'ëro hu'o hijego huhu rajehijajjëhi jemëro ëhi na'o raromö'iramu rajëhinövo'ejöjo.

¹¹ Naehu jö ëhi jövaje hesi bëhoho naehu nimorohajjëhi jemë'o na'o gemu mae nimorohö'irarijego bogo bisemuoho nimorohö'i nimorohö avohö'irarijego.

¹² Ave jögoroho naro bojëmi'ië'ajëjo. Naehu jemë dë vövöbajö'e aho'o uehorövëvajëhi jemëro göëro göho ëhi uehorövëvorëjo.

¹³ Göehu gö dë vövöbajö'ere uehorövëvarue mu böromohö aviehü höjo nosi aganohö ajëmi'i vuovorovo'ëjarëjo. Mu iorö'iorohö ma-jianovajëjo.

¹⁴ Nasi jögoru ejehë'oho jemë nasi agane jëvaje höjo.

¹⁵ Urimohö na bogo aganohö uë'i a'i uënövode höjo: Nasi mu vaejaruje aribövü'e jëvájëjo. Ae gö jabesi mu vaejarue aribövü'ohuro jabesi masijehu vaejarue mu hesi bëhoho bogo garuomaje höjo. E'huni avevejö'oho na bogo nasi mu vaejaruje aribövü'ohö uë'i a'i agane uëvájëjo ë hesi bëhoho nasi Vavuehu rabe rabe uevamu hejode jöho naro röjëhijamu jemë gavë'ëgo.

¹⁶ Jemë na bogo baejevo'i a'i naro jemë baejëvode höjo. Baejëvoromomo muro bamëvode höjo jemëro va'oromomo iorö'ioromö jioröhe bajoho rae avohö'irarijego. Ehi jïë'e bajo rae avohë'oho ëhuro jemëhu Vavu hesi örire rabe rabe nasi ihore ua gavë'oho iae huro bojëmi'ajëjo.

¹⁷ Ehu'ëro jïë'ëro ave jögorohö naro bojëmi'ajëjo. Göëro göho dë vövöbajö'e aho'o uehorövëvorëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruomaje aribövü'ehü Iesuare aribövi nu huodaguo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

18 Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jemë nu huodëgaruoho uvorëjo: Urimo ëhi jië'e ariböviohuro nörö nue huodivoruomade höjo.

19 Jemë'o sa'arohemu uehorovarue aribövie jëvo'ibejajo ë ariböviohuro uvoruomo'ibejajo: Jemë nosi aribövie gemuoho jëvajëromo rajëhi'ibejarëjo. A'i jemë sa'arohemu uehorovarijoho naro baejëvode höjo nasinö jëvoröhego. Baejëvë'ego jemë bogo jabu'oho havoromo ave sa'a hesirohemuoho uehorovarue höjo. Èhuni ë ariböviohuro jemë nue huodëgarue höjo.

20 Jemë'o uehorovohëjo. Naro mami'e uëvode höjo: Mu ariböviohuro jabesi a masijoho bogo iosirëmiromo masijoho riravarue höjo. Èjö hesi bëhoho jemesi bërömo na sisë vaejëvë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jaburo mu vaejarue aribövioho jemë'o sisë vaejëvo'aruëjo. O nasi jö ejuhë'oho jemesi jöhu'o ejuhë'aruëjo.

21 Jemëro nasi ihoho baejë'ego ëhuni ëho jaburo jemesi örire ëhi sisë vaejëvoruomo'ajëjo rabëni hesi bëhoho sa'are na remö'öjade aho jabumë bogo gavaruëro jië'ëro.

22 Na bogo sa'aroho rueromo jöho jabesi öriroho majëhi'ibejajo jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. Röhu nasi jöho majëhijamu hejare höjo. Hejë'ëro bogo uö'a'aruëjo: Noehu mu sisë vaejaroho bogo gavë'e ëma ë'are höjo.

23 Na nu huodegë'oho nasi Vavuohu'o nue huodivoruomaje höjo.

24 Ae göehu bogo vaejarue ëhi jië'e darugo'e mu masijoho naro jabesi nunire vaenövode höjo. Jabesi nuniroho ëhi jië'e muoho bogo vae'ibejajo ëhuro jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. O avejëj'oho jabumë nasi muoho iae gavare höjo röhu na'o nasi Vavuohu'o nue huodaguoruomaje höjo.

25 Jabuhu nu huodagarue hesi bëhoho urimë'i jabesi jögoru surire jajivoromo uvë'e höjo: Na sisëho bogo ömë'e jabumë ëma nue huodegare höjo. Röhu nue huodego'iröhe jö jajivadëhi ëhi nue huodegarue höjo God-are jöho bogo bejajëro jië'ëro.

26 Röhu jemë Ajëminövo'iröhe Aho jö maemu barovaje Aru'ahohuro jië'ëro Vavuohu'o gemu mae hijaje höjo. Èhi hijajëro jië'ëro naro nugö'ö'iramu Vavu hesirire jioromo jemesi örire ruvebi'ajëjo. Ruvebiromo nasi jöho huruoho majëhi'ajëjo.

27 O jemë'o nasi jöho huruoho majëhi'aruëjo aevo'i na'o raromobe rovë'ëro jëvë'ëro.

16

1 Èjöhö naro uëvajëjo jemë mae uehorovevarujoho vuonugojöëni.

2 Jew rajehu God rajahjarue osare jemëhu gagovoromo God rajahjarujoho aëro ahëvoruomo'ajëjo. O majae ijönö aehu jemë muo'amëvë'iroho uvoruomo'ajëjo: Noehu Iesuare aribövi muo'amaruoho ëho God-are mue vaejaruëjo.

3 Èhi jië'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire vaejëvo'aruëjo ë hesi bëhoho Vavuohu'o na'o bogo gövuaruëro jië'ëro.

4 Röhu naro ë jöho uëvajëjo ëhuro naehu ëhi uëvode huë vavaeni majaho rovego jemëro uehorovoromo uvo'irarijego: Nöröro uövuade höjo: Èhi jië'e mu sisëho rue'a'ajëjo.

God-are Aru'ahuhu mu vaejaje jö Iesuhu jövdohoje.

Ēhi jiē'e jōho na bogo aevo'ioho uēvode hesi bēhoho na urimē'i jemē'o hibe juvoromo ēhuni bogo uēvode hōjo.

⁵ Rōhu avevejō'oho na jemē'oho bogo hi'i a'i na remō'ōjamu sa'are rovode a hesi ōrire vuonorō'ō va'iē'ajējo. Jemē bogo ae gemu vadu'oho uevarujējo: Ja dinō'e va'iē'anuējo.

⁶ Rōhu na va'i uēvodohuni ēhuni jemē sisē maro vavaenimarujējo.

⁷ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Na bogo va'ibejōjo bisemu sisē jēvo'ibejajo. O na va'ē'ohuro ēhuro maho jēvo'ajējo. Ēhesi bēhoho na bogo va'ibejōjo ēhuro God-are Aru'ahēhu Ajēmīnōvo'irōhoho jemesi ōriroho bogo rue'ibejajo. O va'ē'ohuro ēhuro naro Aru'ahoho jemēni nugō'ō'iramu rue'a'ajējo.

⁸ Aru'ahohuro rueromo sama'e rōjēhi'a'ajējo ae aho'o ga'irarijego sa'arohemu uehorovarue aribōvioho jaburo mu sisē hesi ōroho mu ma hesi ōroho sisē mevēho'irōhe hesi ōroho bogo avoho uehorovoruomego.

⁹ Mu sisē hesi ōri bogo avoho uehorovarue hesi bēhoho jabumē nasi ōriroho bogo maho uehorovevoruomaje hōjo.

¹⁰ Mu ma hesi ōri bogo avoho uehorovarue hesi bēhoho naro Vavu hesi ōrire maro va'iramu ijonōho bogo ge'a'arujējo.

¹¹ Sisē mevēho'irōhe hesi ōri bogo avoho uehorovarue hesi bēhoho ave sa'are Sisē A Bōrōmo hesi muoho mami'e mevamu bejē'e hōjo.

¹² Naehu jemē jōe aho'obēhe majēhi'irodoho avevejō'e simanore uehorovo'irarijoho jemē bogo eni jēvajējo.

¹³ Iae ēhi hōjo rōhu jō mae barovaje Aru'ahohuro rovē'iroho huro mu ma hesi ōroho rōjēhi barē'ajējo. Hu bogo hesi ēma uehorovoromo jōho jōvo'i a'iro jōe rabe hejē'oho ēho jōvoromo rōhu u'emu jiorōhe mu jōho huruoho majēhi'ajējo.

¹⁴ Naro jōe jōvo'iramu Aru'ahohuro nasi jōho baeromo jemē huruoho majēhi'iramu ēhuro nasi ihoho dōro jio'a'ajējo.

¹⁵ Vavuehu jōvaje jōho aho'o nasirohu'o gemuoho hōjo. Iae ēhuni na uēvajējo: Naro God-are jōe jōvo'iramu Aru'ahohuro nasi jōho baeromo jemē majēhi'ajējo.

Iesuare aribōviehu huē vavaeni baeromo barējgo huē mae bae'irōhe jō Iesuhu jōvadohoje.

¹⁶ Majae ma-bunemu barē'iramu jemē na bogo ge'a'arujējo. Bogo geromo rōhu va'o majae ma-bunemu barē'iramu evare rōhu maho ge'a'arujējo.

¹⁷ Ge'a'arujējamu hegorovo hesi ijorajo ioro'iorohuro uarovareje: Iesuro no uōvuajējo: Majae ma-bunemu barē'iramu bogo geromo rōhu majae ma-bunemu barē'iramu ge'a'arujējo. Hu diehi uōromo jōvajējo. O uōvuajējo: Na bogo ge'irarije hesi bēhoho na Vavu hesi ōrire va'iē'ajējo. Ēhu'o hu diehi uōromo ē'ajējo.

¹⁸ Majae ma-bunemu uvaje jō bēhoho rabe hōjo. Hu rabu jō jōvajoho no dadivavuajējo.

¹⁹ Ēhi uarovamu Iesuro garomo uvadeje: Arue aribōvioho ue ge'i ni-maruēromo uēvadeje: Na uēvajējo: Majae ma-bunemu barē'iramu bogo ge'a'arujējo. Bogo geromo rōhu va'o majae ma-bunemu barē'iramu rōhu maho ge'a'arujējo. Na jemē ē jō hesi bēhoho naho'i atarujējo.

²⁰ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē sisē maro nierusuburu'e bamo'arujējo. A'i ave sa'arohemu uehorovarue aribōviohuro nimoroho

avoho'aruëjo. Jemë huë vavaene bae'a'arujëjo röhu huë vavaeni bae'irarijoho barëromo dë mae jëvo'iramu nimoro'arujëjo.

21 Magonahehu raho'ië'iroho hejaje hõjo vi'ehimavego huë vavaene baejaje hõjo. Huë vavaene baeromo harihoho rahonugoromo uvaje hõjo: Iae harihoho mabëhe baej'e jevajëromo nimorohaje hõjo. Nimorohego ëhuro hesi vi'ehoho rumonimaje hõjo.

22 Magonahehu huë vavaeni rumonimajëhi jemë'o huë vavaeni baejaru-joho ëhi rumonimo'arujëjo. Avevejë'o'oho jemë nasi jöëni huë vavaene baejarujëjo. Huë vavaeni baejarujoho u'emu naro röhu maho ro gë'iramu nimoro'arujëjo. Jemëhu nimoro'irarijoho aho bogo ahëvo hesi hõjo.

23 Ëmajaho rue'iramu jemë bogo nasi öriroho ue ge'a'arujëjo naro ajëmi'öro. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë rabe nëgamu Vavuoho nasi ihore ua gavë'o'oho hu iae ajëmi'ajëjo.

24 Urimoho nasi ihoroho bogo uabe rovarijoho röhu aevoromo nasi ihoro ua ganövorëjo. Ëhi jië'o'oho jemë ua ga'irarijoho iae baeromo nimoro'arujëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoromaje aribövi jabesi mu sisë Iesuhu ru-ahö'öjëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

25 Na uhu'e jöe gö gö jövoromo ëhuro nasi jöho majëhijajëjo. Röhu ijönö majaho rue'iramu evare uhu'o'oho bogo majëhi'i Vavu hesi jöho ma-sama'e majëhi'ejöjo.

26 Ëho majaho rue'iramu jemë Vavuoho nasi ihore ua ganövo'arujëjo huro ajëmi'iröhego. Ua ga'irarijoho na bogo uëvajëjo: Naro jemesi jöëni hu ua ga'ejöjo

27 rabëni hesi bëhoho Vavuohuro iae hesi dë vövöbajö'e aho'o jemë uehorovëvajëro jië'ëro. Ëhuni jemesi jöënioho na bogo ua ga'i jemesi ua ganövo'arujëjo. Vavuehu jemë uehorovëvajë hesi bëhoho jemëro na rajëhiromo mae uehorovoromo uvaruje hõjo: Nörö Vavu hesirire jioromo rovade hõjo.

28 Iae mae-ëjo. Iae na Vavu hesirire rovë'ëro ave sa'are hijajëjo. Hijajëro ave sa'aho nugo'i Vavu hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajëjo.

29 Va'ië'ajëjamu hesi ijorajoho jaburo uavareje: Asë'e avevejë'o'oho ja bogo uhu'o'oho jövo'i ma-sama'e jövanuëjo.

30 Avevejë'o'oho no garome uvaruëjo: Ja bövie bise'e ga barëj'e javajëjo. Ja bogo ae gö uö gövuanue hõjo: Jö rabe ue ge'i nëgajëjo. Uö gö'irane bëhoho bogohõjo jero mami'e gövuë'ëro. Ëhuni no mae uehorovoromo uvaruëjo: Ja God-arire jioromo rovane hõjo.

31 Rovane hõjamu Iesuro uëvadeje: Na jemë jaruvoho mae uehorovarujëjo.

32 Majae ijönöho majae ma-bunemu jio'iramu jemëro na remö'ö barëromo jemesi osare osare huruomo va'iramu sivue jevo'ajëjo. Röhu na bogo sivuoho jevo'i Vavuoho na'o jiaje hõjo.

33 Ëjöho na majëhijajëjo ëhuro jemë heromo nasi ae gemuohuro jëvë'ëro juhuonoho bogojëvo'i huë mae jëvo'iröhego. Sa'are jiaje mu sisëro jië'ëro ëhuro sa'are raromoromo huë vavaene bae'a'arujëjo. Ëhi hõjo röhu naro mu sisëho ruahö'öj'e jevaje ëhuni biririvorëjo.

17

God-hu Iesuare aribövi ajëmiröhego Iesuhu ëninamade jöhoje.

¹ Iesuro hesi aribövioho ëhi uëngoromo ö'idöre siorohoromo uavadeje: Apajo. Majaho rovë'e höjo. Na jasi Harihe jevaje nasi ihoho döro banigojiomehonego naro jasi ihohu'o döro banigojiomaho'iröjo.

² Jero jöho bojemijane höjo naro döro namiromomo ae aho'obëhe muebejëvö'irodego. Muebejëvoromo ëhuro jaehu bojemijane aribövioho naro darugoho bojëmego jaburo ma-ioro'ioeremu maro raromo'iröhego.

³ Aehu ma-ioro'ioeremu maro raromarue hesi bëhoho ëho God ja gavarue höjo ja gemu maho javego. O jaehu remö'öjamu ave sa'are rovode aho Iesu Keriso na gevarue höjo. Ma-ioro'ioeremu maro raromarue hesi bëhoho iae ëhi höjo.

⁴ Naro ave sa'are hiromomo jaehu bojemane muoho vae barëromomo ëhuro jasi ihoho döro banigojiomë'e jevajëjo.

⁵ Röhu Apo avevejö'e na ja'o hijajoho jero nasi ihoho döro banigojiomehonëjo. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare naro ja'o hijamu nasi ihoho dö maro jiade höjo. Ëhi jië'e ihe gemuoho bojëmego na bae'iröjo.

⁶ Ave sa'a hesirohemu uehorovarue aribövioho God jero a ioro'ioroho baejëvoromo nasi örire bojemamu baejëvode höjo. Baejëvoromo ja diehi jië'e ae javajoho naro röjëhijode höjo. Jabumë jasinö jiaroho jero na bojemamu baejëvode höjo. Baejëvamu jabumë jasi jöho ejahë'e höjo.

⁷ Ejahë'ëro avevejö'oho jaburo garomo uvarue höjo: Jaehu bojemijane jöho muoho bövioho bise'oho jasi örire jioromomo rovë'e höjo.

⁸ Jabuhu ëhi uvarue hesi bëhoho jaehu röjëhijane jöho naro jabetesi örire röjëhijë'e jevajëjo. Röjëhijamu heromo baejare höjo. Baejë'ëro garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Nörö jasi örire jioromomo rovade höjo. Ëhi uvoromo mae uehorovoromomo uvarue höjo: God jero nörö ave sa'are nugö'öjane höjo.

⁹ Na jabumëni ëninamijajëjo. Na bogo uvajëjo jero sa'arohemu uehorovarue aribövioho ajëmi'i a'i jaehu bojemane aribövioho ajëmi'iranego jasinö jëvë'ëro.

¹⁰ Ae bövie bise'e na'o jiaruoho jasirohu'o jioruomajëjo. O ae bövie bise'e ja'o jiaruoho nasirohu'o jioruomajëjo. Nasi iho börömocho jabumëro ae ma-va'orahoro röjëhijë'e höjo.

¹¹ Na jasirire ö'ië'ajëjo. Ave sa'aroho bogo ëgo'oho hi'i a'i jabumë ave sa'are ëhi raromonövo'aruëjo. Sa'are raromomo hesi jioruomë'e jiaje ëhuni Apo maemu javajoho jero jasi darugohuro avoho muebejëvonëjo. Ëdarugoho jero na bojemane höjo. Ëdarugo gemuohuro jabumë muebejëvego ëhuro ja'o na'o ma-gemu jiaruëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhe höjo.

¹² Naro jabu'o hijodevare jaehu bojemijane darugohuro ëhuro avoho muebejëvonövode höjo rireromëvojöëni. Muebejëvoromomo nasi gurutore rëmamu aho sisëroho bogo va'ë'e höjo. Sisëro va'iröhe ahuremu sisëro va'ë'e höjo jasi surire jö jiajëhi ëhi jioröhego.

¹³ Aviavejö'e naro jasi örire ö'ië'ajëjo. Röhu naro ave sa'are hiromomo ave jöho jasi örire uvajëjo ëhuro naehu nimorohajëhi jabu'o ëhi nimoroho avoho'iröhego.

¹⁴ Naro jasi jöho jabetesi örire röjëhijamu baeruomë'e höjo. Baeruomamu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro jabetesi örire nue huodëgoruomë'e

höjo. Rabëni hesi bëhoho naehu bogo sa'arohemu uehorovajëhioho ëhioho nasi aribövioho jabu'o bogo sa'arohemuoho uehorovaruego ëhuni nue huodëgë'e höjo.

¹⁵ Röhu na bogo ëninamiromo uavajëjo: Sö va'ego ave sa'aroho bogo raramo'irarëjo. A'i naro uavajëjo: Avoho muebejëvego A Sisëho bogo baejëvo'irajo.

¹⁶ Naehu sa'arohemu bogo uehorovajëhioho ëhioho jabu'o sa'arohemuoho bogo uehorovarue höjo.

¹⁷ Jero jabumë baejëvego jö mahemu ejahoromo ëhuro jasi ariböviumu jio'amo'irajo. Jö mahemu uavaje ë hesi bëhoho aviëhi höjo. Jaehu jövanue jöho höjo.

¹⁸ Jaehu na sa'are remö'öjanëhi ëhi naro jabumë rëmö'öjë'e jevajëjo sa'are ariböviohu'o raromoromo mue vaeröhego.

¹⁹ Rëmö'öjë'ëro jabesi jöëni uehorovoromo naro nasi arijo'arije jasi örire bojamirovajëjo naro jabumë ajëmijego ëhuro jabu'o jasi gemu jioruomoröhego.

²⁰ Na'o raromarue aribövi jabesi jöëni ëhi ëninamijajëjo. Bogo jabesi jöënioho gemu uehorovo'i u'emu nasi jö majëhijego heromo na mae uehorovevo'iröhe aribövi jabesi jöhu'o uehorovajëjo.

²¹ Uehorovoromo ëninamijajëjo ëhuro jabumë ae aho'obëhe ma-gemu jioröhego. Apajo. Na negajëjo jaehu na'o bimuvo'i naehu ja'o bimuvajëhi jaburo ëhi no'o gemuoro bimuvoröhego. Bimuvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nöro nugö'öjamu sa'are rovade höjo.

²² Jaehu nasi iho banigojiomoromo aji bojemijane ariböviohuro nasi nro ëhi jië'e ajoho bojëmë'e jevajëjo ëhuro ja'o na'o ma-gemu javuajëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhego.

²³ Naehu jabu'o bimuvo'i jaehu na'o bimuvanëhi ëhi jabu'o bimuvoromo ma-gemu jëvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: God-ro nöro nugö'öjamu rovade höjo. O God-hu nöro rajahijadëhi huro hesi ariböviohu'o ëhi rajëhijaje höjo.

²⁴ Apajo. Na negajëjo jaehu bojemijane ariböviohuro nasinö ö'oromo na'o gemu mae raromoruomoröhego. Raromoromo nasi aji maho garuomoröhego. Ëajoho jero na bojemane höjo rabëni mami gö'e sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare jaehu na rajehinövanohuni.

²⁵ O Apo ja mu maemu vaejanue ae javajëjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövioho ja bogo gavarue höjo. A'i naro iae ja gavaje höjo. O ave nasi ariböviohuro iae garomo uvoruomaje höjo: Jero nöro nugö'öjamu rovade höjo.

²⁶ Ja diehi jië'e ae javajoho naro nasi aribövioho röjëhijë'e jevajëjo. Iae na ëhi röjëhinövo'ejöjo ëhuro jaehu na rajehijanuëhi jaburo ëhi göëro göho rajahirovego naro jabu'o gemu mae juvo'irodëro.

18

Judas-hu Iesu bijönimarue aribövi ajëmiromo Iesu jabesi övore bojëmade jöhoje.

¹ Iesuro ëhi ëninaminugoromo hesi ijorajo ömo'ömo'öhu'o gemu mae va'adeje. Va'oromo Kidron dodure abueromo iojiomoromo aehu ijo bivare öri ari'ere ë va'o raromareje.

² Rõhu Iesuni hiruëmade aho Judas ë õri ari'oho iae gavadeje mami'e Iesuro hesi ijarahoho jabu'o ë ro hinövë'ëro.

³ Judas-ro ë õri ari'oho gavë'ëro ae sõjëvo ujuohoromo rovadeje. Muorovo aribövioho sõromo God-are amo bõrõmo atovarue aribövie priest masi-johu'o Pharisee õmo'õmohu'o jabuhu rëmõ'õjamu rovaroho sõ ujuohoromo rovamu bijo bunu'oho ujuohoromo iroho gae ujuohoromo rueruomadeje.

⁴ Rovamu gëgorovo diehi jië'e muehu hesi õrire rue'irõhoho Iesu iae ga barëromo ro birohëvoromo uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo.

⁵ Rahuo naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharujëjo. Naharuëjamu uëvadeje: Ëvuvaruje aho iae na aviae jevajëjo.

Rõhu Iesuni hiruëmade aho Judas jabu'o gemu mae namijadeje.

⁶ Jabu'o gemu mae namijamu gagorovo rueho jaburo hejare Iesuro uëvamu: Na jevajë uëvamu hegorovo dejonõ va'oromo sa'are rireromareje.

⁷ Ëhi'amu Iesuro rõhu maho uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. Naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharujëjo.

⁸ Naharuëjamu uëvadeje: Na mami'e uëvode hõjo: Iae na aviae jevajëjo. Jemë na nahevogoro ave nasi aribövioho rëmõ'õjego ma-va'arëjo.

⁹ Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e Iesuro Vavuoho uavadeje: Jaehu bojemane aribövioho naro bogo ae gemu vadu'oho nugõ'õjamu sisëroho va'ë'e hõjo. Hu Vavu uavadëhi hesi aribövioho ëhi mae jio'amorõhego ëhuni guduamo'i rovare aribövioho uëvadeje: Nasi aribövioho rëmõ'õjego va'arëjo.

¹⁰ Ëhi uëvamu Simon Peter-ro kaejõe gurihi bamë'ëro jië'ëro jijõromo priest bõrõmo hesi mu vaejaje a ihe Malchus anoromo õvo manõrire hia'oho tariõ'õjahadeje.

¹¹ Hia'oho tariõ'õjahamu Iesuro Peter uavadeje: Kaejõho sionoro ba'amëjo. Naehu i'u baejõro Vavuuhu uevajoho rabëni bogo baejõrajo.

Aehu Iesu Annas-are nunire bava'o nugare jõhoje.

¹² Ëhi'amu gagorovo muorovo ariböviohu'o jabesi a bõrõmohu'o Jew rajo atovarue ariböviohu'o ëho jaburo Iesu guduamoromo tõvonugoromo

¹³ hu'irae baeromo urimo Annas ga'li rovareje. Annas hu Caiaphas-are vaboro hesi vavue jiadeje. Ëvaduniroho Caiaphas hu priest bõrõme jiadeje.

¹⁴ Caiaphas-ro urimë'i Jew rajo a masijõho uëvadeje: Ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho iae mae hõjo. Ëhi jõvade a hesi juroho Annas ga'irõgoro Iesu hu'irae bava'areje.

Peter-hu Iesu gavaje jõ a subivëhade jõhoje.

¹⁵ Hu'irae bava'amu Simon Peter'o ijarahoje gö'o jaburo niõ'iro Iesu rihromareje. Rihromoromo priest bõrõmo hesi amo rejo iromare ojore rovareje. Rueromo göhuro Iesuhu va'ajire ë va'adeje priest bõrõmoho ë aho mami'e gavajego. Huro ë va'i Peter-ro rejo ojore viëhi amonõ namijadeje.

¹⁶ Ojore viëhi amonõ namijamu Iesuare ijarahoje göho priest bõrõmehu gavaje ahuro sionëro ojore rueromo ojo muebëjaje magonahoho uanugoromo Peter ojore namijajoho osanõ hu'irae bava'adeje.

¹⁷ Bava'amu ë ojo muebëjaje magonahoho Peter uavadeje: Na mae ja'o ë ia hesi ijarahoje javajëjo. Ijarahoje javajëjamu uavadeje: O na bogajo.

¹⁸ Ëhi uanugoromo va'oromo gëvade mu ariböviohu'o atovarue ariböviohu'o runonëgamu vëni muraege biho'amë'ëro bëhire riravoromo

jurovoruomamu gëgorovo va'oromo jabu'o gemu mae namiromo vënoho jurovadeje.

Iesu priest bërömo hesi nunire namijamu jöe gö gö ua ga'i hijade jöhoje.

19 Èhi'amu priest bëröme Annas-ro Iesu uavadeje: Jasi ijore ijore jijiharue aribövioho rahumë höjo. Ja diehi jië'e jöho aho røjëhijanue höjo. Èjöho majehijego hejjo.

20 Majehijego hejjöamu uavadeje: Na bogo gurihiromo jöho majëhi'i ma-va'orahoro sama'e majëhinövode höjo ae aho'obëhe heruomoröhego. God rajahijarue osare osare o God-are amo bërömore è røjëhibe juvonövode höjo Jew raje aho'obëhe è gagovaruëro jië'ëro.

21 Èhu'oho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. Nasi jö heruomade aribövioho jabumë uë gënego majahiruomoi'irajo. Naehu majëhijode jöho jabumë iae gavarue höjo.

22 Èhi jövamu hejë'i evare atovarue ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro Iesu övo hitahiëro anoromo uavadeje: Hë ja rabëni priest bërömohe èhiho uavanuëjo.

23 Uavanuëjumu hegorovo uavadeje: Naehu jö sisë majahamu hejanoho huruoho majahuego no ae aho'obëhe hejarëjo. O naehu jö mae majahamu hejanoho röhu rabëni na aneganuëjo.

24 Èhi uavamu hegorovo Annas-ro Iesu tövare ö'oho bogo jiovah'e èhu'o èhi nugö'öjadeje va'oromo priest bëröme Caiaphas-are nunire namiröhego.

Peter-hu Iesu gavaje jö röhu maho subivëhade jöhoje.

25 Èhi'amu Simon Peter-ro èhi namiromo vënoho jurovadeje. Jurovamu gavorovo aëro uavareje: Na mae ja'o hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjumu uëvadeje: O na bogajo.

26 Èhi uavamu priest bërömo hesi mu vaejarue röhu ae gemu Peter-hu anoromo hia'i tariö'öjahade è a hesi agane gemuohuro Peter uavadeje: Iae na gavode höjo ijo bivare öri ari'ere ja Iesu'o gemuore namijamu. Na mae-ëjo.

27 Èhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bogajo. Bogajumu gavë'i evare kökörökoho uvadeje.

Iesu barovamu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

28 Èhi'amu Iesu Caiaphas-are nunire namijë'ëro sisonuvamu aëro hu hu'irae baeromo sa'a muebejaje a bërömo hesi osare rovareje. Rueromo röhu uvareje: Osare va'ë'oho no sisë baeromo God-hu Vörö Tugohade Söröho bogo avoho i'ëjarë uvoromo bogo osaroho va'i ma-ojanore rivareje.

29 Ojanore rivavamu Pilate-ro hörö rueromo uëvadeje: Ave ia hesi sisëho rabe jiamu baeromo rovarije höjo.

30 Baeromo rovarije höjumu uëvareje: Èiäho bogo mu sisë vaejaje aho jio'ibejajo no bogo barueromo jasi öriroho bojami'ibejarëjo.

31 Bogo bojami'ibejarëjumu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo court vaeromo jemesi jögoroho atoromo hesi muoho mevo garëjo mae o sisë jiego. Èhi uëvamu Jew rajo masijohuro uavareje: Iae èhi höjo röhu aehu mu sisë vaejarohuni noehu uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogöhöjo.

³² Uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohö uavare hesi bëhoho God-ro nimadeje Iesu korosire anego guomoröhe jöho Iesuhu mamile jövadëhi ëhi jioröhego. Ëhuni uavareje: Ëhi jië'e darugoho bogojavuajëjo.

³³ Bogojavuajëjumu Pilate-ro hesi osa börömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo Iesuni uvoromo rovamu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömo javajëjo.

³⁴ Börömo javajëjumu Iesuro uavadeje: Na jasi ëma uehorovoromo uevanuëjo. O na ae göëro nasi jöho uavë'ëro uevanuëjo.

³⁵ Uevanuëjumu Pilate-ro uavadeje: Asë'e na bogo Jew rajehu jevajëjo. Jasi sa'a rajohu'o jasi priest masijohu'o ëho jaburo baejavoromo ro nasi övore bojemare höjo. Ja diehi'amu baejavo rovare höjo.

³⁶ Rovare höjumu uavadeje: Ave sa'are masije riravarue aribövi jabesi muoho gö jio'i naehu börömo namijaje muoho gö höjo. Nasi muoho sa'are jiaje mue gemuoho jio'ibejajo nasi mu ariböviohuro muorovoromo ahëvo'ibejarëjo ëhuro Jew rajohuro bogo guduamevoröhego. Röhu bogo ëhioho höjo. Naehu börömo namijaje muoho bogo ave sa'are vaejarue mue gemuoho höjo.

³⁷ Ëhi uavamu Pilate-ro uavadeje: Ëhi jië'o ho na ja böröme namiromo ae muebejvanue ae javajëjo. Javajëjumu Iesuro uavadeje: Naehu börömo namijajoho jero jasi jövanuëjo. Röhu na sa'are ruvebijamu rahevade hesi bëhoho jö mahuremu majëhi'irodëro ruvebijamu rahevade höjo. Ae rahu jö mahuremu nimiruoho nasi jöe ejeharue höjo.

³⁸ Ejeharue höjumu Pilate-ro uavadeje: Röhu jö ma hesi bëhoho diehi höjo.

Iesu anego guomoröhego Pilate-hu majëhijade jöhoje.

Jö ma hesi bëhoho diehi hö uaromo amonö röhu maho hörö va'oromo Jew rajoho uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo.

³⁹ Röhu ave söro majaho rovego evare naro savoji ojoho jiovoromo jemëni ae gemu nugö'öjöhego hu mae va'aje höjo jemesi muoho ëhi gemu jioje rovë'ego. Ëhi jië'o ho na jemë nëgajëjo naro Jew rajo jemesi börömo ho jiovo nugö'öjöhego mae va'ojöro.

⁴⁰ Ëhi uëvamu hegorovo jö'e dadovoromo uvoruomadeje: Bogo ë iahajo. A'i Barabbas-ajo. Ëhi uvoruomadeje. Jaburo Barabbas jiovahego va'ojöro nimareje röhu hu vajiohu'e anano'e ae jiadeje.

19

¹ Iae Pilate-ro uëvamu muorovo ariböviohuro Iesu bava'oromo hisuebi-jareje.

² Hisuebiromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avo-haho'i bibë'e ijo hisuoho ujuoho huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amarue ëhi jië'e niögoho ba'amahoromo

³ ro sivoromo ua'i arijareje: Jew rajo a börömo ho vaevë'e hijanuëjo. Ëhi uaromo övo hitahiëro ano'i arijareje.

⁴ Ëhi'amu gagorovo Pilate-ro osare jioromo röhu maho hörö rueromo ë gagovare aribövioho uëvadeje: Jöe hehëjo. Naro ë iaho hu'irae barue'ie'ajëjo jemëro garomo uvo'irarijeko: I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo.

⁵ Ĕhi uėvamu gav'eli Iesuro bib'e bosōho simanore didi'ėte kavu'e niōgoho ba'am'e hu'o hōrōjadeje. Hōrōjamu gagorovo Pilate-ro uėvadeje: Gahėjo. Ĕiaho aviae hōjo.

⁶ Iesu ganugoromo priest masijohuro God-are osa atovarue aribōviahuro uvoruomadeje: Korosiro anego guomajo. Korosiro anego guomajo. Guomajamu Pilate-ro uėvadeje: Jemėro jemesi bava'oromo korosiro anohego guomajo. I'u bojami'irode bėhoho na bogo biroh'e jevajėjo.

⁷ Bogo biroh'e jevajėjamu rue Jew rajohuro uaruomadeje: Rōhu jōgoru bōrōmoho nosi ōrire jiajėjo. Ĕiahuro ě jōho ahoromo uōvuade hōjo: Na God-are Harihe jevajėjo. Ĕjōgoru ahadahuni ěhuni guomo'a'ajėjo.

⁸ Ĕhi uavamu hegorovo Pilate-ro urimo juhuonivadoho ě jabesi jōho hegoro evare juhuonivo avohadeje.

⁹ Juhuonivo avohoromo Iesu hu'irae baeromo rue osa bōrōmore vuonorō'o va'oromo uavadeje: Ja dinō'e jioromo rovane hōjo. Rovane hōjamu Iesu bogo mana ua'i ma-jōrumoraejadeje.

¹⁰ Jōrumoraejamu Pilate-ro uavadeje: Ja diehi'oromo jōho bogo mana majehijanuėjo. Aveho uehorovėjo. Na jiovo ramō'ō'irode darugoho korosire ano taemavo'irode darugoho iae na jevajėjo.

¹¹ Jevajėjamu uavadeje: Iae ěhi hōjo rōhu God darugoho bogo bojami'ibejajo nasi ōrire mae o sisė vae'irane darugoho bogojavo'ibejajo. A'i God-ro bojamijė'ero ěhu'ero iae eni javajėjo. Ĕhi jiė'ero jasi ōvore bojamamu ja baejevane a hesi jō sisėhuro jasiroho iosiramiro mo bōvi mae hōjo.

¹² Ĕhi uavamu hegorovo Pilate-ro ōre nahadeje Iesu jiovo nugō'ō'irovo. Jiovo nugō'ō'i ōre nahamu Jew rajohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Jaehu hu jiovo nugō'ōjė'oho ěho ja bogo Rome a bōrōmo nimanue aho javo'ajėjo. Ae rahu uvė'oho: Na bōrōme namijaje ae jevajė uvė'oho ě iahuro Rome a bōrōmo hesi muoho ahaje hōjo.

¹³ Ahaje hōjamu hegoro Pilate-ro va'o Iesu hu'irae baeromo amonō ro hōrōnugoromo va'adoho munėhu ahare ōri ari'ere Hebrew huėhu huotovė'oho Gabbatha ě va'oromo jō mevarue arėto bōrōmore hijadeje.

¹⁴ Rōhu God-hu Vōrō Tugohade Sōrō irōhe majaho nėrėhi jio'i rōhu evaroho majae ririre jio'iro ě'adeje. Evare majare Pilate-ro arėto bōrōmore hiromo Jew rajoho uėvadeje: Jemesi a bōrōmoho gahėjo.

¹⁵ Gahėjamu hejė'i rue aribōviahuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Anėjo. Anėjo. Korosiro anego guomajo. Pilate-ro uėvadeje: Na na jemesi bōrōmoho korosiroho ano'ejōjo. Ano'ejōjamu priest masijohuro uaruomadeje: Rome a bōrōmoho ěhemu nosi bōrōmoho jiajėjo. Ae gō bogohōjo.

¹⁶ Ae gō bogohōjamu Pilate-ro ě aribōvioho ejėhoromo muorovo a jabesi ōvore Iesu bojėmadeje jaburo bava'oromo korosire anego guomojōro. Bojėmamu Iesu baeruomadeje.

Iesu korosire ano taemare jōhoje.

¹⁷ Iesu baeruomamu huro korosioho banigojiomoromo dejore bamoromo baeromo va'adoho ajio ě'o ihe Simano Gijo Va'ėne Ĕ'oho Hebrew huėhu huotovė'oho Golgotha ě ajio suovorareje.

¹⁸ Suorovonugoromo ě dirō'ore korosire ano taemareje. Rōhu ae niō'i jabu'o ano taemėvareje u'emu ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a gōho ruėhi amo'i gōho viėhi amo'irōhėro.

19 Ĕhi'o'i rōhu urimo Pilate-ro Iesuare jōho jajivoromo ae bojēmijadeje bava'oromo Iesuare simano namore korosire ano taemego aēro garuomorōhego. Jōho jajivoromo ēhi uvē'e jiadeje: Iesu Nazareth raje Jew rajo jabesi a bōrōmoho hōjo.

20 Ĕjōho Jew raje ae aho'obēhe adahoruomadeje Iesuhu korosire iromadoho amo bōrōmo bēhiro jiē'ero. Ĕjōho Hebrew jōero Rome jōero Greece jōero jajivo'amē'e jiadeje.

21 Jajivē'e jiamu gagorovo Jew rajo priest masijohuro va'oromo Pilate uavareje: Nadi ēhioho jajivoromo uvo'ibejanējo: Jew rajo jabesi a bōrōmoho hōjo. A'i jajivoromo uvonējo: Ave iahuro hesi ēma uvade hōjo: Na Jew rajo jabesi bōrōmoho jevajējo.

22 Bōrōmoho jevajējamu Pilate-ro uēvadeje: Bogajo. Na jajivodoho hesi ēhi jiemu jio'a'ajējo.

23 Ĕhi'amu muorovo aribōviohuro Iesu korosire ano taemonugoromo hesi niōgoho adovoromo muorovo ae ēhi niō'i ēhi niō'i jiē'ero gemu gemu ujuohareje. Rōhu hesi niōgu ēgobōvioho ēhu'o baejareje. Baeromo gavareje bogo niōgu gōho gōho gemuoroho bimuvoromo sigohijē'e jio'i ma-bōrōme gemu jiamu gagorovo

24 uarovareje: Ĕ'ego no niōgoho bogo arororomo gemu gemu bae'irōgoro a'i ajajovoromo gavarējo raro baejego. Jabuhu ēhi ē'are hesi bēhoho mami'e God-are surire jajivoromo uvē'eje: Nasi uho giva'oho adovoromo ujuohare hōjo.

Nasi niōgoho ajajovoromo ae gemuēro baejade hōjo. Surire jajivadēhi ē muorovo aribōviohuro ēhi ē'areje.

25 Ĕhi'amu Iesuare vēmoho o vemu hesi ōho o Mary Clopas-are vaboroho o Mary Magdalene ēho jaburo korosi bēhire riravareje.

26 Riravamu gagorovo Iesuro gavadeje aruēre hesi vēmohu'o hesi ijoraje huhu dē vōvōbajo'e aho'o rajahijajoho jahu niō'iro rirarovamu. Rirarovamu gēgorovo vēmoho uavadeje: Mamajo. Ave iahuro harihēro muebejavanovo'ajē ua'i

27 ijorajoho uavadeje: Ave magonahoho vēmuno'e muebenējo. Ĕhi uavē'ero rue ahuro magonahoho hu'irae bava'amu hesi osare hijadeje.

Iesu guomade jōhoje.

28 Ĕhi ē'l'ero Iesuro garomo uvadeje: God-hu nimade muoho mami'e barējē'e hōjo. Mami'e barējē'e hōromo diehi ē'irōhego God-are surire jō jajivadēhi ēhi ē'i nimamu uvadeje: Na jove i'i negajējo.

29 Jove i'i negajējamu ramaho roriae jiadeje. Nioga'i'e wine jovēro ē ramaho irijiom'e jiadeje. Ĕhi jiamu aēro u'uhē'e inōmoho jovore ba'amonugoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohonugoromo nigemoromo hireo bamahadeje.

30 Bamahamu jovoho sunuohonugoromo uvadeje: Iae barējajējo. Ĕhi uvoromo simanoho uruhoromo aru'ahoho nugō'ōnugoromo guomadeje.

Muorovo aehu Iesuare ionire bijehu bijiohade jōhoje.

31 Guomamu majaho Friday jiē'ero Jew rajohuro uavareje: Nērōho nuho majae sōrō maja bōrōmoho jio'iē'ego ēhuni vuovē'e sinehu korosire nuho majare rae'amo'irōhoho no bijōnaguajēromo iae va'areje. Va'oromo Pilate uavareje: Uēvego korosire rae'amaje aribōvioho aēro va'o hōroho

aho'amëhego vuovëvo'irajo. Vuovëvego evare korosire jiajoho ujuoho ruvebi'irarëjo.

³² Ruvebi'irarëjumu Pilate-ro ejëhamu muorovo ariböviohuro va'oromo va'lo Iesu'o gemu mae ano taemare a gö hesi hörohu'o gö hesi hörohu'o ahëhoromo

³³ Iesuaro va'oromo gavare mami'e guomë'e jiamu gagorovo höroho bogo ahahareje.

³⁴ Bogo ahaho'irögoro muorovo ae gemuëro bijohuro Iesuare ionire bijiohamu gavë'i kö'o jovo'lo rovadeje.

³⁵ Kö'o jovo'lo rovamu gavade ahuro majahuijë'eje jemëro heromo mae uehorovo'irarijego. Hesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae maeje. Huro mae garomo uvajeje: Naehu majëhijode jöho iae mae höjo.

³⁶ Röhu Iesuare höru bogo ahahare hesi bëhoho mami'e diehi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi jioröhego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Hesi jio'ahe gemu vadu'o ho bogo ahö'øjaho'aruëjo.

³⁷ O Iesuare ionire bijiohade hesi bëhoho mami'e God-are surire jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje: Bijëro bijiohoromo ë aho nunëro garuomo'ajëjo. Diehi ë'iröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi bijiohadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

³⁸ Ëhi'amu Joseph Arimathea amo rajohuro rovadeje. Joseph hu Iesuare ijore ijore juvaje ae jiadeje. Röhu Jew rajo a masijoho juhuonëmiromomo bogo huruoho majëhi'i ma-saginiëri Iesu uehorovobe juvadeje. Ëhuro rueromo Pilate uavadeje: Uevego na va'oromo Iesuare sinoho bava'iröjo. Bava'iröjumu Pilate-ro ejahamu Iesuare sinoho bae'i va'adeje.

³⁹ Röhu Nicodemus-ro hu'o gemu mae va'adeje. Nicodemus hu urimë'i vahi'e Iesu ga'i rovade aho jiadeje. Hu'o hesi ariböviohu'o ridi'e osoho ujuohoromo Joseph'o va'areje. Ësoho ridi'e ije niö'i jabesi siva buaroharoho ë hesi i'uo ho 40 kilo rabu'e ëhi jiadeje.

⁴⁰ Ësoho ujuoho va'oromo Iesuare sinoho baeromo Jew rajehu sino guavo'i ë'aruëhi Joseph'o Nicodemus'o ëhi niögohu'o ridi'e osohu'o ujuohoromo ëhuro sinoho avohahoromo numareje.

⁴¹ Röhu Iesu korosire anare ë hesi bëhoho mue jiadeje. Ëmure munë gage gemu bogo aho bamë'e ëma uno'e jië'e jiadeje.

⁴² Uno'e jië'ëro Iesuare sinoho numonugoromo uvareje: Nëröho Jew rajo nosi nuho majae jio'a'ajëromomo munë gagoho bëhiro jië'ëro ë dunemu bamareje.

20

Iesu i'ovoromo ri'öjë'ëro hesi sino bamariroho bogojiade jöhoje.

¹ Iae hura börömomomo bogo ajivë'e i'o ma-sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene-ro Iesu bamarire va'adeje. Va'i gavadeje ojo tugohare munëho rori'o bava'ë'e jiamu.

² Bava'ë'e jiamu gavë'i ë magonahohuro tutuvoromo va'adoho Simon Peter'o ijoraje Iesuhu dë vövöbajo'e aho'lo rajahinövade ë ahu'o uëvadeje: Badare sinoho munë gagoroho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho no dadivavuajëjo.

³ Dadivavuajëjumu gagorovo Peter'o Iesuare ijorajo göhu'o ri'öromomo Iesu bamarire va'areje.

4 Jaburo niö'iro tutuvo va'oromo ijorajo göhuro Peter iosiramiromo munë bēhire urimo rovadeje.

5 Urimo rueromo hohitohoromo sino numo'amare niögoho ga'amadeje. Ga'i munë gagoroho bogo rumo va'adeje.

6 Bogo rumo va'amu Simon Peter-ro ijore rovadoho ro munë gagore va'adeje. Va'oromo gavadeje sino numo'amare niögoho momorö'ö'i

7 Iesuare simano numare niögoho hesi hahagu huhohē'e raromamu.

8 Ēhi gavamu gavē'i urimo rovade Iesuare ijorajo göhuro hu'o rumo va'oromo nunēro garomo mae uehorovadeje.

9 Jaburo niö'iro Iesuhu guomoromo ri'ö'iröhe God-are surire jajivare jöho bogo uehorovareje.

10 Bogo uehorovē'ero Iesuare ijoraje niö'iro sionēro jabesirero va'areje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovamu gavade jöhoje.

11 Iesuare ijoraje niö'iro va'irögoro Mary-ro sino bamare ojo bēhire namiromo nivadeje. Nivoromo hohitohoromo sino bamarire uherihadeje.

12 Uheriho'i gavadeje anerae niö'i ajivē'e niögoho io'amē'e Iesuare sino bamare sionore göho simano bamarinö hi'i göho hörü bamarinö hijamu.

13 Ēhi gēvamu gagorovo rue aneraho jaburo uavareje: Ma'inoho ja rabēni nivanuējo. Ja rabēni nivanuējamu rue magonahohuro uēvadeje: Aēro nasi Badae sinoho bava'ē'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho na bogo gagoro ēhuni nivajējo.

14 Ēhuni nivajēromo huotorovo'i gavade Iesu namijamu gagorovo uvadeje: Nani hesi ae gö höjo.

15 Hesi ae gö höjamu Iesuro uavadeje: Ma'inoho ja rabēni nivanuējo. Ja rahuo nahanuējo. Ja rahuo nahanuējamu magonahohuro uvadeje: Nani ave mu muebejaje aho höromo uavadeje: Jero sinoho bava'ē'e javego röjehego na va'o baejōjo.

16 Baejōjamu ruehuro uavadeje: Mary-ajo. Mary-ajamu magonahohuro huotorovoromo Hebrew jöero uavadeje: Raboniajo. Rabonia uavade hesi bēhoho uaromo ē'adeje: Tisajo.

17 Rabonia uavamu uavadeje: Nasi Vavu hesi öriroho bogo ajiomē'e jevaje ma'eneganuoho vuonugējo. Vuonugo'i va'oromo nasi ö ömo'ömoho uēnējo: Nörö God-are örire ajiomo'iē'ajējo. God hu nöruare Vavue jioromo jemesi Vavue höjo. Hu nöruare God jioromo jemesi God höjo.

18 Ēhi uavamu Mary Magdalene-ro va'oromo Iesuare ijorajo ömo'ömoho uēvadeje: Na Bada gavē'e jevajējo. Gavamu huro jöho ēhi ēhi majehade höjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

19 Evare majare hura börömore vahiromamu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro Jew rajo a masijoho juhuonēmiromo osare gagovoromo ojoho tugoho titimē'ero ē raromareje. Raromamu gavē'i Iesuro jabesi ririre ēma ro namiromo uēvadeje: Huē mae raromohējo.

20 Huē mae raromohē'i hesi övohu'o ionohu'o röjēhijadeje. Röjēhijamu gagorovo uvareje: Iae Bada hö uvoromo nimorohareje.

21 Nimorohamu röhu maho uēvadeje: Huē mae raromohējo. Nasi Vavuehu na remö'öjamu sa'are rovdēhi ēhi naro jemē rēmö'öjajējo jemēro va'oromo nasi muoho vaebe jijihö'irarijējo.

22 Ēhi uēnugoromo nu öge ahodēgoromo uēvadeje: God-are Aru'ahoho baerējo.

²³ Jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho uehorovoromo vuonugajë uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho uehorovoromo ma-ioro'ioemu vuonug'ajëjo. O jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho majae ëhi uehorovaje hö uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho majae ëhi uehorovo'ajëjo.

Iesuhu Thomas-are nunire rovamu gavade jöhoje.

²⁴ Ëhi'amu ijoraje ae gemu bogojiël'ëro Iesu rovajoho bogo gavadeje. Ëijorajo hesi ihoho Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Ahoje.

²⁵ Thomas Iesu bogo gavë'ego Iesuare ijorajo ioro'iorohuro Thomas uavareje: No Bada gavë'e javuajëjo. Bada gavë'e javuajëjamu uëvadeje: Hesi övore vio'uehu ano taemo'amare sionoho naehu bogo garomo nasi övo namehu bogo rëhë'oho o hesi ion'i'ahore bijehu bijiohadire nasi övo bogo nug'öjé'oho ëhuro bogo ma uehorovoromo bogo uvo'ejôjo: Iesu ri'öjê'e höjo.

²⁶ Röhu urimo Iesuhu jabesi nunire rovadoho hurae gemu barëjamu hesi ijorajoho jaburo röhu maho osare raromareje. Raromamu Thomas-ro jabu'o hijadeje. Ojoho tugoho titimoromo osare raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromohëjo.

²⁷ Ëhi uënugoromo Thomas uavadeje: Jasi övo namoho barueromo ave nasi övoho gavehëjo. Jasi övoho barueromo nasi ion'i'ahoro nug'ö gavëjo. Ëhi'oromo naehu ri'öjode jöho mae o sarere hö uvanuoho vuonugo'i ma-avoho uehorovonëjo.

²⁸ Avoho uehorovonëjamu Thomas-ro uavadeje: Nasi Bada nasi God ja javajëjo.

²⁹ Nasi God ja javajëjamu Iesuro uavadeje: Jero na gevë'ëro ëhu'ëro mae uehorovanuëjo. Röhu bogo gevë'e ëma mae uehorovë'oho ëhi jië'e aribövioho huë mae bae'a'aruëjo.

Ave surire jö jajivade hesi bëhoho ëhi jiaje jöhoje.

³⁰ Iae Iesuhu bëhi'e mu masije aho'o hesi ijore ijore jijiharue aribövi jabesi nunire vae'amadoho ave suriroho ë jöho bogo jajivo'amë'eje.

³¹ Ëhi jie röhu naehu ave jö jajivobe rovode hesi bëhoho jemëro adahoromo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Iesu hu böröme namiromo ajamuae aho höjo. Hu God-are Harihe höjo. Ëjöhö uehorovoromo hesi darugoho baeromo ëhuro i'ovoromo maro raromo'irarijego ëhuni jajivë'e jeve.

21

Iesuhu hesi ijoraje 7 jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

¹ Ëhi'amu ijönö röhu maho Iesuro hesi ijorajo jabesi nunire rovadeje. Evare majaroho Tiberias e'u riröre ë rovadeje. Rueromo huhu ë'ade jöho na jajivo'ië'e.

² Iae Simon Peter o Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho o Nathanael Galilee sa'a raje Cana amo rajoho o Zebedee-are harihe niö'i o ijoraje gö'o niö'i ëho jaburo gemuore gagovoromo raromareje.

³ Raromoromo Simon Peter-ro ri'öromo a ioro'ioroho uëvadeje: Na visu maje va'ië'ajëjo. Va'ië'ajëjamu jaburo uavareje: No'o ö'ië'aruëjo. Ö'ië'aruëromo va'oromo boat gagore ajiomoromo jovo döre va'oromo vahi bövie visuëni viöe jovore ba'amoromo io gabe jijihoromo visuoho bogo birohë'e gavareje sisonuvamu.

⁴ Sisonuvamu gavë'i gavare arue Iesu jovo riröre namijamu gagorovo jaburo hu garomo uvareje: Nani hesi ae gö höjo.

⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro jabumë gëromö uvëvadeje: Aganomë na jemë visuoho suovë'e jëvajëjo. Suovë'e jëvajëjamu rueho jaburo uvareje: Visuoho no bogo suovë'e javuajëjo.

⁶ Bogo suovë'e javuajëjamu uvëvadeje: Boat-re viöho ioromo övo manö ba'amohëjo visue suovo'irarije. Ëhi uëvamu viöho ba'amoromo gavareje visue aho'obëhe ro abuejë'ëro viö barojomo'iröhoho bogo eni jëvamu.

⁷ Bogo eni jëvamu gagorovo Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijo-rajohuro Peter uavadeje: Iae Bada höjo. Bada höjamu hegorovo Peter-ro döre ba'amaje niögoho mami'e jijövë'ëro röhu maho ba'amoromo avoho ruohoromo jovore jörö'öromo Iesu biroho'i va'adeje.

⁸ Peter-ro jovore jörö'öromo va'irögoro ijorajo ioro'iorohuro boat gagore raromoromo viöre visuoho ioninö jagu baeromo rovareje jovo riröho bogo ëgoho jio'i ma-90 metre rabu'e ëhi jië'ëro.

⁹ Rueromo sa'are ravo'amoromo gavareje vëni muraege biho'amë'ëro visuoho ë mue'i ioho ë bëhire momorö'öjamu.

¹⁰ Ëhi'amu Iesuro uëvadeje: Avevejö'e suovarije visuoho gö ujuoho ruehëjo.

¹¹ Ujuoho ruehëjamu Simon Peter-ro va'oromo boat-re ajiomoromo viöho sa'are jagu barovadeje. Röhu viöre visu masijoho aho'obëhe 153 jië'ëro ëhuro irijiomë'e jiadeje. Visuoho aho'obëhe jiadeje röhu viöho bogo dadorovadeje.

¹² Viöho barovamu Iesuro uëvadeje: Ro ie ihëjo. Ro ie ihëjamu rue ijorajoho jabu bogo birivoromo uavareje: Ja rahuo javajëjo. Jabumë iae garomo uvareje: Iae hu Bada höjo.

¹³ Ëhi'amu Iesuro rueromo ioho ujuoho i'imëmiromo visuohu'o ëhi gemuoho ë'adeje.

¹⁴ Urimë'i Iesuro guomoromo ri'önugoromo urimo vae niö'i hesi ijorajo jabesi nunire rovadoho evare majare röhu maho jabesi nunire rueromo iohu'o visuohu'o ëhi suvuorëmijadeje.

Iesuhu Peter'o jö jövade jöhoje.

¹⁵ Suvuorëmiromo ue'ahamu gagorovo Iesuro Simon Peter uavadeje: Simon John-are harihoho na jero ave aribövioho iosirëmiromo na rajehi avohanue höjo. Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'o ho jero nasi sheep harihoho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo.

¹⁶ Da'uomo'amo'ira uanugoromo röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Rajehijanue höjamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'o ho jero nasi sheep-oho muebejehonövonëjo.

¹⁷ Muebejehonë uaromo urimo vae niö'i uavadoho röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Vae niö'i gemu ë jöe gemuoho ëhi ua'i hijamu hegorovo Peter vavaenimadeje. Vavaenimoromo uavadeje: Bada jero bövioho bise'oho gevanue höjo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'o ho jero nasi sheep-oho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo.

¹⁸ Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Urimo ja a i'o javadevare evare jasi arijo'ëro niögoho ruoho titimoromo dinö'e juvo'i nagadire ëma juvonöwane

höjo. Röhu ijonö ja mavojirae'irane majare evare jero jasi öve niö'i ahorire vae'iramu ae göero jasi övoho muoho titimëvoromo ja ë dirö'ore va'ë'oho bijönagajire ë baejavo va'a'ajëjo.

¹⁹ Ëhi uavade hesi bëhoho hu Peter røjahiromo ë'adeje huro heromo uvoröhego: Aëro ëhi ëhi'oromo na anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Amo Iesuro ë jöho uanugoromo Peter uavadeje: Nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöhoje.

²⁰ Juvonövonëjamu Peter-ro huotorovo'i gavade Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajoho ijore rovamu. Urimë'i ë ahuro Iesuare bëhire ie iromo va'o hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja bijönagarue a jabesi övore bojami'iröhe aho rahuo höjo. Ëhi ua gavade ae gemuohuro rovamu Peter-ro huotorovoromo gavadeje.

²¹ Garomo uavadeje: Bada ave iaho diehi jio'a'ajëjo.

²² Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Hesi jöho ëho bogo jasi muehu höjo. Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Jero nasi ijoro juvonövonëjo.

²³ Ëhi jövë'ëro Iesuhu Peter ëhi majahijade jöho Iesuare aribövioho jaburo jabesi ëma vaerovemu vaerovoromo uvoruomadeje: Ëjö hesi bëhoho ë iaho bogo guomo'i ma-hiemu hi'iröhe jöho höjo. Ëhi uvoruomadeje röhu Iesuro Peter bogo uavadeje: Iaho bogo guomo'a'ajë ual'i al'i uavadeje: Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Iesuro dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöho ëhi jövadeje.

²⁴ Röhu ë adaharije mu hesi jöho ë ijoraje gemuohuro garomo hejë'ëro no majahuijajeje. Röhu ë jöho huro surire jajivë'eje. Noro garomo uvarueje: Hu iae jö mae majahuijaje höjo.

²⁵ Röhu ë mu jö jajivadoho Iesu bogo ë muohemuoho vae'i mue aho'obëhe vae'amadeje. Röhu na uehorovoromo uve: Iesuhu vaejade muoho aho'obëhe aëro mue gemu gemu surire jajivo'amo va'o barë'ibejajo suri bahi'iröhe röhoho sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho nani bogo eni jio'ibejajo. Ahia mino'e.

ACTS

God-hu hesi Aru'aho mēmi'irōhēni mae uēvade jō Iesuhu jōvade jōhoje.

¹⁻² O asē'e Theophilus ave jōho naro jajivo'i'ē'e. Urimē'i Iesuhu mue rabe rabe vaejade jōho naro jajivo barējamu ja adahaneje. Huro muoho aevo'i vaenugoromo mue vaebe jōe rōjēhibe ēhi'obe ruejuvo God-ro uavamu ō'idōre ajiomadeje. Urimore jōho na ēhi jajivodeje. Rōhu Iesuro ō'idōre ajiomo'irōgoro God-are Aru'aho hesi darugohuro jōgoroho apostle ōmo'ōmoho bojēmijadeje jabumē mami'e hesi baejēv'ēro.

³ Guomoromo ri'ōjē'ēro majae aho'obēhe 40 hesi uhure jabesi nunire rueromo hesi arijo'arije rōjahirovo'i hinōvadeje. Rōjahirovamu jaburo garomo uvareje: Iae hijajējo. Huro jabesi nunire rueromo God-hu bōrōme namiromo muebejavuaje ē hesi jōho majēhi'ego henōvareje.

⁴ Hejamu huro jabu'o hiromo uēvadeje: Naro mami'e uēvode hōjo: Vavuohuro suvuoroho mēmi'ajējo. Ēhuni Jerusalem va'irarijoho nadi nugo va'i ē amoremu raromoromo ē suvuoroho mueberējo.

⁵ Suvuoro hesi bēhoho ēhi hōjo. Urimē'i John jōv'ero bapataeto vaejēvade hōjo. Bogo majae ēgoho baebe va'ē'iro God-ro hesi Aru'ahoho mēmiromo ēhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejēvo'ajējo.

Iesuhu ō'idōre ajiomade jōhoje.

⁶ Ēhi'amu iae apostle ōmo'ōmohuro Iesu'o gemuore jioruomē'ero uavareje: Bada na ja avevejō'e ajamui'iramu Israel rajoho nomēro urimo ē'arēhi ēhi masije riravoromo sa'a ioro'ioroho muebejēvo'ejarejo o bogajo.

⁷ O bogajamu uēvadeje: Ēhi jiē'e muoho bōvioho bise'oho divare majare jio'amorōhoho hesi Vavuohuro bamē'ero ēhu'ero bogo ga'a'arujējo.

⁸ Iae ēhi hōjo rōhu God-are Aru'ahohuro jemesirire ruvebi'iramu darugoho bae'a'arujējo. Baenugoromo naehu diehi diehi ē'amu gavarije jōho ē jōho Jerusalem amore majēhibe Judea sa'ae bōvioho majēhibe Samaria sa'ae bōvioho majēhibe sa'ae gō gō majēhibe jijiho barē'arujējo.

⁹ Ēhi uēvamu hegoro gavareje hu ō'idōre ajiomamu God-ro uavē'ero. Ajiomamu suēro riogivē'ero hu bogo gavareje.

¹⁰ Rōhu ajiomamu bogo gavē'e ō'idōho ēma ērimahamu gavē'i ae niō'i ajivē'e niōgu io'amē'oho jaburo ma-majioho rueromo bēhire rirarovareje.

¹¹ Rirarovoromo uēvareje: Asē'e Galilee rajomē jemē rabēni riravoromo ō'idōho ērimaharujējo. Ēaho Iesu jemesirire jioromo ō'idōre ajiomē'ero sionēro ruvebi'ajējo. Sue uhure ajiomamu gavarijēhi ēhi rue'a'ajējo.

Judas-are siono baeromo apostle jiorōhe a baejare jōhoje.

¹² Ēhi majēhijamu hegorovo apostle ōmo'ōmohuro Olives Dahorure jioromo ōri dunonō 1 kilometre rabu'e vuonorō'ō va'oromo abo Jerusalem va'oro surovareje.

¹³ Suorovonugoromo va'oromo urimo raromonōvare dōre osa gagore ē ioijiomareje. Ēapostle jabesi ihoho Peter John James Andrew Philip Thomas Bartholomew Matthew o Alphaeus-are harihe James o Simon. Rōhu Simon hu Jew rajehu jabesi muebērovo'i nimade aho jiadeje. O apostle gō James-are harihe Judas jiadeje. Apostle jabesi ihoho ēhi jio'amadeje.

14 Ēaribövioho aho'obēhe ē iojomoromo Iesuare ö ömo'ömoho hesi vēme Mary magonaho ioro'ioroho ē ariböviohu'o gemu mae raromoromo God-are örire jöe ato'i arinövareje.

15 Ēhi'oromo majae vemino'e barėjamu evare Iesu mae uehorovarue aribövioho 120 rabu'e ēho jaburo gemuore gagovorov'ēro Peter-ro ri'öromu uēvadeje:

16 Ö mueno'ohumē Judas-hu ē'ade jöho God-are surire jajivarēhi öre gö bogojiē'ero iae ēhi jiade höjo. Urimē'i God-are Aru'ahohuro David uavamu Judas-hu majae ijönö vaeröhe jöho jajivade höjo. Judas hu aehu Iesu guduamojoro öri röjēhijade ae jiade höjo.

17 Hu no'o gemu mae hi juvonövade höjo. Huro no'o bimuvoromo mue gemu vaeröhego ēhuni Iesuoro hu baejade höjo.

18 Peter-ro ēhi jövadeje röhu hesi jö bēhohe Judas-hu mu sisē vaeromo ujuohade ē ijo bajohuro ēhuro sa'aho imadeje. Imoromo ē sa'are beruvebiromu dēho tögömamu dē hötöre suoro suoro baeromo guomadeje.

19 Guomamu ē jöho Jerusalem raje ae aho'obēhe jaburo henugoromo ē sa'aho jabesi jöero Akeldama jumuvareje. Akeldama huotov'e hesi bēhoho Kö Rov'e Sa'ahoje.

20 Amo Peter-ro Judas-are jö vituoho majēhiromu uēvadeje: David-ro Judas-are jöho Psalms surire jajivoromo uv'e höjo:

Hesi amoho a rumo'e jioröhe höjo.

Nadi a göho ēho hi'irajo.

O jö göho uv'e höjo: Ae göero hesi sionoho baeromo mue bae'a'ajējo.

21-22 Ēhi uv'ēgo na negajējo ae gemuero Judas-are sionoho baeromo no'o gemu mae juvoromo Bada Iesu ri'öjē'ero hijamu nunehu gavade jöho ae majēhinövoröhego. Na negajējo Iesuhu no'o hibe juvo'ego John-hu bapataeto mu vaejamu aevo'i no'o hibe ruejuvo Iesu ö'idöre ajiomamu ēhi hiemu hibe rovade ēhi jiē'e ae jio'iröhego.

23 Peter-ro ēhi uēvamu hegoroovo rueho jaburo ae niö'i jabesi ihoho uvareje Judas-are sionoho baeröhego. A gö hesi ihoho Joseph jiadeje. Ēa hesi iho göho Barsabbas jio'i iho göho Justus jiadeje. Hesi ihoho niö'i gemu jiadeje. O a gö hesi ihoho Matthias jiadeje.

24 Ēae niö'i jabesi ihoho uvonugoromo God-are örire ēninamiromu uavareje: Bada ae aho'obēhe nosi dē vövöbajo'oho jero gövuanue höjo. Ēhuni ae niö'i röhu di aho gemu nimanuoho jero röjahujego no bae'irarējo

25 ēhuro hu Judas-are sionoho baeromo apostle muoho vae'iröhe höjo. Ēhesi bēhoho urimē'i Judas apostle jiē'ero röhu muoho vuonugo'i guomoromo hesi röho sisere va'ade höjo.

26 God ēhi uanugoromo munē inine ömēvonugoromo ē ae niö'i jabesi ihoho ē munē jabesi döre jajivoromo hevö gagore ba'amoromo hijiohijio-vareje ga'iro di aho bae'iröhohe jiego. Hijiohijiovoromo gavareje bae'iröhe aho Matthias jiamu gagorovo uavareje huro Iesuare apostle 11-ho jabu'o gemuore juvonövoröhego.

2

God-are Aru'ahehu ruvebijade jöhoje.

1 Ēhi'amu Pentecost majaho rovamu Keriso mae uehorovarue ariböviohuro aho'obēhe osae gemuore raromoruomadeje.

² Raromoromo ma-majioho hejareje buru börömonö'e ö'idöre jioromo ruvebiromo jabuhu raromarue osaho aho'o huosihuosihavamu.

³ Huosihavamu hejë'i gavareje vëni hödu va'ëne bitaroho rumorovoromo ae gemu gemu jabesi simano döre jiorovamu.

⁴ Jiorovamu gagoromo God-are Aru'ahohuro ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'ere abueromo rarovadeje. Rarovoromo bitaroho ajëmijamu aevoromo huë göëro göëro jöe vaerovobe va'areje.

⁵ Röhu Jew rajo ae göëro göëro Jerusalem amore ë raromoruomadeje God mae uehorovaruëro jië'ëro sa'ae göre göre jioromo rueruomë'ëro.

⁶ Jerusalem raromoromo hejare Iesuare ariböviohuro atavavamu hegorovo ae aho'obëhe gemuore rueromo gagovoruumadeje. Gagovoromo ae gemu gemu hejare jaburo jabesi huë göëro göëro vaerovavamu hegorovo hire görö'öjévadeje.

⁷ Hire görö'öjévamu ri'öromu uvoruomadeje: Jabumë bogo nosi sa'ae gemuoho jio'i Galilee rajemu jioruomajëjo.

⁸ Èhi jië'oho diehi'oromo nosi huë göëro göëro ato'ego no hejaruëjo.

⁹ No Parthia sa'a raje javuajëjo. Media raje Elam raje Mesopotamia raje Judea raje Cappadocia raje Pontus raje Asia raje

¹⁰ Phrygia raje Pamphylia raje Egypt raje javuajëjo. Cyrene amo bëhire Libya sa'a raje javuajëjo. Rome amo raje javuajëjo.

¹¹ Rome amo rajo a ioro'ioroho Jew rajo ae javuajëjo. A ioro'ioroho bogo Jew aehu javuo'i röhu Jew rajo jabesi muoho noro ijönö baejë'e javuajëjo. Crete sa'a raje javuajëjo. Arabia sa'a raje javuajëjo. No sa'ae gö gö èhi javuajëjo. Röhu no ae aho'obëhe hebe rovaruëjo God-hu mu masije gö gö ë'ade jöho ë aribövioho jaburo ae gemu gemu nosi jöëro atavavo'ego.

¹² Èhi uvoromo ae aho'o tiöromu uehore gö gö baeromo uarovareje: Diehi'ego èhioho ë'aruëjo.

¹³ A ioro'ioroho bogo èhioho uvo'i a'i ma-sivëgoromo uarovareje: Èaribövioho rihu'e jovo sisë ue'aho avohë'ëro simane huotovëho'ego ë'aruëjo.

God-are Aru'ahuhu rovamu Peter-hu Iesuare jö majëhjijade jöhoje.

¹⁴ Èhi'amu Peter-ro apostle ioro'iore 11-ho jabu'o gemu mae jië'ëro ri'öromu ae aho'obëhe ma-darugo'o uëvadeje: Jew raje Jerusalem raromaruohumë ae aho'obëhe naehu jö jövo'ie'ajoho avo'avoho hehëjo.

¹⁵ Jemëro uvarujëjo: Ave aribövioho simane sisëjëjë'ëro ë'aruëjo. Bogo èhioho höjo rabëni majae rojomanovego vörö'e jövoho aho bogo ue'ahoruomajëro jië'ëro.

¹⁶ Èhuni bogo èhioho jio'i a'i ë mu hesi bëhoho urimë'i Joel-ro ave jöho God-aro baeromo jajivoromo uvade höjo:

¹⁷ God-ro uövuavohijajo: Ijo tugoho'i majaho rue'iramu naro ave muoho vae'ejöjo.

Naro nasi Aru'ahoho jovonö'e otehëho'iramu ae magonahe aho'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu jemesi ujo ömo'ömoaho a'o magonaho'o nasi jöho hu-roho'aruëjo.

Jemesi a i'ohuro nasi muoho nia'ovoro ga'a'aruëjo.

Jemesi a mavojohuro momorö'öromu müe gemuoho ga'a'aruëjo.

¹⁸ Èho majaho rue'iramu nasi Aru'ahoho otehëho'iramu nasi mu vaejarue aho magonahoho jabu'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu nasi jöho huruoho'aruëjo.

19 Ö'idöre vörö'e muoho vae'ejöjo.

Sa'are darugo'e muoho ömo'ejöjo.

Sa'are ömo'iramu köemu jioromo vëne ravoromo u'e ajimoto'ajëjo.

20 Ö'idöre vae'iramu majaho ramoramovoromo manaeroho kö'e jio'a'ajëjo.

Badare aji'e maja börömo rueröhe ë hesi urimo ëho jio'a'ajëjo.

21 Evare ae rahu Badani uvë'o'oho maro jëvo'ajëjo.

22 Röhu Israel rajomë ave jöho hehëjo. Naro Nazareth raje Iesuare jöho majëhi'ië'ajëjo. God-ro Iesu ajamijamu bogo gavarue darugo'e muoho vae'amade höjo ëhuro jemëro tiöromo ma-sama'e uvo'irarijego: Iesu bogo ëma rue'i God-ro nugö'öjamu rovade höjo. Ëmuoho jemesirire vaej'ëro jemë'o iae gavaruje höjo.

23 Ëaho jemesi övöre rovade höjo God-ro ëhi nimoromo uvë'ëro. Jemesi övöre rovamu jemëro baeromo sisë aribövioho uëvamu korosire anare höjo. Jemesi sisë höjo.

24 Röhu vavaene baeromo guomo raromoromo God-ro hesi vavaenoho avohahamu ri'öjade höjo bogo ioro'iolemu guomoröhe ahuro jië'ëro.

25 Ëhi ri'ö'iröhe jöho urimë'i David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Naro gavode höjo Badaro na'o gemu mae juvo'i hijamu.

Huro nasi bëhire juvo'ego na bogo juhuonivo'ejöjo.

26 Ëhuro dë vövöbajo'oho sasohevaje höjo. O bitarohuro nimoröh'ëi jöe jövaje höjo.

Iae nasi sino haho'oho guomo hesi höjo. Röhu na mae hiromo muebe'ejöjo hujeji God-ro ajemi'iröhego.

27 Ëhesi bëhoho guomevo'iramu vuovoromo raromaruiroho God ja nasi aru'ahoho ëho bogo nugeho'iramu bogo ioro'iolemuoho ëho hi'a'ajëjo.

Na jasi aëro jevë'ëro ëhu'ëro jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohori-jevo'ajëjo.

28 Naehu hiemu hi'irode öroho jero röjehijë'e javajëjo.

Jero na'o gemu mae juvo'ego ëhuro na nimorohevo avoho'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhe jöho David-ro jajivade höjo.

29 Aganomë naro nosi hijo miono'e David-are jöho jemesi örire huruoho majëhi'ejöjo. David guomamu guavare höjo. Hu guavare huoho jaruvohu'o aviaë jiajëjo. Ëhuni hesi sinoho bogo sagohori'iröhe jöho hu bogo jövo'i Iesuare jöho jövade höjo.

30 Ëhesi bëhoho David-ro jö God-aro baeromo juvaje aëro jië'ëro ijönö jioröhe jöho gavade höjo. Ëhu'ëro hu garomo uvade höjo: God-ro na jöe darugo ma'e majehiromo uevë'e höjo: God naro jasi uje gemu baeromo böröme bamo'ejöjo David jaehu öri ari'e muebejanuëhi ëhi ë'iröhego.

31 God-hu Keriso böröme bamoröhe jöho David-ro gavë'ëro ëhuni Kerisohu ri'öröhe jöho jajivoromo uvade höjo:

Vuovoromo raromaruiroho God ja hesi aru'ahoho ëho bogo nugahamu bogo ioro'iolemuoho ëho hijade höjo.

Jero hu ajamamu hesi sinoho bogo sagohorijahade höjo.

32 Röhu ë aho Iesu God-ro ajamijamu ri'öromo röhu maho hijade höjo. Hijamu hesi aribövioho aho'o no iae nunëro gavë'e javuajëjo.

³³ Ri'ö hiromo God-ro böröme bamamu ajiomoromo hesi övo manö hijë'e höjo. Hiromo Vavuehu uavadëhi ëhi hesi Aru'ahoho bojamamu baeromo jovonö'e otehahuë'ëro jemë garomo hejaruje muoho nomëro vaejaruëjo.

³⁴ Röhu Iesuhu God-arire ajiomade jöho iae mae jio'ego röjëhi'ejöjo. Iesuhu ajiomadëhioho David God-ariroho bogo ëhioho ajiomade höjo. David hu bogo ajiomade höjo röhu God-are surire jajivoromo uövuade höjo: Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego ja'ö muorovarue aribövioho

³⁵ naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

Bada Iesuhu ajio God-are övo manö hi'iröhe jöho David-ro ëhi jajivade höjo.

³⁶ Ëhuni Israel aribövioho aho'obëhe jemëro ave jöho avoho hehëjo. Jemëhu korosire anarije aho Iesu ë aho God-ro böröme bamë'ëro hu Bada höjo. Böröme namiromomo ajamuijaje ae höjo.

³⁷ Peter-ro ëhi majëhijamu hegorovo ë aribövioho jaburo juhuone böröme baeromo Peter'ö apostle ioro'iorohu'ö uëvareje: Ö ömo'ömoho no diehi ë'ëjarëjo.

³⁸ Diehi'ö'ëjarëjamu Peter-ro uëvadeje: Jemë ae gemu gemu uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugo'irajo ëhuro God-ro hesi Aru'ahoho suvuore mëmëgo bae'irarije höjo.

³⁹ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho jemë'ö jemesi aboji harihu'ohu'ö mëmi'i uvade höjo. Ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada God-hu uvamu ejahë'öho hesi Aru'ahoho mëmi'i uvade höjo.

⁴⁰ Peter-ro ëhi uënuqoromo ëhi jië'e jö göho aho'obëhe majëhiromomo uëvadeje: Sisëho vuonugo'i avoho rarohego ave sisë aribövioho i'u bae'iröhoho jemë bogo ëhioho bae'irarije höjo.

⁴¹ Peter-ro ëhi majëhamu hegorovo hesi jö ejahare ariböviohuro bapataeto vaeromadeje. Vaejë'ëro ëhu'ëro evare majare ae aho'obëhe 3,000 ëhi aevoromo Iesuare aribövi ioro'iorohu'ö gemu mae jijihonövareje.

⁴² Gemu mae jijihoromo apostle jabesi jöho heromo agane vaerovoromo gemuoro ie ue'ahoromo God-are örire jöe atonövareje. Ëhi jië'e muohuremu uehorovonövareje.

Iesuare aribövioho gemuoro raromo jijihoromo aviëhi jië'e mu vaejare jöhoje.

⁴³ Ëhi'ö'ego God-ro apostle-ho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje. Vae'ego ae aho'obëhe ëho gagorovo tiöromomo uvonövareje: Ö mu mabëhe barueromomo röjahuijaruëjo.

⁴⁴ Ëhi'ö'ego Iesu mae uehorovarue aho jaburo agane gemuoho va'ëne gemuoro raromomo jijihoromo bövie bise'e bogo sivu sivuoho bae'i magemuoro bahinövareje.

⁴⁵ Jabesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e imo'amoromo ijo baje ujoohoromomo ae gö rabe rabe bogojië'öho suvuorëminövareje.

⁴⁶ Majae ëhi God-are amo börömore gagovorovonövareje. Ö osare osare gemuoro raromoromo nimoröhë'i huë baerovë'i ie ue'ahonövareje.

⁴⁷ Ue'ahoromomo God rajahiromomo a ioro'ioro jabetesiro huë mae baenövareje. Ëhi'ö'ego Badaro ae gö gö baejëvoromomo maro bamëvoromomo ekaresia gemuore bimuvëvonövadeje.

3

Peter'o John'o hörü sisë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

1 Majae sanuovamu Jew rajehu pari vaejarue majare Peter'o John'o jaburo niö'iro ruhe God-are amo börömore hörö'i ajiomareje.

2 Ajiomoromo amo börömo hesi rejo ojo bëhire rovareje. Eöjo hesi iho jumubaroho Ojo Mabëheje. Rue'i gavareje ae gemu ë hijamu mami'e hörü sisë'e ëhi rahë'e jië'ëro. Hörü sisë'ego majae ëhi hesi ariböviohuro barueromo ojo bëhire ë bamonövareje. Ojo bëhire bamo'ego ae gö gö osa börömore va'ië'iroho jaburo hu ijo baje bojamijöro ëninëminövadeje.

3 Ehi ë'ojuvo hiromo gavade Peter'o John'o jabu'o osare rova'ia'amu gëgorovo ëninëmadeje.

4 Eñinëmamu hegorovo rueho jaburo hu ërimahoromo Peter-ro uavadeje: No gövuëjo.

5 Gövuëjamu hegorovo rue ahuro uvadeje: Jaburo suvuore memi'i uevaruëromomo gëvadeje.

6 Gëvamu Peter-ro uavadeje: Ijo baje bogojevajëjo. Röhu nasi örire jevajohuro ëhuro ajami'ejöjo. Naro Nazareth amo raje Iesu Keriso-are ihore ja uavajëjo: Ri'öromomo juvëjo.

7 Ri'öromomo juvëromomo hesi övo manö ma'enoromomo nigemadeje. Nigemamu gavë'i hejade hesi

hörü hitahioho öbinajoho mae jiavamu hegorovo

8 döro majioho ri'öromomo namiromomo hesi hörëro juvadeje. Hesi hörëro juvoromomo tiöbe God rajahibe jabu'o gemu mae God-are osare va'adeje.

9 Ehi'amu ae aho'obëhe garuomadeje huro God rajahibe juvamu gagorovo

10 gavare Ojo Mabëhi hesi bëhire hiromomo ijo bajëni ëninëmaje aho jiamu garomomo tiöjëvamu uvareje: Diehi'oromomo höröho marëjë'ëro juvajëjo.

Peter-hu God-are osa börömore namiromomo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

11 Ehi uvoromomo gavare ë aho Peter'o John'o jabesi övoro jiorovoromomo jabu'o ëhi juvamu God-are amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë juvamu garomomo tiöjëvamu tutuvoromomo ë gemu va'oromomo gagovoruomadeje ga'irovo.

12 Gagovamu gëgorovo Peter-ro uëvadeje: Israel rajomë jemë ave aho garomomo rabëni tiöjarujëjo. Jemë rabëni John'o na'o ërimahuarujëjo. Bogave uvo'irarijëjo: No vörö'e aëro javuë'ëro o mu maemu vaejaruëro ëhu'ëro noro ajami'ego marëromomo juvajëjo. Bogo ëhioho höjo.

13 A'i hu marëjade hesi bëhoho aviëhi höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob nosi hjo miono'o ioro'ioro muebe'amadohuro hesi mu vaejaje aho Iesuare ihoho döro nigemahade höjo. Eäho jemëro guduamoromomo a masijo jabesi övore bojëmiarije höjo baeromomo sisë vaeröhego. Bojëmiromomo hejarije Pilate-ro uvavamu: E'ego naro Iesu jiovo nugö'ö'irö uvamu hegorovo jemëro Pilate-are nunire Iesu bijönimarije höjo.

14 Iesu hu God gemu uehorovoromomo mu maemu vaenövade höjo röhu jemëro hu bijönimoromomo Pilate uavarije höjo huro a muo'amaje aho jemëni jiovo nugö'öjëhego va'iröhego.

15 A muo'amaje aho jiovo nugö'öjëhojörö ua'i a i'ovavuaaje aho Iesu anojörö uavarije höjo. Ehi'amu guomoromomo God-ro ajamamu ri'öromomo hijamu nosi nunëro gavë'ëro ë jöho majëhijarue höjo.

16 Ēaho Iesu mae uehorovadohuro ěhuro hesi darugohuro ajamamu ave hōru sisē'e a jemē gavarujoho biriroho baejade hōjo. Ēaho Iesu mae uehorovamu ěhuro marējadoho jemē ae aho'obēhe iae gavarujējo.

17 Aganomē iae ěhi hōjo rōhu na gavajoho jemē'o jemesi a masijohu'o bēhoho bogo avoho gavē'ero Iesu anarije hōjo.

18 Rōhu jemēhu vaejarije mu sisē hesi bēhoho urimē'i God-ro jōho nugō'ōjamu jō hesiro baeromo majehinōvare aribōviohuro surire jajivoromo uōbe rueruomade hōjo: God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho vi'ehe baeromo guomo'a'ajējo. God-ro mami'e jō bamoromo uōvuadēhi ōroho ěhi avohamu Iesu guomade hōjo.

19 Ēhi jiē'e jiaje ěhuni ōri sisēre jijiharujoho vuonugo'i God-are ōroro jijihego huro jemesi sisēho mu'uvēho'irajo.

20 Ēhi ě'ē'otoho Badaro jemesi aru'ahoho biririvēho'ajējo. Biririvēhoromo Iesu nugō'ō'iramu jemēni rue'a'ajējo. Iesu bōrōme namiromo ajēmi'irōhe aho ē aho God-ro jemesi jōeni baejade hōjo.

21 Baejē'ero huro ō'idōre hijuvo hujēji God-ro sa'ae bōvie bise'e rōhu maho i'e avoho'iramu evare rue'a'ajējo. Ēhi jiē'e jōho mami gō'e nugō'ōjamu jō hesiro baeromo majehinōvare aribōvi mahuro surire jajivobevare hōjo.

22 Iesuare jōho Moses-ro God-are surire jajivoromo uōvuade hōjo: Jemesi a bōvie God-hu na remō'ōjamu rovodēhi huro jō hesiro baeromo majēhi'irōhe a gōhu'o ěhi nugō'ō'iramu rue'a'ajējo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajējo. Jō rabe uēv'oho ejahonōvorējo.

23 Ae rahu hesi jō bogo ejahē'oho ē aribōvioho rori'o sō va'oromo ijumēvo'aruējo. Iesuare jōho ěhi jajivē'e hōjo.

24 Ēhi jajivamu jō God-aro baeromo majahinōvare a ioro'ioroho Samuel-arire aevoromo hesi ijore rueromo jō majēhijare ae aho'obēhe ěho jaburo jaruvore mu rabehu rovaje jōho majēhibe rovare hōjo.

25 Rōhu jemē'o huē mae bae'irarijēgo ěhuni ē aribōviohuro jōho God-aro baeromo majēhiromo uēnōvare hōjo: Huro mu mabēhe nugō'ō'iramu rue'a'ajējo. Jemē'o huē mae bae'irarijēgo ěhuni God-ro jemesi hijo miono'oho darugo'e jōgoroho bojēmiromo uēvade hōjo: Iae naro muebejēvonōvo'ejōjo. Huro ěhi jiē'e jōgoroho Abraham bojamiromo uavade hōjo: Naro jasi a ujoho mae avohēvo'iramu ěhuro sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōviohu'o huē mae baeruomo'ajējo.

26 Ēhi uavē'ero huro hesi mu vaejaje aho Iesu baeromo urimo jemesirire nugō'ōjade hōjo huro rueromo jemē huē mae bojēmiromo dē vōvōbajo'oho huotovēhego jemē ae aho'obēhe mu sisēho vuonugo'irarijēgo.

4

Peter'o John'o Jew rajo a masijo jabesi nunire rirarovare jōhoje.

1-2 Peter'o John'o jaburo jōho ěhi majēhijamu hejē'i Jew rajo a masijohuro rueruomadeje. Priest ōmo'ōmohuro God-are amo bōrōmo atovarue jabesi a bōviohuro Sadducee ōmo'ōmohuro ěho jaburo hejare Peter'o John'o ae uēvamaro: Iesu guomoromo ri'ōjē'ero ěhu'ero vuovarue ae aho'obēhe no'o ri'ō'ejarē uēvamu hegorovo uvareje: Jō sisē ae majēhijaruēromo dē vōrōnēgamu rovareje.

3 Rueromo Peter'o John'o guduamo ömëvo va'oromo majae barëjamu gagorovo savoji gagore ba'amëvareje hujeji nërö rueromo jabetesi nunire rirarovoröhego.

4 Amo ae aho'obëhe Peter'o John'o majëhijare jöho heromo Iesu mae uehorovuomadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro Iesu mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe 5,000 rabu'e jiadeje.

5 Peter'o John'o savoji gagore ba'amëvamu momorö'öjë'ëro sisonuvamu gagorovo council a masijohuro a duvaho ömo'ömhuro jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro ëho jaburo Jerusalem rueromo gemuore gagovuomadeje.

6 Gagovoruomamu priest böröme Annas-ro Caiaphas-ro John-ro Alexander-ro priest börömo hesi agano ioro'iorohuro ëho jaburo a masijo ioro'iorohu'o gemuoro gagovareje.

7 Gagovoromo Peter'o John'o hu'iraejëvo ruejörö jöe nugö'öjamu rueromo jabetesi nunire ë rirarovareje. Rirarovamu gëgorovo uëvareje: jemë diehi'oromo hörü sisë'e aho ajamijamu marëjade höjo. Diehi jië'e vöröho baromo rahuare ihoro uvoromo ë'arije höjo.

8 Ëhi uëvamu God-are Aru'ahohuro Peter-are dë vövöbajö'oho rarovamu ri'öromo uëvadeje: Jew rajo a masijohu'o a duvahohu'o nasi jöe hehëjo.

9 Noehu hörü sisë'e a ajamamu marëjade jöho evaho nani jemë he'i nëgamu ëhuni noro jemesi nunire rirarovojöro atël'ëro uö gövuvarujëjo.

10 Ëhi jië'oho na negajëjo jemë'o Israel a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe jemëro ave jöho he'irarijego. Ave aho jemesi nunire marëjë'e namijaje hesi bëhoho Nazareth raje Iesu Keriso hesi darugohuro ëhuro ajamamu marëjë'e höjo. Ëaho Iesu jemë korosire anamu guomamu God-ro i'ovamu ri'öjade höjo.

11 Ëaho Iesuare jöho God-are surire uhunö'e jajivoromo uövuë'e höjo: Jemë munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugarije höjo. Vuonugarijoho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo.

12 Iesuro huro gemuëro ajamuijego i'uoho bogo bae'i marëjavuajë höjo. Ëhesi bëhoho God-ro Iesuare ihe gemu sa'ae dinö'e dinö'e bojamuijë'e höjo aho bogo sisëroho va'i mae javuoröhego. Iho göho bogohöjo.

13 Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijoho jaburo gavare Peter'o John'o bogo nuni ajle aho jëvo'i ëma uno'e ae jëvë'e bogo juhuonivo'i biririvoromo jöho majëhijamu gagorovo tiöruomadeje. Tiöromo evare garomo uvareje: Ëaho jaburo niö'iro Iesu'o gemu mae jirehonövë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo.

14 Ëhi uvoromo gavare hörü sisë'e aho mami'e marëjë'ëro Peter'o John'o jabetesi gemuore namijamu gagorovo jabetesi jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje.

15 Bogo eni jioruomamu aëro Peter'o John'o hu'iraejëvoromo gagovarue osaho vuonugo'i rori'o va'ojöro uënugoromo jabetesi sivue jöho mevoromo uarovareje:

16 Noro ave ae niö'ioho diehi'ëvo'ëjarëjo. Ëhesi bëhoho Jerusalem raromarue ae aho'obëhe hejare uvamu: Ëae niö'iohuro bogo gavarue mue gö vaejë'e hö uvamu hejë'ëro ëhu'ëro subivo'iröhoho bogo eni javuajëjo.

17 Rõhu ae göëro göëro hebe va'ojöëni ë'lego no jögore bojëmiromo uë'irarëjo: Bogave ijoho Iesuare ihoroho jöho majëhi'irarijëjo.

18 Ëhi uarovoromo ae uëvamu Peter'o John'o osaëro hu'iraejëvo rovareje. Hu'iraejëvo rovamu uëvareje: Bogave gemu Iesuare ihoroho jöho majëhiromo røjëhi'irarijëjo.

19 Ëhi uëvamu hegorovo rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemëhu uövuarujo nadi Iesuare ihoroho jöho majëhirë uövuarujo iae no hejaruëjo. Rõhu na no jemesi jöho ejëho'ejarëjo o God-are jöho ejaho'ejarëjo. Jemesi garëjo God di muoho nimego.

20 Iesuhu ë'amu noehu garomo hejare jöho diehi'oromo vuonugojörajo.

21 Ëhi uëvamu rue Jew rajo a masijohuro Peter'o John'o i'u bojëmi'ibejaroho rõhu uvareje: Höru sisë'e aho marëjamu gavë'ëro ae aho'obëhe God rajahiruomajëromo i'u bojëmi'iröhe öroho bogo birohogoro vuonugo'i jöe gö'o darugo ma'e majëhiromo jiovo rëmö'öjëvamu va'areje.

22 Amo ae aho'o God rajahijare hesi bëhoho ë höru sisë'e aehu hijade hesi vadunoho aho'o 40 ëmino'e iosiramiro mo ruëhi jië'ëro bogo marë hesi jiadoho rõhu Peter'o John'o Iesuare daruge baeromo ajamamu marëjadeje.

God-hu ajëmego bogo juhuonivë'e ma-birivoromo jö majëhi'iröhëro Iesuare ariböviehu ëninamare jöhoje.

23 Iae jiovo rëmö'öjëvamu va'oromo Peter'o John'o ma-burëro vuonorö'ö va'oromo jabesi aribövioho uëvareje: Jew rajo priest masijohu'o a duva-hohu'o jaburo no uövuare höjo: Iesuare ihoroho nadi ijoho jöho majëhirëjo.

24 Ëhi uëvamu hegorovo rue Iesuare ae aho'obëhe jaburo uehore gemu baeromo God uaruomadeje: O asë'e nosi A Börömo ho ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e jero bamavuane höjo.

25 Urimë'i jero ave jöho bojamamu jasi Aru'ahohuro jasi mu vaejaje ae David nosi hije David-are simanore bojamamu huro jajivade höjo. Jajivoromo uövuë'e höjo:

Sa'a ioro'ioro rajoho rabëni jovëro gatovanovoruomade höjo.

Sa'ae göre göre aribövioho rabëni simano rumo'e muoho vae'i öroho naho garuomade höjo.

26 Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue a masijohuro muorovo'i avohorovare höjo.

Sa'are simano vaejarue ariböviohuro gagovorovare höjo

Bada God'o muorovo'i God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuaje ahu'o muorovo'i.

27 David-hu ë jö jajivadëhi ëhi ave amore iae gagovoruomade höjo Iesu'o muorovo'irovo. A masije niö'i Herod'o Pontius Pilate'o ëho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o Israel rajohu'o gemuoro gagovare höjo Iesu'o muorovo'irovo. Iesu jasi muohuremu vaejaje aho höjo. Jero hu uavane höjo huro böröme namiromo ajamui'iröhego. Ëahu'o muorovo'i gagovoruomade höjo.

28 Ëmuoho vae'i gagovare höjo. Rõhu urimë'i ëhi jië'e muoho jioröhego God jero darugo'ëro javë'ëro jasi nïmoromo ëhi bamane höjo.

29 Bada rõhu jaruvoho ë ariböviehu uövuaro ho Iesuare jö majëhijë'oho i'ue bae'a'arujë uövuare jöho jero ëho heromo uehorovoromo no jasi mu vaejarue aho ajamuinego bogo juhuonivo'i birivoromo jasi jöho ma-sama'e majëhinövo'irarëjo.

³⁰ Jasi muemu vaejaje ae Iesuare jöeni ri'öromo guomo guomo'e aribövioho ajëmiromo darugo'e mue gö gö vaejago aëro garomo jöho mae uehorovo'irarëjo. Ahia mino'ëjo.

³¹ God-are örire ëhi atamu gagorovo jabuhu raromaruoho hijiohijiovamu God-are Aru'aho hesi darugohuro ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho rarovamu bogo juhuonivo'i biririvoromo God-are jöho atobe va'areje.

Iesuare ariböviehu huë baeromo ajamirovonövare jöhoje.

³² Ëhi'amu iae Iesu uehorovarue aribövioho aho'obëhe uehore gemu dë vövöbajo'e gemu baeromo bogo uvonövareje: Nasi höromo sivu sivue bahi'i a'i uvonövareje: Ae aho'obëhe nosi höromo ma-gemuoro bahinövareje.

³³ Apostle ömo'ömohuro darugo ma'o ae majëhiromo uënövareje: Bada Iesu guomoromo ri'öjë'ëro hijamu nosi nunëro gavë'e javuajëjo. Ëhi'o'ego God-are huë mahuro ë aribövioho aho'o ruahö'öjëvonövadeje.

³⁴ Ruahö'öjëvo'ego Iesuare aribövioho aho'obëhe i runo'e bövie bise'e eni jëvonövadeje. Ëhesi bëhoho ae rahu sa'ae o javue ma-jio'amë'oho imo'amoromo monioho ujuohoromo rueromo

³⁵ apostle jabesi övore bahinövareje. Bahi'ego apostle-ho jaburo ganövare Iesuare ae gö gö rabe bogojiamu gavë'oho suvuorëminövareje.

³⁶ Suvuorëmijamu iae ae gemu hesi ihoho Joseph-ro mue gemuoho vaejadeje. Joseph-are iho göho apostle ömo'ömohuro Barnabas jumuvareje. Barnabas huotovë'e hesi bëhoho biriri bojëmaje ahoje. Hesi agano ihoho Levi raje jiadeje. Cyprus sa'are jioromo rovadeje.

³⁷ Rovë'ëro hiromo sa'ae gö imoromo monioho barueromo apostle jabesi övore bojëmadeje ae suvuorëmiröhego.

5

Ananias'o Sapphira'o sareri sareri'e jö majëhjare jöhoje.

¹ Ëhi jië'e mu maho vaejamu röhu ae göëro mu sisëho vaejadeje. A hesi ihoho Ananias jio'i hesi vaboro ihoho Sapphira jiadeje. Ananias-ro mu sisëho vaeromo jabesi sa'aho gö imoromo

² subivëhoromo moni vitu hesi tario bamadoho vaborohuro iae gavadeje. Vituho hesi tario bamo'i vituho apostle ömo'ömoho i'imëmiromo sarerëmiromo uëvadeje: Sa'a imode hesi ijo bajoho iae bojëmi barëjë'e jevajëjo.

³ Bojëmi barëjë'e jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Ananias Satan-hu dinamijadoho ja rabëni ejahoromo hesi jöho baejane höjo. Nadi God-are Aru'ahoho sareramiro mo sa'a moni vituho subivëhoromo tario bamoromo uö'ibejanëjo: Na sa'a hesi monioho iae bojëmi barëjë'e jevajëjo.

⁴ Sa'a bogo imane majaroho ëho jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo imavego o bogo. O sa'a imanëvare monioho aho'o jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo ae bojëmavego o jasi ma'enavego. Röhu ja rabëni ëhiho ë'i uehorovane höjo. Ëhi ë'anoho ja bogo ma-aemuoho sareramui'i God'o sareramijane höjo.

⁵ Jöho ëhi majahijamu hejë'i Ananias sa'are beromo guomadeje. Guomamu ae aho'obëhe ë jöho hegorovo sisë maro juhuonivareje.

⁶ Amo guomamu a i'o ömo'ömohuro rueromo sinoho niögëro nomoromo bava'oromo guavareje.

⁷ Guavamu majae 3 hours rabu'e barëjamu gagorovo vaborohuro hesi baru guomade jöho bogo hejë'e ma-rovadeje.

⁸ Rovamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Ave jöho uevego na hejjo. Sa'aho imoromo na jemë monioho avemino'e baejarije höjo o gö'o döre baejarije höjo. Baejarije höjamu sareramiro mo uavadeje: Iae ëmino'e baejët'ëro jemesi örire bojëmi barëjët'e javuajëjo.

⁹ Bojëmi barëjët'e javuajëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi baruohu'o jemë rabëni uvarije höjo: Nani Badare Aru'ahohuro bogo göromo i'uoho bojamui'ajëromo ëma sareramuijarije höjo. Nadi ëhioho ë'ibejarijëjo. Aveho gavëjo. Aribövioho jasi baruoho guavët'ëro aruëre ojanore rovaruoho hejëjo. Jasi sinohu'o bava'oromo guavo'aruëjo.

¹⁰ Ëhi uavamu gavë'i vaborohuro Peter-are bëhire ma-majioho beromo guomadeje. Guomamu rue a i'ohuro osare rueromo gavare vaboroho mami'e guomë'e jiamu gagorovo amonö bava'oromo hesi baru hesi bëhire guavareje.

¹¹ Ëhi'amu ekaresiae aho'obëhe o a ioro'ioroho jabu'o ë jöho hegoro sisë maro juhuonivoruomadeje.

Apostle ömo'ömehu noehu bogo gavarue darugo'e mu vaenövare jöhoje.

¹² Ëhi ët'ët'ëro iae God-ro ajëmi'ego apostle ömo'ömhuro bogo gavarue darugo'e muoho aho'obëhe vae'ego ae aho'obëhe ganövareje. Ëhi'o'ego Iesuare ariböviohuro God-are amo börömore iojiomoromo amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë gemuoro gagovorovonövareje.

¹³ Gagovo'ego a ioro'ioroho jaburo Iesuare aribövioho mae uehorovëvo'i röhu juhuonivoromo bogo ëma gemuoroho va'o raromonövareje.

¹⁴ Bogo ëma gemuoroho raromo'i röhu ae magonahe gö'o gö'o aho'obëhe Bada mae uehorovoromo Iesuare ariböviohu'o aevoromo gemu mae raromo jijihonövareje.

¹⁵ Ëhi jiet'e mu masijoho rovë'ego aëro guomo guomo'e aribövioho örire ujuoho ruenugoromo momorö'öjarue röho nu ano'e göre göre ë bahinövareje Peter rova'ego hesi övehu bogo ajëmi'j'öho röhu hesi maja aru'ahohuro bamëvego marë'iröhego.

¹⁶ Ëhi'o'ego ae aho'obëhe Jerusalem-nörire amo göre göre rarumarue aribövioho jaburo guomo guomo'e ariböviohu'o aru'aho sisëhu simano sisë vaejëhët'e ariböviohu'o ujuoho rue'ego apostle ömo'ömhuro jabumë aho'obëhe ajëmiromo avohëvonövareje.

Jew rajo a masijehu Iesuare apostle aribövi sisë vaejëvare jöhoje.

¹⁷ Ëhi'amu gagorovo iae Jew rajo priest börömo'u'o hesi aemo'aeme Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo apostle jabetesi mu maho garomo dë vörönimareje.

¹⁸ Dë vörönimoromo ri'öromo apostle aribövioho guduamëvoromo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amamu sisë ariböviohu'o gemuore raromareje.

¹⁹ Savoji gagore raromamu vahiromamu gagorovo Badahu nugö'öjade anerahuro rueromo ojoho jiovëhoromo apostle aribövioho söjëvo va'oromo amonö höröjadeje. Höröromo uëvadeje:

²⁰ Va'irarijoho God-are amo börömore riravoromo Iesu uehorovoromo mae raromo'iröhe öri hesi jöho majëhirego ae aho'obëhe he barë'irarëjo.

²¹ He barë'irarëjamu hegorovo va'oromo sisonuvamu gagorovo God-are amo börömore ajio riravoromo aevoromo Iesuare jöho majëhijareje.

Ëhi'amu Jew rajo priest börömo'u'o hesi ariböviohu'o ëho jaburo rueromo Jew rajo a duvahoho aho'obëhe jöe nugö'öromo uëvareje: Jew

rajo a masijoho aho'obêhe ro gemuoro gagovorego no jõe mevo'irarêjo. Mevo'irarêromo jõe nugö'öromo police-oho uêvareje: Savoji gagore aribövioho sô ujuoho ruehêjo.

22 Sô ujuoho ruehêjamu hegorovo va'oromo gavare savoji gagoroho apostle aribövioho bogojêvamu gagorovo vuonorö'ö rueromo Jew rajo a masijoho uêvareje:

23 Noro va'oromo gavare hõjo savoji gago hesi ojoho tugoho titimo'amê'ëro muebejarue aribövioho ojore ojore atovoromo riravoruomamu gëgorovo ojoho jïovoromo osare va'ihö gavare hõjo Iesuare aribövioho bogojêvamu.

24 Ëhi uêvamu hegorovo God-are amo bôrömo atovaje police böviohu'o priest masijohu'o uvareje: Diehi jiê'ëro bogo'e hõjo.

25 Bogo'e hõjamu ae gemuëro rueromo uêvadeje: Jõe hehêjo. Savoji gagore io'amarije aribövioho jaburo God-are amore riravoromo ae aho'obêhe jõe røjêhijaruêjo.

26 Røjêhijaruêjamu hegorovo rue police böviohu'o hesi bëhire raromarue ariböviohu'o êho jaburo apostle ömo'ömoho sô ujuoho rue'i va'areje. Va'oromo uvareje: Noehu jabumê guduamêvê'oho ae aho'obêhe no göromo bijönimoromo munëro vajamui'aruëromo juhuonivoromo apostle bogo gud-uamêvê'e ma-sô ujuoho rovareje.

27 Ujuoho rueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire rëmamu ë riravareje. Riravamu gagorovo priest bôrömhuro uêvadeje:

28 Noro darugo'e jõho mami'e bojëmiromomo jemê uêvare hõjo: Iesuare ihoroho bogave gemu aho jõho røjêhi'irarijêjo. Röhu jemëro jemesi jö sisêho røjêhi'arijamu Jerusalem amo rajoho ae aho'obêhe heruomê'e hõjo. Ëhi'oromo nimarujêjo Iesu anamu guomadë mu hesi i'uoho noro bæ'iröhego.

29 Ëhi uêvamu hegorovo Peter'o apostle ioro'iorohu'o jaburo uêvareje: Iae no hejaruêjo röhu jemesi jõho gö jio'i God-are jõho gö jio'ego ëhuni nomë God-are jõho ejaho'ëjarêjo a jõho bogajo.

30 God nosi hijo miono'o muebe'amonövade ahuro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjade hõjo jemëro hu ijore ano taemamu guomê'ëro.

31 Ri'öjamu God-ro hesi ihoho döro bamoromo uavade hõjo: Rojo nasi övo manö hijêjo. Hiromo ae aho'obêhe jabesi bôröme namiromomo maro bamêvo'irane aho jionêjo. Ëhi jioromo öroho jiovêhego Israel rajoho jaburo uehoro sisêho vuonugego God naro jabesi sisêho dejonö bu'öjêho'irode hõjo.

32 God-ro ëhi jiê'e muoho vaejamu nosi nunëro gavê'ëro ë hesi jõho ae majêhijaruê hõjo. Röhu bogo no gemu majêhi'i God-are Aru'ahohu'o ajamuïromo ae majêhijaje hõjo. Ae rahu God-are jö ejahê'oho Aru'ahoho God-aro bæjarue hõjo. Amo hu'o ajamuïromo ae majêhijaje hõjo.

33 Ëhi uêvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro vörö'iraeromo apostle ömo'ömoho muo'amojöro uvoruomadeje.

34 Uvoruomamu jabesi ae gemuëro jõe jövo'i ri'öjadeje. Ëa hesi ihoho Gamaliel jiadeje. Hu Pharisee ae jiadeje. Hu Jew rajo jögoru öri røjêhijaje ae jiamu ae aho'obêhe hesi örire mae uehorovoruomadeje. Ëaho Gamaliel-ro ri'öromo a masijo ioro'ioroho uêvadeje: Ëaribövioho rori'o sô va'ego na jö harihe majêhijego evaro sionëro sô ruerêjo.

³⁵ Sö ruerëjåmu sö ujuoho va'amå evare uëvadeje: Israel rajomë rue Iesuare aribövi muo'amo'i uvarujoho o jabesi örire rabe rabe vae'i uehorovë'oho nadi nuni rumo'oho ma-vae'i uehorovo avohoromo vaerëjo.

³⁶ Èhesi bëhoho rabëni ma-bisemu urimo ae gemu hesi ihoho Theudas-ro rovade hõjo. Rueromo ae uënövade hõjo: Na a bõrõme jevavëjo. Èhi uë'ego ae aho'obëhe 400 rabu'e hesi ijore ijore jijihonövare hõjo. Hesi ijore ijore jijihõjuvo aëro Theudas anamu guomamu hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiaa va'oruomamu hesi muoho sisërë barëromo bogojiade hõjo.

³⁷ Èhi ë'ë'ëro sa'are a jabesi iho baeruomade majare ae gö hesi ihe Judas Galilee sa'a rajohuro rovade hõjo. Rueromo jõe majëhiromo jabesi simanoho huotovëhël'ëro ae aho'obëhe hesi ijore ijore jijihonövare hõjo. Jijihamu aëro Judas'o anamu guomamu ë hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiaa va'o barëjade hõjo.

³⁸ Va'o barëjë'ego èhuni naro ave jõho majëhiromo uëvavëjo: ÈIesuare aribövioho ma-nunëremu gëromo vuororëmirëjo. Èhesi bëhoho rabëni jabuhu vae'i nimoruomajë muoho ma-a jabesi mu jiajoho Theudas'o Judas'o jabesi muehu sisërëjadëhi Iesuare aribövi jabesi muohu'o èhi sisërë'ajëjo.

³⁹ O God-hu bojëmade mu vaejaruohuro jemë jabumë bogo iosirëmi varijënohõ jëvavëjo. Iosirëmi'ië'oho uvo'a'arujëjo: Nani no ae gö'o muorovaruë'i ga'a'arujëjo God'o muorovëvo'iramu.

Jõho èhi majëhamu hegorovo ë Jew rajo a masijohuro ejahoruomadeje.

⁴⁰ Ejahoromo ae uëvamu apostle aribövioho osaëro sö rovareje. Sö rovamu gagorovo hisuebijëvojõro uëromo apostle-ho uëvareje: Ijoho bogave Iesuare ihoroho jõho aho majëhi'irarijë uënugoromo jiovo rëmö'õjareje.

⁴¹ Rëmö'õjåmu uvareje: God-ro no mae uehorovavuë'ëro èhuni hu uvavëjo: Noehu Iesuare jõëni i'u bæjaruoho iae eni javuajëromo nimorohobe Jew rajo a masijehu jiaruire jioromo va'areje.

⁴² Va'ë'ëro Iesuare jõ mae majëhinõvaroho bogo vuonog'i majae èhi God-are amo bõrõmore va'oromo jabesi osare osare va'oromo ae uënövareje: God-hu uavë'ëro bõrõme namiromo ajamuaaje aho iae Iesu hõjo. Jõho èhi majëhiromo ë hesi öroho røjëhinövareje.

6

Åe aho'obëhe 7-hu ekaresia ajëmiromo moni mu muebejëhorõhego ekaresiaehu bæjëvare jõhoje.

¹ Èhi'amå ae magonahe aho'o ro Iesuare aribövi gemuoro havobe va'amå bõrõmoraejadeje. Bõrõmoraejåmu Greece huëhu atarue Iesuare ariböviohuro dë vörönëgamu jõe atoromo uvareje: Ijo bajo magonaho doru majae èhi suvuorëmijaruoho nosi Greece huëhu atarue magonahoho ijo bajoho bogo avoho bæjarue hõjo.

² Èhi atamu hegorovo apostle aho'o 12-ho jaburo Iesuare ae magonahe aho'obëhe gemuoro gagovojõro jõe nugö'õjareje. Jõe nugö'õjåmu ro gemuoro gagovamu gagorovo uëvareje: Apostle nosi muoho God-are jõ majëhijaruoho hõjo. Noehu God-are jõ majëhijaruoho bogo avoho ma'eno'i moni suvuorëmijarue muohu'o vaejë'oho èho bogo maho hõjo.

³ Aganomë bogo maho jië'e jiaje èhuni ga'irarije di aho ae aho'obëhe uvarujoho: God-are Aru'ahohuro dë vövõbajo'ere rarovë'ëro jabumë

simano mae uehorovarue aribövioho hö uvarujoho ähi jïë'e aho aho'obêhe 7 ëmino'e jabesi ihoho uövuego noro ë moni muro bamëvego jabumë ëho muebe'irarëjo.

4 Äaribövioho 7 jaburo suvuorëmi'iröhe muoho muebe'iramu noro ë muoho vuonugo'i God-are örire jöe atoromo hesi jöho majëhinövo'ëjarëjo. Èhuremu uehorovonövo'ëjarëjo.

5 Apostle-ho jaburo ähi majëhijamu hegorovo ae magonahe aho'obêhe uvareje: Jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo ejëhoromo Stephen baejareje. Stephen Iesu mae uehorovo avohamu God-are Aru'ahëro rumorov'e ae jïadeje. Stephen baeromo Philip Prochorus Nicanor Timon Parmenas Nicolaus ëho jabu'o baejëvareje. Nicolaus mami'e Antioch amore jioromo rovadeje. Urimoho bogo Jew rajo jïadoho ijönö Jew rajo muoho baejadeje.

6 Äaribövioho 7 baejëvonugoromo sö ujuoho va'oromo apostle jabesi nunire rëmareje. Jabesi nunire rëmamü apostle-ho jaburo jabesi jöëni God-are örire jöe atoromo öve simanore bamëvareje ë ijo bajo suvuorëmiröhe muoho vaeröhego.

7 Èhi ë'ë'ëro God-are jöho Jerusalem ame bövioho rumorovamu Iesuare ae magonahe Jerusalem raromaruoho ae aho'obêhe jïobe va'adeje. Ae aho'obêhe jïobe va'ojuvo Jew rajo priest ae aho'obêhe Iesuare jöho aevoromo ejahareje.

Jew rajo a masijehu uëvamu Stephen guduamare jöhoje.

8 Èhi'amu iae God-ro Stephen mabêhe ajamiromo darugoho bojami'ego ëhuro bogo gavarue darugo'e mü masije gö gö ae aho'obêhe jabesi nunire vaenövadeje.

9 Mü masijoho vaejamü Jew rajo a ioro'iorohuro ri'öromo Stephen-are jöho aho'ahamijareje. Jö aho'ahamijare aribövioho ioro'iorohuro Cyrene amore Alexandria amore jioromo rovë'ëro Jerusalem raromoromo Jew rajehü God rajahijarue osae gemuore gagovoromo God rajahinövareje. Èosa hesi ihoho Jïovo Rëmö'öjë'e Aribövi Jabesi Osaho jïadeje. O ioro'iorohuro Cilicia sa'are Asia sa'are jioromo rovë'ëro raromareje. Äaribövioho jabu'o Stephen-are jöho aho'ahamareje.

10 Aho'ahami'ego God-are Aru'ahohuro Stephen simano mae bojami'ego huhu jövaje jö ahoröhoho bogo eni jëvonövadeje.

11 Bogo eni jëvamu gagorovo jabumëro a ioro'ioroho ijo bajoho bojëmiromo uëvareje: Jëmëro ae aho'obêhe sarerëmiromo uërëjo: Noro hejare höjo Stephen-ro Moses'o God'o jabesi jöho sisë'i jövavamu.

12 Èhi majëhiromo Jew rajo a duvaho jabesi o jögoru öri röjëhijarue aribövi jabesi o ae magonahe aho'obêhe jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhamü dë vörönimoruomadeje. Dë vörönimoruomoromo rueromo Stephen guduamo bava'oromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugareje.

13 Jew rajo a masijo jabesi nunire nugoromo a ioro'ioroho sö rovareje jaburo ë a masijo jabesi nunire Stephen-are jöho sarerëmiröhego. Sö rovamu ëho jaburo Jew rajo a masijoho sarerëmiromo uëvareje: Ave iahuro God-are osa börömoho sivoromo Moses-hu bojamüijade jögorohu'o sivemu sivaje höjo.

14 Èhesi bëhoho noro hejare höjo Stephen-ro uvamu: Nazareth rajoho Iesuro God-are osa börömoho dadovoromo Moses-hu bojamüijade muoho

aho'o tugoho'i mu i'e bojamui'ajëjo. Stephen-ro ëhi jië'e jö sisëho jövamu hejare höjo.

¹⁵ Sarerëmiromo ëhi majëhijamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro Stephen gemu ërimahoromo gavareje hesi nu ano'oho anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu.

7

Israel rajehu God-are jö bijönimobe rovare jö Stephen-hu majëhijadohoje.

¹ Anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu gagorovo priest bërömhuro Stephen uavadeje: Jasi jö sisë uövuaruoho ë jöho na ma jöe o sareri jöe höjo.

² Mae o sareri jöe höjumu hegorovo Stephen-ro uëvadeje: A duvahohu'o agano ioro'iorohu'o naehu jö harihu majëhi'ië'ajoho hehëjo. Urimë'i God-ro nosi hije Abraham-are nunire rovade höjo. U'emu Abraham-ro Haran sa'are va'iröhëro ë hesi urimo Mesopotamia sa'are hijamu evare God aji'ere hijaje ahuro hesi örire rovade höjo.

³ Rueromo uavade höjo: Jasi aganoho sa'aho vuonugo'i naehu röjahi'irode sa'ahuro ëhuro va'onëjo.

⁴ Ëhi uavamu hegorovo Chaldea sa'aho vuonugo'i Haran sa'are va'oromo ë hijade höjo. Hiromo hesi vavuoho guomamugo God-ro uavamu ave jemëhu raromaruje sa'are ro hijade höjo.

⁵ Rueromo hijamu evare majaroho God-ro sa'aho bogo gö bisemu vadu'oho bojamade höjo. Bogo bojami'i a'i mae majahiromo uavade höjo: U'emu bojëmi'ejöjo ja'o jasi ujohu'o ave sa'aho bae'irarijigo. Abraham harihu rumo'e jië'e röhu God-ro ëhi jövade höjo.

⁶ Ëhi uaromo uavade höjo: Jasi ujo ömo'ömoho sa'ae göro va'o raro-moruomo'ajëjo. Raromo'iramu ë sa'a rajohuro i'u'e mue huë vavaene bojëmi'iramu jabesi darugoremu raromoromo huë vavaene baebe va'ojuvo vadune aho'obëhe 400 barë'ajëjo.

⁷ Barë'iramu jemesi ujo ömo'ömehu vaejöro i'u'e mu bojëmaje aribövioho God naro gëromo i'ue mana bojëmi'ejöjo. I'ue bojëmi'iramu evare jasi ujo ömo'ömohuro ri'öromo ë sa'are jioromo rueröhoho ro ave dirö'ore na rajehiruomo'ajëjo.

⁸ Ëhi mae uanugoromo uavade höjo: Jasi a jabesi sinoho tarivo'amobe va'onövorëjo. Ëhuro na uvo'irode höjo: Nasí aribövie jëvajëromo mue-bejëvo'irode höjo. Ja'o jasi ujo ömo'ömohu'o jemëro ëhi ë'onövorëjo. Ëhi uavë'ëro ijönö Abraham-ro harihoho Isaac baeromo hurae gemu barëjamu gagorovo sinoho tarijahamu God-are harihuraejade höjo. Ëhi'amu ijönö Isaac-ro harihoho Jacob baeromo hesi sinoho ëhi tarijahade höjo. Ëhi'amu ijönö Jacob-ro hesi harihe aho'obëhe 12 nosi hijo miono'o jabesi sinoho ëhi tarivëhobe rovade höjo.

⁹ Ëhijo miono'ohuro masijoraeromo Joseph-are mu mahuni dë vörönëgamu hu ae gö imëvoromo mana baejare höjo. Mana baejamu rue imare ariböviohuro Joseph baeromo Egypt sa'are abuejare höjo. Abuejamu God-ro Joseph'o gemu mae juvade höjo.

¹⁰ Joseph'o gemu mae juvoromo Joseph-ro vavaene bae'ego gagoro ajami'ego mae hinövade höjo. Mae hijamu God-ro hu ajamiromo huë mae uehoro mae bojami'ego mu mae vaenövade höjo. Mu mae vaejamu gagorovo Pharaoh Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are muoho

garomo rajahiromo uavade hōjo: Nasi Egypt sa'aho o bōvie bise'e avoho muebejehonējo.

11 Ēhi uavamu muebebe va'ē'ero iruno'e bogojiego ěma raromarue majaho rovamu ae aho'obēhe nume Egypt sa'are ave Canaan sa'are raromaruohuro huē vavaeni dōro raromare hōjo. Raromoromo nosi hijo miono'ohuro ie nahoromo gavare hōjo bogojiamu.

12 Ie bogojiamu gagorovo Jacob-ro hejade uvavamu: Nume Egypt sa'are iruno'e iae jiajējamu hegorovo hesi harihu ōmo'ōmoho uēvade hōjo: Egypt sa'aro abueromo iruno'e imoromo ujuoho ruerējo. Ruerējamu aevoromo Egypt abuejare hōjo.

13 Abuejē'ero vuonorō'ōromo Canaan sa'are rojomareje. Rojomē'ero rōhu maho Egypt abuejamu gagorovo Joseph-ro huruohoromo uēvade hōjo: Na jemesi ōe jevajējo. Ēhi uēvamu Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are agano jabesi jōho hejade hōjo.

14 Hejamu Joseph-ro jōe nugō'ōromo vavuoho uavade hōjo: Ja'o agano ioro'iorohu'o Egypt sa'aro ruerējo. Ēaganoho aho'obēhe 75 ěmino'e jiade hōjo.

15 Jōe nugō'ōjamu hegorovo Jacob'o hesi aganohu'o Egypt abueruomade hōjo. Abuejē'ero ě vuovēvade hōjo.

16 Vuovēvamu jabesi sinoho vuonorō'ō ujuoho rojomoromo Shechem amore ě guavare hōjo mami'e jabesi hije Abraham-ro Hamor rajo aribōvioho monie bojēmiromo ě sa'aho imē'ero.

17 Guavamu nosi hijo miono'e Egypt raromaruohuro ae aho'obēhe jiobe ruejuvo God-hu mami'e hesi ujo ajēmi'i Abraham uavadēhi ěhi ajēmi'irōhe majaho dunovade hōjo.

18 Dunovamu gagorovo sa'are simano vaejaje ae gō Joseph bogo gavadohuro ri'ōromo Egypt sa'aho muebejade hōjo.

19 Egypt mueberomo nosi aribōvioho sarerēminōvade hōjo. Sarerēmiromo nosi hijo miono'o sisē vaejēvoromo uēvade hōjo: Jemesi harihu ini-noho amonō bahiromo ěhuro vuonugo'amego vuovēho'irajo. Uē'ego ěhi ě'onōvare hōjo.

20 Ēhi'amu Moses rahade hōjo. Aharihu hesi nu ano'o ho mabēhe jiade hōjo. Nu ano'o ho mae jiamu hesi vēmu vavu'ohuro jabesi osare muohōjuvo manaere niō'i gemu barējade hōjo.

21 Manaere niō'i gemu barējamu gagorovo amonō banugare hōjo. Banugamu gagorovo sa'are simano vaejaje a hesi abojohuro rue'i gavade Moses raromamu gagorovo baeromo va'o hesi muohade hōjo. Muohamu bōviraejade hōjo.

22 Bōviraejamu Egypt rajohuro jabesi mu mae jō mae bōvie bise'e rōjahijamu bae barējade hōjo. Bae barējē'ero jō bōrōmo jōvoromo mu masijo vae'amaje ae jiade hōjo.

23 Ēhi'ojuvo Moses vadune aho'obēhe 40 barējamu gagorovo huro uehorovoromo uvade hōjo: Jaruvoho na va'oromo nasi Israel rajo aribōvioho gē'ejōjo gē'i diehi raromego.

24 Ēhi uvonugoromo va'i gavade Egypt raje ae gemu'ero Israel raje ae gemu hesi ōrire mu sisē vaejamu gagorovo Israel rajoho ajamiromo Egypt rajoho i'ue mana bojamiromo ano bamade hōjo.

25 Ano bamoromo uvade hōjo: Nani nasi aribōviohuro uehorovoromo uvarue hōjo: God-ro nōrō ua'iramu nōrōro no ajamui'iramu avare daru-

gore raromaruoho vuonugo'i va'o mae raromo'ejarëjo. Ëhi uvarue hõ uvadoho bogo ëhioho jiade hõjo.

²⁶ Ëhi'ë'ëro nërö Moses-ro gavade hõjo Israel raje niö'iro muororovamu. Muororovamu gëgorovo ahëvë'i uëvade hõjo: A niö'imë agane gemuoho jëvavëjo. Röhu jemë rabëni muorovarujëjo.

²⁷ Ëhi uëvamu hegorovo mu sisë vaejade ahuro ri'öromo Moses övëro rori'o biduohö'öromo uavade hõjo: Ja raro ua'ego bëröme vaeromo nosi muoho garomo ahavuanuëjo.

²⁸ Ja nëri Egypt rajo ananëhi na ja ëhi anego'iro ë'anuëjo.

²⁹ Ëhi uavamu hejë'i Moses-ro Egypt sa'are jioromo ju'ebioromo va'adoho va'o Midian sa'are ë hijade hõjo. Ëhiromo harihe niö'i ömëvade hõjo.

³⁰ Harihe niö'i ömëvoromo hijuvo vadune aho'obëhe 40 barëjamu Moses-ro a rumo'e sa'are Sinai dahoru bëhire nami'i gavade hõjo ijo hisue vënehu ravo'ego anerae gemu ririre hijamu.

³¹ Ëhijamu gagorovo tiöromo avoho ga'i bëhire va'ihö hejade hõjo Badaro uavavamu:

³² Na jasi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob muebejëvaje aho God jëvavëjo. God jëvavëjamu hegorovo Moses-ro avoho ga'ie'adoho juhuonivoromo butubutumoromo bogo avoho gavade hõjo.

³³ Bogo avoho gavamu Badaro uavade hõjo: Ave sa'aho nasi sa'ae jiaje na mae uehorovevoromo hörü guduoho jijövëjo.

³⁴ Naro iae gëvode hõjo nasi ariböviohuro Egypt sa'are sisë'i raromamu gavë'i hejode hõjo jabumë hara'uavavamu. Ëhuni na ruvebijë'e jëvavëjo jabumë ajëmego sisë'i raromaruoho vuonugo'i mae raromoröhego. Ëhi jië'e jiaje ri'öjogo na ramö'öjogo Egypt sa'aro va'ëjo. God-ro Moses-are örire ëhi uavade hõjo.

³⁵ Ëaho iae Moses hõjo. Urimë'i Israel rajo ariböviohuro ë ae gemuoho bijönimoromo uaruomade hõjo: Ja raro ua'ego bëröme vaeromo nosi muoho gavanuëjo. Israel rajo ariböviohuro Moses ëhi bijönimoruomamu God-ro hu baejade hõjo. God-ro hu baeromo mu bërömohe bojamade hõjo. Ëhesi bëhoho God-ro uavamü vënehu ravade ijo hisu ririre hijade anerahuro Moses nugö'öjamu Egypt sa'are abueromo a bëröme namiromo Israel rajo aribövioho vavaene jëvamu bæjëvoromo maro bamëvade hõjo. Ëhi jië'e mu bërömohe God-ro Moses bojamade hõjo.

³⁶ Ëae gemuoho Moses-ro Egypt sa'are hiromo bogo gavarue vörö'e muoho vae'amoromo Israel rajoho Egypt sa'are jioromo söjëvo va'adoho va'o jovo e'ure jovo ihe Kavü'e Jovore darugo'e muoho vaeromo söjëvo va'adoho va'o a rumo'e sa'are darugo'e muoho vae'amobe va'öjuvo vadune aho'obëhe 40 barëjade hõjo.

³⁷ Ëae gemuoho Moses-ro Israel rajoho uëvade hõjo: God-hu na remö'öjamu rovodëhi jö hesiro baeromo majëhi'iröhe a göhu'lo huro ëhi nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Ëhi uëvade hõjo.

³⁸ Ëae gemuoho Moses Israel rajehu a rumo'e sa'are gagovoromo raroaruire hu'lo ë gemuore hijade hõjo. Hu Sinai dahorure hiromo anera hesi jöho baeromo anumiae abo hijo miono'oho majëhinövo numeho jabesi jöho aruhiae ajio aneraho majahinövade hõjo. A i'ovëvo'iröhe jöho God-aro bæjade hõjo nosi örire bojamui'iröhëro.

39 Ēhi ē'amu nosi hijo miono'ohuro Moses-are jōho bogo ejahare hōjo. Bogo ejaho'irōgoro a'i Moses juahamiromo Egypt sa'are vuonorō'ō va'irōgoro ē'are hōjo.

40 Va'irōgoro Aaron uaruomade hōjo: Inōmoho avoho'amego no ēho masije hō uvoromo jabesi ijore ijore jijiho'irarējo. A'i Moses sōjavuo rovade aho no bogo gavaruējo hu dinō'e hōjo.

41 Ēhi atonugoromo cow harihu nu ano'o va'ēne inōmoho avohoromo uvare hōjo: Ave inōmoho darugo'ego ma-hu gemu uehorovonōv'ejarējo. Ēhi uvoromo mie muo'amoromo vēniro mueromo rajahiromo bahijahare hōjo. Jabunē ōvehu avohare inōmoho ēho uvare hōjo: Bōrōmoho hōromo hesi ihoro sōrōho ijare hōjo.

42 Ēhi'amu gagorovo God-ro jabesinō dejoho bu'ōromo uēvade hōjo: Jemēro jije mujōre ēho rajēhibe va'orējo. Jemēhu nēgajēhi ēhi ē'orējo. Ēhesi jōho jō God-aro baeromo majēhinōvare aribōvi jabesi surire jajivoromo uvē'e hōjo: God-ro uēvajējo: Israel rajomē mie muo'amoromo vēniro mueromo bahibe a rumo'e sa'are vadune aho'o 40 jijiharije hōjo. Na jemē na rajehi'i ē'arije hōjo. Bogajo.

43 A'i ae gō jabesi god ihe Raphan hesi jiji nu ano'o ho baeromo jijiharije hōjo. Ēinōmo sisēho jemesi ōvēro avoho'amarije hōjo uvene aho rōjahi'irarijēro. Ēhuni na jemē rēmō'ō'ejōjo ōre ēgoro va'oromo Babylon iosiramiro rori'o va'o raromo'irarijēgo. God-are surire jōho ēhi jajivē'e hōjo.

44 Nosi hijo miono'ehu a rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare God-are niōgu javu bōrōmoho jabesi ōrire jiade hōjo jaburo ēho garomo uvorōhego: God-ro no'o gemu mae juvaje hō uvorōhego. Ējavu vaerōhe hesi ōroho God-ro rōjahijamu Moses-ro ēho garomo ae uēvamu ēhi vaejare hōjo.

45 Vaejamu nosi hijo miono'ohuro baejare hōjo. Baejē'ēro vuovēvamu jabesi ujoho jaburo baejare hōjo. Baeromo Joshua-are ijore va'oromo ave sa'are rueromo gavare hōjo urimore raromare aribōvioho God-ro bisihō'ōjēvamu gagorovo ave sa'aho baeromo javu bōrōmoho ē bamare hōjo. Bamamu javuho ē jiobe ruejuvo David-ro bōrōme namiromo Israel muebejēvade hōjo.

46 Muebejēvoromo mu mae vaeromo God-ro hu mae uehorovamu uvade hōjo: Na negajējo javu maho vaejēgo Jacob muebenōvade aho God-ro ē hirōhego.

47 Rōhu hu bogo a'i Solomon-ro God-ni javu maho vaejahade hōjo.

48 Ēhi ē'ade hōjo rōhu God dō mare hijajēro aehu ōvehu vaejahaue osaroho bogo hijaje hōjo. Osare bogo hijaje jōho jō God-aro baeromo majēhinōvade ahuro jajivoromo uvē'e hōjo:

49 Badaro uvavohijajo: Na hijajoho ō'idōre hōjo.

Hōroho sa'are bamaje hōjo.

Ēhi jiē'oho diehi jiē'e javue nanioho vaerējo.

Nuho'irode osaho dinō'e avohorējo.

50 Jemē bogo eni jēvo'ajējo naro nasi ōvēro ave inōmoho aho'obēhe bamē'ēro jevē'ēro.

God-are surire ēhi jajivē'e hōjo.

51 Sareri hia'i biriri'e aribōvie jēvajējo. Dē vōvōbajo'o ho gō gō uehorovaruje aribōvie jēvajējo. Hia'e tugohē'e aribōvie jēvajējo. Jemesi hijo

miono'ehu ë'onövarëhi ëhi ë'aruje höjo. God-are Aru'ahoho bijönimobe rovaruje höjo.

⁵² God-are jö majëhjarue aribövioho jemesi hijo miono'oho rabu'e aribövioho bogo sisë vaejëvare höjo. Mami gö'e God-ro ae rëmö'öjamu jaburo ae majëhiromo uëbe rovare höjo: God-are mu ma vaejaje aho rue'a'ajë uëvare höjo röhu jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. O avevejö'e jemëro God-are mu ma vaejaje aho a sisë jabesi övore bojëmamu anare höjo. Ëho jemesi sisë höjo.

⁵³ Jemesi jöëni aneraëro jö bërömhohu God-aro baeromo bojëmare höjo. Röhu jemëro bogo ejaharije höjo.

Stephen munëhu vajamiromo ano bamare jöhoje.

⁵⁴ Stephen-ro jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo ariböviohuro hesi örire dë vörönëgamu vörö'iraeromo ane vuogigimoruomadeje.

⁵⁵ Ane vuogigimamu God-are Aru'ahohuro hesi darugohuro Stephen-are dë vövöbajo'ere rarovamu ö'idöre sioroho gavadeje God ajivo'ego Iesuro God-are övo manö namijamu.

⁵⁶ Iesu ë namijamu gagorovo uëvadeje: Arueho gahëjo. Na gavajëjo ö'idöho arorovo'ego God-are A Mahuro hesi övo manö nami'ego.

⁵⁷ Ëhi uëvamu hejë'i rueho jaburo jö'e dadovoromo hia'e övo hitahiëro tugohoromo ma-darugo'o tutuvo rueruomoromo Stephen ruë numë baba'amoromo rivavareje.

⁵⁸ Rivavoromo jagu bava'oromo rori'o nugoromo munëro vajamiruo-madeje. Munëro vajami'irögoro urimo utaho'amajöëni niögohu jövo bahiruomadeje a i'e gemu Saul-ro muebejëhoröhego.

⁵⁹ Niögohu bahinugoromo munëro vajamemu vajamijamu Stephen-ro uavadeje: Bada Iesu nasi aru'ahoho baejehego jasi örire ö'iröjo.

⁶⁰ Ëhi uanugoromo ague aho hiromo ma-darugo'o uvadeje: Bada ave aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhëjo. Ëhi uvoromo guomadeje.

8

¹ Stephen guomamu gagorovo Saul-ro uvadeje: Stephen anaroho iae mae höjo.

Saul-hu ekaresia sisë vaejëvobe juvade jöhoje.

Ëhi'amu evare majare aëro aevoromo ekaresiae Jerusalem raromaruoho mu sisë bëhe vaejëvonövareje. Vaejëvamu Iesuarë aribövioho aho'obëhe Jerusalem jioromo huruomoromo adovoromo va'o Judea sa'are Samaria sa'are dirö'e göro göro raromobe va'areje. Apostle ömo'ömhuremu ëhi ë Jerusalem raromareje.

² Amo God uehorovarue a ioro'iorohuro Stephen-are jöëni darugo'o nierusuburu'e bamoromo hesi sinoho guavareje.

³ Guavamu Saul-ro ekaresiae aho'obëhe ijumëvo'i ë'onövadeje. Ijumëvo'irögoro osare osare va'oromo Iesuarë aho magonahoho guduamo'amoromo ruho ujuoho rueromo savoji gagore io'amonövadeje.

Philip-hu Iesuarë jö bava'oromo Samaria sa'a rajo majëhijade jöhoje.

⁴ Iae huruomoromo va'are ariböviohuro dirö'e göro göro Iesuarë jöho majëhibe va'onövareje.

5 Ĕhi majēhibe va'oromo iae Philip-ro Samaria rajo jabesi amo bōrōmore va'adeje. Va'oromo majēhiromo uēvadeje: God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu hōjo.

6 Ĕhi jiē'e jōho majēhi'ego Samaria raje ae aho'obēhe jaburo hesi jōhuremu avoho henōvareje. Hesi jōho heromo ganōvareje Philip-ro darugo'e muoho vae'amo'ego.

7 Vae'ego aru'aho sisēhuro jō'e dadovoromo a dēre jioromo suorovo va'onōvareje. Ōvo hōru'e vuovēhē'e hōru sisē'e Ĕhi jiē'e aribōvioho marē'amonōvadeje.

8 Ĕhi'o'ego Samaria aribōvioho nimorohēvo avohonōvadeje.

9 Nimorohamu ae gemuēro ē amore hijadeje. Ĕa hesi ihoho Simon jiadeje. Simon-ro iro oso'e vaebe rovamu Samaria sa'a raje ae aho'obēhe garomo jōe barējēvadeje. Jōe barē'ego huro uēnōvadeje: Na a bōrōme jevajējo.

10 Ĕhi uē'ego amo raje ae aho'obēhe ininore va'o masijore avoho heromo uvonōvareje: Nani Simon hu God-are vōrō rōjahuijaje ae hesi ihoho Vōrō'e A Bōrōmoho hōjo.

11 Iro oso'e majae ēgobōvie vaebe rovē'ero Ĕhuni ē sa'a rajoho jōe barējēvo'ego hesi jōhuremu avoho henōvareje.

12 Hesi jōhuremu hejē'ero hejareje Philip-ro jō maho majēhiromo uēvamu: God-hu bōrōme namiromo muebejavuajē majaho rovē'e hōjo. Iesu Kerisore ihoho bōrōme hōjo. Ĕhi jiē'e jō maho Philip-ro majēhi'ego Samaria rajo a'o magonaho'o mae uehorovoromo bapataeto vaenōvareje.

13 Rōhu iae Simon hu'o mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo bapataeto vaeromo Philip'o gemu mae juvonōvadeje. Juvoromo ganōvade Philip-ro bogo gavarue darugo'e mue gō gō vae'ego garomo tiōnōvadeje.

14 Ĕhi'amu apostle ōmo'ōme Jerusalem raromaruohuro hejare uvavamu: Samaria rajohuro God-are jōho ejaharuējamu hegorovo Peter'o John'o rēmō'ōjēvareje Samaria va'orōhego.

15-16 Rēmō'ōjēvamu Peter'o John'o va'aroho va'o Samaria hōrōjareje. Hōrōnugoromo gavare God-are Aru'ahoho Samaria rajo jabesi ōriroho bogo ruvebijē'e jabumē Bada Iesuare ihoro ma-bapataeto vaejē'e ji-
amu gagorovo God ĩnamiromo uavareje Iesuare aribōviohuro Aru'ahoho baeruomorōhego.

17 Ĕnamiromo simane ōve taemēhamu God-are Aru'ahoho baeruo-
madeje.

18 Simane ōve taemēho'ego Aru'ahoho baeruomamu gēgorovo Simon-ro ri'ōromo Peter'o John'o uēvadeje: Naro ijo baje bojēmi'ejōjo.

19 Ĕhuni jemēro daruge bojemego na'o bae'irōjo Ĕhuro ae rahuare rahuare simanore ōve bamego God-are Aru'ahoho baeruomo'irōhe hōjo.

20 Ĕhi uēvamu Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi moniohu'o vēnēro ravēvo'ajējo. Jero uvanuējo: Naro monie bojamiromo Ĕhuro Aru'aho ae gō bojēmi'irode darugoho bae'ejōjo. Rōhu Ĕhi jiē'e darugoho hesi God-are suvuore hōjo.

21 God-are nuniroho jasi dē vōvōbajo'oho bogo maho jio'ego ja bogo no'oho havo'anuējo.

22 Ĕhuni sisē uehorovanuoho vuonugo'i Bada uavego mae jiē'oho jasi uehoro sisēho uehorovoromo vuonugaho'irajo.

23 Iae na gavajoho jero ganiganimoromo mu sisē uehorovo'i hi'ego Ĕhuro jasi dē vōvōbajo'oho ma-sisēremu rarovavē'e hōjo.

24 Ĕhi uavamu hegorovo Simon-ro Peter'o John'o uēvadeje: Jemēro Badare ōroro ēninamego huro ajemego jemēhu uevarije i'uoho bogo bae'irōjo.

25 Ĕhi'amu Peter'o John'o Badahu mu rabe vaejamu gavare jōho majēhinugoromo vuonorō'ōromo Iesuare jō maho Samaria rajo jabesi amore amore majēhibe va'aroho va'o Jerusalem hōrōjareje.

Philip-hu Iesuare jō majahijamu Ethiopia sa'a rajehu heromo mae uehorovade jōhoje.

26 Ĕhi'amu Badare anerahuro Philip uavadeje: De ri'ōromo va'irano ho arue Jerusalem jioromo anume Gaza abuejarue ōroro hōrōnējo. A rumo'e sa'are va'arue ōroho uavajējo.

27 Ĕhi uavamu hegorovo ri'ōromo va'adeje. Va'ihō gavadeje Ethiopia sa'a raje aho ōrēro rova'amu. Ĕaho Ethiopia sa'are simano vaejaje magonaho Candace uvaruoho ē magonaho hesi mu vaejahaje a bōrōme jiadeje. Hesi mu vaejahaje a bōrōmēro jiē'ēro huro ē magonaho hesi inōmo inōmoho aho'obēhe muebejahonōvadeje. Hesi muoho ēhi jiadeje. Urimē'i God rajahi'i Jerusalem va'ē'ēro

28 vuonorō'ōromo maratu dōre hiromo miohuro jaguvamu va'ē'i suri surire jōho adahobe va'adeje. Surire jōho ēho Isaiiah God-are jō majēhinōvade aehu jajivade jōho jiadeje.

29 Surire jōho adahobe va'amu gavē'i God-are Aru'ahohuro Philip uavadeje: Va'oromo arue maratuore hiromo va'aje aho birohoromo ajio hu'o hiromo va'onējo.

30 Hiromo va'onējamu hegorovo Philip-ro tutuvo va'oromo hejade rue Ethiopia rajohuro Isaiiah-are surire jōho adahamu hegoro uavadeje: Ĕjō adahanuoho na ja hejanuējo o bogajo.

31 Ruehuro uavadeje: Aehu bēhi bogo rōjehijē'oho na diehi hejōrajo. Rojomoromo na'o hijego va'arējo.

32 Ĕhi uavamu hegorovo Philip-ro ajio hu'o hijadeje. Hiromo gavadeje Ethiopia rajohuro ave jōho adahamu.

Vaevē'oho sheep ano'i hu'irae va'aruēhi ēhi bava'are hōjo.

Sheep harihu u tarivahego bogo uē'uēvē'e namijajēhi ēhi jōrume namijade hōjo.

33 Aēro hesi iho mu'uvahamu aho bogo ajamiromo hesi jō maho jōvade hōjo. Raro hesi aboji harihu'o jabesi jōho majahui'ajējo.

Aboji harihu'o rumo'e ave sa'are hijadoho iae barējē'e hōjo.

34 Ĕjōho adahoromo rue Ethiopia rajo a bōrōmohuro Philip uavadeje: Ave jōho na uevego hejōjo. Jō God-aro baeromo majēhinōvade ahuro rahuare jōe jajivē'e hōjo. Na hesi jōe o ae gō hesi jōe jajivade hōjo.

35 Ĕhi uavamu hegorovo Philip-ro ē adahade jōho aevoromo Iesuare jō maho majahijamu Ethiopia rajohuro hejadeje.

36 Heromo ōrēro va'ihō gavare jove jiamu gagorovo rue a bōrōmohuro Philip uavadeje: Ĕhuro gavējo jove jiego. Naehu avevejō'e bapataeto vaejē'oho na mae hōjo o sisē hōjo.

37 [Mae o sisē hōjamu Philip-ro uavadeje: Ja jasi dē vōvōbajo'e aho'o mae uehorovē'ohuro bapataeto vaejē'oho iae mae hōjo. Iae mae hōjamu ruehuro uavadeje: Io'ajō. Iae na mae uehorovoromo uvajējo: Iesu Keriso iae God-are Harihe hōjo.]

38 Ëhi uanugoromo maratu jagu bava'ajoho ëhi namijöro uavadeje. Namijamu Philip'o ë a börömo'u jaburo niö'iro jovore abueromo Philip-ro ë aho bapataeto vaejadeje.

39 Bapataeto vaeromo jovore jioromo rojomareje. Rojomamu gavë'i Badare Aru'ahohuro Philip ma-majioho hu'irae baeromo va'adeje. Va'amu Ethiopia rajo a börömo'huro ijoho hu bogo gavadeje. Bogo ga'irögoro maratuore ajio hiromomo nimorohobe va'adeje.

40 Va'amu Philip-ro gavadeje mami'e Ashdod amore rovë'e jiamu. Ashdod rueromo amore amore höröbe jö maho majëhibe ruejuvo Caesarea amore höröromo ë hijadeje.

9

Saul-hu aevoromo Christian vaejade jöhoje.

1 Ëhi'amu Saul-ro bogo vuonugo'i Badare aribövioho muo'amo'i ma-vöröeremu jövonövadeje. Ma-vöröeremu jövë'ëro Jerusalem ajiomoromo va'oromo Jew rajo priest börömo'u uavadeje:

2 Na negajëjo jero surire jajivoromo i'imemego na Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajehu God rajahjarue osare osare i'imëmego jaburo garomo uvo'iröhego: Nörö priest börömo hesi ihoro rovë'e höjo. Jabuhu ëhi uvë'oho ue'iramu naro gë'irode ae o magonahe Iesuare örire jijihamu gavë'oho naro guduamëvoromo Jerusalem amore vuonorö'ö ujuoho rue'ejöjo.

3 Ëhi ë'ë'ëro iae va'adeje. Va'adoho va'o Damascus amore hörö'i gavade ajoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromomo hu ajivamu gavë'i

4 sa'are behumorovoromo hejadeje ëhi uvavamu: Asë'e Saul ja rabëni sisë vaejevanue höjo.

5 Sisë vaejevanue höjamu uavadeje: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uavadeje: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo.

6 Röhu ri'öromomo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromomo he'a'anuëjo ae gemuëro ua'iramu: Jero ëhi ëhi ë'ëjo.

7 Ëhi uavamu Saul'o va'are ariböviohuro aho bogo ga'i ma-huëhemu heromo ma-jörume riravareje.

8 Ma-jörume riravamu Saul-ro sa'are raromadohuro ri'öromomo nune dadovo'i röhu öri ari'oho bogo gavadeje. Öri ari'oho bogo gavamu gagorovo rueho jaburo övëro ma'eno bava'oromo Damascus amore suorovareje.

9 Suorovonugoromo Saul-ro öri ari'oho bogo gavë'e ioho jovoho bogo ijë'e ma-hijuvo majae niö'i gemu barëjadeje.

10 Majae niö'i gemu barëjamu Iesuare ae gemu hesi ihe Ananias Damascus amore hiromomo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Ananias-ajo. Ëhi uavamu ruehuro uavadeje: Bada na aviae jevajëjo.

11 Na aviae jevajëjamu Badaro uavadeje: De ri'öromomo öri ihe Ahorirehu Va'arue Öroro va'onëjo. Va'oromo Judas-are osaro höröromo uënëjo: Tarsus amo rajo a ihe Saul na ëho jiajëjo. Na hu ga'i rovode höjo. Ëhi uënëjo. Iae hu parie vaejajëjo.

12 Urimë'i huro nia'ovo'iraeromo gavade höjo ae gemu Ananias-ro rueromo hesi övoho sinore bamamu nunoho marëjoro. Ëhuni va'oromo gavëjo.

13 Ëhi uavamu hegorovo Ananias-ro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na hejode höjo ae aho'obëhe Saul-are jö sisëho uevamu hejode höjo. Jaburo

uevare hōjo: Huro Jerusalem amore hiromo jasi aribōvioho mu sisē bēhe vaejēvo'i hijade hōjo.

14 Mu sisē vaejēvē'ēro Jerusalem priest masijo jabesi darugoho baeromo aviae rovē'e hōjo ēhuro ae rahu ja uehorovavē'oho guduamo ujuoho va'o barērōhēro.

15 Ēhi uavamu Badaro uavadeje: O-ajo. Va'ējo. Ēhesi bēhoho naro ē iaho baejē'e javajējo huro nasi muoho vaerōhego. Huro nasi jōho bava'oromo sa'a ioro'ioro rajo aribōvioho jabesi a masijoho Israel rajo aribōvioho huruoho majēhibe juvego ae aho'obēhe heruomorōhego ēhuni na Saul baejode hōjo.

16 Baejē'ēro naro hu rōjahi'ejōjo huro garōhego huhu nasi jōēni vi'ehe huē vavaene rabe bae'irōhoho diehi jiē'e jiego garōhego.

17 Ēhi uavamu hegorovo Ananias-ro va'adoho osare rumo va'oromo ōvoho Saul-are sinore bamoromo uavadeje: Ōho Saul-ajo. Badaro remō'ōjamu rovode hōjo. Ja ave amore rue'irōgoro ōrire gavane aho Iesuro remō'ōjade hōjo naro rueromo ajamego jasi nunoho marē'i God-are Aru'ahohuro jasi dē vōvōbajo'ere abueromo rarovavo'irōhego.

18 Ēhi uavamu gavē'i hiobaro ginioru nu ano'o va'ēnoho Saul-are nunire jioromo sa'are rireromo rovamu nunoho marējadeje. Marējamu ri'ōromo bapataeto vaejadeje.

19 Bapataeto vaenugoromo ie inugoromo rōhu maho biririvoromo mae hijadeje.

Saul-hu Damascus amore hiromo Iesuare jō majēhijade jōhoje.

Mae hijē'ēro Iesuare aribōviohu'o Damascus hijamu majae ma-gemu niō'i barējadeje.

20 Hiromo ma-burēro aevoromo Jew rajehu God rajahjarue osare osare Iesuare jōho majēhibe juvadeje. Majēhiromo uēnōvadeje: Iesu iae God-are Harihe hōjo.

21 God-are Harihe hō uēvamu heromo tiōromo uarovareje: Asē'e ē aho Saul na ae gemuoho hōjo o ae gō hōjo. Ēhesi bēhoho Saul Jerusalem hiromo bogo ēhioho ē'onōvade hōjo. A'i Iesu uehorovarue aribōvioho muo'amonōvade hōjo. Muo'amēl'ēro huhu ave rovade hesi bēhoho Iesuare aribōvioho guduamo ujuoho va'oromo Jew rajo priest masijoho i'imēmego baejēvo'irōhego ēhuni rovade hōjo. Ēhi jiē'oho hu diehi'oromo Iesuare jōho majahuijajējo.

22 Ēhi uarovamu Saul-ro biririvo avohoromo jōho jōvobe va'oromo majēhiromo uēnōvadeje: God-hu uavē'ēro bōrōme namiromo ajamuijaje aho Iesu hōjo. Ēhi uēromo ē jō bēhoho avoho garomo hejē'ēro darugo'o majēhijamu hegorovo Jew raje Damascus amore raromaruoho jabuhu Saul-are jō aho'irōhoho bogo eni jioruomadeje.

23 Bogo eni jioruomamu ēhi'ojuvo majae aho'obēhe barējamu Jew rajo-huro gagovoromo Saul ano'i atareje.

24 Ano'i atamu ē jōho heromo ae gōēro Saul majahijadeje. Rōhu jene vō'ōē majae vahie Jew rajo aribōviohuro Damascus amo rejo ojore ojore atovo raromareje Saul hōrō rovego ano'iro.

25 Ēhi'obe va'ojuvo hujeji vahie gemu evare Saul-are aemo'aemohuro uavamu niomoniomo bojō gagore abo hijadeje. Abo hijamu ō'ēro beromo ma-saginiēri ō'ire ma'enē'i rejo sigagure ō'oho a'ohō'ōjē'i ma-u'emu ba'amamu je'onō ruvebi sa'are ravo'amoromo va'adeje.

Saul-hu Jerusalem amore va'oromo ë'ade jöhoje.

26 Va'oromo Jerusalem höröjadeje. Höröromo Iesuare ariböviohu'o gemu mae juvo'i ë'o gavadeje. Juvo'ia'amu gagorovo rue ariböviohuro uvareje: Nani Saul bogo Iesuare aehu jio'i ma-sareramuijajëromo juhuonamiruo-madeje.

27 Juhuonamijamu gagorovo Iesuare ae gemu Barnabas-ro Saul ajamiromo hu'irae baeromo apostle jabesi örire rovadeje. Rueromo uëvadeje: Saul urimo mu sisë vaenövadëhioho bogo ëhioho vae'i a'i Damascus örire va'ihö gavade höjo Badaro birohoromo jöe ëhi ëhi majahijamu. Jöe ëhi ëhi majahijamu hegorovo Damascus va'oromo darugo'o maëro Iesuare jöho majëhibe juvade höjo. Ëhuni jaruvoho Saul hu a mae höjo.

28 Ëhi'amu gagorovo Saul-ro Iesuare ariböviohu'o gemu mae hi juvadeje. Hi juvoromo biririvoromo Badare jöho Jerusalem ame bövioho majëhibe juvadeje.

29 Majëhibe juvoromo Jew rajehu Greece huëhu atarue ariböviohu'o Iesuare jöho jövoromo jö aho'ahamirovareje. Jö aho'ahamirovoromo rueho jaburo Saul ano'irögoro ë'areje.

30 Ano'ia'amu gagorovo Iesu uehorovarue ö mueno'o ömo'ömohuro Saul hu'irae baeromo Caesarea amore abuejaroho abo nugö'öjamu hesi amëro Tarsus va'adeje.

31 Va'amu Judea sa'are Galilee sa'are Samaria sa'are jioruomaje ekaresia ariböviohuro huë vavaeni'e raromarohe barë'i mae raromareje. Mae raromamu God-are Aru'ahohuro ekaresiaho ajëmamu Bada mae uehorovoromo biririvobe va'amu ae aho'obëhe jëvobe va'adeje.

Peter-hu Lydda amore Joppa amore va'o hiromo ë'ade jöhoje.

32 Ëhi'ego Peter-ro amore amore juvonövadeje. Juvoromo iae God-are aribövioho gë'iro Lydda amore abueromo ë hijadeje.

33 Hiromo gavadeje ae gemu hesi ihe Aeneas övo höru'e vuovahë'ëro maratuoremu raromamu. Mami'e aevoromo raromobe rovadoho vadune aho'obëhe 8 barëjë'e jiadeje.

34 Raromamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Aeneas Iesu Kerisoro jasi sinoho avohahajëjo ëhuro mae javojöro. Ëhuni ri'öromo jaehu raromanue maratuoho avoho bamëjo. Ëhi uavamu hejë'i ma-burëro ri'öjadeje.

35 Ri'öromo juvamu Lydda amo rajohu'o Sharon sa'a rajohu'o ae aho'obëhe Aeneas garomo aevoromo Badare ijore ijore jijihadeje.

36 Ëhi'amu Iesuare magonahe gemu hesi ihe Tabitha Joppa amore hi-jadeje. Hesi ihoho Greece huëhu uvaruoho Dorcas-je. Dorcas iho bëhoho mi ihe deer-je. Huro hiromo huë baejë'e muoho vaeromo ae ajëminövadeje.

37 Ae ajëmiromo ijönö guomo guome baeromo guomadeje. Guomamu hesi sinoho u'oromo baeromo javu döre osare ajio bamareje.

38 Bamamu Iesuare ariböviohuro hejareje uvavamu: Peter-ro Lydda amore hijajë uvamu hegoro öroho bogo ëgoho jië'ego ae niö'i uëvareje: Va'irarijoho Peter uavego ma-burëro rue'irajo. Rue'irajamu va'o majahi-jareje.

39 Majahijamu hegorovo Peter-ro ri'öromo jabu'o rovamu hu'irae baeromo döre osare iojio mareje. Iojiomamu magonaho doru ömo'ömohuro

nierusuburu'e bam'eli Peter-are bēhire ro ruē numē gagovo rova'o ro-jomoromo Dorcas-hu jabu'o hij'eli sigohi'amade niōgoho Peter-ro gajōro rōjahijareje.

⁴⁰ Rōjahijamu huro jabumē aho'obēhe ē dōre osare jēvamu rēmō'ōjamu va'o barējadeje. Va'amu Peter-ro ague aho hiromo God-are ōrire ēninamiromo huotorovoromo sinoho garomo uavadeje: Tabitha ri'ōjējo. Ri'ōjējamu Tabitha-ro nune dadovoromo Peter garomo ri'ōromo dōre hi-jadeje.

⁴¹ Hijamu gagorovo Peter-ro ōve nugō'ōromo ma'enoromo nigemamu namijadeje. Namijamu Peter-ro uvēvadeje magonaho doru ōmo'ōmohu'o Iesuare ae magonaho ioro'iorohu'o ruejōro. Rovamu Peter-ro uēvadeje: Ave magonahoho i'ovoromo mae hijaje gahējo.

⁴² Ēhi'ade jōho Joppa amoho aho'o uarovo barējadeje. Jōho uarovamu hegorovo ae aho'obēhe Bada aevoromo mae uehorovoromadeje.

⁴³ Mae uehorovamu Peter-ro majae aho'obēhe Joppa amore baeromo mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore hijadeje. A ihoho Simon jiadeje.

10

Peter-hu Jew raje jiadeje rōhu sa'a gō raje Cornelius ga'i va'ade jōhoje.

¹ Peter-ro Simon'o gemuore hijamu iae ae gemuēro arue Caesarea amore hij'ele jiadeje. Hesi ihoho Cornelius jiadeje. Cornelius bogo Jew rajoho jio'i hu muorovo simano vaejaje aēro jiē'ēro muorovo aribōvi ioro'ioroho ma-gemuoro bu'ōromo hijē'ēro ēhi muebejēvonōvadeje. Ēmuorovo aribōvi gemuore bu'ōjare jabesi ihoho Italy muorovo aribōvie jiadeje.

² Rōhu Cornelius God mae uehorovaje ae jiadeje. Hu'o hesi agane aho'o jaburo God rajahinōvareje. Huro Jew rajo aribōvioho huē baejēvoromo ajēminōvo God-are ōrire jōe jōvonōvadeje. Ēhi jiē'e ae jiadeje.

³ Ēhi jiē'e aēro jiē'ēro iae majae sanuovamu gagoro Cornelius-ro nia'ovo'iraeromo ma-samaro gavadeje God-are anerae gemuēro rovamu. Rueromo uahijo: Cornelius-ajo.

⁴ Cornelius-ajamu hegorovo Cornelius-ro aneraho juhuonamiromo ērimahoromo uavadeje: Ja diehi uehorovoromo rovanuējo. Rovanuē'ego anerahuro uahijo: Jaehu God-are ōrire jō jōvanuoho ae gō huē baejēvanuoho ēho God-ro ejahoromo ja mae uehorovavajējo.

⁵ Ēhuni ae gō rēmō'ōjēgo rue Joppa amore va'arējo ae gemu Simon hesi iho gōho Peter-ro ruerōhe hōjo.

⁶ Simon Peter-ro Simon gōhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajējo. Hesi javuoho sō jovo bēhire jiajējo.

⁷ Anerahuro ēhi majahinugoromo va'amu gagorovo Cornelius-ro hesi osa muebejaharue ae niō'iro o muorovo ae gemuēro ēhi ruejōro jōe nugō'ōjadeje. Ēmuorovo aho God mae uehorovoromo Cornelius hu'o gemu mae juvoromo ajamijaje ae jiadeje.

⁸ Ēaho niō'i gemu rueruomamu Cornelius-ro diehi ē'amu gavade jōho majēhiromo rēmō'ōjamu Joppa amore va'areje.

⁹ Nērō ē aribōviahuro ōrēro va'oromo Joppa suorovo'i rovareje. Suorovo'i rovamu gav'eli majae ririre rabu'e jiamu gagorovo evare Peter-ro ruhēre javu dōre ajiomoromo hitavē'ēro raromaruire ē hijadeje God-are ōrire jōe jōvo'irovo.

¹⁰ Hiromu hōmamu hegorovo ae uēvadeje: Ie avohoromo bojemirego na i'irōjo. I'irō uēvamu hegoro ioho avohahareje. Ioho avohahamu hu nune jioromo nia'ovo'iraeradeje.

¹¹ Nia'ovo'iraeromo gavadeje ō'idōho arorovo'ego niōgu va'ēne inōmo bōrōme veneguōruvē'oho hesi bēhire ruvebi raromamu.

¹² Raromamu gavē'i gavadeje sa'are jijihaje maje gō gō sigobe je'o uge rabe rabe niōgu va'ēne inōmo hesi dōre jio'amamu.

¹³ Jio'amamu gagorovo hejadeje uavavamu: Peter jero ri'ōromo muo'amoromo ijējo.

¹⁴ Ijējamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijaru e sisēho bogo mae bogo ibe rovē'e jevajējo jōgore ahojōeni.

¹⁵ Peter-ro ēhi uanugoromo hejadeje rōhu maho uavavamu: O-ajo. God-hu sisē barējē'e hō uvoromo jiovēhē'e mioho raboho ēho nadi uvorējo: Sisē hōjo.

¹⁶ Vae niō'i gemu ēhi jiē'e muoho Peter-ro ga'i hijuvo evare gavadeje ē inōmoho sionēro ō'idōre ba'oijiomamu.

¹⁷ Ba'oijiomamu gagorovo Peter-ro hesi uehorovoromo uvadeje: Nia'ovo'iraeromo gavode hesi bēhoho rabe hōjo. Hesi bēhoho rabe hō uvamu iae nume Cornelius-are aribōviahuro Simon-are osaho dinō'e jiaje jōho hejē'ero ē osa hesi ojanore ro riravareje.

¹⁸ Riravoromo ma-darugo'o uvareje: Na ae ihe Simon Peter ēho jiajējo.

¹⁹ Ēhi uvamu iae Peter-ro nia'ovo'iraeromo gavade mu hesi bēhoho uehorovē'e hijamu gavē'i God-are Aru'ahohuro hu uavadeje: Hejējo. Ae niō'i gemu jaburo ja nahavaruējo.

²⁰ Ri'ō abue'i nadi uvonējo: Sa'ae gō raje jēvo'ego bogo va'ejō uvo'i ma-va'onējo. Naro rēmō'ōjamu rovare hōjo.

²¹ Ēhi uavamu hegorovo Peter-ro abueromo nume rovare aho uēvadeje: Jemē nahevarujoho na aviae jevajējo. Jemē rabe nēgamu rovarije hōjo.

²² Rovarije hōjamu uvareje: Muorovo simano vaejaje ae Cornelius-ro uōvuamu rovare hōjo. Hu a mae God mae uehorovaje ae hōjo. Ēhuni Jew raje ae aho'obēhe jaburo hesi ōrire mae uehorovarue hōjo. Ēhi jiē'ego God-are anerae gemuēro rueromo Cornelius uavade hōjo: Jero uavego Peter rue'irajo jōe majahijego he'irane hōjo. Ēhuni rovare hōjo.

²³ Ēhuni rovare hōjamu hegorovo Peter-ro uēvadeje: Osaro ro raromoromo vahirowego momorō'ōrējo.

Ēhi ē'ē'ero nērōho Peter-ro ri'ōromo jabu'o va'adeje. Rōhu Joppa raje Iesuare ō mueno'o ioro'iorohuro hu'o va'areje.

²⁴⁻²⁷ Va'aroho va'o nērōho Caesarea amore suorovareje. Amore suorovoromo Cornelius-are osare va'ia'amu Cornelius-ro Peter birohoro uvadeje: Peter God va'ēne hōromo hesi bēhire sa'are ague aho hiromu Peter rajahijadeje. Rajahijamu gagorovo Peter-ro Cornelius banigojiomoromo uavadeje: Nadi ēhioho ē'i ma-ri'ōromo dōro namijējo. Na bogo God jevo'i ma-ae jevajējo. Ma-ae jevajē uanugoromo hu'o Cornelius'o jōe jōrovobe osare va'oromo Peter-ro gēvade Cornelius-are agane aemo'aeme ruejōro uēvadoho ae aho'obēhe gagovoromo gemuore raromoromo muebejamu.

²⁸ Muebejamu gēgorovo uēvadeje: Iae jemē'o gavarujējo Jew rajo noehu sa'a ioro'ioro rajo jemē'o gemu mae jijihō'irōhoho o jemesi osare va'irōhoho nosi ōroho tugohahu'e hōjo. Ēhi hōjo rōhu God-ro na rōjehiromo uev'e

höjo: Jero nadi uvonëjo: Sa'a ioro'ioro rajoho o rahuo rahuo sisëgo gorëvo'iröhe aribövioho jio'amajëjo.

²⁹ Èhuni naro ruejëro jero jöe nugö'öjamu hegorovo na bogo uvode höjo: Ja sa'a gö raje javajëromo nue gö gö uehorovo'i ma-burëro rovode höjo. Èhi jië'oho rabëni ruejëro uevane höjo.

³⁰ Uevane höjamu Cornelius-ro uavadeje: Naehu uavode hesi bëhoho urimo riröhe majae sanuovamu jaruvo jiajëhi naro nasi osare hiromo God-are örire jöe jövode höjo. God-are örire jöe jövë'i gavode höjo ae gemuëro niögu aji mabëhe ba'amë'e nasi örire rovamu.

³¹ Rueromo uevavohijajo: Cornelius jaehu God-are örire jö jövanuoho God-ro ejahoromo jaehu ae gö huë baejëvanuoho huro èhu'o uehorovajëjo.

³² Èhuni ae rëmö'öjego Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuere ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire höjo.

³³ Èhi uevamu hejë'i naro ma-burëro jöe nugö'öjode höjo jero ruejëro. Röhu ja rovanoho iae mabëhe è'ane höjo. Èhu'ëro na ae aho'obëhe aviae God'o gemuoro raromoromo muebejaruëjo he'i Badaro diehi diehi jöho bojame'ëro jero majahuijego.

Peter-hu Cornelius-mesi örire majahijade jöhoje.

³⁴ Èhi uavamü hegorovo Peter-ro jöho majëhiromo uëvadeje: Iae na gavajoho God bogo Jew rajohemu nimo'i sa'a ioro'ioro rajoho bijönimo'i

³⁵ a'i ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo God uehorovoromo mu mae vaejaruoho no aho'o huro èhi ma-gemu uehorovavuoromo ejahuaje höjo.

³⁶ Iae jemë'o gavarujëjo God-ro Israel rajo nosi örire ave jö maho majahuiromo uövuade höjo: God na'o jemë'o hahagu hahagu javuadoho jaruvoho Iesu Kerisoro gagovavuë'e höjo. Röhu huro böröme namiromo sa'ae dinö'e dinö'e muebejavuaje ae höjo.

³⁷ Jemë'o gavarujëjo Iesuare mu börömocho Judea sa'ae bövioho rumorovade höjo. Bapataeto vae'iröhe jöho John-ro majahuijamu evare è mu börömocho Galilee sa'are aeovoromo Judea sa'ae bövioho rovade höjo.

³⁸ Nazareth rajo ae Iesu hesi jöho jemë'o iae hejaruje höjo. God-ro Iesu muro bamo'irögoro hesi Aru'ahohu'o darugohu'o bojamiromo muro nugade höjo. Muro nugë'ëro hu'o gemu mae juvo'ego Iesuro ae mae vaejëvobe Satan-are darugoro raromarue aribövioho aho'o ajëmibe èhi è'obe è sa'ae bövioho juvonövade höjo.

³⁹ Juvoromo Jew rajo nosi sa'are o Jerusalem amore mu rabe rabe vaejadoho iae nosi nunëro gavë'e javuajëjo. Aëro hu korosire anamu guomade höjo.

⁴⁰ Guomamu majae niö'i gemu hesi uhure God-ro uavamü ri'öjë'ëro hijamu gavare höjo.

⁴¹ Ae aho'obëhe Iesu bogo gavare höjo. Noehu hu garomo a majëhiröhego God-hu mami'e baejavuade aribövioho noremuëremu hu gavare höjo. Hu guomoromo ri'öjade hesi ijore hu'o i jovo ue'ahare aribövioho noremuëremu gavare höjo.

⁴² Noro hu gavamu Iesuro uövuade höjo noro hesi jöho ae majëhiromo uënövoröhego: God-ro Iesu gemu uavade höjo ae aho'obëhe vuovë'ocho o bogo vuovë'ocho hesi nunire riravego mevëvoröhego. Èhi uënövoröhego Iesu majahuijade höjo.

⁴³ Röhu ë a hesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe avoho majahuiromomo jajivobe rovare höjo. Jajivoromo uövuare höjo: Ae rahu ë a mae uehorovë'oho God-ro hesi jöëni nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuo'ajëjo.

Sa'a ioro'ioro rajehu aevoromo God-are Aru'aho baejare jöhoje.

⁴⁴ Peter-ro ëhi majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro ruvebiromomo jö hejarue aribövie aho'o jabesi dë vövöbajo'ere abue'amadeje.

⁴⁵⁻⁴⁶ Abue'amamu gagoro Jew raje Iesu mae uehorovë'i Peter'o rovare ariböviohuro hejare ë sa'a ioro'ioro rajohuro bogo hejarue huë göëro göëro atoromo God böröme hö uvavamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uehorovoromo uvareje: Asë'e God-ro hesi Aru'ahoho bogo Jew rajohemu bojamui'i sa'a ioro'ioro rajohu'o bojëmijade höjo. Bojëmijade höjamu Peter-ro ri'öromomo uëvadeje:

⁴⁷ Jew rajo noehu God-are Aru'aho baejarëhi ave sa'a ioro'ioro rajo ariböviohu'o God-are Aru'ahoho ëhi baejare höjo. Ëhi jië'oho no rabëni ahëvo'iramu bogo bapataeto vae'a'aruëjo. Bëhe bogohöjo.

⁴⁸ Ëhi uënuogoromo hesi aribövioho uëvadeje: Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejëvhëjo. Ëhi ë'l'ëro Cornelius-mëro Peter uavareje: Nadi ma-burëroho va'i majae ëgo'o no'o hiromomo va'onëjo. Ëhi uavamu jabu'o hijadeje.

11

Sa'a ioro'ioro rajehu bapataeto vaejare jö Peter-hu majëhijamu Jerusalem ekaresia ariböviehu hejare jöhoje.

¹ Iae apostle ömo'ömohu'o Keriso-are ö mueno'o ioro'iorohu'o Judea sa'are röhu ë sa'ae gemuore dirö'e göre göre raromaruohuro hejareje uvavamu: Bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a gö rajohu'o God-are jöho baejare höjo.

² Ëhi uvamu hegorovo Jew rajo a ioro'ioroho Jew rajehu ë'aruëhi sa'a gö rajo jabesi sino tarivëhoröhego nimoruomaje ariböviohuro gavare Peter Jerusalem rovamu gagorovo birevoromo uavareje:

³ Jew rajo nosi sino tarivahuaruëhioho aho jabesi sinoho bogo ëhioho tarivëhare höjo röhu jero jabesi osare va'oromomo jabu'o gemu mae hiromomo ioho ijane höjo.

⁴ Ëhi uavamu Peter-ro ri'öromomo huhu sa'a gö rajohu'o hiromomo vaejade mu hesi bëhoho huruoho majëhi barëjadeje.

⁵ Majëhiromomo uëvadeje: Naehu vaejode mu hesi bëhoho na anu-miae Joppa amore hijode höjo. Hiromomo God-are örire jöe jövode höjo. Jöe jövë'i nia'ovo'iraeromomo gavode höjo niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'oho nasi bëhire ruvebi raromamu.

⁶ Raromamu ga'i gavode höjo amo maje je'o maje sigobe uge rabe ëhi ë inömo hesi döre jio'amamu.

⁷ Hejode höjo uevavamu: Peter ri'öromomo muo'amoromomo ijëjo.

⁸ Ijëjamu hegoro naro uvade höjo: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijaruë i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojöëni.

⁹ Ëhi uanugoromomo hejode höjo ö'idöre röhu maho uevavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromomo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo.

10 Ëhi uevamu ëhi jië'e muoho vae niö'i gemu naro gali hijuvo evare gavode höjo ë inömoaho'õ sionëro ö'idöre ba'ojiomë'e jiamu.

11 Ëhi'amu gavë'i ae niö'i gemu naehu hijaje osare ö'are höjo Caesarea amore jioromo rëmö'öjë'ëro jië'ëro.

12 Ö'amu God-are Aru'ahohuro uevade höjo: Nadi uvonëjo: Sa'a gö raje jëvo'ego nani na jabu'oho bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Ëhi uevamu ave raromarue Iesuare ö ömo'ömooho övo gö mine övo göre gemu ëho jaburo na'õ gemu mae ri'öromo ë rovare ariböviohu'o gemuore va'oromo Cornelius-arire suorovoromo hesi osare va'are höjo.

13 Noro hesi osare va'amu Cornelius-ro uövuade höjo: Na gavode höjo anerae gemuëro rueromo uevavamu: Ae rëmö'öjego Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo.

14 Huro rueromo jöe majëhi'ajëjo ja'õ jasi aganohu'o heromo bogo sisëroho va'i maro raromö'irarijego.

15 Cornelius-ro ëhi uövuamu hegorovo naro aevoromo jöho majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabesi örire ruvebijade höjo. Urimë'i Jew rajo nosi örire ruvebijadëhi ëhi ë'ade höjo.

16 Ruvebijamu gagorovo naro uehorovoromo uvode höjo: O Badaro mami'e uövuade höjo: Urimë'i John jövëro bapataeto vaejövade höjo. U'emu God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromomo ëhuro jovocho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejövö'ajëjo. Iesuro ëhi uövuade höjo.

17 Amo urimë'i noehu Bada Iesu Keriso mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho suvuoro mamuijadëhi ëhi sa'a gö ariböviohu'o mëmade höjo. God-hu ëhi sa'a gö rajo ajëmijadoho ëhu'oho na rabëni God-are öroho tugohojörajo.

18 Peter-ro ëhi uëvamu hegoro rue Jew rajohuro Peter birevaroho vuonugo'i God rajahiromomo uavareje: Ëhi jië'oho God-ro sa'a ioro'ioro rajo jabesi öroho jiovëhë'e höjo ëhuro jabu'õ dë vövöbajo'e huotorovoromo mae raromö'iröhego.

Antioch amo rajehu aevoromo Keriso mae uehorovare jöhoje.

19 Urimë'i Jew rajëro Stephen anonugoromo Iesu mae uehorovarue aribövioho sisë vaejëvamu gagorovo huruomoromo sa'are sa'are va'õ raromareje. Va'aroho ioro'iorohuro ma-bisemu dunoro va'õ raromö'i ioro'iorohuro öri ëgobövie va'oromo Phoenicia sa'are o Cyprus sa'are o Antioch amore ë va'õ raromoruomadeje. Raromoromo Jew rajohemu Iesuare jöho majëhinövareje.

20 Röhu Iesu mae uehorovarue a ioro'ioroho Cyprus sa'a rajohu'õ Cyrene amo rajohu'õ ëho jaburo Antioch amore va'õ raromareje. Raromoromo bogo Jew rajohemu a'i sa'a gö ariböviohu'õ Bada Iesuare jö maho aevoromo majëhijareje.

21 Sa'a gö ariböviohu'õ jöho majëhijamu Bada God-ro daruge ajëmijamu Antioch amo raje ae aho'obëhe Bada Iesu mae uehorovoromo aevoromo hesi örire jijihareje.

22 Hesi örire jijihamu Jerusalem ekaresiahuro ë jöho hejareje. Heromo Barnabas nugö'öjamu Antioch rajoho gë'i va'adeje.

23 Va'oromo gavade God-ro mae ajëmijë'e jiamu gëgorovo nimorohoromo uëvadeje: Ae aho'obëhe jemëro biririvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'õ Bada gemu uehorovorëjo.

24 Ëhi uëvade hesi bëhoho Barnabas hu a mae jiadeje. God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'oho aho'o rarovamu huro God mae uehorovo avohadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe aevoromo Badare örire jijihareje.

25 Ae aho'obëhe Badare örire jijihamu gagorovo Barnabas-ro ri'öromo Tarsus amore va'adeje Saul naho'irovo.

26 Nahoromo birohonoromo hu'irae baeromo sionëro Antioch rovadeje. Rueromo Barnabas'o Saul'o jaburo niö'iro Antioch ekaresiahu'o gemu mae ariromo ae aho'obëhe røjëhibe va'aroho vadune gemu barëjadeje. Ëhi'amu Antioch amore ë dirö'ore aëro Keriso-are aribövioho gëromo aevoromo uvareje: Jabumë Christian aribövioho jëvájëjo. Urimoho ëhi jië'e ihoho bogojëvadeje.

27 Röhu evare majare jö God-aro baeromo majëhjarue a ioro'iorohuro Jerusalem jioromo Antioch rovareje.

28 Rueromo ae gemu hesi ihoho Agabus-ro jöe God-are Aru'aho hesiro baeromo ri'öromo uëvadeje: Ijonö i bogojio majaho sa'ae aho'obëhe rue'a'ajëjo. Huhu uëvadëhi ijonö Claudius Rome a bërömo jiadevare evare ë i bogojio majaho rovadeje.

29 Amo Agabus-ro ë jöho majëhijamu hegoro Antioch amore raromarue Keriso-are ariböviohuro uvareje: No ae gemuëro gemuëro ga'iröhe no ijo bajo bövie baejë'e javuamu gavë'oho bövie tarioromo bise'e baejë'e javuamu gavë'oho bisemu tarioromo baro gemuoro bamoromo Christian agane Judea sa'are raromaruohuni nugö'öjëho'ejarëjo.

30 Ëhi uvonoromo suvuoroho gagovoromo Barnabas'o Saul'o i'imëmijareje jaburo niö'iro ujuoho va'oromo Jerusalem ekaresia a duvaho jabesi övo döre bahijëhoröhego.

12

Peter savojire ba'amare jöhoje.

1 Evare majaroho Judea sa'are bërömo vaeromo hijaje a bëröme Herod-ro ri'öromo jöe nugö'öjadeje aëro ekaresia a ioro'ioroho ijumëvoröhego.

2 Huro ae uëvamu jaburo John-are öho James guduamoromo siravaëro anareje.

3 Anamu Herod-ro gavade Jew rajo ariböviohuro ëhi nimoruomamu gëgorovo ae uëvamu Peter'o guduamo bava'areje. I Dë Huaje Oso Rumo'e Jew rajehu Ue'aharue Maja bërömo jiadevare evare ëhi ë'areje.

4 Peter guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Ba'amamu muorovo aëro 4 aevo'ioho Peter muebejareje. Muebejamu muorovo ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Ëhi ë'onövareje. Urimoroho va'ego ae göëro ro sionoho baenövareje. Ëhi ë'ë'ëro Herod-ro uvadeje hujeji God-hu Vörö Tugohade Söröho barëjego evare Peter ae aho'obëhe jabesi nunire barueromo court vaeröhego.

5 Ëhi uvamu Peter-ro savoji gagore ëhi hijadeje. Hi'ego ekaresiaho jaburo biririvoromo God uanövareje hu ajamiröhego.

Aneraehu Peter ajamamu Peter-hu savoji gagore jioromo hörö va'ade jöhoje.

6 Ëhi'ojuvo nërö Herod-ro Peter ae aho'obëhe jabesi nunire bava'i uvë'iro röhu jaruvëhi a göhuro ruëhi hi'i göhuro viëhi hiromo Peter muebe'i

Peter ririre ö'le niö'iro töv'e'ero niavë'e jiadeje. Ae göero savoji ojoho muebejareje.

⁷ Muebejamu iae Badare anerae gemuëro ma-majioho rovamu savoji gagoho ajivadeje. Ajivamu gavë'i anerahuro Peter-are ionire anoromo ioromo uavadeje: Ma-burëro ri'öjêjo. Ëhi uavamu gavë'i övore muohahare ö'ohuro jiovo bu'öromo sa'are bejadeje.

⁸ Bejamu anerahuro uavadeje: Jasi götaho ruoho bibivo'i höru guduoho io'amêjo. Io'amêjamu Peter-ro götaho ruoho bibivoromo höru guduoho io'amadeje. Io'amamu uavadeje: Niögoho ba'amoromo nasi ijoro rovêjo.

⁹ Nasi ijoro rovêjamu savoji gagoroho höröromo hesi ijore va'adeje. Va'oromo uvadeje: Aneraehu ömajoho nani bogo maho ga'i na nia'ovo'iraejajë'i va'ojuvo

¹⁰ Va'o urimo mueberomo riravaruire rova'oromo ijore mueberomo riravaruire rova'oromo suorovoromo amo börömore va'arue biriri'e ojore ë rovareje. Rue'li gavare ojoho hesi ëma jiororovamu gagorovo va'orahonö va'oromo örire jirehareje. Jirehoromo anerahuro ma-majioho va'adeje.

¹¹ Va'amü gagorovo Peter-ro uehorovo avohoromo uvadeje: Avevejö'ohö iae na garomo uvajêjo: Iae mae-ëjo. Badaro hesi aneraho nugö'öjamu Herod-are övore jevadoho baeniahî baejevo rovë'e höjo. Baeniahî baejevo rovë'ëro Jew rajo ariböviohuro bövi bise'o vaejevo'i uvaroho ëhi ë'oröhhöho bogo eni jëvo'ajêjo.

¹² Peter-ro ëhi uehorovonugoromo John Mark-are vëme Mary-arire va'adeje. Röhu Iesuare ae aho'obëhe Mary-are osare raromoromo ëninamijareje God-ro Peter ajamijöro.

¹³ Ëninamamu gavë'i Peter-ro rueromo oje jiovahojöro ano'anovadeje. Ano'anovamu hegoro magonaho aboride gemu hesi ihoho Rhoda-ro ojoho jiovahö'i rovadaje.

¹⁴ Rueromo Peter-are huëho hegoro nimorohoromo ojoho bogo jiovo'i ma-burëro vuonorö'ö va'oromo osare aribövioho uëvadeje: Peter mami'e rovë'e aviae ojanore namijajêjo.

¹⁵ Namijajêjamu uvoruomadeje: Nani Peter savoji gagore hijajëromo magonahoho uavareje: Simane huotorovoromo ëma uövuuanuëjo. Ëma uövuuanuëjamu magonahohuro uëvadeje: O-ajo. Na mae uëvajêjo. Hu iae rovë'e höjo. Uavareje: Peter bogo rue'li ma-hesi aru'ahohuremu rueromo namijajêjo.

¹⁶ Ëhi'amü gagorovo ojo jiovahojöro Peter-ro ojore ano'anovo'i hijadeje. Ano'anovo'i hijamu va'o ojoho jiovoromo Peter gavamu jöe barëjêvadeje.

¹⁷ Jöe barëjêvamu Peter-ro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Na savoji gagore jevamu Badaro ëhi ëhi ë'oromo hu'irae baejevo rovade höjo. Ëhi jîë'e jöho majëhinugoromo uëvadeje: Jemëro va'oromo James'o agano ioro'iorohu'o nasi jöho majëhiredo he'irarêjo. Ëhi uënugoromo öre gö va'adeje.

¹⁸ Öre gö va'ë'ëro sisonuvamu savoji gago muebejarue ariböviohuro gavare Peter bogojiamu gagorovo tiöromo juhuonivoromo uehoroho bogöjêvamu ma-jöe gö gö atoromo uvareje: Peter dinö'e va'ë'ëro bogojiajêjo.

¹⁹ Bogojiajêjamu Herod-ro uëvamu hesi ariböviohuro Peter nahemu nahöjuvo gavareje bogojiamu. Bogojiamu gagorovo Herod-ro Peter atovarue aribövi jabesi jöho heromo jöe mevoromo hesi ariböviohuro atovarue aribövioho muo'amöjöro uëvadeje. Ëhi'onugoromo Herod-ro Judea sa'are jioromo abuejadoho abo Caesarea amore ë hijadeje.

Herod guomade jöhoje.

²⁰ Caesarea hiromo Herod-ro Tyre o Sidon amo rajo jabesi örire sisë maro dë vörönimadeje. Dë vörönimamu gagorovo rue amo rajohuro uvareje; Noehu ijarue iruno'oho Herod-hu muebejaje sa'are jioromo rovaje höjo. Ioro'ioremu tugohojöeni ehuni Herod ga'i gemuore ruenugadeje. Rueromo Herod-are osa muebejaje aho Blastus jabesi jöho ajëmiromo Herod sanuamijöro dinamiromo jöe nugö'öromo Herod uavareje: Noni vavaenimoromo ajamuijago ja'lo no'lo huë baerovoromo raromo'irarëjo.

²¹ Èhi'amu Herod-ro majaho bojëmadeje ë majare rueruomoröhego. Èmajaho rovamu gagorovo Herod-ro hesi niögu ma-maho io'amadeje. Io'amoromo hu bövi namiromo hijaje röho mare hiromo ae aho'obëhe jöe majëhijadeje.

²² Jöe majëhijamu hejë'i rue ariböviohuro uvoruomadeje: Asë'e jö böröme höjo. Bogo ma-aehu jöho majahui'i a iosiramuiromo dö mare jï'e aru'ahohuro jöho majahuijajëjo.

²³ Èhi uvoruomamu gavë'i Badare anerahuro Herod anamu huiniëro hesi uhoho ijahamu guomadeje. Anade hesi bëhoho hu God-are iho bogo nigemadohuni ehuni anamu guomadeje.

²⁴ Röhu God-are jöho ejahoruomamu aro rumorovobe va'adeje.

²⁵ Èhi'amu Barnabas'o Saul'o Jerusalem va'oromo monioho ekaresia jabesi a duvahoho i'imëmijë'ëro John hesi iho göho Mark hu'irae baeromo Antioch amore vuonorö'ö va'areje.

13

Barnabas'o Saul'o va'oromo God-are jö majëhibe jirehoröhego Antioch ekaresia ariböviehu baejëvoromo rëmö'öjare jöhoje.

¹ Iae Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohu'o Iesuare öri rjöhëjarue ariböviohu'o jëvadeje. Èaribövi jabesi ihoho Barnabas o Simeon iho göho Niger o Cyrene amo raje Lucius o sa'a a böröme Herod'o gemu mae bövi raejade aho Manaen o Saul èhi jio'amadeje.

² Èhi jio'amamu ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God ma-rajahiemu rajahijamu gagorovo hesi Aru'ahohuro uëvadeje: Jemëro Barnabas'o Saul'o baejëvoromo nani rëmohëjo jabuhu ë'ojöro baejëvode muoho vaenövoröhe höjo.

³ Èhi uëvamugo ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God-are örire jöe atonugoromo Barnabas'o Saul'o jabesi simanore öve bamëhoromo rëmö'öjamu va'areje.

Barnabas'o Saul'o Cyprus sa'are va'oromo Keriso-are jö majëhijare jöhoje.

⁴ God-are Aru'ahohuro Barnabas'o Saul'o èhi rëmö'öjadeje God-are muohuremu vaeröhego. Rëmö'öjamu abuejaroho abo Seleucia amore höröjareje. Höröromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho Cyprus ruë numë sö jovemu jï'e sa'are ë va'lo ravo'amareje.

⁵ Cyprus sa'are ravo'amoromo Salamis amore höröromo Jew rajehu God rajahijare osare osare God-are jöho majëhibe jirehareje. Röhu John Mark hu'irae baeromo hu'o jirehareje huro ajëmego jaburo muoho vaebe jirehoröhëro.

⁶ Jirehoromo Salamis amoho nugo va'oromo Cyprus sa'aho jirehobe numëhi va'o viture juvö'öromo Paphos amore höröjareje. Höröromo sareri sareri'e iro oso'e ae gemu birohareje. Hesi ihoho Bar-Iesu jiadeje. Hu Jew rajëro jië'ëro aribövioho sarerëmiromo uënövadeje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae javajëjo.

⁷ Bar-Iesu ë sa'are a börömo hesi ae jiadeje. Ësa'are a börömo hesi ihoho Sergius Paulus jiadeje. Hu uehoro ma'e ae jiadeje. Uehoro ma'e aëro jië'ëro jöe nugö'öromo Barnabas'o Saul'o uëvadeje: Rueromo God-are jöho majehirego na he'iröjo.

⁸ Na he'iröjamu rueromo God-are jöho majahijamu hejë'i ë iro oso'e aho Bar-Iesu röhu iho göho Greece jöehu uvaruoho Elymas-ro jabesi jöho aho'ahovadeje. Elymas-ro Barnabas'o Saul'o jabesi jöho aho'ahovoromo ë sa'are a börömoho nijio'irae gavadeje Iesuare jöho ejahojöeni.

⁹ Nijio'irae gavamu Saul hesi iho göho Paul-are dë vövöbajo'e aho'o God-are Aru'ahohuro rarovamu gagorovo Paul-ro Elymas gemu ërimahoromo

¹⁰ uavadeje: Ja Satan-are ae javajëjo. Sareri sareri'e muohemu vaejanue mu maho bövi bise'o maho ijumanue ae javajëjo. Badare jö ma huotohuotovo jövanuoho divare vuonugonëjo.

¹¹ Ëhuni Badahu i'lu mana bojami'ië'ajoho gavëjo. Jasi nunoho sisërëjavo'ië'ajëjo. Sisërëjavo'iramu majaeahu ajivajoho majae ëgo'o bogo uherihoromo ga'a'anuëjo.

Ëhi uavamü gavë'i hesi nunoho sisërëjamu ramoramoro hijadeje. Ramoramoro hiromo övëro morijovobe juvadeje aëro övëro ma'eno bava'ojöro.

¹² Ëhi'amu ë sa'are a börömohuro gavade Paul-ro jöe jövo'ego ë a hesi nunoho sisërëjamu gagorovo tiöromu uvadeje: Badare jö Paul-hu majahuijajoho iae jö böröme hö uvoromo Iesuare örire mae uehorovadeje.

Barnabas'o Paul'o Pisidia sa'are Antioch amore va'oromo God-are jö majëhijare jöhoje.

¹³ Ëhi'amu Paul'o hesi ariböviohu'o ëho jaburo Paphos amore boat-re iojioromomo jovo döre va'oromo Pamphylia sa'are Perga amore ë ravo'amareje. Ravo'amonugoromo John Mark-ro jabumë rëmoromo Jerusalem vuonorö'ö va'adeje.

¹⁴ John va'irögoro Barnabas'o Paul'o jaburo niö'iro Perga amore jioromo va'oromo Pisidia sa'are Antioch amore ro arijareje. Ariromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahjarue osare va'o arijareje.

¹⁵ Arijamu aëro Moses-hu bojëmade jögoru surire jöho adaho jö God-aro baeromo majëhinövare aribövieuho jajivare surire jöho adahamu evare God rajahjarue osa muebejarue ariböviohuoro Barnabas'o Paul'o jöe nugö'öromu uëvareje: Jew rajo aganomë jemë jögore jëvë'oho majahuijego no heromo birivoromo God mae uehorovo'irarëjo.

¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Paul-ro ri'öromu jaburo hejëro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Israel rajomë God mae uehorovaruje a ioro'iorohumë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Hehëjo.

¹⁷ God Israel rajo aribövi muebejavuajohuro nosi hijo miono'o ho hesi baejëvade höjo. Baejëvë'e jiamu jabumë Egypt sa'are abueromo majahuri raromamu God-ro ajëmijamu ae aho'obëhe jëvobe va'ade höjo. Aho'obëhe jëvobe va'amu God-ro hesi darugëro ajëmiromo Egypt sa'are jëvamu söjëvo ujuoho rovade höjo.

¹⁸ Söjêvo ujuoho rovamu vadune aho'obêhe 40 a rumo'e sa'are mu sisê vaebe juvo'ego ma-nunêremu gë taemoromo ajëminövade hõjo.

¹⁹ Èhi'ojuvo jabumëro Canaan sa'are rueruomamu evare ë sa'a uhure êne aho'obêhe 7 mamirovoromo raromonörovare aribövioho God-ro muo barëromo jabesi sa'aho nosi Jew rajo hijo miono'oho mëmijade hõjo jabesi sionoho baeröhego.

²⁰ Röhu God-ro Israel rajo baejêvadoho aevoromo Egypt sa'are abo rarojuvo a rumo'e sa'are raromobe jijihöjuvo ro Canaan sa'are raromarohe vadune aho'o 450 èhi barêjade hõjo. Vadune 450 barêjamu gagoro God-ro a mevëvarue a masijoho bojëmibe rovade hõjo nosi hijo miono'oho muebejêvonövoröhego. A mevëvarue a masijoho bojëmibe ruejuvo evare Samuel jö God-aro baeromo majêhijaje ahuro hijo miono'oho muebejêvade hõjo.

²¹ Samuel-ro muebejêvamu evare Israel rajo ariböviohuro ri'öromo God ua gavare hõjo huro bëröme namiromo muebejêvo'iröhe aho bojëmijöro. Ua gavamu God-ro jabesi örire Kish-are harihe Saul bojëmijade hõjo bëröme namiromo muebejêvoröhego. Saul hu Benjamin rajo ae jiade hõjo. Saul bojëmijamu muebejêvojuvo vadune 40 barêjade hõjo.

²² Vadune 40 barêjamu God-ro Saul rori'o babu'ö'i David Saul-are sionore nugade hõjo bëröme namiromo muebejêvoröhego. David nugoromo uëvade hõjo: Jesse-are harihe David iae na garomo nego avohajêjo. Huro naehu nimaje bövioho bise'ocho vae'a'ajêjo. David-are jöho èhi uëvade hõjo.

²³ Èhi uëromu va'ojuvo majae ijönö David-are ujoho gemu Iesu God-hu Israel rajo uëvadêhi èhi bojamuade hõjo no Israel aribövioho manö bamavuoröhego.

²⁴ Iesu rue'ia'amu John-ro Israel raje ae aho'obêhe majahuiromu uövuade hõjo: Uehoro sisêho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaerêjo.

²⁵ Èhi jiê'e jöho majahuijuvo muoho barê'ia'amu uövuade hõjo: Jemëro uvarujêjo: Na rahuo jevajêjo. Na bogo ro ajëmi'irode a muebejarujoho jevajêjo. Röhu gahêjo. Èahuro nasi ijönö rue'ï'ajêjo. Na hesi mu bise'o vaejahoromo hörü sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu hu bëröme jio'i na ma-bise'e jevajêjo.

²⁶ Röhu aganomê Abraham-are ujo ömo'ömhümê o sa'a gö raje God mae uehorovarujohümê God-hu ajamuïromu manö bamavuaaje jöho ë jöho nosi jöeni rovê'e hõjo.

²⁷ Èhesi bëhoho Jerusalem raromarue ariböviohu'o jabesi a masijohu'o èho jaburo Iesuare bëhoho bogo avoho garomo bogo uvare hõjo: Iesu iae ajamuïromu manö bamavuaaje aho hõjo. Bogo avoho garomo röhu Jew rajo nosi nuho majaho rue'ego henövare jö God-aro baeromo majêhinövare a jabesi surire jöho adahoromo uvo'ego: U'emu a bërömëro rueromo ajamu'ajê'ego dadivëvo'ego uvonövare hõjo: Èa bërömhoho bogo Iesuhu jio'i ae gö jio'a'ajêjo Iesuare bëhoho bogo avoho gavê'ëro. Bogo gavê'ëro aehu Iesuare örire vaeruomoröhego ë surire jajivarêhi Jerusalem raromarue ariböviohuro èhi ë'öromu Iesu court vaeromo uaruomade hõjo: Sisê ae javê'ëro guomo'a'anuêjo.

²⁸ Guomo'a'anüë unagoromo nahoromo gavare guomoröhe bëhoho bogojiamu gavê'i Pilate ëma uaruomade hõjo: Üëvego ano'irarêjo.

²⁹ Amo Iesuare örire bövi bise'o sisê'i vaeröhego God-are surire jö jajivarêhi Jerusalem raromarue ariböviohuro èhi vae barënuoromo Iesu

ijore jiamu baruvebiromo hure bamare hōjo.

³⁰ Hure bamamu God-ro ajamijamu ri'ōjade hōjo.

³¹ Ri'ōjamu Galilee sa'are jioromo Jerusalem Iesu'o gemu mae urimo rovere a jabesi nunire rue'i hijadoho majae aho'obēhe barējade hōjo. Rue'i hijamu hu gavare ariböviohuro jaruvoho Israel rajo jabesi örire hesi jōho ma-mae majēhijarue hōjo.

³² Iae nora jō maho majēhiromo uēvaruējo: God-hu nosi hijo miono'o uēvadēhi

³³ no jabesi ujēro javuē'ero ēhi ajamuijade hōjo. Ajamuiromo nosi jōeni Iesu ajamijamu guomoromo ri'ōjade hōjo. Ēhesi bēhoho God-hu Iesu ajamego ri'ō'irōhe jōho God-are surire Psalm 2-re jajivoromo uvē'e hōjo:

Ja nasi Harihoho javajējo.

Jaruvoho nara ja baejavē'e jevajējo.

³⁴ O God-are surire jō gōho huhu ajamego Iesu ri'ōjego ijonō bogo guomoromo sino sagohori'irōhe jōho jajivoromo ēhi uvē'e hōjo: God naehu David uavadēhi iae ēhi ma-maemu ajēmi'ejōjo jemē mae jēvo'irōhego.

³⁵ O God-are surire jō gōho jajivoromo uvē'e hōjo: Jasi aēro jevē'ero God jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohori'jevo'ajējo.

³⁶ Iae David-hu hijade majare God-hu nimade muoho vaebe juvojuvo guomade hōjo. Guomamu hesi hijo miono'o guavarire sionore guavamu hesi sinoho sagohorijade hōjo. Ēhuni hesi sino bogo sagohori'irōhe jōho David-ro bogo jajivo'i

³⁷ a'i Iesuare jōho jajivade hōjo. Ēhesi bēhoho God-ro ajamamu guomoromo ri'ōjē'ero ēhu'ero hesi sinoho bogo sagohorijade hōjo.

³⁸⁻³⁹ Aganomē ēhu'e jiaje ave jō hesi bēhoho ga avohohējo. Iesuare jōeni God-hu mu sisē uehorovoromo vuonugo'irōhe öroho jemesi örire majēhijē'e hōjo. O ae rahu Iesu mae uehorovē'oho mu sisē vaejarije hesi i'uoho iae barējade hōjo. Moses-hu bojamuade jōgoru ejahē'oho bogo ēhuro mu sisē hesi i'uoho barē'i a'i Iesu mae uehorovē'oho iae barējaje hōjo.

⁴⁰ Ēhuni avoho mueberovohējo ēhuro jō God-aro baeromo majahuinövere a jabesi surire jajivare i'uoho bogo bae'irarije hōjo.

⁴¹ Ēhesi bēhoho God-are jōho jabesi surire jajivoromo uvē'e hōjo:

God-ro uēvajējo: Nasi jō ahoromo sivaruje ariböviohumē nasi muoho garomo tiōromo vuovorējo.

Ēhesi bēhoho jemē bogo vuovo'i raromaruje majare evare nara vörö'e mu börömoho vae'iē'ajējo.

I'u'e mu börömēro jiē'ero aēro jemē sama'e röjēhi'ibejarējo röhu bogo avoho heromo mae uehorovo'ibejarijējo.

Ēhi uvē'e hōjo. Ēhuni avoho uehorovohējo.

⁴² Paul-ro ēhi uēnugoromo hu'o Barnabas'o hörōjamu gēvē'i rue ariböviohuro uēvareje: Ruēre hura gō hesi nuho majaha rovego vuonorō'ö rueromo ēhi jiē'e jōho majahuirego no he'irarējo.

⁴³ Ēhi uēruomoromo suorovoromo Jew raje ae aho'obēhe o sa'a ioro'ioro rajehu jabesi mu vuonugo'i Jew rajo mu baeromo God mae uehorovarue aribövioho aho'obēhe jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi ijore va'areje. Ijore va'amū gēgorovo jaburo niō'iro jabesi örire jōgore mēmiromo uēvareje: Birivoromo vuorējo: Hesi God-ro huē baeromo ajamui'ajēromo muoho vaenövorējo.

44 Ĕhi ět'ě'ěro hura gō hesi nuho majaho rovamu amo raje ae aho'oběhe Badare jōho he'i ě osare gemu gagovoruomadeje. Ae gemu gemu bogo rovareje.

45 Amo raje ae aho'oběhe gagovamu gĕgorovo Jew rajoho jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi mu mahuni dě vōrōněgo avohamu Paul-are jōho aho'ahovoromo jō sisě atareje.

46 Jō sisě atamu hegorovo Paul'o Barnabas'o bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo jōho majěhiromo uĕvareje: God-ro nimade hōjo Jew rajo jeměro hesi jōho urimo hejōro. Ĕhi hōjo rōhu jemě ě jōho heromo bijōnimarujějo. Bijōnimoromo ěhuro jeměhu ioro'ioeremu maro raromo'irarije ōroho tugohě'e jĕvajějo. Ĕhuni no huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajoho jōho majěhinōvo'ejarějo.

47 Ĕhesi bĕhoho rabĕni Badaro jōe bojamuiromomo uōvuĕ'e hōjo: Naro ja bamavode hōjo jero sa'a ioro'ioro rajoho ajivĕvo'iranego. Ajivĕvego ae aho'oběhe majae beva'ajire majae hō'ōjajire maro raromo'irōhego.

48 Ĕhi uĕvamu hegorovo sa'a ioro'ioro rajohuro nimorohoromo uvoruomadeje: Badare jōho iae mae hōjo. Ĕhi uvoromo ioro'ioeremu raromo'irōhego God-hu uvade aribōviohuro Iesu mae uehorovoruomadeje.

49 Mae uehorovamu Badare jōho ě sa'ae bōvioho uarovobe va'adeje.

50 Uarovobe va'irōgoro a'i rue Jew rajoho jaburo God uehorovarue mago-naho masijohu'o amore a masijohu'o ě aribōvi jabesi děho iĕhamu ri'ōromo Paul'o Barnabas'o sisě vaejĕvoruomadeje. Sisě vaejĕvoromo Antioch sa'anō jĕvamu rĕmō'ōjĕvoruomadeje.

51 Rĕmō'ōjĕvamu gagorovo va'irōgoro hōru tohotoho'e jĕvamu rireromomo va'areje amo rajohuro sisě vaejaruoho gajōro. Va'oromo Iconium amore hōrōjareje.

52 Amo Antioch raromarue Keriso-are aribōvi jabesi dě vōvōbajo'oho aho'o sasohĕvoromo God-are Aru'ahohuro rarōvĕhadeje.

14

Paul'o Barnabas'o Iconium amore ariromomo God-are jō majĕhijare jōhoje.

1 Paul'o Barnabas'o Iconium amore hōrōnugoromo urimo Antioch ě'arĕhi ěhi Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jōho majĕhijareje. Jōho majĕhijamu ěhuro Jew raje ae aho'oběhe sa'a ioro'ioro raje ae aho'oběhe Iesu mae uehorovoruomadeje.

2 Mae uehorovamu gĕgorovo Jew raje jō bogo ma uehorovarue aribōviohuro sa'a ioro'ioro rajo jabesi ōrire uehoro sisĕho bojĕmiromomo jabesi dě iĕhamu jaburo Keriso-are aribōvioho nue huodĕgoruomadeje.

3 Nue huodĕgamu Paul'o Barnabas'o majae ěgobōvie ariromomo bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo Badare jōho majĕhijareje. Majĕhiromo Badaro ajĕmamu ěhuro bogo gavaru darugo'e mue gō gō vae'amareje ae aho'oběhe garomo uvorōhego: Iae mae-ĕjo. God-hu huĕ baeromo ajamuijaje jōho mae hō uvorōhego.

4 Ĕhi'amu amo rajo aribōviohuro jōe gō gō uehorovareje. A ioro'iorohuro Jew rajo jabesi dōnō jio'i a ioro'iorohuro Paul'o Barnabas'o jabesi dōnō jĕvadeje.

⁵ Ëhi'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o ëho jaburo jabesi masi-johu'o gemu mae ri'öromo Paul'o Barnabas'o ijumëvoromo munëro vajëmi'i atareje.

⁶ Munëro vajëmi'i atamu Paul'o Barnabas'o ë jöho heromo ju'ebiro mo va'areje. Va'oromo Lycaonia sa'are Lystra amo Derbe amo jiajinö ë va'areje.

⁷ Va'oromo ë sa'are aribövioho Iesuare jö maho majëhibe jirehareje.

Paul'o Barnabas'o Lystra amore ariromo God-are jö majëhiromo huë vavaeni bihoromo ju'ebiro mo Derbe amore va'are jöhoje.

⁸ Jirehoromo Lystra amore ro arijareje. Röhu hörü sisë'e ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Urimë'i vëmehu rahadire aevoromo hörü sisë'e jio be rovë'ëro ëhu'ëro bogo mae bogo juvadeje.

⁹ Bogo juvë'ëro hejadeje Paul ae jöe majëhijamu. Paul-ro jöho majëhiromo gavade ë aho hu'o jöho hejumu gagorovo ma-hu gemu ërimahoromo gavade hu mae uehorovo'ego marë'iröhoho eni jiamu gagorovo

¹⁰ ma-darugo'o uavadeje: Döro ri'öromo avoho namijëjo. Namijëjumu hejë'i ma-burëro döro ri'öromo aevoromo juvadeje.

¹¹ Juvamu ae aho'obëhe gavare Paul-ro ë hörü sisë'e aho ëhi ajamamu gagorovo simane sisë'i uehorovoromo uvoruomadeje: Paul-hu ë hörü sisë'e aho ajamamu aevoromo juvade hesi bëhoho Paul'o Barnabas'o bogo ma-aehu jëvo'i a'i aru'aho börömoho niö'iro araeromo rueromo jabesi darugoho börömëro jëvë'ëro ëhu'ëro Paul-ro ë iaho ajamade höjo. Simane ëhi sisë'i uehorovoromo ri'öromo jabesi Lycaonia jöëro ma-darugo'o uvoruomadeje: O avoho bogo ma-aehu rue'i a'i muebejavuarue aru'aho börömoho niö'iro araeromo nosi örire ruvebijë'e höjo.

¹² Aru'aho börömoho niö'i ruvebijë'e höromo Barnabas jabesi sarerile god hesi ihe Zeus jumuvoromo Paul-are jöho sarerivoromo uvoruomadeje: Nani ë aho nosi god Hermes jö bajuvaje aru'ahoho höromo Paul Hermes jumuvoruomadeje Paul jögoru jövaje aego.

¹³ Zeus aru'aho böröme höromo rajahjarue osaho amo bëhiro jië'ëro Zeus rajahjarue mu muebejaje ahu'o uvadeje: Nani iae mae-ëjo. Nosi aru'aho böröme Zeus-më amore rovë'e höromo cow ano'o ho ujuohoromo ijino inovaroho ujuohoromo amo börömore rejo ojo bëhire rovadeje. Rueromo hu'o a ioro'iorohu'o ëho jaburo Paul'o Barnabas'o aru'aho böröme jëvajëromo uvene aho röjëhiromo ë mioho muo'amoromo vëniro mueromo i'imëmi'irögoro ë'oruomadeje.

¹⁴ Ëhi ë'iröhe jöho henugoromo Barnabas'o Paul'o ë apostle-ho niö'iro uvareje: Ëhi jië'o ho mu sisë bëhe höromo jabesi niögoho dadovo'amareje ae göëro garomo uvoröhego: Jaburo nosi muoho bijönimoromo ë'aruëjo. Niögoho dadovoromo ma-ba viëhi jiaroho rue ae aho'obëhe jabesi ririre riravoromo ma-darugo'o uvareje:

¹⁵ Asë'e jemë rabëni ëhiho ë'arujëjo. No bogo aru'aho börömoho javuo'i no ma-ae jemë va'ëne javuajëjo. No jö maho majëhi'i rovare höjo ëhuro ëhi jië'e darugo rumo'e inömo ëma rajëhijarujoho vuonugo'i darugo jië'e aho God uehorovo'irarijego. God-ro ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e no bamavuade höjo.

¹⁶ Urimë'i sa'a göre göre raromaruje aribövioho jemesi nimaruje nimaruje muoho vae'ego huro ma gë taemonövade höjo.

¹⁷ Iae ëhi jiade höjo röhu God-ro hesi muoho aho'o bogo gurih'i a'i jemë mae avohëvoromo hesi muoho röjëhibe rovade höjo jemëro garomo

uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Hu ëhi jië'e a böröme hö uvo'irarijego. Huro ëne nugó'öromó i majaho rovego uvaje höjo: Iëro tagavëjo. Ioho tagavego uëvaje höjo: Jemëro i avohego da'uëgo'irajo. Nimoronimorohego dë vövöbajo'e sasohëvo'irajo. Huro hesi muoho ëhi røjëhibe rovë'e höjo.

¹⁸ Biririvoromó ëhi jië'e jöho majëhiromó dë vövöbajo'e huotovëho'i ë'ó gavaroho mi suvuro vënire bueromó bamëho'i ë'aroho bogo vuonugo varijënoho jië'e ëma vuonugareje.

¹⁹ Vuonugamu iae Jew rajo a ioro'iorohuro Antioch amore Iconium amore jioromó rueruomadeje. Rueromó Lystra amo rajoho jabesinó jioruomójoro mu sisë jöho biririvoromó majëhijareje. Majëhijamu Lystra amo rajoho jaburo ejëhoromó ajëmiromó Paul munëro vajamiruomadeje. Vajamiromó uvoruomadeje: Paul guomë'e hörómó amoró jiamó rori'o ruho baeromó va'oruomadeje.

²⁰ Bava'amú Keriso-are ariböviohuro ro Paul-are bëhire gagovoromó rivavo rova'areje. Rivavo rova'amú Paul-ro ri'öromó rue amo börómó vuonoró'ö va'adeje. Va'oromó nëröho Barnabas-mu niö'iro ri'öromó va'aroho va'o Derbe amore höröjareje.

Paul'o Barnabas'o Syria sa'are Antioch amore vuonoró'ö va'are jöhoje.

²¹ Derbe höröromó Iesuare jö maho majëhijamu ae aho'obëhe aevoromó Iesuare ijore ijore jijiharue aribövie jioruomadeje. Èhi'amú gagorovo Paul'o Barnabas'o jaburo vuonoró'öromó Lystra Iconium Antioch amore ekaresiae ajëmibe va'areje.

²² Ajëmiromó jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhoromó uënvareje: Biririvoromó Iesuare jöhemú mae uehorovonövorëjo. Èhesi bëhoho God-are aji öri ari'ere va'i naguë'oho no vavaene böröme baebe va'ujuvo evare va'ëjarëjo.

²³ Èhi uëbe a duvahe ekaresia jabesi simano vaeröhoho nugo'amobe ie bogo ijë'e ma-pariemú vaeromó uëbe va'areje: Jemë Bada mae uehorovaruje a hesi övo döre rëmaruëjo. Ekaresiaho ëhi ajëmibe va'areje.

²⁴ Va'oromó Pisidia sa'aho jireho barënugoromó Pamphylia sa'are rovareje.

²⁵ Pamphylia rueromó Perga amore ariromó Iesuare jöho majëhinugoromó va'o Attalia amore abuejareje.

²⁶ Attalia amore abo ariromó boat-re ajiomoromó jovo döre va'aroho va'o sionëro Antioch amore rovareje. Urimoho Antioch ekaresiaho jaburo Paul'o Barnabas'o God-are övo döre rëmareje huro ajëmëgo mu mae vaebe jireho'iröhego. Jaruvoho ë muoho barëjël'ëro Paul'o Barnabas'o sionëro rovareje.

²⁷ Rueromó ekaresiaho uëvareje: Gagovohego jöe majëhijarëjo. Majëhijarë uënugoromó gagovamu uëvareje: God-ro ajamuijamú ëhi jië'e muoho vaeromó rovare höjo. Huro öroho sa'a ioro'ioro rajohuni jiovëhamú jaburo Iesu mae uehorovare höjo. Èhi'ade höjo.

²⁸ Èhi majëhiromó Keriso-are ariböviohu'o gemú mae majae ëgobövie ë arijareje.

15

Ekaresia jabesi a masijehu Jerusalem gagovoromó Moses-hu bojëmade jögoru ë hesi jö mevare jöhoje.

¹ Paul'o Barnabas'o Antioch amore arijamu iae ae göëro Judea sa'are jië'ëro rueromó Keriso-are aribövioho majëhiromó uënvareje: God-arire

mae va'i nĕgĕ'iroho Moses-hu Jew rajo nosi jĕgoru jajivadĕhi sa'a ioro'ioro rajoho jemĕ'o sinoho ĕhi tarivĕhego God-are aribĕvie jĕvo'irajo. Sino bogo tarivĕhĕ'oho bogo maroho va'a'arujĕjo.

² Bogo maroho va'a'arujĕjamu hegorovo Paul'o Barnabas'o jaburo ri'ĕromo irovoromo darugo'o jĕ aho'ahĕmiromo i'e rovere aribĕvioho uĕvareje: Sa'a ioro'ioro rajoho nadi ĕhi jiĕ'e jĕho majĕhirĕjo. Majĕhirĕjamu Antioch ekaresiaho jaburo Paul Barnabas Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho ĕhi baejĕvareje jaburo Jerusalem amore va'oromo apostle ĕmo'ĕmohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o sino tarivo'irĕhe jĕho mevo'irĕhego.

³ Baejĕvoromo rĕmĕ'ĕjamu Paul'o Barnabas'o jaburo a ioro'iorohu'o gemu mae ae jĕe majĕhibe Phoenicia sa'are Samaria sa'are va'areje. Majĕhiromo uĕnĕvareje: Sa'a ioro'ioro rajoho iae aevoromo God mae uehorovoruumohijajo. Ĕhi uĕ'ego Christian aganoho aho'obĕhe ĕ jĕho heromo bĕrĕmo bĕhe nimorohonĕvareje.

⁴ Amo ĕhi jiĕ'e jĕho majĕhibe rueromo Jerusalem suorovareje. Suorovamu gĕgorovo apostle aribĕviohuro ekaresia a duvaho ĕmo'ĕmohuro ekaresia a ioro'iorohuro ĕho jaburo jejĕmiruumadeje. Jejĕmijamu rueho jaburo jĕho majĕhiromo uĕvareje: God-ro ĕhi ajamuamu muoho vaeromo rovere hĕjo.

⁵ Ĕhi majĕhijamu Pharisee aribĕvie Iesu mae uehorovarue a ioro'iorohuro ri'ĕromo uĕvareje: Iae ĕhi hĕjo rĕhu sa'a ioro'ioro rajo jabesi sinoho tarivĕhoromo jĕe majĕhiromo uĕ'ejarĕjo: Moses-hu bojamuade jĕgoroho ejahonĕvorĕjo. Ĕhuremu mae hĕjo.

⁶ Ĕhi uĕvamu hegoro apostle aribĕviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o ĕ jĕho mevo'i gagovareje.

⁷ Jĕho mevojuvo Peter-ro ri'ĕromo uĕvadeje: Aganomĕ jemĕ'o gavarujĕjo urimĕ'i God-ro na jemesi ririre baejevade hĕjo naro hesi jĕ maho majĕhijego sa'a ioro'ioro rajoho jaburo heromo Iesu mae uehorovorĕhego.

⁸ Jaburo mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho Jew rajo Keriso-are aribĕvi mamuadĕhi sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ĕhi mĕmade hĕjo ĕhuro noro garomo uvorĕhego: God ae aho'o nosi dĕ vĕvĕbajo'o gĕvuajohuro hesi Aru'ahoho sa'a ioro'ioro rajoho mĕmijĕ'ĕro ĕhuni huro jabu'o mae uehorovĕvajĕjo.

⁹ God-ro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o bogo gĕ gĕ uehorovavuo'i ma-gemu uehorovauade hĕjo. Ĕhesi bĕhoho sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso mae uehorovamu God-ro jabesi sisĕho u'ovĕho barĕjade hĕjo.

¹⁰ Moses-hu bojamuade jĕgoroho i'u ma'ĕro jiĕ'ĕro no'o nosi hijo miono'ohu'o vaeromo mare va'irĕhoho bogo eni javuade hĕjo. Ĕhi jiĕ'oho jemĕ rabĕni nĕgajĕjo sa'a ioro'ioro rajohu'o ĕhi jiĕ'e i'u'e muoho bojĕmi'iro. Jemĕ rabĕni God-are dĕho bijioho ga'i nĕgajĕjo.

¹¹ Bogajo. No mae uehorovoromo uvarue hĕjo: Bogo noehu mu vae-jaruhuro a'i hesi Bada Iesuhu huĕ baeromo ajamuijajohuro iae ĕhuro Jew rajoho no maro raromo'ejarĕjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi ĕri jiajĕhi noehu maro raromo'irĕhe ĕroho gemuoho hĕjo.

¹² Peter-ro ĕhi majĕhijamu Barnabas'o Paul'o ri'ĕromo uĕvareje: God-ro ajamuamu noro darugo'e mu gĕ gĕ ĕhi ĕhi vaeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajĕmibe jirehare hĕjo. Ĕjĕho he'iro ae aho'obĕhe jĕrumoraejareje.

13 Jörumoraejamu Barnabas'o Paul'o jöho majëhi barëjamu hegorovo James-ro ri'öromu uëvadeje: Aganomë nasi jöhu'o hehëjo.

14 God-hu sa'a ioro'ioro rajo aevoromo uehorovëvoromo a ioro'ioro hesi baejëvade jöho Simon-ro ë jöho majahuijamu no hejare höjo.

15 Ejöho iae mae höjo. Ehesi bëhoho God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejëvoröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivare höjo. Jabesi ae gemuëro David-are ujo gagovëvoröhe jöho uhu'e huotovoromo jajivoromo uvë'e höjo:

16 Badaro uvavohijajo: Ehesi ijönö naro vuonorö'ö rueromo David-are javu dadorovadoho evare avoho vae'ejöjo.

Sisërëjadoho naro avoho'iramu urimë'i namijadëhi ëhi nami'a'ajëjo.

17 Nami'iramu sa'a göëro göëro Bada na birohevo'i nahevo'aruëjo.

Nasi jö bogo henövare ariböviehu nasi iho baejarohuro ëhi ë'a'aruëjo.

Badaro ëhi uvajëjo.

18 Mami gö'e huro ë jöho aevoromo majëhadoho hebe rovë'e javuajëjo.

Ehi jajivë'e höjo.

19 Ehuni na ëhi uehorovajëjo. Sa'a ioro'ioro rajehu huotorovoromo God mae uehorovë'oho no nosi i'u'e muoho jabesi öriroho bogo bojëmi'i

20 a'i ma-suriro jöho nugö'öromu uë'ejarëjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho uvorëjo: Sisë höromu nadi ue'ahorëjo. Nadi öno'oho jijihorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Ejöhemu jajivo'ejarëjo.

21 Ehi jï'e jögoru jajivo'iröhe ë hesi bëhoho Moses-hu ëhi jï'e jö bamadoho mami'e ame aho'obëhe majëhibe rovë'e höjo. O hesi jöho Jew rajo nosi nuho majaho rovego noehu God rajahijaruë osare osare Moses-are jöho adahego jaburo hejarue höjo. Ehuni ëhi jï'e mu gororovo'iröhe jöho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'ö'ejarëjo.

Jerusalem ekaresia a masijehu suri suri jajivoromo sa'a ioro'ioro rajehu Keriso mae uehorovarue aribövi jabesi örire bamëhare jöhoje.

22 James-ro ëhi uëvamu hegoro apostle-ho jabu'o ekaresia a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo jöe mevoromo uvareje: Eëgo no nosi a ioro'ioroho baejëvago jaburo Paul'o Barnabas'o gemu mae Antioch amore va'irarëjo. Ehi majëhijamu ekaresiae ae aho'obëhe uvareje: Ehi jï'e'oho iae mae höjo. Ehi uvoruomoromo Judas hesi iho göho Barsabbas'o Silas'o jabumë niö'i baejëvareje ekaresiaho jaburo ë ae niö'i jabesi örire mae uehorovaruëro jï'ëro.

23 Baejëvoromo suroho jajivoromo bava'ojöro bojëmijareje. Surire jajivare jöho ëhi uvë'e jiajeje: O asë'e Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho Antioch amore Syria sa'a ioro'iore Cilicia sa'are raromaruje ariböviohumë apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömo'u'o jemesi ö mueno'ëro javuë'ëro noro jemesi örire jejëmaruëjo.

24 Röhu no hejare höjo uvavamu: A ioro'iorohuro nosirire jioromo ö'are höjo. Ö'oromo jöe gö majëhiromu jemesi simanoho sisëvojëhamu uehore gö gö baejarije höjo. Röhu ëho bogo noehu uëvamu ë'are höjo.

25 Ehuni no ae aho'obëhe gemuoro gagovoromo jöe mevoromo uehore gemuoho baeromo uvare höjo: Noro ae gö baejëvo'ejarëjo jemesi örire rëmö'öjëvego jaburo nosi aemo'aeme Barnabas'o Paul'o gemu mae ö'iröhego.

²⁶ Barnabas'o Paul'o vuovëvoröhe jöho bogo uehorovë'e ma-birivoromo nosi Bada Iesu Keriso-are muohuremu uehorovë'e arijare höjo.

²⁷ Röhu Judas'o Silas'o jabu'o gemu mae rëmö'öjëvaruëjo jaburo ö'oromo noehu jajivarue jöe gemuoho majëhijego he'irarijego.

²⁸ God-are Aru'ahohu'o no'o jöe gemuoho uehorovoromo uvaruëjo: Jew rajo nosi i'u'e mue gö gö bogo bojëmi'i ave jögorohuremu bojëmi'ëjarëjo.

²⁹ Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Èhi jië'e mu gororovë'oho èhuro mae jëvo'ajëjo. Ahia mino'ëjo. Surire jöho èhi jajivoromo bojëmijareje bava'oröhego.

³⁰ Bojëmiromo rëmö'öjamu Paul Barnabas Judas Silas èho jaburo va'aroho va'o Antioch amore suorovareje. Suorovonugoromo Christian aribövioho aho'obëhe gagovëvoromo suroho bojëmijareje.

³¹ Suroho bojëmamu ekaresiae ae aho'obëhe hejare adahoromo uvavamu: Jew rajo nosi i'u'e muoho sa'a ioro'ioro rajoho bogo bojëmi'ëjarëjamu hegorovo uvareje: Sasohë'e mu maho rovë'e höromo nïmorohoromadaje.

³² Èhi'amu Judas'o Silas'o jö God-aro baeromo majëhijarue aëro jëvë'ëro majae ègobövie jöe majëhiromo Christian agano jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhareje.

³³ Èhi'oromo majae ègo'o Antioch arijamu evare è Christian aganhuro rëmö'öjëvoromo uëvareje: Huë mae baeromo va'orëjamu jaburo Jerusalem jïromom rëmö'öjëvamuro rovare è aribövie jabesirire sionëro va'areje.

³⁴ [A'i Silas-ro èhi hi'i uvadeje.]

³⁵ Iae Paul'o Barnabas'o jaburo Antioch majae ègo'o arijareje. Ariromo jabu niö'i o a ioro'ioroho aho'obëhe èho jaburo Badare jöho ekaresiae majëhiromo bëhoho röjëhinövareje.

Paul'o Barnabas'o jö aho'ahamirovoromo gemuore jireharoho vuonugo'i öre gö öre gö va'are jöhoje.

³⁶ Èhi'ojuvo iae Paul-ro Barnabas uavadeje: No urimo Badare jöho majëhibe amo göre göre dinö'e dinö'e jireharire è'ëgo no è vuonorö'ö va'oromo gëvarejo Christian aganoho diehi muoho vaeruomego.

³⁷ Èhi uavamu hegoro Barnabas-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu na negajëjo John Mark-ro no'o ö'ojöro.

³⁸ Èhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. John Mark-hu no'o ö'ë'oho bogo maehu höjo. Èhesi bëhoho urimë'i mue ajamuibe juvoromo Pamphylia sa'are ramuö'ö'i sionëro rovade höjo. Èhi jië'e a bava'ë'oho na bijönegajëjo.

³⁹ Bijönegajë uaromo Paul'o Barnabas'o irorovoromo göëro öre gö va'i göëro öre gö va'adeje. Va'iro Barnabas-ro Mark hu'irae baeromo boat-re ajiomoromo Cyprus sa'are va'adeje.

⁴⁰ Cyprus va'irögoro Paul-ro Silas uavadeje: Rovego ja'o na'o muoho vaebe jireho'irarëjo. Jireho'irarëjamu Silas-ro uavadeje: Iae èhi'o'ëjarëjamu Christian agano ömo'ömhuro Paul'o Silas'o Badare övo döre rëmareje huro ajëmege mu mae vaebe jirehoröhego. Rëmamu Paul-ro Silas hu'iraeromo va'adeje.

⁴¹ Hu'iraeromo va'adoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are ekaresia aribövioho jöe majëhiromo èhuro jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhobe va'adeje.

16

Timothy-hu aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae juvade jöhoje.

¹ Va'oromo Paul-ro va'adoho va'o Derbe amore ro hiromo va'adoho Lystra amore rovadeje. Röhu Keriso uehorovaje ae gemuëro ë hijadeje. Hesi ihoho Timothy jiadeje. Hesi vëmoho Jew raje Iesu mae uehorovaje magonahe jiadeje. A'i hesi vavuoho Greece raje jiadeje.

² Christian agane Lystra amore Iconium amore raromaruohuro uvoruomadeje: Timothy hu mu mae vaejaje ae höjo.

³ Paul-ro nimadeje Timothy hu'irae va'ego hu'o juvoröhego. Hu ëhi nimoromo röhu uvadeje: Jew raje ave sa'are röhu dirö'e göre göre raromaruohuro garomo uvaruëjo: Timothy-are vavuoho bogo Jew rajoho jië'ëro sinoho bogo tariojahë'e höjo. Ëhi uvoromo Timothy-are sinoho bogo tariojahego Jew rajëro hesi jöho bogo ejahojöëni Paul-ro uëvadeje Jew rajehu ë'aruëhi Timothy-are sinoho tariojahojëro. Ëhi ë'ë'ëro hu'irae baeromo va'adeje.

⁴ Va'oromo Paul'o Silas'o amore amore jöe majëhibe va'areje. Majëhiromo Keriso-are aribövioho uënövareje: Apostle-ho jabu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömuho'ö ëhi jië'e jögoroho uehorovë'ëro bojëmijare höjo jemëro ejëhonövo'irarijago. Ëjöhö ejëhonövorëjo.

⁵ Ëhi jië'e jöho majëhibe va'ego ekaresia ariböviohuro biririvoromo Keriso mae uehorovobe va'areje. O majae ëhi ekaresiae aho'obëhe marohëvobe va'adeje.

Paul-hu Troas amore va'oromo nia'ovo'iraeromo gavade jöhoje.

⁶ Paul'o Silas'o jöho majëhibe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabumë tugohëvadeje Asia sa'aroho jöho bogo majëhiröhego. Tugohëvë'ëgo Phrygia sa'a'o Galatia sa'a'o birorohade ënire ë jireho va'areje.

⁷ Va'aroho va'o Mysia sa'a viture va'aroho Bithynia sa'are va'ia'amu Iesuare Aru'ahohuro uëvadeje: Nadi ë sa'aho va'ohëjo.

⁸ Ëhi uëvamu Bithynia sa'aroho bogo va'i Mysia sa'aremu rova'oromo abuejaroho abo Troas amore höröjareje.

⁹ Troas hörönugoromo vahiromamu Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Macedonia raje ae gemuëro namiromo dinamiromo uavamu: Macedonia sa'aro rueromo ajamuinëjo.

¹⁰ Nia'ovo'iraeromo ëhi ganugoromo Paul-ro Silas-ro naro evare uvareje: God-ro uöromö ë'ajëjo: Macedonia sa'a rajoho Iesuare jö maho majëhihë uövuajë uvoromo ma-burëro va'iro bövioho bise'oho avohareje.

Paul'o hesi ariböviohu'o Philippï amore ro jö atamu hegorovo Lydia-hu mae uehorovade jöhoje.

¹¹ Ëhi'onugoromo Troas jioromo boat-re iojioromoro ma-ahorirëro jovo döre va'aroho va'o Samothrace sa'are suorovë'ëro nëröho jovo döre va'aroho Neapolis amore suorovareje.

¹² Neapolis suorovonugoromo örëro va'aroho Philippï amore suorovareje. Ëamoho Macedonia sa'are jiadeje. Macedonia sa'a börömoho röhu ë sa'aho taritarivë'e ihe gö gö jiadeje. Röhu sa'a dirö'e gemu börömoho jiadeje. Ëdirö'ore sa'are Philippï amoho jiadeje. Romë amö rajohuro rueruomoro ë amoho aevo'i iöromo raromobe rovë'e jiareje. Amö noro ro Philippï amore suorovoromo majae gemu niö'i ë raromareje.

13 Raromoromo iae Jew rajo nuho majaho rovamu noro uvareje: Nani Jew rajo ariböviohuro God-are örire jöe ato'i nume jovo riröre abo raromarue höromo amore jioromo è abuejareje. Abueromo è raromoromo gagovoromo raromarue magonaho ömo'ömohe Iesuare jöho majëhijareje.

14 Jöe majëhijamu magonahe gemu hesi ihoho Lydia-ro è hiromo hejadeje. Lydia hu Thyatira amo rajo magonahe jiadeje. Hu kavuë'e niögu maho imo'amaje magonahe jiadeje. Hu bogo Jew rajo magonahehu jiadeje röhu Jew rajo ariböviohu'o gemuore God rajahinövadeje. Röhu Badaro Lydia-are dë vövöbajo'oho jiovahë'ero huro hejade Paul-ro Iesuare jöho majëhijamu hegorovo jöho ejahadeje.

15 Ejahoromo hu'o hesi osare raromarue ariböviohu'o bapataeto vaejareje. Vaenugoromo è magonahohuro uövüadeje: Jemë uvarujoho: Iae mae-ëjo. Nöröro Bada mae uehorovajë uvarujoho jemëro rueromo nasi osaro raromohëjo. Èhi uöromo dinamuijamu ejahareje.

Philippi amo rajo jabesi a masijehu Paul'o Silas'o savoji gagore ba'amëvare jöhoje.

16 Èhi è'è'ero iae noro God-are örire jö ataruire va'i va'amu gavë'i magonaho aboride gemuëro örire birohavuadeje. Èmagonahoho hesi ma-a masijo jabesi muemu vaejëhaje magonahe jiadeje. Röhu Satan-are aru'aho sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejamu simanoho sisërëj'ëro èhu'ero rabe rabe ijönö jioröhe jöho iae hu ae huruoho majëhinövadeje. Majëhiromo monie mana baenugoromo hesi a masijo ömo'ömohe i'imëmi'ego rueho jaburo moni börömo mae baenövareje.

17 Amo è magonahohuro simanoho sisërëj'ëro Paul'o no'o rihromavuuromo darugo'o uvobe rovadeje: Èariböviohu jabumë God dö mare hijaje hesi mu aribövie jëvajëjo. Jemëhu sisëroho bogo va'i maro va'irarije öroho röjëhijarue höjo.

18 Èjöe gemuoho majae aho'o rihromavuuromo uvobe ruenövadeje. Èhi'ujuvo Paul-ro he'i hiromo vörönimamu hegorovo huotorovoromo magonaho hesi dëre aru'aho sisëho uavadeje: Iesu Keriso-are ihoro naro ja uavajëjo: Aruëre magonaho hesi dë vövöbajo'eroho hörö va'ëjo. Va'ëjamu gavë'i evare höröromo va'adeje.

19 Höröromo va'amu è magonaho hesi a masijohuro garomo uvareje: Aru'ahoho magonaho hesi dëre rarovö'öjahë'ero jië'ero è magonahoho rabe rabe ijönö jioröhe jöho bogo majëhiromo èhuro monie gö'o bogo baeromo bojamui'iramu bae'ëjarëromo Paul'o Silas'o guduumëvoromo amo ririre jagu baejëvo rovareje amore a masijo jabesi nunire rëmoröhëro.

20 Jagu baejëvo rueromo Rome rajehu court mevarue a jabesi nunire rëmonugoromo Paul'o Silas'o jabesi jö sisëho majëhiromo uëvareje: Ave aho Jew raje aëro jëvë'ero nosi amore mu sisë barueromo ijumavuaruëjo.

21 Èhesi bëhoho Rome nosi jögoroho ahoromo jabesi muoho röjahuijaruëjo. No Rome rajëro javuë'ero jabuhu röjahuijarue mu ejëhoromo vaej'ëho bogo maehu höjo.

22 Bogo maehu höjamu hegoro rue amo raje ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ajëmiromo anëgo'ië'areje. Anëgo'ia'amugo amore a masijohuro Paul'o Silas'o jabesi niögoho ma'eno dadovëhoromo jijövëhoromo police uëvareje: Hisuebijëvohëjo.

23 Hisuebijëvohëjumu hisuebijëvo'i arijuvo hisuebijëvonugoromo baejëvo va'o savoji gagore ba'amëvoromo savoji muebejaje aho uavareje: Ave ae niö'ioho avoho muebejëvonëjo. Ju'ebi'aruëjo.

24 Ëhi uavamu hegorovo baejëvo va'oromo savoji osa ririro avoho ba'amo rëmoromo hõroho ijo dirõ'ore bahijëhoromo evare i'u'e ijo ha'osi göho baro havoromo muoho taemëvamu ëhi ariemu arijaraje.

25 Ariromo vahi riri'e jiamu Paul'o Silas'o God-are õrire jõe majahiro mo hu rajahiro mo jõe iareje. Rajahiro mo jõe iavavamu savojire a ioro'iorohuro heruomadeje.

26 Ëhi'amu gavë'i sa'aho ma-majioho hijiohijiovamu savoji gagoho aho'obëhe ë javu vaejare munë sa'a uhure jio'amajohu'o sisë maro hijiohijiovadeje. Hijiohijiovamu gavë'i evare oje aho'obëhe jiororovoromo ae aho'obëhe tövëvare õ'oho jiororovo'amadeje.

27 Jiororovo'amamu iae savoji muebejaje ahuro niavë'ëro ri'õromo gavade ojoho aho'o jiororovo'amë'e jiamu gagorovo uvadeje: Huruomë'e hõromo kaejõ ëgoho jijõromo hesi arijo'arjie anorovo'ië'adeje.

28 Hesi anorovo'ia'amu gavë'i Paul-ro ma-darugo'o uavadeje: Ëhi jië'oho vuonugëjo. No ae aho'obëhe aviae javuajëjo.

29 Aviae javuajëjumu uvadeje: Iroho gae ujuoho ruehego gavõromo ma-burëro rovadeje. Rueromo juhuonivoromo butubutumoromo Paul'o Silas'o jabesi bëhire behumorovadeje.

30 Behumorovë'ëro hu'irae õmëvoromo amonõ va'oromo uëvadeje: Na diehi ë'ejõjo ëhuro maja ijoho na sisëroho bogo va'i maro va'irode.

31 Diehi ë'ejõjumu uavareje: Bada Iesu mae uehorovonëjo. Mae uehorovë'oho God-ro ja manõ bamavo'iramu maro va'a'anuejo. Ja'o jasi osare raromaruohu'o ëhi jëvo'ajëjo.

32 Ëhi'onugoromo Badare jõho majëhijumu rue savoji muebejaje ahu'o hesi osare raromaruohu'o jaburo hejareje.

33 Henugoromo evare majaroho vahiromë'iro Paul'o Silas'o hu'irae õmëvo va'oromo sinore nemo'amadoho u'ovëho'amoromo hu'o hesi osare raromaruohu'o ma-burëro bapataeto vaejareje.

34 Bapataeto vaenugoromo Paul'o Silas'o hu'irae õmëvoromo osare ajiomoromo ie i'imëmijadeje. Ie i'imëmiromo hu'o hesi osare raromaruohu'o God mae uehorovë'ëro nimoroho avohareje.

35 Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Rome rajehu court mevarue a masijohuro police-oho jõe bojëmiromo rëmõ'õjumu va'oromo savoji muebejaje aho uavareje: Savoji gagore arijarue ae niö'ioho ojoho jiovëhego va'irarëjo.

36 Va'irarëjumu hegorovo savoji muebejaje ahuro Paul uavadeje: Court mevarue ariböviohuro jõe nugõ'õjë'e hõjo naro rëmõ'õjego Silas'o ja'o hõrõromo va'irarijego. Ëhuni hõrõromo mae va'orëjo.

37 Mae va'orëjumu Paul-ro ri'õromo police-oho uëvadeje: Röhu nosi sisë bogo birohë'e a nuniro ëma hisuebijavuare hõjo. Ëho bogo maehu hõjo no Rome rajëro javuë'ëro. Ëhi'oromo savoji gagore ba'amavuare hõjo. Ëhi ë'are hõjo röhu jaruvoho jabumë diehi'oromo saginiëri ramuõ'õ'ië'aruëjo nuro va'ojõro. Bogo ëhioho hõjo. Nadi'ego court mevarue ariböviohuro rueromo jabesi bögero baejavuego hõrõromo va'irarëjo.

38 Ëhi uëvamu hegorovo police-ohuro jõho bava'oromo court mevarue aribövioho majëhijareje. Majëhijumu hegorovo hejare Paul'o Silas'o Rome raje ae jëvumu hegorovo juhuonivareje.

³⁹ Juhuonivoromo rueromo Paul'o Silas'o sanuëmiromo savoji gagore jëvamu hu'irae ömëvo rueromo uëvareje: Jemëro nosi amoho vuonugo'i va'orëjo.

⁴⁰ Va'orëjamu Paul'o Silas'o jaburo savoji gagore jioromo höröromo Lydia-are osare va'areje. Va'oromo Christian agano ömo'ömohe gëromo jögore mëmiromo va'areje.

17

Paul'o Silas'o Thessalonica amore va'oromo huë vavaeni baejare jöhoje.

¹ Va'oromo Paul'o Silas'o Amphipolis amore va'aroho Apollonia amore va'aroho va'o Thessalonica amore höröjareje. Höröromo gavareje Jew rajehu God rajahijarue osaho ë jiamu.

² Jew rajehu God rajahijarue osaho jiamu gagorovo Paul-hu amore amore juvoromo God rajahijarue osare va'onövadëhi ëhi ë osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adahoromo ë jö hesi bëhoho Jew rajo ariböviohu'o gemu mae mevadeje jabesi simane huotövëho'i. Nuho majae niö'i gemu rue'ego ëhi ë'onövadeje.

³ Bëhoho røjëhiromo uënövadeje: God-are surire jö urimë'i jajivare hesi bëhoho God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho huro huë vavaene baeromo guomoromo i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. Surire jö hesi bëhoho ëhi höjo. Röhu naehu majëhijaje aho Iesu hu iae ë böröme namiromo ajamuijaje aho höjo.

⁴ Èhi jii'e jöho majëhijamu Jew rajo a ioro'iorohuro uvareje: Iae jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae jijihareje. Greece rajehu God mae uehorovarue aho aho'obëhe magonaho masijoho aho'obëhe jabu'o Paul'o Silas'o gemu mae jijihoruomadeje.

⁵ Ae aho'obëhe Paul'o Silas'o gemu mae jijihamu gëgorovo Jew rajoho ëhuni dë vörönëgadeje. Dë vörönëgamu örire ëma jijiharue a sisëhu mu sisë vaejëro gemuoro gagovëvareje. Gemuoro gagovëvoromo muorovo jöho madarugo'o atamu amo raje ae aho'obëhe heromo muorovo'i ë'oruomadeje. Muorovo'i ë'oromo ri'öromo Jason-are amoho ro juhiromo osare va'oromo Paul'o Silas'o nahëvareje guduamëvoromo amonö baejëvo rueromo ae aho'o jabesi nunire rëmo'iro.

⁶ Jason-are osare va'oromo gavare Paul'o Silas'o bogojëvamu gagorovo jaburo Jason o Christian agane gö gö guduamoromo jagu ujuoho va'oromo amore a masijo jabesi nunire bamëvoromo ma-darugëremu uëvareje: Majae hö'öjajire nume beva'ajire huë sisë öri røjëhibe jijihaje aribövioho ave nosi amohu'o rovë'te höjo.

⁷ Nosi amohu'o rovamugo Jason-ro uëvade höjo: Ro nasi osaro arihëjo. Huro ëhi uëvamu hesi osare arijë'ëro Rome a börömehu bojamuijade jöho ahoromo sareramuiromo uövuarue höjo: A ioro'ioro iosiramuiromo börömo namijaje aho bogo Rome hiromo böröme namiromo no muebejavuaje aho jio'i a'i hesi ae gö höjo. Hesi ihoho Iesu höjo.

⁸ Èhi majëhijamu hegorovo amore ae aho'obëhe o jabesi masijoho aho'o vörö'iraeruomadeje.

⁹ Vörö'iraeromo amore a masijohuro Jason'o Christian a ioro'iorohu'o uëvamu monioho bojëmijamu ëhuro rëmö'öjamu va'areje.

Paul'o Silas'o Berea amore va'oromo ë'are jöhoje.

10 Ëhi'oromo vahhiromamu gavë'i Christian aganohuro Paul'o Silas'o Thessalonica amore jëvamu rëmö'öjëvareje Berea amore va'iröhego. Rëmö'öjëvamu va'oromo Berea amore höröjareje. Höröromo Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Iesuare jöho majëhijareje.

11 Jöho majëhijamu Berea amo rajohuro Thessalonica amo rajoho iosirëmiromo simano mae uehorovë'e aribövie jioruomadeje. Simano mae uehorovë'ëro God-are jöho he'i nimo avohareje. Heromo God-are surire jöho adaho'i arijareje ga'iro Paul-hu majëhijade jöho jö mae o sareri jöe jiego.

12 Mae o sareri jöe jiego ga'i adahonugoromo Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Jew rajëro mae uehorovo'i Greece rajo magonaho masijohu'o Greece rajo ama'i'o ae bogo bise'o vadu'oho Iesu mae uehorovoruumadeje.

13 Ëhi'amu Jew raje rue Thessalonica amore raromaruoho jaburo hejare uvavamu: Paul-ro God-are jöho Berea amore majëhijë'e jiajëjumu hegoro Berea rueromo amo raje ae aho'obëhe jabesi dëho iëhareje jaburo vörö'iraeromo Paul'o muorovo'iröhego.

14 Ëhi'amu gavë'i Christian aganohuro Paul nugö'öjumu abuejadoho abo sö jovore höröjadeje. Ëhi'o'irögoro Silas'o Timothy'o Berea amore ëhi arijareje.

15 Arijamu Paul namijaho va'are ariböviohuro hu'irae bava'oromo Athens amore suorovoromo ë nugareje. Paul ë nugoromo Berea vuonorö'ö va'ia'amu gagorovo Paul-ro uëvadeje: Va'irarijoho Silas'o Timothy'o uërego ma-burëro rue'irarëjo. Ëhi uëvamu hegorovo va'areje.

Paul-hu Athens amore hiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

16 Va'amu gagorovo iae Paul-ro Athens amore hiromo Silas'o Timothy'o muebejëvadeje. Hiromo muebejëvoromo gavade aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue inömo aho'obëhe amore jiorovamu gagorovo uvadeje: Amo rajoho God-are jöho bogo hejarue höromo ëhuni dë vövöbajo'e aho'o vavaenimadeje.

17 Vavaenimoromo Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajehu God mae uehorovarue ariböviohu'o Iesuare jöho mevoromo jabesi simane huotovëho'iro vae majae imo'amarue öri ari're vae va'o namiro mo ganövade ae rue'ego jabu'o Iesuare jöho mevonövadeje jabesi simanohu'o huotovëho'iro.

18 Jöho mevo'ego Epicurus-are jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Stoic jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o ëhi jië'e ariböviohuro God-are jöho bogo hejaruëro jië'ëro Paul-are örire rueromo jö aho'ahaminövareje. Jö aho'ahamiromo a ioro'iorohuro uarovonövareje: Simano bogojë'e aho rahuro rajahjörö jöho jövajëjo. Rabu jöe jövo'i ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uarovonövareje: Nani sa'a gö rajehu böröme hö uehorovarue aru'aho jabesi jöho huro majahuiromo ë'ajëjo. Jabuhu ëhi uarovare hesi bëhoho Paul-ro Iesuare jöhu'o aehu vuovoromo ri'öjarue jöhu'o majëhijamu hejë'ëro ëhuni uarovareje: Sa'a gö rajo aru'aho jabesi jöho majahuijajëjo.

19 Ëhi uarovoromo Paul uavareje: Rovego no Areopagus dahorure ajiomarëjo ëhuro ë gagovarue a masijo jabesi nunire jasi jöho jövego heröhe höjo. Ëhi uanugoromo hu'irae bava'oromo Areopagus a masijo jabesi nunire nugoromo uavareje: Jö i'e jaehu baeromo rovanuoho no he'i naguajëjo.

²⁰ Jaehu jövanue jöho bogo hejaruëro jië'ëro ëhuni no naguajëjo avoho he'iro.

²¹ Èhi uavare hesi bëhoho Athens amo rajohu'o sa'a ioro'iorore jioromo ro Athens raromarue ariböviohu'o ëho jaburo jö i'e ëhemu atemu atoromo hemu henövareje. Èhi jië'e muohemu uehorovonövareje.

²² Èhi'amu Paul-ro ë a masijo jabesi nunire ri'ö namiromo uëvadeje: Athens amo rajomë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Na gëvájoho jemë aru'ahë gö gö mae uehorovëvaruje aribövie jëvájëjo.

²³ Èhesi bëhoho na jemesi amore juvode höjo. Juvoromo jemëhu aru'aho rajëhijaruje öri ari'oho gabe juvo'i gavode höjo munë maratue hitavoromo sehoromo jajivoromo uvë'e jiamu: Ave maratu hesi bëhoho hesi iho bogo hejarue aru'ahohuni ave maratuoho ëma hitavo nugaruëjo. Èhi uvë'e jiamu gavë'ëro jemë hesi iho bogo hejë'e ëma rajahijaruje aru'aho hesi jöho iae na röjëhi'irögoro ë'ajëjo.

²⁴ Èaru'ahoho iae God höjo. God-hu sa'a bövi bise'o bamade aho höjo. Huro böröme namiromo ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejavuaje höjo. Èhuni ma-aehu hu rajahi'i vae'amare osaroho hu bogo ëho hijaje höjo.

²⁵ Hu eni jië'e aego no bogo hunioho vavaenimoromo bövioho bise'oho avohoromo hu i'imami'ëjarëjo. Èhesi bëhoho huro gemuëro no ae aho'o birire bojamuego nue ahoromo daruge bövie bise'e baeromo raromarue höjo.

²⁶ Huro ae gemu bamade höjo. Bamoromo ë aho baeromo ehuro sa'ae aho'obëhe raje avohëvobe rovë'e höjo jaburo sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo raromoröhego majae hö'öjajire beva'ajire. A bogo bamadevare evare huro uvade höjo: Aribövioho ë majare raromo'i ë majare rireromobe va'oromo ë sa'are ë sa'are raromobe va'a'ajëjo.

²⁷ Huhu bamëvade hesi bëhoho aëro God ga'i nahobe va'iröhego. Nahobe va'ojuvo nani birohöröhego. Röhu God bogo ëgoroho jio'i ae gemu gemu no'o hi juvaje höjo.

²⁸ Èhesi bëhoho noro hesi darugoro raromo jijihole vaejarue höjo. Èjëö gemuoho jemesi gavë'e ariböviohuro jajivoromo uvë'e höjo: Iae no ae aho'obëhe hesi aboji harihu'e javuajëjo. Èhi uvare höjo.

²⁹ No God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro ëhuni no bogo uehorovoromo uvo'ëjarëjo: God hu aehu gold silver munë gö gö ujuohoromo övo sasohoromo simano sasohoromo sehoromo avoho'amare inömoho va'ëne höjo. No bogo uvo'ëjarëjo: God hu ëhi höjo.

³⁰ Urimoho aehu God-are jö bogo hejare majare God-ro gëvade aëro ëhi jië'e inömoho aru'ahole höromo uvene aho röjëhi'ëgo gëromo ma-gë taemonövade höjo. A'i avevejö'oho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruje aribövioho uëvájëjo: Uehoro sisëho vuonugo'i nasi öroro ruehëjo.

³¹ Èhi uëvaje hesi bëhoho huro majaho bamë'e höjo sa'are ae aho'obëhe hesi court-re riravo'iröhego. Riravo'iramu huhu uavade ahuro hesi ihore court vaejëvoromo ae aho'o jabesi jöho avoho mevoromo gë'a'ajëjo gë'i ae mae o sisë jëvego. Aëro ma-samaro uvoröhego: Èhuro mevo gö'a'ajë uvoröhego ëhuni hu ajamamu guomoromo ri'öjade höjo.

³² Guomoromo ri'öjade jöho heruomoromo a ioro'iorohuro sivareje. A ioro'iorohuro uavareje: Jasi jöho röhu maho u'emu he'ëjarëjo.

³³ Èhi'amu Paul-ro gagovaruire jioromo va'adeje.

³⁴ Va'amu a ioro'iorohuro aevoromo hu'o gemu mae jijihō va'oromo Iesu mae uehorovareje. Areopagus dahorure gagovaje a bōrōme gemu hesi ihe Dionysius o magonahe gemu hesi ihe Damaris o ae gō gō ēho jaburo mae uehorovareje.

18

Paul-hu Corinth amore va'oromo ē'ade jōhoje.

¹ Ēhi'amu gagorovo Paul-ro Athens amore jioromo va'adoho va'o Corinth amore hōrōjadeje.

² Corinth hōrōromo Jew rajo a ihe Aquila birohadeje. Aquila hu Pontus amore rahade ae jiadeje. Rahē'ēro ijonō va'o Italy sa'are hijadeje. Hiromō Rome a bōrōme Claudius-ro Jew rajo aribōviohuro Rome jēvamu va'o barējōro uēvamu gagoro hu'o hesi vabore Priscilla'o Rome jioromo Corinth amore aviavejō'e rovarēje. Corinth aviavejō'e rovamū Paul-ro jabumē gē'i va'adeje.

³ Va'oromo Paul o Aquila o Priscilla mue gemuoho vaeromo niōgu javue vaejaruēro jiē'ēro Paul-ro jabu'o hiromō ē muoho gemu mae vaeromo ijo bajoho mana baenōvareje.

⁴ Ēhi'oromo Jew rajo nuho majaho rue'ego Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Jew rajohu'o Greece rajohu'o jabu'o jōe mevoromo jabesi dē vōvōbajo'o ho huotovēho'i ē'o ganōvadeje jaburo aevoromo Iesuare ōrire jijihorōhego.

⁵ Ēhi'ojuvo Silas'o Timothy'o jaburo niō'iro Macedonia sa'are arijē'ēro Corinth amore rovarēje. Corinth amore rovamū gagorovo Paul-ro mue gō gō vuonugo'i Iesuare jōhuremu ae majēhijadeje. Majēhiromō Jew rajoho uēnōvadeje: God-hu uavē'ēro bōrōme namiromō ajamuijaje aho iae Iesu hōjo.

⁶ Ēhi majēhijamū hegorovo rue Jew rajo aribōviohuro jō aho'ahamiromō Paul-are jō sisēho atamū hegorovo huro niōgure uono'uonoho jabesi nunire hijiōvo rōjēhijadeje jaburo garōhego hu jabesi muoho bijōnimego. Rōjēhiromō uēvadeje: Jemē i'u baejē'o ho ēho jemesi mue hōjo. Bogo nasi muehu hōjo. Ijoho naro Jew rajoho jemē vuonugēvo'i va'oromo sa'a ioro'ioro rajoho jōho majēhinōvo'ejōjo.

⁷ Ēhi uēnugoromo Jew rajehu God rajahijarue osaho vuonugo'i va'oromo ruēre osa gōre Titius Justus-are osare va'o hijadeje. Titius Justus bogo Jew rajo aho jiadeje rōhu Jew rajoho jabu'o God rajahijaje ae jiadeje.

⁸ Ēhi'amu gagorovo Crispus Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje aho Crispus'o hesi osare raromarue aribōvioho aho'obēhe jabu'o aevoromo Bada mae uehorovareje. Mae uehorovamū Corinth amo raje ae aho'obēhe Iesuare jōho heromō mae uehorovoromō bapataeto vaeruomadeje.

⁹ Ēhi'amū vahiromamū gagorovo Paul-ro nia'ovo'iraeromō gavadeje Badaro rueromō uavamū: Nadi juhuonivo'i jōho jōvonōvonējo. Bogave vuonugo'iranējo.

¹⁰ Ēhesi bēhoho na ja'o hi juvaje hōjo. Aho bogo anago'aruējo ave amore nasi aribōvioho bōrōmō mae jiē'ēro.

¹¹ Ēhi uavamū Paul-hu ē amore hiromō God-are ōri rōjēhibe va'adoho vadune gemu manaere 6 ēhi barējadeje.

12 Vadune gemu manaere 6 ëhi barëjambu Gallio-hu Greece sa'a Rome jabesi ihore muebejevadevare evare Jew rajoho jaburo gagovoromo Paul guduamoromo court-ro bava'oruomadeje.

13 Paul court-ro bava'oromo ë a bërômoho Gallio uavareje: No ave a barovare hesi bêhoho huro aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovêho'i ë'ajëjo jaburo God sisë'i sisë'i rajahiröhego. God ëhi rajahijë'oho jögoroho ahoruomo'ajëjo.

14 Ahoruomo'ajëjambu Paul-ro hesi jöho majahia'iamu gavë'i Gallio-ro uëvadeje: Jew rajomë ave aho vajiohu'e anano'e muoho vae'ibejajo naehu ma-taemorovoromo jemesi jö hejë'oho iae mae jio'ibejajo.

15 Röhu bogo ëhi jië'e jöho barovarije höjo. A'i jemesi jö bëhi iho bëhi mu jögoru bëhi rabe rabe Jew rajo jemëhu atoromo berohemu beroharujoho ëhi jië'e jöhemu court-ro barovë'e jëvaje ëhuni jemëro jemesi gahëjo. Ëhi jië'e mu öri mevë'oho na bijönegajëjo.

16 Ëhi uëngoromo hesi aribövioho uëvamu sihö'öjëvareje.

17 Sihö'öjëvoromo ae aho'obëhe ri'öromu Jew rajëhu God rajahijarue osa muebejaje a hesi ihoho Sosthenes guduamoromo court a masijo jabesi nunire baro anoromo köe bojamareje. Köe bojamamu gëgorovo Gallio-ro ma-nunëremu gëvadeje.

Paul-hu Antioch amore vuonorö'ö va'ade jöhoje.

18 Ëhi'iamu Paul-ro Corinth amore Christian aganohu'o gemu mae hijambu majae ëgobövie barëjadeje. Majae ëgobövie barëjambu huro aribövioho ë rëmo'i Cenchreae amore abuejadeje. Abueromo höröromu mue vaeröhëni God-are nunire mae uanugoromo aëro simano uoho tariojahojöro uavadeje hujeji muoho barëjago evare ijönö aëro röhu maho tariojahoröhego. Simanoho tariojahamu Paul-ro Priscilla'o Aquila'o gemu mae boat-re ajiomadeje Syria sa'are va'oröhëni.

19 Va'adoho va'o Ephesus amore höröjadeje Aquila'o Priscilla'o ë amore rëmo va'ie'ëro. Höröromu huro Jew rajëhu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho Jew rajohu'o mevadeje jabesi simanoho huotovêho'i.

20 Mevamu hegorovo rue ariböviohuro uavareje: Avehuro majae ëgo'o hiromo u'emu va'onëjo. U'emu va'onëjambu bogo ejëhadeje.

21 Bogo ejëhoromo va'irögoro uëvadeje: God-hu nimë'ohuro na vuonorö'ö rueromo gë'ejöjo. Ëhi uëngoromo boat-re ajiomoromo Ephesus amoho vuonugo'i va'adeje.

22 Va'adoho Caesarea amore ravo'amoromo ajiomadoho ajio Jerusalem amore höröromu ekaresia aho magonahoho jejëminugoromo va'adoho va'o Antioch amore höröjadeje.

23 Antioch majae ëgo'o hiromo va'adoho Galatia sa'a'o Phrygia sa'a'o birorohade ënire Keriso-are aribövioho aho'o jöe majëhiromo ëhuro jabesi dë vövöbajo'oho biririvêhobe juvadeje.

Apollon-hu Ephesus amore ro hiromo va'oromo Corinth amore hiromo ë'ade jöhoje.

24 Ëhi'iamu iae Jew raje ae gemu hesi ihoho Apollon-ro Ephesus amore rovadeje. Hu Alexandria amore rahade ae jö'te sasohoromo jöe jövaje ae God-are surire jöho ga avohë'e ae jiadeje.

25 Ae göëro Badare öroho Apollon röjahijambu hejë'ëro hesi dë vövöbajo'eho aho'o ri'öromu Iesuare jöho majëhiromo ma-ahorirëro röjëhinövadeje. Ëhi

jiadeje röhu Iesuare ihore bapataeto vaeröhe jöho bogo he'i John-hu bapataeto vaejévade jöhemu hejê'ëro jöho jövonövadeje.

²⁶ Amo Apollos-ro Ephesus amore rueromo Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo aevoromo God-are jöho biririvoromo majëhijadeje. Majëhijamu Priscilla'o Aquila'o hejare Apollos-ro God-are jö vituoho he'i vituoho bogo ma hejê'ëro jöho majëhijamu hegorovo jabesi osare hu'irae bava'oromo avoho röjahiromo uavareje: God-are mu öroho ëhi höjo.

²⁷ Ëhi'amu Apollos-ro uvadeje: Na Greece sa'are va'ejöjo. Va'ejöjamu Ephesus amore Keriso-are ariböviohuro hu ajamiromo suroho jajivoromo bojamijareje huro bava'ego Greece sa'are raromarue Keriso-are ariböviohuro adahoromo hu rajahiromo baerumoröhego. Suroho bojamamu baeromo va'o Greece sa'are höröjjadeje. Höröromo jöho majëhjadeje. Majëhiromo God-hu huë baejëvoromo jabesi simano huotovëhë'e Keriso mae uehorovarue aribövioho ë aribövioho Apollos-ro mabëhe ajëmijadeje.

²⁸ Ëhesi bëhoho huro biririvoromo Jew rajo jabesi jöho a nunire aho'ahëmiromo God-are surire jöho adahoromo avoho röjëhijadeje jaburo garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu uavê'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo.

19

Paul-hu Ephesus amore hiromo ë'ade jöhoje.

¹ Apollos-ro Corinth amore hijamu evare majae gemuore Paul-ro sa'a ririre va'adoho va'o Ephesus amore höröromo ë hijadeje. Hiromo Keriso-are aribövi ioro'ioroho birohëvadeje.

² Birohëvoromo uëvadeje: Jemë Iesu mae uehorovarijevaroho na jemë God-are Aru'ahoho baejarije höjo o bogajo. O bogajamu uavareje: O-ajo. God-are Aru'aho hesi jöho no bogo hejê'e javuajëjo.

³ Bogo hejê'e javuajëjamu uëvadeje: God-are Aru'aho hesi jö bogo hejê'oho jemëhu bapataeto vaejarijoho bëhoho diehi jiade höjo. Uavareje: John-hu bapataeto hesi bëhi majëhinövadoho bëhe gemuoho jiade höjo.

⁴ Bëhe gemuoho jiade höjamu Paul-ro uëvadeje: Iae mae höjo röhu John-hu a bapataeto vaejévade hesi bëhoho aëro uvoröhego: Ëaribövioho uehoro sisëho vuonugo'i uehoro i'e baejê'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Röhu bapataeto vaejëvoromo uënövade höjo: Nasi ijore rueröhe aho rovego ë a hesi öroro mae uehorovorëjo. Ëhesi bëhoho Iesu mae uehorovo'iröhe jöho uëromo ë'ade höjo.

⁵ Ëhi uëvamu hegoro ë Ephesus amo rajohuro Bada Iesuare ihoro bapataeto vaejareje.

⁶ Bapataeto vaejamu Paul-ro öve simane taemëhamu God-are Aru'ahohuro jabesi dë vövöbajo'ere ro abuejjadeje. Aru'ahohuro abueromo jabesi simanore ajëmiromo huotovëho'ego jöho bogo hejarue huë göëro göëro atonövo jöe God-aro baeromo huruoho majëhinövareje.

⁷ Ae aho'obëhe 12 rabu'e jaburo ëhi jië'e muoho vaejareje.

⁸ Ëhi'amu Paul-ro Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo biririvoromo ë ariböviohu'o jöe mevoromo jabesi uehoroho aho'o huotovëho'i ë'o gavadeje jaburo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro böröme namiromo ëhi muebejavuajë höjo. Ëhi'obe va'ojuvo manaere niö'i gemu barëjjadeje.

⁹ Manaere niö'i gemu barëjama a ioro'iorohuro biriri'övoromo jöho bogo ejahoromo Badare mu öri hesi jöho ae aho'o jabesi nunire sisë'i atareje. Jöho sisë'i atamugo Paul-ro ri'öromo ë Jew rajehu God rajahijarue osare aribövioho rëmo'i Keriso-are aribövioho sö ujuohoromo va'adeje. Va'oromo Tyrannus-hu jö majëhijaje osa börömore va'oromo majae ëhi Iesuare jöho jövonövadeje.

¹⁰ Ëhi'öbe va'oujuvo vadune niö'i barëjama Asia sa'are raromarue ae aho'obëhe Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ëho jaburo Badare jöho hejareje.

Sceva-are harihu ömo'ömehu sareri sareri ë'tare jöhoje.

¹¹ Ëhi'ë'ego God-ro Paul ajami'ego bogo gavarue darugo'e mu masijoho vaenövadeje.

¹² Mu masijoho vae'ego Paul-are sinore rëho'amade niögogo aëro ujuohoromo guomo guomo baejë'e aribövi jabesi örire va'ego jabesi guomoho barënövo Satan-are a sisë dëre jië'oho suorovo va'onövareje.

¹³ Va'ego iae Jew rajo a ioro'iorëro sisë aribövi dëre jioruomajoho suorovo va'ojöro uvobe jijihonövareje. Jijihoromo ma-sarerivoromo Bada Iesuare ihoho uvo ganövareje suorovoromo va'ojöro. Uvo garomo aru'aho sisëho uënövareje: Paul-hu majahuijeho hejarue aho Iesu ë a hesi ihore uëvaruëjo: A dëre jiarujoho suorovoromo va'ohëjo.

¹⁴ Jew rajo priest böröme gemu Sceva-are harihe 7 ëho jaburo ëhi jië'e sareri'e muoho vaejareje.

¹⁵ Ëhi jië'e muoho vae'i ë ö ömo'ömo 7-ho jaburo aru'aho sisë hesi dëre abuejë'e ae gemu hesi osare va'areje. Va'oromo sarerivoromo Paul-are ihohu'o Iesuare ihohu'o ëma jöho majahiro mo aru'aho sisëho sarerami'i ë'ö gavareje. Sarerami'i ë'ö garomo uavareje: Paul-hu majahuego hejarue aho Iesu ë a hesi ihore noro uavaruëjo: Ëa hesi dëre jianuoho höröromo va'ëjo. Höröromo va'ëjama hejë'i rue aru'aho sisëhuro uëvadeje: Jemë Iesuare jöhu'o Paul-are jöhu'o majehijarujëjo. Iesu iae na gavaje höjo o Paul-are jöho iae na hejë'e jevajëjo. Röhu jemë rahumë jëvajëjo.

¹⁶ Rahumë jëvajëjama hejë'i aru'aho sisë dëre jië'e ahuro ri'öromo ë ö ömo'öme 7-ho darugo'o muo'amoromo jabesi darugoho ruah'öjëhoromo jabesi niögogo jaho'amoromo ruruh'öjëhamu dë'ahobatëremu ma-köemu jië'e hesi osare jioromo huruomomomo va'areje.

¹⁷ Huruomomomo va'amu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Ephesus raromaruohuro ë jöho heruomadeje. Heromo ae aho'obëhe juhuonibijohamu Bada Iesuare ihoho ma-döro jiadeje.

¹⁸ Ma-döro jiamu Iesu mae uehorovarue ae aho'obëhe mu sisë gö gö gurihoromo vaejaroho sama'e huruoho majëhijareje.

¹⁹ Majëhiromomo röhu ae gö gö urimo iro oso'e mu vaenövarohuro uvoruomadeje: Nosi iro oso'e muoho sisë hö uvoromo jabesi iro oso'e mu hesi suri surioho ujuoho rueromo gemuoro gagovoromo ae aho'o jabesi nunire vëniro huareje. Vëniro huoromo suri suri hesi manaho adahoromo gavareje ajivë'e ijo baje 50,000 ëhi vëniro ravë'e jiamu.

²⁰ Ëhu'ëro jië'ëro ae aho'obëhe Badare jöho hebe mae uehorovobe va'areje.

Ephesus amo rajehu muorovo 'irögoro vörö'iraeruomade jöhoje.

21 Ĕhi'amu Paul-ro uehorovoromo uvadeje: Macedonia sa'are Greece sa'are juvo va'onugoromo evare ajiomoromo Jerusalem amore hōrōromo ě hi'ejōjo. Ĥiromo hujeji evare na Rome amoho va'o ga'ejōjo.

22 Ĕhi uvonugoromo hu ajamijarue aho niō'i Timothy'o Erastus'o rēmō'ōjevamu Macedonia sa'are va'areje. Va'irōgorovo huro Ephesus amore Asia sa'are ěhi hijadeje.

23 Hijamu evare aēro Badare ōroho bijōnimoromo iro muorovo'oho Ephesus amore vaejarueje.

24 Ĕhesi bēhoho ae gemu Demetrius-ro Ephesus hijadeje. Hu silver-ehu inōmo avoho'amaje ae jiadeje. Silver-ehu inōmo avoho'amaje aēro jiē'ero Artemis rajahijarue javu bōrōmo hesi nu ano'o va'ēne inōmo ininoho silver-ero avohoromo imo'amonōvadeje. Ĕhesi bēhoho ě amo raje ae aho'obēhe sarerivoromo uvonōvareje: Artemis aru'aho magonahe hōromo rajahi'irōgoro huni javu bōrōme vaejahareje. Vaejē'ero ě javu hesi nu ano'o va'ēnoho javu inino avohoromo imo'amarue muoho Demetrius-ro muebenōvadeje. Muebe'ego hesi mu ajamarue aribōvioho ijo bajo bōrōme baenōvareje.

25 Ĕhu'ero jiē'ero Demetrius-ro hu ajamijarue aribōviohu'o ěhi jiē'e mu vaejarue aribōvi ioro'iorohu'o ěho jabuni jōe nugō'ōromo uēvadeje: Gagov-orovego no jōe ato'irarējo. Ĕhi uēvamu gemuoro gagovareje. Gagovamu uēvadeje: Ae aho'obēhe nasi jōho hehējo. Jemē'o uehorovarujējo. Noehu Artemis-are javu va'ēne inino avohoromo imo'amaruohuro ěhuro no ijo bajo bōvie baejarue hōjo.

26 Ijo bajo bōvie baejarue hōjo rōhu ě a sisē Paul-hu diehi jiē'e mu vaejajoho jemēro jemesi nunēro garomo jemesi hia'ero hejaruje hōjo. Huro uōvuaje hōjo: Aehu ōvehu avoho'amaje vōrō'e inōmoho ěho vōrō rumo'e jio'amajējo. Ĕhi uōromo Ephesus amo rajohu'o Asia sa'a rajo ioro'iorohu'o jabesi simanoho huotovēhamu ae ma-vemino'e bogo e'i a'i ae aho'obēhe ěma sarerivoromo uvoruomē'e hōjo: Paul jō mae jōvajējo.

27 Ĕhi uehorovoromo nani jaburo uvoruomo'ajējo: Noehu Artemis-are javu inino avohoromo imo'amaruoho mu sisē vaejarue hōjo. Rōhu gō'o ae aho'o jaburo nani uvoruomo'ajējo: Artemis nosi aru'aho magonaho bōrōmo hu rajahijarue javu bōrōmoho iho rumo'e hōjo. Ĕaru'aho magonahoho ae aho'obēhe Asia sa'are sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōviohuro hu gemu bōrōmo bēhe rajahijarue hōjo. Rōhu jabumē Paul-are jō ejahē'ohuro ěhuro ijōnōho ě magonahoho bogo bōrōmoho uehorovo'iramu hesi ihoho bogojio'ajējo.

28 Demetrius-ro ěhi uēvamu hegorovo ae aho'obēhe dē vōrō'iraeromo mardarugo'o uvo'i arijareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu bōrōme hōjo.

29 Ĕhi uvo'i arijamu hegorovo ě amoho muorovo'i vōrō'iraebe va'oruomadeje. Vōrō'iraebe va'oromo ae aho'obēhe jaburo Macedonia raje ae niō'i Paul'o gemu mae jireharuoho jabesi ihoho Gaius'o Aristarchus'o ě ae niō'ioho guduamēvoromo hu'iraejēvoromo tutubijiohoromo jabuhu gagovarue ōri ari'ere va'oromo gemuoro gagovorovareje.

30 Gagovorovamu Paul-ro ě ōri ari'ere va'oromo ae aho'obēhe jabesi nunire namiromo jōe jōvo'i nimamu gagorovo Keriso-are aribōviohuro ahoromo uavareje: Vuonugējo.

³¹ Vuonugëjumu Asia sa'are a masijo ioro'iorohuro Paul mae uehorovë'ero jõe nugö'öromo uavareje: Nadi ë öri ari'eroho va'ego ae aho'obëhe ja ga'irarëjo.

³² Ëhi'amu jö ataroho sisërëjumu gagovare hesi bëhoho ae ma-gemu gemu ga'i ae aho'ö bogo gagoro ae göëro göëro jõe gö gö ëma ma-darugo'ö uvoruomadeje.

³³ Uvoruomoromo a ioro'iorohuro gavare Jew rajëro Alexander nuninö nugoruomamu gagorovo uavareje: Nani Alexander-are jöëni gagovare höjo. Gagovare höjumu Alexander-ro övëro tugohëvoromo hesi jöho hesi arijo'arije ajamirovoromo majëhi'i ë'ö gavadeje.

³⁴ Majëhi'i ë'ö gavamu rue ariböviohuro ae aho'obëhe gavare Alexander Artemis bogo ma uehorovaje aehu jio'i Jew raje jiamu gagorovo gemu mae uvemu uavareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu bëröme höjo. Ëhi gemu uvo'i arijuvo 2 hours barëjadeje.

³⁵ 2 hours barëjumu amo rajo a bëröme gemuëro ahëvo gabe va'oromo gavade jörumorae barëjumu gagorovo uëvadeje: Ephesus rajomë jemëro nasi jöho hehëjo. Ae aho'obëhe iae gavarue höjo Ephesus rajoho no aru'aho magonahoho bëröme Artemis-are osa muebejarue aribövie javuego. O hesi vörö'e munë ö'idöre jioromo beruvebijadoho muebejarue aribövie javuego.

³⁶ Aho ë jöho bogo aho'a'aruëjo. Ëhi jië'e jiaje nadi uehoro rumo'e muoho va'e'i ma-sanuovorëjo.

³⁷ Ave ae niö'i ma-baejëvo rovarijoho jabumë bogo nosi aru'aho jabesi javu masijoroho va'oromo vajiohoho ujuohare höjo. Nosi aru'aho magonahoho hesi jöho bogo sisë'ioho atare höjo.

³⁸ Ëhu'ëro jië'ëro Demetrius-hu o hesi mu ajamijarue ariböviehu ae gö jabesi jö sisë huruoho majëhi'i nimë'oho court vaejarue majae iae jiajëjo. Court vaejarue aribövie iae jioruomajëjo. Ëhuni ë va'oruomoromo jö sisëho majahirov'aruëjo.

³⁹ Röhu jemë jõe gö jëvë'oho amo rajo a masijehu gemuore gagovoromo atare majaho rovego evaro jemesi jöho bu'öjego jaburo heromo avoho mevëho'irarëjo.

⁴⁰ Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho noehu jaruvo vaejarue mu hesi jö hejë'oho nani ave sa'are a masijohuro no uö'a'aruëjo: Jemëro rabëni muorovo sisëho barovarije höjo. Ëhi uövuë'oho no rabu jõe mana majëhijöëni ma-hia'ëremu he'ejarëjo.

⁴¹ Ëhi uëngoromo uëvadeje: Iae barëjajëjo. Va'ohëjo.

20

Paul-hu Macedonia sa'are va'oromo jö majëhibe juvoromo Greece sa'are va'ade jöhoje.

¹ Iro muorovo'oho barëjumu gagorovo Paul-ro jõe nugö'öjadeje Keriso-are ariböviohuro gagovorovoröhego. Gagovorovamu ajëmiromo jögoroho bojëmiromo jejëmiromo Macedonia sa'are va'adeje.

² Macedonia va'oromo Christian aribövioho ajëmiromo jögore aho'ö bojëmibe va'adeje. Va'onugoromo Greece sa'are rovadeje.

³ Greece sa'are ro hijadoho manaere 3 barëjadeje. Manaere 3 barëjumu gagorovo Syria sa'are jovo döro va'ië'iro evare hejade uvavamu: Jew rajo ariböviohuro ja anago'i saginiëri jõe ataruë uvamu hegorovo uvadeje: Ëhi jië'oho na bogo jovo döroho va'i vuonorö'öromo Macedonia örëro va'ejöjo.

4 Ëhi uvamu Pyrrhus-are harihe Berea amo raje Sopater-ro Paul'o ë va'adeje. Röhu Thessalonica amo raje ae niö'i Aristarchus'o Secundus'o Derbe amo raje ae Gaius-ro Timothy-ro Asia sa'a raje ae niö'i Tychicus'o Trophimus'o ë aribövioho jaburo Paul'o gemu mae va'areje.

5 Va'aroho jabumëro urimo Troas amore va'oromo raromoromo muebejavuareje no ijore va'oröhego.

6 Muebejavuamu noro Philippi amore ariromo Jew rajehu I Dë Huaje Oso Rumo'e I ijarue majaho barëjamu evare boat-ëro baejavuoromo va'adoho majae övo gö mine barëjamu Troas amore ravo'amoromo no muebejavuarue aribövioho birohëvareje. Birohëvoromo ë raromaroho hurae gemu barëjadeje.

Paul-hu Troas amore hiromo ë'ade jöhoje.

7 Hurae gemu barëjamu hura bise'ore vahiromamu gagorovo no gagovorovareje ie gemuoro ue'aho'i'rovo. Gagovorovamu gagorovo Paul-ro ë amo rajo aribövioho jöe majëhibe va'adoho vahi riri'e jiadeje sisonuvego va'oröhëro.

8 Röhu ë javu döre osare noehu gagovarire ire aho'obëhe bue'amë'e jiadeje.

9 Bue'amë'e jiamu iae a i'e gemu hesi ihe Eutychus-ro döre ahë'e ojo arëtoke hijadeje. Hijamu Paul-ro jöho ma-jövemu jövobe va'amu gavë'i Eutychus nunëhimobe va'ojuvo nunëhimamu niavamu döre jioromo amonö beva'adeje. Osa uhure ririre döre ëhi jiobe ajiomë'e döre javu hesi osare jioromo amonö beva'adeje. Beva'amu ruhe döre ariböviohuro abueromo banigojioromomo gavareje mami'e guomë'e jiamu.

10 Guomë'e jiamugo Paul-ro abueromo Eutychus bu'ö taemoromo huohudëromo no uövuadeje: Nadi huë vavaenoho baehëjo. Hu bogo guomë'e iae hijajëjo.

11 Ëhi uönugoromo ajioromomo ie ato'atovoromo iromo ë aribövioho jöe majëhibe va'ojuvo va'o sisonuvadeje. Sisonuvamu gagorovo va'adeje.

12 Röhu a i'oho bogo guomë'e hijamu gagorovo Keriso-are ariböviohuro hu bava'oromo huë mabëhe baejareje.

Paul-hu Troas jioromo Miletus amore va'ade jöhoje.

13 Ëhi'amu iae Paul-ro uövuadeje: Jemëro urimo boat baeromo Assos amoro va'ego na ijore sa'aëro ö'iröjo jemë'o na'o ë jioromo boat-re gemu mae va'oröhe. Ëhi uövuamugo boat-re va'areje.

14 Va'oromo Assos rueromo Paul hu'irae baeromo jovo döremu va'onövojuvo va'o Mitylene amore rovareje.

15 Mitylene rovë'ëro nërö jovo döremu va'ojuvo Chios sa'a bëhire rovë'ëro nërö va'aroho Samos sa'are rovë'ëro nërö va'aroho Ephesus amoho iosirami va'oromo hujeji Miletus amore ë ro suorovareje.

16 Ephesus amo iosiramijare hesi bëhoho Paul-ro ëhi iosirami'i nimadeje ëhuro bogo Asia sa'aroho ëgoho hi'i ma-burëro evare Jerusalem va'oromo eni jië'oho Pentecost majaho rovego Jerusalem höröröhëni.

Paul-hu Ephesus ekaresia muebejëvarue a duvaho jabesi örire jögoru majëhijade jöhoje.

17 Miletus amore suorovoromo ë ravo'amoromo Paul-ro Ephesus amore jöe nugö'öjadeje ekaresia a duvahohuro ruvebiruomoröhego.

¹⁸ Ruvebiruomamu uëvadeje: Naehu urimo Asia sa'are rovodevare evare naehu diehi diehi mu vaebe rovodoho jemë iae uehorovarujëjo.

¹⁹ Jew rajëro ijumevo'i ato'i ari'ego na huë vavaene baeromo nivë'i bogo döroho bamorovo'i ma-taemo hiromo Badare muohuremu vaejahonövode höjo.

²⁰ Jemë ajëmi'irode jöho na bogo subivëho'i ekaresiae ae aho'obëhe jemesi nunire ekaresiae ae gemu gemu jemesi osare osare jöho majëhi barëromo öroho röjëhi barënövode höjo.

²¹ Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemesi örire darugo'o majëhiromo uënövode höjo: Jemëhu öri sisëre jijiharujoho vunugo'i God-are öroro jijihoromo nösi Bada Iesu mae uehorovorëjo.

²² Röhu avehu'o hehëjo. Avevejö'oho God-are Aru'ahohuro ue'ego na Jerusalem va'ajëjo. Va'o höröjego diehi'evoruomoröhoho na bogo gavajëjo.

²³ Na aviëhi jï'e muohuremu gavajëjo. Ame göre göre hibe rue'ego God-are Aru'ahohuro uebe ruehijajo: Ja Jerusalem hörö'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu huë vavaene gö gö bae'a'anujëjo.

²⁴ Èhi uevade höjo röhu na nasi sinohunioho bogo uehorovaje höjo èhuro Bada Iesuhu bojemade muoho aho'o vae barë'irodëni. Èmu hesi bëhoho God-hu no huë baejavuoromo ajamuijaje jöho a majëhibe juvo'irodoho höjo.

²⁵ God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho ae aho'o jemesirire jövobe juvë'e jevajëjo. Röhu iae na gavajëjo. Ijonöho ae gemu vadu'oho na bogo ge'a'arujëjo.

²⁶ Èhuni avevejö'oho naro darugo'o majëhiromo uëvajëjo: Jemë ae gö gö sisëre va'ë'oho èho bogo nasi sisëhu höjo.

²⁷ Èhesi bëhoho rabëni God-hu uvaje jöho na bogo subivëho'i na majëhi barëjë'e jevajëjo.

²⁸ Jemesi dë vövöbajo'oho mueberovorëjo. O God-are Aru'ahuhu jemë bojëmijade aribövioho aho'o muebejëvorëjo. Èaribövioho God-are sheep-nö'e jïo'amajëjo. Hu hesi Harihu mae nugö'öjamu guomadohuro èhuro jabumë hesi baejëvade höjo. Èhuni hesi ekaresiaho sheep-nö'e mio'amoromo muebejëvorëjo.

²⁹ Èhesi bëhoho na gavajoho na va'iramu vörö'e miehu rueromo sheep ijumo'amaruëhi a sisë göëro göëro jemesirire rueromo sareri sareri'e jöho majëhiromo ekaresia jemesi uehoroho ijumëho'aruëjo.

³⁰ Röhu gö'o jemesi a ioro'iorohuro ri'öromo sareri sareri'e jöho ato'a'aruëjo Keriso-are aribövioho jemëro jabesinö va'irarijego.

³¹ Èhuni gavë'i raromorëjo. Uvorëjo: Nöröro muoho bogo vunugo'i majae jene vahie vö'öe sisono huë vavaene baeromo nivë'i no ae gemu gemu röjahuibe ruejuvo vadune aho'obëhe 3 barëjade höjo.

³² Röhu jaruvoho na negajëjo God-ro jemë muebejëvego huhu no huë baejavuoromo ajamuaje jöho jemëro uehorovego ma-mae jëvoröhego. Jemëhu hesi jö uehorovë'oho èhuro jemëro biririvobe va'oromo God mae uehorovo'iramu God-hu hesi aribövie aho'o mae avohavuajëhi jemë'o èhi avohëvo'ajëjo.

³³ Röhu jemesi ijo bajënioho niögënioho na bogo ganiganiegade höjo.

³⁴ Al'i jemë'o iae gavarujëjo na'o nasi ariböviohu'o no huë vavaene javuadoho ave nasi övohuro muoho vaeromo hesi manaho baeromo èhuro bövioho bise'oho ujuohonövode höjo.

³⁵ Muoho ehi vaeromo ehuro naro jemë røjehijode hõjo jemëro garomo uvo'irarijego: Mu rabe rabe rovë'oho Paul-hu e'adëhi no'o ehi biririvo-romo muoho vaeromo ehuro darugo u'uhë'e aribövioho ajëminövo'ëjarëjo. Uehorovoromo uvorëjo: Bada Iesuro huro hesi uövuade hõjo: Suvuoro ma-baejë'oho ja ma-bisemu vuëvavo'ajëjo. A'i suvuorëmijë'ohuro ehuro vuëvavo avoho'ajëjo.

³⁶ Paul-ro ehi uënuogoromo a duvahoho aho'o jabu'o gemu mae ague aho hiromo God-are örire jõe jövadeje.

³⁷ Jõe jövamu jabumë aho'obëhe nierusuburu'e bamë'i Paul gudu-amoromo dudöhoromo jejamareje.

³⁸ Uvareje: Huë vavaeni jö gö hejaroho ma-jianovo'i a'i noehu ijönö hu bogo ga'iröhe jöho ëho börömoho hõromo sisë maro vavaenimareje. Ehi'oromo Paul boat-re hu'irae bava'areje.

21

Paul-hu Jerusalem va'ade jöhoje.

¹ Hu'irae bava'amu Paul'o no'o boat-re iojioromomo Ephesus aribövioho ë rëmo'i va'areje. Jovo döremu va'onövojuvo ahorirëro va'aroho va'o Cos sa'are rovareje. Rovë'ëro nërö va'aroho Rhodes sa'are rova'aroho va'o Patara amore ë suorovareje.

² Patara amore suorovonugoromo gavare boat göho Phoenicia sa'are va'i ë namijamu gagorovo noehu rovare boat-oho vuonugo'i ë boat gagore iojioromomo va'areje.

³ Va'aroho gavare Cyprus sa'aho arue nosi övo adonö jiamu iosiramiromo viëhi rova'aroho Syria sa'are rueromo Tyre amore ravo'amareje jabumëro inömo inöme suovo bahi'iro.

⁴ Ravo'amoromo noro Keriso-are aribövioho nahëvojuvo birohëvoromo jabu'o raromamu hurae gemu barëjadeje. Jabu'o raromamu God-are Aru'ahohuro ë Keriso-are a jabesi örire uehore bojëmi'ego Paul uanövareje: Jerusalem bogave va'iranëjo.

⁵ Ehi uavamu noro jabu'o raromoromo nosi majaho barëjamu ri'öromo va'areje. Va'ia'amugo rue Keriso-are aribövioho ae aho'obëhe jabesi vaboröhu'o aboji harihu'ohu'o no sö ujuohavuoromo amore jioromo va'areje. Va'oromo sö jovo riröre jabu'o no'o ague aho raromoromo God-are örire jõe atareje.

⁶ Atonugoromo göëro göho jejamirovonugoromo noro boat gagore iojio'mo'i jaburo vuonorö'ö amëro va'areje.

⁷ Va'iro noro Tyre amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Ptolemais amore ro ravo'amareje. Ravo'amoromo Christian aganoho jejëmiromo jabu'o majae gemu raromareje.

⁸ Majae gemu raromë'ëro nërö noro ri'öromo va'aroho va'o Caesarea amore suorovareje. Suorovonugoromo Iesuare jö ma majëhijaje ae Philip-are osare va'oromo ë raromareje. Eäho Philip urimë'i Jerusalem ekare-siahuro hu'o a ioro'iorohu'o 6 ehi baejëvareje ijo bajo a suvuorëmi'iröhe muoho muebenövo'iröhego.

⁹ Röhu Philip-are abojoho aho'o 4 jaburo bogo masuvë'ëro jöho God-aro baeromo ae huruoho majëhinövareje.

¹⁰ No majae gemu niö'i Philip'o gemu mae raromamu ae gemuëro Judea sa'are jioromo ruvebijadeje. Hesi ihoho Agabus jiadeje. Hu jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijaje aëro jië'ëro

11 ri'öromo Paul-are götaho jijövahonugoromo baeromo hesi övo höru'oho tövorovo'amadeje. Tövorovoromo Paul uavadeje: God-are Aru'ahohuro uvavohijajo: Ave göta arijo'ohuro Jerusalem ajiomo'iramu gagorovo Jew rajohuro ë aho ëhi tövonugoromo sa'a ioro'ioro rajo jabesi övore bojëmi'aruëjo.

12 Agabus-ro jöho ëhi majahijamu hegorovo ë amore Christian ariböviohu'o no'o Paul dinamiromu ua'i arijareje: Ëhi jië'oho bogave Jerusalem ajiomo'iranëjo.

13 Bogave ajiomo'iranëjamu Paul-ro uövuadeje: Jemë rabëni nierusuburu'e bamoromo nasi uehoroho aheho'ego na huë vavaenoho baejajëjo. Ëhi jië'oho vuonugohëjo. Naehu Jerusalem ajiomo'iramu Bada Iesuare jöhuni tövavo'aruë uevarujoho iae eni jiajëjo. O anegamu guomevë'oho ëhu'o iae eni jiajëjo.

14 Ëhi uövuamu noro gavare bogo ejahuamu gagorovo dinamijaroho vuonugo'i uavareje: Ëhi jië'oho no naguajëjo Badahu nimaje muoho jioröhego.

15 Ëhi'amu gagorovo inömo inömo avohoromo Jerusalem amore iojiomo'iro ë'areje.

16 Iojiomo'irögoro Caesarea amo rajo Keriso-are a ioro'iorohuro söjavuo va'oromo a ihe Mnason-are osare rovereje noro hu'o raromo'iröhego. Röhu Mnason hu Cyprus sa'a raje jiadeje. Hu mami gö'e aevoromo Keriso mae uehorovadeje.

Paul-hu Jerusalem ajiomoromo ekaresia muebejëvaje ae James ga'i va'ade jöhoje.

17 Iojiomoromo Jerusalem suorovamu nosi Christian ö mueno'ohuro jabesi dë vövöbajo'e aho'o jejamuijareje.

18 Jejamuijë'ëro nërö Paul-ro no'o gemu mae James ga'i va'adeje. Va'oromo gavadeje ekaresia a duvahoho aho'obëhe jaburo James'o gemuore raromoruomamu.

19 Raromamu gëgorovo Paul-ro jejëmijadeje. Jejëmiromu uëvadeje: Naehu Keriso-are jö majëhibe juvodohuro ëhuro God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ëhi ëhi ajëmijade höjo. Ëhi jië'e jöho Paul-ro majëhi barëjadeje.

20 Majëhijamu hegorovo rueho jaburo God rajahijareje. Rajahiromu Paul uavareje: Öho röhu Jerusalem amoroho diehi jiego ja gavanue höjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovarue höjo. Mae uehorovoromo röhu jabumë ae aho'o Moses-are jögoroho nimo avoharue höjo.

21 Moses-are jögoru nimiruoho hejare höjo sareri'e jöho uvavamu: Paul jero sa'a göre göre va'oromo Jew rajoho aho'obëhe jöe bojëmibe juvoromo uëvanue höjo: Moses-are jögoroho vuonugohëjo. Moses-are jöho vuonugoromo jemesi harihu jabesi sino tarivëharujoho vuonugoromo Jew rajo nosi mu ioro'iorohu'o vuonugohëjo.

22 Jaehu ëhi majëhijane sareri jö ave raromaruë ariböviohu hejaroho he'a'aruëjo uvavo'iramu: Jero Jerusalem rovane höjo. Ëhuni ja diehi'oromo Jew rajoho röjëhi'iramu garomo uvoruomo'ajëjo: No sareri jöe hejare höjo. Moses-are jögoroho ja bogo vuonugë'e javajëjo.

23 Jaehu diehi ë'irane jöho no ua'ië'aruëjo. Ae aho'o 4 jabu no'o raromaruëjo. Iae urimo ë ariböviohuo Jew rajo nosi muoho aevoromo

vaeromo God uavare hōjo: God jasi nunēro jero gō'ego no muoho ēhi ēhi vae'ejarējo.

²⁴ Jabumē ēhi jiē'e Jew rajo muoho vaejē'e jioruomaje ēhuni jero jabumē sōjēvo va'oromo ajēmiromo jabu'o gemu mae bimuvoromo sisē barējēho'irōhe muoho vaeromo eni jiego ē ae 4 jabesi jōēni monie bojēmego mie imoromo God-ni suvuore bahijahego ēhuro jabesi simano uoho tari-ojēho'irarējo. Jaehu ēhi Jew rajo mu ajēmiromo vaejē'o'oho ēhuro Jew raje Christian ae aho'obēhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'ajējo: Paul jaehu Moses-are jōgoru vuonugane jō hejaroho ēho ma-sareri'e jōe hōjo. A'i Moses-hu uōvuade jōho iae ja ejahē'e hijanue hōjo. Jabumēro ēhi uvoruomo'ajējo.

²⁵ Iae Jew raje noro Moses-are jōho ēhi ma'eno'ejarējo. Rōhu sa'a ioro'ioro raje Iesu mae uehorovarue aribōviahuni urimē'i noro jōe gō uehorovoromo jajivoromo nugō'ōromo uēvare hōjo: Aehu sareri'e god gōēni gōēni bahijē'e mioho nadi ue'ahorējo. Mi hesi kōho nadi ue'ahorējo. Huē ahahē'e mioho kō'e jiaje nadi ue'ahorējo. Nadi onō'o'oho jijihorējo.

²⁶ Ēhi uvamu hegorovo Paul-ro ejēhē'ero nērō ē Jew raje ae 4-ho sōjēvo va'oromo ajēmiromo jabu'o gemu mae Jew rajo muoho vaejadeje jabesi sisēho barē'irōhego. Ēhi'onugoromo Paul-ro God-are osa bōrōmore va'oromo priest aribōvioho uēvadeje: Majae ěmino'e barē'iramu evare ē ae 4 jabesi o nasi sisēho barē'ajējo. Barē'iramu evare ae gemu gemu nosi jōhuni God-ni mi suvuore bahi'ejarējo.

Paul-hu God-are osa bōrōmore hijamu Jew rajehu guduamo bava'oruomade jōhoje.

²⁷ Paul-ro ēhi majēhijamu va'o huhu uēvade majae 7 barē'iē'adeje. Barē'ia'amu evare Asia sa'are jioromo rovare Jew rajo a ioro'iorohuro gavareje Paul God-are osa bōrōmore jiamu. Paul osa bōrōmore jiamu gatorovo ri'ōromo iro muorovo'e vae'iro jōe darugo'o atamu ae aho'obēhe heromo uehoro sisē baeruomadeje. Uehoro sisē baeruomamu Asia jioromo rovare aribōviahuro Paul guduamareje.

²⁸ Guduamoromo ma-darugo'o uvareje: Israel rajoho jemēro ro aja-muihējo. A sisēho aviae hōjo. Huro Jew rajo nosi ihoho Moses-are jōgoroho ave God-are amo bōrōmoho ē hesi jōho ijumo'amoromo ae aho'o jabesi ōrire sisē'i rōjēhibe sa'ae dinō'e dinō'e juvaje hōjo. Jaruvoho huro sa'a gō rajo aho sōromo ave God-are osare rovamu ēhuro osa maho ijumē'e hōjo. Ēmu sisēhu'o ē'ē'e hōjo.

²⁹ Ēhi uvare hesi bēhoho urimo jaburo gavare Ephesus amo rajo ae Trophimus Paul'o gemu mae Jerusalem jiamu gavē'ero uvareje: Nani Paul-ro God-are osare hu barovē'e hōromo ēhuni darugo'o uvareje: Paul-ro sa'a gō rajo ae aviae barovē'e hōjo.

³⁰ Ēhi uvamu hegorovo Jerusalem amo raje ae aho'obēhe ri'ōromo vōrō'iraeromo tutubijiohoromo gemuoro gagovoromo Paul God-are osare jiamu guduamo bava'areje. Bava'amu gavē'i God-are javuoho ojoho tugoho'amareje.

³¹ Tugoho'amamu ae aho'obēhe jaburo Paul guomojōro ano'ia'amu gavē'i aēro jōe bava'oromo Rome muorovo a bōrōmoho uavareje: Jerusalem muorovo'irōgoro ē'oruomajējo.

³² Muorovo'irōgoro ē'aruējamu hejē'i rue muorovo a bōrōmohuro hesi bēhire muorovo simano vaejarue aribōviohu'o muorovo a ioro'iorohu'o

söjêvoromo ma-burêro tutuvo ruvebijadeje muorovo'i ê'aruoho ahêvo'i. Ruvebijamu ae aho'obêhe gavare muorovo a bôrômohu'o muorovo a ioro'iorohu'o rovamu gëgoro Paul anaroho vuonugareje.

³³ Vuonugamu muorovo a bôrômohuro rueromo Paul guduamoromo ae uvêvadeje: Ô'e niô'i barueromo tövohê uêvamu tövareje. Tövamu gagorovo muorovo a bôrômohuro uêvadeje: Ave aho rahuo hõjo. Rabe ê'ego êhuni anarujêjo.

³⁴ Anarujêjumu ae aho'obêhe ri'ôromomo jõe gö gö mana ma-darugo'o uvoruomadeje. Amo êhu'êro jöjõje bôrôme jiamu a bôrômohu Paul-are jõho bogo avoho hejadeje. Bogo avoho hejê'êro hesi aribövioho uêvadeje: Ave aho hu'iraeromo aruhe muorovo a nosi osaro iojiomohêjo.

³⁵⁻³⁶ Iojiomohêjumu hu'irae bava'oromo vuahure iojio'mo'irôgoro gavare ae aho'obêhe vörö'iraeromo gemuoro tatijiomobe Paul anojõro uvobe ijore jijihoruomamu gëgorovo Paul dôro nigemo baeromo iojiomareje.

Paul-hu ae aho'obêhe jabesi nunire namiromomo hesi arijo'arije ajamirovoromo jö majêhijade jõhoje.

³⁷ Iojioromomo muorovo osare bava'ia'amu gagorovo Paul-ro a bôrômohu uavadeje: Naehu jasi ôrire jö majahijê'ohu na mae hõjo. Na mae hõjumu rue a bôrômohuro uavadeje: O-ajo. Ja Greece a jabesi jöero jövanuêjo.

³⁸ Naro uvode hõjo: Ja Egypt sa'a rajo ae javajêjo. Na uehorovoromo uvode hõjo: Jero urimê'i muorovo jõho barueromo vörö'e aribövioho 4,000 gagovoromo a rumo'e sa'are sö va'ane hõjo Rome a masijohu'o muorovo'iro. Ja ê aho javajê uvode hõjo rõhu nani ja ae gö javajêjo.

³⁹ Javajêjumu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. Na Jew raje jevajêjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevade hõjo. Nasi amo hesi ihoho bôrôme hõjo. Rõhu na negajêjo jero uevego na ae aho'obêhe jabesi ôrire jö harihe majêhi'iro.

⁴⁰ Êhi uavamu rue a bôrômohuro Paul uavadeje: Iae mae hõjo. Jõho jövêjo. Jövêjumu hegorovo Paul-ro vuahure namiromomo ae aho'obêhe ôvêro tugohêvadeje. Tugohêvoromo jörumoraejumu jabesi Hebrew jöero majêhijadeje.

22

¹ Majêhiromomo uêvadeje: Nasi a duvahohu'o ô mueno'o ioro'iorohu'o nasi jö harihu majêhi'ie'ajoho hehêjo. Na mu sisê rabe rabe bogo ömê'êro i'uocho bogo bae'irodêro ê hesi jõho majêhi'ie'ajêjo.

² Majêhi'ie'ajêjumu ae aho'obêhe urimo jö vuonugaroho hejare Paul-ro jabesi Hebrew jöero majêhijavamu hegorovo jörumorae barêjareje. Jörumorae barêjumu Paul-ro uêvadeje:

³ Na Jew rajo ae jevajêjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevê'êro Jerusalem rovode hõjo. Rovamu Gamaliel-ro rõjehijumu Jew rajo muoho hebe rovode hõjo. Nosi hijo miono'ehu rõjahuibe rovere jögorohuremu he avohoromo jemêhu God-are muemu uehorovarujêhi na'o êhi gemuoho uehoronövode hõjo.

⁴ Êhi gemuoho uehorovoromo ganövode aêro Iesuare ôrire jijih'o'ego gëgorovo huê sisê bojêminövode hõjo. O aêro jabu muo'amego vuovêvojõro uênövode hõjo. Aho magonahoho guduamo'amoromo savoji gagore io'amonövode hõjo.

5 Priest börömo'u Jew rajo a masijo ioro'ioroho aho'o nasi muoho gavë'ero jemë uë'a'aruëjo: Nöröro mae uëvájëjo. Èhesi bëhoho urimë'i è a masijoho jaburo Christian a guduamo'amo'irode jö'e suri surioho i'imemijare höjo naro Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajo nosi ö ömo'ömo'ho i'imëmi'irodego. I'imemamu naro ujuohoromo è va'ode höjo Christian aribövioho guduamoromo tövo ujuohoromo Jerusalem vuonorö'ö rovego i'ue baerumoröhego.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majëhijade jöhoje.

6 Örire va'ojuvo maja ririre jiamu Damascus amore hörö'i gavodeje aji börömo'ho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromomo ajivevamu.

7 Ajivevamu gavë'i sa'are behumovoromo hejodeje uevavamu: Asë'e Saul ja rabëni na sisë vaejevanue höjo.

8 Sisë vaejevanue höjamu uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uevade höjo: Na Nazareth rajoho Iesu jaehu sisë vaejevanue aho jëvájëjo.

9 Èhi uevamu na'o jijihare ariböviohuro ajohemu ga'i huëho bogo hejare höjo. A'i naremuëremu huëho hejode höjo.

10 Heromo uavode höjo: Bada na diehi ë'ejöjo. Diehi ë'ejöjamu uevade höjo: Ri'öromomo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromomo jaehu vae'irane mu God-hu uvadoho aho'o he'a'anuëjo.

11 Èhi uevamu aji börömo'ho gavë'ero nasi nunoho sue'iraejehade höjo. Nunoho sue'iraejehamu nasi ariböviohuro övore ma'eno baejevo va'oromo Damascus amore suorovare höjo.

12 Röhu è amore ae gemu hesi ihe Ananias hijë'e jiade höjo. Hu Jew rajo nosi jögoroho avoho eromo God rajahijaje aëro jjië'ero Jew raje Damascus raromarue aho aho'obëhe jaburo hesi jöho mae uehorovare höjo.

13 Èaho Ananias-ro rueromo bëhire namiromomo uevade höjo: Öho Saul nunoho dadovahego röhu maho avoho uherihëjo. Uherihëjamu gavë'i nunoho ma-burëro dadovehamu hu gavode höjo.

14 Gavamu uevade höjo: God nosi hijo mion'o'e muebejëvobe rovade ahuro ja baejavade höjo jero huhu nimaje muoho baeromomo hesi A Maho nunëro garomomo A Ma hesi huëho he'iranego.

15 Èhesi bëhoho hesi jö majëhijanue ae javo'ajëjo jaehu garomomo hejane jöho ma-maemu majëhijego ae aho'obëhe heruomomo'iröhego.

16 Röhu rabëni gö'oho muebenëjo. Ri'öromomo bapataeto vaeromomo Badare ihoho uvego jasi sisëho u'ovaho'irajo.

God-hu Paul uavamu Jew rajo jabesi sa'are bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are va'oromo ajëmade jö Paul-hu majëhijadohoje.

17 Èhi'amu naro vuonorö'öromomo Jerusalem rovode höjo. Rueromomo God-are osa börömore va'oromomo hesi örire jöe jövoromomo nia'ovonö'e gavode höjo

18 Bada Iesuro ro uevamu: Ma-burëro Jerusalem amoho vuonugo'i va'ëjo. Èhesi bëhoho jaehu nasi jö majëhijë'oho ave amo rajoho bijönëgo'ajëjo.

19 Bijönëgo'ajëjamu uavode höjo: Iae mae hëro röhu naehu diehi jjië'e mu vaenövodoho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. Naro Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromomo ja mae uehorovavarue aribövioho guduamo ujuoho va'oromomo savoji gagore io'amonövo hisuebijëvonövode höjo.

20 O aëro jasi jö majëhijaje ae Stephen anamu gagorovo na ë jevë'ëro uvode höjo: Jabuhu Stephen anaruoho iae mae ë'aruëromo jabesi niögu jövo bahijaroho muebejëhode höjo. Ejëho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo.

21 Mae gavarue höjamu Badaro uevade höjo: O va'ëjo. Naro öre ëgoböviro ramö'ö'ëjjo jero sa'a ioro'ioro rajoho nasi jöho majëhi'iranego.

22 Paul-ro ëhi majëhijamu ae aho'obëhe hebe rueruomë'ëro hejare uëvavamu: Sa'a ioro'ioro rajoho majëhi'iranego ramö'ö'ëjjo uëvamu hegorovo hejaroho vuonugo'i vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Eäho anohëjo. Huhu ave sa'are hijajoho sisë höjo.

23 Ehi ma-darugo'o uvoruomë'i niögoho jövoromo hijiohijiovë'i tohotoho döro ruruhö'ö'i arijareje.

24 Ruruhö'ö'i arijamu gagorovo rue muorovo a börömhuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemëro ave iaho nosi osahuro hu'irae bava'oromo hesi dëho bijioho ga'i hisuebiromu uarëjo: Rabëni anagojoro uvaruëjo.

25 Uvaruëjamu Paul osare bava'oromo hisuebi'irögorovo tövamu Paul-ro gavade a börömo ajamiromu mu simane vaejaje ae gemu aruëre namijamu gagorovo uavadeje: Na Rome raje jevajëjo. Röhu bogo court vaejevë'e ëma hisuebijevo'iro ë'arujëjo. Rome rajo nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Ehi jïë'oho jemë rabëni ëma hisuebijevo'ië'arujëjo.

26 Ehi uavamu hejë'i rue simano vaejaje ahuro va'oromo muorovo a börömo uavadeje: Ja rabë'i ë'anuëjo. Eäho Rome raje höjo.

27 Ehi uavamu hegorovo rue a börömhuro rueromo Paul uavadeje: Uevego na hejëjo. Na ja Rome raje javajëjo. Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo.

28 Io'ajamu a börömhuro uavadeje: Naro moni böröme bu'öjë'ëro ëhu'ëro na Rome raje jevajëjo. Jevajëjamu Paul-ro uavadeje: Röhu na monioho bogo bojëmi'i a'i nasi vëmu vavu'ohuro baejevamu evare na Rome raje jevade höjo.

29 Ehi uavamu hejë'i evare Paul hisuebijë'i ua ga'ië'are ariböviohuro huruomo va'o rori'o riravareje. Rori'o riravamu rue a börömhuro uehorovoromo uvadeje: Rome raje tövë'e jevajëromo juhuonivadeje.

Paul Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

30 Muorovo a börömhuro juhuonivë'ëro nërö uvadeje: Nume Jew rajo ariböviohuro Paul-are jöho rabu jö sisë majahui'ië'aruëromo ae gö uëvadeje: Paul tövare ö'oho jiovahohë'i ae gö uëvadeje: Abueromo uëvego Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo masijo ioro'iorohu'o gagovorego na jabesi jöho he'iröjo. Ehi ë'ë'ëro Paul hu'irae ba'obueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugadeje.

23

1 Jew rajo a masijo jabesi nunire nugamu Paul-ro gë avohoromo uëvadeje: Aganomë God-are nunire na sa'are hiromo rabe rabe ë'obe rovodoho na nasi herovajoho na ma-mae jevajëjo.

2 Ma-mae jevajëjamu hegorovo priest böröme Ananias-ro Paul-are bëhire riravare aribövioho uëvadeje: Paul jö'oro anohëjo.

3 Anohëjamu hegorovo Paul-ro ri'öromo priest börömo uavadeje: God-ro ja'o anago'ajëjo döhemu ajivavë'e aego. Ja aviae hijanuëjo mevoromo

gal'iranëro na nosi jögoroho mae ejë'e jevego o bogo ejë'e jevego. Röhu jero ë jögoroho ahoromo uëvanuëjo: Paul anohëjo.

⁴ Paul anohëjamu Paul-are bëhire riravare ariböviohuro Paul uavareje: Asë'e jero God-are priest bërömo aganuëjo.

⁵ Aganuëjamu Paul-ro uëvadeje: Aganomë naro uvode höjo: Ëaho bogo priest bërömeu höromo jövode höjo. Na uehorovo'ibejëjo na bogo ëhiho jövo'ibejëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo ëhi uövuë'e höjo: Jasi aribövi muebejëvaje aho nadi agonëjo.

⁶ Ëhi uënuoromo Paul-ro gavade ë a masijo ioro'ioroho Sadducee aribövie jioruomoli a ioro'ioroho Pharisee aribövie jioruomamu gëgorovo ë a masijo jabesi nunire ma-darugo'o uëvadeje: Aganomë na Pharisee ae jevajëjo. Nasi vëmu vavu'oho Pharisee aribövie jëvade höjo. Na court-re namijaje hesi bëhoho Pharisee aribövi noehu uehorovaruëhi naro ëhi uehorovoromo uvaje höjo: Vuovë'e ariböviohuro i'ovoromo röhu maho ri'oruomo'ajëjo.

⁷ Ëhi uëvamu hejë'i Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o irovoromo uehore gö gö baeruomadeje.

⁸ Uehore gö gö baeruomade hesi bëhoho Sadducee ariböviohuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövioho bogo i'ovo'aruëjo. O anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o bogohöjo. A'i Pharisee ariböviohuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövioho iae i'ovo'aruëjo. Anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o iae jioruomajëjo. Iae ëhuni Sadducee ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o Paul-are jöho herome irovareje.

⁹ Irovoromo darugo'o uvobe rueromo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijarue ahuro Pharisee aëro jëvë'ëro ri'öromo ma-darugo'o uëvareje: No gavaruoho ave aho sisë rumo'e ae höjo. Nani mae-ëjo. Nani aneraëro o aru'aho göëro hesi örire jöe majahijë'ëro jövajëjo.

¹⁰ Ëhi uënuoromo irovoromo bërömo bëhe vörö'iraeruomamu gëgorovo rue muorovo a bërömohe juhuonivadeje Jew rajohuro Paul-are övore duruajore ruhamirovego tariorovojöëni. Juhuonivoromo va'ohesi muorovo aribövioho uëvadeje: Abo nume ae aho'obëhe jiaruoro ëhuro Paul baeniëhiromo hu'irae ba'ojiomoromo muorovo a nosi osaro nugorëjo.

¹¹ Ëhi'amu vahiromamu gagorovo Badaro rueromo Paul-are bëhire namioromo uavadeje: Nadi juhuonivo'i ma-biririvoromo hinëjo. Ja nasi jö Jerusalem ma-mae majëhijanëhi Rome amoho ëhu'o va'oromo nasi jöho ëhi ma-maemu majëhi'anuëjo.

Jew rajo ae göehu göehu Paul ano'i uvoruomade jöhoje.

¹² Ëhi uavë'ëro sisonuvamu gagorovo Jew rajo ariböviohuro gagovorovoromo jöe atoromo uarovareje: God-ro gö'ëgo no ioho jovoho bogo i'ëjarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro.

¹³ Ëhi uarovare aribövioho ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi jiadeje.

¹⁴ Ëhi uarovoromo va'oromo priest masijohu'o a duvaho ioro'iorohu'o uëvareje: Noro darugo'e jöe atoromo uarovare höjo: God-ro gö'ëgo no ioho jovoho bogo i'ëjarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro.

¹⁵ Ëhuni ave muoho vaenëjo. Jemë'ohi Jew rajo nosi a masijo ioro'iorohu'o Rome muorovo a bërömohe jöho nugö'öromo sareramioromo uarëjo: Paul röhu maho hu'irae baruvebijego jö mevarue ariböviohuro hesi jöho he avoho'irarëjo. Jöe nugö'öromo ëhi uarëjo. Röhu muorovo ariböviohuro

jemesi jöho eromo Paul hu'irae barovamu gavë'oho noro örire atovoromo rue'iramu ano'ejarëjo.

16 Ëhi majëhijamu Paul-are ma'ino hesi harihohuro Paul anoröhe jöho hejadeje. Heromo ruhe muorovo aehu raromarue osare ajiomoromo Paul huruho majahijadeje.

17 Majahijamu hegorovo Paul-ro muorovo simano vaejaje ae gemuëni uvadeje: Rovego na jöe majahijöromo rovamu uavadeje: Ave a i'oho muorovo a börömo hesi öroro hu'irae va'ego hesi jöho majahi'irajo.

18 Majahi'irajamu hu'irae bava'oromo muorovo a börömoho uavadeje: Ave a i'oa naehu barovode hesi bëhoho ë hisiehu töv'e aho Paul-ro hesirire va'öjoro uvevonugoromo naro va'amu uevade höjo: Ave a i'oho bava'ego hesi jöho a börömoho majahi'irajo. Ëhuni barovode höjo.

19 Barovode höjumu rue a börömohuro a i'oho övore ma'eno bava'oromo va'o rori'o jabesi sivue ariromo uavadeje: Rabu jöe majehi'ie'anuëjo.

20 Majehi'ie'anuëjamu a i'ohuro uavadeje: Jew rajo ariböviohuro uarovare höjo: Nëri muorovo a börömoho sareramïromo ua'ejarëjo: Paul baruvebijego Jew rajo jö mevarue a masijohuro hesi jöho he avoho'irarëjo.

21 Ëhi uarovë'e jiaje ëhuni Jew rajehu nëri jö majahijë'oho nadi ejëhoromo Paul Jew rajo a masijo jabesi öriroho hu'irae ba'obue'i ave osaro nugonëjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi ëmino'e gurihovoromo atovo'aruëjo Paul rovego anoröhëni. Ëhesi bëhoho urimë'i uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro iröhëro. Ëhi uarovare höjo. Röhu jaruvo jabumë bövie bise'e avohë'ëro jïë'ëro raromo muebejaruëjo hujeji nëri jasi jöho he'iröhëro.

22 Ëhi majahijamu hegorovo rue a börömohuro a i'oho uavadeje: Jaehu majehanue jöho bogave aho majëhi'iranëjo. Ëhi uanugoromo nugö'öjamu va'adeje.

Muorovo a börömehu Paul nugö'öjamu Jerusalem jioromo Caesarea amore va'ade jöhoje.

23 Va'amu gagorovo rue muorovo a börömohuro hu ajamiromo simano vaejarue aho niö'i uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Rovamu uëvadeje: Kaejö ëgehu muorovarue aribövioho 200 o horse-re jijihoromo muorovarue aribövioho 70 o bijehu muorovarue aribövioho 200 ëho gagovëvego jaburo vahi'e 9 o'clock evare va'irarëjo.

24 O horse gö avoho'amego Paul-ro jabesi döre hiromo va'onövo'irajo. Eni romoromo jiego evaro va'oromo Paul avoho hu'irae baeromo muebebe va'orego ëhuro bogo anego guomo'i sa'a muebejaje a böröme Felix-arire mae va'irajo.

25 Ëhi uënugoromo muorovo a börömohuro jöho surire jajivoromo uavadeje:

26 O asë'e Felix ja a börömeho Claudius Lysias naro jasi örire jejamijajëjo.

27 Ave nugö'öjaje aho Jew rajo ariböviohuro gudumoromo ano'ie'are höjo. Ano'ia'amu naro hejode uvavamu: Hu Rome raje hö uvamu hegorovo naro nasi muorovo ariböviohu'o gemu mae va'oromo gëvode ano'ia'amu gëgoro baeniëhiromo hu'iraeromo rovode höjo.

28 Rueromo he'i negade höjo uevego: Ëhi ëhi ë'amu noro Paul ano'iro ë'are höjo. Ano'iro ë'are jöho he'i negamu naro Paul hu'iraeromo Jew rajo jabesi jö mevarue a masijo jabesirire abuejode höjo jö bëhoho he'iro.

²⁹ Hu'iraeromo abueromo bēhoho hejode hōjo. Ano'iē'are bēhoho Jew rajo aribōviahuro uevare hōjo: Paul-ro Jew rajo nosi jōgoroho ahade hōjo. Ēhi jiē'e jōhuni ano'iē'are hōjo. Rōhu na gavode hōjo mu sisē vaejego mana anaruēhi jiē'e mu sisēho o mu sisē vaejego savoji gagore ba'amaruēhi jiē'e mu sisēho ēhi jiē'e muoho Paul bogo vaejē'e jiamu.

³⁰ Ēhi gavē'ero va'o ijonō hejode ae gōero huruoho majehiromo uevamu: Jew rajero Paul ano'i ōrire atovo'aruē uevamu hejē'ero na ma-burero Paul Felix jasi ōrire nugō'ōjajējo. Hu jasi ōrire nugō'ōromo Jew rajo aribōviahuro uē'irōgoro ē'ajējo jaburo Felix jasi ōrire ō'oromo Paul-are jō sisēho majahego jero he'iranego. Ahia mino'ējo.

³¹ Ēhi jajivoromo vahiromamu gagorovo muorovo aribōviahuro jabesi a bōrōmoho ejahoromo Paul hu'irae va'oromo Antipatris amore ē suorovareje.

³² Amore suorovoromo sisonuvamu gagoro muorovo a ioro'iorohuro jabesirero va'irōgoro horse-re jijihoromo muorovarue aribōviahuro ri'ōromo Paul hu'iraeromo va'areje.

³³ Va'aroho va'o Caesarea amore ē suorovareje. Caesarea amore suorovoromo Paul barovare jō hesi suri surioho sa'a a bōrōmoho bojamiromo uavareje: Aveho Paul hōjo.

³⁴ Aveho Paul hōjamu sa'a a bōrōmohuro suri surioho adahoromo Paul uavadeje: Ja di sa'aho raje javajējamu Paul-ro uavadeje: Cilicia sa'a raje jevajējo.

³⁵ Cilicia sa'a raje jevajējamu a bōrōmohuro uavadeje: Jasi jō sisē atarue aribōviahuro rue'iramu evare na jasi jōho he'ejōjo. Ēhi uanugoromo hesi aribōviahuro uēvadeje: Paul hu'irae va'oromo Herod-hu vaejade osa bōrōmoro nugego atovarue aribōviahuro ē muebe'irarējo.

24

Paul sa'a muebejaje a bōrōme Felix-are nunire namijamu Jew rajo a ōmo'ōmehu Paul-are jō sisē majahijare jōhoje.

¹ Paul osare nugamu majae ōvo gō mine barējamu gagorovo priest bōrōme Ananias-ro Jew rajo a duvaho ioro'iorohu'o jabesi court jō majēhijaje ae gemu Tertullus hu'o ē aribōviahuro sōjēvoromo Caesarea amore ē ruvebi-jadeje. Ruvebiromo sa'a a bōrōme Felix hesi nunire riravoromo Paul-are jō sisēho huruoho majahijareje.

² Majahijamu Tertullus-ro jōho majahijōro Felix-ro uavamu hegoro Tertullus-ro ri'ōromo Paul-are jō sisēho majahiromo uavadeje: Na jō majahi'iē'ajoho henējo. Ja a bōrōme javajējo. Jero avoho muebejavuē'ero majae ēgobōvie no iro muorovo'oho bogo vae'i ma-mae raromobe rov'e javuajējo. O mue rabe rabe bogo eni javuobe rov'e'oho jero ajamuego nosi sa'aho mu maēremu ri'ōjego no huē mae raromarue hōjo.

³ Ēhuni Felix jaehu vaejanue muoho dirō'e aho'o majae aho'o mae hō uvoromo dē vōvōbajo'e aho'o jasi ōrire rajahijarue hōjo.

⁴ Rōhu na jasi mu majaho bogo anahoromo jō ēgoho majahi'i ma-bunemu majahi'iē'ajējo. Ēhuni uavajējo: Huē baejavuoromo nosi jō harihoho avoho henējo.

⁵ No gavē'e javuajējo ave aho Paul a sisē bēhe jiamu. Hu jō sisē jōvobe sa'ae dinō'e dinō'e juvoromo Jew rajo jabesi dē iēhego muorovo'i

vörö'iraeruomaje höjo. Iesu Nazareth rajo a hesi sisë aribövi jabesi simano vaejarue aho Paul hu'oje.

6 Ëhi jië'e aëro jjië'ëro huro God-are osa börömoho ijumo'iro ë'amu gagorovo noro guduamare höjo. [Guduamo bava'oromo noro court vaeromo Jew rajo nosi jögoroho uehorovoromo hesi jö sisëho ga'irögoro ë'amu

7 muorovo a böröme Lysias-ro ö'oromo ma-darugo'o baeniahuiromu ruho bava'ade höjo.

8 Bava'onugoromo huro Jew rajoho no uövuade höjo noro Caesarea ruvebiromu Paul-are jö sisëho huruoho majëhijego Felix jero he'iranego.] Röhu jaehu Paul ua gavë'ohe hesi jö sisë noehu majahijaruoho jasi hial'ëro he barë'anuëjo. Ahia mino'ëjo.

9 Ëhi majahijamu hejë'i Jew raje ae aho'obëhe jaburo hu ajamiromu uavareje: Tertullus-ro jö mae jövajëjo. Paul hu ëhi jië'e ae höjo.

Paul-hu Felix-are nunire namiromu hesi arijo'arije ajamirovoromu majahijade jöhoje.

10 Ëhi majahiruomamu rue sa'a a börömohuro uvene aho röjahijadeje Paul-ro garomho evare hesi jöho jövojöro. Ëhi'amu gagorovo evare Paul-ro majahiromu uavadeje: Iae na gavajëjo jaehu jö mevanue mu hesi öri muebebe rovanoho vadune aho'obëhe barëjë'e javajëjo. Èhuro na dë mae jevo'ego nasi jöho majahi'ië'ajëjo jero heromo uvojöro: Paul mu sisëho bogo vaejë'e höjo.

11 Naehu majëhi'ië'aje jöho jasi nagë'ohe ae uë henëjo mae o sarere jiego. Naehu God rajahi'i Jerusalem ajiomodoho maja ëgoho bogo barë'i majae 12 èhuremu barëjë'e höjo.

12 Jerusalem hijodevaroho nasi jö sisë majahijarue aribövioho na mu sisë vadu'ohe bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. God-are amo börömore hiromu na ae gö'ohe bogo jö aho'ahoho ë'ode höjo. Jew rajehu God rajahijarue osare osaroho o Jerusalem uhure dinö'e dinö'e na bogo mu sisëho vaeromo jö sisëho majëhijode höjo aëro iro muorovo'e vaejëro. Na ëhi jië'e mu sisëho bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo.

13 Bogo vaejamu gevë'ëro jö bëhi ja majahijego heromo mae uehorovo'iranoho jabesi öriroho bogohöjo. Bogojië'e nasi örire ëma nibeje-haruëjo.

14 Ruëroho numëroho na bogo ömo'i ave ömaje jöhemu huruoho majëhi'irodoho jevajëjo. Na Iesuare öri i'ore juvaje höjo. Röhu ave Jew rajoho jaburo uevarue höjo: Èöroho sisë öriro juvanue höjo. Èörire iae na è juvoromo èhuro nosi hijo miono'o muebejëvobe rovade aho God rajahijaje höjo. Iae na ëhi ë'aje höjo röhu Jew rajehu ë'aruëhi Moses-hu bojamuade surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövere a jabesi surire jöhu'o na'o ëhi mae uehorovo avohaje höjo.

15 O ave Jew rajehu ë'aruëhi na'o ëhi gemuoho God mae uehorovoromu uvaje höjo: God-ro vuovë'e aribövioho a mahu'o a sisëhu'o i'ovavuo'iramu ri'ö'ejarejo.

16 Ëhi uehorovoromo God-are nunire o ae aho'o jabesi nunire mae namijego dë mae jevo'iröhohuni èhuni na ömo gavaje höjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo.

17 Ēhi jiē'e aēro jevē'ēro öre gö hiromo vadune gö gö barējamu evare ijo bajoho ujuohoromo Jerusalem rovode hōjo nasi aribövioho suvuorēmi'irodēro. O rovode hōjo Jew rajo muoho vaeromo bijuēmare mioho God-are örire suvuorami'irodēro.

18 Jerusalem ro hiromo ēhi jiē'e muoho vaejamu evare Jew rajohuro ro gevare hōjo na God-are osare jevamu. Röhu na urimo Jew rajo muoho vaejamu sisēho barē'i ma-mae jevē'ēro ēhu'ēro na God-are osare jevadoho iae mae jiade hōjo. Röhu göho jabuhu gevare majare ae aho'o na'oho bogojio'i iro muorovo'e jōjōje rabe rabe bogojiade hōjo.

19 Na ēhi mae hijamu jaburo gevare hōjo. Röhu Jew raje Asia sa'are jioromo rovarohuro ē osae gemuore jiare hōjo. A'i jabumē aveho bogo rovere hōjo. Ēaribövioho jabumē nasi jō sisē jēvo'ibejajo rueromo jasi örire majahi'ibejarējo iae mae jio'ibejajo. Röhu bogo rovē'e hōjo.

20 O na Jew rajo jō mevarue a masijo jabesi nunire namijodevare jabuhu nasi mu sisē rabe gavaroho nadi'ego ave ariböviohuro majahijego hejējo. Röhu nasi sisēho bogo birohare hōjo.

21 Ave jöhuremu hejare hōjo. Na jabesi nunire namiromu ma-darugo'o uvode hōjo: Jemēhu jaruvo court vaejovoromo uvarujoho: Paul-are ihoho sisē hō uvaruje hesi bēhoho naro mae uehorovoromo uvaje hōjo: Vuovē'e aribövioho i'ovoromo ri'ō'ejarējo. Ējöhuremu hejare hōjo. Ahia mino'ējo.

22 Paul-ro ēhi majahijamu hegorovo Felix-ro Iesuare öri hesi jōho mae hejē'ēro uēvadeje: U'emu muorovo a bōrōme Lysias ruvebi'iramu evare na jemesi jōho gö'o heromo uē'ejōjo: Paul-are jōho mae hōjo o bejē'e hōjo. Ēhi uēnugoromo court-oho tugohadeje.

23 Tugohoromo muorovo simano vaejaje aho uavadeje: Jero Paul muebejego bogo rori'oho va'i ē bēhiremu hi juvo'irajo. O hesi aganehu ö'oromo ajami'iē'iroho nadi nijio'iraejēvonējo.

Paul-hu Felix'o hesi vabore Drusilla'o jabesi nunire namiromu jō jövade jōhoje.

24 Ēhi'oromo majae gemu niō'i barējamu Felix-ro hesi vaborohu'o gemu mae Paul ga'i va'adeje. Vaboro hesi ihoho Drusilla jiadeje. Hu Jew rajo magonahe jiadeje. Felix-ro va'oromo Paul-ro hesirire ruejōro jōe nugō'ōjadeje. Jōe nugō'ōjamu Paul-ro rueromo Iesu Keriso mae uehorovarue jōho majahijamu Felix-ro hejadeje.

25 Hejamu Paul-ro mu maemu vaerōhe jōho ma-taemo raromo'irōhe jōho u'emu God-are nunire riravorōhe jōho ēhi jiē'e jōho jövobe va'amu Felix-ro heromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo Paul uavadeje: Va'ējo. Majae eni jēvo'iramu jōe nugō'ō'ejōjo jero sionēro ruejōro.

26 Ēhi uaromo huro sareri'e muoho vae'i uehorovoromo uvadeje: Nani Paul-ro ue'a'ajējo: Ē'ego na ja ijo bajo harihe saginiēri bojamego jero ēho bae'i na ēma jiovo remō'ōjējo. Felix-ro uehorovoromo uvadeje: Paul-ro ēhi ue'a'ajēromo ēhuni Paul-ni jōe nugō'ō'i hijadeje. Nugō'ō'i hiromu rue'ego huro Paul'o jōe jōvonōvadeje.

27 Ēhi'ojuvo vadune niō'i barējamu Felix-ro sa'a muebejaje muoho vuonugo'i Jew rajo ariböviohuro hu mae uehorovojōro Paul savoji gagore ēhi nugoromo va'adeje. Va'amu Porcius Festus-ro rueromo hesi sionoho baejadeje.

25

Paul-hu Rome va'oromo a böröme Caesar-are nunire namiromo court avo'avoho vaeröhëro jöe jövade jöhoje.

¹ Hesi sionoho baeromo Festus-ro sa'aho muebe'i rovadeje. Rueromo majae niö'i gemu barëjambu Caesarea amore jioromo Jerusalem ajiomadeje.

² Ajiomamu Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje Festus-ro hejëro. Paul-are jö sisëho majahinugoromo Festus uavareje:

³ Jero huë baeromo ajamuiromo va'o Paul nugö'öjego Jerusalem rojomo'irajo. Ëhi ua gavare hesi bëhoho urimë'i Paul öri ahore ano'i saginiëri atë'ëro ëhuni uavareje: Nugö'öjego Jerusalem rojomo'irajo.

⁴ Rojomo'irajamu Festus-ro uëvadeje: O-ajo. Paul Caesarea amore savoji gagore jië'ëro rojomo'iröhoho bogo eni jiajëjo. Röhu na aviae vejö'e vejö'e Caesarea vuonorö'ö'ejöjo.

⁵ Ëhuni jemesi masijohuro Caesarea amoro na'o ö'oromo Paul-are jö sisë rabe rabe jië'oho court vaeromo majehijego na he'iröjo.

⁶ Ëhi uënugoromo Festus-ro Jerusalem hiromo majae gö'o 8 o 10 rabu'e barëjambu Caesarea amore vuonorö'ö abuejadeje. Abuejë'ëro nërö court vaeromo Paul hu'irae ruejëro uvadeje.

⁷ Paul hu'irae rovamu Jew raje mami'e Jerusalem jioromo ruvebijaroho jaburo Paul-are bëhire gagovo rova'oromo sareri'e jö masijoho aho'obëhe Festus majahiro mo uavareje: Paul-ro ëhi jië'e ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Paul-are jö sisëho ëhi majahiromo röhu jö bëhi majahago mae uehorovo'iröhoho jabesi öriroho bogojiadeje. Bogojië'e ma-nibejahareje.

⁸ Ma-nibejahamu Paul-ro Festus uavadeje: Na sisëho bogo vaejë'e je-vajëjo. Jew rajo nosi jögoroho God-are osa börömo Rome a börömehu no muebejavuajoho na jabesi jöho bogo ahoromo jabesi muoho bogo ijumëhë'e jevajëjo.

⁹ Ëhi majahijamu gavë'i Festus-ro Jew rajo ariböviohuro hu mae uehorovojöro nimamu Paul uavadeje: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo ë amore nasi nunire namiromo jasi jö sisë jabuhu ataruoho mevo'iro.

¹⁰ Ëhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Na aviae Rome a börömo hesi court-re namijajëjo. Ëhuremu gemu iae maho höjo. Ja'o iae gavanuëjo Jew rajo aribövioho na bogo sisë vaejëvode höjo.

¹¹ Na mu sisë vaejë'ëro guomevoröhe bëhoho jio'ibejajo na bogo nijo'iraejëvego jabesi anegeo guomevo'ibejajo. A'i ë Jew rajo ariböviehu nasi jö sisë ëma barueromo nibejehiromo uavaruoho: Paul-ro ëhi ë'ade hö uavaruoho aho Jew rajo jabesi övoroho bogo ëma bojëmi'arujëjo court vaejevoromo i'ue bojëmi'iröhego. Ëhuni na negajëjo Rome va'oromo muebejavuaje a börömo hesi nunire nami'iro.

¹² Ëhi uavamu Festus-ro hesi jö ajamiromo mevarue aribövi jabesi jöho heromo Paul uavadeje: Jero uevanuëjo: Na negajëjo Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'iro. Ëhuni iae va'oromo hesi nunire nami'a'anuëjo.

Paul-hu a böröme Agrippa'o Bernice'o ma'ino'o ma'ino'o jabesi nunire namiromo jövade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu va'o ririvanovamu evare a böröme Agrippa'o Bernice'o jaburo niö'iro Festus jejami'i rovareje.

14 Rueromo majae bisemu ěge hu'o arijareje. Arijamu Festus-ro Paul-are jōho Agrippa majahiromo uavadeje: Ae gemu aviae hōjo mami'e Felix-ro savoji gagore ba'amoromo nugo va'ě'ěro.

15 Na Jerusalem ajio hijodevare evare Jew rajo jabesi priest masijohu'o a duvaho ōmo'ōmohu'o ěho jaburo hesi jō sisěho huruoho majehiromo uevare hōjo naro hu i'ue bojami'irodego.

16 Ĕhi uevamu uěvode hōjo: Rome aribōvioho no ěhi jiě'e muoho bogo vaejarue hōjo. No bogo aho a jabesi ōvoroho ěma bojěmijarue hōjo i'ue bojěmi'irōhego. A'i urimo iho sisě'e ahu'o hesi jō sisě majahuijarue aribōviohu'o gemuore jio'iramu jaburo hesi jō sisěho majahui'iramu huro mana hesiroho majahui'ajějo. Hujeji hesi jōe bejě'ohuro ěhuro i'uoho bojami'ejarějo.

17 Ĕhi uěvode hōjo. Rōhu ě Jew rajo aribōviohuro Paul-are jō sisěho huruoho majehi'i ruvebijamu gěgorovo na bogo ōrisanuovo'i něrōho nasi aribōvioho uěvode hōjo: Paul hu'irae ruehego court vaejōjo.

18 Ĕhi uěvamu hu'irae rovamu Jew rajo aribōviohuro ri'ōromo Paul-are jō sisěho majahuijare hōjo. Majahuijamu naro uvode hōjo: Nani jaburo Paul-hu mu sisě běhe vaejade jōho majahui'aruějo. Rōhu bogo ěhioho majahuijare hōjo.

19 A'i Jew rajehu jabesi beroharue jōhuremu Paul'o jō aho'ahamirovare hōjo. Jō aho'ahamirovoromo jabesi sareri'e aru'aho hesi mu jōhu'o guomě'e a hesi ihe Iesu ě a hesi jōhu'o jō aho'ahamirovoromo Paul-ro uěvade hōjo: Ĕaho Iesu bogo guomě'e iae hijajějo. Ĕhi jiě'e jōhuremu court-re barovare hōjo.

20 Ĕhi barovamu hegorovo naro uvode hōjo: Ĕhi jiě'e jōho bogo avoho hejě'ěro na bogo mevo varijěnoho jevajějo. Bogo mevo varijěnoho jevajěromo ěhuni Paul uavode hōjo: Na ja nagajějo Jerusalem ajiomoromo Jew rajo jabesi nunire namijego jaburo ě jōho mevo'irōhego.

21 Ĕhi uavamu Paul-ro uevade hōjo: Na bogo ajiomolejōjo. Na negajějo jeměro na muebejevego hujeji na Rome amore va'ego muebejavuaěe a bōrōmhuro nasi jōho mevo'irōhego. Ĕhi uevamu naro nasi muorovo aribōvioho uěvode hōjo: Paul avoho muebejěgo bogo rori'oho va'irajo hujeji naro Paul nugō'ōjěgo va'o Rome rajo a bōrōmo hesi nunire nami'irōhe hōjo.

22 Festus-ro jōho ěhi majahuijamu hegorovo Agrippa-ro uavadeje: Paul-ro jōho jōvego na'o nasi hia'ěro he'i negajějo. He'i negajějamu uavadeje: Jōho něri jōvo'iramu he'a'anuějo.

23 Ĕhi uavě'ěro něrō Agrippa'o Bernice'o rovamu ae aho'oběhe jaburo ri'ōromo jabesi ihoho dōro bamoromo rajěhijareje. Rajěhijamu gavě'i jaburo niō'iro muorovo a masijohu'o amo rajo a masijohu'o gemu mae gagovarue osa bōrōmore rueruomadeje. Rovamu gagorovo Festus-ro ae uěvamu Paul hu'irae rovareje.

24 Hu'irae rovamu Festus-ro jōe majěhiromo uěvadeje: Agrippa a bōrōmhajo. O a ioro'iore ave gemuore gagovarijohumě ave aho Paul aviae nami'ego gavarujějo. Ĕa hesi jō sisěho Jew raje ae aho'oběhe ave raro-maruo'hu'o Jerusalem raromaruo'hu'o ěho jaburo nasi ōrire majehijarue hōjo. Majehiromo jō'e dadovoromo ma-darugo'o ueruomaje hōjo: Ave sa'are ěgo'o ma-hijě'oho bogo maehu hōjo.

25 Jabuhu ěhi uevarue hōjo rōhu anego guomorōhe hesi běhoho bogo birohě'e jevajějo. Rōhu Paul-ro hesi uevade hōjo: Remō'ōjěgo naro Rome

va'lego ë a börömohuro nasi jöho mevo'irajo. Ëhi uevamu ëhuni uvode höjo: Naro Paul nugö'ö'ejöjo Rome a börömo hesirire va'iröhego.

²⁶ Iae na nugö'ö'ejöjo röhu Paul-are mu sisë jö jajivoromo a börömo hesi örire nugö'ö'irodoho bogojevajëjo. Bogojevë'lego ëhuni naro uëvode höjo Paul hu'irae rovego huro ae aho'obëhe jemesi nunire o Agrippa jasi nunire namijego noro hesi jöho heromo mevoromo bëhoho garomo eni jiego evare jöho jajivoromo nugö'ö'irodëro.

²⁷ Ëhesi bëhoho naro uvode höjo: Töv'e a hesi jö sisë bogo jajivë'e ma-nugö'ö'jë'oho ëhi jië'oho bogo maehu höjo.

26

Paul-hu Agrippa-are nunire namiromo hesi arijo'arije ajamirovoromo majahijade jöhöje.

¹ Ëhi uëvamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Jasi jöho majahuego no hejarëjo. Hejarëjamu Paul-ro jöe jövo'irögoro öve nigemoromo uëvadeje:

² Agrippa a börömohajo. Na jö harihe majahi'ie'ajëjo. Jew rajehu nasi jö sisë rabe rabe majëhiruomego naehu aho'i jaruvo jasi nunire namijajoho na uvajëjo: Iae huë mae baejë'e jevajëjo.

³ Huë mae jevaje hesi bëhoho aveho börömoho höjo. Jew rajehu mu diehi vaeromo jö rabe beroharuoho Agrippa jero mae gavanuego ëhuni Paul naehu jasi nunire namijajoho iae mae höjo. Ëhuni na negajëjo jero ma-taemorovoromo nasi jöhemu he'iranego.

⁴ Na asisö'lo jevadire aevoromo nasi sa'a rajohu'o gemuore hibe o ro Jerusalem amo rajohu'o gemuore naehu diehi hibe rovodoho Jew raje ae aho'obëhe mae gavë'e höjo.

⁵ Jew rajëro mami'e gabe rovë'ëro jaburo iae mae geromo uvarue höjo: Pharisee aribövi jabesi jöho mami'e aevoromo ebe rovode höjo. Jew rajo ioro'ioroho Jew rajo nosi jögoru ejaruoho ma-jianovo'i a'i Pharisee ariböviohuro e avoharue höjo. Naehu ëhi eromo vaebe rovodoho ave Jew rajohuro nimë'oho ua'a'aruëjo: Paul jö mae jövajëjo.

⁶ Röhu avevejë'e naehu jasi nunire namijaje hesi bëhoho aveho höjo. Naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Iae mae-ëjo. God-hu nosi hijo mionö'lo uëvadëhi huro ëhi ajamui'iramu ma-mabëhe raromo'ejarëjo.

⁷ Nosi Jew rajo anie aho'obëhe 12-ho jabumë ae aho'obëhe vae majae God rajahiemu rajahiromo naehu uehorovajëhi jabu'lo ëhi gemuoho uehorovoromo uvarue höjo: God-ro uövuadëhi ijönö nosi örire ajamui'iramu mae raromo'ejarëjo. Agrippa jabuhu uehorovaruëhi na'lo ëhi gemuoho uehorovaje höjo röhu ë jöhuni Jew rajohuro nasi jö sisëho huruoho majëhi'ego naro jasi nunire namijajëjo.

⁸ Röhu Iesu guomamu God-hu i'ovadoho jemë bogo maho uehorovarujëjo. Jemë rabëni uvarujëjo: God-hu vuovë'e aribövi i'ovo'amaje jö uehorovo'iröhoho no bogo eni javuajëjo.

⁹ Urimë'i na'lo uvonövode höjo: Naehu bövi bise'lo vaeromo ëhuro Nazareth raje Iesuale iho ijumë'oho ëhi jië'oho ëho nasi mu maho höromo

¹⁰ ëhuni Jerusalem hiromo hesi muoho ijumo'i ë'ode höjo. Ëhi'oromo naro priest masijo jabesi jöho baeromo God-are aribövioho aho'obëhe guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövode höjo. O Jew rajo a masijo ioro'iorohuro Iesuale aribövi jabesi jöho mevoromo vuovëvojöro

uë'ego na'o ajëmiromo uënövode höjo: Iae mae uëvarujëjo. Jabumë vuovë'oho iae mae höjo.

11 Èhi'oromo majae aho'obëhe Jew rajehu God rajahjarue osare osare va'oromo Iesuare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijöro uënövode höjo. I'ue bojëmijöro uëromo uënövode höjo: Uöhëjo: Noehu Iesu mae uehorovarohe avevejö'oho vuonugë'e javuajëjo. O naro jabumë muo'amëvo'i vörö'iraeromo èhuni nasi sa'aho vuonugo'i sa'a göre göre amo göre göre va'onövode höjo sisë vae'amo'iro.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majahjadohoje.

12 Iesuare aribövioho sisë vaejëvo'irögoro èhuni jabumë guduamu ujuoho rue'irodego nosi Jew rajo priest masijehu jajivare jöho naro baeromo Damascus va'ode höjo.

13 Röhu Agrippa naro örire va'oromo majae ririre jiamu va'ihö gavode höjo ajoho ö'idöre jioromo ruvebiromo na'o na'o gemu mae ö'arue ariböviohu'o ajivavuamu. Maja nuni hesi ajoho ma-jianovo'i èho aji bëhe jiamu gavode höjo.

14 Ajivavuamu gagorovo no ae aho'obëhe sa'are behumorovoromo naro hejode höjo nasi Hebrew jöero uevavamu: Asë'te Saul-ajo. Ja rabëni sisë vaejevanuëjo. Naro ja minö'e sihavamu jero na ijumevo'i höromo jasi ijumorovë'te javajëjo.

15 Èhi uevamu naro uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjamu uevade höjo: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo.

16 Röhu de jero ri'öromo jasi hörëro döro namijëjo. Naehu jasi nunire rovode ë hesi bëhoho naro ja nasi baejavego jero nasi muoho vaejehoromo jaehu na gevanue jöhu'o u'emu naehu röjahijego ga'irane jöhu'o ae majëhibe juvonövo'iranego èhuni rovode höjo.

17 Majëhibe juvo'iramu naro ja ajami'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ja bogo anago'aruëjo. Iae na sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire ramö'ö'ejöjo.

18 Ramö'ö'iramu jero va'oromo ajëmiromo jabesi nunoho dadovëho'iramu ramoramo'e muoho vuonugo'i ma-ajiro raromo'aruëjo. Satan-are vörö hesi uhure raromaruoho vuonugo'i God-are aharire raromo'aruëjo. God-are aharire raromoromo nasi örire mae uehorovevë'ëro God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugoromo jabesi röhoho bojëmi'iramu God-hu baejëvade aribövi ioro'iorohu'o gemu mae raromo'aruëjo.

Paul-hu Keriso-are mu vaebe rovade jö jövadohoje.

19 Röhu King Agrippa Iesuro ö'idöre hiromo èhi ajoho röjehiromo jöho majehijamu garomo hejode höjo. Heromo na bogo bijönimode höjo.

20 Bogo bijönimo'i a'i huhu uevadëhi èhi vaeromo urimo Damascus amore ijönö Jerusalem amore Judea sa'ae bövioho sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are èhi Iesuare jöho majëhibe juvoromo uënövode höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i God mae uehorovoromo mu maemu vaenövorëjo. Mu mae vaejë'oho èhuro noro gëromo uvo'ëjarëjo: Iae mae-ëjo. Jemëro mu i'oho mabëhe baejë'e jëvajëjo.

21 Naro èhi jië'e jöho majëhibe juvë'ego èhuni Jew rajo ariböviohuro God-are osa börömore gudumevoromo anego'ië'tare höjo.

22 Anego'ia'amu God-ro na ajemibe rovë'ëro èhu'ëro jaruvoho iae na aviae jevajëjo. Aviae jevë'ëro naro namiromo nasi jö maho majëhi'ego jemë

a ininore va'o a masijore ëhi hejarujëjo. Nasi jöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho ijönö jioröhe mu jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire o Moses-are surire jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo.

²³ Jabuhu jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. Jaburo jajivoromo uvonövare höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho huë vavaene böröme baeromo guomo'a'ajëjo. Guomo'iramu a ioro'ioroho taemëvo'i huro urimo ri'ö'a'ajëjo. Ri'öromo hesi aji'e jöho majëhi'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o heruomo'ajëjo.

²⁴ Paul-ro hesi jöho ëhi majëhijuvo evare Festus-ro ri'öromo ma-darugo'o uavadeje: Paul ja simane sisërëjavo'ego ëhi jië'e jöho jövanuëjo. Ja böröme gavë'e aëro javë'ëro ëhu'ëro jasi simanoho sisërëjahë'e höjo.

²⁵ Sisërëjahë'e höjumu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Nasi simanoho bogo sisërëjehë'e höjo. Na simano maëro jevë'ëro jö maemu jövajëjo.

²⁶ Röhu naro Agrippa hesi örire jöho bogo subivaho'i ma-sama'e majahijajoho iae mae höjo. Iae hu bëhoho gavaje höjo. Iesuare örire mu diehi diehi rovadoho o huhu mu diehi diehi vaejadoho bogo gurihiroho vae'i ma-va'orahoro vaej'ëro na uehorovajëjo iae Agrippa ë jöe aho'o garomo uehorovë'e höjo.

²⁷ Agrippa-jo. Jö God-aro baeromo majahuinövare ariböviehu jajivare jöho na ja mae uehorovanuëjo o bogajo. Iae na gavajoho ja mae uehorovanue höjo.

²⁸ Mae uehorovanue höjumu Agrippa-ro Paul uavadeje: Asë'e jero uvanuëjo: Naro Agrippa'o majae ma-bunemu jöe jövoromo dinami'iramu hu Christian vae'a'ajëjo. Röhu bogajo.

²⁹ Bogajumu Paul-ro uavadeje: Majae ma-bunemu o majae ëgo'o baeromo Christian vaej'öho iae mae höjo. Röhu naro God-are örire uavajëjo huro ja ajamijego bogo ja gemu ae aho'obëhe nasi jö jaruvo hejarujoho ajëmego na jevajëhi jemë'o ëhi jëvoröhego. Röhu ö'ehu tövevarëhi jemë'o ëhi tövëvo'iröhoho na bogo ëho uëromo ë'ajëjo.

³⁰ Paul-ro ëhi majëhijamu hegorovo Agrippa Festus Bernice a ioro'ioroho ëho jaburo ri'öjareje.

³¹ Ri'öromo suorovoromo uarovareje: Ëaho mu sisë vaej'ëro guomoröhe o savoji gagore hi'iröhe hesi bëhoho bogohöjo.

³² Ëhi uarovoromo Agrippa-ro Festus uavadeje: Ëaho Rome va'oromo a börömo hesi nuniroho bogo nami'i uvo'ibejajo jaehu jiovo nugö'öj'ë'öho iae mae jio'ibejajo.

27

Paul-hu Rome amore va'iröhëro boat baeromo sö jovo döre va'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu a böröme Festus-ro uvadeje ë majare noro boat-re ajiomoromo Italy sa'are va'oröhego. Ëuvade majaho rovamu aëro Paul'o savoji'e a ioro'iorohu'o ujuohoromo ae gemu hesi örire bojamareje huro jabumë avoho muebejëvego boat-ohuro aegoromo va'oröhego. Ëmuebe'amoröhe a hesi ihoho Julius jiadeje. Hu Rome raje muorovo a ioro'ioro ma-gemuore bu'öromo muebejëvobe juvaje ae jiadeje. Gemuore bu'öjare muorovo aribövi jabesi ihoho Rome A Börömo Hesi Muorovo Aribövioho jiadeje. Julius-ro ë aribövioho muebejëvonövadeje.

² Julius-are örire Paul'o savoji'e aribövi ioro'iorohu'o bojamamu Julius Paul na a ioro'ioroho no ae aho'obëhe boat-re iojijomareje. Ëboat-oho

Adramyttium amore jioromo rovë'ëro röhu vuonorö'öromo Asia sa'are jio'amaje amore amore höröbe va'irögoro ë'adeje. Va'ia'amu noro ë boat-re iojomareje. Ajo raromamu evare boat-oho ri'öromo va'adeje. Röhu ae gö hesi ihe Aristarchus-ro no'no ö'adeje. Aristarchus hesi sa'a ihoho Macedonia jio'i amo ihoho Thessalonica jiadeje.

³ Boat-ëro aegavuoromo va'aroho nërö Sidon amore suorovareje. Suorovoromo Julius-ro Paul huë baeromo uavadeje: Ja nagë'oho va'oromo jasi aganoho gëvego rabe rabe bogo eni javajoho i'imamego ujuohoromo vuonorö'ö ruenëjo.

⁴ Èhi'amu boat-ohuro aegavuoromo Sidon amore jioromo va'areje. Va'ihö gavare bure boat nuninö rovamu gagorovo Cyprus sa'aho viëhi nugo'i ruëhi va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'oröhëro.

⁵ Sö jovo döre va'aroho Cilicia sa'aho iosiramiromo va'aroho Pamphylia sa'aho iosiramiromo va'aroho va'o Lycia sa'are Myra amore ro suorovareje.

⁶ Suorovoromo ravo'amoromo Julius-ro gavade boat gö Alexandria amore jioromo rovë'ëro Italy sa'are va'i namijamu gagorovo söjavuoromo ë boat-re ajiomadeje.

⁷ Boat-re iojomoromo va'amu burëro taemoromo unovamu ma-u'emu va'ojuvo majae gemu niö'i rabu'e ëhi barëjumu evare Cnidus amo bëhire boat-oho ro namijadeje. Namijamu gavare burëro darugo'o nuninö ro taemo'lego bogo va'o hesi javuamu huotorovoromo ruëhi dirö'ö gönö va'areje. Va'aroho Crete sa'a vitu jovore ba'amade sa'a vösö hesi ihe Salmons iosiramiromo va'aroho Crete sa'aho viëhi nugo'i ruëhi sa'a bëhire va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'iröhëro.

⁸ Ioni bëhi mare va'adoho unamuibe va'ojuvo Lasea amo bëhire jiaje osore ro namijadeje. Oso hesi ihoho Boat Mae Riravaje Osoho jie.

⁹ Boat Mae Riravaje Osore namiromo majae ëgobövie ë raromareje. Raromojuvo buru majae boat bogo jijiharue majaho dunovadeje Jew rajehu i bogo ijarue maja börömoho mami'e barëjë'ëro. Buru majaho dunovamu Paul-ro ri'öromo boat-re raromarue aribövioho jöe majëhiromo uëvadeje:

¹⁰ Aribövi jöe hehëjo. No boat-re röhu maho aevoromo va'ë'oho na gavajoho sisërëjavuo hesi höjo. Inömohu'o boat-ohu'o ijumo'amo'ajëjo. Röhu bogo ëhemuoho ijumo'i no ae gö vuovavuo hesi höjo.

¹¹ Vuovavuo hesi höjamu hegorovo Julius-ro Paul-are jöho bogo ejaho'i boat baeromo juvaje ahu'o boat arijo'ohu'o jabesi jöho ejëhoromo uvadeje: È'ëgo no ma-va'arëjo.

¹² Röhu göho buru maja rovë'iroho boat ë dirö'ore namiromo gurihi'iröhoho ë osoho bogo eni jio hesi jiamu gagorovo ae aho'obëhe uvareje: È'ëgo no ma-sivoho gabe va'oromo mae javuë'oho Phoenix osore suorovoromo buru maja jië'oho ë gurihi raromobe va'irarëjo. Èhi uvareje. Röhu Phoenix ëho Crete sa'are osohoje. Maja beva'ajire röhu viënoho ruënoho bogo tugohë'e ma-va'orahoreje. Èdirö'ore va'i nimoromadeje.

Paul-mëhu sö jovo döre va'oromo buru börömehu rueromo boat anamu huë vavaeni baejare jöhoje.

¹³ Phoenix va'i nimoromo gavare buru burue aruëhi rovamu gagoro boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Phoenix va'ë'oho iae no mae va'ëjarëromo boat i'uhoromo namijöro be ba'amarue inömoho barojo dönö bamoromo evare va'areje. Va'oromo Crete sa'a bëhi mare va'areje.

14 Ma-bisemu va'anovamu gavë'i evare buru börömoho Crete sa'anö jioromo rovadeje. Ĕburu hesi ihoho uvarueje: Maja Rojomajinö Röhu Bisemu Aruëhi Rovaje Buroho höjo.

15 Ĕburuhuro rueromo boat simanonö darugo'o anamu gagorovo buru rovinö va'iröhoho bogo eni javuamu gagoro sivoho garomo vuonugo'i huutorovoromo burëro dirö'o göre bava'amu ëma va'areje.

16 Va'aroho va'o sa'a bise'o hesi ihoho Cauda ruëhi nugo'i viëhi va'ihö gavare ë sa'ahuro buroho urahë'ëro ma-bisemu u'uhamu gagorovo noro sivohojuvo nosi boat bise'o ruho bava'aruoho ma'eno titimareje.

17 Ma'eno titimoromo boat muebejarue ariböviohuro ë boat bise'oho io barojomoromo börömo hesi döre avoho bamareje. Bamonugoromo biriri'e ö'oho ujuohoromo boat börömoho avoho tövo rova'o rojomareje bibivego jovoho bogo dadovoröhego. Avoho tövo rova'o rojomoromo uvareje: Boat baejavuoromo öri ëgoböviro Libya sa'a bëhire va'iramu sa'a hurihuro iorovoromo diruvavuo'ajëromö juhuonivoromo burehu namijaje niögoho muotohoromo baruvebiromö bamamu burohuro boat-ohu'o baejavuoromo ëma va'adeje.

18 Ĕma va'oromo gavare buru böröme ma-darugo ma'o rovadoho bogo barëjamu gagorovo boat i'uhoromo diruvo'ajëromö boat-ehu ujuoho va'aje inömoho nërö aevoromo ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje.

19 Ruruhö'öj'ëro nërö boat mu vaejarue hesi inömoho ëhu'o jabesi övëro ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje.

20 Ruruhö'öromö va'aroho no majae bogo gavë'e jije bogo gavë'e ëhuro öroho dadivavuoromo ëma va'aroho buru börömo bëhe ruemu ruejuvo majae aho'obëhe barëjamu gagorovo uehorovoromo uvareje: Bogo i'ovo'i vuovavuo hesi höjo.

21 Vuovavuo hesi höjamu boat muebejarue aribövioho ioho bogo ue'ahë'e ma-muemu vaejuvo majae ëgobövie barëjamu gëgorovo Paul-ro ri'öromö uëvadeje: Ariböviajo. Mami'e nasi jöho ejeho'i Crete sa'aho bogo nugo rue'ibejarijëjo bövioho bise'oho bogo ëhioho sisërejahu'ibejajo.

22 Iae ëhi höjo röhu naro uëvajëjo: Biririvohëjo. Jemë ae gemu vadu'oho bogo guomëvo'ajëjo. Boat-ohemu dadorovo'i jemë mae rarömo'arujëjo.

23 Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho God-are aëro jevë'ëro naro hu rajahijaje höjo. Ĕa hesi anerahuro jaruvo vahi'e ro nasi bëhire namiromö

24 uevade höjo: Paul nadi juhuonivëjo. Ĕhesi bëhoho jasi muëro jië'ëro ja va'oromo Rome a börömo hesi nunire nami'a'anuëjo. Ĕhuni bogo öriroho guomo'a'anuëjo. Röhu ave jöhu'o hejëjo. God-ro jasi örire huë baejavë'ëro ëhi ajami'ajëjo. Huro jasi jöëni uehorovoromo ja'o boat-re jijiharue aribövioho aho'obëhe ajëmi'iramu bogo vuovëvo'ajëjo.

25 Ĕhi jië'e jö maho anerahuro uevë'e jiaje ëhuni jemëro biririvohëjo. Ĕhesi bëhoho naro God mae uehorovoromo uvajëjo: Aneraehu uevadëhi iae ëhi mae javuo'ajëjo.

26 No mae javuo'i röhu burëro boat-oho baeromo va'iramu sa'a motumoture iorovo'ajëjo.

27 Paul-ro ëhi majëhijamu majae aho'o 13 barë'i vahie 14 vahiomadeje. Vahie 14 vahiomamu Mediterranean sö jovore ëma va'areje. Va'aroho vahi riri'e jiamu gagorovo boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Nani no sa'a bëhiro rovaruëjo.

²⁸ Sa'a bēhīro rovaruēromo jovo vahuoho diehi jiego ga'irōgoro vahuvo garomo gavareje jovo hesi ēgoho 40 metre ēmino'e jiamu. Vahuvo ganu-goromo rori'o va'oromo rōhu maho vahuvo garomo gavareje jovo hesi ēgoho 30 metre jiamu.

²⁹ 30 metre jiamu gagorovo uvareje: Nosi boat-oho va'o munē masi-joro va'o titimo'ajērōmo juhuonivareje. Juhuonivoromo boat i'uhoromo namijōro be io'amarue inōmoho 4 ēhi boat dejonō jovore be io'amoromo vahie ēgobōvie jiamu uvareje: Ma-burēro sisonuvego no ōri ari'e gavarējo.

³⁰ Ēhi'ojuvo boat muebejarue aribōviohuro boat bise'ore huruomo va'i nimoromo sareramuiromō uōvuareje: Boat bōrōmoho avoho namijōro i'u'e inōmoho boat nuninō be io'amo'i ēhuni boat bise'oho ba'obueromo jovo dōre ba'amaruējo ē raromoromo muoho vae'iro. Ēhuni ē'aruēromo boat bise'oho baba'amareje.

³¹ Baba'amē'ēro ē abueromo huruomo va'ia'amu gēgorovo Paul-ro muorovo a bōrōmoho Julius'o hesi muorovo aribōviohu'o uēvadeje: Nume boat muebejarue aribōvioho ave boat bōrōmore bogo raromo'i huruomo va'ē'oho sa'are va'irarijoho bogo eni jēvo'ajējo. Vuovēvo'ajējo.

³² Ēhi majēhijamu hegorovo muorovo aribōviohuro boat muebejarue aribōviehu huruomo'irōhe ōroho tugoho'i boat bise'o tōvare ō'oho tariō'ōjamu boat bise'ohuro a rumo'e ma-gagēremu va'adeje.

³³ Ma-gagēremu va'amu sisonuvo'ia'amu gagorovo Paul-ro ae aho'obēhe uēvadeje: Ie ihējo. Jemē nurunuruēgamu ioho bogo ijē'e ma-dē gagēremu raromo jijiharijoho majae aho'o 14 barējē'e jēvajējo.

³⁴ Ēhuni uēvajējo: Ie ihējo ēhuro jemesi dajoho bogo ma-ruhorovo'i biririvo'irarije hōjo. Ēhesi bēhoho jovoho raboho bogo anēgo'i jemesi sino haho'oho aho'o ma-mae jēvo'ajējo.

³⁵ Ēhi uēnugoromo ie baeromo ae aho'obēhe jabesi nunire God-are ōrire mae uaromo ioho atoromo ijadeje.

³⁶ Ijamu gagorovo ae aho'obēhe birivoromo jabu'o ie ue'ahareje.

³⁷ Rōhu no ae aho'obēhe 276 ēmino'e boat-re raromareje.

³⁸ Ae aho'obēhe ie ue'ahoromo da'uēgamu hegorovo wheat iruno'oho suevoromo jovore ruruhō'ōjamu boat-oho sasohoromo ma-dōro hetebe va'adeje.

Burehu rueromo jovehu boat anamu dadorovade jōhoje.

³⁹ Hetebe va'ojuvo sisonuvamu boat muebejarue aribōviohuro sa'aho garomo uvareje: No ari rahu rovere hōjo. Ari rahu rovere hō'i uheri-horomo gavareje osore nie'uahe jiamu gagorovo uvareje: No eni javuē'oho boat-oho baeromo ē nie'uahore va'ejarejo.

⁴⁰ Ēhi uvonugoromo boat i'uhoromo namijōro be io'amare inōmo ē hesi ō'oho tarivamu i'u inōmohu'o ō'ohu'o jovore rireromo va'amu boat-oho sasohadeje. Sasohamu boat hunuovarue ijo be nugare ō'oho jiovo nugareje ēhuro ijo damuoha ma'enoromo hunuovobe va'orōhēro. Jiovo nugoromo burehu ro namiromo boat bava'aje niōgoho boat simanonōrire ijo namore ba'ojiomoromo be nugareje ēhuro boat-oho nuninō darugo'o va'orōhego. Boat-oho ēhi avohonugoromo eni jiamu gagorovo nie'uahore va'i va'areje.

⁴¹ Va'ihōromo boat-oho nie'u hurihuri'ere iorovadeje. Iorovamu boat simanonōho nie'ure diruvē'ēro unovamu da'irinōho jovo vōrōhuro ano dadovo'amadeje.

⁴² Dadovo'amamu gagorovo muorovo aribövioho jaburo jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego no savoji'e aribövioho muo'amarëjo. Sövöe muoromo va'oruomo'ajëjo.

⁴³ Ëhi uarovamu jabesi bërömhuro Paul bogo guomo'i ma-mae hijöro nimoromo ahëvadeje. Ahëvoro no uövüvadeje: Ae rahu sövö'e jëvë'oho urimo jovohuro revoromo sövöe muoromo va'o ravojiomorëjo.

⁴⁴ A ioro'ioroho jemëro ijo ha'ose o boat dadorovade ijo vitu vituoho ujuohoromo jovo döro va'oromo va'o ionoro ravojiomorëjo. Ëhi uövüvadeje. Ëhi uöromo no ae aho'obëhe ëhi'oromo va'o ari mare ravojiomo barëjareje.

28

Paul-hu Malta motumoture hijade jöhoje.

¹ Ari mare ravojiomonugoromo hejareje uvavamu: Ave motumotu hesi ihoho Malta höjo.

² Ëhi hejamu ë sa'a arijo'e ariböviohuro huë mabëhe bojamuijareje. Huë mabëhe bojamuiromo gavare ëne rueromo runone rovamu gagorovo vëne huoromo bövie bise'e ajamuijareje.

³ Ajamuijamu Paul-ro ijo vëne gagovoromo huduamo va'oromo vënoho huamu gavë'i sigobohuro vëni vöröho juhuonamiromo höröromo Paul-are övore ja'iho titimadeje.

⁴ Sigobohuro hesi övore ja'iho titimoromo ëhi iromë'e jiamu ë sa'a rajo-huro garomo uarovareje: Sigobehu ja'ihaje hesi bëhoho iae no gavaruëjo. Hesi bëhoho ë ahuro ae anë'ëro ë'ajëjo. Ëahuro ae anade höjo röhu ë hesi manaho bogo baeromo sö jovoho iromo guomade höjo. Bogo mana guomadohuni ëhuni i'u bojamuaje aru'ahohuro ë sigoboho uavamu rueromo ja'ihade höjo mana guomajöro.

⁵ Ëhi uarovamu gagoro Paul-ro övoho hijiohijiovamu sigobohuro Paul bogo ja'iho avohë'e ma-juvo bu'öromo vënire ravorovadeje.

⁶ Vënire ravorovamu gagorovo ë sa'a rajo ariböviohuro uvareje: Sigobëro ja'ihë'ëro nani ë a hesi sinoho huo'a'ajëjo. O ma-majioho sa'are beromo guomo'a'ajëromo raromoromo muebejareje Paul guomoröhego o diehi ë'oröhego. Muebebe va'ojuvo gavare bogo ëhi ëhi'amu gagorovo uehore gö baeromo uvareje: Nani hu bogo ma-aehu jio'i hu aru'aho bëröme anö'e rovë'ëro ëhu'ëro hu mae höjo.

⁷ Iae sa'are a bërömo hesi sa'aho no raromarue bëhire jiadeje. Ëa bërömo hesi ihoho Publius jiadeje. Publius-ro no uövüvadeje: Nasi osaro ro raromohëjo. Raromohëjamu va'areje. Va'amu huro huë mae bojamuiromo ajamuibe va'ojuvo majae niö'i gemu barëjadeje.

⁸ Huë mae ajamuamu ë a hesi vavuoho guomo guome baeromo raromadeje. Guomo guome baeromo raromoromo hesi sinoho vörö'iraeromo dë sirövadeje. Ëhi jiamu gagorovo Paul-ro ë guomo guomo a hesi osare va'oromo God-are örire uanugoromo övoho hesi sinore bamamu guomo guomoho barëjadeje.

⁹ Barëjamu gagorovo guomo guomo baejë'e a ioro'ioroho rueruomamu Paul-ro ajëmmu mae jëvadeje.

¹⁰ Mae jëvamu rajahuiromo suvuore aho'o i'imamuijareje. I'imamuijë'ëro röhu ijönö noro va'iro ë'amu gagorovo inöme rabe rabe no bogojavujohu ujuohoromo noni boat-re bahijahuareje.

Paul-hu rueromo Rome amore hijade jöhoje.

¹¹ Manaere niö'i gemu barëjamu boat göre iojiomareje. Ëboat hesi ihoho Huodi'e Rahëvade Aru'aho Jabesi Boat jiadeje. Ëboat-oho urimë'i Alexandria amore jioromo rueromo buru bôrömo hesi majaroho ë namijuvo buroho barëjamu evare va'iro ë'adeje. Va'iro ë'amu evare no iojioromo va'areje.

¹² Va'aroho va'o Syracuse amore suorovoromo ë raromoromo majae niö'i gemu barëjadeje.

¹³ Majae niö'i gemu barëjamu ë amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Rhegium amore suorovoromo ë raromareje. Raromoromo nërö gavare burohuro no va'iro ë'aruinö ë va'amu gagorovo noro ri'öromo boat-oho baeromo va'amu burohuro nosi dejonö boat-oho bijimobe ö'amu evare va'areje. Va'aroho nërö Puteoli amore rueromo sa'are ravo'amareje.

¹⁴ Puteoli amore ravo'amoromo va'oromo Christian aganoho birohëvareje. Birohëvoromo uövuamu jabesi osare va'o raromoromo hurae gemu baejareje. Hurae gemu baeromo Rome amore va'i va'areje.

¹⁵ Va'amu Rome raromarue Christian aganhuro noehu va'arue jöho hegoro nahavuo'i rovaraje. Rueromo a ioro'iorohuro Appius örire bövi bisë'o imo'amaruire ro birohavuo'i a ioro'iorohuro nuharue osae niö'i gemu jiajire ë ro birohavuaraje. Birohavuamu gëgorovo Paul-ro God huë mae uavamu hesi dë vövöbajo'oho sasohadeje.

¹⁶ Dë vövöbajo'oho sasohamu noro va'oromo Rome amore suorovaraje. Suorovamu gavamen a masijëro osae bojamamu Paul-ro hesi sivue hijamu muorovo ae gemuëro hu muebe hijadeje.

Paul-hu Rome amore hiromo Keriso-are jö majëhijadohoje.

¹⁷ Ëhi'amu majae niö'i gemu barëjamu Paul-ro Jew rajo a masije bëhire raromaruohuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Ro gagovorego no jöe ato'irarëjo. Jöe ato'irarëjamu ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gagorovo uëvadeje: Jew rajo ö ömo'ömomë nasi jöho hehëjo. Na nosi Jew rajo aganoho bogo sisë vaejëvode höjo. Jew rajo nosi a mami muoho bogo ahëvode höjo. Ëhi höjo röhu Jerusalem amore Jew rajo ariböviohuro ëma guduamevoromo Rome rajo jabesi övore bojëmare höjo baejevoromo court vaejevoröhego.

¹⁸ Bojëmamu Rome ariböviohuro baejevoromo court vaejevoromo gavare höjo na mu sisë vaejë'ëro guomo'irode bëhoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo jiovo remö'ö'irögoro ë'are höjo.

¹⁹ Jiovo remö'ö'ia'amu Jew rajo ariböviohuro nijio'iraejëvoromo uëvare höjo: Nadi ëhi jië'oho ë'ohëjo. Nadi ëhi jië'oho ë'ohëjamu naro gavode mae va'irode öri göho bogojiamu gagorovo uëvode höjo: Iae na Rome va'oromo a bôrömo hesi nunire nami'ejöjo. Na ëhi uëvode höjo. Röhu na Jew rajo agano jabesi jö sisëho bogojevë'ëro na bogo ëhunioho Rome a bôrömo hesi nuniroho nami'i uvode höjo.

²⁰ Ëhi jië'ëro ëhuni jemëni jöe nugö'öromo uëvode höjo: Ruehego na gëromo jemë'ö jöe jövöjo. Röhu ave ö'ehu tövevare hesi bëhoho aji mu bôrömohe rueröhego Israel aribövi ioro'ioerehu muebejarujëhi na ëhi gemuoho muebejajëro jië'ëro ëhuni na ave ö'ohuro tövevë'e höjo.

²¹ Paul-ro ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro uavareje: Jew rajo Judea sa'are raromarue aribövioho jasi jöho bogo suriroho jajivoromo nugö'öjamu baejë'e javuajëjo. O nosi Jew rajo aganoho Judea sa'are jioromo

rovarevaroho jasi jö sisë jöho o jaehu rabe rabe ë'ane jöho bogo majahuijare höjo.

²² Röhu jasi uehoroho diehi jiajoho no he'i naguajëjo. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe din'ö'e dinö'e raromaruohuro uvoruomaje höjo: Jaehu uehorovanuëhi ëhi uehorovarue aribövi jabesi öroho sisë höjo.

²³ Ëhi uanugoromo majaho bojamiromo uavareje: No ë majare rue'ejarëjo. Ëhi uavë'ëro ë bojamare majaho sisonuvamu Jew raje ae aho'obëhe Paul-are osare rovareje. Rovamu sisonu'e aevoromo Paul-ro jöe majëhiemu majëhibe va'ojuvo va'o vahiromadeje. Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejavuaje hesi öroho ëhi höjo. Ëhi majëhiromo Moses-are jögoru surire jöhu'o God-are jö baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o adahoromo bëhoho röjëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho gavadeje jaburo Iesu mae uehorovo'iröhego.

²⁴ Ëhi'amu hegoro a ioro'ioroho mae uehorovö'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovareje.

²⁵ Ëhi'oromo va'oromo Paul-hu jövamu hejare jöho berohemu berohoromo amonö suorovo va'oromo göëro mae uehorovareje göëro bogo. Röhu bogo va'oruomë'iro Paul-ro ave jöhuremu majëhiromo uëvadeje: God-are Aru'ahohuro jemesi jöho iae mae jövade höjo. Ëhesi bëhoho Isaiah jö God-aro baeromo majëhinövade a hesi simanore God-are Aru'ahohuro jöe bojamijade höjo huro jemesi hijo miono'oho uëröhego.

²⁶ Jöe bojamiromo uavade höjo:

Va'oromo ë aribövioho ëhi uënëjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

²⁷ Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo

ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

Ëjöho God-are Aru'ahohuro iae mae jövade höjo.

²⁸ Ëhuni ave jöho majëhi'ie'ajëjo jemëro hejoro. God-hu maro ramuaje jö naehu majëhijajoho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'öjë'e höjo. Jemëhu ma-he taemarujohe jabumëro iae he'a'aruëjo.

²⁹ [Paul-ro ëhi uëvamu rue Jew rajoho jaburo darugo'o jö aho'ahamirovobe va'areje.]

³⁰ Ëhi'amu vadune niö'i hesi uhure Paul-ro osae gemu ma-jahuri hiromo monioho mana bojëmibe va'onövadeje. Ëosare hiromo gënövade aëro hu ga'i rue'ego huë mae bojëminövadeje.

³¹ Huë mae bojëmiromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho majëhibe Bada Iesu Keriso-are öroho röjëhibe va'onövadeje. Röhu jö majëhinövadoho aho bogo ahonövareje. O hu'o bogo juhuonivë'e aho jöho ma-sama'e majëhinövadeje. Ahia mino'e.

ROMANS

Paul-hu apostle mu hesi bëhi jajivade jöhoje.

¹ Paul naro ave jöho jajivo'irögoro ë'e. Na Iesu Keriso-are mu vaemu vaejahaje ae jeve. Na apostle jeve ë hesi bëhoho God-ro uevë'ëro. Huro na baejevoromo bamevadeje huhu bojamuade jö mahuremu naro ae majëhinövo'irodego.

² Ejö maho urimoroho huro hesi jö majëhijarue aribövioho bojëmi'ego jabumëro hesi surire jajivobe rueromo uvonövareje: God-ro iae ëhi ëhi ajamui'ajëjo.

³ Röhu ë jö maho iae God-are Harihu hesi jöhoje. Hu araeromo a daje baejadire hu David-are uje jiadeje.

⁴ Röhu guomamu God-ro hu i'ovoromo hesi Aru'aho Maho bojami avohë'ëro uavadeje: Jaruvo ja nasi Harihe darugo baejë'e ae javajëjo. Eäho hu Iesu Keriso nosi Badaje.

⁵ Eäho God-ro uavamu huro Paul na huë baeromo ajemiromo apostle muoho bojemiromo uevadeje: Nasi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje aho'obëhe mae uehorovoromo jöho ejeho'irarëjo ëhuro Keriso nasi ihoho döro jioröhe. Eëmuoho bojemamu naro baejë'ëro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmijajeje.

⁶ Röhu Rome aribövimë jemë'o iae ëhi jië'e aribövie jëvo'ego jemë'o ajëmi'irodoho jëve. God-ro jemë'o uevë'ëro ëhu'ëro Iesu Keriso-are aribövie gemuoho jëve.

⁷ Ehuni Rome amo rajo God-hu rajëhiromo hesi baejëvade aribövimë naro jemesi örire jajive. Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Rome va'oromo amo rajo gë'i nimade jöhoje.

⁸ Urimoho naro Iesu Keriso-are ihore God mabëhe uave ae aho'obëhe jemesi jöëni. Ehesi bëhoho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e hejarueje atoromo uvoruomavego: Rome aribövioho jaburo Keriso mae uehorovarue höjo. Ehuni jemesi jöëni mabëhe uave.

⁹ Iae ave jöho na jö mae jövo'ië'e God-are nuniro. God hu nasi börömohoje. Ehuni God-are nuniro ave jöho jemë mae majëhi'ië'e. Na bogo vuonugo'i majae ëhi jemëni uehorovëvoromo

¹⁰ parie vaejajeje. Urimë'i jemë bogo gënövë'ëro ehuni God-are örire uava-jeje huro hesi nimoromo nasi öroho avohehego naro ma-maro ö'oromo gë'irodëni.

¹¹ Ehesi bëhoho na jemë gë'i nego avohe ehuro naro jemë ajëmijego God-are Aru'ahehu bojamuijaje suvuoroho jemëro baeromo biririvo'irarijego.

¹² Na negajoho jemë'o na'o Keriso mae uehorovë'ëro ëhu'ëro ajamirovo'iramu mae javuo'ë'e. Na ëhi nege.

¹³ Nasi ö mueno'e na nege ave jöho ga'irarijego. Na majae göro göro ö'ië'oromo muëro böviëro bise'ëro ma'enegro'i hijamu bogo ö'odeje. Na negadeje sa'a ioro'ioro rajo jabumë ajëmibe juvajëhi na jemesirire ö'oromo ëhi jemë'o ajëmiromo ae gö Keriso-arinö ujuohëvo rue'irodëro.

¹⁴ Sa'ae aho'o Keriso-are jöho majëhibe juvo'ejo. Amore raromarue je'ore raromarue gavë'e bogo gavë'e ëhi jië'e aribövioho aho'o jöho majëhibe juvo'ejo God-ro muoho ëhi bojemijë'ëro.

¹⁵ Ëhuni na nego avohe Rome amore ö'oromo Keriso-are jö maho jemë'o majëhi'irodëni.

Keriso-are jö mae uehorovë'oho God-hu no i'ovavuaje darugo røjahuiromo ajamuirogo jöhoje.

¹⁶ Ëjö ma hesi jöhuni röromo na javojoho bogojevo'i ma-mae jeve. Rabëni ë jö maho ae rahu heromo Keriso mae uehorovë'oho God-ro i'ovavuaje öroho no røjahuiromo ajamuiromo öri sisëno javuajoho baejavuoromo öri manö ramuajeje. Urimo Jew rajoho ëhi ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajohu'o ajëmijego maro raromarueje.

¹⁷ Ëjö uehorovoromo maro raromarue hesi bëhoho God-ro ë jöe gemuoho bojamuiromo ëhuro hesi muoho røjahuijego no garomo uvarueje: God-hu nosi sisë mu'uvahuo'iröhe öroho aviëhi höjo. Noehu Keriso mae uehorovë'ohuro iae ëhuro God-ro nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Öre gö bogohöjo. Ëhi uvarueje. Röhu God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravë'oho ë aribövioho iae maro raro'maruëjo.

Ae aho'obëhe God-are i'uhesi uhure raromobe rovere jöhoje.

¹⁸ Röhu God-ro ö'idöre hiromo røjahuego no garomo uvarueje: Hu sisë aribövioho aho'obëhe jabesi jöëni dë vörönimoromo i'ue mana bojëmaje höjo. Ëhi jië'e ariböviohuro God bijönimoromo ae sisë vaejëvoruomajeje. Mu sisë vaeromo ëhuro mu ma hesi öroho subivëho'i ë'o garuomajeje.

¹⁹ God-hu diehi jië'e ae jiajoho vituoho gavarueje vituoho bogo. Röhu gavarue vituoho ë sisë ariböviohuro iae va'orahoro garuomajeje God-ro røjëhijë'e jiego.

²⁰ No bogo nunoho gavarueje God diehi jië'e jiego. Röhu God-hu sa'a bövi bise'o bamadevare evare aëro aevoromo gabe rovereje sa'ae jove bövie bise'e God-hu bamadoho jio'amamu. Ëhi jiamu gagorovo ëhuro uvobe rueruomadeje: Bövie bise'e aho'o bamë'ëro ëhuni hu bogo ma-aehu jio'i hu gemu böröme jio'i hu gemu eni jië'ëro ëhi jiemu jiobe rovadoho ëhi jiemu jiobe va'ajëjo. Ëhi uvobe rueruomë'ëro jabumë God bogo mana uaruomo hesije: O no ja bogo gavë'ëro jië'ëro ëhuni mu sisëho vaejare höjo. Ëhi jië'e jöho bogojio'ë'te.

²¹ Jabumë iae God jabesi simanëro gabe rueruomadeje. Röhu bogo uvarueje: God gemu börömoho hö uvoromo rajahijareje. Suvuoro gö bövojëmadoho bogo huë mae uavë'e ëma ujuohareje. Ëhi'oromo God bogo uehorovo'i a'i sisë'i sisë'i uehorovobe nu ano'e ramoramovobe simane sisë maro sisërërovobe rueruomadeje.

²² Uvobe rueruomadeje: No simano ma'e aribövie javuajë'i simane sisërëbe rueruomadeje.

²³ Simane sisërërovë'ëro ëhu'ëro bogo uvarueje: God hu ioro'ioremu ajilë hijaje ae jio'i ave sa'are aribövioho nomë ma-jahuri raromarue aribövie javuajë uvo'i a'i God ioro'ioremu jiaje aho bijönimo'i ma-jahuri raromarue aribövi no va'ëne inömohe avohoromo ëhi rajahi'amobe rovereje. A

va'ëne ugo va'ëne majo va'ëne sigobu va'ëne ëhi jië'e inômoho avohoromo rajahi'amobe rovareje.

²⁴ Ëhi jië'e simano rumo'e muoho vaejê'ëro ëhuni God-ro jabu manunëremu gëromo rëmö'öjajeje jabetesi nimarue muoho vae'iröhego. Rëmö'öjamu jabetesi nimoromo öëro jijihanovoromo göëro göho mu gö gö vaeromo jabetesi dajoho ijumorovobe rovareje.

²⁵ God hu diehi jië'e a jiaje uehoro maho vuonugo'i sareri'e muohemu uehorovobe rovareje. God-hu avoho'amade bövioho bise'oho God höromo uvene aho röjahi'amobe rovareje. Bövi bise'oho avohade ë aho bogo uehorovareje. Röhu hesi ihoho ma-mabêhe jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

²⁶ Jaburo God bogo uehorovê'ëgo huro ma-nunëremu gëromo rëmö'öjamu öëro jijihanovobe rovareje. Iae magonahohuro ama'i'oho masurovarue muoho vuonugo'irögoro magonahohuro jabetesi arijo'arije sihamirovobe rovareje.

²⁷ O ama'ohuro ëhi jië'e mu sisê gemuoho vaeromo vaboro masëgarue muoho vuonugo'i dëre ri'öromo öëro jijihanovoromo a'oho a'oho sihamirovobe rovareje. Ëhi jië'e javoji'e mu sisêho vaerovê'ëro ëhu'ëro i'ue mana baebe rovareje.

²⁸ Jabumê uvareje: God uehorovê'oho bëhi rumo'e hö uvoruomamu ëhuni God-ro ma-nunëremu gëromo rëmö'öjamu jabetesi uehoroho ihesi ma'e sisërëromo bogo ë'oho varijëne muoho vaebe rueruomadeje.

²⁹ Bogo mu maho vaejamu mu sisê göëro göëro jabetesi dëho irijiomêhê'eje. Mu sisê uehorovarueje. Bövie bise'e ma-bae taemarueje. Mu gö gö vaejarueje. Ae gö jabetesi mu mahuni dë vörönëgajeje. Ae muo'amarueje. Iro muorovo'e vaejarueje. Sareri sareri'e muoho vaejarueje. Nue huodëgarueje. Ëhi jië'e uehoro sisêhuro jabetesi dë vövöbajo'ere irijiomêvê'eje. O ae gö jabetesi jö sisêho saginiëri atarueje.

³⁰ A göëro gö hesi ihoho ijumarueje. God nue huodivarueje. A ioro'ioro jabetesi ihoho ijumarueje. Döro bamorovarueje. Nimoroni-morohê'i atarueje. Mu gö gö barovarueje. Vëmu vavu'oho jabetesi jöho bogo ejëharueje.

³¹ Uehoro maho mu maho huê maho dë maho bövi bise'oho maho bogojëve.

³² Iae garomo uvarueje: Ae rahu ëhi jië'e mu sisê vaejê'oho vuovo hesi höjo God-are jögoroho ëhi jië'ëro. Iae ëhi uvarueje röhu jabumê ëhi jië'e muoho vaejarueje. Röhu bogo jabetesi ëma vae'i a'i garöhe ae gö ëhi jië'e mu sisê vaejamu gavê'oho uëvarueje: Iae mu mae vaejarujëjo.

2

God-hu ae aho'obêhe avoho mevavuo'iröhe jöhoje.

¹ Nani jero döro bamorovoromo uvo'a'anie: Ëaribövioho sisëgo sisëro va'ë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvo'a'anie röhu jabuhu vaejaruëhi ëhi jië'e mu sisê gemuoho ja'oho vaejanueje. Ëhuni God-ro uvajeje: Jero uvanue höjo: Ësisë aribövioho sisëro va'a'aruë uvanuoho ëhuro ja'oho i'ue gemuoho bae hesi javajëjo. Ëhu'ëro ja jö God mana ua'iranoho bogojavo'ë'e.

² Iae no garomo uvarueje: Ëhi jië'e mu sisê vaejarueje aribövioho God-hu i'uhana bojëmijê'oho iae mae höjo.

³ Ae gö jabetesi sisêho mevanueje röhu ja'oho iae ëhi jië'e mu sisê gemuoho vaejanueje. Na ja uvanueje: God-hu bojamuijaje i'uhana na bogo bae'ejöjo.

4 God-ro huë baejavuo avohoromo nosi sisëho garomo bogo burëroho i'uoho bojamui'i ma-göromo hesi vöröho nimo ëhi taemajeje. Iae ëhi jie röhu na jero uehorovoromo uvanueje: Iae hesi höjo. Röhu huro jasi öriroho bogo ëma huë baejavo'i a'i huhu huë baejavaje hesi bëhoho hu nime jasi dë vövöbajo'oho huotovahego jasi sisëho vuonugoromo hu mae uehorovo'iranego. Röhu ëho ja rabëni bogo avoho uehorovanueje.

5 Röhu jero mu sisë vaejanuoho bogo vuonugo'i a'i hia'e biriri'övoromo ma-vaemu vaebe va'ego ëhuro God-ro gö'o gö'o döre dë vörönimobe va'ojuvo hujeji hesi maja börömoho rue'iramu evare i'uoho sisë maro mana bojami'iramu bae'a'anue. Ëmaja börömoroho huro a nuniro namiromo jabesi sisëho avoho mevoromo ae aho'obëhe hesi dëre vöröho baeromo evare i'ue bojëmi'ë'e.

6 Aehu diehi jië'e mu vaejaruoho evare majare huro ëhi jië'e manaho ae gemu gemu bojëmi'ë'e.

7 Ae göëro biririvoromo mu mae vaeromo nimarueje hujeji God-ro hesi aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëvego ma-ioro'ioeremu God'o raromo'iröhëro. Ëhi jië'e aribövioho God-ro ajëmi'iramu ma-ioro'ioeremu maro raromo'ë'ö.

8 O ae göëro jabesi sinohemu uehorovoromo God-are jö maho bijönimoromo öri sisëro jijihoruomajeje. Ëhi jië'e ariböviohuni God-ro dë vörönimo'iramu i'ue sisë maro bojëmi'ë'e.

9 Mu sisë vaejë'oho ae aho'o vi'ehe huë vavaene bae'ë'ö. Jew rajohuro urimo bae'iramu röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o gemuoho bae'ë'ö.

10 O mu mae vaejë'oho ëhi jië'e ae aho'o God-ro aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëromo ajëmi'iramu huë mae raromo'ë'ö. Jew rajoho urimo ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi gemuoho ajëmi'ë'e.

11 God-ro ae aho'obëhe ma-gemu göromo sisë bojamuibe mae bojamuibe va'ajeje.

12 Sa'a ioro'ioro rajohuro Moses-are jögoroho bogo hejë'e mu sisëho ma-vaeruomajeje. Hesi jöho bogo hejë'e mu sisë ma-vaearuëro jië'ëro ëhuni ijönö God-ro Moses-are jöho bogo majëhijë'e ma-uë'ë'e: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. O Jew rajohuro Moses-are jögoroho iae hejarueje. Heromo röhu sisë vaeruomajeje. Heromo röhu mu sisë vaejaruëro jië'ëro ëhuni ijönö God-ro jabesi örire Moses-are jöho majëhiromo uë'ë'e: Jemëro hesi jögoroho ahë'e jëvaje sisëro va'ohëjo.

13 Ëhesi bëhoho bogo jögoru hejarue aribövioho a'i jögoru ejahoromo mu vaejarue ariböviohuro God-are nunire mae riravo'ë'ö.

14 Sa'a ioro'ioro rajoho Moses-are jögoroho bogo hebe rov'ëje. Röhu hesi jögoru jiajëhi ëhi jië'e muoho vae'ë'ö. Vaejë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho bogo he'i a'i jabesi uehororo jië'ëro ë muoho vaejarueje.

15 Ëhi vaejego noro garomo uvarueje: God-are jögoru jiajëhi jië'e mu vaeröhe hesi uehoroho huro jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëh'ë höjo. Jabesi dëre herovarueje jabesi arijo'ëro mu mae o sisë vaejë'e jiavego. Jabesi uehore gö gö rovego uvarueje: No sisë vaejë'e javuajëjo o nani majae gö uvarueje: Mae vaejë'e javuajëjo.

16 Röhu ëho majaho rue'iramu iae ëhi jio'ë'e. Naehu Keriso-are jö mae majëhiromo ae uëvajëhi God-ro ëhi ë'oromo Iesu Keriso ua'iramu huro ae aho'o jabesi uehoro gurihi taemarohe mevo'ë'e ga'i mae o sisë jëgo.

Mu vaeröhe jögoru Moses-hu bojëmamumu Jew rajehu bogo ejahare jöhoje.

17 Rõhu nani jero ae uëvanueje: Na Jew rajëro jevë'ëro iho mabëhe jevajëjo. Jero uvanueje: Na Moses-are jögoru ijore ijore juvaje aëro jevë'ëro ëhu'ëro God-are nunire mae nami'ejöjo. Jero sivue döro bamorovoromo ae uëvanueje: Na God-are a maëro jevë'ëro ëhu'ëro ma-mabëhe jevajëjo.

18 Iae maeje. God-hu rabe rabe nimajoho jero uehorovanueje. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro jero gavanueje di muoho maho jieje.

19 Jew biririvo avohoromo uvanueje: Nuni tugorohë'e jabesi öri röjëhijaje aho na jevajëjo. Ramoramo'ere raromarue aribövi jabesi ojo jiovëhaje aho na jevajëjo ajivëvo'irodoho.

20 Simano bogojië'e aribövi röjëhijaje aho na jevajëjo. Asis'ö röjëhijanovaje aho na jevajëjo. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro na nuni ajì'e jö maho ga barë nahonahovë'e jevajëjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo. Nani jero ëhi uvanueje.

21 Iae maeje. Jero a ioro'ioroho jöho röjëhanueje. Rõhu ja rabëni jasi arijo'arijoho bogo röjahirovanueje. Jero a ioro'ioroho majëhiromo uëvanueje: Nadi vajiohoho ë'orëjo. Iae mae uëvanueje rõhu na ja vajiohoho ë'anueje.

22 O jero a ioro'ioroho uëvanueje: Nadi goho'amorëjo. Rõhu na ja goho'amanueje. O jero uehorovoromo uvanueje: Sareri vörö'e inömo sisë bëhe jio'amajëjo. Rõhu na ja ë inömo uehorovarie osaroho rumo va'o'amoromo vajiohoho ujuohoromo ë inömo hesi sisë'e baejanueje.

23 Jero uvanueje: Na God-are jögoroho hejë'ëro mae jevajëjo. Iae ëhi jie rõhu na ja God-are jögoroho ahoromo hesi ihoho ijumanueje.

24 God-are iho ijumanue jöho iae hesi surire ëhi gemuoho uvë'eje: Jew raje jemëro sisë vaejago ëhuni sa'a ioro'ioro rajohuro God-are ihoho sisë'i uvarue höjo.

25 Jew rajehu ë'aruëhi ëhi jasi sinoho tariojahë'eje. Ja God-are jögoru ejahamu sino ëhi tariojahë'oho ëhuro mae javo'ë'e. O God-are jögoru bogo ejahamu sino ëhi tariojahë'oho bogo ëhuro maho javo'ë'e.

26 Ave jöhu'o uehorovore. Sa'a ioro'ioro rajoho Jew rajo muoho bogo vaeromo sinoho bogo tarivo'amarueje. Rõhu jabumë ae rahu God-are jögoru ejahë'oho ëhuro God-ro uvo'ë'e: Ëaribövioho sa'a gö raje jio'i rõhu Jew rajo jabesi sino tariojëharuëhi jië'e aribövie jëvë'ëro ëhu'ëro jabu'o nasi aribövi mae jio'amajëjo.

27 Sa'a ioro'ioro raje ae göëro göëro sinoho bogo tarivo'amë'e God-are jögoroho iae ejaharueje. God-ro jabesi mu maho garomo Jew rajoho ja ua'ë'e: Ja nasi surire jöho baejë'e javajëjo. Nasinö javojöro jasi sinoho tariojahë'e höjo. Rõhu sa'a ioro'ioro rajehu ë'arëhioho ja rabëni jögoroho bogo ebe rovane höjo.

28 Ëhesi bëhoho ja Jew rajo iho javo'i Jew rajehu ë'aruëhi jasi sino tariojaho'i rõhu God bogo uhohu'o uehorovë'oho ja ma-döhemu Jew rajoho javë'ëro ëhu'ëro ja bogo God-are a maho javajeje.

29 Döremu Jew rajo javë'oho ëho bëhi rumo'e javo'i a'i Jew rajehu God uehorovarüëhi ëhi uhure uehorovë'oho ëho börömojoho. Ëhesi bëhoho bogo jasi sinoho tarioromo avohaho'i a'i jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Bogo ma-jajivë'e jögoru ejahoromo aehu jasi sinoho tariojaho'i a'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Dë vövöbajo'oho avohaho'iramu bogo aehu ja rajahi'i God-ro rajahi'ë'e.

3

¹ Ĕhi jiē'oho na Jew rajo ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajoho iosirëmiromo God-are mu maho baejë'ejö o bogo. O Jew rajo mu vaeromo sino tarivaruoho na ehuro mae baejë'ejö o bogo.

² Io'lo mue aho'o iae mae baejë'ejö. Aevo'i jöho aviëhije. God-ro Jew rajo jabesi övore hesi jögoroho bamadeje jaburo mueberöhego.

³ Jabesi övore bamamu röhu Jew rajo a ioro'iorohuro ë jögoroho bogo avoho ejaho'i vuonugareje. Vuonugarohuni na ehuni God-ro huhu uëvade muohu'o vuonugo'i jö göho uehorovo'ë'e o bogo.

⁴ God bogo mae bogo ehioho ë'ë'e. Ehësi bëhoho God bogo sareri'oho jio'i hu ma-maëremuje. Ae aho'obëhe sareri sareri'e javuë'oho röhu God hu'o bogo ehioho jio'i hu ma-maemu jio'ë'e. God-are surire jöhu'o ehï gemuoho uvë'eje:

No gavarue höjo God jasi jöho ma-maemu majahuijego.

Aëro uvoruomo'ajëjo: God jasi muoho sisë hö uvoruomo'ajëjo röhu iae ga'ëjarëjo jasi muoho mae jio'iramu.

⁵ Röhu noehu mu sisë vaeromo God-are mu mahu'o gemuore havoromo gavë'oho ehuro hesi mu maho ma-va'orahoro jio'ë'e. Ehuni nani aëro ehö garomo sarerivoromo ave sa'are ariböviehu uvaruëhi ëma uvo'ëtö: Noehu sisë vaejamu ehuro God-are mu ma va'orahoro jië'oho noehu mu sisë vaejogo huhu i'u mana bojamui'iröhoho ehö sisë höjo.

⁶ Röhu bogo ehiohoje. God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho sisë jio'ibejo hu diehi'oromo sa'a raje aho'obëhe göromo mevavuo'ibejo mae o sisë javuego. Röhu huro ae aho'obëhe iae mevavuo'ë'e. Ehuni God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho iae maeje.

⁷ O nani aëro ëma uehorovoromo uvo'ë'e: Naehu jö sareri jövë'ohuro ehuro God-are jö maho va'orahoro jio'a'ajëjo. Ehï jië'ëro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Nasi sisëhuni hesi ihoho döre jië'oho God-hu na ue'iröhoho: Ja sisë javaje sisëro va'ë ue'iröhoho ehö sisë höjo. Röhu aehu ehï jövë'oho ehö sisëje.

⁸ Ehï jië'e jöho aviëhi jianove. Ruehego no mu sisë vaejarëjo ehuro God-are ihoho mae jio'iröhe höjo. Iae aëro Paul nasi ihoho ijumoromo ëma uëvarueje: Nöröro ehï jië'e jö sisëho jövaje höjo. Ehï ataruëro jië'ëro sisëre va'oruomë'oho iae maeje.

Ae aho'obëhe sisë javuaje jöhoje.

⁹ Röhu Jew raje noro God-are mu mabëhe baejë'e javue. Mu mabëhe baejaroho na ehuro noro sa'a ioro'ioro rajoho mue aho'o iosirëmiromo mae javue o bogo. Bogo. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o no aho'o mu sisë darugo hesi uhuremu javue. Ejöho na mami'e jajivodeje ga'irarijego.

¹⁰ God-are surire jöhu'o ehï gemuoho uvë'eje:

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho maho höjo.

¹¹ Aho bogo simano maho uehorovoroumaje höjo.

God biroharue öroho bogo nahoruomaje höjo.

¹² Ae aho'obëhe öri maho nugö'ö'i je'oro va'oruomë'e höjo.

Ae aho'obëhe sisë mae sisërërovë'e höjo.

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho mu maho vaejaje höjo.

¹³ Jö sisë ataruohuro ehuro sisë bëhe jëvajëjo.

Ae guavoromo bogo duho'i ma-nugego usihövo rojomajëhi jabesi huë gagore ëhi rojomanovaje höjo.

Jö'ëro jö sareri sareri'e atoromo jovëro rovanovaje höjo.

Bitaro vuodovë'ohuro bitaro gagore sigobu vörö va'ënoho rojomaje höjo.

¹⁴ Jö'ore ajuo'e rojomego nu huë'e jöemu atarue höjo.

¹⁵ Hörohuro tutuvo va'oromo ae muo'amarue höjo.

¹⁶ Dinö'e va'ëliroho bövie bise'e ijumobe ae huë vavaene bojëmibe va'arue höjo.

¹⁷ Huë mae bae'iröhe öroho bogo gavë'e höjo.

¹⁸ Simanohuro God bogo uehorovë'e ma-jijiharue höjo.

God-are surire jögoroho ëhi uvë'eje.

¹⁹ Ëmu sisë vaejarue jöho iae no gavarueje. God-hu ë jö bojamuijade hesi bëhoho ëhuro Moses-are jögoru hesi uhure raromarue ariböviohuro heromo jabumë'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ae aho'obëhe jö mana uaröhoho bogojavuego jö'e tugorohoromo hesi nunire gövögövövë'e riravo'iröhego ae aho'obëhe maja hö'öjajire beva'ajire.

²⁰ Gövögövövë'e riravo'iröhe hesi bëhoho aehu mu vaeröhe jögoru heromo ijore ijore va'ë'ohoho bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravo'i a'i ma-uvarueje: Noro ë jögoroho bogo avoho ejaruëro javuë'ëro sisë javuajëjo.

Keriso mae uehorovaruhuro ëhuro God-are nunire mae riravarue jöhoje.

²¹ Iae ëhi sisë javue röhu jaruvoroho noehu hesi nunire mae riravo'iröhe öroho God-ro röjahuijë'eje. Moses-are jögoru surire o jö God-aro baeromo ae majëhinövare aribövi jabesi surire ë hesi öroho iae jajivë'eje. Röhu ë öroho bogo jögoru heromo mu vaeröhe örehu jio'i a'i öroho aviëhije.

²² Aehu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugego hesi nunire mae riravarueje. Ae aho'obëhe mae ae rahu Keriso mae uehorovë'ohoho ëhi ajamuijajeje. God-ro gövuajeje no ae aho'obëhe bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego.

²³ No ae aho'obëhe sisë vaejë'ëro God-are aji'e muoho vae'iröhoho bogo eni javuego ma-raromarueje.

²⁴ Röhu God-ro hesi uehorovoromo no huë mae bojamuiromo Iesu Keriso noni guomöjoro sa'are nugö'öromo ëhuro sisë hesi darugore javuadoho baeniahijë'ëro no hesi nunire mae riravarueje.

²⁵ God-ro Keriso nugö'öjadeje hesi köho rueromo guomego noro ë muoho mae uehorovego God-ro nosi sisëho dejonö bu'öjogo hesi dë vörönimadoho barë'iröhego. God-ro nosi sisëho ëhi ajamuijade hesi bëhoho röjahuijigo noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Ëhesi bëhoho mami'ohoho aëro sisë vae'ego God-ro ma-taemorovoromo nunëremu gëbe ruenövadeje.

²⁶ Avevejö'ohoho nosi sisëho bogo ma-nunëremu gö'i a'i Keriso nosi sisëni nugö'öjahuadeje. Hu nimadeje röjahuijigo noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Noro garöhego hu mu maemu vaejajoho o Iesu mae uehorovarue aribövi nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravaruoho.

²⁷ Ëhi jië'ohoho no diehi nimorohë'i uvo'ejo: Nosi birirohuro God-are nunire mae javuajëjo. Ëhi jië'e jöho bogoje. Ëhesi bëhoho rabëni no bogo ëhioho uvo'ejo. Na nosi birirohuro mu vaeröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni no bogo nimorohë'ioho atarueje. Bogo ëhiohoje. Nosi biriroho bogo a'i God-are birire mae uehorovo'iröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni bogo ëhioho ato'ejo.

²⁸ Ĕhesi bēhoho rabēni. Noro uehorovoromo uvarueje: Jew rajo mu vaerōhe jōgoru ijore ijore va'ē'oho bogo ēhuro God-are nuniroho maho riravarue hō uvo'i a'i Keriso mae uehorovē'oho ēhuro God-are nunire mae riravarue hōjo.

²⁹ Jew rajo mu vaejē'ohuro ēhuro maro javuo'ibejo no uvo'ibejo: God hu ma-Jew rajohemu muebe'amaje hōjo. Rōhu hu bogo jabumēremu muebejēvo'i a'i sa'ae aho'o muebe'amajeje.

³⁰ Iae God hu ma-gemuje. Huro Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o mae riravorōhe ōre gemuoho rōjēhijajeje. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jabumē Keriso mae uehorovē'ohuro ēhuro ajēmijego mae riravarueje.

³¹ Keriso mae uehorovo'irōhe jōho baejē'ohuro na no ēhuro God-are jōgoru mamioho aharueje. Bogo aho'i a'i ēho ma'eno titimarueje.

4

Abraham bogo aehu hesi sino tariojaharohuro bogo ēhuro God-are nunire mae nami'i a'i huhu God mae uehorovadohuro ēhuro God-are nunire mae namijade jōhoje.

¹ Bēhe vaeromo jiade Jew rajo nosi hijoho Abraham jie. Rōhu Abraham-hu gavade God-hu diehi ajamamu gavade jōho no uehorovo'ejo.

² Nani aēro uvo'ē'ō: Abraham-hu God-are nunire mae nami'iē'adevarocho huro mu mae vaeromo ēhuro God-are nunire mae namijade hōjo. Ĕhuni dōro bamorovoromo nimorohē'i uvo'ibejajo: Naro nasi biririvoromo ēhuro God-are nunire mae namijaje hō uvo'ibejajo ēho iae mae jio'ibejajo. Nani ēhi uvo'ē'ō. Rōhu God-hu gavajoho Abraham-hu dōro bamorovo'irōhoho bēhoho bogoje.

³ God-are surire jōho ēhi uvē'eje: Abraham-ro God-are ōrire mae uehorovoromo uvade hōjo: Hesi God-ro ajemi'ajējo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade hōjo: Na gavajoho hesi sisēho barē'ego iae hu a mae hōjo.

⁴ Rōhu gōehu gō hesi mu vaejahamu ē hesi mana bojamamu gavē'oho uvarueje: Ĕaho bogo ēma vavaenimoromo suvuoroho bojami'i a'i mu vaejadōhuni hesi manaho bojamade hōjo.

⁵ O ae gōehu mu mae bogo vae'i ma-uvē'oho: Iae mae-ējo. No a sisē javuē'ego God-ro nosi sisēho mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue hōjo. Ĕhuni hesi huro na'o ajemi'iramu mae jevo'ajē uvē'oho God-ro uvajeje: Ĕahu na mae uehorovevē'ero ēhu'ero na gavajoho hesi sisēho barē'ego iae hu a mae hōjo.

⁶ David-ro jōe gemuoho jajivadeje. Aehu bogo hesi biririvoromo mu mae vae'i ma-God mae uehorovego God-hu vavaenimoromo ajamego hesi nunire mae namiromo huē mae baejaje jōho David-ro God-are surire jajivoromo ēhi uvē'eje:

⁷ O asē'e mabēhējo.

Aehu God-are jō ahamu huhu uehorovoromo vuonugahuē'oho mu sisē vaejamo u'ovahuē'oho no huē mae baejarue hōjo.

⁸ Noehu sisē vaejaroho Badahu bogo ijōnō jō majahuijē'oho ēhuro no huē mae baejarue hōjo. Ĕhi uvē'eje.

⁹ Röhu ë huë ma baejarue aribövioho rahumëje. Na ma-Jew rajo mu vaeromo sino tarivo'amarue ariböviohuremu God-are nuniroho maho riravoromo huë maho baejarueje. O na sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi gemuoho huë mae baejarueje. Bogo Jew rajohuremuoho a'i Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivo'amarue aribövioho jabu'o ë huë maho baejarueje. Èhesi bëhoho urimë'i naro ave God-are surire jôho adahoromo jajivë'e jeve. Jajivoromo uëvë'e jeve: Abraham-ro God-are òrire mae uehorovoromo uvade hõjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade hõjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae hõjo.

¹⁰ Röhu rabu'e majare God-ro uvadeje: Abraham hu mae hõjo. Na hu sino tariojahare maja hesi urimo o ijönö evare uvadeje. Sino tariojahare maja hesi urimo evare God-ro uvadeje: Abraham hu mae hõjo.

¹¹ Abraham mae hõ uvonugoromo ijönö God-ro sino tarivoröhe muoho Abraham bojamadeje ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Urimë'i sino bogo tariojahare majare Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae namijade hõjo. Èhu'ëro jië'ëro Abraham-hu ë'adëhi Jew rajo mu bogo vaeromo sino tarivo'amë'e ma-God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarue aribövioho ë aribövi jabesi bëhoho iae Abraham-je.

¹² Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivare aribövie gö gö nosi bëhoho iae Abraham gemuje. Èhesi bëhoho Abraham ë'adëhi nosi sinohu'o tarivahuë'eje. Röhu ëho ma-jianovo'i a'i Abraham sino bogo tariojahë'e mahijade majare huhu God mae uehorovadëhi Jew raje ae rahu ëhi gemuoho God mae uehorovë'o ho ëhuro Abraham hu nosi bëhohoje.

Noehu jögoru ejaruohuro bogo ëhuro God-are huë maho nosiroho rue'i a'i noehu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravaruohuro ëhuro God-are huë mahuro nosirire rovajeje. Èhesi jõhoje.

¹³ God-ro Abraham uavadeje: Ave jõho na mae uavajëjo. Naro ja'o jasi ujohu'o sa'ae aho'o bojëmi'iramu bae barë'arujëjo. Rabëni baeröhego God-ro uavadeje. Bogo Abraham-hu mu vaeröhe jögoru eja-hadohunioho bogo ëhunioho God-ro mana uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. A'i Abraham-ro God mae uehorovoromo uvadeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvadohuni ëhuni God-ro uvadeje: Na gavajoho Abraham-are sisëho barë'ego hu mae hõ uvadohuni ëhuni uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo.

¹⁴ O God-ro uõ'ibejo: Ave jõho na mae uëvajëjo. Jemëhu jemesi biririv-oromo mu vae'irarije jö ejehë'ohuro ëhuro na sa'ae aho'o bojëmi'ejõjo. O bogo ejehë'oho bogo bojëmi'ejõ uõ'ibejo no mae uehorovoromo uvaruoho: Hesi God-ro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvaruoho ë hesi bëhe bogojio'ibejo. O nosi biriroho bogo eni javuë'ëro huhu bojamui'i uõvuadoho bogo bae'ibejo. Röhu bogo ëhiohoje. Mu vaeröhe jögoru ejaraharuhunioho God-ro bogo ëhunioho ajamui'i a'i noehu hesi òrire mae uehorovaruhuni ëhuni ajamuajeje.

¹⁵ Mu vaeröhe jö God-hu bojamuadoho no bogo ejahego mae javuo'i a'i ahego God-ro no göromo dë vörönimego i'ue bojamuajeje. O mu vaeröhe jögoroho bogojio'ibejo bogo aho'ibejo.

¹⁶ Èhu'ëro jië'ëro God-hu no ajamui'i Abraham uavadoho ëho no bogo mu vaeröhe jõho ejahoromo bae'i a'i God mae uehorovoromo ëhuro baejarueje. Èhu'ëro God-ro bogo nosi muoho garomo huhu Abraham uavadëhi ëhi

mana ajamui'i a'i hesi ëma nimoromo huhu Abraham uavadëhi iae hu ëhi ajamuego ëhuro Abraham-are ujoho no ae aho'obëhe iae baejaruje. Bogo Moses-are jögoru ejaharue aribövie gemuohemuoho bae'i a'i ae rahu Abraham-hu ë'adëhi God mae uehorovë'ooho iae bae'ejo ë hesi bëhoho God mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe nosi bëhoho Abraham jië'ëro.

¹⁷ Abraham nosi bëhi jio'iröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'a gö gö raje aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro noehu God mae uehorovarue aribövie aho'obëhe nosi bëhoho Abraham-je hu God-are nunire ëhi jië'ëro. God gemu Abraham-ro mae uehorovadeje. God hu vuovë'e aho ajamuijigo i'ovavuaje ahoje. God-hu uvego urimo bogojio'amë'e bövi bise'o ëma jio'amaje ahoje. God hu ëhi jië'e a jiajoho Abraham-ro hu mae uehorovadeje.

¹⁸ Mae uehorovamu God-ro uavadeje: Sa'ae gö gö aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhi uavamu Abraham-ro uvadeje: Diehi'oromo bae'ejöjo. Öroho bogohöjo. Iae ëhi uvadeje röhu huro God mae uehorovoromo uvadeje: Iae hesi höjo. God-hu uevadëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo hiromo muebejadeje. God ëhi mae uehorovoromo muebejë'ëro ëhu'ëro Abraham sa'ae gö gö aho'obëhe nosi bëhoho jië'eje. Nosi bëhi jioröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire ëhi uvë'eje: Abraham jasi ujoho aho'obëhe jiji va'ëne jiobe va'a'ajëjo. Surire jö jiadëhi iae ëhije.

¹⁹ Röhu Abraham vadune aho'obëhe 100 rabu'e bae'irögoro ël'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'e u'uhoromo guomanovë'e jiadeje. O hesi vaboroho Sarah dë tioj'ë'e magonahe jiadeje. Baruohu'o vaborohu'o ëhi sisërejëvë'e jiadeje. Röhu Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: Iae ëhi höjo röhu God-ro iae uje bojemi'iramu ëhuro aho'obëhe jieho'ajëjo. Abraham-ro ëhi birivoromo God mae uehorovobe rovadeje.

²⁰ God mae uehorovadoho hu bogo vuonugoromo uvadeje: Na God-hu uevadëhi ëhi jio'a'ajëjo o bogajo. Bogo ëhioho uvo'i a'i biririvo avohoromo God mae uehorovobe rovadeje. Mae uehorovobe rueromo God-are örire rajahiromo

²¹ uvadeje: Iae mae-ëjo. God-hu uevadëhi ëhi ajemi'iröhoho iae hu eni jiajëjo.

²² Ëhi mae uehorovoromo uvamu gagorovo God-ro Abraham-ni uehorovoromo uvadeje: Ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo.

²³ Röhu ë jöho bogo Abraham-nioho gemu jajivo'i

²⁴ ae aho'obëhe nosi jöhu'o jajivë'eje. God-hu no ae rahu mae javuajë uvoromo baejavuade aribövi nosi jöhoje ë hesi bëhoho no Iesu nosi Bada i'ovade ae God hesi örire mae uehorovaruëro jië'ëro.

²⁵ Röhu God-ro Iesu a övore bojëmadeje baeromo anego nosi sisëhuni guomoröhego. Guomamu God-ro hu ajamijamu i'ovoromo ri'öjadeje ëhuro noro God-are nunire mae riravo'iröhego.

5

God-are nunire mae riravaruëro jië'ëro hu'o huë mae baeromo nimoroharue jöhoje.

¹ Noro Keriso mae uehorovamu God-ro nosi sisëho mu'uvahuamu hesi nunire mae riravë'ëro javuë'ëro ëhu'ëro God'o no'o gemuoro mae raro-marueje nosi Bada Iesu Kerisoro buore vaejavuë'ëro.

² Buore vaejavuoromo ajamuijë'ëro ëhuro no God-are huë maho biroromo biririvoromo hesi nunire mae riravarueje ë hesi bëhoho noro hesi örire mae uehorovë'ëro javuë'ëro. Hesi nunire mae riravoromo noro uvarueje: Noro God-are aji mare raromo'ëjarë uvoromo ëhuni noro nimorohë'i muebejarueje.

³ Röhu göho no huë vavaeni bövi bise'o baejë'iroho ëhu'o nimoroharueje. Rabëni hesi bëhoho no uvarueje: Huë vavaeni baejë'ohuro ëhuro birire baeromo God mae uehorovobe va'arue höjo.

⁴ Biririvoromo God mae uehorovobe va'ë'ohuro ëhuro God-ro uvajeje: Jemë ruahö'öj'e jëväjë uvajohuro ëhuro no dë ma-mabëhe jioromo muebejarueje ijönö huro ajamuego ma-mabëhe javuoröhego.

⁵ No mabëhe javuo'iröhego muebejaruoho ëho bogo sarerivoromo ë'arueje. Ehesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho no bojamuijë'ëro no dë vövöbajo'ere herovarueje God-ro no mabëhe uehorovavuo avohego.

⁶ God-hu no uehorovavuaje öroho aviëhije. Urimoho nosi arijo'arije ajamirovë'oho bogo eni javuadeje. Bogo eni javuobe rovamu God-hu nimate majaho rovamu evare Kerisoro guomadeje hu bijönimarue aribövioho ajamui'iro.

⁷ O noro garöhe ae gö mae jï'e hu ëma vörö'ere hijamu gagorovo hu ajami'i vuovorovë'oho ëho juhuoni'e muego nani no hu bogo ajami'ejo. O ga'iröhe ae gö huë bae avohaje a mabëhe jï'e hu ëma vörö'ere hijamu gavë'oho hesi nani'o. Nani no hu ajami'i biririvoromo vuovorovo'ejo nani bogo.

⁸ A'i Kerisoro gavade no sisë aribövie javuamu evare huro no ajamui'i guomorovadeje. No sisë aribövie javuamu evare guomë'ëro jïë'ëro ëhu'ëro God-ro no röjahuijë'eje noro garomo uvoröhego: God-ro no uehorovavuo avohaje höjo.

⁹ No ae sisë javuamu evare Kerisoro noni guomë'ëro ëhu'ëro no God-are nunire mae riravarueje. Eëmuoho i'u'e mae jiadeje. Eëhuni no biririvo avohoromo ovo'ejo: Kerisoro mami'e ajamuijë'ëgo majae ijönöho God-hu bojamui'iröhe i'uoho no bogo bae'ëjarëjo.

¹⁰ Hu'o no'o gororamirovarue aribövie javuamu evare hesi Harihoho noni guomamu ëhuro hesinö ramuadeje. Eëmuoho i'u'e mae jiadeje. Eëhuni biririvo avohoromo ovo'ejo: God-ro mami'e hesinö ramuë'ëro jïë'ëro hesi Harihe biririvoromo hijajohuro ëhuro God-ro baejavuoromo maro bamavuo'iramu mae javuo'ajëjo.

¹¹ Iae u'emu mae javuo'é'e röhu avevejö'ohu'o no God rajahiromo nimoroharueje nosi Bada Iesu Keriso-are jöëni ë hesi bëhoho huro mami'e vöröho tugohahuoromo God-arinö ramuë'ëro.

Adam-hu mu sisë vaejamu vuovarue muehu rue'i Kerisohu mu mae vaejamu i'ovarue muehu rovade jöhoje.

¹² Eëhi jïë'ëro urimoho ae gemuëro aevoromo mu sisëho vaejadeje. Ae gemuëro mu sisëho vaejamu ëhuro mu sisëho sa'are rovadeje. Sisëho rovamu ëhuro aevoromo aho vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ëhuro no ae aho'obëhe vuovavuobe rovajeje ae aho'obëhe mu sisë vaejë'ëro.

13 Urimë'i Moses-hu God-are jögoru bogo barovadevare evare mu sisëho iae sa'are jiove rovadeje. Röhu Moses-are jögoroho bogojiamu aribövioho ëho bogo heromo ahë'ëro ëhuni God-ro mu sisëho gemu gemu garomo bogo adaho'i ma-nunëro gëbe rovadeje.

14 Mu sisëho bogo adaho'i ma-nunëremu gëbe rovamu röhu Adam-hu mu sisë vaejadevare evare ae aho'obëhe aevoromo vuovobe rovadoho röhu evare Moses rovadeje. Ëaribövioho Adam-hu God-are jö heromo ahadëhioho bogo ëhioho heromo ahobe rovë'te jabu'o vuovëvobe rovadeje.

Röhu Adam hu God-aro jioromo ijönö sa'are rovade aho Keriso va'ëne ëhi jianove.

15 Iae ëhi jie röhu Adam'o ijönö sa'are rovade ahu'o ae niö'i jabesi muoho bogo gemuoho jio'irögoro gö gö jiadeje. Gö gö jië'ëro God-are suvuorohuro Adam-hu sisë ë'adoho iosiramijë'eje. Ëhesi bëhoho Adam hu ma-gemu jiadeje. Huro God-are jöho ahamu ëhuro ae aho'o vuovëvobe rovë'eje. Iae ëhi jie röhu Iesu Keriso hu'o ma-gemuje. Röhu God-ro no huë baejavuoromo ë aho uavamu nosi sisëho ajamuijë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi huë maho bae avohobe maro raromobe rovë'e javue.

16 Ae gemuëro sisë vaejë'ëro ëhu'ëro no'o sisë javue röhu God-are suvuorohuro ë muoho iosiramijë'eje. Ëhesi bëhoho huro mu sisë gemu vaejë'ëro ëhu'ëro God-ro no uövuajeje: Jemë'o sisë'e aribövie jëvájëjo. A'i noehu mu sisë aho'obëhe vaejaruho God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo uövuajeje: Jemesi sisëho iae mu'uvëhë'e höjo.

17 Ae gemuëro mu sisë vaejë'ëro ëhu'ëro a vuovavuaje muoho börömoraejë'eje ae gemuëro huro ëhi sisë ë'ë'ëro. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Ae gemu Iesu Kerisoro ajamuijë'ëro ëhu'ëro ae rahu God-are suvuoro mabëhe baeromo aevoromo hesi nunire mae riravë'o ho ëhi jië'e aribövioho noro bogo vuovo'i Keriso-are darugoho baeromo masije riravo'ejärëjo.

18 Ëhu'ëro jië'ëro mu sisë gemu jië'ëro ëhuro ae aho'o God-are nunire sisë'e javue. A'i ae gemuëro mu maho vaejë'ëro ëhuro ae aho'obëhe nosi sisëho mu'uvahuë'ego no God-are nunire mae jioromo hu'o maro raromo'ejo.

19 Ëhesi bëhoho ae gemuëro God-are jöho ahamu ae aho'obëhe sisërejavuadeje. A'i ae gemuëro hesi jöho ejahë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi nunire marëjavuo'të'e.

20 Moses-are jögorehu ijönö rovade hesi bëhoho aëro ëho heromo biriri'övoromo jöho ahobe va'ego mu sisë börömo bëhe ma-va'orahoro jioröhego. Mu sisë böröme jio'amadeje röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo bogo bise'o vadu'o ho ajamuiromu nosi sisëho iosiramiamoromo hesi mu börömoho röjahuijadeje.

21 Ëhu'ëro urimoho mu sisëho börömoho jiadeje. Mu sisë hesi uhure javuë'ëro vuovavonövadeje. Jaruvoho God-hu huë baejavuade muoho börömohoje. God-are huë ma hesi uhure javuë'ëro hesi nunire mae riravarueje. Mae riravoromo ma-ioro'iore gemu maro raromo'ejo nosi Bada Iesu Kerisoro ajamuijë'ëro.

6

Noehu Keriso'o bimuvoromo hu'o vuovanovoromo uehoro mami

vuonugo'i i'ovoromo uehoro i'e baejarue jöhoje.

¹ God-hu hesi nimoromo huë baejavuoromo nosi sisëho ajamuijë'o ho no diehi uvo'ejo. Na no uvo'ejo: Ë'ego no ëhi ma-mu sisëmu vaebe va'ego nosi sisëho aho'o jiego God-ro no huë baejavuo avohoromo mu'u'amajo.

² Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. Mu sisë uhure javuadoho no vuovaruëhi ëhi jianovoromo iae barëjahue'eje. Ëhi jië'o ho no diehi vuonorö'öromo mu sisë hesi uhuroho biririvoromo raromonövo'ejo. No bogo ëhioho ë'ejo.

³ Ave jöho jemë'o uehorovo'ibejarije. Ae rahu bapataeto vaejama Iesu Keriso'o gemuore bimuvavuë'o ho ëhuro hu'o gemuore bimuvoromo vuovavuë'eje.

⁴ Ëhuni no bapataeto vaejama ëhuro Keriso'o bimuvoromo vuovoromo hu'o gemuore sa'a gagore raromareje ëhuro Vavuehu hesi aji'e darugohuro ajamamu Kerishu guomadoho i'ovoromo ri'öjadëhi ëhi no'o mu i'ore raromo jijihonövoröhego.

⁵ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu guomadëhi no'o ëhi vuovaru-huni ëhuni iae no Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu i'ovadëhi no'o ëhi i'ovoromo mu i'e bae'ejo.

⁶ Ave jöho iae no gavarueje. No Keriso'o gemu mae bimuvoromo korosire ano taemavuoromo hu'o vuovavuade hesi bëhoho sisëhu nosi uehorore dajore biririvobe rovadoho barëjahuego ëhuro mu sisë hesi darugore javuadoho ijönöho bogo vaenövoröhego. Ëhuni no Keriso'o gemu mae vuovavuë'eje.

⁷ Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'iroho sisë uhure javuadoho iae barëjahue'eje.

⁸ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'ëro ëhuni no mae uehorovoromo uvarueje: Iae no i'ovoromo hu'o gemu mae raromonövo'ëjarëjo.

⁹ No ëhi uehorovarue hesi bëhoho no gavaruoho God-ro ajamamu Keriso guomoromo ri'öjë'ëro hiromo röhu maho bogo guomo'e'e hu guomoröhe hesi vöröho ruahö'öjë'ëro.

¹⁰ Keriso urimo guomadeje. Ëhesi bëhoho hu guomoromo ëhuro sisëho ioro'iore gemu taemadeje. O jaruvoho iae hu hije ë hesi bëhoho hu God'o gemu mae hijajëro jië'ëro.

¹¹ Ëhuni jemëro uvore: No'o vuovavuamu ëhuro ma-ioro'ioremu mu sisëho taem'e javuajëjo. Röhu no i'ovoromo Iesu Keriso'o gemuore javuë'ëro iae God'o gemu mae raromaruëjo.

¹² Ëhuni mu sisë uehoro sisë jemesi vuovëvoröhe sinehu nimajoho ëho nadi ejahorego ëhuro sisëho jemë bogo ruahö'öjëvo'iro.

¹³ O jemesi öve höre simane rabe sisë öriroho nadi bojamirovoromo mu sisëho vaere. A'i uvore: No i'ovoromo mu i'e baej'e aribövie javuajë uvoromo jemesi dë vövöbajö'e aho'o ma-God gemu bojamirovoromo jemesi öve höre simane rabe ëhu'o hesi öroro bojamirovoromo mu mae vaere.

¹⁴ Mu sisëho jemë bogo ruahö'öjëvo'e'e. Ëhesi bëhoho God-are jögoru aharuje ë hesi i'uoho bogo bae hesi jëve. God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajeje. Jemë ëhi maro raromarujeje.

Mu ma hesi darugoremu raromarue jöhoje.

15 Jögoru aharue hesi i'uoho bogo bae'i God-are nimoro nosi sisë uehorovoromo vuonugahuë'o'oho na no ëhunioho mu sisëho vae'ejo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ejo.

16 Jemë'o uehorovore. Jemë ae gö hesi jöhemu ejahoromo hesi muohemu vaejaho'i nëgamu jemesi arijo'arije bojamirovë'o'oho ëhuro jemë ë a hesi darugoremu raromo'aruje. Jemë mu sisëmu vae'i nëgamu bojamirovë'o'oho ëhuro jemë sisë hesi darugoremu raromoromo vuovoromo sisëro va'o hesi jëve. O God-are jö ejahoromo hesi muemu vaejaho'i nëgamu bojamirovë'o'oho ëhuro hesi darugoremu raromoromo hesi nunire mae jëvajeje.

17 Röhu na God mabëhe uave. Ëhesi bëhoho urimoho jemë mu sisë hesi darugoremu raromonövarijeje röhu avevejö'o'oho jemë God-are jö diehi diehi röjëhijamu hejarijoho ë jöho jemesi dë vövöbajo'e aho'obëhe ejaharujeje.

18 Mu sisë hesi darugoremu raromarijoho God-ro jiovëhadeje. Ëhu'ëro ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi ëhi jemëro mu ma hesi darugoremu raromarujeje.

19 Ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi jemëhu mu ma hesi darugoremu raromaruje jö naehu uëvaje hesi bëhoho nasi jöho sama'e huruohë'e jioröhego jemesi uehoroho u'uhëvego bogo avoho hejööni. Urimoho jemëro jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovärijeje ëhuro va'inumil'e mu o mu sisë gö gö hesi darugoremu raromoromo ëhi jïë'e muohemu vaenövo'irarijëro. O avevejö'o'oho ëhi jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovoromo mu ma hesi darugoremu raromoromo God-are mu mahemu vaenövore.

20 Urimë'i jemë mu sisë hesi darugoremu raromarijevaroho evaroho mu ma hesi darugoroho bogo raromo'i ma-raromarijeje.

21 Ma-raromoromo mu sisë vaejarijoho uehorovoromo javojëge. Röhu evare majare ëhi jïë'e mu sisë vaejarijoho ë hesi maho rabe baejarijeje. Bogojiadeje. Ëhi jïë'e mu sisë vaejë'o'oho ëhuro ma-vuovoromo sisëro va'arujeje.

22 O avevejö'o'oho God-ro ajëmamu mu sisë hesi darugoremu raromarijoho vuonugo'i God-are darugoremu raromë'e jëve. Ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëvoromo ëhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'aruje.

23 Noro mu sisë vaejeho ë hesi manaho baeromo vuovoromo sisëro va'arujeje. O God-ro hesi huë baejavuaje suvoroho bojamuego ëhuro no ma-ioro'iore gemu maro raromarujeje Iesu Keriso nosi Badare ae gemuohuro javuë'ëro.

7

God-are jögoru ahoromo vavaeni'ere raromaro'ho vuonugo'i Keriso-are aribövie javuaje jöhoje.

1 Aganomë sa'a a masijo jabesi mu vae'irarije jögoru hesi öroho jemë gavarujëro jëvë'ëro ëhuni ave jöho iae ga'a'aruje. Ja sa'are hijë'o'oho sa'a hesi jögoru uhure hibe va'ojuvo guomavo'iramu jögoru uhuroho bogojavo'ë'e.

2 Bëhoho ëhi jianove. Baru hijë'o'oho vaborohuro hu gemu gabe va'ë'e jögorure ëhi uövuë'ego. Al'i baru guomë'o'oho magonahoho ë jögorehu nijio'iraejadoho iae barëjë'eje.

³ Ĕhi jiē'ero baru hijamu sionoho ioro bamē'oho aēro uvo'ē'ō: Ĕmagonahoho önō'e ma-juv'e magonahe hōjo. A'i baru guomē'oho jōgorehu nijio'iraejadoho barējē'ego hesi nimoro ae gō baeromo hu'o gemuoro hijē'oho bogo önō'e ma-juv'e magonahe jio'ē'e.

⁴ Baru mamioho guomamu magonahohuro baru i'e baeromo gemu mae hijajēhi jemē'o ēhi jēvanove. Jemē Keriso-are sinohu'o gemuore bimuvorovoromo vuovēv'ēro ēhu'ero jōgoru aharue hesi i'uoho ma-ioro'iore gemu barējēhē'eje ēhuro guomoromo ri'ōjade ahu'o gemuoro jemēro raromoromo God-hu nimaje muoho vae avoho'irarijego.

⁵ Rōhu urimē'i nosirire jiaje sisēhему uehorovarevare evare mu vaerōhe jōgoroho no uehorovoromo dē iahuo'ego mu sisēmu vae'i nimonōvareje. Ĕhi nimoromo sisēho dajo haho'ero vaeromo ēhuro vuovoromo sisēro va'o hesi javuadeje.

⁶ Avevej'ō'oho mu vaerōhe jōgorehu no nijio'iraejavuadoho Keriso'o gemu mae vuovavuanovē'ero ma-ioro'ioremu barējahu'eje. Ĕhuro ē jōgoru aharue hesi i'uoho bogo bae hesi javue. Ĕhu'ero ijōnōho no ōri mamioho bogo va'oromo ma-surire jajiv'e jōgoroho adahobe God-are muoho masivo'ho gabe va'i a'i ōri i'ore va'oromo God-are Aru'aho hesi darugohuro hesi muoho vaejarueje.

Mu vaerōhe jōgoru adahoromo ēhuro mu sisē hesi bēhi gavarue jōhoje.

⁷ Ĕsurire jajiv'e jōgoru hesi uhure javuadoho iae barējē'eje. Ĕhuni no diehi uvo'ejo. Na no ēma uvo'ejo: Ĕjōgoroho sisē hōjo. Bogo mae bogo ēhioho uvo'ejo. Ĕjōgoroho bogojio'ibejo Paul na bogo ga'ibejo mu sisē hesi ōroho diehi jiē'e jiego. Ĕhesi bēhoho jōgore gemu jajivoromo ēhi uvē'eje: Nadi ae gō hesi bōviēni bise'ēnioho ganiganimonējo. Bogo ēhioho jajivo'ibejo naro uvo'ibejo: Ganigani muoho nani mae hōjo.

⁸ Rōhu ganigani hesi jōgoroho iae jajiv'eje. Jajiv'ero naro garomo uvodeje: Ĕganigani muoho God-ro bijōnimaje hō uvamu nasi dē ihamu sisēhuro bōrōmo mae rojomamu avare bōviēni bise'ēni ganiganiego avohadeje. O surire jajiv'e jōgoroho bogojio'ibejo uehoro sisēho bogo ēhioho rojomo'ibejo.

⁹ Urimoho ē jōgoroho bogo hejē'e ēma hibe rueromo uvodeje: Nani na mae jevajējo. A'i ganigani jōgoroho hejamu mu sisēhuro baejevamu naro biriri'ōvoromo jōgoroho ahoromo

¹⁰ uvodeje: Ĕhu'ero na guomo ōrire jevajējo. Rōhu mami'e God-hu ganigani jōgoru bamade hesi bēhoho ēhuro no mae raromo'irōhego. Rōhu ē ganigani jōgoroho jiē'ero ēhu'ero sisēhuro baejevamu na guomo ōrire jevadeje.

¹¹ Guomo ōrire jevade hesi bēhoho surire jajiv'e jōgoroho na hejē'ero ēhu'ero ē mu sisēhuro sareremiromo dē ihamu naro jōgoroho ahamu ēhuro guomo ōrire jevadeje.

¹² Rōhu ē surire jajiv'e jōgoroho aho'obēhe God-aro jioromo rov'eje. Ĕhesi jōe gō gō God-ro bamadeje noro mu mae vaejego marējavuorōhego. Ĕhu'ero ē jōho iae maeje.

¹³ Mae jiē'oho na no ēma uvo'ejo: Jō mahuro ēhuro na ijumevamu guomo ōrire jevade hōjo. Bogo ēhioho uvo'ejo. A'i uehoro sisēhuro ēhuro ē'adeje. Uehoro sisēhuro ē jō maho huotovoromo ijumevamu guomo ōrire

jevadeje. Ĕhesi bēhoho God-ro nimadeje no samaro garōhego sisē hesi bēhoho i'u'e mae jiego. Hu nimadeje jōgoroho jioromo ēhuro mu sisēho bōrōmoraerōhego.

Uehoro ma'o uehoro sisē'o umogirohaje ē hesi jōhoje.

14 Rōhu no gavaruoho God-are jōgoroho hesi Aru'ahohuro bojamaaje jōeje. Rōhu na bogo hesi Aru'aho ejahaje aho jevo'i sino hesi mu sisē eromo hesi darugoremu hijaje ae jeve.

15 Ĕhuni na uvajeje: Naro diehi ē'ego ē'aje hōjo. Mu mae negajoho bogo vae'i a'i mu sisē bijōnegajoho ēma vaejajeje.

16 Rōhu naehu mu sisē vaeromo God-are jōgoru ahajoho bijōnegego ēhuro na uvajeje: God-hu bojamaude jōgoroho iae maho hōjo.

17 Ĕhi jiē'ero bogo naehu nimoromo sisēho vae'i a'i uehoro sisēro dēre rojomego ēhuro vaejajeje.

18 Na gavajoho uehoro maho nasiriroho bogo mae bogoje. Ĕhesi bēhoho nasi dēre uehoro mami jioje rovadoho ēho sisēmuje. Na ēhi gavaje hesi bēhoho na mu mae vae'i negajoho bogo vae hesi jeve.

19 Mu mae vae'i negajoho ēho bogo vae'i a'i mu sisē bijōnegajoho ēho iae na vaejajeje.

20 Na bijōnegaje muoho ēma vaejē'ero ēhuro bogo naehu nimoromo vae'irōgoro uehoro sisēhuro nasi dēre rojomego ēhuro vaejajeje.

21 Ĕhu'ero na gavajeje aviēhi jiē'e muoho jiego. Na mu mae vae'i negē'iroho mu maho bogo rue'i mu sisēhuremu nasirire rovajeje.

22 Nasi dē vōvōbajo'ere God-are jōgoroho negajeje.

23 Rōhu na gavajoho uehoro gōhuro nasi sino haho'e ruahō'ōjevajeje. Ruahō'ōjevoromo God-are jōgoru simanehu nimajohu'o umogihorovajeje. Umogihorovoromo ēhuro sino haho'ere jiaje sisēhuro na ruahō'amoniagegajeje.

24 Asē'e vaev'e jevaje. Sisēhu sino haho'e ruahō'ōjevo'ego guomevo hesi jevajoho raro ajemi'iramu maho jevo'ē'e.

25 Rōhu na God mabēhe uave. Huro ua'iramu Iesu Keriso nosi Badaro ajemi'iramu mae jevo'ē'e.

Ĕhu'ero jiē'ero na ēhi jeve. Naro nasi uehoroho bojamirovoromo God-are jōgoroho ejahajeje. Rōhu sisē nasirire jioje rovadohuro mu sisē hesi jōhu'o ejahajeje.

8

God-are Aru'aho baeromo ēhuro mae raromarue jōhoje.

1 Rōhu jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho javu'ē'oho mu sisē hesi i'u'oho bogo bae hesi javue.

2 Urimoho ja mu sisēmu vaeromo guomo ōriremū juyonōvaneje. Jaruvoho ja Iesu Keriso-are ae gemuoho javē'ero i'ovavuaaje Aru'ahohuro ja ajamiromo ē sisēhu ruahō'ōjavadoho bisihō'ōjamu mae javē'eje.

3 God hu eni jiē'ero hesi Harihu Maho nugō'ōjadeje araeromo sino haho'e baeromo no a sisē javuajēhi hu ēhi jioromo rueromo sisēni guomorōhego. Ĕhi'amu ēhuro nosirire jiaje sisē hesi darugoho barējahuadeje. Noehu mu vaerōhe jōgorohuro bogo ēhuro sisē hesi darugoho barējahuadeje. Sisē nosirire jiē'ero jōgoru hesi biriroho bogojiadeje.

⁴ Rõhu God-hu sisë hesi darugo ëhi tugohahuade hesi bëhoho hu nimadeje noro God-are jõgoru hesi mu maho aho'obëhe vaerõhego sino hesi sisëhu nimajoho no bogo e'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vaejaruëro javuë'ëro.

⁵ Sinehu nimaje sisë ejë'oho ë hesi muohuremu uehorovarueje. O God-are Aru'ahehu nimajëhi vaejë'oho Aru'ahehu uõvuajohuremu uehorovarueje.

⁶ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho ëhuro no vuovoromo sisëro va'arueje. A'i God-are Aru'ahehu uõvuajohuremu uehorovë'oho ëhuro ma-ioro'iore gemu huë mae raromarueje.

⁷ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovego vuovavuaje hesi bëhoho ëhi jië'e uehoro sisë baejë'oho God-are jõgoroho bogo ejaharueje. Ejaho'irõhoho bogo eni javuajeje. Ëhuro God'o muorovarue aribõvie javuajeje.

⁸ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho God-hu nimaje muoho bogo biroho hesi javuajeje.

⁹ Rõhu jemë bogo ëhioho ë'arujeje. Jemë sinehu nimaje sisëho bogo e'i a'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vaejarujeje God-are Aru'ahoho jemesi dë vövõbajo'ere mami'e abo gemu mae hijë'ego. Ae rahu Keriso-are Aru'aho dë vövõbajo'ere bogojië'oho hu bogo Keriso-are ahoje. Rõhu hesi Aru'ahoho jemesirire jië'ego ëhuni huhu nimaje jõho iae ejaharueje.

¹⁰ Keriso jemesi dë vövõbajo'ere jie. Ëhu'ëro jemë sisë vaejarujohuro jemesi sino haho'oho iae vuovëho hesije rõhu jemë God-are nunire mae riravarujohuro jemesi aru'ahoho biririvëhego raromarueje.

¹¹ Rõhu God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'õjadeje. Ëhuni hesi Aru'ahoho jemesirire jië'ëro God-hu Keriso ajamamu guomoromo i'ovadëhi jemesi vuovo sinohu'o ëhi ajëmi'iramu i'ovëvõ'e'e God-are Aru'ahohuro jemesi dëre abo hijë'ëro.

¹² Ëhi jië'ëro noehu mu vae'irõhoho iae jiahue. Rõhu nosi sinehu nimaje mu sisëho ëho bogo nosi muehuje.

¹³ Ëhi jië'e sisë vaejë'ohuro ëhuro jemë ioro'ioremu vuovëvõ'e'e. A'i God-are Aru'aho hesi birire baeromo jemesi sino hesi mu sisë mu'uroho bogo gavanovë'oho ëhuro jemë ma-ioro'ioremu raromo'aruje.

¹⁴ Ae rahu God-are Aru'aho ejahobe va'ë'oho ë aribõvioho God-are aboji harihu'e jio'ame.

¹⁵ God-are Aru'aho baejarijohuro jemë bogo tõvo rëmo'ego rõhu maho sisëroho raromoromo juhuonibijioho'irõgoro a'i God-are Aru'ahohuro jemë ajëmijë'ëro hesi aboji harihu'e jëve. Ëhuni no God-are õrيره uavarueje: Asë'e Apajo.

¹⁶ Noehu ëhi uavarue hesi bëhoho God-are Aru'ahohuro nosi aru'ahoho ajamuiromo uõvuajeje: Jemë iae God-are aboji harihu'o mae jëvajëjo.

¹⁷ No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro no God nosi Vavu hesi maho bae hesi javue. Kerisohu baejajëhi no'o ëhi bae'ejo. No Keriso'o huë vavaene baejaruëro jië'ëro ëhuro hu'o gemuore aji maho bae'ejo.

U'emu God-are aji ma baerõhe jõhoje.

¹⁸ Na uve: Huë vavaene jaruvo baejaruoho ma-bise'e jio'ego bogo uehorovo'i a'i God-hu rõjahujego garõhe aji mabëhoho ëho bõrõmo mae hõjo.

19 Rõhu vaevë'o ho sa'ae mie bövie bise'e God-hu bamadoho bogo eni jiobe ruejuvo God-ro hesi aboji harihu'o ho va'orahoro bamavuo'iramu ëho maro jio'amo'ë'e.

20 Ëhesi bëhoho God-ro uvadeje: Sa'ae bövie bise'e sisërë'amo'ajëjo. Bogo hesi ëma sisërë'amobe rue'i God-ro hesi nimoromo sisërëjõro uvadeje hujeji avohego marë'amorõhego.

21 God-hu bamade bövioho bise'o ho jaruvoho ëhi ma-sagohoriemu sago-horibe va'ajeje. U'emu God-ro avoho'amo'iramu ëhi jiobe va'ajoho iae barë'irõgoro huro i'ovo'amo'iramu hesi aboji harihu'e ma-maro javuorõhëhi ëhi huhu bamade bövioho bise'o ho maro jio'amo'ë'e.

22 Vaevë'o ho iae no gavõ God-hu bamade bövioho bise'o ho sisërëbe rovë'e jio'vago ijonõ mae jio'amo'ië'ero.

23 Sa'ae bövie bise'e bogo ëhemuoho sisërë'i rõhu huhu hesi Aru'aho aevo'i suvuoramumu baejare aribövioho no'o sisë'i huë vavaenile raromë'ero hara'uë'i mueberomo raromõ ijonõ God-ro hesi aboji harihu'o ho no avohavuoromo nosi sino haho'e aho'obëhe i'ovavuego ma-maemu javuorõhego.

24 Ëhi mae javuorõhoho ëho noro muebejõro God-ro ajamuiromo maro bamavuë'ajeje. Mue gõ gõ no avevejõ'e nunehu ga'amaruoho ëho bogo ga'amo'i muebejarueje iae mami'e gavaruëro.

25 A'i mae javuo'irõhoho nunoho bogo ga'i ma-raromoromo muebejaruëro jië'ero ëhuni ga'irõgoro biririvoromo raromoromo muebebe va'arueje.

26 Rõhu no u'uhavuë'ego God-are Aru'ahohuro nosirire rueromo ajamuijajeje. Ëhesi bëhoho God-are õrire diehi avoho ato'irõhoho no dadivavue. Dadivavuego God-are Aru'ahohuro hesi ajamuiromo nosi jõeni huë vavaene bõrõmo bëhe baeromo sisë maro hara'uoromo ëhuro God-are õrire ëninamijajeje. Huhu hara'uoromo ëninamijaje jõho aho ë jõho bogo ato hesi javue.

27 Rõhu God-hu dë vövõbajo'ere bijioho gövuajohuro hesi Aru'aho hesi uehorohu'o iae gavajeje rabëni God-hu nimajëhi hesi Aru'ahohuro ëhi jië'e uehoroho baeromo hesi aribövi nosi jõeni ëninamijajego.

28 No gavaruoho ae rahu God rajahijë'iroho mu mae mu sisë huë mae huë sisë jabesi õrire rovego rõhu God-ro jabumë ajëmiromo huë mahu'o huë sisëhu'o aho'obëhe avohëhajeje ëhuro ijonõ jabumë mae jëvo'irõhego hesi nimadëhi rinëgade ariböviëro jëvë'ero.

29 Ëaribövioho urimë'i God-ro sõjëgo'irõgoro uehorovëvadeje. Uehorovëvoromo hesi simanëro mevoromo uvadeje: Hujeji ë aribövioho naro tarioromo baejëvo'ejõjo ëhuro nasi Harihu ma va'ëne jëvorõhego. Ëhi jië'o ho jabumë ijoraje aho'obëhe jëvo'i nasi Harihoho murioho jio'a'ajëjo. Mevoromo ëhi uvadeje.

30 Ëaribövie gemuoho mevoromo rõhu hesinõ rinëgadeje. Rinëgoromo rõhu jabesi jõ sisëho uehorovoromo vuonugëhamu hesi nunire mae riravareje. Hesi nunire mae riravamu huro baejëvoromo aji mare rëmadeje.

God-hu dë vövõbajo'ere no uehorovavuae muoho ëho a göehu o mu göehu bogo aho'irõhe jõhoje.

31 God-hu ëhi ajamuijadoho no diehi uehorovo'ejõ. Iae no ëhi uvo'ejõ: God nosi dönõ jiajoho raro no bisihõ'õjavuo'ajëjo.

³² God bogo uvadeje: Nasi Harihoho maego bogo bojemi'ejö uvoromo nijio'irae'i a'i Harihoho nugö'öjadeje ae aho'obêhe nosi jöeni huë vavaene baeröhego. Hesi Harihoho êhi bojamuijê'ëro êhuni noro biririvoromo uvarueje: Hesi suvuoro börömoho mami'e bojamuijê'ëro êhuni suvuoro ioro'iorohu'o iae bojamui barê'ajêjo.

³³ God-hu baejavuade aribövi nosi jö sisêho raro jövo'ê'e. Jövoröhe aho bogoje. Rabëni God-ro nosi sisêho avohahuë'ëro uvajeje: Jemë mae jëvájêjo.

³⁴ O raro uö'ê'e: Sisê'e jëvaje sisëro va'ohêjo. Êhi uö'iröhe aho bogoje. Rabëni hesi bêhoho Iesu Kerisoro guomadeje. Guomoromo röhu ri'öromo ajiomê'ëro God-are övo manö hiromo nosi jöeni God-are örire jöe majahijajeje.

³⁵ Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijajeje. Uehorovavuoromo ajamuijaje öroho raro tugohahuo'ê'e. Aho bogo. Huë vavaeni bövi bise'o rovê'oho ae göehu ijumavuë'oho ie o niögu suhi'e bogojavuë'oho vörö'ere va'ê'oho aehu bijuëmavuamu vuovê'oho bogo êhuro tugohahuo'ê'e.

³⁶ Iae êhi jiê'e mu sisêho nosi örire rovajeje. Êjöho God-are surire êhi uvê'eje:

God no jasi ariböviëro javuë'ëro êhuni aëro vae majae muo'amavuo'iê'ego no vöröre ma-raromarue hõjo.

Sheep rinovoromo bijuëmö'iê'aruëhi aëro nosi örire êhi ë'arue hõjo.

³⁷ Iae no êhi javue. Röhu rabe rabe rovê'iroho Kerisoro no uehorovavuoromo ajamuijêgo êhuro no ruahö'ö avohoromo ma-mae javua-jeje.

³⁸ Êhesi bêhoho na mae uehorovoromo uvajeje: Huhu dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijaje öroho mu gö gö rovê'oho bogo tugohahuo'ajêjo. Vuovavuë'oho o ave sa'are raromê'oho anerae maja aru'ahe vörö'e mue gö gö rovê'oho mu rabu rabu jaruvo o u'emu rovê'oho

³⁹ noehu dö mare ajiomê'oho o sa'a gago ëgöbövire abuejê'oho bövie bise'e dinö'e dinö'e jiajoho rovê'oho God-hu uehorovavua-je öri Iesu Keriso nosi Badarire röjahuijajoho êho bogo tugohahuo'ajêjo.

9

God-hu hesi nimoromo Israel rajo hesinö baejêvade jöhoje.

¹ Na Keriso-are ae gemuohuro jevê'ëro jö mae majêhi'iê'e sareri'e jöho bogo. God-are Aru'ahohuro nasi dë vövöbajo'oho ajemiromo avoheho'ego herovoromo na jö mae majêhi'iê'e.

² Huë vavaene na bogo bise'o vadu'oho baeromo majae êhi vavaenega-jeje.

³ Nasi sa'a raje ö mueno'e gemuoho jëvanovo'ego jabesi jöeni vavaene baeje. Êhesi bêhoho jabumë Keriso bogo mae uehorovoruomajeje. Röhu jabesi aru'ahohuni na böröme uehorovevo'i nasi sinoho mabisemu uehorovajeje. Êhuni na uve: God-ro sisê bojemiromo Keriso-are bêhiroho rori'o babu'öjevego nasi sa'a rajohuro aevoromo Keriso mae uehorovoruomo'ibejajo êhuro iae mae jevo'ibejajo. Jabesi jöeni êhi dë vövöbajo'e aho'o uehorövövoromo vavaenimajeje.

⁴ Nasi sa'a rajoho Keriso bogo ma uehorovaruaeje röhu huë mabêhe God-are örire baeruomê'eje. Jabumë Israel rajo God-hu baejêvade aribövie jioruome. Huro jabumë hesi aboji harihu'e vaejêvadeje. Hesi aji maho

røjèhijadeje. Hesi jögoru maho bojèmiromu uèvadeje: Iae na jemè muebejèvo'ejöjo. Mu vaeröhe jögoroho bojèmadeje. Osa börömore rueromu hu rajahi'iröhe öroho røjèhijadeje. Ijonö mae ajèmi'iröhe jöho bojèmadeje.

⁵ Jabesi hijo miono'o'oho God-are a masije jèvadeje. Böröme namiromu ajamuaje aho Keriso jabesi sa'a raje gemuoho jiadeje. Keriso hu bogo ma-aehu jio'i hu God jiè'ëro sa'ae bövie bise'e muebejajego èhuni noro hesi örire rajahiemu rajahibe va'ejo.

⁶ Iae Israel-are ujo ömo'ömoho noro èhi jiè'e mu maho baejè'e javue. Röhu hesi ujoho ma-ae gemuëro gemuëro Keriso mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovarueje. Bogo ma uehorovarueje röhu Israel-are ujo muebejavuoröhëro God-hu uvade jöho bogo barèjè'eje. Èhesi bëhoho Israel-are siono baeromu mu ma bövi bise'o baejarue ariböviohuremu God-ro muebejavuo'i uvadeje. Röhu èhi jiè'e aribövioho bogo aho'o'oho jio'i ma-gemu gemu javue. God-hu Israel-are mu ma baejarue aribövi muebejavuo'i uvadèhi èhi muebejavuajeje. Èhuni Israel-are ujo muebejavuoröhëro uvade jöho bogo barèjè'eje.

⁷ Göho Abraham-are ujoho aho'obèheje röhu ujo ioro'ioroho hesi mu maho bövioho bise'o'oho bogo baerumè'eje. Èhesi jöho God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromu uvè'eje: Jasi harihe Isaac'o hesi ujohu'o è ariböviohuremu jasi sionoho baeromu bövioho bise'o'oho baebe va'i jasi ujo ioro'ioroho bogajo. Èhi uvè'eje.

⁸ Èjö hesi bëhoho bogo Abraham hesi arijo'ëro èma nimoromu baejade harihohu'o è harihu hesi ujohu'o God-are aboji harihu ömo'ömehu jio'i a'i God-hu Abraham bojami'i uavade ujo ömo'ömoho èho jaburo Abraham-are sionoho baejarueje.

⁹ God-ro Abraham harihe bojami'i majahiromu uavadeje: Evare majare na vuonorö'ö rue'iramu Sarah harihe raho'a'ajèjo. Èhi uvè'eje.

¹⁰ Abraham-are harihu göhuremu Abraham-are sionoho bae'iröhego èhi uvadeje röhu bogo èhemu jio'i a'i ijonö Rebecca harihe niö'i huodi'e dère jèvadeje. Harihu niö'i jabesi vavuoho gemu jiadeje. Hu nosi hijo miono'e Isaac jiadeje.

¹¹⁻¹² Röhu harihe niö'i bogo rèhèvè'e dère jèvamu mu maho o mu sisèho bogo vaejè'iro evare majare God-ro jabesi vëmoho Rebecca uavadeje: Naro ijorajohemu ajami'iramu böröme jio'iramu muriohuro bise'e jioromo ijorajo hesi muoho vaejahonövo'ajèjo. Mu ma o mu sisè bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvade hesi bëhoho èhuro huhu nimadèhi èhemu uehorovoromo ae baejèvoröhèni hu bogo aehu mu ma vaejaruoho gèromo rinègo'i hesi nimoro èma rinègajèro jiè'ëro. Iae èhuni mu bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvadeje.

¹³ God-hu ijoraje Jacob ajami'i murie Esau bogo ajamijade jöho God-are surire jajivoromu èhi uvè'eje: Na Jacob nego'i Esau bijönegade höjo. God-ro èhi uvè'eje.

¹⁴ Èhi jiè'o'oho no diehi uvo'ejo. Na no èma uehorovoromu uvo'ejo: God-hu a sisèro jiè'ëro sisè'i uehorovoromo èhioho è'ade höjo. Èhi jiè'o'oho jö sisègo bogo èhioho uvo'ejo.

¹⁵ Èhesi bëhoho God-ro Moses uavadeje: Di aribövi sisè jèvajoho huè baejèvo'i negè'o'oho è aribövioho huè baejèvo'ejöjo. O di ariböviohuni na vavaenimo'i negè'o'oho è ariböviohuni vavaenimo'ejöjo.

16 Ĕhu'ëro jië'ëro God-hu hesinö rinaguaje hesi bëhoho bogo noehu nimoromo biririvoromo muoho vae'i a'i huro noni vavaenimoromo rinaguajeje.

17 God-hu sisë a börömo Pharaoh-are örire jö majahijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naehu ja böröme vaejavoromo döro bamavode hesi bëhoho naro jasi sisë hesi i'uoho bojamiromomo ëhuro nasi vöröho ae röjëhijego sa'ae göre göre raromarue aribövioho aho'obëhe nasi ihoho hebe va'oröhego.

18 Ĕhu'ëro jië'ëro God hesi nimë'oho a ioro'ioro jabumëni vavaenimoromo hesinö javuojöro gagovavuo'i a ioro'ioroho ma-rëmajeje jabesi nimoromo biriri'övoromo mu sisëhemu vaenövoröhego.

God-hu dë vörönimoromo i'u bojamuibe noni vavaenimobe va'aje jöhoje.

19 Ĕhu'ëro jië'ëro nani jero ae gö jö sisë uehorovoromo nasi jöho ahoromo sarerivoromo ue'a'anue: God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ëhu'ëro noro biriri'övoromo mu sisëho vaejarue höjo. Noehu mu sisë vaejaruoho ëho bogo nosi sisëhu jio'i God-hu nimade muoho höjo. Hesi nimade muoho bogo aho varijënoho javuego ëhuni no mu sisëho vaejarue höjo. Ĕhuni God-ro sarerivoromo ëma uövuaje höjo: Jemëhu mu sisë vaejarujoho jemesi sisë höjo. Ĕho bogo nosi sisëho jio'i God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ëhu'ëro no mu sisëho vaejarue höjo.

20 Jaehu ëhi jië'e sareri'e jö majehijë'oho naro ja ua'ejo: Ja ma-ae javajëjo. Ja ma-a javë'oho röhu ja rabëni biriri'övoromo God-are öriroho ëhi jië'e jö sisëho jövanuëjo. No sa'aeu rama avoharuëhi ëhi javuo'i God hu rama avoh'amaje aho va'ëne jië'ëgo ëhuni no bogo ri'öromo ua'ëjarëjo: Ja rabëni no ëhioho avohavuane höjo. Bogo ëhioho ua'ëjarëjo.

21 Ja'o uehorovone. Rama avoh'amarue ariböviehu sa'a mugöru baeromo jabesi nimoromo avohë'oho iae maeje. Nimë'oho sa'a mugöre gemu baeromo röhu ramae niöli avohëvo'ë'e rama göho maego maja böröromohuni runo'e bamo'irögoro göho sisëgo majae ëhi ë nemonövo'iröhëro.

22 Ĕuhu jö hesi bëhoho God no avohavuaje aeje. No avohavuaje aëro jië'ëro ëhu'ëro jië'ëro hu hesi nimoromo ël'ë'oho iae maeje. Hu nimadeje huhu a i'u bojëmi'iröhe vöröhu'o darugohu'o ae aho'obëhe röjëhi'iröhëni. Ĕhuni huhu dë vörönimego sisërërohe aribövi jabesi öriroho i'uoho bogo burëroho bojëmi'i ma-biririvoromo gë taemobe rovadeje ijönö i'uoho bojëmi'iröhëni.

23 Ma-gë taemobe rovade hesi bëhoho hu nimadeje hesi aji mabëhe nosi örire röjahui avoho'iro rabëni hu noni vavaenimaje aribövie javuë'ëgo. Noehu hesi aji baeröhego huhu huë baeromo avohavuade aribövie javuë'ëgo.

24 Jew rajo ioro'ioroho no hesinö javuojöro rinaguade aribövie uëve. Röhu bogo Jew rajoho gemu rinagu'o i a' i sa'a gö gö raje a ioro'iorohu'o rinëgë'eje.

25 God-hu sa'a ioro'ioro rajo hesinö jëvojöro rinëgoröhe jöho urimë'i Hosea-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God-ro uvajëjo: Ĕaribövioho bogo nasi aribövie jëvajoho ijönö naro uë'ëjöjo: Ĕho nasi aribövie jioruomajëjo.

Ĕaribövioho bogo nasi huë baejëvaje agane jëvajoho ijönö naro uë'ëjöjo: Ĕaehu huë baejëvaje agane jioruomajëjo.

26 Di sa'are ariböviohuro henövare God-ro uè'ego: Jemë bogo nasi ariböviehu jëvajë'ego henövaroho ë aribövioho naro uè'tejöjo: God darugo'o hijaje a nasi aboji harihu'e jëvajëjo.

27 God-hu sa'a ioro'ioro rajo rinëgade hesi jöho ëhi jio'i röhu Israel rajo jabesi jö Isaiah-hu darugo'o uvade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nani Israel rajoho nie'u va'ëne ae jëvo'ajëjo röhu ae ma-vemino'e i'uoho bogo bae'i mae jioruoma'ajëjo.

28 Èhesi bëhoho God-ro sa'ae aho'o jabesi sisëho ma-burëro mevoromo i'uoho ma-oro'ioremu bojëm'ajëjo.

29 O Isaiah-ro ave jöhu'o jajivoromo uvadeje:

Jögoru eni jië'e ae Bada God-ro noni a uje gemu gemu bogo vuonugahuo'ibejajo

Sodom amo barëjadëhi no'o ëhi barëjavuo'ibejajo.

Gomorraah amo sisërëjadëhi no'o ëhi sisërëjavuo'ibejajo.

Isaiah-hu urimo uvadëhi avevejö'oho Israel rajoho no ëhi ae ma-gemu gemu God-are aribövi mae javue.

Israel rajehu Keriso bogo ma uehorovarue jöhoje.

30 Èhi jië'oho no diehi uvo'ejo. No ëhi uvo'ejo: Israel rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho bogo sivoho gabe rovare höjo God-are nunire mae riravoröho. Èhi höjo röhu jabumëro Keriso-are örire mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae baej'e höjo.

31 Sa'a ioro'ioro rajohuro baejare höjo a'i Israel rajohuro uvare höjo: No God-are jögoru ejahë'oho ëhuro hesi nunire mae riravo'ejarëromo God-are jöho ejaho'i sivoho gabe rovaroho mae riravo'iröhe öroho bogo baejare höjo.

32 Bogo baejare hesi bëhoho bogo uvareje: Kerisoro gemuëro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvo'i a'i ömo gavareje ga'i avohorovë'ëro God-are nunire mae riravo hesi jëvego. Èhi jië'e öroho nahoromo bogo biroho'i God-are munë Iesu bijönimoromo hesirire munëro biberovanovareje.

33 Keriso munë va'ëne jiaje jöho uhu'e jajivoromo ëhi uvë'eje:

Èhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo.

Aëro hesirire ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.

A'i ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

10

1 O asë'e aganomë nasi dë vövöbajö'oho aho'o nimo avohoromo God-are örire ëninamijajeje nasi Israel sa'a rajohuro God-are i'uoho bogo bae'i mamaro va'iröhego.

2 Èhesi bëhoho naro jabesi muoho garomo uëve: God-are muoho nimo avohoruomaje höjo. Röhu bogo ma garomo ë'oruomaje höjo.

3 God-hu nosi iho avohahuaje öroho bogo gavanovo'i sarerivoromo uvoruomë'eje: No mu mae vaejë'oho God-ro göromo nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iramu hesi nunire mae riravo'ejarëromo jabesi birivoromo God-are jögoroho ejaho'i ë'o gavë'eje. Èhi'oromo God-hu nosi sisë avohahuego hesi nunire mae riravo'iröhe jöho bijönibijohë'eje.

4 Èhesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: No God-are jögoru ejahoromo mu mae vaejë'oho ëhuro hesi nunire ma-mae riravo'ejarëjo.

Ēhi uvoruomajeje. Rõhu ae rahu Keriso mae uehorovë'oho ijõnoho bogo ĕhioho uvo'i a'i uvarueje: Hesi Kerisoro ajamui'iramu God-are nunire riravo'ejarëjo.

Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso mae uehorovego God-hu bæjavuoromo maro bamavuaje jõhoje.

⁵ Jõgoru ejahoromo God-are nunire mae riravo'irõhe ĕ hesi jõho Mosesoro jajivoromo uvë'eje: Ae rahu jõgoru e barëjè'oho ĕhuro maro raro-
moruomo'ajëjo.

⁶ Rõhu God-are jõgoru ejahoromo hesi nunire mae riravo'irõhe ĕ hesi darugoho bogo nosirehu jio'i a'i Keriso mae uehorovoromo God-are nunire mae riravo'irõhe õroho iae nosirire jie. Ēhesi jõho God-are surire jajivoromo ĕhi uvë'eje: Nadi jemesi simanoho uehorovoromo uvorëjo: No diehi'oromo õ'idõroho iojiomo'ejarëjo. Ēsurire jõ hesi bæhoho uõromo ĕ'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo iojiomo'ejarëjo ĕhuro Keriso hu'irae baeromo vuonorõ'o ruvebijego huro no ajamui'irõhego.

⁷ O jõ gõho nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e aribõviehu raro-
maruõroho abue'ejarëjo. Ēsurire jõ hesi bæhoho uõromo ĕ'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e aribõviehu raromaruiroho abue'ejarëjo ĕhuro Keriso hu'irae barojomego ajamui'irõhego.

⁸ Keriso-are muoho bogo rori'ohoje. A'i God-are surire jõho ĕhi uvë'eje: God-are jõho iae jemesirire hõjo.

Hesi jõho dë vövõbajo'ere jëvë'ero jemesi jõ'ehu ato'irarijoho hõjo.

God-are jõ hesi bæhoho Keriso mae uehorovorõhego noehu majëhijarue jõho uõromo ĕ'adeje.

⁹ Jaehu dë vövõbajo'ere mae uehorovoromo uvë'o'oho: God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'õjade hõ uvoromo rõhu mae uehorovanue jõ jasi jõ'ehu a huruoho majëhiromo uëvë'o'oho: Iesu gemu Bada hõ uëvë'o'oho bogo sisëroho va'i maro hi'a'anue.

¹⁰ Dë vövõbajo'o o jõ'o jabesi bæhoho dë vövõbajo'ere noro Iesu mae uehorovoromo ĕhuro God-are nunire mae riravarueje. O jõ'ero no Iesuare jõho ae huruoho majëhiromo ĕhuro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi javue.

¹¹ Ēhi jië'e jõho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ae rahu ĕ aho mae uehorovë'o'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

¹² Ēsurire jõho sa'ae aho'obëhe aribõvi nosi jõhoje. Jew rajo aribõviohu'o sa'a ioro'iorohu'o bogo gõho gõho javuoi ma-gemuoho javue. Badaro gemuëro bõrõme namiromo ae aho'obëhe mæbejavuoromo gõrõhe di ahuro huro ajamijõro ua gavamu gõvuë'o'oho no ae aho'obëhe mabëhe ajamuijajeje.

¹³ God-are surire jõho ĕhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu Badaro ajamijõro ua gavë'o'oho ajëmi'iramu bogo sisëroho raro'mo'i maro raro'mo'aruëjo.

¹⁴ Ēhi jie rõhu aehu Bada Iesu bogo ma uehorovë'o'oho ajamijõro diehi ua ga'ë'õ. Ua ga'irõhe õroho bogoje. O hesi jõ bogo hejë'o'oho diehi mae uehorovo'ë'õ. Mae uehorovo'irõhe õroho bogoje. O aehu hesi jõ bogo majëhijë'o'oho diehi he'ë'õ. He'irõhe õroho bogoje.

¹⁵ O God-hu a bogo rëmõ'õjamu rovë'o'oho hesi jõho diehi majëhi'ë'õ. Majëhi'irõhe õroho bogoje. God-are surire jõho ĕhi uvë'eje: Jõ ma barovarue aribõvioho mabëhe rovego gëvarue hõjo.

¹⁶ Mabêhe rovego gëvarue hõ jajivadeje röhu Jew raje ae aho'o bogo a'i ma-gemuëro gemuëro Iesuare jõ maho ejahë'ejõ. Urimë'i Isaijah-ro jõe gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada rahuro nosi jõho mae uehorovë'e hõjo. Ae vemino'ëro ejahuë'e hõjo.

¹⁷ Èhu'ëro jië'ëro Keriso-are jõho majahuijigo èhuro no hejarueje. Heromo èhuro no mae uehorovarueje.

¹⁸ Èhi jie röhu naro uëve: Na Israel rajoho hejë'e hõjo o bogajo. Iae jabumë hejareje. God-are jõ hejaroho iae hesi surire jajivoromo èhi uvë'eje:

Jabesi huëho sa'a viture viture he barëjë'e hõjo.

Jabesi jõho maja rojomajire maja beva'ajire rërirae barëjë'e hõjo.

¹⁹ Röhu ave jõhu'o uë gë'ejo. Na Israel rajoho God-are jõ bëhoho gavare hõjo o bogajo. Iae jabumë bëhoho gavareje röhu bogo ejareje. Urimo Moses-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Jabesi sivu sivue raromarue aribövioho God naro ajëmi'iramu

Jew rajoho jemëro gëromo dë vi'ehëgo'iramu uvo'a'arujëjo:

God-ro rabëni jabumë ajëmi'i no bogo ajamuijaje hõjo.

O God na bogo avoho gevarue aribövioho naro ajëmi'iramu

Jew raje jemëro jabumë gëromo dë vörönimo'arujëjo.

Èhesi bëhoho Israel rajohuro God-are jõho iae hejareje röhu bogo ejahareje.

²⁰ Èhi jië'e jõe gemuoho Isaijah-ro ma-sama'e huruoho jajivoromo uvë'eje:

Bogo birohevo'i nahevare ariböviohuro God na birohevare hõjo.

Nasi jõëni bogo uë gëvare aribövioho naro jabesi örire röjahirovamu gevare hõjo.

²¹ Sa'a ioro'ioro rajehu God biroho'irõhe jõho èhi jajivo'i a'i Israel rajo jabesi jõho jajivoromo èhi uvë'eje: Jaburo nasiro ruejõro na vae majae öve nugö'öbe rovë'e jevajëjo röhu jabumë jõe bogo e'i biriri'övoruomaje aribövie jioruomajëjo.

11

God-hu Israel raje ae aho'obêhe bogo vuonugëvo'i a vituohuni vavaeni-moromo ajëmime rovade jõhoje.

¹ Israel rajoho èhi jië'e hial'i biriri'övë'e aribövie jioruomë'ego Paul naro uëve: Na èhuni God hesi aribövioho ioro'ioremu vuonugëvë'e hõjo. Bogo mae bogo vuonugëvë'eje. Paul na'o Israel raje jeve. Na Abraham-are uje jeve. Na Abraham-are uje Benjamin hesi uje gemuoho jeve.

² Urimë'i God sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare Israel aribövioho hesi baejavuo'i uvë'ëro èhu'ëro ijonõho bogo ramuö'öjë'eje. Elijah-hu è'ade jõho jemë'o iae gavarujeje. Elijah-ro Israel rajo jabesi jõ sisëho God majahiro mo uavade hõjo:

³ Bada jani suvuoro vënire buejहारue maratuoho Israel rajohuro dadovo'amë'e hõjo. Jõ jasiro baeromo majëhijarue aribövi ioro'ioroho muo'amë'e hõjo. Vaevë'e na gemu jevajëjo. Röhu na'o anego'i nimarujëjo.

⁴ Elijah-ro God èhi uavade hõjo. Èhi uavamu God-ro Elijah mana diehi uavade hõjo. Huro èhi uavade hõjo: Ja uvanuoho: Na gena jevajë uvanuoho röhu na Israel raje ae aho'obêhe 7,000 avoho nugö'amë'e jevajëjo. Èhu'ëro jabu'o na bogo vuonugevo'i sareri'e god gö Baal ague aho raromoromo rajahiruomë'e hõjo. God-ro èhi uavade hõjo.

5 God-hu Israel rajo ioro'ioro avoho nugo'amadëhi avevejö'oho ëhi gemuohoje. God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo Israel rajo a vituoho avohoromo maro ramuë'eje.

6 Avoho ramuade hesi bëhoho noehu vaejarue muoho bogo uehorovë'e hesi ëma nimoromo huë baejavuoromo ajamuijadeje. O noro mu mae vaejejo huro ëho garomo avoho ramuo'ibejo ëho bogo hesi ëma nimoromo huë baejavuaje muoho jio'ibejo.

7 Èhu'ëro jië'ëro Israel rajohuro God-are nunire mae riravoröhe öri nahobe rovaroho bogo birohareje. Ae ma-gemu gemu God-ro hesinö baejavuë'ëro ë öroho birohareje. Israel rajo a ioro'ioroho God-ro marëamu jabesi biriri'övoromo mu sisëho vaebe jijihadeje.

8 God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: God-ro jabesi öroho tugohëhamu momorö'ö uro'amë'ëro God-are muoho jabesi nunoho bogo garomo hesi jöho jabesi hia'oho bogo hebe rovaroho jaruvohu'o ëhi gemuoho höjo.

9 Röhu Israel rajo jabesi jöho David hu'o God-are surire jajivoromo uvë'eje: God jero ëhi'onego jabumëro uvo'irarëjo: No mae javuajëromo söröe ijanovego evare guaevëro jiomëvanovoromo buoröro taemëvanovoromo guaro rireromëvanovoromo ëhi'oromo ëhuro jabesi i'uhoho mana baeruomörohe.

10 God jero jabesi nunoho tugohëhonego ramoramövëhego bövioho bise'oho bogo garuomö'irajo. I'u bööröme bojëminego baeromo ma-ioro'iore gemu deje gurorovë'e jijihö'irajo. David-ro ëhi jajivë'eje.

God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejavuoromo mare bamavuaje jöhoje.

11 Èhuni na uëve: Israel raje rireromëvadoho na ëhuro ioro'ioeremu sisërëjëvo hesi höjo. Bogo mae bogo. A'i Israel raje Keriso bijönimë'ëgo ëhuro sa'a ioro'ioro raje sisë'i jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvë'eje. Baejëvoromo maro bamëvade hesi bëhoho ëhuro Israel rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomörohego: God-ro diehi'oromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i no bogo ajamuijade höjo.

12 Israel rajohuro Keriso bijönimoromo God-hu ajëmaje muoho boremi'öjamu ëhuro sa'a ioro'ioro raje dinö'e dinö'e raramaruhuro Keriso-are mu maho baeruomë'eje. Èhuni jemë'o uehorovore. Israel raje aribövie aho'obëhe vuonorö'öromo God-are örire avo'avoho uehorovo'iramu ëhuro sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso-are mu maho bae avohoruomö'ë'e.

13 Röhu sa'a ioro'ioro rajomë naro jemesi örire ave jöho uë'lië'e. Kerisoro na remö'öjë'ëro na hesi jö baeromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhibe juvaje ae jeve. Naro uvajeje: Èmuoho bööröme hö uvoromo nimorohë'i Keriso-are jöho jemesi örire majëhijajeje.

14 Keriso-are jöho sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhiromo na nime nasi sa'a rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomörohego: Sa'a ioro'ioeremu mu na baeruomajëhi rabëni no'o bogo ëhioho baejare höjo. Jabuhu ëhi uvë'oho nani naehu ajëmi'irodoho eni jevo'ë'e. Èhuro jabumë Keriso uehorovoromo bogo sisëroho va'i maro va'oruomö'ë'e.

15 God-ro Israel rajoho rori'o rëmö'öjë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jemë'o buore vaeromo hu'o jemë'o gemu mae raramarujeje. Èhu'ëro jië'ëro God-ro Israel rajoho sionëro baejëvo'iramu ëhuro aji'e mu göëro urimore muoho

iosiramiromo börömo bëhe rue'ë'e. Ëho vuovoromo i'ovanovë'e muoho jianovo'ë'e.

¹⁶ Röhu i mugöru vitu harihoho urimo atoromo God bojamijë'iroho i mugöru vitu göhu'o ëhu'o hesije. O ijo dirume God bojamijë'iroho ijo mahu'o ëhu'o hesije. Ëuhu jö hesi bëhoho Israel rajo hijo miono'e God-are ariböviëro jëvë'ëro ëhu'ëro ijore jiohe rovaje hijo miono'ohu'o jabesi ujohu'o God-are aribövie javue.

¹⁷ Röhu uhu jö göho olive ije gö amore bivaroho gö je'ore ëma rijadohoje. Israel rajoho no amore bivare ijoho va'ëne javue. O sa'a ioro'ioro rajoho jemë je'ore ëma rijade ijoho va'ëne jëve. Röhu God-ro amore ijo hesi ade gö tarivo'amoromo rori'o bahi'i je'ore ijo hesi adoho ujuohoromo sionore bijioho nugo'amadeje. Ëhu'ëro jië'ëro je'ore ijo adohuro amore ijo hesi rihuoho baeromo sirihoromo ma-mabëhe gemuoro iojio'më'eje. Ëuhu jö hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro raje jemë Israel rajohu'o gemuore bimuvëvamu jemë'o God-are mu maho bæjarijeje.

¹⁸ Tarivoromo rori'o bahijade ijo adoho garomo nadi uvore: Noro jabumë iosirëmiromo ma-mabëhe javuoromo jabesi sionoho bæjë'e javuajëjo. Jemë ëhi uvë'oho avo'avoho uehorovoromo uvore: No ma-ijo ado va'ëne javuajëjo. No ijo bëhoho bogo rihuoho bojëmijarue höjo. A'i ijo bëhohuro no rihuoho bojamuijaje höjo. Ëhu'ëro no bogo masijoho javuajëjo.

¹⁹ Röhu nani jero ue'a'anue: Iae mae höjo röhu ë ijo adoho tarivë'e höjo ëhuro naro jabesi sionoho bæ'irodego. Ëhu'ëro naro jabumë iosirëmiromo ma-mabëhe jevajëjo.

²⁰ Iae mae uevanue röhu jabumëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovamu ëhuni tarivë'eje. Röhu jero Keriso mae uehorovë'ëro ëhuro biririvoromo sirihoromo namijanue. Ëhuni nadi jasi sivuoho uehorovoromo uvone: Na böröme namijajëjo. Nadi ëhioho uvo'i a'i juhuonivone.

²¹ Israel rajo ijo ado ma va'ëne jëvadoho röhu God-ro jabesi sisëho bogo ma-nunëremuoho gë'i tarivoromo rori'o ruruhö'öjajedeje. Ëhi jië'e jiaje ëhuni je'ore ijo adoho jero nadi uvone: Na sisë vaejë'ohu hu ma-nunëro ge'a'ajë uvo'i a'i uvone: Na sisë vaejë'ohu ë Israel aribövi i'u bojëmadëhi God-ro ëhi jië'e i'uhu na'o bojemi'ajëjo.

²² Ëhuni ave jöhuremu uehorovone. God hu huë bæjavuajae aeje. Röhu hu i'ue bojamuijaje aeje. Sa'are rireromare aribövi jabesi örيره i'ue bojëmijë'eje. O jasi örيره huë bæjavajaeje. Huhu huë bæjavajae muoho jaehu mae uehorovobe va'ë'ohu iae huë bæjavonövo'ë'e. O bogo mae uehorovë'ohu huro ja'o tariö'öjavo'ë'e.

²³ O Israel rajoho Keriso bogo mae uehorovarueje. Röhu ë mu sisëho vuonugo'i Keriso mae uehorovë'ohu God-ro ë aribövioho tariö'öjëvadoho ujuohoromo röhu maho sionore bimuvëvo'ë'e ëhi jië'e mu vae'iröhoho God hu eni jië'ëro.

²⁴ Ëhesi bëhoho sa'a gö rajo ae javajoho ja je'ore ijoho va'ëne javadeje. Ëhi javamu röhu God-ro ja je'ore ijo adoho va'ëne tariojavoromo amore ijo gemuore bimuvavadeje. Ëhi jië'e anojie muoho vaejë'ëro ëhu'ëro noro biririvo avohoromo uvarueje: God-hu Israel rajo ë amore ijo ado tarivoromo rori'o bahijadoho ujuoho sionore bimuvëvanovë'ohu ëho masamæ jio'a'ajëjo.

God-hu ae aho'obēhe nosi jöēni vavaenimoromo maro bamavuo'iröhe jöhoje.

²⁵ Aganomē ave jöho urimē'i God-hu gurihjadoho avevejö'oho röjahuijē'eje. Ējöho na nege jemëro avoho ga'irarijego jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvojöēni: Nosi simanoho mabēhëro javuē'ëro mae raromarue höjo. Ējöho na majēhi'iē'e. Israel rajo a ioro'iorohuro hia'le biriri'övaroho bogo ioro'ioemuoho ēhioho jëvobe va'i hujeji sa'a ioro'ioro raje ae aho'obēhe God-arinö rueruomoi'iramu evare barē'ē'e.

²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro rueruomoi'iramu evare Israel rajoho ae aho'obēhe sisëre jëvajohe God-ro baejëvoromo maro bamëvo'ë'e. God-hu Israel rajo baejëvoromo mare bamëvo'iröhe jöho God-are surire ēhi gemuoho jajivoromo uvē'eje: Bada God-ro uvajëjo:

Ajēmi'iröhe ahuro nasi dahorure Zion jioromo ruvebi'ajëjo.

Ruvebiromo God bijönimarue mue aho'o Jacob-are ujo ömo'ömehu vaejaruoho rori'o babu'ö barē'ajëjo.

²⁷ Jabesi sisë u'ovëho'irode majare evare ēhi jiē'e ioro'ioemu jioröhe jögoroho naro bojēmi'ejöjo.

Israel rajo jabesi jöho ēhi jajivē'eje.

²⁸ Israel rajehu Keriso-are jö ma bijönimaruohuro ehuro jabu rori'o tario rëmajë aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ajēmi'i nimē'ëro. A'i God-hu Israel rajo nimoromo baejëvaduhuro ehuro jabumë God-hu huë baejëvaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro Israel rajo jabesi hijo miono'o jabesi ujoho ajēmi'i uvē'ëro jiē'ëro.

²⁹ Ēhesi bëhoho God-hu di aribövi hesinö jioruomoröhego uëromu hesi mu ma suvuoro bojēmijë'oho huro bogo jö göho uehorovo'i ēhi gemuoho uehorovëvobe va'ë'e. Ēhuni Israel rajoho bogo vuonugavuo'ë'e.

³⁰ Urimoroho sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are jöho bogo eja-honövarijeje. Bogo ejahamu God-ro gavē'ëro röhu jaruvoho gavade Israel rajohuro hesi jöho bogo ejahamu gëgorovo huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöēni vavaenimē'eje.

³¹ God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemēni vavaenimoromo ajēmijë'ëro Jew rajehu avevejö'e God-are jö bogo ejaharuoho ijönö God-ro jabesi jöēni ehū'o vavaenimoi'iramu maro jëvo'ë'e.

³² God-ro ae aho'o jögoru aho'iröhe hesi darugo uhure ramuē'eje ehuro ijönö ae aho'obēhe no huë baejavuo'iröhëro.

³³ Asē'e God-are huë maho bogo bise'o vadu'ohoje. Hesi simano maho nuni aji maho bërömo maeje. Huhu uehoro mae baejaje hesi bëhoho rahuro biroho'ibejo. Huhu diehi ē'aje öroho rahuro ga'ibejo.

³⁴ God-are surire jöho ēhi gemuoho jajivoromo uvē'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavē'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

³⁵ Raro suvuoroho bojämijë'ëro ehū'ëro

God-ro mana vuonorö'ö bojami'ajëjo.

³⁶ Ēhesi bëhoho God-ro bövioho bise'oho hesiremu javuoröhego avo-havuē'ëro huro döre hiromu aho'obēhe muebejavuajeje. Ēhuni hesi ihoho gemu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

12

Noehu God-are örire dë vövöbajo'e aho'o bojamiromo hesi mu vaenövoröhe jöhoje.

1 Aganomë God-ro ëhi noni vavaenimë'ëro ëhuni na nege jemëro jemesi sino haho'e dë vövöbajo'e aho'o baeromo God-are örire gemu bojamiromovö'irarijego. Ëhi bojamirovë'o ho ëhuro Jew rajehu vuov'e mi suvuoro God-ni bahijaruoho bogo ëhioho jio'i nune jië'e suvuore jio'ë'e. Ëhi jië'e suvuoroho God-aremu jio'iramu ëhuro hu nimo avoho'ë'e. Jemesi ar-ijo'arije God-are örire ëhi bojamirovë'o ho ëhuro jemë simano mae jioromo God avoho rajahi'aruje.

2 O ave sa'arohemu uehorovarue ariböviehu nunire bahijarue mu sisëho nadi ejëhoromo vaenövore. A'i nugego God-ro jemesi uehore aho'o huotovëho'iro ëhuro jemesi dë vövöbajo'ere God-are aji mahemu baebe va'irarije. Ëhi ë'ë'o ho God-hu diehi diehi jië'e mu nimajoho jemë ga'a'aruje. Ga'a'aruje diehi jië'e muoho sisëho bogojio'i God-are nunire ma-maemu jio'iramu.

3 Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejevoromo apostle mu hesi darugoho bojemijë'ego ëhuni ave jöhu'o majëhi'ëjo jemë ae aho'obëhe he'irarijego. Nadi jemesi sivuoho uehorovoromo uvore: No a masije javuajëjo. A'i jemë ae gemu gemu avoho uehorovoromo uvore: Naro hesi örire mae uehorovoromo mu vaejöro God-hu ajemadëhi naro hesi örire ëhi mae uehorovoromo ëhi jië'e muoho vaenövö'ëjjo.

4 No sino haho'e gemu gemu javuo rove. Röhu öve höre nune ëhi jië'e inömo ho aho'obëhe javuë'ëro inöme göëro mue gö vaejarueje inöme göëro mue gö vaejarueje.

5 Ëhesi bëhoho ekaresiaho no ae aho'obëhe javue. Ëhi javue röhu Keriso-are ae gemuoho javuë'ëro ëhuro aho'o sino haho'e gemuoho javue. Ëhi javuë'ëro no ae aho'obëhe gemuore bimuvorovë'e javue. Nosi sino haho'o bimuvorovarëhi ëhi gemuoho javue.

6 Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ae gemu gemu suvuoro gö gö bojamuijamu baebe rovareje. Ëhuni suvuoro diehi baejare ëhi jië'e muoho vaebe va'ëjo. Jö God-aro baeromo a majëhi'iröhe suvuoro baejë'o ho mae uehorovoromo uvo'ëjo: God-are jöho ëhi röjahuijë'e hö uvaruëhi ëhi jië'e jöhemu ae majëhibe va'ëjo.

7 O ae gö a ajëmi'iröhe suvuoro baejë'o ho iae no ae ajëmibe va'ëjo. O God-are öri röjëhijarue ae javuë'o ho iae no ae röjëhibe va'ëjo.

8 O jögoru bojëmijarue ae javuë'o ho iae no jögore bojëmibe va'ëjo. O ae suvuorëmijarue ae javuë'o ho iae no öve sasohavuo'iramu suvuorëmibe va'ëjo. O masijo riravoromo muebejëvarue ae javuë'o ho ëhuremu uehorovoromo muebejëvobe va'ëjo. O huë baejarue ae javuë'o ho daje nimorohoromo huë baeromo ajëmibe va'ëjo.

9 Ae gö rajëhijë'iroho nadi ma-döhuremuoho rajëhi'i jemesi uhohu'o rajëhibe va'ore. Mu sisë rovajoho bijönimoromo nadi gavanovo'i mu maemu ma'enobe va'ore.

10 Göëro göho Christian ö mueno'e hö uvoromo huë baerovore. A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo rajëhi avohore.

11 Muoho nadi bijönimo'i biririvoromo vaebe va'ore. Jasi dë vövöbajo'e aho'o Badare öroro gemu bojamirovoromo hesi muoho vaejahobe va'ore.

¹² Uvore: Ijonö God-ro mae ajamui'iramu aji maro raromo'ejaröromo nimorohobe va'ore. Huë sisë rovë'iroho birivoromo riravobe va'ore. Majae ëhi God-are öroro jöe atoromo ë muohuremu uehorovobe va'ore.

¹³ God-are aribövë huë vavaene jëvë'oho suvuorëmiromo ajëminövore. Aehu vejö'e i'e rovë'oho nihüdëgonövore.

¹⁴ Aehu sisë vaejëvo'i arijë'oho jemëro God uavego huro jabumë huë mae bojëmi'iro. Nadi uavego huro sisëho bojëmi'i a'i uavego mae bojëmi'iro.

¹⁵ Ae nimorohë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo nimorohore. Ae vavaenimë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo vavaenimöre.

¹⁶ Jemë aho'obëhe ma-gemu uehorovoromo huë baerövore. Nadi uvore: No masijëro javuë'ëro mu ininoho bogo vae'ejarë'i mu böröme o bise'e ma-vaere. Nadi sivuoho uehorovoromo uvore: No simano ma'e ae javuajëjo.

¹⁷ Ae göehu sisë vaejëvë'oho nadi mana sisë vaejëvore. Ae aho'obëhe uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho vae'i ë'o gare.

¹⁸ Huë mae hesi örohuremu uehorovoromo ë hesi muohuremu vaeromo ae aho'o jabu'o gemu mae raromo gare.

¹⁹ Aganomë aehu sisë vaejëvë'oho nadi mana i'uoho bojëmi'i ma-ga taemorego hesi God-ro vörö'iraeromo i'uoho bojëmi'iro. Ëjöhö God-are surire uvë'eje: Badaro uövuaajëjo: I'u bojëmi'irodöho nasi mue höjo. Naro mana bojëmi'ejöjo.

²⁰ Ëhi uvë'e jiaje nadi mana bojëmi'i a'i God-are surire jöhö uvë'e jiajëhi ëhi vaere. Ëjöhö ëhi uvë'eje: Ja'o muorovaje aho hömë'iroho ioho ma-bojaminëjo. O jovo i'i nimë'iroho jovoho ma-bojaminëjo. Ëhi ë'ë'oho ruehuro ëho garomo tiöromo gövögövövoromo avo'avoho uehorovo'ajëjo.

²¹ Mu sisë rovë'iroho nadi ejahorego jemë ruahö'öjëvego bejëvo'i a'i mu mae vaeromo ëhuro ë sisë rovajoho ruahö'öre.

13

Sa'are a masijehu bojamuaje mu noehu vaeröhe jöhoje.

¹ Ae gemu gemu aho'obëhe ave sa'are a masijo jabesi jöhö ejëhore. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejarue aribövi jabesi darugoho bogo ëma ri'ö'i God-ro darugoho bojëmiromo uëvadeje: Ëmuoho vaerëjo.

² Ëhuni ae rahu ave sa'are a masijo jabesi jö ahë'oho ëhuro God-hu bamade muohu'o mu'uvajeje. God-hu bamade mu mu'uvë'oho ëhuro i'uoho mana bae'ë'e.

³ Sa'are a masijo jabesi mu bëhoho mu ma vaejarue ariböviohuro bogo juhuonivo'i a'i mu sisë vaejarue ariböviohuro juhuonivo'iröhego. Jabesi mu bëhoho ëhije. Ëhuni ja sa'are a börömo bogo juhuonami'ie'oho mu mahemu vaene. Mu ma vaejë'oho huro jasi ihoho mae ua'ë'e.

⁴ Sa'are a börömo God ajamiromo mu vaejaje aeje ëhuro ja mae javo'iröhego. A'i jaehu sisë vaejë'iroho juhuonamine. Rabëni i'u bojamui'iröhe vöröho ave sa'are a börömo bogo ëma bae'i a'i God-are mue vaeromo mu sisë vaeruomaje aribövioho God-are vörö'e i'uoho mana bojëmijajeje.

⁵ Ëhuni jero ave sa'are a masijo jabesi jöhö ejëhone. Ejahë'oho ëhuro i'uoho bogo bae'a'anue. Röhu göho jasi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'a'anue: Na mu mae vaejë'e jevajëjo.

⁶ Iae ēhuni ave muohu'o vaejarujeje. Jemēro jabumē tax-oho bojēmijarujeje rabēni ave sa'are a masijohuro God-are muoho vaeromo avoho muebejaruēro jiē'ēro ē hesi bēhohuni.

⁷ A masijo jabesi ōrire diehi jiē'e mu vae'irarijoho ēhi vaere. Tax ihe gō gō bojēmi'irarijoho ēhi bojēmire. Mae uehorovo'irarije aribōvioho mae uehorovore. Rajēhi'irarije aribōvioho rajēhire.

Gōehu gō hesi ōrire diehi jiē'e mu vaerōhe jōhoje.

⁸ Suvuore rabe a mana bojēmi'irarijoho ma-burēro mana bojēmirego ē muoho barē'tiro. A'i ave muohuremu jiemu jiobe va'ē'e dē vōvōbajo'e a bojēmi'irarije muohoje. Gōehu gō dē vōvōbajo'e aho'o bojami'j'oho ēhuro God-hu bojamuade jōgoroho e barē'aruje.

⁹ Rabēni hesi bēhoho God-hu bojamuade jōgoroho ēhi uvē'eje: Nadi goho'amonējo. Nadi ae anonējo. Nadi vajiohe ē'onējo. Nadi ae gō hesi bōviēni bise'ēnioho ganiganimonējo. Ējōhu'o jōgoru ioro'iorohu'o ē hesi bēhoho ēhi uvē'eje: Jasi arijo'arije rajahirovanuēhi jasi ae gemuoho ēhi rajahinējo.

¹⁰ Jasi ae gemuoho dē vōvōbajo'ehu rajahij'oho hesi ōriroho mu sisēho bogo vae'a'anue. Ēhuni gōehu gō rajahirov'oho ēhuro God-are jōgoroho e barē'anue.

¹¹ Ēhi jiē'e muoho vaenōvore rabēni hesi bēhoho jaruvoho diehi jiē'e maja jiajoho jemē iae gavaruje. Momorō'ōjarujoho ri'ō'irarije majaho rovē'eje. Ēhesi bēhoho aevo'i Keriso mae uehorovare majare evare noehu God'o maro raromo'irōhe majaho ēgo'o jiadeje. Jaruvoho ē majaho dunove.

¹² Vahioho barē'i Badahu ruerōhe majaho sisonuvo'irōgoro ē'e. Ēhuni ramoramole muoho vuonugo'i muorovo'irōhe inōmo inōmoho ujuoho'ejo aji'e majare muorovo'irōhēro.

¹³ Aehu majare avoho raromo jijiharuēhi noro ēhi ē'eje. O gemuore gagovoromo mahunō'e uruvoromo tiōromo jijihē'oho bogo. Jovo iromo simano sisērēj'oho bogo. Ōehu jijihanovoromo mu gō gō vaej'oho bogo. Ire muorove bogo. Ae gō jabesi mu mahuni dē vōrōnimē'oho bogo.

¹⁴ A'i jemēro Bada Iesu Keriso-are darugoho baeromo ēhuro sinehu sisē nimajoho nadi eromo hesi muoho vaere.

14

Noehu bogo masije riravoromo uvo'irōhe: Christian ō mueno'oho sisē hō uvo'irōhe jōhoje.

¹ A ioro'iorohuro Keriso mae uehorovarueje. Rōhu bogo avo'avoho uehorovo'i ma-juhuoni juhuonie mae uehorovarueje. Ēhi jiē'e aribōviehu ekaresiae jemē'o bimuvo'i nimamu gēv'iroho jemesi baejēvore. Rōhu nadi uvore: Jabumē rue'iramu noro jabesi jōho aho'ahovo'ejarēromo baejēvore.

² Ae gōēro biririvoromo Keriso avoho uehorovoromo uvo'ē'e: I mi bōvi bise'o ijē'oho iae mae hōjo. Ae gōēro juhuoni juhuonie uehorov'ēro mioho bogo i'i ma-iemu i'ē'e.

³ Rōhu mi bōvi bise'o ijanue aharo nadi sivoromo uvone: Mi bōvi bise'o juahovaje aho ma-asisō'o va'ēnēro jiē'ēro juahovaje hōjo. Nadi ēhioho uvone. O mi juahovanue aharo nadi uvone: Bōvi bise'o ijaje aho vajamirovajējo. Nadi ēhioho uvone. God-ro ē aho hesinō baejē'e hōjo.

⁴ Ae gö hesi mu ajamaje aho jaehu garomo sisë hö ua'iranoho ëho bogo jasi muehuje. God hesi böviohuremu ga'ë'e hesi mu ajamijaje aho mae nami'iramu o be'iramu. Röhu hu iae nami'ë'e. Rabëni hesi bëhoho. Hesi Bövioho ajami'iröhoho eni jië'ëro ëhuro hu ajami'iramu biririvoromo mae nami'ë'e.

⁵ Ae göëro uvajeje: Ëmajaho ë majaho börömege ëhuni ë majaroho no God mae uehorovoromo raromo'ëjarëjo. O maja ioro'ioroho ma-mu majaemu höjo. Ae göëro uvajeje: O bogo ëhioho jio'i a'i majae aho'obëhe God-are majae jië'ëro no God uehorovë'i muoho vae'ëjarëjo. Ëhi jië'e uehoroho niö'i jëve. Röhu ae gemu gemu di uehoroho mae hö uvanuoho ë uehoroho gemu ma'enoromo hi juvone.

⁶ Ae rahu uvë'iroho: Ëmajaho böröme hö uvë'iroho huro Bada mae uehorovoromo ëhuni ë majaho uehorovajeje. O ae rahu mie rabe ijë'iroho huro uvajeje: God-ro suvuoro mae bojemijë'e höromo ijajeje. Ëhu'ëro Bada mae uehorovoromo ijajeje. O ae rahu mie rabe juahovë'iroho Bada mae uehorovoromo ëhuni juahovajeje. Juahovoromo röhu i rabe ijajohuni God huë mae uavajeje.

⁷ Ëhesi bëhoho no ave sa'are raromë'iroho bogo nosi jöënioho gemu raromarueje. O vuovë'iroho bogo nosi jöënioho gemu uehorovoromo vuovo'i

⁸ a'i raromë'ocho Badare jöëni uehorovoromo raromarueje. O vuovë'ocho Badare jöëni uehorovoromo vuovarueje. Ëhu'ëro jië'ëro raromë'ocho o vuovë'ocho no Badare javue.

⁹ Kerisohu guomoromo röhu ri'öromo hijade hesi bëhoho vuovë'e ariböviohu'o ave sa'are raromarue ariböviohu'o nosi Bada jioromo muebejavuo'iröhëni. Ëhu'ëro no Keriso-aremu javue.

¹⁰ Ja rabëni jasi öehu mu ë'ajoho garomo sisë höromo aganueje. O ja rabëni öho juhuoni'e ae höromo sivanueje. Hujeji God-are majaho rue'iramu no aho'obëhe hesi nunire riravo'ëjo hesi huro mevavuoröhego.

¹¹ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'ëje: Badaro ëhi uövuajëjo: Na daruge jioromo hijajoho iae mae jio'ego ave jöhu'o mae majëhi'ië'ajëjo. Ae aho'obëhe God nasi jöëni gemu ague aho raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe jö'ëro huruohoromo uvo'a'aruëjo: Nörö God höjo.

¹² Noehu God-are nunire gemu riravo'iröhe jöho ëhi jajivë'ëro ëhuni no ae aho'obëhe gemu gemu God-are nunire riravoromo mu vaebe rovere bëhoho huruoho majahi'ëjo huro heröhego.

No mue gö gö nosi Christian ö mueno'o jabesi nunire bogo vaejago jabuhu no göromo nosi döre bogo ö'oromo mu sisë vaejago rireromëvo'iröhe jöhoje.

¹³ Ëhuni ë'ego no ijonöho bogo uvo'iro: Ëaho mi ijajoho o ëhi jië'e mu vaejajoho ëhuro mu sisëho vaejaje höjo. Ë'ego no bogo ëhioho uvo'i. A'i uvore: Noro mue gö gö agano jabesi nuniroho bogo vae'ëjarëjo jaburo no göromo nosi döre ö'oromo mu sisë vaejago rireromëvo'jööni.

¹⁴ Na Bada Iesuare ae gemuohuro jevë'ëro ëhu'ëro na ma-mae garomo uvajeje: Ijarue ioho mioho bövioho bise'oho God bogo ahavuaie höjo. Iae ëhi jite röhu aehu uvë'ocho: God-ro ahavuade hö uvoromo ë uvade aehu ijë'ocho sisëje.

¹⁵ Ëhesi bëhoho mae höromo jaehu ie mie jasi Christian ae gö hesi nunire ijamu ë ahuro garomo uvë'ocho: O God-hu ahavuade ioho ijane höjo. Ëhuni

na'o God-are jöho ahoromo i'ejö uvë'o'ho jaehu hesi nunire ijanoho ëho bogo maho ë'aneje. Jero hesi örire bogo uehorovë'e ma-ijaneje. Ëa hesi jöeni Kerisoro guomë'e jiaje ëhuni nadi ioho mioho ëma iromo ëhuro hu ijumone.

¹⁶ Jemëhu uvarujoho: Ie mie jove bövie bise'e ijë'o'ho mae hö uvarujoho gavë'i ue'ahore. Ae göëro gëromo jemesi mu ma hesi jöho sisë'i ato'ë'ö.

¹⁷ God-hu börome namiro mo mubejavuaje hesi bëhoho bogo ie jove ue'aharuoho jio'i a'i mu mae vaeromo huë baerovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o sasohavuego raromaruohoje.

¹⁸ Ëhi jië'e mu ma vaeromo Keriso-are mu vaejahë'o'ho God-ro ëhi jië'e aho nimo'iramu ae aho'obëhe uvoruomo'ë'e: Ëahuro mu maho ömaje höjo.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro no ave muohemu ë'o ga'ejo. Noro gemuoro avoho huë mae raromoromo ajamirovo'ejo ëhuro avoho biririvoromo riravo'iröhëni.

²⁰ Jemëro nadi iemuoho miemuoho uehorovoromo God-hu ae gö jabesi dë vövöbajo'ere mu vaejajoho ijumëhore. Ie aho'obëhe God bogo tugohë'eje. Röhu jemëhu i ue'ahamu ae göehu gëromo jabu'o ue'ahoromo God-are jö ahë'o'ho ëhuro jemëhu ue'aharujoho sisë jio'ë'e.

²¹ A'i aveho mu mahoje. Jaehu mi ijamu wine jove ijamu o mu rabe vaejamu jasi Christian aganehu ja garomo döre ö'oromo rireromo'iröhe ëhi jië'e muoho gorone.

²² Jaehu uvanuoho: Na ie mie bövie bise'e ijë'o'ho iae mae hö uvanuoho jero ine. Röhu jasi sivue God-are nunoro ine. Jaehu uvë'o'ho: Ave muoho iae mae hö uvë'o'ho röhu ë muoho vaeromo he'irane dë vövöbajo'oho mae jiaavamu hejë'o'ho huë mae javajeje.

²³ A'i jaehu i i'ie'iroho uehore niö'i baeromo röhu ë i ëma ijë'o'ho God-are nunire mu sisë vaejanueje ë hesi bëhoho ja bogo herovoromo uvaneje: Iae mae-ëjo. God-ro ëhi jië'e muoho nimajë uvë'e ëma ijë'ëro. Jaehu bogo uvë'o'ho: Iae God-ro ë muoho nimajë uvë'e mu ëma vaejë'o'ho ëho mu sisë vaejanueje.

15

Nosi sino bogo uehorovo'i a ioro'oro jabesi jöhu'o uehorovoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹ No biririvoromo Keriso avoho uehorovarue arihövioho noro aviëhi jië'e muoho vae'ejo. Noro garöhe ae göehu ma-juhuoni juhuonie uehorovamu gëvë'o'ho nosi sinehu nimajoho bogo uehorovë'e ma-u'emu sanuovoromo ajëminövo'ejo.

² Nosi Christian aganehu uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho no ae gemu gemu vaenövo'ejo ajëmego jaburo avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iröhego.

³ Keriso'o hesi sinehu nimajoho bogo uehorovadeje. A'i huhu ë'ade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Aehu jö sisë rabe rabe God ja böjamaro na'o ë i'uocho baejode höjo.

⁴ Röhu urimë'i God-are surire jö diehi diehi jajivo'amare hesi bëhoho ëhije röjahuego noro ë surire jöho adahoromo dë sanuovahuego biririvoromo ëhuro muebebe va'ego God-ro ajamuijego mae javuoröhego.

⁵ Röhu avevejö'oho God-ro ajamuijajeje ehuro no de sanuovahuego biririvobe va'oröhego. Ehuni na nege huro jemë ajëmjego Iesu Kerisohu uehorovadëhi ëhi gemuoho uehorovoromo jemë aho'obëhe simane gemuoho uehorovo'irarijago.

⁶ Simane gemuoho uehorovë'oho ehuro jöe gemuoho atoromo gemuore bimuvoromo God rajahi'aruje hesi ihoho böröme jioröhego God hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömo o hesi Vavuho jië'ero.

God-hu bogo Jew rajemuoho a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o ajamuaje jöhoje.

⁷ Ehuni Kerisohu jemë rajëhiriromo baejëvadëhi jemë'o göero gö rajahivororomo baerovorego ehuro God-are ihoho böröme jio'iro.

⁸ Ehesi bëhoho majëhi'ië'e. Kerisoro Jew rajoho no ajamui'i rovadeje. Jew rajo no ajamui'i rovade hesi bëhoho God-ro nosi Jew rajo hijo miono'oho uëvadeje: Ijonö naro ëhi'oromo jemesi ujoho ajëmi'ejöjo. God-ro ëhi uëvë'ero Kerisoro ijönö rueromo nimadeje God-hu Jew rajo jabesi ujo ajamui'i uëvadëhi Jew rajoho ëhi ajamui'iro ehuro noro garöhego God hu jö maemu majahuujaje aho jiego.

⁹ O sa'a ioro'ioro rajohuro uvoröhego: God-ro noni vavaenimoromo no'o mabëhe ajamuijë'e hö uvoromo hesi ihoho döro bamo'iröhego. Ehesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje:

Ehuni naro sa'a ioro'ioro rajohu'o hiromo God jasi örire huë mae ua'ejöjo. Na jöe ioromo jasi ioho rajahi'ejöjo.

¹⁰ O God-are surire jö göho uvë'eje: Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are ariböviohu'o gemu mae nimorohorëjo.

¹¹ O surire jö göho ëhi uvë'eje:

Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro ae aho'obëhe Bada mabëhe uarëjo.

Sa'ae dinö'e dinö'e raromarujoho ae aho'obëhe hesi öroro rajahirëjo.

¹² O Isaiah-ro Keriso-are mu diehi jioröhe öroho jajivoromo uvë'eje:

A mami ae Jesse bëhoho jiade höjo.

Röhu sahorijadoho hujeji bunohuro sirinohiromo ri'ö sionore nami'a'ajëjo.

Ehi'oromo böröme namiromo sa'a ioro'ioroho muebejëvo'ajëjo.

Muebejëvo'iramu jaburo uvo'a'aruëjo: Iae ë ahuro ijönöho no ajamuinövo'ajëjo.

Ehi uvë'eje.

¹³ Iae God-ro nosi de vövöbajo'e avohahuego ehuro no uvarueje: Ijonöho huro ajamui'iramu mae javuo'ajëjo. Ehuni na nege huro ëhi ajëmjego jemëro hesi örire mae uehorovoromo ehuro huë vavaenoho juhuonoho bogo bae'irögoro ma-nimorohoromo mae raromo'irarijago. Ehi jië'oho God-are Aru'ahohuro hesi darugoho bojëmi'iramu jemëro ma-mabëhe biririvoromo muebebe va'a'aruje hesi aji maho bae'irarijëro. Ehi jië'oho iae na nege.

Paul-hu rabëni Rome aribövieni biririvoromo jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴ Aganomë iae na mae garomo uve: Jemesi muoho iae ma-maemu jiajëjo. Uehoro maho jemesi simanëro eni baejë'e jëvajëjo. Nuehu uehorovoromo röjahirovarujoho eni jëvajëjo. Iae na ëhi uve

¹⁵ röhu naehu jö jajivodoho na ma-bisemu biririvanovoromo majëhjodeje jemëro garomo avoho uehorovo'irarijago. Naehu ëhi jajivode hesi bëhoho God-ro huë baejeveromo muoho bojemadeje

¹⁶ naro Iesu Keriso-are muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'irodego. Ëhuni naro jemë ajëmiromo priest-ehu vaejarue ëhi jië'e muoho vaeromo God-are jö maho majëhijajeje ëhuro priest-ehu suvuoro ujuohoromo God-are örire bojamego nimorohajëhi naro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ëhi ujuohëvoromo God-are örire suvuore bojamijego hesi Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'o ho avohëvego maemu jëvego God-ro baejëvoromo nimoroho'iröhego.

¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro na Iesu Keriso-are ae gemuohuro jevë'ëro God-are mu vaejahajohuro ëhuro na mae jeve.

¹⁸⁻¹⁹ Ave jöhuremu birivoromo jövo'ejo jö göho bogo. Kerisoro uevë'ëro naro hesi jöho majëhibe hesi muoho vaebe darugo'e mu masijoho röjëhibe hesi Aru'aho hesi darugoro biririvobe juvamu ëhuro sa'a ioro'ioro rajohuro God-are jöho ejahë'eje. Ëjöhemu jövo'ejo. Naro Keriso-are jö maho baeromo ruhëhi Jerusalem amoho numëhi Illyricum sa'aho röhu ë rirohu'o aho'o majëhibe juvë'e jeve.

²⁰ Na negadeje Keriso-are jö bogo hejë'e ariböviohuremu majëhibe juvo'irodëni ae göëro mami'e vaejë'e naro maho döre vaejëëni.

²¹ Ëjöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God-are jö bogo majëhijamu hejare ariböviohuro iae garuomo'ajëjo. Bogo hejare ariböviohuro iae jö bëhoho baeruomo'ajëjo. Ëhi jioröhego negamu bogo heruomë'e aribövioho majëhibe juvë'e jeve.

Paul-hu Rome amore va'i uehorovade jöhoje.

²² Ëhi jië'e muoho vaebe juvoromo ëhuro na ö'i ë'ohijodoho bogo eni jevonövohijo.

²³ Röhu avevejö'oho ave sa'anörire mu vae'irodoho iae barëje. Barëjë'ëro vadune aho'obëhe ö'i nimobe rovdohuni

²⁴ ëhuni na uehorovoromo uve: Spain sa'are va'ië'iroho ö'oromo gë'ejëjo. Gëromo jemë'o ma-bisemu hiromo huë mae jevo'iramu evare jemëro ajemi'iramu ëhuro na Spain sa'are mae va'ejëjo. Na ëhi nege.

²⁵ Röhu avevejö'oho na Jerusalem amore va'ië'e God-are aribövioho ajëmiromo suvuoro harihe i'imëmi'irodëro.

²⁶ Ëhesi bëhoho God-are ariböviehu Macedonia sa'are Greece sa'are raromaruohuro jabesi nimoromo uvareje: Ë'ego no suvuore gagovoromo Jerusalem raromarue ariböviohuni nugö'öjëho'irarëjo God-are aribövi bövi bise'o rumo'oho jaburo ujuohoröhe höjo.

²⁷ Jabesi nimoromo ëhi uvareje. Röhu Jerusalem ekaresia ajëmi'iröhoho ëho jabesi mueje. Rabëni. Jew rajo ekaresiahuro sa'a ioro'ioro rajoho aru'aho muoho ajëmiromo Keriso-are jöho majëhijë'ëro ëhuni Jew rajo jabesi örire sino hesi muoho mana ajëmiromo ijo bajo nugö'öjëhë'oho iae maeje.

²⁸ Naro jabesi suvuoroho bava'oromo ekaresia jabesi övore bamëhoromo barë'iramu evare ö'oromo jemë gëromo Spain sa'are va'ejo.

²⁹ Röhu na gavajoho ö'ë'iroho Kerisohu ajamuijaje darugoho bövi mae baeromo ö'oromo ajëmi'ejo.

³⁰ Röhu na aveho nimo avohoromo uë'ië'e. Jemëro nosi Bada Iesu Keriso uehorovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'ere huë ma bojamuijajoho uehorovore. Ëho uehorovoromo na'o bimuvoromo birivoromo nasi jöëni God-are öroro ua ganövore.

³¹ Ua garomo uare: God jero Paul ajaminego huro Judea sa'are va'oromo Keriso bogo uehorovarue a jabesi övorocho bogo va'irajo. Bogo va'i Paul-hu Jerusalem amore hiromomo bogo eni jëvaje aribövi ajëmjë'iroho jero hu ajaminego God-are ariböviohuro uvo'irarëjo: Paul-ro mabëhe ajamuijade höjo.

³² Èhi ua gavë'oho God-ro hesi nimoromo ajemi'iramu naro nimorohë'i jemesi örire ö'oromo jemë'o hi'ëjo. Hi'iramu daje sasohevo'ë'e.

³³ Huë mae bojamuaje aho God-ro ae aho'o jemë'o hi'ë'e. Iae mae.

16

Paul-hu a jeëmjijade jöhoje.

¹ Röhu ave magonahoho Phoebe nosi Christian ma'ineje. Hu Cencreae amore ekaresia ajëmjijaje magonaheje. Hu magonaho maeje.

² Èhuni God-are ariböviehu a rajëhiromomo baejëvaruëhi èhi nosi Badare ihoro hu'o rajahiromomo baere. O huë vavaene rabe jë'oho ajamire rabëni hu ae aho'obëhe ajëmiromomo na'o ajemijë'e jiaje èhuni.

³ O Prisca'o Aquila'o jeëmjijode höre jabu'o na'o havoromo Iesu Keriso-are mu vaejarue a magonaho'ego.

⁴ Na bogo guomevoröhego jaburo niö'iro vörö'ere va'areje. Èhuni naro jabesi örire huë mae jevajeje. Bogo naremuëremuoho a'i sa'a ioro'ioro rajo ekaresiae ae aho'obëhe jabu'o jabesi örire huë mae jioruomajeje. Èhuni jeëmjijode höre.

⁵ O jabesi osare gagovarue ekaresiahu'o jeëmjijode höre.

O nasi aemo'aeme Epaenetus jejamijode höre Asia sa'aroho huro aevo'ioho Keriso mae uehorovë'ego.

⁶ O Mary jejamijode höre mu böröme biririvoromo jemesirire vaejë'ego.

⁷ O Andronicus'o Junias'o jeëmjijode höre nasi Jew rajo aganego. Jaburo niö'iro na'o savoji gagore arijareje. Apostle jabumëro ë ae niö'i jabesi ihocho mae hebe rovarueje. Urimo ë ae niö'ioho jaburo Keriso'o gemuoro bimuvamu naro jabesi ijore bimuvodeje.

⁸ O Ampliatus jejamijode höre. Hu'o na'o Badare ae gemuohuro javuë'ëro èhu'ëro naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovajeje.

⁹ O Urbanus no'oho gemuore havoromo Keriso-are muoho vaejajego jejamijode höre. O Stachys naro hu dë vövöbajo'e aho'o uehorovajëro jevë'ëro jejamijode höre.

¹⁰ O Apelles hu biririvoromo Keriso gemu uehorovego no ae aho'obëhe gavaruëro jë'ëro jejamijode höre. O Aristobulus-are aganoho jeëmjijode höre.

¹¹ O Herodion jejamijode höre nasi Jew rajo aganego. O Christian ö mueno'e Narcissus-are aganoho jeëmjijode höre.

¹² O Tryphaena'o Tryphosa'o jabesi örire jeëmjijode höre ë magonaho niö'iohuro Badare muoho biririvoromo vaejaruego. O magonaho göho Persis jejamijode höre. Naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'i huro Badare muoho biririvoromo bövi mae vaejajego.

¹³ O Rufus jejamijode höre hu Badare a ma-mabëhego. O Rufus-are vëmohe jejamijode höre nasi vëmu maehu ë'anovajohuni.

¹⁴ Röhu Asyncritus Phlegon Hermes Patrobas o Hermas èhi jeëmjijode höre. Jabu'o gemu mae raromarue Christian aganoho èhu'o jeëmjijode höre.

15 O Philologus'o Julia'o niö'i o Nereus'o hesi ma'inohu'o niö'i o Olympas o God-are aribövie aho'o jabu'o raromaruoho ëhi jejëmjode höre.

16 God-are ariböviehu jejamirovaruëhi jemë'o ëhi rajahirovoromo jejamirovore. Röhu Keriso-are ekaresiae aho'obëhe jemesi örire jejëmiruomadeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

17 Aganomë ave jöhuremu uehorovore. Gavë'i raromore Keriso-are jö majëhijamu hejarijoho nani aëro ö'oromo ahoromo jöe gö majëhi'ë'ö. Jöe gö majëhirono jemesi mu maho ijumo'iramu jemëro jöe gemuoho bogo ato'i jöe gö gö ato'a'aruje. Ëhi jïë'e aribövi ö'amu gëvë'oho jabesi jöho nadi ejëhore.

18 Ëhi jïë'e aribövioho nosi Bada Keriso-are muoho bogo vaejaho'i jabesi sinehu nimaje muohemu vaejarueje. Jabesi sinehu nimaje muohemu vaeromo ae sanusanuëmiromo ma-döëremu jö mae majëhijego ae göëro mu sisë jöho bogo uehorovo'i ma-heromo uvarueje: Jö mae majahuijaruëromo ejëharueje.

19 A'i jemëro jabesi mu sisëho garomo nadi ejëhore. Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho jemëhu God-are jö mae ejaharuje jöho ae aho'obëhe hejë'ejö. Ëhuni na nimorohe. Röhu na nege jemëro mu sisëho bogo uehorovo'i ma-mahemu uehorovo'irarijego.

20 Majae dunovo'iramu huë mae bojamuaje aho God-ro Satan-are muoho ruahö'ö'iramu jemesi hörëro vijuvo taemo'aruje.

Nosi Bada Iesuro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e.

21 Röhu na'o havoromo mu vaejaje ae Timothy-ro jemesi örire jejëmjije. O Lucius o Jason o Sosipater ëho jaburo jemesi örire jejëmjö jabumë nasi Jew rajo aganëro jioruomë'ëro.

22 Tertius naro Badare ihore jejëmjije. Paul-ro ue'ego naro hu ajamiromo ave surire jöho jajivahe.

23 Röhu Gaius-ro jemë jejëmjije. Ëa hesi osare Paul naro hijego huro muebejevajeje. O ekaresiae ae aho'o hesi osare gagovoromo God rajahi'i raromarujeje. Röhu ave amo hesi ijo bajo muebejaje aho Erastus'o nosi Christian agane Quartus'o ëho jaburo niö'iro jemë jejëmjö.

24 [Nosi Bada Iesu Kerisoro jemë ae aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Iae mae.]

25 Röhu God hu mabëhego rajahi'ejo. Ëhesi bëhoho hu eni jïë'ëro ajëmi'iramu jemë biririvoromo naehu majëhijaje jö maho Kerisohu ajamuaje jöho mae uehorovo'aruje. Keriso-are jöho God-ro urimo subivahuobe rovadoho

26 jaruvoho ma-sama'e huruohoromo röjahuijë'eje. Ijonö jioröhe jö God-are surire jajivare hesi bëhoho noro garomo ë subivahuade jöho baejarueje. Baeromo ioro'ioremu hijaje aho God-ro uövuë'ëro noro ë jöho ae majëhibe jijiharueje sa'ae aho'obëhe raromarue ariböviohuro mae uehorovoromo ejahoruomoröhego.

27 God hu gemu simano mae uehorovaje ahoje. Ëhuni noro Iesu Keriso-are ihore hu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

1 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth amo rajo ekaresia jejëmiromo jabesi jöëni God mae uavade jöhoje.

¹⁻² O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromarujohumë God-ro jemë uëvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëve jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro. Jemë God-are aribövie jëve röhu ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoro nosi Bada Iesu Keriso-are iho uvaruoho jabu'o jemë'o God-are aribövie gemuoho jëve Keriso hu jabesi o nosi börömhuro jië'ëro. Röhu Paul na Iesu Keriso-are apostle jeve God-ro nimë'ëro. Nosi öe Sosthenes-mu niö'iro jemesi örire jejëmö.

³ No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

⁴ Naro majae ëhi jemëni uehorovoromo nasi Böröme God-are örire mabëhe uavajeje rabëni huro jemë huë mae bojëmiromo Iesu Keriso uavamu huro jemë ajëmijë'ego.

⁵ Jemë Keriso'o gemuoro jëvë'ëro ëhu'ëro mabëhe baejë'e jëve. Simano mae jö mae o ëhi jië'e suvuore gö gö aho'obëhe baejë'ëro ëhu'ëro jemë God-are jöho mabëhe uehorovoromo atarujeje.

⁶ O Keriso-are jö noehu majëhijaruoho ëho jemesi dë vövöbajo'ere ma-mae uehorovoromo biririvoromo ma'enarujeje.

⁷ Èhu'ëro jië'ëro mue gö gö vae'irarije suvuoro ho gö bogo vuonugo'i aho'obëhe bae barëjë'e jëve. Èhi jëvë'ëro muebejarujeje nosi Bada Iesu Kerisoro va'orahoro rovego ga'irarijëro.

⁸ Jemëhu hu muebejarujoho huro jemë ajëmi'iramu biririvobe va'ojuvo va'o ijo tugoho'i majare nosi Bada Iesu Kerisoro göromo mevavuo'iramu evare jemë hesi nunire ma-maemu riravo'aruje

⁹ ë hesi bëhoho God hu maëro jië'ëro. Huro uëvamu jemë aevoromo hesi Harihe Iesu Keriso nosi Bada'o bimuvë'ëro hu'o jemë'o gemuoro jëve. Èhi ajëmade aho God-ro iae jemë ajëmi'iramu biririvobe va'a'aruje.

Ekaresia ariböviehu bogo jöe gemuoho uehorovo'i jöe gö gö uehorovoruo-made jöhoje.

¹⁰ Nasi ö mueno'ohumë ave jöho na Bada Iesu Keriso-are ihore majëhi'ië'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemuoho atore. Nadi sivu sivuoho jöe gö gö ato'i o uehore gö gö bae'i a'i uehore gemu baeromo raromoro.

¹¹ Nasi ö mueno'e naehu ëhi jajivaje hesi bëhoho here. Chloe-are agano ioro'iorohuro rueromo jemesi jö sisëho huruoho majehiromo uevareje: Corinth rajo ariböviohuro jö aho'ahamirovarue höjo. Èhi majehijamu hejodeje.

¹² Èhi ë'arujoho na uë'ië'e. Jemë ae göëro göëro jöe gö gö atarujeje. Ae göëro uvanueje: Paul böröme go na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Paul bogajo. A'i Apollos böröme go na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Apollos bogajo. A'i Peter böröme go na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Keriso böröme go na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Jemë bogo ëhioho ë'aruje höjo. Jemëro ëhi atarujeje.

¹³ Nani sarerivoromo uvarujeje: Keriso-are sino haho'oho tariö'ö tariö'ö jië'e höjo. No ioro'ioroho Keriso-are javuo'i ioro'ioroho bogo Keriso-aroho javuajëjo. Èhioho bogojië'e jiaje nadi èhioho uvore. Keriso gemu börömo jio'i apostle aribövioho no bogo masijehu javue. Jemesi jöënioho bogo Paul naro guomodeje. Jemë bogo Paul nasi ihoroho bapataeto vaejëvareje. Èhu'ëro na bogo börömehu jeve.

¹⁴ Na bogo nasi övoho jemë bapataeto vaejëvonövodeje. Crispus'o Gaius'o èhemu bapataeto vaejëvo'i a ioro'ioroho jemë bogo bapataeto vaejëvodeje. Èhuni na God huë mae uave.

¹⁵ Na nasi övoho jemë bogo bapataeto vaejëv'ëro èhuni bogo uvo'a'aruje: Paul-ro bapataeto vaejavuamu noro hesi ihoro bapataeto vaej'ëro èhu'ëro hesi aribövie javuajëjo. Jemë bogo èhioho uvo'a'aruje. Èhuni naehu bapataeto bogo vaejëvodoho na mae jeve.

¹⁶ O iae na uehorovajoho jemesi ae Stephanus-are aganoho jabu'o naro bapataeto vaejëvodeje. Röhu na uehorovoromo uve: Na na jemesi aribövi ioro'ioroho bapataeto vaejëvode höjo o bogajo. Nani bogajo.

¹⁷ Röhu na ae ma-vemino'e bapataeto vaejëvode hesi bëhoho èhije. Kerisoro remö'öromo na bogo uevadeje: Bapataeto vaejëvobe va'onëjo. A'i remö'öromo uevadeje: Nasi jö maho majëhibe va'onëjo. Kerisoro nimadeje ave sa'are ariböviehu simano ma'e jöe höromo ataruèhioho na bogo èhioho jövoromo hesi jöho aho majëhi'irodego ae aho'obëhe èhi jië'e jöho heromo èhuro Kerisohu korosire guomade jöho bogo avoho heromo dë vövöbajo'oho bogo marëjëvojöëni. Èhi jio'ibejo ë jöho daruge bogojio'ibejo.

God-are uehorö darugo röjahujaje ae Keriso-are jöhoje.

¹⁸ Kerisohu korosire guomade jöho sisëre va'arue ariböviohuro heromo uvarueje: Èho simano rumo'e jöe höjo. O God-hu ajamuego mare va'arue aribövioho noro ë jöho heromo uvarueje: Keriso guomadohuro èhuro God-hu no ajamuijaje öroho jiovahuë'e höjo. Èhuro God-hu no ajamujaje darugoho iae no gavarue höjo.

¹⁹ God-are surire jajivoromo èhi uvë'eje: Aëro ave sa'a hesi uehorohemu baeromo èho simano ma'e jöe hö uvoruomaje höjo.

Röhu God naro ë jöho mu'u'ejöjo.

Noro nuni aji'e jöho baej'ë'e javuajë uvoruomaje höjo.

Röhu naro èho rori'o babu'ö'ejöjo.

²⁰ Èhi jië'oho ave sa'arohemu uehorovarue aribövioho simano ma'e aribövi jabetes uehoroho diaje. Nuni aji'e aribövi jabetes uehoroho diaje. Jö'e sasohoromo darugo'e majëhijarue aribövi jabetes uehoroho diaje. God-ro röjahujj'ëje jabetes uehore aho'o bogojiajoho noro garöhego.

²¹ Èhesi bëhoho God-ro hesi simanoho maëro jië'ëro uvadeje: Aëro sa'arohemu uehorovoromo uvoruomaje höjo: Nosi simanoho mae höjo. Èhi uvarue höjo röhu bogo jabetes simanoho uehorovoromo God na ge'a'aruëjo. A'i jaburo uvoruomaje höjo: Kerisohu guomade jöho Paul-mëhu majahujjaruoho èho simano rumo'e jöe höjo. Èhi uvoruomaje höjo röhu ë jöho ae rahu mae uehorov'ë'oho God naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. God-ro èhi uvadeje.

²² Jew rajo ariböviohuro uvoruomajeje: Darugo'e muoho röjahujjigo garomo uvo'irarëjo: God-are muoho rovë'e höjo. O Greece rajo

ariböviohuro uvoruomajeje: Ave sa'a hesi simano ma'e jöhuremu he'i naguajëjo.

²³ Röhu no bogo ëhi jië'e muoho jöho röjëhi'i a'i noro ave jöhuremu ae majëhiromomo uëvarueje: Kerisoro noni korosire guomade höjo. Ëhi majëhijarueje röhu Jew rajo ariböviohuro ë jöho bijönimarueje. O sa'a ioro'ioro rajohuro uvarueje: Ëjöho simano rumo'e jöe höjo.

²⁴ Jaburo ëhi uvo'i a'i God-hu uövuë'ëro hesi aribövie javuajoho Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o noro uvarueje: Keriso guomadohuro ëhuro God-ro hesi darugohu'o hesi simano mahu'o röjahuijë'e höjo.

²⁵ Ëhesi bëhoho aëro sa'arohemu uehorovoromo God-hu Keriso sa'are nugö'öjamu rueromo korosire guomade jöho heromo uvoruomajeje: Ëho God-ro simano rumo'e darugo rumo'e muoho vaejade höjo. Röhu a nosi simano maho ëho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue simano rumo'e mue hö uvaruoho ëho börömo mahoje. A nosi darugoho ëho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue darugo rumo'e mue hö uvaruoho ëho börömo mahoje.

²⁶ Nasi ö mueno'e God-hu jemë uëvamü aevoromo hesi aribövi jëvadevare jemë diehi jië'e aribövi jëvadoho ëhuremu uehorovore. Ave sa'a hesi simano ma'e aribövioho jemë ae ma-gemu gemu jëvadeje. O darugo ma'e aribövioho o iho döre jië'e aribövioho ëho ae ma-gemu gemu jëvadeje. Ëhi jië'e aribövioho ma-gemu gemu God-ro baejëvadeje.

²⁷ Röhu God-ro uvadeje: Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue simano rumo'e darugo rumo'e ae jioruomajë uvaruoho röhu ëhi jië'e aribövioho God naro baejëvo'ejöjo. Ëhi jië'e aribövioho baejëvo'iramü ëhuro sa'are simano ma'e ariböviohu'o sa'are darugo ma'e ariböviohu'o ëhi jië'e ariböviohuro uvoruomo'ajëjo: Noro uvare höjo: No simano ma'e darugo ma'e aribövie javuajëjo. Ëhi uvare höjo. Röhu God-ro no bogo baejavuo'i simano rumo'e darugo rumo'e aribövioho baejëvade höjo. Ëhu'ëro no gavaruoho nosi uehoroho bogo maehu jioromo nosi darugoho bogo eni jië'e höjo. Ëhi uvoruomo'ajëjo.

²⁸ Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue a inine iho rumo'e bëhi rumo'e jioruomajë uvarue aribövioho ëhi uëvarue aribövioho God naro baejëvo'ejöjo. Baejëvo'iramü ëhuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo sa'are mu hesi bëhoho bogojio'iramü.

²⁹ Ëhi jië'e aribövioho God-ro baejëvë'ëro jië'ëro ëhu'ëro aho God-are nuniroho bogo riravoromo nimorohë'i uvoruomo'ë'e: No a masije javuë'ego ëhuni God-ro no baejavuë'e höjo. Bogo ëhioho uvo'ë'ö.

³⁰ Röhu jemë bogo jemesi arijo'arijoho ajamirovo'i a'i God-ro jemë ajëmiromomo baejëvë'ëro ëhu'ëro Iesu Keriso'o gemuoro jëve. God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro Kerisoro sisëhu tövavuadoho jiovaluoromo uehoro maho nosirire barueromo nosi ihoho God-are nunire avohahuoromo mu mahuremu röjahuijajeje.

³¹ Ëhu'ëro jië'ëro God-are surire jajivoromo uvë'eje: Nimoronimorohë'i ato'ië'iroho Badahu ë'ade jöho ëhuremu nimorohë'i atorëjo.

2

Kerisohu korosire guomade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e naehu jemesi örire ö'oromo God-are jö urimo gurihi-jahuadoho huruoho majëhijodevaroho na bogo sine nimorohoromo ave sa'a hesi simano ma'e jöho bö'oromo bitare sasohoromo ave sa'a hesi vuëvo'e jöho majëhijodeje.

² Ëhesi bëhoho naro nasi nuëro uehorovoromo uvodeje: Naro jemë'o hiromo jö ioro'ioroho vuonugo'i Iesu Kerisohu korosire guomade jöho bërömege ëhuni hesi jöhuremu uehorovoromo majëhinövo'ejöjo.

³ Naro ëhi uvoromo ö'oromo jemë'o hiromo na daruge bogojevoro mujuuoninegoromo butubutuego avohadeje.

⁴ Naehu majëhijode jöho o naehu jö majëhijode ë hesi öroho na bogo sine nimorohoromo sanusanuëmiromo ave sa'a hesi simano ma'e jöho jövoromo ëhuro jemesi simanoho jaguvëho ga'i a'i God-are Aru'aho hesi darugoho jemë röjëhiromo Keriso-are jöho majëhijodeje

⁵ ëhuro jemëro bogo ave sa'a hesi simano ma'e jöho heromo Keriso mae uehorovo'i a'i God-are darugoho baeromo ëhuro Keriso mae uehorovo'irarijego.

God-are Aru'ahehu hesi uehoro ma röjahuijaje jöhoje.

⁶ Iae ëhi jie röhu simano ma'e jöho iae no majëhijarueje God-are jö heromo mae biririvë'e ariböviohuro heruomoröhego. Simano ma'e jöho iae majëhijarueje röhu ë jöho göje o ave sa'a hesi jöho göje. Aehu ave sa'arohemu uehorovoromo ë jöho simano ma'e höromo ataruëhioho no bogo ëhioho majëhijarueje. O ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijehu jö mae höromo jö ataruëhioho nosi jöho bogo ëhiohoje ë a masijoho rireromo barë'ië'ego.

⁷ Ëhi jië'e aribövi jabesi simano ma'e jöho no bogo ato'i a'i God-are simano ma'e jöho urimo gurihijahuë'e jiadoho ëho huruoho majëhijarueje. Urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare God-ro uvadeje noro ë jöho heromo aji maho baeröhego.

⁸ Noehu aji baeröhe jöho ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijoho jabu bogo mae bogo garuomadeje. Jabumë garuomö'ibejo Bada hesi iho döre jië'e aho uehorovoromo korosiroho bogo ano taemoruomö'ibejo.

⁹ Röhu jabumë bogo gavareje. Bogo gavare hesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövüë'eje:

Nunehu bogo garomo hia'ehu bogo heromo

aehu nosi dë vövöbajo'ere bogo uehorovaroho ëhi jië'e ajoho God-ro avohahuade höjo

hu rajahijarue aribövioho noro baeröhego.

Ëhi uvë'eje.

¹⁰ Ëaji baeröhe jöho sa'a hesi muohemu muebejarue aribövioho bogo garuomadeje. Röhu God-ro uavamumu hesi Aru'ahohuro ë jöho nosi örire röjahuijë'eje. Aru'ahehu röjahuijade hesi bëhoho huro aho'obëhe ga barëromo God-hu hesi dë vövöbajo'ere uehorovajoho ëhu'o iae ga barëjajeje.

¹¹ No ae gemu gemu diehi uehorovaruoho ae göho bogo ga'i nosi aru'ahohuremu sivue gavajeje. God-are Aru'ahoho ëhi gemuohoje. God-are Aru'ahohuremu God-are uehoroho gavajeje. No bogo gavarujeje.

¹² Aji baeröhe jö God-are Aru'ahehu no röjahuijaje hesi bëhoho no bogo ave sa'a hesi jö uehorovaje aru'ahoho bae'i a'i God-hu nugö'öjade

Aru'ahoho baejê'e javue êhuro God-hu bojamuade suvuore bôvie bise'e aho'obêhe huro rôjahuijego garôhëro.

¹³ Êhu'ëro jiê'ëro aehu ave sa'arohemu uehorovoromo jô rôjêhijaruêhioho no bogo êhioho jôho rôjêhi'i a'i God-are Aru'ahëhu rôjahuijajêhi êhi majêhijarueje. Majêhiromo God-are Aru'aho hesi jô bêhoho huruoho majêhijarueje Aru'aho baejê'e ariböviohuro heruomorôhego.

¹⁴ Rôhu God-are Aru'aho bogo baejê'e ariböviohuro uvoruomajeje: God-are Aru'aho hesi jôho simano rumo'e jôe hõromo bogo eruomajeje. Jô bêhoho bogo garuomajeje. Bogo garuomaje hesi bêhoho êhi jiê'e jôho God-are Aru'ahohuremu ajamuego avoho mevoromo gavarueje mae jiego. Rôhu God-are Aru'ahoho jabumê bogojêvê'ëro êhu'ëro God-are Aru'ahoho jô bêhoho bogo rôjêhijego êhuro bogo garuomajeje.

¹⁵ A'i God-are Aru'aho baejê'e aribövioho noro jôe aho'obêhe garomo mevarueje. Rôhu noehu God-are Aru'aho baejaroho a ioro'ioroho bogo avoho mevavuarueje gö'i mae o sisê javuego.

¹⁶ Bogo mevavuarue hesi bêhoho Kerisohu diehi uehorovajoho God-are Aru'aho rumo'e ariböviehu mevo'irôhoho bogo eni jêve. Êhesi jôho God-are surire jajivoromo uvê'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavê'e hõjo.

Hesi ôriroho rahuro jôgoroho mami'ajêjo.

Êhi uvê'eje. Êhu'ëro God-are Aru'aho rumo'e aribövioho Keriso-are uehoroho bogo garuomajeje. Rôhu huhu uehorovajêhi no'o uehorovaruëro jiê'ëro êhu'ëro God-are Aru'aho rumo'e aribövioho nosi uehorohu'o bogo garomo bogo avoho mevavuoruomajeje.

3

God-are mu vaeromo ekaresia ajëmarue aribövioho bogo masijehu jio'amo'i God gemu bõrõme jiaje jõhoje.

¹ Nasi õ mueno'e urimê'i naro gavodeje jemê God-are Aru'aho hesi jôho bogo avoho uehorovo'i ave sa'arohemu uehorovamu. Jemê ave sa'arohemu uehorovamu gëgorovo Christian jô aevoromo rôjêhijarue êhi jiê'e jõhëmu rôjêhijodeje.

² Asisõ'o i mi bogo mëmi'i ma-amu rihu mëmijaruêhi na God-are jôho amu rihunõ'e bojëmibe rovodeje. Êhesi bêhoho Keriso-are jô aevoromo sama'e rôjêhijaruohuremu êhuremu jemesi ôrire rôjêhijodeje. Ijore rôjêhijarue jô bõrõmoho bogo rôjêhijodeje. Êhesi bêhoho ijore rôjêhijarue jô hejê'oho jemê bogo eni jêvadeje. Jemê bogo eni jêvobe rovadoho rôhu jaruvohu'o bogo eni jêve.

³ Êhesi bêhoho ave sa'arohemu uehorovarijoho êho bogo vuonugê'e jêve. Bogo vuonugo'i a'i jemê göëro gö hesi muoho garomo dë võronimoromo iro muorovo'e vaejarueje. Jemê êhi ê'arujohuro êhuro ave sa'arohemu uehorovarueje aribövie jêve. God rumo'e aribövi jabesi muoho baeromo êhi raromo jijiharueje.

⁴ Êhesi bêhoho jemê ae göëro uvanueje: Na Paul-are ae jevajêjo. Ae göëro uvanueje: Na Apollos-are ae jevajêjo. Êhi jiê'e jô gö gö atarujohuro êhuro jemê God rumo'e aribövioho va'ëne jêve.

⁵ Rôhu Apollos-are muoho diehi jio'i Paul nasi muoho diehije. No bogo a masijehu javuo'i no God-hu bojamuade muohëmu vaejarue ae

javue. Hesi muoho vaeromo jöho majëhijamu jemëro aevoromo Keriso mae uehorovarijeje. No ëhi jië'e ae javue. Badahu ae gö gö mue gö gö bojamuibe rovadoho ëho no vaejarueje.

⁶ Mue gö gö vaeromo naro ujane bivëvanovodeje jemë aevoromo Keriso-are aribövïe jëvoröhego. O Apollos-ro ijore ö'oromo ujanore jove otehanovadeje sanuovëvego marë'irarijigo. Noro ëhi jië'e muoho vae'i God-ro hesi sivue avohëvamu marëromo ri'öjarijeje.

⁷ Ujonö'e bivëvaje ahu'o jovehu sanuovëvaje ahu'o no ma-bise'e javuoi'i God avohëvego ri'öjaruje aho hu bërömoheje.

⁸ O ujonö'e bivëvaje ahu'o jovehu sanuovëvaje ahu'o no bogo göho bëröme göho bise'e javuoi'i ma-gemuoho javue. No diehi jië'e mu vaejë'oho God-ro manaho ëhi bojamui'ë'e.

⁹ Iae no God'o gemu mae mu vaejarue ae javue. Jemë God-are i'o mu'o va'ëne jëve. Röhu uhu'e jöe göho. Jemë God-are javu va'ëne jëvanove. Ejöhu'o uehorovo'ejo.

¹⁰ God-ro na huë baejevoromo muoho bojemamu ehuro aehu javu ma vaejaruëhi naro aevoromo jemë vaejëvoromo sa'a uhure umoromo biriri'oho bamëhodeje ehuro jemëro döre javu va'ëne ëhi biririvoromo mae riravo'irarijigo. Ehi vaejëvë'ëro ae göëro javue döre vaeruome. Javue döre vaejaruoho ae gemu gemu gavë'i javuoho ma-avoho vae'iro.

¹¹ Ehesi bëhoho God-ro aevoromo Iesu Keriso bamë'eje munënö'e bibiv-oromo namiromo jemë nigemëvego riravo'irarijigo. Javu uhure gö gö bogojio'i Iesu Keriso gemuje. Aho munë göho bogo bamö'ë'ö javuoho biririvoröhego.

¹²⁻¹³ Javu uhure Iesu Keriso jio'i döre aëro javue vaejarueje. Javu döre vaejaruoho ae gemu gemu diehi diehi vaejaruoho ijönö va'orahoro jio'ë'e. Munë ma-mabëhe gold silver oho inajo'e ujuohoromo munë mae gö gö oho inajo'e ujuohoromo avoho vae'i o ma-jahuri javu vaejarue inömo ijo ö'e sare oho inajo'e ujuohoromo sisë'i vaejaruoho ëho va'orahoro jio'ë'e. God-are maja rovë'iroho vëni bërömöro rueromo ë javuoho ravo ga'ë'e. Vënëro ravo'iramu no ga'ejo di ahuro biriri'oho vae'i di ahuro sisë'ioho vaejë'e jio'iramu.

¹⁴ Mami'e vaejare muoho vënehu ravamu biririvoromo namijë'oho ë javu vaejare aribövïoho suvuore mana baeruomo'ë'e.

¹⁵ O mu mami'e vaejaroho ravo barëjë'oho ehuro ë javu vaejare aribövïoho suvuoroho bogo baeruomo'ë'e. Röhu jabumë bogo sisëroho va'i iae mae raromoromo'ë'e. Raromoromo röhu uvoruomo'ë'e: Ravavuo'ië'ajëromo huruomare höjo. Röhu vaevë'e nosi muoho ravo barëjahuoromo sisërejahu'e höjo. Ehuni ae aho'obëhe gavë'i javuoho ma-avoho vaeruomo'iro.

¹⁶ Jemë iae gavaruje ekaresiaho jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ego God-are Aru'ahemu jemesirire hijajoho.

¹⁷ Jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ëro ehü'ëro God-are javu hesiremu jiajëhi jemë ëhi hesi aribövïemu jëve. Jemë hesi aribövïemu jëvë'ëro ae rahuhu mu sisë jemë röjëhiromo ijumëvë'oho ëhi jië'e aribövïoho God-ro mana ijumëvo'ë'e.

¹⁸ Nadi jasi arijo'arijoho sareramirovone. Ja ae rahuario nimorohoromo uvë'oho: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano ma'e ae jevajë uvë'oho ëhi jië'e uehoroho vuonugone. Vuonugo'i uvone: Ave

sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano rumo'e ae jevë'oho iae mae hōjo. Ja ēhi uvë'oho God-are nunire ja simano ma'e ae javo'ajëjo.

¹⁹ Ēhesi bēhoho ave sa'arohemu uehorovarue simano ma'e jōho ēho God-hu gavajoho simano rumo'e jōeje. Ēhesi jōho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro sareri sarerie è'oromo uvuoromaje hōjo: No simano mae baeromo jijiharuëjego evare aevenëro mie jiomëvanovaje hōjo.

²⁰ O jōe gö'o jajivoromo uvë'eje: Badaro gavaje hōjo simano ma'e a jabesi uehoroho bogo maehu jiego.

²¹ Ēhu'e jiaje a nosi ihoho nadi dōroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atoromo uvorëjo: Paul o ae gö bōrōmego no jabesi ijore ijore jijiharuë aribövie javuajëjo. Ēhesi bēhoho ae inōme bövie bise'e God-hu bamavudaho ēho noehu ajëmi'irōhoho javue.

²² Paul na Apollos Peter ēho no jemë ajëmi'irōhe aho javue. Sa'ae bövie bise'e ēhu'o jemë ajëmi'irōhoho jio'ame. Jemë birivoromo raromë'oho o vuovëvë'oho ē bövioho bise'oho ēhu'o jemë ajëmi'irōhoho jio'ame. Rabe rabe avevejō'e jio'amajoho ijonō jio'amo'irōhoho ēhu'o jemë ajëmi'irōhoho jio'ame.

²³ Ēho aho'obēhe jemesi javue. Rōhu jemë Keriso-are jëve. O Keriso hu God-areje. Ēhuni nadi a nosi ihoho dōroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atore.

4

Corinth ariböviehu apostle ömo'ömo bogo gö nimo'i gö bijönimo'irōhe jōhoje.

¹ Ēhu'e jiaje ēhuni uvore: Paul-më ēhi jië'e aribövie jëvājëjo. Jabumë Keriso-are mu vaejarue aribövie jëvājëjo. God-are jō mami'e subivahuade hesi mu muebejharue aribövie jëvājëjo. Ēhi uvore.

² Ae rahu ae gö hesi mu muebejahë'oho birivoromo muoho avoho ma'enobe va'arueje. Ēhuremu maeje. Ēhu'ëro no'o ēhi è'ejo.

³ Naro uvajeje: Jemë o ae gö ave sa'a hesi uehore baeromo nasi mu mae o sisë jiego mevo gavarujoho ēho ma-bise'e hōjo. Iae na'o nasi arijo'arijoho bogo mevorovajeje ga'i na mae o sisë jevego.

⁴ Ēhesi bēhoho naehu mu sisë vaejode jōho na bogo uehorovoromo dēroho juhuoninege. Iae ēhi jie rōhu bogo ēhuro na God-are nuniroho maho namije. A'i Badaro gemuëro na gevajeje nasi muoho mae o sisë jiego.

⁵ Ēhuni nadi sarivoromo masijoho riravoromo ae gö nosi muoho mevo gavahuore ga'i no mae o sisë javuego. Mevo gö'irōhe majaho bogo rovë'eje. Hujeji Badaro rueromo nosi mue rabe rabe gurihijë'e bogo gavaruoho o noehu uhure ma-uehorovo taemaruoho va'orahoro bamoromo evare mevo gö'ë'e. Mevo göromo evare God-ro ae gemu gemu nosi mu diehi vaejare atoro huë maho ēhi ajiomë'e o abuejë'e mamui'ë'e.

⁶ Nasi ö mueno'e ë jōho naro jemë majëhiromo ae gö jabesi jōhu'o majëhiromo Apollos-mu nosi ihore jajivodeje röjehijego jemëro garomo ave jōgoru hesi bēhoho avoho uehorovo'irarijego. Jōgoroho ēhi uvë'eje: Nadi aruëroho anumëroho jijihō'i God-are surire jōhuremu ēhuremu uehorovobe jijihorëjo. Ējōgoru hesi bēhoho avoho uehorovoromo nadi jemesi sivuoho

uehorovoromo dōroho bamorovoromo nimorohē'ioho uvore: Ēa masijoho ēho nego'i ēho bijōnegajējo.

7 Raro uē'ego masijoho riravō. Inōmoho raboho na ēma baejarijeje. Bogo. Hesi God-ro bojēmadeje. Ēhi jiē'ocho jemē rabēni uvarujeje: Bōvie bise'e nosi birivoromo baejare hōromo nimorohē'i atarujeje.

8 Sarei aribōvie jēve. Nani jemē uvarujeje: Mami'e God-are jōho no da'uaguē'e hōjo. Mami'e hesi ajoho bae barējē'e javuajējo. No masije riravoromo bōvie bise'e muebe'amarue hōjo. Apostle-ho no bogo ēhioho masijoho javuē'e jemēro jemesi sivue uehorovoromo ēma uvarujeje: Noremuēremu masije javuajējo. Ēhi uvarujeje rōhu jemē bogo ēhioho jēve. Jemē mae masije riravo'ibejarije ēhuro na nimorohevo'ibejo. Ēhesi bēhoho jemē mae masije riravo'ibejarije ēhuro no'o jemē'o gemuoro masije riravo'ibejo. Ēhi jiē'ocho mae jio'ibejo.

9 A'i avevejō'ocho na uehorovoromo uve: God-ro apostle nosi ihoho sa'aro bamē'e hōjo. Aehu i'u baeromo a nuniro guomo'iē'ego hesi iho sa'are jiajēhi nosi ihoho ēhi sa'aro jiego ae anerae aru'ahe dinō'e dinō'e raromaruohuro apostle nosirire ē gemu nunoho bamoromo ērimahuarue hōjo. Na ēhi uehorove.

10 Nosi ihoho sa'aro jiē'ero aēro nosi jōho uehorovoromo ēma uvoruomajeje: Paul-mēro Keriso mae uehorovo'ego ēhuro simano rumo'e aribōvie jēvajējo. Rōhu jemēro jemesi jōho ēma uvarujeje: Keriso'o gemuore javuē'ero Corinth rajoho nomē simano mabēhe javuajējo. Aēro apostle nosi jōho ēma uvoruomajeje: Paul-mesi muoho darugo rumo'e hōjo. Rōhu jemēro jemesi jōho ēma uvarujeje: Corinth rajo nosi muoho darugo ma'e hōjo. Jemēro uvarujeje: Nosi ihoho dō mare hōjo. Rōhu apostle nosi ihoho sa'aroje.

11 Io'o apostle no iēni jovēni vuovavuobe rovadoho jaruvohu'o iae ēhi javue. Niōgu sisēmu io'amarueje. Aēro anagu'o'i arijarueje. Amo ari'e bogojavuē'ero ēma jijiharueje.

12 Nosi ōvēro birivoromo i'u'e muoho vaeromo ioho ē ijarueje. Aehu nosi ōrire agavuē'iroho no ma-jō maemu mana majēharueje. Aehu nosi ōrire huē vavaeni bojamuijē'ocho no ma-birivoromo raromarueje.

13 Aehu nosi iho ijumoromo jō sisē atē'ocho no ma-u'emu jōe sanu'e mana majēhijarueje. Sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōvi jabesi nuniroho no sisē javuoge musisinō'e bu'ōjavuarue aribōvie javue. Sa'osa'ero ruhi-janovē'e aribōvie javue. Nosi ihoho ēhi jioje rovadoho jaruvohu'o ēhi gemuohoje.

14 Ējō naehu jajivaje hesi bēhoho bogo jemēro adahoromo javoje bae'irarijego ēhunioho jajive. A'i naro uve: Jemē nasi aboji harihu'o mae jēvajēromo ōroho rōjēhiromo jajive.

15 Nani Keriso-are mu rōjēhijarue aribōvie marohē'e mae jēve. Rōhu jemesi vavuoho na gemu jeve. Ēhesi bēhoho jemē'o na'o Keriso-are aēro javuē'ero ēhu'ero jemesi vavuoho na jeve rabēni naro aevoromo Keriso-are jō maho majēhijē'ero.

16 Jemesi vavue jevē'ego ēhuni uēve: Na negajējo naehu mu vaejajēhi jemē'o ēhi ē'irarijego.

17 Ēhi nego'ego Timothy jemesi ōrire nugō'ō'iē'e. Hu nasi huē baejaje harihu maeje. Hu Badare muemu uehorovaje aeje. Ēaho nugō'ō'iramuhuro ō'oromo uē'ē'e: Nōrōro ēhi jiē'e jōho ejahoromo Iesu Keriso-arire

juvoromo hijaje hōjo. O ɛ jōe gemuoho ekaresiae aho'obēhe dinō'e dinō'e jioruomajoho rōjēhibe juvaje hōjo. Ēhi jiē'e jōho huro majēhi'iramu jemē rōhu maho uehorovo'aruje.

¹⁸ Rōhu jemē a ioro'iorēro uvarujeje: Nōrō nosiroho bogo rue'a'ajēromo jemēro jemesi ihoho dōro bamorovē'e jēve.

¹⁹ Rōhu God-hu nimē'ohuro iae na ma-burēro ō'ejo. Ō'oromo nasi ga'ejo simano bōvi'e aribōvioho diehi jēvo'iramu. Na bogo jabesi jō huhu jōhemu he'i ō'i a'i ō'ejo ga'i jabumē God-are darugoho baejē'e jioruomego o bogo.

²⁰ Ēhesi bēhoho God-hu bōrōme namiromo no muebejavuajoho ēho bogo ma-jō ataruoho jio'i a'i darugo'e muohoje.

²¹ Rōhu jemē di muoho nimō. Na na ha'ite bō'oromo hisuebijēvo'ejo o huē baejēvoromo jō sanu'e majēhi'ejo.

5

Masuarue jōgoru ahade a hesi jōhoje.

¹ Rōhu jemesi jō sisēho na hejē'e jeve. Aēro atoromo uvoruomohijo: Corinth rajo ekaresia jabesirire ōehu jijihanovarue muoho jiajējo. Ae gemuēro vavu hesi vaboroho vajiohēro baeromo niō'iro gemu mae arijarue hōjo. Ēhi jiē'e muoho sisē bēheje. God-are jō bogo hejē'e aribōvioho jabu bogo ēhi jiē'e muoho vaeruomajeje. A'i jemesi aēro ēhi jiē'e muoho vaejajeje.

² Ēhi jēv'eje rōhu jemēro jemesi ihoho ēma dōro bamorovarujeje. Nadi ēhioho ē'ibejarije. A'i huē vavaene bōrōme baeromo ēhi jiē'e mu vaejaje aho jemesirire jiajoho nugō'ō'ibejarije iae mae jio'ibejo. Rōhu bogo nugō'ō'jarijeje.

³ Nasi sino haho'oho bogo jemē'oho jie. A'i nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ēhuro na jemē'o jevanove. Jemē'o jevanovoromo hesi sisēho mevoromo nosi Bada Iesuare ihore uvē'e jeve: Hu mu sisē bēhe vaejajēro i'ue bae'a'ajējo.

⁴ Ēhuni jemēro gemuoro gagovorovoromo nasi uehorohu'o nosi Bada Iesuare vōrōhu'o jemē'o jiego

⁵ ɛ iaho rori'o nugoromo Satan-are ōroro bojamego ēhuro hesi sinore jiaje mu sisēho barē'iro ēhuro Badare majaho rovego ɛ ia hesi aru'ahoho bogo sisēroho va'i mae hirōheje.

⁶ Rōhu jemēhu jemesi mu uehorovoromo iho dōre bamorovarujoho ēho sisēje. Ave uhu'e ataruoho jemē'o iae uehorovaruje. I dē huaje oso biseharihoho ēhuro ie aho'obēhe rumorovego dē huaje hōjo.

⁷ Ēdē huaje oso jemesirire jiajoho bu'ōjego ma-i mahemu jēvo'i. Ēhesi bēhoho ɛ mu sisē jemesirire jiajoho ahego bogo rumorovo'i a'i barē'iro ēhuro jemē i ma va'ēne aribōvie jēvo'irōhe. Rōhu jemē iae i ma va'ēne aribōvie jēve. Rabēni hesi bēhoho naro majēhi'iē'e. God-hu Vōrō Tugohade Sōrōho Israel rajehu ue'ahē'iroho dē huaje oso rumo'e iohemu ue'aharueje. Ue'ahoromo rōhu ave muohu'o vaejarueje. God-are jōēni sheep harihoho bijuēmarueje. Rōhu Keriso sheep harihu va'ēne anamu guomē'eje ēhuro God-ro nosi sisēho uehorovoromo vuonugo'irōhego. God-ro jemesi sisēho uehorovoromo vuonugē'ero ēhuro jemē i ma va'ēne jēve.

⁸ Nosi sisēho uehorovoromo vuonugē'ero jiē'ero ēhuni Jew rajehu i dē huaje osoho sisē hōromo vuonugoromo evare God-hu Vōrō Tugohade Sōrō

ijaruēhi no ēhi jiē'e muoho vaeromo nu huohue mu sisē gō gō vuonugol'i God-hu vōrō tugohahuade muoho uehorovoromo maemu raromo'ejo.

⁹ Rōhu urimē'i naro jōho jajivoromo majēhiromomo uēvodeje: Ōehu jijihanovarue aribōviohu'o nadi gemuoroho raromo jijihorējo.

¹⁰ Ējō jajivodoho na bogo uēromo ē'odeje: God-are jō bogo hejē'e aribōviohu'o nadi gemuoroho jijihorējo. Na bogo uēromo ē'odeje: Ga'irarije God-are jō bogo hejē'e aho ōnō'e mahunō'e mu vaebe vajiohu'e mu vaebe jijihamu God dejonō bamo'i bōvi bise'o nuninō bahibe jijihamu gēvē'iroho ēhi jiē'e aribōviohu'o nadi gemuoroho raromo jijihorējo. Naehu uēvode jō hesi bēhoho bogo ēhioho jiadeje. Nasi bēhoho ēhi jio'ibejo jemēro ejeho'ibejarije God-are jō bogo hejē'e aribōviohu'o bogo gē vadē'ibejarije. Ēhuni God-are jō bogo hejē'e aribōviehu ēhi jiē'e mu sisē vaejamu jemēhu jabu'o gemu mae raromo jijihē'o iae maeje.

¹¹ Rōhu jajivode hesi bēhoho aviēhije. He'irarije aēro jemē'o raromoromo uēvamu: No Christian ae javuajē uēvamu hejē'iroho rōhu ga'irarije jabumē ōnō'e mahunō'e jijihamu gēvē'iroho God dejonō bamo'i bōvi bise'o nuninō bahijamu gēvē'iroho ae gō jabesi jō sisē atobe jijihamu hejē'iroho jovo ue'ahoromo simano sisērēbe bōvi bise'o ujuohoniēhibe jijihamu gēvē'iroho ēhi jiē'e aribōviohu'o nadi gemuoroho ioho ue'ahore o raboho raboho ē'ore.

¹² Naro rabēni God-are jō bogo hejarue aribōvi jabesi muoho garomo mevojōro. Ēho bogo nasi muehuje. A'i Christian agano jabesi muoho ēho garomo mevore.

¹³ God-are jō bogo hejarue aribōvi jabesi muoho hesi God-ro sivue garomo mevo'ē'e. No bogo mevarueje. A'i God-are jō hejarue aribōvi jabesi mu jemēhu garomo mevo'irarije jōho God-are surire jajivoromo uvē'eje: A sisē jemesirire jiajoho nugō'ōrego va'irajo. Ēhi uvē'e jiaje ē a sisēho nugō'ōrego va'iro.

6

Corinth ekaresiaehu Christian agano bogo court-re sō va'ego God-are jō bogo hejē'e aribōviehu mevorōhe jōhoje.

¹ Rōhu aviēhi jiē'e muoho jemē rabēni biriri'ōvoromo ē'arujeje. Ja'o Christian a gōhu'o jemē niō'i jō sisē jēvē'o iho jemē God-are jō bogo hejē'e aribōvi jabesi nunire va'o rirarovoromo jemesi jō sisēho majēhijarujeje jaburo mevēhojōro. Bogo ēhioho ē'i a'i God-are aribōvi jabesi nunire riravoromo jōho ato'ibejarije iae mae jio'ibejo.

² Jemē diehi'oromo bogo uehorovoromo uvō: God-are majahu rue'iramu God-are aribōvioho noro sa'ae aho'obēhe jabesi muoho garomo mevo'ejarējo. Ēhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Rōhu jemē majae ijōnō mu bōrōme vaeromo ae aho'obēhe jabesi muoho garomo mevo'iē'ēro jēvē'ēro ēhu'ēro avevejō'e jō bise'o bise'o mevē'o iho jemē iae eni jēve.

³ Jemē'o iae gavaruje Keriso-are aribōvioho no majae ijōnō anera gēromo jabesi mu masijo mevēho hesi jēvajoho. Iae ēhuni uvore: Ave sa'are mu ininoho garomo mevē'o iho iae no eni javuajējo.

⁴ Ave sa'a hesi jō inino mevo'irarijoho jēvē'o iho jemē diehi'oromo ē jōho bava'oromo God-are jō bogo hejarue aribōvi jabesi nuniroho riravoromo majēhijarujeje mevēhorōhego. Jabesi ihoho Keriso-are ekaresia jemesiriroho bogojiē'e jiaje jemesi jō sisēho jebesiroho nadi bava'ore.

⁵ Jemesi arijo'arije javojimorovohe. Christian agano jemesi jöehu umogihago mevo'irarijoho na jemesiroho simano ma'e aho bogojië'ego ehuni dirö'e göro va'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro mevëhoröhego. Röhu simano ma'e aribövioho jemesire iae jio'ame.

⁶ Röhu Christian agane göëro göho dirö'e göro bava'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro mevëho'iröhego.

⁷ Röhu jemë göëro göhu'o iro muorovo'e vaeromo court-re va'arujoho ehuro jemesi Christian muoho mami'e bejë'eje. Jemë court-roho bogo va'i uvo'ibejarije: Sisë vaejevadoho o vajohehu baejehadoho iae hesi hõ uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo.

⁸ Röhu jemë bogo ehioho uvo'i jemëro ri'öromo göëro gö hesi örire sisë vaejarujeje. O vajiohëro baejharujeje. Bogo God-are jö bogo hejë'e a jabesi örire gemu ë mu sisëho vae'i a'i jemesi Christian aganoho jabu'o ehivarujeje.

⁹ Jemë iae gavarujeje sisë aribövie God-are aji'e öri ari'ere bogo va'o hesi jioruomajoho. Nadi sareramirovore. Önö'e jijiharue aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö. God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahijarue aribövioho bogo va'ë'ö. Goho'amarue aribövioho mu gö gö barueromo a'o a'o sihorovarue aribövioho bogo va'ë'ö.

¹⁰ Vajiohu ë'arue aribövioho mahunö'e ë'arue aribövioho jovo iromo simano sisë'jarue aribövioho ae gö jabesi jö sisë atarue aribövioho bövi bise'o ae gö ujuohoniëhijarue aribövioho ehü jië'e aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö.

¹¹ Urimoho jemë a ioro'ioroho ehü jië'e sisë aribövie jëvadeje. Jaruvoho jemesi sisëho u'ovëhë'eje. Jemë God-are aribövie jëve. Jemë God-are nunire mae riravaruje. Ehësi bëhoho God-ro Bada Iesu Keriso-are ihore hesi Aru'ahoho nugö'öjamu jemëni rueromo dë vövöbajo'oho avohëhë'ëro ehü'ëro mae jëve. Ehuni mu sisëho vuonugo'i ma-raromore.

Sino haho'ehu mu maemu vaejego God-are iho dö mare jioröhe jöhoje.

¹² Jemë ae göëro uvarujeje: Noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae mae hõjo. Ehü uvarujeje. Iae ehü jie röhu mu ioro'ioro vaejë'oho bogo ehuro marëjavuo'ë'e. Nani noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae maeje röhu mu göehu göehu ruahö'öjevo'iröhego na bijönego'ego ehuni ehü jië'e muoho na bogo vae'ëjo.

¹³ Röhu jemëro uvarujeje: I hesi bëhoho dëre abuejajëjo. Dë hesi bëhoho ioho baejajëjo. Iae ehü jie röhu God-ro uvo'iramu iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Dë hesi bëhoho ioho baeje röhu nadi uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho öëro ë'anovajëjo. A'i uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho Badare örire bojamijaruëjo. O Badare bëhoho nosi sino haho'oho muebejajëjo.

¹⁴ Iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Röhu Bada guomoromo bogo barë'i God-ro daruge bojamamu ri'öjadeje. Ri'öjë'ëro no'o ehü daruge bojamui'iramu vuovoromo ri'öjavuo'ë'e. Ehuni nosi sino haho'oho ma-Badaremujë.

¹⁵ Jemë'o uehorovore. Jemesi sino haho'oho Keriso-are övo duruajo'e jëve. Ehü jië'oho na no öëro jijihanovoromo Keriso-are övo duruajo'oho baeromo ö va'ëne magonaho sisëhu'o gemuoroho havoromo momorö'ö'ëjo. Bogo mae bogo ehioho ë'ëjo.

16 Ae rahu magonaho sisēhu'o gemuore havoromo momorō'ōjē'ohuro ēhuro sine dē vōvōbajo'e gemuoho javuo'ē'e. Ēhuremu uehorovore. Ējōho God-are surire ēhi gemuoho jajivoromo uvē'eje: Jabumē niō'i jēvadoho rōhu gemu jio'a'ajējo.

17 Jabumē gemu jiajeje rōhu Bada'o bimumvē'ohuro ēhuro Iesu'o no'o Aru'ahē gemuoho javue. Ēhuni magonaho sisēhu'o bogo gemuoroho momorō'ō'ejo.

18 Ōnō'e muoho gorore. Mu sisē ioro'iorohuro ēhuro sinoho dē vōvōbajo'oho bogo sisē vaerovo'i a'i ōehu jijihanovē'ohuro ēhuro sinoho dē vōvōbajo'oho sisē vaerovarueje.

19 Ave jōhu'o avo'avoho uehorovore. Jemesi sinoho dē vōvōbajo'oho God-are Aru'aho hesi osa maho jēvanove. Ēhesi bēhoho God-are Aru'ahohuro God-are ōrire jioromo jemesi sinore dē vōvōbajo'ere rovē'ēro jemesi uhure ē hijajeje. Jemesi sinoho dē vōvōbajo'oho aho'obēhe bogo jemesirehu jio'i God-areje.

20 God-ro jemē bogo ēma baejēvo'i a'i hesi Harihoho nugō'ōromo huē vavaene sisē maro baejē'ēro ēhu'ēro jemē hesi baejēvadeje. Ēhuni jemesi sino haho'oho mu maemu vaerego hesi ihoho dō maro jio'iro.

7

Masvarue mu hesi jōhoje.

1 Rōhu jemēhu jajivoromo ue gevarije jōho na majēhi'irōgoro ē'e.

Aehu magonaho bogo masuvē'oho iae maeje.

2 Rōhu ae aho'obēhe ōnō'e jijiharue jiaje ēhuni ae gemu gemu magonahe masure o magonahe gemu gemu ae masure.

3 Baruoharo jasi vaborehu ja'o niavo'i uavē'oho ejahone. O vaboroharo jasi baruehu ja'o niavo'i uavē'oho ejahone.

4 Ēhesi bēhoho vaboroho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi baru hesije. O baruoho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi vaboro hesije.

5 Ēhuni vaboroharo nadi baruoho juahami'i baruoharo nadi vaboroho juahami'i ma-ejahorovore. Rōhu nani jemē gemu mae jōe jōrovoromo uarovo'aruje: Ē'ego no gemuore niavarue muoho majae ma-bisemu vuonugo'i God-are ōrire jōe jōvojuvo va'o majae eni jiego vuonugo'irarējo. Ēhi jiē'oho iae maeje. Rōhu ēhi ē'ē'oho God-are ōrire jō jōvo'irarije majaho barējēgo ijōnō rōhu maho sionēro gemuoro niavore. Bogo ēhi ē'ē'oho nani jemēro bogo avo'avoho biririvo'iramu Satan-ro bijēho gē'ē'e.

6 Rōhu jemēhu masurovo'irarije jō jajivajoho na bogo uēromo ē'e: Jemēhu bogo masurovē'oho sisē hō uē'i a'i na uēromo ē'e: Jemē nēgē'oho ēhi'orējo.

7 Rōhu naehu vaboro bogo masuvē'e ma-hijajēhi ae magonahe aho'obēhe ēhi jēvo'ibejo ēhuro Paul na mae jevo'ibejo. Rōhu bogo ēhioho jio'ē'e. A'i ae magonahe gō gō diehi jiē'e mu vaerōhe suvuoroho mami'e God-ro bojamuibe rovē'eje. Ae gōēro suvuore gō ae gōēro suvuore gō ēhi baebe rovē'e javue. Ēhi jiē'ēro ae magonahe gō gō masurovo'i gōēro bogo masurovo'amē'eje.

8 Rōhu magonaho doruohu'o bogo masuvē'e aribōvi ioro'iorohu'o ave jōho na jemesi ōrire majēhi'iē'e. Naehu ē'ajēhi jemē vabore o barue bogo masuvē'oho iae maeje.

⁹ Rõhu birivoromo avoho taemo raromo'irarijoho bogo eni jëvamu masurovo'amë'oho iae maeje. Ëhesi bëhoho jemesi dë vövöbajo'ere simanore uehoro gö gö bæjë'oho ëho sisëje. Ëhuni masurovo'amore.

¹⁰ Rõhu masurovë'e aribövioho jemë na ave jõho bojëmi'ië'e. Bogo naehu uehorovoromo majëhi'i a'i Badaro bojamuijë'e jio'ego na majëhi'ië'e. Vaboroharo baruoho nadi nugö'öromo va'o rori'oho hine.

¹¹ O nugö'öromo va'o rori'oho hijë'oho nadi ae göho masu'i ma-hine. O vuonorö'ö rueromo jasi baruohumu huë baerovoromo avoho arire. Rõhu baruoharo ja'o vaboroho nadi nugö'öne.

Vaboro'o baru'o göehu Keriso mae uehorovo'i göehu bogo ma uehorovë'oho ehuro ëhi ë'irõhe jõhoje.

¹² Rõhu a ioro'oro jemesi örire ave jõho majëhi'ië'e. Bogo Badaro ave jõho jövo'i a'i naro nasi uehorovoromo jajive. Baruoharo ja bogo Keriso uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje magonaho masuromo hiromo evare ijönö Keriso mae uehorovo'i jasi vaborehu bogo ma uehorovoromo ja uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne.

¹³ O vaboroharo Keriso bogo uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje a masuromo hiromo evare ijönö Keriso mae uehorovo'i jasi baruohu bogo ma uehorovoromo uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne.

¹⁴ Ëhesi bëhoho Keriso bogo uehorovaje aho Christian vaborohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro ehuro iae hu God-are aeje. O Keriso bogo uehorovaje magonahoho Christian baruohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro ehuro iae hu God-are magonaheje. Bogo ëhioho jio'ibejo jemesi aboji harihu'oho God rumo'e aboji harihu'e jioruomo'ibejo. Rõhu bogo ëhioho jio'i jabumë iae God-are aribövie jioruome.

¹⁵ Rõhu ga'irane Keriso bogo ma uehorovaje jasi baruëro o jasi vaborëro ramö'öromo va'o rori'oho hi'ia'amu gavë'oho nadi uehorovoromo uvore: No mami'e mae masurovë'ego hu va'e'oho God-ro bijönimo'ajëromo nijio'irae'i ma-uane: Va'i nagego va'ëjo. O nijio'iraeromo gemuore arijë'oho huë vavaene bæjë'e ari'a'aruje. Rõhu God bogo ëhioho nimo'i a'i uëvadeje jemë hesi aribövie jioromo huë baerovoromo gemuoro raromo'irarijego.

¹⁶ Rõhu Christian vaboroho ja bogo gavanue. Nani jero baruoho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'oho maro hi'ë'e. O Christian baruoho ja bogo gavanue. Nani jero vaboroho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'oho maro hi'ë'e.

God-hu ae gemu gemu mu bojëmibe va'ego mu vaerõhe jõhoje.

¹⁷ Rõhu Badahu ae gemu gemu mevoromo mure bamobe rovade muoho o jemëhu mu diehi vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho ëhi jië'e muohemu vaere. Naro ekaresiae aho'obëhe ë jögore gemuohemu bojëmibe va'ajeje.

¹⁸ Ae gö urimë'i Jew rajehu ë'aruëhi hesi sino tariojahamu hu hijuvo rõhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi sino tariojare muoho mu'ure. O ae gö Jew rajehu ë'aruëhioho hesi öriroho bogo ëhioho ë'amu hu hijamu rõhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi uarego Jew rajo jabesi muoho vaeromo hesi sinoho tariojahö'iro.

¹⁹ Jew rajehu ë'aruëhi jemesi sino tarivëhë'oho o bogo tarivëhë'oho iae hesije. A'i God-are jöe gö gö ejahë'oho ëho börömoheje.

20 Rõhu ae gemu gemu jemëhu diehi jië'e mu vaebe rovamu evare God-hu hesinõ rinëgadoho ëhi jië'e muoho vaenõvove.

21 Nani ja a börõmo hesi darugore javë'ëro hesi muohuremu vaejahë'iro evare God-ro ja hesinõ rinagadeje. Nadi ëhuniho nurunurumo'i ë muohuremu vaenõvone. Rõhu jaeu ë a hesi darugore hijanuoho vunugol'i va'oromo jasi nimanue mu õri birohë'ohuro va'o ë muoho vaene.

22 Rõhu jaeu ae gö hesi darugoremu hiromo bogo nurunurumo'irane ë hesi bëhoho a börõmo gö hesi muohuremu vaejahamu evare Badahu hesinõ rinagë'oho ja döho jasi börõmo hesi darugoremu hi'i jasi uhoho jasi nimoromo Badare mu vaejanue ae jave. O ja jasi nimanue muohemu vaejamu evare Badahu hesinõ rinagë'oho ja Keriso-are darugoremu hiromo hesi muohemu vaejanue ae jave.

23 God-ro jemë bogo ëma baejëvo'i a'i hesi Harihoho nugõ'õromo huë vavaene sisë maro baejë'ëro ëhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Ëhuni nadi ae gö jabesi darugoremuoho raromoromo ma-muemu vae'i uehorovo'i a'i God-are muoho uehorovore.

24 Nasi õ mueno'e ja ae gemu gemu diehi jië'e mu vaebe rovamu God-hu hesinõ rinagadoho ë aho jero God-are nunoro juvoromo ëhi jië'e muohuremu vaenõvone.

Bogo masurovë'e o ma-doru raromarue aribövi jabesi jöhoje.

25 Rõhu bogo masurovë'e aribövioho jemesi jöho na majëhi'ië'e. Ave jöho bogo Badaro uõvuë'ëro majëhi'i a'i naehu uehorovaje jöho majëhi'ië'e. Iae naehu uehorovaje jöho na majëhi'ië'e rõhu Badaro huë vavaene baeromo uehoroho bojemijë'ëro ëhu'ëro nasi jöho heromo uvo'a'aruje: Iae jö mae höjo.

26 Na uehorovoromo uve: Jaruvoho huë vavaeni majaho nosi õrire rovë'ego ëhuni aehu raromaruëhi ëhi raromë'oho ëho iae maho höjo.

27 Ëhesi bëhoho nani jemë vabore masuvë'e raromarujeje. Ëhi jië'oho nadi nugõ'õ'i uehorovore. O nani jemë bogo masuvë'e ma-raromarujeje. Ëhi jië'oho vaboroho nadi nahore.

28 Rõhu a juvijehu o magonaho aboridehu masuvë'oho bogo sisë'ioho ë'arujeje. Rõhu masuvë'ohuro ëhuro nurunurue uehore gö gö bae'a'aruje. Rõhu na bijõnege ëhi jië'e huë vavaenehu jemesi õrire ruerõhoho. Ëhuni uëve: Vaboroho nadi nahorëjo.

29 Nasi õ mueno'e nasi bëhoho ëhije. God-ro majae ma-bunemu bamë'eje hesi majaho ruerõhego. Ëhi jië'e jiaje ave majare aevoromo raromobe va'ë'iroho masuvë'e aribövioharo masuvarije muoho barë'ië'e jiaje nadi masuvarije muohemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore.

30 O huë vavaeni baejë'e aribövioharo ave sa'a hesi huë vavaeni muoho barë'ië'e jiaje nadi huë vavaeni baejarujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O nimorohë'e aribövioharo ave sa'a hesi nimorohë'e muoho barë'ië'e jiaje nadi nimoroharujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O inõme rabe rabe imo'amaruje aribövioharo inõme bövie bise'e barë'ië'e jiaje uvore: Noehu imaroho bogo nosirehu jio'i hesi God-are höjo.

31 Ave sa'are bövie bise'e jiego gavaruoho barë'ië'e jiaje ëhuni ave sa'a hesi mue bövie bise'e vaejë'iroho nadi ëhuremuoho uehorovoromo vae'i God uehorovë'i muoho vaere.

32 Rõhu na nege jemë bogo ave sa'a hesi muohuni uehorovoromo nurunurumo'irarijego. Bogo masuvë'e ariböviohuro Badare muohemu uehorovarueje ëhuro Bada dë mae jiorõhego.

33 A'iro vaboro masuvë'e ariböviohuro ave sa'a hesi muoho bõrõme uehorovarueje ëhuro jabesi vaboroho dë mae jioruomorõhego.

34 Ëhu'ëro Badare muohu'o ave sa'a hesi muohu'o gemuoro havoromo vaejego anoji'e jiajeje. Rõhu magonaho aboridohu'o bogo masuvë'e magonaho ioro'iorohu'o jaburo Badare muohemu uehorovarueje jabesi sino haho'ohu'o aru'ahohu'o God-are õrire gemu bojamirovorõhëro. A'i baru masuvë'e magonahohuro ave sa'a hesi muoho uehorovarueje jabesi baruoho dë mae jioruomorõhego.

35 Na jõ majëhijaje hesi bëhoho ëho bogo jemëhu masurovo'irarije õroho tugohëho'i a'i jemë ajëmijego mae jëvorõhego majëhije. Avo'avoho raromoro Badare muohuremu uehorovo'irarijego ëhuni vabore o barue bogo naho'irarije jõho majëhije.

36 Rõhu a juvijo'o magonaho aborido'o aemo'aemo'o jëvoromo rõhu uvë'oho: No bogo masurovo'ëjarë uvoromo ëhi uehorovobe va'ojuvo rõhu aehu magonaho masu'iro nimo avohoromo ëhuni uvë'oho: Naro nasi magonaho hesi õriroho muoho bogo maho vaegoro masu'ie'ajë uvoromo masuvë'oho iae maeje. Hesi nimoromo masurovoromo gemuore ari'ë'õ. Ëhi jië'oho bogo sisëhu jio'i maeje.

37 O aehu biririvoromo hesi dë vövõbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: Ëmagonahohu'o na'o no aemo'aemëro javu'ëro bogo masurovo'i ma-aemo'aeme vaejë'ëro bogo niavo'i ma-aribe jireho'ëjarë uvoromo hesi dë vövõbajo'ere nimajoho bogo uehorovo'i hesi nimajoho taemorovoromo bogo masuvë'oho hu mae ë'ajeje mami'e biririvoromo uehorovë'ëro jië'ëro.

38 Ëhu'ëro jië'ëro aehu hesi aemo'aemo masuvë'oho iae maeje. O bogo masuvë'oho ëho ma-mabëheje.

39 Rõhu masuvë'e magonahoho baru hijë'iroho baru'o gemu mae hi'ë'e. God-are jõho ëhije. O baru guomë'iroho magonahohuro di a nimë'oho ëho bae'ë'e. Rõhu Bada mae uehorovaje ahuremu masu'ë'e ae gö bogo.

40 Rõhu hu baru bogo bae'i ma-doru hijë'oho iae hu huë mabëhe hi'ë'e. O baru i'o baejë'oho ma-bisemu bogo ëhioho huë maho hi'ë'e. Nasi uehoroho ëhije. Rõhu nasi uehoroho bogo sisëhuje. Ëhesi bëhoho narot uvajaje: God-are Aru'ahohuro bogo ae gö jabesi simanoho gemu huotovëho'i Paul nasi simanohu'o huotovehego ëhuro na uehoro mae baeromo jajivaje hõjo.

8

Aehu inõmo sisëni bahijare mi hesi vitu Christian ariböviehu i'irõhe o bogo i'irõhe jõ Corinth ariböviehu ua gavamu Paul-hu mana jajivade jõhoje.

1 Rõhu jõ göho na jajivo'ie'e. Õvehu avohoromo uvene aho rõjahjarue inõmohuni mie anoromo aho'o bamëhoruomajeje sisëhuro baerõhego. Sisëni bamëhë'e mi vituoho na jemë ma-dajumu ue'ahore o uvore: Aru'aho sisëni bahijëhë'ego juahovo'ëjarëjo. Ëmioho i'irarije o juahovo'irarije di muoho mae jiajoho ëho no uehorovo'ëjo. Jemëhu ë'arujëhi aehu uvë'oho: Aru'aho mue bõvie bise'e eni ga barëjë'e jevajë uvë'oho ëhuro hesi ihohehu

döro bamorovajeje. O aehu ae gö jabesi örire uehorovëvë'oho ëhuro hu ekaresia muoho nigemajeje.

² Ja uvë'oho: Na mue eni ga barëjë'e jevajë uvë'iroho ma-döhemu ga'i bogo avoho gavanueje.

³ O jaehu God uehorovë'oho huro ja mae gavajeje.

⁴ Röhu naehu urimo uëvode jöho inömo sisë hesi mi i'irarije o juahovo'irarije jöho na majëhi'ië'e. Iae no garomo uvarueje: Ëhi jië'e inömoho bëhi rumo'e höjo. God gemu jio'i gö bogohöjo.

⁵ Iae God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro sarerivoromo uvoruomajeje: Ö'idöre jio sa'are jië'e aribövi noehu bogo gëvaruoho uvene aho röjëhi'iröhoho höjo. Iae ëhi jie. Aëro uvarueje: God gö gö aho'obëhe no bogo gavarue darugo'e a masijoho aho'obëhe jio'amajëjo.

⁶ Röhu Christian aribövioho no bogo ëhioho uehorovo'i God gemu Vavuoho mae uehorovarueje. Huro sa'ae bövie bise'e bamavuë'ëro noro hesi jöhemu uehorovoromo raromo jijiharueje. O Darugo'e A Böröme gemu Iesu Keriso mae uehorovarueje. God-ro uavamu Kerisoro bövie bise'e bamavuadeje. Bamavuoromo ajamuamu no vuovo öroho vuonugo'i darugoho baejë'ëro mae raromarueje.

⁷ Iae no garomo uvarueje: God gemu A Böröme Keriso gemu ëhi jëvajëjo. Röhu Keriso-are aribövi ioro'ioroho bogo ëhioho gavarueje. A'i urimë'i God-are jö bogo hejare majare uvonövareje: Inöme gö aru'aho'e höromo ëho rajëhinövareje. Majae ëgobövie ëhi ë'obe rovë'ëro ëhu'ëro jabumë inömëni bamëhare mi vitu i'ië'iroho uvoruomajeje: Ëmioho iae aru'aho sisë hesi mie höjo. Ëhi uvoromo ëma ijë'ohuro ëhuro herovoromo uvarueje: Nani no sisë ijaruëromo juhuonivarueje mu öroho bogo avo'avoho gavë'ëro.

⁸ Jabumë uvarueje: No sisë ijaruëromo juhuonivarueje röhu i ijë'oho bogo ëhuro God-are bëhiroho va'ëjo. I juahovë'oho God-are nuniroho bogo sisëho javuo'ë'e. O ijë'oho God-are nuniroho bogo maho javuo'ë'e.

⁹ Jemë i ijë'oho o juahovë'oho God-ro uvajeje: Ëho jemesi mue höjo. Röhu gavë'i ë mioho ue'ahore. Nani bogo avoho biririvë'e Christian aribövioho jaburo jemë gëromo sisëro rireromo'ë'ö.

¹⁰ Ëhesi bëhoho ja iae garomo uvanueje: I ijë'oho o juahovë'oho hesi höjo. Röhu ë jöho Keriso-are ae göëro bogo avoho uehorovë'ëro jië'ëro juhuonivoromo uvo'ë'e: Sisë ariböviohuni bahijare mioho naehu ijë'oho sisë höjo. Nani ë ahuro garöhe jero inömo sisë rajëhijarue osare hiromo ie i'iramu gagorovo uvo'ë'e: Ëaru'aho sisë hesi mi vitu aehu ijë'oho ëho God bijönimajë uvoromo röhu ja gavë'i hu'o ëma i'ë'e.

¹¹ I'iramu ë biriri rumo'e a hesi aru'ahoho sisërë'ë'e. Jasi öhuni Kerisoro uehorovoromo guomadeje. Röhu jero uvaneje: Mi hesi öroho na ga barëjë'e jevajëromo ë a hesi nunire mioho ijamu huro ja gavë'i iromo sisërëjadeje.

¹² Ëhi jië'e mu vaejë'oho jemëro jemesi Christian agano jabesi dë vövöbajo'oho biriri rumo'ëro jië'ëro ijumëhoromo jabesi örire sisë vaejëvarujohuro ëhuro Keriso'o sisë vae'a'aruje.

¹³ Ëhi jië'ego naehu mi ijamu nasi aganehu geromo nasi döre rueromo sisërërovo'ia'amu gavë'oho naro mi ijajoho ioro'ioere gemu vuonugo'ëjo nasi aganoho sisërëjöhëni.

9

Paul-hu bogo apostle jevajë uvoromo bövi bise'o maho hesi nijio 'irae'i a'i a gö jabesi jöëni uehorovoromo vuonugonövade jöhoje.

¹ Jemë'o uehorovore Paul na bogo a jabesi darugoremuoho hi'i nasi nimoromo hijajeje. Na apostle ae jeve. Na nosi Bada Iesu nunëro gavë'e jeve. Naehu Badare mu vaejodohuro iae ehuro jemë hesi aribövie jeve.

² Ehuni ame göehu göehu na bijönegoromo uvë'o'oho: Nörö bogo apostle-hu hö uvë'o'oho hesije röhu jemë bogo ehioho uvo'i uvo'a'aruje: Paul iae apostle höjo hesi örire noro Keriso-are muoho baej'ëro.

³ Röhu naehu vaejaje mu aehu garomo uvë'o'oho: Paul ja rabëni ëhi jï'e muoho vaejanue hö uvë'o'oho na ave jöho mana majëhijajeje.

⁴ No God-are jö majëhiromo ie jove mana i'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo.

⁵ O Peter'o apostle ioro'iorohu'o Bada Iesuare ö ömo'ömohu'o ë'aruëhi no'o vabore masuromo sö ujuoho jireho'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo.

⁶ O nani jemëro ëma uvarujeje: Nosi ekaresia ajamuijarue a ioro'iorohuro God-are muoho vaeromo ekaresia no ajamuiromo ë muohuremu vae'iramu no mana bojëmi'ejarejo. Röhu Paul'o Barnabas'o jabumëremu bogo ehioho mana bae'i God-are muoho vaeromo no ajamuiromo jabesi övëro mue gö ionire vaeromo manaho baenövo'aruëjo.

⁷ Jemë nani ëhi uehorovaruje röhu muorovo aribövioho na jabumë jabesi övëro mu gö ionire vaeromo mana baeromo ioho ue'aharueje. Bogo. Jabumë muorovo muohemu vaeromo baejarueje. O iruno'e ba'amo bivo'e vaejarue aribövioho na jabumë ë iruno'oho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje. O mi muebejarue aribövioho na jabumë ë mi hesi amo rihuoho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje.

⁸ Aehu mu vaeromo mana baejarue jöho jajivë'e jeve jemëro heromo uvo'irarijigo: God-are ekaresia muebejavuoromo mana baej'ë'oho iae mae höjo. Röhu God-are jöho ëhi gemuoho jajivë'eje.

⁹ Moses-hu jajivade jögoru surire ëhi uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ehï jï'e'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. God-are jöho ehije. Röhu God bogo miohemuoho uehorovoromo ë jöho bojamui'i

¹⁰ a'i nosi jöho uehorovoromo bojamuadeje. Ehësi bëhoho iruno'o mu muebej'ë'iroho sa'a ato'atovarue ariböviohu'o i sa'ijovarue ariböviohu'o jabesi muoho vaej'ë'i uehorovoromo uvoruomajeje: No i mu vaejaruohuni ehuni u'emu ë ioho ue'aho'ejarejo. Ehï uvë'o'oho iae maeje.

¹¹ Röhu no iruno'o bivarue aribövioho va'ëne javue. Noro God-are jöho jemesi örire majëhijë'e javue ehuro God-are jö majëhijaroho muro iruno'e bivanovë'e javue. No ehï jï'e' aru'aho muoho jemëni vaejëh'ë'ero ehuni ave sa'a hesi inöme ie rune mana baej'ë'oho bogo sisëhu jio'i maeje.

¹² Jemesi ekaresia muebej'ëvarue a ioro'iorehu jemesi örire mana bae'i uehorovë'o'oho maeje jabumëro jemë bisemu ajëmijë'ëgo. Röhu no jemë böröme ajëmijë'e javuë'ëro ehuni no birivoromo uvo'ejo: No mana baej'ë'oho iae mae höjo.

Röhu nosi nimoromo manaho bogo bae'i a'i no birivoromo huë vavaene bövie bise'e baej'ë'e javue aëro uvojöëni: Paul-mëro nosi monioho bae'i

nimoromo ekaresiaho muebejavuaje hōromo Keriso-are jō maho bogo eruomojōeni.

¹³ Jew rajehu God-are amo bōrōmo hesi mu vaejē'oho God-are amore bahijare ioho jabesi manaego ujuohoromo ue'aharueje. O God-are maratuore mi bamoromo vēnehu bue'ōjarue aribōviahuro ē mi vituoho jabesi manaego ue'aharueje. Ēho na jemē uehorovō o bogo.

¹⁴ O Keriso-are mu vaejarue aribōvioho ēhi gemuoho ē'arueje. Badaro uōvuē'aje hesi jō majēhijarue aribōvioho noro mana baeromo raromo jijihonōvorōhego.

¹⁵ Ēhi uōvuē'aje rōhu na manaho bogo baejē'e jeve. O naehu avevejō'e jaijivaje jō hesi bēhoho bogo ēhuro jemēro bojemi'irarijego. Naehu guomē'oho iae hesije. A'i naehu Keriso-are jō ma majēhiromo ēhuni mana baejē'oho ēho bogo maehuje. Na bijōnege ae gōero mana bojemiro mo ēhuro naehu nimorohē'i jōvaje jō hesi bēhoho tugohō'irōhoho.

¹⁶ Naehu Keriso-are jō ma a majēhijē'oho nimorohē'i jōvo'irode bēhoho bogoje God-ro ē muoho bojemijē'ego. Hesi jō bogo majēhijē'oho na i'ue bae'ejo.

¹⁷ Naehu nasi nimoromo Keriso-are jō majēhijē'oho suvuore mana baejaje. A'i na bogo negē'e Keriso-are jō ēma majēhijē'oho God-hu bojemade muoho ma-vaejajeje.

¹⁸ Rōhu naehu baejaje suvuoroho rabeje. Keriso-are jō majēhijē'oho na ave sa'a hesi mana baejē'oho maeje. Rōhu ēho bogo uehorovoromo manaho bogo baejē'e hesi jō ēma majēhijajoho ēhuro dē vuēvavajeje. Ēho nasi suvuoreje.

¹⁹ Na bogo ae gō jabesi darugoremuoho hiromo jabesi muohemu vaejēhaje aehu jevu'i a'i naro nasi mueberovoromo nasi nimoro muoho vaebe juvajeje. Rōhu na bogo nasi nimaje muoho vae'i a'i ae aho'obēhe jabuhu diehi namaruoho ēho vaejajeje ēhuro ae aho'obēhe baejēvoromo Keriso-arire rēmo'irodēro.

²⁰ Jew rajo jabu'o gemuore hiromo God-are jō majēhijē'iroho Jew rajehu raromaruēhi na'o ēhi hibe juvajeje ēhuro Jew rajoho baejēvoromo Keriso-arire rēmo'irodēro. O Moses-are jōgoruremu raromarue aribōviohu'o hiromo God-are jō majēhijē'oho jabuhu Moses-are jō ejaharuēhi na'o ēhi ejahajeje ēhuro Moses-are jōgoruremu raromarue aribōvioho baejēvoromo Keriso-arire rēmo'irodēro. Moses-are jōgoroho iae na ejahajeje rōhu bogo hesi jōgoruremuoho hijajeje.

²¹ O Jew rajo jōgoru bogo hejē'e aribōviohu'o hiromo God-are jō majēhijē'iroho jabuhu Jew rajo jōgoru bogo ejaharuēhi na'o ēhi ē'ajeje ēhuro Jew rajo jōgoru bogo hejē'e aribōvioho baejēvoromo Keriso-arire rēmo'irodēro. Iae na Jew rajo jōgoroho bogo ejahajeje rōhu na God-are jōgoroho bogo vuonugo'i Keriso-are jōgoruremu hiromo God-are jōho ejahajeje.

²² O juhuoni juhuoni mu vaejarue aribōviohu'o gemuore hiromo God-are jō majēhijē'iroho jabuhu raromaruēhi na'o ēhi hijajeje ēhuro ē aribōvioho baejēvo'irodēro. Ēhu'ero di aribōviohu'o hijē'oho jabuhu mu vaejaruēhi na'o ēhi hibe juvoromo ore aho'obēhe ē'o gavajeje ēhuro a ioro'ioroho maro va'irōhego.

²³ Ēhi jji'e mu vaejaje hesi bēhoho aēro Keriso-are jō maho heromo jabu'o na'o huē mae baerōhēro ēhuni ē'ajeje.

24 Jemë'o iae gavaruje tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'ië'iroho ae aho'obëhe biririvoromo tutubijioharueje röhu ae gemuëro iosirëmiromomo urimo ma-burëro tutuvoromo suvuro baejajoho. Jabuhu ë'aruëhi jemë'o ëhi jemesi uehoroho darugoho aho'o bojamiromomo Keriso-are muohuremu biririvoromo vaere hujeji jemesi suvuroho bae'irarije.

25 Röhu tutuvoromo aehu a ioro'io ro iosirëmi'ië'iroho urimë'i biririvoromo dajoho avoho mueberovobe va'oruomajeje ëhuro darugo ma'ëro tutuvoromo suvuroho baeröhëni. Èsuvuroho ijino inovoromo simanore didi'aharuoho jië'ëro ëhu'ëro ma-burëro sisërë hesi jiajeje. Röhu ë sisërëröhe suvuroho baeröhëro ëhuni ë ariböviohuro biririvoruomajeje. Röhu Christian aribövioho no bogo ëhi jië'e suvuroho bae'i a'i ioro'io romo jioröhe suvuroho baeröhëni ëhuni Keriso-are muoho vaejarueje.

26 O Paul naro ioro'io romo jioröhe suvuroho bae'irodëni ëhuni aehu övo mugö mugöehu ano'irögoro övo aruëre anumëre ma-bu'öjaruëhioho na bogo ëhioho Keriso-are muoho sisë'i sisë'ioho vaejajeje. A'i aehu ma-ahorirehu biririvoromo tutuvaruëhi na ëhi Keriso-are muoho ma-ahorirëro biririvoromo vaejajeje.

27 Keriso-are muoho vaeromo nasi dajehu nimajoho ma-taemorovajeje ëhuro biririvevoröhego. Èhi'oromo nasi dajoho nasi mueberovoromo ahorirëro va'ajeje naro ae gö jabesi örire jögore majëhijajëro röhu Kerisoro uejööni: Paul jasi muoho bogo eni jio'ego jasi suvuroho bogo bae'a'anuë uejööni.

10

Aehu övehu avohare inömo bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

1 Nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho uehorovo'irarijigo nosi Jew rajo hijo miono'ehu ë'are jöho. Nosi Jew rajo hijo miono'oho aho'obëhe God-are suehuro riogëgoromo öroho röjëhi'ego ë örire jijio va'onövareje. Jabumë ae aho'obëhe jovo ihe Kavüë'e Jovoho beromo mae iojio mareje.

2 Jovo beruomamu suehu aegëhadoho ëho noehu bapataeto vaeromo Keriso'o bimuvuruëhi jabu'o ëhi bisemu gemuoho vaejanovareje. Èhesi bëhoho jovo beruomamu suehu aegëhadoho ëho Moses'o bimuvurohoje.

3 Röhu jabumë ae aho'obëhe ie gemuoho ue'ahareje. Ue'ahoromo ëhuro God-are Aru'aho hesi darugoho baejareje.

4 Jabumë ae aho'obëhe jove gemuoho ue'ahareje. Èjovoho munë gagore jovo mae suorovajoho ue'ahareje. Röhu ë jovoho bogo jovo maemuoho jiadeje. Èhesi bëhoho munënö'e aehu jabu'o gemuore va'onövadoho ë ahuro aru'aho'e jovohu'o bojëmamu jaburo jovo maho iromomo ëhuro aru'aho hesi birirohu'o baejareje. Èmunënö'e aho ëho Keriso jiadeje.

5 Jew rajo hijo miono'e ae aho'obëhe ëhi jië'e huë maho baeruomamu röhu ae ma-gemu niö'i jabesi muoho God-ro garomo nimorohadeje. A ioro'iorohunioho bogo nimorohoi jabesi örire bijönimadeje. Bijönimamu a rumo'e sa'are vuovo momorö'öbe va'adeje.

6 Mu sisë ëhi vaeromo vuovare jöho ëho God-are suriroho bogo ëma jajivo'i a'i noni jajivë'eje noro garomo adahoromo avo'avoho uehorovo'iröhego. Èhi jië'oho jabuhu mu sisë nimarëhioho no bogo ëhioho nimo'ejo.

⁷ O jabumë a ioro'ioerehu inömo aru'aho'e höromo rajahi'amarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Jabuhu ë inömo sisë aru'aho'e höromo rajahi'amo'irögoro nimorohare jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövüë'eje: Ariböviohuro sa'aro raromoromo jovoho ioho mahunö'e ue'ahoromo ri'öromo mu sisë'o vaemarumijë'i ajajovare höjo.

⁸ Röhu jabumë a ioro'ioerehu öehu ë'anovarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Öero ë'tanovë'ëro ae aho'obëhe 23,000 majae gemuore rireromoromo vuovëvadeje.

⁹ Röhu jabumë a ioro'iorohuro mu sisë vaebe va'oromo ëhuro Badare dëho bijioho garuomadeje ga'iro hu ma-nunëremu gëbe muebejëvobe va'ego o bogo. No ëhi jië'e muoho bogo vae'ejo. Röhu jabumë ëhi ë'të'ego sigobëro umijëvamu vuovëvadeje.

¹⁰ Röhu jabumë a ioro'iorohuro huë sisë barueromo nurunuruëgamu God-are örire jöe sisë'i atoruomadeje. Ehi jië'o'oho no bogo ë'ejo. Jabumë ëhi ë'të'ego a muo'amego vuovavuae anerahuro rueromo muo'amamu vuovëvadeje.

¹¹ Ehi jië'e i'uoho aho'obëhe nosi hijo miono'o jabesi örire rovadeje ëhuro no ae aho'obëhe uehorovo'iröhego. Jabuhu mu sisë vaeromo i'u mana baejare jöho iae God-are surire jajivë'eje noro garomo adahoromo avo'avoho raromo'iröhego jaruvore maja barë'iröhoho mami'e dunovo'ego.

¹² Ehu'e jiaje ja ae rahuaro uvë'o'oho: Na bibivoromo namijajë uvë'o'oho gavë'i va'one. Bejavo'ë'e.

¹³ Röhu uehoro sisë gö gö jemesi örire rovajeje. Iae ëhi jie röhu diehi jië'e uehoro sisëhu rueromo jemesi dëre bijëhë'o'oho ëhi jië'e uehoro sisëho bogo jemesi'iroho gemu rue'i ae aho'obëhe nosi dëre ro bijahua-jeje. Röhu God-hu no ajamui'i uövüadëhi iae hu ëhi ajamuijajëro jië'ëro ëhu'ëro huro garöhe biriri ma'e uehoro sisëhu jemesi örire rue'ia'amu jemë nijio'iraerovo'irarijoho bogo eni jëvamu gavë'iroho hu bogo manunëremuoho gë'të'e. A'i uehoro sisë jemesi örire bijëho'i rovë'iroho huro öroho röjëhi'ë'e jemëro ë jijihoromo uehoro sisëho vuonugo'i biririvoromo maro va'irarijego.

¹⁴ Nasi ö mueno'e ëhi jië'e jiaje ëhuni inömo'ho god höromo rajëhijarue muoho gororomo rori'vo'ore.

¹⁵ Röhu jemëro jemesi simanoho avo'avoho uehorovarujego ëhuni ave jöho majëhi'i'ë'e. Mevoromo gare jö hesi bëhoho diehi jiego.

¹⁶ Jemë'o uehorovore. Enatuore wine jovohuni God huë mae uaromo hesi suvuoro baeromo ijë'iroho ëhuro no Keriso-are köho gemu mae baejarueje. O i ato'atovoromo ijë'iroho ëhuro no Keriso-are sinoho gemu mae baejarueje.

¹⁷ No ae aho'obëhe ie gemuoho ma-gemuoro ijë'ëro ëhu'ëro no ae aho'obëhe javue röhu ae gemuoho javue ie gemuoho ijë'ëro.

¹⁸ Röhu Israel rajo jabesi muohu'o uehorovore. Jaburo mioho tarioromo vituoho God-ni hesi maratuore bahi'i vituoho ijarueje. Iromo ëhuro ë mure bimubarueje. O inömo sisë hesi öroho gemuohoje. Noehu inömo sisë hesi i vitu ijë'ohuro ë mure bimubarueje.

¹⁹ Nani ë jöho adahoromo uvo'a'aruje: Paul-ro uöromo ë'ajëjo: God-are jö bogo hejë'e ariböviohu rajëhijarue inömo'ho darugo'e jio'amajëjo. O inömo sisë bojëmijë'e mioho bëhi'e höjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu na bogo ëhioho uëve.

20 A'i na uëromo ë'e: God-are jö bogo hejë'e ariböviehu inömohuni i bamëhë'oho bogo God-ni bahijaho'i Satan-are aru'aho sisëho jabuni bahijëharue hōjo. Èhuro aru'aho sisë jabesi mure bimuvarue hōjo. Röhu jemëhu Satan-are aru'aho sisëhu'o gemuore bimumvë'oho na bijöngajëjo.

21 Jemëhu Badare enatuore jovohu'o Satan-are aru'aho sisë jabesi enatuore jovohu'o gemuore havoromo ijë'oho bogo maehuje. O Badare maratuore iohu'o aru'aho sisë jabesi maratuore iohu'o gemuore havoromo ijë'oho bogo maehuje.

22 O noehu biriri'övoromo Satan-are aru'aho sisë jabesi i jovo iromu jabu'o bimumvë'oho God-ro uvo'ë'e: Jemë bogo na gemu rajehijarujëromo Èhuni dë vörönimo'ë'e. Èhi jië'oho na no aru'aho sisëhu'o bimuvo'ejo. Bogo. O Èhi jië'ho mu vaejë'oho nani no sisë'i uehorovoromo uvarueje: God-are darugoho bise'e hōjo nosiroho böröme hōjo. Èhu'ëro no hesi i'uoho bogo bae'ëjarëjo. Èhi uehorovë'oho sisëje. No aru'aho sisë'o bimumvë'oho iae no i'ue bae'ejo.

Ave jö masijoho uehorovoromo inömo sisëni bahijare mi gororovo'iröhe ë hesi jö vituohoje.

23 Jemë ae göëro uvarueje: Mue aho'obëhe vaejë'oho iae mae hōjo. Iae Èhi jie röhu mu ioro'ioro vaejë'ohuro bogo Èhuro marëjavuo'ë'e. Nani mue aho'obëhe vaejë'oho iae maeje röhu mu ioro'ioro vaejë'ohuro bogo Èhuro ajamirovarueje avoho biririvoromo Keriso mae uehorovobe va'iröhëro.

24 No bogo nosi sinohemuoho uehorovo'i ae gö jabesi sinohu'o uehorovo'ejo.

25 Market-re imarije mioho aho'o ma-dajumo ue'ahore. Nadi juhuoniv-oromo uvore: Na ave mioho aru'aho sisëni bamëhare mioho hōjo o gö hō uvo'i ma-ue'ahore.

26 Èhesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Sa'ae iruno'e bövie bise'e aho'obëhe Badare hōjo.

27 O God bogo ma uehorovarue aehu jemë uëvë'oho: Ruerego no i harihe gemuoro i'irarë uëvamu jabu'o ie i'i nêgë'oho va'oromo ga'irarije ie rabe rabe i'imëmamü gavë'oho ma-dajumo ue'ahore. Nadi dë vövöbajo'eroho uehorovoromo uvore: Na ave mi ue'ahë'oho mae o sisë hörömo mi hesi jöho uë gé'i ma-ue'ahore.

28 Röhu ae göehu jemë uëvë'oho: Ave mioho aru'aho'e inömëni bamahë'e mie hō uëvë'oho nadi ue'ahore. Uvore: No ue'ahë'oho ë jö majahuijade ahuro garöhe noehu ue'ahamu gavë'oho uvo'a'ajëjo: Èho God bijönimajëromo juhuonivo'ajëjo. Èhuni no'o vuonugo'ëjarëjo. Èhi uvore.

29 Na uëve: Jemë ë mi juahovo'irarije hesi bëhoho ë jö majëhijade ahuro juhuonivoromo uvojöëni: Èmi ue'aharujoho sisë hō uvojöëni uëve. Na bogo uëve jemëro juhuonivoromo uvojöro: Sisë hörömo juahovo'irarijego. Nani jemëro na ue'a'aruje: Röhu God-ro uövuë'e hōjo: Ie rabe rabe i'i nêgë'oho irëjo. Èhi jië'oho no rabëni juhuoni'e a hesi jöho uehorovoromo ë mioho juahovo'ëjarëjo.

30 O no God-are örire huë mae uaromo mi ue'ahë'iroho rabëni ae göho uö'a'aruje: Jemë sisë ue'aharujëjo. Röhu ë miohuni no mami'e God mae uaromo ue'ahare hōjo. Nani Èhi ue'a'aruje.

31 Iae Èhi jie röhu ie jove ue'ahë'oho o mue bövie bise'e vaejë'oho God uehorovoromo vaenövore hesi ihoho döro jioröhe.

³² Jew rajoho o sa'a ioro'ioro rajoho o ekaresia aribövioho ëho jabetesi jöëni jemëro uehorovoromo nadi mue gö gö vaejego jaburo ëho gavego jabetesi aru'ahoho sisërëjêho'iro.

³³ Röhu na'o mu rabe rabe vaejê'iroho avo'avoho vaejajeje ae aho'obêhe na gevego mae jëvoröhego. Nasi sinoho bogo uehorovo'i ae aho'obêhe jabetesi sinoho uehorovoromo muoho vaejajeje jaburo maro va'oruomoröhego.

11

¹ Naehu Keriso-are mu garomo vaejajêhi jemë'o nasi muoho garomo ëhi vaenövore.

Magonahehu God rajahiruomo'ië'tiroho simano nomorovo'amoröhe jöhoje.

² Röhu naro jemesi örire rajêhije. Êhesi bëhoho jemë majae ëhi nasi örire uehorovevoromo naehu jöe rabe hejê'ëro bojëmijodoho ejeharujeje. Êhuni naro jemesi örire rajêhije.

³ Röhu na nege jemëro garomo uvo'irarijego: A nosi simanoho Keriso höjo. No hesi uhure javuajêjo. Vaboro hesi simanoho baruoho höjo. Vaboroho baru hesi uhure höjo. Keriso-are simanoho God höjo. Êhi uvore.

⁴ Êhi jië'ëro God rajahi'i gemuore gagovë'tiroho ama'e o asë rahu simano nomorovoromo pari vaejê'oho o God-are jö a majêhijê'oho ëhuro no Keriso bogo avoho uehorovarueje ë hesi bëhoho Keriso nosi simanoho jië'ëro.

⁵ O magonahe rahu simano bogo nomorovë'e pari vaejê'oho o God-are jö a majêhijê'oho baruoho bogo avoho uehorovarueje ë hesi bëhoho baruoho jabetesi simanoho jëvê'ëro. Simano bogo nomorovë'oho u seho barêjê'e magonahoho gemuoho jëvanove.

⁶ Magonahehu simano bogo nomorovë'oho simano uoho tario'ibejo iae mue gemuoho jio'ibejo. Röhu magonahehu simano u tariojê'oho o simano u seho barêjê'oho ëho javoji'e muohoje. Êhuni magonahehu simano nomorovë'oho iae maeje.

⁷ God-ro aho bamavuoromo hesi aru'ahoho ajoho bojamuijê'ëro God jiajêhi aho ëhi javue. Êhuni simano nomorovë'oho bogo ama'i nosirehuje. O God-ro a ijo'ahe baeromo magonahoho avohoromo a nosi ajoho magonahoho bojëmijadeje. Êhuni magonahehu simano nomorovë'oho iae maeje.

⁸ Aevo'ioho God bogo magonahoho baeromo ëhuro ama'oho avoho'i a'i ama'e baeromo ëhuro magonahoho avohadeje.

⁹ O God bogo ama'oho magonaho jöënioho avoho'i a'i magonahoho ama'i jöëni avohadeje.

¹⁰ Êhu'ëro jië'ëro magonaho jabuhu simano nomorovë'oho iae maeje ëhuro aneraho jaburo gëromo uvoröhego: Êmagonahoho jaburo baru jabetesi aharire raromarue höjo.

¹¹ Iae ëhi jie röhu a'o magonaho'o Bada'o gemuoro javuë'ëro ëhu'ëro magonahoho bogo a rumo'oho riravo'i ama'oho bogo magonaho rumo'oho riravo'ë'ö.

¹² Ae jië'ëro ëhuro God-hu magonaho avohadêhi ëhi magonahe jio'amë'ëro jië'ëro ëhuro aho rahavuajeje. Röhu God-ro aho'obêhe bamavuë'ëro ëhuro aho magonahoho bövioho bise'oho javue.

13 Rõhu jemesi uehorovore. Magonahehu ekaresiae aho'obêhe jabesi gemuore raromoromo simano bogo nomorovê'e ma-pari vaejê'oho na mae o sisêje. Êho sisêje.

14 No ae magonahe aho'obêhe dinô'e dinô'e raromaruoho uehorovoromo uvarueje: A nosi simano u êgo jiê'oho sisê hõjo.

15 Rõhu magonaha jabesi simano u êgo jiê'oho iae ma-mabêhe hõjo. Êhesi bêhoho God-ro magonahoho simano u êgobövioho bojëmijadeje êhuro simanoho riogivorõhego.

16 Ae gõehu nasi jö aho'ahovo'iê'iroho rõhu God-are ekaresiae dinô'e dinô'e raromaruohu'o no'no êhi jiê'e muohuremu vaejarueje.

Badare i jovo avoho ue'aho'irõhe jõhoje.

17 Rõhu na bogo jemê rajêhiromo ave jõho majêhi'irõgoro ê'e. Jemesi ekaresia gagovê'iroho êhuro jemê bogo marojêvo'i a'i sisêrêjêvajeje.

18 Êhesi bêhoho aevo'ioho na hejodeje uevamu: Corinth rajo ekaresia jabumê gemuore gagovorovê'iroho Christian ariböviohuro uehoroho bogo gemuoho bae'i ae gõero uehore gö ae gõero uehore gö baejarue hõjo. Êhi jiê'e jõho hejê'ero na uehorovoromo uve: Êjõho nani bogo sareroho jio'i mabisemu jö mae jiê'ero Corinth ekaresiaho jemêro nani êhi jiê'e mu sisêho vaejaruje hõjo.

19 Rõhu jemêhu hahagu hahagu uehorovê'oho êho a jabesi mueje. Öre göho bogoje. Hahagu hahagu uehorovê'ero êhuro uhohu'o mae uehorovarue aribövioho va'orahoro jio'amo'ê'e.

20 Amo jemêhu gemuore gagovorovê'iroho jemê bogo uvarueje: Noehu i'irõhe ioho wine-oho êho Badare hõ uvo'i ma-ue'aharujeje.

21 Êhesi bêhoho ê i jovo ue'ahê'iroho jemê a ioro'ioroho bogo uehorovê'e sivu sivue jemesi ioho jovoho êma ue'aharujeje. Ioho jovoho êma ue'ahoromo a ioro'ioroho hõmêvo'i a ioro'ioroho vörô'e jovo bõrõme iromo simane sisêrêjarujeje.

22 Na jemê osaho bogojêve ê raromoromo iruno'e jove i'irarijoho êhuni gemuoro gagovoromo Badare ioho jovoho sisê'i ijarujeje. O na jemê God-are ekaresiaho bijõnimoromo êhuni iruno'o rumo'e aribövi jabesi örيره javoje bojëmiromo ioho jabesi nunire êma ue'aharujeje. Jemê êhi ê'arujoho na diehi jiê'e jõho jõvo'ejo. Na na jemesi muohuni rajêhi'ejo. Na bogo rajêhiromo jõvo'ejo.

23 Rõhu ave jõho Badaro bojëmijê'ero naro jemê bojëmodeje. Bada Iesu a sisê bojëmi'irõhe vahire evare huro ioho baejade hõjo.

24 Ioho baeromo God mae unugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho uêvade hõjo: Aveho nasi sine hõjo. Na nasi sinoho bojamirovo'iê'ajêjo jemê mae jëvorõhego. Aviêhi jiê'e muoho vaenövorêjo êhuro na uehorovevo'irarije hõjo.

25 Ioho inugoromo rõhu i baejadêhi êhi enatuore jovoho baeromo uêvade hõjo: Ave enatuore jovo hesi bêhoho hehêjo. Na kõe rovevoromo guomevo'iê'ajêjo. Guomevo'iramu êhuro God-hu jemê muebejêvorõhe jõgoru i'oho ioro'ioremu marê'ajêjo. Êhuni jemê jovo ijê'iroho irêjo êhuro na uehorovevo'irarije hõjo.

26 Bada Iesuhu êhi jövade jö hesi bêhoho ê i o ê enatuore jovo ijê'iroho êhuro huhu guomade jõho rjêhibe va'ojuvo va'o hu rue'ê'e.

²⁷ Ĕhu'ëro jië'ëro aehu Badare i o enatuore jovo bogo mae uehorovë'e ma-ijë'o'ho Badare sinoho köho ijumë'ëro ëhuro sisë jëve.

²⁸ Ĕhuni ae aho'obëhe gemu gemu jasi dë vövöbajo'o'ho mevo avohoromo gare diehi diehi uehorovëvego. Ĕhi ga avohoromo evaro ioho jovoho inövore.

²⁹ Badare sino bogo uehorovë'e ma-iemu jovemu ijë'o'ho ë ioho jovoho iromo ëhuro i'ue mana bae'a'aruje.

³⁰ I'ue baeromo jemesi a ioro'ioroho aho'obëhe sine u'uhëvoromo guomo guome gö gö baejë'ejö. A ioro'ioroho vuovëvë'eje.

³¹ Röhu nosi dë vövöbajo'o'ho urimo mevo avohoromo ga'ibejo ëhi jië'e i'uoho bogo bae'ibejo.

³² O Badahu i'u bojamuijë'o'ho ëho röjahuiromo bojamuijajeje ëhuro noro avoho uehorovoromo sisë ariböviohu'o gemuoroho sisëroho bogo va'iröhego.

³³ Nasi ö mueno'e Badare i jovo i'i gagovë'iroho göëro göho mueberovoromo gemu mae ire.

³⁴ Röhu hömëvë'o'ho jemesi osaro osaro raromoromo ire. Ĕhi jië'o'ho gagovoromo God-are i'uoho bogo bae'a'aruje. Röhu jö ioro'ioroho naehu ö'ë'iroho avohëho'ejo.

12

Mu vaeröhe suvuore gö gö God-are Aru'ahehu bojamuajje jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e God-are Aru'ahehu suvuoro bojamuijaje jöho na majëhi'ië'e. Ĕhesi bëhoho na nege jemëro ë jöho avoho ga'irarijego.

² Iae jemë'o gavaruje jemë God bogo ma uehorovarije majaroho aëro jemë sarerëmi'ego jö mae höromo ejëhoromo ëma jijihonövarijeje. Jijihoromo ëhuro jöromo'e momorö'öjë'e inömo inömo vörö'e höromo ëma uvene aho röjahinövarijeje.

³ Ĕhuni ave jöho uehorovore. God-are Aru'ahehu jö bojëmë'o'ho aho bogo uë'ë'o: Iesu sisëgo sisëro va'a'ajëjo. God-are Aru'ahoho bogo ëhi jië'e jöho bojamuijajeje. A'i hesi God-are Aru'ahohuremu uehoroho bojamuijago uvarueje: Iesu böröme namijë'ëro iae Bada höjo. O God-are Aru'ahehu uehoro bogo bojamuijë'o'ho nosi sivuoho ëhi jië'e jöho bogo vaerovo hesi javue.

⁴ Mu vaeröhe suvuoroho gö gö jiorove. Röhu Aru'ahe gemuëro ë suvuoroho bojamuibe va'ajeje.

⁵ Christian muoho gö gö jiorove. Röhu Badare muoho gemu noro vaejharueje.

⁶ Mue gö gö vaejë'o'ho eni javue. Röhu God-ro gemuëro darugoho bojamuego no ae aho'obëhe ë muoho vaebe va'arueje.

⁷ No ae gemu gemu God-are Aru'ahëro suvuore bojamuijago ëhuro hesi muoho röjahivarueje ekaresiae ae aho'obëhe marëjavuoröhego.

⁸ Ae gö God-are Aru'ahëro hesi suvuore bojamuijago uehoro mae jië'e jöho atarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajj'e jöho bojamuijago ae röjëhijarueje.

⁹ Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijago no biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro mu bövi mae vaejarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijago guomo guomo'e a jabesi sinoho avohëharueje.

10 Ae göëro darugo'e muoho vae'amarueje. Ae göëro jö God-aro baeromo ae huruoho majëhjarueje. Ae göëro gavarueje di muoho God-are Aru'ahëro vaejë'e jiego di muoho bogo. Ae göëro bogo hejarue huë göëro göëro ëma atarueje. Ëma atego ae göëro ëhi jië'e jöho huotovoromo nosi jöëro majëhjarueje aëro hejëro.

11 Ëhi jië'e muoho aho'obëhe bogo aru'aho göho vae'amo'i ma-gemuëro vae'amajeje. God-are Aru'ahëhu diehi nimë'oho ae gö gö hesi suvuore gö gö bojamuibe va'ajeje.

No Keriso-are sine gemuoho javue röhu no hesi öve duruaje gö gö javuo'amaje jöhoje.

12 Röhu no ae gemu gemu sino haho'oho ma-gemu javue röhu öve höre nune hia'e bövie bise'e aho'o javue. Iae öve nune höre gö gö aho'o javuo'ame röhu sino haho'oho ma-gemu javue. Sino haho'o jiajëhi ëhi Keriso-are aribövioho no aho'o sinoho ma-gemu javue.

13 No ae aho'obëhe Jew rajoho sa'a ioro'oro rajoho a jabesi darugoremu raromarue aribövioho nosi nimoro mu vaejarue aribövioho God-are Aru'ahë gemuohuro bapataeto vaejavuoromo sine gemu bamavuë'eje. Ae aho'obëhe Aru'ahë gemuoho jovonó'e bojamuamu ijë'e javue.

14 Röhu sino haho'o hesi öve höre nune bövie bise'e bogo gemuoho jio'i aho'obëhe javuo'ame.

15 Röhu höröhuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo övoho jeväjëjo. Na bogo övoho jevë'ëro ëhuni sino haho'oho hahagu jeväjëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu ëho hesi jio'ibejo bogo ëhuro höröho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo.

16 O hia'ohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo nunoho jevë'ëro ëhuni na sino haho'oho hahagu jeväjëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu bogo ëhuro hia'oho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo.

17 Sino haho'oho ma-nuni'emu javuo'ibejo no diehi he'ibejo. O sino haho'oho ma-hia'emu javuo'ibejo no diehi ridamui'ibejo.

18 Röhu bogo ëhiohoje. God-ro diehi nimadëhi öve duruaje nune gö gö baeromo havo'amoromo ëhuro sino haho'e gemu bamavuadeje.

19 Öve duruaje nune gö gö bogojavuo'ibejo ëhuro sino haho'e bogojavuo'ibejo.

20 Röhu öve duruaje nune gö gö aho'obëhe javuo'i röhu sino haho'oho ma-gemu javue.

21 Ëhi jië'ëro nunohuro jöe jövoromo övo hesi örire ua'ibejo: Ja bëhi rumo'e javo'ego na ja bogo negajë ua'ibejo ëho sisë jio'ibejo. O simanohuro jöe jövoromo höröho uë'ibejo: Jemë bëhi rumo'e jëvo'ego na jemë bogo negajë uë'ibejo ëho sisë jio'ibejo.

22 Röhu sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Jabesi darugoho u'uhë'e höjo. Ëhi uvo'ejo röhu ëho bogojio'amo'ibejo bogo eni javuo'ibejo.

23 O sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Manine jio'amajëjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i mueberovo avoharueje. Sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ëho javoji'e inömoho höjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i ma-mabëhe avoho riogivovarueje.

24 O javoji rumo'e inömo no ma-mae ga'amaruoho ëho no bogo ëhioho avoho riogivovarueje. Röhu God-ro nosi sino haho'oho havo'amoromo

gemuoro avohahuadeje ehuro noro garohago di inomoho javoji'oho jiego o darugo rumo'oho jiego eho avo'avoho muebe'amorohago.

²⁵ Ehu'ero jie'ero nosi sino haho'oho gemuoho javue'ego e hesi inomo gohuro goho bogo sisē vae'i a'i uvo'ejo: Gemuoho javuajeromo huē baerovoromo ma-ajamirovo'ejo.

²⁶ Sino haho'o hesi inome go vi'ehimē'oho sino haho'e aho'o e vi'ehoho herovajeje. O sino haho'o hesi inome go hesi iho dore jie'oho sino haho'e aho'obēhe gemuoro nimorohajeje.

²⁷ Röhu jemē ae aho'obēhe Keriso-are sino haho'e jēve. Jemē ae gemu gemu sino haho'ere hōre nune bövie bise'e jēve.

²⁸ God-ro hesi ekaresiaho aho'obēhe gemuoro havoromo avoho bamavuadeje. A ioro'ioroho apostle bamavuadeje rue nuni maroho javuorohago. Ehesi behire jō God-aro baeromo a majehijarue aribövioho bamavuadeje. Ehesi behire Keriso-are öri röjehijarue aribövioho bamavuadeje. Ehesi behire darugo'e mu vaejarue aribövioho bamavuadeje. Ehesi behire darugo baeromo guomo guomo'e a jabesi sino avohēharue aribövioho bamavuadeje. O a ajēmarue aribövioho ekaresia muebejēvarue aribövioho o no bogo hejarue jō goehu goehu atarue aribövioho ehi bamavuadeje.

²⁹ Na no ae aho'obēhe apostle javue. Bogo. Na no ae aho'obēhe jō God-aro baeromo majehijarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obēhe Keriso-are öri röjehijarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obēhe darugo'e muoho vaejarueje. Bogo.

³⁰ O na no ae aho'obēhe daruge baeromo guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho avohēharueje. Bogo. Na no ae aho'obēhe God-are Aru'aho suvuoro ho baeromo jō göero göero atarueje. Bogo. Na no ae aho'obēhe God-are Aru'aho suvuoro ho baeromo huē goehu majehijarue jōho huotovoromo sama'e majehijarueje. Bogo.

³¹ Jemēro uvarueje: Aru'aho suvuoro mabēhe bae'iē'ajeromo bae gavarueje. Röhu öri maho naro röjehi'ejo goehu gö uehorovēvo'irarije öroho.

13

Göehu gö dē vövöbajo'ere uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Noehu bogo hejarue huē goehu goehu naehu jövo'irodoho eni jevē'oho o anera jabesi huēhu ehu'o jövo'irodoho eni jevo'i röhu a dē vövöbajo'ehu bogo uehorovēvē'oho na bitare garaegarēvanovoromo jōho ēma jövo'ejo.

² O naehu suvuoro God-aro baeromo hesi jō ma-mae majehijē'oho o huhu subivahuade jōho aho'o nuni aji'e jōho aho'o ga barējē'oho o biririvo avohoromo hesi örire mae uehorovoromo ehuro dahoru ujuohoromo rori'o bahijanove va'i röhu a dē vövöbajo'ehu bogo uehorovēvē'oho na bëhi rumo'e ae jeve.

³ O naehu a ajēm'irögoro nasi bövi bise'o bojēmi barējē'oho o nasi sinohu'o bue'öjevojöro bojamirovo'i röhu a dē vövöbajo'ehu bogo uehorovēvē'e ma-sino döhuremu ehi ajēmijē'oho ehuro bogo maroho jevo'ē'e.

⁴ Jaehu a dē vövöbajo'ehu uehorovēvē'oho ehuro birivoromo ma-ga taemo'anue. Ae huē baejēvo'anue. A dē vövöbajo'ehu uehorovēvē'oho

ēhuro ae gō hesi mu mahunioho bogo dē vōrōnago'ē'e. Bogo nī-moronimorohē'ioho jōvo'anue. Bogo sivuoho uehorovoromo dōroho bamorovo'anue.

⁵ Bogo ma-mahu urejonō'oho juvo'a'anue. Bogo jasi sinohemu uehorovo'anue. Bogo uehore gō gō baeromo vōrōnimo'anue. Bogo ae gō jabesi sisēho uehorovemu uehorovo'anue.

⁶ Mu sisē garomo bogo ēhunioho nīmoroho'anue. Jō maemu heromo ēhuro nīmoroho'anue.

⁷ A dē vōvōbajo'ehu uehorovēv'ohō ēhuro huē vavaene rovē'ohō magavē'i hinōvo'anue. Mae uehorovonōvo'anue. Mae jio'a'ajē uvoromo muebenōvo'anue. Biririvoromo naminōvo'anue.

⁸ A dē vōvōbajo'ehu uehorovēvarue muoho bogo barē'i ēhi ma-jiemu jiajeje. Jōe gō gō God-aro baeromo majēhijarue suvuoroho iae barē'ē'e. Noehu bogo hejarue huē gōehu gōehu atarue suvuoroho iae bogojio'ē'e. A ioro'ioro iosirēmiromo God-are jō mae gavarue suvuoroho iae barē'ē'e.

⁹ Ēhesi bēhoho jaruvoho God-are mu vituoho gavarueje. Vituoho bogo. Jō vituoho God-aro baeromo majēhijarueje. Vituoho bogo.

¹⁰ Hujeji aji ma-mabēhe rue'iramū evare jōe mue gō ga'i gō bogo gavarue ē muoho iae barē'ē'e.

¹¹ Ēhesi jōho uhu'e uē'iē'e. Na asisō'e jevade majaroho asisō'ehu ataruēhi ēhi jōvonōvodeje. Asisō'ehu nīmaruēhi ēhi nīmonōvodeje. Asisō'ehu uehorovaruēhi ēhi uehorovonōvodeje. A'i ma'e jevade majare evare asisō'io uehoroho vuonugō'i ma-mae uehorovodeje.

¹² Ēhesi bēhoho jaruvoho no sisē'i sisē'i aririro gavanovarueje. Majae ijōnōho avoho ga'ejo. Jaruvoho jō vituoho naro gave. Jō vituoho bogo gave. A'i evare majaroho God-hu na gevajēhi na'o ēhi muoho ga barē'ejo.

¹³ Ēhu'ēro ave muoho ma-jiemu jio'amobe va'ē'e. Gōho God mae uehorovare muohoje. Gōho no uvarue: God-ro ajamui'iramū mae javuobe va'a'ajē uvarue muohoje. Gōho a dē vōvōbajo'ehu uehorovēvarue muohoje. Ēhi jiē'e muoho niō'i gemu ēhi jiemu jioje va'ē'e rōhu a uehorovēvarue muoho ēho bōviohoje.

14

God-are Aru'aho hesiro baejarue suvuore niō'i God-are jō ae huruoho majēhijarue suvuorohu'o bogo hejarue huē gōehu atarue suvuorohu'o ē suvuoro jabesi jōhoje.

¹ Ēhuni gōehu gō dē vōvōbajo'ehu uehorovēvo'irarije muoho vae'i ēhuremu ōmo gare. Rōhu aru'aho suvuore gō gō bae'i nimore. Jō God-aro baeromo a huruoho majēhi'irarije suvuoroho ēho bōrōmo bēhe nimore.

² Aehu aru'aho suvuoro baeromo bogo hejarue huēhu jōvē'ohō ēho bogo aho he'i ma-God-remu hejōro jōvajeje. Huē gōehu jōvē'ohō suvuore Aru'aho hesiroho baeromo gurihijē'e jōho jōvego aho bogo hejarueje.

³ A'i jō God-aro baeromo a huruoho majēhijē'ohō aēro hejōro jōvajeje heromo birire baeromo muoho avoho ma'enorōhego o huē vavaeni jēvadoho mae jēvorōhego.

⁴ O bogo hejarue huēhu jōvē'ohō hesi dē vōvōbajo'ohemu ajamirovajeje. A'i God-are jō huruoho majēhijē'ohō ekaresiaho ajēmajeje.

⁵ Jemē ae aho'obēhe huē gōehu atē'ohō iae na nego'ibejo. A'i jemē jō God-aro baeromo huruoho majēhi'irarijōho ēho iae na nego avoho'ibejo. Jō

God-aro baeromo a majëhijë'oho ëho mu bërömeje. O huë göehu atë'oho ë muoho ma-bisemu bise'eje. Röhu huë göehu atamu ae göehu jö huotovë'oho ekaresiae ae aho'obëhe he'iramu mae jëvo'ë'e. Ëhi jië'oho mu bërömeje.

6 Nasi ö mueno'e na ö'oromo subivëh'e jö bogo huruoho majëhi'i nuni aji'e jö bogo majëhi'i bogo jö God-aro baeromo majëhi'i mu öri bogo röjëhi'i a'i bogo hejarue huë göëremu naehu jövë'oho jemë heromo bogo marëjëvo'ë'e.

7 O hesi ëma momorö'øjaje inömo inömoho viriköe o gita ëhi jië'e inömoho uehorovore. Aruëre anumëre ëma huë'oho o bejë'oho ëhuro huëho bogo avoho hejarueje rabu jö huajoho o bejjajoho.

8 O muorovo jöhu'o uehorovore. Hëgö sisë'i huë'oho bogo avoho heromo avoho rarom'ë'ö muorovo'iröhëni.

9 Ëjö hesi bëhoho no bogo hejarue huë göehu jemëhu atoromo sisë'i majahuijë'oho no bogo avoho he'ejo. Jemë jöho ma-bu'ö'a'aruje.

10 Sa'ae aho'obëhe huë gö gö atoromajeje. Röhu huë aho'obëhe bëhi'oje.

11 Röhu na ave huë bogo bæjë'oho jö jövaje ahuro uvo'ë'e: Nörö huë gö ae höjo. O naro uvo'ejo: Hu huë gö ae höjo.

12 Huë göehu atë'oho jemë ëhi jëvo'ë'e. Huë göehu ato'irarijoho nadi ëhemu nimo'i a'i jemë suvuore God-are Aru'aho hesiro bæ'i nëgë'e jiaje ëhuni ekaresia ajëmi'irarije suvuoroho baeromo ë hesi muoho avoho vae'i nimore.

13 Ëhuni ja huë göehu jövë'oho God uavego ajami'iro ëhuro jöho huruoho majëhi'irane.

14 Naehu bogo hejaje huë göehu pari vaejë'oho nasi aru'ahoho parie vae'i simanoho uehore bogojio'ë'e.

15 Ëhi jië'oho na diehi ë'ejo. Nasi aru'ahohuro parie vaeromo röhu nasi simanohu'o uehorovoromo parie vae'ejo. Nasi aru'ahohuro ëhuro jöho io'ejo. Röhu nasi simanohu'o uehorovoromo jöho io'ejo.

16 Jemë'oho uehorovore. Jemesi simanoho bogo uehorovë'e bogo hejarue huë göehu ma-aru'ahohuremu atoromo God mae uavë'iroho suvuoro bogo bæjë'e ahuro jemesi gemuore rueromo jöho heromo bëhoho bogo he'ë'e. Bogo heromo dadivo'iramu bogo uvo'ë'e: Iae mae-ëjo.

17 Ja God mae uavane jöho nani mae jövaneje. Röhu ë ahuro bogo avoho hejë'ëro ëhu'ëro dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ë'e.

18 Röhu Paul naro suvuore God-are Aru'aho hesirire baeromo jemë iosirëmiromo majae aho'o huë göëro göëro jövajeje. Ëhuni na God mae uave.

19 Ëhi jie röhu na uehorovoromo uve: Ekaresia gemuore jevë'oho jö ëgöbövie huë göehu jövë'oho ma-jianovo'i aëro God-are jöho avoho heruo-mojöro jö biseharihe ma-sama'e jövë'oho ëho bërömojoe.

20 Nasi ö mueno'e asisö'o ininehu mu sisë bogo uehorovaruëhi jemë'oho ëhi gemuoho uehorovore. Röhu mu ioro'ioro asisö'ehu uehorovaruëhioho nadi ëhioho uehorovo'i a'i a duvahëro uehorovanovore.

21 God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Badaro uvajëjo:

Naehu ave aribövi jö majëhi'ie'iroho

huë göehu atarue aribövioho uë'iramu nasi jöho bava'oromo bojëmi'aruëjo. Sa'a gö rajoho röjëhi'iramu nasi jöho bava'oromo majëhi'aruëjo.

Röhu bogo ëhuro ave aribövioho ejeho'aruëjo.

22 Ëhuni suvuore Aru'aho hesiro baeromo huë göehu atarue muoho ëho God bogo ma uehorovarue ariböviohuremu heromo uehore baeröhego. O jö

God-aro baeromo huruoho majëhijarue muoho ëho God mae uehorovarue ariböviohuremu heromo huë mae jëvoröhego.

²³ Jemë'o uehorovore. God-are ekaresiae ae aho'obëhe gemuore gagov-
oromo ae aho'obëhe bogo hejarue huë göehu göehu atamu ekaresia
mu bogo gavë'e ariböviehu o Keriso bogo ma uehorovarue ariböviehu
rovë'iroho jaburo heröhe bogo hejarue huë göehu ëhi atamu hejë'oho
uehorovoromo uvo'ë'ö: Ëekaresia ariböviohuro simane sisërëromo ëhuro
jøjöjuvoruomajëjo. Jemëhu huë göehu atë'oho ëhi jio'i

²⁴ a'i ekaresiae ae aho'obëhe jö God-aro baeromo huruoho majëhijamu
Keriso bogo ma uehorovaje aehu o ekaresia mu bogo gavë'e aehu
rovë'iroho huro heröhe jemëro God-are jöho majëhi'iramu hegorovo ue-
horovoromo uvo'ë'e: Nasi jö sisëho iae ataruëjo. Na sisë jevajëjo. Ëhi
uvo'ë'e.

²⁵ Ëa hesi uehoro sisë gurihijadoho jaburo ato'iramu va'orahoro jio'ë'e.
Va'orahoro jio'iramu sa'are ague aho hiromo God rajahiro mo uë'ë'e: God
jemë'o jiajëjo.

Gagovoromo God rajahijë'oho ma-avoho rajahi'iröhe jöhoje.

²⁶ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bëhoho uehorovore. Ekaresia
gagovë'iroho ae göëro uë'ë'e: Ë'ego no ave jöho iarëjo. Ae göëro Keriso-
are öroho röjëhi'ë'e. Ae göëro gurihijë'e jöho huruoho majëhi'ë'e. Ae göëro
bogo hejarue huë göëro jövo'ë'e. Ae göëro ë jö hesi bëhoho huotovoromo
majëhi'ë'e. Röhu ë muoho aho'obëhe avoho vaerego ëhuro ekaresiae aho'o
birire baeruomo'i.

²⁷ Röhu bogo hejarue huë göehu ato'ië'iroho ae niö'iro o ae niö'i gemuëro
ato'i a ioro'ioroho nadi atore. Röhu bogo majae gemuoroho ae aho'o
ato'i ae gemuëro gemuëro jövobe va'ore. Jövobe va'ego ae gemuëro ë jöho
huotovoromo aho majëhine.

²⁸ O jö huotovo'iröhe a bogojjë'oho huë göehu jövaje ahuro ekaresia
gemuore jörume hiromo hesi arijo'arije majahirovë'i God-are örire jöe
jövö'ë'e.

²⁹ O jö God-aro baeromo majëhi'ie'iroho ae niö'iro o niö'i gemuëro jöho
majëhire. Majëhijego a ioro'ioroho jemëro jöho heromo mevo gare jöho mae
o sisë jiego.

³⁰ O ae göehu jö majëhijamu röhu ae göehu sa'are hiromo hejë'iroho God-
are jöehu hesi dë vövöbajo'ere rovamü hegorovo jö jövö'ie'iroho urimo
jövane aharo vuonugonego ijore ahuro jöho jövö'iro.

³¹ Ëhi'o'iramu jemë ae aho'obëhe röhu ae gemuëro gemuëro God-hu
bojëmijaje jöho majëhibe va'a'aruje ëhuro ae aho'obëhe jöho he avohoromo
birire baeruomoröhego.

³² Nadi ma-majioho majëhi'i a'i ma-taemorovoromo majae eni jiego evaro
majëhinövore.

³³ Ëhesi bëhoho God bogo uövüaajeje noro garatöhuritövë'e raromo'i ma-
avoho taemo raromöjoro uövüaajeje.

Röhu God-are aribövi ioro'iohehu gagovoromo vaejaruëhi jemë'o ëhi
gemuoho vaere.

³⁴ Ekaresia jemëhu gemuore gagovë'iroho jemesi magonahohuro jörume
raromo'iro. Jabumë jöho nadi majëhi'iro. God-are surire jiajëhi ëhi
magonahohuro nadi masijoho riravo'i ma-jöemu ejëhobe jijihö'iro.

³⁵ Jabumë God-are jö avoho heli nimoruomë'oho jabesi osaro raromoro baruoho uë gë'iro rabëni ekaresiae gemuore raromoro jöe atë'oho bogo maehu jië'e jiaje.

³⁶ Röhu nani jemë sarerivoromo uvarujeje: Corinth rajo aribövioho noro aevoromo God-are jöho majëhibe va'are höjo. O nani uvarujeje: God-are jöho bogo sa'a göroho va'i ma-nosiriremu rovë'e höromo ëhuni jemë gemuore gagovë'oho jemesi sivue uehorovoromo magonahoho jabu'o God-are jöho atoruomajeje.

³⁷ A'i jemë ae rahu uvë'oho: No jö God-aro baeromo majëhijarue ae javuajë uvë'oho o no God-are Aru'ahuhu uehoro ma bojamuego jö atarue ae javuajë uvë'oho uvore: Paul bogo ma-jajivo'i a'i Badaro jöho bojamamu jajivade höjo.

³⁸ Ae rahu nosi jö bogo uehorovë'oho nadi jabesi öriroho uehorovore.

³⁹ Nasi ö mueno'e ëhu'e jiaje jöe God-aro baeromo huruoho majëhi'i nimo avohore. O suvuro God-are Aru'aho hesiro baeromo bogo hejarue huë göehu ataruoho ëhi jië'e muoho nadi ahore.

⁴⁰ Röhu ekaresiae gemuore gagovoromo vaejaruje muoho aho'obëhe ma-avoho vaere.

15

Kerisohu guomoromo ri'öjade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are jö maho na majëhi'ejo jemë röhu maho uehorovo'irarijego. Ejöho naro mami'e majëhijamu jemëro heromo ejë'ëro ëhuro mae biririvoromo riravarujeje.

² Na majëhamu hejarije ë jöho biririvoromo ma'enë'ohuro ëhuro maro raromarujeje. O ma-döhhuremu uehorovë'oho bogo ëhioho maho jëvajeje.

³ Jö böromö böromë hejë'ëro jemesi örire majëhijodoho röhu maho majëhi'ië'e. Kerisohu guomo'iröhe jöho God-are surire jajivarëhi ëhi huro nosi sisëni guomade höjo.

⁴ Guomoromo guavamu raromoromo majae niö'i gemu hesi uhure God-ro i'ovamu ri'öjade höjo. Ehi jië'e mu vaeröhe jöho God-are surire jajivo'amare höjo.

⁵ Röhu Kerisoro ri'önugoromo Peter-are nunire rueromo evare apostle aho'obëhe jabesi nunire rovadeje.

⁶ Ijonö hesi ijorajo ömo'ömocho 500 iosirëmiromo ruëhi jië'e majae gemuore jabesi nunire rovadeje. Jaruvoho ë aribövioho ma-gemu gemu vuoyëvo'i röhu aho'obëhe biririvoromo raromoruome.

⁷ Ehi jië'ëro James-are nunire ruenugoromo apostle ae aho'obëhe jabesi nunire rovadeje.

⁸ Rueromo ijo tugohoi nasi örire rovamu na'ö nasi nunëro gavodeje. Apostle ioro'iorehu Keriso aevoromo uehorovarëhioho na bogo ëhioho aevoromo hu mae uehorovo'i a'i mu sisë bëhe vaeromo ma-majioho mae uehorovodeje. Ehu'ëro jië'ëro vëmehu sisë'i rahego harihehu ma-majioho rovajëhi na ëhi jevanove. Na urimo ramoramo'ere hiromo ma-majioho Keriso-are ajire rovodeje.

⁹ Apostle a ioro'iorohuro na iosiremiromo a masije jio'i na ma-bise'e jeve. Urimë'i naro God-are ekaresiae huë sisë bojëmi'i hijë'ëro ëhu'ëro apostle iho baejodoho na bogo maho jeve.

10 Ēhi jie röhu God-ro hesi nimoromo huë baeromo ajemijël'ero ehuro na mae jeve. Huro ajemijël'ero na bogo ëma hi'i a'i naro apostle ioro'ioroho iosirëmiromo muoho darugo'o vaejê'e jeve. Röhu bogo nasi biriroho baeromo ehuro muoho vae'i hesi God-ro nimoromo huë baeromo ajemijël'ero vaejodeje.

11 Ēhu'ero jîê'ero Keriso-are jö naehu majëhijê'oho o apostle ioro'ioerehu majëhijê'oho Kerisohu guomoromo ri'öjêde jöe gemuoho no majëhijarueje. Röhu ë jöho jemë iae mae uehorovarijeje.

Noehu vuovoromo ri'ö'iröhe jöhoje.

12 Kerisohu guomoromo ri'öjêde jöho noro majëhibe jijiharueje. Ējö majëhibe jijihê'oho jemë a ioro'ioroho diehi'oromo atoromo uvarueje: Aho vuovoromo röhu bogo maho ri'ö'ejêrêjo. Nadi ëhioho atore.

13 Aho vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo.

14 Keriso bogo ri'ö'ibejo no ma-imo jöho majëhijego jemëro ma-imo mae uehorovo'ibejarieje.

15 Röhu aviëhi jîê'e mu sisë gö'o döre jio'ibejo. No bogo ri'ö hesi javuo'ibejo God-hu Keriso ajamamu ri'öjêde jö noehu majëhijaruoho sareri'e jöe jio'ibejo ehuro nomë God-are jöho a nuniro sareri'e majëhi'ibejo.

16 Vuovê'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo ehuro Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo.

17 Röhu Keriso bogo ri'ö'ibejo jemëro Keriso-are örire ma-imo uehorovo'ibejarieje God jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ibejo ehuro sisë jëvadoho avevej'ö'ohu'o ëhi gemuoho jëvo'ibejo.

18 O Keriso mae uehorovoromo vuovê'e aribövioho sisëro va'oruomo'ibejo.

19 No vuovoromo sisëro va'o hesi javuo'ibejo no uvo'ibejo: Kerisoro ajamui'iramu ave sa'arohemu maroho raromo'ejêrêjo. Ijonöho bogo maroho javuo'ajê uvo'ibejo ehuro a ioro'ioro jabesi vavaenoho bise'e jio'i Keriso-are aribövi nosiroho börömo mae jio'ibejo.

20 Röhu bogo ëhioho jio'i a'i Keriso guomoromo iae ri'öjê'eje. Ri'öjê'ero ma-ioro'ioeremu hijajeje. Ēhu'ero no garomo uvarueje: Vuovavuaje aribövi ioro'ioroho no'o ri'ö'ejêrêjo.

21 Ave sa'are hijade ae gemuëro aevoromo mu sisë vaeromo guomê'ero ehuro vuovavuobe rovajeje. Röhu ave sa'are hijade a göho aevoromo ri'öjê'ero ehü'ero vuovoromo ri'ö'ejêjo.

22 Ēhesi bëhoho ae aho'obêhe Adam-are ae gemuohuro javuê'ero ehü'ero vuovavuajeje. Röhu ae aho'obêhe Keriso-are ae gemuohuro javuê'ero ri'öromo raromo'ejêjo.

23 Ae gö gö aho'obêhe jabesi majaho rovego ri'öjarueje. Urimê'i Kerisoro ri'öjêdeje. Ijonö Keriso rue'iramu evare hesi aribövioho no'o ri'ö'ejêjo.

24 Ri'ö'iramu evare jaruvore majaho iae barê'ê'e. Jaruvore majaho barê'iramu evare Kerisoro vörö'e sisë aribövie gö gö ruahö'öjêvo barëromo öri ari'e aho'obêhe God Vavu hesi övore bojami'ê'e huro mueberöhego.

25 O avevej'ö'oho God-ro nimo'ego Kerisoro höröme namiromo öri ari'e aho'o muebejuvo hujeji ijonö God-ro a sisëho mu sisëho ruahö'ö'amo barê'ê'e Kerisoro hörëro vijuvo taemego barê'iröhego.

26 Huro mu sisë ioro'ioroho urimo ruahö'ö'iramu barë'ë'e. öroho ijo tugoho'i ruahö'ö'iramu barë'ë'e.

27 Èhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God-ro ae mue bövie bise'e aho'obëhe bahijahamu huro hörëro taemë'e höjo. Kerisohu ë'aje jöho ëhi jajivë'eje. Èhuni no uvarueje: Vuovavuaje örohu'o huro hörëro taemo'iramu iae barë'ajëjo. Röhu aho'obëhe Keriso-are aharinö jiaje hesi bëhoho God bogo a'i a ioro'ioroho aharinö jioruomajeje. Èho samaeje. Rabëni God-ro bövie bise'e Keriso-are aharinö bahijadeje huro mueberöhego. Èhuni God bogo Keriso-are aharinöho jio'ë'e.

28 Röhu bövie bise'e Keriso-are aharinö bahi barë'iramu evare God-are Harihohuro God börömo mae jiaje hesi aharire va'o hi'ë'e God-ro aho'obëhe Keriso-are aharinö bahijahë'ëro jië'ëro. Èhu'ëro jië'ëro God-ro gemuëro böröme namiromomo bövie bise'e aho'o muebejavuo barë'ë'e.

29 Röhu jemë'o uehorovore. A ioro'ioroho bapataeto vaejëvarueje mami'e vuovë'e aribövioho ajëmi'iröhego. Röhu vuovavuë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo bëhoho rabëni vuovë'e aribövi jabesi jöëni bapataeto vaejëvarueje.

30 Röhu no diehi javuaje jöhu'o uehorovore. Noro Keriso-are jöho majëhijego aëro bijönimoruomoromo huë sisë bojamuego ëhuro majae ëhi vörö'ere raromarueje. Vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo vörö'ere raromaruoho bëhi rumo'e jio'ibejo.

31 Nasi ö mueno'e Paul na majae ëhi vörö'ere jevë'ëro guomevo'ië'ajeje. Na mae uëve. Jemë'o na'o nosi Bada Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro naro jemesi jöho uehorovoromo nimorohajeje. Èjöho iae maeje. Röhu guomevo'ië'aje hö uëvaje jöho ëhu'o iae jö maeje.

32 Na Ephesus hiro mo ave sa'a hesi suvuorohemu uehorovo'ibejo na Keriso-are jöënioho vörö'e miroho bogo va'oromo jabu'oho muorovanovoromo vavaenoho bae'ibejo. A'i vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo aehu atarue jöho ejëhoromo uvo'ibejo: Ioho jovoho ma-ue'ahë'e raromo'ëjarëjo ruëroho no ma-vuovo va'ië'ëro.

33 Ae gö jabesi sareri sareri'e jö uehorovarujoho vuonugore. Vuonugoromo ave a mami jögoroho uehorovore. Sisë ariböviohu'o gemuore buarohë'oho ëhuro nosi mu maho ijumahuaje höjo.

34 Mu sisëho vuonugo'i avo'avoho uehorovore. Jemë ae gö gö God bogo mae bogo gavarujeje. Jemë javoje baejöro ëhuni uëve.

Noehu vuovoromo ri'öjego nosi sino haho'oho nu ano'e gö javuoröhe jöhoje.

35 Ae göëro ue'a'anue: Röhu vuovë'e aribövioho diehi'avuo'iramu ri'ö'ëjarëjo. O diehi jië'e sino haho'e jioromo rue'ëjarëjo.

36 Ja simane garaëjë'ëro ëhi jië'e jöho majehi'anue. Ja ujo öjë'iroho bogo ëma ri'ö'ë'e. Su'oho sagohori'iramu röhu i'e rëdijiomoromo ri'ö'ë'e.

37 O ja iruno'e ö'ië'iroho ahohu'o hanohu'o u'emu jioröhoho bogo ö'i a'i ma-ujöhemu ö'a'anue. Nani wheat uje o rabe ö'a'anue.

38 Ö'iramu i'e rëdijio'mamoromo God-hu nimadëhi ëhi nu ano'e gö gö jiobe va'ë'e.

39 Röhu göho amore je'ore jovore raromarue aho majoho bövioho bise'oho nosi sino haho'oho bogo gemuoho javuo'i nu ano'e gö gö javue. A nosi nu

ano'o'oho gö javuo'i sa'are majo hesi nu ano'o'oho gö jio'i ugo hesi nu ano'o'oho gö jio'i jovo majo hesi nu ano'o'oho göje.

⁴⁰ Röhu ö'idö inömoho sa'a inömoho iae jiorove. Röhu ö'idö inömoho nu ano'e mabêheje röhu gö jio'amoi sa'a inömoho nu ano'e mabêheje röhu gö jio'ame.

⁴¹ Maja hesi nu ano'o'oho mabêhe röhu göje. Manaero hesi nu ano'o'oho mabêhe röhu göje. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'o'oho mabêhe röhu gö jio'ame. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'o'oho mabêhe röhu gö gö jiorove.

⁴² Ejö uhu'e majêhijode hesi bêhoho êhije. Sa'are inöme ö'idöre inöme bövie bise'e gö gö jio'amajêhi êhi sa'are guavarue sinohu'o ri'ö'iröhe sinohu'o gö gö jio'amajeje. Sa'are guavarue sinoho sagohori'iröhe sine jio'i ri'ö'iröhe sinoho bogo sagohori'iröhe sinohoje.

⁴³ Sa'are guavarue sinoho nu ano'e bogo maehu jio'i ri'ö'iröhe sinoho nu ano'o ma-mabêhe ri'ö'ê'e. Sa'are guavarue sinoho darugo rumo'e jio'i ri'ö'iröhe sinoho darugo ma'e ri'ö'ê'e.

⁴⁴ Sa'are guavarue sinoho sa'are raromoromo mu vaejarue sinoho jio'i ri'ö'iröhe sinoho God-arire raromoromo aru'o'oho mu vaeröhe sinoho javuo'ê'e. Sa'are nu vaejarue sino haho'e javuê'ero êhu'ero uvarueje: Aru'aho muemu vaeröhe sino haho'e iae jiaje höjo.

⁴⁵ Êhesi jöho God-are surire jajivê'eje. Nosi urimore aevo'i jiade bêhoho Adam-are jöhoje. Jajivoromo uvê'eje: Êahuro aevoromo darugoho baeromo ave sa'are hijade höjo. Êhi jajivê'eje. Röhu nosi ijore aevo'i jiade bêhoho Keriso-are jöho uvarueje: Hu ijore rovade Adam jianovajêjo. Êahuro aevoromo aru'aho'e muoho vaeromo nosi aru'ahoho darugoho bojamuadeje.

⁴⁶ Aru'aho hesi darugoho bogo urimoho baeromo raromo jijihoi a'i ave sa'a hesi darugoho urimo baeromo raromo jijiharueje. Evare ijönö aru'aho hesi darugoho baeromo raromo jijiharueje.

⁴⁷ Röhu urimore jiade aho sa'aëro avohê'ero sa'a sine jiadeje. Ijore jiade aho ö'idöre jiê'ero ruvebijadeje.

⁴⁸ Sa'a sino a jiadêhi no'o sa'a sino javuobe rovajeje. Ö'idöre jioromo rovide a jiajêhi u'emu ö'idö aribövioho no'o êhi javuobe va'ê'e.

⁴⁹ Röhu sa'a sino a hesi nu ano'o baebe rovaruêhi u'emu ö'idö a hesi nu ano'o'oho êhi baeruomo'ejo.

⁵⁰ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bêhoho ave sa'a hesi sinoho no bogo êhu'o baeromo va'o God-are öri ari'eroho raromo'ejo. O sagohori'iröhe sinoho bogo ioro'ioemuoho javuo'ê'e.

⁵¹ Gurihijê'e jöho na huruoho majêhi'ie'e here. A ioro'ioroho bogo vuovavuo'ê'e. Röhu ae aho'obêhe nosi sinoho gorosovoromo ajoho bae'ejo.

⁵² Ijo tugoho'i majare hêgöe hu'iramu baderivanovo'iramu evare ga'ejo sinoho mami'e gorosovavuê'e jio'iramu. Hêgöe hu'iramu vuovê'e aribövioho ri'öruomo'ê'e ijönöho bogo vuovo'i ma-oro'ioemu raroröhêro. Ri'öruomo'iröhoho no aho'obêhe gorosovavuo'ê'e.

⁵³ Êhesi bêhoho God-ro nimê'ero ave sagohori'iröhe sinoho gorosovoromo êhuro bogo sagohori'i ma-jiemu jiobe va'oröhe sinoho javuo'ê'e. Vuovo'iröhe sinoho gorosovoromo êhuro bogo vuovo'i ma-jiemu jiobe va'oröhe sinoho javuo'ê'e.

⁵⁴ No êhi gorosovo'iramu evare ave God-are surire jö jajivarêhi êhi jio'ê'e. Jajivoromo uvê'eje:

Vuovavuaaje öroho God-ro ruahö'öromomo mu'u barëjê'le höjo.

⁵⁵ Vuovavuaaje öri hesi darugoho dinö'e höjo.

Guomavuaaje öri hesi vöröho diae höjo.

⁵⁶ Vuovavuaaje vörö hesi bëhoho no mu sisë vaejeho vuovavuaajeje. O mu sisëhu ruahö'öjavuaaje hesi bëhoho God-are jöho aharueje.

⁵⁷ Iae ëhi jie röhu God-are örire mabëhe ua'ejo. Huro nosi Bada Iesu Keriso uavë'ëro huro vuovavuaaje örohu'o mu sisë ioro'iorohu'o ruahö'ö'amajeje ëhuro no mae javuoröhego.

⁵⁸ Nasi ö mueno'e vuovavuaaje öroho barë'iê'le jiaje ëhuni nami bibivoromo God-are muohuremu avoho vaenövore. Ëhesi bëhoho jemë garomo uvarujeje: I'u'e mu Badare ihore vaejaruoho ëho no bogo ma-imo'i vaejarue höjo.

16

Jerusalem ekaresia ajëmi'i Corinth rajo ariböviehu ijo bajo gagovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are aribövi Judea sa'are bogo eni jëvajohuni jemëhu ijo bajo gagovo'irarije jöho na majëhi'iê'le. Naehu Galatia sa'are God-are ekaresia mu bojëmibe juvodëhi jemëro ëhi jiê'le muoho vaere.

² Hura börömo jiê'iroho jemë ae gemuëro gemuëro ga'irarije ijo baje bövie baejê'le jëvego bövie tario bamore. O bise'e baejê'le jëvego bisemu tario bamore. Ëhi jiê'oho na ö'iramu jemë ijo bajoho bogo naho'i ma-burëro baeromo bojemi'aruje.

³ Röhu ö'ë'iroho naro suri surire jajivoromo Jerusalem ekaresia a masijoho uë'ejo: Ave aribövi jabesi muoho ëhi höjo. Ëhi jajivonugoromo ë suri suriohu'o jemesi suvuorohu'o jemëhu baejëvarije aribövi jabesi örire i'imëmiromomo rëmö'ö'ejo ujuohoromo Jerusalem amore va'oröhego.

⁴ O na'ö Jerusalem va'irodoho mae hö uvë'oho jabumë na'ö gemu mae ö'ë'ö.

Paul-mëhu diehi ë'i uehorovare jöhoje.

⁵ Röhu Macedonia sa'are va'ö juvoromo evare ö'ejo Macedonia sa'are juvo'iê'ëro jevë'ëro.

⁶ Ö'oromo nani majae bisemu ëgo'ö jemë'ö hi'ejo. Hesi nani'ö nani buru majaho hi va'oromo barë'iramu na dinö'e va'irodire va'iramu jemëro ajemi'iramu mabëhe va'ejo.

⁷ Avevejö'e ö'oromo ma-burëro gëromomo va'ë'oho na bijönege. A'i na nege Badahu nimë'ohuro ëhuro na majae ëgobövie jemë'ö gemu mae hi'irodëro.

⁸ Röhu avevejö'oho ave Ephesus amoremu hibe va'ejo Pentecost majaho rueröhego.

⁹ Ëhesi bëhoho nasi öroho jiovehê'eje naro aviae hiromomo i'ö mu'e vae'irodego. Röhu ae aho'obëhe nasi muoho aho'iê'ö. Ëhuni hiromomo muebe'ejo.

¹⁰ Röhu jö göho Timothy ö'ë'iroho avoho mueberego hu bogo juhuonivo'i jemë'ö gemuoro mae hi'iro. Ëhesi bëhoho naehu Badare mu vaejajëhi hu'ö ëhi jiê'le muoho vaejajego ëhuni uëve.

¹¹ Nadi uvore: Hu ma-asisö'te höromomo nue huodivo'i a'i ajamiromomo nugö'öregomo nasi örire mae vuonorö'ö rue'iro. Rabëni na hiromomo muebeje Christian ö ömo'ömo rue'iröhire hu'ö ë rueröhego.

¹² Rõhu nosi õe Apollos-are jõho gare. Na Apollos dinamiromo uavodeje: Christian õ õmo'õmo ioro'iorehu Corinth amore va'ë'iroho ja'o va'onëjo. Ëhi uavodeje rõhu avevejõ'e jemesirire õ'irõhoho hu bogo mae bogo nimadeje. Rõhu garõhe majaho eni jio'iramu gagarovo evare õ'ë'e.

Paul-are ijo tugoho 'i jõhoje.

¹³ Rõhu nadi momorõ'õ'i õre uherihë'i raromoromo biririvoromo Keriso mae uehorovore. Nadi juhuonivo'i a duvahonõ'e daruge baeromo riravore.

¹⁴ Mu bövi bise'o vaejë'iroho ae dë vövõbajo'ëro uehorovëvoromo muoho vaere.

¹⁵ Nasi õ mueno'e na negaje jõ göhu'o uë'ië'e. Stephanus'o hesi aganohu'o jabesi jõho jemë iae gavaruje. Greece sa'a rajoho jabumëro aevo'ioho Keriso-are jõho mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro jaburo God-are aribövi jabesi õrيره dë vövõbajo'e aho'o uehorovëvoromo ajëmiarueje.

¹⁶ Ëhuni ëhi jië'e aribövi jabesi jõho ejëhoromo ae rahu mue gemuoho ajëmiromo biririvoromo vaejë'oho jabesi jõhu'o ejëhore.

¹⁷ Jemë rueromo na'o jio'irarijoho bogo eni jëvamu Stephanus Fortunatus Achaicus ëho jabuhu jemë'o rõromo rovarohuro ëhuro na nimoroheve.

¹⁸ Ëariböviohuro jemesi dë vövõbajo'ooho sasohëhoromo nasirohu'o sasohehë'ejõ. Ëhuni ëhi jië'e aribövi jabesi õroro mae uehorovëvore.

¹⁹ Rõhu God-are ekaresiae aho'obëhe Asia sa'are raromaruoho jaburo jemesi õrيره jejëmijõ. O Aquila'o Priscilla'o Badare ihore dë vövõbajo'e aho'o jejëmijõ. Jabesi osare gagovarue ekaresiaho jabu'o ëhi gemuoho ë'õ.

²⁰ Christian õ mueno'e aho'obëhe jemesi õrيره jejëmijõ. God-are ariböviehu jejamirovaruëhi ëhi rajahirovoromo jejamirovore.

²¹ Ave jõho naro nasi õvëro jajivo'ië'e. Paul naro jemesi õrيره jejëmije.

²² Ae rahumë Bada bogo ma uehorovë'ooho sisëro va'ë'õ. Bada jero marburëro ruene.

²³ Bada Iesuro huë baeromo jemë ajëminõvo'ë'e.

²⁴ Jemë'o na'o Iesu Keriso-are agane gemuohuro javuë'ëro naro nasi dë vövõbajo'e aho'o jemesi õrيره bojëmije. Ahia mino'e.

2 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are ekaresia Corinth amore raromarujoho God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jemë jejëmiromom God-are aribövi Greece sa'a ioro'iorore raromarujoho jemë'o jejëmijö.

² No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromom ajëmijego maro raromom'irarijego.

Paul-hu huë vavaeni baeromom barëj'ëro God rajahijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Èaho God Vavuoho hu mabëheje. Èhesi bëhoho hu noni vavaenimom avohaje Vavuohoje. Hu sanuamuiromom ajamui avohaje A Börömojoho.

⁴ Huro gövuaje no huë vavaeni bövi bise'o baejamu gövuë'iroho sanuamuego biririvavuaaje èhuro huë vavaeni bövi bise'o baej'ë'e aribövioho no'o sanuëmijë'o'oho eni javuoröhego. Sanuëmego jabu'o birire baeröhego. Huhu no sanuamuijadëhi no'o èhi è'oromom a ioro'ioroho sanuëmego mae jëvoröhego.

⁵ Kerisohu baejade èhi jië'e huë vavaeni jovehu ruomanovoromom nosi örire royajëhi èhi Kerisohu nosi örire bojamuaje biriroho jövëro ruomanovajeje.

⁶ Noehu huë vavaeni baejarue è hesi bëhoho jemesi jöëni baejarueje èhuro jemë biririvëvego maro va'irarijego. O God-hu sanuamuego biriri baejarue è hesi bëhoho gemuohoje. Jemesi jöëni baejarueje noehu baejarue èhi jië'e huë vavaeni baej'ë'iroho èhuro biririvëvego baberumi riravo'irarijego.

⁷ Röhu noro uvarueje: Noehu huë vavaeni baejarue gemuoho jemë'o baejarujëhi èhi noehu biriri baejarue gemuoho jemë'o baejaruje hö uvoromom èhuni uvarueje: Iae mae-ëjo. Jemë iae biririvo'arujëjo.

⁸ Röhu nasi ö mueno'e noehu Asia sa'are raromoromom huë vavaeni baejare jöho no nague jemëro avoho ga'irarijego. Huë gage marijamuiromom ijo'aho rumorëjavuoromom uehoroho barëjavuamom uvareje: Noehu vuovavuo hesi höjo.

⁹ Nosi herovoromom uvareje: Vuovavuo'iröhe jöho court-re majahuijamu hejanovë'e javuajëjo. Èhi herovareje. Röhu èhi herovare hesi bëhoho God-ro nimadeje noro uehorovoromom uvoröhego: Nosi sivuoho bogo eni javuo'i God-ro vuovë'e aribövioho ajëmego ri'ö'amajëro jië'ëro èhu'ëro hesi huro ajamui'ajëjo.

¹⁰ Sisë döro vuovavuo'i höjadoho God-ro ujuohavuoromom maro ramuadeje. God-hu mare ramuadoho u'emu sisëro javuë'oho maro ramuo'ë'e. No hesi örire mae uehorovoromom uvareje: U'emu sisëro javuo'iramom röhu maho maro ramuo'ajëjo.

¹¹ Jemëro ajamuiromom nosi jöëni God ua'iramom huro iae èhi ajamui'ë'e. Ae aho'obëhe èninami'iramom nosi örire huë baejavuoromom ajamui'ë'e. Èhuni ae aho'obëhe nosi jöëni hesi örire mabëhe uaruomom'ë'e.

Paul-hu Corinth amore va'i uëromom röhu bogo va'ade è hesi jö bëhi Paul-hu majëhijadohoje.

12 Ave jöho no uehorovoromo nimoroharueje. Herovoromo uvarueje: Iae mae-ëjo. God-ro ajamuego no bogo ma-döëremuoho muoho vae'i nosi dë vövöbajo'o uhohu'o ma-va'orahoro a jabesi örire röhu jemesi örirohu'o vaejévarue höjo. Bogo aehu ëma uvaruoho: Simano ma'e uehore hö uvaruoho bae'i a'i God-hu huë baejavuoromo bojamuajae darugoho ëho no baeromo muoho vaejarue höjo.

13 Ëhesi bëhoho jemëhu sama'e adahoromo mae hejaruje jöhemu no jajivarueje.

14 Jemëro nosi bëhoho ma-bisemu hejarujeje röhu na nege jemë he avohoromo uvo'irarijego: Bada Iesuare majaho rue'iramu Paul-mëhu nosi jöeni nimorohë'i uehorovo'iröhëhi noehu Paul-mesi jöeni ëhi nimorohë'i uehorovë'o ho iae mae jio'a'ajëjo.

15 Iae na mae uehorovoromo uvodeje: No ëhi mae garorovarue hö uvodohuni ëhuni uvodeje: Naro jemesi örire urimo ö'ejöjo ëhuro vae niö'i ö'ego huë mae bae'irarijego.

16 Urimo ö'oromo jemesirire hiromo Macedonia sa'are va'ejöjo. Macedonia va'oromo vuono bu'öromo jemesi örire röhu maho ö'ejöjo. Ö'iramu jemëro bövie bise'e ajemiromo remö'ö'iramu na mae va'oromo Judea sa'are hi'ejöjo.

17 Na ëhi ë'iro uehorovodeje röhu bogo ö'odeje. Ëhuni nani jemë ëma uvaruje: Nörö sareri'e aëro jië'ëro bogo rovade höjo. Nani ëhi uvaruje röhu na bogo ëhi jië'e aho jeve. O naehu ëhi ëhi ë'irode muoho uehorovë'o ho bogo nasi sinohemu uehorovoromo jöho huotohuotovoromo uëvajeje: Io'ajo. Iae na ë'ejö uëvë'i uëvajeje: Bogajo. Na bogo ë'ejöjo. Na bogo ëhioho jöho huotohuotovoromo jövajeje.

18 God-hu bogo uehore gö gö bae'i ma-gemu uehorovajëhi no'o jemë jö majëhijaruoho bogo uëvarueje: Io'a uëvë'i boga uëvarueje.

19 Ëhesi bëhoho God-are Harihe Iesu Keriso-are jöho noro baeromo jemë majëhijareje naro Silas-ro Timothy-ro. Noehu jö majëhijare aho Keriso hu bogo uvë'eje: Io'a uvë'i uvë'eje: Bogajo. Keriso bogo ëhioho uvë'eje. A'i Kerisohu diehi ajamuiröhego God-hu uavadëhi huro io'a gemu uvoromo ëhi ëhi ajamuibe rovë'eje.

20 Keriso bogo rovade majare God-ro mae uvobe rovadeje: Naro nasi aribövioho ëhi ëhi mae vaejëvo'ejöjo. Mae vaejëvo'ejö uvë'ego Kerisoro uvadeje: Io'a uvoromo God-hu uvade mu maho vae barëjë'eje. Ëhuni Keriso-are ihoro noro God-are örire uavarueje: Jaehu mu vaejahuo'i mae uvanëhi Kerisohu ëhi vaejahuadoho iae mae-ëjo. Iae mae-ë uavaruohuro ëhuro God-are ihoho börömeje.

21 Röhu no jemë'o gemu mae baejavuoromo Keriso'o gemuore ioro'ioremu bimuvavuoromo hesi mure bamavuade aho iae God-je.

22 Huro no hesinö ioro'ioremu baejavuoromo hesi Aru'ahoho nosi dë vövöbajo'ere bojamuijë'eje noro uvoröhego: Hu aevoromo hesi Aru'ahoho suvuore bojamuijë'ëro ëhu'ëro hesi suvuoro vituohu'o ijönö iae bojamui'ajëjo. God-ro ëhi ioro'ioremu ajamuijë'eje. Ëhi jië'ëro na'o bogo jöho huotohuotovoromo jövajeje. Amo bogo ëhunioho ö'i uëvodoho vuonugo'i hijodeje.

23 A'i ave jöho God-ro ge'ego na mae jöve. Naehu Corinth amore ö'ië'oromo vuonugode hesi bëhoho naro ö'oromo i'ue bojëmego baejöeni ëhuni bogo ö'odeje.

24 Iae na i'u bojëmi'irode jöho uëve röhu nosi mu hesi bëhoho bogo masi-joho riravoromo jemesi öriroho darugo'e jöhuremu bojëmiromomo uë'iröhëro: Èhi èhi God mae uehorovohëjo. A'i no jemë'o havoromo ajëmijarue ae javue jemë dë sasohëvonövoröhego è hesi bëhoho jemë iae eni biririvoromo God mae uehorovarujego.

2

1 Amo ö'ië'oromo vuonugo'i hijode hesi bëhoho naro nasi uvodeje: Na bogo röhu maho ö'oromo i'uoho huë vavaenoho bojëmi'ejöjo.

2 Na jemesi örire i'u huë vavaeni bojëmijë'ooho rahumëro na huë maho bojëmi'ë'ö. Jemëremu huë maho bojëmi'ibejarijoho röhu huë vavaene jëvo'ibejo aho bogo huë maho bojëmi'ibejarije.

3 Na bogo vejö'oho ö'irögoro a'i urimo jemëhu avo'avoho uehorovo'irarije jögoru jajivoromo nugö'öjode hesi bëhoho na bijönegadeje ö'oromo jemesi mu sisë garomo huë vavaeni bae'irodoho. Jemesi jöeni huë maemu baejë'ooho iae maeje. Èhuni huë vavaeni jemesi jöeni baejë'ooho na bijönegamu suri surioho jajivodeje. Èhesi bëhoho naro jemë ae aho'obëhe mae uehorovëvoromo uvodeje: Jemë'o na'o mu mae gemuoho nimo avohoromo èhuro huë mae baejarue höjo.

4 Röhu na jajivodevare huë vavaene böröme baejë'i nurunurumë'i sisë maro nivë'i jemesi örire jajivodeje bogo èhuro jemë huë vavaenoho bae'i a'i ga'irarijego naro jemesi örire uehorovëvo avohaje jevego. Iae èhuni jajivodeje.

Mu sisë vaejade a hesi sisë Corinth ariböviehu uehorovoromo vuonugo'iröhego Paul-hu uëvade jöhoje.

5 Röhu huë vavaene nasi örire barovade aho hu bogo nasi öriroho è'i a'i ekaresiae ae aho'o jemesi örire ma-bisemu huë vavaene barovanovadeje. I'u jö uë'irodoho na bijönege.

6 Jemë ae aho'o è a i'u bojamarijoho iae eni jjië'eje.

7 I'uoho mino'e bojami'i hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo ma-ajamiromo biririvo'iröhe jö ma-sanu'oho majahire. Jemë bogo èhi è'ë'ooho nani hu huë vavaene böröme bae'iramu jövëro ruomoromo taemanovo'ë'e.

8 Èhuni na nege jemëhu hu huë baejarujoho röjahi avohego hu garöhego.

9 Rabëni na urimo jöho ave hesi bëhohuni jajivodeje gë'irodëro jemë nasi jöho aho'o ejuhë'e jëvego o bogo.

10 Ae rahuare sisë jemëhu uehorovoromo vuonugë'ooho na'o gemuoho è'ajajeje. Mu sisë rabe na uehorovoromo vuonugodoho mu sisë uehorovoromo vuonugo'irode jjië'ooho Keriso-are nuniro namiromo jemesi jöeni na uehorovoromo vuonugë'e jeve

11 Satan-ro sareramuiromo baejavuojöeni iae no hesi sareri sareri'e muoho mami'e gavaruëro jjië'ëro.

Paul-hu Troas amore hiromo nurunurumade jöhoje.

12 Röhu naro Troas amore va'odeje Keriso-are jö maho majëhi'irodëni. Va'oromo gavodeje Badaro nasi mu öroho mabëhe jiovehë'e jiamu.

13 Èhi jiamu ga'irögoro röhu gavode nasi öho Titus jemesirire ö'adoho bogo rovë'e jiamu gagorovo uehore böröme baejodeje. Uehore böröme baeromo amo rajoho jejëmiromo rëmo va'odeje Macedonia sa'are va'ie'ëro.

No Keriso-are gemuore javuë'ëro mu sisë huë vavaene ruahö'öjarue jöhoje.

¹⁴ Röhu no God mabëhe ua'ejo. Rabëni Kerisoro mu sisë'o no'o ruahö'öjavuë'ëro jië'ëro ëhu'ëro God-ro uvajeje no Keriso'o gemu mae javuajë uvoromo sôjavuo ujuoho va'ego nimorohë'i jijiharueje. Ëhi'oromo huro Keriso-are jöho no bojamujië'ëro noro ae majëhibe va'ego ridi mabëhëro rumorovanobe va'ajeje. Rumorovanobe va'ego aëro heruomajeje God ëhi jië'e ae jiajoho.

¹⁵ Noro Keriso-are jöho ëhi baeromo jijihago God-ro uvajeje: Ëho Kerisoro nasi örire ridi'e suvuore bojemijanovajë uvoromo vuëvajeje. Vuëvego no Keriso-are jöho ridi manö'e baeromo va'ego mare va'iröhe o sisëre va'iröhe ariböviohuro heruomajeje.

¹⁶ Sisëre va'iröhe ariböviohuro Keriso-are jöho bogo ejahego ë jöhuro ridi sisënö'e ridëmego sisërejëvo hesije. A'i mare va'iröhe ariböviohuro heromo ejahego jöhuro ridi maëro i'ovëvanovego ëhuro maro raromo hesi jëve. Asë'e ëhi jië'e mu bërömo vae'iröhoho rahuo eni javue.

¹⁷ Ae göehu göehu aho'obëhe ë'aruëhioho no bogo ëhioho sarerëmiromo uëvarueje: No eni javuajëjo. Ëhi jië'e ariböviohuro ijo bajemu uehorovoromo God-are jöho sareri sareri'oho majëhibe jijiharueje. Iae ëhuni uvarueje: No eni javuajëjo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i uhohu'o maemu javuego God-ro uövuë'ëro Kerisohu nimaje muohemu vaeromo God-are nuniro atarueje.

3

Paul-mëhu God-are jögoru i'o hesi mu vaejarue jöhoje.

¹ Ëjöho garomo nani jemëro ëma uvo'a'aruje: Paul-ro hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nigemoromo ë'ajëjo noro uvoröhego: Paul-më God-are mu vae'iröhoho eni jëvajëjo. O ëma uvo'a'aruje: A ioro'iorehu nimarühi Paul-mëro nimarüjo jabesi mu eni jiaje jöho ae göëro jajivego no suroho garomo uvoröhego: Paul-më eni jëvajëjo. O noro Paul-mesi jöho jajivego a ioro'iorohuro suroho garomo uvoruomoröhego: Paul-më eni jëvajëjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu nomë bogo ëhi jië'e suri surioho nimö.

² Ëhi jië'e suri suriohu'o röromo iae jemë jëve. Kerisoro jemesi ihoho nosi dë vövöbajö'ere jajivahuë'ëro ëhu'ëro no jemesi örire bërömo mae uehorovëvarueje. Bërömo mae uehorovëvaruëro javuë'ëro ëhuni uvarueje: Nosi mu eni jiaje jö jajivë'e suroho bogo naguajëjo aëro adaho garomo uvoröhego: Paul-më mu mae vaejarue höjo. Ae aho'o suroho bogo adaho ga'i a'i jemesi muohuremu garomo uvoruomo'ë'e: Corinth aribövieu mu mae vaejarue hesi bëhoho Paul-mëro eni ajëmijë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Ëhuni Paul-mesi muoho iae eni jiajëjo.

³ Iae ae aho'obëhe gavö jemë Kerisohu jajivade suri surire jöho va'ëne jëvo'ego. Ëjöho noro bö'areje. Röhu Keriso jöho bogo barigoho jajivo'i a'i God darugo bojamaaje a hesi Aru'ahohuro ëhuro jajivë'eje. O Moses-hu God-are jögoru munë hitahi döre jajivadëhioho bogo ëhioho rori'oho munë döroho jajivo'i a'i jemesi dë vövöbajö'ere jajivë'eje.

4 Noro ëhi ajëmjël'ëro Keriso-are mu jemesirire jiajohuni ëhuni God-are nunire riravoromo Keriso-are jöëni biririvoromo uehorovoromo uvarueje: Jemë noehu mu vaejarue suri ma va'ëne jëvájëjo.

5 Bogo nosi simanohuro darugohuro God-are mu vae'iröhoho no eni javuo'i a'i hesi God-ro avohavuë'ëro ëhuro eni javue.

6 Huro no avohavuë'ëro ëhu'ëro no hesi jögoru i'o hesi öroho avoho röjëhi'iröhoho no eni javue. Ejëgoru i'oho bogo jajivë'e jögoroho jio'i a'i God-are Aru'ahehu bojamuaje jögorohoje. Jajivë'e jögoroho ahoromo vuovarueje. A'i Aru'ahohuro i'ovavuaaje.

7 Munë hitahire sehoromo jajivë'e jögoru ë hesi muoho rovego aëro ë jöho ahoromo vuovajeje röhu ë jögoru barovade majare evare God-are aji böröme a nunire rovadeje. Rueromo vuorövobe va'adeje röhu Israel rajoho Moses-are nu ano'o hesi ajoho bogo ga avoho'i ma-ga burutimoruomadeje.

8 Eëhuni biririvoromo uvo'a'anue: God-are Aru'aho hesi muoho rovë'ëro ëhu'ëro ë mu hesi ajohuro aji mamioho iosiramiro bogo bise'o vadu'oho ruenövo'ajëjo.

9 Jögoru mami hesi muoho rovego aëro heromo ë jöho ahoromo jö sisë God-are nunire baejarueje. Röhu ë hesi muoho aji'e jiadeje. Eëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Jögoru i'o hesi muoho rovego aëro ë jöho ejego jabesi jö sisëho barëjëhajëro jië'ëro ë mu hesi ajohuro mu mami hesi ajoho iosiramiromo bövi mae höjo.

10 Aji mamioho böröme ajivadoho jaruvoho bogojianove aji i'ohuro rueromo börömo mae ajivoromo ruahö'öjë'ëro.

11 Vuorövobe va'oröhe muoho iae aji'e jiadeje. Eëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Ioro'ioremu jioröhe mu hesi ajoho börömo mae höjo.

12 Mu i'ehu ioro'iore gemu jioröhego dë sasohoromo uvaruohuni ëhuni no biririvo avohoromo jöho ma-samae majëhijarueje.

13 Samae majëhiromo Moses-hu hesi aji gurihijadëhioho no bogo ëhioho nosi aji'e jöho gurihijarueje. Eëhesi bëhoho Moses-ro hesi nu ano'oho niögëro riogivorovoromo gurihijadeje Israel rajoho jaburo bogo muebe'öromo garöhego ajoho vuorövo va'oromo barëjego.

14 Röhu Israel rajoho hia'i biririro jabesi simanoho sisë'rëjhadeje. Jaru-vohu'o ëhi gemuohoje. Jögoru mami adahamu hejë'iroho Moses-hu hesi nu ano'o hesi aji riogivorovadëhi jabesi uehoroho ëhi riogivorovobe rovë'ëjö. Eëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huro gemuëro riogivahuajoho jiovahuajeje.

15 Io'o. Jaruvohu'o Moses-are jögoru adahë'iroho jabesi uehoroho riogivë'e maeje.

16 Röhu jabumë ae rahu huotorovoromo Bada mae uehorovë'iroho evare uehoro riogivëhadoho iae jiovëho'ë'e.

17 Röhu Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uave. Badare Aru'ahehu dinö'e dinö'e jië'iroho öri mare jjiho'iröhoho iae jiovahuë'eje.

18 Eëhu'ëro jië'ëro no Christian ae aho'obëhe nosi nu ano'oho bogo riogivahuë'ëro majaehu aririre bijiohego gavaruëhi ëhi Badare ajoho aririro gavanovoromo ëho uehorovo avohoromo gorosovoromo hu jiajëhi ëhi javuobe hesi ajoho gö'o gö'o baebe va'arueje. Badaro ëhi ajivavuaajeje. Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uaromo ë'e.

4

Aji mu mabêhe baejê'ëro êhuni Paul-mêhu birivoromo mu vaejare jôhoje.

¹ Êhi jiê'e aji'e muoho God-ro noni vavaenimoromo bojamuijê'eje. Êhuni bogo u'uhoromo vuonugo hesi javue.

² Gurihijê'e javoji'e mu sisêho bijônaguego bogo vaejarueje. Sareri'e muoho bogo vaeromo God-are jôho huotohuotovoromo majêhijarueje. A'i God-are jô maho sama'e huruoho majêhiromomo hesi nunire riravoromo mue vaeromo nosi arijo'arije ae aho'obêhe rôjahirovarueje jabesi uhure uehorovoromo uvojôro: No ma-mae javuajêjo.

³ Keriso-are jô maho noro iae sama'e majêhijarueje rôhu ê jô hesi bêhi tugohêhê'oho sisêre va'irôhe aribôvi jabesi ôrohemu tugohêhê'eje.

⁴ Êhesi bêhoho Keriso bogo ma uehorovarueje aribôvioho ave sa'a hesi bôrômohuro jabesi uehoroho tugohêhê'eje jô ma hesi ajohuro ajivêvego Keriso-are ajoho garuomojôeni Keriso hu God jiajêhi êhi jiê'ego.

⁵ Bogo nosi jôho majêhi'i a'i ae majêhiromomo uêvarueje: Iesu Keriso hu Bada hôjo. Nomê Iesuare jôeni jemesi mu vaejêharueje aribôvie javuajêjo.

⁶ Keriso-are jô majêhijarueje hesi bêhoho ni'i'ivadirohomo God-ro uvade hôjo: Ramoramoho ajivêjo. Êhi uvade ahuro nosi dê vövôbajo'oho ajivavuadeje noro hesi aji mahemu Keriso-are nu ano'ere garuomorôhego.

Paul-mesi sino haho'e u'uhêvadeje. Huê vavaene baejareje rôhu God mae uehorovê'ëro birivoromo mue vaejareje. Êhesi jôhoje.

⁷ ÊGod-are aji maho nosirire u'uhê'e rama gagore jianovajeje êhuro noro garôhego daruge aho'o bogo nosirehu jio'i hesi God-are ôrire jioromomo rovego.

⁸ Majae êhi huê vavaene bôrôme bae'i arijarueje. Rôhu bogo ijumavuo barêjê'eje. Ôre nahoromo uehore gô gô bae'i arijarueje. Rôhu ôroho iae birohârueje.

⁹ Ae aho'obêhe sisê vaejavuoruomajeje. Rôhu God bogo vuororamuijê'eje. Aêro anaguo'i arijarueje. Rôhu bogo ma anaguê'eje.

¹⁰ Iesuhu vi'ehi baeromo guomadêhi majae êhi no'o sa'a sinore êhi vi'ehi baeromo vuovo'jê'obe va'arueje God-ro nimê'ëro noro garôhego Iesuare darugoho nosi sinore jiego.

¹¹ Majae êhi ave sa'are raromaruevare evare Iesuare jôeni vuovo'irôhêro raromarueje God-ro nimê'ëro noro garôhego Iesuare darugoho nosi sa'a sinore jiego.

¹² Êhu'ëro jiê'ëro noehu Keriso-are jô majêhijaruoho vuovo ôriro muoho vae'i a'i jemê ê jôho heromo i'ovo ôrire jêvajeje.

¹³ Rôhu God-are surire jajivoromo uôvuê'eje: Na mae uehorovode hôjo. Êhuni jôho jôvode hôjo. Êaehu jajivadêhi no'o êhi gemuoho mae uehorovê'e raromarueje. Mae uehorovoromo êhuni jôho atarueje.

¹⁴ Atarue hesi bêhoho no garomo uvarueje: Bada Iesu ajamamu ri'ôjade aho God-ro no'o êhi ajamui'iramu ri'ô'ejârêjo Iesu'o gemu mae javuê'ëro. Ri'ô'iramu jemê'o gemu mae hesirire sôjavuo va'a'ajêjo.

¹⁵ Êmuoho aho'obêhe nosirire rovaje hesi bêhoho êhuro God-ro ae aho'o huê baeromo ajêmiromomo dê vövôbajo'e huotovêhobe va'ego ae aho'o hu rajahi avohego hesi ihoho dô maro jiorôhego.

16 Ēhuni no bogo u'uhoromo muoho vuonugo hesi javue. Nosi sino haho'oho sisērējavuobe va'irōgoro a'i nosi aru'ahoho majae ēhi i'ovavuobe va'ajeje.

17 Nosi huē vavaenoho ma-bisemu baeromo ma-burēro barē'irōhoho jio'i rōhu ē huē vavaenohuro ēhuro ijōnō aji ma-mabēhe ioro'ioemu bae'ejo. Huē vavaenoho ma-bise'ego bogo uehorovo'ejo. A'i ajoho bōrōmo mae jio'ē'e.

18 Nunehu ga'amaruoho bogo nuroho vae'i a'i nunehu bogo ga'amaruoho nuro vaejē'e raromarueje rabēni hesi bēhoho nunehu ga'amaruoho ēho majae ma-bunemu jioromo barē'i a'i bogo ga'amaruoho ēho jiemu jio hesi jīē'ego.

5

Vuovavuē'oho no maro raromo'irōhe jōhoje.

1 Iae no garomo uvarueje: Nosi sa'a sinoho ma-jahuri raromarue javu va'ēnoho ēho sisērē barējē'oho God-hu nugahuade javu maho nosi jio'a'ajējo. Bogo aho övoho avoho'i hesi God-ro bamahuē'e hōjo noro ēho baeromo ö'idōre ioro'ioemu raromo'irōhego.

2 Avevejō'oho vavaenimoromo hara'uē'i muebejarueje ö'idōre jiaje javuoho baeromo ēhuro niōgunō'e aegorovo'irōhēni.

3 Niōgunō'e aegorovē'oho bogo niōgu rumo'oho ēma raromo jijihanovo'ejo.

4 Sa'are ma-jahuri raromarue nosi javuore raromaruevare evare vavaenimo avohoromo hara'uarueje. No vavaenaguaje hesi bēhoho bogo niōgu mamioho boremi'ō'i naguajohunioho bogo ēhunioho vavaenimo'i a'i God-hu bojamui'irōhe niōgu i'ohuro dōre aegorovego ēhuro raromemu raromo'irōhe muohuro sisērējavuobe va'aje muoho ruahō'ōjego barē'i i'e javuorōhego. Ēhuni vavaenimarueje.

5 Rōhu hesi God-ro no avohavuadeje noro ēhi i'e baerōhego. Avohavuoromo hesi Aru'aho maho suvuore bojamuijē'eje noro uvorōhego: Iae mae-ējo. Hesi Aru'aho bojamuijadēhi suvuoro vituoho ēhi bojamui'iramu ma-mabēhe bae'ejarējo.

6 Ēhuni majae ēhi no dē sasohoromo biririvarueje. Rabēni no gavaruoho nosi sino haho'ere raromaruoho ēhuro Bada'o gemuoroho bogo raromarueje.

7 Bada mae uehorovoromo raromo jijiharuoho bogo hu garomo ēhioho ē'arueje.

8 Amo noro dē sasohoromo biririvarueje. Dē sasohoromo birivē'i uvarueje: Nosi sinoroho bogo raromo'i Bada'o gemu mae raromē'oho ēho iae maho hōjo.

9 Rōhu no sinore raromē'oho o bogo raromē'oho ēho bogo uehorovo'i a'i nosi uehoroho ē gemu bamarueje noro muoho avoho vaejego Badaro gōromo nimorohorōhego.

10 Huhu nimorohorōhego vaejarue hesi bēhoho no ae aho'obēhe Kerisore nunire riravo'ejo no ae gemu gemu sinehu raromoromo mu mae o sisē vaejarue ēhi jīē'e manaho baebe va'irōhēni.

Kerisohu no buore vaejavuoromo God-are gemuore bamavuade jō Paulmēhu a majēhinōvare jōhoje.

11 Hesi nunire riravo'iröhohuni ehuni Bada juhuonamiromo a jabesi simanoho huotovêho gavarueje jaburo hu mae uehorovoröhego. No ehi mae e'aruoho God-ro no gö barêjê'eje. Röhu na uehorovoromo uve: Nani jemê'o jemesi dë vövöbajo'ëro ma-va'orahoro gövuaruje höjo. Ehi jiê'oho iae na nege.

12 Noehu mae e'ego God-hu gövuaje jöho uêve röhu nadi uvore: Paul hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nigemoromo e'ajêjo noro uvoröhego: God-are mu vae'iröhoho eni jëvajújo. A'i e jöho jajivode hesi bëhoho ehuro jemë nosi jöëni nimoroho'irarijego. Nimorohoromo he'irarije aehu nosi jö sisë atoruomamu hejê'oho jö mana uë'irarijoho jemesi örire jioröhego. Nosi jö sisë atoruomaje aribövioho dë vövöbajo'oho bogo nimorohê'e ato'i a'i ma-sinoremu nimorohê'i atoromo nosi jö sisêho atoruomajeje.

13 Aehu uvaruoho: Paul-mëro simane sisërëromo muoho vaejarue hö uvaruoho no God-ni ehi jiê'e muoho vaejarueje. O simano mae javuego mu vaejaruoho ëho jemesi jöëni ehioho vaejarueje.

14 Ehesi bëhoho Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuajeje. Ehuremu no uehorovoromo bogo nosi jöënioho a'i God-are o aribövi jemesi jöëni uehorovoromo muoho vaejarueje. Iae no uehorovoromo uvarueje: Ae gemuëro ae aho'obêhëni guomade höjo. Urimo ae aho'obêhe no mu sisëmu uehorovaroho röhu Kerisohu guomadohuro ehuro ae aho'obêhe no'o ehi vuovavuanovamu nosi mu sisêho barêjahuê'te höjo.

15 Kerisohu ae aho'obêhëni guomade hesi bëhoho no ave sa'are rarumarue ariböviohuro ijonöho bogo nosi sinemuoho uehorovoromo raromo jijihö'i noni guomoromo ri'öjade aho uehorovoromo raromo jijihö'iröhego. Iae ehuni hu guomade höjo.

16 Ehi jiê'ëro aehu uehorovaruëhioho no ijonöho bogo ehioho uehorovoromo uvo'ejo: Eaho mae o sisë höjo. Urimoho aehu jabesi mauehorovaruëhi no'o ehi uehorovoromo uvonövareje: Iae Keriso ehi ehi jiê'e ae höjo. Röhu jaruvoho no bogo ehioho uehorovarueje.

17 Ehu'ëro jiê'ëro ae rahu Keriso-are ae gemuoho javuê'oho no i'e javuajeje. Mu mamioho barêjahuo'i mu i'e rovê'eje.

18 Emuoho aho'obêhe hesi God-ro avohahuadeje. Huro Keriso nugö'öromo ehuro buore vaejavuoromo hu'o no'o aevoromo maro raromareje. O mue bojamuadeje buore vaejavuade jöho majêhijego aëro heromo ejahoruoröhego.

19 Jöho aviêhije. God-ro Keriso-are dë vövöbajo'o uhure jioromo mue ajamiromo ehuro ae aho'obêhe nosi sisë hesi i'uoho bogo uehorovahuo'i buore vaejavuade höjo. Buore vaejavuoromo buore vaejavuade jöho bojamuade höjo noro majêhibe jijihoröhego.

20 Ehu'ëro jiê'ëro no Keriso'o rëromo jö majêhjarue aribövie javuê'ego God-ro jöho bojamuiromo uövüego no ae dinëmarueje. Keriso-are jöëni ae uëvarueje: Buore vaejavuade jöho eromo God'o gemuoro huë mae raromohëjo.

21 Keriso hu mu sisêho bogojadeje. Röhu God-ro nosi sisêho hesi örire bojamamu baejadeje ehuro no Keriso-are ae gemuohuro javuê'ëro God-ro nosi ihoho avohavuego hesi nunire ma-mae riravoröhego.

6

1 No God'lo gemu mae mue vaejaruëro javuë'ëro no naguaje jöho jemesi örire majëhi'irögoro ë'ö jemëro ëhi ë'irarijego. God-hu huë baeromo bojëmade jö maho mu maho nadi ëma baeromo boremi'ö'i ma-avoho ma'enore.

2 God-are surire jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: God naehu huë baejëvo'irode majaho rovamu evare na jemesi jöho ejëhode hõjo.

Jemë maro bamëvo'irode majaho rovamu evare na ajëmijode hõjo.

God-ro ëhi majahuijadeje. Röhu ë hesi bëhoho gare. God-hu huë baejëvo'i uvade majaho jaruvoje. Maro bamëvo'i uvade majaho jaruvoje.

3 Paul na'o nasi ariböviohu'o noehu God-are mu vaejaruoho ë muoho iho sisë hõ uvë'oho no bijönague. Ëhuni nosi muoho bogo sisë'ioho vaejarueje aëro ëho garomo sisë'i uehorovoromo rireromojöëni.

4 A'i God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi ëhi mue aho'o a nunire avoho vaejarueje. Huë vavaene mu sisë gö gö rovë'oho biririvo avohoromo riravarueje.

5 Aehu hisuebijavuë'oho savoji gagore io'amavuë'oho muorovamui'i juhijavuë'oho ma-biririvarueje. Noehu i'u'e mu vaejë'oho röho dere bogo momorö'öjë'oho i bogo ue'ahë'oho ma-biririvarueje.

6 Biririvoromo mu mahemu uehorovoromo Keriso-are jöho mae garomo a jabesi mu sisëho ma-ga taemoromo ae huë baejëvoromo God-are Aru'ahoho baeromo ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo

7 God-are jö maho majëhiromo hesi darugoho röjëhijarueje. Ëhi'oromo God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi no ëhi a nunire mae vaejarueje. Mu mae vaeromo ëhuro Satan-hu no'o muorovë'oho övo göhuro tugohë'i övo göhuro mana muorovamijarueje.

8 Aëro rajahuinövo sivaguonövarueje. Nosi ihoho ba'obuenövo ba'ojiomonövarueje. Aëro ma-uvarueje: Paul-më sareri'e aribövie jëvájëjo röhu ma-jö maemu atarueje.

9 Aëro uvarueje: Paul-më iho rumo'e aribövie jëvájëjo röhu ae aho'obëhe nosi ihoho iae heruomajeje. Aëro uvarueje: Vuovëvo'ie'ajëjo röhu bogo vuovo'i iae biririvoromo raromarueje. Aëro uvarueje: Sisëni i'uoho baejarue hõjo röhu bogo vuovavuajeje.

10 Aëro uvarueje: Huë vavaene baejarue hõjo röhu majae ëhi nimoroharueje. Aëro uvarueje: Bövi bise'o rumo'e jëvájëjo röhu noro ae aho'o ajëmijego Keriso-are bövi bise'o maho baejarueje. Aëro uvarueje: Rabe rabe bogojëvájëjo röhu bövie bise'e aho'o nosi örire eni jië'eje.

11 Corinth amo rajomë nosi simanore dë vövöbajo'ere jöho ma-sama'e huruoho majëhijë'e javue. Nosi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmijë'e javue.

12 No jemesi öriroho bogo uehorovëvoromo vuonugë'e jemëro nosi örire uehorovavuoromo vuonugavuanovë'e jëve.

13 Vavuehu aboji harihu'e jö majëhijaruëhi ëhi naro jemë uëve: Jemëro mana ëhi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuirëjo.

Christian ariböviehu God rumo'e aribövi jabesi uehoro bogo baeromo jabu'o bimuvorovo'iröhe jöhoje.

14 God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o gemuoroho nadi bimuvoromo uehore gemuoho baere. Jabesiroho hahagu jio'i jemesiroho hahaguje. Na

mu mahu'o mu sisëhu'o mu gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Na ajohu'o ramoramohu'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje.

¹⁵ Na Keriso'o Satan'o jöe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. Na God mäe uehorovarue ariböviohu'o God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o jöe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje.

¹⁶ Na God-are osa börömohu'o sareri'e vörö'e inömohu'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Röhu no God darugo'o hijaje a hesi osa börömoho va'ëne javue. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'eje:

God naro jabesirire hiromo jabu'o juvo'ejöjo.

Na jabesi Börömoho jevo'i jabumë nasi aribövie jioruom'ajëjo.

¹⁷ Ëhuni Badaro uvajëjo: Jemëro jabumë gorëvoromo jemesi hahagu raro-mohëjo.

Sisëho nadi gavanovohëjo.

Ëhi ë'të'o ho naro jemë rajëhiromo baejëvo'ejöjo.

¹⁸ Baejëvo'iramu na jemesi Vavue jevo'i jemë nasi aboji harihu'e jëvo'ajëjo.

Bada mu bövi bise'o eni jië'e ahuro ëhi uëvajëjo.

7

¹ Nasi ö mueno'e God-hu ëhi mäe vaejavuoröhëni uövuadohuni ëhuni mu sisë aho'obëhe vae'amego ëhuro sino haho'o dë vövöbajo'o sisërëjavuajoho ë'tëgo no ëho goro'i God gemu börömoho hö uehorovoromo mu mäe gemu vaeromo avoho raromo'iro.

Corinth ekaresiaehu mu mäe vaejamu Paul-hu heromo nimorohade jöhoje.

² Jemesi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuire. Nomë aho bogo sisë'ioho vaejëvë'e javue. Aho bogo ijumëvë'e javue. Jemesi bövioho bise'ioho bogo sarerisareriëmiromo ujuohëh'e javue.

³ Ëjöho na bogo uëromo ë'e: Jemë a sisë jëvajëjo. Na mami'e uëvodeje: Jemë nosi dë vövöbajo'ere jëvajëjo ëhuro no birivoromo raromë'oho o vuovavüë'oho jemë'o no'o gemuoro javuoröhego.

⁴ Na jemesi örire mäe uehorovëvo avohajeje. Jemesi jöëni sisë maro nimoroheve. Iae no huë vavaene aho'o javue röhu na herove nasi dë vövöbajo'ere huë sanue rue avohoromo sasohevo'ego.

⁵ Iae no Macedonia sa'are rueromo uvareje: Nosi dë vövöbajo'oho sanuovavuo'ajëjo röhu bogo. A'i huë vavaene aho'o nosi örire ruenövohijo. Gahijo anagu biraguo'e vae'i ari'ego. Nosi uhure juhuone rojomohijo.

⁶ Röhu God-hu huë vavaeni sanuamuijaje ahuro jië'ëro Titus nugö'öjamu rovadohuro ëhuro no sanuamuamu biririvavuadeje.

⁷ Röhu bogo huhu rueromo sanuamuijadohuremu jio'i a'i Titus-hu jemesi örire huë sanu baejade jöho no hejamu ëhuro God-ro nosi dëho sanuamuijadeje. Huro rueromo uövuadeje: Corinth ariböviohuro nörö ga'i nimohijajo. Jabesi sisëni vavaenimohijajo. Nöruare örire ajami'i nimohijajo. Iae ëhuni avevejö'oho na nimorohevo avohe.

⁸ Naro urimë'i uru'ö jöho jajivoromo nugö'öjamu jemëro garomo huë vavaene baejarijeje. Iae ëhi ë'odeje röhu na bogo uehore gö baeromo

uvajeje: Uru'ö jöho rabëni jajivode höjo. Röhu urimo na uvodeje: Na rabëni jajivode höjo. Na gavajoho jemë huë vavaeni baejarijoho ëho majae mabisemu baeromo barëjadeje. Ëhi jie röhu iae baejarijeje.

⁹ A'i jaruvu na jö jajivodoho dë mae jeve bogo vavaeni bojëmijodohuni a'i jemëhu vavaeni baeromo ëhuni huotorovoromo avoho uehorovarijohuni. God-hu nimaje ëhi jië'e vavaenoho baejarijeje. No bogo ëhuro jemë sisë vaejëvareje.

¹⁰ Ae rahu God-hu nimaje ëhi jië'e vavaeni baejë'ohuro ëhuro ja huotorovoromo avoho uehorovoromo maro hi'a'anue. Avoho uehorovoromo avoho hijë'oho bogo ë hesi jöënioho vavaenimo'anue. A'i sinemu uehorovoromo vavaeni baejë'ohuro ëhuro ma-guomo'a'anue.

¹¹ Röhu gare. God-hu nimaje ëhi jië'e vavaeni baejarijohuro ëhuro ave mu maho rovadeje. Jemesirire jiade mu sisë ma-nunëremu gavarijoho vuonugoromo aho'i uehorovarijeje. Övo uno'e ma-maemu jëvajoho röjehi'i nimarijeje. Mu sisëhuni dë vörönëgadeje. Ëhesi i'uohuni juhuonivarijeje. Nasi jöëni vavaenimarijeje. Muoho avoho'i nimarijeje. Sisë vaejade aho i'ue mana bojami'i nimarijeje. Iae no gavö jemë ë mu sisë avoharijoho mabëhe jio'ego.

¹² Ëhu'ëro jië'ëro iae na uru'ö jöho jemëni jajivodeje röhu na mu sisë vaejade aho bogo uehorovoromo sisë baejade aho bogo uehorovoromo jajivo'i a'i naehu jajivode hesi bëhoho jemëro God-are nunire riravoromo garomo uvo'irarijego: Iae no Paul-mesi jöëni uehorovo avoharue höjo.

¹³ Jemëhu nosi jöëni uehorovarujohuro ëhuro no sanuamuijamu birire baejë'e javue.

Birire baeromo gavare Titus nimorohamu gagorovo no'lo nimoroho avohareje ë hesi bëhoho jemë ae aho'o hu ajamamu hesi dë sasohahadohuni.

¹⁴ Ëhesi bëhoho urimë'i naro jemesi jöëni nimorohë'i jöe bisemu Titus-are örire majahiromo uvodeje: Corinth aribövioho mu mae vaejarue höjo. Ëhi uavamu hegorovo Titus-ro ö'oromo gavade jemë mu mae vaejamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uevadeje: Paul ja Corinth amo rajo jabesi jöho mae uevane höjo. Jaehu uevanëhi Corinth aribövioho ëhi jië'e mu maho vaejamu gëvode höjo. Ëhi uavamu hegorovo na javojoho bogo bae'i mae jevadeje. Noehu Corinth amo rajo jemesi örire jöe aho'o ma-maemu majëhinövarëhi ëhi Titus-are örire jö mae majahijareje.

¹⁵ O Titus-ro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhesi bëhoho hu jemë gëromo simanoro vaejë'ëro uvajeje: Naro Corinth amore va'amu amo rajohuro juhuonivoromo butubumoromo jejemiromo ae aho'obëhe nasi jöho gemu ejarahue höjo.

¹⁶ Ëhu'ëro jië'ëro na uvajeje: Naehu nimaje muoho ae aho'obëhe jemëro majae ëhi vaejaruje hö uvoromo nimoroheve.

8

Corinth ekaresiaehu rabëni öve sasohoromo bövie bise'e a bojëmi'iröhe hesi jö bëhi Paul-hu jajivadohoje.

¹ Röhu nosi ö mueno'e no nague Macedonia sa'a rajo ekaresia jabesi jöho jemëro ga'irarijego. Macedonia sa'are ekaresia God-hu huë baeromo ajëmamumu jabuhu ë'are jöho no majëhi'ië'ö.

² Macedonia ekaresiaho jabumë huë vavaene börömo böröme baeromo sisë'i raromareje. Iae sisë'i raromareje röhu evare majare nimoroho

avohareje. Nimorohoromo ehuro bövie bise'e biseharihe jëvadoho röhu öve sasohëvamu suvuore bogo bise'o vadu'oho God-are örire i'imamijareje.

³ Jaburo rabe rabe jëvajoho i'imamiromo röhu gö'o döre mamareje. Èhi'amu gëv'ëro na ë jöho jemë majëhije. Jabesi nimoromo ri'öromo

⁴ dinamuiromo uövuaereje: Uövuego no jemë'o binuvoromo God-are aribövie Judea raromaruoho ajëmi'irarëjo. Èhi uövüë'oho huë mae javu'ajëjo.

⁵ Noro uehorovoromo uvareje: Jabumë ma-moniemu i'imamui'ajëjo. Èhi uvareje röhu bogo ehemuoho ë'areje. A'i urimo jabesi dë vövöbajo'oho Badare örire bojamirovoromo evare God-hu nimajëhi nosi örire bojamirovareje.

⁶ Èhi'amu gagorovo noro Titus uavareje huhu jemë'o hiromo mu aevadëhi huro röhu maho ö'oromo èhi ajëmego jemëro ë huë baejarije mu mabëhoho röhu maho vaeromo barë'irarijego.

⁷ Röhu jemë mue aho'obëhe vae avoharujeje. Jemë God mae uehorovo avoharujeje. Jöho mae ato avoharujeje. Simanëro mae ga avoharujeje. Mue bövie bise'e ajamui'i nimo avoharujeje. Nosi örire uehorovavuo avoharujeje. Èhuni no nague jemëro ë huë bae'irarije muoho èhu'o vae avoho'irarijego.

⁸ Na bogo darugo'e jögoroho jemesi öriroho bojëmi'i a'i aribövi ioro'iorehu ajëmi'i nimo avohare jöho naro majëhiromo jajivodeje ga'irodëni jemë ma-döhemu ae uehorovëvego o uhohu'o uehorovëvoromo huë baeromo ajëmijego.

⁹ Nosi Bada Iesu Kerisohu huë baeromo ajamuade jöho iae jemë'o uehorovarujeje. Hesi örire börömo mae jiadeje röhu jemesi jöëni vuonugoromo rueromo bövi bise'o rumo'e hijadeje ehuro hu bövi bise'o rumo'ëro jië'ëro èhu'ëro jemëro aru'aho'e mue bövie bise'e bae avoho'irarijego.

¹⁰ Nasi uehoroho jemë diehi ë'ego marëjëvo'iröhe öroho aviëhije. Vaduni göho jemëro urimo ë suvuoro muoho aevoromo vaejamu a ioro'iorohuro ijonö aevareje. Jemëro urimo ë muoho vae'i nimamu a ioro'iorohuro ijonö nimareje.

¹¹ Jaruvoho ë mu vituoho vae barëre. Jemëhu mu aevo'i börömo bëhi nimarijëhi èhi vae barë'i nimo avohore. Nimoromo jemë rabe övore jëvajoho èho bojamire.

¹² Jemë bojami'i nimoromo övore jëvamu bojamijë'oho God-ro uvajeje: Èho suvuoro mae höjo. Övore bogojëvë'oho God bogo uëvajeje: Bojemihëjo.

¹³ Na bogo uve jemëro bövi mae bojëmiromo ehuro bogo eni jëvego huë vavaeni'e raromego a ioro'iorohuro ma-samae baeromo nimorohoröhego. Na bogo èhioho nego'irögororo na nege ae aho'obëhe ma-gemuoho jëvoröhego.

¹⁴ Avevejö'oho jemë moni böröme jëvo'i jabumë bogojëvë'ëro jemëro jabumë ajëmi'aruje. Èhi jië'oho ijonöho jabumë moni böröme jëvo'i jemë bogojëvë'iroho jabumëro jemë ajëmi'ë'ö. Èhi jië'oho jemë'o jabu'o gemuoho jëvo'ë'e.

¹⁵ God-are surire jöho èhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bövie gagovade aho i vituoho bogo rune vaejade höjo. Bisemu gagovade aho hu ie eni jiade höjo.

Titus o ae gö niö'i Corinth amore va'oromo ajëmiromo suvuore gagovo'iröhe jöhoje.

¹⁶ No God-are örire huë mae uavö. Rabëni hesi bëhoho huro Titus-are dë vövöbajo'oho huotovahë'ero noehu jemë ajëmi'i nimiruëhi Titus'o ëhi ajëmi'i nimajeje.

¹⁷ Nimë'ero huro jemë ajëmijöro noro ua gavamu hegoro vo eja huadeje. Eja huoromo röhu ajëmi'i nimo avohamu ëhuni hesi uvadeje jemesirire ö'iröhëni.

¹⁸ Röhu Titus'o gemu mae va'iröhego nosi ö göho nugö'öjö. Ëahuro God-are jö maho ma-mae majëhibe juvajeje. Ëhuni ekaresiae dinö'e dinö'e jio'amajohuro hesi örire rajahiruomajeje.

¹⁹ Röhu gö'o ekaresia ariböviohuro ë aho baeruomadeje bövi bise'o bogojië'e aribövi jabesi suvuoroho noro baejëhoromo va'ego evare huro no'o gemu mae ö'oröhego. Ësuvuoro mu hesi bëhoho Badare ihoho mamabëhe jio'i o ae aho'obëhe gö'röhego nomë huë baejëvo'i naguego.

²⁰ Huhu Titus'o va'iröhego noehu nugö'öjarue hesi bëhoho aëro uvojöëni: Moni böröme sisë'i muebejarujëjo.

²¹ Iae no nague muoho Badare nuniro avoho vaeromo röhu ëhi a nuniro avoho vae'iröhego.

²² Titus'o ë ö göhu'o rëmö'öromo ö göhu'o nugö'öjö ë ae niö'iohu'o gemu mae ö'oröhego. Urimë'i ë ahuro Keriso-are muoho ajëmi'i nimo'ego no gabe ruenövareje. Röhu jaruvoho hu börömo bëhe ave muohu'o jemë ajëmi'i nimajeje jemesi örire mae uehorovëvë'ero jië'ero.

²³ Titus hu na'o bimuvoromo jemëni mu vaejaje aeje. O nosi ö niö'ioho jabumë ekaresiaehu rëmö'öjare aho jëve. A maëro jëvë'ero Keriso-are ihoho dö maro ajio jië'eje.

²⁴ Ëhuni ë ariböviohuro ö'ego jemëro mae rajëhijego jaburo uvo'i: Corinth aribövioho huë baejë'e aribövie jioruomajëjo. Ëhu'ero Paul-mëro jabesi jöho mae nimironimorohë'i majahuijare höjo. Jabumë ëhi uehorovë'oho ekaresiae aho'obëhe jemesi jöho heromo uvoruomo'ë'ö: Paul-mëro Corinth aribövi jabesi jöho mae atare höjo.

9

Christian ioro'ioro jabesi örire huë baejëvoromo moni bojëmi'iröhe jöhoje.

¹ God-are aribövi ajëmi'irarije muoho iae jemë gavarujeje röhu na diehi jië'e jöho jajivoromo majëhijego gare.

² Na gëvajeje jemëro ajëmi'i nimego. Ëhuni bogo jajivo'ejo. Jemë nimirujoho naru Macedonia sa'a rajo jabesi örire nimiröhë'i jövoromo uëbe rovë'e jeve: Greece sa'a rajoho jaburo mami'e vaduni göre aevoromo bövi bise'o avoharoho ëhi jëvobe rovë'e höjo. Jemesi jöho ëhi uëvamu hegoro vo Macedonia sa'a raje ae aho'obëhe uvareje: Corinth ariböviohuro ajëmi'i nimiruë uvoromo jabu'o ri'öromo ajëmi'i nimareje. Ëhuni ajëmi'irarije jöho na bogo jajivoromo majëhi'ejo.

³ A'i naru ö mueno'oho rëmö'öje jaburo ö'oromo ajëme go naehu Macedonia rajo uëvodëhi ëhi bövie bise'e eni avoho'irarijego noehu jemesi jö nimiröhë'i majëhijaroho bëhi rumo'e jianovojöëni.

⁴ Na juhuoninege ijönö Macedonia sa'a rajehu na'o ö'ë'oho ö'oromo gëvego monioho bogo gagovë'ero ëhu'ero ajëmi'irarijoho jemë bogo eni

avohë'e jëvego na javoje baejööni rabëni monioho gagovo'arujë uvoromo mae uehorovëvë'ëro. Jemesi javoji jöho bogo majëhi'ejo.

⁵ Èhuni na uvodeje: Nasi muoho ëhi höromo ö mueno'oho uëvodeje: Corinth amoro urimo va'irarijoho jabuhu bojëmi'i uövuare suvuoroho avohorego naro ijönö ö'oromo ga'iröjo suvuoroho gagovë'e jiego. Èhesi bëhoho suvuoro urimo ajëmiromo gagovamu eni jië'oho na ö'oromo jemesi öriho bogo dinëmi'iramu jemëro bogo övoho i'uho'i dë vövöbajo'ere nimo avohoromo öve sasohoromo suvuoroho bojamui'aruje.

⁶ Bëhoho aviëhije. Öve i'uhoromo suvuore ma-bisemu bamë'oho i uje bisemu öjë'ëro bisemu gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi bisemu bae'a'anue. Ö öve sasohoromo suvuoro böröme bamë'oho i ujo böröme öromo i böröme gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi böröme bae'a'anue.

⁷ Èhu'e jiaje jemë ae gemuëro gemuëro bojëmi'i dë vövöbajo'ere uehorovarijëhi ëmino'e ëhi bojëmire. Suvuoro muoho nadi uvore: I'u'e höromo bijöni bijönioho vaere. Aehu nimorohoromo huë baeromo bojëmijë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro nimajeje.

⁸ Huhu bövi mae ajëmi'iröhoho iae eni jië'eje. Ajëmego èhuro mae jae ëhi jemë bövie bise'e eni jëvego huë bae'irarije muoho aho'o vae avoh'irarijeho.

⁹ Èhi jië'oho suvuoro'e aribövi jiorumajëhi jemë ëhi jëvo'ë'e. Suvuoro'e aribövi jabesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje:

Huro suvuoroho öve sasohoromo bövi rumo'e a jabesi örire i'imëmibe va'aje hõjo.

Huhu mu ma vaejaje jöho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo.
Jemë ëhi jëvo'ë'e.

¹⁰ Iruno'o ujo ö'ië'iroho God-ro suvuoramuijeho öjarueje. Iruno'o ue'aho'ië'iroho God-ro suvuoramuijeho gagovoromo ue'aharueje. Iruno'o ujohu'o iruno'ohu'o suvuoramuijaje aho God-ro jemë'o aru'aho muoho bövioho bise'oho suvuorëmi'iramu rae avohëvo'iramu jemesi mu maho bövi mae jiëho'ë'e. Huro ëhi ajëmi'ë'e.

¹¹ Ajëmiromo mae sisë rabe rabe suvuorëminövo'ë'e èhuro ae huë vavaeni jëvamu gëvë'oho jemëro öve sasohoromo i'imëmi'irarijeho. Èhi jië'oho jemëro suvuoroho nosi örire i'imamui'iramu noro ujuoho va'oromo suvuorëmi'iramu ae aho'obëhe ujuohoromo God-are örire huë mae uaruomo'ë'e.

¹² Iae jemëhu ajëmiromo mae sisë i'imëmijë'oho èhuro ë God-are ariböviohuro rabe rabe bogo eni jëvajoho eni ujuohoruomo'ë'e. Ujuohoromo röhu èhuro ae aho'obëhe God mabëhe hö va avohoruomo'ë'e.

¹³ Jemëro ëhi ajëmi'iramu jaburo jemesi suvuoroho ujuohoromo ga'ë'ö jemë uhohu'o mae jëvo'iramu. Èhi gëromo uvoruomo'ë'e: Ö Corinth amo rajohuro Keriso-are jö maho bogo ma-jöl'ëremuoho ejaho'i dë vövöbajo'ö uhohu'o ejaharue hõjo. Ejahoromo huë baeromo öve sasohoromo suvuoroho nosi örire i'imamuiromo ae aho'o jabesi örire i'imëmijarue hõjo. Jemesi jöho ëhi uvoromo God-are ihoho döro bamoruomo'ë'e.

¹⁴ God-are ihoho döro bamoromo uvoruomo'ë'e: God-ro Corinth aribövioho huë mae bojëmi avohoromo dë vövöbajo'oho huotovëhamu öve sasohoromo ajamuiruomade hõjo. Èhi uvoromo jemesi jöëni vavaeni-moromo God uaruomo'ë'e huro jemë ajëmiröhego.

15 Asë'e God hu mabëheje rabëni huro huë baejavuoromo hesi Harihoho nosi örire suvuore börömo bëhe bojamuij'ëro jië'ëro. Suvuoro börömo bëhe jië'ëgo no ë hesi jöho bogo ato varijënoho javue.

10

A göëro sarerivoromo uvareje: Paul hu ma-u'uhoromo Keriso-are muoho vaejaje höjo. O hesi sinohemu uehorovoromo vaejaje hö uvamu Paul-hu jabesi jö mana ahëhoromo jajivade jöhoje.

1 Röhu Paul naro nasi jöho uë'ië'e. Jemëro avo'avoho here. Keriso ma-taemorovoromo sanu'e mu vaenövade a hesi ihore jöho majëhi'ië'e. Aëro jemesi amore raromoromo nasi jö sisë sareri'e atoromo uvoruomajeje: Nöröro rueromo Corinth hijë'oho juhuoni juhuonie hi'i öre gö hijë'oho Corinth aribövi jemesi örire biriri'övoromo darugo'e jöho surire nugö'öjaje höjo. Nörö ëhi jië'e ae höjo.

2 Ëhi jië'e ae jiajë uvoruomaje aho naro jemesi örire ave jöho üeve. Avo'avoho uehorovego na ö'oromo Corinth hijë'iroho bogo biriri'övoromo darugo'e jöho majëhi'iro. Darugo'e jö majëhi'irodoho na bijënego'i röhu majëhi'irodoho iae na eni jeve. Ae rahumë nasi jö sarerivoromo uëvë'oho: O Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue hö uëvë'oho ëhi jië'e aribövi jabesi örire naro birivoromo darugo'e jöho majëhi'irodëro uehorove.

3 Jabumëro uëvarueje: Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue höjo. Iae mae. Iae no sa'are raromo jijiharueje röhu sa'a hesi muoho bogo uehorov'e Satan'o muorovarueje.

4 No muorovë'oho bogo ave sa'a hesi bijo bun'o'oho ujuohoromo muorovarueje. A'i God-are jöëni bijo bunonö'e hesi darugoho baeromo Satan-are rejoho dadovo'amarueje. Hesi sareri'e jöho mu'uvaharueje.

5 Uehore rabe rabe simanore rovego ëhuro döre bamorovoromo God bogo avoho gavarie ëhi jië'e uehoro aehu baro bu'öjé'oho noro aho'amarueje. Ahoromo vöröe aho'o bojamiromo a ioro'ioro jabesi simanoho huotovëharueje Keriso-are jöhemu ejaho'iröhego. Ëhi'oromo Satan'o muorovarueje.

6 O jemëro Keriso-are jöho ejaho barë'iramu evare ae rahu jemesirire raromoromo Keriso-are jö bogo ejahoruomaje ëhi jië'e aribövioho noehu i'u bojëmi'iröhoho eni javuo'ë'e.

7 Bogo gurihijë'e jemesi nunire jiajoho avo'avoho gare. Aehu hesi uehorovoromo uvajoho: Na Keriso-are mu ajamijaje ae jevajë uvajoho ë'ëgo ëhi jië'e ahuro uehorovo avohoromo uvo'iro: Na bogo nasi sivuoho Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'i a'i na Keriso-are ae jevajëhi Paul-më jabu'o ëhi jëvájëjo.

8 No Keriso-are aribövie javue röhu göho Badaro darugoho bojamuij'ëje hesi muoho vaeröhego. Darugo hesi bëhoho bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmejo jemëro avoho birivoromo mae uehorovobe va'irarijeko. Ëhuni ë mu hesi darugo hesi jöhu'o naehu nimorohë'i jövë'oho ëhu'o jö mäero jië'ëro ijönöho bogo javojego'ë'e.

9 Röhu nasi darugo hesi jöho na bogo uë'ëjo jemëro uehorovoromo uvöjëni: Juhuoninaguojöro jero ëma jajivane höjo.

¹⁰ Ĕhesi bēhoho aēro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-hu jō jajivoromo majahuijē'iroho darugo ma'o majahuijaje hōjo. O rueromo no'o hijē'oho hu ma-u'uhē'e aēro jiē'ero bēhi rumo'e jōho jōvego hejarue hōjo.

¹¹ Ĕhi sarerivoromo uvoruomaruoho nadi'ego jabumē avoho uehorovoromo uvo'iro: Paul-mēhu ōre gō raromoromo darugo'e jō jajivarūhi jaburo rueromo no'o raromoromo muoho ēhi darugo'o vae'iramu gē'ejarejo.

¹² Rōhu aēro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-mē juhuoni'e aribōvie jēvajējo. Iae mae. Iae no juhuoni'e ae javue. Juhuoni'e aēro javuē'ero bogo biriri'ōvoromo uē'ejo: Jabesi sivu uehorovoromo jabesi iho nigemarue aribōviohu'o no jabu'o masije gemuoho javuajējo. No bogo ēhioho uē'ejo. Ĕho jaburo gōero gō hesi muoho garomo jabesi arijo'arije mevorovoromajeje ga'i mae o sisē jēvego. Ĕhi jiē'oho simane sisē'i uehorovoromajeje.

¹³ Rōhu no bogo ēhioho ē'ejo. Nosi mu maho no bogo iosiramiromo ruēroho numēroho ēma nimoronimorohē'ioho ato'ejo. No bogo sarerivoromo uvo'ejo: Ĕho God-hu bojamuade muoho hōromo nimoronimorohē'ioho ato'irogoro a'i huhu no bojamuade ē muohuremu nimorohē'i ato'ejo. Rōhu ē muoho bogo ōri gōremuoho jio'i jemē'o ō'o baejēvē'e javue.

¹⁴ No jemē bogo baejēvē'e javuo'ibejo noehu jemē ajēmijaruohuni nimoroharuoho God-hu bamahuade ēnoho iosirami'ibejo. Rōhu bogo iosiramijē'e javue. Ĕhesi bēhoho Keriso-are jōho noro aevo'ioho ō'oromo majēhijareje. Ĕhuni no nimoroharuoho iae maeje.

¹⁵ Ae gōehu mu vaejaroho garomo no bogo uvarueje: Noro vaejare hōromo nimoronimorohē'i atarueje bogo noehu vaejare muoho jiē'ego. Rōhu no uvō: Jemēro avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iramu evare God-hu bamahuade ēni jiajēhi ēhi nosi muoho jemesirire tutuvoromo bōrōmo bēhe ri'ō'a'ajējo.

¹⁶ Ri'ō'iramu noro va'o jemesi dejonōrire sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso-are jō maho majēhibe jijihō'ejarejo. Majēhibe jijihē'iroho God-hu ae gō mu bojēmamu vaejare ōri ari'eroho no bogo va'oromo jabuhu mu bōrōmo vaejaroho garomo uvo'ejo: Noro vaejare hōromo nimoronimorohē'ioho ato'ejo. A ioro'iorehu nimoronimorohē'i ataruēhioho no bogo ēhioho ē'ejo.

¹⁷ A'i God-are surire jōho ēhi uvē'ejē: Nimorohē'i ato'iē'iroho Badare jōhemu nimorohē'i atorējo.

¹⁸ Ĕhesi bēhoho ae rahu jabesi sivu uehorovoromo ae uēvē'oho: No eni javuajē uēvē'oho bogo ēhuro God-are nuniroho maho jioruomo'ē'e. A'i ae rahu Badahu uēvē'oho: Jabumē eni jēvajē uēvē'ohuro ē aribōviohuremu God-are nuniroho maho jioruomajeje.

11

Corinth ekaresiaēro sarerivoromo uvareje: Nani Paul hu bogo apostle maho jio'i ae gō i'o rovaroho ēho apostle maho jio'amajē uvoruomamu Paul-hu jabesi uehoro ahēhoromo jajivade jōhoje.

¹ Na bisemu simano rumo'e jōho jajivanovo'iē'e. Rōhu na nege jemēro nasi jōho bogo bijōnimo'i ma-taemorovoromo he'irarijejo. Ma-taemorovoromo here.

² Jemēhu he'irarije hesi bēhoho sisēhu jemē baejēvojōēni God-hu avoho muebejēvajēhi naro ēhi jemē muebejēvajeje. Ĕhesi bēhoho naro vavunō'e

jemë muebejëvajeje. Ae gemuehu masuröhego uaromo vavuehu aboji muebejëvajeje naro ehi ë'ajeje jemë Keriso-are övore bojëmego hesi aribövi mae jioromo hu gemu mae uehorovo'irarijigo.

³ Keriso gemu mae uehorovo'irarijigo muebejëve röhu na juhuoninege jemë Keriso gemu uhohu'o uehorovarijoho vuonugo'i sareri'e jöho ejëhoromo simane sisërëjëvego rori'o va'ojöëni. Urimë'i sigobehu rueromo Eve sareri sareri'e jö majahijamu mae höromo ejahadëhi jemesi simanoho ehi sisërëjëvego Keriso vuonugojöëni uëve.

⁴ Naehu ehi juhuonivaje hesi bëhoho ae göehu ö'oromo Iesuare jö noehu majëhijaroho huotouotovoromo majëhijigo jemë bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. O God-are Aru'aho baejarijëhioho bogo ëhioho rue'i hesi aru'aho göëro ö'ego bogo bijönimarujeje. O jemë jö mae baejarijëhioho ae göëro bogo ëhioho majëhi'i hesi jöe gö majëhijigo jemë ëhu'o bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. Jabesi sareri'e jö ejëharujohuni ëhuni nasi jöhu'o nadi bijönimo'i a'i ma-taemorovoromo here.

⁵ Ehesi bëhoho jemëro sarerivoromo uvarujeje: E'i'o rovere aribövioho apostle masijo masije jioruomo'i nöruare ihoho bogohöjo. Ehi uvarujeje röhu na uehorovoromo uve: Jabesi ihohuro nasiroho bogo iosiramiro mo taemehë'e höjo.

⁶ Jemë uvarujeje: Nörö ave sa'a hesi vuëvo'e jöe gö gö jövo'iröhoho hu dadivaje höjo. Nani na bogo ehi jië'e jö jövaje aho jeve röhu na nuni aji'e jöho baejë'e ae jeve. E'nuni aji'e jöho aho'o noro röjëhi'ego jemë masamabëhe ganövarijeje.

⁷ O nani aveho uvarujeje sisë höjo. Naro manaho bogo baejë'e God-are jö maho jemesi örire ëma majëhiromo ëhuro nasi ihoho ba'obuejë'e jeve ëhuro jemesi ihoho nigemë'e jioröhego.

⁸ Ekaresiae gö gö jabesi ijo bajoho ujuohëhoromo ëhuro hinövodeje jemë ajëmi'irodëni.

⁹ Na jemë'o hiromo gavë'o ho nasi mae sisë rabe rabe bogo eni jevamu gavë'o ho na bogo jemesi öriroho huë vavaenoho bojëmiromo uë gënövodeje. Rabëni hesi bëhoho rabe rabe bogo eni jevajoho Christian ö mueno'ëro Macedonia sa'are jioromo ujuohëhoromo jemesi amore rueromo ajëm-inövareje. Ehi jië'ëro na jemesirire jiaje maho sisëho bogo ëninëmi'i avo'avoho mueberovonövodeje huë vavaene bojëmijöëni. Ehi gemuho ë'onövo'ejo.

¹⁰ Keriso-are jö maho nasi dëreje. Ehu'ëro na aveho jö mae uëve. Naehu jemesi maho sisëho bogo ujuohëhë'ëro naehu nimorohë'i jövajoho Greece sa'are raromaruje aribövioho ae gemu vadu'o ho bogo ahevo'anue.

¹¹ Na rabëni ehi jië'e jöho uëve. Na na jemë bogo uehorövëvoromo ëhuni jöve. Röhu God-hu gevajoho iae naro jemesi örire uehorovëvajeje.

¹² Jemë ajëmijajohuni na manaho bogo ujuohajëro ijönöhu'o bogo ujuohëho'ejo. Ehesi bëhoho i'o ö'are ariböviohuro nimö a ioro'iorohuro ëma uvoröhego: Jabuhu nimorohë'i atarue jöho iae mae höjo. Jabu'o Paul-më'o masije gemuho jëvajëjo. E'huni i'o ö'are ariböviehu jemesi bövi bise'o ujuohëharuëhioho na bogo ëhioho ë'ejo a ioro'iorohuro uvoröhego: E'ariböviohu'o Paul-më'o hahagu hahagu jëvajëjo.

¹³ E'aribövioho bogo apostle maho jioruomo'i ma-sareri'e apostle jioruome. Sareri'e mu vaejarue aribövie jioruome. Huotorovoromo ma-

döhemu mu mae vaejarueje aëro gëromu uvoröhëgo: Iae Keriso-are apostle jëvájëjo.

14 Èhi jië'e sareri'e mu vaejaruoho gëromu no bogo majiohavue. Èhesi bëhoho Satan'o huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejêgo aëro uvoruomajeje: Aji'e aneraëro ë'ajëjo.

15 Èhuni Satan-are mu vaejharue ariböviohu'o huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejaruoho êho bogo bôrômehuje. Jabumë ë sisë vaejaruëhi êhi sisëro va'o hesi jioruome.

Paul apostle jioromo huë vavaeni baebe juvaje jö huhu nimorohë'i jajivade jöhoje.

16 Röhu urimë'i jajivodëhi iae na êhi gemuoho majëhi'ie'e. Nadi ae gemu vadu'oho uvore: Paul simano rumo'e ae höjo. Röhu jemëhu uvë'oho: Nörö êhi jië'e ae hö uvë'oho iae hesije. Simano rumo'e ae hëromu ma-baejevego na'o ma-bisemu rajahirovë'i jajivo'iro.

17 Na avevejë'e jajivo'ie'aje jöho bogo Badahu nimajëhi jië'e jöho jajivo'i a'i simano rumo'e aehu ataruëhi êhi jajivo'ie'e rajahirovo'irode bëhoho na jevajë uvë'ëro jevë'ëro.

18 Ae aho'obëhe sine rajahirovë'i ataruohuni êhuni na'o êhi gemuoho jajivo'iejo.

19 Röhu jemë uvë'oho: Nörö simano rumo'e ae hö uvë'oho nasi jöho ma-baere. Èhesi bëhoho jemë uvarujeje: No simano ma'e javuajëromu ë i'ö ö'are simano rumo'e ariböviohu mae hëromu iae rajëhijë'i baejëvarujeje.

20 Jemëhu jabesi darugore raromjörö rëmaruoho jemesi mae sisë ijëharuoho sarerisareriëmiromu jemë baejëvaruoho jemë taemëvaruoho nu ano'ere hirimijëvaruoho êhi jië'e ariböviohu jemëro baejëvarujeje.

21 Iae mae nomë darugo rumo'ëro javuë'ëro jabuhu ë'aruëhiho no bogo êhiho ë'aruaeje. Èhuni na javojego'ego uëve.

Jabuhu biriri'övoromo rajahirovë'i ataruëhi na'o biriri'övoromo ë'ejo. Na simano rumo'e aëro jöho jövevanove.

22 Jemëro jabumë rajëhijörö uëvarujeje: Nomë Hebrew sa'a raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarujeje: Nomë Israel raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarujeje: No Abraham-are ujo ömo'öme javuajëjo. Röhu iae na'o êho raje jeve.

23 Jemëro jabumë rajëhijörö uëvarujeje: Nomë Keriso-are mu vaejharue ae javuajëjo. Röhu naru jabumë iosirëmiromu Keriso-are mu maho vaejajeje. Simano sisërëj'e ahuru jövevanove. Jabumë iosirëmiromu mu bövie vaej'e jeve. Iosirëmiromu Keriso-are jöëni savoji gagore hi'i hijë'e jeve. Majae aho'o hisuebijevoe rovë'ejö. Röhu jabumë bogo êhiho hisuebijëvë'ejö. Iosirëmiromu vörö'ere va'amu guomevo'i höjë'eje.

24 Jew rajehu vae aho'obëhe 39 hisuebijevo'i arijaroho êho majae övo gö mine êhi'obe rovë'ejö.

25 Majae niö'i gemu Rome rajëro na hisuebijevo'i arijë'ejö. Majae gemu munëro vajemijë'ejö. Majae niö'i gemu boat-re hiromu va'amu dadorovo'amadeje. Boat dadorovamu na majae gemu vahie gemu jovo ririre ijo ha'osi döre hetejodeje.

26 Majae aho'o öre göre göre juvodevare evare jövëro baejevo'i höjë'eje. Vajiohu'e aëro ijumevo'i höjë'ejö. Nasi sa'a rajëro ijumevo'i höjë'ejö. Sa'a ioro'ioro rajëro ijumevo'i höjë'ejö. Amore hijamu ijumevo'i höjë'ejö. Örire

juvamu ijumevo'i höjê'ejô. Sö jovore juvamu ijumevo'i höjê'eje. Ma-döëremu agane vaejevaruohuro ijumevo'i höjê'ejô.

²⁷ Mue vaeromo u'ue baenövodeje. Röho deroho bogo avoho ni-avinövodeje. I rumo'e jovo rumo'e ma-hinövodeje. Ioho bogo uehorovê'i hinövodeje. Javu rumo'e niögu rumo'e ma-hinövodeje.

²⁸ Èhi jiê'e huê vavaeni ioro'ioroho bogo uê'i ave jöhemu uê'ejo. Majae èhi ekaresiae din'ö'e din'ö'e jioruomajohuni na uehorovëvoromo nurunuruego avohe.

²⁹ Ae gö dë vövöbajo'e u'uhê'iroho na'ö gemuoho herovajeje. Ae göehu gö hesi dëre bijiohamu sisëre beva'ê'iroho huê vavaene sisê maro jevajeje.

Paul-ro Damascus jioromo ju'ebijadeje. Èjôho Paul-ro jajivadeje noro uvoröhego: Hu darugo rumo'e jiade höjo. Èhesi jöhoje.

³⁰ Öre gö bogojevê'ego nasi jöho ëma nimorohê'i jövo'ejo. Röhu rabu muehu nasi örire rovadoho aehu heromo uvaruoho: Paul darugo rumo'e hö uvaruoho èhi jiê'e jöhemu nimorohê'i jajivo'ejo.

³¹ Naehu jö jajivo'iê'ajoho Bada Iesuare Börömohe o göho hesi Vavue God-ro geve na bogo sarerêmi'ego. Hesi ihoho ma-mabêhe jiemu jiobe va'ê'e.

³² Na Damascus amore hijodevare è sa'a muebejaje ae Aretas-are uhure bamare ahuro è amo börömo rejo hesi ojore ojore ae nugo'amadeje na va'ego guduamevoruomoröhego.

³³ Èhi'amu niomoniomo bojöre arirovodeje. Arirovamu ö'ëro beromo ma-saginiêri ö'ire ma'enê'i amo rejo sigagure ö'oho a'ohö'öjê'i ma-u'emu ba'amevamu rue je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo ju'ebidëgodeje.

12

God-hu mu mabêhe röjahi'ego Paul-hu nia'ovo'iraeromo ganövade jöhu'ö huê vavaeni'e hijade jöhu'öje.

¹ Röhu öre gö bogojevê'ego gö'ö nimoronimorohê'i jajivo'ejo. Ni-moronimorohê'i jajivê'oho bogo êhuro marêjevo'ê'e. Èhi jie röhu Badahu ajemi'ego nia'ovo'iraeromo ga'amonövode jöho mu masije gö gö röjehi'ego nia'ovonö'e ga'amonövode jöho èhi jiê'e jöho iae na jajivo'iê'e.

² Na Christian ae gö gavê'e jeve. Èaho God-hu baejamu aruhe ö'idö mare ajiomadeje. Ajiomoromo vuonorö'ö ruvebijadoho vadune aho'obêhe 14 barêjê'eje. Nani hu sinohu'ö ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'ö bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave.

³ Naehu gavajoho è aho God-ro baejamu Paradise-re ajiomadeje. Röhu maho uê'ejo. Nani sinohu'ö ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'ö bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave.

⁴ Hu ajiomoromo hejadeje jö mabêhe hesi jöho bogo ato'iröhe jöho uvavamu. Hejade jö ma-aehu atê'oho sisêje.

⁵ Èhi jiê'e a hesi jöho nimoronimorohê'i jövo'ejo. Röhu nasi jöho bogo jövo'ejo. Majae göro göro na bogo eni jevaje è jöhemu nimorohê'i jövo'ejo.

⁶ Röhu nasi jöho nimoronimorohê'i jövo'ibejo èho bogo simano rumo'e jöho jio'i ma-jö mae jio'ibejo. Röhu bogo nimorohê'ioho jövo'ejo jemëro ma-nasi jöhemu heromo uvojoëni: Paul a böröme höjo. Èhi jiê'oho sisêje. O nasi mu jemesi nunehu garomo nasi jö jemesi hia'ehu heromo nöro mae hö uehorovê'oho êhemu iae maeje.

7 Rõhu ae gö ö'idõre ajiomoromo Paradise garomo ruvebijade ë hesi jõ majëhijode hesi bëhoho nasi jõho majëhiromomo ë'odeje. Rõhu ëhi jië'e mu masijo masijoho God-ro rõjehijamu ga'amë'ëro na sisë'i uehorovoromo dõre bamorovojõeni ëhuni huro huë vavaeni'ere bamevë'ëro huë vavaene gemuëro nasi sino uhure bibëro namijejanovajeje. Ëbibëho Satan-hu nugõ'õjadohoje na sisë vaejevonõvorõhego. Rõhu ë vavaeni rovade hesi bëhoho naro bogo sisë'ioho uehorovoromo dõroho bamorovo'irodego.

8 Bibëro namijejanovamu hegoro vae niõ'i gemu Bada ëninami'i hijodeje rori'o babu'õjehorõhego.

9 Ëninami'i hijamu uevadeje: Bogo ë'ejõjo. Naehu huë baejavoromo darugo bojama johuro ëhuro ja eni javajëjo. Ëhesi bëhoho ae u'uhëvë'oho nasi darugohuro ëhuro biririvëvo avohaje hõjo. Ëhi uevë'ëro ëhuni rabe rabe bogo eni jevë'oho ëhi jië'e jõhuremu na nimoronimorohë'i jõvo'ëjo. Ëho nimoronimorohë'i jõvë'oho nasi dë vövõbajo'o uhure ma-mabëhe jevo'ë'e ëhuro Keriso-are birirohuro na aegehõrõhego.

10 Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jõeni u'uhevë'oho o aehu sivegë'oho o naehu vörõ'ere va'ë'oho o aehu sisë vaejevë'oho o huë vavaeni bövi bise'o baejevë'oho iae na huë mae jevajeje. Ëhesi bëhoho u'uhevë'oho iae evare na daruge baeromo biririvevajeje.

Paul-hu Corinth aribövi jabesi jõeni bõrõmo bëhe uehorovoromo ëhuni jajivade jõhoje.

11 Nasi arijo'ëro nasi jõho nimoronimorohë'i jõvoromo ëhuro na simano rumo'e aëro jajivanovë'e jeve. Jemëro na bogo ajemijë'ëro ëhu'ëro na õre gö bogojevadeje. Bogo naehu a'i jemëro uvo'ibejarije: Paul mu mae vaejaje hõ uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Rõhu jemë bogo ëhiho uvarijeje. Ëhuro õre gö bogojevadeje. Ëhesi bëhoho jemëro uvarujeje: Ëi'o rovere aribõvioho apostle masijo masije jioruomõ'i nõruare ihoho bogohõjo. Ëhi uvarujeje. Iae na bise'e jeve rõhu jabesi ihohuro nasi ihoho bogo iosiramiromomo masijoho jioruomë'ëje.

12 Na jemë'o hijodevare evare apostle-ehu vaeruomaje ëhi jië'e mu masijoho bogo gavarue darugo'e mue gö gö u'urume vaenõvodeje jemëro garomo uvo'irarijejo: Nõrõ apostle hõjo.

13 Naro jemesi õriroho diehi sisë'i ajemijë'ëro jemë uvarujeje: Paul ekaresia ioro'iorohuremu ajëmi'i no bogo ajamuijade hõjo. Jemë nani ëma uvarujeje: Paul-hu nosi mana bogo baeromo huë vavaeni bogo bojamuinõvadoho ëho sisë hõjo. Ëhi jië'oho nasi sisëho uehorovoromo vuonugore.

14 Rõhu aveho gare. Urimë'i vae niõ'i õ'oromo hijodoho iae na rõhu maho õ'ië'e. Ö'ë'oho bogo huë vavaenoho bojëmiromomo jemesiroho mu hesi manaho bae'ëjo. Ëhesi bëhoho na jemesi maho sisëho bogo uehorovo'irõgoro jemë uehorovëve. Jemë nasi aboji harihu'o va'ëne jëvanove. Aboji harihu'oho bogo vëmu vavu'o jabesi jõënioho maho sisëho gagovoromo bahijëhoruomõ'i a'i vëmu vavu'ohuro aboji harihu'ohuni gagovoromo bahijëhoruomajeje.

15 Naehu jemë ajëmi'i rodëni nasi mae sisë bojëmi barëromomo nasi arijo'arije ëhu'o bojamirovë'oho na mae jeve. Naro jemesi õrire dë vövõbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Na ëhuni jemëro na bogo bõrõmoho uehorovevarujeje.

16 Nani jemë uvarujeje: Ja jö mae jövanuëjo. Jasi arijo'ëro nosiriroho mu hesi manaho bogo baeromo huë vavaenoho bogo bojamuijane höjo. Iae mae-ëjo röhu ja sareri sareri'e aëro javë'ëro sareramuiromomo nosi ijo bajoho ujuohahuane höjo.

17 Ëhi uvarujoho na jemëro uvö: Paul-ro sarerivoromo hu'o röromomo ae gö nugö'öjade höjo huro ö'oromomo nosi maho sisëho vajiohuvodaguojöro.

18 Röhu na Titus sisë maro uavodeje: Corinth amoro va'onëromomo Christian ö göho nugö'öjodeje Titus'lo gemu mae ö'oröhego. Ëhi ë'odeje. Titus-ro ö'oromomo na huro sarerëmiromomo jemesi inömocho vajiohöro ujuohëhadeje. Bogo. Jemë'lo uehorovore. Hu'o na'lo uehore gemuoho mue gemuoho baeromo jireharujeje.

19 Ave noehu jajivarue jöho nani jemëro adahobe va'oromomo uvonövo'aruje: O Paul-mëhu jajivare hesi bëhoho jabumëro jabesi ihoho nosi nunire avohoröhëni ëhuni jöho jajivare höjo. Röhu no bogo jemesi nuniroho riravoromomo jajivo'i Keriso-are aëro javuë'ëro God-are nunire riravoromomo jöho jajivë'e javue. Nosi ö mueno'e noehu jö jajivë'hë'ocho o mu rabe vaejë'hë'ocho ë hesi bëhoho bogo nosi ihoho avohorovo'i a'i jemë ajëmëgo biririvëvoröhego ë'arujeje.

20 Na juhuoninege naro ö'oromomo gëjööni jemë ëhi mae jëvojöro negajoho gö jëvego o jemëro na gejööni jemë na sanu'e ae jevojöro nëgajoho gö jevego. Na juhuoninege gëjööni jemë iro muorovo'e vaejëgo o a jabesi mu mahuni dë vörönëgego o vörö'iraeromomo muorovego o jemë sivu sivue uehorovego o jemëro ae göëro gö sivego o ae göëro gö hesi sisëho saginiëri atëgo o sivue döro bamorovego o jemesi nimarujohemu ëma vaejëgo. Ëhi jië'e mu sisëho jemëro vaejëgo gëjööni ëhuni juhuoninege.

21 Na juhuoninege röhu maho ö'ëgo nasi Börömocho God-ro javoje bo-jemëgo jemesi nunire baejööni. Ëhesi bëhoho na gëjööni ae aho'obëhe jemesirire mami'e mu sisë vaejaroho bogo vuonugë'e jioruomego. Biriri'övoromomo öehu jijihanovoromomo bövi bise'lo ëma vaejaroho bogo vuonugë'e jioruomego. Ëhi garomomo huë vavaene böröme baejööni ëhuni juhuoninego'ëgo jöho jajive ajëmi'irodëro.

13

Corinth rajehu avoho raromoröhego Paul-hu majëhiromomo jögoru mëmade jöhoje.

1 Urimo vae niö'i ö'odoho röhu maho ö'ëjo. Ëhi jië'ocho vae niö'i gemu ö'ë'e jevo'ë'e. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahumëhu ae gö hesi sisë court-re majëhijë'ocho ae niö'i o niö'i gemu mu sisë gavarijohuro jöe gemuoho ajamirovoromomo huruoho majëhi'iramu hesi jö sisëho jio'a'ajëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'eje. Ëhuni jemë bogo avoho raromë'ocho naro ö'oromomo jemesi jö sisëho majae niö'i gavodoho röhu maho gavëho'iramu jemesi sisëho va'orahore huruohë'hë'e jio'ë'e.

2 Urimë'i na ö'oromomo rueromomo röhu maho ö'ode majare evare jögore bojëmiromomo uëvodeje: Mu sisë urimo vaejarije ariböviohu'o a ioro'iorohu'o naehu röhu maho rovë'ocho bogo vuororëmi'i i'ue bojëmi'ëjöjo. Jemë'lo hiromomo ëhi uëvodoho öre ëgo'lo hiromomo röhu maho ëhi gemuoho uëve.

³ Naehu jemë i'u bojëmi'irode hesi bëhoho jemë uvarujeje: È'ego no ga'irarëjo Kerisoro Paul jõe bojamego o bogo bojamego huhu no majahui-jajoho. Iae naro Keriso-are darugoho baeromo ó'oromo i'ue bojëmi'iramu ga'a'aruje Kerisohu na jö bojemajoho. Kerisoro bogo ma-u'uhoromo jemesi öriroho muoho vae'i a'i darugo ma'o vaejajeje.

⁴ Iae Keriso-are sino u'uhamu korosire anamu guomadeje röhu avevejö'oho hu God-are darugoho baeromo biririvoromo hijajeje. Keriso-are aribövie gemuohuro javuë'ëro no'o ëhi u'uhavuajeje. Röhu God-are darugoho baeromo Keriso'o gemu mae raromoro biririvoromo jemesi örire ajëmi'ejo.

⁵ Nasi öriroho nadi bijeho ge'i a'i jemesi arijo'arije garorovoromo gare jemë Keriso uhohu'o mae uehorovëvego o ma-döëremu mae uehorovëvego. Jemë iae garomo uvarujeje: Iesu Keriso Corinth rajo nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo. O na jemë ma-döëremu muoho vaejarujeje.

⁶ Röhu naro uve: Jemëro garomo uvo'a'arujëjo: Paul-më bogo ma-döhemuoho muoho vaejarue höjo. Na nege jemëro ëhi uvo'irarijego.

⁷ Noro God-are örire uavarueje huro ajëmege jemë bogo rireromëvo'iröhego. Èhesi bëhoho bogo ae aho'obëhe uvo'irarijego: Paul-mesi darugoho ruahö'öjé'e hö uvo'irarijego bogo ëhunioho no uavarueje. A'i no uavarue hesi bëhoho jemëro mu maemu vae'irarijego ëhuni God uavarueje. Röhu jemë mu mae vaejamu noehu i'u bojëmi'iröhe darugo bogo röjëhijamu aehu uvë'oho: Paul-mesi darugoho bogohö uvë'oho iae hesije.

⁸ God-are jö ma aho'iröhoho no bogo eni javuo'i ma-nigemo'iröhoho eni javue. Èhuni jemëhu mu mahemu ejamu gëvë'oho no i'u bojëmi'iröhe darugoho bogo röjëhi'ejo.

⁹ Jemëhu Keriso-are darugo baeromo biririvë'oho o noehu Keriso-are darugo jemë bogo röjëhiromo i'u bogo bojëmamu a nunire u'uhavuë'oho iae nimoroharueje. Jemëro avo'avoho uehorovo'irarijego ëhuni noro God-are örire ua gavarueje.

¹⁰ Èhu'ego na öre ëgo'o hiromo ave jö jajivaje hesi bëhoho na ö'oromo jemë'o hiromo nasi darugoho bogo baeromo vörö'e i'uocho bojëmi'irodëni. Èdarugoho Badaro bojemadeje bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmege avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijego.

Paul-hu ijo tugoho'i jejemijade jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'i'e'e. Mae raromoro. Avo'avoho uehorovoromo nasi jöho ejehore. Uehore gemu baeromo huë mae baerovore. Èhi ë'ë'oho God huë ma o sanu'e jö bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

¹² Christian ö mueno'ehu jejamirovaruëhi ëhi jejamirovoro.

God-are aribövie aho'obëhe jemesi örire jejemijö.

¹³⁻¹⁴ Bada Iesu Kerisoro huë baejëvoromo jemë aho'o ajëminövo'i God-ro jemë aho'o uehorovëvonövo'i God-are Aru'aho Mahuro ae aho'o jemë'o gemu mae hi juvo'ë'e. Ahia mino'e.

GALATIANS

Paul-hu Galatia aribövi jejëmade jöhoje.

¹ O asë'e Galatia ekaresiaho Paul naro jemesi örire jajive. Na apostle jeve. Ëhesi bëhoho bogo ma-aehu hesi uehorovoromo uevamu apostle muoho bae'i bogo God-ro ae uavamü ë ahuro rueromo uevamu apostle muoho bae'irögoro a'i Iesu Keriso'o God Vavuohu'o jaburo uevamu apostle muoho baejodeje. Iesu Keriso'o God Vavuehu Iesu ajamamu ri'öjade ë ahu'o ëho jaburo niö'iro uevamu muoho baej'ëro ëhu'ëro na apostle jeve. Ëhuni naehu majëhi'ië'aje jöho avo'avoho here.

² Röhu na'o gemuore arijarue Christian aganoho aho'obëhe na'o gemuore havoromo jemë jejëmijö ekaresiae aho'obëhe Galatia sa'are dinö'e dinö'e jëvajoho.

³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

⁴ Kerisoro God nosi Vavu hesi jöho ejahoromo nosi sisëni guomorovadeje ëhuro avevejö'e jiaje mu sisë hesi darugore javuajoho baeniahijego maro javuoröhego.

⁵ Ëhuni God-are ihoho noro mabëhe uabe va'onörovo'ejo. Iae mae.

God-are jö mae ma-gemu jio'i gö gö bogojiaje jöhoje.

⁶ Röhu jemë diehi diehi sisë'i ë'arujoho na heromo jöe barëjeve. Ëhesi bëhoho God-ro Keriso-are huë mae röjëhiromö ëhuro hesinö rinëgadeje. God-hu ëhi ë'adoho jemë rabëni ma-burëroho hu vuonugo'i jö göho God-are jö maho höromo ejëhoromo baejö.

⁷ Ëjöho bogo God-are jö maehuje Keriso-are jö maho gemu jio'i gö gö bogojie'ego. A'i aëro jemesi simanoho sisë vaejëhoromo Keriso-are jö maho huotohuotovo majëhi'i nimö.

⁸ Noro urimë'i God-are jö maho majëhijareje. Noehu majëhijare jöho ae rahu vuonugo'i sarerëmiromö jöe gö majëhiromö jemë ëma uëvë'oho: Aveho God-are jö mae hö uëvë'oho God-are i'u börömo ho baeruomö'ë'e. Naehu ëhi sareri sareri ë'ë'oho o aneraehu ö'idöre jioromö ruvebiromö ëhi sareri sareri ë'ë'oho o ae rahu ëhi ë'ë'oho no God-are i'u börömo ho bae hesi javue.

⁹ No mami'e jemë'o ariromö ëhi jië'e darugo'e jö majëhijaroho röhu jaruvo na jöe gemuoho majëhi'ejo. Jemëhu baejarie jö maho ae rahu vuonugo'i jemë sarerëmiromö uëvaruoho: Ave jö göho God-are jö mae hö uëvaruoho God-are i'u börömo ho bae hesi jioruome.

¹⁰ Naehu avevejö'e jajivaje jöho na na ma-aëro mae uehorovevojöro ë'e o na na God-ro mae uehorovevojöro ëhuni jajive. Na na ma-aëro rajehijöro jajive. Naehu ë'odëhi na ma-aëro rajehijöro jöho majëhi'ibejo ëhuro na bogo Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'ibejo.

Paul-hu a majëhijaje jö maho ë jöho bogo aroho bae'i Iesuaro baejade jöhoje.

¹¹ Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho avo'avoho he'irarijego. Keriso-are jö ma naehu majëhijamu hejarijoho bogo ma-aehu jabesi ma-uehorovoromo na majehare jöhoje.

¹² Bogo aehu aevoromo jöho majehiromo bëhoho huruoho majehi'irögoro a'i Iesu Kerisoro huro jöho majehijamu baejodeje.

¹³ Iesu Kerisoro majehi'i bogo Keriso-are ariböviehu majehijamu hejodeje. Jemë'o uehorovore. Naehu bogo Christian vaejë'e Jew rajo a mami mu vaeromo God rajahinövode majare evare naehu diehi diehi hi juvonövode jöho mami'e hejarijeje. Evare majare naro birivoromo God-are ekaresiae aho'obëhe sisë vaejëvobe mu'u'amo'i ë'o gabe rovodeje. Èhuni Keriso-are jöho bogo jabesi öriroho hejodeje.

¹⁴ A'i vadune gemuore jioruomade ë aribövioho nasi Jew raje gemuoho aho'o naro iosirëmiromo Jew rajo nosi hijo miono'o jabesi jögoroho nimoromo nosi Jew rajo muoho bae avohodeje.

¹⁵ Èhi jië'e ae jevadoho röhu urimo mamo na bogo rahevë'e ma-dëre jevamu evare God-ro hesi jevojöro nijio'iraejevë'ëro ijönö huë baejevoromo hesinö rinegadeje.

¹⁶ Rinegoromo huhu nimadëhi hesi Harihoho röjehijadeje naro garomo Jew rajo nosi sa'aroho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jemesirire Keriso-are jö maho majëhibe juvonövo'irodego. Röhu God-ro hesi Harihu röjehijadevaroho evaroho na bogo ë amoroho hiromo a jö'oroho baeromo

¹⁷ bogo Jerusalem amo börömoreho ajiomoromo urimo riravare apostle ömo'ömohu'oho jöho atoromo jö maho ë bae'irögoro a'i na ma-burëro öre gö va'oromo Arabia sa'are hijodeje. Hijë'ëro Damascus amore vuonorö'öromo rovodeje.

¹⁸ Amo röhu God-hu na hesi Harihu röjehijadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjamu evare na Peter'o jöe jörovo'i Jerusalem amore ajiomodeje. Röhu majae ma-bisemu hurae niö'i rabu'e èhi hu'o hiromo va'odeje.

¹⁹ Peter iae naro garomo röhu Bada Iesuare öho James hu'o gavodeje. Röhu apostle ioro'ioroho bogo gëvë'e ma-va'odeje.

²⁰ Naehu jemesi örire jajivaje jöho God-hu gevajoho na bogo sarerëmije.

²¹ Apostle ioro'ioroho bogo gëvë'e ma-va'odeje. Jerusalem amoho Judea sa'aho nugo'i va'odoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are hibe juvodeje.

²² Röhu Keriso-are ekaresiae gö gö Judea sa'are raromaruoho èho jabu nasi nu ano'oho bogo gavareje.

²³ Nasi nu ano'oho bogo ga'i ma-hejareje aëro uvavamu: Urimoho nöröro Christian aribövi nosi örire sisë'i vaejavuobe juvade höjo. Sisë'i vaejavuobe juvoromo Keriso mae uehorovarue mu mu'u'i ë'o gabe juvadoho röhu avevejö'oho Keriso mae uehorovo'iröhe jöho nöröro majëhibe juvaje höjo.

²⁴ Èhi uvamu hejë'ëro jië'ëro nasi jöëni God mabëhe uavareje.

2

Paul-hu a majëhijaje jöho Jerusalem ekaresia a masijohuro heromo uvareje: Èho jö mae höjo. Èhesi jöhoje.

¹ Èhi'oromo vadune aho'obëhe 14 barëjamu gagorovo naro Barnabas'o gemu mae Jerusalem amo börömore vuonorö'ö ajiomodeje. Röhu Titus hu'o hu'irae baeromo ajiomodeje.

² Ajiomode hesi bëhoho God-ro uevë'ego ajiomodeje. Ajiomoromo ekaresia a masijoho jaburemu na'o nosi hahagu gagovorovoromo jöho atareje. Atoromo naehu sa'a ioro'ioro rajo diehi jië'e jö majëhibe juvode jöho naro huruoho majëhijodeje ë ekaresia a masijohuro avoho heruomoröhego

rabëni naehu mami'e vaebe rovode muoho jabumëro ahego bejëöni. Iae ëhuni avoho majëhijodeje.

³ Röhu nasi muoho bogo ahehareje. Bogo ahehoromo uevareje: Sa'a gö rajoho Jew rajo jögoroho röjëhi'ibëjanëjo. O na'o rovade aho Titus bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje a jiajoho röhu jabumë bogo uövuareje: Titus baeromo Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariojahëgo hu God-are nunire mae nami'irajo. Ëa masijoho bogo ëhi jië'e jöho uö'i a'i

⁴ hesi ae göëro nimareje Jew rajehu ë'aruëhi ëhi ë'oromo Titus-are sinoho tariojahojöro. Röhu jabumë ma-döëremu Christian aribövie jëvë'ëro ë'areje. Ma-döëremu Christian aribövie jioromo sisë'i uehorovoromo saginiëri rueromo nosi gemuore gagovareje ga'i no Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro no diehi jië'e sasohë'e muoho baejë'e javuego. Ëhesi bëhoho jaburo nimareje Jew rajo nosi i'u'e muoho noro röhu maho vaemu vaeröhego. Ëhuni nimareje Titus-are sinoho tariojahojöro.

⁵ Ëhi nëgamu röhu jabësi jöho no bogo mae bogo ejëhareje ëhuro noro Keriso-are jö maho avo'avoho muebejeko jemëro ë jöhemu he'irarijeko.

⁶ Röhu ekaresiaehu uvoruomaje a masije hö uvoruomaje aribövioho jabumë a masijoho o ininoho naro uehorovoromo uvajeje: Iae hesi höjo. Ëhesi bëhoho God-ro gövuajeje a masijoho o ininoho bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. Röhu ë ekaresia a masijohuro naehu majëhibe juvaje jöho heromo röhu jö gö'ohoho bogo döroho bojemijareje ëhu'o majëhijöro.

⁷ A'iro jabumëro iae mae garomo uvareje: God-hu Peter mu bojamijadëhi ëhi nöro muoho bojamijade höjo noro Keriso-are jö maho baeromo Peter-ro Jew rajo örire majëhibe juvo'i naro sa'a ioro'ioro rajo örire ëhi majëhibe juvo'irodego.

⁸ Ëhesi bëhoho God-ro Peter darugoho bojamijadeje huro apostle muoho baeromo Jew rajoho ajëmi'iröhego. God-hu Peter darugo bojamijadëhi na'o ëhi bojemijadeje naro apostle muoho baeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'irodego.

⁹ Ëhuni ekaresiaehu uvoruomaje masije hö uvoruomaje aribövioho James Peter John ëho jaburo garomo uvareje: God-ro huë baeromo nöro muoho bojamijade höromo na'o Barnabas'o öve ma'enaguoromo uövuareje: Jemë'o no'o uehore gemuoho javuajëjo. Noro Jew rajo nosi sa'are jöho majëhibe jijiho'i jemëro sa'a ioro'ioro rajo jabësi sa'aro va'o jöho majëhibe jirehonövorëjo.

¹⁰ Sa'a ioro'ioro rajo jabësi sa'aro va'o majëhibe jirehorëjo röhu nosi aribövi inömo bogojëvajoho ëho uehorovëvonövorëjo. Ekaresia a masijohuro ëhi uövuareje. Röhu ëhi jië'e huë baejë'e muoho iae naro vae'i nimobe rovë'e jeve.

Antioch amore Peter-hu mu sisë vaejamu Paul-hu jögoru bojamijade jöhoje.

¹¹ Röhu Peter Antioch amore rovamu naro hesi nuniro hu jö aho'ahamijodeje hu mu sisë vaejë'ëgo.

¹² Naehu ëhi uvade hesi bëhoho urimoho Peter-hu aevoromo Antioch rodevare evare uvadeje: Jew rajo mu vaeromo sino tarivarue Christian aribövioho no'o Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivarue Christian aribövioho jabu'o gemuoho javuajë uvoromo sa'a ioro'ioro rajo Christian ö mueno'ohu'o gemuoro hiromo ioho inövadeje. Gemuore hiromo i

ibe rovadoho gavade Jew rajohuro James-arire jioromo ro Antioch raromamu gëgorovo uvadeje: Ĕsino tarivojoro nimarue ariböviehu gev'oho na Jew rajo mu bogo vaejarue ariböviohu'o gemuore hijamu gev'oho bijönimoruomo'ajëromo juhuonivoromo sa'a ioro'ioro rajohu'o i ijadoho vuonugo'i rori'o va'o hijadeje.

¹³ Peter-ro juhuonivoromo ëhi jië'e sareri sareri'e muoho vaejamu gagorovo Jew rajo ioro'ioroho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuore raromoromo i ue'aharoho vuonugo'i jabu'o ëma sarere rori'o raromareje. Rori'o raromamu gëgorovo Barnabas-ro hu'o ëma sarere va'o rori'o hijadeje.

¹⁴ Jabumëro ëhi'amu gëgorovo Paul naro mae gëromo uvodeje: Jabumë God-are jö maho bogo avo'avoho uehorovoromo ahoriroho va'aruëromo ëhuni ri'öromo Christian ae aho'obëhe jabesi nuniro namiromo Peter-are örire uvodeje: Ja Jew rajo ae javajëjo röhu Jew rajo muoho bogo uehorovo'i sa'a ioro'ioerehu raromaruëhi ëhi hibe rov'e javajëjo. Ĕhi jië'oho ja rabëni sa'a ioro'ioro rajoho gorëvanuëjo. Jabu gorëvanuohuni dadibijiohoromo Jew rajo muoho baejörajo.

God-are nunire mae riravo'iröhe hesi öroho ma-gemu jie. Iesu mae uehorovoromo ëhuro mae riravo'ejo. Ĕhesi jöhoje.

¹⁵ Röhu no Jew rajo mae javue nosi hijo miono'oho Jew raje jiobe rov'ëro. No bogo God-are jögoru rumo'e sa'a ioro'ioro rajoho javuo'i no Jew raje javue.

¹⁶ Röhu noro garomo uvarueje: Ae rahu rahu God-are nunire mae nami'i nimë'oho hu bogo Jew rajo nosi jögoroho ejego God-ro garomo hesi sisëho u'ovahego hesi nuniroho maho namijaje höjo. Öroho bogo ëhioho höjo. A'i Iesu Keriso mae uehorovego God-ro hesi sisëho u'ovahego hesi nunire mae namijaje höjo. Mae nami'iröhe hesi öroho iae ëhi höjo. Noro ëhi gavë'ëro ëhuni Jew rajo Christian aribövioho no'o Iesu Keriso mae uehorovë'e javue noro hu mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhëni. No bijönague mu vaeröhe jögoru e'i ë'o garomo ëhuro hesi nunire mae riravo'i ë'o ga'iröhoho. Ĕhesi bëhoho bogo ae gemu vadu'oho noehu mu vaeröhe jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarueje.

¹⁷ Jew rajo Christian aribövioho no God-are nunire mae riravo'i naguajoho no bogo Jew rajo nosi jögoroho uehorovo'i a'i no nimarueje God-ro no Keriso'o gemu mae ramuego ëhuro God-are nunire mae riravoröhëni. Ĕhi nimoromo no'o Jew rajo jögoru rumo'e aribövie sa'a ioro'ioro rajoho va'ëne javuanovajeje. Ĕhi jië'oho na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu Jew rajo bojamuade jögoroho Kerisoro ajamuego ahoromo mu sisë vaejarue höjo. Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo.

¹⁸ Naro mami'e uëbe rovodeje: God-are nunire mae riravo'ië'iroho bogo Jew rajo jögoroho ejego ëhuro God-ro nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarue höjo. God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhioho höjo. Röhu naehu ëhi majëhinövode jöho ahoromo uë'ibejo: Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravarue hö uë'ibejo naro sisë'i majëhiromo ëhuro God-are jögoroho aho'ibejo. Röhu bogo ëhioho majëhi'ejo.

¹⁹ Naro mami'e uehorovoromo uvodeje: Jew rajo jögoru ejë'oho ëhuro na God-are nunire mae nami'ejöromo Jew rajo jögoroho e'i sivoho gajuvo

gavode bogo eni jevamu gagorovo uvodeje: Noehu God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhiöho höromo ëhi uehorovodoho vuonugodeje. Na ëhi jië'e uehoroho ioro'ioire gemu vuonugë'e jeve. Aehu vuovoromo ioro'ioire gemu va'aruëhi na ëhi ioro'ioire gemu ë öroho vuonugë'e jeve ëhuro na i'ovoromo hiromo God-are muohuremu vaebe juvo'iroadëni. Keriso korosire guomadevare evare na hu'o korosire ano taemevamu guomevanovadeje.

²⁰ Guomevë'ëro ëhu'ëro na bogo nasi darugoroho o nasi uehororoho hi'irögoro a'i Kerisoro nasi dë vövöbajo'ere hiromo darugoho uehoroho bojemego hijajeje. Sa'are hijajoho God-are Harihoho mae uehorovoromo ëhuro ave sa'aroho hijajeje huro na uehorovevoromo nasi jöeni guomorovë'ëro jië'ëro.

²¹ God-hu huë mae baejavuoromo hesi Harihoho suvuoroho bojamuijadeje. Èsvuoroho na bogo mae bogo juahamiromo uvo'ejo: Na bogo Keriso gemu uehorovo'i a'i Jew rajo nosi jögoroho e ga'ejöjo God-ro geromo nasi sisëho u'ovehego hesi nunire mae nami'iroadëni. Na bogo ëhiöho uvo'ejo. Noro Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravo'ibejo Keriso nosi sisënioho ma-imo guomë'e jio'ibejo. Röhu bogo ëhiöhoje. Èhuni Keriso-are suvuoroho bogo juahovoromo Jew rajo jögoroho röhu maho uehorovo'ejo.

3

God-hu nosi aru'aho ajamuaje hesi bëhoho bogo noehu mu vaeröhe jögoru ejahego God-hu göromo ajamu'i a'i noehu hu mae uehorovego ajamuijaje jöhoje.

¹ Vaevë'e Galatia sa'a rajohumë sareri simano rumo'e aribövie jëve. Diehi'amu simanoho sisërëjêhë'ëro sisë'ioho uehorovarujeje. Nadi ëhiöho uehorovo'ibejarije. Èhesi bëhoho Iesu Kerisohu korosire guomade jöho naro ma-sama'e majëhijamu jemë ae aho'obëhe hejarijeje. Èhi hejarijoho röhu diehi'oromo sisë'ioho uehorovarujeje.

² Ave jöhuremu majehirego na he'iro. God-are Aru'aho baejarije hesi öroho diehi jiadeje. Na jemë Jew rajo jögoroho eromo ëhuro Aru'ahoho mana baejarijeje. O na jemë Keriso-are jöho heromo mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. Iae mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje.

³ Röhu jemë diehi'oromo sisë'ioho uehorovarujeje. Aevoromo Keriso-are örire jijiharijevare evare God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo jijihonövarijeje. Èhi jië'öho diehi'oromo öri vituoho jemesi darugohuremu jijihö'i nëge.

⁴ Asë'e jemë Keriso-are mu öri bae avohobe rovarijoho na ë muoho ëma sisërë'ë'e. Bogo.

⁵ Iae God-ro hesi Aru'ahoho ma-mabëhe bojëmiromo darugo'e mu masijoho jemesirire vae'amajeje. Rabëni ëhi jië'e darugoho bojëmijajeje. Na jemë Jew rajo jögoroho ejë'ëgo ëhuni ë hesi manaho darugoho bojëmijajeje. Bogo. A'i jemëro Keriso-are jöho heromo mae uehorovë'ëgo ëhuni ë'ajeje.

⁶ Röhu Jew rajo nosi bëhoho Abraham ëhi gemuoho jiadeje. Hu'o God mae uehorovoromo ëhuro huë maho baejadeje. Èhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu huro ëho garomo uvade höjo: Èhuro iae hu nasi nunire mae namijajëjo.

7 Ĕhuni jemē ga'a'aruje Abraham-are ujo ömo'ömo maho ēho God mae uehorovarue aribövie jio'amo'iramu.

8 Iae God-ro uvadeje: Ijonö bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o nasi örire mae uehorovevë'ohuro ēhuro naro jabesi sisēho u'ovēho'iramu nasi nunire mae riravoruomo'ajë uvoromo ë jö mabēhoho Abraham-are örire majahijadeje. Huhu majahijade jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ēhuro sa'ae dinö'e dinö'e aho'obēhe nasi huë maho baebe va'oruomo'ajëjo.

9 Ĕhesi bēhoho Abraham-ro God mae uehorovamu God-ro hesi örire mabēhe ajamijë'ëro ēhuni ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu Abraham ajamijadēhi ēhi ma-mabēhe ajamuijajeje.

10 O ae rahu uvë'oho: No God-hu bojamuade Jew rajo jögoru ejaho'i ë'ë'oho ēhuro hesi nunire mae riravo'ejarë uvë'oho ēhi jië'e aribövioho God-ro i'ue bojëmego bae hesi jëve ë jöho bogo e barëjë'ego. God-are surire jöho ēhi uvë'eje: Mu vaeröhe jögoru surire jajivo'amadoho ae rahu ë jögoru bogo e barëjë'oho God-are i'uoho bae hesi jëvājëjo.

11 Aehu hesi darugehu Jew rajo jögoru e'i ë'ë'ohuro bogo ēhuro God-are nuniroho maho riravarujeje. Ĕjöhö iae ma-va'orahoroje. Ĕhesi bēhoho God-are surire jöho ēhi uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo ēhuro hesi nunire mae riravë'oho ë ariböviohuremu maroho raromoruomo'ajëjo.

12 Aehu hesi biriri baeromo Jew rajo jögoru e'iröhoho ēho mue gö jio'i mae uehorovoromo uvë'oho: Hesi God-ro ajamui'ajë uvë'oho ēho göje. God-are surire jöho ēhi uvë'eje: Ae rahu Moses-are jögoru e barëjë'ohuro ēhuro maro raromoruomo'ajëjo. Ĕho bogo God mae uehorovego God-hu mae ajamui'ajë uvo'iröhe jöho jio'i nosi biririvoromo mu vae'iröhe jöhoje.

13 Röhu noro ë jögoroho ahë'ëro ēhu'ëro i'u börömocho mana bae hesi javue. Ĕi'u börömo bae'iröhoho Kerisoro no'o röromo ë i'uoho baeromo ēhuro noehu bae'ibejaroho tugohahuadeje. Ĕhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A ijo döre iromë'oho ë hesi bēhoho ë aho God-are i'u börömocho baejë'ëro jië'ëro ēhuni ijoroho iromaje höjo. Ĕhi jajivë'eje. Röhu Kerisoro ijo döre ēhi iromoromo ēhuro nosi jöeni i'u börömocho God-aro baeromo ēhuro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje.

14 Kerisohu nosi i'u ēhi tugohahuade hesi bēhoho iae naro majēhi'ië'e. Urimë'i God-ro Abraham mae uavadeje: U'emu naro jemē mabēhe ajëmi'iramu maro raromo'arujëjo. Röhu Iesu Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje ēhuro God-hu Abraham-më ajëmi'iröhëni uavadēhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë ēhi ajëmijego maro raromo'irarijego. Noehu hu mae uehorovaruhuro ēhuro God-hu hesi Aru'aho bojamui'i uövuadēhi ēhi bojamuijego noro bae'iröhego. Iae ēhuni Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje.

Urino God-hu hesi aribövi ajëmi'iröhe jögoroho Abraham majahiromo jjonö mu vaeröhe jögoroho Israel rajo bojëmijade ë jögoru niö'i jabesi jöhoje.

15 Nasi ö mueno'e noehu ataruēhi jië'e jöho jövo'irögorö ë'e jemëro ēho uehorovego jö bēhoho juvo bu'ö'iröhego. Ae niö'iehu jö gemuore uehorovoromo mae uarovë'oho: Noehu jörovare jöho iae ēhi jiemu jio'a'ajë uarovë'oho aho jö göho bogo baro nosi jö gemuoroho havö'ë'ö o aho'ë'ö.

16 Ëhesi bēhoho God-ro Abraham'o hesi ujoho'u o mae uēbe rovadeje: Naro jemē ajēmī'ejōjo. Rōhu God-are surire jajivare jōho bogo uvē'eje: Jasi ujoho aho'obēhe ajēmī'ejō uvo'i a'i uvē'eje: Jasi ujoho ajāmī'ejōjo. Ëhesi bēhoho a uje gemu ajāmī'irōhēni uavadeje. Ujoho iae Keriso jiadeje.

17 Ëhesi bēhoho naro majēhī'irōgoro ē'e. Urimē'i God-ro Abraham-are ōrire jōgoroho bojamiromo jōho majahi barēromo rōhu uavadeje: Na jōvode jōho bogo vuonugo'i iae na ajēmī'ejōjo. Ëhi uavē'ēro va'o va'o va'o vadune aho'obēhe 430 ěmino'e barējamu ijōnō mu vaenōvo'irōhe jōgoroho bojēmijadeje. Bojēmamu rōhu bogo ēhuro God-hu ajēmī'irōhe jōgoru Abraham bojamijadoho tugoho'i a'i God-hu ajēmī'irōhēni mae jōvade jōho ēhi jiemu jiobe rovadeje.

18 Noehu mu vaenōvorōhe jōgoroho ejahoromo ēhuro God-are suvuoroho mana bae'ibejo no uvo'ibejo: God-ro no ajāmī'i Abraham mae uavē'ēro bogo ēhunioho hesi maho bojamū'i a'i huro gavade noro mu mae vaejamu gagorovo iae ēhuni hesi suvuoroho mana bojamuade hōjo. Rōhu bogo ēhiohoje. God bogo Abraham-are mu maho garomo hesi suvuoroho manaho bojamī'i a'i God-ro no ajāmī'i Abraham uavē'ēro ēhuni hesi suvuoroho Abraham bojamadeje.

19 Noehu mu vaenōvorōhe jōgoru ejahamu God-hu hesi suvuoro bogo mana bojamūijē'oho hu rabēni mu vaenōvorōhe jōgoroho bojamuadeje. God-ro ajāmī'irōhe jōho urimo bojamūijē'ero ijōnō noehu mu vaenōvorōhe jōgoroho bojamūijadeje noro garomo uvorōhego: No God-are jōgoru aharue aribōvie javuajējo. Noehu mu vaenōvorōhe jōgoroho bojamūijadeje ma-jahuri hebe uehorovobe va'ojuvo God-hu ajāmī'irōhēni uavade aho Abraham-are uje gemu Kerisoro rovego evare noehu mu vaenōvorōhe jōgoroho barē'irōhego. Rōhu noehu mu vaerōhe jōgoru God-hu bojamūi'ie'adevaroho evaroho bogo ahoriroho nosi ōriroho bojamū'i a'i ē jōho anerae bojēmamu jabumēro rueromo God'o no'o jiarue ririre namiromo nosi ōri avohahuonōvade aho Moses bojamamu huro ē jōho baeromo no bojamūijadeje. Ëhi'adeje.

20 Rōhu ae gōehu gōehu jō mevē'oho ae gōero rueromo ōroho avohēhego jōho juvo bu'ōjajeje. O ae gemuehu jō bojamūijē'oho a gōho bogo rueromo jō bojamū'irōhe ōroho avohahuo'ē'e. Ëhesi bēhoho God-hu no ajāmī'irōhe jō Abraham bojamadevaroho huro sivue ē jōho Abraham bojamadeje.

Noehu mu vaerōhe jōgoru God-hu bēhoho rabēni bojamuade jōhoje.

21 Ajāmī'irōhēro God-ro Abraham jōe gō gō majahijē'ero rōhu ijōnō noehu mu vaerōhe jōgoroho bojamuadeje. Ëhi ē'aduhuro na ēhuro urimo uavade ajāmī'irōhe jōgoru ōroho ahadeje. Bogo mae bogo. Ëhesi bēhoho mu vaerōhe jōgoroho God-ro bojamuego noro ejahoromo ēhuro daruge baeromo maro raromo'ibejo noehu mu vaerōhe jōgoru ejaruohuro ēhuro God-are nunire mae ravavo'ibejo.

22 Rōhu God-are surire ēhi uvē'eje: Ae aho'obēhe dinō'e dinō'e raro-maruohe sisēro ruahō'ōjavuē'e hōjo. Ëhi jajivē'eje. Ëhu'ero jīē'ero mu sisē vuonugo'i God-are suvuoro bae'ie'iroho ē hesi ōroho ma-gemu jie. Ēroho Iesu mae uehorovo'irōhohoje. Ae rahu Iesu Keriso mae uehorovē'ohuro ēhuro iae God-are suvuoro maho baejarueje Keriso mae uehorovarue aribōvioho no God-ro ajāmī'i uōvuē'ero jīē'ero.

23 Noehu Keriso mae uehorovè'oho God-ro ma-marò ramuajeje. Èhesi majaho jaruvoje. Ròhu urimoho è maja bogo rovadevare no tòvavuè'èro jjiè'èro bogo ruèroho numèroho va'i ma-Jew rajehu mu vaeròhe jògoru hesi ahariremu raromobe rovarajeje. Èhi'obe rovaroho ijònò Keriso mae uehorovo'iròhe òroho huruorohadeje.

24 Aehu asisò'o sòromo avo'avoho muebejèvobe va'ego asisò'èhu maharirehu va'aruèhi Jew rajehu mu vaeròhe jògoroho èhi jiadeje. No Jew rajo jògoru ahariremu asisò'onò'e raromobe rovamu Kerisoro sa'are rovadeje. Jògoru hesi aharire raromare hesi bèhoho òre ròjahuijego noro Keriso mae uehorovoromo èhuro God-are nunire mae riravo'iròhego.

25 Ròhu jaruvoho noehu Keriso mae uehorovo'iròhe majaho rovè'eje. Èmajaho rovè'ego no bogo è mu vaeròhe jògoru hesi ahariroho raromarueje.

26 Jemè ae aho'obèhe Keriso mae uehorovoromo Keriso'o gemuore bimuvè'èro èhu'èro jemè God-are aboji harihu'e jève.

27 Èhesi bèhoho bapataeto vaejarijohuro èhuro Keriso'o gemuoro bimuvoromo jemèro Keriso-are muoho niògu i'o va'ène èhi jemesi sinore io'amè'e jève.

28 Èhuni Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemè bogo hahagu hahaguho jèvo'i Keriso'o gemuoro havè'e jève. A jabesi muemu vaejèho'i arijaruje ahu'o a uno'ohu'o bogo hahagu hahaguho jèvo'i Keriso'o gemuoro havè'e jève. A'o magonaho'o bogo hahagu hahaguho jèvo'i Iesu Keriso'o gemuoro havè'e jève. Jemè ae aho'obèhe Iesu Keriso'o gemuoro jève.

29 Keriso-are aribòvièro jèvè'èro èhu'èro jemè Abraham-are uje jève. Èhuni mami'e God-ro Abraham'o hesi ujohu'o diehi ajamui'iròhèni Abraham uavadèhi iae jemè èhi ajèmi'iramumu mae jèvo'è'e.

4

Iesuro sa'are rueromo ajamuijè'èro èhu'èro no bogo ma-muemu vaemu vaejarue aribòvioho va'ène javuuo'ì God-are aboji harihu'e javue. Èhesi jòhoje.

1 Ròhu ave uhu jòhu'o uè'liè'e. Harihoho bise'eje ròhu ijònò vavu hesi sionoho bae'liè'èro èhu'èro è vavuehu muebe'amaje inòmoho hesi harihu hesi ihoro jio'ame. Èhi jje ròhu a bise'ego mu vaemu vaejarue ahuni aehu è'aruèhi harihu hesi òrìre èhi è'arueje.

2 Aèro hu jògoroho bojamibe hesi maho sisèho muebejahobe va'arueje hujeji hesi vavuehu uvade majaho rueròhego.

3 No èhi javuadeje. Urimoho no asisò'o va'ène javuadeje. Noro uvareje: Aru'ahè gò mue gò masijoho hòromo èma imo èhemu uehorovoromo muoho vaejèhemu vaejèhonòvareje.

4 Èhi'obe rovaroho ròhu majae eni jiamu gagorovo God-ro hesi Harihoho nugò'òjamu sa'are rovadeje. Rovamu ma-magonahèro hu rahadeje. Rahamu hu Jew rajo nosi jògoru aharire jiobe rovadeje

5 èhuro Jew rajo jògoru aharire sisè'i raromaroho ajamuego no mae javuoromo God-are aboji harihu'e javuo'iròhego.

6 Jemè hesi aboji harihu'e jèvè'ego God-ro hesi Harihu hesi Aru'ahoho nugò'òjamu nosi dè vòvòbajo'ere abo hijè'èro uvajeje: Apajo.

7 Èhu'èro jjiè'èro jemè ae gemu gemu bogo ma-mu vaemu vaejaruje aribòvioho jèvo'i a'i God-are aboji harihu'e jève. Hesi aboji harihu'èro

jëvë'ëro God-ro hesi darugoho bövioho bise'oho jemë i'imëmi'iramu ujuoho'aruje.

Paul-hu Galatia ekaresia jabesi jöëni nurunurumade jöhoje.

⁸ Röhu urimoho God-are jöho bogo henövarijeje. God-are jö bogo hejariejavare evare ëma sarerivoromo uvonövarijeje: Aru'ahoho bövioho bise'oho masije höromo ëhemu uehorovoromo sisë'i raromonövarijeje.

⁹ O jaruvoho jemë iae God birohë'e jëve ë hesi bëhoho God-ro jemë birohëvë'ëro. Röhu jemë mami'e asis'ölo majëhijanovarue jögorohemu ejëhoromo aru'ahe gö gö masije hö uehorovarijëhi ëhi asis'ölo majëhijanovarue jögoru göho ejëharujeje. Asis'ölo majëhijanovarue jögoroho ejëhoromo sarerivoromo uvarujeje: No Jew rajo mu vaeröhe jögoru ejëhë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëjo. Röhu ejëhë'oho bogo ëhuro maho riravo'aruje ë jöho bogo eni jië'ëro.

¹⁰ Ejjögoroho ejëhoromo gavarujoho majaro huraro manaeroro vaduniro rovego gagorovo uvarujeje: Eëmajaho maja masijo rue'amaje majaho höjo. Eëmajaho avo'avoho uehorovë'oho God-ro göromo rajahui'ajëjo. Röhu ëhi jië'oho sisë'i uehorovarujeje.

¹¹ Na jemesi jöëni juhuoninegavave naehu jemëni vaebe rovode muoho sisë'rëjööni.

¹² O asë'e nasi ö mueno'e na jemesi jöëni vavaenego'ego uëve. Naehu majëhi'ië'aje jöho nadi bijönimore. Jemë bogo Jew rajoho jëvë'ëro Jew rajo mu vaeröhe jögoroho bogo uehorovonövarijeje. Na Jew raje jeve röhu Jew rajo mu vaeröhe jögorohemu uehorovodoho vuonugë'ëro jemë va'ëne jeve. Ehuni naehu God-are nunire mae nami'irodëro Jew rajo jögoru bogo uehorovo'i Keriso gemu mae uehorovajëhi jemë'o ëhi ë'ore. Urimoho jemë na bogo sisë'ioho vaejevonövarijeje.

¹³ Jemë'o uehorovore. Naehu jemë'o aevo'i hiromo Keriso-are jö ma majëhijode hesi bëhoho na guomo guome baegoro jemë'o aevo'i hiromo jöho majëhijodeje.

¹⁴ Nasi guomo guomohuro jemë esi'esiëmanovodeje. Röhu jemë na bogo bijönegoromo nuni juhuoninioho baejarijeje. A'i ma-mabëhe rajehijarijeje. God-are aneraëro o Iesu Kerisoro jemesi örire ö'ego mabëhe rajahi'ibejarijëhi ëhi gemuoho jemëro na rajehijarijeje.

¹⁵ Rajehiromo evare majare nasi jöëni nimoroho avoharijeje. O jaruvoho bogo ëhioho nimoroharujeje. Ehësi bëhoho rabënio bogo nasi jöënioho nimoroharujeje. O urimoho jemë eni jëvo'ibejo ri'öromo jemesi nuni baje jahoromo bojemi'ibejarije o bövie bise'e bojemi'ibejarije. Ajemiromo ëhi'o'ibejarije. Iae na mae uëve.

¹⁶ Jemë ëhi rajehijarijeje. O jaruvo naehu jemë God-are jö maemu majëhijodoho na jemë ehuni uvö: Nöröro nue huodaguoromo ë'ajëjo.

¹⁷ O Jew raje sareri jö röjëhijarue aribövioho ëho jaburo jemë sanuëmiromo rajëhijarujeje jemëro jabesi ijore ijore jijihö'irarijejo. Röhu sisë'i uehorovoromo ëma döëremu ë'arujeje. Ehësi bëhoho jaburo nimö jemëro Paul na uehorovevarujoho vuonugo'i jabumë gemu rajëhi'irarijejo.

¹⁸ Röhu jemëro mu maemu uehorovo'irarijejo aehu jemë rajëhijë'oho ëho bogo sisëhuje. Naehu jemë'o hiromo jemë rajëhijë'oho o na jemë'oho bogojevamu ae göehu jemë rajëhijë'oho iae maeje.

¹⁹ O asê'le nasi aboji harihu'ohumë vaevê'le jêve. Magonahehu raho'i hara'uoromo huê vavaene bôrômo baeromo harihu baegoro evare huê ma baejaruêhi na'o êhi jeve. Na'o jemesi jöëni huê vavaene bogo bise'oho baeje hujeji Kerisohu uehorovajêhi jemê'o êhi uehorovo'irarijejo.

²⁰ O asê'le avevejö'oho naro jemê'o hi'ibejo na dë mae jevo'ibejo. Jemê'o hirono naehu uru'ö jö jajivajoho vuonugo'i jöho ma-u'emu majêhi'ibejo. Röhu na jemesi jöëni uehorovajoho bogo eni jevoromo êhuro nurunuruege.

Magonahe niö'ti jabesi ihoho Hagar'o Sarah'o jabesi uhu jöhoje.

²¹ Jemê ae göëro sarerivoromo uvarujeje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru noehu birivoromo ejahê'oho êhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ê jögorohemu uehorovarujeje. Jemê ê jögoroho iae uehorovarujeje röhu hesi jöho bogo avoho hejarujeje.

²² Êjemêhu bogo avoho hejaruje jöho naro majêhi'ie'e. Urimoho Abraham harihe niö'i jêvade höjo. Harihu göho hesi muemu vaejahaje magonaho ihe Hagar-ro rahade höjo. Harihu göho hesi ihoho Isaac hesi ma-hirono baruohu'o juvaje magonahohuro rahade höjo.

²³ Röhu harihu göho muemu vaejahaje magonahohuro nosi magonahehu ê'aruêhi êhi'oromo dê'iraeromo hesi harihoho rahade höjo. A'i harihu göho Isaac God-ro Abraham ajami'i uavadohuro êhuro vaboro mae dë tiorjê'ohuro rahade höjo. Êhi'are höjo.

²⁴⁻²⁵ Röhu êho bisemu uhu jöe jianove. Magonahe niö'i jabesi bêhoho iae God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögore niö'i he'iröhoho jêve. Abraham-are muemu vaejaje magonahe Hagar-are bêhoho êho God-hu Jew rajo mu vaeröhe jögoru bojamamu Moses-hu Arabia sa'are Sinai dahorure hirono baeromo bojamuadeje. Êhesi bêhoho Hagar-hu avare muemu vaeromo sisê'i hijadêhi Moses-hu bojamuade jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro sarerivoromo uvarujeje: Noehu nosi birivoromo ê jö ejahê'ohuro êhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ê muohemu vae'i sivoho gavarujeje. Êhu'ëro Hagar-hu avare muemu vaeromo sisê'i hijadêhi ê ariböviohuro êhi sisê'i raromarujeje. Jaruvo jiaje Jerusalem amo rajohu'o Jew rajo ioro'iorohu'o êhi jiê'e muohuremu vaeromo sisê'i raromarujeje.

²⁶ A'i Jerusalem amo göho bogo sa'aroho jio'i ö'idöre jiaje amore jioruo-maje ariböviohuro uvarujeje: Bogo nosi biriroho baeromo God-are nuniroho maho riravo'i a'i Kerisoro ajamuego God-are nuniroho maho riravarue hö uvoromo bogo muoho sivohoromo sisê'ioho raromo'i mae raromarujeje. Röhu ê amo hesi ado sirino'oho Keriso-are aribövie no javue.

²⁷ Êhesi jöho God-are surire uhu'e uvê'eje: Dë tiorjê'le magonahoho jero sine sasohonêjo. Bogo rahoromo vi'ehi baejanue magonahoho jö'e dadovoromo nimorohonêjo.

Uvonêjo: Baru'o hijaje magonahoho ado sirino'oho ma-jianovo'i baruehu remo va'ade magonahoho ijönöho ado sirino'le marohê'e mae jevo'ajêjo.

²⁸ Nasi ö mueno'e God-hu Abraham ajami'iröhe jö bojamijadohuro êhuro hesi vaboro mahuro Isaac rahadeje. God-hu ajami'iröhe jö Abraham bojamijadohuro êhuro Isaac baejadêhi êhi God-hu no ajamui'iröhëro Abraham mae uavadohuro êhuro jemê God-are aboji harihu'e jêve.

²⁹ Rõhu göho sa'are magonahehu è'aruëhi ëhi'oromo hesi ma-rahade harihohuro ri'õromo God-are Aru'ahehu vëmu ajamamu rahade harihe Isaac huë vavaene bojaminövade höjo. Jaruvoho iae ëhi gemuohoje. Sa'are mararomarue ëhi jië'e ariböviohuro ri'õromo God-are Aru'ahehu ajamuijego i'ovoromo raromarue aribövioho huë vavaene bojamuiruomajeje.

³⁰ Rõhu huë vavaeni bojamuijarue aribövi jabesi jõho God-are surire ëhi uvë'eje: Muemu vaejaje magonaho hesi harihohuro mae hijaje magonaho hesi harihohu'o gemuoroho bogo namiromo vavu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho bae'a'ajëjo. Èhuni muemu vaejahaje vëmohu'o harihohu'o babu'õjëvego rori'o va'irarëjo.

³¹ Nasi õ mueno'e Keriso-are aribövioho no bogo avare muemu vaeromo sisë'i hijade magonaho hesi aboji harihu'ehu javuanovo'i a'i vaboro maehu Abraham'o mae hiromo juvaje magonaho hesi aboji harihu'o va'ëne javuanove.

5

Rõhu maho bogo sisë'tocho raromo'i birivoromo mae raromo'irõhe jõhoje.

¹ No bogo Jew rajo mu vaerõhe hesi darugoroho raromo'i mae raromo'irõhego ëhuni Kerisoro no maroho ramuadeje. Èhu'e jiaje nadi rõhu maho ëhi jië'e mu hesi darugoroho va'o raromo'i a'i biririvo riravoromo maro raromore.

² Rõhu ave jõhuremu here. Paul naro majëhi'ië'e. Aehu jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Jew rajehu è'aruëhi jemë'o ae uëvego jaburo jemesi sinoho tarivëho'irarëjo ëhuro jemë God-are nunire mae riravo'irarije ëhi uëvaruoho nadi ejëhore. Ejëhë'oho jemë bogo Keriso gemu mae uehorovo'i Jew rajo jabesi muohu'o uehorovo'aruje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Jemëhu ëhi uehorovë'oho Kerisoro diehi ajëmi'ë'e God-are nunire mae riravo'irarijego. Bogo ajëmi'ë'e.

³ Rõhu ave jõ rõhu maho majëhi'ië'ajoho jemesi ëhuremu here. Ae rahu Jew rajo jõgoru eromo uëvë'oho: Nosi sinoho tarivahuohego no God-are nunire mae riravo'irarë uëvë'oho Jew rajo jõgoru vituohu'o aho'obëhe e barë'irõhoho ëhi jië'e i'u'e muoho baeruomo'ë'e.

⁴ O jemë ae göëro Jew rajo jõgoru hesi ijore ijore jijiharujeje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Èhi è'arujohuro ëhuro Keriso boremi'õjë'e jëve. Keriso boremi'õromo ëhuro God-hu huë baeromo jemë ajëmi'irõhe mu õroho tugohë'e jëve.

⁵ A'i no God-are Aru'ahohuro ajamuijë'ëro ëhuro Keriso mae uehorovoromo uvarueje: O mabëhe höjo. U'emu God-are nunire mae riravo'ejarëromo ëhuni huë mae raromoromo muebejõ ëhi javuorõhego.

⁶ No Iesu Keriso'o gemuore javuë'iroho Jew rajehu è'aruëhi nosi sino tarivahuë'oho o bogo tarivahuë'oho iae hesije. Keriso mae uehorovoromo a huë baejëvë'oho ëhemu bõrõmohoje.

⁷ Urimoho jemë mu mabëhe vaebe rovarijeje. Rõhu God-are jõ ma ejahobe rovarijoho raro ahëvamu vuonugarijeje.

⁸ Bogo God-hu dinëmijadeje jemëro Keriso-are jõho vuonugojõro ë hesi bëhoho huro jemë hesinõ rinëgajëro jië'ëro.

⁹ Aëro ave uhu jõho atoromo uvoruomajeje: Dë huaje osoho ma-bisemu jioromo rumorovoromo ioho bõrõmo mae dë huaje höjo. Èhesi bëhoho mu

sisëro rumorovoromo börömorijajeje. Sareri jö röjehijarue aribövioho nadi ejëhore. Jabesi jö sisëhuro jemë rumorovëvo'ë'e.

¹⁰ Èhi jie röhu jemë'o na'o Badare gemuore javuë'ego naro jemesi örire mae uehorovoromo uvajeje: Jemë jö maho bogo vuonugoromo jö göho uehorovo'arujëjo. O jö göho naro uvajeje: Jemesi simano ijumëhaje aho nani a böröme o nani a bise'e höjo. Iae hesi höjo. Röhu ë ahuro God-are i'uoho iae bae'a'ajëjo. Na ëhi uehorove.

¹¹ Nasi ö mueno'e naro urimo ae uënövodeje: Jemë God-are nunire mae riravo'ië'iroho Jew rajo nosi jögoroho eromo jemesi sinoho tarivorëjo. Sino tarivë'o ho ëhuro God-are nunire mae riravo'arujëjo. Èhi jië'e jö majëhinövodoho vuonugë'e jeve. Röhu aëro sareri'e atoromo uvarueje: Nörö ë jöho bogo vuonugë'e höjo. Röhu ëhi jië'e jöho majëhi'ibejo aho nasi öriroho bogo bijönimoruomo'ibejo. A'i Jew rajo jögoru ejaho'iröhe jöho na bogo majëhijajeje. Èhuni aëro Kerisohu korosire guomade jö naehu majëhijajoho bijönimoruomajeje.

¹² O jemesi simano huotovëharue aribövioho sareri aribövie jioruome. Jabumë sino tarivo'i nimë'o ho rabëni sinoho bogo tarivo barë naho nahovoromo ruruhö'öjarueje.

¹³ Nasi ö mueno'e God-hu hesinö rinëgade hesi bëhoho jemëro bogo Jew rajo mu vaeröhe jö hesi darugoroho raromo'i a'i mae raromo'irarijego. Èhi jie röhu nadi uvore: Èmu vaeröhe jö hesi darugoroho bogo raromo'i mae raromarüeromo jemesi sinehu nimaje mu sisëho vae'i a'i göëro göho huë baerovoromo muoho ajamirovove.

¹⁴ God-hu Jew rajo bojamuijade jögoru hesi bëhoho ma-gemuje. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo.

¹⁵ Röhu jemë mahehu öehu muorovanovoromo hutitimobe jijihë'o ho gavë'i ëhi jië'o ho ë'ore. Èhuro ijumorovo barë'aruje.

Sinohuremu nimoromo vaejarue muohu'o God-are Aru'ahehu nosi dë vövöbajo'o huotovahuego vaejarue muohu'o ë mu niö'i jabesi jöhoje.

¹⁶ A'i ave jöho na uëve. Ua'i arirego God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iro maro raromo jijihonövo'irarije. Èhi ë'i'ë'oho jemesi sinehu nimaje mu sisëho bogo enövo'aruje.

¹⁷ Sinehu nimajohuro God-are Aru'ahehu nimajoho nijio'irae'i God-are Aru'ahehu nimajohuro sinehu nimajoho nijio'iraejajeje. Èmu niö'iohuro ëhi umogihorovajeje. Èhu'ëro jië'ëro jemë mu rabe vae'i nëgë'oho bogo eni jëve.

¹⁸ Röhu God-are Aru'aho hesi ijore ijore jijiharujoho ëhuro bogo uvo'a'aruje: Nosi biriroho baeromo mu vaeröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë jögoroho bogo uehorovo'anue.

¹⁹ Röhu sinehu nimaje mu sisëho diehi jio'amajoho iae va'orahoro jie. Èhi jië'e mu vaejë'iroho öëro jijihanovarueje. Va'inumi'e muoho vaejarueje. Biriri'övoromo bövie bise'e ëma ë'aruje.

²⁰ Aehu avohare inömo sisëho masije höromo uvene aho röjahijarueje. Iro oso'e vaejarueje. Nue huodamirovarueje. Muorovarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimarueje. Vörö'iraejarueje. Ae gö iosirami'iröhohuremu uehorovarueje. Bogo agane gemuoho vaerovo'i adovorovoromo uehore gö gö baejarueje.

21 Ae gö jabesi böviëni bise'ëni ganiganimarueje. Jove iromo simane huotorovarueje. Jove iromo simane sisërëromo bövie bise'e ë'arueje. Ëhi jië'e mue gö gö ë'arueje. Naehu uëvodëhi röhu maho uë'ejo: Ëhi jië'e mu vaej'ë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'oromo maroho raromoruomo'ajëjo. Sinehu nimaje mu sisë hesi bëhoho ëhije.

22 A'i God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o ri'öjêhë'ohuro ëhuro ae gö uehorovëvarueje. Nimoroharueje. Huë mae raromarueje. Ma-taemorovoromo sisëho uehorovoromo vuonugarueje. Huë baeromo ajëmijarueje. Mu mae vaejarueje. Biririvarueje.

23 Bogo döroho bamorovo'i ma-avoho raromarueje. Taemo raromarueje. Ëhi jië'e muoho mu vaeröhe jögorohuro bogo ahajeje.

24 Ae rahu Iesu Keriso-are aribövi javuë'oho Kerisohu korosire ijumor-ovadëhi ëhi nosi uehoro sisëho o nosi sinehu bövi bise'o nimajoho ëho no ioro'ioremu ijumë'e javue.

25 God-are Aru'ahohuro gemuëro darugoho bojamuijê'ëro ëhu'ëro maro raromarueje. Ëhuni hesi Aru'ahehu diehi jië'e mu nimë'oho ëhuremu vaebe jijihonövo'ejo.

26 No bogo nosi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo bogo ri'öromo göëro gö hesi dëho iahoromo jö göho göho ato'ejo. O ae gö hesi mu maho garomo bogo dëho vörönimo'ejo.

6

Ae göehu gö ajamirovoromo i'u'e mu nigemahorovo'iröhe jöhoje.

1 Nasi ö mueno'e ga'irarije ae gemu mu sisë vaejamu gavë'oho God-are Aru'aho ejaharuje aribövioho jemëro ëhi jië'e aho ma-u'emu ajamirego hu mu sisëho vuonugo'i röhu maho avo'avoho juvo'irovo. Röhu jemesi arijo'arije avoho garorovoromo ajamire. Sisëhuro jemesi dë vövöbajo'ere bijêhego jemë'o ëhi jië'e mu sisëho vaejago rireromëvojoëni uëve.

2 Uehoro sisë huë vavaene rabe rovë'oho ajamirovoromo nigemahorove. Ëhi ë'ë'oho Kerisohu bojamuade jögoroho ejaho'aruje.

3 O ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvë'oho: No a masijëro javuë'ëro aho bogo ajëmi'ejärë uvë'oho ëma sareramirovarueje.

4 Ae gemu gemu jemesi muoho sivu sivue mevorovoromo gare mae o sisë vaejê'e jëvego. Mae vaejê'e jëvamu gavë'oho jemesi muohuremu garomo nimorohë'i jijih'o'aruje. Bogo ae gö jabesi muohu'o jemesirohu'o gemuoroho havoromo garomo uvo'a'aruje: Nosi muohuro jabesiroho iosiramijajëromo nimoronimorohë'i jijih'o'aruje.

5 Ëhesi bëhoho ae gemu gemu mu diehi diehi vaejaroho ë hesi manaho ëhi baeruomo'ë'e God-ro ëhi bamë'ëro.

6 Aehu Keriso-are jö bëhi røjêhijamu jemëhu hebe va'ë'oho bövie bise'e mana ajëmire. Ëhi jië'oho iae maeje.

7 Nadi sareramirovore. A vadu'oho God bogo sarerami hesi jëve. Diehi jië'e ijo bajo öjê'oho iae ëhi jië'e nu ano'e gemuoho ri'amo'iramu gagovo'amo'anue.

8 Ëuhu jö hesi bëhoho ëhi jie. Ja ae rahu sinehu nimajohemu ömë'oho ëhuro ijönö sisë mana baeromo guomo'a'anue. A'i Aru'aho hesi mu vaejê'oho ëhuro ijönö ma-ioro'ioremu maro hi'a'anue.

⁹ Ĕhuni mu ma vaejaruoho bogo u'uvo'ejo. Bogo u'uvoromo dē vövöbajo'o sisērēvoromo mu vuonugē'o ho ēho majaho rue'iramu evare mana mabēhe gagovo'ejo.

¹⁰ Ĕhu'ēro jiē'ēro maja baejaruire ae aho'obēhe ajēmi'ejo röhu nosi Christian aganoho avo'avoho ajēminövo'ejo.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

¹¹ Nasi övehu masijo jajivo'amajoho gare.

¹² Ma-sino hesi muohuni nimoronimorohē'i jijihō'i nēgaje ariböviohuro biririvoromo jemesi örire uēruomajeje: Jew rajo noehu sino tarivaruēhi ēhi jemē'o jemesi sinoho tarivorējo ēhuro God-are aribövie jēvo'iröhe. Rabēni ēhioho uēruomajeje. Jabumē uehorovoromo uvarueje: Kerisohu korosire guomade jö noehu mae uehorovaruhuni ēhuni nosi sa'ae gemuoho Jew rajēro huē vavaene bojamuירומו'ajējo. Röhu noehu sa'a ioro'ioro rajo uēv'oho: Jemē'o Jew rajo nosi muoho vaeromo sine tarivorē uēv'oho ēhuro nosi sa'a rajohuro huē vavaenoho bogo bojamui'ajējo. Huē vavaenoho bogo bojamui'ajēromo ēhuni sa'a ioro'ioro jemesi örire uēvarueje: Jemesi sinoho tarivorego God-are aribövie jēvo'irajo.

¹³ Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivoruomaje ariböviohuro Jew rajo jögoroho bogo avoho ejēhoruomajeje. Röhu jabumē nimö jemēro sinoho tarivego jaburo nimorohē'i uvoruomo'i: Mabēhējo. Noro ē aribövioho dinēmijamu Jew rajo nosi muoho baejē'e höjo.

¹⁴ Röhu Paul naro nosi Bada Iesu Kerisohu korosire guomade jöho ēhenu uehorovoromo nimorohē'i juvo'ejo. Mu ioro'iorohunioho bogo. Rabēni Iesu Kerisohu korosire guomade jöho na ēhuremu uehorovajeje. Ĕhuremu uehorovoromo naro uvajeje: Ave sa'a hesi mu sisēho korosiro ano taemē'e höjo. O sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro uvoruomajeje: Nörö korosiro ano taemē'e höjo.

¹⁵ Noehu Jew rajo mu vaeromo sino tarivē'oho o bogo vaeromo sino bogo tarivē'oho ēho iae hesije. A'i God-hu nosi dē vövöbajo'o i'ovahuē'oho ēhenu börömoheje.

¹⁶ Ae rahu naehu uvodēhi ēhi uvoromo ijore ijore jijihē'oho God-ro vavaenimoromo ajēmi'iramu maro raromo'aruje. O God-are aribövi ioro'iorohu'o aho'obēhe ajēmi'iramu mae raromo'ē'ö. Na nege God-ro ēhi ajēmijöro.

¹⁷ Röhu naehu Iesuaru mu vaejamu aehu anegare batatoho sino haho'ere jevo'ame. Ĕhuro ae aho'o garuomajeje na hesi muemu vaejaje ae jevego. Ĕhuni aho nadi ijoho uehoro börömohe bojemirējo.

¹⁸ Röhu nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huē baeromo ajēminövo'ē'e. Ahia mino'e.

EPHESIANS

Paul-hu Ephesus ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are aribövi Ephesus amore raromarujoho ae rahu Iesu Keriso'o gemuore jëvego hu gemu uehorovarujohumë God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jëvë'ëro Paul naro jemesi örire jejëmiye.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

God-hu nosi aru'aho mae ajamui'irögoro Keriso-are jöeni huë mabêhe bojamuijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabêheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Èaho God Vavuohu hu mabêheje. Èhesi bëhoho no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro ö'idöre jio'amaje bövioho bise'oho suvorumui barëjê'eje ehuro nosi aru'ahoho mabêhe jiahuoröhego.

⁴ Ni'i'ivadire sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare uvadeje no Keriso'o gemuoro javuë'ëro baejavuego no jö sisë bövie bise'e bogojavuo'i hesi nunire ma-maemu javuoröhego.

Nosi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro

⁵ uvadeje: Ijonö Iesu Kerisoro jabumë ajëmi'iramu ehuro naro gagovëvo'ejöjo nasi aboji harihu'e jioruomoröhego. Hesi simanore nimamu èhi uvadeje.

⁶ Èhi jië'e huë mabêhe bojamuijadohuni ehuni no hesi ihoho rajahi'ejo ë hesi bëhoho no hesi Harihu Mabêhi hesi agane gemuoho javuamu hu bogo nijio'irae'i ma-ajamuijê'ego.

⁷ Ajamui'irögoro hesi Harihoho nugö'öjamu köho rueromo guomadeje. Guomoromo no sisëhu tövavuadoho jiovahuoromo uehorovoromo vuonugahuë'ëro mae javue. Mae javuë'ëro no garomo uvarueje: God hu bogo bise'o vadu'oho ajamui'i börömo mae ajamuijê'e höjo.

⁸ Börömo mae ajamuiromo hesi simanoho eni jiego bövie bise'e ga barëjajëro jië'ëro

⁹ huhu röjahui'i uvadëhi èhi röjahuijê'eje noro garöhego. Èhesi bëhoho urimë'i God-ro uvadeje: Na muoho èhi èhi vae'ejö uvoromo subivahuobe rovadoho röhu iae röjahuijê'eje no garöhego hu èhi jië'e muoho vae'i nimë'e jiego. Èmu hesi jöho huro urimë'i uehorovoromo uvadeje: Næhu nimaje mu vaejê'iroho naro Keriso ua'ejöjo ajemi'iröhego.

¹⁰ Muebejuvo majae eni jio'iramu evare ë muoho avoho barë'ejöjo. Èmuoho avohoromo bövie bise'e ö'idöre sa'are jio'amajoho Keriso-are uhunö gemuoro bamo'ejöjo huro simanoho jioromo muebe'amoröhego.

¹¹ O no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro baejavuadeje hesi javuoröhego. Hu muoho bövioho bise'oho bogo ëma vae'i a'i hesi simanëro nimego muoho vaejajeje. Èhuni baejavuo'iröhëro mami'e simanore uehorovoromo uvadëhi èhi baejavuadeje.

¹² Èhuni Jew rajoho no aevoromo Keriso uehorovare aribövioho javuë'ego Vavu hesi iho börömohe uehorovoromo rajahi'ejo.

¹³ Röhu sa'a gö rajoho jemë'o mue gemuoho baejarijeje. Jemëro God-are jö maho hejarijeje uëvavamu: Jemë sisëro jëvego God-ro baejëvoromo

manö bamëvaje höjo. Manö bamëvaje hö uëvamu hegorovo Keriso mae uehorovarijeje. Mae uehorovamu God-ro Keriso-are gemuore havëvoromo hesi Aru'aho Ma bojamui'i uövuadëhi ëhi bojëmijadeje jemëro ë Aru'ahoho baejë'ëro no ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Iae jemë God-are aribövie jëvájëjo.

¹⁴ Hesi Aru'aho Maho suvuore bojamuijë'ëro uvarueje: Iae mae-ëjo. Maja viture Vavuohuro hesi aboji harihu'o nosi suvuoro vituohu'o iae bojamui'ajëjo. Suvuoro vituoho bojamuïromo ëhuro mu sisëhu rabehu i'uhaguajoho jiovahuo'iramu hesi aribövioho no ma-marö raromo'ëjarëjo. Ëhi uvarueje. Ëhuni hesi iho bërömohe uehorovoromo rajahi'ëjo.

God-hu Ephesus ekaresia ajëmi'iröhego Paul-hu ëninamade jöhoje.

¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro na hejodeje aëro uvavamu: Jemëro Bada Iesu mae uehorovoromo God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvaruje höjo.

¹⁶ Ëhi ë'aruje hö uvamu hegorovo naehu jemesi jöëni God mae uabe rovodoho bogo vuonugë'e jeve. Ëhi'oromo Vavu hesi örire jemëni ëninamijajeje.

¹⁷ Vavuoho ma-aje gemu hijë'ego nosi Bada Iesu Kerisoro uvajeje: Hu nasi Bërömohe höjo. Vavuoho ëhi jië'e ae jië'ego naro hesi örire ëninamijajeje huro jemë ajëmi'iröhego. Ajëmiromo uehoro mae bojëmiromo hesi ar-ijö'arije röjahirovego jemëro hu mae ga'irarijejo.

¹⁸ O jemesi simanoho jiovöhego garomo uvo'irarijejo: Vavuohuro no hesinö javuojöro uövuë'ëro ëhu'ëro ijönö aji marö raromo'ëjarëjo. O uvo'irarijejo: Vavuohuro hesi aboji harihu'oho aji'e suvuore bogo bise'o vadu'oho bërömo bëhe bojamui'iröhëni uvajëjo.

¹⁹ O uvo'irarijejo: Hu daruge bogo bise'o vadu'oho jië'ëro ëhu'ëro hu ma uehorovarue aribövioho ajamuijaje höjo.

²⁰ Keriso guomamu i'ovade ëhi jië'e daruge gemuohuro no'o ajamuijajeje. Ëdarugohuro Keriso ajamamu ri'öromo ö'idöre ajiomë'ëro hesi övo manö hiromo

²¹ simano vaeruomaje vörö'le aru'ahoho rabe rabe je'ore sa'are ö'idöre dinö'e jioruomajoho iosirëmiromo iho masijo jio'amë'oho iosirëmiromo jaruvo majaho röhu ruëre maja i'o jioröhoho ëho ihe gö gö masijo jiorovajoho taemëvo'i hu gemu döroho jië'eje.

²² Kerisoro ëhi bëröme hijamu God-ro bövioho bise'oho hesi uhunö bamaho barëjë'eje huro gemuëro bëröme namiromo muebe'amoröhego. Ëhi bamahoromo uavadeje huro gemuëro simane vaeromo ekaresia nosi muoho aho'obëhe muebe barë'iröhego.

²³ Keriso hu simanoho jio'i ekaresiae no övo hörü'oho javue. Övo hörü'oho javuë'ëro ëhuro simanoho romoromeje. Röhu ë simanohuro ëhuro bövie bise'e ö'idöroho sa'aroho romoromoroje.

2

Nosi aru'aho vuovahuamu God-hu ajamuiromo i'ovahuade jöhoje.

¹ Röhu urimoho jemesi aru'ahoho vuovëhë'e ëma raromo jijihonövarijeje God-are jögoroho ahoromo mu sisë vaejë'ëro jië'ëro.

² Mu sisë vaeromo ave sa'are öri sisëre jijihonövarijeje. Jijihoromo God döre jio'i aruëre ahore raromarue aru'aho sisë o dinö'e raromarue aru'aho

sisë jabesi simano vaejaje ë a hesi ijore ijore jijihonövarijeje. Ëahuro God-are jö bogo eruomaje aribövi jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhego mu sisëho vaeruomajeje. Ëa hesi ijore ijore jijihonövarijeje.

³ God-are jö bogo eruomaje aehu raromo jijiharuëhi ae aho'obëhe no'lo urimë'i sinehu nimego simanehu uehorovaje muohuremu vaebe nosi dajehu nimajire biriri'övoromo ëhi jijihonövareje. Ëhi ë'obe rovë'ëro ëhu'ëro a ioro'iorehu God-are i'u mana baeröhëhi no'lo ëhi bae hesi javuadeje.

⁴ No ëhi javuadeje röhu God-ro noni vavaenimo avohoromo dë vövöbajo'ele aho'lo uehorovavüë'ëro

⁵ ëhu'ëro gövuade no hesi jöho ahamu nosi aru'ahoho vuovahuë'e jiamu göromo bogo vuororamui'i Keriso'lo gemuore havavuamu nosi aru'ahoho i'ovahuadeje. Hu hesi ma-huë baejëvoromo jemesi örire ëhi ajëmiromo maro bamävadeje.

⁶ Röhu God-ro Keriso'lo gemuore havavuoromo no ajamuamu vuovoromo ri'öjê'ëro aru'ahoho i'ovahuë'eje. I'ovahuë'ëro Iesu Keriso'lo gemuore havavuoromo ajamuamu no ajiomë'ëro hu'lo röhe gemuore raromoromo sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje.

⁷ Vavuehu ëhi ajamuijade hesi bëhoho maja ijonöho rovego huro röjahuijego no'lo a ioro'iorohu'lo garomo uvobe va'iröhego: O Iesu Keriso'lo gemuoro havavuoromo huë mae bojamuiromo ajamuijê'ëro ëhu'ëro huhu huë baejavuajoho böromo mae höjo.

⁸ Ëhesi bëhoho huhu ma-huë baejëvoromo uehoro mae bojëmijadhuro iae ëhuro jemë mae uehorovamu gagorovo maro bamävadeje. Bogo jemesi biriroho baeromo ajamirovo'i a'i hesi God-ro suvuoroho bojëmijê'ëro jemë mae jëve.

⁹ Hu bogo uvadeje: Jemë mu ma vaejê'oho maro bamëvo'ejjöjo. O bogo vaejê'oho bogajo. Hu ëhi uvo'ibejo aëro nimoronimorohë'i jijihoromo uvoruomo'ibejo: Noro nosi ajamirovoromo manö bamorovare höjo.

¹⁰ A'i hesi God-ro no mae avohavuadeje. Huro Iesu Keriso'lo gemuore havavuoromo bamavuadeje ëhuro noehu vae'iröhe mu ma huhu uehorovadoho ëho vaebe va'iröhego.

Kerisohu sa'a ioro'ioro rajohu'lo Jew rajo ariböviohu'lo gemuore gagov-avuade jöhoje.

¹¹ Ëhuni jemë urimë'i sisë'i raromarijoho uehorovore. Jemë bogo Israel rajo ariböviehu jëvo'i sa'a gö raje jëve. Israel rajohuro jabesi övëro döre muoho vaeromo sinoho tarivë'ëro uëruomajeje: No sine tarivahuë'e ariböviero javuë'ëro God-are aribövie javuo'i jemë sine bogo tarivëhë'e ariböviero jëvë'ëro bogo God-are aribövioho jëvájëjo. Jemë ëhi jië'e sine bogo tarivëhë'e aribövie jëvaje urimo diehi raromarijoho uehorovore.

¹² Evare majare jemë bogo Keriso'lo gemuoroho jëvo'i Israel rajo God-hu muebejavuajiroho jemë bogo nosi gemuoroho jëvo'i jemesi hahagu raromonövarijeje. God-hu hesi aribövi ajamui'iröhëro mae uövuade jöho jemë bogo hejê'e ma-raromonövarijeje. God-hu ajamuego ijonö ma raromo'iröhe jöho bogo hejê'e God rumo'le jioromo sa'are ëma raromonövarijeje.

¹³ Urimoroho jemë God jiaje gemuoroho bogojëvo'i rori'lo numori'lo jëvadeje. Jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ëro Keriso-are köho rueromo guomamu ëhuro jemë ro God-are bëhire jëvë'eje.

14 Keriso hu noni sanu'e mu barovaje ahoje Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuoro gagovavuë'ëro. Ëhesi bëhoho Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noni buorunö'e iromo tugohë'ëro gororamirovonövareje. Gororamirovamu Kerisoro araeromo guomoromo ëhuro buore dadovanovadeje.

15 Huro guomoromo Israel rajo nosi jögoroho tugohahuadeje. Mami'e ë jögoroho Israel rajohuro gabe rovareje jajivoromo uvë'e jiamu: Ëhi ëhi ë'iro ëho ma-garëjo. Ëjöho tugohahuadeje. Tugohahuade hesi bëhoho urimë'i Israel rajoho noro nosi jögoroho e'i sa'a ioro'ioro rajohuro bogo eruomë'ëro ëhu'ëro hahagu hahagu javuajoho Kerisoro nimadeje baeromo hesinö gemu bu'öjego gemuoro raromego ma-i'e gemu javuojöro. Ëhuro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o huë baerovoromo maro raromo'iröhego.

16 Hu nimadeje korosire guomoromo nu huohuoho tugohahuo'i sino haho'oho hesi gemuore havavuë'ëro God'o no'o gemuoro huë mae raromo'iröhëro.

17 Huë mae raromo'iröhëro Kerisoro rueromo ë huë ma jöho majahuijamu rori'o raromarije ariböviohu'o God-are bëhire raromare ariböviohu'o noro ëho hejareje.

18 Kerisoro söjavuë'ëro ëhuro Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noro Aru'ahë gemu baeromo Vavu hesi bëhire va'arueje.

19 Ëhu'ëro jië'ëro urimo jemë rori'o raje aruëre anumëre ëma jijihonövarijoho jaruvoho bogo ëhioho ë'arujeje. Bogo ëhi'o'irögoro God-are aribövi nosi gemuoro jëvoromo hesi aboji harihu'e jëve.

20 God-are aboji harihu'oho javu va'ëne javue röhu jemë'o gemuoho jëve. Ëjavu hesi uhunö apostle o jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohuro javuoho banigojiomego Iesu Kerisoro huro munënö'e bönoho namijego ëhuro bibivajeje.

21 Huro javuoho aho'obëhe ëhi ma'eno titimë'ëro javuoho marëbe va'ajeje God-are osa börömo jiajëhi no ëhi javuoröhego Bada'o gemuoro javuë'ëro.

22 Röhu jemë'o Keriso'o gemuoro jëvë'ëro God-ro jemë'o hesi javunö'e gemuoro bimuvëvego gemuoro riravarujeje hesi Aru'ahohuro jemë'o jië'ëro.

3

Sa'a ioro'ioro rajo ajëmiromo jabesi örire Keriso-are jö huruoho majëhi'iröhe mu Paul-hu bæjade jöhoje.

1 God-ro jemesi örire ëhi mae vaejëvë'ëgo ëhuni Paul naro jemëni uehorovoromo God-are örire jöe jövajeje. Jew rajo iho bogo bæjarije sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni naehu uehorovëvoromo Iesu Keriso-are jö majëhijajohuni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro hije.

2 Iae jemë hejarijeje God-ro huë mae bæjevoromo ave muoho bojemadeje jemëhu mare raromo'irarijohuni.

3 God-hu diehi jië'e mu vaeröhëni hesi uhure uehorovadoho huro röjehijamu bæjodeje. Ëjöho ma-bisemu jajivë'e jëve.

4 Naehu jajivodoho jemë adahë'ohuro ëhuro garomo uvo'a'aruje: God-hu Keriso bojami'i uhure uehorovade muoho iae nöröro mae gavë'e höjo.

5 Ĕmuoho urimoho subivahuobe rovadoho avevejō'oho God-ro hesi Aru'ahoho uavamu huro hesi apostle ōmo'ōmohu'o jō hesirire baeromo majēhijarue aribōviohu'o nosi ōrīre rōjahuijamu baejē'e javue.

6 God-hu uhure uehorovade mu hesi bēhoho aviēhije. Sa'a ioro'ioro rajoho jemēro Jew rajo no'o gemu mae God-are mu maho baeromo nosi sino haho'oho ma-gemu havorovoromo God-hu Jew rajo huē mae bojamui'irōhēni uvadēhi ēhi Iesu Keriso-are ihoro jemē'o bojēmijego baejarujeje Kerisohu ē'ade jō maho jemesiro rovē'ero.

7 Ĕjō ma hesi muoho God-ro darugo'ero jiē'ero na huē baejevoro muo suvuore bojemadeje naro ē jō hesi muoho vaenōvo'irodego.

8 God-are ae magonahe ioro'ioroho masije jio'amo'i na bise'e jeve. Na ēhi jeve rōhu God-ro huē baejevoro ē muoho bojēmijadeje ēhuro Kerisohu huē mae bōrōmo bēhe bojamauje jō maho sa'a ioro'ioro rajoho majēhibe juvo'irodego. Rōhu ē jō hesi bēhoho bogo ga barē hesi javue. Ĕjōho huro uevadeje naro ēho majēhiromo

9 rōjēhijego ae aho'obēhe garōhego God-hu hesi uhure uehorovade mu ēhi ēhi a nunire vaeajoho. Ĕhuni ē muoho bojemadeje. Bōvi bise'o bamade aho God-ro urimo ē muoho hesi simanore uehorovobe subivahuobe rovadeje.

10 Subivahuobe rovade hesi bēhoho ēhuro avevejō'oho anera masijohu'o daruge jiē'ero ō'idōre raromarue aribōvi ioro'iorohu'o ēho jaburo ekare-siae no gōromo uvoruomorōhego: Ojo'e God uehoro mabēhe gō gō hesi ōrīre jiē'ero ēhu'ero hesi aribōvioho ajēmibe rovē'e hōjo.

11 Mami gō'e ēhi'o'i uvadoho Iesu Keriso nosi Bada uavamu huhu nimade muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemē Jew rajo nosi gemuore gagovēvadeje.

12 Gagovēvē'ero no hu'o gemuoho javuego noro hu mae uehorovaruēro jiē'ero ēhu'ero bogo juhuonivo'i uvarujeje: Iae hu ajamui'ajē uvoromo God-are bēhire va'oromo nosi jōho majahijarueje.

13 Ĕhuni naro jemē uēve: Naehu jemesi jōēni vi'ehi bōrōmo baeajoho nadi ēho uehorovoromo nasi jōēnioho vavaenimoromo u'uhore. Na vi'ehi baeje ēhuro jemē maro raro'irarijego.

Kerisohu bōrōmo bēhe uehorovauaje jōhoje.

14 Rōhu God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemē ajēmi'i uōvuē'ego ēhuni naro ague aho hiromo Vavu hesi ōrīre jōe jōvajeje huro jemē ajēmi'irōhego.

15 Agane aho'obēhe ō'idōre raromarue sa'are raromarue bamavuade a hesi ōrīre naro jemesi jōēni ēninamiromo uavajeje

16 hesi ajoho bōrōmo bēhēro jiē'ero huro uavego hesi Aru'ahohuro hesi darugo maho bojēmego jemesi dē vōvōbajo'oho biririvēvorōhego.

17 Naro hu uavajeje jemēro Keriso mae uehorovego huro jemesi dē vōvōbajo'ere ioro'ioremu hi'irōhego. Huro jemē ajēmego ijehu ō'ehu sa'a gagore dirume abue'amē'ero biririvajēhi o javue sa'a uhure vae abuejē'ero biririvajēhi ēhi jemēro ae dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvoromo ēhuro biririvoromo muoho mae vaebe va'irarijego.

18 O jemēro God-are aribōvi ioro'iorohu'o gemuoro avoho garomo uvo'irarijego: Kerisoro bogo bise'o vadu'oho uehorovavuo'i bōrōmo bēhe uehorovavuo avohaje hōjo.

19 Rōhu Kerisohu diehi uehorovavujoho noehu ga barē'irōhoho bogo eni javue. Iae ēhi jie rōhu na nege jemēro uvo'irarijego huro ēhi uehorovavuje

hö uvego ehuro God-are uehoro mahuro mu mahuro jö mahuro bövi bise'o mahuro jemesi dë vövöbajo'oho rarovëvo'iröhego. Na ehi negego God-are örire jöe jövajeje.

²⁰ Röhu God-are ihoho mabêhe ua'ejo. Êhesi bêhoho huro hesi darugoho nosi dë vövöbajo'ere bamahu'ë'ëro êhu'ëro huhu ajamuiromo mu masijo vaeröhoho hu eni jie ë hesi bêhoho noehu hu ua gavaruoho o nosi dë vövöbajo'ere uehoro varuoho êho ma-jianovo'i God-hu no iosiramuiromo mu börömo vaeromo bövie bise'e aho'o nosi örire ajamui'iröhoho hu eni jiajêro jiê'ëro.

²¹ God-ro Iesu Keriso ajamiromo hesi ekaresiahu'o ajamuijê'ego êhuni hesi ihoho mabêhe ua'ejo ehi gemu jiemu jiobe va'iröhego.

4

Keriso-are aribövie no hesi sino haho'e gemuoho javuaje jöhoje.

¹ God-ro ehi jemë ajëmijê'ëro jiê'ëro ave jöho majêhi'ie'e. Naehu Badare jöëni savoji gagore hijajohuni ave jöho ejehore. God-hu jemë hesi aribövi mae jëvojöro uëvadêhi ehi mu mae vaejê'i raromo jijihore.

² Nadi döroho bamorovo'i ma-sanuovoromo ae gö jabesi sisêho ga taemoromo huë baerovore.

³ O God-are Aru'ahohuro jemë aho'o uehore gemuoho bojëmijaje ë uehoroho ma'enoromo dë vövöbajo'e gemu bamoromo agane vaerovo gare.

⁴ Jemë sino haho'e gemuoho jëve. God-are Aru'ahe gemuoho baejê'e jëve. Aji'e mu börömohe gemu bae'irarijago êhuni God-ro hesinö jëvojöro uëvadoho muebejarujeje.

⁵ Bada gemu uehore gemu bapataeto gemu jëve.

⁶ God gemu ae aho'obêhe nosi Vavueje. Huro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuoromo ma'enaguo titimoromo nosi dë vövöbajo'ere hijajeje.

⁷ Röhu Kerisohu no ae gemu gemu suvuro bojamuibe rovadêhi ehi baebe rové'e javue ae ajëmi'iröhëro.

⁸ Êhesi jöho God-are surire jajivoromo uvê'eje: Badahu ajiomadevare evare a sisêho ruahö'öjêvê'ëro tövëvoromo sö ujuohoromo dö mare ajiomade höjo. Ajiomoromo suvuroho ae suvuorëmijade höjo. Êhi jajivê'eje.

⁹ Êjö adaharoho ehi uvê'eje: Badaro ajiomade höjo. Êhesi bêhoho bogo êma ajiomoi'i a'i urimo hu sa'are ruvebiromo sa'a uhu mare abuejadeje.

¹⁰ Ruvebiromo abuejade ae gemuohuro ajiomadoho ajio ö'idöho iosiramimoromo dö mare ajiomadeje ehuro ö'idöho sa'aho aho'o huro raro vo barê'iröhëni.

¹¹ Êahuro aviêhi jiê'e suvuore gö gö bojamuibe va'ê'eje ehuro noro hesi muoho vaeröhego. A ioro'ioroho apostle mu vaeröhe suvuroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho jö God-aro baeromo majêhi'iröhe suvuroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho Keriso-are jö ma majêhibe jijihö'iröhe suvuroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho hesi aribövi muebejêvoromo öri röjêhi'iröhe suvuroho bojamuijadeje.

¹² Suvuro ehi bojamuijade hesi bêhoho God-are aribövioho aho'obêhe noro ë suvuroho baeromo eni javuego göëro göho ajamirovoromo ehuro

Keriso-are sino haho'e gemuohuro javuë'ëro no uehoro mae baebe birire baebe va'ojuvo

13 hujeji no ae aho'obëhe uehore gemu baeromo God-are Harihoho garomo gemuoro javuoröhego. Ëhi gemuoro javuo'iramu Keriso-are darugohuro böviëro bise'ëro rarovavuo'iramu ëhuro a duvahonö avoho raromo'ejo.

14 A duvahonö avoho raromo'iramu evare ijönöho bogo asisö'o va'ënoho javuo'ë'e. Bogo asisö'o va'ënoho javuo'iramu aehu sareri sareri'e jö barueromo jö huotohuotovoromo bövi bise'o ëma ömoromo jö sisë majahuij'ë'oho ijönöho bogo ejëho'ejo. Bogo ejëhoromo burehu jovo döre rueromo jovo hasajego vanagiehu huotorohuotorovobe va'ajëhioho no bogo ëhioho ë'i ma-birivoromo ahörirëro va'ejo.

15 Ma-ahörirëro va'oromo göëro göho rajahirovoromo jö mahemu majahirovo'ejo sareri'e jöho bogo. Jö mahemu majahirovobe huhu nimaje muohuremu avoho vaebe va'ejo ëhuro Keriso nosi simanoho va'ëne jihuoröhego.

16 Hu nosi simanoho jië'ëro ruahö'öjavuego gemuore hesi uhure rarumarueje hesi övo duruajo'ëro javuë'ëro. Hesi uhure raromoromo nosi sino haho'e bimuvavuadëhi ae aho'obëhe ëhi bimuvorovoromo ëhuro hesi darugoho baeromo no ae göëro göëro huhu bojamuade mue gö gö avoho vaeromo göëro gö rajahirovoromo ëhuro a duvahonö'e biririvobe va'arueje.

Keriso-are ae gemuoho javuë'ëgo mu i'o baeröhe jöhoje.

17 Röhu naro ave jögoroho Badare ihoro darugo'o majëhi'ië'e. God bogo ma uehorovarue ariböviehu jö sareri sareri uehorovë'i raromo jijiharüehioho ijoho nadi ëhioho raromo jijihore.

18 Ëhesi bëhoho ëho jaburo simanoho ramoramövëhë'ëro uehoroho bogojioromo biriri'övoromo God bijönimoromo ëhuro hesi biriroho bogo baejamu jabesi aru'ahoho vuovëhë'eje.

19 Jabumë mu sisëni javojëgadoho vuonugo'i jabesi dë vövöbajo'e aho'o sisëro gemu bojamirovoromo ö mahunö'e va'inumi'e muoho bövioho bise'öho ëma ömarueje.

20 Röhu jemë Keriso-are jöho bogo ëhioho röjëhamu hejarijeje.

21 Hesi jöho iae mae hejarijeje. Hesi aribövieho jëvë'ëro Iesuhu ëhi ëhi ë'oromo hibe juvade jö maho iae röjëhijamu hejarijeje.

22 Aviëhi jië'e jöho hejarijeje. Mami'e öri sisëre jijiharije ë hesi uehoro mamioho boremi'öre. Ëuehoro mamioho ejahoromo ëhuro mu sisë naguego sareramirovoromo ë muoho vaejego sisërejjavuobe va'ajeje.

23 Uehoro mamioho boremi'ö'i God uarego huro jemesi dë vövöbajo'o uho'ho avohëho barë'iro.

24 Ëhi uaromo uehoro i'e baere. Ëuehoro i'oho God-ro avohadeje noro hu va'ëne jioromo ma-taemo raromoromo mu maemu vaenövoröhego.

25 Ëhuni no sino haho'e gemuoho javuë'e jiaje ëhuni sareri sareri'e jöho vuonugo'i göëro gö hesi öriroho ma-jö maemu majahirovore.

26 O vörönëgë'iroho nadi ri'öromomo mu sisëho vaere. Nadi dë vörönimemu vörönimobe va'ëgo majaho beva'oromo vahiromëvo'iro.

27 A'i vöröho vuonugego Satan bogo ijumëvo'iro.

28 O ae rahu vajiohu'e mu vaejaje aho uavego ijoho nadi ëhi jië'o'ho ë'i hesi övëro biririvoromo i'o mu'o'ho ma-avoho vae'i ëhuro mae sisë eni jiego bövi bise'o rumo'e aribövi jabesi örire suvuorovo'iröhe.

29 O jö atë'iroho jö sisëho nadi ato'i ma-jö maemu atonövore. Ëhi jië'e jö atë'ohuro jemë ae ajëmi'iramu jabumë huë vavaene rabe jëvë'o'ho jemesi jöho heromo biririvëvo'iramu dë vövöbajo'e mae jëvo'ë'e.

30 O God-are Aru'aho Maho nadi vavaenoho bojamire. Hu jemesirire jië'ëro ëhu'ëro uvarueje: Jemë God-are aribövie jëvobe va'ojuvo hujeji ëho majaho rue'iramu sisëhu tövëvajoho God-ro jiovëho'iramu aho'obëhe ma-mae gemu jëvo'ajëjo.

31 Röhu ijoho a jabesi jö sisëho nadi uehorovo'i arire. Nadi a jabesi jöënioho vörönimemu vörönimore. Nadi ano'i vörö'iraenövore. Nadi jö sisëho uëromo giagamëhore. Nadi agëvore. Jö sisë gö gö nadi uehorovoromo ëhi jië'e muoho vae'i

32 a'i göëro göhuni vavaenimovoromo huë baerovë'i göëro gö hesi mu sisëho uehorovoromo vuonugore. God-hu jemesi sisë Keriso-are jöëni uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore.

5

Aji'ere raromo jijlho'iröhe jöhoje.

1 God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemë hesi aboji harihu'e jëvaje ëhuni huhu ë'ajëhi jemë'o ëhi ë'onövore.

2 Ëhi'oromo ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore. Ëhesi bëhoho Kerisoro no uehorovavuoromo nosi jöëni God-are örire suvuore bojamivoromo guomorovadeje. Guomorovamu God-ro uvadeje: Huro mabëhe ë'ë'ëro ëhuro iae na huë mae jevajëjo. Kerisohu uehorovavadëhi ëhi ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore.

3 O jemë God-are aribövie jëvaje ëhuni önö'e mahunö'e muoho nadi vaeromo ae gö jabesi bövioho bise'o'ho nadi ujuöhëho'i ë'torego ëhuro ëhi jië'e mu sisë hesi jöho jemesiroho bogojio'i.

4 O mu sisë jöho simano rumo'e jöho ijo ijo'e atarue jö sisëho nadi atore. Atë'ohö bogo maehuje. A'i huë ma jöhemu God-are öroro atore.

5 Ave jö gavarujoho iae maeje. Ae rahu önö'e mahunö'e jijihë'o'ho o ae gö jabesi bövi bise'o ujuöhëho'i ë'ë'o'ho Keriso'o God'o muebejarue öri ari'eroho bogo va'oruomo'ë'e. Ae gö jabesi bövi bise'o ujuöhëho'i ë'arue hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue mueje.

6 Ëhi jië'e mu sisëho God-are jö bijönimarue ariböviohuro vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'ue mana bae hesijö. Ae göehu sareri'e jö atoromo uëvë'o'ho: Bogo ëhioho jio'a'ajë uëvë'o'ho nadi ejëhore.

7 Ëhuni ëhi jië'e ariböviohu'o'ho gemuoroho nadi jijihore.

8 Urimoroho jemë'o ramoramö'ere raromonövarijeje. Jaruvoho jemë Badare aji'ere raromaruje. Ëhuni aji'ere raromarue ariböviehu raromo jijiharuehi ëhi raromo jijihore.

9 Rabëni. Aji rovë'ohuro ëhuro mu maemu vaeromo jö maemu atoromo bövie bise'e avoho vaejarueje. Ëhuni aji'ero raromore.

10 Avoho uehorovoromo gare Badahu nimaje muoho diho jiego.

11 O ramoramo'e mu aehu ma-imo vaejaruoho ëhi jië'e muoho nadi gavanovo'i mu mae vaejeho jaburo ëho garomo uvoruomo'iro: Nosi muoho sisë hõjo.

12 Iae ëhi jië'e muoho jabesi saginiëri vae'amaruoho javoje vëmunajoho jië'ego bogo atarue jõhoje.

13 Jabesi sisë aho'o gurihiro jiadoho aji va'orahoro jië'oho jabesi mu diehi jiajoho ë garuomo'ë'e.

14 Mu rabe va'orahore jië'oho iae aji'eje. Ëhuni noro God uehorovoromo jõe ioromo uvarueje:

Niavanuoho ri'õjõjo.

Guomanuoho i'ovëjo.

Ëhi'o'iramu Kerisoro ja ajivavo'ajëjo.

15 Ëhuni jemë diehi jië'e mu vaeromo raromo jijiharujoho ëho avo'avoho vaere. Simano rumo'e muoho bogo a'i simano ma'e muohemu vaere.

16 Mu mae rovajoho nadi vuonugo'i hesi muoho avoho vaere jaruvoho mu sisë vaeruomaje majae jiaje.

17 Ëhuni nadi sisë'ioho uehorovo'i a'i jemëhu diehi mu vaejõro Badahu nimajoho ëho avoho garomo baere.

18 Nadi vörö'e jovoho ue'ahego simanoho huotorovëvo'i. Ëhuro sisërëjëvo'ë'e. A'i nadi'ego God-are Aru'ahohuro rarovëvego ëhuro simano mae jëvo'i.

19 Psalms surire jajivare jõho God rajahi'irõhe jõho Aru'ahehu bojëmaje jõe gö gö iaruoho majahirovore. Dë vövöbajo'e aho'o God rajahiromo ëhi jië'e jõho ionövore.

20 Vae majae huë mae o huë sisë rovë'oho nosi Bada Iesu Keriso-are ihoro God Vavuoho mae uanövore.

Masurovë'e ariböviehu diehi avoho raromo'irõhe jõhoje.

21 Röhu Keriso mae uehorovaruje jëvaje ëhuni göëro gö hesi jõho eja-horovore.

22 Vaboroharo Badare jöëni jemesi baruoho ejëhore

23 rabëni hesi bëhoho baruoho vaboro jemesi simane jio'amë'e jiaje. Keriso ekaresia nosi simanoho jio'i no hesi sino haho'e gemuoho javuë'ëro huro no maro bamavuë'eje. Röhu hu ekaresia nosi simano jiajëhi ëhi baruoho vaboro jemesi simanoho jio'ame.

24 Ëhuni ekaresiaehu Keriso-are jö ejaharuëhi ëhi vaboro ömo'ömoho jemëro baru jabesi jõho ejëho barëre.

25 O baruoharo jemesi vaboroho dë vövöbajo'e aho'obëhe uehorovëvore. Ëhesi bëhoho Kerisoro ekaresiaho uehorovavuoromo hesi arijo'arije bojamirovoromo guomorovadeje

26 ëhuro ekaresiaho jövëro u'ovahuoromo hesi jõho majahuiromo ma-maemu avohavuoröhëni.

27 Ma-maemu avohavuego ekaresiaho aji mabëhe javuorõhego. I'o masu'irõhe magonaho va'inumi rumo'e sino haho'e bogo abuejë'e sisë rabe rabe bogojio'i ma-maemu jiajëhi ekaresiaho no ëhi ma-maemu gemu javuego huro no hesi baejavuoröhëni. Ëhuni ekaresiaho no uehorovavuoromo ajamuijadeje.

²⁸ Iae Kerisohu ekaresia uehorovavuadēhi ēhi baru ōmo'ōmoho jemēro jemesi vaboroho uehorovēvore. Uehorovēvoromo jemesi sino rajahirovarujēhi jemesi vaboroho ēhi rajēhire. Jemēhu jemesi vaboro rajēhijē'ohuro ēhuro jemesi sinohu'o rajahirovarujeje.

²⁹⁻³⁰ Aho jabesi sinoho bogo bijōnimorovo'i a'i Kerisohu ekaresiaho no hesi sino haho'e gemuoho javuajēromo muebejavuajēhi aēro jabesi sinoho ēhi avo'avoho mueberovarueje.

³¹ Vaboro'o baru'o jabesi jōho God-are surire jajivoromo uvē'eje: Ēhu'ēro jiē'ēro aēro vēmu vavu'o ho rēmō'ō'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajējo. Hu'o hi'iramu jabumē niō'i jēvadoho rōhu gemu jio'a'ajējo.

³² Ēhi uvē'eje. Rōhu ē jō hesi bēhoho uhuroho jō bōrōmo bōrōmeje. Ējō hesi bēhoho naro uēve Keriso'o hesi ekaresia'o no gemuoho javuaje jōhoje.

³³ Rōhu jemesi jōhu'oje. Ae gemu gemu jemesi arijo'arije rajahirovarujēhi jemesi vaboroho ēhi rajēhire. O vaboro ōmo'ōmoho jemēro baruoho masijoho hō uehorovore.

6

Aboji harihu'o vēmu vavu'o diehi avoho raromo 'irōhe jōhoje.

¹ O aboji harihu'oharo Badare jōēni vēmu vavu'o jabesi jōho ejēhore. Ēhi ē'ē'ohō iae maeje.

² Ēhi jiē'e jōgoroho God-are surire jajivoromo uvē'eje: Jasi vēmoho vavuhō mae uehorovēvonējo. Ējōho bōrōmo maego God-ro ē hesi viture uvadeje: Jaehu ē jō ejē'ohō naro mae ajami'ejōjo.

³ Ēhesi bēhoho uvē'eje: Vēmu vavu'o mae uehorovēvē'ohō ēhuro maho javo'iramū sa'are majae ēgo'o hi'a'anuējo.

⁴ Rōhu vēmu vavu'oharo jemesi aboji harihu'ohō nadi sisē'ioho avohēvego dē vōrōnēgo'iro. Nadi ēhioho ē'i a'i avoho muebejēvoromo Badare jōho rōjēhirego heromo avoho raromobe va'oruomo'iro.

Avare mu vaejēharue aribōviohu'o jabesi simano vaejarue aribōviohu'o diehi avoho raromo 'irōhe jōhoje.

⁵ O ae gō jabesi muemu vaejēharuje aribōvioharo jemesi a masijo jabesi mu vaejē'iroho uvore: No Keriso-are mue vaejaruēromo jabesi jōho avoho uehorovoromo jemesi dē vōvōbajo'o uhohu'o ejēhonōvore.

⁶ Nadi ma-dōemuoho ejēhorego jemesi masijohuro gēromo uvo'iro: Mu mae vaejarujējo. A'i uvore: No Keriso-are mue vaejeharuēromo nadi bijōnimo'i dē vōvōbajo'e aho'o mu ōroro bojamiromo God-hu nimaje muoho vaenōvore.

⁷ Uvore: No bogo ma-a jabesi muoho vaejēho'i Badare mue vaejeharuēromo dē sasohoromo muoho vaere.

⁸ Uvore: Ae gemu gemu mu mae vaejē'ohō Badaro suvuoroho mana bojamui'ajējo. No avare muemu vaejēhē'ohō o nosi nimoro mu vaejē'ohō iae hesi hōjo. Ae gemu gemu mana bojamui'ajējo.

⁹ O simano vaejaruje aribōvioharo ēhi mu mae vaenōvore. Jemesi mu aribōvi jō sisē uēromo giagamēharujoho vuonugore. A'i uvore: Nosi mu vaejahuarue aribōvi jabesi o nosi Bōvioho iae ae gemu ō'idōre hijajējo. Huro mu aribōviohu'o no'o ma-gemuoho uehorovavuaje hōjo.

Keriso-are aribōviehu ajamirovoromo niōgu biriri'ohō io'amoromo bijo buno baeromo Satan'o muorovo 'irōhe uhu jōhoje.

10 Rõhu aveho ijo tugoho'i jõho majëhi'ië'e. Bada'o gemu mae jioromo hesi darugo maho baeromo biririvore.

11 God-hu bojamuaje muorovo inõmoho aho'o ujuohore Satan-ro sar-erëmijego ëhuro biririvoromo riravo'irarije.

12 No bogo ma-a'oho muorovo'i a'i a iosiramuij'e sisë aribövi masijohu'o muorovarueje. Sa'ae aho'obëhe ramoramo'e mu muebejarue ariböviohu'o dõre raromarue sisë ariböviohu'o vörö'e sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jabu'o no muorovarueje.

13 Ëhuni God-hu bojamuaje muorovo inõmoho aho'o ujuohore maja sisë rovego Satan-ro jemë'o muorovego biririvo'irarije. Ëhi muorovojuvo majae barë'iramu biririvoromo ëhi baberumi riravo'aruje.

14 Ëhuni avoho riravore. Rõhu a'o muorovo'ië'iroho götaho dë'ahore muoho titimo'iramu dë'ahoho bibivoromo ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu sisë'o muorovo'ië'iroho God-are uehoro mahemu ma'eno titimorego ëhuro eni jëvo'iro.

O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e niõgoho vinebire ba'amo'iramu ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu maemu baeromo maemu õmorego ëhuro eni jëvo'iro.

15 O a'o muorovo'ië'iroho hörü gudu ba'amë'ohuro ëhuro mae nami juvo'a'anue. Ëhesi bëhoho Kerisohu huë mae bojamuaje jö maho simanoro bamore avoho bibivo riravo'irarije.

16 O vëni ravë'e bijo vösö huotovaho'ië'iroho ejoho ma'enoromo nami'iramu siroho ro ë ejore riravoromo sugigivoromo vënoho duoroho'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-ro no ajamuijaje hö uvoromo hu mae uehorovonövore. Ëhi uehorovë'ohuro Satan-ro hesi vörö'e bijohuro bijëho'iramu bogo ejaho'aruje.

17 O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e simano bosöho didi'oromo simanoho tugohorovo'anue ëhuro bogo nemavo'i mae javorõhego. Ëhesi bëhoho simanëro uehorovoromo uvore: God-ro no maro ramuë'e höjo. Ëhi uehorovë'ohuro ëhuro Satan-are sisëho tugoho'iramu jemë bogo baejëvo'ë'e.

O a'o muorovo'ië'iroho kaejõ ëgoho õvëro ma'enoromo muorovo'anue. Ëhesi bëhoho God-are jö hesi Aru'ahëhu bojamuijajoho ëhi ma'enoromo Satan'o muorovore.

18 Ëhi jië'e muoho vaejë'i majae ëhi God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo parie gö gö vaeromo jõe gö gö ëninaminövore. Ëhi ë'irarije nune jioromo majae ëhi biririvore. Biririvoromo God-are aribövie aho'o jabesi jöëni uehorovore.

19 O nasi jõho ëhu'o uehorovore. Uarego naehu hesi jö a majëhi'ië'iroho huro jö maho bojemego naro bogo juhuonivë'e ma-sama'e majëhinövö'iro ëhuro jabumë hesi gurihijë'e jö ma hesi bëhoho mae garomo heruomorõhe.

20 Ëjõ maho ae majëhi'irodego ëhuni na God-are ihoro jö majëhijaje ae jeve. Rõhu na savoji gagore hije. Ëhuni God uarego na birire bojemego huhu bojemade muoho vaeromo bogo juhuonivo'i ë jõho ma-sama'e majëhinövö'iro.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jõhoje.

21 Rõhu na diehi jevajoho o mu rabe vaejajoho ë jõho jemë'o he'irarijego ëhuni Tychicus-ro õ'oromo majëhi'iramu he barë'aruje. Tychicus hu nosi huë baerovarue õeje. Hu Badare muoho biririvoromo vaejajeje.

²² Ĕaho naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ië'e.

²³ Röhu na nege God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o jaburo nasi ö mueno'oho jemë ajëmijego jemëro God mae uehorovoromo huë mae raromoromo rajahirovo'irarijego.

²⁴ Nosi Bada Iesu Keriso rajahiemu rajahijaruje aribövioho aho'obëhe God-ro huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia minö'e.

PHILIPPIANS

Paul-hu Philippi ekaresia jejëmade jöhoje.

¹ O asê'e Iesu Keriso'o gemuore jëvoromo God-are ariböviëro jëvë'ëro Philippi amore raromarujoho Paul na'o Timothy'o Iesu Keriso-are mu vae-jaharue ae niö'i noro jemesi örire jejëmijö gare. O ekaresia muebejëvaruje ariböviohu'o ekaresia ajëmijaruje ariböviohu'o jemesi örire jejëmijö.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromolararijego.

Paul-hu Philippi ekaresia uehorovoromo God'o jö jövonövade jöhoje.

³ Naehu jemë uehorovëvë'iroho jemëni God nasi Börömo ho huë mae uavajeje.

⁴ O jemëni God-are örire jö jövë'iroho nimorohë'i jöho majahijajeje.

⁵ Rabëni hesi bëhoho mami'e jemëhu aevo'i na'o bimuvoromo Keriso-are jö ma hesi mu ajëmijarijoho ëhi ajemibe ruejuvo jaruvohu'o ëhi gemuoho ajëmijarujeje.

⁶ Èhuni na mae uehorovoromo uvajeje: God-ro mabëhe aevoromo jemesi dë vövöbajo'o avohëvadoho iae ëhi avohëvobe va'ojuvo hujëji Iesu Keriso-are majaho rue'iramu avohëvo barë'ajëjo.

⁷ God-hu jemë ëhi avohëvobe va'a'ajë uvajoho ëho iae maeje ë hesi bëhoho jemë nasi dë vövöbajo'ere jëvë'ego. Jemë na'o gemuore mu mabëhe baejê'e jëve. God-ro mu mae bojemamu urimoho na savoji gagoroho bogo hijë'iro hesi jö ma hesi jöhuni biririvoromo majëhibe rovodoho jaruvoho na savoji gagore hijë'i ëhi gemuoho majëhijajeje. Jëmëro ëhi jië'e mu mabëhe na'o bimuvoromo ajemibe rovë'e jëve.

⁸ Röhu Iesu Kerisoro nasi dëre rumorovevego na jemëni sisë maro vavaenegajeje. God-ro ge'ego na mae uëve.

⁹ Röhu ave jöho na jemëni ëninamijajeje. Naro uavajeje huro jemë ajëmijego jemë simane mae jioromo mue bövie bise'e garomo ae rajahui-jarujoho gö'o göre ëhi'obe va'oromo

¹⁰ Èhuro rabe rabe maho jiego ga'irarijego. Èhi jië'o ho Keriso-are majaho rue'iramu jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-maemu jëvo'ë'e.

¹¹ O Iesu Kerisohu ajamuego vaejarue mu mahuro jemë'o rumor-ovëvo'ë'e èhuro God-are ihoho dö maro ajiomoröhego.

Paul-hu hi juvonövade hesi bëhoho Keriso uehorovoromo juvonövade jöhoje.

¹² Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na ave savoji gagore hijamu mu rabehu rabehu nasi örire rovadohuro èhuro Keriso-are jö ma hesi muoho bogo sisërë'i marëjê'eje.

¹³ Marëjê'ëro èhu'ëro sa'a a börömo hesi javu atovarue ariböviohu'o a ioro'iore aho'obëhe jabu'o mae garomo uvoruomajeje: Nörö Keriso-are aëro jië'ëro savoji gagore hijajëjo.

¹⁴ O Christian ö mueno'e marohë'e maëro gevarue na savoji gagore hiromo mae biririvego geromo jabu'o daruge baeromo èhuro bogo juhuonivë'e mabëhe biririvoromo God-are jöho majëhijarujeje.

15 Ĕaribövioho a ioro'iorohuro iae nasi mu mahuni dë vörönimoromo na iosiremi'irögoro Keriso-are jöho majëhijarueje röhu a ioro'iorohuro huë mae bojemi'i ë'arueje.

16 Jabumë uvarueje: God-ro nöörö aviae bamade höjo ëhuro aëro God-are jö maho sareri'e atego nöörö aho'iröhego. Ĕhuni jabumëro na mae uehorovevoromo Keriso-are jö maho majëhijarueje.

17 O ë aribövi ioro'ioerehu Keriso-are jö majëhijaruoho bogo maho uehorovoromo ë'i a'i jabesi ihohemu uehorovoromo Keriso-are jöho majëhijarueje. Jaburo uvarueje: Noehu Keriso-are jö ae majëhijë'ohuro ëhuro a masijohuro heromo Paul savoji gagore hijajoho röhu gö'o döre i'ue bojami'aruëromo ëhuni Keriso-are jöho majëhijarueje.

18 Röhu ëho hesije. Aehu ma-döhemu uehorovo'i o uhohu'o uehorovo'i o diehi uehorovoromo Keriso-are jö majëhijaruoho röhu aëro Keriso-are jöho iae majëhijarueje. Na ëho uehorovoromo nimorohajeje. Röhu bogo vuonugo'i ëhi gemuoho nimorohonövo'ejo.

19 Ĕhesi bëhoho naro garomo uvajeje: Naehu ëhi sisë'i hijajoho jemëro nasi jöëni ëninami'iramu Iesu Keriso-are Aru'ahohuro ajemi'iramu ëhuro na mae hi'ejöjo.

20 Ĕhuni naehu ave uehorovajohuremu nego avohe na bogo mae bogo javojoho baeromo muoho vuonugo'i a'i majae aho'o röhu avevejö'ohu'o biririvo avohoromo nasi arijo'arije aho'o bojamirovego Keriso-are ihoho dö maro jioröhego. Na ave sa'are hijë'oho o guomevë'oho ëhi gemu jiojoro nege.

21 Na ave sa'are hijë'oho Keriso gemu uehorovë'i hibe juvajeje. O guomevë'oho jaruvo sisë'i hijanovajoho ijönö mabëhe hi'ejo.

22 Na ave sa'are ëgo'o hijë'oho ëhuro i'o mu'e birohonövo'ejo. Hesi nani'o diehi ë'ejo.

23 Na uehore niö'i jevo'ego ëho uehorovë'e hije. Iae na nege guomoromo sa'aho vuonugo'i va'o Keriso'o gemu mae hi'irodëni. Hu'o hijë'oho ëho mahoje.

24 Röhu naehu biririvoromo sa'are hijë'oho ëho börömohoje jemë ajëmi'irodohuni.

25 Ĕho na eni gavë'e jeve. Ĕhuni na garomo uve: Naro biririvoromo jemë'o hi'ejöjo ëhuro ajëmego Keriso mae uehorovobe nimorohobe va'irarijego.

26 Ĕhi jië'oho naro röhu maho ö'iramu jemëro na geromo Iesu Keriso-are örire mabëhe rajahi'arueje.

27 Röhu na diehi jevë'oho jemëro Keriso-are jö maho eromo raromo jijihore. Ĕhuremu börömohoje. Ĕhi ë'ë'oho ëhuro naehu ö'oromo gëvë'oho o öre ëgo'o hiromo ma-jemesi jöhëmu hejë'oho na garomo uvo'ejo: Jemëro gemuoro riravoromo uehore gemu baeromo mue gemu nimoromo jö ma hesi muohuremu biririvoromo nigemarujejo.

28 Biririvoromo nigemoromo jemesi jö bijönimoruomaje aribövioho bogo juhuonëmijarujëjo. Bogo juhuonëmijamu gëvë'ohuro ëhuro God-ro röjëhijajeje jabumëro garöhego maja ijönöho jabumë sisërëjëvo'i jemë marojëvo'iröhohe jëvego. Iae God-ro jemë ajëmi'iramu marojëvo'ë'e.

29 Jemë Keriso-are mu börömoho niö'i baejë'e jëve. Göho Keriso-are örire mae uehorovo'irarijoho göho hesi jöëni vi'ehe bae'irarijoho.

30 Urimo jemë iae gavarijeje na sivohoromo Keriso-are muoho nige-mamu. O jaruvoho jemë hejarujeje aëro uvoruomego: Nöörö ëhi gemuoho

è'aje höjo. Röhu è mue gemuoho jemëro na'o bimuovoromo èhi sivohoromo ömo'aruje.

2

No bogo nosi nimaruohemu uehorovo'i göehu gö huë baerovo'iröhe jöhoje.

¹ Jemë aho'o Keriso-are ae gemuoho jëvajojo na jemë èhuro hejarujeje biririvëvego. Kerisohu jemë huë baejëvajojo na jemë èhuro hejarujeje jemesi dë vövöbajo'oho giogovëvego. Na jemë God-are Aru'ahohu'o gemuoro jëve. Na jemë göëro göhuni vavaenimoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvarujeje.

² Èhi jëvë'e jiaje èhuni ma-gemuoro jioromo uehore gemu baeromo huë baerovë'e muoho gemu vaerego na heromo nimoroho avoho'iro.

³ Nadi jemesi sinohemuoho uehorovoromo a ioro'ioroho ëma iosirëmiromo ihoho döroho bamorovo'i uehorovoromo muoho vae'irögoro a'i ma-u'emu uehorovoromo a ioro'ioroho masije hö uvoromo jabesi ihoho döro bamore.

⁴ A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo röhu nadi jemesi jöhemuoho uehorovo'i a'i a ioro'ioro jabesi jöhu'o uehorovore.

Kerisohu hesi nimajoho bogo uehorovo'i sa'are rueromo God-are jöhemu ejahadëhi noehu èhi ë'iröhe jöhoje.

⁵ Iesu Kerisohu uehorovadëhi èhi uehorovore.

⁶ Hu God jiajëhi èhi jië'ëro röhu bogo uvadeje: Naro birivoromo God-hu hijajëhi èhi hi'ejöjo.

⁷ Hu bogo èhioho uvo'i bövie bise'e nugö'ö'amoromo mu vaejahuaje a jiajëhi èhi jiadeje. Ma-a javuajëhi èhi jiadeje. A nu ano'o va'ëne jioromo ae aho'obëhe nosi nunire rovadeje.

⁸ Rueromo hesi iho börömo uehorovoromo vuonugo'i ma-God-are jöhemu ejahobe juvoromo èhuro guomadeje. Korosire anamu guomadeje.

⁹ Èhi ë'ë'ego èhuni God-ro ajamamu huro dö maro ajio namijamu hesi ihohuro iho ioro'ioroho iosiramuiromo börömo bëhe jië'eje

¹⁰ èhu'ego ae aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue sa'a uhure raromarue aribövioho noro Iesuare ihoho böröme höromo hu rajahiromo ague aho raromoromo

¹¹ ae aho'obëhe noro huruohoromo uvoruomoröhego: Iesu Keriso iae Bada hö uvoröhego. Èhi uvo'iramu God Vavu hesi ihoho börömo bëhe jio'ë'e.

Ramoramo'ere raromarue ariböviohu'o ave sa'are raromoromo noro ironö'e ajivëvo'iröhe jöhoje.

¹² Nasi ö mueno'e naehu jemë'o gemu mae hijamu jemëhu nasi jö ejehonövarijoho röhu jaruvo na öri ëgobövire hijajohu'o nasi jöho ejehonövore. Èho börömo hoje. Juhuoni'o butubutu'o muoho avo'avoho vaerego jemë ma-mae jëvo'iro.

¹³ Èhesi bëhoho God-ro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhajeje èhuro huhu nimaje èhi jië'e muoho vae'i nimoromo vae'irarijago. Èhuni èhi jië'e muoho vaere.

¹⁴ Mu rabe rabe vaejë'oho nadi muoho bijönimoromo jö sisëho atoromo o jöho aho'ahëmi'irögoro a'i muoho ma-vaere.

15-16 Ĕhi ě'ě'oho jemě jŃ sisěho bogojěvo'ĭ uhohu'o ma-mae jěvo'ě'e. Sareri sareri'e aribŃvi sisěhu'o gemuore raromo'aruje rŃhu jemě God-are aboji harihu'e maemu jěvo'ě'e. A ĭ'ovavuo'irŃhe jŃho rŃjěhiromomo ěhuro jiji mujŃru'ehu ramoramore ajivo'amajěhi ramoramore raromarue aribŃvioho ěhi ajivěvore. Jemě ěhi ě'ě'oho Keriso-are majaho rue'iramu naro uvo'ějo: O maběhějo. Jemě nasi jŃho maběhe ejeharije hŃjo. Na sa'are hiromomo jŃho majěhiromomo muoho bogo ěma sivohoromomo darugoho boremi'Ńjode hŃromomo jemesi jŃěni nimoronimorohě'i jŃho jŃvo'ějo.

17 RŃhu hesi nani'o nani aěro anego'iramu guomevo'ě'e. Ĕhi'o'iramu nasi kŃho rue'iramu God-ro uvo'ě'e: Ĕho na suvuore bojemijajějo. RŃhu jeměhu hesi Ńrire mae uehorovoromomo mu vaejarujoho ěhu'o God bojamijaruje suvuoreje. RŃhu nasi suvuorohu'o jemesi suvuorohu'o gemuoro jio'iramu God-ro garomo uvo'ě'e: Iae eni jiajějo. Ĕhuni aehu na ěhi anegego guomevo'irŃhohoho na huě mae jeve. Huě mae jevoromomo jemě'o gemu mae nimoroheve.

18 Naehu ě'ajěhi jeměro huě mae jioromomo na'o gemu mae nimorohore.

Paul-hu Timothy'o Epaphroditus'o rěmŃ'Ńjego Philippi amore Ń'irŃhe jŃhoje.

19 Iae na uehorovoromomo uve: Bada Iesuhu nimě'ohuro ěhuro na maburěro Timothy nugŃ'Ń'iramu jemesi Ńrire Ń'a'ajějo. Ĕhi ě'iroděro nege. Ĕhesi běhoho Ń'oromomo jeměhu diehi raromaruje jŃho huro vuonorŃ'Ń barovego na heromomo huě mae jevorŃhego.

20 Timothy-ro gemuěro na'o gemuoro uehorovoromomo bogo dŃhemuohoho a'ĭ uhohu'o jemesi jŃho uehorovajeje. Ĕhi jiě'e a gŃho bogojeve.

21 A ioro'iorohuro bogo Iesu Keriso-are jŃho uehorovo'ĭ jabesi muohemu uehorovarueje.

22 RŃhu jemě gavarujoho iae hu a maeje. Harihehu vavu ajěmijaruěhi huro na ěhi ajemiromomo Keriso-are jŃ ma hesi muoho vaebe rově'eje.

23 Ĕhuni na uehorovoromomo uve: Ga'irode nasi muoho diehi jiamu gavě'iroho hu nugŃ'Ń'ejŃjo Ń'irŃhego. Na ěhi nege.

24 RŃhu naro uve: Badahu nimě'oho majae ma-bisemu barě'iramu na'o Ń'ejŃjo.

25 RŃhu naro uvodeje: Nosi Christian Ńho Epaphroditus nugŃ'Ń'ejŃjo Ń'ŃjŃro. Ĕhuremu iae mae hŃjo. RŃhu avejevŃ'ohoho hu na'o bimuvoromomo Satan'o muorovoromomo mu vaejaje aeje. Mami'e jeměro nugŃ'Ń'jarijeje huro rueromomo jemesi ihore nasi vavaenohoho ajeminŃvo'irŃhego. RŃhu naro hu sioněro nugŃ'Ńje.

26 Naehu hu nugŃ'Ń'irode hesi běhoho huro ae aho'oběhe jeměni vavaenime. Vavaenimoromomo nurunurume jemesi jŃhuni. Ĕhesi běhoho jemě hejarijeje uvavamu: Hu guomomo guome baejade hŃ uvavamu hejarijohuni ěhuni.

27 Iae mae. Hu guomomo guomo bŃrŃme baeromomo guomo hesi jiadeje. RŃhu God-ro hesi jŃěni vavaenimoromomo ajamijadeje. Bogo hesi jŃěnioho gemu vavaenimo'ĭ a'ĭ nani vavaenimadeje hu guomego naro huě vavaene gŃ'o dŃre baejŃni.

28 Ĕhuni na nego avohe nugŃ'Ń'jego Ń'ŃjŃro ěhuro hu Ń'ego jeměro rŃhu maho garomomo nimorohoho'irarijejo o ěhuro nasi nurunuruohoho barějanovorŃhego.

29-30 Ĕhu'e jiaje hu  'ego Badare ihoro b r mo mae nimorohoromo rajahire. Ĕhesi b hoho hu uvadeje: Philippi amo rajoho ame  gob viro raromoromo Paul ajamij 'oho bogo eni jiaj jo. Ĕhuni naro jabu'o r romomo   muoho vae'ej  uvoromo  huni hu ave sa'are hi'ir he j ho bogo uehorovoromo guomo hesi jiadeje. Ĕhuni  'ego rajahire. O huhu  'ad hi ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are muohuremu uehorov 'oho  hi ji 'e arib vioho aho'ob he raj hin vore.

3

Noehu God-are nunire mae riravo'ir he  roho  ho Keriso mae uehorovo'ir he j hoje.

1 Nasi   mueno'e ijo tugoho'i j ho maj hi'i 'e. Badare  roro uehorovoromo nimorohore. R hu ave maj hi'irode j ho mami'e u vodoho r hu maho maj hij 'oho bogo u'uvevo' 'e. O jem  r hu maho hej 'oho  huro avo'avoho raromo'arueje.

2   sis ho va' ne arib vioho g v 'i raromoro. Jaburo God-are muoho sis 'i röjëhijarueje. Ĕhuni g v 'i raromoro. Jaburo u varueje: Jem ro Jew rajo muoho vaeromo jemesi sinoho tarivor jo  huro God-are nunire mae riravo'irarije. R hu jabuhu r j hijarue muoho bogo mu maehu jio'i  ho sino taritarivo'ir he muoho jianove. Ĕhuni gav 'i raromoro.  hi ji 'e arib viohuro sarer mi' ' .

3 Jaburo sarerivoromo uvoruomajeje: No sine tarivo'am ' ro  hu' ro no God-are arib vie javuaj jo. R hu jabum  ma-d hemu God-are arib vie jioruomo'i a'i no uhohu'o God-are arib vie javue. Ĕhesi b hoho noro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo hu rajahiromo Iesu Keriso uehorovoromo nimoroh 'i atarueje. No bogo uvarueje: Nosi muohu'o ihohu'o ave sa'are mae jiahu 'oho  huro God-are nunire mae riravo'ejar jo.

4 R hu nosi muohu'o nosi ihohu'o mae jiahu 'ego  huro God-are nunire mae javuo'ibejo Paul nasi muohu'o ihohu'o mae jieh ' ro ji ' ro uvo'ibejo: Na hesi nunire mae jevaj jo. A ioro'iorehu uvaruoho: No Jew rajo ma ro javu ' ro Jew rajo muoho avo'avoho vae'ego God-are nunire mae javuaj  uvaruoho Paul naro  hi uvo'ibejo iae mae jio'ibejo rab ni naro jabum  iosir miromo Jew rajo maho na jev 'ego.

5 Rahevamu hurae gemu bar jamu Jew rajo muoho vaejevoromo nasi sinoho tarijehareje. Nasi v mu vavu'oho Israel raj ro j v ' ro  hu' ro na'o Israel raje jeve. Benjamin-are uje gemuoho jeve. Nasi hijo mino'ehu Hebrew hu hu atobe Hebrew mu vaebe rovarëhi na'o  hi gemuoho  majeje. O mu vaer he j goru ejaje ae jevadeje. Pharisee arib viohu j goru e avohoj ro u vuaru hi na  hi'obe rovodeje.

6 O God-are mu nimode ae jevadeje. Naro uvodeje: Jew rajo muoho God-are mue h romomo ekaresia arib vioho sis  vaej vo'i hijodeje. Jew rajo nosi j goru ejaruohuro  huro mae javuo'ibejo ja uvo'ibejane: N r  mab hi mae h jo.

7  hi ji 'e mu mae iho mae jevamu iae mar jevaj  uvodoho jaruvoho Keriso-are j ho uehorovoromo uvajeje:  huro sis r jev 'e h jo.

8 Naro uvajeje: God-are nunire mae nami'ir goro naehu Jew rajo mu vaej 'ohuro mu ioro'iorohu'o noehu vaejego God-are nunire

mae javuoröhe ëhi jië'e mue aho'obëhe naehu uehorovë'o'oho ëhuro sisërëjevo'ajëjo. Iesu Keriso nasi Börömo ga'irodoho ëhemu börömo'hojo. Hesi jöëni mu ioro'ioroho musisi va'ëne höromo boremi'öjë'e jeve ëhuro naro Keriso bae'irodëro.

⁹ Keriso baeromo hu'o gemuoro bimuvo'irodëro. Jaruvo'ho bogo nasi ëma birivoromo Moses-are jögoroho eromo uvajeje: God-are nunire mae jevajëjo. Bogo. A'i na Keriso mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae jeve. Ëhesi bëhoho God-ro ajamuego no mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarueje.

¹⁰ Na nege nasi simanohuro dë vövöbajo'ohuro Keriso ga'tiro hu ri'öjë'ëro hesi darugohuro ajemijego marëjevojöro. Huhu huë vavaeni vi'ehi baejadëhi na'o ëhi gemuoho baebe va'iro. Huhu mu sisë mu'uvahuo'i guomadëhi na'o ëhi mu sisë garomo hörëro taemobe va'irodëni.

¹¹ Sisëho hörëro taemobe va'oromo ëhuro ijönö Iesuhu guomoromo ri'öjadëhi nani na'o eni jevë'ohuro nasi sino haho'ohu'o guomoromo ëhi ri'ö'irodëro. Ëhuremu nege.

Paul-hu daruge aho'o bojamiromo Keriso-are mu vaejadëhi no'o ëhi ë'tiröhe jöhoje.

¹² Na bogo uehorovoromo uvajeje: Mami'e Keriso-are muoho baejë'ëro mu sisë bogojevo'i bövie bise'e eni jevajëjo. Bogo ëhioho uvo'i a'i Iesu Kerisoro hesi baejevë'ego ëhuni hesi muoho bae'i birivoromo muoho vaejajeje.

¹³ Nasi ö mueno'e na bogo uvajeje: Naro Keriso-are muoho bae barëj'ë'e jevajëjo. Röhu ave muoho gemu uehorovajeje. Mue urimo vaebe rovdoho na bogo uehorovo'i ijönö jioröhe muohuremu bae'i sivohoromo ë'o gava-jeje.

¹⁴ Naehu vaejoro Kerisohu nimajoho ëhemu nunire bamoromo ë ahorirëro vae'i birivoromo ë'o gavajeje ëhuro ruahö'öromo suvuoroho bae'irodëro. Ësuvuoro hesi bëhoho God-hu uevego na Iesu Keriso'o gemuoro jevë'ëro hesirire ajiomoi'irodohoje.

¹⁵ Ae rahu a duvahanö'e uehorovarue aribövi javuë'o'oho naehu uëvodëhi ëhi uehorovonövo'ejo. O jemëhu jö gö uehorovë'iroho God-ro ëho röjëhi'iramu ga'a'aruje jemë bogo eni jëvo'iramu.

¹⁶ Ëhi jië'ego Keriso-are jö ejahobe rovaroho ëhi ejahobe va'ejo. Ëhi jië'o'oho iae maeje.

¹⁷ Nasi ö mueno'e jemë gemuoro bimuvoromo naehu ë'ajëhi ëhi ë'onövore. Noehu öri mare jijiharuehi ëhi jijiharue aribövioho gë avohoromo jemë'o ëhi ë're.

¹⁸ Röhu ave jöho majae aho'o majëhi'i hijodoho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo röhu maho majëhi'irögoro ë'e. Ae aho'obëhe mu sisë vaebe jijihoromo ëhuro Kerisohu korosire guomade jöho ahanovoruomajeje.

¹⁹ Ahanovoromo röhu noehu God börömo'ho hö uehorovaruëhi ëhi jabumëro jabesi sinohuremu nimajoho börömo'ho hö uehorovoruomajeje. Javoj'i'e muoho vaeromo mae höromo nimoronomorohë'i jijihoruomajeje. Ave sa'a hesi muohemu uehorovoruomajeje. Ëhu'ëro jië'ëro vëni'e örire va'o hesi jioruome.

²⁰ Jabumë ëhi jië'e aribövie jioruome röhu nosi öri ari'oho bogo aveho jio'i ö'idöre jie. Ö'idöre jië'ego no raromoromo muebejarueje Bada Iesu Keriso no maro bamavuafe ahuro ö'idöre jioromo rueröhego.

²¹ Rueromo mue bövie bise'e ruahö'ö'amoröhe darugoho baeromo nosi sino haho'e u'uhavujoho avohahu'iramu gorosovoromo hesi sino haho'o mabêhe jiajëhi ëhi mabêhe javuo'amo'ë'e.

4

Noehu uehore gemu baeromo nimorohoromo mu maemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Èhuni nasi ö mueno'e Badare öroro ëhi uehorovoromo birivoromo riravore. Na jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemesi jöeni vavaenegajeje. Na jemesi jöho uehorovoromo huë mabêhe jevë'ëro nimoroho avohajeje. Èhuni na jemesi örire uëve: Nasi ö mueno'e birivoromo riravorëjo.

² Naro Euodia jasi örire uave. Syntyche jasi örire uave. Badare magonahe gemuoho jëvaje ëhuni uehore gemu baere.

³ Röhu ja na'o mue gemuoho mae vaejanue ae javë'ego naro ave jöho jasi örire uave. Èmagonaho niö'ioho ajëmijego gemuoro avoho ari'iro. Èhesi bëhoho ë magonahoho jaburo na'o gemu mae bimumoromo God-are jö ma hesi muoho birivoromo vaejareje. Jaburo Clement'o na'o mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o ëhi ë'areje. Jabesi ihoho mae raromemu raromo'iröhe ö'idöre jiaje surire ë jajivo'amë'eje. Èhuni ë magonaho niö'ioho ajëmine.

⁴ Röhu jemë ae aho'o Badare ae gemuoho jëvaje majae ëhi nimorohonövore. Röhu maho uëve: Nimorohorëjo.

⁵ Ma-sanuovoromo ae aho'obêhe jabesi öroro huë mae baejövore. Badahu rueröhe majaho dunove.

⁶ Bövi bise'o rovë'iroho nadi nurunurumo'irögoro a'i God-hu ajëmijajoho huë mae uavë'i ënamiromo jemesi huë vavaenoho hesi öroro majahinövore.

⁷ Jemëhu ëhi ë'ë'oho God-are sanu'e mahuro noehu uehorovarue sanu iosiramijajohuro ëhuro jemesi uehoroho dë vövöbajo'oho duohëho'iramu sanuvëho'ë'e Iesu Keriso'o gemuoro jëvë'ëro.

⁸ Nasi ö mueno'e ijo tugohoi jöho uë'ië'e. Aviëhi jië'e muohemu uehorovore. Jö mae ataruohuremu a duvahonö'e vaejarue muemu ahorirëro vaejarue muemu ajiro raromarue muemu dë vuëvo'e muemu aji ma'e muemu huë baejë'e muemu mu rabe rabe ma-maemu jiajoho rabe rabe noehu mae uehorovaruoho ë muohuremu uehorovonövore.

⁹ Naehu rabe rabe röjëhijamu o vaejamu jemëhu garomo heromo baejarijoho ëhi jië'e muohuremu vaenövore. Èhi ë'ë'oho God jö sanu'e bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

Philippi ekaresiaehu huë baeromo Paul-are örire suvuoro bamahamu Paul-hu mabêhe uëvade jöhoje.

¹⁰ Bada'o gemuoro jevë'ego na nimorohevo avohe ë hesi bëhoho jemë majae bisemu ëgo'o bogo ajemijarijoho avevejö'e röhu maho uehorovevoromo huë baejevarihohuni. Iae jemë na uehorovevobe rovarijeje röhu huë baejevo'irarije öroho bogo biroharijeje.

¹¹ Na bogo uve: Jemë nasi huë vavaenoho bogo gevanovarije höromo bogo ëhuniho jajive. A'i huë mae o huë sisë rovë'o ho na uvajeje: Na rabe rabe jevajoho iae eni höjo. Ëhi jië'e uehoroho iae na avoho baejë'e jeve.

¹² Bövi bise'o bogo eni jevajoho o marohë'e mae jevajoho iae na gavë'e jeve. Eni da'uegë'o ho o hömevë'o ho bövi bise'o marohë'e mae jevë'o ho o inömo rumo'e jevë'o ho o diehi jevë'o ho nara uehorovoromo uvajeje: Na iae eni jevajëjo. Ëhi jië'e uehoro hesi bëhoho birohë'e jeve.

¹³ Keriso biriri bojemaje ahuro ajemijë'ëro ëhuro mae o sisë rovë'o ho na biririvoromo nami'irodoho eni jeve.

¹⁴ Röhu nasi huë vavaeni ajemijarijoho ëho iae mae ë'arijeje.

¹⁵ Röhu Philippi amo rajohumë jemë'o iae gavarijeje. Na urimë'i aevoromo Keriso-are jö ma majëhibe juvodevare evare nara jemesi sa'aho Macedonia vuonugo'i va'amü ekaresia ioro'ioroho bogo ajemi'i jemëremu ijo bajo suvuoroho bojemiromo huë maho mana baejarijeje.

¹⁶ Röhu jemesi sa'aho bogo vuonugo'i a'i Thessalonica amore va'o hijamu evare na bogo eni jevo'ego jemëro suvuore nasi örire nugö'ö'i arinövariyeje.

¹⁷ Na bogo suvuoroho nahoromo ëhuniho uë'i a'i na nege jemëro suvuore bojemego ëhuro ijonö God-hu suvuoro mana jemesi örire bojëmi'iröhoho bövi mae jiëhoröhego.

¹⁸ Epaphroditus-ro jemesi suvuoroho nasi örire barovadeje. Ëhuni uëve: Jemesi suvuoroho iae na baejë'e jevajëjo. Iae eni höjo. Marohë'e mae höjo. Jew rajehu mi God-are örire suvuoro bojami'i anoromo vënire buejaho'ego God-hu ridi heromo vuëvonövadëhi jemesi suvuoroho ëhi jie. God-ro garomo suvuoroho nimoromo huë mae jiajeje.

¹⁹ Röhu jemë rabe rabe bogo eni jëvamu gëvë'o ho jemë Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ego nasi Vavuohuro iae ajëmi'ë'e hu daruge aje bövie bise'e bogo bise'o vadu'o ho jië'ëro.

²⁰ Röhu na nege God nosi Vavu hesi ihoho ioro'iore gemu dö maro jiobe va'oröhego. Iae mae.

Paul-mëhu ijo tugoho'i jejemijare jöhoje.

²¹ Röhu God-are aribövie Iesu Keriso-are aganoho aho'obëhe jejemijajë uëre. Christian ö mueno'e na'o gemu mae arijaruohuro jemesi örire jejemijö.

²² God-are aribövie aho'obëhe jemë jejemijö. Röhu Rome a börömo hesi osare raromarue God-are aganoho jaburo bövi maho jejemijö.

²³ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

COLOSSIANS

Paul-hu Colossae ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹⁻² O asë'e God-are aribövi Colossae amore raromarujohumë biririvoromo Keriso uehorovaruje ö mueno'e jëve hu'o gemuore bimumorovë'ëro. God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öho Timothy'o noro jemesi örire jejëmijö. No nague God nosi Vavuohuro huë baeromo ajëmijego maro raromö'irarijego.

Paul-hu Colossae ekaresia jabesi jöëni uehorovoromo God rajahiromo ëninamade jöhoje.

³ Jemëni uehorovoromo pari vaejë'iroho noro God nosi Bada Iesu Keriso-are Vavu hesi örire huë mae uavarueje.

⁴ Rabëni hesi bëhoho iae no hejareje uvavamu: Colossae aribövioho jemëro Iesu Keriso mae uehorovë'i God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvaruje höjo.

⁵ Jemë ëhi ë'aruje hesi bëhoho jemëro uvarujeje: Huë mae bae'iröhe ajoho ö'idöre rune vaejahuë'e höromo raromoromo muebejarujeje ijönö biroho'irarijëro. Ëhi mae biroho'irarije jöho mami'e aehu Keriso-are jö ma hesi bëhi mae majëhijarevare evare jemë hejarijeje.

⁶ Jemesirire jiajëhi ëhi sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire ë jö maho majëhijego ae aho'obëhe ejahuobe marëbe va'ajeje. Ëhi jië'e mu maho jemesirohu'o rumorovë'eje. Jemëhu jö heromo God-are huë ma baeromo hesi bëhi avoho hejarije majare evare aevadeje.

⁷ Epaphras-ro ë jö maho aevo'i jemë majëhijadeje. Epaphras noro uehorovarue aëro jië'ëro no'o bimumoromo Badare muoho vaejahajeje. Huro no'o röromo jemesirire muoho biririvoromo ajëmijajeje.

⁸ Huro uövuadeje: God-are Aru'ahëro jemesi dë vövöbajö'oho huotövëhë'ëro ae huë baejëvo avoharuje höjo. Jemesi jöho ëhi majahuijamu hejareje.

⁹ Iae ëhuni jemesi jö hejarevare evare no aevoromo jemëni God-are örire uehorovobe rovaroho jaruvoho ëhi gemuoho ë'obe va'arueje. Ëhi ë'obe va'oromo noro God uavarueje huro jemë avohëvego hesi Aru'ahëhu simano ma bojamuijaje ëhi jië'e simanoho jemë'o mabëhe baeromo mue aho'obëhe avoho garomo ëhuro ga barë'irarijego God-hu diehi nimajoho.

¹⁰ Ëhuro huhu nimajëhi jemëro ëhi vaejego Badaro jemë gëromo vuëvo avoho'iröhego. O jemë mu mae bövie bise'e vaeromo God bisemu gavarujoho gabe va'öjuvo ijönö ga avoho'irarijego.

¹¹ Röhu God-hu aji mare hiromo bojamuijaje biroho ëho jemëro bövi mae bae avohoromo ëhuro huë mae huë sisë rabe rovego nimorohë'i biririvoromo mae riravo'irarijego.

¹² Mae riravoromo Vavuoho huë mae ua'irarijego rabëni huro jemë avohëvamu hesi ariböviehu aji'e öri ari'ere va'o raromoromo mae baejaruëhi ëho jemë'o bae'irarijoho eni jëvë'ëro jië'ëro. Iae ëhuni no God ua gavarueje.

Keriso aho'obëhe iosiramui'amaje a hesi aharire javuaje jöhoje.

13 Iae mae. God-ro no ajamuiromo ramoramo hesi vöröre raromaro ho jiovahuoromo rinaguoromo hesi Harihu mabëhi hesi aharire ramuë'eje.

14 Ramuë'ego hesi Harihohuro i'u'e mu sisëho tugohahuo'i hesi sasohë'e mu maho jiovahuoromo sisëho mu'uvahuadeje.

15 Sisë mu'uvahuade aho Keriso God bogo gavarue a jiajëhi hu ëhi jië'ëro no hu garomo uvarueje: God ëhi hōjo. Hu Muriho jië'ëro God-hu bamade bövioho bise'o ho iosiramui'amoromo hu simano hoje.

16 Ëhesi bëho ho God-ro Keriso uavamu huro bövioho bise'o ho avoho'amadeje. Ö'idöre jiajohu'o sa'are jiajohu'o nunehu ga'amaruohu'o bogo ga'amaruohu'o simano vaeruomaje aru'aho masijohu'o vörö baeruomaje aru'aho masijohu'o aho'obëhe God-ro uavamu avoho'amo barëjadeje hesi muebe'amoröhëni.

17 Bövi bise'o bogo bamadevaroho Keriso hu urimo jiadeje. Huro aho'obëhe mueberomo ma'eno titimajeje.

18 Hu ekaresia nosi simano hoje no ma-hesi övo duruajo'e javuë'ëro. Hu ekaresia nosi bëhohoje. Hu aevo'i guomoromo ri'öjadeje ëhuro aho'obëhe iosiramui'amoromo huro urimo nuniroho jioröhëni.

19 God-ro nimamu Kerisoro hesiro daruge uehore bövie bise'e bae barëjë'eje.

20 God-ro ëhi nimë'ëro uvadeje: Na negajëjo Kerisoro aho'obëhe nasinö sō rovego na'o huë mae jioruomoröhego. Kerisoro korosire iromoromo köe rueromo guomego ëhuro God naro buore vaeromo bövie bise'e sa'are o ö'idöre jio'amajoho avoho'amego na'o huë mae garorövë'i raromoröhego. Na ëhi negajëjo.

21 Röhu urimohö jemëro sisë'i uehorovoromo sisë vaejamu mue gö jëvë'ëro God-ariroho hahagu tarió'örovë'e jëvanovoromo God nu huodivaruje aribövie jëvadeje.

22 Jaruvohö bogo God nu huodivaruje aribövioho jëvo'i a'i God-ro hesi Harihohö nugö'öjamu sino haho'e jioromo guomamu ëhuro God-ro jemë buore vaejëvoromo agane vaejëvadeje ëhuro jemë övövo rumo'e jö sisë rumo'e jëvo'i ma-maemu jëvego va'o hesi nunire mae riravo'irarijeho.

23 Hesi nunire ëhi mae riravo'i nëgë'o ho mae uehorovaruje jöho ëhuremu biririvoromo uehorovore. Urimo ë jö maho heromo uvarijeje: U'emu God'o gemu mae raro'me'jarëjamu huë mae jëvobe rovadeje. Ëhi uehorovobe rovarijohö nadi vuonugore. Ëjö maho sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire aëro majëhibe jijiho barëjë'ejö. Röhu ë jö hesi muohö naro vaejajeje.

Paul-hu ekaresia ajëminövade jöhoje.

24 Naro jemë ajëmi'irodëni vi'ehi huë vavaeni bövi bise'o baebe rovodohö huë mae jeve. Noehu Keriso'o röromö bae'iröhe vi'ehohö ëho naro ajamiromo nasi sinore bae'i hirohajeje hesi sino haho'o ho naehu uëvaje hesi bëhohö hesi ekaresiaho mae jëvoröhego.

25 Ekaresia'e jemë mae jëvoröhego God-ro ekaresia ajëmi'irode muohö nasi örire bojemijë'eje. Bojemiromo uevë'eje naro hesi jöho majëhi barë'irodego.

26 Majëhi'irode jöho urimo God-ro ae aho'obëhe subivëhobe rovadoho jaruvohö hesi aribövioho röjahuijë'eje garöhego.

²⁷ Ējō urimo subivahuadoho God-ro hesi aribövioho rōjahui'i nimadeje noro garomo uvorōhego: Ējōho aji mabēhe jiē'ero sa'a gō gō raje aho'obēhe hebe va'oromo ma-mabēhe raromoruomo'ajējo. Ējō hesi bēhoho Keriso jemē'o jie. Keriso jemē'o jiē'ero ēhu'ero uvarujeje: U'emu hesi aji mare aji raromo'ejarējo. Jōho ēhije.

²⁸ Ēhu'ero jiē'ero Keriso-are jōho ae aho'o majēhijarueje. Majēhiromo simane ma-mae uehorovoromo ae aho'obēhe rōjēhibe jijiharueje jō bēhoho heromo avo'avoho uehorovoruomōrōhego. Avo'avoho uehorovobe va'oromo ēhuro ae gemu gemu aho'obēhe Keriso-are ae gemuho jioromo a duvahonō'e God-are nunire riravorōhego.

²⁹ Ēhi mae riravorōhego ēhuni naro Keriso-are darugo bōvi maho baeromo biririvoromo mu bōrōmo bōrōme vaemu vaeromo hesi jōho rōjēhijajeje.

2

Sareri'e jō bogo ejēho'i Keriso-are jōhemu mae uehorovo'irōhe jōhoje.

¹ Rōhu na nege jemēro ave jōho ga'irarijego. Na muoho bogo bise'o vadu'oho vaejajeje ēhuro jemē'o Laodicea amo rajohu'o nasi nu ano'o bogo gevarue a ioro'iorohu'o ajēmi'irodēni.

² Naehu mu vaejaje hesi bēhoho na nege jemesi dē vōvōbajo'ohu'o jabesirohu'o biririvēho'irōhego. Jemē'o jabu'o huē baerovoromo rajahirovo'irarijego. Jōho avoho heromo ēhuro mae uehorovoromo uvo'irarijego: Jōho bogo sareri'ehu jio'i ma-mae gemu hōjo. Ēhuro God-hu urimo subivēhade jō hesi bēhoho Keriso-are jōho ga'irarijego.

³ Ae rahu Keriso-are bēhi gavē'oho ēhuro God-are nuni aji'e uehoro maho bōrōmo mae biroho'anue. Ēhuremu jio'i biroho'irane ōre gō bogoje.

⁴ Na Keriso-are jō ēhi uēvaje hesi bēhoho ae gōero jemē sarerēmiromo vuēvo'e jōho majēhijego mae hōromo ejēhojōēni uēve.

⁵ Rōhu na rori'o hi'i rōhu nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ēhuro na jemē'o jevanove. Jemē'o hijanovoromo gavaje jemē biririvoromo gemuore riravoromo Keriso mae uehorovego gēromo nimorohajeje.

Keriso-are ae gemuohuro javuē'ero ēhu'ero bōvi bise'o eni javuego mae raromarue jōhoje.

⁶ Rōhu jemē aevoromo mae uehorovoromo uvarijeje: Iesu Keriso iae nosi bōrōmoho hōjo. Aevoromo hu mae uehorovarijēhi ēhi uehorovoromo hu'o gemu mae raromo jijihore.

⁷ Ije ō'e dirumu'ero bibivajēhi o javu ōbehu bibivo'amajēhi ēhi Keriso-are jōro dirumunō'e io'amoromo bibivo riravore. Ēhi'oromo rōjēhijamu hejarije jōho biririvoromo mae uehorovobe hesi ōroro mabēhe uabe va'ore.

⁸ Rōhu aehu ēma sarerēmiromo uēvaruoho: Aveho nuni aji'e jō bōrōme hō uēvaruoho nadi ejēhoromo guaroho rireromanovore. Jabuhu atarue jōho ma-aēro jabesi uehorōro avohobe rovē'eje. Ave sa'a hesi jōhemu jiē'ero ēhuro Keriso-are jōho ahajeje.

⁹ Ēhuni jabesi jōho nadi ejēhore. Ēhesi bēhoho God-hu diehi jiajoho iae Kerisoro hesi sino haho'ere bae barējē'eje.

10 O aru'aho mue gö gö jemëhu baejoro God-hu nimajoho iae eni bae barëjê'e jëve Keriso-are ae gemuohuro jëvê'ëro Kerisoro simano vaeruo-maje darugo'e aru'ahe gö gö aho'o taemëvo'i huro gemuëro dö maroho jiê'ëro.

11 Jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvê'ëro ëhu'ëro jemesi sino sisëho tarivëhanovê'eje. Èhesi bëhoho bogo ma aehu Jew rajo muoho vaeromo sinoho tarivëhamu ëhuro God-are aribövie jëvo'i a'i Kerisoro jemesi sino hesi mu sisëho tarivëhê'eje God-are aribövie jëvoröhego.

12 Jemë bapataeto vaejarijevare evare Keriso guomamu hure bamarohuro ëhuro jemesi uehoro mamioho hu'o gemu mae guavëhê'eje ioro'ioyemü barëjêho'iröhego. Röhu God-ro darugoho bojamamu Keriso guomoromo ri'öjajedeje. Èdarugoho jemëro mae uehorovoromo ëhuro Keriso'o gemu mae ri'öromo uehoro i'oho baejarijeje. Bapataeto vaejarijevare ëhi jëvadeje.

13 Urimoho jemë mu sisëhemu uehorovonövarijeje. Mu sisëhemu uehorovoromo bogo Jew rajehu jëvo'i sa'a gö rajëro jëvê'ëro God-are jögoroho bogo baejê'ëro ëhu'ëro jemesi dë vövöbajo'oho vuovëvanovadeje. Jaruvoho God-ro jemë Keriso'o gemu mae ajëmamu i'ovoromo ri'öromo uehoro i'e baejê'e jëve. Röhu God-ro nosi sisëho aho'o uehorovoromo vuonugahuê'eje.

14 Urimo huro hesi jögoroho bojamuïromu uövuadeje: Èhi ëhi ë'orëjo. Bogo ët'ë'oho i'ue bae'a'arujëjo. Èhi uöromu gavade noro ë jögoroho ahamu gagorovo nosi ihoho jajivoromo uvadeje: Jabumë mu sisë ëhi ëhi vaejê'ëro i'ue bae hesi jioruomajëjo. Èhi ët'ë'ëro Keriso korosire guomadevare God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo nosi mu sisë jö surire jiajoho Keriso'o korosire ano taemoromo mu'uvahuadeje ëhuro mae javuoröhego.

15 Röhu majae gemuore Keriso korosire guomami ëhuro aru'aho sisë ihe gö gö sa'a bövi bise'o muebe'amarue jabesi darugoho God-ro ruahö'ö'amoromo rori'o ujuoho ruruhö'öjajedeje. Ruruhö'öromo ë sisë aribövioho söromo a nunire rovadeje ae aho'obêhe garöhego God-ro jabumë ruahö'öjêvê'e jiego.

16 Vöro'e aru'aho sisëhu ave sa'are muebejëvoruomadoho ruahö'öjêvê'e jiaje ëhuni aehu ave sa'a hesi jögorohuremu uehorovoromo uëvaruoho: Èioho jovoho bogave i'irarijëjo. ÈJew rajo maja bërömhoho vadune göro göro manaere göro göro hurae göro göro ëhi rovego ëhi ëhi vaenövorëjo. Nosi jögoru bogo ejahuê'oho sisërëjëvo'ajë uëvaruoho nadi ejëhore.

17 Èhi jiê'e jögorohuro ëhuro God-are mu maehu rue'iröhoho ëho no masisê'i sisê'i maja aru'ahon'êe gavarueje. A'i Keriso gavê'ohuro ëhuro ë mu ma hesi bëhoho gavarueje.

18 Èhuni aehu sarerëmiromu uëvaruoho: No nia'ovo'iraeromo mu masijo masije gavê'ëro ëhu'ëro a masije javuajëjo. Èhuni uëvaruëjo: Jemesi arijo'arije taemorovorëjo. Aneraho uvene aho röjëhinövorëjo. Nosi jö bogo ejuarujohuni sisëro va'a'arujë uëvaruoho nadi ejëhore. Èhi jiê'e ariböviohuro sinehu nimaje mu sisëho uehorovoromo ma-döhemu nimoronimorohê'i jijihoruomajeje.

19 Bogo birivoromo Keriso mae uehorovoruomajeje. Röhu Keriso hu simanoho jio'i no hesi övo höru'oho javue. Hu simanoho jiê'ëro muebejavuego övo höru'oho jarömi umuogëro darugoho baerovoromo gemuoro

bimuvorovoromo God-hu ähi ë'ojöro nimadëhi ähi vaeromo böviraebe va'arueje. Ähi jië'ëro Keriso nosi simanohoje röhu ë sisë aribövioho bogo biririvoromo simanoho Keriso'o gemuoroho bimuvorovoruomajeje.

Keriso'o gemu mae vuovanovoromo mu mami vuonugo'i hu'o gemu mae ri'öromu mu i'o baejare jöhoje.

²⁰ Röhu jemë Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovëvamu ave sa'a hesi mu jöho barëjêhadeje. Sa'a mu jö barëjêhadoho röhu jemë rabëni ave sa'a hesi mu uehorovarijoho bogo vuonugë'e ähi gemuoho raromo jijiharujeje. Jemë rabëni aviëhi jië'e jöho ejëharujeje:

²¹ Aveho nadi ma'ënorëjo. Èho nadi irëjo. Aruëroho nadi rëhorëjo.

²² Ähi jië'e jögoroho ma-i hesi jögore o inömo hesi jögoreje. I ijë'o ho barëjajeje. O inömo baeromo mu vaejë'o ho ëhuro ma-sisërë'amajeje. Ähi sisërë'amoröhe inömo bövi bise'o hesi jögoroho ma-äero bojëmiromu röjëhiruomajeje.

²³ Röjahi'iramu uvo'a'anue: Jabesi jöho nani simano ma'e jöe höjo. Èhesi bëhoho jaburo uvarujeje: Uehore aho'o bojamiromu aru'aho masijoho uvne aho röjëhinövorëjo. Arijo'arije taemorovonövorëjo. Sino haho'o ho ijumorovonövorëjo. Röhu jabesi jöho ma-döemu maeje. Ejëhë'o ho bogo ëhuro sinehu nimaje mu sisëho aharujeje.

3

¹ Röhu Keriso guomoromo ri'öjadohu'o gemu mae ri'öjë'e jëvaje ëhuni Kerisohu God-are övo manö bööröme hijajire döre jiaje muoho bövioho bise'o ho ëhemu uehorovore.

² Nadi ave sa'a hesi mu sisëho uehorovo'i döre jiajohemu ëhemu uehorovore.

³ Jemesi mu sisë hesi darugoho ioro'ioremu barëjêhë'eje. Èhuro vuovëvanovë'eje. Jemë vuovëvanovamu Keriso'o bimuvorovë'ëro jemesi darugo i'oho God-arire gurihijë'eje.

⁴ Ähi'obe va'ojuvo hujeji Keriso darugo bojëmijaje aho va'orahoro rue'ë'e. Rue'iramu evare jemëro hu'o va'orahoro riravoromo hesi ajoho gemu mae bae'a'aruje.

Mu mami vuonugo'i mu i'o vaenövo'iröhe jöhoje.

⁵ Èhuni sinehu nimaje mu sisëho mu'ure. Öehu jijihanovarujoho va'inumi'e mu vaejarujoho jemesi dëre uehoro sisë ri'öjëgo nimarujoho ähi jië'e muoho mu'u'amore. Röhu avare inömemu nimaruje muoho mu'ure. Avare inömemu nimarue mu hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue muohoje.

⁶ God-are jö bogo eruomaje ariböviohuro ähi jië'e mu sisëho vaeruomajego ëhuni God-are vöröhuro jabumëni rue'ë'e.

⁷ Urimoho jemë'o ähi jië'e ariböviohu'o gemuore jijihoromo ähi jië'e mu sisëho vaenövarijeje.

⁸ Röhu avevejö'oho aviëhi jië'e mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Dë vörönimarujoho vörö'iraejarujoho uehoro sisë baejarujoho ähi ë'arujoho vuonugore. Ae gö jabesi iho ijumarujoho javoji'e jö sisë atarujoho bogave jemesi jö'oroho suorovo'i.

⁹ Nadi göëro göho sareramirovore rabëni hesi bëhoho uehoro mami jëvo'ego mu sisë vaenövarijoho vuonugo'i

¹⁰ uehoro i'e baejē'e jēvaje. Ēuehoro i'oho God-ro aevoromo bojēmadeje. Bojēmijē'ero ē uehoroho huro avohēhobe va'ajeje huhu uehorovajēhi ēhi uehorovojōro ēhuro jemēro hu avoho ga'irarijego.

¹¹ Uehoro i'ero jēvē'ero jemē bogo aho adovoromo uvo'a'aruje: Jew rajoho gō javuo'i sa'a ioro'ioro rajoho gō javuajējo. Jew rajo mu vaeromo sino tarivahuē'e aribōvioho gō javuo'i sino bogo tarivahuē'e aribōvioho gō javuajējo. Huē gō aribōvioho o rori'ere aribōvioho gō javuajējo. O ae gō jabesi muemu vaejēharue aribōvioho gō javuo'i nosi nimoro mu vaejarue aribōvioho gō javuajējo. Ēhi jiē'e muoho iae barē'i jemē ae aho'obēhe Keriso-are aribōvie gemuoho jēve. Hu ae aho'obēhe jemesirireje.

¹² God-ro jemē hesi baejēvē'ero jemē hesi aribōvi maemu jēvego huro jemē dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvajeje. Ēhuni huē baeromo a ajēmi'irarije muoho baere. Nadi sivuoho uehorovoromo bōvioho riravo'i ma-sanuovoromo muoho vaere. Ae gōehu huē sisē bojēmijē'oho biririvoromo ma-nunēremu ga taemore.

¹³ Gōero gōho garomo nadi nuoho huodivorovo'i jahu'o ma-raromore. O uvē'iroho: Ae gōero mu sisē vaejade hō uvē'iroho gōero gō hesi sisēho uehorovoromo vuonugore. Badahu jemesi sisē uehorovoromo vuonugadēhi jemē'o ēhi ē'ore.

¹⁴ Ēhi jiē'e muoho vaejē'i rōhu ave muohuremu avoho ma'enore. Gōero gōho dē vōvōbajo'e aho'o uehorovore. Dē vōvōbajo'e aho'o uehorovē'oho mu mae aho'obēhe avo'avoho vaenōvo'aruje.

¹⁵ Rōhu Keriso-are ajamuijego nosi dē vōvōbajo'e mae javuego gemuoro mae raromarueje. Jemēro ēhi gemuoro mae raromo'irarijego ēhuni God-ro gagovēvadeje sino haho'e gemuoho jēvojōro. Ēhuni ē muohuremu nunoro bamoromo uvore: No muoho ēhi ēhi vae'ejarējo. O God-hu suvoro gō gō bojēmijajoho nadi ēma nunēremuoho ga'i uvore: God-ro suvoro mabēhe bojāmujē'e hō uvore.

¹⁶ Rōhu Keriso-are jōho mabēhe jiaje ē jōhuremu uehorovore. Ējōho uehorovoromo simano mae bae avohoromo ōroho rōjahirovoromo jōgore mamirovore. Ēhi'oromo uvore: God-ro mae vaejavuajē uvē'i Psalms surire jajivare jōho God rajahi'irōhe jōho Aru'ahehu bojēmaje jōe gō gō iore.

¹⁷ Jemē jō atē'oho mu vaejē'oho o rabe rabe ē'ē'oho God Vavuoho Bada Iesuare ihore huē mae uavē'i mue aho'o Bada Iesuare ihoro vaenōvore.

Aehu diehi avo'avoho garorovo'irōhe jōhoje.

¹⁸ Rōhu vaboroharo jemesi baru jabesi jōho ejēhonōvore. Jō ejēhē'oho iae maeje jemē Badare magonahēro jēvē'ero.

¹⁹ O baruoharo jemesi vaboroho rajēhire. Rajēhiromu nadi sisē'ioho vaejēvore.

²⁰ O aboji harihu'oharo jemesi vėmu vavu'o jabesi jōho aho'o ejēhonōvore ēhi ē'ē'oho Badaro nimaje jiaje.

²¹ O vėmu vavu'oharo aboji harihu'oho nadi huē sisēho bojēminōvore. Huē sisē bojēmibe va'ē'oho jabesi uehoroho u'uhēho'ē'e.

²² Ae gō jabesi muemu vaejēharue aribōvioharue jemesi masijoho ejēhonōvore. Nadi ma-dōemuoho ejēhorego jemesi masijohuro jemē gēromo mae uehorovēvo'irōgoro a'i Bada uehorovoromo jabesi ōroro uhohu'o mae ejēhonōvore.

²³ Ejëhoromo mu rabe rabe vaejè'o'ho uvore: Bogo ma-a jabesi muoho vae'i na Badare mue vaejajëromomo dë vövöbajo'e aho'o avoho uehorovoromo muoho vaere.

²⁴ Mu ma vaejè'o'ho Badare ariböviehu bae'iröhe suvuoroho huro jemè'o mana bojëmi'è'e. Èhuremu uehorovore. Èhesi bëhoho ae gö jabesi mu vaejè'o'ho èhuro Keriso jemesi bövi hesi muohu'o vaejarujeje.

²⁵ O mu sisë vaejè'o'ho è mu sisë hesi manaho bae'a'aruje. God-ro bogo gö nimo'i gö bijönimo'i a'i ma-gemu uehorovavujeje.

4

¹ O simano vaejaruje aribövioharo jemesi muemu vaejëhoruomaje aribövi jabesi öroro avo'avoho vaejövore. Uvore: Bogo jabumëremu a'i no'o Simano Vaejavuae Ae iae ö'idöre jiajëjo.

Biririvoromo God-are örire jö jövoromo mu avo'avoho vaenövo'iröhe jöhoje.

² Röhu God-are örire jö atë'iroho nadi u'uvo'i a'i biririvoromo nune jioromo hesi öroro mabëhe uaromo jöho atore.

³ God-are öroro jöho atoromo röhu nosi jöëni èninamirego huro nosi öroho jiovahuo'iro no Keriso-are jö subivahuadoho ae huruoho majëhi'iröhe. Èjö majëhijajohuni èhuni aëro savoji gagore ba'amevè'ëro hijajeje.

⁴ Èninamirego na è jö hesi bëhoho avo'avoho huruoho majëhi'iro aëro mae heruomoröhe. Naehu èhi è'è'o'ho iae maeje.

⁵ O Keriso-are jö bogo heruomaje ariböviohu'o gemuore raromë'iroho simanoho avoho uehorovoromo jabu'o'ho raromo jijihore. Jabu'o raromomoro röhu majae eni jiamu gavè'iroho nadi ëma raromoli a'i biririvoromo jabesi öroro avoho ajëmire.

⁶ Röhu jemëhu jabu'o jö atë'o'ho jemëro vuëvo'e jö mahemu atore. Èhi jië'e jö atë'o'ho èhuro he'irarije aëro Keriso-are jö bëhoho he'i uë gëvamu hejè'o'ho ae gemu gemu avoho majëhibe va'a'aruje.

Ijo tugoho'i jejëmijare jöhoje.

⁷ Tychicus-ro ö'oromo naehu rabe rabe è'aje jöho majëhi'iramu he'a'aruje. Hu nosi huë baerovarue öeje. Hu no'o bimuvoromo Badare muohemu vaejahajeje.

⁸ Èa naehu nugö'ö'liè'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'o'ho mae jëvoröhego èhuni nugö'ö'liè'e.

⁹ Röhu Onesimus-ro Tychicus'o gemu mae ö'è'e. Onesimus nosi huë baerovarue öhuro jië'ëro biririvoromo Keriso mae uehorovajeje. Hu jemesi ae gemuohoje. Tychicus'o Onesimus'o niö'iro noehu rabe è'aruoho majëhi barë'iramu he'a'aruje.

¹⁰ Röhu na'o savoji gagore hijaje aho Aristarchus-ro jemesi örire jejëmije. O Mark Barnabas-are muenohuro jejëmije. Röhu Mark ö'è'o'ho jejamiromomo uare: Nosi osaro ro hijëjo. Èjöho na mami'e bojëmamu gavarijeje.

¹¹ Röhu Joshua iho göho Justus hu'o jemesi örire jejëmije. Aristarchus o Mark o Joshua è Jew rajoho niö'i gemu jaburo sivue na'o bimuvoromo God-hu muebejaje öri ari'o hesi muoho vaejarujeje. Vaeromo ma-mabëhe ajëmijë'ejö. Jew rajo ioro'ioroho bogo ajëmijarueje.

¹² O Epaphras jemesi ae gemuoho Iesu Keriso-are mu vaejahaje ahuro jemesi örire jejëmiye. Huro jemesi jöëni börömo mae biririvoromo God-are örire ëninamijajeje huro ajëmego jemëro a duvahanö'e biririvoromo riravoromo hesi jöho uhohu'o ma-mae hö uehorovoromo huhu rabe rabe nimajëhi ëhi ejaho barë'irarijego.

¹³ Ëhi ëninamiromo mu börömo böröme vaejajeje jemë'o Laodicea amo rajohu'o Hierapolis amo rajohu'o ajëmi'iröhëni. Mu böröme vaejamu gavë'ëro naro majëhije.

¹⁴ Röhu oso muebejaje ae nosi huë baerovaruoho Luke o Demas jabu niö'iro jemesi örire jejëmiyö.

¹⁵ O Laodicea raromarue Christian ö mueno'ohu'o jejëmiyode höre. O Nympha nasi Christian ma'ine o hesi osare ro gagovoruomaje ekaresiahu'o jejëmiyode höre.

¹⁶ Röhu ave surire jö baeromo adahë'iroho suroho nugö'öromo Laodicea amo rajoho uërego jabu'o adaho'irovo. O naehu Laodicea amore nugö'öjode suroho jabuhu jemëni nugö'öjë'iroho jemë'o ëho adahore.

¹⁷ Röhu Archippus uare: Badahu bojamade muoho avo'avoho uehorovoromo vae barënëjo. Ëhi uane.

¹⁸ Röhu ave jöho naro nasi övëro jajive gare. Paul naro jemesi örire jejëmiye. Na savoji gagore hijaje jöho nadi rumonimore.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarie ekaresia jabesi örire jejëmjare jöhoje.

¹ O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silvanus-ro Timothy-ro ave jöho bamëhö. Jemë God Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiaëro jëvë'ëro Thessalonica amore raromarujoho noro jemesi örire jejëmjö. No nague God-ro huë baeromo ajëmjijego maro raromo'irarijego.

Thessalonica ekaresia ariböviehu biririvoromo God mae uehorovoromo raromare jöhoje.

² No God-are örire jö atë'iroho no jemë ae aho'obëhe uehorovoromo jemesi jöëni majae ëhi God huë mae uavarueje.

³ Nosi Vavue God-are örire ëninamijë'iroho noro ave jöho uehorovarueje. Jemëro Keriso mae uehorovoromo ëhuro mu maho vaejarujeje. O ae gö huë baejëvoromo ëhuro i'u'e muoho vaejarujeje. O biririvoromo nosi Bada Iesu Keriso ga'i muebemu muebejarujeje.

⁴ Nasi ö mueno'e noro garomo uvarueje: God-ro hesi dë vövöbajo'o uhohu'o jemë rajëhijaje höjo. Rajëhijajoho hesinö jëvoröhego uvë'ëro ëhu'ëro huro jemë baejëvade höjo.

⁵ Noehu ëhi uvarue hesi bëhoho urimë'i noehu Keriso-are jö ma majëhijarevare evare no bogo ma-jö'ëremuoho ë jö maho majëhijareje. A'i no God-are darugohu'o Aru'ahohu'o baejë'ëro ëhu'ëro biririvavuamu jöho majëhijamu ma-burëro ejahuarijeje. Noehu jemesirire raromoro jemesi jöëni diehi jië'e mu vaejaroho iae jemë gavarujeje.

⁶ Röhu no'o Bada'o noehu raromo jijiharëhi jemë'o ëhi gemuoho raromo jijihonövarijeje. O noehu Keriso-are jö majëhijarevare jemë gavarijeje huë vavaene jemesi örire rovamu. Röhu God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'o'oho avohëhamu jemëro nimorohoromo jöho biririvoromo ejahuarijeje.

⁷ Nimorohoromo jöho mae ejahuamu Macedonia sa'are Achaia sa'are raromare Christian aribövie aho'obëhe jemesi mu ma hesi jöho heromo uvoruomë'eje: È'ego no'o ëhi jië'e muoho vaejarëjo.

⁸ Èhesi bëhoho jemëro mu mae vaejë'ëro ëhu'ëro Badare jöho jemesirire jioromo jemesi sa'ae Macedonia rumorovoromo sa'a göho Achaia rumorovobe va'ë'eje. Röhu gö'o jemëhu God mae uehorovaruje jöho sa'ae din'o'e din'o'e rumorovobe va'ë'eje. Rumorovobe va'amu ae he barëjë'ego no bogo röhu maho aho majëhiromo uë'ejo: Thessalonica amo rajohuro God mae uehorovoruomaje höjo. No bogo ëhioho uë'ejo.

⁹ Èhesi bëhoho jaburo mami'e hejë'ëro jabesi ri'öromo nosi jöho ae majëhiromo uëruomajeje: Paul-mëhu Thessalonica amore aevoromo va'arevare ë amo rajohuro jabesi örire mabëhe rajëhiromo baejëvare höjo. Baejëvoromo sareri'e darugo rumo'e inömo masije höromo ëhemu uehorovoruomadoho vuonugo'i God darugo'e hijaje a ma hesi muoho aevoromo vaeruomade höjo.

¹⁰ Aevoromo God-are muoho vaeromo hesi Harihoho muebejare höjo huro ö'idöre jioromo rueröhego. Harihoho iae Iesuoje. Guomamu God-ro ajamamu ri'öjadeje. Ri'öjë'ëro huro no ajamuijajeje ëhuro vörö'e maja

rovè'oho God bogo dèho vörönimoromo i'uoho mana bojamuijego bae'i a'i mae raromo'iröhego.

2

Paul-hu Thessalonica hiromo diehi mu vaejade jöhoje.

¹ Röhu nasi ö mueno'e jemè'o gavaruje bogo noro ö'oromo Keriso-are jöho majèhijamu è muoho sisèrèjadeje.

² Urimè'i noehu jemesirire bogo ö'i Philippi amore raromarevare evare è amo rajohuro huè vavaene bojamuiromu mu sisè vaejavuareje. Èhi è'aroho jemè iae hejè'e jève. Èhi'amu noro jemesirire ö'amu jemesi amo rajohuro nosi jöho bijönimoromo ri'öromu no'o muorovo'ie'areje. Muorovo'ia'amu röhu nosi Böröme God-ro ajamuijumu no bogo vuonugo'i biririvoromo hesi jö maho jemè majèhijareje.

³ Èhesi bëhoho aehu simano huotorovojöro mu jö majèhijè'o ho no bogo simanoho garaeromo sareri'e jöho mae höromu jöho majèhijarujeje. No bogo uehoro sisèho baeromu jöho majèhijarujeje. No bogo aho sarerèmi'i nimoromo jöho majèhijarujeje.

⁴ A'i God-are jöho mae majèhijarujeje. Èhesi bëhoho God-ro no göromu uvadeje: No eni javuajè uvoromu hesi jö maho nosi örire bojamuadeje noro majèhiröhego. Hesi jöho bojamuijè'ero èhuni noro jöho avoho majèhijarujeje bogo aho heromu nimoroho'i a'i God nosi dè vövöbajo'o gövuajohuro nimorohojöro.

⁵ Noehu jemè bogo mae bogo sanusanuèmiromu sareri sareri'e jö majèhijaroho jemè iae gavarujeje. No bogo nosi sinohemuoho uehorovoromo bövioho bise'o ho bojamuijöro nimoromo jöho majèhijareje. God-ro gö'ego no jö mae uèvö.

⁶ No bogo ma-aëro rajahuijöro bogo èhunioho jemè jöho majèhijareje bogo jemèro o a ioro'iorèro rajahuijöro.

⁷ No Keriso-are apostle ömo'ömohuro javuè'ero hesi darugoho baejè'e javue. Hesi darugoho baejè'e javuè'ero èhu'ero no masije riravoromo i'u'e muoho jemè bojèmi'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu no bogo èhioho è'i a'i noro jemè'o raromoromo ma-sanu'e jöhemu majèhijareje. Vèmehu aboji harihu'o sanuèmiromu muebejaruèhi noro èhi jemesi örire ma-sanu'e jöhemu majèhiromu muebejèvareje.

⁸ No jemèni vavaenagu avohè'ero èhuni no uvareje: No bogo ma-God-are jö mahemu bojèmi'i nosi dè vövöbajo'o uhu'o bojèmi'ejarèjo rabèni noro jemesi örire dè vövöbajo'e aho'o rajèhijè'ero javuè'ero.

⁹ Nasi ö mueno'e noehu jemè'o raromoromo i'u'e mu bogo bise'o vadu'o vaejaroho iae jemè'o uehorovarujeje. Noehu God-are jö ma majèhijarevaroho no bogo èhemuoho è'i sisone vahie majae nosi övèro biririvoromo i'u'e mue vaemu vaebe va'oromo èhuro nosi manaho bihoromo iruno'o ho bövioho bise'o ho imonövareje. No God-are jö ma majèhiromu bövièni bise'èni mana èninèmi'è'o ho no bijönaguadeje jemè anøjèmi'jöèni. Èhuni èhi è'areje.

¹⁰ Jemè'o God'o iae gavè'e jève Keriso mae uehorovaruje aribövi jemesi örire noro diehi jè'e muoho vaejèvamu. Noro God-are jöhemu uehorovoromo mu maemu vaejèvamu èhuro jö sisèho bogojio'i jö maemu jjadeje.

11 Vavuehu hesi aboji harihu'o mu öri röjehijajëhi noehu jemë ae gemu gemu ëhi röjehijaroho ëhu'o gavarujeje.

12 Noro jemë sanuëmijë'i jögore mëmijë'i jemesi uehoroho biririvëhojoro uëñovareje God-hu nimajëhi jemëro ëhi raromo jijihö'irarijego. Ëhi uëñovareje. Ëhesi bëhoho God-ro uëvajeje jemëro hesi öri ari'ere iöjomoromo hesi aji mare raromö'irarijego. Ëhuni ë'areje.

13 Röhu noro ave jöhu'o uehorovoromo vae majae God-are örire rajahijarueje. Noehu God-are jö bö'oromo majëhijamu hejarijevare jemë heromo uvarijeje: Ëjöho bogo ma-a jöehu jio'i God-are jöe hö uvoromo ejaharijeje. Iae mae uvarijeje. Iae God-are jöjeje. Hesi jöhuro jemë biririvëvego ëhuro hesi örire mae uehorovaruje aribövioho mae jëvajeje.

14 Nasi ö mueno'e God-are ekaresiae Iesu Keriso-are ariböviehu Judea raromoromo vavaeni baejarëhi jemë'o ëhi huë vavaene baejë'e jëve. Jew rajehu jabesi örire ë'arëhi jemesi sa'a rajohuro ëhi sisë vaejëvo'i arijë'ejö.

15 Jew rajohuro ëhi jabesi sa'a rajo ekaresiaho sisë vaejëvareje röhu ë hesi urimo jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho muo'amobe ruejuvo evare ë Jew rajo ariböviohuro Bada Iesu'o anareje. Bada Iesu anoromo no rarovö'öjavuareje. Jaburo God-are örire huë sisë bojamiromu nu huë'e muoho ae aho'obëhe nosi örire vaejarueje.

16 Nu huë'e muoho vaeromo nosi öroho tugoho'ië'areje ëhuro no bogo sa'a ioro'iuro rajoho Keriso-are jöho majëhijego bogo ejahoromo maroho va'oruomoröhego. Ëhi jië'e mu sisëmu vaebe rovaroho jaruvoho börömo bëhe jio'ego iae barë'i God-ro dë vörönimë'ëro i'ue mana bojëmi'ië'e.

Paul-hu Thessalonica ekaresia röhu maho va'o gë'i nimade jöhoje.

17 Nasi ö mueno'e röhu vaevë'e no jemë'o raromoromo dirö'o göre rovaroho vëmu vavu'o rumo'e va'ëne majae bunemu hesi uhure ëhi javuanovadeje. Iae nosi uehoroho jemë'o jadeje röhu no jemesi nu ano'oho bogo gëvareje. Bogo gëvë'ëro jemëni sisë maro vavaenaguamu öre nahareje ö'oromo jemesi nu ano'oho gë'irovo. Ëhuremu uehorovareje.

18 No ö'i naguamu Paul naro öre naho'i hi'ego Satan-ro nosi öroho tugohahuo'ego ö'oröhoho bogo eni javuonövadeje.

19 Nosi Bada Iesu rovamu hesi nunire riravë'oho no rahumesi jöho uehorovoromo dë sasohoromo nimorohë'i uvo'ejo: No ë aribövioho mae ajëmiromu ruahö'öjë'te javuajëjo. No bogo a ioro'iuro jabesi jöhemuho uehorovo'i jemesi jöhuni ëhu'o nimoroho'ejo.

20 Iae maeje. Jemë mae jëvo'iramu gëgorovo jemesi jöëni nosi ihoho döro ri'ö'iramu nimorohoromo God mabëhe ua'ejo. Iae ëhuni ö'oromo gë'i naguadeje.

3

1 Ö'oromo gë'i naguamu bogo jemë'oho gemuoroho raromöjuvo bogo eni javuamu noro Silas-mu niö'iro uvareje: Ë'ego nosi sivue Athens amore ari'i

2 Timothy nugö'öjego huro va'oromo Thessalonica amo rajoho gëromo jöho heromo rö majahuego heröhe höjo. Timothy hu nosi Christian öëro jië'ëro no'o bimuvöromu God-are müoho vaeromo Keriso-are jö maho majëhibe juvaje jië'ego ëhuni noro Timothy nugö'öjareje ö'oromo jemë ajëmëgo jemëro biririvoromo Keriso avo'avoho uehorovo'irarijego.

³ Jemëhu Keriso uehorovarujohuni jemesi örire huë vavaene rovego mae uehorovarujoho vuonugojöeni ëhuni Timothy nugö'öjareje. Röhu Christian aribövi noehu huë vavaeni bae'iröhoho God-ro bamahuadeje. Jemë ë jöho iae gavarujeje.

⁴ Èhesi bëhoho urimë'i noehu jemë'o raromarevare noro uëvareje: Aëro sisë vaejavuo'iramu huë vavaene bae'ejarejo. Noehu uëvarëhi iae ëhi jï'e huë vavaenoho rovamu gavë'e jëve.

⁵ Röhu jemesi jöho bogo hejë'e ëma hibe rovodoho hejode bogo eni jevamu hegorovo ëhuni Timothy jemesirire nugö'öjodeje jemëhu diehi diehi Keriso mae uehorovaruje jöho he'iro. Èhesi bëhoho na juhuonivoromo uvodeje: Nani evaho Satan-ro jemesi dëho bijioho gëvamu rireromëvë'e höjo. Èhu'ëro noehu vaejare muoho aho'o sisërë'amo'ajëjo. O diehi jïo'amo'ajëjo. Èhuni Timothy nugö'öjamu jemesiriroho ö'adeje.

⁶ Timothy nugö'öjamu ö'ë'ëro röhu aviavejö'e jemesi jö maho baeromo vuonorö'ö rueromo uövuadeje: Iae jemë Keriso mae uehorovoromo huë baerovaruje höjo. O jemëro no uehorovavuoromo noehu jemë gë'i vavaenimaruëhi jemë'o ëhi no gö'i vavaenimaruje höjo.

⁷ Nasi ö mueno'e no huë vavaene uehore gö gö hesi uhure raromamu u'uvavuë'iro hejare jemëhu Keriso mae uehorovaruje jöho Timothy-ro barovamu heromo jemesi jöeni nosi dë vövöbajo'oho biririvahuadeje.

⁸ Èhesi bëhoho avevejö'oho jemëhu biririvoromo Bada'o gemuore raromarujohuro ëhuro no ma-mae rarumarueje.

⁹ Iae no nosi Böröme God-are nuniro javuoromo jemesi jöeni sisë maro nimorohavue. Èhi jïë'oho no rabu jöe majahiromo hesi öriroho rajahi'ejo.

¹⁰ Vahie majae jene noro hesi örire biririvoromo ua'i arijarueje huro ajamuijego ö'oromo jemesi nu ano'oho garomo jemëhu Keriso mae uehorovarujoho bisemu bogo eni jëvego ajëmi'iröhëni.

¹¹ Röhu no nague nosi Vavue God'o nosi Bada Iesu'o nosi öroho avohuego maro ö'iröhëni.

¹² No nague Badaro ajëmego jemë ae göëro gö avoho rajahirovobe a ioro'iorohu'o avoho rajahuibe va'oromo ijonö ma-mabëhe jëvoröhego. Noehu dë vövöbajo'e aho'o jemë rajëhijaruëhi jemë'o ëhi ë'irarijego.

¹³ Èhi ë'ë'oho Badaro ajëmi'iramu jemë biririvobe va'ojuvo hujeji nosi Bada Iesuro hesi aribövie aho'obëhe nosi gemuore rue'iramu evare jemëro nosi Vavue God-are nunire ma-mae riravo'aruje. Mae riravo'iramu jö sisë bogojëvo'i hesi aribövi maemu jëvo'ë'e.

4

God-hu nimaje mu hesi jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e röhu jö göho Bada Iesuare ihore jajivo'ejo. Avo'avoho raromo jijihö'irarije jöhoje. Jöho bogo bise'o vadu'ohoje. Jemë ëho garomo avo'avoho uehorovore. Mami'e jemë hejarijeje noro uëvavamu: Èhi ëhi avoho raromo jijihorego God-ro gëromo nimoroho'irajo. Èhi jï'e jöho hejë'ëro jemë iae ejahuarujeje. Röhu no nague jemë gö'o gö'o döre avoho ejahuobe va'irarijego.

² Noehu jögore rabe rabe Bada Iesuare ihore majëhijamu hejarijoho jemë iae eni gavarujeje.

³ God hu aviëhi jië'e muoho nime. Hu nime jemë öehu jijihanovo'irarije muoho bogo vae'i mu maemu vaenövo'irarijeko.

⁴ Jemë ae gemu gemu aho'obëhe magonaho masu'ie'iroho mu maemu uehorovoromo dë vövöbajo'ohu'o rajahiromo masuromo ëhi gemuoro raromare. Ëhi jië'e muoho avo'avoho gare.

⁵ Nadi Christian rumo'e God bogo gavaru ariböviehu ë'aruëhioho ë'anovoromo ma-sino hesi ganiganiohuhioho magonahoho masure.

⁶ O jasi öho nadi sareramiro mo vajiohuvoromo hesi vaboroho baene. Ëhi jië'e mu vaejarue aribövioho Badaro i'ue mana bojëmi'ë'e. Ëjöho mami'e darugo'o majëhijamu hejarijeje.

⁷ God-ro no hesinö rinaguadeje bogo ëhuro no öero jijihanovo'i a'i mu mahemu vaenövo'iröhego.

⁸ Ëhuni ae rahu ëhi jië'e jögoru dejonö bu'öromo öehu jijihanovë'oho ëhi jië'e aribövioho jabu bogo aho no bijönaguo'i a'i God bijönimoruomajeje. Röhu God-ro hesi Aru'ahehu mu maemu barovajoho suvuoramuijajeje. Aru'ahehu mu maemu barovajoho suvuoramuijë'ero ëhuni no ëhi gemuoho mu maemu vaebe jijilho'ejo.

⁹ Röhu jemesi Christian ö mueno'o rajahirovo'irarije muoho God-hu mami'e röjëhijadoho no rabëni röhu maho sionoho röjëhi'ejo.

¹⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe Macedonia jemesi sa'a börömore raromaruoho jabeti örire jemëro iae huë baejëvoromo rajëhijarujeje. Röhu nasi ö mueno'e noro uëvö jemëro ëhi jië'e muoho gö'o gö'o döre avoho vaebe va'irarijeko.

¹¹ Röhu jemesi ma-jörume raromoro mo jemesi muohuremu vaere. Noehu uëvarëhi jemëro ëhi'oromo jemesi övëro birivoromo bövioho bise'oho baere. Ëhi jië'e muohuremu avoho uehorovore.

¹² Ëhi ë'ë'oho ëhuro God bogo ma uehorovarue ariböviohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'i jemë bövie bise'e eni jëvo'ë'e.

Iesuhu sa'are vuonorö'ö rueröhe jö noehu uehorovego huë vavaeni u'uhahuoröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jö göho no nague vuovële aribövioho diehi jioruomajoho jemë ga'irarijeko ëhuro bogo vavaenëgoröhego. Hesi a ioro'iorohuro uehorovoromo uvarueje: No vuovoromo bogo ri'ö'i maiorio'ioeremu vuovo'ëjarëromo sisë maro vavaenimarueje. Jabuhu vavaenimaruëhioho jemë bogo ëhioho vavaenëgoröhego ëhuni ave jöho jajivo'ie'ö.

¹⁴ Noro mae uehorovoromo uvarueje: Iesu guomoromo röhu i'ovoromo ri'öjade höjo. Ëhi uvaruohuni ëhuni uvo'ejo: Iesu mae uehorovoromo vuovële aribövioho jabu'o God-ro i'ovëvoromo Iesu'o gemu mae söjëvo rue'a'ajëjo.

¹⁵ Ëhesi bëhoho ave jöho Badahu röjahuijade jöho no jajivo'ie'ö. Bada sa'are rovë'iroho ave sa'are raromarue aribövioho noro vuovële aribövioho bogo iosirëmiromo maroho jio'i a'i jabumëro urimo ri'öruomo'ë'e.

¹⁶ Ëhesi bëhoho aëro heruomo'ë'e jöe bojëmiromo darugo'o uvavo'iramu anera börömhuro uvavo'iramu God-are hëgöho huavo'iramu. Ëho he'iramu gavë'i evare Badaro ö'idöre jioromo ruvebi'ë'e. Ruvebi'iramu Keriso-are aribövie vuovëvadoho urimo ri'öruomo'ë'e.

¹⁷ Ri'ö'iramu röhu ijönö bogo vuovële ave sa'are raromaruoho God-ro no jabu'o gemu mae suehu'o ma-burëro baejavuo ajiomoromo gagovavuo'ë'e

noro Bada birohojōro. Ĕhi'onugoromo ioro'iore gemu Bada'o gemu mae raromo'ejo.

¹⁸ Ĕhi javuo'iē'e jiaje Ĕhuni ě jōho majahirovorego jemesi dē vōvōbajo'oho mae jēvo'iro.

5

Badahu ruerōhego noehu avoho mueberovo'irōhe jōhoje.

¹⁻² Rōhu nasi ō mueno'e Bada Iesu divare rovego mu masije gō gō divare rue'irōhe ě hesi jōho no bogo jajivo'ejo jemē mami'e hejē'ego. Mami'e hejē'ero Ĕhu'ero iae garomo uvarujeje: Badare majaho vajiohu'e aehu vahi'e rovajēhi Ĕhi ma-majioho rue'a'ajējo.

³ Keriso bogo ma uehorovarue aribōviohuro uvoruomo'iramu: Jaruvoho muorovoho bōvioho bise'oho bogojio'i ma-mae raromaruē uvo'iramu evare God-are i'uohuro ma-majioho rueromo ě aribōvioho ijumēvo'ē'e. Dē'e magonahehu ma-majioho hara'uaruēhi ě aribōvioho Ĕhi ma-majioho ijumēvo'iramu aho bogo huruomo'ē'ō.

⁴ Rōhu nasi ō mueno'e jemē bogo Ĕhioho jēve. Jemē bogo ramoramoroho raromarujeje. Ramoramoro raromo'ibejarije jemē ga'ibejarije ě majaho vajiohunō'e ma-majioho rovego tiō'ibejarije. Rōhu jemē bogo Ĕhioho jēve.

⁵ A'i jemē ae aho'obēhe aji'e majare raromaruje aribōvioho jēve. No bogo vahi'e ramoramore raromarue aribōvioho javue.

⁶ Ĕhuni a ioro'iorehu ma-momorō'ōjaruēhioho no bogo Ĕhioho mamomorō'ō'i a'i nune jioromo simanoho avoho uehorovo'ejo.

⁷ Aehu momorō'ōjē'iroho vahi'e momorō'ōruomajeje. Vōrō'e jovo ue'ahamu simano sisērējēv'oho Ĕhi jiē'oho vahi'e ě'oruomajeje.

⁸ Vahi'e Ĕhi ě'oruomajeje rōhu no maja'ere raromaruē aribōvie javuē'ego Ĕhuni nosi simanoho avoho uehorovoromo muoho avoho vaeromo Ĕhuro biririvoromo riravo'ejo. Muorovo majare biririvoromo riravo'iē'iroho biriri'e niōgoho vinebinō io'amoruomajeje bijo vōsōho ě namiromo sugigivego biririvoromo riravo'irōhēro. Keriso-are aribōviehu Ĕhi biririvoromo riravo'iē'iroho noro Keriso mae uehorovoromo a ioro'ioroho dē vōvōbajo'ero rajēhi'ejo Ĕhuro biririvoromo riravo'irōhēro. O muorovo majare aehu biriri'e bosō simanore io'amoromo biririvaruēhi noehu Ĕhi biririvo'iē'iroho uvo'ejo: Ijonō God-ro baejavuoromo no maro bamavuo'ajē uvē'e raromo'ejo Ĕhuro biririvavuorōhego.

⁹ God-ro hesinō baejavuadeje bogo nosi sisēhuni i'ue bojamui'irōhēro. Hu bogo Ĕhunioho baejavuadeje. A'i huro no baejavuadeje nosi Bada Iesu Kerisoro nosi sisēho ajamuijē'ero maro bamavuo'irōhēro.

¹⁰ Huro nosi sisēho ajamui'i noni guomadeje Ĕhuro ave sa'are biririvoromo raromē'oho o vuovavuē'oho no hu'o gemuoro raromo'irōhego.

¹¹ Ĕhuni ajamirovoromo jō mae majahirovarujēhi Ĕhi ě'orego Ĕhuro avoho biririvēvoromo mae jēvobe va'iro.

Paul-hu ijo tugoho'i jajivade jōhoje.

¹² Rōhu nasi ō mueno'e jō gōho majēhi'iē'ō. Ĕjōho bogo nu huē'e jōho jio'i ma-sanu'e jōemuje. Aehu jemesirire mu bōrōmo vaeromo Badare ihore jemē muebejēvoromo jōgoru majēhijarue ě aribōvioho jemēro mae uehorovēvore.

13 Mae uehorovëvoromo jabesi muoho uehorovoromo rajëhi avohore. Röhu iro muorovo'oho nadi vae'i ma-raromore.

14 Röhu nasi ö mueno'e ave muohu'oa vaere. Mu bijöni'e aribövioho uëvego mue vaejë'e raromo'i. O juhuoni'e aribövioho ajëmego dë vövöbajo'oho mae jëvo'iro. O darugo u'uhëvë'e aribövioho ajëmego biririvëvo'i. Ae aho'obëhe jabesi öroro ma-sanu'e jöhemu majëhire.

15 Avoho mueberovore. Aehu mu sisë vaejëvë'oho nadi mana mu sisëho vaere. A'i ae göëro göho huë baerovo'i o a ioro'iorohu'oa huë baejëvo'i ë'oa gare.

16 O vae majae nivorohonövore.

17 God-are öroro jöe majahiemu majahinövore.

18 Mu diehi rovë'oho hesi öroro huë mae uanövore rabëni Iesu Keriso-are aribövioho jemëro muoho ëhi vaejöro God-ro nimë'e jiaje.

19 God-are Aru'ahoho vëninö'e ravajoho nadi duohore.

20 He'irarije aëro uëvego: God-are Aru'ahëro jöho bojemi'ego majëhijajë uëvamu hejë'oho nadi bijönimore.

21 Nadi bijönimo'i a'i jöho jemësi simanëro mevoromo gare diho mae jiego diho sisë jiego. O mue aho'oa ëhi mevo gare. Mae jiamu gavë'iroho avoho ma'enore.

22 Sisë jiamu gavë'iroho aho'oa vuonugore.

23 Röhu God hu ajamuego huë mae raromarue ahoje. Ëhuni na nege huro ajëmego jemëro uehore aho'obëhe ma-maëremu hesi örire gemu bojami'irarijego. Göho na nege God-ro jemësi aru'ahë dë vövöbajo'e sino haho'e aho'obëhe muebejëvobe va'ojöro ëhuro nosi Bada Iesu Keriso rovë'iroho jemë jö sisëho bogojëvo'i ma-maemu jëvo'iröhego.

24 Iae huro ëhi ajëmi'ë'e rabëni jemë hesinö rinëgade aho God hu nue gemu uehorovaje aëro jjë'ëro.

25 Nasi ö mueno'e jemëro nosi jöëni ëhu'oa parie vaenövore.

26 Christian aganehu jejamirovaruëhi aho'obëhe ëhi jejamirovore.

27 Röhu Paul nara Badare ihore ave jöho darugo'oa majëhiromo uëve. Ave naehu jajivode jöho adahego Christian aganoho aho'oa heruomoi.

28 Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ajëminövö'ë'e. Ahia mino'e.

2 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarue ekaresia jabesi örire jejëmjare jöhoje.

¹ O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silas-ro Timothy-ro ëhi noro jemesi örire jejëmjijö jemë God nosi Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiae jëvë'ego.

² No nague God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmjijego maro raromo'irarijego.

Bada Iesu sa'are rovego evare nosi mu mae o sisë jiego God-hu mevo garöhe jöhoje.

³ Nasi ö mueno'e noro jemesi jöëni God mae uanövo'ejo. Ëhi jië'o ho iae maeje. Rabëni. Jemë God mae uehorovobe va'ojuvo va'o ijonö börömo mae uehorovobe va'arujeje. O jemë ae gemu gemu aho'obëhe rajahirovobe va'ojuvo va'o ijonö börömo mae rajahirovobe va'arujeje.

⁴ Ëhuni jemëhu mu ma vaejaruje jöho noro baeromo God-are ekaresiae gö gö nimorohë'i majëhibe jijiharueje. Majëhiromo uëvarueje: Aëro Thessalonica ekaresiaho sisë vaejëvego huë vavaene börömo mae baerumaje höjo. Ëhi'oromo bogo u'uhu'i biririvoromo Keriso mae uehorovoromaje höjo. No jemesi jöho ëhi atobe jijiharueje.

⁵ Jemë huë vavaene baeromo röhu biririvoromo Keriso mae uehorovego noro ëho garomo uvarueje: God-ro nosi muoho avoho mevo göromo diehi jië'e mu vaejarëhi manaho ëhi gemuoho bojamui'ajëjo. Iae huro jemë uë'a'ajëjo: Jemë mae jëvaje naehu börömo namiromo muebejaje öri ari'oro rojo raromöhëjo. Ëhesi bëhoho avevejö'e God-are öri ari'o hesi mu ri'öröhego jemëhu nimoromo vavaeni baejarujohuni na ëhuni uëve.

⁶ God-ro mu maemu vaeromo jemesi örire huë vavaeni bojëmarue aribövioho mana huë vavaene bojëmi'i

⁷ huë vavaeni baejaruje aribövi jemesi örire mana huë sanue bojëmiromo no'o ëhi bojamui'ë'e. Bada Iesuhu nosi nunire rueröhe majaho rue'iramu evare God-ro ëhi jië'e muoho vae'ë'e. Bada Iesuro hesi darugo'e anera ömo'ömohu'o gemu mae ö'idöre jioromo

⁸ vëni hödu'o rueromo God bogo uehorovoromo nosi Bada Iesure jö ma bogo ejaharue aribövioho i'ue mana bojëmi'ë'e.

⁹ I'ue mana bojëmi'iramu jabumë Badahu jiajiroho bogo raromo'i hesi aji'eroho darugo'eroho bogo raromo'i rori'o va'oromo ioro'ioremu sisërë va'ë'ö.

¹⁰ Badahu rueröhe majare evare ëhioho jio'ë'e. Iae hu rue'ë'e hesi aribövie aho'obëhe noro hesi ihoho döro bamoröhego hu mae uehorovarue aribövioho noro hu rajahiruomoröhego. Jemë'o ëhi ë'a'aruje ë hesi bëhoho noehu majëhjare jöho jemëro mae uehorovë'ero jëvë'ero.

¹¹ Badare ihoho ëhi döro jioröhego ëhuni noro vae majae jemesi jöëni nosi Böröme God ëninamiromo uavarueje: God jero Thessalonica aribövioho uëvane höjo jabumë jasi aribövie jioromo mae jëvojöro. Ëhuni ajëmego jaehu uëvane ëhi jië'e aribövie jioruomoi'rajo. Jasi darugohuro ajëmego

jabuhu mu ma vae'i nimaruocho aho'obêhe vaeromo Keriso mae uehorovoromo vaejarue muocho aho'o vae barê'irarêjo. Noro êhi God ua gavarujeje.

12 Jemêhu êhi jiê'e mu vaejê'ocho êhuro nosi Bôrôme God'o Bada Iesu Keriso'o huê baejêvoromo jemê êhi ajêmi'iramu êhuro nosi Bada Iesuare ihoho bôrôme jio'i jemêro hesiro ajoho bae'a'aruje.

2

Mu ma ijumaje aehu ma-va'orahoro ruerôhe jôhoje.

1 Nasi ô mueno'e nosi Bada Iesu Kerisohu rueromo uövuego noehu hu jiajire gagovoromo gemuore raro'mo'irôhe jôho noro majêhi'iê'ô avoho uehorovo'irarijêgo.

2 Aehu sarerêmiromu uêvaruoho: Badare majaho mami'e rovê'e hõ uêvaruoho êho heromo nadi ma-burêroho tiôromu uehore gõ gõ baere. Êhi jiê'e jõ rovide hesi bêhoho nani aêro sarerivoromo uêvareje: Êjôho God-are Aru'aho hesiro baeromo majêhijaruêjo. O nani aêro jabesi êma uehorovoromo majêhijareje. O nani aêro sarerivoromo uvareje: Paul naro êhi jiê'e jôho jajivoromo bamêhode hõjo. Nani êhuni uvarujeje: Badare majaho mami'e rovê'e hõjo.

3 Ae gõehu êhi jiê'e jõ atoromo sarerêmi'i ê'o gavaruoho bogave ejêho'irarije. Badare majaho bogo êma rue'i a'i ê hesi urimo ae aho'obêhe dê vövöbajo'e aho'o huotorovoromo God bijônimoromo hu'o muorovo'iê'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rueromo bövie nami'ê'te ijono sisêre va'iröhêro.

4 Bövie namiromu jõe majahuromu uõ'ê'te: Jemêhu bövie bise'e aho'o God hõromu rajêhijarucho vuonugo'i na gemu bõrômoho hõ uehorovevorêjo. Êhi uõromu God-are osa bõrômore va'o hiromu majahuromu uõ'ê'te: Aviae na God jevajêjo. Êhi ê'iramu ê hesi ijono Badare majaho rue'ê'e.

5 Jemê'o uehorovore. Naro jemê'o hiromu ê hesi jôho uê'ego henövarijeje.

6 God-are mu ijumaje aho u'emu rue'ê'e. Avevejê'ocho ê ia hesi mu sisêho ahê'eje. Diehi'oromo ahajoho iae jemê gavarujeje. Êmu sisêho ahobe va'ojuvo majae eni jio'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rue'ê'e.

7 Rõhu avevejê'ocho hesi mu sisêho Satan-ro gurihiromu ae uêvego vaejarujeje. Vaejêgo mu sisê ahaje ahuro ahobe va'ojuvo rori'o bava'iramu evarocho sisêho bogo aho'ê'te.

8 Sisêho bogo aho'iramu evare God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro ro nami'ê'te. Va'orahoro ro nami'iramu Bada Iesuro rueromo jõ'o ôgêro hadivoromo ajoho røjahi'iramu sisêre barê'ê'te.

9 Rõhu urimo Bada bogo rue'irôhevare evare God-are mu ijumaje ahuro Satan-are darugoho barueromo ae sarerêmiromu darugo'e muocho røjêhi'ê'te aêro êho garomo tiôromu sisê'i uehorovoromo uvorôhego: God-are mu ijumaje aho mae hõjo.

10 Darugo'e muocho røjêhiromu sareri'e mue bövie bise'e vaenövo'ê'te sisêre va'irôhe ariböviohuro garôhego. Jabuhu sisêre va'orôhe hesi bêhoho urimê'i Keriso-are jõ maho bogo e'i bijônimoruomadeje. Jõ maho ejaho'ibejo êhuro iae maro va'oruomo'ibejo. Rõhu bogo ejarohuro êhuro sisêro va'o hesi jioruome.

11 Jõ maho bogo ejahego êhuni God-ro sareri'e jôho jabesi dê vövöbajo'ere bojêmijajeje jaburo ê jôho mae uehorovoruomorôhego.

12 God-are jöho bogo ma uehorovo'i ma-mu sisëmu nimë'ëro ëhu'ëro jabumë aho'obëhe God-are nunire riravo'iramu huro uë'ë'e: Mu sisë vaejë'e aribövie jëvajëjo.

Biririvoromo riravo'iröhe jöhoje.

13 Röhu nasi ö mueno'e jemë Badahu rajëhijaje aribövioho jëvo'ego noro jemesi jöëni God mabëhe uanövo'ejo. Ëhesi bëhoho urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro jemesi jöëni uehorovoromo uvadeje: Naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. Nasi Aru'ahuro jabesi dë vövöbajo'oho mae avohëho'iramu jaburo Keriso-are jöho mae uehorovo'iramu ëhuro ëhi ë'ejöjo.

14 God-ro ëhi uvë'ëro noro Keriso-are jö maho jemë majëhijamu God-ro uëvadeje: Ëjöho jemëro mae uehorovorego naro baejëvoromo maro bamëvo'iröjo ëhuro jemesi Bada Iesu Keriso-are aji maho baejëgo mabëhe jëvo'iröhe höjo.

15 Nasi ö mueno'e ëhuni biririvoromo riravore. Biririvo riravoromo noehu jö'ehu majëhiromo röhu ijönö surire jajivoromo röjëhijare jöho ëhuremu ma'enoromo uehorovore.

16 Jemëro ëhi ë'irarijëgo no nague nosi Bada Iesu Keriso'o God nosi Vavuohu'o jaburo niö'iro ajëmijöro. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro no uehorovavuoromo huë baejavuoromo no ioro'ioremu birire bojamuiromo ajamuijë'eje noro nimorohë'i uvoröhego: Maro javuo'ajëjo.

17 Ëhuni no nague jabumëro jemesi dë vövöbajo'oho biririvëhego jemëro bogo juhuonivo'i mae riravoromo mu maemu vaeromo jö maemu atonövo'irarijëgo.

3

Thessalonica ekaresiaehu Paul-mesi jöëni God-are örire ëninami'iröhego Paul-hu jajivade jöhoje.

1 Nasi ö mueno'e nasi ijo tugoho'i jöho jajivo'ië'ajoho gare. Jemëro nosi jöëni God ua garego ajamuego Badare jö noehu majëhibe jijiharuoho maburëro rumorovo va'ego ae aho'obëhe heromo uvoruomo'i: Jö mabëhe höjo. Ëhuro jemesirire jiajëhi ëhi jiobe va'iro.

2 O ua garego God-ro ajamuego biriri'övarue aribövi sisëho no bogo baejavuoromo sisë vaejavuo'iro ë hesi bëhoho ae göëro göëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovarue jiaje.

3 Röhu Bada hu bogo sareri'oho jio'i maëro jië'ëro huro jemë birire bojëmiromo avoho muebejëvo'ë'e A Sisëho bogo baejëvo'iröhego.

4 Röhu huro no uehoro maho bojamuego jemesi jöho mae uehorovoromo uvarueje: Jemë nosi jö ejahuarujoho iae ëhi ejahuobe va'a'arujëjo.

5 Röhu no nague Badaro ajëmijëgo jemesi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'irarijëgo: God-ro mabëhe uehorovavuae hö uvoromo Kerisohu vavaeni baeromo biririvadëhi ëhi biririvo'irarijëgo.

Övehu biririvoromo bövi bise'o baeröhe jöhoje.

6 Nasi ö mueno'e noro Bada Iesu Keriso-are ihore ave jö börömohe majëhi'ie'ö. Ga'irarije Christian aganoho rahuro noehu bojëmijamu hejarije jöho bogo ejahuo'i mue bijönimoromo ëma raromamu gëvë'iroho gorëvore.

7 Iae jemë'o gavaruje. Noehu ë'arëhi jemë'o ëhi ë'ibejarije iae mae jio'ibejo. Noehu jemë'o raromarevaroho muoho bogo bijönimareje.

⁸ No jemesi ioho bövioho bise'oho bogo ëma ujuoho'i imoromo ujuohonövareje. Sisone vahie majae nosi övëro biririvoromo i'u'e mu börömoho vaemu vaebe va'oromo nosi manaho birohoro mo iruno'oho bövioho bise'oho imonövareje huë vavaene jemesi örire bojëmijöëni.

⁹ Noro uë'ibejo: No God-are mue vaejarue javuaje bövie bise'e masuvuore bojamuihë uë'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu noehu bogo ëhi ë'are hesi bëhoho no naguadeje jemëro ga'irarijigo noehu nosi övehu biririvoromo iruno'e bövie bise'e mana baejaruoho garomo ëhi gemuoho ë'irarijigo.

¹⁰ Noehu jemë'o raromarevare evare ave jögoroho majëhiromo uëvareje: Ae rahu bijönimoromo mu bogo vaejë'oho ioho nadi i'imamirëjo.

¹¹ Noehu ëhi jajivarue hesi bëhoho no hejarueje uövuego: Jemesi a ioro'iorohuro muoho bijönimoromo ëma raromoromo ae gö jabesi muoho ëma ahobe jijiharue höjo.

¹² Èhuni noro ave jöho bojëmiromo Bada Iesu Keriso-are ihoro majëhijö. Èhi jië'e aribövioho uërego ma-u'emu taemo raromoromo jabesi övëro biririvoromo bövioho bise'oho bae'iro.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemëhu mu ma vaejarujoho nadi u'uhore.

¹⁴ Ae rahu ave nosi surire jö bogo ejahuë'oho ëhi jië'e ahemu ga avohoromo nadi gavanovorego javoje bae'iro.

¹⁵ Röhu nadi uvore: Hu no'o muorovaje ae höromo nue huodivo'i ati uvore: Nosi öe höromo jögore majahijego avoho hi'iro.

Ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Bada huë mae bojamuaje ae jië'ego no nague jemë mae o sisë raromë'oho huro majae ëhi huë mae bojëmi'iröhego. Huro ae aho'obëhe jemë'o jio'ë'e.

¹⁷ Paul naro nasi övëro jajivoromo jemesi örire jejëmiromo bame. Na surire jö jajivë'iroho nasi övo jajoho ëhi jajivajeje jemëro garomo uvo'irarijigo: Paul-ro bamahuë'e höjo. Naehu jajivaje hesi nu ano'oho ëhije.

¹⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ae aho'o ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asê'e Timothy Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na Iesu Keriso-are apostle jeve ë hesi bëhoho baejavuoromo mare bamavuaje aho God'o noehu ga'i muebejarue aho Iesu Keriso'o ëho jaburo ë muoho bojemë'ëro ëhu'ëro.

² Naro Timothy jasi örire jejamije. Naehu Keriso mae uehorovajëhi jero nasi ijore ijore juvoromo Keriso ëhi mae uehorovanuëro javë'ëro ëhu'ëro ja nasi harihu mae jave. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o ëho jaburo jabetesi vavaenimoromo ajamijego maro hi'iranego.

Timothy-hu sareri'e jö ahoröhe jöhoje.

³ Naehu ja'o hiromomo Macedonia sa'are rue'irögoru jasi örire jö bojamijode ë jöe gemuoho majahi'irögoru ë'e. Ephesus amoro ëhi hiromomo a ioro'ioroho darugo'o majëhiromomo uëne: Sareri sareri'e jö röjëhijarujoho vuonugohëjo.

⁴ Hijo miono'o jabetesi vavu gö gö jabetesi ihe gö gö mevobe va'emü va'aruojoho a mami jöe gö gö ëma uehorovoromo atarujoho ëhi jië'e jöemu uehorovarujoho vuonugohëjo. Ëhi uëne. Ëhi jië'e jöemu uehorovë'ohuro ëhuro aëro jöho ma-berohemu beroho'i God-are muoho bogo avoho baejarueje ë hesi bëhoho God-are jöhuremu mae uehorovoromo ëhuro ë muoho baejaruëro jië'ëro.

⁵ Jabuhu ëhi jië'e mu vuonugojöro jaehu majëhi'iranego uavode hesi bëhoho na negadeje jasi ariböviohuro bogo ma-döëremuoho aho uehorovëvo'i a'i mu maemu vae'i nimoromo dë maemu jëvego herovoromo uhohu'o Keriso-are jöho mae uehorovoromo ëhuro aho avoho huë baejëvoröhego.

⁶ A ioro'iorohuro ëhi jië'e mu ma hesi öroho garaeromo aruëre anumëre ëma jijihoromo jabetesi jögoroho ëma berohemu beroharueje.

⁷ Jöho ëhi berohoromo nimoruomajeje mu vaeröhe jögoru hesi öri röjëhijarue ae jioruomö'iröhëro. Ëhi nimoruomajeje röhu jabumë mu vaeröhe jögoru jö atarue ë hesi bëhoho bogo avoho gavarueje. Bëhoho bogo gavë'e ëma biririvoromo jöho majëhijarueje.

⁸ Iae no gavaruoho mu vaeröhe jögoru hesi bëhi aehu avoho röjëhijë'oho ë jögorohuro ëhuro marëjavuö'ë'e.

⁹ No ave jöhemu uehorovo'ejo. Mu vaeröhe jögoru bamade hesi bëhoho bogo aribövi mahunioho bamë'eje. A'i jögoru ahoruomajohuni hia'i biriri'övoromo jö bogo eroharuohuni o God bijönimoruomajohuni mu sisë vaejaruohuni o God-are mu ijumoruomajohuni sa'are mu sisëhemu uehorovoromajohuni o vavu muo'amaruohuni vëmu muo'amaruohuni o a ioro'ioro muo'amaruohuni

¹⁰ o a'o magonaho'o öehu jijihanvaruohuni o a'o a'o sihamirovaruohuni o ae gö vajiohehu guduamo ujuoho va'aruohuni o sareri sareri'e jö ataruohuni o court-re riravoromo sareri jö majëhijaruohuni o mu sisë rabe rabe vaeromo God-are mu ma aharuohuni ëhi jië'e ariböviohuni jögoroho bamë'eje.

¹¹ Ëmu ma jö hesi bëhoho God huë mabëhe hijaje a hesi aji röjahuijaje jöhoje. Ëjö hesi muoho huro na bojemadeje.

God-hu Paul-ni vavaenimoromo ajamamu Paul-hu huë mae baejade jöhoje.

¹² Naro Iesu Keriso nosi Badare örire huë mae uave rabëni huhu nasi muohuni darugo bojemadohuni o huhu na mae uehorovevoromo hesi mure bamevadohuni.

¹³ Urimo naro Keriso-are jöho agoromo hesi aribövioho sisë vaejëvoromo biriri'övoromo hesi muoho ijumo'i ë'o gabe rovodeje röhu huro hesi muoho iae bojemadeje. Huhu nasi jöëni ëhi vavaenimade hesi bëhoho naro hu bogo mae uehorovoromo nasi mu sisë hesi bëhoho bogo gavë'ego ëhuni ë'adeje.

¹⁴ Vavaenimoromo nosi Badaro huë baejeveromo börömo bëhe ajemiromo uehoro maho huë maho bojemijadeje ë hesi bëhoho no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvë'ëro javuë'ëro ëhi jië'e uehoro maho huë maho baejaruëro jië'ëro.

¹⁵ Iesu Kerisoro sa'are rovadeje sisë aribövioho no baejavuoromo maro ramuo'iröhëni. Ëho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'o ho iae maeje. Sisë aribövi baejavuo'i rovadoho a ioro'ioroho ma-bisemu jëvanovo'i na gemu sisë maho jevë'eje.

¹⁶ Sisë mae jevamu röhu Iesu Kerisoro nani vavaenimadeje. Nani vavaenimade hesi bëhoho ijonö hu mae uehorovoromo ioro'ioeremu mae raromo'iröhe aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomoröhego: Urimë'i Paul-ro mu sisë bëhe vae'i hijade höjo röhu Iesu Kerisoro hesi sisëho garomo huni vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovobe rovade höjo. Ëhu'ëro no garomo uvarue höjo: Kerisoro nosi sisëhu'o garomo noni ëhi vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovaje höjo. Ëhi uvoruomoröhego ëhuni huro nani vavaenimadeje.

¹⁷ Ëhu'ëro God hu mabëheje. Hu böröme namiromo bövie bise'e muebebe rovadoho ëhi muebe'amobe va'ë'e. Hu bogo guomo'i ioro'ioeremu jio'ë'e. Hesi nu ano'oho no bogo gavarueje. Hu gemu börömo hoje. Hu ëhi jië'e aëro jië'ëro iho maho aji maho hesirohemu jiemu jioje va'ë'e. Iae mae.

¹⁸ Nasi harihe Timothy na ave jöho bojami je. Urimë'i aëro jöe God-aro baeromo jasi mu jögoroho majahuijamu ja'o na'o hejareje. Ëjöe gemuoho naro ja uave ëhuro jabuhu majahuijare jöhemu uehorovoromo biririvoromo Satan'o muorovoromo jö sisëho ahonövo'iranego.

¹⁹ Satan'o muorovoromo jö sisë ahë'iroho Keriso mae uehorovoromo dë maemu jioromo ëhuro biririvoromo ëhi jië'e muoho vaene. A ioro'iorohuro bogo ëhioho dë maho jio'i a'i dëre herovoromo uehorovoromo uvareje: Ëmuoho sisë hö uvë'i röhu ëma ömareje. Ëma ömë'ëro ëhu'ëro Keriso mae uehorovare muoho ma-ioro'ioere gemu ijumoromo boremi'ö barëjareje.

²⁰ A ioro'iorohu'o röhu Hymenaesus'o Alexander'o ëhi jië'e mu sisëho vaejë'ejö. Ëhi'amu naro Satan-are övore bojami jodeje huro baejëvego jaburo a'ororomo God-are ihoho bogo ijumoröhego.

2

Ekaesiaehu diehi'oromo God uvene aho röjahiröhe jöhoje.

¹ Röhu jö göho. Jö majëhi'irodoho ave jöho urimo majëhi'ië'e. Ja'o jasi ariböviohu'o jemëro ae aho'o jabesi jöëni uehorovoromo ëninamijë'i böviëni bise'ëni ua gavë'i huë mae uavë'i God-are öroro jöe atonövore.

² Ua gavego ave sa'are a masijohu'o jabesi bēhire riravoromo ave sa'are mu muebejarue ariböviohu'o huro ajēmego jaburo no avoho muebejavuego iro muorovo'oho bövioho bise'oho nosi öriroho bogo rovego no huë mae raromoromo God gemu uehorovoromo mu maemu vae'iro.

³ Ēhi ua gavē'oho mae jiego God-ro nimajeje ě hesi bēhoho hu baejavuoromo mare ramuaje ahuro jiē'ero.

⁴ Hu nime sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro Keriso-are jö maho avoho uehorovoromo ehuro ijonöho i'uoho bogo bae'i maro va'oruomoröhego.

⁵ Ae aho'obēhe ěhi mare javuoröhego God-hu nimaje hesi bēhoho huro gemuero sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho muebejavuajeje. Ae gemu Iesu Kerisoro God'lo nosi ririre öroho avohahuajeje.

⁶ Öroho avohahuajero jiē'ero ae aho'obēhe noni guomrovadeje ehuro no sisēhu tövavuadoho jiovahuego no ae aho'obēhe mae raromo'iröhego. Mae eni jiamu noni guomade hesi bēhoho noro ehö garomo mae uvoröhego: God-ro no ae aho'obēhe maro ramuo'i nimajējo.

⁷ Ējöho naro ae majēhi'irodego ehuni God-ro apostle bamevadeje. Na bogo sarerami'i jö mae majahije. Huro apostle bamevadeje naro sa'a ioro'ioro rajoro röjēhiromo uē'irodego: Ave jöho mae jiaje mae uehorovorējo.

⁸ Ēhuni na nege dinö'e dinö'e gagovoromo God rajahijē'iroho ama'oho jaburo na huē'e iro muorovo'e jöho bogo uehorovo'i uehoro maemu baeromo God-are örire jöe atonövoröhego.

⁹ O na nege magonahoho jaburo simane mae uehorovoromo niögoho avoho ruhoruomo'iröhego. Avoho ruhoromo bogo sinoho nimorohoromo moni börömoho bu'öromo niögoho nieniaho bövioho bise'oho aho'obēhe imo'amoromo io'amoromo sinoho simano uoho avohorovo'i a'i uehorovo avohoromo niögoho io'amoromo

¹⁰ mu mae vaeröhego nege. Magonahehu majēhiromo uēruomē'oho: No God rajahijarue magonahe javuajē uvē'oho jabuhu ěhi jiē'e mu vae'iröhoho iae maeje.

¹¹ Gemuero gagovoromo God-are jö hejē'oho magonaho ömo'ömohuro jörume ma-taemo raromoromo ma-jöhuremu heruomo'i.

¹² O magonahehu simano vaeromo ama'i jabesi örire church-re jö röjēhijē'oho ěhi jiē'e muoho Paul naro ahajeje. Jörume raromē'oho iae maeje.

¹³ Ēhesi bēhoho urimoho God-ro aevo'ioho Adam bamoromo evare ijonö Eve bamadeje.

¹⁴ Satan-ro bogo Adam sarerami'i a'i magonahoho sareramamu huro uvadeje: Mae höromo God-are jöho ahahadeje.

¹⁵ Iae ěhi jiadeje röhu magonaho ömo'ömehu God-are örire mae uehorovoromo ae huë baejēvoromo God-hu nimaje muohemu vaeromo ma-taemo raromoromo ěhi jiē'e mu ma biririvoromo vaejē'oho God-ro ajēmi'ē'e. Ajēmiromo gēröhe jabuhu aboji harihu'o rahamu gēvē'iroho ěhi jiē'e mu ma vaejarue magonahoho baejēvoromo maro bamēvo'ē'e.

3

Ekaresia muebejēvarue aribövi jabesi jöhoje.

¹ Aëro uvarueje: Aehu ekaresia muebejēvo'i nimē'oho mu mae bae'i nimoruomaje hōjo. Ēhi atoruomaje jöho iae maeje.

² Rõhu ekaresia muebe'amo'ië'iroho ëhi ë'i'ë'e a hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Magonahe ma-gemu masu'iro. Simane sasohoromo mae uehorovoromo taemo hi'iro. Ae osare sõjëvo va'oromo nihudëgaje ae jio'iro. Jõe avoho rõjëhijaje ae jio'iro.

³ Nadi vörö'e jovoho iromo simanoho sisërë'iro. Nadi vörö'irae'i ma-ue'emu jö sanu'e majëhiromo muoho vae'iro. Nadi iro muorovo'oho vae'iro. Nadi moniemuoho uehorovo'iro.

⁴ Hesi osare raromarue aganoho avoho muebejëvo'iro. Avoho muebejëvoromo aboji harihu'oho avoho rõjëhijago jaburo hesi jöho ejahoromo mu maemu vaerumo'iro.

⁵ O hesi osare raromarue agano bogo avoho muebejëvë'oho hu diehi'oromo God-are ekaresiaho muebejëvë'ë'e. Bogo eni jio'ë'e.

⁶ O i'e aevoromo Keriso mae uehorovade aho ekaresiaho nadi muebejëvo'iro. I'e aevoromo mae uehorovade aehu ekaresia muebejëvë'oho nani hu hesi sivue uehorovoromo uvo'ë'e: Na a böröme jevë'ego ekaresia muebejëvaje mure bamevare höromo Satan-are guare beva'ë'e.

⁷ A'i God-are jö bogo hejë'e ariböviehu mu bae'iröhe a mae uehorovë'oho ëhi jië'e ahuro ekaresiaho muebejëvo'iro. O hesi örire bogo ma uehorovë'e ekaresia ëma muebejëvë'oho hesi ihoho sisërë'iramu Satan-are guare be'ë'e. Ekaresia muebejëvarue aribövi jabesi jöho ëhije.

Ekaresia ajëmarue aribövi jabesi jöhoje.

⁸ Rõhu ekaresia ajëmiarue aribövi jabesi jöho ëhi gemuohoje. Taemo raromo'iro. O nadi jöho huotohuotovo majëhi'i. Nadi vörö'e jovo bövioho ue'aho'i. Nadi moniemuoho uehorovo'iro.

⁹ God-hu rõjahuijade jöho uhohu'o mae uehorovo'iro.

¹⁰ Mure bamëvo'ië'iroho urimo jabesi muoho diehi jiajoho gëre. Eni jëvamu gevë'oho evare muoho aevoromo vae'iro.

¹¹ O jabesi magonahoho ëhi gemuoho ma-taemo raromo'iro. Nadi ae gö jabesi jö sisëho atemu ato'irögoro a'i simane sasohoromo mue aho'o avoho mueberuomo'iro.

¹² O ekaresia ajëmiarue aëro magonahe ma-gemu masuromo aboji harihu'ohu'o jabesi osare raromarue agano ioro'iorohu'o avoho muebejëvo'iro.

¹³ Ekaresia mae ajëmijë'oho jabesi ihoho mae jëvo'iramu ëhuro biririvoromo Iesu Keriso mae uehorovarue jöho ae ma-sama'e majëhinövo'ë'ö.

Paul-hu jögoru Timothy-are örire jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴ Na nege ma-burëro ö'irovo. Rõhu naehu jajivaje hesi bëhoho

¹⁵ naehu örisanuovoromo bogo vejö'oho ö'amu gevë'oho jero ë jöho adahoromo uehorovoromo uvo'iranego: Noro ëhi'oromo God-are agano ömo'ömo'u'o gemu mae raromoromo muoho avoho vaejarue höjo. Iae God-are aganoho no daruge jië'e ae God-are ekaresiae javue. God-are ekaresiae javuë'ëro dioho'o bönu'o javuo ma'enegro bibivajëhi noro God-are jö maho ëhi ma'eno titimoromo avoho muebejëgo ëhi jiemu jiajeje.

¹⁶ God-hu rõjahuijë'ëro noehu mae uehorovarue jö hesi bëhoho börömo maeje. Ae aho'o iae no ëhi uehorovarueje. Ejö hesi bëhoho aviajeje. Hu a sine jioromo a nuniro rovade höjo.

Hu mae jiaje jöho God-are Aru'ahohuro hu ajamiromo no rõjahuijade höjo. Hesi nu ano'oho aneraëro gavare höjo.

Hesi jöho sa'ae göro göro aëro aevoromo hejare höjo.

Hesi jöho ave sa'are ariböviohuro mae uehorovare höjo.

Ö'lidöre ajiomoromo hesi ajoho baejade höjo.

4

Ijonö aehu Iesuare jö ma vuonugo'i sareri'e jö majëhi'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are Aru'ahohuro sama'e uövuë'eje: Majae ijonö aëro God-are jö mae uehorovaruoho vuonugo'irögoro Satan-are aru'aho ömo'ömohuro sarerëmi'iramu mae höromo jabesi jö sisëho ejëhoruomo'ajëjo.

² Satan-are aru'aho sisëhuro jabesi sareri'e jöho bojëmi'iramu sareri sareri'e ariböviohuro jöho baeromo sisë diehi diehi vaejaroho jabesi dë vövöbajo'o uhuroho bogo herovo'i ae ma-sarerëmiromo majëhiruomo'ajëjo.

³ Majëhiromo uëruomo'ajëjo: Nadi magonahoho masu'amorëjo. Ie gö gö nadi ue'ahorëjo. Ëhi uëruomo'ajëjo röhu ë iohu'o God-ro bamadeje ëhuro Keriso mae uehorovoromo hesi jö ma gavarue aribövioho noro hesi örire huë mae uaromo ë ioho ue'aho'iröhego.

⁴ Ëhesi bëhoho God-hu iruno'o bövi bise'o bamadoho iae mae jio'ame. Ëhuni no bogo uvo'ejo: Sisë höromo juahovo'ejo. A'i noehu i ujuohoromo God mae uaromo ë i ijë'o'oho maeje.

⁵ Ëhesi bëhoho no God-are jö adahoromo gavaruohuro uvarueje: God-ro bövioho bise'o'oho bamade höjo. Ëhi uvoromo hesi örire jö atoromo ijë'o'oho ëhuro uvarueje: God-ro bamahuë'ëro ijaruoho iae mae höjo.

Timothy-hu Keriso-are mu avoho vaeröhe jöhoje.

⁶ E'jöho Christian aganoho majëhijego heruomo'iro. Ja ëhi ë'ë'o'oho Iesu Keriso-are mu vaejanue a mae javo'ë'e. Ëhuro no ga'ejo noehu mae uehorovarue jö ma jaehu ebe rovanoho ja ëho uehorovoromo birire baejë'e javo'iramu.

⁷ O simano sisërëromo God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi ejëhone. Nadi ejëho'irögoro biririvoromo God-hu nimaje muoho sivohe mu sivohe va'one.

⁸ Noro sino haho'o hesi muoho sivohe avohë'i ë'o gabe va'arueje ëhuro nosi sinoho biririvavuo'iröhego. Ëhi ë'ë'o'oho ëhuro no ma-bisemu mae javuo'ë'e. A'iro God-hu nimaje mu sivohe avoho'i ë'o gabe va'ë'o'oho ëhuro mabëhe javuo'ë'e. Ëhuro jaruvoho mae raromaruëro ijonöhu'o ëhi gemuoho raromo'ejo.

⁹ Ëho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'o'oho iae maeje.

¹⁰ Noro ëhi mae rarom'iröhëni ëhuni no biririvoromo sivohoromo God-hu nimaje muoho vaejarueje ë hesi bëhoho God darugo'e aëro jië'ëro no ajamujöro mae uehorovaruohuni. Hu sa'ae aho'obëhe ajamuaeje aje. Mae uehorovarue aribövioho no mare bamavuaeje aje.

¹¹ Ëhi jië'e jöho ae bojëmiromo ë hesi öroho röjëhinövone.

¹² Ja a i'e jave röhu nadi simano sisërëjë'e muoho vaejego aho uvoruomo'iro: Timothy asisö'ëro jië'ëro hu muoho bogo avo'avoho vaejaje höjo. A'i jero jö mae jövoromo mu mae vaeromo ae huë baejëvoromo God mae uehorovoromo avoho taemo hijego aëro jasi muoho garomo uvo'iro: No'o ëhi ë'ëjarëjo.

¹³ Jero ëhi'oromo God-are jöho aëni adahoromo jögore mëmiromo öroho röjëhiromo ëhi ë'i hijego evare na ö'iro.

14 Mu vae'irane suvuoro God-hu bojamadoho nadi u'uholi ma-biririvoromo muoho vaene. Ëhesi bëhoho urimë'i ekaresia muebejëvarue a duvahohuro övoho simanore bamahamu evare aëro jöho God-aro baeromo mu vae'irane jöho majahijamu ëhuro ë suvuoroho baejaneje. Ëhuni ëho avo'avoho mueberomo muoho vaene.

15 Ëhi jië'e muohuremu uehorovoromo biririvoromo vaenövone. Ëhi ë'ë'oho ëhuro ae aho'obëhe ga'ë'ö jero muoho avoho vaebe rue'iramu.

16 Jasi arijo'arije avo'avoho mueberovoromo God-are jöho avo'avoho röjëhine. Ëhemu vaenövone. Ëhi ë'ë'oho ëhuro maro javoromo jasi jö hejarue ariböviohu'o maro jëvo'ë'e.

5

Timothy-hu ekaresia ae magonahe diehi jögoru mëmi'iröhe jöhoje.

1 Röhu ga'irane a duvahehu mu sisë'i vaejamu jaehu jögoru majëhijë'oho nadi jö giagia'oho majëhi'i ma-sanu'e vavu majaharuëhi ëhi majëhine. O a i'ö jögoru mëmë'oho ö majëhijaruëhi ëhi mëmine.

2 O magonaho duvaho jögoru majëhijë'oho vëmu majëhijaruëhi ëhi majëhine. O magonaho i'ö jögoru mëmë'oho ma'ino majëhijaruëhi ëhi jië'e jö mahemu mëmi'i jöe gö gö nadi uehorovoromo majëhine.

Magonaho doru jabesi jöhoje.

3 Röhu magonaho doru jabesi jöho. Magonaho doru agano rumo'ëro jië'ëro huë ma baeröhe öri bogojië'oho ëhi jië'e magonaho doruoho jero rajëhiromo ajëminövone.

4 A'i magonaho dorue aboji harihu'e o hijo ömo'öme jëvë'oho ë ariböviohuro ave muoho avo'avoho uehorovo'iro. Jabesi agano maho urimo avoho muebejëvoromo ëhuro jabesi vëmu vavuehu hijo ömo'ömehu ajëmarëhi ëhi jaburo mana ajëmi'iro. Jabesi mu ioro'ioroho ijönö jio'iro. Ëhi jië'e muoho God hu nime.

5 A'i magonaho dorue agano rumo'ëro jië'ëro jabesi sivu mueberovë'iroho ëhi jië'e magonahohuro uvoruomajeje: Hesi God-ro ajëmi'ajë uvoromo ëhuni vahie majae jene God-are örire jöe jövoromo ua'i hijajeje: God jero ajemego na mae javajo.

6 O magonaho doruehu jabesi sinohemu uehorovë'oho ëma jijiharuëro ije jahosi'e jiajëhi ëhi jëve.

7 Ëhi jië'e jöho majëhijego ejahego jö sisëho bogojio'iro.

8 Ae rahu hesi ö mueno'o bogo ajëmijë'oho o hesi agano mahu'o ëhu'o bogo ajëmijë'oho ëhuro God mae uehorovarue jöho vuonugoromo God-are jö bogo hejë'e aribövioho iosirëmiromo hu sisë bëheje.

9 Ekaresia ariböviehu magonaho doru muebejëvo'i jabesi iho javivo'ie'iroho vadune aho'o 60 baejë'e jabesi ihohemu javivo'amo'iro. O barue ma-gemu masuvë'oho ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohemu javivo'amo'iro.

10 O magonaho dorue mu mae vaejamu ëhuro jabesi iho mae jië'oho ëhuremu ihoho javivo'amo'iro. Aboji harihu'e avoho muebe'amobe rovë'e jiego ae i'e rovamü ajëmiromo nihudëgo'i arijë'e jiego Keriso-are ariböviohu huë baejë'e jiego huë vavaeni'e aribövioho ajëmijë'e jiego mu mae bövie bise'e vaeruomë'e jiego ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohuremu javivo'amo'iro.

11 A'i magonaho i'e doru jioruomë'oho nadi ëhi jië'e magonaho jabesi ihoho jajivoromo muebejêvone. Ëhesi bêhoho magonaho i'ohuro dëre uehorovoromo ri'öromo Keriso vuonugo'irögoro sionoho iore bamo'i nirmarueje.

12 Ëhi nimoromo ëhuro urimë'i Keriso mae uavare jöho ahego ëhuro jabesi ihoho sisêrêjajeje.

13 Röhu göho magonaho doru i'ohuro mue bijönibijiohoromo osare osare ma-raromobe jijihajeje. Röhu bogo ëhemuoho ömo'i mu sisê gö'ö döre vaejarueje. A jöho ëma atobe a muoho ëma ahobe jijihajeje. No bogo atarue jöho ë magonahoho jaburo atoruomajeje.

14 Ëhi jië'ohuni na nege magonaho doru i'ohuro röhu maho sionoho barue masu'amoromo aboji harihu'e vaeromo osaho avoho muebenövoröhego. Ëhi ë'ë'oho ekaresia bijönimarue ariböviehu jö sisê ato'iröhoho bogojio'ë'e.

15 Na ëhi uavaje hesi bêhoho magonaho doru i'ö ioro'iorohuro Keriso-are jöho vuonugo'i Satan-are örire va'ë'ego ëhuni uave.

16 O Christian magonahe rahu hesirire magonaho doru jië'oho huro ajami'iro. Ajamijë'oho ëhuro ekaresia aribövioho bogo madomadëgo'iramu agano rumo'e magonaho doru ajëmi'iröhoho eni jëvo'ë'e. Magonaho doru jabesi jöho ëhije.

Ekaresia muebejarue a duvaho jabesi jöhoje.

17 Röhu a duvahehu ekaresia muebejêvarue jöho jajivo'ië'e. A duvahehu ekaresia avoho muebejêvamu ekaresia jabuhu mabêhe rajëhiromo suvuoro bïsemu bövie mana bojëmijë'oho iae maeje. O a duvahehu biririvoromo ekaresia avoho muebejêvoromo röhu göho God-are jö majëhiromo bëhi röjêhjarue ëhi jië'e aribövioho börömo mae uehorovëvoromo mana bojëmijë'oho iae maeje.

18 Suvuoro bojëmi'iröhe hesi bêhoho ë hesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'öho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaha baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jië'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. O God-are surire jö göho ëhi uvë'eje: Ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo.

19 O aehu ekaresia muebejêvaje a duvaho hesi jö sisê ja majahijë'iroho ae gemuehu majahamu hejë'oho nadi ejahone. A'i ae niö'i o ae niö'i gemu jabuhu a duvaho hesi mu sisê jabesi hia'ehu heromo nunehu gavë'ëro jasi örire majahijamu hejë'oho ëhuremu ejëhone.

20 Hu sisê jië'oho ekaresia aribövi jabesi nunoro jögore bojamego avoho uehorovo'i ëhuro a ioro'iorohuro ëho garomo juhuonivoromo bogo ëhiho ë'iröhe.

21 Ëjöho börömeje. God-are nunire Iesu Keriso-are nunire God-are anera jabesi nunire naro ja uave ejeho'iranego. Ejehanuevaru mevo ga'irane a duvaho jabesi jöho diho mae diho sisê jiamu gavë'iroho nadi ma-urimoho uvone: Iaho mae höjo o iaho sisê höjo. O nadi a duvahe jasi aemo'aemoho sanu'e jöho majëhi'i a duvaho ioro'ioroho darugo'e jöho majëhi'i a'i mauehore gemu baeroma a duvahe aho'obêhe majëhinövone.

22 O ae göehu ekaresiaëni mu börömo vaeröhego övo simanore bamaho'ië'iroho nadi ma-majioho övoho simanoroho bamahone. Ëiahuro mu sisê vaejogo ae niö'i jemesi ihoho sisêrêjêhojëni uave. Nadi ëhiho ë'irögoro ma-avoho mueberovego sisêho bogojavo'iro.

²³ Rõhu dère guomo guomo baejavo'i hijajohuni nadi jovemuoho i'i wine jovohu'o ma-bisemu ijego ehuro dëho mae javo'iro.

²⁴ Amo jaehu ekaresia jabesi mure bamëvo'ië'iroho jabesi muoho avoho garomo evaro bamëvone. Ehësi bëhoho a ioro'iorohuro ma-va'orahoro mu sisë vaejaruëro jië'ëro jabesi mu mevo'irane ë hesi urimo ga'a'anue jabesi sisëho ma-va'orahoro jio'iramu muroho bogo bamëvo'anue. O a ioro'ioro jabesi sisëho subirö'öjë'ëro jero jabesi muoho mevo garomo evare ijönö ga'a'anue sisë jioruomo'iramu muroho bogo bamëvo'anue.

²⁵ O mu sisë urimo gö subirö'ö'i gö va'orahoro jië'ëro ijönö aho'o ma-va'orahoro jiajëhi mu maho ëhi gemuohoje. A ioro'iorohuro mu maho ma-va'orahoro vaejarueje. O mu ma ioro'ioroho subirö'öjë'eje rõhu ijönöho bogo subirö'ö varijënoho jio'ë'e.

6

A jabesi muemu vaejarue aribövi jabesi jöhoje.

¹ Rõhu jö göho a masijo jabesi darugoremu raromoromo jabesi muemu vaejeharue aribövi jabesi jöhoje. Ehë jië'e ariböviohuro a masijoho mae uehorovëvo avohoromo muoho vaejëhego God-are ihohu'o Keriso-are jöhu'o aho bogo sisë'ioho ato'iro.

² O jabesi a masijoho Keriso mae uehorovarue aribövie jëvë'oho mu ariböviohuro nadi uvo'iro: Nosi a masijoho ma-Christian ö mueno'ëro jëvë'ëro bogo masijoho hö uvoromo muoho ëma sisë'i sisë'i ömo'iro. A'i uvoruomo'i: Nosi masijoho jabumë Keriso mae uehorovarue aribövie noehu rajëhijaruoho jëväjëjo. No ehë jië'e aribövioho ajëmijarue hö uvoromo jabesi muoho avo'avoho vaejëhoruomo'iro.

Keriso-are jö vuonugo'i sa'a hesi jöemu berohemu beroharue mu sisëhu'o ave sa'a hesi inömo bae'i ehëmu uehorovarue mu sisëhu'o ë mu sisë niö'i hesi jöhoje.

Ehë jië'e jöho jero ae røjëhiromo uë'i hijego muoho avoho vaeruomo'iro.

³ Aehu jöe gö røjëhijë'oho sisëje. Jöe gö røjëhiromo nosi Bada Iesu Keriso-are jö mahu'o God-are mu diehi avoho vaejarue jöhu'o bogo ejë'oho

⁴ hu simanoho bogo uehorovë'e ëma uvajeje: Na a bөрөme jëväjëjo. Simane sisërëromo nimajeje bëhi rumo'e jöe gö gö ëma nahoromo jö aho'ahëmi'i. Rõhu ehë jië'e jö berohemu berohamu hejë'oho ehuro aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Nuni aji'e jöho jabumë diehi'oromo bae'i no bogo baejare höromo jabesi örire dë vörönimoruomajeje. Dë vörönimoromo iro muorovo'e vaeromo ae göëro gö hesi örire agoromo ae göëro gö hesi örire sisë uehorovoruomajeje.

⁵ O uehoro sisë baeromo God-are jö maho vuonugo'i irovoruomajeje. Irovoromo sarerivoromo uvoruomajeje: Noehu God-are muemu uehorovo'iröhe hesi bëhoho aviëhi höjo. Noro inömohe bövioho bise'oho ujohoromo ehuro maro raromo'ëjarëjo.

⁶ Iae mae. God-are muemu uehorovë'oho iae maro raromarueje. Ehësi bëhoho God-are muemu uehorovoromo rõhu bogo gö'ö gö'öho bae'i uehorovo'i a'i uvë'oho: No eni javuajë uvë'ohuro ehuro maroho raromarueje.

⁷ Vëmehu rahavuare majaroho evaroho inömo rumo'e ma-övemu rovarëje. O vuovoröhe majaroho ehü'o ma-övemu va'ëjo.

⁸ Rõhu iruno'e o niõgu suhi'e javuë'oho ëhuro uehorovoromo uvo'ejo: No eni javuajë uvoromo bogo gö'oho bae'i ëhemu uehorovo'ejo.

⁹ A'i a ioro'iorohuro inõme bövie bise'e marohë'e mae bae'i ëhuremu uehorovoruomajeje. Ëhi jië'e aribövioho Satan-ro dinëmijego buororo rumo va'anovego buorëro taemëvanovego dë vövöbajo'ere ri'õromo simane sisë'i uehorovoromo mue gö gö nimoromo sisërërovo barëjarueje.

¹⁰ Moniemu gemu uehorovë'oho ëhuro mu sisë aho'obëhe baejarueje. Ae göëro moniemu nimo avohoromo ëhuro Keriso-are jõho rumonimobe va'õjuvo va'o vuonugo'i huë vavaene gö gö baeruumë'eje.

Timothy-hu mue gö gö vaerõhe jõgoru Paul-hu jajivadohoje.

¹¹ Rõhu ja God-are ae jave. Ëhuni ëhi jië'e mu sisëho nadi gavanovone. Nadi gavanovo'i ma-mu maemu vaeromo God-are muoho nimoromo hesi õroro mae uehorovoromo ae gö huë baejëvoromo biririvoromo muoho vaeromo sanu'e jõho majëhinõvone. Ëhi jië'e muohuremu vae'i ni-monõvone.

¹² Aehu ajajovoromo göëhu gö iosirëmi'i biririvaje ëhi jië'e mu maho baejë'e jave. Ëhuni God mae uehorovoromo jasi daruge aho'o bojamiromo biririvoromo mu maho vaenõvone. Muoho vaejë'i ijonõ ioro'ioeremu maro hi'irane õroho ëhuremu uehorovone. Urimë'i jaehu mae uehorovanue jõ ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhijanevare evare God-ro ja uavadeje ëhi maro hi'iranego. Ëjõhuremu uehorovone.

¹³ Rõhu naro God-are nunire Iesu Keriso-are nunire ave jõho majahi'ië'e. God ae aho'obëhe darugo bojamuego raromarue ahoje. Iesu Keriso Pontius Pilate-are nunire namiromo hesi jõ ma-maemu huruoho majahijade ahoje. Ëae niõ'i jabesi nunire ave jõho majahi'ië'e.

¹⁴ Jõgoru hejanoho avo'avoho ejejo aho jasi jõ sisëho bogo ato'iro. Ëhi ebe va'one ijonõ nosi Bada Iesu Keriso rovego garõhe.

¹⁵ Iae hu rue'iramu no ga'ejo A Börõme God-hu nimaje majare. God hu ma-maro hiromo huro gemuëro börõmo mae namijë'ëro masijo vaeruumaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu dörohoje.

¹⁶ God gemu hu bogo guomo hesije. Hu aji börõmoro hijë'ëro hesi bëhiroho no bogo va'o hesi javue. Aho hu bogo ganõvë'ëro ëhi bogo ganõvo'ejo. Hesi iho börõmoho darugoho ma-ëhi jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁷ Rõhu ave sa'a hesi bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho uëne: Nadi jemesi inõmoho bövioho bise'oho uehorovoromo döroho bamorovorëne. Nadi uvorëne: Na inõmo marohë'e jevajohuro ëhuro mae jevo'ajëjo ë hesi bëhoho inõmoho ma-jahuri jiaje inõme jiaje. A'i uvorëne: Hesi God-ro ajemi'iramu mae jevo'ajëjo. Ëhesi bëhoho huro bövie bise'e suvuoramui avohajeje huë mae javuorõhego.

¹⁸ O uënego jaburo mu mae vaerumo'i. Huë baerovarue mu hesi õroho marohë'e mae jëvo'iro. Öve sasohoromo suvuore ë'iro.

¹⁹ Ëhi ë'ë'oho suvuoro maho õ'idõre rune vae'ë'õ ëhuro maja viture maro raromo'irõhohuni. Ëhuro ruaho'amoromo bogo ma-dõemuoho mae raromo'i dë vövöbajo'o uhohu'o maro raromonõvo'ë'õ.

²⁰ Rõhu Timothy God-ro hesi jõho bojamadeje jero muebe'iranego. Ëhuni ë jõhemu avoho uehorovoromo ae majëhinõvone. A'i God rumo'e sareri sareri'e jõho nadi gavanovone. O aehu God-are jõ ahoromo jõ i'o

barueromo sarerëmiromo uëvë'oho: Aveho nuni aji'e jöe hö uëvë'oho nadi gavanovone.

²¹ Ëhesi bëhoho ae göëro ëhi jië'e jö i'oho uehorovoromo God-are jöho vuonugë'ego ëhuni uave.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O as'e Timothy Paul naro ave jöho jajivo'i'e. God-ro hesi nimë'ëro ëhu'ëro na Iesu Keriso-are apostle jev'e'je naro ae majëhiromo uënövo'irodego: God-hu nosi aru'aho i'ovahuo'i uövuaðëhi iae huro ëhi Iesu Keriso'o gemuore ramuo'iramu i'ovavuo'ajë uë'irodego. Ëhu'ëro na ëhi jïë'e ae jeve.

² Naro nasi harihe Timothy jasi örire dë vövöbajo'e aho'o jejamiije. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o jabesi vavaenimoromo ajamijego jero maro hi'iranego.

Timothy-hu Keriso mae uehorovadohuni ëhuni Paul-hu God mae uavade jöhoje.

³ Naro God-are örire mabëhe uave. God nasi hijo miono'ehu uehorovobe rovarëhi na'o dë mae jevego herovoromo hesi muoho vaejajeje. Vahie majae jene naro jasi jöho hesi örire jövoromo hu mabëhe ua'i hijajeje.

⁴ Jasi jöëni God mabëhe uaromo naro uehorovoromo uvajeje: Jero nani vavaenimoromo nivane hö uvoromo ëhuni naro ja ga'i nego avohajeje ja garomo nasi dë vövöbajo'e nimorohevoröhego.

⁵ Na uehorovajoho ja bogo döëremuoho God mae uehorovo'i uhohu'o mae uehorovanueje. Urimë'i jasi hije magonaho ihe Lois'o jasi vëme Eunice'o jaburo uhohu'o ëhi God mae uehorovonövareje. Röhu na uehorovajoho jabuhu uehorovonövarëhi ja'o ëhi gemuoho God mae uehorovanueje.

Timothy-hu vi'ehë huë vavaene baeromo biririvoromo Keriso-are muemu vaeröhe jöhoje.

⁶ Ëhuni naro ave jöho ua'i'e uehorovo'iranego. Urimë'i naro nasi övohuro jasi simanoho taemahamu evare God-ro ja darugoho bojamijadeje jero hesi aribövioho muebejëvo'iranego. Ëhuni ë darugoho vëninö'e avoho muebejego bogo duoroho'iro.

⁷ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojamuamu baejë'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i a'i daruge baeromo ae gö huë baejëvoromo avoho taemo rarumarueje.

⁸ Ëhuni nosi Badare jö majëhijanuoho nadi ëhunioho javojimone o na savoji gagore hijajohuni ëhu'o nadi javojimone. Nadi javojimo'i God-are darugoho uehorovoromo naehu huë vavaeni baejajëhi Keriso-are jö ma hesi jöëni huë vavaeni rovë'oho ja'o baene.

⁹ Ëhesi bëhoho no sisë javuamu God-ro no baejavuoromo maro bamavuoromo hesi ariböviumu javuojöro uövuaðeje. Ëhi ajamuade hesi bëhoho hu bogo uvadeje no mu mae vaej'e javuajë uvoromo ëhunioho hesi aribövioho javuojöro uövuaðeje. A'i hesi nimë'ëro noni vavaenimoromo ë'adeje. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro noni vavaenimamu uvadeje ijönö Iesu Kerisoro no ajamui'iröhego.

¹⁰ Ëhi uvadoho jaruvoho mare ramuaje aho Iesu Kerisoro nosi örire rovë'ëro ëhu'ëro God-hu no huë baejavuaje muoho va'orahoroje. Ëhesi bëhoho Iesu Kerisoro nosi örire rueromo vuovo'iröhe öroho ahahuadeje.

Ahoromo hesi jö maho röjahuijê'ëro êhu'ëro no ë jöho garomo uvarueje: No ioro'iore gemu maro raromemu raromo'ëjarêjo. Kerisohu ajamuade jö maho êhije.

¹¹ Ejö maho naro majêhi'irodego God-ro bamevadeje. Êhu'ëro na apostle o Keriso-are jö röjêhijaje ae jeve.

¹² Êhi jiê'e muoho vaebe juvê'ëro êhuro na vi'ehoho huê vavaenoho baejajeje. Iae êhi jeve röhu na bogo javojeje. Rabëni. Naro God mae uehorovoromo gavajeje hu mae jiego. Êhi gavajëro jiê'ëro uvajeje: Iae mae hõjo. God-ro eni jiê'ëro êhu'ëro hesi mu nasi övo döre bamehadoho huro avoho muebebe va'iramu evare ë maja bõrõmoho rue'a'ajêjo. Êhuni javojoho bogojëve.

¹³ Röhu naehu jö ma röjahibe rovamu hejanoho ja'o êhi jiê'e jö mahuremu ma'enone. Iesu Keriso-are uehoro maho baeromo God mae uehorovê'e ae gö huê baejêvê'e hiromo ë jöhuremu ma'enone.

¹⁴ God-hu hesi jö ma jasi övo döre bamadoho avoho muebenego aho bogo jö göho jövo'iro. God-are Aru'ahoho nosi dë vövöbajo'ere hijê'e jiaje hesi darugoho baeromo êhuro êhi ë'one.

¹⁵ Iae ja'o gavanue Asia sa'a raje ae aho'obêhe Phygelos'o Hermogenes'o jabu'o nasi jöho bogo uehorovo'i remo va'oruomê'eje.

¹⁶ Röhu na nege Badaro Onesiphorus-are aganohuni vavaenimoromo ajëmi'irõhego. Êhesi bêhoho urimê'i naro huê vavaene bae'ego Onesiphorus-ro ajëmi'ego dëho sasohevonövadeje. O na savoji gagore hijam hegorovo Onesiphorus-ro nasi jöënioho bogo javojimo'i

¹⁷ Rome amore ruenugoromo nahevemu nahevobe juvojuvo birohevadeje.

¹⁸ Êhuni na nege Badare majaho rovego huro Onesiphorus-are jöëni vavaenimoromo ajamijego mae jiorõhego. Na êhi nege. Röhu urimê'i Onesiphorus-ro Ephesus amore hiromo muoho bövioho bise'oho ajem-inövadeje. Ja'o iae gavanueje.

2

¹ Röhu nasi harihe no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvavuê'ego God-ro hesi nimoromo huê baejavuoromo biriroho bojamuijê'e jiaje jero ë biriroho baeromo muoho vaenövone.

² Na diehi jiê'e jö ae aho'obêhe majêhijajoho iae ja henövaneje. Êhenövane jöho baeromo a ma jabesi öroro röjêhijego jaburo jöho bava'oromo a ioro'ioroho jabu'o röjêhi'iro.

³ Muoho êhi vaeromo huê vavaeni rovê'oho nadi vuonugo'i a'i uvone: Iesu Keriso-are muorovo ariböviehu birivoromo Satan'o muorovoromo huê vavaeni baejaruêhi na'o êhi ê'ejö uvoromo ja'o êhi jiê'e huê vavaenoho baeromo birivoromo Satan'o muorovone.

⁴ Röhu ë hesi uhu jö jajivo'iê'ajoho gane. Bijo buno'e baeromo sisê ariböviohu'o muorovê'iroho mu göho göho bogo gemuoroho havoromo muorovo'i ma-muorovo muohemu vaejarueje jabesi muorovo a bõrõmohuro gëromo nimorohorõhego.

⁵ O uhu jö göho. Ajajovoromo tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'iê'iroho diehi ajajovarue jögoroho ejêhoromo evare tutuvarueje bogo ejahê'oho suvuoroho bogo baejõeni.

6 O uhu jö göho. Dë mu ravë'iroho biririvoromo mu vaejarue ariböviohuro urimoho ë ioho ue'aho'ë'ö.

7 Naehu jajivaje jöho uehorovo avohone. Jöe aho'o Badaro ajami'iramu bëhoho bae'a'anue.

8 Röhu Iesu Keriso uehorovonövone. Keriso hu Israel sa'a muebenövade ae David-are ujeje. Huro guomoromo i'ovoromo ri'öj'ë'eje. Èhi jië'e jö maho naro majëhibe juvajeje.

9 Èhi jië'e jö maho naro majëhijë'ëro ëhuni Keriso bijönimarue ariböviohuro uvoruomajeje: Nörö Keriso-are jö majahuajohuro ëhuro hu a sisë höjo. Èhi uvoromo savoji gagore ba'amevë'ëro na huë vavaene baeje. Jabumëro na savoji gagore ba'amevoromo taemevareje röhu God-are jöho bogo taemë'ëro ae aho'obëhe hebe va'oruomajeje.

10 Ae aho'obëhe God-are jö hebe va'aruohuni ëhuni God-hu baejövade ariböviohuni naro uehorovëvoromo biririvoromo huë vavaene bövie bise'e baejajeje. Èhesi bëhoho na nege ë aribövioho jabu'o Iesu Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro bogo sisëroho va'i maro va'oromo ioro'ioere gemu hesi ajire raromemu raromoröhego. Èhuni naehu biririvoromo mu vaejajëhi jalo ëhi biririvoromo muoho vaene.

11 Röhu noehu ato'i arijarue jöho iae jö maeje. Atoromo ëhi uvarueje: Nosi uehoro mamioho Iesu guomadëhi vuovahuë'oho hu'o gemu mae raromo'ëjarëjo.

12 No bogo u'uhohi ma-biririvë'oho hu'o masije riravoromo hesi öri ari'oho muebe'ëjarëjo.

Noehu hesinö dejo bu'öj'ë'oho huro nosinö deje bu'ö'a'ajëjo.

13 Noehu God mae uavare jö ahë'oho röhu God-ro mae uövuaede jöho bogo aho'a'ajëjo

huhu uvaje jö vuonugo'iröhoho bogo eni jië'ego.

Timothy-hu mu mae God-are nunire vaeröhe jöhoje.

14 Èhi jië'e jöho majëhijego Christian ariböviohuro heromo avoho uehorovoruomo'iro. Èhi majëhiromo röhu God-are nunoro jögoroho darugo'o majëhiromo uëne: Bëhi rumo'e jöe gö gö nadi ma-jö aho'ahamirovorëne. Èhi uëne. Èhi jië'e jö aho'ahamirovë'oho aho heromo bogo marë'i sisërërovarueje.

15 Röhu jero muoho biririvoromo ömo gavego God-ro garomo uvo'iro: Ja eni javajëjo. God-are jö maho ma-ahorirëro majëhine. Jaehu ëhi ë'ë'oho jaehu vaejanue muoho God-hu gavë'oho ja bogo javojago'ë'e.

16 Röhu God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi enövone. Èhi jië'e jö atë'oho aëro God rumonimobe va'oruomo'ë'e.

17 Èhi jië'e jö sisëho iae sagoho va'ëne ji'ö'ë'e. Sagohehu sino döre ibe va'ego rumorovoromo sino sisërëjövobe va'ajëhi jabesi jö sisëhuro ëhi rumorovo'iramu aëro sisërëbe va'oruomo'ë'e. A ioro'iorohuro ëhi ë'arueje röhu Hymenaeus'o Philetus'o jaburo niö'iro ëhi jië'e jöho majëhijarueje.

18 Majëhiromo God-are jö maho vuonugoromo ae sarerëmiromo uëvarueje: No ae aho'obëhe mami'e vuovoromo i'ovoromo ri'öj'ë'ero javuë'ëro ë hesi majaho mami'e barëj'ë höjo. Jö sisëho ëhi jörovamu hejë'ëro Christian ae göëro göëro Keriso avoho uehorovaroho vuonugë'ëjjo.

19 Èaribövi ioro'ioerehu God-are jö vuonugaroho röhu God-are aribövi maho jabumëro öbun'öe bibivoromo riravarueje. Jabumë God-are javu hesi

öbu va'ëne jioruome. God-are javu hesi öbu va'ëne jioruome röhu God-are javu öbu hesi ahore ave jö niö'ioho jajivë'eje. Göho uvë'eje: Badaro gëvaje höjo di aribövioho hesiroho jioruomego. O göho uvë'eje: Ae rahu uvë'oho: Na Bada mae uehorovaje ae jevajë uvë'oho ë ahuro mu sisëho vuonugo'irajo. Ëjöhö jajivo'amë'eje.

²⁰ Röhu ekaresia jabesi uhu jö göho uehorovone. Osa börömore va'ë'ohö ga'a'anue hevöe ramae nu ano'e gö gö jio'amo'iramu. Ioro'ioroho inömo ma-mabëhëro avoho'amë'eje. Ioro'ioroho ma-ijëro o sa'aëro sisë'i sisë'i avoho'amë'eje. Röhu jabesi muoho gö gö jiorove. Hevö ioro'ioroho maego maja börömhöni runo'e bahi'i hevö ioro'ioroho sisëgo majae ëhi mue vaejarueje.

²¹ Ëhesi bëhohö ae rahu naehu jajivaje uehoro sisë gohö'öj'ë'ohö ë aho hevö maho va'ëne jio'ë'e. Ëhi jië'e aho mae nugë'ëro hesi Börömo hesi muoho mabëhe ajami'ë'e. Mu mae rabe rabe rovamu vaej'ë'ohö eni jio'ë'e.

²² Röhu a i'ehu sisë ömo'i nimaruocho goro'i a'i aviëhi jië'ohö sivocho gane. Bada dë vövöbajo'ö uhure uehorovoromo huhu ajëmijöro ua gavarue ariböviohu'ö gemuoro hibe juvoromo mu mae vae'i God mae uehorovo'i a ioro'ioroho jasi dë vövöbajo'ëro rajëhi'i ë'ö gane. Ëhi jië'e muoho nuninö bamone.

²³ Röhu nuni ramoramovë'ëro simano sisërëromo jö aho'ahamirovarue jöhö nadi ejëhone. Ja'ö iae gavanue. Ëhi jië'e jö aho'ahamirovë'iroho ëhuro iro muorovo'e vaejarueje.

²⁴ Röhu Badare mu vaejaje ahuro bogo iro muorovo'ohö vae'i a'i ae aho'ö jabesi örire huë baejëvonövo'ë'e. Ma-taemorovoromo jöhö avoho röjëhinövo'ë'e.

²⁵ Ae göëhu hesi jö ahë'iroho huro sanu'e jögorohö juvö'ö majëhinövo'ë'e. Juvö'ö majëhijë'ohö hesi nani'ö nani God-ro jabesi simanohö huotövëho'iramu jabumë uehoro sisëho vuonugo'irajo jö maho avohö ga'ë'ö.

²⁶ Urimë'i ëhi jië'e ariböviohuro Satan-are guare rireromo va'oromo Satan-hu nimaje muohemu vaenövareje. Röhu jabumë jö ma avohö gavë'ohuro ëhuro avo'avohö uehorovoromo Satan-are guare jëvajohö suorovoromo maro va'ë'ö.

3

Maja viture sisë ariböviehu huë vavaeni barue'iröhohö ëhi jië'e aribövi Timothy-hu gorëvo'iröhe jöhöje.

¹ Röhu ave jöhu'ö avo'avohö uehorovone. Sa'a bövi bise'ö barë'iröhe majahö dunovë'iroho huë vavaene böröme rue'ë'e.

² Ëhesi bëhohö ae aho'obëhe jabesi sinohuremu rajahirovo'ë'ö. Bövie bise'e gö'ö gö'ö döre baebe va'i nimo'ë'ö. Jö huhe ë'oromo jöe gö gö ëma ato'ë'ö. Jabesi simanëro ëma uehorovoromo uvo'ë'ö: No a ioro'ioroho iosirëmiromo masijohö javuajëjo. Jö sisë ato'ë'ö. Vëmu vavu'ö jabesi jöhö bae'ë'ö. Suvuoro bojëmamü baej'ë'ohö huë ma jöhö bogo uehorovo'i ma-bae'ë'ö. God-are mu maho ijumo'ë'ö.

³ Jabesi aganohö bogo huë baejëvo'ë'ö. Nue huö'i sanuëmë'ohö bogo e'ë'ö. Ae gö jabesi jö sisëho sarerëmiromo ato'ë'ö. Mue bövie bise'e nimaruocho ëma ömo'ë'ö. A umijaje ö sisëho va'ëne jëvo'ë'e. Mu maho bijönimo avohö'ë'ö.

⁴ Aganoho sarerëmiromo sisë vaejêvo'ê'ö. Bogo avo'avohoho uehorovê'e mu sisêho ëma vae'ê'ö. Simano bövie vaeromo uvo'ê'ö: No eni javuajêjo. God bogo nimo'irögoro sino sasohê'e nimorohê'e muohemu êhemu nimo'ê'ö.

⁵ Ma-döëremu God uehorovoromo hesi muoho vae'i uhoho God-are darugoho bogo herovarueje. Êhi jiê'e aribövioho gorêvo'iranego uave.

⁶ Êhesi bêhoho êhi jiê'e aribövi ioro'iorohuro sarerisareriëmiromo sanuëmibe osare va'oromo nu gö gö uehorovare magonahoho sarerëmijego jabesinö va'arueje. Êhesi bêhoho ë magonahoho mu sisë vaebe rovê'ëro êhu'ëro dë juhuoninëgajeje. Dë juhuoninëgego mue gö gö nimarueje.

⁷ Mue gö gö nimoromo majae êhi jöe gö gö hebe va'arueje röhu jö ma bae'iröhoho bogo eni jêvo hesije. Êhi jiê'e magonaho ömo'ömoho sarerëmiarueje.

⁸ Sarerëmiromo God-are jö maho aharujeje. Urimê'i a ihe Jannes'o Jambres'o Moses-are jö aharehi ë sareri'e ariböviohuro êhi God-are jö maho aharujeje. Jabesi simanoho sisêrêjêvê'ëro uehoroho bogojêve. God mae uehorovaroho rireromêvê'eje.

⁹ Röhu ë aribövi jabesi muoho bogo marê'i urimê'i Jannes'o Jambres'o jabesi mu simano rumo'e jiamu aehu gavarêhi êhi ae aho'obêhe garuomô'ê'e ë aribövi jabesi muohu'o simano rumo'e jiê'e jio'iramu.

Paul-hu hesi majae barê'ia'amu Timothy jögoru bôrömo bojamade jöhoje.

¹⁰ Röhu ja bogo êhi jiê'e aho jave. Na diehi diehi røjêhibe rovodoho iae ja gavê'e jave. Na diehi hibe rovode öroho iae ja gavê'e jave. Bêhoho rabëni mu vaebe rovodoho iae ja gavê'e jave. Na God diehi mae uehorovobe rovodoho iae ja gavê'e jave. Naehu bogo nu huodêgo'i ma-sanuovoromo mu vaebe rovodoho iae ja gavê'e jave. Naehu a nasi dë vövöbajo'ere uehorovêvobe rovodoho iae ja gavê'e jave. Naehu dë vövöbajo'o bogo u'uhô'i ma-biririvobe rovodoho iae ja gavê'e jave.

¹¹ Aehu sisë vaejevo'i arijamu huê vavaene gö gö rue'i hijamu Antioch amore Iconium amore Lystra amore sisë vaejevo'i arijamu huê vavaeni diehi baebe rovodoho iae ja gavê'e jave. Êhi jiê'e huê vavaenoho baejumu röhu God-ro ajemamu mae jevobe rovadeje.

¹² Röhu na bogo gemuoho huê vavaenoho bae'i ae rahu Iesu Keriso'o gemuore bimuvoromo God-are jöhemu ejahobe va'i nêgê'oho a ioro'iorohuro êho garomo bijönimoromo jabesi örire sisë vaejêvo'i ari'iramu huê vavaene baenövo'ê'ö.

¹³ Aribövi mahuro huê vavaene bae'i röhu sisë ariböviohu'o sareri'e jö majêhijarue ariböviohu'o avevejö'te mu sisë vaejaruoho jaburo ijönö gö'o döre sisë bôrömo mae vaebe va'ê'ö. Sisë vaebe va'oromo ae gö sarerëminövo'ê'ö o jabu'o ae gö jabesi sareri'e jöho heromo mae hëromo ejêhonövo'ê'ö.

¹⁴ Jabumê êhi sisêrêjêvo'ê'e. A'i jero heromo biririvoromo mae uehorovane jöhuremu ma'eno titimoromo uehorovobe va'one. Êhesi bêhoho ë jö røjahijare aribövioho ja iae gövuanueje.

¹⁵ Iae ja'o gavanue ja bise'o javade majare jero aevoromo God-are surire jöho hebe rovaneje. Êsurire jö gavê'ohuro êhuro jasi simanoho ajivavo'iramu garomo uvo'a'anue: Naro êhi'oromo Iesu Keriso mae uehorovoromo êhuro bogo sisëroho va'i maro va'ejöjo.

16 Röhu God-are surire jöho aho'obêhe êho God-hu bojëmamu jajivare jöhoje. Ëjö adahë'ohuro êhuro God-hu nimego noehu vaejarue muoho marêjajeje. Êhuro God-are muoho huruoho majêhijarueje. Mu sisêho aharueje. Juvö'ö majêhijarueje. Mu ma hesi öroho rjêhijarueje.

17 Noehu God-are surire jö adahoromo êhi jiê'e mu vaejê'oho êhuro God-are aribövioho no uehoro mae darugo mae bövie bise'e eni javuê'ëro êhu'ëro mu mae aho'o vaejê'oho eni javuo'ê'e.

4

1 Röhu God-are nunire Iesu Keriso-are nunire jögore bogo bise'o vadu'oho majahi'ejo. Uvone: Iesu Kerisoro sa'are raromarue ariböviohu'o vuovavuê'e ariböviohu'o no aho'obêhe göromo mevavuo'ajêjo. Huro nosi nunire rueromo bôröme namiromo aho'obêhe muebejavuo'ajêjo. Ëjöho uehorovoromo uvone: Paul-hu Iesu Keriso-are nunire jögoru majehi'îe'ajoho bôröme hõ uvoromo avoho ejehone.

2 God-are jöho darugo'o majêhine. Ae nimê'oho o bogo nimê'oho biririvoromo majêhine. Jöe majêhijego avoho uehorovoruomo'iro. Mu sisê vaejê'oho ahêvone. Darugo'e jö maho majêhijego heromo biririvoromo mu ma-maemu vaeruomo'iro. Nadi u'uho'i biririvoromo jöho rjêhinövone.

3 Êhesi bêhoho rabëni. Majae ijönöho aëro God-are jö maho bijönimoruomo'ê'e. Jö maho bijönimo'i sareri sareri'e jöe gö gö he'i hia'e avohoromo êhuni sareri sareri'e ae gö gö sö rueruomo'ê'e êhuro he'i nimarue jö bêhoho rjêhijego heruomoröhëro.

4 Êhi jiê'e aribövioho sö rueromo jö maho vuonugo'i sareri'e jöhuremu uehorovoruomo'ê'e.

5 A'i jero rabe rabe rovê'iroho avo'avoho uehorovonövone. Huê vavaene rovê'oho nadi u'uho'i biririvone. Keriso-are jö maho majêhinövone. Êmuoho ma'enone. Jasi muoho aho'obêhe avoho ma'eno titimone.

6 Êhesi bêhoho nasi majaho barê'irögoro ê'e. Jew rajehu God rajahiromo jovo otehoromo God bojamijaruêhi êhi nasi sino haho'oho God-are örire suvore bojamiromo guomo'îe'e. Majae dunovo'iramu na ave sa'aho vuonugo'ejo.

7 Mu ma baejodoho naro nasi uehoroho darugoho aho'o bojamiromo biririvoromo vaejê'ëro êhu'ëro ruahö'öromo vae barêjê'e jeve. Noehu mae uehorovarue jöho ma'enê'e jeve.

8 Êhu'ëro avevejê'e mu mae vaeromo ruahö'öjode hesi suvuoroho ö'idöre nugehê'eje. Badare majaho rue'iramu huro no avoho mevavuoromo gövuajëro jiê'ëro ë suvuoroho bojemi'ê'e. Röhu bogo na gemuoho bojemi'i a'i ae rahu hu rovego ga'i nimarue ariböviohu'o êhi jiê'e suvuoroho bojemi'ê'e.

Paul-hu hesi jö bise'o bise'o jajivade jöhoje.

9 Röhu ma-burëro nasi öroro rue'i ê'o gane

10 rabëni hesi bêhoho Demas-ro sa'are muohemu nimoromo na remo'i Thessalonica amore va'irögoro Crescens-ro Galatia sa'are va'irögoro Titus-ro Dalmatia sa'are va'ê'e jiaje.

11 Luke-ro gemuëro bogo va'ê'ëro huro rueromo gevajeje. O Mark mae ajamuijaje ae jiaje êhuni hu'irae rovego huro muoho ajemi'iro.

12 Röhu naro Tychicus nugö'öjamu Ephesus amore va'adeje.

¹³ Rõhu urimë'i na Troas amore hijodevare nasi runoni niögoho Carpus-are osare nugo rovë'e jeve. Ëhuni ja rovë'iroho baejeho ruene. O biriri'e suri suriohemu uehorovo avohoromo ujuoheho ruene suri suri ioro'iorohu'o ëhu'o.

¹⁴ Rõhu copper inõmo avoho'amaje ae Alexander-ro nasi õrre mu sisë bëhe vaejevadeje. Ëhuni hu sisë vaejevadëhi Badaro i'ue ëhi mana bojami'ë'e.

¹⁵ Rõhu jero gavë'i muoho vaene. Iahuro ja'o sisë vaejavo'ë'e. Ëhesi bëhoho huro nosi jõho aho avohë'ego uave.

¹⁶ Rõhu urimë'i na court vaejevarevaroho aho bogo na'oho riravoromo nasi jõho ajemiromo majëhijareje. Ae aho'obëhe na vuororemijareje. Ëhi jië'e muoho sisëgo na nege God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugojõro.

¹⁷ Ae aho'obëhe vuororemi'i a'i Badaro na'o namiromo biriroho boje-madeje ëhuro naro hesi muoho vae barëromo hesi jõho majëhijego sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe heruomorõhego. Ëhi'oromo na vörõ'e mi hesi jõ'ore jevanovamu Badaro ajemiromo baejevamu ëhuro sisëho bogo birohodeje.

¹⁸ Na sisë'i jevamu Badahu baejevadëhi na sisë birohevobe va'ë'oho huro ëhi baejevoromo avoho muebejevonõvo'ë'e ëhuro naro õ'idõre va'oromo huhu bõrõme namiromo muebejavuaje õri ari'ere ë hi'irodego. Hesi ihoho ma-mae jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

Paul o Christian ae gö gö jabuhu Timothy'o a ioro'iorohu'o jejëmjare jõhoje.

¹⁹ Rõhu Prisca'o Aquila'o jejëmiromo Onesiphorus-are aganohu'o jejëmjode hõne.

²⁰ Rõhu Erastus Corinth amore hijadoho iae ëhi hije. O Trophimus guomo guome baejamu Miletus amore nugo rovodeje.

²¹ Ëhuni jero ma-burëro ruene. Buru bõrõmo majaho rueromo ja rue'irane õroho tarijõëni uave.

Eubulus Pudens Linus Claudia õ mueno'o ioro'ioroho ëho jaburo jasi õrre jejamijõ.

²² Badaro jasi aru'ahohu'o jioromo jemë ae aho'obëhe huë baeromo ajëminõvë'e. Ahia mino'e.

TITUS

Paul-hu Titus jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Titus Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na God-are mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

Èhesi bëhoho God-hu baejëvade aho magonahoho naro ajëmijajeje jaburo God mae uehorovobe hesi jö maho garomo ejahobe va'iröhego.

² Ejahobe va'oromo muebejë'i uvoruomöhego: Ioro'ioemu maro raromo'ejarëjo. Èhi maro raromo'iröhego mami'e sa'a bövi bise'o bogo bamade majare God-ro mae uvadeje: Iae èhi jio'a'ajëjo God hu sareri'e jöho bogo jövajëro jië'ëro.

³ Maro raromo'iröhe jöho èhi uvë'ëro gavade majaho eni jiamu gagorovo huhu uvade jöho hesi aribövioho sama'e majëhijadeje jaburo ae majëhiröhego. Röhu ë jöho na'o bojemiromo uevadeje: Naehu uvode ma raromo'irarije jöho ae majëhinëjo. God baejavuoromo manö bamavuafe ahuro ë muoho bojemijë'ëro èhu'ëro hesi mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

⁴ Röhu naro Titus jasi örire jejamije. Naehu God uehorovajëhi ja'o èhi gemuoho uehorovanuëro javë'ëro èhu'ëro ja nasi harihu mae jave.

Na nege God Vavuohu'o Iesu Keriso manö bamavuafe ahuro èho jaburo huë baeromo ajamijego maro hi'iranego.

Titus-hu Crete hiromo mu vaeröhe jöhoje.

⁵ Röhu Crete sa'are naehu ja ramoromo rovode hesi bëhoho èhuro Keriso-are ekaresia jabesi mue rabe rabe bogo eni jëvajokho jero avohëhego mae jio'amoröhego. O naehu uavodëhi ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho jero amore amore èhi bahibe juvo'iranego.

⁶ Ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho èhi jio'amo'iro. Èhi jië'e a duvaho hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Hu magonahe ma-gemu masu'iro. Hesi aboji harihu'ohuro nadi hia'e biriri'övoromo aruëre anumëre ëma jijijho'iro. Èhioho bogojio'i a'i ma-mae uehorovarue aribövie jëvo'iro.

⁷ Iae ekaresia muebejaje aho bogo a muoho a'i God-are muoho muebejaje jiafe èhuni hesi ihoho ma-mae jio'iro. Nadi jö giagia'e aho nadi burëro vörönimaje aho nadi vörö'e jovo iromo simano sisërejë'e aho nadi vörö'ë'aje aho nadi moniemu uehorovaje aho jio'iro.

⁸ A'i osare söjëvo va'oromo nihudëgaje mu maemu nimaje taemorovaje jögore baeromo mueberovaje God avoho uehorovaje gororovaje èhi jië'e ae jio'iro.

⁹ Noehu majëhibe rovere èhi jië'e jö maho birivoromo mae uehorovo'iro èhuro eni jioromo jö mae avoho röjëhiromo mu ma vaeruomaje a jabesi uehoroho birire bojëmi'i o göho jö aho'ahovarue aribövi jabesi uehoroho huotovëho'iröhe.

¹⁰ Jö aho'ahovarue aribövioho aho'oje. Jöho bogo e'i bëhi rumo'e sareri'e jöho röjëhijarueje. A ioro'iorohu'o röhu Jew rajo Christian aribövioho jaburo èhi ë'arueje.

¹¹ Èaribövi jabesi jöho ahëhore. Èhesi bëhoho jabumë sisë uehorovë'i moniemu nimoromo jabesi sareri'e jöho röjëhijego agane gö gö uvarueje: Nani mae höromo rireromarueje.

¹² Jabesi Crete sa'a rajo jö majëhijaje a böröme gemuëro uvadeje: Crete rajoho sareri'e muoho javuobe vörö'e mi va'ëne javuobe mu bijöni'e iemu mahëro ue'ahanovobe rovë'e javuajëjo.

¹³ Huhu uvade jöho iae maeje. Ëhi jië'e jiaje ëhuni jöho darugo'o majëhijego jaburo Keriso-are jöhemu avoho uehorovo'i

¹⁴ a'i Jew rajehu jabesi uehoro jö ëma sarerëmiromo majëhijaruoho vuonugo'i. O aehu öri ma bijönimoromo jöe gö ëma bojëmijarue jö mae uehorovaruoho vuonugo'iro.

¹⁵ Ae rahu dë vövöbajo'e ma-maemu jië'ohoho garomo uvarueje: Inöme aho'o sisë sisë bogojö'i ma-maemu jio'amajëjo. O ae rahu dë vövöbajo'o sisë jioromo Keriso bogo ma uehorovë'ohoho ëma uvarueje: Bövioho bise'ohoho sisë jio'amajëjo. Röhu jabesi uehorohu'o dë vövöbajo'ohu'o sisërëjävë'eje.

¹⁶ Jö'ëro uëvarueje: No God gavarue höjo. Röhu mu sisëmu vaejaruohuro ëhuro röjahirovego no gavarueje jabuhu ëhi atarue jöho sarere jiego. Jabumë sisë bëhe jioruome. Jöho bogo eruome. Mu maho bogo vae hesi jioruome.

2

Ekaresiaehu God-are jö avoho uehorovoromo mu avoho vae'iröhego Titus-hu röjëhi'iröhe jöhoje.

¹ Jabumë ëhi jië'e mu sisë vaejarueje röhu jero God-are jö ma jiaje ëhi jië'e muohemu röjëhijego jasi ariböviohuro ëhi vae'iro.

² Ama'i mavojoho uëne: Jemesi simanoho sasohoromo mu maemu uehorovoromo taemo raromorëne. God avoho uehorovoromo ae avoho huë baejëvoromo avoho birivorëne. A mavojoho ëhi uëne.

³ O magonaho mavojoho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhiromo uëne: God gemu uehorovobe jijihonövorëne. Ae gö jabesi jö sisëho nadi atemu atorëne. Nadi vörö'e jovohemu iemu irëne. Mu maemu röjëhijego magonaho i'ohoho he'irarëne.

⁴ Magonaho mavojoho ëhi uëne. Jaburo mu mae röjëhijego magonaho i'ohuro heromo baruohu'o asisö'ohu'o rajëhi'iro.

⁵ Taemo raromo'iro. Aho bogo sihëvo'iro. Amoho avoho muebe'iro. Baru jabesi jöho ejëho'iro. Christian magonaho i'ohuro ëhi ë'iramu gëgorovo aho God-are jöho bogo agoruomo'ë'e.

⁶ O a i'ohoho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhine. Uënego ma-taemo raromo'iro.

⁷ Röhu jero mu maemu vaejego ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'iro: Ë'ego no'o ëhi jië'e muoho vae'irarëjo. Nadi uehore gö gö bae'i ma-taemo hiromo jöho röjëhine.

⁸ Jö maemu jövnego aho jasi jöho heromo bogo sisë'ioho atoruomo'iro. Ëhi jië'ohoho nosi jö bijönimoruomaje ariböviohuro Christian aribövi nosi jö sisë ato'iröhoho bogo eni jëvo'iramu javoje baeromo ma-raromo'ë'ö.

⁹ O ae gö jabesi muemu vaejëharue aribövioho uëne: Jemesi a masijo jabesi jöho aho'obëhe ejëhego jaburo gëromo nimoroho'irarëne. A masijo jabesi jöho nadi aho majëhirëne.

¹⁰ Jabumë nadi vajiohuvodëgorëne. A'i mu maemu vaejego ae göëro gëromo uvoruomo'irajo: God-are jöho iae mae höjo. God no manö bamavuade a hesi jöho uave. Mu aribövioho ë jöho majëhine.

11 Ēhi jië'e jögoru röjëhi'irane hesi bëhoho God-hu huë baejavuaje muoho ae aho'o nosi nunire rovë'eje ëhuro baejavuego maro va'iröhego.

12 Ēmuoho rovë'ëro ëhuro God-ro röjahuijajeje noro God bogo uehorovarue muoho sinehu nimarue mu sisëho dejonö bu'ö'i ma-taemorovë'i mu mahuremu uehorovë'i God rajahijë'i ave sa'are raromo jijihojöro.

13 Ēhi ë'ë'i muebejarueje ë nimoroho'iröhe maja rue'iröhire nosi A Böröme God no maro bamavuaaje aho Iesu Kerisoro aji'o rovego ga'i.

14 Iesu Kerisoro nosi jöëni guomorovadeje sisëhu ruahö'öjavuadoho ahego noro maro raromoröhego. O nosi dë vövöbajo'oho u'ovahuëgo no hesi aribövi maemu jioromo mu maemu vae'i nimoröhego.

15 Ēhi jië'e mu öroho röjëhinövone. Jögore mëmiromo mu sisëho ahonövone. Daruge baejë'e javaje jöho darugo'o majëhijego aho jasi jöho bogo mana aho majahi'i.

3

Christian aribövi no diehi mu vae'iröhe jöhoje.

1 Jasi ekaresiaho uëne: Jemesi sa'are simano vaeruomaje ariböviohu'o jemesi a masijo ioro'iorohu'o nadi biriri'övoromo juahëmi'i jabesi jöho ejëhorëne. Mu mae bövie bise'e ömo varijëne jiorëne.

2 Nadi ae gö jabesi ihoho ijumorëne. Nadi irovorëne. A'i ma-u'emu raromoromo a mahu'o a sisëhu'o jabesi örire ma-jö sanu'e majëhiromo huë baejëvonövorëne. Ēhi uëne.

3 Ēhesi bëhoho no'lo uehore bogojië'e aribövie javuonövadeje. Jöe bogo e'i aruëre anumëre ëma jijihonövareje. Sinehu nimaje mue gö gö ëhuremu uehorovonövareje. A jabesi mu mahuni o böviëni bise'ëni dë vörönimoromo bijönaguonövadeje. Sisë javuo'ego aëro bijönaguonövareje. No'o göëro göho nue huodamirovonövareje.

4 A'i avevejö'oho God manö bamavuaaje ahuro huë baeromo ajamuijamu no gavë'e javue.

5 Ajamuiromo baejavuoromo manö bamavuë'eje. Bogo noehu mu ma vaejarohunioho bogo ëhunioho ëhioho ë'i a'i huro noni vavaenimoromo ëhuni manö bamavuadeje. Ēhesi öroho aviëhije. Huhu nosi sisë u'ovahuadohuro hesi Aru'ahëhu i'o baejavuadohuro ëhuro i'orëjavuadeje.

6 ĒAru'ahoho God-ro jovonö'e otehodaguadeje Iesu Keriso no mare bamavuaaje a hesi ihore.

7 Hu ëhi ë'ade hesi bëhoho huro huë baeromo ajamuiromo nosi sisëho mu'uvahuë'ëro noro muebejë'i uvoröhego: No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro Vavu hesi bövioho bise'oho baeromo ëhuro ma-ioro'ioëremu maro raromo'ëjarëjo.

8 Ējöhö iae mae.

Na nege jero ë jöho darugo'o majëhijego ëhuro God uehorovoruomaje ariböviohuro ma-mu maemu avoho uehorovoromo vaeruomoröhego. Ēhi jië'e mu vaejë'oho iae maeje. Ēhuro ae aho'obëhe marëjëvö'ë'e.

9 A'i simano rumo'e jö berohemu beroharuoho bogave ejëho'irane. Hijo miono'o jabesi iho jöëmu atemu ataruoho bogave ejëho'irane. O Jew rajo nosi jögoru hesi bëhohuni jö aho'ahamirovoromo irovaruoho bogave ejëho'irane. Ēhi jië'e jöho ëho ma-jöeje. No ëho uehorovë'oho ëhuro bogo maho javuo'ë'e.

10-11 Ae göehu jö sisë majëhiromo ekaresia adovëvaje ëhi jië'e aho jögore majahiromo bogo ejahamu gavë'oho röhu maho majahinövone. Bogo ejahamu gavë'oho uvone: Ëhi jië'e a hesi simanoho sisë bëhe höne. Hesi sisëro jië'ëro i'ue bae'a'ajëne. Ëhi uvoromo ë a hesinö dejoho bu'öne.

Ijo tugoho'i jöhoje.

12 Röhu naro Artemas o nani Tychicus jasi örire nugö'ö'ejo. Nugö'ö'jego ö'ego evaro Titus jero ma-burëro Nicopolis amoro rueromo birohevone buru majare na Nicopolis hi'i uvë'e jevaje ëhuni.

13 Zenas jögoru gavaje ahu'o Apollos'o avoho gëromo ie bövie bise'e ajëmijego huë mae va'iro.

14 Na nege nosi ekaresia ariböviohuro mu maho avo'avoho vaeromo bogo eni jëvë'e aribövioho ajëminövoröhego. Ajëmijë'ohuro ëhuro jabumë bogo ëma raromoti i'o mu'e vaejarue aribövie jëvo'ë'e.

15 Ave na'o raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo Titus jasi örire jejämijö. O no'o gemuore Iesu mae uehorovarue aganoho naro jejëmijode höne.

God-ro jemë ae aho'obëhe huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILEMON

Paul-hu Philemon jejamijade jöhoje.

¹ O asë'e Philemon nosi aemo'aeme no'o bimuovoromo mu vaejanue aho na Iesu Keriso-are jöëni savoji gagore hijaje aho Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jasi örire jejamijö.

² O Apphia nosi ma'inoho o no'o gemu mae Satan'o muorovaje aho Archippus o Philemon jasi osare gagovarue ekaresia aribövioho ëhu'o jejëmjö.

³ Na nege God nosi Vavuuhu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Philemon-hu Iesu mae uehorovoromo God-are aribövi huë baejëvonövade jöhoje.

⁴ Philemon Paul naehu God-are örire jö jövë'iroho naro jasi jöhu'o jövoromo nasi God hesi örire huë mae uavajeje.

⁵ Ëhesi bëhoho naro hejajeje aëro jasi jöho atoromo uvoruomego: Jero God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvoromo Bada Iesuare örire mae uehorovanue höjo. Ëhi heromo ëhuni God mae uaromo

⁶ ëninamirumo uavajeje: God jero ajaminingo Philemon no'o gemuore mae uehorovavajohuro ëhuro hesi simanoho jiororovoromo Kerisohu bojamuijaje huë maho bövioho bise'o'oho ga avoho'irajo.

⁷ Öho jaehu God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvanohuro ëhuro jabesi dë vövöbajo'oho sanuovëhë'e jave. Ëhuro na dë mae jevego nimoroho avohajeje.

Onesimus Philemon'o hiromu ju'ebijë'ëro sionëro ö'ëgo Philemon-hu hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo röhu maho baeröhe jöhoje.

⁸ Ja ëhi jië'e huë baejë'e ae javë'ëgo ëhuni ave jöho ua'ië'e. Na nego'ibejo na Keriso-are ihore darugo'e jöho bojamiromo ua'ibejo: Jasi muoho vaejëjo.

⁹ Röhu bogo ëhioho ë'ejo. A'i ja huë baejë'e ae javë'ëgo ëhuni naehu nimaje jöho ma-sanu'e majahi'ejo. Paul na Iesu Keriso-are jö majëhijaje ae jevo'i aviavejë'e na hesi jöëni savoji gagore hijaje aëro jevë'ëro

¹⁰ ëhuni naehu huë baejaje harihu hesi jöëni naro jasi örire ave jöho uave. Naro savoji gagore hiromu ajamamu huro Keriso baejadeje. Ëhuro hu nasi harihe jianove. Na Onesimus-are jöho uave.

¹¹ Onesimus-are iho hesi bëhoho ajamuijaje ahoje. Röhu hu urimo ja'o hiromu jasi muemu vaejahadevaroho evaroho jasi öriroho bogo avo'avoho ajaminövadeje. Röhu avevejö'oho Keriso baejë'ëro ja'o na'o ajamuijaje aeje.

¹² Iae na nugö'ö'irögoro ë'e vuonorö'ö ö'oromo jasi muemu vaejaho'iröhego. Röhu hu ö'iramu nasi dë vövöbajo'e aho'o hu'o jio'ë'e.

¹³ Naro Onesimus ma'eno'ibejo ëhuro iae na mae jevo'ibejo. Keriso-are jö ma hesi jöëni na savoji gagore hijego Onesimus-ro na'o gemu mae hiromu ja'o röromo ajemi'iröhego ëhuni ma'eno'ibejodoho röhu bogo ma'eno'ejo.

¹⁴ Ja bogo uevë'e naehu Onesimus ëma ma'enë'o'oho na bijönege hu jasi muemu vaejahaje aego. Ëhesi bëhoho Onesimus-ro ja'o röromo ajemi'iröhego naremuëremu nimoromo hu ma'enë'o'oho sisë jio'i a'i jaehu

nimoromo Onesimus-hu na ajemijöro uavë'o'oho iae maeje. Röhu jasi jöho bogo baejë'ëro jevë'ëro ëhuni na bogo ma'eno'i jani nugö'ö'ëjo.

¹⁵ Onesimus ja'o'oho bogo hi'i dirö'o göro majae ma-bisemu hijadeje. Ëhesi bëhoho nani hu vuonorö'ö ö'ëgo jero ma-ioro'ioremu bae'iranego.

¹⁶ Avevejö'o'oho hu bogo ma-jasi muemu vaejahaje aho jio'i a'i jasi huë baejanue ö maeje. Iae na hesi örire börömo bëhe uehorovajeje. Röhu jero na iosiremiromo börömo mae hu uehorovo avoho'anue ë hesi bëhoho hu jasi mu vaejahaje ae jioromo ja'o hu'o Badare ae gemuoho jëvë'ëgo.

¹⁷ Ëhuni jaehu uvë'o'oho: Paul Philemon na'o havaje ae hö uvë'o'oho ëhuro jaehu na rajehiromo baejevo'ibejanëhi Onesimus ö'ëgo ëhi rajahiromo baene.

¹⁸ Huhu mami'e mu sisë vaejavadoho o jasi mae sisë'e bojami'iröhoho bogo bojamijadoho uevego naro hu'o röromo jasi örire mana bojami'iro.

¹⁹ Paul naro ave jöho nasi övëro jajivoromo uave: Iae naro manaho bojami'ejöjo. Röhu jaehu mana ajemi'irane jöho na bogo ua'ëjo. Ëhesi bëhoho naro ja ajamijamu jero Keriso baejë'ëro ëhu'ëro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi jave. Röhu ë jöho bogo ua'ëjo.

²⁰ Io'o öho naehu nimaje jöho Badare jöëni ejehego mae jevo'i. Ejehoromo ëhuro Keriso-are ihoro nasi dë vövöbajo'oho sanuovehone.

²¹ Röhu na uehorovoromo uve: Naehu nimaje jöho ejeho'anuëromo ave surire jöho jajive. Iae na garomo uve: Naehu uavaje jöho jero eromo röhu gö'o döre vae avoho'anuejo.

²² Röhu naehu hi'irode röhohu'o avohëhone. Ëhesi bëhoho na uehorovoromo uve: Jemëhu nasi jöëni ëninamijarujohuro ëhuro God-ro ajemi'iramu na savoji gagore jioromo höröromo jemesi örire ö'ëjöjo.

Christian ae göehu göehu Philemon jejamijare jöhoje.

²³ Röhu Iesu Keriso-are jöëni na'o savoji gagore hijaje aho Epaphras-ro jasi örire jejamije.

²⁴ O Mark Aristarchus Demas Luke ëhi na'o gemu mae Keriso-are mu vaejarue aribövioho jabu'o jasi örire jejamijö.

²⁵ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

HEBREWS

God-hu uavamu hesi Harihehu jö majahuijade jöhoje.

¹Urimoho God-ro mue gö gö majae göro göro vaebe rueromo ehuro hesi jöho röjehi'ego jö hesirire baeromo majëhinövare ariböviohuro baeromo nosi hijo miono'oho majëhinövareje.

²Ëhi'obe rovadoho avevejö'e ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovamu God-ro uavamu hesi Harihohuro jöho majahuijê'eje. ËHarihoho God-ro uavê'ëro sa'ae bövie bise'e bamadoho êho ijonö hesi bae barê'iröhohoje.

³Iae hu God-are aji maho baeromo ehuro no ajjavuajeje. God jiajêhi hu êhije. Hesi darugo'e jöho jövoromo ehuro sa'aho bövioho bise'oho aho'o ma'eno titimajeje. Huro nosi sisêho u'ovahuonugoromo dö mare ajiomoromo God börömo jiaje a hesi övo manö hijadeje.

⁴Ëhu'ëro jiê'ëro anerae aho'obêhe iosirëmiromomo huro dö mare hijajeje. Göho hu God-are Harihëro jiê'ëro hu iho bövi maho baejamu hesi ihohuro anera jabesiroho iosirëmijê'eje.

God-are Harihehu anera ömo'ömo iosirëmijaje jöhoje.

⁵God-are Harihehu anera jabesi iho iosirëmiromo iho börömo baejade jöho God-are surire jajivadoho gavarueje. God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ave jöho ua'i ma-hesi Harihoho gemu uvadeje:

Ja nasi Harihoho javajêjo.

Jaruvoho naro ja baejavê'e jevajêjo.

O God anerae bogo gemu vadu'o hesi jöho jövoromo ae uê'i ma-hesi Harihu hesi jöhemu uêvadeje:

Na hesi Vavuoho jevo'i

hu nasi Harihoho jio'a'ajêjo.

⁶Jö göho God-hu hesi Harihu Muri sa'are nugö'öjadevare evare uvadeje:

Na negajêjo God nasi aneraho aho'obêhe jaburo ê aho gemu rajahiruo-moröhego.

⁷O anera bogo iho masijo jio'amaje jöho huro uvê'eje:

God naro nasi aneraho avohêvego bururae'amaje hjo.

Nasi mu ajemijarue aru'ahoho avohêvego vëni hödurae'amaje hjo.

⁸Anera jabesi jöho êhi uvo'i Harihu hesi jöho êhi uvê'eje:

God ja böröme namijanuoho êhi namiemu namibe va'a'anuêjo.

Böröme namiromomo jero jasi öri ari'oho avoho muebejanue hjo.

⁹Ja mu maho nimo'i mu sisêho bijönimanue hjo.

Ëhuni God jasi A Börömoho naro ja baejavoromo huê mabêhe bojamijamu

jero jasi aribövioho iosirëmijê'ëro ja börömoho javajêjo.

¹⁰Röhu God-are Harihu hesi örire jö göho êhi uvê'eje:

Bada ni'i'ivadiroho jero sa'aho bamane hjo.

Ö'idöhu'o jasi övëro avohane hjo.

¹¹Sa'ahu'o ö'idöhu'o barê'i a'i jero birivoromo hiemu hi'a'anuêjo.

Sa'ahu'o ö'idöhu'o niögëro buraerovanovo'ajêjo.

¹²Aehu niögu suhi'o muotoho bahijaruêhi êhi ö'idöho sa'aho rori'o bahi'anuêjo.

Aehu niögu jijö boremi'ö'i i'o io'amaruëhi ö'idö mamioho sa'a mamioho ëhi mu'u'i i'e avoho'anuëjo.

A'i ja vadune manaere aho'o ëhi ma-jiemu jiobe va'a'anuëjo.

¹³ God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ua'i ma-hesi Harihohemu uavadeje: Nasi övo manö ro hijego

ja'o muorvarue aribövioho naro ruahö'öjëvego hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

¹⁴ Harihoho ëhi böröme jio'i a'i anerae aho'o jabumë ma-God-are mu vaejaharue aru'ahe jio'ame. Ëhi jio'amë'ëro God-ro rëmö'öjêgo jaburo rueromo God-hu ijönö mare ramuo'iröhe aribövioho no ajamuijarueje. Ëhu'ëro jië'ëro God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu börömo mahoje.

2

God-hu baejavuoromo mare ramuaje jö noehu avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu böröme jië'ëgo ëhuni noehu God-are jö hejaroho bogo rumonimo'i biririvoromo ma'eno'ejo jöho nugo'i öre gö va'ojöeni.

² Urimoho aneraëro Jew rajo hijo miono'oho God-are jöho bojëmareje. Ëaneraho bogo masijehu jëvadeje röhu jabesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae mae jiadeje. Iae mae jië'ëro ae rahu jö bogo ejëho'i mu gö gö vaej'ëho i'ue mana baenövareje.

³ A'i jaruvoho God-hu nosi aru'aho mare ramuaje jö bojamuijadoho ëho jö börömeje. Ae rahu ë jö vuonugë'oho i'ue baejööni gororomo huruomoromo dinö'e va'ejo. Huruomo'iröhe öroho bogoje. Ëhesi bëhoho bogo aneraho uö'i Badaro aevoromo hesi jö'ëro majahuijamu jö hejare aribövioho jaburo ë jöe gemuoho majahuiromo uövuareje: Iae mae-ëjo.

⁴ Röhu bogo jabesi sivuoho ëma majahui'i a'i God-ro jabesi jöho ajëmiromo bogo gavarue darugo'e mue gö gö vaenövadeje noro garomo jöho mae uehorovoröhego. Darugo'e muoho vaeromo huhu nimadëhi hesi Aru'ahoho ua'ëgo noehu mu mae vaeröhe suvuore gö gö ëhi bojamuinövadeje noro ëhu'o garomo jöho mae uehorovoröhego.

Iesu hu baejavuoromo manö ramuade a böröme jiaje jöhoje.

⁵ Röhu ëhi jië'e mu masijoho ëho u'emu jioröhe öri ari'o i'o hesi muohoje. Na ë hesi jöho jajive. God-ro ë öri ari'o i'o bamo'i uehorovadevaroho bogo uvadeje: Aneraëro masije riravoromo ë öri ari'oho mueberuomo'ajëjo.

⁶ Bogo aneraho jaburo mueberöhego uvo'i a'i jöe gö God-are surire uvë'eje:

God-ajo. Sa'are aribövioho ma-bise'e javuajëjo.

Röhu jero nosi jöëni uehorovanue höjo.

Nosi ihoho bogojavuanovajëjo.

Röhu jero no muebejavuanue höjo.

⁷ Anera masijo jio'amaje jabesi bëhire sa'are aribövioho no bamavuane höjo.

Ajohu'o iho mabëhohu'o bojamuane höjo.

⁸ Noro hörëro taemoromo muebe'amoröhego bövie bise'e nosi höru uhunö bahijahuane höjo.

Ēhi jajivē'eje. Bōvi bise'o nosi hōru uhunō bahijade jō hesi bēhoho aho noro aho'obēhe ruahō'ō'amoromo muebe barē hesi javue. Rōhu avevejō'oho bōvioho bise'oho nosi hōru uhuroho bogojavuē'ēro ēhu'ēro aho no bogo aho'obēhe taemoromo muebe'amarueje. Ēhi jiē'e muoho nosi nunoho bogo gavarueje u'emu garōhēro.

⁹ A'i noro ae gemu Iesu iae gavō. Iesu hu dōre jiadoho God-ro hesi nimoro huē baejavuoromo hu uavamu ruvebiromo anera jabesi bēhire hijadeje ae aho'obēhe noni guomorōhego. Hīromo vavaene baeromo guomamu ēhuni God-ro hu dōro bamoromo ajohu'o iho mabēhohu'o bojamamu baejadeje. Ēho iae no gavō.

¹⁰ God-ro aboji harihu'e aho'obēhe aji'ere sōjavuo ujuoho va'i nimamu ēhuni baejavuoromo mare ramuo'irōhe a bōrōmoho Iesu uavadeje huro vi'ehe baejōro ēhuro mue aho'obēhe ruahō'amoromo eni romoromemu jiego no baejavuoromo maro ramuo'irōhego. God-hu bōvi bise'o avohoromo muebe'amajohuni ēhuni huhu Iesu ēhi uavadoho mae jiadeje.

¹¹ Rōhu nosi sisē u'ovahuaje aho Iesuoje. Sisē javuego u'ovahuaje aribōvioho iae no javue. Rōhu hesi Vavuohu'o nosi Vavuohu'o gemuohoje. Vavue gemuoho javuē'ēro Iesuro bogo javojimo'i ma-uvajeje: Nō ō mueno'e gemuoho javuajējo.

¹² Iesuhu uvaje no ō mueno'e gemuoho javuajē uvaje jōho God-are surire jajivoromo ēhi uvē'eje:

God jasi jōho naro majēhi'iramu nasi ō mueno'ohuro heruomo'ajējo.

Naro jasi aribōviohu'o gemuore hiromo jasi ōrire rajahiromo jōho io'ejōjo.

¹³ Rōhu Iesu ae aho'o no'o gemuore jiaje jōho gō'o jajivoromo uvē'eje: Naro uvonōvo'ejōjo: Hesi God-ro gemuēro ajemi'ajējo. Rōhu jōe gō'o uvē'eje: Na aviae jevajējo. Na God-hu bojemade aboji harihu'ohu'o gemu mae hijajējo. Iesu'o no'o gemu mae javuaje jōho ēhi jajivē'eje.

¹⁴ God-are aboji harihu'e javuajē uvadeje. Rōhu aboji harihu'oho no sino haho'e biroge kōe javuē'ēro ēhuni Kerisoro araeromo hu'o sino haho'e biroge kōe ēhi gemuoho baejadeje ēhuro guomorōhēro. Guomego vuovo'irōhe ōri hesi vōrō baejaje aho Satan hesi darugoho mu'uvaho barē'irōhego.

¹⁵ Satan-are darugoho mu'uvahago no vuovavuorōhe ē hesi juhuonoho barējahuo'irōhego. Ēhesi bēhoho urimē'i vuovavuo'irōhoho uehorovoromo juhuonivobe rovaraje. Juhuoni juhuoni raromaro diehi'oromo vuonugojōeni ēhuni sisē'i raromareje. Ēhi jiē'e juhuonoho barējahuo'irōhego ēhuni guomadeje.

¹⁶ Aveho iae mae. Iesuro bogo aneraho ajēmi'i a'i Abraham-are ujoho no ajamuijajeje.

¹⁷ Ēhu'ēro jiē'ēro huro araeromo hesi ijoraje nomē va'ēne jiadeje. Ēōre gemu jiadeje ēhuro hu God-are muoho vajeromo priest bōrōme mabēhe jiorōhēro. Ēhi jiē'e priest jioromo noni vavaenimoromo muoho avoho vaeromo a nosi sisēho u'ovahuorōhēro. Ēhuni no va'ēne jiadeje.

¹⁸ Sisēhuro Iesuarē dēre bijiohamu vavaene baejē'ēro ēhu'ēro huro garōhe sisēhu nosi dēre bijioho gōvuego huhu ajamui'irōhoho iae hu eni jie.

3

Iesuhu Moses iosiramiromo bōrōme jiaje jōhoje.

¹ Christian aganomē God-ro uēvadeje jemē'o hesinō jēvojōro. Ēhuni Iesu uehorovo avohore. Iesuro God-are ihore jōe majahuijajeje. Hu nosi priest bōrōmohoje. Ēhu'ēro noro hu mae uehorovoromo hesi jōho huruoho majēhijarueje.

² Huro God-are ōrire muoho baeromo ē muoho avoho vaenōvadeje. Urimē'i Moses-hu God-are mu avoho vaejahoromo God-are aribōvie aho'o muebejēvōvadēhi Iesuro ēhi gemuoho ē'adeje.

³ Rōhu Iesuro Moses iosiramiromo iho bōrōmoho baejē'eje. Ēhesi bēhoho Moses hu ma-God-are agane gemuoho jio'i Iesu hu God-are agano gagovade aeje. Ēaganoho gagovē'ēro ēhu'ēro Iesure ihohuro Moses-are ihoho iosiramijē'eje.

⁴ Agane gō gō bogo ėma jio'i aēro gagovoromo gemuoro nugo'amē'eje. Agano gagovoromo bōvi bise'o avoho'amade aho God-je.

⁵ Moses God-are mue vaejahaje aēro jiē'ēro God-are agano ioro'iorohu'o hiromo hesi muoho avoho vaenōvadeje. God-are muoho avoho vaeromo God-hu ijonō majahui'irōhe jō jiajēhi jiē'e jōho huro urimo ae majēhinōvadeje.

⁶ A'i Keriso bogo ma-mu vaejahaje aehu jio'i hu God-are Harihe jadeje. Hu God-are Harihēro jiē'ēro God-are agano avoho muebe'amajeje. No'o God-are agane javue. God-hu maro ramuorōhe jōho bogo vuonugo'i biririvoromo nimorohē'i uehorovobe va'ē'ohuro ēhuro no ēhi javue.

God-are aribōviehu nuho'irōhe jōhoje.

⁷ Ēhuni God-are Aru'aho hesi jōho avoho ejahore. Hesi surire jōho ēhi uvē'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majēhijaje jō hejē'iroho

⁸ nadi hia'oho biriri'ōvorējo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'ōvoromo God na'o muorovarēhioho nadi ēhioho ē'orējo.

Jabuhu a rumo'e sa'are raromoromo God nasi dē bijioho gavarēhioho nadi ēhioho ōmorējo.

⁹ Jemesi hijo miono'ohuro nasi mu masijo gabe rovaroho ēho bogo uehorovo'i nadi dē bijioho gebe rovaroho vadune 40 barējade hōjo.

¹⁰ Ēhuni God naro ē aribōvi jabesi ōrire bijōnimoromo uvode hōjo:

Majae ēhi jabumē dē vōvōbajo'ere sisē'i uehorovo'i nasi mu hesi ōroho bogo avoho baeruumē'e hōjo.

¹¹ Ēhi uvoromo naro dē vōrōnegamu jōe darugo'o jōvoromo uvode hōjo: Jabumē bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajējo. Bogo mae bogajo.

¹² Agonomē ēhi jajivē'e jiaje ēhuni gavē'i raromore. Jemē a ioro'iorohuro God bogo ma uehorovarue uehoro sisēho baeromo ēhuro darugo'e aho God vuonugo'aruje.

¹³ A'i gōēro gōho jōgore mamirovore. God-are surire mami'e adahare jōho uōvū'eje: Ave jaruvore majaroho nadi hia'oho biriri'ōvorējo. Ēuōvuade jaruvore majaho bogo barējē'e jiaje evaro majae ēhi gōēro gōho jōgore mamirovore ēhuro jemē a ioro'iorohuro sisēho garomo bogo simane huotorovoromo ēhioho hia'oho biriri'ōvo'irarije.

14 Jögoru mamirovo'irarije hesi bēhoho noehu aevo'i biririvoromo mae uehorovarēhi jiē'e uehore gemuoho ma'eno titimobe va'ojuvo majae barējamu bogo vuonugē'ohuro ēhuro no Keriso'o gemu mae javuaaje.

15 God-are surire mami'e adahare jōho uōvuē'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majēhijaje jō hejē'iroho nadi hia'oho biriri'ōvorējo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'ōvoromo God na'o muorovarēhioho nadi ēhioho ē'orējo.

16 Rōhu rahumēro jōho heromo ri'ōromo God'oho muorovareje. Moses-hu Egypt sa'are jioromo sōjēvo rovide aribōvioho ae aho'o jaburo huotorovoromo God'o muorovareje.

17 O God-ro rahumesi ōriroho bijōnimobe rovadoho vadune 40-ho barējadeje. God-ro mu sisē vaeruomaje aribōvioho bijōnimadeje. Ēaribōvioho sisē vaeruomē'ēro ēhu'ēro a rumo'e sa'are vuovo momorō'ōbe va'oruomadeje.

18 O God-ro jōe darugo'o uvadeje: Jabumē bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajējo. Bogo mae bogajo. Ēho rahumesi jōho jōvadeje. Jō bogo ejahare aribōvi jabesi jōho jōvadeje.

19 Ēhu'ēro jiē'ēro no garomo uvō: Nosi hijo miono'ehu bogo ma uehorovarohuro ēhuro jabesi sa'are va'o nuho'irōhoho bogo eni jēvade hōjo.

4

1 God-ro mae uōvuē'eje noro va'oromo hu'o raromoromo nuhorōhego. Ēhuhu uōvuade jōho bogo barējē'e iaje ēhuni juhuonivoromo gavē'i raromore. Ijonō God-ro a ioro'ioro jemesi muoho garomo uvojoēni: Rueromo na'o nuho'irarijoho jemē bogo eni jēvajē uvojoēni uēve.

2 No God-are jō maho hejē'e javue. Urimē'i a rumo'e sa'are jijihoruomade ē aribōvioho jabu'o ē jō maho hejareje. Hejareje rōhu bogo marējēvadeje ē hesi bēhoho hejare jōho bogo ma uehorovē'ēro.

3 A'i no Iesu mae uehorovarue aribōviohuro iae va'o God'o gemu mae raromoromo nuharueje. Ēnuho'irōhe jō God-are surire adahare jōho ēhi uōvuē'eje:

Naro dē vōrōnegamu jōe darugo'o jōvoromo uvode hōjo:

Jabumē bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajējo. Bogo mae bogajo. Ēhi jajivē'eje rōhu ē hesi urimo God-ro sa'ae bōvie bise'e bamamu evare hesi muoho barējē'ēro jaruvoho bogoje.

4 God-hu mu barējade jō God-are surire jajivaroho majae 6-ho barē'i 7 jiade jō jajivarire ē gavarueje. Ējōho ēhi uvē'eje: Majae aho'obēhe 6-ho barē'i rōhu 7 jiamu gavē'i God-ro hesi muoho aho'obēhe vuonugo'i nuhade hōjo.

5 Rōhu ave God-are surire jōhu'o jajivoromo uōvuē'eje: Jabumē bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajējo. Bogo mae bogajo.

6 Ēhu'ēro jiē'ēro urimē'i God-are jō ma heruomade aribōviohuro hesi jōho bogo ejahoromo ēhuro bogo va'o hu'o gemuoroho raromoromo nuhareje. O ae gōehu gōehu va'oromo God'o raromoromo nuho'irōhe jōho bogo barē'i iae ēhi gemuohoje.

7 Ēhuni God-ro majae gō bamoromo uvē'eje: Ave jaruvore majahajo. Ēhesi bēhoho urimē'i hia'i biriri'ōvare aribōvioho vuovēvadoho va'ojuvo majae ēgo'o barējamu evare God-ro uavamu David-ro noehu adahare jōho jajivoromo uvadeje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho nadi hia'oho biriri'övorëjo.

⁸ Urimë'i Joshua-hu Israel aribövi jabesi sa'are söjëvo va'adevare ë ariböviohuro God'o raromoromo nuhoruom'oibejo majae göre nuho'iröhe jöho God bogo bamo'ibejo. Röhu jabumë bogo God'oho raromoromo nuhareje.

⁹ Bogo nuhë'ëro ëhu'ëro God-are ariböviehu nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhije. Urimë'i majae aho'obëhe 6-ho barë'i majae 7 jiamu God-hu aevoromo nuhade ëhi jï'e nuho majaho God-ro noni bamahuë'eje.

¹⁰ Ëhesi bëhoho God-hu hesi mu vuonugo'i nuhadëhi ae rahu va'o God'o raromoromo nuhë'oho i'u'e muoho ëhi vuonugo'i nuhoruomajeje.

¹¹ Ëhuni no va'o God'o raromoromo nuho'iröhoho avoho vae ga'ejo ëhuro ë hijo miono'ehu God-are jö bijönimoromo sa'are rireromarëhioho no bogo ëhioho ë'iröhëro.

¹² God-are jöho darugo ma-ma'eje. Darugo ma-ma'ëro jïë'ëro ë jöho kaejö va'ëneje. Hesi kaejö anio ruë jio vië jïë'ohuro nosi dëre nure aho'obëhe ro bijioho gövuajeje. Röhu nosi kaejöhö anio rumo'e jio'amo'i God-are kaejöhö anio ma-ma'eje. Ëhuni no diehi diehi nosi uhure uehorovoromo nimaruhö God-ro nosi dë vövöbajo'ere göromo hesi jöho ma-darugo'o ahörirëro majahuijajeje.

¹³ Iae ae bövie bise'e God-hu bamavuadoho hesi nuniroho bogo gurihi-roho javuo'i a'i aho'obëhe God-hu gövuajoho ma-va'orahoro gemu javue. God nosi börömege noro hesi nunire riravoromo ua'ejo: Iae no ëhi ëhi vaejë'e javuajëjo. Ëhuro no gö barëjë'eje.

Iesu hu priest börömo ma jiaje jöhoje.

¹⁴ Röhu no priest börömo maho javue. Huro ö'idöre God-hu jiaje mare ë ajiomadeje. Hesi ihoho Iesuoje. Hu God-are Hariheje. Ëhuni noro mae uehorovoromo huruoho majëhijarue jöho ma'eno timito'ejo.

¹⁵ Nosi priest börömhuro gövuaje nosi uehoroho darugoho u'uhoromo mu sisë vae hesi javuego göromo hu bogo ma-nunëremuoho gövuajeje. Nosi dëre mu sisëhu rabehu rabehu bijahuo'i hijajëhi sisëhuro nosi priest börömo hesi örire ëhi gemuoho vaejadeje. Ëhi gemuoho vaejamu bogo ejadeje.

¹⁶ Ëhuni ë'ego no biririvoromo God-hu börömo namiromo hijajire ë va'oromo nosi jöho majahinövo'iro God-hu hesi nimoro ajamuijajohuni. Noehu va'oromo jö majahijë'oho huë vavaene baejavuo'iramu evare huro noni vavaenimoromo huë baejavuoromo ajamui'iramu mae javuo'ë'e.

5

¹ Ave sa'are raromarue priest masijo jabesi muoho aviëhije. Ae gemu ae aho'obëhe jabesirire jiego God-ro baeromo muro bamajeje huro God-are muoho ë aribövi jabesi jöëni vaeröhego. Muro bamë'ëro priest börömhuro ë aribövi jabesi jöëni muoho vaeromo mi suvuorohu'o suvoro ioro'iorohu'o God-are örire bojamijajeje huro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhoröhego.

² Ave sa'are hijaje priest börömhuro garöhe ae gö simane garaejanovamu o öre sisë'i sisë'i jijihamu gevë'oho uvo'ë'e: Priest-oho na'o u'uhevë'ëro ëhi jïë'e mu sisëhuro baejevaje höromo jögoroho ma-u'emu avoho majëhi'ë'e.

³ Ave sa'are priest börömo ho u'uhë'ëro mu sisë vaejaje. Mu sisë vaejajero jië'ëro bogo a ioro'ioro jabesi sisënioho gemu a'i hesi sisëhuni mi suvuroho God bojami'ë'e huro hesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugahoröhego. Bogo bojamijë'o ho sisëje.

⁴ O aevoromo priest börömo mu vae'ië'iroho aho bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-hu uavë'ohuro ehuro priest muoho baejaje. Priest börömo aevo'i jade hesi ihoho Aaron God-hu uavamu priest mu baejadëhi God-hu uavë'ohuro priest muoho ëhi baejaje.

⁵ God-hu uavego priest mu baejaruëhi ëhi Kerisoro hu'o bogo hesi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-ro priest muro bamoromo Keriso uavadeje:

Ja nasi Hariho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

⁶ O God-hu priest mu bojamade jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:

Melchizedek priest jiadëhi

ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo.

⁷ Iae Iesuro ave sa'are hijadevare evare uvadeje: God ajemego bogo guomevo'iröhoho iae eni hõ uvoromo darugo'o uvë'i nivë'i ënamiromo ua gavadeje ajamijëro. Iesuro God-hu nimajoho ma-u'emu ejahonövë'ëro ehuni God-ro hesi jöho ejahadeje.

⁸ Hu God-are Harihe jadeje röhu vi'ehe baeromo ehuro God-are jö ejaho'iröhe öroho gavadeje.

⁹ God ejaho'iröhe öroho ganugoromo eni romorome jiamu evare öroho jiovahuadeje ehuro ae rahu hesi jö ejahë'oho ma-ioro'ioeremu maro raroröhego.

¹⁰ O God-ro jöe majahiromo Iesu uavadeje: Ja priest börömo javajëjo. Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi javanovajëjo.

Noehu Iesu uehorovaruoho bogo vuonugo'iröhe jöhoje.

¹¹ Melchizedek-are jöho aho'obëhe majëhi'irodoho jeve. Röhu jemesi simanoho i'u'eje. Na diehi diehi jöho röjëhi'ejo.

¹² Jemë Christian vaejarijoho majae ëgobövie baejë'e jëve. Ehuni jemëro ae gö jö röjëhi'irarijoho eni jëvo'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu jöho bogo avoho baejë'ëro jemë nimarujeje God-are jö aevo'i röjëhijamu hejarijoho aëro röhu maho röjëhijëro. Jemë amure asisö'oho va'ëne jëvanove. Biriri'e i ma bogo ue'aharuje aribövie jëve.

¹³ Amemu ue'ahë'e Christian aribövioho ma-asisö'o va'ënëro jëvë'ëro mu ma hesi jöho bogo ömo gavë'ejö.

¹⁴ A'i biriri'e i maho hesi a ma'ëremu ue'ahoruomajeje. Ehü jië'e Christian ariböviohuro mami'e muoho ömo garomo simanoho avoho uehorovobe rovë'ëro ehü'ëro gavarujeje di muoho mae jiego di muoho sisë jiego.

6

¹ Asisö'ehu uehorovaruëhi ëhi uehorovaruje jëvaje ehuni ë'ego no Kerisore jö samaho samaho urimo hejaroho bogo ehemuoho uehorovo'i a'i hesi jöho i'e gö'o gö'o döre uehorovobe va'i ehuro a duvahu uehorovaruëhi ëhi uehorovo'iröhe. Christian mu vae'iröhe jö aevoromo ae röjëhijaruoho bogo

ëhemuoho jemesi öriroho röjëhi'i ari'ejo. Mu sisë vaeromo sisërëjaruoho vuonugo'iröhe jö hesi bëhoho God ma uehorovarue jö hesi bëhoho

² sisë jovehu u'ovarue jö hesi bëhoho övo simano taemarue jö hesi bëhoho ijönö vuovoromo ri'ö'iröhe jö hesi bëhoho mana mae o sisë God-aro ioro'ioeremu bae'iröhe jö hesi bëhoho ëhi jië'e jö urimo röjëhijaruoho bogo ë jöe gemuohemu röjëhi'i ari'ejo.

³ A'i God-hu nimë'oho jö i'e gö gö uehorovobe va'ejo a duvaho va'ëne javuojöro.

⁴ O aehu urimo God-are nuni aji'e jö baeromo ö'idö hesi suvuoro garomo God-are Aru'aho no'o gemu mae baeromo

⁵ hesi jö ma heromo vuëvëvamu ijönö bae'iröhe darugoho gö avevejö'e baebe va'öjuvo

⁶ röhu huotorovoromo Keriso uehorovaruooho vuonugo barëjë'oho ëhi jië'oho no diehi'oromo ajëmi'ejo jabumë röhu maho sisëho vuonugo'i huotorovoromo mae uehorovo'iröhego. Öre bogoje. Rabëni ëhi jië'e aribövioho jabesi dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovaruoohuro ëhuro God-are Harihoho kososire röhu maho ano taemanovorouomajeje. Ano taemanovoromo ëhuro Iesure ihoho a nuniro ijumoruomajeje.

⁷ God-are huë mae baebe va'öjuvo Keriso vuonugo'iröhe jöho naro uhunö'e i'o mu'ero bamo'ejo. Ënëro mure rue'i hiromo sa'ae sanuovego ëhuro iruno'e bövie bise'e ri'amego mu arijo'oho jaburo mabëhe gagovo bahiruomajeje. Ëhi jië'e i'o mu'oho God-ro avoho muebe'iramu ma-mabëhe jio'ë'e.

⁸ O ënehu mure rue'i hijamu röhu mure ma-bibë'e resu resu sisëhuremu ri'amë'oho uvarueje: Ë'i'o mu'oho sisë höjo. Ëhi'ego God-ro i'o mu'oho masisë'i avoho hesije vëniro bue'öromo ijumo barë nahonahovo'iröhëro.

⁹ Nasi aganomë iae na ëhi jië'e jögoroho uhu'e majëhijë'e jeve. Röhu na uehoro mae baeromo uve: Jemë bogo ëhioho jëvájëjo. Iae aji maho baejë'ëro God'o maro raromo hesi jëvájëjo.

¹⁰ God bogo sisë'ioho uehorovajeje. Jemëhu mu ma vaejarijoho hu bogo rumonimo'ë'e. O jemëhu hesi örire uehorovoromo hesi aribövi ajëmijarijoho röhu jaruvohu'o ëhi gemuoho ajëmijarujoho ëhu'o bogo rumonimo'ë'e.

¹¹ Röhu na negajoho jemë ae gemu gemu jemëhu God-are muemu nimo avoharujëhi ëhi gemuoho nimo avohobe va'öjuvo hujeji maja viture jemë nimoromo muebejarujoho bae'a'aruje.

¹² O jemëhu God-are jö uehorovarujoho u'uhëvo'iröhoho na bijönege. A'i na nege a ioro'ioerehu biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro huhu ajëmi'i uëvadoho biroharuëhi jemë'o jabesi muoho gavë'i ëhi ë'iririjego.

God-hu ajamui'iröhëro mae uövuade jö noehu biririvoromo mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹³ Iae God-ro Abraham ajami'i uavadeje. Röhu bogo ma-ua'i a'i darugo'e jöho majahiromo ëhi mae uavadeje. Ae gö God iosiramiromo börömo jië'oho bogojiadeje God-hu ë a hesi iho uvoromo darugo'e jö majahi'iröhoho. Ëhu'ëro jië'ëro hesi ihoho uvoromo ëhuro hesi darugo'e jöho majahiromo

¹⁴ Abraham uavadeje: Iae naro jasi örire mae vaejavoromo a uje aho'obëhe bojamibe va'ëjöjo.

¹⁵ Bojamibe va'ejöjamu Abraham-ro heromo biririvoromo uvo'i hinövadeje: Na iae bae'ejö uvoromo God-hu uavade ujoho iae birohadeje.

¹⁶ Sa'are aribövi noehu darugo'e jö majëhijë'oho ae gö hesi ihehu nosi iho iosiramuiromo hu börömo jiaje ë a hesi ihoho uvoromo darugo'e jöho majëhiromo ëhuro mae uëvarueje. Ëhi ël'ë'oho aho bogo ijönöho ë jöho aho uö'ë'ö.

¹⁷ O God-ro nimadeje hu ajamui'i uövuade aribövioho röjahuijego noro garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro ajamui'i nimadoho bogo vuonugo'ajë uvoröhego. God-ro ëhi nimoromo hesi iho uvadohuro ëhuro darugo'e jöho Abraham majahijadeje.

¹⁸ Ëhu'ëro jïë'ëro God-hu ajami'i uvade jöhu'o hesi iho uvoromo darugo'o uvade jöhu'o ë jöe niö'ioho bogo sisërë'ë'e. Ëjöho God bogo sareramui'ë'e. Ëhuni nomëro mami'e huruomoromo God-are burure va'ë'ëro uvo'ejö: God jö maemu jövajëromo ëhuro uehoro mae bae avohoromo biririvoromo uvo'ejö: Iae huro uövuadëhi iae ëhi maro ramuo'ajëjo.

¹⁹ Hisiehu munë beromo e'u derire ba'amego vanagi ma'enege namijajëhi huhu maro ramuo'iröhe jöho noro uehorovoromo nosi dë vövöbajo'oho biririvoromo riravarueje. Iae uvarueje: God'o nosi ririre urahadoho Iesuro niögunö'e babu'öromo God-hu jiajire nosi sisëho avohahuo'i va'o hijë'ëro jïë'ëro iae ëhuni huro ijönö maro bamavuo'ajë uvoromo ëhuro bibivoromo riravarueje.

²⁰ Iae God-hu jiajire Iesuro nosi jöëni urimo va'ë'eje. Hu priest böröme vaejë'eje. Priest böröme vaejë'ëro Melchizedek priest jiadëhi hu ëhi priest jiajoho ëhi jiemu jio'ë'e.

7

Priest hesi ihe Melchizedek-are jöhoje.

¹ Melchizedek hu Salem amore böröme naminövade ae jiadeje. O göho hu God dö mare hijaje hesi priest böröme jiadeje. Abraham-ro a masijohu'o muorovoromo muo'amonugoromo rovanu gagorovo Melchizedek-ro hu birohoro muë mae hi'iröhe jöho bojamadeje.

² Bojamamu Abraham-ro ujuoho rovade inömo inömoho aho'obëhe mevoromo hue aho'o 10 bahiromo 9-ho hesi bahi'i gemu God-are suvuoro maho Melchizedek mamadeje. Röhu Melchizedek-are iho huotovë'oho ëho ajil'e mu ma muebejaje a börömohoje. O hesi amo ihe Salem hu ë amo hesi a börömoho jiadeje. Salem amo hesi a börömo jiade ë jö hesi bëhi huotovë'oho huë baerovarue mu muebejaje a börömohoje. Melchizedek ëhi jïë'e a böröme jiadeje.

³ Hesi vëmu vavu'e hijo miono'e jabesi jöho bogoje. Hu rahade guomade maja hesi jöho bogoje. Ëhu'ëro God-are Harihe hu ioro'ioemu priest jiemu jiajëhi Melchizedek ëhi jianove.

⁴ Jemë'o uehorovore. Melchizedek hu a böröme jiadeje. Ëhesi bëhoho Abraham hu Israel rajo nosi ni'i'ivade bëhoho jiadeje röhu muorovoromo ujuoho rovade inömoho ëho mevoromo hue 10 bahiromo God-are suvuoro maho gemu Melchizedek-are örire mamadeje. Abraham-ro God-are suvuoro maho Melchizedek mamijë'ëro ëhu'ëro no garomo uvarueje: Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömo mae jiade hjo.

⁵ O Abraham-are uje gemu Levi jiadeje. Levi-are ado sirino'e jiobe rovaje priest-oho jaburo God-are jögoroho ejahoromo Israel rajo aribövi ioro'ioro jabesi örire God-are suvuoro maho ujuoharueje. Priest-ehu suvuoro ujuoho'ia'amu gavë'iroho Israel rajo ioro'iorohuro jabesi inömo inöme mevoromo hue aho'o 10 bahi'amego priest-ohuro God-are suvuoro maho gemu baerumajeje. Levi rajo priest-ohuro jabesi sa'a rajo jabesi örire suvuoroho ëhi baerumajeje. Jabesi sa'a rajoho jabu'o Abraham-are agane gemuho jioruome röhu jabesi örire ëhi jië'e suvuoroho baerumajeje.

⁶ A'i Melchizedek bogo Levi rajo aganoho jiadeje röhu huro Abraham-are örire God-are suvuoro maho baejadeje. Baeromo huë mae hi'iröhe jöho Abraham majahijadeje. Abraham hu God-ro ajami'iröhe jöho majahijamu hejë'ëro ëhu'ëro iae hu huë mabëhe birohë'e jiadeje röhu Melchizedek-ro Abraham-are örire huë mae hi'iröhe jöho majahijadeje.

⁷ Röhu huë mae raromo'iröhe jö herumaje aribövioho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e huë mae jö majëhijarue aribövioho masije jio'amajeje. Ëhi jiajoho iae no ae aho'obëhe gavarueje. Ëhuni Melchizedek-ro Abraham-hu huë mae hi'iröhe jöho majahijë'ëro ëhu'ëro no gavö Melchizedek-ro Abraham iosiramiro mo börömo ho jië'e jio'ego.

⁸ O Levi rajo priest öm'öme God-are suvuoro ujuoharuoho jabumë vuovarueje. A'i Melchizedek suvuoro ujuohadoho ë a hesi jöho God-are surire uvë'eje: Hu iae hijajëjo.

⁹ Iae Levi-are ujo ömo'ömohuro God-are suvuoro maho ujuoharueje röhu Abraham-hu Melchizedek God-are suvuoro bojamadevare Levi hu'o ë suvuoroho Melchizedek bojamnovadeje.

¹⁰ Ëhesi bëhoho Levi hu bogo rahë'e hesi hije Abraham-are visöro jië'iro evare majare Melchizedek-ro Abraham birohadeje.

¹¹ Röhu Levi rajo ae Aaron'o hesi ujohu'o Jew rajo jabesi jögoroho muebenövareje. Muebejaroho jabesi muohuro ioro'ioere gemu ae ajëmi'ibejo priest göho bogo rue'ibejo. Röhu jemë'o uehorovore. Jabesi muoho bogo eni jië'ëro ëhuni God-ro priest i'e gö baejadeje. Bogo Aaron-are ujo va'ëne priest-oho bae'i a'i Melchizedek jiade ëhi jië'e priest-oho baejadeje.

¹² Levi rajo priest-oho vuonugo'amo'i priest i'e gö baejë'ëro ëhu'ëro jabuhu muebejare jögoroho ëhu'o vuonugo'i jögoru i'e rovë'eje.

¹³ Röhu nosi Bada Melchizedek va'ëne priest jioröhe hesi jö God-are surire jajivaroho ë aho bogo Levi rajo aehu jio'i hesi ae gö jiadeje hesi aganoho priest muoho bogo vaeromo God-are suvuoro bahijarue maratuoho bogo muebenövë'ëro.

¹⁴ No ae aho'o gavarueje nosi Badare agano ihoho Judah rajemu jio'amego. Röhu Moses-hu priest mu jö jövadiroho hu bogo uvadeje: Judah rajëro ë muoho vae'a'aruëjo.

Iesu Melchizedek va'ëne priest jiaje jöhoje.

¹⁵ Röhu priest gö Iesu Melchizedek priest jiadëhi jië'e priest-oho iae rovë'eje. Ëhu'ëro iae no ma-samae gavarueje priest mamiohu'o jögoru mamiohu'o barë'i i'e rovë'e jiego.

¹⁶ Ëi'o rovade priest-oho hu bogo vavuehu mu vaejade siono hari-hehu baeröhe ë hesi jögoroho ejë'ëro bogo ëhuro priest muoho bae'i a'i ioro'ioeremu hi'iröhe darugoho baejë'ëro ëhu'ëro priest muoho baejadeje.

17 Ēioro'iolemu hi'irōhe jōho God-are surire jajivoromo uōvuē'eje: Melchizedek priest jiadēhi ja ēhi priest jianuoho ēhi jiemu javo'ajējo.

18 Urimore jionōvade jōgoroho u'uhē'ero jiē'ero ēhu'ero bogo maho ajamuinōvadeje. Ēhuni God-ro ē jōgoru hesi ōroho tugohadeje.

19 Ēhesi bēhoho ē jōgoroho bogo ae gemu vadu'oho ajamui'ego ioro'iolemu maroho javuonōvadeje. A'i God-ro ōri i'e jiovahuē'eje. Ēōri i'ohuro ōri mamioho iosiramiro mo ma-mabēhe jiē'eje. Ēōri i'o hesi bēhoho no nimorohē'i uvarueje: Iae God-ro ajamui'iram maro raromo'ejarējo. Ēuehoro mabēhoho javuē'ero God-are bēhire va'arueje.

20 Rōhu God-ro Iesu priest muroho bogo ēma bamo'i a'i darugo'e jōho uvoromo bamadeje. Urimoho Levi rajo priest mu bojēmi'iē'iroho aho bogo ēhi jiē'e darugo'e jōho uvoromo muoho bojēminōvareje.

21 A'i Iesuro priest muoho bae'ia'amu God-ro darugo'e jōho uvoromo bamadeje. Ējōho God-are surire jajivoromo uvē'eje:

God Badaro ave jōho darugo'o uvē'ero

bogo vuonugo hesi hōjo:

Ja priest jianuoho ēhi jiemu javo'ajējo.

22 Iesuro priest mamioho iosirēmijē'ero ēhu'ero God-hu muebejavuorōhe jōgoru Iesuhu ma'enaje ē jōgorohuro jōgoru mamioho iosiramiro mo ma-mabēheje.

23 Rōhu gōho Levi rajo priest-oho aho'obēhe jio'amobe rovē'eje rabēni hesi bēhoho vuovēvobe rue'ego muoho bogo ma-birivoromo vaemu vaenōvē'ero.

24 A'i Iesuro ma-ioro'iolemu birivoromo hijajēro jiē'ero ēhu'ero a gōho hesi sionoho bogo bae'i huro priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesije.

25 Iesu priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesirēro jiē'ero ēhu'ero ae rahu hesi ihore God-are bēhire va'ē'oho Iesuhu baejavuoromo ma-ioro'iolemu mare ramuo'irōhoho hu eni jie rabēni hu bogo guomo'i majae ēhi birivoromo hiromo nosi jōēni God-are ōrire jōe majahijajēro jiē'ero.

26 Ēhi jiē'e priest bōrōmohuro iae mae ajamuajeje. Hu sisē rumo'ero jiē'ero hu a ma-maeje. Aribōvi sisēho ōre gō jio'amo'i hu ōre gōje. Huro ajiomoromo sa'ae ō'idōe iosiramī'amoromo ajio dō maro hijē'eje.

27 Levi rajo priest masijehu ē'onōvarēhioho Iesuhu ēhi ē'irōhoho bogoje. Majae ēhi Levi rajo priest-oho jaburo God-are ōrire mi suvuoroho i'imami'i arinōvareje. Urimoho jabesi sisēhuni i'imaminugoromo ijoroho God-are aribōvi ioro'ioro jabesi sisēhuni mi suvuoroho i'imami'i arinōvareje. Iesu bogo ēhioho ē'i a'i hesi arijo'arije God-are ōrire bojamirovoromo guomorovē'ero ēhu'ero hesi suvuoroho majae gemu ma-ioro'iolemu bojamirovadeje.

28 Moses-hu bojēmade jōgoru hesi uhuroho ma-u'uhē'e aemu priest masije bamobe rovē'eje. A'i ē jōgoru hesi ijonō God-ro darugo'e jōho uvoromo hesi Hariho bamadeje priest bōrōme jiorōhego. ĒHariho bogo u'uhē'oho jio'i mue aho'o romoromoro ma-ioro'iole gemu bae barējē'eje.

8

Iesu hu nosi priest bōrōmo jiaje jōhoje.

¹ Na jajivobe rovode jö hesi bëhoho aviëhije. Naehu jajivode ëhi jië'e priest bërômoho javue. Hu ö'idöre ajiomoromo God eni jië'e aehu bëröme namijaje a hesi övo manö hijë'eje.

² God-hu jiajire osa hesi muoho vaejajeje. Ëhesi bëhoho huro God-are javu hesi priest muoho vaejajeje. Ëjavuoho bogo maja aru'aho va'ëne amoho jianovo'i a'i God-are javu maeje. Bogo ma-aehu avoho'i Badaro avohë'eje. Ëosa hesi muoho nosi priest bërômohuro vaejajeje.

³ Amo priest masije aho'o muro bahijarue hesi bëhoho jaburo mi suvuore övo suvuore gö gö God bojami'iröhego. Ëhuni priest muro bahijarueje. Jabesi muoho ëhi jië'ëro nosi priest bërômohu'o övo suvuore jio'ë'e God bojami'iröhego.

⁴ Röhu Iesu sa'are hi'ibejo bogo priest-oho jio'ibejo ë hesi bëhoho hesi Levi rajo priest-ëremu ë muoho vaeromo Jew rajo jögoreure jajivare suvuoroho God-are örire bojami'aruëro jië'ëro.

⁵ O Levi rajo priest mu vaejaruoho ëho ö'idöre jiaje muoho va'ëneje. Ëmuoho ma-arua'ahonö'e jio'i bogo mahoje. Aviëhi jianove. Moses-ro God-are niögu javuoho avoho'ia'amu evare God-ro uavadeje: Gavë'iajo. Ja'o na'o dahorure ariromomo naehu röjahijamu hejanëhi bövie bise'e ëhi vaenëjo. Amo priest ömo'ömhuro ëhi ö'idöre jiaje mu va'ëne vaejarueje.

⁶ A'i Iesuhu baejade priest muohuro Levi rajo priest jabesi muoho iosiramiromo bërômohoje. Ëhesi bëhoho Iesuro priest bërömëro jië'ëro God'o no ae aho'obëhe nosi ririre namiromomo öroho avohahuoromo God-hu muebejavuoröhe jögoroho avohahuajeje. Ëjöguru Iesuhu avohahuajohuro Levi rajo priest jabesi jögoroho iosiramiromo mahoje. Ëhesi bëhoho Levi rajehu muebejarue jöguru God-hu Jew rajo aevo'i bojëmadevare evare ma-bisemu ajëmi'i uvadeje. A'i Iesuhu avohahuaje jöguru God-hu aevo'i bojamuadevare evare bëröme ajamui'i uvadeje. Ëhu'ëro Iesuarue jögorohuro Levi rajo jabesi jögoroho iosiramijë'eje.

⁷ Levi rajo priest-ehu muebejare jöguru urimo bojamuijadoho eni jio'ibejo God jöguru göho bogo bamo'i uehorovo'ibejo ajamui'iröhëni. Bëhoho bogojio'ibejo.

⁸ Röhu God-hu jövade jö hesi aribövi bogo eni jioruomaje jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Badaro ëhi uvajëjo: Iae majae ijonöho nasi aribövi muebejëvo'irode jöguru i'oho avohoromo
Israel rajohu'o Judah rajohu'o mëmi'ejöjo.

⁹ Mami'e jabesi hijo miono'o muebejëvo'irode jöguru mëmodëhioho bogo ëhi jië'e jögoroho mëmi'ejöjo.

Jabesi hijo miono'e Egypt sa'arë jëvamu naehu söjëgo rovodevare evare majare jögoroho mëmode höjo.

Mëmamu jaburo jögoroho bogo birivoromo ejeho'i vuonugare höjo.

Ëhuni naru jabumë bogo gëvanovode höjo. Badaro ëhi uvajëjo.

¹⁰ Röhu Badaro uvajëjo: Ëmajaho barë'iramu aviëhi jië'e jögoroho Israel rajoho mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje ëhi ëhi ë'onövo'iröhe jöho jabesi simanore ba'amëho'iramu uehorovoruumo'ajëjo.

Jabesi dë vövöbajo'ere jajivëho'iramu ejehoruomo'ajëjo.

Ëhi'o'iramu jabumë muebejëvo'irode bërômoho jevo'ajëjo.

Jabumë nasi aribövi mae jioruumo'ajëjo.

¹¹ Amo rajëro göëro göho bogo röjahirovoromo aganëro göëro göho bogo majahirovoromo uarovo'aruëjo: Bada avoho gahëjo.

A ininore ëhi va'o a masijore aho'obëhe na ge'a'aruëjo.

¹² Jabuhu sisë vaejaruoho naro jabumëni vavaenimoromo

jabesi sisëho ma-ioro'ioeremu uehorovoromo vuonügëho'ejöjo.

¹³ Ëjögoroho i'e hö uvade hesi bëhoho urimore bojamuade jögoroho iae mamiraejë'eje. Röhu jöe rabe mamiraeromo sisërëbe va'ajoho ëho ma-burëro barë'ië'e.

9

Jew rajo a mami priest masijehu God-are örire mi kö suvuoro bojam-inövare jöhoje.

¹ Eurimore jögoru hesi uhuroho God rajahi'iröhe öri hesi jöho jiadeje. O sa'are vaejare javuoho jiadeje God ë rajahi'iröhoho.

² Ëjavuoho niögëro vaejareje. Ëosa gagoho ririro iromu tariojamu osae niö'i jëvadeje. Viënörire osaroho iro bahijarue gijoho maratuoho maratu döre bahijare God-are ioho ëhi jio'amonövadeje. Ëosa hesi ihoho God-are osa maho jiadeje.

³ Niögëhu iromu tugohë'e ë hesi ruënörire osa gö hesi ihoho God-hu jiaje osaho jiadeje.

⁴ Ëosa'eroho ridi'e oso buejarue maratue gold-ehu avoharoho o God-are jögoru bamare mauaho ë inömo niö'ioho ë dirö'ore jëvadeje. Ëmauaho hesi sinoroho gold-ëro ruë numë havo rova'oromo taemo titümë'e jiadeje. Ëmaua gagoroho gold'e ramaho God-hu i'imëmade ie gö hesi ihoho manna aegë'oho ë jiadeje. Göho Aaron-are ijaho sirinohijadoho maua gagore jiadeje. Göho munë ha'osire God-are jögoru jajivo'amadoho maua gagore jiadeje. Ëinömoho niö'i gemu maua gagore jio'amadeje.

⁵ O maua dönöho vivoju'e majo va'ëne aehu avoharohuro rirarovareje. Ëinöme niö'i jabesi bëhoho uvoromo ë'areje: God-are ajoho aviae höjo. Röhu nume maua döho God-hu sisë mu'unövadoho jiadeje. Ëdirö'oho majo va'ëne jabesi vivojhuro aegahareje. Ëinömo jabesi jöho naro ma-bisemu jöv'ëro vituoho vuonuge.

⁶ Ëinömoho aho'obëhe ë avoho bahijë'ego evare priest ariböviohuro viënörire osare aevoromo majae ëhi va'oromo God-are muoho vae'i ar-inövareje.

⁷ A'i ruënörire osaroho hesi ma-priest börömhuremu vadune gemu hesi uhure majae gemu rumo va'onövadeje. Rumo va'ië'iroho bogo övemuoho va'i a'i mi köho baeromo ë osare rumo va'oromo God-are örire bojam-inövadeje. Hesi sisë hesi jöhuni bojamiromo a ioro'ioro jabesi sisëhu'o röromo ëhuni bojaminövadeje.

⁸ Hesi ma-priest börömhuremu ruënörire God-hu jiaje osare va'ë'ëro jië'ëro ëhu'ëro God-are Aru'ahohuro ma-sama'e röjahuijajeje noro garomo uvoröhego: Viënönire osa hesi mu jiadovaroho evaroho God-hu jiajire va'oröhe ojoho bogo jiovahuë'e jiade höjo u'emu jiovahuoröhëro.

⁹ God-hu ë niögu javuohu'o ë javu hesi muohu'o bamade hesi bëhoho jaruvo noehu God uehorovarue mu maho ëho maja aru'ahonö'e röjahui'iro ëhuni bamadeje. Ëosaroho mi suvuore o suvuore gö gö God

i'imaminövareje. God-ni ëhi vaenövareje röhu bogo ëhuro herovonövareje jabesi dë vövöbajo'ere sisëho barëjêho'ego.

¹⁰ Ëhi jië'e suoro vo hesi bëhoho ma-i ijaruoho jovo ijaruoho jovo eguaruoho inömo u'o'amaruoho ëhi jië'e jöhuremu jionövadeje. Ma-dajo hesi jöhemu God-ro ma-jahuri bamadeje ëhuro ëhi jiobe va'ojuvo hujeji hesi mu öri mami tugoho'i Keriso-are mu i'o jiovahuo'iröhe majaho rueröhego.

Iesuhu hesi kö God-are örire suvuoro bojamade jöhoje.

¹¹ Jaruvoho Keriso rovë'eje. Hu priest börömhuro jië'ëro avevejö'e hesi mu maho vaejajeje. Urimoho ma-aehu niögu javu börömo vaejarire priest masijohuro ë rumo va'oromo muoho vaenövareje. Avevejö'oho Keriso bogo ëhi jië'e javuoroho rumo va'ë'ëro muoho vae'i a'i javu ma-mabëhire rumo va'ë'ëro muoho vaejajeje. Ëjavu mabëhoho bogo aho vaej'ëro ëhu'ëro God-hu bëvi bise'o bamade noehu ga'amaruoho gö jio'amo'i ë javuoho hesi ahe göje. Ëhu'ëro ë javuohuro javu mamioho iosiramiro mo börömo mahoje.

¹² Kerisoro ë javu börömore va'oromo muoho vae'irögoro bogo goat hesi köho o cow harihu hesi köho baeromo ë osaroho va'adeje God-ni bamahoröhëro. A'i hesi kö maho baeromo osare va'oromo evare God jiajire ma-ioro'iore gemu va'oromo no baejavuoromo ma-ioro'io remu maro ramuadeje.

¹³ Röhu Jew rajehu jabesi sinore sisë baeromo ëhuro God bogo avoho rajahi'ië'iroho priest-ëro goat hesi köho o ano'e cow hesi köho baeromo hijiovodëgonövareje. O cow harihu hesi muomöho jovohu'o buarohoromo baeromo hijiovodëgonövareje. Hijiovodëgo'ego jabesi dajore jiaje sisëho barë'ego ëhuro God-are örire rajahijë'oho iae mae jëvonövadeje.

¹⁴ Mi köehu rabehu hijiovodëgo'ego dajore jiaje sisë u'o'amonövaroho ma-jianovo'i a'i Keriso-are kö rovadoho ëho mu börömo mahoje. Ëmu hesi bëhoho Kerisoro ioro'io remu jiaje Aru'aho hesi darugohuro birivoromo hesi dajoho God-are örire bojamirovoromo guomorovadeje. Hu mu sisëho bogo vaej'ëro ëhu'ëro huro suvuoro mabëhe vaeromo hesi arijo'arije bojamirovadeje. Bojamirovamu köho rovë'ëro ëhu'ëro mu sisë vaeromo nosi dë vövöbajo'o ijumorovaruoho u'ovahuo'iramu herovo'ejo sisëho barëjahuo'iramu. Sisëho barëjahuo'iramu ëhuro God mae hijaje a hesi muoho noro avoho vaenövo'ejo.

Iesu kö rueromo guomë'ëro ëhuro God-hu muebejavuo'iröhe jögoru i'o marëjade jöhoje.

¹⁵ Ëhuni Kerisoro God'o nosi ririre jioromo God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögoru i'o hesi öroho avohahuajeje. Jögoru i'o hesi öri avohahuaje hesi bëhoho ëhuro God-hu hesinö uövuade aribövioho noro ioro'io remu jioröhe mu mae gö gö Vavu hesi örire bae'amoröhego huro bojamui'i uövuë'ëro ëhuni avohahuajeje. Mu mae baeröhe hesi öroho aviëhije. Keriso guomadeje. Guomamu ëhuro noehu jögoru mami hesi uhure raromoromo mu sisë vaebe rovere ë hesi jö sisëho iae u'ovahuo barëjê'eje. Sisëho u'ovahuo barëjê'ëro ëhu'ëro Vavuehu bojamui'i uövuade mu maho no baejarueje.

¹⁶ Keriso guomë'ëro noehu mu ma baejarue jöho uhunö'te bamo'ejo ga'irarijego. Ave sa'are vavu ömo'ömhuro vuovego rahuhu inömo ujuoho'iröhe jöho surire jajivoruomajeje. A'i jabesi aboji harihu'ehu bëvi

bise'o ujuoho'ië'iroho ae aho'obëhe garöhe vavuoho vuovo'iramu bövioho bise'ohö evare ujuoho'ë'ö. O bogo vuovë'iroho bogo ujuoho'ë'ö.

17 Vavu bogo vuovo'i raromë'ohö jabuhu jajivare jögoroho ëhi mamomorö'öjajeje. A'i vuovëvego evare vavuehu uvoruomadëhi ëhi ujuoharueje.

18 Èhesi bëhoho God-hu Jew rajo muebejëvonövo'iröhe urimore jögoroho bogo ëma jio'i urimo mioho bijuëmamu vuovoromo köho rovamu evare God-ro aevoromo Jew rajo aribövioho avoho muebejëvadeje. O mioho bogo muo'amego ëhuro köho bogo rue'ibejo ë jögoroho bogojio'ibejo. Jew rajo aribövioho God-are aharioho bogo raromo'ibejo.

19 A'i God-hu Jew rajo muebejëvo'iröhe jö hesi muoho Moses-ro avoho'irögoro jögoru jöho ae aho'obëhe majëhi barënuogoromo evare cow harihu jabesi köho baeromo jovohu'o buarohoromo sheep hesi u kavuë'e avoharoho ujuohoromo hyssop ahore huhohoromo ë kö'o jovo'o buaroharire sheep uoho ë io'amadeje rumorovoröhego. Rumorovamu ioromo jögoru jajivo'amade suri suriohu'o ë ariböviohu'o kö'e jovohuro hijiovodëgadeje.

20 Hijiovodëgoromo uëvadeje: Ave hijiovodëgaje köhuro ëhuro God-hu bojëmë'ëro ejaho'irarije jögoroho marëjajëjo.

21 Èhi majëhiromo God-are javu börömo niögehu vaejarohu'o God rajahi'amarue inömo inömo'u aho'obëhe ë köhuro hijiovodivo'amadeje. Èhi'adeje.

22 Iae Moses-are jögoru hesi uhuroho aëro köho baeromo bövie bise'e u'o'amö'ego ëhuro ë inömo hesi sisëho barënovadeje. Inöme ma-gemu gemu bogo ëhioho ë'onövareje. O aehu mu sisë vaejë'iroho mi muo'amamu kö rovë'ohuro ëhuro God-ro mu sisëho uehorovoromo vuonugonövadeje. O mi bogo muo'amamu kö bogo rovë'ohö jabesi sisëho bogo barëjëhonövadeje.

Iesu kö rueromo guomë'ëro ëhuro nosi sisë u'ovahuaje jöhoje.

23 ÈGod rajahijarue inömo inömo ma-maja aru'ahemu sa'are jio'amadoho ëho jabesi sisëho mi köëremu u'o'amonövareje. Öre gö bogojadeje. Röhu ë inömo inömo ö'idöre inömo ma röjahuijajoho jianovadeje. O ö'idöre inömo maho ma-mi köëremu u'o'iröhoho bogo eni jie. Mi kö God-are örire suvuro bojami'iröhoho bogo eni jio'i a'i suvuro göehu ë mi suvuro iosiramiro mo ma-mabëhe jië'ohö ëhuro ö'idöre inömo ma jabesi sisëho u'o'iröhoho eni jie.

24 Èsuvuro mabëhi hesi bëhoho ö'idöre God-hu jiaje öri ari'o va'ëne ma-aehu vaejare osaroho Keriso ëho bogo rumo va'i a'i God-hu jiaje ö'idö mare va'adeje. Ö'idöre va'ë'ëro God-are nunire hiromo nosi muoho avohahuajeje.

25 Röhu Jew rajo priest börömhuro bogo hesi köho bae'i mi köe baeromo God-hu jiaje osare vadune göro göro va'i hinövadeje. Röhu Keriso bogo ëhioho ë'adeje. Ö'idöre va'adevaroho majae gö gö God-are öriroho suvuroho bogo bojamirovoromo guomorovo'i hiröhëro bogo ëhuniho va'adeje.

26 God-are örire suvuore bojami'i hi'ibejo sa'a bövi bise'o bamadevare aevoromo vi'ehe baebe rue'ibejo. Röhu bogo ëhioho vi'ehoho baebe rue'i a'i sa'ae bövie bise'e barë'i dunovamu gavë'i Kerisoro a nunire ioro'iore

gemu rov'eje God-are örire bojamirovoromo guomorovoromo nosi sisëho u'ovahuoröhëro.

²⁷ God-ro bamël'ëro no ae aho'obëhe ma-vae gemu vuovavuo'iröhohoje ijönö hesi nunire riravoröhëgo.

²⁸ Ae aho'obëhe ma-vae gemu vuovavujëhi Keriso ëhi ma-vae gemu guomadeje. Hu ma-vae gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje ae aho'obëhe nosi sisëho u'ovahuoröhëro. Ijonö röhu maho a nuniro vuonorö'ö rue'ë'e bogo mu sisëho avohahuo'i a'i hu rueröhëgo muebejarue aribövioho no baejavuoromo maro bamavuoröhëro.

10

Jew rajo a mami priest-hu mi bijuëmoromo God suvuoro bojami'ego ë suvuoro hesi darugoho bogo eni jië'ëro dë vövöbajo'ere sisë bogo u'ovëhonövade jöhöje.

¹ Röhu Jew rajo jögoru urimo jiadoho ëhuro God-are mu maho bövioho bise'oho no bogo avoho ga'i God-are mu maehu ijönö rovadoho ëho no ma-sisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. Èhesi bëhoho aëro Jew rajo jögoroho ejëhoromo mioho vadune göro göro bijuëmoromo God-are örire ëhi jië'e suvuore gemuho i'imamiemu i'imamibe rovarueje. Röhu ëhi jië'e suvuoro ujuohoromo God-are bëhire va'i arijaruoho jabesi uhoho bogo mae bogo marëjëho'ë'e.

² ËGod rajahijarue aribövi jabesi uhoho marëjëho'ibejo ëhuro jabumë herovo'ibejo jabesi dë vövöbajo'o ho mae jëvavego mi bijuëmoromo God-are örire suvuoro i'imami'i arijaruoho vuonugo'ibejo.

³ Röhu bogo ëhioho jio'i a'i vadune göro göro mi bijuëmoromo God i'imamijaruohuro ëhuro jabesi sisëho vadune göro göro ëhi gemuho uehorovobe va'arueje

⁴ È hesi bëhoho cow ano'o ho hesi köhu'o goat köhu'o mu sisë u'oröhoho bogo eni jië'ëro.

⁵ Mi köho bogo eni jië'ëgo ehuni Kerisoro sa'are rue'irögoro God uavadeje: Mi bijuëmoromo jasi örire i'imamijë'o ho ja bogo nimanue höjo.

A'i jero na sino haho'e avohevane höjo.

⁶ Mi bijuëmoromo jani vënire aho'o huo barëjë'o ho o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'o ho ja bogo maho uehorovanue höjo.

⁷ Evare na uavode höjo: God na aviae jevajëjo.

Nasi jö jasi jögoru surire jajivarëhi jaehu nimanue muoho ëhi vae'i abuejajëjo.

⁸ Èjö hesi bëhoho no uehorovo'ëjo. Urimo Kerisoro God uavade höjo: Mi bijuëmoromo suvuoro i'imami'i o mi jani vënire huo barë'i o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'o ho ëhi jië'o ho ja bogo nimoromo bogo maho uehorovanue höjo. Bogo maho uehorovanue hö uavadoho Moses-hu bojëmijade jögoroho ejahoromo Jew rajoho jaburo ëhi jië'e mi suvuoro God-are örire bojaminövareje. Röhu Kerisoro uavadeje: Èhi jië'e suvuoro ho ja bogo nimanue höjo.

⁹ Röhu evare ijönö Kerisoro God uavade höjo: Na aviae jevajëjo. Jaehu nimanue muoho vae'i abuejajëjo. Èjö hesi bëhoho mi bijuëmoromo God-are örire i'imami'i arijare muoho God-ro aho'i Kerisohu bojamirovoromo guomorovo'iröhe muoho bamadeje.

10 God-ro ěhi jiě'e muoho bamamu ěhuni Iesu Kerisoro God-are jŃho ejahoromo hesi sino haho'oŃho ioro'ioire gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. ĘGod-hu nimade muoho vaejě'ěro ěhu'ěro nosi sisěho u'ovahuě'eje.

Iesu kŃ rueromo guomanu ě suvuoro hesi darugoho eni jiě'ěro sisě u'ovahuaje jŃhoje.

11 Ęhi jie rŃhu Jew rajo priest-oŃho aho'o jaburo majae ěhi riravoromo God-are muoho vaejarueje. Mioho bijuěmoromo ěhi jiě'e suvuore gemuoho God-are Ńrire i'imamibe va'arueje. Ęhi ě'arueje rŃhu ěhi ě'i arijaruoho ěhuro mu sisě u'o'irŃhoho bogo mae bogo eni jěve.

12 A'i Kerisoro vae gemu God-are Ńrire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje mu sisěho ioro'ioire gemu u'ovahuorŃhěro. Ęhi'onugoromo ajiomoromo God-are Ńvo manŃ hijadeje.

13 Hijě'ěro avevejŃ'oŃho hiro mo muebeje hu'o muorovarue aribŃvioho God-ro hesi hŃru uhunŃ bahijego vijuvo taemo'amo'irŃhěro.

14 Ęhesi běhoho huro vae gemu God-are Ńrire suvuore bojamirovoromo guomorově'ěro ěhu'ěro sisě u'ovahuě'e aribŃvioho no ioro'ioire gemu ma-maemu raromemu raromo'ejo.

15 Noehu mae raromemu raromo'irŃhe jŃho God-are Aru'ahohu'o ěhi gemuoho majahuiromo God-are surire uvě'eje:

16 RŃhu Badaro uvajějo: Ęmajaho barě'iramu aviěhi jiě'e jŃgoroho Israel aribŃvioho měmi'ejŃjo.

Naehu nimaje ěhi ěhi ě'onŃvo'irŃhe jŃho jabesi dě vŃvŃbajo'ere ba'aměho'iramu ejehorouomo'ajějo.

Jabesi simanore jajivěho'iramu uehorovoruomo'ajějo.

17 RŃhu ě jŃ hesi vituoho God-are Aru'ahohuro ěhi uvě'eje: Jabuhu nasi jŃ ahoromo mu sisě vaejaruoho na ma-ioro'ioiremu uehorovoromo vuonugěho'ejŃjo.

18 Ęhi majahuiromo mu sisěho uehorovoromo vuonugě'ego ěhu'ego ijonŃho no suvuoroho God-are Ńriroho bogo bojami'ejo huro mu sisěho u'ovahuorŃhego.

Noehu God mae uehorovoromo hesi běhire va'irŃhe jŃhoje.

19 Aganomě Iesuare kŃho rově'ego no bogo juhuonivo'i biririvoromo God-hu jiajire va'arueje.

20 Ęhesi běhoho Iesuro noni Ńri i'oŃho iogorahuě'eje huro bogo guomo'i hiro mo ě sŃjavuo va'ego noro God-hu jiajire va'irŃhego. Urimě'ioho God-hu jiaje osare rumo va'arue oŃho niŃgěro urahonŃvareje. JaruvoŃho Iesuare sinoho ijumahamu guomanu niŃgu va'ěne urahade oŃho dadovoromo jiovaluě'ěro noro God-hu jiajire ě va'arueje.

21 RŃhu gŃho nosi Ńrire priest bŃrŃme jie. Huro God-are aganoho no muebejavuaajeje.

22 Ęhuni ě'ego no God-are běhire va'oromo nosi jŃho majahi'iro. Nosi dě vŃvŃbajo'oŃho sisěrějavuoromo i'uhaguamu Keriso-are kŃhuro u'ovahuo'i nosi sino haho'oŃho ajivo barějě'e jovohuro u'ovahuě'e jiaje ěhuni ě'ego no biririvoromo nosi dě vŃvŃbajo'o uhohu'o mae uehorovoromo God-are běhire va'oromo jŃho majahi'iro.

23 O no ae huruoho majëhiromomo uvarueje: Majae ijönö God-ro aja-mui'ajëjo. Ë'ego no biririvoromo ë jöhuremu mae uehorovobe va'iro rabëni hesi bëhoho hu ajamui'i uövüadëhi iae hu ëhi ë'ië'e jiaje.

24 O ë'ego noro göëro göhuni uehorovoromo dë iahorovoromo ëhuro ae huë baejëvoromo mu mae vaenövo'iro.

25 O ae göehu göehu God rajahi'i gemuore gagovoromo vuonugaruëhioho ë'ego no bogo ëhioho ë'i a'i no ajamivoromo jögore mamirovo'iro ëhuro biririvo'iröhe. Ëhesi bëhoho jemë'o gavarujeje Badare majaha rue hesi jiego gavarujohuni ëhuni ë muoho avoho uehorovo'ejo.

Noehu God-are Harihu bogo dejönö bamoröhe jöhoje.

26 Noehu ëhi ajamirovo'iröhe hesi bëhoho noehu Keriso-are jö ma baeromo röhu ijönö nosi nimoromo biriri'övoromo mu sisëmu vaejë'iroho nosi sisë u'ovahuo'iröhe suvuore gö bogojjo'i

27 ma-i'u sisëhemu muebe'iröhohoje. God-ro a sisëho mevëvo'iramu hu'o muorvarue aribövioho vëni vöröro ravëvo'ë'e.

28 Urimoho Moses-hu bojëmade jögoroho ae rahu ahoromo musisinö'e bu'öjamu ae niö'iehu o ae niö'i gemuehu ë a hesi sisë garomo huruoho majëhijë'o ho hesi öriroho bogo vavaenimë'e ma-anonövaruje.

29 Moses-are jögoroho ahoromo ëhi jië'e i'uoho baenövaruje. Ëhuni ae rahu God-are Harihu sivë'o ho ë iaho diehi jio'ë'e. O Harihu hesi köhuro ëhuro God-are jöguru i'oho marëjadeje. Ëhuro ë ia hesi sisë u'ovahadoho röhu huhu huotorovoromo uvë'o ho: Ëköho bëhi rumo'e hö uvë'o ho ë iaho hu diehi jio'ë'e. O God-are Aru'ahehu huë baejavuaje hesi örire sisë vaejë'o ho ë iaho diehi jio'ë'e. Moses-are jöguru ahare ariböviehu i'u börömo baeruomadoho ëho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e aho i'uoho bogo bise'o vadu'oho bae'ë'e. Ëhi jië'o ho iae maeje.

30 Ave jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: I'u bojëmi'irodoho ëho nasi mue höjo. Naro i'ue mana bojëmi'ejöjo. Ëjö jövade aho iae no gavö. O ave jöho jajivoromo uvë'eje: Badaro hesi aribövioho gëromomo mevëvo'ajëjo.

31 Iae God darugo'e aëro jië'ëro huhu i'u bojamuamu baejë'o ho ë muoho juhuoni ma'eje.

Noehu birivoromo God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

32 Röhu urimore majare jemëhu diehi ë'arijoho uehorovore. Keriso-are ajehu jemë aevoromo ajivëvadevare evare jemë huë vavaene böröme baeromo sivohojuvo biririvarijeje.

33 Majae göro jemë Keriso nimë'ëro aëro a nuniro jö sisë bu'ö'ego henövariyeje. Mu sisë vaejëvo'ego ganövariyeje. Majae göro Christian a ioro'iorohuro ëhi jië'e huë vavaenoho bae'ego garomo jemëro jabu'o havoromo rabe rabe ajëminövariyeje.

34 Christian ariböviehu savoji gagore raromarue jabesi örire huë vavaene baenövariyeje. O aehu jemesi mae sisë vajoiehu ujuohëho va'aroho jemë nimorohë'i uvonövariyeje: Ëho iae mae höjo. Nosi inömo maho ö'idöre höjo ma-ioro'ioemu bae'iröhoho. Ëvajoiehu baejare inömo ho iosiramiro mo börömo mae höjo.

35 Ëhuni Iesuare jö biririvoromo mae uehorovarujoho nadi vuonugore. Biririvë'ohuro ëhuro manaho ma-mabëhe bae'a'aruje.

³⁶ Jemëro u'urume vaenövore ëhuro God-hu nimaje muoho vaeromo huhu bojëmi'i uëvade suvuoroho bae'irarije.

³⁷ Iae God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje:

Majae ma-bunemu barë'iramu

evare rue'iröhe aho iae rue'a'ajëjo.

Bogo örisanuovo'ajëjo.

³⁸ Röhu God nasi aribövi mahuro na mae uehorovevoromo ëhuro biririvoro-romo raromoruomo'ajëjo.

A'i ae rahu juhuonivo'i nasi öri vuonugë'oho

na jabesi jöënioho bogo nimoroho vadë'ejjo.

³⁹ Röhu nomë bogo juhuonivoromo Keriso-are mu vuonugo'i sisëre va'arue aribövieu javuo'i a'i no God mae uehorovoromo maro va'arue aribövie javue.

11

Noehu God mae uehorovo'iröhe ë hesi bëhi hesi jöhoje.

¹ Mae uehorovarue hesi bëhoho aviëhije. Noehu mae uehorovë'iroho ëhuro no biririvoromo uvarueje: No ijönö maro raromo'iröhe jöho ëho mae höjo. Rabe rabe jio'amaje noehu nunehu bogo ga'amaruoho iae jio'amajë uvarueje.

² Nosi a mamiehu God mae uehorovarohuro ëhuro jabesi ihoho God-are nunire mae jëvadeje.

³ Noehu God-are jö mae uehorovaruhuro ëhuro garomo uvarueje: God-ro jö'ëro jövamu ëhuro ö'idörohu'o sa'arohu'o jiade höjo. Noehu nunehu bogo ga'amarue inömo God-ro ujuohoromo ëhuro ga'amarue inömo inömo avoho'amade höjo.

A mami ae Abel Enoch Noah ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

⁴ Iae Abel-ro God mae uehorovë'ëro ëhu'ëro hu God-are örire suvuoro maho bojamadeje. Ësuvuorohuro Cain-hu God bojamadoho iosiramijadeje. Mae uehorovamu gagorovo God-ro Abel-are suvuoroho mae hö uvoromo baejadeje. Baeromo röjëhijë'eje aëro uvoröhego: Abel hu a mae höjo. Amo Abel-hu God mae uehorovadohuro ëhuro jaruvoho hu guomë'eje röhu hu jöe jövajeje.

⁵ O Enoch-ro God mae uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo guomë'e God-ro ma-ba'ojiomoromo hesirire nugadeje. Aëro hu nahareje röhu bogo birohareje God-ro hu mami'e ba'ojiomë'ëro. God-hu Enoch bogo ba'ojiomade majare evare God-ro hu garomo nimorohade höjo. Ëjöho God-are surire ëhi jajivë'eje.

⁶ Röhu God-ro nomë bogo ëma göromo nimoroho'i a'i garöhe noehu hesi örire mae uehorovamu gavë'oho nimorohajeje. Ëhesi bëhoho noehu God-are bëhire va'oromo jö majahi'ië'iroho mae uehorovoromo uvo'ejo: God iae jiajëjo. Ae rahu hu biroho'i nahë'oho ajamui'ajëjo. Bogo ëhi uehorovë'oho hesi bëhiroho bogo va'ejo.

⁷ O Noah-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro hejade God-ro uvamu: Ëhi jië'e i'uoho sa'are ö'a'ajë uvamu hegorovo huro ë i'uoho bogo gavë'e God ma-ëjahadeje. Ejahoromo boat börömo avohadeje ëhuro hu'o hesi aganohu'o jovoho bogo bæjëvëgo va'o maro raromoröhëro. Mae uehorovoromo boat-oho avohë'ëro ëhu'ëro no garomo uvarueje: Noah-mëremu maho jëvo'i a ioro'ioroho aho'o sisë ë'ë'ëro i'u baeromo

vuovëvadoho mae höjo. A'i Noah-ro God mae uehorovamu God-ro garomo uvadeje: Hu nasi örire mae uehorovajohuro ëhuro hu mae höjo.

Abraham-hu God mae uehorovade jöhoje.

⁸ O Abraham-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo huro dir'ö'ö göro va'ojöro God-ro uavamu iae ejahadeje. Ejahoromo din'ö'e va'iröhoho bogo gavë'e hesi sa'aho nugo'i ëma va'adeje God-hu u'emu bae'iröhego uavade sa'are hörö'iröhëro.

⁹ God mae uehorovadohuni ëhuni God-hu bojami'i uavade sa'are va'ö ë hijadeje. Ëhijadeje röhu ae gö jabesi sa'aro ma-jahuri hijanovadeje. Hiromomo bogo javu maho vae'i ma-niögu javuoremu hibe juvonövadeje. Ijonö hesi uje Isaac'ö Jacob'ö God-hu Abraham uavade sa'are gemuoho bae'iröhoho jëvadeje röhu jabu'ö ë sa'aroho niögu javuoremu raromobe jijihonövareje. Jabuhu ë'arëhi Abraham-ro urimoho ëhi ë'onövadeje.

¹⁰ Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovë'e hijadeje ioro'ioremu jioröhe amo börömo God-hu uehoro baeromo avohadire ë va'ö hi'iröhëro.

¹¹ Röhu Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro a ujo jioröhe darugoho baejadeje. Vaboroho Sarah dë tojé'e jio'i baruoho Abraham mami'e mavojiraeromo harihu bae'iröhe darugo barëjahë'e jiadeje röhu hu uvadeje: God-hu harihu bojemi'i uevadëhi iae bojemi'ajëjo. Ëhi uehorovoromo harihu bae'iröhe darugoho iae baejadeje.

¹² Abraham hu ma-ae gemu jio'i urimo hesi darugo barëromomo u'uhanovadeje röhu a ujo jioröhe darugoho röhu maho baejamu hu bëhoho jioromomo hesi ado sirino'oho jiji mujöru'ö va'ëne aho'obëhe jio'amobe sö jovo riröre jio'amaje nie'u va'ëne ëhi bogo adaho varijënoho jio'amobe rovadeje.

¹³ Abraham Isaac Jacob jabumë God-are örire mae uehorovë'e raromobe ruejuvo vuovëvadeje. God-hu ajëmi'i uëvadëhioho bogo ëhioho bae'irögoromo mae bae'iröhoho ma-ëgo'ö riravoromomo gavanovoromomo uvareje: Ö ë muoho mabëhe rue'a'ajëromomo ëhuni va'orahoro a nuniro uvareje: Noehu ave sa'are raromaruocho ae göëhu ave sa'are ma-jahuri raromarue aribövioho javuanovajëjo.

¹⁴ Ëhi jië'e jö uvaroho ëho no garomo uvarueje: Jabuhu uvarëhi ëhi uvarue ariböviohuro ioro'ioremu raromö'iröhe sa'a maho nëgego ëhuni ëhi uvoruomaje höjo.

¹⁵ Röhu jabesi sa'a mare jioromomo rovaroho ëho bogo uehorovareje. Ëho uehorovo'ibejo ë vuonorö'ö va'iröhe öroho jiëho'ibejo.

¹⁶ Röhu jabesi sa'a mare jioromomo rovaroho bogo uehorovo'i a'i sa'a gö sa'a ma-mabëhe ö'idöre jiajoho ëho nimareje. Ëho nimë'ëro God-ro ëho garomomo jabesi jöënioho bogo javojimo'i ma-samae uvareje: Iae na jabesi A Börömocho God jevajëjo. Iae God-ro amo börömocho avohëhë'eje jaburo ë va'ö raromö'iröhego.

¹⁷⁻¹⁸ Röhu Abraham-ro God mae uehorovadohuni ëhuni hejade God-ro hesi dëre bijioho gavamu hegorovo God-are jöho ejahoromomo Isaac baeromomo God-ni ano'irögoromo hesi maratuore bamahadeje. Urimë'i God-ro Abraham jö mae majahiromomo uavadeje: Na bogo a göho ajami'i ma-Isaac gemu ajami'iramu ëhuro jasi ihoho jiobe va'a'ajëjo. Iae God-ro ëhi mae uavamu hejadeje röhu Abraham-ro hesi harihu gemu'öho Isaac God-are örire bojami'irögoromo ë'adeje.

19 Ëhesi bêhoho Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: A vuovamu ri'öjoro ajemijë'oho God hu eni höjo. Röhu iae ëhi jianovadeje. Abraham-ro uvadeje: Isaac guomo'ië'ajëjo röhu gavade God-ro ajami'ego bogo guomamu sionëro baejadeje.

Isaac Jacob Joseph ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

20 O Isaac-ro God mae uehorovadohuni ëhuni hesi harihe niö'i Jacob'o Esau'o ijönö huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje.

21 O Jacob-ro God mae uehorovadohuni ëhuni guomo'irögoro Joseph-are harihe gemu gemu huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje. Majëhiromo guduodohuro bédumo hiromo God-are örire rajahijadeje.

22 O Joseph-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro guomo'irögoro evare ae uëvadeje: Ijonöho Israel rajo ujo ömo'ömohuro ave Egypt sa'are jioromo va'oruomo'ajëjo. Va'irögoro nasi ijo'ahoho ujuoho va'oromo ë va'o raromo'iröhe sa'are guavo'aruëjo.

Moses-hu God mae uehorovade jöhoje.

23 O Moses-are vëmu vavu'ohuro God mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro ëhuni Moses rahonugoromo gavare hu a harihu ma-mabëhe jiamu gagorovo sa'a a börömo hesi jögoru sisë aho'iröhoho bogo juhuonivareje. Bogo juhuonivo'i Moses baeromo gurihi bamo nugaroho manaere niö'i gemu barëjadeje.

24 Ëhi ë'ë'ëro Moses-ro böviraeromo hu'o God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro iae Egypt sa'a a börömo hesi abojohuro Moses hesi muohoromo uvadeje: Nasi harihe höjo röhu Moses-ro ae uënövadeje: Nadi uvorëjo: Nörö Egypt sa'are a börömo hesi aboji hesi harihe höjo.

25 Ëhesi bêhoho huro uvadeje: Na mu sisë vaeromo ëhuro huë ma majhuri baejë'oho ëho bogo maho jio'i a'i na God-are aribövioho jabu'o gemuore bimuvoromo huë sisë baejë'oho ëho iae maho höjo.

26 Huro uvadeje: Egypt sa'are jio'amaje inömo inöme marohë'e mae naehu ujuohë'oho ëho ma-jianovo'i a'i böröme namiromo ajamui'iröhe a hesi mu naehu vaejamu aehu sivegë'oho iae mae höjo. Ëhesi bêhoho huhu u'emu bae'iröhe suvuorohemu uehorovë'e hijadeje.

27 Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Egypt sa'a a börömo hesi vöröho bogo juhuonivo'i huhu hijade sa'aho ma-vuonugo'i va'adeje. Va'oromo God noehu bogo gavarue aho hu gemu uehorovajëro jië'ëro biririvadoho bogo vuonugadeje.

28 Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Israel rajo aribövioho aevoli uëvadeje: God-hu Vörö Tugoho'iröhe Söröho irëjo. O mi köe javu ojoro hijiovodivo'amorëjo ëhuro a muo'amo'iröhe anerahuro ëho garomo jemesi harihu murioho bogo bijuëmo'i vuonugo va'iröhe höjo.

Jew rajo ae göehu göehu God mae uehorovare jöhoje.

29 O Israel rajoho jaburo God mae uehorovareje. Mae uehorovoromo gavare Kavüë'e Sö Jovoho jovo ihoho Kavüë'e tarioromo ruhëhi va'o numëhi va'oromo riroho sinioromo ma-sa'aemu jiamu gagorovo va'oromo ioro'ioro gönö jëvamu iojioromomadeje. Iojioromamu gavë'i Egypt sa'a rajoho jaburo siho baejëvo va'oromo iojioromo'ia'amu gavë'i jiovuhuro ro döe garaejëvamu vuovëvadeje.

30 Röhu Israel rajohuro God mae uehorovoromo ëhuro Jericho amoho bae'irögoro rueromo gavare amoho munë rejo ëgoböviëro iromo rova'ëte

jiamu gagorovo God-are jöho mae uehorovoromo amoho majae gemu vae gemu rova'lo rojomonöväreje. Ëhi'obe va'ojuvo majae aho'obëhe 7 barëjamu rejoho aho'obëhe ahoromo sa'are ruvebijamu amoho baejareje. Amo ë ariböviohuro God mae uehorovamu ëhuro amo rejoho ahoromo ruvebijadeje.

³¹ O Rahab ae ma-gë'amaje magonahohuro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo gavade sa'a bae'iröhëni möe rueruomaje Israel rajoho rovamu gëgorovo huë baeromo ajëmadeje. Ajëmi'jël'ëro ijonöho God-are jö bogo eruomade ariböviohu'oho i'uoho bogo gemu maho baeromo guomo'i mae hijadeje.

³² Na rabëni jöe gö'oho majëhi'ejo. Gideon-hu ë'ade jöho o Barak-hu Samson-hu Jephthah-hu ë'obe rueruomade jöho o David-hu Samuel-hu o jö God-aro baeromo majëhinöväre aribövi ioro'iohuro ë'obe rueruomade jöho na jajivo'ibejo majaho barë'ibejo.

³³ Ëariböviohuro God mae uehorovoromo ëhuro sa'a ioro'iohuro ru-ahö'ö'amareje. Mu maho nigemareje. God-hu bojëmi'i mae uëvadoho baejareje. Vörö'e mi jabesi jö'oho tugohëho'amareje.

³⁴ Vörö'e vënoho duohareje. Kaejö ëgehu muo'amëvo'i höjaroho mae rovaraje. U'uhëvadoho daruge baejareje. Muorovoromo biririvareje. Biririvoromo sa'a göëro jabu'o muorovamu gagorovo sihö'öjëvareje.

³⁵ Vëmu ömo'ömhuro God mae uehorovoromo gavare jabesi aganoho vuovoromo ri'öjamu sionëro ujuohareje. Iae ëhi jiadeje.

A'i God mae uehorovarue a ioro'iohuro aëro jabumë vi'ehi böröme bojëmamü hara'uoromo vuovëvadeje. Jabumë God-are jöho vuonugo'ibejo vi'ehoho bogo bae'irögoro va'oromo jabesi nimoro raromo jijihö'ibejo. Röhu ëhi ë'oröhoho bijönimareje ëhuro ijonö i'ovoromo ma-mabëhe raromo'iröhëro.

³⁶ O God mae uehorovarue a ioro'iohuro aëro sivëgoromo hisuebijëvamu huë vavaene böröme baeruomadeje. Röhu göho a ioro'iohuro aëro tövo'amoromo savoji gagore io'amareje.

³⁷ O God mae uehorovarue a ioro'iohuro aëro munëro vajëmijamu a ioro'iohuro aëro huruvo'amamü a ioro'iohuro kaejö ëgohuro bijio'umamü vuovo'amadeje. God mae uehorovarue a ioro'iohuro mi sino niögu sisëho io'amoromo iruno'o rumo'e bövi bise'lo rumo'e raromonöväreje. Aëro anëgo birëgo'ego ëma jijihonöväreje.

³⁸ Röhu jabesi sa'a rajo sisë aribövie jio'i jabumë a maemu jëvadohuni ëhuni a sisë jabu'o gemuore raromë'oho ëho bogo maehu jiadeje. A rumo'e sa'are sa'are dahorure dahorure munë gagore sa'a gagore ëma raromobe jijihonöväreje.

³⁹ Ëho jaburo ae aho'obëhe God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro iho ma-mabëhoho God-are örire baeruomë'eje. Iae ëhi jie röhu God-hu bojëmi'i uëvadoho bogo baeruomadeje.

⁴⁰ Bogo baeruomade hesi bëhoho God-ro noni uehorovoromo uehoro ma-mabëhe baeromo uvadeje jabumë bogo urimoho maho jëvo'i hujeji ijonö jabu'o no'o gemu mae ma-mae javuoröhego.

12

Noehu Iesu gemu uehorovoromo biririvo'iröhe jöhoje.

1 Ĕhi ji'e ae aho'o siri va'enehu God mae uehorovoromo mae jiamu gabe rovaroho eho jabesi joho gavarueje. Ehuni jabesi joho uehorovoromo mu goehu goehu hutitimavuajoho eho rori'o babu'oromo uehoro sisehu simanore badirohavuajoho eho dibo bu'oirorogoro God-hu bojamuade muohuremu birivoromo vaenovo'ejo.

2 Iesuaro nunoho bameli muoho ehi vaebe vae'ejo e hesi behoho huro God mae uehorovarue oroho aevoromo rojahuiromo va'o ijo tugoho'i mae uehorovo'irohe oroho rojahuij'e'ego. Sa'are hiromo uvadeje: Vi'ehe baenugoromo hue mabehe biroho'ejö uvoromo javoji vemunajo baerohoho bogo uehorov'e birivoromo korosire guomadeje. Ehi e'ero jaruvoho God boröme namijaje hesi ovo manö hie.

God-hu öri ma rojahui'iröhöro i'u bojamuaje jöhoje.

3 Röhu jemero Iesu uehorovore. A sisöho jaburo nue huodivoromo hesi muoho aho'ia'amu huro birivadeje. Eaho uehorovoromo nadi dö vövöbajo'oho u'uhobe va'oromo muoho vuonugore.

4 Jemö mu sisö aho gabe rovarujoho bogo ehuro köho rueromo vuovöv'e'je.

5 God-ro jemö hesi aboji harihu'e jävajeromo hesi jögoroho majehij'e'je jemesi dö vövöbajo'ere avoho biririvo'irarijego. Na jemö e joho rumonög'e'je o diehi jëve. Ejöho God-are surire jajivoromo ehi uöv'e'je:

Nasi harihohajo. Jaeu avoho hijöro Badahu rojahiromo i'u bojamamu gav'öho nadi juahovonöjo.

O jögoru darugo'o majahij'e'oho nadi u'uhonöjo.

6 Badahu ae rahu uehorovavu'e'oho e ariböviohuro avoho raromöjoro i'ue bojamuijaje höjo.

Ae rahu hesi harihe javuöjoro baejavu'e'oho e aribövioho hisuebijavuaje höjo.

7 Hue vavaeni rovamu baej'iroho uvore: God-ro no rojahuijajeromo biririvore. Ehesi behoho God-ro jemö hesi aboji harihu'e jävajeromo ehi'evajeje. Röhu di aboji harihu'oho vavuoho jaburo bogo i'uocho bojöm'e'ejö. Ae aho'oböhe iae baejarueje.

8 No ae aho'oböhe i'u baejaruähi jemö'o i'u bogo baej'öho bogo God-are aboji harihu'o maho jävo'i a'i öbie jëve.

9 Ave sa'are vavu ömo'ömhuro i'ue bojamu'ego noro mae uehorovëvonövareje. Eho ma-jianovo'i a'i aru'aho muebejavuaje Vavue God-hu i'u jö rojahuijajoho eho avoho ejahoromo maro raromo'ejo.

10 Ave sa'are vavu ömo'ömhuro jabesi simanehu ema diehi diehi maho hö uvaroho ehi majae ma-bisemu rojahuibe ruenövareje. Eho ma-jianovo'i a'i God-hu rojahuijaje hesi behoho nosi jöenije hu mae jiajehi no'o ehi gemuoho javuoröhego.

11 O God-hu no rojahuiromo i'u bojamuajevare evare no uvarueje: E'umocho bogo hue ma'oho jio'i hue sisö baejarue muoho höjo. Röhu God-ro rojahuijego no i'ue baebe va'öjuvo eni jiego evare noro God-are mu maho avoho vaejgo dö sasohavuajeje.

Noehu avoho birivoromo darugo'o riravo'iröhe jöhoje.

12 Ehuni övo höru'e u'uhöv'e'oho avoho biririvore.

13 Öroho ahorirëro iogororomo ëhuro maro jijihore hörü sisërëjëvadoho bogo rireromoromo hurönivëho'i marëjëvo'iröhe.

14 Ae aho'o jabu'o ma-gemuoro huë mae raromo'i ë'o gare. Mu mahuremu vaebe jijihö'i ëhu'o ë'o gare. Aehu bogo ëhi ë'ët'oho Bada'oho bogo mae bogo raromo'ë'ö.

15 Avoho mueberovore. Aëro God-hu huë bæjëvaje öroho vuonugojöeni uëve. O aëro oso sisë bojëmego ae gö gö jemesi dë vövöbajo'oho ijumëvego ae aho'obëhe sisërojëvojöeni uëve.

16 O aëro önö'e muoho vaejöeni uëve. O Esau-hu ë'adëhi aëro ëhi ë'ojöeni uëve. Esau-ro God rumonimoromo ave sa'are bövie bise'ohuremu uehorovadeje. Hu harihu murioho jadeje röhu bogo ëho uehorovoromo muri hesi suvuoroho bæ'i a'i majae ma-gemu hesi iohuni hesi suvuoro maho ioro'ioyemu vuonugadeje.

17 Iae jemë'o gavaruje. Ijonö hu vuonugade suvuoroho vuonorö'ö bæ'irögoro nivë'i nahadoho bogo eni jadeje.

Noehu huë mae bæjarue jöhoje.

18 Israel rajo a mamiehu rovarëhioho jemë bogo ëhioho rovë'e jëve. Ëho jaburo garomo heromo rëharue dahoru ihe Sinai ë rovarëje. Rueromo gavare vëni böröme ravoromo ramoramovoromo sue baduno'e jioromo buru böröme rovamu gavë'i

19-20 hejareje hëgöe huo'ego jöho ma-darugo'o uvavavamu. Uvamu hegorovo hejare uëvamu: Bogo aho gemu a'i miehu rabehu ave dahoru ro rëhë'oho munëro vajamirego guomo'ira uëvamu ë jöho heromo bogo eni jëvamu hegorovo dinamiroho Moses uavareje: God uavego nadi gö'oho uvego no he'irarëjo.

21 Iae ëhi jië'e juhuoni'e muoho garomo Moses-ro uvadeje: Asë'e na butubutuegoromo juhuoninegavajëjo.

22 Jemë bogo ëhi jië'e dahoruroho rueromo ga'i a'i Zion dahorure rovë'e jëve. God darugo'e jië'e a hesi amo börömore ö'idöre jiaje ame Jerusalem ë rovë'e jëve. Anerae aho'obëhe raromoruomajire ë rovë'e jëve.

23 God-are aribövi jabesi iho ö'idöre jajivo'amë'e God-are harihu muri ömo'ömehu gagovoromo nimoro nimoro bamaruire ë rovë'e jëve. God ae aho'obëhe mae o sisë javuego gövuaje a hesi örire rovë'e jëve. Mu mae vaenövere aribövie God-hu avohëvamu ma-mabëhe ruahö'öjëvë'e ëho jabesi aru'aho ömo'ömo jabesi örire rovë'e jëve.

24 Iesuare örire rovë'e jëve. Hu God-hu muebejavuaje jögoru avohahuade ahoje. Sisë u'ovahuoröhego Iesuhu kö hijiovö'öjadire rovë'e jëve. Ëkö hesi jö bëhohuro Abel-are kö hesi bëhoho iosiramiroho maeje. Abel anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu ae gö i'u mana bojami'iröhoho jio'i a'i Iesu anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu huë bæjavuoromo sisë u'ovahuo'iröhohoje. Iae Iesuhu kö hijiovö'öjadire ë rovë'e jëve. Iae mabëhe rovë'e jëve.

Noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

25 Ëhuni avoho mueberovore. God-hu jö bojamuijajoho nadi bijönimore. Sa'are hijade aehu God-are jö majëhijadoho Israel ariböviohuro heromo bijönimë'ëro i'uoho bogo huotovahareje. Ëho ma-jianovo'i a'i ö'idöre hijaje aehu majahuijaje jö nomë heromo vuonugë'oho diehi diehi huruomö'ëjo.

26 Urimë'i God-ro Sinai dahorure jöe jövamu ëhuro sa'aho hijiohijiovadeje. Avevejö'oho huro mae majahuiromö uövuë'ëje: Majae gemu röhu maho

na sa'aho hijiovo'ejöjo. Röhu bogo sa'ahuremu hijiovo'i ö'idöhu'o sa'ahu'o hijiohijiovo'ejöjo.

²⁷ Majae gemu röhu maho hijiovo'ejö uövuade hesi bëhoho huhu avoho'amade bövioho bise'oho hijiohijiovoromo ujuoho va'iramu bogojio'amo'ë'e. Ëhi jio'iramu bogo hijiohijiovoröho ma-ioro'iore gemu bibivoromo nami'ë'e.

²⁸ God-hu böröme namiromo muebejaje öri ari'oho bogo hijiohijiovo varijenohoje. Ëho nosije. Ëhuni God-are örire huë mae ua'ejo. Mae uaromo huhu nimajëhi noro hesi ihoho bövie hö uehorovoromo avoho rajahi'ejo

²⁹ ë hesi bëhoho nosi Böröme God sisë vënehu bue'öjanovaje aho jië'ego.

13

God-hu nimorohoröhego noehu vae'iröhe mu hesi jöhoje.

¹ Röhu Christian ö mueno'e göehu gö huë baerovaruje muoho ëho avoho ma'lenore.

² Ëhi'oromo ga'irarije ae gö jemesi amore i'e ö'amu gavë'iroho uënövore: Nosi osaro ro raromöhëjo. Urimoroho a mamiohuro gavare ae i'e rovamu uvareje: Ma-a maëremu rovaruëromo ajëmijareje. Röhu bogo aehu rueruomamu ajëmi'i aneraëro rueruomamu ajëmijareje. Ëhuni ae i'e ö'ego ajëmi'irarije muoho nadi rumonimore.

³ Iesuare jöëni savoji gagore raromarue ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu savoji gagore raromaruho no'o gemu mae raromaruëromo ëhi huë vavaene baere. O vi'ehi baeruomaje ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu sino vi'ehi baejaruoho no'o gemu mae baejaruëromo jabesi jöëni huë vavaene baere.

⁴ Röhu masurovarue muoho ae aho'obëhe mae uehorovore. Baruo'hu'o vaboro'hu'o jemesi arijo'ëremu garorovore. Ön'ö'e jijihë'oho o goho'amë'oho ëhuro God-ro i'ue mana bojëmi'ë'e.

⁵ O nadi moniohemu bae'i uehorovo'i a'i uvore: Noehu bövi bise'oho baejaruoho iae eni höjo. Rabëni God-ro no uövuë'je: Na bogo mae bogo ja vuoraramiromo ramo va'ejöjo.

⁶ Ëhuni no birivoromo uvo'ejo:

Badaro na ajemijaje höjo.

Ajemijajego na bogo juhuonivo'ejöjo.

Aho diehi'oromo na ijumevo'aruëjo.

⁷ Jemesi ekaresia a masijoho uehorovore God-are jö aevo'i majëhijaroho. Jabuhu avoho raromo jijihöjuvo ma-mae vuovëvade jöho uehorovoromo jabuhu God mae uehorovarëhi jemë'o ëhi gemuoho God mae uehorovore.

⁸ Ëhesi bëhoho Iesu Keriso hu urimo jiadoho jaruvohu'o ijönöhu'o ëhi magemuohemu jiemu jio'ë'e.

⁹ Ëhuni aehu sareri'e jöe gö gö barueromo röjehijë'iroho nadi ëho uehorovoromo öri mare va'arujoho vuonugo'i ione aho bu'öromo öri göroho va'ore. Noehu uvë'oho: God-ro hesi nimoromo ajamui'iramu nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'oho ëho mahoje. A'i noehu uvë'oho: I i'iröhe jögoru rihiomë'ohuro ëhuro nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'oho ëho bogo maehuje. I ijarue jögoru ejarue aribövioho bogo ëhuro marëjävajeje.

¹⁰ Nosi sisë mu'uvahuoröhego suvuoro maho God-are örire bojamijë'je. Sisë mu'uröhe suvuoro'ho Jew rajo priest niögu javu hesi mu vaejaruoho bogo i'ë'ö.

¹¹ Jew rajo priest bōrōmohuro mi kōho baeromo God-hu jiaje osare ē rumo va'oromo hesi ōrire suvuore bojaminōvadeje sisēho mu'u'amorōhego. A'i mi maho bogo amoroho nugo'i a'i amore jioromo ujuoho va'o rori'o vēnīro huonōvadeje.

¹² Rori'o huonōvadēhi aēro ēhi Iesu bogo amoroho nugo'i a'i amo bōrōmore jiamu rori'o bava'areje. Bava'amu vi'ehe baeromo guomadeje ēhuro hesi kō maho rovego hesi aribōvi nosi sisēho u'ovahuorōhego.

¹³ Iesu amore jiamu rori'o bava'amu guomē'ego ēhuni no'o amo rajehu sisē'i uehorovarue bogo jabesi gemuoroho uehorovo'i a'i Iesuare jōēni i'ue baeromo hu'o gemuore riravo'ejo.

¹⁴ Rabēni ave sa'aroho noehu ioro'ioremu raromo'irōhe amoho bogojavue. A'i ijōnō jiorōhe amohemu ēhuremu uehorovō. Ēhuni amo rajehu sisē'i uehorovarue jabesi gemuoroho no bogo uehorovo'i Iesu'o riravo'ejo.

¹⁵ Hu'o riravoromo mi suvuoroho bogo a'i Iesuare ihore God rajahiromo ēhuro suvuoroho hu bojaminōvo'ejo. Ēsuvuoro hesi bēhoho noehu hesi iho a huruoho majēhijē'o'ho ēho noro jō'o ōge i va'ēne ēhi God-are ōrire suvuore bojamarueje.

¹⁶ O huē baerovoromo ajamirovarujoho nadi rumonimore. Ēhi jīē'e mu vaejē'o'ho God-ro uvajeje: Jabumē ēhi ē'aruoho ēho mi suvuoro mabēhe bojamaruējo.

¹⁷ Rōhu ekaresia muebejēvarue aribōvioho jabuhu jō bojēmijaruoho nadi aho'i ma-ejēhore. Rabēni jabumē jemesi dē vōvōbajo'o'ho muebejēharueje ijōnō God-are ōrire majahiromo uaruomorōhēni: Iae no jasi aribōvioho ēhi ēhi muebejahare hōjo. Jemēhu jabesi jō ejēhē'ohuro ēhuro jabumē bogo huē vavaenoho baeromo ēma muebejēvo'i jabesi dēho sasohēvo'iramu muebejēvo'ē'iō. O bogo ejēhē'oho jabu huē vavaene bae'ē'iō rōhu ēma muebejēvo'ē'iō. Ēhuro jemē bogo marējēvo'ē'e.

¹⁸ Rōhu jemēro nosi jōēni parie vaenōvore. Ēhesi bēhoho noehu uehorovaruocho majae ēhi mu maemu vae'i naguoromo ēhuro no dē sasohavue. Ēhuni parie vaenōvore.

¹⁹ Na nego avohe jemēro ēhi ē'ojōro ēhuro God-ro remō'ōjego na jemesi ōrire ma-burēro ō'iro.

²⁰ Rōhu na nege huē mae bojamaruēje aho God-ro jemē ajēmego mae jēvojōro. Ēhesi bēhoho sheep muebejavuēje a bōrōme Bada Iesu God-ro ajamijamu guomoromo ri'ōjadeje. God-hu Iesu ajamade hesi bēhoho Iesu kōe rueromo guomamu ēhuro God-hu no ioro'ioremu muebejavuo'irōhe jōgoroho jiadeje. Ēhuni Iesu ajamamu ri'ōjadeje.

²¹ Amo na nege God-ro jemē inōmo maho mu maho aho'o ajēmego huhu nimaje muoho vae avoho'irarijego o huro nosi dē vōvōbajo'o'ho mae avohahuego noro mu mae vaejego huro gōromo dē mae jiorōhego. Huro Iesu Keriso-are jōēni ēhi ajamuijōro nege. Keriso-are ihoho ma-dō maro jiemu jio'ē'e. Iae mae.

Ijo tugoho'i jōhoje.

²² Aganomē naro ave jō harihoho jajivoromo bamēhe jemēro adahoromo dē vōvōbajo'o'ho biririvo'irarijego. Jemēro nadi u'uvo'i ma-here. Jōho bogo ēgehueje.

²³ Rōhu ave jōho uē'iē'e jemēro he'irarijego. Nosi ōho Timothy savoji gagore hijadoho jiovo nugō'ōjē'eje. Hu burēro rovamu gavē'ohō ēhuro na

hu'o gemu mae ö'oromo gë'ejo. O hu bogo burëro rovë'iroho naro sivue ö'ejo.

²⁴ Jemesi ekaresia a masijohu'o God-are aribövi ioro'iorohu'o jejëmijode höre. Italy sa'a rajo ekaresiaho jaburo jemesi örire jejëmijö.

²⁵ God-ro ae aho'obëhe jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

JAMES

James-hu God-are aribövi jejemijade jöhoje.

¹ God-are mu vaejahaje o Bada Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho na James jeve. God-are ariböviehu jemesi sa'a vuonugo'i sa'a göre göre va'o raromarujoho naro jemesi örire jejemije.

Biririvoromo God mae uehorovo'iröhe o hesi örire uehoro mae bae'iröhe jöhoje.

² Nasi ö mueno'e huë vavaenehu böviehu bise'ehu burunö'e rueromo anëgë'oho uvore: Ma-nimoroho'iröhe muoho rovë'e höjo.

³ Iae jemë'o gavaruje burunö'e rueromo anëgamu God mae uehorovoromo riravë'oho ehuro u'urume vaejë'i biririvobe va'arujeje.

⁴ Röhu u'urume vaejë'i biririvoromo va'onövore ehuro ruahö'ö'irarije. Ehi ë'ë'oho ehuro a duvahonö'e raromo'iramu ma-ëhi gemu jëvobe va'ë'e.

⁵ Röhu ja rahuaro uehoro bogojavë'oho God uavego uehoro mae bojami'iro. Ua gavë'oho God-ro iae ejaho'ë'e hu bogo nijio'irae'i ma-huë mae bojamuijaje aëro jië'ëro.

⁶ Röhu ua gavë'iroho nadi uehore niö'i bae'i ma-God gemu mae uehorovoromo ua gane. Bogo ma uehorovë'oho buru buruehu anego jovehu hasaromo ajiomobe abuebe va'ajëhi jasi uehoroho ehi ruëre numëre jiobe va'ë'e.

⁷⁻⁸ Ehi javë'oho uehore niö'i baeromo öroho dadivoromo ëma juvo'a'anue. Ehi jië'e uehoro baejë'oho nadi uvone: Badaro bojemi'iramu bae'ejöjo. Hu bogo mae bogo bojami'ë'e.

Bövi bise'o rumo'e ariböviohu'o bövi bise'o marohë'e ariböviohu'o ehi jië'e aribövi jabesi jöhoje.

⁹ Röhu Christian öe bövi bise'o rumo'e javë'oharo ga'irane jasi ihe sa'are jiajoho God-ro nigemahamu gavë'oho nimoronimorohë'i juvone.

¹⁰ O Christian öe bövi bise'o marohavë'oharo ga'irane jasi iho döre jiajoho sa'are bejahamu gavë'oho ja'o nimorohë'i juvone. Ehesi bëhoho resu inehu sahorijajëhi bövi bise'o marohëvë'e aribövioho ehi sisërë'amo'ë'e.

¹¹ Majaëro rojomoromo birebire'e bamoromo resu ahore ravego rudoho sahojajeje. Inoho rireromajeje. Mabëhe gavaruoho sahorijego iae barëjajeje. Sahori barëjajëhi bövi bise'o marohëvë'e ariböviohuro mue vaebe va'öjuvo röhu maja ahë'o sisërë'amo'ë'e.

Huë vavaene rueromo nosi dëre bijahuaje jöhoje.

¹² Röhu huë vavaeni bövi bise'o rueromo dëre bijaho gavamu jaehu biririvoromo hijë'iroho huë mae javajeje. Biririvoromo ruahö'öjë'iroho maro hi'irane röhoho iae bae'a'anue. Eërohoho God-ro uövuadeje: Na uehorovevaruje aribövioho bojemi'ejöjo.

¹³ Röhu sisëhu ro dëre bijëho gëvë'oho nadi uvore: God-ro sisëho nugö'ö'ego bijahuajëjo. Nadi ehioho uvore. Rabëni hesi bëhoho God-are dëroho sisëho bogo bijiohajeje. O God bogo sisëho nugö'öjego nosi dëroho bijahuajeje.

¹⁴ Bogo ehioho jie. A'i ae gemu gemu dëre bijahuaje hesi bëhoho nosi sinohuro mu sisëho nimoromo jagu barovego ehuro sisëhuro ro bijahuajeje.

¹⁵ Mu sisë vae'i nimobe va'ojuvo evare mu sisëho vaejarueje. Mu sisëho vaebe va'ojuvo ijönö bejavuo'iramu evare iae barëjavuo'ë'e.

¹⁶ Nasi ö mueno'e ëhuni nadi jemesi arijo'arijoho sareramirovoromo uvore: God-ro sisëho nugö'öjego dëre bijahuaeje höjo. Hu bogo ëhiho ë'ajeje.

¹⁷ A'i suvuoro mabëhe aho'o hesi örire gemu jioromo rovajeje. God hu bövie bise'e jiji mujöru'e manaere majae nosi örire ajivavuo'iröhego avohade ahuro aji mahuremu iae bojamuijajeje. God bogo gorosovo'i bogo ramoramovo'i ma-ëhi gemuohemu ajivavuobe va'ajeje.

¹⁸ Huro hesi nimoromo hesi jö maho nugö'öjadeje nosi örire rovego noro heromo nosi aru'ahoho i'ovahuego hesi aboji harihu'e javuoröhego. Hesi aboji harihu'e javuego ëhuro inömo inömo bövi bise'o avoho'amadoho noro iosirëmiromo hesi nunire aribövioho javuoröhego.

God-are jö bogo ma-hia'ëremu he'i a'i avo'avoho ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e avehuremu uehorovore. Ae aho'obëhe jemëro jöho ma-burëro hia'ëremu henövore. Nadi ma-burëroho jöho majëhiromo ma-burëroho vörö'iraere.

²⁰ Aehu vörö'iraej'ë'oho bogo ëhuro God-hu nimaje mu maho ri'ö'ë'e.

²¹ Ëhuni va'inumi'e mu sisë aho'o vae'i arijarujoho uehorovoromo vuonugo'i God-hu dë vövöbajo'ere bamëhaje jöho ma-u'emu sanuovoromo ejahore. Ejahë'oho jöho darugo'ëro jië'ëro ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho i'ovëvo'iramu mae jëvo'ë'e.

²² Nadi sareramirovoromo God-are jöho ma-hia'ëremuoho here. A'i jöho ejahoromo huhu uëvajëhi muoho ëhi vaere.

²³ God-are jö bogo e'i ma-hia'ëremu hej'ë'oho aririre garomo

²⁴ vuonugo'i va'oromo nu ano'o bogo avohorovo'i rumonimaruëhi ma-hia'ëremu hejarue aribövioho ëhi jëvo'ë'e.

²⁵ A'i ae göehu aririre nu ano'o ga avoharuëhi ëhi God-are jögoru ga avohoromo uvë'oho: Ma-maëro jië'ëro ejaruohuro bogo tövavuë'e maro raromo jijiharue höromo biririvoromo ma'enoromo bogo ma-hia'ëremuoho heromo rumonimo'i a'i ejahoromo mu vaej'ë'oho ëho iae mae jio'ë'e. Ëhuro rabe rabe ë'ë'oho God-ro ë aribövioho ajëmiromo huë mae bojëminövo'ë'e.

²⁶ Röhu ae göëro göëro uvarueje: No God mae uehorovoromo hesi muoho ma'enarue hö vuo'i röhu bitaroho bogo taemë'e atarueje. Ëhi ë'aruoho jabumë ma-sareramirovoromo uvarueje: No mu mae vaejarue hö uvoromo ma-döhemu God uehorovoromo hesi muoho vaejarueje.

²⁷ A'i God Vavuohuro uvajeje: Aviëhi jië'e muoho bogo ma-döëremu na uehorovevarue muoho jio'i dë vövöbajo'o uohu'o vaejarue mue höjo. Öbi asisö'ohu'o magonaho doruohu'o huë vavaeni baejaruoho noro jabumë ajëmiromo avoho muebejëvo'ëjo. O no ave sa'a hesi mu sisëho bogo gavanovo'i ma-mu maemu vae'ëjo.

2

Noehu ae aho'obëhe ma-gemuoho hö uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Keriso hesi aji'e hijajoho mae uehorovarueje jëvaje nadi ma-dajemuoho garomo aribövioho adovoromo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bijönimore.

2 Ĕhesi bēhoho jemēhu God rajahi'i ro gagovaruje osare ae niō'iro rovō. Gōhuro inōmo'e aēro jiē'ero maho io'amoromo rue'i gōhuro inōmo rumo'e aēro jiē'ero sino sine io'amoromo rove.

3 Ĕhi'oromo rovamu gavē'oho niōgu mae io'amē'e aho jemēro garomo rajahiromo ua'a'aruje: Isi ro rōho maro hijējo. A'i niōgu sisē'e aho garomo bijōnimoromo ua'a'aruje: Janioho rōhe bogojiē'e jiaje ēhi ma-namijējo. O ua'a'aruje: Janioho arēte bogojiē'e jiaje ave sa'aro nasi hōru bēhohuro ro hijējo.

4 Ĕhi uēv'oho jemesi aribōvioho adovoromo inōmo rumo'e jiē'oho ruēhi nugo'i inōmo bōrōmo jiē'oho viēhi nugarujeje. Ĕhi'oromo sisē'i uehorovoromo mevarujeje.

5 Rōhu nasi ō mueno'e ave jōhuremu here. Ave sa'are aribōviehu garuomajoho inōmo rumo'e aribōviēro jēv'ēro sisē'i raromarujeje. Sa'are sisē'i raromaruoho ē aribōvioho jabumē God-ro baejēvadeje jaburo bogo sisē'ioho uehorovo'i avo'avoho hesi ōrire ma-avo'avoho uehorovo'irōhego. Mae uehorovoromo hesi ōri ari'ere va'ego muebejēvo'irōhēni. Ĕhesi bēhoho mami'e God-ro uēvadeje: Ae rahu na uehorovev'ē'oho naro ajēm'iejōjo nasi ōri ari'ere rovego muebejēvo'irodēni. Ĕhuni iae ē inōmo rumo'e aribōvioho ēhi ajēm'ie'e.

6 God-ro inōmo rumo'e aribōvioho ēhi ajēmijajeje rōhu jemēro jabesi ihoho ijumēharujeje. Ĕhi ē'arujoho rōhu rahumēro jemē iosirēmiromo i'u'e muoho bojēmiruomajeje. Inōmo ma'e aribōviohuro ē'arujeje inōmo rumo'oho bogo. O rahumēro gudumēvoromo court-roho va'o bahijēvoruomajeje. Inōmo ma'e aribōviohuro ēhi ē'arujeje inōmo rumo'oho boga.

7 Jemē Keriso-are iho baejarijeje rōhu ē inōmo ma'e aribōviohuro Keriso-are ihoho ijumoruomajeje. Ĕhuni nadi inōmo ma'e aribōvioho rajēhi'i inōmo rumo'e aribōvioho bijōnimore.

8 Rōhu jōgoru bōrōmo bōrōmoho God-are surire jajivoromo uōvuē'eje: Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuēhi jasi ae gemuoho ēhi rajēhinējo. Jemēhu ē jōgoru ejahē'oho iae maeje.

9 Rōhu jemē dajohemu garomo ioro'ioroho rajēhi'i ioro'ioroho bogo rajēhijē'oho ēho jemēro sisē'ē'oromo jōgoroho ahē'ero i'ue bae hesi jēve.

10 God-are jōgoru ejahobe va'oromo rōhu jōgore gemu ahē'oho ēhuro hesi jōgoroho aho'obēhe sisē'vae'iramu ōvōvo'e ae javo'ē'e.

11 Ĕhesi bēhoho God-ro uōvuadeje: Nadi goho'amonējo. Rōhu ē ae gemuohuro jō gōhu'o uōvuadeje: Nadi ae gō anonego guomo'irajo. Ĕhuni ja bogo goho'amo'i rōhu ae gō anē'oho God-are jō ahanue ae javo'ē'e.

12 Ĕhuni uvonōvore: God-are jōgoru ejahē'oho ēhuro mu sisēhu tōvavuadoho jiovahuego maro raromarue hōjo. Ĕjōgoroho God-ro ijonō garomo nosi muoho mevo ga'a'ajējo no ejahē'e o bogo ejahē'e muoho vaejē'e javuo'iramu. God-ro hesi jōgoroho garomo ēhi mevo gō'a'ajē uvoromo jemēro ēho uehorov'ē'i jōho atobe muoho vaebe jijihore.

13 God-ro mevavuo'ajē uvo'irarije ē hesi bēhoho God-hu mevavuē'iroho gō'irōhe huē bogo baejēvare aho hesi nunire ro riravamu gōvuē'oho bogo huēho baejavuo'i mana i'ue bojamui'ē'e. O huē baejēvare aho hesi nunire ro riravamu gōvuē'oho God-ro i'ue bojamui'ē'oromo vuonugo'i huē baejavuo'ē'e.

No bogo ma-döhuremu God mae uehorovo'i uhohu'o God mae uehorovoromo hesi jö ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

14 Nasi ö mueno'e aehu uvë'oho: Iae na God mae uehorovaje hö uvoromo röhu God-hu nimaje mu bogo vaejë'oho ëhi jië'e aho God ma-simanëremu mae uehorovajeje. I'o mu bogo vae'i God uehorovoromo ëma hijë'oho God-ro bogo maroho bamo'ë'e.

15 Ëhesi bëhoho jasi Christian ö ma'ino'e iruno'e niögu suhi'e bogo eni jëvamu gëromo

16 röhu bogo mae bogo ajëmi'i ma-jöemu uëvë'oho: Maro va'onëjo. Va'oromo niögu mae ujuohoromo io'amoromo i mae ujuohoromo iromo hinëjo. Röhu jabesi sinehu nimiruoho bogo ajëmë'e ma-majëhijë'oho na ëho eni jio'ë'e o bogo. Ëho bogo eni jio'ë'e.

17 Ma-jöemu majëhijë'oho bogo eni jiajëhi ëhi God-hu nimaje muoho bogo vae'i God ma-dajëremu uehorovë'oho ëho ma-bëhi rumo'e muohoje.

18 Röhu aëro ue'ë'e: Ae göëro God mae uehorovaje höjo. Ae göëro mu mae vaejaje höjo. Ëhi ue'iramu naro ua'ejo: Röhu aho diehi'oromo God mae uehorovoromo muoho bogo vaejaje höjo. Röhu naro mue vaeromo ëhuro ja röjahi'iramu ge'a'anuëjo na God mae uehorovaje ae jevo'iramu.

19 Röhu ja simanëremu uehorovoromo uvanueje: God gemu jiajëjo. Mabëhe. Satan ajamijarue aru'ahoho jabu'o uvoruomajeje: God gemu höjo. Ëhi uehorovoromo ma-juhuonibijiohoromo butubutumoruomajeje. Ëhuni ma-simanëremu God uehorovë'oho bogo eni jie.

20 Uehoro bogojjë'e ae jave. God-hu nimaje muoho bogo vae'i ma-God uehorovë'oho ëho bëhi rumo'eje. Ëhi jië'e jöho na ja nage naro röjëhijego ga'iro. Aveho hene.

21 Nosi hijo miono'e Abraham diehi'amu hesi ihoho God-are nuniroho maho jiadeje. God-hu nimade muoho huro vaeromo hesi harihoho Isaac baeromo God-ni suvuro buejarue maratu döre God-ni bamadeje. Ëhi'amu ëhuro hesi ihoho God-are nunire maho jiadeje.

22 Ja'o gane. Abraham-ro God mae uehorovoromo o God-hu nimade muoho vaeromo mue niö'i havëvoromo vaejadeje. God-hu nimade muoho vaejë'ëro ëhu'ëro God uehorovadoho iae eni jiadeje.

23 Ëhi jië'ëro God-are surire jö uövuadëhi iae ëhi jiadeje. Jöho jajivoromo uövuë'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu gavë'ëro God-ro uvade höjo: Abraham-are ihoho iae mae höjo. Ëhi'amu aëro uvoruomajeje: Abraham God-are aemo'aeme höjo.

24 Ëhu'ëro jië'ëro jemëhu gavarujoho God-are ihohemu ëma uehorovë'oho bogo ëhuremu nosi ihoho God-are nuniroho maho javuajeje. A'i God uehorovoromo röhu hu nimaje mu vaejë'ohuro ëhuro nosi ihoho God-are nunire mae javuajeje.

25 Röhu jö göho naro ua'ejo bëhoho avoho ga'iranego magonahehu mu ma vaejamu ëhuro hesi iho God-are nunire ma jiade jöho. Magonahe gemu hesi ihoho Rahab-ro iae hijade höjo. Hu ae siho'amaje magonahe jiade höjo. Röhu hesi ihoho God-are nunire mae jiade höjo. Diehi'oromo ëhioho jiade höjo. God-hu nimade muoho huro vaejamu ëhuro ëhi jiade höjo. Huro gëvade Jew rajëro God-are ihore rovamu gëgorovo ajëmiromo osare hu'irae baejëvo rueromo röhu öri göro rëmö'öjade höjo mae va'iröhego. Ëhi ë'amu hesi ihoho God-are nunire mae jiahade höjo.

26 Ēhi jīē'ero ave uhu jōho majēhije. Nosi sino haho'ere aru'aho bogojīē'oho nosi sinoho ēma imo javuo'ē'e. Ēhesi bēhoho no God uehorovo'i rōhu huhu nīmaje mu bogo vaejē'oho no ēma imo sinohuremu God uehorovarueje.

3

Jō maemu ato'irōhe jōhoje.

1 Nasi ō mueno'e God-are jō rōjēhjarue muoho majēhi'iē'e. Nadi ae aho'obēhe God-are jō rōjēhi'irarije muoho ēma baere. Rabēni hesi bēhoho jem'ō iae gavarueje Christian a ioro'ioroho God-ro iae mevēvo'i rōhu hesi jō ae rōjēhjarue aribōvi nosi muoho God-ro ga avohoromo darugo'o mevavuo'ē'e.

2 No ae aho'obēhe mue aho'obēhe garaejarueje. Rōhu ae rahu bogo bitaro garae'i jō maemu atē'oho ēhi jīē'e aribōvioho ma-maemu jioruomajeje. Jabesi bitaro jō'o taemē'oho ēhuro jabesi sino haho'e aho'obēhe taemorovoromo mu maemu vaeruomajeje.

3 Ēhesi bēhoho horse jō'oho uehorovore. Horse jō'ore ō'oho ruaharueje ēhuro ō'i vitunō vitunō jaguvego jaguvaruinō ē va'irōhego. Horse jō'ore ruahē'ero ēhu'ero horse dajo haho'e aho'obēhe ri'ōjego no naguajinō ē va'ajeje. Ēhi nosi jō'oho taemē'oho nosi sino haho'e aho'obēhe taemorovoromo mu maemu vaejarueje.

4 O boat jōho uehorovore. Boat-oho bōrōmeje. Buru bōrōmēro hesi niōgu ba'uorimarire namiromo biduoho baeromo va'ajeje. Boat bōrōme jio'i buru bōrōme jio'i rōhu damu bise'oho ma'enoromo hunuovego dinō'e va'i nimē'iroho ē va'ajeje.

5 O nosi bitaroho iae gemuohoje. Boat damu bise'o jiajēhi nosi bitaroho iae ēhi inōmo bise'eje. Inōmo bise'o jiajoho rōhu damuehu boat bōrōmo hunuovajēhi ēhi nosi bitarohuro mu bōrōmo hesi jōho ēma jō huhe atarueje.

Rōhu aveho uehorovore. Vēni hōdu biseharihohuro ēhuro je'o bōrōmoho ravo barē'ē'e.

6 Bitarehu jō sisē ataruoho ēho vēni sisēho va'ēneje. Sisē bōvie bise'e uehorovaruoho vaejaruoho bitarēro atarueje. Bitaroho nosi sino haho'ere jīē'ero ēhuro nosi uhoho aho'obēhe sisērēromo rumorovobe va'ajeje. Jō sisē atē'iroho mue aho'obēhe ijumaje vēnhuro ravanovajeje. Ēhesi bēhoho Satan-are ōri ari'ere jioromo ro nosi muoho aho'obēhe ijumo'amajeje.

7 Uge sigobe je'o maje jovo maje ihe gō gō aruēre anumēre jijihoruomajoho rōhu aēro ahego ēhi ē'aruoho vuonugo'i ma-jabesi rōhoremu raromarueje. Ēhi ē'irōhoho aho no eni javuajeje. Ēhi ē'ē'e javue.

8 Rōhu jō aruēre anumēre ataruoho ahorovoromo ēhi ē'aruoho vuonugo'i ahorirēremu ato'irōhoho a vadu'oho bogo eni javuo hesije. Nosi bitaroho sisē vōrō'e sigobu jabesi bitaro va'ēnēro jīē'ero ae gō ēhi jō sisē bojēmego sisērērovarueje.

9 Bitarohuro ēhuro nosi Vavuoho Bada mae uavarueje. Rōhu ē God mae uavarue bitarohuro ēhuro God va'ēne avoho'amade a jabesi ōrire jō sisē uēvarueje.

10 Jō'e gemuore jioromo rōhu jō mahu'o jō sisēhu'o jovonō'e rovajeje. Nasi ō mueno'e ēhi jīē'oho sisēje.

11 Jovo mahu'o sisēhu'o sa'a gage gemuoroho bogo suorovajeje.

¹² Nasi ö mueno'e ijo bajo ihe gö gö bogo gemuoroho rae'i ö'i bajoho bogo ijo bajohu'o gemuoroho rae'ë'e rabëni kôe gö gö jië'ëro. Sö jovohu'o jovo mahu'o bogo gemuoroho vuo'a'anue. Èhu'ëro jö mahu'o jö sisëhu'o bogo vaerovo'ejo.

Uehoro mae niö'ï göho ave sa'a hesi uehoroho ma-döhemu mae jio'ï göho God-hu bojamuaje uehoroho uhohu'o mae jiaje jöhoje.

¹³ Röhu romorome uehorovë'e a o nuni aji'e a jemesirire jëvë'oho ëhi jië'e ahuro hu diehi ël'ë'e. Hu avo'avoho hibe juvoromo mu maemu vaeromo ma-u'emu taemo hiromo simano mae uehorovo'ë'e. Èhi ël'ë'oho no garomo uvo'ejo: Èaho simano mae gavë'e ae höjo.

¹⁴ Röhu jemë ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimoromo nu huodivo'ï jemesi ihojemu döre bamorovo'ï nimë'oho nadi nimoronimorohoromo jö huhe ë'oromo o jö sareroho atoromo God-are jö maho ijumore.

¹⁵ Jemë ëhi jië'e uehoro baejë'oho nani jemë uvarujeje: Èhi jië'oho simano ma'e uehore höjo. Röhu ëho bogo ö'idöroho jioromo ruvebi'ï a'ï ave sa'a hesi uehoroho jio'ï ma-nosi sinemu uehorovaruohe jio'ï Satan-are ariböviehu uehorovaruoheje.

¹⁶ Dinö'e dinö'e ae göehu gö hesi mu mahuni dë vörönimoromo jabesi sinemu uehorovoromo döre bamorovë'oho ëhi jië'ire aëro iro muorovo'e vaeromo bövie bise'e gö gö vaejarujeje.

¹⁷ Sa'a hesi uehoroho ëhije. A'ï ö'idöre jioromo ruvebijaje uehoroho göje. Èhi jië'e uehoro ma baejë'oho mu ma-mae uehorovarujeje. Mu mae uehorovoromo gemuoro mae raromoro muoho ma-u'emu vaeromo ma-sanuovoromo jöho ejahorovarujeje. Jöho ejahorovoromo huë baerovoromo muoho avoho vaejarujeje. No bogo ruëroho numëroho uehorovo'ï ma-jöe gemu uehorovarujeje. Bogo ma-döemuoho mu maho vae'ï a'ï avoho uehorovoromo dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarujeje.

¹⁸ God-hu nimaje mu rueröhego nimë'oho urimo ma-u'emu sanuovoromo huë baerovo'iramu evare ëhi jië'e muoho börömorae'ë'e.

4

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'ï God gemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu jemë ae göehu göehu iro muorovo'e vaejaruje hesi bëhoho rabeje. Sinohemu nimarujëro jië'ëro ëhu'ëro ë'arujeje. Ae göëro göëro jemesi sivu sivue sinohuni bae'ï nimoromo uehore göëro göëro gemuore umogihoromo ëhuro ë'arujeje.

² Èhesi bëhoho jemë bövie bise'e bae'ï nimoromo röhu bogo baejarujeje. Bogo baeromo ae muo'amo'irögoro ë'arujeje. Muo'amo'irögoro röhu ganiganimoromo bae'irarije öroho bogo birohogoro iro muorovo'e vaejarujeje. God bogo ua gavarujohuro ëhuro bogo baejarujeje.

³ O God ua gavë'oho ëhu'o bogo baejarujeje. Rabëni hesi bëhoho jemë sisë'ï uehorovoromo mae sisë ëma ua gavarujeje ëhuro baeromo jemesi sinehu nimarujohuni bu'ö'irarijëni. Èhuni bogo baejarujeje.

⁴ Sareri aribövie jëve. Magonahehu bogo baru uehorovoromo taemo hi'ï ma-juvajëhi jëvanove. Èhesi bëhoho jemë bogo God gemu uehorovoromo taemo raromo'ï ave sa'are mu sisëhu'o uehorovarujeje. Jemë diehi'oromo bogo garomo uvarujeje: Ave sa'are mu sisëho böröme hö uehorovë'oho

ēhuro God bijōnimarue hōjo. Ēhuni ae rahu ave sa'arohemu uehorovo'i nimē'oho hu God bijōnimaje aeje.

⁵Iae God-are surire jōho uvē'eje: God-ro bojamuade aru'ahohuni vavaenimoromo uehorovavuaje hōjo noro hu gemu uehorovo'irōhego. God-are jōho ēhije. Rōhu nani jemēro uvarujeje: Ēho ma-jōe hōjo.

⁶Rōhu iae hu nime noro hu gemu uehorovo'irōhego. Rōhu God-ro hesi nimoromo huē baejavuoromo ajamui avohajeje noro ēhi ē'irōhego. Ēhi ajamuijaje jōho God-are surire jajivoromo uōvuē'eje: Biriri'ōvoromo masije javuajē uvarue aribōvioho God-ro ahēvaje hōjo. Ma-u'emu taemo raromarue aribōvioho God-ro hesi nimoromo huē baejēvoromo ajēmijaje hōjo.

⁷Ēhuni God-are jōho ejahore. Satan rovē'oho ahore. Satan ahē'oho jemesirine jiajoho ju'ebiromo va'ē'e.

⁸God-are bēhoro va'ore. Hesi bēhire va'ē'oho huro jemesi bēhire rue'ē'e. Jemē sisē'e aribōvie jēvaje ōvoho u'orovore. Vaji vaji'e aribōvie jēvaje dē vōvōbajo'oho avohorovore.

⁹Huē vavaene bōrōmoho baere. Jemē ma-ijo'ijovoromo nimoronimoroharujoho vuonugo'i ma-nierusuburu'e bamoromo raromore.

¹⁰God-are nunoro uvore: Nasi ihoho abuejē'e hōjo. Ēhi uvē'oho God-ro jemesi ihoho dōro bamēho'ē'e.

Noehu bogo masijo riravoromo ae gō jabesi jō sisē ato'irōhe jōhoje.

¹¹Nasi ō mueno'e nadi gōero gō hesi jō sisēho atore. Ō mueno'oho jabesi jō sisē jōvē'oho o dōre bamorovoromo uvē'oho: Ō mueno'oho sisē hō uvē'oho ē hesi bēhoho God-are jōgoroho sisē'i jōvoromo dōro bamorovoromo uvo'a'anue: A jabesi sisē bogo ato'irōhe jōgoru God-hu bojamuadoho iae hesi hōjo. God-are jōgoroho iae hesi hō uvē'ohuro ēhuro ja hesi jōgoroho bogo ejaho'i a'i hesi jōgoroho iosiramiro mo mevo ga'a'anue ga'i God-hu bojamuade jōho diho mae jiego diho sisē jiego.

¹²Jōgoru bamade aho gemuje. Nosi sisē mevahuaje aho gemuje. Ēaehu mare bamavuē'oho o sisēre bamavuē'oho hu eni jie. Ēhuni diehi'oromo uvanueje: Na bōrōme jevo'i God bise'e hōromo jēhuni dōro bamorovoromo jasi a hesi jō sisē mevanueje.

Bogo nosi sivuoho eni javuajē uvoromo ma-dōhemu nimoronimorohē'i ato'irōhe jōhoje.

¹³Rōhu ave jōho majēhi'iē'e here. Jemē a ioro'iorohuro uvarujeje: Jaruvo ē amore iae no va'ejarējo. O uvarujeje: Nēri ē amore iae no va'ejarējo. Va'irōhoho va'o vadune gemu hesi uhure ē raromoromo mue vaeromo moni bōvie bae'ejarējo.

¹⁴Ēhi uvarujoho rōhu nēri diehi jēvo'irōhoho dadivēve. Ēhuni vadune gemu ēhi jēvo'irōhoho ēhu'o dadivēvajeje. Ēhesi bēhoho jemē sue va'ēne jēve. Sueho majae bisemu nomoromo evare dadovo va'oromo barējajēhi ēhi jēvo'ē'e.

¹⁵Ēhuni nadi uvo'ibejarije: Ēhi ē'ejarējo. A'i uvo'ibejarije: Hesi Badahu nimē'ohuro no biririvoromo raromoromo ēhi ēhi ē'ejarējo. Ēhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo.

¹⁶A'i jemēro uvarujeje: Ēhi ēhi ē'irōhoho nosi sivuoho iae eni javuajēromo ma-dōhemu nimoronimorohē'i atarujeje. Ēhi jiē'oho bogo maehuje.

17 Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu mu ma vae'iröhoho garomo röhu bogo vaejë'oho ëho mu sisë vaeruomajeje.

5

Bövi bise'o marohë'e mae ariböviehu avo'avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

1 Röhu inömo marohë'e mae jië'e ariböviohumë aveho here. Nierusub-uru'le bamo avohore huë vavaene böröme böröme jemesi örire rue'ie'e jiaje.

2 Bövi bise'o börömo bëhi jëvajojo sagohoriromo muduhi'amo barë hesije. Giresasaëro jemesi niögoho tarivo'amo hesije.

3 Jemesi mae sisë'o maho maho dë'irae'amo hesije. Dë'irae'amo'iramu ëhu jemesi nigoji öroho va'orahoro jio'li jemë vënëro ravëvanovo'ë'e. Ave maja barë'ie'aje majare jemë inömo inömo bövi mae bahi avohë'e jëve.

4 Aveho gahë. Jemesi mu ariböviohuro jemesi mure va'oromo iruno'oho tarivoromo gagovë'hë'ejö. Jemesi muoho ëhi vaejëhamu jemëro bogo manaho i'imëmi'li jemesi vajiohëro bahijë'e jëve. Vajiohëro bahijë'ëro ëhuni jaburo darugo'o uvoruomajeje: Nosi a masijoho rabëni nosi manaho bogo i'imamarue hōjo. Ëhi atarue jōho God bövi bise'o muebe'amaje aho hu iae hejajeje.

5 Jemë ave sa'are raromoromo mahunö'e raromobe sinehu nimaje muohemu uehorovobe rovë'e jëve. Mahehu i ue'ahoromo masijorijaruëhi ëhi ë'obe rovarijoho mahunö'e muo'amëvego vuovo'irarije majaho rovë'eje.

6 Mu sisë rumo'e aribövioho jemëro sarerisareriëmiromo court vaejëvoromo uëvarijeje: Sisë'e jëvaje öri sisëro va'ohëjo. Ëhi'oromo muo'amëvarijeje. Röhu jabumë vörö rumo'ëro jëvë'ëro jemë bogo ahëvarueje.

Badahu rueröhego biririvoromo taemo raromoromo muebe'iröhe o God-are örire ëninami'iröhe jöhoje.

7 Röhu ö mueno'e biririvoromo ma-taemo raromoromo muebejego Bada rue'iro. Jemë'o uehorovore. Nimarue iruno'o gagovo'ie'iroho öjë'ëro iruno'oho bogo burëroho gagovo'amarueje. Urimo biririvoromo muebejuvo urimore niohijo majaho rovego muebejuvo ijo tugoho'li niohijo majaho rovego biririvoromo muebejuvo ijonö iruno'e mabëhe rijego evare gagovo'amarueje.

8 Iruno'o riröhego biririvoromo muebejaruëhi jemëro ëhi dë vövöbajo'oho biririvoromo muebere Bada vuonorö'ö rue'ie'e jiaje.

9 Nasi ö mueno'e huë vavaene rovego baejarujoho nadi göëro göënioho dë vi'ehimoromo ëma nibejahirovoromo uarovore: Jero ë'ane hōjo. Ëhi'amu gavë'oho God-ro mevëvoromo i'ue mana bojëmi'ë'e. Gare. No mevavuo'iröhe a hesi majaho dunove.

10 Nasi ö mueno'e a mamioho uehorovore. Badare ihore jö majëhinövare aribövioho uëve. Jabumë huë vavaene baeromo röhu ma-biririvoruomadeje. Jabuhu biririvarëhi jemë'o ëhi biririvore.

11 Ae gö gö huë vavaeni baeromo röhu biririvarohuni ëhuni no uvarueje: God-hu mabëhe ajëmijadoho jioruomajëjo. Ëhuremu uehorovore. Röhu a mami ae Job-hu huë vavaeni baeromo röhu biririvade jōho iae jemë'o hejarijeje. Job-hu biririvobe rovamu ijonö Badahu mabëhe ajamijade jōho ëhu'o gavarueje. Iae Badaro bogo bise'o vadu'oho vavaenimoromo huë baejavuaje ahuro jië'ëro ëhu'ëro Job ajamijadeje. Ëhuni jemë huë vavaene baeromo biririvë'oho God-ro jemë'o ajëmi'ë'e.

¹² Nasi ö mueno'e ave jögoru börömo börömoho here. Jemëhu jö atë'iroho nadi ö'idö ihoroho o sa'a ihoroho o bövi bise'o ihoroho atorego darugo'e jöho jio'iro. Nadi ëhioho ë'i a ejaho'ië'iroho ma-uvore: Io'ajo. O bogo ejaho'ië'iroho ma-uvore: Bogajo. Èhemu uvore. Èhemu uvë'oho ëhuro God-ro bogo mevëvoromo i'uoho mana bojëmi'ë'e.

¹³ Röhu jemë ae gö huë vavaeni baejë'oho ë ahuro God-are örire ëninami'iro. Ae gö dë sasohë'oho huro jöe ioromo God-are örire rajahi'iro.

¹⁴ Ae gö guomo guomo baejë'oho huro ekaresia muebejarue a duvahuni jöe nugö'öjogo rue'iro. Rueromo jaburo God-are örire ëninamiromo Badare ihore ijo bajo'e jovoho otehaho'iro.

¹⁵ God mae uehorovoromo ëninamijë'oho ëhuro Badaro guomo guomo'e aho ajami'iramu marëromo i'ovo'ë'e. O mu sisë rabe rabe vaejë'oho God-ro uehorovoromo vuonugaho'ë'e.

¹⁶ Èhuni mu sisë vaejë'oho ae göëro gö huruoho majahirovonövore. Èhi'oromo göëro göho uehorovoromo God-are öroro ëninamirego guomo guome o sisë rabe rabe jëvajo marëjëvo'iro. A maehu ëninamijë'oho God-ro börömo mae ajëmi'ë'e.

¹⁷ Èhesi bëhoho jö God-aro baeromo a majëhinövade ae Elijah no va'ëne ae jiadeje. Röhu God-are örire biririvoromo ëninamijadeje ënoho barëjöro. Èninamijamu ëni sa'are bogo rovadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu manaere aho'obëhe 6 ëhi barëjadeje.

¹⁸ Barëjamu röhu maho God-are örire uavamu huro ënoho nugö'öjamu rovamu sa'are iruno'oho marë'amadeje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e jemë ae göehu God-are öri ma vuonugo'i aruëre anumëre ma-va'amu gagoro ae göehu ajamijamu öri mare sionehu rovamu gavë'oho

²⁰ jemëro uvore: Ae öri sisëre juvajoho ae rahuhu ahoromo mu mae röjahijë'oho ëhuro ë a hesi aru'ahoho ajami'iramu bogo guomo öriroho va'a'ajëjo. O ëhuro God-ro mu sisë aho'obëhe mu'u'amo'ajëjo. Ahia mino'e.

1 PETER

Peter-hu God-are aribövi jejëmade jöhoje.

¹ Iesu Keriso-are apostle Peter naro jemesi örire jejëmije. God-hu hesinö baejövade aribövioho jemë jemesi sa'aho vuonugo'i Pontus Galatia Cappadocia Asia Bithynia ë sa'are ma-jahuri raromobe va'aruje aribövie jëve.

² God Vavuuhuro hesi nimë'ëro jemë baejövamu hesi Aru'ahohuro jemë avohëvadeje ëhuro jemëro hesi aribövi maemu jioromo Iesu Keriso-are jöho ejaho'irarijigo o hesi köhuro jemë u'ovëvo'iröhego.

Na nege God-ro huë baejëvoromo ajëmi avohego maro raromonövo'irarijigo.

Mae javuoröhego noehu biririvoromo muebejarue jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuohe hu mabëheje. Ëhesi bëhoho huro nosi jöëni börömo mae vavaenimë'ëro Iesu Keriso ajamamu guomoromo ri'öjadohuro ëhuro no'o ajamuamu i'ovoromo mu i'oho baejë'ëro nune jioromo biririvoromo muebejarueje mae javuoröhego.

⁴ Noro muebejarueje Vavuehu hesi aribövi no bojamui'iröhe suvuoro mae gö gö baeröhëni. Ësuvuoroho ö'idöre jemëni nugëhë'ëje u'emu bae'irarijigo. Ëö'idöre jiaje suvuoroho bogo sagohori'i bogo sisërë'i ma-maemu jiobe va'ë'e.

⁵ Iae jemëhu God ma uehorovarujohuro ëhuro God-ro hesi darugohuro burunö'e aegëhobe va'ajeje ijo tugoho'i majaho rovego evare maro bamëvo'iröhe öroho mami'e avohëhë'ëro evare röjëhijigo ga'irarijigo.

⁶ Huhu maro bamëvo'iröhe öroho uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Iae jaruvoho God-hu nimë'oho jemëro huë vavaene bövie bise'e baerömo ëhuro majae ma-bunemu vavaenimë'e raromarujeje. Ëhi jie röhu iae nimoroharujeje.

⁷ Huë vavaeni baejaruje hesi bëhoho jemë'o no'o ga'iröhëni jemesi uhohu'o biririvoromo God mae uehorovego. Ëhesi jöho na uhu'e uë'ië'e. Gold mae avoho'ië'iroho vëniro buejarueje. Vëniro buejigo ravoromo va'inumoho si'urë barë'i ma-aji mae jiajeje. Röhu gold-ho bogo ioro'ioremu jio'irögoro jemëhu God mae uehorovaruje muoho ma-jiemu jiobe va'ë'e. Ëhi jïë'ëro God uehorovaruje muohuro gold-ho iosiramiromo ma-mabëheje. Röhu vënehu gold buejigo ravajëhi huë vavaenohuro jemesi örire ëhi vëninö'e ravëvajeje. Röhu gold vënire buejigo ravoromo sisë si'urë barë'i aho'o ma-maemu jiego gavaruëhi jemë ëhi huë vavaenoho baejarujeje ëhuro jemëhu God uehorovarujoho biririvego jemë'o no'o garomo uvoröhëni: Jemë huë vavaene baerömo biririvoromo God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro jemesi uhohu'o God maemu uehorovaruje höjo. Ëhi uvego Iesu Kerisoro a nuniro rovego evare God-ro jemesi ihohe döro bamëhoromo rajëhiromo mabëhe uëröhego. Ëhu'ëro jemë huë vavaenoho baejarujeje.

⁸ Amo Iesu Keriso rue'iramu jemesi ihoho ëhi ma-maemu jïëho'ë'e. Avevejö'oho jemë hu bogo gavë'e jemesi dë vövöbajo'o uhure hesi örire

uehorovarujeje. Jemë hu bogo nunoho gavarujeje röhu hu mae uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Nimoroharuje jöho börömo bëhe jië'ego ë hesi jöho bogo ato varijënoho jëve.

⁹ Jemëro uehorovoromo uvarujeje: Noehu Keriso mae uehorovarue hesi bëhoho ijönö God-ro nosi dë vövöbajo'oho maro bamahuo'iramu iae mae javuo'ajë uvoromo huë mabëhe jëvego nimoroharujeje.

¹⁰ Urimo Keriso bogo rovadevare evare God-hu jemë mare bamëvoröhe jöho jö hesirire baeromo majëhinövare a mamiohuro majëhinövareje. Majëhiromö röhu ë jö hesi bëhoho avo'avoho nahareje ga'i ë muoho diehi jiego.

¹¹ Kerisohu vi'ehi baeromo guomoromo ijönö aji bae'iröhe jöho Kerisore Aru'ahohuro jabumë röjëhijamu simanore baeromo bëhoho nahoromo uvoruomadeje: Èhi jië'e muoho divare diehi jio'a'ajëjo.

¹² Bëhoho nahamu God-ro röjëhijamu garomo uvareje: Noehu jajivarue mu mabëhoho jaruvo ave sa'are raromaruoho no bogo ga'i ijönö raromoruomörihe ariböviohuro garuomö'ajëjo. Èjöho God-ro röjëhijamu baejareje. Röhu avevejö'oho ë muoho jemë iae hejë'e jëve. God-hu ö'idöre jiamu noni nugö'öjade Aru'aho hesi uehoroho baeromo aëro ë mu ma hesi jöho huruoho majëhijamu hejarijeje. Èmu ma hesi bëhoho aneraho jabu'ö he'i nimoruome röhu bogo eni jëve.

Noehu mu sisë bogo gavanovo'i mu maemu vaeröhego God-hu uövuade jöhoje.

¹³ Èhuni nune jioromo mue vae'i avo'avoho uehorovore. Iesu Keriso a nuniro rue'iramu God-are aji maho bae'a'aruje. Èjöhuremu avo'avoho uehorovë'e raromore.

¹⁴ Èhi uehorovë'e raromoromo God-are jöhuremu ejahonövore. Mami'e God-are jö bogo hejarije majare jemesi sinehu nimajohemu vaejarijoho èhi jië'e mu öriroho nadi jijihore.

¹⁵ Nadi èhioho jijihö'i a'i mue bövie bise'e vaejë'iroho dë vövöbajo'ö uhohu'ö ma-mae jioromo raromö jijihonövore. God-hu jemë hesinö jëvojöro üevade aho hu ma-maemu jiajèhi èhi jiore.

¹⁶ Èhesi bëhoho God-are surire jöho uvë'eje: God na ma-maemu jevë'e jiaje èhuni jemë'ö ma-maemu jiorëjo. Èhuni èhi ë'onörovore.

¹⁷ God-ro bogo nue gö gö uehorovoromo gö'i a'i ma-gemu göromo nosi muoho diehi jiego garomö mae ö sisë uövuajeje. Èhi jië'e aho jemë Vavuoho hö uavarujeje. Èhuni ave sa'are ma-jahuri raromaruoro God börömoho hö uehorovë'i raromore.

¹⁸ Èhesi bëhoho jemesi hijo mionö'ohuro Keriso bogo uehorovë'ëro bëhi rumö'e muoho röjëhibe rovamu jemëro èhemu ejëhoromö sisë hesi darugoremu raromonövarijeje. Èhi jëvë'ëro God-hu nimaje muoho bogo vae varijënoho jëvadeje. Èhi jëvamu God-ro ajëmijë'ëro mae jëve. Röhu jemë'ö iae gavarujeje. God-ro jemë ajëmi'irögoro ijo bajoho ö bövi bise'ö maho bogo èho bu'öromö èhuro ajëmijadeje èhi jië'e inömoho ma-jahuri inöme jië'ego.

19 A'i Keriso-are kö maho bamoromo ehuro mae ajëmjadeje. Èhesi bëhoho urimoroho Jew rajëro God-ni suvuoro bamaho'ië'iroho sheep harihe mahuremu muo'amoromo suvuoroho bamahonövareje. Keriso èhi jië'e suvuoro maemu jiadeje. Èhi jiamu God-ro hu bamadeje jemëni guomoröhego.

20 Jemëni guomoröhego sa'ae bövie bise'e bogo bamadevare God-ro hu bæjadeje. Amo ave ijo tugoho'i majare jemesi jöëni God-ro hu nugö'öjamu a nuniro rovadeje.

21 Rueromo jemë ajëmjë'ëro ehü'ëro jemëro God mae uehorovarujeje. God-ro Keriso ajamamu ri'öromo aji maho bæjë'ëro ehü'ëro jemëro God gemu uehorovoromo uvarujeje: Iae huro no'o ajamui'ajëjo.

22 Röhu God-are jö maho ejahoromo ehuro mu sisë uehorovarijoho vuonugë'e jëve. Vuonugo'irögoro Christian ö mueno'oho bogo madöemuoho a'i dë vövöbajo'o uhohu'o uehorovëv'e jëve. Èhuni göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo avohore

23 ë hesi bëhoho jemë Christian vaeromo ehuro harihu aboji'e i'e rahëvanovamu i'oro aevoromo biririvë'e jëvaje. I'o rahëvade hesi bëhoho vuovëvo'iröhe vëmu vavu'o jabesi ujoho bogo bamëvo'i a'i God ioro'iolemu hijaje a hesi ujoho bamëvadeje. God-are ujo hesi bëhoho iae God-are jöeje. Hesi jöho darugo bojëmjaje ioro'iolemu jioröhe jöhoje.

24 God-are surire jöho èhi gemuoho uvë'eje:

Ae aho'obëhe garasi va'ëne jio'amajëjo.

Inöme bövie bise'e mabëhe hö uehorovaruoho èho resu resu ino va'ëne höjo.

Röhu garasioho sahori'amaje höjo.

Resu inoho rireromaje höjo.

25 A'i Badare jöho èhi jiemu jiobe va'aje höjo.

Èjöhö iae Keriso-are jö ma aehu majëhijamu hejarijohoje.

2

Bada Iesu hu munë va'ëne jiaje jöhoje.

1 Jemë i'e rahëvanovë'e aribövie jëvë'e jiaje èhuni mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Sareri sareri'e muoho döëremu mae vaejaruje muoho vuonugore. A jabesi mu mahuni dë vörönëgajoho vuonugore. Jö sisëho vuonugore.

2-3 A'i jemëro mami'e herovarijeje Badaro jemë huë bæjëvamumu. Huë bæjëvamumu herovë'e jëvaje èhuni i'e rahëvë'e asisö'ehumu amu rihu ue'aho'i nimoruomajëhi èhi dë vövöbajo'o hesi amu maho ue'aho'i nimonörovore. Èhi jië'e amu ue'ahë'ohö jemesi aru'ahöho biririvobe va'ojuvo ijonö a duvaho va'ëne jioromo maro raromo'aruje.

4 Röhu jemëro Bada Iesuarinö ruere. Hu hesi darugoremumu hiromö darugo bojamuijaje ahoje. Hu munë va'ëneje. Èmunëho aëro sisë hö uvoromo vuonugamumu God-ro maego hesi bæjadeje.

5 Röhu jemëro Iesuarine darugohö bæjë'e jëvaje hesi öroro rovego God-ro jemë munë gagovëvanovoromö hu'o havëvoromö javu böromë vaejëvanovo'iro jemë gemuoro jëvego hesi Aru'ahöhuo è va'o hi'iröhe. Èosa böromore jemë è rumo va'oromö priest muoho vaenövo'aruje. Jew rajo priest-ehumu God-are osa böromore rumo va'oromö God-ni suvuoro bahijaharëhi jemëro èhi priest muoho vaeromö jemesi dë vövöbajo'o suvuoroho

Iesu Keriso-are jöeni God-are örire bojaminövo'aruje. Ëhi jï'e suvuro bojamijë'oho God-ro garomo nimajeje.

⁶ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo huro munënö'e biriri'e bönu mabëhëro namijego ëhuro javuoho bibivoröhego.

Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

⁷ Mae uehorovaruje aribövioho jemëro uvarujeje: Ëmunëho iae mabëhe höjo. A'i bogo ma uehorovarue aribövi jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

⁸ Röhu jabesi jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro ë munë va'ëne are ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.

Biberovarue hesi bëhoho God-are jöho juahbijioharueje God-ro ëhi jï'e i'uoho bamëhëtëro.

No God-are aribövie javuaje jöhoje.

⁹ A'i jemë God-ro baejëvë'e aribövie jëve. Hu'o masije riravaruje priest ömo'öme jëve. Ma-maemu jëvë'e aribövie jëve. Hesiremu jëvaje hesi bëhoho jemëro hesi mu mabëhi hesi jöho ae majëhi'irarijego rabëni jemë raromamore raromamu huhu baejëvoromo hesi aji mare bamëvadohuni ëhuni ae majëhi'irarijego.

¹⁰ Urimoho jemë iho rumo'e aribövie jëvadeje. Jaruvoho God-are aribövie jëve. Urimoho God-are huë maho bogo baejarijeje. Jaruvoho hesi huë maho baejë'e jëve.

No God-are muemu vaejarue aribövie javuaje jöhoje.

¹¹ Aganomë na jögore bojëmi'irögoro ë'e. Jemë ave sa'are raromaru-joho sa'a göre ma-jahuri raromarue aribövioho va'ëne jëvanove. Ëhuni üeve jemesi sinehu mu gö gö nimoromo aru'ahohu'o umogihajoho nadi gavanovore.

¹² A'iro God bogo uehorovarue ariböviohu'o raromoromo mu maemu vaebe va'ore. Ëhi ë'të'oho jabumëro jö sisë bu'öromo jemë sisë vaejaruje hö uëvaruoho röhu gë'iröhe jemë mu mae vae'iramu gëgorovo va'o ëho majaho rue'iramu God-are ihoho mae ua'ë'ö.

¹³ Röhu Badare jöho uehorovoromo aehu masijo bahi'amare aribövioho aho'obëhe jabesi jöho ejëhore. Aehu böröme namiromo nosi sa'ae aho'obëhe muebejavuajoho ejahore.

¹⁴ A börömo hesi bëhire raromoromo sa'are mu muebejëvaruoho ejëhore. Ësa'are a börömohuro jabumë rëmö'öjë'eje mu sisë'e aribövioho i'ue bojëmi'i mu ma'e aribövioho mae uëröhego.

¹⁵ Jemëhu a masijo ejëho'irarije hesi bëhoho God hu nime jemëro mu mae vaejego sisë'i uehorovarue ariböviohuro ëho garomo simano rumo'e jöho vuonugoröhego.

¹⁶ Röhu aehu a gö jabesi darugoremu raromoromo jabesi muemu vaejaruëhioho nadi ëhioho raromo'i mae raromo jijihore. Ëhi'ore röhu nadi uvore: No bogo a darugoremuoho raromo'i iae no nosi mae raromo jijiharuëromo ëhuni ri'öromo mu sisëho vaere. A'iro uvore: No God-are

darugoremu raromoromo hesi muemu vaejarue aribövïe javuajëromo mae raromo jijihore.

17 Èhi'oromo ae aho'obëhe rajëhire. Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvöre. God böröme hö uehorovöre. Sa'are böröme namiromo muebejavuajoho rajahire.

Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi huë vavaeni baeröhe jöhoje.

18 O ae gö jabesi darugoremu raromoromo mu vaejëharuje aribövïoharo jemesi mu simano vaejarue aribövïoho masije hö uehorovoromo jöho ejëhonövöre. Jemesi a masijehu a mae jioromo sanu'e jöemu majëhijë'oho ejëho'i röhu vörö'e aribövïoho jabu'o ejëhonövöre.

19 Èhi jïe'ë sisë aribövï ejëho'irarije hesi bëhoho jaehu God-are jö uehorovanuohuni aehu huë vavaeni ëma bojammu ma-herovë'i taemorovoromo hijë'oho God-are huë maho bae'a'anue.

20 O jemë mu sisë vaejamu aehu muo'amëvamu jemëhu ma-taemorovë'oho no rabëni uvo'ejo: Jemë taemorovarujohuro jemesi ihoho ajiomë'e höjo. A'i jemë mu mae vaejë'iro huë vavaeni bojëmamu ma-taemorovë'oho ëhuro God-hu gavajoho maeje.

21 Rabëni hesi bëhoho God-ro ëhi jïe'ë huë vavaeni'e muoho jemesi örire bojëmijë'eje. Keriso hu'o jemesi jöëni huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baeromo ëhuro jemëhu diehi ë'irarije muoho röjëhijadeje huhu ë'adëhi jemë'o ëhi ë'irarijeho.

22 Hu mu sisëho bogo vaejadeje. Sarerï'e jöho bogo jövadeje.

23 Aehu sivohijaroho bogo mana sivëgonövohijo. Aehu vi'ehi bojamihi-jaroho hu bogo jö darugo'oho mana majëhinövohijo. A'i hesi arijo'arije God-are övo döre bamorovadeje hu mae mevoromo gavaje aego.

24 Èhi'oromo huro nosi sisë hesi i'uoho hesi sino haho'ere baeromo korosire guomadeje ëhuro no vuovanovoromo öri sisëho ioro'iore gemu vuonugo'i i'ovoromo öri maremu jijihoröhego. Huhu vi'ehi baejadohuro ëhuro jemë sisë'i raromarïjoho marëjëvë'eje.

25 Sheep-ehu sidövanovoromo jijiharijoho jaruvoho sheep o jemesi aru'aho muebe'amaje a hesiro vuonorö'ö rovë'e jëve.

3

Vaboro'o baru'o diehi ë'iröhe jöhoje.

1-2 Röhu vaboroharo jemesi baru jabesi jöho ëhi ejëhore. Ejëhorego baruehu God-are jö bogo ma uehorovë'oho vaboro jemesi Christian jöho bogo hejë'e jemesi muohemu garomo ga'iro jemëro God böröme hö uehorovoromo mu ma-maemu vaejeho gëromo huotorovoromo Keriso mae uehorovoruomo'iro.

3 Röhu jemë mae jëvego baruehu gëjoro nimë'oho nadi sinemuoho rajahirovoromo ijo bajo börömoho bu'öromo ëhuro simano uoho avohorovoromo nieniaho niögoho hövïoho bise'oho imoromo io'amego mae jëvego gë'iro.

4 Nadi sinemuoho uehorovo'i a'i dë vövöbajo'o uhohu'o avohorovego gë'iro jemesi muoho mae jiego. Sino avohorovë'oho mavojirojëvo'iramu sisëjëjëvo'ë'e. O dë vövöbajo'o avohorovë'oho gë'ë'ö mae jëvemu jëvebe va'iramu. Dë vövöbajo'o avohorovo'irarije hesi bëhoho ma-u'emu taemo raromo'irarije jöhoje. Jemë ma-u'emu taemo raromë'oho God-ro gëvajeje jemë ma-mabëhe jëvego.

⁵ Urimore God gemu uehorovonövore magonaho ömo'ömehu jabesi dë vövöbajo'o avohorovarëhi jemë'o ëhi avohorovore. Jabu ëhi ma-u'emu taemo raromoromo avohorovoromo jabesi baruoho ejëhonövoreje.

⁶ Ëhi jië'e magonahe gemu Sarah-ro hesi barue Abraham-are jöho ëhi ejahoromo hesi örire uanövadeje: Nasi böviohajo. Jemë bogo nurunurumomoro juhuonivo'i a'i mu mae vaemu vaejë'oho ëhuro jemë Sarah-are aboji ömo'ömoho va'ëne jëvanovo'ë'e.

⁷ Röhu baruoharo jemesi vaborohu'o gemuore raromarujevaro ëhi avo'avoho uehorovoromo raromoro. Uvoro: Ama'i nosirire jiaje darugoho ëhi jië'e darugoho magonaho jabesiroho bogohöjo röhu jabu'o no'o God-are harihu aboji'ëro javuë'ëro huro no ajamui'iramu ioro'ioemu hu'o maro raromo'ejarëromo vaboroho rajëhire. Vaboro rajëhijë'oho ëhuro jemëhu God-are örire jö ataruje muoho bogo sisë'rë'ë'e.

Noehu mu ma vaejego aehu bijönimoromo huë vavaeni bojamuijarue jöhoje.

⁸ Röhu jöe gemu ijo tugoho'ioho majëhi'iramu iae barë'ë'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemu uehore gemu baeromo ö mueno'ehu rajahirovaruëhi ëhi huë baeromo rajahirovoromo ma-taemo raromoro.

⁹ O ae göehu sisë vaejëvë'iroho nadi mana jabesi öriroho sisë vaejëvore. O jö sisë uëvë'iroho nadi mana jabesi öriroho jö sisëho uë'i a'i jemëro God uavego huro jabumë mae vaejëvo'iro. Ëhesi bëhoho God-ro jemë hesinö jëvojöro uëvadeje ëhuro jemë mae vaejëvego maro raromo'irarijego. Ëhuni jemëro hu uavego a ioro'iorohu'o mae vaejëvo'iro.

¹⁰ Jemëhu ëhi ömo'irarijoho God-are surire uvë'eje:

Ae rahu mae hi'ië'iroho

sine sasohoromo juvo'ië'iroho

bitare taemoromo jö sisëho nadi bu'önëjo.

Jö'e tugohoromo nadi jöho ruëroho numëroho ma-jövonëjo.

¹¹ Mu sisë vaejanuoho gororomo mu maemu vaenëjo.

A'o mae avoho hi'i sivoho avohonëjo

¹² rabëni hesi bëhoho Badare nunoho ma aribövi jabesiroho bogo ahoro'i ëninamijaruoho hejëho'i

sisë aribövioho deje bojëmaje jiaje.

¹³ Jemë mu mae vae'i ëhemu uehorovë'oho rahuro jemesi öriroho sisë vaejëvo'ë'e. Aho bogo sisë vaejëvo'ë'ö.

¹⁴ Röhu jemëhu mu mae vaejamu aehu bijönimoromo huë sisë bojëmamu baejë'ohuro ëhuro jemë maroho jëvo'ë'e. Nadi aho juhuonëmiromo nurunurumo'i

¹⁵ dë vövöbajo'o uhoro uvoro: Keriso böromëro jië'ëro Bada hö uvoromo hu gemu mae uehorovore. Hu gemu mae uehorovoromo he'irarije God-are jö bogo heruomë'e ariböviehu jemë uëvamu: Mu maehu rueröhego uehorovaruje hesi bëhoho majahuihego hejarë uëvamu hejë'oho simane sasohoromo bëhoho röjëhire.

¹⁶ Röhu ma-u'emu sanu'e jöhemu röjëhiromo mu maemu vaerego ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho marëjëvo'i ëhuro jemëhu Keriso-are ijore ijore jijihoromo mu mae vaejarujoho ëho aehu sivëgë'oho jaburo jemesi muoho garomo javoje bae'iröhe.

¹⁷ Mu sisë vaeromo vi'ehi baejë'oho sisë jio'i a'i mu ma vaeromo God-hu nimamu vi'ehi baejë'oho ëho iae maeje.

¹⁸ Keriso hu'lo a maëro jië'ëro sisë'e ariböviohuni uehorovoromo ma-gemu guomadohuro ehuro jemesi sisëho ma-ioro'ioemu mu'uvëhadeje ehuro jemë God-are örire söjëvo va'oröhëni. Hesi sino haho'o ho guomo'i röhu hesi aru'ahoho i'ovadeje.

¹⁹ Hesi aru'ahohuro i'ovoromo va'lo aru'aho ioro'ioerehu savoji gago va'ënire sisë'i raromaruire ë va'oromo jöho majëhijamu heruomadeje.

²⁰ Röhu ë hesi urimo Noah-hu hijadevaroho evaroho ë aribövioho bogo vuovë'e sa'are raromareje. Sa'are raromoro God-are jöho bogo eja-honövareje. Jöho bogo eja'ego Noah-ro boat börömoho vae'ego God-ro ëhi ma-hiromo muebejëvonövadeje ë ariböviohuro avoho uehorovoruomajöro. Muebejëvamu jöho bogo ejahareje. Bogo ejahamu ae ma-vemino'e ae aho'obëhe 8 boat-re rumo va'amumu jovo döre jëvoromo ehuro mae jëvadeje.

²¹ Ejövehu uhu'e ë'adoho jovehu bapataeto vaejaruëhi ëhi jianove. Ehesi bëhoho jemë bapataeto vaejë'o ho sisë'i raromoro God-ro jemë baejëvoromo maro rëme go mae jëvajeje. Bapataeto hesi bëhoho bogo sinore jiaje va'inumoho dibojöro bogo ehunioho jovoho eguo'i a'i bapataeto hesi bëhoho bapataeto vaeromo jemë God uavarujeje: Nosi dë vövöbajo'oho avo-hahuego no uvo'irarëjo: Nosi sisëho iae u'ovahuë'e höjo. Röhu bapataeto vaeromo jemë bogo sisëroho va'i mae raromarujeje rabëni Iesu Kerisoro guomoromo ri'öjë'ëro ehü'ëro.

²² Iae Iesu Kerisoro ri'önugoromo ö'idöre ajiomë'ëro God-are övo manö böröme namiromo anera'o ö'idöre raromoro darugo baejë'e aru'aho ioro'iorohu'o jabesi örire huro jöho bojëme go hu gemu ejahoruomajeje.

4

Sinehu nimaje mu vaejaruoho vuonugo'i God-hu nimaje mu vaeröhe jöhoje.

¹ Kerisoro hesi sino haho'ere vi'ehe baejadeje. Vi'ehi baeromo mae uehorovadëhi jemë'o ëhi gemuoho uehorovoromo ehuro avoho biririvore. Ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are jöëni vi'ehi jabesi sino haho'ere baejë'o ho ëhi jië'e aribövioho mu sisëmu vae'i nimaroho vuonugë'ejö

² ehuro sa'are raromo'iröhe maja vituroho sinehu nimajohemuoho bogo uehorovo'i a'i God-hu nimajohemu uehorovë'e raromo'iröhëro.

³ God-are jö bogo heruomaje ariböviehu ömo'i nimoruomajëhi jemëhu urimo ëhi ömonövarijoho iae eni jië'eje. Urimoho jemëro öëro ë'anovoromo dëre ri'öjëvego bövie bise'e ëma ömonövarijeje. Jovo sisë iromo simane sisërënövarijeje. Mahëro gemuoro uruvanovo'amonövarijeje. Söröro raromanovoromo vörö'e jovemu ue'ahonövarijeje. Uehore sisë'i baeromo uronövarijeje: Inöme gö gö aru'aho'e höromo uvene aho röjëhinövarijeje.

⁴ O jaruvoho jemë God rumo'e ariböviohu'oho bogo gemuoroho sisëho vaeromo bövioho bise'o ho ëma ë'oromo ruëroho numëroho ëma jijiharujeje. Jemë bogo ehioho ë'ego gëromo ë ariböviohuro uvarujeje: Noehu ë'aruëhioho jabumë rabëni bogo ehioho ë'arue höromo tiöjarujeje. Tiöromo jemesi ihoho ijumëharujeje.

⁵ Ijumëharuoho ijönö mu sisë rabe rabe ë'aruoho God-are örire hu-ruoho majëhi'ë'ö huro ave sa'are raromarue ariböviohu'o mami'e vuovade ariböviohu'o mevavuo gö'iröhëro muebejavuoromo hijajego.

⁶ Ehuni vuovë'e aribövi jabesi örire Keriso-are jö majëhijamu hejare hesi bëhoho ehuro ma-aehu sisë hesi mana nosi sino haho'ere baeromo

vuovaruēhi jabu'o ēhi sisē hesi mana sino haho'ere baeromo vuovēvadoho God-hu biririvoromo hijajēhi jabeti aru'ahoho ēhi mae raromorōhego.

Mu vaerōhe suvuro God-hu bojamuijajoho avoho mueberōhe jōhoje.

⁷ Bövi bise'o barē'irōhe majaho dunove. Ēhuni taemorovoromo avoho mueberovē'i parie vaenōvore.

⁸ Röhu aveho bōrōmoho jiaje ēhuremu uehorovore. Göero göho dē vövōbajo'e aho'o uehorovo avohore rabēni huē baerovaruohuro mu sisē aho'o mu'uvahuaje jiaje.

⁹ Röhu ga'irarije Christian ō mueno'e vejō'e i'e rovamu gavē'iroho uēre: Nosi osaro ro raromōhēre. Nadi i'uhō'i dē vövōbajo'e sasohoromo ēhi jiē'e muoho vaere.

¹⁰ Röhu God-ro hesi nimoromo suvuore gö gö ae gö gö bojamuibe va'aje jiaje ēhuni God-hu diehi jiē'e suvuro bojēmamu baejarijoho avoho muebejadoromo ē suvuorohuro göero göho ajamirovore.

¹¹ Jō majēhi'irarije suvuro baeromo God-are aribōvi majēhi'iē'iroho God-are jōhemu majēhire. A ajēmi'iē'iroho God-hu bojēmaje darugoho baeromo ē muoho vaere. Mue bōvie bise'e avo'avoho vaejego aēro gēromo uvo'iro: Jemē Iesu Keriso-are aribōviēro jēvē'tēro ē'arujē uvoromo God-are ihoho dō maro bamoruomo'iro. Aji maho darugo maho hesiremu ioro'ioeremu jiemu jioje va'ē'e. Iae mae.

Keriso'o bimuvoromo huē vavaeni baerōhe jōhoje.

¹² Aganomē huē vavaenoho jōvēro ruomanovajeje God-ro gērōhego jemē biririvego o bogo. Huē vavaeni baejarujoho nadi uvore: Diehi'ego ē'ajēromo tiō'i

¹³ ma-uvore: Kerisohu huē vavaeni baejadēhi no'o ēhi gemuoho baejaruēromo nimorohore. Ēhi jiē'ohō ijonō Kerisoro hesi ajoho rōjēhi'iramū garomo jemē nimoroho avohō'aruje.

¹⁴ Aehu Keriso-are jōēni jemē sivēgē'ohō huē mae jēvajeje rabēni God-are aji'e Aru'ahohuro jemē aegēhē'ēro.

¹⁵ Röhu jemēhu a anamu guomē'ohō o vajiohehu baejē'ohō o mu sisē gö gö vaejē'ohō o ae gö jabeti mu ēma ahobe jijihē'ohō ēho sisēje. Nadi ēhi jiē'e muoho vaeromo ēhuro huē vavaenoho mana baere.

¹⁶ O Christian jēvamu aehu bijōnēgoromo huē vavaeni bojēmamu baejē'ohō nadi javojoho bae'i Keriso-are ihoho baejē'e jēvaje ēhuni God-are ōroro huē mae uare.

¹⁷ Noehu vi'ehi baejarue hesi bēhoho God-hu mevavuo'irōhe majaho mami'e aevē'eje. Iae hesi aribōvire bēhe vaeromo mevavue. No rabe gavaruoho ma-i'e aevajoho röhu va'ojuvo ijonōho God-are jō ma bijōnimarue aribōvioho diehi jēvo'ē'e.

¹⁸ God-are surire jōho ēhi gemuoho jajivoromo uvē'eje:

Mu mae vaejarue aribōvioho bogo ēma maroho va'i huē vavaenēro anojamuijuvo

ē hesi ijonō evare maroho va'o hesi javuajējo.

Ēhuni God dejo bojamiromo mu sisēmu vaejarue aribōvioho diehi jēvo'ajējo.

¹⁹ Ēhuni God-hu nimajēhi huē vavaeni baejē'ohō uvore: No ave sa'are bamavuade ahuro ajamui'i uvadēhi ēhi ajamuijajēromo mu mae vaeromo jemesi arijo'arije hesi ōvo dōro bamorovore.

5

A duvahehu God-are ö mahu'o avoho muebe'amo'iröhe jöhoje.

1 O God-are ekaresia muebejévaruje a duvahoharo nasi jögoru harihoho gare. Na'o ekaresia muebejévaje a duvahe jeve. Naro gavodeje Kerisoro hué vavaene baejamu. Röhu u'emu Kerisohu hesi aji ma röjahuijé'iroho huro nasi örire bojemi'iramu na'o hu'o gemu mae ajoho bae'ejo. Na éhi jié'e aéro jevé'ero éhuni ave jöho majéhi'ié'e.

2 God-ro hesi sheep-oho bojémijadeje jeméro muebejaho'irarijego. Éhuni jeméhu hesi sheep muebejévé'iroho nadi é muoho bijönimé'i muebejévo'i a'i God-hu nimajéhi éhi muoho nimoromo hesi sheep-oho muebejévore. Nadi moniemuoho uehorovoromo muebejévo'i a'i muoho dé vövöbajo'e aho'o nimo avohoromo God-are aribövioho muebejévore.

3 God-hu jemesi övore bamévade aribövioho nadi masije jévajé uvoromo i'ue gö gö bojémi'i a'i mu mae vaeromo öroho röjéhirego jaburo gëromo éhi é'irovo. Éhi muebejévore.

4 Éhi ë'ë'oho Sheep Muebejavuaje A Börömehu rové'iroho ioro'ioremu jioröhe aji'e suvuroho bae'a'aruje.

5 O a i'oharo a duvaho jabesi jöho ejéhore. Röhu ekaresiae aho'obéhe jeméro ma-u'emu taemorovoromo hué baerovoromo ajamirovore. God-are surire jöho éhi gemuoho uvé'eje:

Biriri'övoromo masije javuajé uvarue aribövioho God-ro ahévaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo hué baejévoromo ajémaje höjo.

6 Éhuni uvarujoho: No masije javuajé uvarujoho vuonugo'i uvore: God-ro gemuéro darugo'ëro jié'ëro böröme namiromo no muebejavuaje höjo. Éhi uvé'oho majae eni jio'iramu huro ajémi'iramu jemesi ihoho döro ajiomo'é'e.

7 Röhu nurunuruégajoho aho'o God-are öroho bojamire hu jemesi jöëni uehorovaje jiaje.

8 Röhu nune jioromo gavé'i raromere. Satan hu jemé'o muorovaje aeje. Vörö'e miehu darugo'o uvobe mi ja'ih'o'i nahobe juvajéhi Satan-ro jemesi örire éhi ë'ajeje.

9 Satan-hu éhi ë'ë'oho biririvoromo God mae uehorovoromo éhuro ahore. Ahoromo uvore: Nosi Christian ö mueno'e aho'obéhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoruomajoho éhi jié'e hué vaenoho baeruomaje höre.

10 Jemé majae ma-bisemu hué vavaene baebe va'oromo majae ijönö God-ro ajémiromo jemesi dé vövöbajo'oho avohëhoromo daruge bojémi'iramu éhuro ma-mae jioromo munënö'e biririvoromo riravo'aruje. God-ro hué baejavuoromo bövie bise'e ajamuajeje. Huro uévadeje jeméro Keriso'o gemu mae jioromo hesirire ioro'ioremu jiaje ajoho bae'irarijego. Éhuni iae ajémi'é'e mae jëvoröhego.

11 Hesi daruge jiajoho éhi gemuoho jiemu jioje va'é'e. Iae mae.

Peter-hu ijo tugoho'i jajivoromo jejémijade jöhoje.

12 Silas-ro na ajamiromo ave surire jö harihoho jajivé'e javue. Na uehorovoromo uvajeje: Hu Christian ö mae höjo. Röhu na jajivode hesi bëhoho jeméro adahego dé vövöbajo'e mae jëvoröhego. O göho naro gavé'ëro éhuro majéhiromo ué'irodëni: God-are hué ma'e öroho éhi höjo.

Ëöroho bogo sareri'ehu jio'i iae mae höjo. Biririvoromo ë örohuremu jijjhorëjo. Ëjöhö majëhi'i negamu ave suroho jajivë'e jeve.

¹³ Babylon amore raromarue ekaresiahuro jemesi örire jejëmijareje God-ro jemë'o jabumë'o baejëvamu hesi aribövie jëvë'tego. O nasi Christian harihe Mark-ro jemë jejëmijadeje.

¹⁴ Keriso-are aganehu rajahirovaruëhi ëhi jejamirovore.

Keriso-are aribövie aho'obëhe jemëro God-are huë maho baeromo raro-more. Ahia mino'e.

2 PETER

Peter-hu Keriso-are aribövi jejëmijade jöhoje.

1 Simon Peter na Iesu Keriso-are muemu vaejahaje ae jevoromo hesi apostle jeve. Keriso mae uehorovaruje aribövioho naro jemesi örire jajive. Noehu Keriso mae uehorovoromo aji'e mu ma baejarëhi jemë'o mae uehorovoromo aji'e mu ma gemuoho baejarijeje. Ëhesi bëhoho gemu bërömëro jië'ëro namiro mo muebejavuoromo mare bamavua je aho Iesu Kerisoro avoho uehorovoromo jemë'o no'o gemuoho gövuajëro jië'ëro ëhuni no mu ma bojamuijadëhi jemesi örire ëhi bojëmamu baejarijeje. Ëhuni naro jemesi örire jejëmi je.

2 Na nege jemëhu God'o Iesu nosi Bada ma gëvarujohuro ëho jaburo huë baejëvo avohoromo ajëmego jemë maro raromonövo'irarijejo.

No muoho avoho vaenövo'ejo ëhuro uvoröhëni: Iae God-ro no baejavuade höjo. Ëhesi jöhoje.

3 God-are darugoho hesiro jië'ëro Kerisoro mue aho'o ajamuijë'eje ëhuro hesi örire avoho jijihö'iröhego. Ëhesi bëhoho God-ro urimë'i no uövuadeje noro hesi aji'e mu maho baeröhego. Ëhi uövuamu noro hu mae gavareje. Gavë'ëro ëhu'ëro huro ajamuijë'eje noro huhu nimaje muoho vaeromo öri mare jijihoröhego.

4 Ëhi ajamuirom o ëhuro mu bërömo bërömoho röjahuijë'eje noro uehorovoromo uvoröhego: Iae mae höjo. Ijonö mue gö gö ma-mabëhe ajamui'ajëjo. Ijonö mae ajamui'iröhe jö hesi bëhoho jemëro ëho uehorovoromo sa'arohemu uehorovarue aribövieu hu jabeti sinehu nimaruo ho ömoromo sisërëjaruëhioho jemë bogo ëhioho ömoromo sisërërovo'irögoro a'i God-are muoho baejejo hu jiajëhi ëhi jëvo'iröhego.

5 Ëhuni aviëhi jië'e muoho avo'avoho vae'i ë'o gare. Jemëhu Keriso mae uehorovarujoho mu mae barueromo Keriso uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Mu ma vaejë'oh o God-are öroho avoho garomo mu ma vaejaruje muohu'o gemuoro havore.

6 God-are öri gavë'oh o taemo raromoromo God-are öri gavaruje muohu'o gemuoro havore. Taemo raromë'oh o biririvoromo riravorömo taemo rarumaruje muohu'o gemuoro havore. Biririvoromo riravë'oh o God-hu nimaje muohemu uehorovoromo biririvoromo riravaruje muohu'o gemuoro havore.

7 God-hu nimaje mu uehorovë'oh o huë baerovoromo God-hu nimaje mu uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Huë baerovë'oh o ae gö jabeti öroro dë vövöbajö'e aho'o uehorovëvoromo huë baerovaruje muohu'o gemuoro havore. Ëhi jië'e muohuremu uehorovore.

8 Jemëhu ëhi jië'e mu vae avohë'oh o ëhuro bogo ëma imo nosi Bada Iesu Keriso garomo muoho vae'i a'i hu garomo muoho vaeromo rae avohö'aruje.

9 A'i aehu ëhi jië'e mu bogo vaejë'ohuro nune sisërëjëvego öri ëgoroho bogo uheriho'irögoro ma-sa'a hesi muohemu garuomajeje. Mu sisë mami'e vaejamu God-hu u'ovëhadoho ëho rumonëgë'eje.

¹⁰ Aganomë ëhu'e jiaje avoho biririvoromo God-hu nimaje muoho vaenövore ëhuro uvo'irarije: Iae mae-ëjo. God-ro hesinö javuojöro nimoromo uövüë'e höjo. Ëhi jië'e mu vaejë'o'oho sa'aroho bogo mae bogo rireromo'aruje.

¹¹ Bogo rireromo'irögoro a'i nosi Bada Iesu Kerisohu no mare bamavuaje aehu ioro'ioremu muebejaje öri ari'ere jemëro mabëhe va'iramu huro jemë rajëhi avoho'ë'e.

¹² Ëhu'ëro jië'ëro ëhi jië'e jöho iae na majëhi'i hinövo'ejo jemë ru-monëgojööni. Iae jemë ë jöho mami'e hejë'ëro God-are jö maho eni baeromo biririvoromo ma'eno titimarujeje. Röhu maho majëhinövo'ejo jemëro heromo uehorovonövo'irarijego.

¹³ Bogo guomevo'i naehu ave sa'are hibe va'ajevare ëhi jië'e jöho majëhiromo jemesi uehoroho avohëhonövo'ejo. Na uehorovoromo uve: Ëhi jië'o'oho ëho nasi mue höjo.

¹⁴ Ëhesi bëhoho na gavajoho ave sa'aroho bogo ëgoho hi'i guomo hesi jeve nosi Bada Iesu Kerisoro ëhi ma-va'orahoro röjehijë'ëro.

¹⁵ Na jöho ma-avo'avoho jajivo'ejo na guomevego jemëro adahoromo uehorovonövo'irarijego.

Peter-mëhu Keriso-are aji nunehu gavare jöhoje.

¹⁶ Nosi Bada Iesu Keriso darugo'e a jiaje jöhu'o huhu rueröhe jöhu'o noehu jemë majëhijarevare bogo aho ëma uehorovoromo sareri sareri jöho mae avohoromo majahuijamu heromo mae höromo jemë majëhi'i a'i nosi nunëro hesi aji börömo'oho gavë'ëro jöho majëhijareje.

¹⁷ Kerisoro God Vavu hesi örire iho börömo'oho aji börömo'oho baejadire noro hu'o riravareje. Riravamu aji börömo jiajire ë a huëro Iesuni uvavo'hijo: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo.

¹⁸ Ëhuëho ö'idöre uvamu noro nosi hia'ëro hejareje hu'o gemuore maemu jiaje dahorure riravare majare.

¹⁹ Ëhi jië'e jöho hia'ëro heromo muoho nunëro gavë'ëro ëhu'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jö surire jajivaroho jemë'o no'o adahoromo mae uehorovo avoharueje. Ëhuni jabuhu God-are jö jajivaroho jemëhu avo'avoho ejëhë'o'oho iae mae jëvo'ë'e. Uvore: Surire jöho ramoramovego irehu öri röjahuijego ë va'aruëhi ë surire jöho ëhi höromo ejahobe va'ejarëjo hujeji Bada Iesuare majaho rue'i dunovego evare nosi dë vövöbajo'ere garöhëni sisonuvo'i'ë'ego mujörehu rojomoromo ajivavujoho. Ëhi ë'ë'o'oho jemë iae mae jëvo'ë'e.

²⁰ God-are surire jöho ejahoromo avehu'o uehorovo avohore: Jö God-aro baeromo majëhiromo jajivare jö hesi bëhi he'i naguë'o'oho bogo nosi sivu sivuoho jö bëhoho ëma morijovo ga'ejo.

²¹ Rabëni hesi bëhoho bogo aho jabesi ëma nimoromo jöho God-aro baeromo majëhiromo jajivo'i a'i God-are Aru'ahëro jabesi simanoho huotövö'ë'ego God-hu bojëmaje jöho majëhinövareje.

2

Keriso-are jö huotuhuotovoromo majëhijarue aribövi jabesi jöhoje.

¹ God-hu bojëmade jöho mae majëhinövareje röhu ae göëro göëro ëma sarërimiromo uënövareje: No jö God-aro baeromo majëhijarue ae javuajëromo

sareri sareri'e jöho majëhinövareje. Jabesirire jionövadëhi jemesirire ëhi jië'e sareri'e aribövioho jioruomol'ë'e. Jioruomoromo ma-döëremu jö mae atanovoromo Iesuare jöho huotohuotovo majëhinövo'ë'ö. Majëhijamu mae höromo ejëhë'oho sisërëjëvo'ë'e. Bada Iesuro hesi köëro imëvoromo jabumë baejëvadeje hesi darugoro raromöjoro. Ëhi ë'adeje röhu jaburo hu deje bojamiruomajeje. Ëhu'ëro jië'ëro sisë hesi manaho ma-majioho baeromo sisërëruomol'ë'e.

² Bogo ë'arue javojil'e mu sisëho vae'iramu ae aho'obëhe jabesi ijore ijore jijihonövo'ë'e. Ëhi'o'iramu God-are öri ma hesi ihoho sisërë'ë'e.

³ Monie jabesiremu bae'i nimoromo sareri sareri'e jöho jabesi sivue ëma uehorovoromo majëhiruomol'ë'e jemëro heromo mae höromo ijo bajoho mana bojëmi'irarijego. Ëaribövioho God-ro mevëvoromo sisëre rëmö'ö'iröhoho mami gö'e aevoromo uehorovobe rovë'eje. Hu nune jiajëro i'uoho iae bojëmi'ë'e.

⁴ Rabëni anera ioro'iorehu mu sisë vaejaroho God-ro bogo manunëremuoho gö'i a'i tövo'amoromo sisëro nugö'ö'amadeje jabumë ë ramoramol'ere va'o raromego huhu mevo gö'iröhe majaho rueröhego.

⁵ O mami gö'e sa'are raromo jijihonövare aribövi jabesi sisëho God-ro bogo ma-nunëremuoho gö'i a'i hu bijönimoruomamu gëgorovo jovoho nugö'öjumu böromö bëhe rojomoromo ae aho'o baeniagegadeje. A'i a ihe Noah mu ma hesi jö majëhinövade ahu'o röhu a ioro'ioroho aho'obëhe 7 ë ariböviohemu i'uoho bogo bojëmi'i avoho muebejëvadeje.

⁶ O Sodom'lo Gomorrah'lo amo masije niö'i God-ro i'ue bojëmiromomo vënëro bue'öjëvamu ravoromo ma-muomöe jëvadeje. Ëhi ë'ade hesi bëhoho God bijönimoruomaje ariböviohuro uvoruomoröhego: Ëhi jië'e i'uoho God-ro no'o bojamui'ajëjo. Iae ëhuni ëhi jië'e i'uoho bojëmi'ajëje.

⁷ Ëamo rajo a ioro'ioroho i'uoho ëhi bojëmi'i a'i a maho Lot ajamamu hu Sodom amore jioromo mae rovadeje. Ëhesi bëhoho urimo Lot-ro amore hiromo ganövadeje amo rajoho jögoroho bogo e'irögoro ma-biriri'övoromo öëro ë'anovoruumol'ego gö'i hiromo bijönimo avohonövadeje.

⁸ Ëaho a maëro jië'ëro ë amo rajohu'o gemuore hiromo majae ëhi heromo gëromu jabumëro mu sisë vae'ego bijönimoromo dë vövöbajol'e sisërëjajedeje hu a maëro jië'ëro. Ëhi'amu God-ro amoho ijumo'irögoro Lot ajamamu mae rovadeje.

⁹ God-ro sisë aribövioho ëhi ijumëvo'i a maho ëhi ajamijë'ëro ëhu'ëro hu uehorovarue aribövioho vavaeni'ere rireromavuo'ië'ego ajamui'iröhoho hu eni jie. A'i sisë'e aribövi taemëvo'iröhoho eni jie i'uoho baemu baejuvo hujëi mevëvoromo i'u ioro'ioremu bojëmi'iröhe majaho rueröhego.

¹⁰ Sisë'e aribövioho aho'obëhe jabesi örire ëhi ë'ë'e röhu garöhe aehu jabesi sinehu sisë nimajoho ömoromo öehu jijihanovoromo va'inumi'e mu vaeromo jögoru masijo bijönimamu gevë'oho huro ë ariböviohu'o taemëvoromo i'ue bojëmi'ajëje.

Ëhi jië'e jö sareri röjëhjarue aribövie jemë'o raromaruohuro biriri'övoromo uvarueje: Noremuëremu masije javuajëjo. Masije javuajëromu bogo juhunuivo'i aji'e aribövie ö'idöre raromarue jabesi jöho sisë'i atarueje.

¹¹ Ëhi ë'arueje röhu anera ma jabesi darugohuro jö sareri röjëhjarue aribövi jabesi darugoho iosiramimoromo böromö bëheje. Ëhi jie röhu ë

aneraho bogo Badare nuniroho riravoromo anera sisêho agëvoromo jabesi jö sisêho majahijarueje.

12 Bogo êhioho ê'irögoro a'i ê jö sareri rjêhijarue aribövioho mahu urejo va'êne jioruome. Urejoho bogo uehorovanovê'e jabesi êma jijihago aëro rinovoromo muo'amoromo ujuoho va'arueje. Êjö sareri rjêhijarue aribövioho êhi jio'ame. Jabu'o bogo uehorovê'e jabesi êma jijihoromo bogo ma hejarue gavarue jöho sisê'i atarueje ijönö mahu urejonö'e sisêrê'amoröhëro.

13 Mu sisê vaejarohuni êhuni i'ue mana bae'ê'ö. Jabumê uvarueje: Dê vövöbajo'o vuëvavuaje hesi bëhoho maja'e a nunire mahehu uruvanovê'oho êhuro vuëvavuo'ajëromo êhi ê'arueje. Mahëro uruvanovoromo jabesi sareri sareri'e muoho nimo avohoromo jemesi gemuore ö'oromo ioho ue'ahago evare niögu suhi'ere va'inumi jiajêhi jabesi aru'ahoho êhi va'inumi'e jëvajeje.

14 Mu sisê vae'i öero ê'anovoromo magonahoho majae êhi êrimëharueje. Êhi jiê'e mu sisê vuonugo'iê'oho bogo eni jëve. O mu göho ê sisê ariböviohuro garöhe bogo biririvoromo mae uehorovarue aribövioho raromamu gëvê'oho jaburo jö sisê rjêhiromo rinëgoromo sö ujuoho va'ëgo guaro rireromanovajeje. Bövie bise'e ma-bae taemo'i nimoromo vajiohu mu biririvoromo ê'o gabe rovaroho jaruvoho ê muohuro ruaho'amëvê'ëje. Êaribövioho God-ro sisê bojëmi'ê'e.

15 Öri ahorirehu jijiharoho vuonugo'i aruëre anumëre êma jijihê'ejö. Êma jijihoromo a ihe Balaam Bosor-are harihoho Balaam-hu juvade öri sisëre va'ê'ejö. Êhesi bëhoho Balaam jö God-aro baeromo majëhinövade ae jiadeje röhu hu mu sisê hesi manaho ijo baje bae'i nimadeje.

16 Êhi nimamu God-ro ê a hesi uehoro sisêho ahahadeje. God-hu Balaam-are uehoro sisê ahahade hesi jöho aviëhije. Balaam-ro mu sisê vae'irögoro mi ihe donkey döro hiromo örire va'adeje. Va'amu God-ro ê donkey-oho uehoro maho bojamamu ê jö bogo jövajohuro ri'öromo a huënö'e jöe jövamu hegorovo ê jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro simano rumo'e muoho vae'iê'oromo vuonugadeje. God-ro Balaam-are uehoro sisêho êhi ahahadeje. Balaam-hu öri ma vuonugadëhi ê jö sareri'e rjêhijarue ariböviohuro êhi ê'oromo mu sisê vaeromo ijo baje bae'i nimarueje.

17 Röhu ê sisê aribövioho jovehu sa'a gagore rojomoromo sinihajêhi jabumê muoho êhi sisê'i sisê'i ömarueje. O buru börömehu rueromo sue huosihego arue anume va'oromo öri ari'e tugohego bogo gavaruëhi jaburo mu maho êhi tugohahuego bogo gavarueje. Jabumê êhi jëvê'ëgo êhuni God-ro röhe nugêhê'ëje jaburo ramoromo sisê ma jiê'ire ê va'o raromoröhego.

18 Jö huhe ê'oromo simano rumo'e jöho êma atarueje. Êma atoromo öero jijihanovoromo mu sisê ae rjêhiromo rinovo'amego êhuro biriri rumo'e ariböviohuro sisê aribövi ioro'ioro jabesi öri avevejö'e vuonugaroho uvarueje: Jö mae höromo ejëhoromo röhu maho vuonorö'ö va'oromo êhuro rireromarueje.

19 Jemê'o raromarue sisê ariböviohuro ae sarerëmiromo uëvarueje: Noro jemê ajëmi'iramu jemê bogo tövanovê'e aribövioho jëvanovo'i a'i jemê rabe rabe ömo'i nëgê'oho êma ömonövo'arujëjo. Êhi uëvarueje röhu jabumê tövëvanovê'ëje. I'u'e mu hesi darugore jëvê'ëro mu sisëmu vaemu vaejarueje. Êhesi bëhoho di mu sisêhu ruahö'öjavuë'ohuro êhuro tövavuanovê'ëje.

²⁰ Ëhi tövëvanovoromo sisë bëhe jëvajeje. Ëhesi bëhoho nosi Bada Iesu Keriso no mare bamavuaje aho ae rahuhu mae garomo ëhuro sa'a hesi mu sisëmu vaejaroho vuonugo'i mae va'ojuvo röhu huotorovoromo sareri'e jöho mae höromo miehu viöre aeganovoromo sisërëjëvë'o ho ëhi jië'e aribövioho urimo sisë jëvadoho majae ijönö rireromoromo sisërë'amo barë'ë'e.

²¹ Jabumë mu ma hesi öroho bogo ga'ibejo jabumë sisë jio'i röhu bisemu ma'e jëvanovo'ibejo. Röhu mu ma hesi öroho iae garomo God-are jögoroho bojëmamu vuonugë'ëro ëhu'ëro sisë mae jëvë'ëje.

²² Simano ma'e jöe niö'i urimë'i uhunö'e jajivaroho huotovë'o ho ëho ëhi jië'e aribövi jabesi jöeje. Jöho ëhi uvë'ëje: Öhuro ëgubijiohadire vuonorö'ö rovaje höjo. O jö göho jovo eguahë'e mahohuro vuonorö'ö va'oromo sa'osa'o ho muomorovaje höjo. Ëaribövi jabesi muoho ëhije.

3

Bada Iesuhu sa'are vuonorö'ö rue'iröhe jöho bogo sarerehu jio'i iae mae jiaje jöhoje.

¹ Aganomë urimo na surire jö jajivoromo jemëni nugö'öjodoho röhu maho jöe nugö'öje. Ëjö niö'i jabesi bëhoho urimo hejarije jöho röhu maho majëhiromo jemesi simanoho avohëhe jemëro bogo rumonimo'i ma-maemu uehorovo'irarijego.

² Iesu bogo rovadevare jö God-aro baeromo majëhinövare a maehu God-are surire jajivë'e jiamu gavarije jöho o Bada Iesu mare bamavuaje aehu jemesi apostle aribövie no bojamuamu noehu jemë majëhijamu hejarije jöho ë jöho jemëro avo'avoho uehorovo'irarijego ëhuni jajive.

³ Röhu ave jöhuremu avo'avoho uehorovore. Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu evare aëro rueromo jabesi sinehu sisë nimajohemu ëma ömobe jijihoromo jemë sivëgo'ë'ö.

⁴ Sivëgoromo uë'ë'ö: Iahuro uëvade höjo: Naro va'oromo vuonorö'ö rue'ejöjo. Hu rue jö uvarujoho hu diae rovë'e höjo. Hu va'adoho bogo rovë'e nosi hijo miono'o ho vuovëvobe rovë'e höjo. Urimë'i ni'ivadire aevoromo bövi bise'o jioje rovdadoho bogo barë'i ëhi ma-gemuohemu jio'amajëjo.

⁵ Ëhi uëvarueje röhu ave jöho jabesi nimoromo bogo gavanovarueje. Ni'ivadire God-ro jöe jövamu ëhuro ö'idöho sa'aho ëma jio'amadeje. Sa'aho jovore jioromo rojomamu jovoho ruë numë jio'i sa'aho ririre jio'amadeje.

⁶ Ëhi jiajeje röhu ijönö jovohuro rojomoromo sa'ae aho'obëhe baeniagivamu evare majare ë sa'are jiade bövioho bise'o ho ijumo barëjadeje.

⁷ Amo God-ro jöho röhu maho jövë'ëro ëhu'ëro jaruvo jiaje ö'idöho sa'aho ëhi nugo'amë'ëje u'emu vënëro buejego ravo'amoröhego. Ö'idöho sa'aho nugo'amajeje God bogo uehorovarue ariböviohuro hesi nunire riravoromo jabesi jö sisëho heromo i'ue baeromo sisëro va'oruomego evare aho'o vënëro ravo barë'iröhego.

⁸ Röhu aganomë ave jöho gemu avo'avoho uehorovore. Kerisohu uövuae muoho iae rue'ë'e. Sa'are raromarue ariböviohuro uvarueje: Vadune aho'o barëjë'e höjo röhu Keriso bogo rovë'e hö uvaruëhioho Bada bogo ëhioho uvajeje. Hu bogo uvajeje: Majae vadune ëmine ëmine jioromo barëjaje hö

uvo'i a'i uvajeje: Majae gemu ëho vadune aho'obëhe mae jianovo'i vadune aho'obëhe mae ëho majae gemu jianovajëjo. Ëhuni bogave uvo'irarije: Majae ëge barëj'ëro rue'i uvadoho bogo rovë'ëro ëhuni bogo rue'a'ajëjo.

⁹ Hesi aëro Badare jöho sareri'e uehorovoromo uvoruomajeje: O hu ëhi ëhi ömo'i uövuajoho ëma hiromo örisanuovaje höjo. Röhu Bada bogo ëma örisanuovo'irögoro a'i huro jemesi jöeni uehorovoromo ëhuni ma-taemorovoromo hije. Aehu sisëre va'ë'oho hu bijönimo'i a'i hu nime ae aho'obëhe sisëho vuonugoröhego. Ëhuni muebeje.

¹⁰ Röhu Badare majaho iae ma-majioho vajiohu'e aëro rovanovo'ë'e. Ma-majioho rue'iramu evare ö'idöho darugo'o tögömoromo ëma bogojio va'oromo ë inömohe majaho manaeroho jiji mujöru'oho ravo barëromo sa'aho sa'a hesi i'o mu'oho sisëre barë nahonahovo'ë'e.

¹¹ Bövi bise'ö ëhi sisëre barë'iröhohuni ëhuni avevejö'oho jemë diehi ji'e mu vaejaruje aribövie jiore. Jemë God gemu uehorovoromo ma-maemu raromo jijihö'irarije aribövie jiore.

¹² Ëhi ji'e aribövie jioromo mueberomo raromego God-are majaho rue'iro. Ëhi ë'ë'i muoho biririvoromo avo'avoho vaejeho ë majaho ma-burëro rue'iro. God-are maja rovë'iroho ö'idöho ravo barëromo ö'idöre jio'amaje inömohe ravoromo disoruvo barë'ë'e.

¹³ Ëhi'o'iramu God-ro uövuadëhi ëhi ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'ë'e. Ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'iramu ma-mu mahuremu ë jio'amo'ë'e. Ëhi jio'iröhego no raromoromo muebejaruje.

¹⁴ Aganomë ëhi jioröhego muebejarujoho biririvoromo God'o gemuoro huë mae raromoromo hesi nunoro mu ma-maemu vae'i ë'ö gare.

¹⁵ Nosi Badahu bogo burëro i'u bojëmi'i ma-taemorovoromo hiromo muebejövajoho ëho avo'avoho uehorovoromo uvore: Hu ma-taemorovoromo hiromo muebejavuajohuro ëhuro majaho bogo barëj'ë'e iae jiahuaje höjo noehu hu ua gavego mare bamavuo'iröhoho. Ëhi ji'e jöho nosi ö mae Paul hu'o simano maho God-are örire baeromo jemesi örire jajivadeje.

¹⁶ Ëhi ji'e jö suri göre göre aho'obëhe jajivoromo majëhi'i nimë'oho hu'o jöe gemuoho jajivajeje. Röhu Paul-are surire jöho jöe gö gö anoji'eje. Jö anoji'e jiamu gavë'oho simano rumo'ehu bogo biririvoromo riravarue ariböviohuro God-are surire jö ioro'ioro sisë'i huotovaruëhi ëhi Paul-are jöhu'o sisë'i sisë'i huotovoromo ëhuro ijönöho sisë'rëjëvo'ë'e.

¹⁷ Aganomë ëhi jioröhe jöho jemë iae hej'ë'e jëve. Ëhuni avo'avoho mueberovore. Jögoru ahoruomaje a sisë jabesi ijore ijore jijihö'aruje. Amo ëhuro biririvoromo riravarujoho vuonugo'i baradore rirerömëvo va'ë'e.

¹⁸ Avo'avoho mueberovoromo nosi Bada Iesu Keriso mare bamavuae a hesi huë maho avo'avoho baebe hesi mu maho avo'avoho ga'amobe va'ore. Jaruvoho hesi ihoho mabëhe uaromo ëhi ioro'ioemu mabëhe uabe va'ëjo. Iae mae. Ahia mino'e.

1 JOHN

God-are Jö jumuvë'e ahuro daruge bojamuiromo i'ovavuaaje. Röhu ë aehu sino haho'o baeromo sa'are rovamu John-mëhu gavare jöhoje.

¹ Ni'i'ivadiroho ae gemu jië'e jiadeje. Jiadoho iae ëhi ma-jiemu jioberovë'eje. Noro ë a hesi jöho heromo hu nosi nunëro garomo muebeti ariromo hesi dajoho nosi övëro rëhë'ëro javuë'ëro ë a hesi jöho jajivo'ië'ö. Hu God-are Jö jumuvë'e i'ovavuaaje daruge bojamuijaje aeje.

² E'i'ovavuaaje darugoho va'orahoro huruohamu noro gavë'ëro ëhu'ëro jemë mae majëhiromo uëvarueje: Eähuro darugoho ioro'ioremu bojamuijaje höjo. Huro Vavuohu'o gemu mae hijë'ëro nosirire rueromo ë darugoho iae röjahujade höjo.

³ Noehu garomo hejare a hesi jöho majëhijö jemëro heromo jemë'o no'o agane vaerovo'iröhëro. Noehu Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o agano vaerovaruëhi jemë'o no'o ëhi agane vaerovo'iröhëro.

⁴ Jemë'o no'o ë'oromo ëhuro no nimoroho avoho'iröhëro ehuni jajivö.

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are ajire raromo'iröhe jöhoje.

⁵ Ave jöho God-are Harihohuro majahuijamu hejë'ëro noro jemë majëhijö. God hu ma-ajemu höjo. Ramoramoho hesiroho bogohöjo.

⁶ God hu ma-aji'emu jië'ëro ëhu'ëro no uvë'o'oho: No God'o agane vaerovarue hö uvoromo röhu ramoramore raromo jijihë'o'oho ëho no sareri sareri jöe atoromo sareri sareri mue vaejarueje.

⁷ A'i God-hu aji'ere hijajëhi noehu ëhi aji'ere raromo jijihë'o'oho ëhuro no göëro göhu'o iae agane vaerovarueje. Agane vaerovego hesi Harihe Iesu hesi köhuro nosi sisëho u'ovahuo barëjajeje.

⁸ No uvë'o'oho: No sisë bogojavuajë uvë'o'oho ëho simane garaejego God-are jö maho dë vövöbajo'eroho bogojavuajaje.

⁹ A'i noehu nosi sisë God-are örire huruoho majahijamu hejë'o'oho huro biririvoromo ma-maemu uehorovoromo muoho ma-maemu vaejajëro jië'ëro ëhu'ëro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo u'ovahuo barëjajeje.

¹⁰ O no uvë'o'oho: No bogo sisëho vaejë'e javuajë uvë'o'oho ëho noro uvoromo ë'arueje: God-hu uövuajoho: Jemë mu sisë vaejaruje hö uövuajoho hu ma-sareramuiromo ë jöho jövaje höjo. No ëhi uvë'o'oho God-are jöho nosi dë vövöbajo'eroho bogojajajeje.

2

¹ Nasi aboji harihu'e ave jö naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemë mu sisëho bogo vae'irarijego ehuni jajive. Röhu mu sisë vaejë'o'oho Iesu Keriso a maëro jië'ëro nosi sisëho ajamuijajeje. Ajamuiromo Vavu hesi örire jöe majahijajeje.

² Hu guomadohuro ëhuro nosi sisëho mu'uvahuoromo God-are vöröho sanuamijego God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugajajeje. Röhu bogo nosi sisënioho gemu guomo'i sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi sisëni guomadeje.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögoru ejahoromo ehuro ajire raromo'iröhe jöhoje.

³ Röhu ave jöho uehorovoromo ehuro uvarueje: No God gavarue höjo. No huhu bojamuade jögoru ejahë'ohuro ehuro iae no hu gavarueje.

⁴ Ae rahu uvë'oho: Iae na God gavaje hö uvo'i röhu God-are jögoru bogo ejahë'oho ehö hu ma-sarerivoromo ehioho uvajeje. God-are jö maho hesi dë vövöbajo'eroho bogoje.

⁵ O God-are jö ejahë'oho ehuro hu God-are örire hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovo avohajeje. Röhu ave jöho uehorovoromo ehuro uvarueje: No God'o gemuoro javuajëjo.

⁶ Ae rahu uvë'oho: Na God'o gemuoro jevajë uvë'oho Iesuhu hibe juvadëhi ehi hi'ë'e.

⁷ Aganomë na jemesi öriroho bogo jögoru i'oho jajivo'i a'i jögoru mamioho jajivo'ië'e. Aevoromo Keriso-are jöho heromo ave jögoroho hebe rovारीjeje. Ejögoru mamioho ehö noehu majëhijamu hejarije jöhoje.

⁸ Naehu jajivo'irode jögoroho mamieje röhu i'ëje. Ejö hesi muoho Kerisohu vaejadoho jemë'o vaejarujeje. Noro ë muoho garomo uvarueje: Ejöho iae mae höjo. Ehësi bëhoho ramoramo'e muoho rori'o va'anovo'i aji mahuro aevoromo ajivavuë'ego ehuni uvarueje: Ejöho iae mae höjo.

⁹ Ae rahu uvë'oho: Na God-are aji'ero hijaje hö uvo'i röhu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'oho ramoramo'ere hibe rovadoho jaruvohu'o ehi gemuoho hijajeje.

¹⁰ O hesi Christian ö mueno'o hesi dë vövöbajo'ere uehorovëvë'oho God-are aji'ero hiromo uehore ma-maemu jië'ëro ae gö bogo iëmi varijënoho jïajeje.

¹¹ O hu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'oho ramoramo'ere hiromo ramoramo'e muoho vaebe juvajeje. Ehi'ego ramoramëro nunoho ramoramovahë'ëro öroho sidövajeje.

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

¹² Nasi aboji harihu'e God-ro Keriso-are jöëni uehorovoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ehuni na jemesi örire jajive.

¹³ A duvahohumë jemë aevö'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemëro A Sisëho ruahö'öjë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive.

¹⁴ Nasi aboji harihu'e jemë Vavuoho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A duvahohumë jemë aevö'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemë biririvoromo God-are jöhuremu jemesi dë vövöbajo'ere uehorovoromo A Sisëho ruahö'öjë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive.

¹⁵ Ave sa'a hesi mu sisëho bövioho bise'oho nadi uehorovore. Ave sa'a hesi mu sisë uehorovë'oho jemesi dë vövöbojo'eroho Vavuoho bogo uehorovo'arueje.

¹⁶ Sisë rabe rabe nosi sinehu nimiruoho rabe rabe nosi nunehu garomo nimiruoho o noehu ave sa'are raromoromo rabe rabe uehorovoromo döre bamorovaruoho ehö ave sa'a hesi mu sisëje. Ehi jië'e muoho aho'o bogo Vavu hesirire jioromo rovade muoho jio'i a'i ave sa'a hesi mueje.

¹⁷ Sa'a hesi mu sisëho sa'are nimarue bövioho bise'oho barë hesi jio'i a'i ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'oho bogo barë'i ma-ioro'ioremu raromarueje.

Keriso'o muorovarue aribövi jabesi mu sisë avoho goro'iröhe jöhoje.

18 Nasi aboji harihu'e sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho dunove. Èhesi bëhoho jemë hejarijeje uëvamu: Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovo'iramu Keriso'o muorovaje aho rue'a'ajëjo. Röhu avevejö'oho Keriso'o muorovarue aribövioho aho'obëhe rueruomë'jeje. Èhu'ëro jië'ëro no garomo uvarueje: Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovajëjo.

19 ÈKeriso'o muorovarue ariböviohuro nosi ekaresiaho ramuo va'areje. Röhu urimo jabu no'o raromonövadevaroho jabumë bogo nosi aribövi maehu jioruomadeje. Jabumë nosi aribövi mae jioruomo'ibejo jabumë no'o ëhi raromoruomo'ibejo. Röhu jabuhu va'arohuro ëhuro no garomo uvarueje: Jabumë bogo ae gemu vadu'oho nosi aho jië'ëro ëhu'ëro va'oruomade höjo.

20 A'i jemë Keriso-are Aru'ahoho baejë'ëro ëhu'ëro jemë ae aho'obëhe God-are jö maho gavarujeje.

21 God-are jö maho gavarujego ëhuni na bogo uve: Jemë jö maho dadivëvajeromo ëhunioho röjëhiromo jajive. A'i naehu jajivaje hesi bëhoho jemë jö maho iae gavarujeje. Garomo uvarujeje: Sarerile jöho bogo God-are jö ma hesi gemuoroho jioromo rovaje höjo. Iae ëhuni jajive.

22 Sareri sareri ma'e aribövioho rahumëje. Ae rahu jö majahuiromo uövuë'oho: Iesu hu bogo bövie namiromo ajamuaje aho hö uövuë'oho ëhi uövuarue aribövioho Keriso'o muorovarue aribövie jioruome Vavu'o Harihu'o bijönëgaruëro jië'ëro.

23 Ae rahu Harihu bijönimë'oho Vavuohu'o bijönimoruomajeje. O ae rahu Harihu ejahë'oho Vavuohu'o ejahoruomajeje.

24 Keriso-are jö aevo'i ihebe rovarije jöho uehorovoromo ma'eno titimore. Èhi ë'ë'oho Harihu'o Vavu'o jabesi gemuore raromo'aruje.

25 Röhu Kerisoro ave suvuoroho bojamui'i mae uövuadeje. Huro uövuadeje: Naro ajëmi'iramu jemë ioro'iore gemu maro raromo'arujëjo.

26 Jemë sarerëmi'i ë'o gavarue aribövi jabesi jöho naro jemesi örire jajive.

27 A'i jemë Kerisoro hesi Aru'ahoho bojëmamumu jemesi dë vövöbajore abuejë'ëro jemë'o hijajeje. Hijë'oho a göho rabëni jemë öroho röjëhi'ë'ö. Bëhe bogoje. God-are Aru'ahohuro hesi muoho bövioho bise'oho jemë röjëhijajeje. Röjëhiromo bogo sarerile jöho röjëhi'i jö mae röjëhijajeje. Èhu'e jiaje jemëro hesi Aru'aho hesi jöho ejahoromo Keriso'o gemuoro raromore.

28 To'o nasi aboji harihu'ohumë hu'o gemuoro raromore. Èhi ë'ë'oho hu rue'iramu no bogo javojimo'i biririvoromo hesi nunire mae riravo'ëjo.

29 Jemëro garomo uvarujeje: Keriso iae a mae höjo. Èhuni uvo'a'aruje: Ae rahu mu mae vaejë'oho God-are aboji harihu'e javuajëjo.

3

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are aboji harihu'ehu raromaruëhi ëhi raromo jijihö'iröhe jöhoje.

1 Asë'e Vavuohuro no mabëhe rajahuijë'jeje. Èhi rajahuiromo huro no aboji harihu'e uövuë'jeje. Hesi aboji harihu'e uövuadoho iae no javue. God-are aboji harihu'e javuajoho ave sa'are mu sisëhemu uehorovarue ariböviohuro God bogo avoho gavë'ëro ëhu'ëro no'o bogo avoho göruomajeje.

² Aganomë avevejö'oho no iae God-are aboji harihu'e javue. Ijonö ähi javuoröhoho bogo röjahuij'ëro no bogo avoho gavö. Röhu no iae garomo uvarueje: No ähi javuoröhoho röjahui'iramu gagorovo Keriso hu diehi jiajoho iae no ga'ejarëjo. Garomo ëhuro hu jiajëhi no'o ähi javuo'ajëjo.

³ Ae rahu uvë'oho: Kerisoro no ajamui'iramu hu jiajëhi no'o ähi javuo'ajë uvë'oho ëhuro Keriso ma-maemu jiajëhi ähi jio'i ë'o gavajeje.

⁴ Ae rahu mu sisë vaej'ë'oho ëho God bijönimoromo hesi jöho ahajeje. Mu sisë hesi bëhoho ëho God bijönimoromo hesi jö ahaje muohoje.

⁵ Röhu jemë'o iae gavarujoho Keriso rovade hesi bëhoho nosi sisëho rori'o bava'ego bogojioröhego ëhuni rovadeje. Röhu hesiroho sisëho bogoje.

⁶ Èhu'ëro jië'ëro ae rahu Keriso'o gemuore jië'oho bogo biririvoromo mu sisëho vaejajeje. Biririvoromo mu sisë vaej'ë'oho hu Keriso bogo ga vadë'ë'eje.

⁷ Nasi aboji harihu'ohumë ae göehu sarerëmiij'ë'oho nadi ejëhore. Ae rahu mu mae vaej'ë'oho Keriso mae jiajëhi ähi jiajeje.

⁸ O mu sisë biririvoromo vaej'ë'oho ëho Satan-are aeje Satan-ro aevo'i sisë vaebe rovë'ëro. Sisë vaebe rue'i God-are Harihehu rovade hesi bëhoho Satan-are muoho mu'u'iröhëro ëhuni rovadeje.

⁹ Ae rahu God-are aboji harihu'e jëv'ë'oho Vavu örëro jëv'ë'ëro ëhu'ëro jabumë bogo mu sisëmuoho vaejarueje. God-are aboji harihu'ëro jëv'ë'ëro mu sisëmu vae'iröhoho jabumë bogo eni jëve.

¹⁰ No ave muoho garomo uvarueje: Èaho God-are harihe o aboje höjo. Èaho Satan-are harihe o aboje höjo. Ae rahu bogo mu ma vaej'ë'oho o ö mueno'o bogo dë vövöbajo'ere uehorovëv'ë'oho ëho bogo God-are aboji harihu'oho jioruome.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögoru ejahoromo ëhuro hesi aboji harihu'ehu raromaruëhi ähi raromo'iröhe jöhoje.

¹¹ Aro jöho jemëhu aevo'i hebe rovarije jöhoje. Noro göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'ejo.

¹² Cain-hu ë'adëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Hu A Sisë hesi aëro jië'ëro hesi öho ano bamadeje. Rabëni ëhioho ë'adeje. Hu mu sisëmu vae'i hesi öho mu maemu vaejajego ëhuni ë'adeje.

¹³ Aganomë ave sa'are mu sisëmu uehorovarue ariböviehu jemë gëromo bijönëgaruoho nadi tiöromo uvore: Diehi'oromo ë'aruëjo.

¹⁴ No ave jöho uehorovoromo ëhuro garomo uvarueje: No vuovo öroho vuonugë'ëro i'ovo öriremu javuajëjo ë hesi bëhoho noro Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvaruëro jië'ëro. A'i ae rahu a bogo uehorovëv'ë'oho vuovo örire jijihadoho ähi jijihajeje.

¹⁵ Ae rahu ö mueno'e gëromo bijönimë'oho a muo'amarue a jabesi dë vövöbajo'va'ëne jëvanovajeje. Jemë'o iae garomo uvarueje: A muo'amaje aho bogo i'ovo öriroho jië'ëro bogo ioro'ioremuoho maho hi hesi höjo.

¹⁶ No ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue hesi bëhoho ähi höjo. Kerisoro hesi dë vövöbajo'ere börömo bëhe uehorovavuroromo sinoho bogo juhuonivo'i ajamui'i guomade höjo. Èhuni no'o Christian ö mueno'ëro göëro göho uehorovëvoromo sinoho bogo juhuonivo'i ajëmi'i vuovo'ejo o diehi'o'ejo. Èhi jië'oho iae maeje.

¹⁷ Ae rahu inöme marohë'e jio'i ga'iröhe hesi Christian ö mueno'o bövie bise'e bogojëvamu gagorovo ma-nunëremu gëvë'oho hu diehi'oromo uvo'ëte: Na God nasi dë vövöbajo'ere uehorovaje höjo.

¹⁸ Nasi aboji harihu'ohumë è'ego no bogo ma-jö'ëremuoho aho sarerëmiromo uë'iro: Naro jasi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavaje höjo. A'i è'ego no ae uehorovëvoromo huë baejëvoromo ajëmi'iro.

¹⁹ Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvë'oho èhuro no garomo uvo'ejo: No jö ma ejarue aribövie javuajëjo. Èhi uvoromo God-are nunire riravoromo juhuonivo'i nosi dë vövöbajo'oho sanuamirovo'ejo.

²⁰ Jö sisë javuë'ëro dë vövöbajo'ere juhuonivë'oho no uvarueje: Nosi arijo'arije ma-bisemu garorovo'i God-ro no iosiramuiromo aho'obëhe gö barëjaje höjo.

²¹ Aganomë nosi jö sisëhuni nosi dë vövöbajo'ere bogo juhuonivë'oho God-are nuniro javuoromo biririvoromo mae riravarueje.

²² Mae riravoromo rabe rabe ua gavë'oho iae hesirire baejarueje rabëni hesi bëhoho hu bojamuade jöho ejahoromo huhu nimaje muoho vaejaruëro jië'ëro.

²³ Huhu bojamuade jöho aviëhije. Huro uövüadeje noro hesi Harihe Iesu Keriso-are ihoho mae uehorovoromo huhu uövüadëhi èhi göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhego.

²⁴ Ae rahu God-are jöe gö gö ejahë'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. Ave jöho uehorovoromo èhuro uvarueje: God-ro nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo hesi Aru'ahoho bojamuijë'ëro èhu'ëro.

4

Keriso'o muorovarue aribövi jabesi mu sisëhu'o ave sa'a hesi mu sisëhu'o avoho goro'iröhe jöhoje.

¹ Aganomë ae göëro göëro sarerivoromo sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe jijihoromo uvoruomajeje: No God-are Aru'ahohuro jöho bojamuego majëhjarue höjo. Èhuni ae göehu èhi uëvë'oho avoho gëromo gare jabumë mae God-are Aru'ahe baejë'ëro uëvego o hesi aru'ahe gö baejë'e jioruomego.

² Ave muoho garomo uvo'a'arueje: God-are Aru'ahëro jöho bojëmege majahujarue höjo. Ae rahu ae huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu Keriso a nosi sino jiajëhi èhi rovë'e hö uëvë'oho God-hu bojamuaje Aru'ahoho baeruumë'eje.

³ O ae rahu Iesuare jö bogo èhi huruoho majëhijë'oho èho bogo God-are Aru'ahoho baeromo majëhi'i a'i Keriso'o muorovaje a hesi aru'ahoho baeromo majëhjarueje. Jemë mami'e hejarijeje uëvamu: Keriso'o muorovaje ahuro rue'a'ajëjo. Röhu avevejö'oho è a hesi sareri sareri'e muoho ave sa'are vaeruomajeje.

⁴ Hesi sareri sareri'e muoho vaeromo Keriso-are jöho sisë'i majëhjarueje. Iae èhi è'arueje röhu nasi aboji harihu'e jemë God-are ariböviero jëvë'ëro Keriso-are jö sisë'i majëhjarue aribövi jabesi muoho ruahö'öjë'e jëve. Èhesi bëhoho jemëro God-are Aru'ahoho bae'i sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro Satan-are darugoho baeruumë'eje. Röhu God-are Aru'ahoho hesi daruge jemesirire jiajohuro Satan-are daruge jabesirire jiajoho iosiramijë'eje. Èhu'ëro jië'ëro jemëro Keriso-are jö sisë'i majëhjarue aribövi jabesi muoho ruahö'öjë'e jëve.

⁵ Ēaribövioho jabu ave sa'a hesi mu sisē uehorovarue aribövie jioruome. Ēhi jiē'ëro ave sa'a hesi jō sisēho atego ave sa'a hesi mu sisē uehorovarue ariböviohuro ejēhoruomajeje.

⁶ A'i no ma-God-are aribövieuu javue. Ēhi javuē'ëro ae rahu God gavē'ohuro ěhuro nosi jōho ejahuarueje. Ae rahu bogo God-are aribövi jēvė'ohu nosi jōho bogo ejahuarueje. No garōhe di ariböviohuro God-are jō ejahuamu o ave sa'a hesi jō sisē ejēhamu gavė'ohu ěhuro uvarueje: Ēho God-are Aru'ahėro jōho bojėmego majahui'i ěho sareri'e aru'aho sisėhuro bojėmego majahuijarue hōjo.

No gōehu gō dē vövöbajo'e aho'o uehorovo'irōhe jōhoje.

⁷ Aganomė ěego no gōero gō dē vövöbajo'e aho'o uehorovo'iro. Noehu gōehu gō ěhi uehorovė'ohu ěho God-ro hesi uehoro maho nosi dē vövöbajo'ere bojamuego ě'arueje. God-are aboji harihu'ėro javuē'ëro God mae gavarueje.

⁸ O ae rahu ae gō dē vövöbajo'ere bogo uehorovė'ohu God bogo ma gavarueje rabėni God-ro dē vövöbajo'e aho'o uehorovemu uehorovavuae aėro jiē'ëro.

⁹ Huhu uehorovavuae muoho aviėhi rōjahuijadeje. Harihe gemu'ohu sa'are nugō'ōjadeje huro i'ovavuego mae raromo'irōhego.

¹⁰ Gōehu gō dē vövöbajo'e aho'o uehorovarue mu hesi bėhoho diehije. Noehu God dē vövöbajo'ere uehorovaroho ěho ma-bise'eje. Ēhuni gōehu gō uehorovarue mu hesi bėhoho bogo ěhiohoje. A'i God-ro hesi dē vövöbajo'e aho'o no uehorovavuoromo hesi Harihoho nugō'ōjadeje guomego nosi sisėho uehorovoromo vuonugo'irōhėni. Ēho böviohoje. Ēhuni God-hu ěhi no uehorovavuadoho ěho gōehu gō uehorovarue mu hesi bėhohoje.

¹¹ Aganomė God-ro bōrōmo bėhe uehorovavuoromo ěhi ajamuijadeje. Ēhuni no gōero gōho ěhi uehorovo'ejo.

¹² Ae gō nosi nunoho God bogo gavė'e javue. Rōhu gōehu gō dē vövöbajo'ere uehorovė'ohu God-ro nosi dē vövöbajo'ere hiromu hesi uehoro maho bojamuego nosi dē vövöbajo'ohu rarovavuaeje.

¹³ Ave jōho uehorovoromo ěhuro garomu uvarueje: No God'o gemuoro javu'o'i hu nosi dē vövöbajo'ere hijaje hōjo. Huro hesi Aru'ahoho bojamuijė'ëro ěhu'ėro.

¹⁴ No God-are Harihoho iae nosi nunėro gavė'e javue. Gavė'ëro noro mae majėhiromu ae uėvarueje: Vavuohuro hesi Harihoho nugō'ōjade hōjo sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribövioho baejėvoromu maro bamėvo'irōhego.

¹⁵ Ae rahu huruoho majėhiromu uėvė'ohu: Iesu iae God-are Harihe hō uėvė'ohu ěhi jiē'e aribövi jabesi dē vövöbajo'ere God hi'i jabumė God'o gemuoro jėvajeje.

¹⁶ Rōhu iae no'o garomu mae uehorovoromo uvė'e javue: God-ro no mabėhe uehorovavuae hōjo.

God hu dē vövöbajo'e aho'o no uehorovavuae ahoje. Ēhuni ae rahu ae gō dē vövöbajo'ere uehorovo'i hijė'ohu God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dē vövöbajo'ere hijajeje.

¹⁷ God-hu hesi uehoro ma nosi dē vövöbajo'ere bojamuego rarovavuae hesi bėhoho hujeji Kerisohu nosi mu mevo gōvuamu no hesi nunire riravė'ohu no bogo juhuonivo'i a'i uvorōhego: Keriso jiajėhi no'o sa'are raromomom ěhi jioje rovė'e javuajė uvoromom ěhuni avoho biririvorōhego.

Ēhuni God-ro hesi uehoro maho bojamuego nosi dē vövöbajo'ere rarovavuaeje.

¹⁸ No herovoromo uvë'oho: God-ro hesi dē vövöbajo'e aho'o uehorovavuaeje hō uvë'oho no bogo hesi öriroho juhuonamijarueje. No herovë'oho God-are uehoro maehu rueromo nosi dē vövöbajo'ere rarovavuaeje hejê'oho God juhuonamijaruoho vuonugo'i mae uehorovarueje. Ēhesi bëhoho no God juhuonamijê'oho no uvarueje: God-ro i'ue bojamui hesi hōjo. Ae rahu hu juhuonamijê'oho êhi jiê'e aribövioho God-are uehoro maho jabesi dē vövöbajo'eroho bogo rarovëvajeje.

¹⁹ God-hu urimo nosi örire dē vövöbajo'ere uehorovavuadohuro êhuro no hu'lo ae g'ö'o dē vövöbajo'ere uehorovëvarueje.

²⁰ Ae rahu uvë'oho: Iae na God-are örire dē vövöbajo'ere uehorovaje hō uvo'i röhu hesi ö mueno'o gëromo bijönëgê'oho êho hu ëma sarere uvajeje: Na God uehorovaje hōjo. Hesi ö mueno'e nunehu gëvajoho bogo uehorovëvë'oho êhuro God uehorovo'iröhoho bogo eni jie hu God bogo nunoho gavajëro jiê'ëro.

²¹ Ēhu'ëro God-ro ave jōho bojamuiromo uövüë'ëje: God nasi örire uehorovëvë'oho jemesi ö mueno'ohu'o dē vövöbajo'oro uehorovëvorëjo.

5

God-are Harihu mae uehorovo'iröhe jōhoje.

¹ Ae rahu mae uehorovoromo uvë'oho: Iesu hu bëröme namiromo ajamuaje ae hō uvë'oho êhi jiê'e aribövioho God-are aboji harihu'e jioruome. Ae rahu vavu dē vövöbajo'ere uehorovë'oho ë vavu hesi aboji harihu'ohu'o dē vövöbajo'ere uehorovëvo'anue.

² Ēhuni no ave jōho uehorovoromo êhuro iae garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'oho dē vövöbajo'ere uehorovëvarue hōjo. No God dē vövöbajo'ere uehorovoromo hesi jögoru ejahê'ohuro êhuro no garomo uvarueje: Hesi aboji harihu'ohu'o uehorovëvarue hōjo.

³ God dē vövöbajo'ere uehorovë'oho êhuro iae no God-are jögoroho ejaharueje. God-are jögoru ejahê'oho êho bogo i'u'ehuje.

⁴ God-are aboji harihu'e aho'obëhe sa'are mu sisëho birivoromo ruahö'öjarueje. Ruahö'ö'iröhe hesi öroho no Iesu mae uehorovaruhuro êhuro ruahö'öjarueje.

⁵ Diehi jiê'e ariböviohuro sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. Ae rahu uvë'oho: Iesu hu God-are Harihe hō uvë'ohuro êhi jiê'e ariböviohuremu sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje.

God-hu jö mae majahuijego no heromo êhuro Keriso mae uehorovarue jōhoje.

⁶ Röhu sa'are rovade aho iae Iesu Keriso jiadeje. Ēahuro rueromo jovo maëro bapataeto vaejamu köho rueromo guomadeje. Bogo rueromo mabapataeto vaejadohemuje. A'i hu jovo maëro bapataeto vaejamu ijönö hesi köho rueromo guomadeje. Huhu êhi ë'ade jōho God-are Aru'ahohuro iae mae majahuijajeje ë Aru'ahoho sareroho bogojio'i ma-maemu jiê'ëro.

⁷ Jöe niö'i gemu no heromo Keriso mae uehorovarueje

⁸ Aru'ahëhu majahuijaje jōho jovehu bapataeto vaejade jōho kö rovade jōho. Ējōho niö'i gemu bëhe gemuhoje. Ēho heromo mae uehorovarueje.

⁹ Ma-aëremu jö ma majahuijamu hejë'oho noro ëho mae uehorovarueje. Röhu a jabesi jöho ma-bise'e jio'i God-hu jö mae majahuijajoho ëho börömoheje. Röhu God-ro hesi Harihu hesi jöho ëhi ma-mae majahuijê'eje.

¹⁰ Ae rahu God-are Harihu mae uehorovë'oho ëhuro dë vövöbajo'ere uehorovoromo uvarueje: God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho iae mae höjo. O ae rahu God-hu majahuijade jö bogo ma uehorovë'ohuro ëhuro uvoruomajeje: God hu jö sarere jövaje ae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho jaburo bogo ma uehorovaruëro jië'ëro ëhiho uvoruomajeje.

¹¹ God-hu hesi Harihu hesi jö mae majahuijade hesi bëhoho aviëhije. God-ro darugoho bojamuijê'eje noro baeromo nosi aru'ahoho i'ovoromo ioro'ioremu mae raromoi'röhëgo. Ëdarugoho God-are Harihu hesirire jie.

¹² Ëhu'ëro ae rahu Harihohu'o gemuore bimuvë'oho è darugoho baeromu hu'o gemuore mae hijajeje. O bogo God-are Harihohu'o gemuore jië'oho bogo ëhiho maho hijajeje.

Ioro'ioremu mae raromoi'röhëro gavarue jöhoje.

¹³ Naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemëro garomo uvo'irarijêgo: Iae no maro raromaruoho ëhi ioro'ioere gemu raromobe va'ejarë uvo'irarijêgo. God-are Harihu mae uehorovarueje aribövioho jemë uëve.

¹⁴ Ave jöho uehorovoromo ëhuro no biririvoromo hesi nunire riravoromo jöho majahijarueje. God-hu rabe rabe bojamui'i nimajoho noehu ua gavë'oho iae hu ejahuaajeje.

¹⁵ Noehu ua gavë'oho iae ejahuaaje hö uvaruëro jië'ëro ëhu'ëro no uvarueje: No ua gavë'oho bojamuego baejarue höjo.

¹⁶ Ae rahuaro ga'irane Christian ö mueno'ehu mu sisë vaeromo bogo sisëroho va'o hesi jioruomamu gëvë'oho jero God ua ganego huro jabesi sisëho ajëmiromo daruge bojëmego maro raromoi'iro. Na uaromo ë'e mu sisë vaeromo bogo sisëre va'o hesi jio'amaje ariböviohuni God ua ganëjo. A'i mu sisë gö vaejë'oho sisëro va'o hesi javue. Na bogo uave: Jero ëhi jië'e ariböviohuni God ua ganëjo.

¹⁷ God-hu bijönimaje muoho aho'obëhe vaejë'oho ëho sisëje. Röhu mu sisë gö vaejë'oho no bogo ëhuro sisëroho va'o hesi javue.

¹⁸ No garomo uvarueje: Ae rahu God-are aboji harihu'e javuë'oho mu sisëho bogo vaemu vaejarue höjo. God-are Harihohuro tugohahuego A Sisëho nosi öriroho bogo ijumavuajeje.

¹⁹ No garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'e javuo'i sa'are mu sisë uehorovarueje aribövie aho'o jabumë A Sisë hesi darugoro raromarue höjo.

²⁰ O no garomo uvarueje: God-are Harihohuro rueromo uehoro maho bojamuijê'e höjo ëhuro noro God garöhëgo God gemu hu mae jiajoho. No hu'o gemuoro javuoromo hesi Harihe Iesu Keriso'o gemuoro javue. Ëhao gemu God mahöje. Huro ajamuego no ioro'ioere gemu mae raromarueje.

²¹ Nasi aboji harihu'e avoho mueberovore. Nadi uvore: Inöme bövie bise'e masije höromo nuninöho bamo'i God dejonöho bamore. Ahia mino'e.

2 JOHN

Aëro uvoruomajeje: Jö jabesi örire jajivade ekaresiaehu ame gemuore raromarue jöho John-ro huotovoromo uhu'e magonahehu aboji harihu'e söromo gemuore raromaruëhi ëhi jajivade höjo. O verse 13-re John-hu hijade amore ekaresia jabesi jöho huotovoromo uhu'e uvade magonaho hesi ö hesi aboji harihu'o jönö'e ëhi jajivade höjo.

¹⁻² O asë'e aboji harihu'e gagovoromo gemuore raromaruje magonahoho God-ro hesinö javojöro baejavë'e magonahe jave. Ekaresia jabesi a duvahoho naro jemesi örire jejëmiye. Jemë'o no'o God-are jö maho uehorovoromo ëhi gemu uehorovobe va'ejo. Èhuni na bogo ma-döëremuoho uehorovëvo'i dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Bogo na gemuoho a'i God-are jö ma gavarue aribövioho aho'obëhe jabu'o ëhi gemuoho uehorovëvarueje.

³ Noro God-are jö maho ejahoromo göëro gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'iramu God Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o noni vavaenimoromo ajamuiromo huë mae bojamui'ë'e.

God-are jö mahemu ejahoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.

⁴ Na hejodeje uevamu: Vavuehu uövüadëhi jasi aboji harihu'o ioro'iorohuro God-are jö mahemu ëhi ejaharue höjo. Èhi hegoro nimoroho avohodeje.

⁵ Ma'ino röhu ave jögoru jajivo'ië'ajoho bogo i'ehu jio'i mami'e aevo'i hebe rovere jögorohoje. Naro uëve: È'ego no ae aho'obëhe göëro göho dë vövöbajo'ere uehorovo'irarëjo.

⁶ Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe hesi bëhoho ëho God-are jögoroho ejahë'e raromo'ejo. O God-are jögoru hesi bëhoho ëho mami'e aevo'i hebe rovarijëhi ëhi jemë göehu gö uehorovë'i raromo'irarijohoje.

⁷ Röhu a sarerëmiarue aribövie aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e sareri jöho majëhibe jijihoromo uëvarueje: Iesu Keriso bogo a maho rue'i aru'ahëro rovide höjo. Èhi majëhijarue aribövioho Keriso'o muorovoromo ae sarerëmiarue aribövie jioruome.

⁸ Èhuni avo'avoho mueberovore. Sareri'e jö bogo ejëhë'o'oho ëhuro mu vaebe rovarije svuoroho bogo boremi'ö'i bae barë'aruje.

⁹ Ae rahu Keriso-are jö bogo ma'eno titimo'i aruëre anumëre ëma jijihë'o'oho ëhi jië'o'oho God rumo'e aribövie jioruome. O ae rahu Keriso-are jö ma'eno titimë'o'oho God Vavuohu'o Harihohu'o jaburo niö'iro ëhi jië'e ariböviohu'o gemuore jiarueje.

¹⁰ Ae göehu jemesirire ö'oromo Keriso-are jö jiajëhi bogo ëhi majëhijë'o'oho nadi uëre: Ruehëjo. O nadi jejëmiye.

¹¹ Ae rahu jejëmijë'o'oho ëhuro iae jemë jabu'o bimuvoromo jabesi mu sisëho vae'a'aruje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo. Na nege ö'oromo jemë'o na'o jöho majahirovoröhëni. Èhi jië'ohuro ëhuro jemë'o na'o sisë maro nimoroho'ejo.

¹³ God-hu baejade magonahe jasi öe hesi aboji harihu'oho jaburo jasi örire jejamijö. Ahia mino¹e.

3 JOHN

¹ O asë'e nasi isio Gaius God-are ekaresia jabesi a duvahoho naro jasi örire jejamije. Na bogo ma-döëremuoho uehorovavo'i nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavajeje.

² Isio na nege jasi sino haho'ohu'o muohu'o ma-mabëhe javojöro. Iae na gave jasi dë vövöbajo'oho avevejö'oho mae javo'ego.

³ Èhesi bëhoho Christian ö mueno'ëro rueromo uevareje: Gaius hu God-are jö mahemu ejahaje hö uevamu heromo nimoroho avohodeje. Èho iae maeje. Majae èhi ja God-are jö maho ejahë'e raromanueje.

⁴ Mu göëni göënioho na ma-bisemu nimoroho'i aehu uevë'oho: John jasi Christian aboji harihu'ohuro God-are jö maho ejahë'e raromaruë uevamu hejë'oho na nimoroho avohajeje.

Gaius-hu mu mae vaejamu John-hu rajahijade jöhoje.

⁵ Isio jero mabëhe biririvoromo Christian ö mueno'oho ajëmijanueje. Öre gö jioromo rovare Christian ariböviohu'o huë mae bojëmijanueje.

⁶ Èariböviohuro rueromo ekaresiae aho'o uövuareje: Gaius-ro nosi örire huë mabëhe bojamuijade höjo. Röhu God-hu nimajëhi jaehu bövi bise'ö jabumë ajëmiromo rëmö'öjamu örire va'ë'oho èho iae mae jio'ë'e.

⁷ Èhesi bëhoho God bogo ma uehorovarue aribövi jabesiriroho suvuoroho bogo ujuohë'e ëma ri'öromo va'ë'ejö Keriso-are jöho baeromo jijihö'iro.

⁸ Èhuni Christian aribövioho noro jabumë ajëmi'ejo èhuro no jabu'o bimuvoromo jö ma majëhijarue hesi muoho vaeröhëni.

Diotrephes'o Demetrius'o ë ae niö'i jabesi jöhoje.

⁹ Naro jasi ekaresia jabesi örire jö harihe jajivodeje. Jajivodoho Diotrephes hu böröme vae'i nimë'ëro nosi jöho bogo ejahuajeje.

¹⁰ Èhu'ëro jië'ëro na ö'ë'oho huhu vaejaje mu sisëho huruoho majëhi'ejo ekaresiae aho'o heromo uehorovoruomoröhego. Huro nosi jöho huotovoromo uëvajeje: John-mëro èhi jië'e mu sisëho vaejarue höjo. Hu bogo èhemuoho ë'i Christian ö mueno'ehu ö'ë'oho bogo rajëhiromo baejëvajeje. O ae göehu ajëmi'i nimë'oho huro ahëvoromo uëvajeje: Jemë ë aribövioho ajëmi'ië'e jëvaje rori'ö va'ohëjo. Va'oromo nadi ijoho Keriso rajahijarue osaroho ruerëjo.

¹¹ Isio aehu mu sisë vaejaruëhioho nadi èhioho vae'i a'i mu ma vaejaruëhi èhi vaene. Ae rahu mu mae vaejë'oho èho God-are aribövie jioruome. O ae rahu mu sisë vaejë'oho jabu God bogo gavë'ejö.

¹² Röhu ae aho'obëhe uvoruomajeje: Demetrius hu a mae höjo. Iae hu mu mae vaejaje aeje. Ae aho'o hu garomo èhi uvarueje. Iae no'o uvarueje: Hu a mae höjo. Röhu ja'o gavanueje no jö maemu majëhijego. Èhu'ëro Demetrius-are jö majëhijaruoho èhu'o iae maeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹³ Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo.

¹⁴ Na nege ma-burëro ö'oromo ja garomo ja'o na'o jöho majahivororöhëni.

¹⁵ Huë mae hine. Ja huë baejavarue aganoho jaburo jasi örire jejamijö. O nasi aganoho aho'o gemu gemu jejëmijode höne. Ahia mino'e.

JUDE

¹ Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho James-are öe Jude naro jemesi örire jejëmjije. God Vavuohuro jemë hesinö jëvojöro uëvë'ëro jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo Iesu Keriso-are burure rëmë'eje.

² Na nege God-hu jemëni vavaenimoromo huë mae bojëmiromomo rajëhijaje muoho jemë herovo avoho'irarijego.

Sareri'e jö røjëhijarue aribövi jabesi jöhoje.

³ Aganomë God-hu mare bamavuade jöho jemë'o na'o gemuoho uehorovarueje. Èhesi jöho na jajivo'i nego avohadeje. Èhi negamu röhu uvodeje: Èjöho vuonugo'i jögoru gö jajivë'o ho iae mae höjo öre gö bo- gojevë'ego. Èhesi bëhoho God-ro hesi aribövioho jöho røjahujadeje noro ioro'ioeremu mae uehorovo'iröhego. Röhu ë jöho a ioro'iorëro huotohuo- tovoromo røjëhijö. God-are jö huotohuotovoromo røjëhijaruohuni ëhuni jabesi sareri'e jöho biririvoromo aho'irarijego jajivo'irögoru uvodeje.

⁴ Èhesi bëhoho aëro jabesi mu sisëho gurih'i ekaresia jemesi gemuore ro buarohoruomë'eje. Jemë'o buarohoruomë'ëro God bogo ma uehorovo'i a'i sareri'e jöho majëhiromomo uëvarueje: Jemë öehu jijjihanovë'o ho iae mae höjo God huë baejëvaje ae jië'ego. Èhi uëromomo Iesu nosi Bada hu gemuehu böröme vaejavuaje ë aho jabumëro bijönimoruomajeje. Èhi jië'e aribövioho i'ue baeromo sisëro va'oruomoröhego God-are surire jöho ëhi uvë'eje.

⁵ Ave jö naehu jajivo'ie'ajoho jemëro he barëjë'e jëve. Röhu na maho uë'i nege jemëro avoho uehorovo'irarijego. Israel aribövioho Egypt sa'are sisë'i raromamu Badaro ajëmiromomo mare sö ujuoho rovade höjo. Èhi ë'ade höjo röhu ijönöho ae rahu bogo ma uehorovaroho huro i'ue mana bojëmamu sisërejëvade höjo.

⁶ O anera jabesi jöhu'o uehorovore. God-hu bojëmade muoho anera ioro'iorohuro bogo biririvoromo muebe'irögoru jabumë raromo'iröhe röhoho vuonugo'i jabesi mue gö baejare höjo. Èhi'amu God-ro ioro'ioeremu tövëvoromo ramoramomere taemëvo rëmë'e höjo maja börömo ho rovego uëröhëro: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo.

⁷ O Sodom amohu'o Gomorrah amohu'o jabesi bëhire jiaje amo ioro'iorohu'o ëho jabesi jöhu'o uehorovore. Jabu'o mu sisë bëhe vaeruomade höjo. Mu sisë vaeromo öëro jijjihanovoromo a'o a'o sihorovoromo mue gö gö vaeruomade höjo. Èhi'amu God-ro i'ue mana bojëmiromomo vënoho nugö'öjamu ioro'ioeremu ravo'amade höjo aëro garomomo uvoröhego: God-ro ëhi jië'e i'uoho sisë'e aribövioho bojamui'ajëjo.

⁸ Èhi jie röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaejarueje. Jabumëro uvarueje: Nia'ovo'iraeromomo gavaruëhi ëhi ömë'o ho mae höromomo va'inumil'e muoho vaeromomo jabesi sino haho'o ho ijumor- ovarueje. Jögoru masijoho bijönimarueje. Ajl'e aribövie ö'idöre raromarue jabesi jöho sisë'i atarueje.

⁹ Jabu ëhi sisë'i atarueje röhu urimo Michael anerae börömo namijajoho bogo ëhiho sisë'ioho jövadeje. Èhesi bëhoho Moses guomamu Michael'o Satan'o ëhi di aehu Moses-are sino bae'iröhe jöho aho'ahamirovareje. Jöho

aho'ahamirovoromo Michael bogo biriri'övoromo jö sisëho majahiromo nibejahi'irögoro ma-uavadeje: Na jöho bogo ua'ejöjo. Jaehu sisë ë'anue jöho hesi Badaro majahi'ajëjo.

¹⁰ Èhi jië'e sanu'e jö jövadoho röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro bogo ëhioho ato'i a'i bogo ma hejarue gavarue jöho ëma sisë'i atarueje. Sisë'i atoromo simano rumo'e mahu urejehu jijiharuehi jabumëro ëhi bogo uehorovë'e jabesi nimarue muoho ëma vaebe jijihoromo ëhuro sisërëovarueje.

¹¹ Jabuhu i'u bae'iröhe majaho iae rue'ë'e. Jabumë a mamie niö'i gemu urimo raromarohe va'ëne jëve. A mami ae Cain-hu hesi nimoromo ëma ë'adëhi jaburo öre gemuore jijiharueje. O Balaam-hu moniemu uehorovoromo sareri'e mu a röjëhijadëhi jaburo ëhi jië'e muohuremu vaejarueje. O Korah-hu biriri'övoromo God-are jö ahamu guomadëhi jaburo God-are jöho ëhi aharueje u'emu vuovëvoröhego.

¹² Jemëhu huë baerovo'i gemuore gagovoromo i ue'ahë'iroho ë aribövioho jabu'o rovarueje. Rueromo bogo juhuonivo'i ma-biriri'övoromo nimorohë'i ioho jovoho mahunö'e ue'aharueje. Èhi jië'e sisëho ë'ego ëhuro niögu suhi'ere va'inumi jiajëhi jabesi aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvego huë sisë baejarueje. Jabumë ae gö bogo ajëmi'i jabesi sivue ajamirovarueje. Jabumë ëni rumo'e sue biruhu bava'ego sa'a bogo rihu bojamajoho va'ëne jëve. Jabumë ijo saho va'ëne jëve. Ijo sahohe jabesi bajo rae maja rovë'iroho bogo raejarueje. Bogo raejego aëro umoromo dirumohu'o jahego ioro'ioremu sisërëjajeje. Jemë'o gagovarue aribövioho ëhi jëve.

¹³ O jovehu va'inumi gatogato hasaromo ionire a nunire bu'öjajëhi jabesi sisëho ëhi a nuniro ma-va'orahoro vaejarueje. O ara'ehu vëni ioromo bio baeromo va'ajëhi jabumë ëhi jëvanove. God-hu nugëhade ramoramo sisë mare jië'ire ë rireromoromo ioro'ioremu raromo'ë'ö.

¹⁴ Jemë'o gagovarue ëhi jië'e a sisë jabesi jöho Enoch-ro ae majëhijadeje. Adam-are ujehu jiobe rovadoho ro iae Enoch hu number 6-ho jïadeje. Enoch-ro sisë aribövi jionö diehi jëvoröhe jöho urimo ae majëhiromo uëvadeje: Jemë'o garëjo. Badaro hesi anera maho aho'obëhe mae jabu'o gemuore rue'a'ajëjo

¹⁵ ae aho'obëhe mevavuo'iröhëni gö'i mae o sisë javuego. Mevavuoromo God bijönimoruomaje ae aho'obëhe uë'röhëni: God nasi örire bijönegoromo ëhi jië'e mu sisëho vaejëvarije höjo. Na bijönegoromo nasi jöho sisë'i bëhe atarije höjo. Èhuro jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Èhi mevëvo'iröhëni Bada rue'a'ajëjo.

¹⁶ Röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro nibejëhiromo a jöho aruëre anumëre ëma vaerovarueje. Jabesi sinehu nimajëhi ëhi jijiharueje. Jabesi sivue uehorovoromo dö mare bamorovoromo jö huhe atarueje. Ae gö sanusanuëmiarueje ëhuro jabuhu nimaruehi ëhi ë'oruomojöro. Èaribövioho ëhi jië'e aribövie jëvë'eje.

Avo'avoho birivoromo raromo'iröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu aganomë jemëro ave jöho uehorovore. Nosi Bada Iesu Keriso-are apostle ariböviehu mami'e majëhinövare jöho uëve.

¹⁸ Majëhiromo uëvareje: Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu aëro rueromo God-are jöho sivoromo hu bogo uehorovë'e jabesi sinehu nimajohemu vaebe jijihoruomo'ajëjo.

19 Ējabuhu uēvare ēhi jiē'e aribōviohuro ēhi'oromo jemesi ekaresiaho adovēvarueje hahagu hahagu jēvojōro. God-are Aru'ahoho bogojēvē'ēro jabesi sinehu nimarue muohemu uehorovarueje.

20 A'i aganomē jemēro God-are jō mahuremu uehorovarujoho biririvoromo gō'o gō'o mae uehorovobe va'oromo God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo God-are ōroro jōe atonōvore.

21 Hu jemesi ōrire huē baejēvaje jiaje ēhuni nadi vuonugo'i hu'o gemu mae raromore. Raromoromo muebere nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi jōēni vavaenimoromo ajēmego ēhuro ioro'iolemu maro raromo'irarije.

22 Ae gōēro uvoruomajeje: Na Keriso-are jōho mae hōjo o ēma jōe hōjo. Ēhi jiē'e aribōviohuni vavaenimoromo ajēmire.

23 Sisēre va'arue ōrire ae gōehu jijihoromo vēnire ravorovanovamu gēvē'o ho ma-burēro baejēvorego mae jēvo'i. Ae gōehu mu sisē vaejamu gēvē'iroho vavaenimoromo ajēmirego jabesi sisēho vuonugoruomo'iro. Rōhu ēhi ajēmijē'o ho gavē'i ajēmiromo jabesi sisēho goro avohore. Jabuhu ōmarue muoho iēmijego jemē'o ēhi ōmojōēni uēve.

God mabēhe rajahjarue jōhoje.

24 Iae God eni jiē'e aego mabēhe ua'ejo. Jemē guare bejēvo va'ojōēni ma'enēgoromo sōjēvo va'oromo huhu hijaje aji mare rēmego nimoroho avohē'i ma-maemu riravo'irarijoho hu eni jie.

25 Hu A Bōrōmoho God gemuje. Hu no maro bamavuaaje aeje. Ēhuni no Iesu Keriso nosi Badare jōēni rajahiromo hesi ōrire ua'ejo: Jasi ihoho dō maro hōjo. Daruge eni javē'e ae javajējo. Bōrōme namiromo jasi darugēro bōvie bise'e aho'o mae muebe'amanue hōjo. Ēhi jiemu jiobe rovanoho jaruvo ēhi javajoho ēhi jiemu jiobe va'a'anuējo. Iae mae. Ahia mino'e.

REVELATION

Aevo'i jajivare jöhoje.

¹ Aveho urimo subivahuadoho Iesu Kerisohu huruohoromo röjahujade jöhoje. Èröjahujade jöho God-ro Iesu bojamadeje huro hesi mu vaejaharue aribövioho röjahujigeo noro garomo uvoröhego: God-ro nimo'ego majae ijönö ëhi ëhi jië'e muohuro nosi örire rue'ie'ajëjo. Èjjonö rueröhe mu hesi jöho Kerisoro nosi örire röjahui'i nimoromo hesi aneraho uavamumu huro barueromo John God-are mu vaejahaje aho röjahijadeje.

² God-hu jövade jö Iesu Kerisohu mae röjahijamu John-hu gavadoho aho'o huhu mae jajivo barëjadoho aviajeje.

³ Ae rahu ave surire jö adahë'oho o ave God-are örire jioromo rovade jö heromo rabe rabe jajivadoho ëho ejahë'oho iae huë mae bae'a'anue maja börömocho dunovë'ëro.

John-hu God-are ekaresiae amo göre göre raromaruoho jejëmjade jöhoje.

⁴ O asë'e ekaresiae aho'obëhe 7 Asia sa'a hesi uhure amo göre göre raromobe rovarujohumë John naro jemesi örire jejëmije. Na nege God mami'e ëhi jië'ëro hiemu hibe rovë'ëro jaruvohu'o ëhi hijaje röhu ijönö ëhi gemu hiemu hibe va'iröhe ë ahuro jemë huë baeromo ajëmjigeo maro raromoi'aririjigeo. O na nege God-hu döre hijaje röho hesi nuninö raromarue Aru'ahe aho'obëhe 7 ëho jabu'o ëhi gemuoho jemesi örire ajëmi'iröhego.

⁵ O na nege Iesu Kerisoro Vavu hesi jöhuremu ma-mae majahuibe rovë'ëro guomoromo huro aevo'ioho ri'öromo hijë'ëro a masijo ioro'ioro ave sa'a muebejaruoho iosirëmiromo böröme namiromo muebejëvaje ë aho hu'o ëhi gemuoho ajëmi'iröhego.

Keriso hu mabëheje. Huro nosi örire uehorovavujëro jië'ëro hesi köho otehoromo guomorovoromo ëhuro nosi sisëho u'ovahuadeje.

⁶ U'ovahuoromo ajamuiromo nosi ihoho döro bamahuamu ëhuro no masije riravoromo priest muoho baejë'e javue noro Keriso-are Böröme o Vavue God-are muoho vaenövoröhëni. Èhi ajamuijë'ëgo ëhuni uvo'ëjo: Hesi ihoho gemu börömocho höjo. Daruge aho'o hesiriremu höjo. Ae aho'obëhe no ëhi uvemu uvobe va'ëjarëjo. Iae mae.

⁷ Gare. Iae hu suehu'o gemu mae ruvebi'ie'e. Ruvebi'iramu ae aho'obëhe röhu hu anare aribövioho jabu'o nunëro garuomoe'e. Garomo sa'ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoruomoe'e. Èjöhö iae mae. Iae ëhi jio'ë'e.

⁸ Bada God-ro uëve: Na urimo ni'l'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Mami'e jioje rovadoho röhu avevejö'oho ëhi jioromo röhu ijönöhu'o ëhi jioje va'iröhe aho daruge aho'o jië'e aho God-ro ëhi uëve.

John-hu nia'ovo'iraeromo Keriso gavade jöhoje.

⁹ Röhu John na jemesi agane gemuoho jeve. Jemë'o na'o Iesuare ae gemuohuro javuë'ëro na jemë'o havoromo huë vavaene baeromo God-are aharire jiajëro hesi ajoho baeromo baberumi namijajeje. Na motumotu hesi ihe Patmos ë remë'ëjö rabëni God-hu jövade jö Iesuhu ma röjahujadoho naehu majëhijajohuni.

10 Naro Patmos sa'are hiromo hura börömo Bada uehorovarue majaho rovam uae God-are Aru'ahohuro rumorovevoromo uehore bojemamu hi'i hejodeje nasi dejonö jö'o öghuro hëgö va'ëne ma-darugo'o rovavam.

11 Jö'o öghuro ma-darugo'o rueromo uevavohijo: Mue gö gö ga'amanuoho suri surioro jajivonëjo. Jajivoromo ekaresiae aho'obëhe 7 jabetes öroro nugö'önego adahego hebe va'irarëjo. Ephesus amo rajo ekaresiae Smyrna amo raje Pergamum amo raje Thyatira amo raje Sardis amo raje Philadelphia amo raje Laodicea amo raje ëho jabumëro adahobe hebe va'irarëjo.

12 Èhi jövamu hejë'i hunuorovodeje rahuhu na'o jöe jövajoho ga'i. È'i gavodeje iro bahijarue gije aho'obëhe 7 gold-ehu avoho'amë'ocho ë morö'öjamu

13 o iro bahijarue gije riravaje ririre a ma va'ëne aho niögu ëgobövi ba'amamu hörohu'o utahë'e gold-ehu avohë'e hisioho vinebire muoho taemë'e ëhi namijamu.

14 Èa hesi simanohu'o simano uohu'o ajivoromo sa buse jahanovë'e jiohijo. Hesi nunoho vënëro höduvanovohijo.

15 Hesi höroho ajanie vënëro ravoromo ajivanovohijo. Huhu jö jövajoho jövëro ruomanovoromo ma-darugo'o uvavohijo.

16 Hesi övo mare jije aho'obëhe 7 jio'amohijo. Hesi jö'ore kaejë ëge anie ruë jio vië jië'e anio ma-ma'e jiohijo. Hesi nu ano'ocho majaeahu höröromo ajivego gavaruëhi ëhi ajivë'e jiohijo.

17 Ajivë'e jiamu gavë'i juhuonivoromo hesi höru'ere bejevoromo hesi bëhire ae guomë'ohuro raromanovodeje. Raromamu hesi övo mahuro nasi sinore bamehoromo uevadeje: Nadi juhuonivëjo. Na aevo'i jevadoho röhu ijo tugoho'i jevo'ajëjo.

18 Na biririvoromo hijaje ae jevajëjo. Urimo na guomevade höjo. Röhu gevëjo. Na ioro'ioremu hiemu hijajëjo. Ioro'ioremu hiromo darugoho baejë'ëro ëhu'ëro naehu uëvë'ohuro aëro vuovoromo vuovë'e ariböviehu va'o raromaruire ë va'o raromarue höjo. O bogo uëvë'ocho bogajo. Na ëhi jië'e eni jevë'e ae jevajëjo.

19 Èhuni jaruvo jiaje muohu'o ijönö rueröhe muohu'o jaehu ga'amanuoho ëho jajivo'amonëjo.

20 Röhu jije aho'obëhe 7 nasi övo mare jio'amamu gavane hesi jö subivahadoho o gold-ehu avoho'amë'e iro gije aho'obëhe 7 ga'amane ë hesi jö subivahadoho ë jöe niö'i jabetes bëhoho ma-sama'e huruoho majahi'ie'ajëjo. Jije aho'obëhe 7 jabetes bëhoho ekaresiae 7 jabumë muebejëvobe va'arue anerae jio'amajëjo. O iro gije 7 jabetes bëhoho ë ekaresia 7-ho jiobe va'ajëjo.

2

Iesuhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabetes örire nugö'öjade jöhoje.

1 Röhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Nörö böröme namiromo jije 7 övo mare ma'eno'amë'e iro gije 7 jabetes ririre hi juvaje aho nöröro jöe majëhi'irögoro ë'ajëjo. Uënëjo: Nöröro uvajëjo:

2 Jemesi muoho iae na gëvajëjo. I'u'e mu masijoho u'urume vae'ego gëvajëjo. O sisë aribövioho jemëro bogo ma-nunëremuoho gë'i ahëvo'ego gëvajëjo. Aëro jemë sarerëmiromo uëvare höjo: No apostle javuajë uëvaroho

jemëro jabetesi muoho mevoromo gëvarije hõjo jabumë bogo apostle maehu jëvamu.

³ U'urume vaej'e le jëvajejo. Nasi jöeni vavaeni bõrõme baej'e le jëvajejo röhu bogo u'uvëvë'e le hõjo.

⁴ Èhi jëvohijajo röhu avehuremu gë'ihõromo na bijõnegajejo. Rabëni jemë aevo'i rajehi avoho'ego gënõvodëhioho avevejõ'oho bogo ëhioho ë'ego gëvajejo.

⁵ Urimo dë vövõbajo'e aho'o rajehinõvarijoho avevejõ'oho u'uhëhanovajoho ëho uehorovoromo sisëho vuonugo'i huotorovoromo urimo ë'onõvarijëhi ëhi ë'onõvorëjo. Bogo ëhi ë'të'oho naro õ'oromo jemesi iro gijoho rori'o bava'ejõjo. Bogo huotorovoromo avoho rajehijë'oho iae na ëhi ë'ejõjo.

⁶ Iae ëhi hõjo röhu aviëhi ë'arujoho iae mae hõjo. Nicolaus-are ijore ijore jijiharue aribõvi jabetesi mu sisë naehu bijõnimajëhi jemë'o ëhi gemuoho bijõnimaruje hõjo.

⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jõho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahõ'õjamu gavë'oho Iesu naro ja ua'ejõjo a i'ovëvo'irõhe ije God-are mure namijaje hesi bajoho i'iranego. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Smyrna amore raromarue ekaresia jabetesi õrيره nugõ'õjade jõhoje.

⁸ O Smyrna amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi õroro ave jõho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Aevo'i jiadoho ijo tugoho'i jiorõhe aho guomadoho röhu maho i'ovade aho nõrõro jõe majëhi'irõgoro ë'ajëjo. Nõrõro uvajëjo:

⁹ Jemesi huë vavaenoho iae na gëvajejo. Jemë ave sa'a hesi mae sisë bogojëvajuho'u gëvajejo. Röhu dë vövõbajo'o uhure bövi mae baej'e le jëvajejo. Amo jemë agëvarue aribõvi jabetesi jö sisëho ëhu'o gavajejo. Jaburo uvarue hõjo: No Jew raje javuajëjo röhu Jew rajehu God-are aribõvi jiaruëhioho jabumë bogo ëhioho jio'i Satan-are aribõvie jioruomajëjo.

¹⁰ Jemë vi'ehe huë vavaene bae'ië'arujoho nadi juhuonivorëjo. Gahëjo. Iae Satan-ro ae uë'a'ajëjo jaburo jemë ae gõ gõ savoji gagore ba'amëvego huro jemesi dëho bijioho gërohëro. Èhi'o'iramu huë vavaene baebe va'ojuvo majae ma-bisemu barë'iramu barëjëho'ajëjo. Röhu biririvemu biririvamu vuovëvë'iroho ioro'ioyemu raromo'irarije suvuoroho naro bojëmi'ejõjo ruahõ'õjarijohuni.

¹¹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jõho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahõ'õjë'oho sinoho guomavo'iramu ijonõho aru'ahoho bogo guomavoromo sisëroho va'i maro hi'a'anuëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Pergamum amore raromarue ekaresia jabetesi õrيره nugõ'õjade jõhoje.

¹² O Pergamum amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi õroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Kaejõ ëge anie rüe jio vië jië'te anio ma-ma'e jõ'ore jië'te aho nõrõro jõe majëhi'ie'ajëjo.

¹³ Vaevë'e diehi jië'e amore raromarujoho iae na gëvajejo. Satan hu ë amore a bõrõme vaeromo muebejëvaje hõjo. Èhi hõjo röhu nasi ekaresia

aribövioho jemëro biririvoromo nasi ihoho ma'enaruje hõjo. Urimë'i Antipas-ro nasi jõho mae majëhijamu hegorovo ë Satan-hu hijajire raromarue amo rajohuro hu anamu guomade hõjo. Guomamu rõhu jemëhu nasi õrيره mae uehorovevarijoho bogo vuonugarije hõjo.

14 Ëhi hõjo rõhu avehuremu bogo maehu jio'i sisë hõjo. Jasi ekaresia aribövie göëro göëro Balaam-hu mu sisë vaejadëhi ëhi gemuoho vaejarue hõjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Balaam-ro a börõmo hesi ihe Balak rõjahiromo uavade hõjo: Jero ëhi'oromo Israel rajoho sarerëminego sisëro revo'irajo. Balaam-ro jõ sisëho ëhi rõjahijamu hegorovo rue a börõmohuro ejahoromo Israel rajoho dinëmijamu jaburo God-are jõho ahoromo uvare hõjo: Inõme gö gö aru'aho'e hõromo rajahiromo mioho ë inõmo inõmohuni bahijëhoromo vituoho ue'ahoromo õëro jijihanovoromade hõjo. Balaam-ro ëhi jië'e mu sisëho rõjahade hõjo.

15 Balaam-hu mu sisë urimo rõjëhijadëhi jaruvoho ëhi jië'e mu sisëho Nicolaus-ro rõjëhijego ae gö jemesirire raromaruohuro hesi ijore ijore jijihoromo mu sisë vaejarue hõjo. Mu sisë vaejego jemëro ma-raromoromo nunëremu gëvaruje hõjo.

16 Ëhi jië'e mu sisë ma-nunëremu gëvarujoho vuonugo'i ë mu sisëho ahëvohëjo. Bogo ahëvë'oho naro ma-burëro õ'ejõjo. Õ'oromo nasi jõ'ore jiaje kaejõho baeromo ë sisë ariböviohu'o muorovo'ejõjo.

17 Ae rahu ja God-are jõ hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahëhu ekaresia majëhibe rovaje jõho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahõ'õjamu gavë'oho naro suvuore bojami'ejõjo. Suvuoro hesi bëhoho urimë'i God-are ariböviehu a rumo'e sa'are jijihamu God-hu muebejëvoromo õ'idõre jiaje i i'imëmijadëhi naro ja ëhi muebejavoromo gurihijë'e õ'idõre jiaje ioho i'imami'ejõjo i'iranego. Õ'idõre jiaje ioho i'imamiromo ajivë'e munëho bojami'ejõjo. Ëmunë hesi dõre iho i'e jajivë'e jio'a'ajëjo. Ëihoho jasi sivue ga'a'anuejo. A göho bogajo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Thyatira amore raromarue ekaresia jabesi õrيره nugõ'õjade jõhoje.

18 O Thyatira amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi õroro jajivonego ekaresia aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: God-are Harihe nunire vënehu hõduvanovoromo hõrure ajani vënehu rarovoro ajivanovaje aho nõrõro jõe majëhi'ie'ajëjo.

19 Iae na gavajoho jemë mu mae vaejarue hõjo. Jemë na'o a ioro'iorohu'o rajahuiromo na mae uehorovevoromo nasi muoho vaejehoromo muoho u'urume vaejë'i biririvaruje hõjo. Urimoho mu mae ma-bisemu vaejarijoho jaruvoho börõmo bëhe vaejarue hõjo.

20 Iae ëhi gavajëjo rõhu avehuremu gë'ihõromo na bijõnegajëjo. Magonahe gemu Jezebel-hu urimë'i hiromo mu sisë barovadëhi magonahe gemuëro jemë'o hiromo mu sisëho ëhi gemuoho barovaje hõjo. Mu sisëho barovego jemëro bogo aho'i ma-nunëremu gavaruje hõjo. Ma-nunëremu gavego ë magonahohuro jemë'o hiromo sarerëmiromo uëvaje hõjo: Na jõ God-aro baeromo majëhijaje magonahe jevajëromo Iesu nasi mu vaejeharue aribövioho sareri'ë jõho rõjëhiromo uëvaje hõjo: A'o magonaho'o ëma sihamirovë'oho iae mae hõjo. O inõme gö gö aru'aho'e jio'amajëromo jabumëni bahijëhare mi ue'ahë'oho iae mae hõjo. Ëhi jië'e sareri'ë jõho majëhijego nasi aribövii ioro'iorohuro uvarue hõjo: Hesi jõho mae hõromo ejaharue hõjo.

21 Ēhi è'è'le hōjo rōhu Iesu naro bogo burëroho i'uoho bojami'i ma-muebejë'e javajëjo huro uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baerōhego. Rōhu önö'e mu sisë rōjëhijajoho vuonugo'irōhoho bijönimajëjo.

22 Bijönimë'ego èhuni iae Iesu naro i'ue mana bojami'iramu guomo guome baeromo rōhoremu raromo'ajëjo. Raromo'iramu è magonahohu'o önö'e jijihaje aribövioho jabu'o èhi vi'ehe bōrōme bae'a'aruëjo. Jabumë è magonaho hesi jō ejaho'i bogo vuonugë'o ho èhi jië'e vi'ehi bōrōmoho bojëmi'ejōjo.

23 O è magonaho hesi ijore ijore jijiharue aboji harihu'o ho Iesu naro muo'amo'iramu vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu gagorovo ekaresiae aho'obëhe amo göre göre uvobe va'oruomo'ajëjo; Nörōro ae aho'obëhe nosi simanoho dë vövöbajoho mevavuo barëjaje hōjo gö'i mae o sisë javuego. Mevavuo göromo nosi mu diehi vaejarue hesi manaho èhi bojamui'ajëjo. Ekaresiaëro èhi uehorovoruomo'ajëjo.

24 Rōhu Thyatira amo rajo a ioro'ioroho jemëro è magonaho hesi jō sisëho bogo ejaharuje hōjo. O hesi ariböviehu uëvaruoho: Satan-are uhu jō hesi bëhoho no baejaroho jemë'o baerë uëvaruoho jemë bogo ejëharuje hōjo. Bogo ejëharujohuni èhuni Iesu naro jemesi örire ave jōho uë'ië'ajëjo. Jemë mu bōrōme baejë'ego è hesi döroho muoho bogo gö'o ho bojëmi'ejōjo.

25 Rōhu è mu baejarijoho biririvoromo ma'eneho Iesu na ö'irōjo.

26 Ae rahu mu sisë ruahö'öromo biririvoromo nasi mu ma'enobe va'ojuvo jasi maja barëjë'o ho naro ja daruge bojami'iramu sa'ae aho'o muebejëvo'anuëjo.

27 Sa'ae gö gö muebejëvoromo aehu rama anoromo hahovaruehi jero èhi ha'itoho baeromo vörö'o muebejëvo'anuëjo. Naehu èhi'oromo sa'ae gö gö muebejëvo'irodego nasi Vavuehu uevadëhi naro ja èhi ua'ejōjo sa'ae gö gö vörö'o muebejëvo'iranego.

28 Naro èhi uaromo sisonu'e gavarue mujöru hesi ajoho bojami'ejōjo.

29 Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javë'o ho nasi Aru'ahueho ekaresia majëhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

3

Iesuho Sardis amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öj jade jōhoje.

1 O Sardis amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Bōrōme namiromo God-are Aru'ahue aho'obëhe 7 o jije aho'obëhe 7 baejë'e aho nörōro jō majëhi'ië'ajëjo. Jemëhu mu vaejarujoho iae na gavajëjo. Na gavajoho ae aho'obëhe uvoruomaje hōjo: Sardis ekaresiaho jemëro God-are daruge baeromo mae raromaruje hōjo. Jemesi jōho èhi atarue hōjo. Rōhu jemë bogo èhioho jëvo'i jemesi aru'ahoho God-are darugo rumo'ëro jiëhë'ëro vuovëhë'e hōjo.

2 Èhuni ri'ö nune dadovohëjo. Vëni duoroho'ië'ajoho mueberomo huego avoho ravö'irajo. Duoroho barëjëho'ajëjo. Na gavajoho nasi A Bōrōmoho God-ro uvaje hōjo: Jemesi muoho bogo maehu hōjo.

3 Èhuni Christian jō rabe majëhijamu hejarijoho avo'avoho uehorovoromo eromo uehoro sisëho vuonugohëjo. Bogo ri'ö nuni dadovoromo avoho uehorovë'o ho naro vajiohëro ö'ejōjo. Naehu ö'irode majaho bogo mae bogo ga'a'arujëjo.

4 Jemë ëhi jëvavëjê rôhu jemesi Sardis amo raje ae gemu gemu jabesi niôgoho avo'avoho muebejë'ëro va'inumoho bogojiëhájêjo. Ëaribövioho maëro jëvë'ëro ëhuni ajivë'e niôgoho io'amoromo na'o gemu mae ji-jiho'aruëjo.

5 Ae rahu birivoromo mu sisë ruahö'öjê'oho ajivë'e niôgoho ëhi ba'amo'anuëjo. O jasi ihoho mae raromemu raromë'iröhe aribövi jabesi surire jajivodoho na bogo mu'uvaho'ejôjo. Bogo mu'uvaho'i a'i naro nasi Vavu hesi nunire o anera jabesi nunire namiromo jasi ihoho ma-samae majëhiromo uë'ejôjo: Ave aho nasi a maho hõjo.

6 Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Philadelphia amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

7 O Philadelphia amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Bogo sisëho bogo sareri'oho jio'i ma-maëremu jiaje aho nõröro jöe majëhi'ie'ajëjo. David-hu bõröme namiromo God-are öri ari'ere va'iröhe öröho muebejadëhi naro ëhi muebejaje hõjo. Naehu öri jiovë'iroho ae göehu tugoho'iröhoho bogo eni hõjo. O naehu tugohë'iroho ae göehu jiovo'iröhoho bogo eni hõjo. Ëhi jië'e a bõrömoho Iesu naro jöe majëhi'ie'ajëjo.

8 Jemëhu mu vaejarujoho iae na gëvavëjêjo. Hehëjo. Naro mu öröho jemëni jiovëhë'e jëvavëjêjo. Jiovëhë'ëro ae göehu tugohëho'iröhoho bogo eni hõjo. Iae na gavajoho jemesi darugoho bogo bövioho jië'e jemëro nasi jöho ejehoromo nasi ihoho ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhiromo uëvë'e jëvavëjêjo: Iae no Iesuare ariböviohu javuajëjo.

9 Iae Satan-are ariböviohu jemesi amore raromoromo uvoruomaje hõjo: No Jew raje javuajëjo. Röhu Jew rajehu God-are aribövi jiaruëhioho jabumë bogo ëhioho God-are aribövioho jio'i Satan-are aribövio jioruomajëjo. Röhu hehëjo. Naro jabumë ruahö'öjêvo'iramu jaburo ö'orömo jemesi hörunö ague aho raromoromo gëromo uvoruomo'ajëjo: Jemë Iesuhu rajëhaje aribövio jëvavëjêjo.

10 Nasi öröho jiemë u'urume vaejë'i biririvonövo'irarijêgo uëvode hõjo. Ëjöhö jemëro ma'enë'e jëvo'ego ëhuni naro jemë ma'enëgo'ejôjo. Ma'enëgo'iramu huë vavaene sa'ae dinö'e dinö'e rueromo ae aho'o jemesi dëre bijöhë'iroho jemë mae riravo'arujëjo.

11 Naehu rue'irode majaho dunovajëjo. Ëhuni jemëhu bæjarije mu maho nadi vunugö'i ma-avoho mueberëjo ëhuro aho bogo iosirëmiromo jemesi suvuoroho bæjëho'iröhe hõjo.

12 Ae rahu birivoromo mu sisë ruahö'öjê'oho naro bæjavoromo nasi A Bõröme God-are osare bamavo'iramu bõnunö'e bibivoromo namijanovo'anuëjo bogo ijoho rori'o va'iranëro. O nasi A Bõröme God-are ihoho jasi sinore jajivaho'ejôjo ja hesiremu javoröhego. O nasi A Bõröme God-are amo hesi ihoho sinore jajivaho'ejôjo. ËJerusalem amo i'oho nasi A Bõröme God-hu hijajire ö'idöre jioromo ruvebi'iröhoho ë amo hesi ihoho uavajëjo. O nasi iho i'ohu'o jasi sinore jajivaho'ejôjo.

13 Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuho Laodicea amore raromarue ekaresia jabesi örيره nugö'öjade jöhoje.

¹⁴ O Laodicea amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejövaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Mae jövaje aho na jevë'ego God-are jöho maro maro huruoho majëhijaje aho na jeväjëjo. God-hu bövi bise'o bamadoho uevamu avoho'amode aho Iesu naro jöe majëhi'ië'ajëjo.

¹⁵ Jemesi muoho iae na gëväjëjo. Jemë nanioho bogo nëgo avohaje höjo bogo bijönëgo avohaje höjo. Nëgo avoho'ibejajo o bijönëgo avoho'ibejajo na mae jevo'ibejajo.

¹⁶ Röhu bogo nëgo avoho'i bogo bijönëgo avoho'i uehore ma-ririre jëvajokuni ëhuni sabonö'e ijuhö'öjëvo'ejöjo.

¹⁷ Jemëro uvaruje höjo: Nosi sivue bövie bise'e eni javuajëjo. Marohë'e mae javuajëjo. Böviëni bise'ënioho bogo vavaenoho baejarue höjo. Èhi ataruje höjo. Röhu jemesi uhuroho bogo ëhioho jëväjëjo. Jemë vaevë'e huë vavaeni'e bövi bise'o rumo'e nuni sisë'e ma-sinëremu raromarujëjo. Èhi jëvajokho ëho bogo gavarujëjo.

¹⁸ Èhuni ave öri avoho röjëhi'ië'ajoho avoho herëjo. Nasi gold ma-mabëhe ajivë'oho nasiro imoromo jemesi ujuohorego marohë'e mae jëvo'irajo. Ajivë'e niögoho nasiro imoromo io'amego sinëremu raromoromo a nunire javoj'i'e mu vaejarujoho tugohego mae jëvo'irajo. Nuni hesi osoho imoromo rue jemesi nuni maro buerovego jemesi simanoho ajivëvego avoho uehorovo'irarije höjo.

¹⁹ Röhu naehu huë baejövaje aribövioho i'ue bojëmiromo avo'avoho röjëhijaje höjo sisëho vuonugo'i ma-avoho jijihö'irarijego. Èhuni jemëro nimo avohoromo huotorovoromo uehoro maemu baerëjo.

²⁰ Hehëjo. Naro osare ö'irögöro amonö namiromo jemesi ojore ano'anovajëjo. Ae rahu nasi huë heromo ojo jiovehë'oho naro rumo ö'oromo ja'o hiromo gemuoro ioho i'ëjarëjo.

²¹ Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjë'oho urimo naehu biririvoromo sisë ruahö'öromo ajiomoromo nasi Vavu hesi röho mare hu'o gemu mae hijë'ëro bövi bise'o muebejövajëhi naro ëhi ja ua'iramu nasi röho mare ö'oromo na'o gemu mae hiromo na ajemiromo bövioho bise'oho muebe'amo'anuëjo.

²² Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

4

Ö'idöre raromoromo God rajahiruomaje jöhoje.

¹ Èhi'amu naro ga'i gavodeje ö'idöre va'arue ojoho jiovo nugë'e jiamu. Jiovo nugë'e jiamu gagorovo hejode hëgöehu uvanovaje urimo jö majëhijade ahuro röhu maho ma-darugo'o jöe majëhiromo uevavamu: Avehuro rojomego ijönö mu diehi diehi jio'iröhoho na röjahijöjo.

² Èhi uevamu hejë'i God-are Aru'ahohuro na avohevoro simanoho huotoveho barëjamu gavë'i naro ö'idöre muoho garomo gavodeje a börömehu hijaje röhoho ö'idöre jiamu. Èhi jio'ego ae gemu ë hihijo.

³ Hi'ego munë mabëhe gö gö kavuë'e ajivë'e jio'amoromo jino-jino'irae'amajëhi hesi nu ano'oho ëhi jinojino'irahijo. Röhu nuögëro

röhoho numohijo. Munëhu mabëhe rövajëhi nuogohuro nomoromo ëhi rövohijo.

⁴ Ëröho maho ririre jio'i a duvahe aho'obëhe 24 ruë numë gemu gemu röho mare raromo rova'oruomohijo. Ajivë'e niögoho io'amoruomë'e a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöe gold-ehu avoho'amaroho simanore didi'oruomë'e ëhi raromohijo.

⁵ Röhu ririre röhore baderivo'ego varuru vajeri'e vae'i hijavohijo. O ë röho ma hesi nuninö iro buno'irae'amadoho aho'obëhe 7 kavuo'amohijo. Ëiro jabesi bëhoho God-are Aru'ahe aho'obëhe 7-hoje.

⁶ O röho ma hesi nuninöho jovo e'u deri va'ëne ajivo avohë'e bërömo bëröme jiohijo.

O röhoho ririre jio'i God rajahjarue maje 4-ho ioni göre ioni göre dejonö nuninö ëhi riravo rova'oruomohijo. Nu ano'e ruë numë ma-nunemu jioruehijo.

⁷ Ëmajoho göho lion va'ëne jio'i göho cow ano'e harihu va'ëne jio'i göho ma-a nu ano'o va'ëne jio'i göho buruhehu hetejego gavaruëhi hesi nu ano'o ho ëhi jiohijo.

⁸ God rajahjarue maje 4-ho gemu gemu vivoje aho'obëhe 6 6 jio'amohijo. Jabesi vivoju uhohu'o dönöhu'o sino haho'o ho aho'o ma-nunemu jio'amohijo. Röhu majae vahie sisone bogo vuonugë'e ma-jöe iemu ioromo uvarueje:

Bada God maemu maemu maemu jio'i daruge aho'obëhe hesirohemu höjo. Mami'e jiobe rovadoho jaruvo jiajoho röhu ijönö jio'iröhoho höjo.

⁹ God rajahjarue majohuro God ëhi ma-mabëhe rajahiromo jöho iarueje röho mare hiromo ioro'ioremu hibe va'aje a hesi ihoho dö maro jioröhego.

¹⁰ Ëmaje 4-ehu ëhi rajahiromo jö ië'iroho rue a duvahoho aho'obëhe 24 jaburo röho mare hijaje a hesi nuninö ague aho raromoromo hesi örire rajahjarueje hu ioro'ioremu hibe va'aje jië'ego. Rajahiromo jabesi a masijehu simanore didi'arue bosöho God-hu hijaje nuninö rideho bahijarueje. Bahiromo uavarueje:

¹¹ Nosi Bada God jero bövie bise'e bamane höjo.

Jero nimoromo avohë'ëro jio'amajëjo.

Ëhuro ja mae javë'ego iho bëröme aje aho'o daruge aho'o jasi gemu höjo.

5

Huhohë'e sure God-are Sheep Harihe Iesu gemuehu jiovo varijëne jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje röho mare hiromo muebejavuaje aho God-ro hesi övo mahuro huhohë'e suroho ma'enë'e jiamu. Ësuroho ruë jajivo vië jajivoromo huhohoromo sivaëro aho'o 7 ëminö'e suroho badihi taemo'amë'e jiohijo.

² O gavodeje darugo'e anerahuro ma-darugo'o uvamu: Rahu a bëröme javë'oho badihi taemo'amade sivaho goho'amoromo suri jiovo'iranoho eni javajëjo.

³ Ëhi uvamu röhu ö'idöre sa'are sa'a uhure ëhi jië'e a bërömo ho nahoromo bogo mae bogo birohareje huhu ë suri jiovoromo adaho'iröhoho.

⁴ Ëhi jië'e aho bogo birohamu ëhuni na sisë maro nivodeje.

⁵ Nivamu a duvahe gemuëro uevadeje: Nadi nivo'i ave jöho hejëjo. A bëröme gemu iae eni jiajëjo. Lion-hu mi ioro'ioro iosirëmiromo darugo'e

jiajēhi huro Judah rajo ioro'ioroho ēhi iosirēmiromo darugo ma'e hōjo. David urimo hinōvade a hesi ujo bōrōme hōjo. Ēahuro sisēho ruahō'ōjē'ero sivae 7 goho'amoromo suri jiovē'oho hu eni hōjo.

⁶ Eni hōjamu hejē'i gavodeje Sheep Harihoho namijamu. Mami'e aēro anamu guomē'ero sinore batato'e jīē'e ēhi namijamu. A duvahoho ruē numē riravo rova'ego God rajahijarue maje 4-ho ruē numē riravo rova'ego ē Sheep Harihoho riri mare God-are rōho ma hesi ririre namihijo. ĒSheep-oho dane aho'obēhe 7 o nune aho'obēhe 7 ēhi jio'amohijo. Ēnune aho'obēhe 7 jabesi bēhoho God-are Aru'ahe 7 sa'ae dinō'e dinō'e rēmō'ōjadohoje.

⁷ Amo ē Sheep Harihohuro rueromo rōho mare hijaje aho God hesi ōvo mare jiaje suroho baehijo.

⁸ Suroho bae'ego God rajahijarue maje 4-ho a duvahe aho'obēhe 24-ho jaburo Sheep Harihu hesi nuninō sa'are ague aho raromohijo. Jabumē gemu gemu gita ōvore ujuohē'e gold'e ramare ridi'e buejarue vēni u'oho ujuohē'e jiohijo. Ridi'e buejarue vēni u'i hesi bēhoho God-are aribōviehu hesi ōrire atarue j'ō'o ōgohoje. Gita'o ramare vēni u'ohu'o ujuohē'e ague aho raromoromo

⁹ jō i'oho ioromo uaruomohijo:

Ja maēremu javē'ero ēhuni suri baeromo siva goho'amē'oho eni javajējo. Aēro anagamu jasi kōho otehoromo guomane hōjo. Guomoromo ēhuro ae ajēmijane hōjo.

Agane gō gō huē gō gō sine gō gō sa'ae dinō'e dinō'e sisē'i raromaro ho jero guomoromo ēhuro imēvoromo baejēvoromo God-arinō rēmane hōjo.

¹⁰ God-arinō rēmoromo jabesi ihoho dōro bamēhamu ēhuro jabumē masije riravoromo priest muoho baejare hōjo nosi A Bōrōme God hesi muoho vaenōvorōhēni. Priest muoho baejē'ero ijonō masije vaeromo sa'are ae muebejēvoruomō'ajējo.

¹¹ Ēhi uaruomamu naro garomo hejodeje anerae aho'obēhe mae bogo adaho varijēnoho uvoruomamu. God-are rōho maho o God rajahijarue majoho o a duvahoho ēho ririro jio'amo'i ē aneraho aho'obēhe ruē numē raromo rova'oruomohijo.

¹² Raromo rova'oromo ma-darugo'o uvoruomohijo:

Anamu guomade Sheep-oho mae hōjo.

Ēhu'ēro darugo maho inōmo inōme aho'o uehoro maho vōrō maho iho maho aji maho ma-hesiro gemu hōjo.

Noro hu gemu rajahi'ejarējo.

¹³ Ēhi uvoruomamu hegorovo hejodeje God-hu bamade bōvie bise'e ō'idōre sa'are sa'a uhure jovo gagore raromaruoho ēho jaburo aho'obēhe uvoruomavamu:

God rōho mare hijaje ahu'o Sheep Harihohu'o

iho maho aji maho darugo maho ma-hesiro gemu hōjo.

Ēhi jiemu jiove va'iē'ego jabumē gemu rajēhiemu rajēhinōvo'ejarējo.

¹⁴ Ēhi uvoruomamu hegorovo rue God rajahijarue maje 4-ho jaburo uvoruomohijo: Ējōho iae mae-ējo. O a duvahoho jaburo sa'are ague aho raromoromo God'o Sheep Harihohu'o rajēhiruomohijo. jōhoje.

6

Suri badihi taemē'e siva dadovobe va'ade

¹ Ĕhi'oruomamu gagorovo gavodeje surire sivae 7 badihijaroho gemu Sheep Harihohuro aevoromo gohamu. Gohamu evare hejodeje God rajahijarue maje 4-ho rōhu gemuēro varurehu anajēhi ēhi uvavamu: Rovējo.

² Rovējamu hegorovo ga'i gavodeje sino ajivē'e horse jiamu. Rōhu ē horse hesi dōre hijade aho pevae ma'enuhijo. Mami'e muorovoromo ruahō'ōjē'ego bosō mabēhoho hesi simanore didi'ahohijo. Didi'aho'ego va'ohijo muorovoromo huro muorove aho'o ruahō'ō'amo'irōhēni.

³ Ĕhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae gemu gohadoho rōhu number 2-oho gohohijo. Jiovamu evare hejodeje God rajahijaje majo gōhuro uvavamu: Rovējo.

⁴ Rovē'ego ae sino kavuo avohē'e horse-re ruehijo. Rueromo vōrōe bojami'ego baehijo ēhuro sa'ae gō gō huē mae baerovarue muoho ijumēhego ae gōēro gōho muo'amo'irōhego. Ĕhi ē'irōhego muorovarue kaejō ēgoho hesi ōrire bojamihijo.

⁵ Ĕhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niō'i gohadoho rōhu number 3-oho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo gōhuro uvavamu: Rovējo. Rovējamu naro ga'i gavodeje ae rōvē'e horse-re hiromo i'u gavarue inōmoho baejē'e rovamu sa'a hesi iruno'oho ga'irōhēro i'ue dimino'e jiego.

⁶ Ae rōvē'e horse-re hiromo i'u gavarue inōmoho baejē'e rovamu gagoro hejodeje God rajahijarue majo jabesi ririre jioromo aēro jōvanovoromo sino rōvē'e horse-re rovade a hesi ōrire uavavamu: Jero sa'a iruno'e ijumo'anuējo. Ijumo'iramu iruno'oho sisērōromo bogojianovo'ajējo. Ioho bogojianovo'iramu ēhuro hesi manaho ajiomo'ajējo. Ajiomo'iramu aehu i imo'iē'iroho majae gemu hesi mu vaejare manaho bu'ō barēromo ēhuro majae gemu hesi iruno'o maho o majae niō'i gemu hesi iruno'o sisēho ujuoho'aruējo. Suvuoroho ēmino'e ajiomo'ajējo. Rōhu jaehu iruno'o ijumē'oho olive ijo bajohu'o grape ō'i bajohu'o bogave ijumo'iranējo.

⁷ Ĕhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niō'i gemu gohadoho rōhu number 4-ho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo gōhuro uvavamu: Rovējo.

⁸ Rovējamu hegorovo ga'i gavodeje ae sino jio'ajivē'e horse-re rovamu. Jio'ajivē'e horse-re rovade a hesi ihoho A Vuovēvo'irōhe Aho jiadeje. O ae gō hesi ijore ruehijo. Hesi ihoho Vuovē'e Aribōvi Raromarue Ōri ari'oho jiadeje. Jabu niō'i vōrōe bojēmi'ego baehijo sa'ae aho'obēhe tariojego ēhi niō'i ēhi niō'i jiego jaburo gemu baerōhēni. Gemu baeromo ijumēvego gōēro gōhu'o muorovoromo vuovorōhego. Ie barēromo vuovorōhego. Guomo guomo sisē baeromo vuovorōhego. Je'o miēro umijego vuovorōhego.

⁹ Ĕhi'ego Sheep Harihohuro urimo surire sivae 4 gohadoho rōhu number 5-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje vuovēvē'e a jabesi aru'ahoho God-ni suvuro bahijarue maratu bēhire sa'are raromamu. Ĕraromare hesi bēhoho urimoho ē aribōviahuro God-are jōho uehorovoromo biririv-oromo majēhinōvareje. God-are jōho biririvoromo majēhijamu gagorovo aēro muo'amamu vuovēvadeje. Muo'amamu vuovēvē'ero ēhu'ero jabesi aru'ahoho ē raromohijo.

¹⁰ Raromoromo ma-darugo'o uvoruomohijo: O asē'e Bada ja darugo eni jiē'e ae javajējo. Ja mu sisēho bogo vaejanue o sareri'e jōho bogo jōvanue a ma-maemu javajējo. Rōhu ē sa'are raromarue aribōviahuro

no bijuëmavuare höjo. Èhuni ja majae dimino'e ma-nunëremuoho gëbe va'oromo evare ë jabesi mu sisëho mevo gëromo i'uoho mana bojëminëjo.

¹¹ I'uoho mana bojëminëjamu ajivë'e niögu ëgoho ë aribövioho suvuorëmi'ego ujuohoruomohijo. Ujuohoromo hejareje uëvavamu: Majae ma-bisemu ëgo'lo nuhanovorëjo hujeji jemë muo'amëvarëhi jemë'o nasi mu vaejarue ö mueno'lo aehu muo'amëgo vuovoröhe aribövi ioro'ioroho rue barëjego evare i'uoho mana bojëmi'irode höjo.

¹² Èhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine gohadoho röhu number 6-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje sa'aho börömo böröme hijiohijiovam. Sa'aho hijiohijiovo'ego niögu sisë rövä'e jiajëhi maja nunohuro ëhi rövo'ego manaerohuro kö va'ëne kavuohijo.

¹³ Manaerohuro kavuo'ego buru börömehu rueromo meso hijiovego meso böso i'ehu rireromo ruvebijajëhi jiji mujöru'ohuro ëhi sa'are rireromo ruvebihijo.

¹⁴ Rireromo ruvebi'ego aehu suri huhöhego bogo gavaruëhi ö'idöhuro ëhi arorovoromo sisërë va'ohijo. Dahore aho'obëhe o sa'a dirö dirö'e jovore jio'amajoho aho'obëhe arua anumiae va'ohijo.

¹⁵ Arua anumiae va'ego sa'are a masijo masijoho a duvaho ioro'ioroho muorovo a masijoho inömo marohë'e aribövioho darugo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ëhi ae aho'o huruomo va'oromo juju gagore dahorure munë burure gurihirovo barëhijo.

¹⁶ Gurihirovo barëromo uvoruomohijo: Dahoroho munëho jemëro ahoromo urahahuego ëhuro röho mare börömo hijaje ae God bogo gö'irajo. O Sheep Harihu hesi vöröho no bogo baejavuo'irajo.

¹⁷ Èhesi bëhoho vörö majaho rovë'e höjo. Raro ë vöröho uraho nami'a'ajëjo.

7

God-hu hesi aribövie 144,000 avoho muebejëvade jöhoje.

¹ Èhi'amu gavodeje anerae 4 riravamu. Sa'ae aho'o dinö'e dinö'e jiajoho ririre jio'i jabumë aruhiae anumiae aruae aviae riravo rova'ohijo. Riravo rova'oromo anerae gemuëro gemuëro burehu rovajoho gemu gemu tugohohijo buroho bogo rueromo sa'aho jovoho ijoho huosioröhego.

² Buroho ëhi tugohamu gagorovo na gavodeje anerae göëro aruhe maja rojomajire jioromo rojomamu. Rojomoromo God darugo'ehu hijaje hesi jajivarue inömohe hesi öväro baejë'e ruehijo ëhuro God-are aribövi jabesi sinore taemëhego jaji'e jio'amo'iröhego. Rueromo ma-darugo'o uvohijo rue anerae 4-ho jaburo hejöro mami'e sa'a'o sö jovo'lo ijumo'iröhe vöröho God-aro baeruumë'ëro.

³ Uvoromo uvohijo: Jemëro sa'aho jovoho ijoho nadi vejö'oho ijumo'amohëjo. Hujeji God-are mu vaejarue aribövi jabesi varijore God-are soroho jajivëhego evare jemëro ë jajoho garomo uvo'irarijego: God-ro tugohë'e hörömo jemëro jabumë bogo ijumëvo'i öri ari'ohemu ijumo'irarije höjo.

⁴ Èhi uvavamu hejë'i hejodeje aëro uevamu: God-are soru varijore baejare aho 144,000 ëmino'e höjo. Israel hesi agane 12 aho'obëhe baebe va'ë'e höjo.

⁵ Judah'o hesi ujoho 12,000. Reuben hesiroho 12,000. Gad hesiroho 12,000.

⁶ Asher hesiroho 12,000. Naphtali hesiroho 12,000. Manasseh hesiroho 12,000.

⁷ Simeon hesiroho 12,000. Levi hesiroho 12,000. Issachar hesiroho 12,000.

⁸ Zebulun hesiroho 12,000. Joseph hesiroho 12,000. Benjamin hesiroho 12,000. Ĕaribövioho 144,000 jaburo God-are soroho baeruomade hōjo.

God-are aribövie ae aho'obēhe riravoruomade jōhoje.

⁹ Ĕhi'amu naro ga'i gavodeje ae aho'obēhe mae riravamu. Bogo adaho varijēnoho jiohijo. Sa'ae dinō'e dinō'e agane gō gō sine gō gō huē gō gō aribövioho ajivē'e niōgu ěgoho io'amē'e juva hanoho ujuohē'e God-are rōho ma hesi nuninō Sheep Harihu hesi nuninō riravohijo.

¹⁰ Riravoromo ma-darugo'o uvoruomohijo: God rōho mare hiromo muebejavuajohu'o Sheep Harihohu'o jaburo niō'iro mabēhe ajamuiromo manō babamavuē'e hōjo.

¹¹ Ĕhi uvoruomamu God-are rōho maho riri mare jio'i God rajahjarue maje 4-ho ruē numē riravo rova'i rōhu majo jabesi dejonō a duvahoho ruē numē raromo rova'i rōhu a duvaho jabesi dejonō ě aneraho aho'obēhe ruē numē riravo rova'ohijo. Ĕhi riravoromo rōho ma hesi rirōre ague aho raromoromo God rajahiruomohijo.

¹² Rajahiromo uvoruomohijo: Aveho iae mae-ějo. Aji maho uehoro maho iho maho darugo maho vōrō maho nosi Bōrōme God-aremu jiajoho ěhi majiemu jiohe va'a'ajějo. Ma-jiemu jiohe va'iē'ego noro hu gemu rajahiromo huē mabēhe uanōvo'ejarějo. Iae mae-ějo.

¹³ A duvahe 24-ho rōhu gemuěro ri'ōromo na uehijo: Ĕajivē'e niōgu ěgo io'amē'e aribövioho rahumē jioruomajějo. Dinō'e jioromo rueruomade hōjo.

¹⁴ Rueruomade hōjamu naro uavodeje: Na bogo gavajějo. Jasi jero gavanuějo. Jasi jero gavanuē'ego rue a duvahohuro uehijo: Ĕajivē'e niōgu io'amē'e aribövioho ěho bogo vuověv'e sa'are raromamu evare Iesu bijōnimarue ariböviohuro jabesi ōrire huē vavaene bōrōmo bēhe bojēmamu baeruomade hōjo. Baeromo rōhu iae mae rueruomade hōjo. Jabuměro God-are Sheep Harihu hesi kōhuro jabesi niōgoho u'oruomamu jabesi sisēho barějěhē'ero niōgoho ma-ajemu jiěho'amajějo.

¹⁵ Ĕhu'ěro jiě'ěro jabumē God-hu hijaje rōho ma ě hesi nuninō riravoromo hesi osare vahie majae ma-hesi muohemu vaemu vaejahoruomaje hōjo. Vaejaho'iramu rōho mare hijaje ahuro jabu'o gemu mae hiromo mu sisēho raboho tugohēho'iramu munē bururo raromanovoruomo'ajějo.

¹⁶ Munē bururo raromanovoruomo'iramu ijōnōho vadunoho bogo hōměvonōvo'ajějo. Huēho bogo girihěvonōvo'ajějo. Majaho bōvioho bise'oho bogo ravěvo'iramu sinoroho vōrō'iraeromo birebirěgonōvo'ajějo.

¹⁷ Raběni hesi běhoho God-are Sheep Harihe rōho ma hesi ririre hijaje ahuro ě aribövioho hesi Sheep ōmo'ōmeago gagověvoromo muebejěvonōvo'ajějo. Muebejěvoromo sō ujuohoromo a i'ověvo'irōhe jovore ě va'onōvo'ajějo. Ĕhi'o'iramu God-ro jabesi nuni jovoho miorěho'iramu jabesi huē vavaenoho aho'obēhe barě'ajějo.

8

Suri badihi taemo'amare sivae 6 gohobe rovadoho ijo tugoho'i number 7-ho gohade jöhoje.

1 Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine övo göre gemu gohadoho röhu ijo tugoho'i number 7-ho gohohijo. Goho'ego evare ö'idöho jöromoræbe va'ojuvo half hour rabu'e barëjadeje.

2 Ëhi'amu evare anerae 7 God-are nuninö riravaruocho naro gëvodeje. Riravoromo hëgöe aho'obëhe 7 bojëmi'ego gemu gemu ujuohohijo.

3 Ujuoho'ego anerae göero gold'e hevöho baeromo ruehijo ose ë bamoromo vënëro buejeko ridi'e vëni u'ohuro God-ni ajiomoröhego. Hevöho baeromo God-ni suvuoro vënehu buejarue maratue gold-ehu avohare ë hesi bëhire rueromo ë namihijo. Nami'ego aëro ose aho'obëhe bojami'hijo huro God-hu hijajire nuninörire maratuoere ë bamoromo buejeko God-are ariböviohuro ëninamijeko ëninamaruocho'u'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomoröhego.

4 Osoho bojami'ego anerahuro övëro ma'eno'ego God-are ariböviehu ëninamaruocho'u'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomohijo.

5 Ëhi'ego anerahuro ridi'e hevöho baeromo God-ni suvuoro vënehu buejarue maratu döre ravë'e vënoho aëgoromo irijomo'ego vënoho suvoromo io'amo'ego sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohijiovohijo.

Aneraehu hëgö huobe rovare jöhoje.

6 Ëhi'ego rue anerae aho'obëhe 7-ho hëgöe gemu gemu ujuohë'ëro huo'i j'öore bamohijo.

7 J'öore bamoromo anerae number 1-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego ënëro direjohijë'e masijohu'o vëni'o kö'o buarohë'oho otehö'ö'ego ö'idöre jioromo sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego sa'ae aho'o ije aho'o niö'i gemu tariojaroho gemu ö'idöre jioromo rireromo abuejade vënohuro ravo barëhijo. O garasi rude rövë'e ma-maho aho'obëhe ravo barëhijo.

8-9 Ëhi'ego anerae gemuehu hëgö huadoho röhu number 2-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego evare dahoru böröme vënehu ravanovë'ohuro ahoromo sö jovo e'ure abuehijo. Abue'ego sö jove aho'o jovo mie aho'o boat aho'o niö'i gemu tariojaroho jovëro dirö'e gemu köraehijo jovo mie ë dirö'e gemuore vuovohijo boat ë dirö'e gemuore dadorovo'amohijo. Röhu dirö'e niö'i bogo.

10 Ëhi'ego anerae niö'iehu hëgö huaroho röhu number 3-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego jiji böröme ö'idöre jioromo vënëro ravanovë'e be'abuehijo. Be'abueromo rova'o'amë'e jove aho'obëhe sa'a gagore rojomo'amaje jove aho'obëhe niö'i gemu tariojaroho dirö'e gemu taemohijo.

11 Taemamu jovoho ajuovadeje jiji hesi ihoho Ajuo'ëro jië'ëro. Ajuovo'ego ae aho'obëhe ë jovoho ue'ahoromo ajuomo'amoromo vuovohijo.

12 Ëhi'ego anerae aho'obëhe niö'i gemuehu hëgö huaroho röhu number 4-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego majae manaere jiji mujöru'e ha'ose aho'obëhe niö'i gemu tariojaroho gemu sisërëhijo. Sisërëromo ramoramovohijo. Ramoramovë'ëro ëhu'ëro majaeu sisonu'e jeni'e maja'e ajivo'iröhe majae bamo'iröhoho niö'i gemu tariojaroho gemu bogo ajivo'i

ramoramovohijo. O manaerehu jiji mujöru'ehu vahi'e ajivo'iröhe majae niö'i gemu tariotaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo.

13 Ëhi'amu naro ga'irögoro ë'amu gavë'i evare hejodeje buruhohuro döre biojë'i uvavamu: O vaevë'e vaevë'ëjo. Sa'are raromaruje aribövioho anera ioro'ioroho niö'i gemu jaburo hëgöho huobe va'iramu jemë sisërëjêvo'ajëjo.

9

1 Ëhi'ego anerae ëhi niö'i ëhi niö'iehu hëgö huaroho röhu number 5-huro huohijo. Huamu gavode jijoho ö'idöre jioromo sa'are be'abuejê'e jiamu gagorovo gavodeje gua gago ëgobövi ma ë hesi ojo jiovarue key-oho aëro jiji hesi örire bojami'ego baejamu.

2 Gua hesi ojo jiovarue key-oho baenugoromo gago ëgobövi hesi ojoho jiovohijo. Jiovo'ego vëni börömo böröme gua gagore jioromo u'ivoromo rojomohijo. Rojomoromo majaho tugoho'ego öri ari'oho aho'obëhe ramoramovohijo.

3 Ramoramovo'ego guaeaviguaeiviëro vëni u'ire jioromo sa'are ruvebiruomohijo. Ruvebiromo ë guaeaviguaeiviohuro niani'ö hesi vörö va'ënoho baejareje ae ijumo'amoröhëni.

4 Vöröho baeromo röhu heruomadeje uëvavamu: Garasie ije ö'e iruno'e resu resue rabe rabe sa'are jiajoho bogave ijumo'irarijêjo. God-are soru varijore bogojî'ohemu ijumëvorëjo.

5 Ijumëvë'oho jabumë nadi muo'amëvo'irögoro niani'öehu umijego vi'ehëgaje ëhi jië'e vi'ehoho manaere övo gö mine bojëmibe va'orëjo. Ëhi uëhijo.

6 Ëhi uëvadëhi ë manaere övo gö mine hesi uhure ë ijumëvë'e aribövioho vuovo'i nëgo'ë'e. Vuovo'i nëgo'iramu vuovo'i öroho bogo biroho'ë'ö.

7 Röhu ë guaeaviguaeivi jabesi sino haho'oho muorovo'irögoro avohëhare horse-oho va'ëne jio'amohijo. O jabesi simanore gold'e bosö va'ënoho didi'ëho'amë'e jiohijo. O jabesi nu ano'oho a nosi nu ano'o va'ëne jio'amohijo.

8 O jabesi simano uoho magonahe simano rudu'e jabesi u jiajëhi ëhi jiohijo. O jabesi anoho vösö'e lion jabesi ano va'ëne jiohijo.

9 Röhu aehu muorovo'irögoro biriri'e niögehu vinebi tugohoromo io'amarue ëhi jië'e biriri'e niögohu vinebire io'amë'e jiohijo. O vivojehu diohodihovoromo huosihë'oho ëho muorovo'i va'i horse-ehu maratu jagu ujuohoromo darugo'o va'ego garahörö'e baejego hejaruëhi ëhi jiovohijo.

10 Röhu jabumë uho'e jio'amohijo. Jabesi uhoho vörö'e niani'ö uho va'ëne jio'amohijo. Vöröho uhore jië'ëro ë uhohuro manaere övo gö mine umibe va'ë'ö.

11 Röhu ë guaeaviguaeivi jabesi börömo vaeromo muebejêvaje aho gua gago ëgobövi muebejaje anera sisëhoje. Ëanera hesi ihoho Hebrew jöëro uvarueje: Abaddon-ajo. O Greece jöëro uvarueje: Apollyon-ajo. Ëiho hesi bëhoho bövi bise'io ijumo'amajohoje.

12 Guaeaviguaeivi rueruomade vavaeni'e muoho iae barë'i röhu buruhehu uvade vavaeni'e muoho niö'i gö'lo rue'ë'e.

13 Iae anerae övo gö minehu hëgö huaroho röhu number 6-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huamu hejodeje God-are nuninö namijaje gold'e maratu osore osore jioromo uvavamu.

14 Uvoromo ë vejö'e hëgö huaje aneraho uavavohijo: Nume anerae ëhi niö'i ëhi niö'i Euphrates jovo börömore tövëvaroho jiovo nugö'ö'amëjo.

15 Jiovo nugö'ö'amëjamu rue hëgö huade anerahuro ë anerae ëhi niö'i ëhi niö'i tövëvaroho jiovo nugö'ö'amohijo ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tarioromo niö'i nugo'i gemu muo'amo'iröhego ë aneraho ëhi niö'i ëhi niö'i God-ro tövëvoromo bamëvë'ëro ë majaho ë manaeroho ë vadunoho rovego jiovo nugö'ö'amego ë sa'are aribövioho muo'amëvoröhego.

16 Röhu ë anerae 4 jabesi horse-re va'arue muorovo aribövioho iae 200 million jiadeje. Ëjöho iae na hejodeje.

17 Röhu ë muorovo'iröhe horse jabesi o horse va'arue muorovo aribövi jabesi nu ano'oho nia'ovoro gavodeje. Jabesi vineboho biriri'e niögohuro tugohoromo io'amë'e jiohijo. Röhu biriri'e niögu jabesi nu ano'oho kavu'e vëni hödu va'ëne rövë'e vëni u'i va'ëne o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi ëhi jio'amohijo. Röhu horse jabesi simanoho lion jabesi simano va'ëne jio'amohijo. Röhu vëni höde vëni u'e o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi jië'oho ëho jabesi jö'ore jioromo suorovohijo.

18 Horse jabesi jö'ore jioromo suorovoromo vëni hödoho o u'oho o hövë'e munë hövë'e jiajëhi jië'oho ë mu sisëhuro ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tarioromo niö'i rëmo'i gemu ravëvo barëjadeje.

19 Röhu ë horse jabesi vöröho jabesi jö'ore o jabesi uhore jiohijo. Jabesi uhoho simano'e jiohijo ëhuro ae ijumo'amo'iröhëni. Jabesi uhoho simano'e jië'ëro ëhu'ëro ë uho jabesi nu ano'oho sigobu sisë jabesi nu ano'o va'ëne jiohijo.

20 Ëmu sisëhuro ëhi rueromo ijumëvo'ëgo a ioro'ioroho vuovëvo'i ioro'ioroho bogo vuovëvohijo. Bogo vuovëvadeje röhu inömo sisë jabesi övëhu avohoromo uehorovaruoho bogo uehorovoromo vuonugo'i a'i inömo sisë gold-ëhu o silver-ëhu o copper-ëhu o munë göëhu göëhu o ijëhu avoho'amaroho sarerivoromo uvoruomohijo: Ëho aru'aho'e höromo uehorovemu uehorovoruomohijo. Röhu ëhi jië'e inömo bogo uheriharueje. Bogo hejarueje. Bogo jijiharueje. Ma-momorö'öjarueje. Ëhi jië'e inömo'u aru'aho sisëhu'o uehorovaruoho bogo vuonugo'i ëhi mauehorovoruomohijo.

21 Ëhi mauehorovoromo a muo'amarue muoho bogo vuonugoromo iro oso'e muoho bogo vuonugoromo önö'e muoho bogo vuonugoromo vajiohu'e muoho bogo vuonugo'i ma-vaemu vaeruomohijo.

10

Aneraehu suri bise'o John bojamamu ijade jöhoje.

1 Ëhi'amu gavodeje anera göho hesi darugoho bövi maho jië'ëro suëro numë'e simano döre nuoge ba'amë'e sa'are ruvebijamu. O hesi nu ano'oho maja va'ëne ajivë'e jio'i hesi höroho vëni hödu ëgobövi va'ëne jiohijo.

2 Röhu huhoharue suri bise'oho jiovë'e ë anerahuro övëro ma'ënohijo. O hesi höru maho sö jovo döre bamo'i hesi höru adoho sa'a döre bamoromo ëhi namihijo.

3 Ëhi namiromo lion-ëhu uvaruëhi ëhi ma-vöröëremu uvohijo. Uvo'ëgo vajeroho aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ano'amoromo dirö'e göre göre ëhi uvobe va'ohijo.

⁴ Vajeroho anoromo uvobe va'amu hejëli ë vajerehu uvare jöho naro jajivo'irögoro ë'odeje. Jajivo'i ë'irögoro hejodeje jöe ö'idöre uevavamu: Vajere övo gö mine övo göre niö'i uvaroho nadi jajivo'i subivëhonëjo.

⁵ Röhu höru gö sö jovore bamo'i höru gö sa'are bamë'e namijamu gavode anerahuro övo maho ö'idöre nugojiomohijo.

⁶ Nugojiomoromo God-are ihore darugo'e jöho majëhiromomo uvohijo: Ioro'ioremu hijaje aho God ö'idö sa'a jovo bövi bise'o avoho'amade ahuro ge'ego na ave jöho majëhi'irögoro ë'ajëjo. Ijonöho bogo muebe'irögoro

⁷ a'i anera göhuro hëgöho huo'iramu evare God-hu mami'e subivahuade mu jioröhe jö God-hu hesi mu vaeromo jö majëhijarue aribövi uëvadoho ë muoho iae jio barë'ajëjo.

⁸ Ëhi uvamu röhu urimo ö'idöre uevavamu hejode ahuro jöe gö majehiromomo uevavohijo: Rue anera höru gö jovore bamo'i höru gö sa'are bamo namiromomo jiovë'e suri övehu ma'enajoho ë suroho jero va'oromo baejëjo.

⁹ Ëhi uevamu hegorovo naro va'oromo aneraho uavodeje: Suri bise'ohomo bojëmijëjo. Suri bise'ohomo bojëmijëjamu uevadeje: Më suroho baeromomo ijëjo. Baeromomo i'iramu jö'ore vuomëro rihuamanovo'i röhu dë vi'ehago'ajëjo.

¹⁰ Vi'ehago'ajëjamu naro baeromomo ijamu vuomëro rihuemanovoromomo hejodeje dë vi'ehëgavamu.

¹¹ Vi'ehëgamu aëro uevareje: Röhu maho ri'öromomo sa'ae dinö'e dinö'e sine gö gö huë gö gö sa'are a masije gö gö ëho jabesi jö God-hu jövajoho jero majëhinego ae aho'obëhe he'irarëjo. Jasi muoho ëhi höjo.

11

God-are jö majëhijare ae niö'i jabesi jöhoje.

¹ Ëhi ue'ego aëro guduodo va'ëne vahu baejarue ijahe memiromomo uevavohijo: Ri'ö va'oromomo God-are javu böromomo hesi vahuoho o God-ni mi suvuoro buejarue maratu hesi vahuoho baeromomo ganëjo dimino'e jiego. O osare raromoromomo God rajahijarue aribövioho adahoromomo ganëjo dimino'e jiego.

² Röhu God-are javu hesi vahu baejë'ohomo rirönöho nadi baenëjo. Ëhesi bëhoho javu riröho Jew rajoho bogo a'i sa'a gö raje God-are jö bogo heruomaje aribövi jabesi örire bojëmijë'e höjo. Jabesi örire bojëmijë'ëro jabumëro rueruomomomo God-are amo böromomoho Jerusalem manaere 42 hesi uhure höru duruajo'ëro vaerumomo'ajëjo.

³ Höru duruajo'ëro vae'i ë'iramu evare nasi jö majëhijarue ae niö'i naro uë'iramu jabumëro niögu sisëho io'amoromomo nasi jöho majëhibe va'iröhoho ë manaere 42-ho barë'ajëjo. Ëhi uevavohijo.

⁴ Ëae niö'ioho ëho sa'a muebejaje a God-are nunire rirarovarue olive ije niö'ioho va'ëne o hesi nunire rirarovarue iro niö'ioho va'ëne jëve. Ëhesi bëhoho ë olive ijo niö'i jabesi jovo baeromomo buejeho ajivajëhi o ë ire niö'i buejëvego ajivajëhi ë ae niö'iohuro ëhi God-are darugoho baeromomo ajoho barue'ë'ö.

⁵ Röhu aehu ë ae niö'i jabesi örire ijumëvo'ië'iroho vënëro ë ae niö'i jabesi jö'ore jioromomo rueromomo nu huodëgarue aribövioho ravëvo barë'ë'e. Ae rahu jabumë ijumëvo'ië'ohomo iae ëhi vuovëvo'ë'e.

⁶ Röhu ë ae niö'ioho jaburo vöröho bae'ë'ö ëhuro God-are jö majëhijarue majaho rovego evare ënoho tugohego bogo ruejuvo jöho majëhi barëjeho evare rueröhego. O vöröho bae'ë'ö ëhuro jabesi divare nëgë'iroho jove gö gö

ijumo'amego kō'irae'amorōhego o uvego sa'are aribövioho guomo guomo sisē gō gō bae'amorōhego.

⁷ Amo jabesi jōho majēhibe va'ojuvo barē'iramu vōrō'e majo sisēhuro gua ēgobövire jioromo rojomoromo ae niō'iohu'o muorovo'ē'e. Jabu'o muorovoromo ruahō'ōjēvoromo anēgo'iramu vuovēvo'ē'e.

⁸ Vuovēvo'iramu jabesi sinoho amo bōrōmo hesi ōri bōrōmore ēhi raromēvo'ē'e. Ēamoho sisēgo ēhuni uvarueje: Ēamoho Sodom o Egypt hōjo. Rōhu urimē'i ē ae niō'i jabesi A Bōrōmoho aēro guduamoromo ē ame gemuore korosire anareje. Amo ē ame gemuore jabesi sinoho raromēvo'ē'e.

⁹ Raromēvo'iramu sine gō gō agane gō gō huē gō gō sa'ae dinō'e dinō'e aribövioho ēho jaburo rueromo ē ae niō'i jabesi sinoho ērimēhoromo uarovonōvo'ē'ō: Bogo guavēvo'ejarējo.

¹⁰ Ēhi uarovoromo sa'are raromarue ariböviohuro uvoruomo'ē'e: Ēae niō'iohuro huē vavaene aho'obēhe nosi ōrire bojamuinōvare hōjo. Rōhu vejō'oho vuovēv'e hōromo nimoronimorohoromo suvuoramīrovo'ē'ō. Ēhi'ojuvo majae niō'i gemu rōhu ma-bisemu hesi ijore barē'ē'e.

¹¹ Ēmajaho barē'iramu God-ro jō'o ōgēro jabesi nu gagore huosihēho'iramu vuovēvadoho i'ovoromo ri'ōromo dōro rirarovo'ē'ō. Dōro rirarovo'iramu ae aho'obēhe jabumē gēromo juhuonivo avoho'ē'ō.

¹² Juhuonivo'iramu ē ae niō'iohuro he'ē'ō ō'idōre jōe uvo'iramu: Avehuro rojomohējo. Avehuro rojomohē'iramu evare jabumē nu huodēgarue ariböviohuro ga'ē'ō ē ae niō'ioho ō'idōre suēro numēvobe ajiomo'iramu.

¹³ Ō'idōre ajiomo'iramu evare sa'aho hijiohijiovo'ē'e. Sa'aho hijiohijiovo'iramu amo taritarivaroho dirō'e 10 jiē'ero dirō'e 9 mae jio'i dirō'e gemu ijumo barē'ē'e. Dirō'e gemu barē'iramu ae aho'obēhe 7,000 vuovēvo'ē'e. Vuovēvo'iramu a ioro'iorohuro juhuonivoromo uvo'ē'ō: Asē'e ō'idōre hijaje ae God hesi ihoho bōrōme hōjo. Ēhi jiorōhoho naro nia'ovoro gavodeje.

¹⁴ Vavaeni'e mue niō'i buruhehu uvadoho iae barē'i rōhu number 3-oho ma-burēro rue'ē'e.

Aneraehu hēgōe 6 huobe rovaroho ijo tugoho'i number 7-ehu huade jōhoje.

¹⁵ Iae anerae ōvo gō mine ōvo gōre gemuehu hēgō huaroho rōhu ijo tugoho'i anerae number 7-huro hēgōho huohijo. Hēgōho huō'ego ō'idōre darugo'o uvoromo uvoruomavohijo: Jaruvoho nosi Bada God'o God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamujaje aho Keriso'o jabu niō'iro darugoho baejē'e hōjo bōvie rirarovoromo sa'ae aho'obēhe muebe'amorōhēni. Darugoho baejē'ero God-ro bōrōme namiromo muebemu muebebe va'onōvo'ajējo.

¹⁶ Ēhi uvavamu hegorovo a duvahe aho'obēhe 24 a masijehu raromarue rōho mare God-are bēhire raromaruohuro ri'ōromo ague aho raromoromo God rajahiruomohijo.

¹⁷ Rajahiro mo uvoruomavohijo:
O asē'e Bada God daruge aho'o baejē'e ae javajējo.
Urimē'i jioje rovanoho jaruvohu'o ēhi gemuoho hiemu hijanue ae javajējo.
Jasi darugo bōrōmoho baeromo dō mare hiromo aevoromo aho'obēhe muebejavuē'ego
ēhuni rajahijaruējo.

18 Urimoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro vörö'iraejê'e raromonöväre höjo.

Jaruvoho jero jabesi örire vörö'iraejanuêjo.

Majaho rovê'e höjo vuovêvê'e aribövi mevëvoromo gë'iranoho mae o sisë jêvego.

Gëromo jasi mu vaejahoromo jö baeromo majêhijarue aribövi jabesi mana bojêmi'iranoho

jasi aribövi ma jabesi mana bojêmi'iranoho

jasi iho mae uehorovarue aribövioho ininore va'o masijore jabesi mana bojêmi'irane ë hesi majahu'o

sa'are bövi bise'o ijumaruoho mana ijumêvo'irane ë hesi majahu'o rovê'e höjo.

19 Èhi uvo'ego God-are osae ö'idöre jiajoho jiovohijo. Jiovo'ego God-are jögoru jiaje maua va'orahoro jiohijo. Va'orahoro jio'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohijiovoromo ênéro direjohijê'e masije darugo'o ruvebihijo.

12

Sigobu bôrömehu magonaho sihade jöhoje.

1 Èhi'amu gavodeje bogo gavaruêhi jiê'e mu bôröme gö ö'idöre jiamu. Èmu hesi bêhoho magonahe gemu jiohijo. Majae niögu va'ëne ba'amê'e jiohijo. O höroho manaerore bamê'e jiohijo. O hesi simanore jije aho'obêhe 12 inovoromo bosö va'ëne didi'ahê'e jiohijo.

2 Röhu hu dê'ëro jiê'ëro raho'irögoro vi'ehe bôröme baeromo hara'uoromo darugo'o jö'e dadovavohijo.

3 Èhi'ego bogo gavarue mu bôröme gö'o ö'idöre ruehijo. Èmu hesi bêhoho kavuê'e sigobu bôröme bôröme jiohijo. Vörö'e mae jiohijo. Hesi simanoho aho'o övo gö mine övo göre niö'i jio'amohijo. O hesi danoho aho'obêhe övo gö mine övo gö mine jio'amohijo. O sigobu simanoho gemu gemu a masijehu io'amaruêhi jiê'e bosöhuro didi'o'amê'e jio'amohijo.

4 Röhu jije aho'obêhe ö'idöre jio'amajoho niö'i gemu tariojaroho dirö'e gönö niö'i nugo'i dirö'e gönö gemu sigobu hesi uhohuro sa'are ujuoho io'amohijo. Ujuoho io'amoromo ë harihu raho'iê'aje magonaho hesi nuninö raromoromo muebehijo rahego harihoho i'iro.

5 Raromoromo muebe'ego rue magonahohuro harihoho rahohijo huro ijonö hujejo ha'itoho baeromo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho vörö'o muebejêvego jaburo hu gemu ejahoröhego. Amo harihoho raho'ego ë aho ma-majtoho ba'ojio God-hu röho mare hijajire ë nugohijo.

6 Evare vëmohuro ju'ebiro mo arue a rumo'e sa'are va'ohijo God-hu avohahade öri ari'ere ë hijego God-ro ajamiromo muebebe va'ego majae aho'o 1260 barê'iröhego.

7 Èhi'ego ö'idöre muorovohijo. Anera bôröme Michael'o huhu muebejêvaje anerahu'o êho jaburo ri'öromo sigobohu'o muorovoruo-mohijo. Muorovo'ego sigobohu'o sigobu hesi anera ömo'ömo'u'o mana muorovêmi'hijo.

8 Muorovêmi'ego rueho jaburo sigobohu'o hesi ariböviohu'o taemëvohijo. Taemëvoromo uêhijo: Ave ö'idöho ioro'io'remu vuonugo'i va'ohêjo.

9 Èhi uënogoromo ë sigobu bôröme ö'idöre jiajoho baba'amohijo. Èsigoboho ni'l'ivadire jiohe rovadoho hesi ihoho Devil o Satan jiohijo. Sa'ae

dinö'e dinö'e raromarue aribövi sareramuike juvaje ahoje. Hu'o hesi anera sisë ömo'ömo'u'o sa'are baba'amëvohijo.

¹⁰ Baba'amëvamu hejodeje ö'idöre darugo'o uvavamu: Jaruvoho nosi Börömo God-ro hesi darugoho röjahuiromo bövi mae namiromo sisëho noni ruahö'öjahü'e höjo. O jaruvoho God-hu uavë'ero böröme namiromo ajamujaje aho Kerisoro no muebejavuaje darugoho röjahuij'e höjo. Èhesi bëhoho jö sisë majahijaje aho baba'amë'e höjo. Huro God nosi A Börömo hesi nunire namiromo vae majae nosi ö mueno'o jabesi jö sisëho sareramiro mo majahinövade höjo. Röhu jaruvoho baba'amë'e höjo.

¹¹ Nosi Christian ö mueno'ohuro uvare höjo: God-are Sheep Harihoho köe rueromo guomë'ero mae javuajë uvoromo hesi jöho ae sama'e majëhiromo ëhuro sisëho ruahö'öruomade höjo. Jabesi sinoho bogo uehorovo'i uvare höjo: No Keriso-are jöeni vuovë'oho iae hesi höjo.

¹² Èhuni ö'idöho mabëhe höjo. Ö'idöre jiaruje aribövioho mabëhe jëvaje nimorohëjo. A'i sa'ahu'o jovohu'o vaevë'e höjo ë hesi bëhoho Satan hu ë abuejë'ego. Abuejë'ero garomo uvaje höjo: Nasi majaho barë'irögoro ë'ajëromo vörö'irajë'e höjo. Èhi uvoruomohijo.

¹³ Èhi'ego rue sigobohuro gavade baba'amë'ero sa'are jiamu gagorovo aharihu rahade magonahoho ijumo'i siho baeromo va'ohijo.

¹⁴ Siho baeromo va'ego buruhi börömo hesi vivojoho niö'i magonahohuro God-aro baehijo ëhuro bioromo a rumo'e sa'are va'oromo hesi röhere hiröhëni. Hijego God-ro muebejego sigoboho ë magonahehu hijaje öri ari'eroho bogo va'ego vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barërohego.

¹⁵ Èhi'ego sigobohuro jovo böröme hesi jö'ore otehö'öhijo ë jovohuro ruomoromo ë magonahehu jajire va'oromo ë magonahoho bava'öjoro.

¹⁶ Jovoho otehö'ö'ego jovohuro magonahoho bae'i rue'ego sa'ahuro magonahoho ajamiromo tögöromo'ego jovohuro ë gagore va'o barëhijo.

¹⁷ Va'o barë'ego ë sigobohuro magonahoho hesi örire vörö'iraeromo va'oromo magonaho hesi aboji harihu'o ioro'iorohu'o muorovo'i va'ohijo. Röhu ë aboji harihu'o jabesi bëhoho God-are jögoru ejahoromo Iesuare jö biririvoromo mae uehorovarue aribövioho jioruome. Èariböviohu'o sigobohuro muorovo'i va'ohijo.

¹⁸ Èhi'oromo ë sigobohuro va'oromo sö jovo riröre raromohijo.

13

Vörö'e mi niö'iehu rueromo mu sisë vaejare jöhoje.

¹ Sigobohuro sö jovo riröre raromamu naro gavodeje vörö'e mi sisë sö jovore jioromo rojomamu. Hesi simanoho aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i jiohijo. O hesi danoho aho'obëhe övo gö mine övo gö mine jiohijo. O a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöho dane gemu gemu jio'amobe va'ohijo. O simane gemu gemu God agarue iho sisëho gemuohemu jajivo'amë'e jiohijo.

² Röhu ë vörö'e mi sisë hesi nu ano'oho leopard nu ano'o va'ëne jiohijo. O hesi höroho bear höru va'ëne jiohijo. Hesi jö'oho lion jö'o va'ëne jiohijo. Röhu rue sigobohuro darugo börömëro jië'ero ë darugoho vörö'e mi sisëho bojamiromo uahijo: Na'o röromö röho maro ajio hiromo nasi öri ari'oho aho'o muebejehonëjo.

³ Rõhu ë mi sisõho hesi simanoho gemu aëro anamu guomoromo i'ovë'ëro batato'e jiohijo. Guomoromo i'ovë'ëro batato'e jiamu ae aho'obõhe õho garomo tiõtiõvoromo simane sisë'i uehorovoromo uvareje: Òho mae hõromo hesi ijore ijore jijihoruomohijo.

⁴ Hesi ijore ijore jijihoromo uvoruomohijo: Sigobohuro vörõ'e mioho hesi darugoho mabõhe bojamijade hõromo õhuni sigoboho rajahiruomohijo. Sigoboho rajahiromo vörõ'e miohu'o rajahiruomohijo. Rajahiromo uvoruomohijo: Òvörõ'e mioho darugo ma'e hõjo. Rahuario õhi jië'e darugoho hõjo. Rahuro ë vörõ miohu'o muorovo'ajõjo. Òhi uvoruomohijo.

⁵ Òhi'ego God-ro ë vörõ'e mi hesi õroho bogo tugohahohijo huro nimoron-imorohë'i jõ sisë jõvoromo hesi nimoromo bõvie bise'e muebebe va'ojuvo manaere aho'obõhe 42 barë'irõhego.

⁶ Òroho bogo tugohahë'ëro vörõ'e mi sisëhuro ri'õromo God agoromo hesi ihoho ijumoromo God-hu hijaje õri ari'oho sivoromo God'o gemu mae õ'idõre raromarue aribõvi jabesi sisõho sarerivoromo ëma jõvohijo.

⁷ Jõ sisõho õhi jõvo'ego God-ro ë vörõ'e mi hesi õroho bogo tugohahohijo huro God-are aribõviohu'o muorovoromo ruahõ'õjõvo'irõhego. Ruahõ'õjõvoromo vörõho baeromo agane gö gö sa'ae dinõ'e dinõ'e huë gö gö sine gö gö aho'obõhe muebejõvo'irõhego.

⁸ Ae aho'o sa'ae dinõ'e dinõ'e raramaruoho jaburo ë vörõ'e mi sisõho iae uvene aho rõjahiruomõ'ë'e. Uvene aho rõjahi'irõhe hesi bõhoho urimo God-hu õ'idõ sa'a bogo bamadevare evare God-ro a ioro'ioro jabesi ihoho hesi Sheep Harihu anego guomorõhe hesi surire jajivo'amadeje hu'o maro raromemu raromõ'irõhego. A ioro'ioro jabesi ihoho suriroho bogo jajivo'amadeje bogo õhioho maroho raromõ'irõhego. Rõhu iho bogo jajivo'amë'e sa'are raromarue aribõviohuoro vörõ'e mi sisõho rajahiruomõ'ë'e.

⁹ God-are jõ hejaruje aribõvioho ave jõho hehõjo.

¹⁰ Aehu jemë guduamëvoromo savoji gagore ba'amëvo'ië'oho iae savoji gagoro ba'amëvo'ë'õ. O aehu muo'amëvamu vuovëvo'ië'oho iae vuovëvo'ë'e. Òhi jië'e mu sisë rue'irõhohuni õhuni God-are aribõvioho jemëro birivoromo God gemu uehorovobe va'ore.

¹¹ Òhi'amu gavodeje vörõ'e mi sisë gö'o sa'a gagore jioromo rojomamu. Òmi hesi danoho niõ'i sheep harihu hesi dano jiajõhi õhi jõvohijo. A'i huhu jõ jõvajoho ë sigobu bõrõmehu jõvajõhi õhi ma-darugo'o jõvohijo.

¹² Ijore rovade vörõ'e mi sisëhuro urimore rovade mi sisë hesi vörõe gemuoho bae barëromo huni rõromo muoho vaehijo. Urimore rovade mi hesi muoho vaeromo sa'are raromarue aribõvioho uõhijo jabumëro urimore rovade mi sisõho uvene aho rõjahi'irõhego. Aehu hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e simano jië'e mioho rajahi'irõhego muoho vaehijo.

¹³ Ijore rovade miohuro urimore rovade mi hesi muoho vaeromo no bogo gavarue vörõ'e mu masijoho vaehijo. Mu masije gö gö vaeromo rõhu ae aho'obõhe jabesi nunire namiromo uvo'ego vënohuro õ'idõre jioromo sa'are ruvebihijo. Òhu'o ë'ohijo.

¹⁴ God-ro hesi õroho bogo tugohahë'ëro õhu'ëro ijore rovade miohuro urimore rovade miohuni rõromo õhi jië'e vörõ'e muoho vaeromo õhuro sa'are raromarue aribõvioho sarerëmihijo. Sarerëmiromo uõhijo jabumëro urimore rovade mioho rajahi'i munë o rabe sehoromo inõme hesi nu ano'o

va'ëne avohoröhego. Hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e jië'e mi hesi nu ano'o va'ëne avohoröhego.

¹⁵ Urimore rovade mi hesi nu ano'o va'ëne inömoho avoho'ego God-ro öroho bogo tugohahë'ëro ëhu'ëro ijore rovade miohuro ë mi nu ano'o va'ëne inömo hesi nu gagore jö'o ögëro huosihohijo mi nu ano'o va'ënohuro daruge baeromo jöe jövoromo garöhe ae rahu hesi öriroho bogo uvene aho röjahijego muo'amo'iröhego.

¹⁶ Èhi'oromo ë ijore rovade miohuro a masijoho a ininoho inömo marohë'e aribövioho inömo rumo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ae aho'obëhe mae jöe bojëmiromomo uëhijo: È'ego no jemesi övo manö o varijore jajivëharëjo. Jajivëharëjamu ejëho'ego jajivëhohijo.

¹⁷ Bogo ejëho'ibejo mi sisëhuro öroho tugohëhego iruno'o ho bövioho bise'o ho bogo imo'ibejo. Èjajivëharoho mi hesi iheje.

¹⁸ Èhesi bëhoho avoho uehorovore. Ae rahu simano ma'e jëvë'o ho ë mi hesi iho hesi bëhoho nahoromo birohore. Hesi ihoho 666-je. Èihoho avoho adahë'o ho a ihe biroho'anue.

14

God-are aribövie 144,000 jabuhu jö i'o ioruomade jöhoje.

¹ Röhu naro ga'i gavodeje God-are Sheep Harihoho Zion dahorure nami'ego ae aho'obëhe 144,000 Sheep Harihu hesi ihohu'o hesi Vavu hesi ihohu'o varijore jajivo'amë'e hu'o riravamu.

² Röhu hejodeje ruhe ö'idöre uvavamu. Jovehu ruomoromo uvego hejaruëhi o vajerehu anego hejaruëhi o aehu gita bejogo heromo vuëvavuajëhi jöho ëhi jjavavamu.

³ Èhi uvoromo God-hu hijaje röho ma hesi nuninö hu rajahijarue maje 4 jabesi nuninö a duvaho jabesi nuninö riravoromo jabesinö nu ano'o ho nugoromo jö i'o ho ioruomohijo. Ae aho'obëhe sa'are sisë'i raromaruoho röhu ae 144,000 ëmino'e God-hu baejövadoho ë ariböviohuremu ë jö i'o io'iröhoho eni jëvadeje. A ioro'ioroho bogo.

⁴ Èaribövioho magonaho'o ho mu sisëho bogo vae'i ma-mae raromarueje. God-are Sheep Harihehu dinö'e dinö'e va'ë'iroho jabu'o hesi ijore ijore jijiharueje. A ioro'iore aho'obëhe jio'amajoho röhu God-ro i'u'e muoho baeromo ëhuro ë ariböviohuremu hesi baejövadeje. Èaribövioho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu aevo'i ma-mabëhe baejëvaroho jëve.

⁵ Jabumë bogo sareri jöho atamu aho he'irögoro jabumë ma-maemu jëve.

Anerae niö'i gemu jabuhu uvare jöhoje.

⁶ Èhi'amu gavodeje anerae gö döre bioromo va'amu. Èanerahuro God-are jö maho baejë'ëro sa'are raromarue aribövioho majëhiromomo uë'irögoro ë'ohijo: Ioro'iohemu jioröhe muoho ëhi ëhi höjo. Èjö maho sa'are raromare aribövie aho'obëhe sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho majëhi'i va'ohijo.

⁷ Va'oromo jöho ma-darugo'o majëhiromomo uëhijo: Jöe hehëjo. God-are öroro avo'avoho uehorovoromo uvohëjo: Hu gemu börömoho höjo. Huhu ae aho'o mevëvo'iröhe majaho rovë'e höjo. Èhuni ö'idö sa'a sö jovo sa'a gagore suorovaje jovo bamade aho God hesi öroro uvene aho röjahihëjo.

8 Ēhi uvo'ego anerae number 2-ohuro ijore rueromo uēvavohijo: Jōe hehējo. Iae amoho bejē'e hōjo. Iho'e amo bōrōme Babylon vejō'oho barējē'e hōjo. Ēhesi bēhoho urimē'i Babylon amo rajohuro mu sisē rōjēhinōvareje. Magonahehu ae mu sisē rōjēhiromo vōrō'e jovo i'imēmego ue'ahoromo simano sisērēromo ōnō'e jijiharuehi ēhi Babylon amo rajohuro sa'are dinō'e dinō'e raromarue aribōvioho mu sisēho rōjēhijamu simane sisērēromo mu sisē sisē vaeruomē'e hōjo. Ēhu'ero Babylon rajohuro God-are i'uoho baeruomē'e hōjo.

9 Ēhi uvo'ego anerae niō'i rueromo jō majēhijaroho rōhu number 3-ohuro jabesi ijore rueromo uēhijo: Jōe hehējo. Ae rahu mi sisē o hesi nu ano'o va'ēne avoharoho uvene aho rōjēhiromo hesi iho varijore o ōvore baejē'oho

10 ē aribōviohuro God-are i'uoho baeruomo'ajējo. Aehu vōrō'e jovo bogo sanuovē'e ma-ue'ahoromo hara'uarue ēhi jiē'e i'uoho God-ro vōrō'iraeromo bojēm'iramu baeruomo'ajējo. Baeromo God-are anera jabesi nunire God-are Sheep Harihu hesi nunire raromoromo vēnohu'o vēnehu ravoromo girosijiomē'e munēhu'o ravēvo'iramu hara'uoruomo'ajējo.

11 Hara'uo'iramu ē aribōvi ravēvaje vēnoho bogo duoroho'i ma-u'ivemu u'ivonōvo'ajējo. U'ivo'iramu ae rahu mi sisē o mi hesi nu ano'o va'ēne avoharoho uvene aho rōjēhijē'oho o mi hesi iho sinore baejē'oho ēhi jiē'e aribōvioho jabesi vi'ehoho bogo u'uhō'i vae majae ma-jiemu jioje va'a'ajējo. Anerahuro ēhi uvavohijo.

12 Ēhi jiē'e huē vavaeni rue'irōhohuni ēhuni God-are aribōviehu hesi jōgoru ejahoromo Iesu gemu uehorovarujoho jemēro birivoromo ēhi gemu vaebe va'orējo.

13 Ēhi'amu hejodeje ō'idōre uevavamu: Jajivoromo uvonējo: Badare muohuni avevejō'e o ijonō vuovēvē'oho jabumē huē mae baebe va'a'aruējo. God-are Aru'ahohuro jōe gemuho jōvoromo uvajējo: Io'ajo. Iae huē mae baeromo mu masijehu u'uvēvadoho vuonugo'i nuho'aruējo. Nuhē'i ga'a'aruējo jabuhu vaejarēhi ēhi mae jio'iramu.

Anerae gōehu aribōvi ma gagovoromo avoho bahi'i anerae gōehu sisē aribōvi gagovoromo i'u bojēmade uhu jōhoje.

14 Rōhu naro ga'i gavodeje a ma va'ēne aho ajivē'e sue dōre hijamu. A masijehu didi'aruēhi jiē'e gold'e bosōho simanore didi'ē'e jiohijo. O anio ma'e siravaho ōvore jiohijo.

15 Rōhu anera gōhuro God-are osa bōrōmore jioromo hōrōromo ruehijo. Rueromo suere hijaje a hesi ōrire ma-darugo'o uahijo: Iruno'o gemuore bahijarue majaho rovē'e hōjo. Jasi siravahuro tarivoromo avoho bahijējo. Sa'are jiaje iruno'oho mami'e mavoromo eni jiē'e hōjo.

16 Ēhi uvavamu hegorovo sue dōre hijaje ahuro ē siravahuro sa'are jiaje iruno'o maho tarivoromo avoho bahihijo.

17 Ēhi'ego rōhu anera gōhuro God-are osa bōrōme ō'idōre ē jioromo anio ma'e siravaho baejē'e hōrōromo ruehijo.

18 Ēhi'ego anerae gō vēni muebejaje anerahuro God-ni suvuro vēnehu buejajarue maratu bēhire jioromo ruehijo. Rueromo anio ma'e sirava ma'enaje anera hesi ōrire ma-darugo'o uahijo: Sa'are jiaje grape ō'i bajoho mavē'e jiaje jasi siravahuro tarivoromo ujuohējo.

19 Ēhi uvo'ego rue anerahuro hesi siravahuro sa'are jiaje ō'i bajoho tarivoromo munē guorōtore ujuoho bahihijo sa'ijosa'ijovorōhēni.

Sa'ijosa'ijovo'iröhe hesi bëhoho God-hu vörö'iraeromo a i'u bojëmi'iröhohoje.

²⁰ Munë guorötore ujuoho bahijaroho bogo amo börömoroho jio'i hesi rori'o jiohijo. Röhu ë ö'i bajoho sa'ijosa'ijovohijo. Sa'ijovo'ego ëhuro ë kavuë'e ijo bajo jovohuro kö va'ëne sa'are oterohoromo e'u va'ëne ruhibe rojomojuvo a buno gëvaruëhi ë jovo hesi ëgoho ëmino'e jiohijo. O hesi börömo 300 kilometre jiohijo.

15

Ijo tugoho'i majare God-are i'u sa'a rajo bojëmi'iröhëro anerae 7 jabuhu rama ujuohare jöhoje.

¹ Èhi'amu gavodeje noehu bogo gavaruëhi jië'e mu börömo böröme ö'idöre jiamu. Ja'o ga'ibejane tiö'ibejane. Èhesi bëhoho anerae aho'obëhe 7 jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo sisëho ujuoho ruehijo. Èinömo sisëho rue'iramu ëhuro God dë vörönimobe rovadoho barë'ë'e. Èhuni ë inömo sisëho ijo tugoho'i a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo jiohijo.

² Èhi jio'i röhu gavodeje jovo e'u deri va'ëne börömo böröme jiamu. Èe'u va'ënire vënëro ravanovoromo kavuhijo. O ë e'u va'ëne hesi riröre ae riravohijo. Urimoho ë ariböviohuro biririvoromo mi sisëhu'o hesi nu ano'o va'ëne inömo'u'öho ëho jabesi muoho jöho bogo ejëhoromo mi sisë hesi ihoho sinoroho bogo bae'i ruah'öjareje. Èariböviohuro God-hu i'imëmade gitaho ujuohë'e e'u va'ëne ë hesi riröre riravohijo.

³ Gitaho ujuohë'e riravoromo God-are mu vaejahaje ae Moses-are jöho ioromo God-are Sheep Harihu hesi jöhu'o ioromo uvoruomohijo: Bada God ja daruge aho'o baejë'e ae javajëjo.

Jasi muoho masije ma-mabëhe höjo.

Ja böröme namiromo sa'ae aho'o muebejavuanue ae javajëjo.

Jasi muoho bogo sareri'ehu jio'i ma-maemu jio'amajëjo.

⁴ Bada raro ja bogo böröme hö uehorovo'ajëjo.

Raro jasi ihoho bogo döroho bamo'ajëjo.

Ja gemu ma-maemu javajëjo.

Sa'ae aho'obëhe rueromo jasi örire rajahiruomo'ajëjo

jasi mu ma va'orahoro jio'amajohuni.

⁵ Èhi'amu gavodeje ö'idöre God-hu jiajire niögu javu maho jiovë'e jiamu.

⁶ Jiovë'e jiamu gagorovo naehu avevejö'e uëvode aneraho 7 ë osare jië'ëro ma-mabëhe ajivë'e sanu'e niögoho io'amë'e vinebire gold-ëro muoho taemo'amë'e suorovoromo ruehijo.

⁷ Rue'ego God rajahjarue maje 4-ho röhu gemuëro anerae 7 jabesi örire gold'e hevöho 7 ëhi anerae gemu gemu bojëmibe va'ohijo. Èhevö gagoho God-hu a i'u bojëmi'iröhe vöröhuro irijiom'o'amë'e jiohijo God ioro'ioemu hijaje a hesi vöröhuro.

⁸ Röhu God-are ajohu'o darugohu'o ë hesi u'ohuro God-are osa mare u'ivoromo rumorovohijo. Ae gö ë God-are osa maroho bogo rumo va'o varijënoho jiohijo. Hujeji anerae 7-ho jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe müe 7-ho vae barë'iramu evare va'oruomo'ë'e.

16

Anerae 7-ehu God-are vöröe ramare jio'amajoho oteh'öjamu sa'are raromarue aribövieu huë vavaeni sisë baebe rovamu John-hu gavade jöhoje.

1 Ĕhi'amu hejodeje God-are osa mare anerae aho'o 7 jabesi őrire ma-darugo'o uėvavamu: Va'oromo God-are vőrőe ramae 7-re jiajoho sa'aro otehő'őhėjo.

2 Ĕhi uvo'ego anerae 1-ohuro va'oromo hesi ővore ramare vőrőho sa'are otehő'őhijo. Otehő'ő'ego mi sisė hesi iho sinore jajivėhoromo mi sisė hesi nu ano'o va'ėne inőmo rajaharue aribővioho vi'ėhi'e sagoho sagoho sisėho baeruomohijo.

3 Sagoho sagohoho baeruomamu urimo anerae gemuehu ramare vőrő otehő'őjadoho rőhu number 2-ohuro ramare vőrőho ső jovore otehő'őhijo. Otehő'ő'ego ső jovoho vuov'ėte a jabesi kő va'ėne jio'amohijo. Jovoho kő va'ėne jio'ego jovore jijiharue majoho aho'o vuovo barėhijo.

4 Vuovo'ego urimo anerae niő'iehu vőrő otehő'őjaroho rőhu number 3-ohuro ramare vőrőho otehő'őhijo. Otehő'ő'ego rova'l'amė'e jovohu'o sa'a gagore rojomaje jovohu'o kőrae'amohijo.

5 Ĕhi'amu naro hejodeje jovo muebejaje anerahuro uavavamu: O asė'e God urimė'i jiobe rovanoho avevejő'oho Ĕhi javajėjo. Ja a maemu javajėjo. Jaehu a gėromo Ĕhi ji'ė'e i'u mana bojėmijanuoho iae mae hőjo.

6 Nume aribővi sisėhuro jasi jő baeromo majėhijarue aribőviohu'o jasi aribővi ma ioro'iorohu'o muo'amamu jabesi kőho rovide hőjo. Jabumėro jasi aribővioho muo'amamu kőho rov'ė'ego Ĕhuni jero jabesi őrire kőe mana bojėmijane hőjo ue'aho'irőhego. Jabumė sisė'i Ĕ'arohuni Ĕhuni Ĕhi ji'ė'oho iae mae hőjo.

7 Ĕhi ua'ego God-ni suvuro vėnehu buejaharue maratuore uavavohijo: Io'ajo. Bada God ja daruge aho'o baej'ė'e ae javajėjo. Jaehu a gėromo i'u mana bojėmijanuoho Ĕho bogo mu sisėho vae'iro iae mu mae vaejanue hőjo.

8 Ĕhi uvo'ego urimo anerae niő'i gemuehu vőrő otehő'őjaroho rőhu number 4-huro ramare vőrőho maja nunire otehő'őhijo. Otehő'ő'ego God-ro maja nuni hesi őroho bogo tugohohijo majaėro vőrő'iraeromo ae aho'o jabesi sino haho'oho vėnėro ravėvanovorőhego.

9 God-ro maja nuni hesi őroho bogo tugohė'ėro majaėro sisė maro nijėmiromo vėnėro ravėvanovo'ego Ĕ i'u nugő'őjade aho God agoruomohijo. Jabumė jabesi mu sisėho bogo vuonugoromo bogo uvoruomohijo: God-are iho bőrőme hőjo.

10 Ĕhi'ego urimo anerae Ĕhi niő'i Ĕhi niő'iehu vőrő otehő'őjaroho rőhu number 5-huro mi sisėhu bőrőmo vaeromo hijaje hesi dőre Ĕ ramare vőrőho otehő'őhijo. Otehő'ő'ego Ĕ mi sisėhu muebejaje őri ari'oho ramoramovohijo. Ramoramovo'ego ae aho'obėhe hara'uoromo anėro bitaroho ja'ihorovo'amohijo.

11 Anėro bitaroho ja'ihorovo'amė'ėro jabesi vi'ėhohu'o sagoho sago-hohu'o uehorovoromo ő'időre hijaje aho God hesi őrire agoruomohijo. Jabumė mu sisė vaeruomadoho bogo uehorovoromo vuonugoruomohijo.

12 Ĕhi'ego urimo anerae ővo gő minehu vőrő otehő'őjaroho rőhu number 6-huro ramare vőrőho rova'ė'e jovo bőrőme Euphrates-are dőre otehő'őhijo. Otehő'ő'ego jovoho sinihohijo Ĕhuro ruhe maja rojomajinő jioromo ruerőhe a masijo jabesi őroho jiovėhego maro rueromo muorovoromorőhego.

13 Ĕhi'amu naro gavodeje aru'aho sisė niő'i gemu vahuno va'ėnoho gőhuro sigobu bőrőmo hesi jő'ore jioromo gőhuro mi sisė hesi jő'ore jioromo gőhuro sareri'e aru'aho'e jő majėhijaje a hesi jő'ore jioromo suorovoromo rueruomamu.

14 Ēaru'aho sisēho jabumē Satan-are anera sisēro jioruomē'ero bogo gavarue darugo'e muoho vaeruomajeje. Darugo'e muoho vaeromo sa'ae dinō'e dinō'e va'arueje sa'are masijo vaejarue aribōvioho aho'obēhe gagovēvego daruge aho'o baejē'e aho God-are maja bōrōmoho rovego muorovoromorōhego.

15 Rōhu Iesuro uve: Jōe hehējo. Naro vajiohu'e aēro ō'anovo'iē'ajējo. Ēhuni ae rahu nune jioromo niōgu avo'avoho mueberovē'oho iae mae jioruomo'ajējo. Ēhi jiē'oho bogo ma-sinēremuoho a nuniroho jijihoromo javojoho baeruomo'ajējo. Iesuro ēhi uve.

16 Amo ē aru'aho sisē niō'i gemu jaburo sa'a muebejarue a masijoho sō ujuohēvo rueromo ōri ari'o ihe Hebrew jōehu uvaruoho Armageddon ē gagovēvohijo.

17 Gagovēvo'ego urimo anerae ōvo gō mine ōvo gōre gemuehu vōrō otehō'ōjaroho rōhu number 7-huro ijo tugoho'i ramare vōrōho sa'anō otehō'ōhijo. Sa'anō otehō'ō'ego God-are osa bōrōmore iajje rōho mare uvavohijo: Iae barējē'e hōjo.

18 Iae barējē'e hō uvo'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho sisē maro hijiohijiovohijo. Aevoromo aehu sa'are raromobe rovaroho sa'aho bogo ēhioho darugo'e maho hijiohijiovo'i ma-bisemu jiobe rovadeje.

19 Sa'aho hijiohijiovo'ego amo bōrōmoho niō'i gemu tariorovobe va'ohijo. Tariorovobe va'ego ame gō gō sa'ae dinō'e dinō'e jio'amajoho sisērē'amohijo. Rōhu God-ro amo bōrōme Babylon hesi sisēho bogo rumonimo'i vōrō'iraeromo i'uoho amo rajoho bojēmihijo ēhuro aehu vōrō'e jovo ue'ahoromo hara'uaruēhi ē i'uoho baeromo ēhi hara'uoromorōhego.

20 Ēi'uoho bojēmi'ego sa'a dirō dirō'e jio'amajoho dahore aho'obēhe sisērēromo ēhi va'o barē'amohijo.

21 Rōhu ēnēro direjohi'amē'e masijo masije ruvebihijo. Ēhesi i'uoho gemu gemu 50 kilo rabu'e jio'amē'ero ēhuro ruvebiromo ae taemo'amoromo ijumēvohijo. Sisē maro ijumēvo'ego jaburo God agoruomohijo.

17

Ōnō'e juvaje magonaho bōrōmo hesi jōhoje.

1 Ēhi'ego anerae aho'obēhe 7 rama ujuoharoho rōhu gemuēro rueromo uehijo: Rovego na rōjahego ōnō'e juvaje magonaho bōrōmehu i'u baejajoho gavējo. Ēmagonahoho ruē numē jovemu jiē'e ōri ari'ere hijaje hōjo.

2 Urimē'i a masije aho'obēhe sa'ae dinō'e dinō'e muebejaruoho ēho jaburo ē magonahoho sihonōvare hōjo. O ae aho'obēhe sa'ae dinō'e dinō'e raramaruoho ēho jaburo hesi jōho ejahoromo hesi vōrō'e jovoho ue'ahoromo simane sisērēromo hu'o mu sisēho vaenōvare hōjo. Ēhuni rovego na rōjahego huhu i'u baejajoho gavējo.

3 Ēhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotovehamu ē anerahuro na baejevoromo a rumo'e sa'are ruehijo. Baejevoromo rovamu naro gavodeje magonahoho sino kavuē'e mi sisē hesi dōre hijamu. Rōhu mi sisē hesi sinore iho sisē God agaruoho jajivo'amē'e jiohijo. Hesi simanoho aho'obēhe 7 jio'amohijo. Hesi danoho aho'obēhe 10 jio'amohijo.

4 Rōhu ē magonahohuro kavuē'e niōge nu ano'e gō gō jiē'oho ruahē'e gold mabēhēro aji'e munē mabēhēro nieniae gō gō mabēhēro ēhuro gurasijiomoromo avohorovē'e hihijo. Hiro mo gold'e enatuoho ōvōro

ma'enhijo. Ĕenatu gagoho ě magonahehu va'inumi'e mu gō gō vaejaje ě hesi va'inumohuro irijiom'e usihō'e sisē bēhe jiohijo.

⁵O magonaho hesi ihoho hesi varijore uhu'e jajivoromo uv'e jiohijo: Ave magonaho hesi bēhoho amo bōrōmoho Babylon hōjo. Ōnō'e jijiharue mu gō gō vaejarue sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōvi jabesi vēmoho hōjo.

⁶Rōhu na gavodeje ě magonaho hesi simanoho huotorovoromo sisērējē'e jiamu ě hesi bēhoho huro God-are aribōviehu Iesuare jō birivoromo majēhijaroho muo'amoromo jabesi kōho ibe rov'ēro. Ĕhu'ēro jiē'ēro simanoho sisērējē'e jiohijo.

Simane sisērējē'e jiamu gagorovo na tiōtiōvevadeje.

⁷Tiōtiōvevamu gegorovo rue anerahuro uehijo: Ja rabēni tiōjanuējo. Ĕmagonaho hesi uhu jōho o magonahehu dōre hijaje mi sisē simane 7 o dane 10 jiajoho ě mi hesi uhu jōho huruoho majahi'iē'ajējo.

⁸Jaehu gavane mioho urimo namijade hōjo. Rōhu avevejō'oho bogohōjo. Rōhu u'emu gua ěgobōvi sa'a gagore jio rojomo'iē'ajējo ijōnō sisēro va'irōhēro. Rojomo'iramu sa'are raromarue aribōviohuro tiōromo jōe barējēvo'ajējo. Ūrimē'i ō'idō sa'a bogo bamadevare evare God-ro maro raromemu rarom'irōhe surire a ioro'ioro jabesi ihoho jajivo'i a ioro'ioro jabesi ihoho bogo jajivo'amade hōjo. Jabesi iho bogo jajivo'amade aribōviohuro ě mi sisēho garomo tiōruomo'ajējo. Ĕhesi bēhoho ě mioho urimo namijadoho avevejō'oho bogojiajoho rōhu ijōnō rōhu maho jio'a'ajējo. Iae ěhuni tiōruomo'ajējo.

⁹Rōhu ae rahu ave jōho avo'avoho uehorovoromo simano mae baeromo bēhi nahē'oho ave nasi uhu jō hesi bēhoho biroho'arujējo. Ĕjōvode mi sisē hesi simane 7 ěho jabesi bēhoho dahore aho'obēhe 7 hesi jōho hōjo. Ĕmagonahohuro ě dahore aho'o 7 jiē'e hesi dōre hijanovaje hōjo. Rōhu simane 7 jabesi bēhoho gō sa'are masijo vaejarue ae 7 jabesi jōho hōjo.

¹⁰Ōvo gō mine rireromadoho gemu avevejō'oho daruge jioromo hi'i rōhu gemu gō'o bogo rov'e hōjo. Rov'iroho iae majae ma-bisemu hi'a'ajējo.

¹¹Rōhu mi sisē urimo namijē'ēro jaruvo bogojiaje hesi bēhoho a masije 7 jabesi jō uavode rōhu ě hesi ijore number 8-ehu ruerōhe hesi jōho hōjo. Rōhu ěho urimo riravobe rovarue a masije 7 jabesi ae gemuoho jio'a'ajējo. Rōhu hu sisēro va'a'ajējo.

¹²Rōhu mi hesi dane 10 gavanoho ě hesi bēhoho sa'a muebejarue a masije 10 jabesi jōho hōjo. Rōhu avevejō'oho mueberuomo'irōhe ōri ari'oho bogo baerom'e hōjo. U'emu bae'a'aruējo. Jabesi muebe'irōhe ōri ari'o baejē'iroho evare a muebejēvo'irōhe darugoho bae'a'aruējo mi sisēhu'o gemu mae masije riravoromo ae muebejēvego majae ma-bisemu jioromo evare ě darugoho barējēhorōhego.

¹³Ĕa masije aho'obēhe 10 ěho jaburo uehore gemu bae'a'aruējo. Uehore gemu baeromo jabesi darugoho aho'o mi sisē hesi ōrire gemu bojamiromo ajaminōvo'aruējo.

¹⁴Mi sisēho ajamiromo ri'ōromo God-are Sheep Harihohu'o muorovo'aruējo. Muorovo'iramu Sheep Harihohuro mana muorovēmiromo jabumē ruahō'ōjēvo'ajējo ě hesi bēhoho huro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirēmiromo hu gemu dōroho jiē'ēro. O huhu baejēvo'i uehorovēvoromo hesi baejēvade aribōviehu hu gemu birivoromo

uehorovarue ë aribövioho jaburo Sheep Harihohu'o gemuoro bimumvoromo muorovoromo sisëho ruahö'öjëvoruoma'ajëjo.

¹⁵ Anerahuro ëhi ueromo uehijo: Önö'e juvaje magonahehu ruë numë jovemu jië'ire hijamu gavane jovo hesi bëhoho ae aho'obëhe sine gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi jöho höjo.

¹⁶ Röhu mi sisëhu'o hesi dane aho'obëhe 10 ga'amanoho ëhu'o jaburo huorovoromo ë önö'e juvaje magonahoho nue huodivoromo ijumo'aruëjo. Ijumoromo niögu siri'o ho jahaho'amo'iramu dë'ahobatëremu jio'iramu ëhi nugoruoma'ajëjo. Dë'ahobatëremu nugonugoromo hesi sino ioro'ioroho ue'aho'i ioro'ioroho vëniro huoruoma'ajëjo.

¹⁷ Ëhi ë'iröhe hesi bëhoho God-ro uehore ë danoho simanore bojëmijade höjo ëhuro huhu nimaje muoho vaejahoromoröhego. Huhu nimaje muoho jabumëro vaejahoromo simane gemuoho uehorovoromo mi sisëho jabesi darugoho aho'o bojamiromo ajamijego ë mi sisëhuro bövie namiromo öri ari'o ho muebebe va'ego evare God-hu rabe rabe uëvadëhi ëhi jioröhego.

¹⁸ O jaehu gavane magonaho hesi bëhoho iho'e amo börömo höjo. Ëamohuro sa'ae dinö'e dinö'e muebejarue a ioro'ioroho muebe'amarue höjo.

18

Amo sisë Babylon ma-ioro'ioremu sisërë barë'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi'amu gagorovo gavodeje anerae gö ö'idöre jioromo ruvebijamu. Hu darugo böröme baejë'ëro ruvebi'ego hesi ajohuro sa'ae aho'obëhe ajivo'amohijo.

² Sa'ae aho'obëhe ajivo'amo'ego ma-darugo'o uvohijo: Amoho barëjë'e höjo. Iho'e amo börömo Babylon vejö'oho barëjë'e höjo. Avevejö'oho ë amoho Satan-are anera jabesi ame höjo. Aru'aho sisë jabesi öri ari'e höjo. Va'inumi'e ugo sisë ihe göëro göëro ë raromo jijiharue höjo.

³ Ëhesi bëhoho ëhi höjo. Aehu magonaho hesi vörö'e jovo iromo simane sisërëromo hu'o önö'e vaejarue ëhi jië'e mue gemuoho ë amo rajoho jaburo sa'ae aho'obëhe röjëhijare höjo. Aehu magonaho'o önö'e mu vaejaruëhi sa'are a masijo ömo'ömhuro ë amo gemuore bimumvoromo javoji'e mue gö gö vaejare höjo. O Babylon amo rajohuro mahunö'e raromoromo bövie bise'e imo'i nimare höjo. Ëhi nimë'ëro inömo imo'amarue ariböviohuro sa'ae göro göro jioromö rueromo ë amore jabesi inömo imoromo ëhuro moni ma'e jëvade höjo.

⁴ Ëhi uvavamu hejë'i hejodeje ö'idöre huë gö uvavamu: Nasi aribövioho ë amore raromarujoho vuonugo'i ruëjëjo ëhuro ë amo rajo jabesi gemuoroho bogo bimumvoromo mu sisëho vae'irarije höjo.

O jabuhu i'u baeruomajoho jemë bogo bae'irarije höjo.

⁵ Ëamo rajehu mu sisë börömo bëhe vaebe rovaroho God iae uehorovajëjo i'ue bojëmi'iro.

⁶ Amo rajehu mu sisë vaeruomadëhi jemëro i'uoho mana ëhi bojëmiromo röhu gö'o döro börömo bëhe bojëmirëjo.

Jabuhu a ioro'ioro vörö'e jovo bojëmanovamu ue'ahoromo ijumorovarëhi jemëro ëhi mana bojëmirëjo.

Röhu vörö ma-ma'e jovoho bojëmego ue'ahoromo ijumorovo avoho'irarëjo.
 7 Urimo amo rajehu nimoronimorohë'i jijjhoromo mahunö'e raromarëhi i'uoho mana ëhi bojëmego hara'uoromo huë vavaene baeruomo'irajo.

Magonahehu sarerivoromo uvajëhi: Na magonaho bërömëro jevë'ëro dö maro hijaje höjo.

Na bogo doruoho hijaje höjo.

Bogo mae bogo huë vavaenoho bae hesi jevajë uvajëhi

ë amo rajohuro ëhi gemuoho sarerivoromo uehorovoromo uvoruomaje höjo:

No masijë javuajëjo.

8 Ëhuni majae gemuore jabesi i'uoho aho'obëhe ma-majioho rue barë'iramu sisërëjëvo'ajëjo.

Ae guomo guomo sisë baeromo vuovëvo'ajëjo.

Huë vavaene bëröme jabesi örire rue'a'ajëjo.

Hömo majae rue'a'ajëjo.

Vënëro ravëvo barë'ajëjo

ë hesi bëhoho jabumë mevo gëromo i'u bojëmaje aho Bada God-are daru-goho bërömëro jië'ëro.

9 Röhu sa'a gö gö a masijohuro ë amo rajohu'o bimuvoromo javojjile muoho vaeromo hesi inöme marohë'e mae ujuohoromo mahunö'e raromë'ëro garöhe amoho vënëro ravoromo u'livo ajiom'o'iramu garuomoromo amo hesi jöëni vavaenimoromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e.

10 Nierusuburu'e bamoromo ë amore huë vavaeni bëröme bae-jaruoho garomo juhuonivoromo rori'o ëgoböviro riravo'ë'ö. Riravoromo uvoruomo'ë'e:

Babylon vaevë'e amo bërömhajjo.

E-e vaevë'e biriri'e amohajjo.

Jemesi i'uoho ma-majioho baejë'e jëvajëjo.

11 Ëhi uvoruomo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo inömo imoromo moni mana ujuoharue ariböviohuro ë amo hesi jöëni vavaenimoromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. Ëhesi bëhoho urimë'i ë amo rajehu imo'amarue a jabesi inömo imo'amoromo moni bojëminövaroho ë i'u baeröhe majare evare iae barë'ë'e. Barë'iramu ae bogojjë'ëro jabumë inömohe bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö.

12 Jabesi gold silver munë gö gö maho nienia maho bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Sanuovë'e niöge kavuë'e nu ano'e gö gö ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Ridi'e ije nu ano'e gö gö ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Inömo inömo mi danehu avoho'amaroho ijo maehu avoho'amaroho rövë'e munë maehu ajaniehu munë nu ano'o göëhu göëhu avoho'amaroho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö.

13 Rihu'e i maho ridi'e oso ihe gö gö vëniro buejego ridivajoho o sino avohorovaruoho o mu rabe rabe vaejaruoho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Wine jovoho olive ijo bajo jovoho flour-ho wheat-ho cow-ho sheep-oho horse-oho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Maratu mabëhe horse-ehu jagu bava'aruoho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ë'ö. Ae magonahe aru'aho'e jioruomajeje röhu mahu mi'o ë'aruëhi ëhi guduamo'amoromo imo'amarueje ae gö jabesi muemu vaeröhego. Ae magonahe mi va'ëne imo'amaruëhioho ëhioho bogo imo'ë'ö. Ijonöho aho bogo imo'amo'iramu ëhuni imo'amarue ariböviohuro nierusuburu'e bamoruomo'ë'e.

14 Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e: Vaevë'e amoho ijo baje gö gö i'i ganiganiëgajoho iae barëjêhë'e hõjo. Jemë inõme marohë'e mae o bövie bise'e ajivë'e ma-mabêhe jëvadoho sisërëjêhë'e hõjo. Dinõ'e röhu maho bihorêjo.

15 Iae ë inõmo amo rajo jabesi õrire imo'amoromo mana marohë'e ma ujuoharohuro ë amo rajehu huë vavaeni vi'ehi börõmo baejaruoho gëromo juhuonivë'ëro rori'o ëgobõviro riravo'ë'e. Ëgobõviro riravoromo huë vavaene baeromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e.

16 Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e:
E-e vaevë'e vaevë'e amo börõmohajo.
Sanuovë'e niõgu mabêhe kavuë'e ma-mabêhe io'amonõvarije hõjo.
Nieniae gold-ehu inõmo göehu göehu avoho'amaroho gurasijiomoromo avohorovonõvarije hõjo.

17 Jaruvoho jemesi inõmo marohë'o ho ma-majioho ijumêhë'e hõjo.
Boat muebe'amarue aribõvioho boat ma'ënarue aribõvioho boat-re raromoromo mu vaeromo moni baejarue aribõvioho boat-re va'arue a ioro'ioroho ëho jaburo rori'o ëgobõviro riravoromo

18 garõhe Babylon amoho vënëro ravoromo u'ivo ajiomõ'iramu garuomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ë'e: Sareri amo börõmo börõme jiade hõjo. Ëhi jië'e amoho urimoho bogojiade hõjo.

19 Ëhi uvoruomoromo vavaenimorovoromo tohotohoho jabesi simanore bu'õdivorovoromo nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e:
E-e vaevë'e vaevë'e amo börõmohajo.

Boat baeromo sö jovore va'arue ae aho'o noro ë amo rajore nosi inõmoho imëvoromo
manaho marohë'e mae ujuohë'e javuajêjo.
Jaruvoho ma-majioho sisërëjê'e hõjo.
Ëhi uvoruomo'ë'e.

20 Röhu õ'idõ rajoho apostle õmo'õmoho jõ God-aro baeromo majëhijarue aribõvioho God-are aribõvi ioro'ioroho jemëro nimorohore. Ëamo rajehu jemesi õrire sisë'i vaejëvaroho God-ro ëho gëromo ë hesi i'uo ho mana bojëmijê'eje.

21 Röhu darugo'e anerae gemuëro munë ha'osi börõmo börõmoho banigojiomoromo sö jovore bu'õ'ego jovo gagore be'abuehijo. Jovo gagore be'abue'ego anerahuro uvavohijo: Ëmunëhu e'ure be'abuejê'ëro ijonõ bogo gavaruëhi amo börõmo börõme Babylon i'ue baeromo ëhi ma-ioro'io remu beva'oromo sisërë'iramu ijonõho bogo ga'a'anuëjo.

22 Gita bejaruoho jõ iaruvoho virikõ huosiharuoho hëgõ huaruoho ë hesi huëho ë amoroho ijonõho bogo he'a'anuëjo. Inõmo javuo bövi bise'o avoho'amarue aribõvioho ë amoroho ijonõho bogo birohëvo'anuëjo. I sa'ijovaje munë hunuohunuovo'ego garahõrõ'e baejajoho ë amoroho ijonõho bogo he'a'anuëjo.

23 Iro buno'irae'ego ajivajoho ë amoroho ijonõho bogo ga'a'anuëjo. A'o magonaho'o masurovoromo nimoronimoroharuoho ë amoroho ijonõho bogo he'a'anuëjo. Röhu amo rajomë urimo jemesi moni mu vaejarue aribõviahuro sa'a ioro'ioroho iosirëmiromo masije jëvade hõjo. Jemëro sareri sareri'e muoho vaeromo sa'ae aho'o jabesi uehoroho ijumëharije hõjo.

24 Röhu jõ God-aro baeromo majëhijarue aribõviohu'o God-are aribõvi ioro'iorohu'o ë amore o dinõ'e dinõ'e raromaruoho muo'amamu

vuovëvë'oho ë amo rajo jabesi sisë højo. Iae ëhuni ë amoho sisërë'ajëjo. Anerahuro ëhi uvohijo.

19

¹ Ëhi'amu hejodeje ae aho'o ò'idõre ma-darugo'o uvoruomavamu: God mabëhëjo. Huro gemuëro maroho bamavuaaje højo. Iho bõrõmoho darugo maho nosi God hesiriremu højo.

² God-ro ae mae o sisë jëvego gë'i avoho mevëvaje højo. Ëhesi bëhoho ë õnõ'e juvaje magonaho bõrõmehu sa'ae aho'o javoji'e mu røjëhiromo ijumëvadohuni ëhuni huro mevoromo uavade højo: Sisë javo'ego sisëro va'a'anuëjo. Ëmagonahehu God-are mu vaejarue aribõvi muo'amëvadohuni ëhuni i'ue mana bojamijë'e højo.

³ Ëhi uvoruomoromo rõhu maho uvoruomohijo: God mabëhëjo. Ëamo bõrõmoho vënehu ravaje u'oho ëhi ma-ajiomemu ajiom'o'ajëjo.

⁴ Ëhi uvoruomo'ego rue a duvahe aho'obëhe 24-ho o God rajahjarue maje 4-ho jaburo sa'are ague aho raromoromo God-hu rõho mare hijajoho rajahiromo uaruomohijo: Ëjõho iae mae-ëjo. God mabëhëjo.

Masu'irõhe sõrõ God-are Sheep Harihehu bae'irõhe jõhoje.

⁵ Ëhi uvoruomo'ego God-are rõho mare uvavohijo: Nosi Bõrõmoho God mabëhe uarëjo. Hesi mu vaejharuje hu uehorovaruje aribõvi masijohu'o ininohu'o aho'o hesi õroro huë mae uarëjo.

⁶ Ëhi uvoruomamu hejë'i naro hejodeje ae aho'obëhe uvorovaruëhi jovehu ruomorodom uvajëhi varurehu anego hejaruëhi ëhi uvoromo uvavamu: God mabëhëjo. Bada nosi God daruge aho'o baejë'e ahuro bõrõme namijajëjo.

⁷ Ëhuni ë'tego no huë mae baeromo nimoroharëjo. Hesi ihoho mabëhe uavarëjo. Ëhesi bëhoho God-are Sheep Harihehu masu'irõhe majaho rovë'e højo. Huhu masu'irõhe magonahohuro avohorovë'e højo.

⁸ God-ro sanuovë'e ajivo avohë'e niõgoho bojamamu ba'amë'e højo. Ëhi uvoruomavohijo. Rõhu sanuovë'e niõgu hesi bëhoho God-are aribõvieuhu mu ma vaejarue hesi jõhoje.

⁹ Ëhi'ego ë anerahuro uehijo: Ave jõho jajivoromo uvonëjo: Ae rahu hejë'oho uëvamu: God-are Sheep Harihehu masu'irõhe sõrõho ro ihë uëvamu hejë'oho huë mabëhe jioruom'o'ajëjo. Ëhi uenugoromo uehijo: Ave jõ hejanuõho God-are jõ maho højo.

¹⁰ Anerahuro ëhi uevamu hejë'i naro hu uvene aho rõjahi'irõgoro hesi hõru'ere ague aho hijodeje. Hiromo rajahi'irõgoro ë'amu gegorovo uehijo: Bogave ëhiõho ë'iranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ëhi jië'e mu vaejaje ae jevajëjo. O jasi õ mueno'ohu'o Iesuare jõ mae uehorovoromo majëhijaruõho jabuhu Badare mu vaejaruëhi na'o ëhi ë'aje ae jevajëjo. Ëhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijëjo. Ëhesi bëhoho Aru'aho gemuõhuro jõe bojëmë'ego aëro ijonõ jiorõhe jõho majëhinõvare højo o avevejõ'oho Iesuare jõho majëhijarue højo.

Mu Ma Uehorovaje Aehu sino ajivë'e horse-re hiromo va'oromo sisë aribõviohu'o muorovade jõhoje.

¹¹ Ëhi uevamu gavodeje õ'idõho jiovë'e jiamu. Jiovë'e jiamu gagorovo gavodeje ae sino ajivë'e horse-re hijamu. Ëa hesi ihoho Birivoromo

Mu Ma Uehorovaje Ahoje. Hu mevoromo gövuaje a mae o sisë javuego gövuajoho ëho huro mae uehorovoromo ë'ajeje. O muorovajoho ëhu'o huro mae uehorovoromo ë'ajeje.

¹² Röhu hesi nunoho vënëro höduvanovohijo. O hesi simanore a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöho aho'obëhe didi'o'amë'e jiohijo. Röhu hesi sinore ihe jajivë'e jiohijo. Ae gö ë iho hesi bëhoho bogo ga'i hesi huro sivue gavajeje.

¹³ Hu köëremu jië'e niögoho ba'amë'e jiohijo. Röhu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'ohoje.

¹⁴ Röhu ö'idöre jioruomaje muorovo ariböviohuro aji buse jië'e sanuovë'e niögoho io'amoruomë'e sino ajivo'amë'e horse-re raromaruomohijo. Raromoro ë a börömo hesi ijore ijore jijihoruomohijo.

¹⁵ Röhu ë a hesi jö'ore anio ma'e kaejoho jiohijo ëhuro God bogo uehorovarue aribövi sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ruahö'öjëvoröhëro. Ruahö'öjëvoromo hujejo ha'itoho baeromo vörö'o muebejëvo'ë'e jaburo hu gemu ejahoruomoröhego. Muebejëvoromo aehu kavuë'e ö'i bajo munë guorötore hörehu taemotaemovoromo sa'ijovo'amaruëhi huro sisë aribövioho ëhi hörëro taemotaemovo'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho daruge aho'o baejë'e aho God-hu dë vörönimego vörö röjëhiromo i'u bojëmijaje jöhoje.

¹⁶ Röhu hesi ahihonö niögu döre ihoho jajivoromo uvë'e jiohijo: Masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu döroho höjo. Ëhi jajivë'e jiohijo.

¹⁷ Ëhi'amu gavodeje anerae gemu maja nunire namijamu. Namiromo döre bioromo va'arue ugoho aho'obëhe ma-darugo'o uëhijo: God sö'rö böröme bamajëjo. Rueromo gemuoro gagovöhëjo

¹⁸ ëhuro sa'are masijo vaejarue a jabesi birogoho iromo muorovo a masijo jabesi birogoho darugo'e a jabesi birogoho horse jabesi birogoho horse-re va'arue aribövi jabesi birogoho mae o sisë'i raromarue aribövi jabesi birogoho a masijo o a inino jabesi birogoho ëho i'amo'irarije höjo. Ëhi uëhijo.

¹⁹ Röhu gavodeje urimo gavode mi sisëho o sa'ae dinö'e dinö'e masijo vaeruomaje aribövioho o jabesi muorovo aribövioho ëho jaburo ë sino ajivë'e horse-re hijaje a börömohu'o hesi muorovo ariböviohu'o muorovo'i gemuoro gagovë'e jiamu.

²⁰ Muorovo'ego horse-re hijaje a börömohu'o hesi muorovo ariböviohu'o ëho jaburo mi sisëhu'o mi sisë hesi sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o ëhi guduamo baejëvo va'ohijo. Urimë'i ë jö sareri'e majëhijaje ahuro mi sisë hesi jöho ae sarerëmiromo darugo'o majëhiromo mi sisëhuni röromo noehu bogo gavarue darugo'e muoho vaenövadeje. Darugo'e muoho vaeromo ëhuro aho sarerëmi'ego ae rahu mi sisë hesi iho sinore baeromo hesi nu ano'o va'ëne inömo avoharoho uvene aho röjahijë'oho guaro rireromo va'onövareje. Amo ë sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o mi sisëhu'o guduamëvoromo bogo anëgo'i ma-babu'öjëvo'ego vënehu munë ravoromo girosijiomoromo e'u börömo va'ëne jiajire ë bejëvo va'ohijo.

²¹ Bejëvo va'ego jabesi muorovo aribövi sisëho horse-re hijaje a börömo hesi jö'ore jioromo höröjade kaejöhuro muo'amohijo. Muo'amo'ego uge aho'obëhe ë aribövi jabesi birogoho ue'ahë'ëro dë bajo'e jio'amohijo.

20

Satan gua gagore vadune ëgobövie hi'iröhego tövoromo gua gago ëgobövire ba'amamu John-hu gavade jöhoje.

1 Naro gavodeje aneraho ò'idöre jioromo gua ègobövi hesi ojo jiovarue key'o biriri'e ò'ohu'o òvëro òmëvë'e ruvebijamu.

2 Ruvebiromo è anerahuro ni'livadire jiobe rovade sigobu börömo hesi ihoho Devil o Satan è sigoboho guduamoromo tövohijo èhi jiobe va'ojuvo vadune aho'o 1,000 barë'iröhego.

3 Tövoromo è gua ègobövire ba'amo'ego beva'ohijo. Beva'ego ojoho tugohoniagivoromo sivaëro badihi taemohijo èhuro hu bogo höröromo urimo è'adèhioho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho sarerëmibe va'ego vadune aho'o 1,000 barë'iröhego. Röhu vadune aho'obèhe 1,000 barë'iramu evare ojoho jiovaho'iramu iae höröromo hibe juvoromo majae ma-bisemu barë'iramu evare barë'è'e. Èhi jio'è'e.

4 Èhi'amu gavodeje a masijoho röho mare raromamu. God-ro urimo uëvamu darugoho baerumadeje ae mevëvoromo gëröhëni mae o sisë jëvego. Èaribövioho röho mare raromoruomohijo. O gavodeje a ioro'ioro jabesi aru'ahoho jio'amamu. Urimë'i è ariböviohuro sa'are raromoromo God-are jö Iesuhu majèhijadoho ae majèhibe jijihamu gagorovo aëro è mu maho bijönimoromo sönöe tarivèhamu vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro è aribövi jabesi aru'ahoho gëvodeje. Urimë'i è aribövioho jaburo mi sisèho o è mi hesi nu ano'o va'ène avohare inömocho bogo uvene aho röjèhijareje. Èmi sisë hesi ihoho varijore o övore jajivèho'iröhoho bijönëgamu bogo baejareje. Bogo baejè'ëro vuovoromo i'ovë'ëro Keriso'o gemu mae masije vaejuvo vadune aho'obèhe 1,000 barëhijo.

5 A ioro'ioroho bogo i'ovo'i ma-vuovo momorölöjuvo vadune aho'obèhe 1,000 barë hesije. A'i naehu gëvode aribövioho i'ovoromo ri'öjè'e raromoruomohijo. Jabuhu i'ovoromo ri'öjare hesi bëhoho urimo ri'ö'iröhe majahaje.

6 Urimo i'ovoromo ri'ö'iröhe aribövioho huë mae jëvo'è'e. God-are aribövi maho jëvo'è'e. Urimo vuovëvadoho röhu maho bogo vuovoromo sisëroho va'i a'i God-are o Keriso-are priest muoho vaeromo Keriso'o gemu mae masije vae'iramu vadune aho'obèhe 1,000 barë'è'e.

Satan ruahö'öromo vëni ravajire è bu'ö'iröhe jöhoje.

7 Vadune aho'obèhe 1,000 barë'iramu Satan jiovo nugö'ö'iramu höröromo va'è'e.

8 Hörö va'oromo Gog sa'are Magog sa'are sa'ae dinö'e dinö'e ae sarerëmibe muorovojöro gagovëvobe va'è'e. Sarerëmibe gagovëvobe va'iramu ae aho'obèhe muorovo'i gagovo'iramu nie'u va'ène jio'è'e.

9 Nie'u va'ène jië'ëro sa'ae bövioho ruë numë tagavoromo God-are aribövie hesi amo börömore riravaruoho muorovëmi'i numëvo'è'e. Numëvo'iramu vënëro ò'idöre jioromo ruvebiromo ravëvo barë'è'e.

10 Ravëvo barë'iramu Satan è aribövi sarerëmiromo gagovëvade aho babu'ö'iramu vënehu munë ravoromo girosijiomoromo e'u börömo va'ène jiajire be'abue'è'e. Urimo mi sisèhu'o hesi sareri'e jö majèhijaje ahu'o ba'amëvego abo rireromo'iröhire è be'abue'è'e. Be'abueromo mi sisèho o sareri'e jö majèhijaje aho o Satan èho jaburo vae majae hara'uemu hara'uobe va'è'ö.

Ae aho'obèhe God-are nurire riravego jabesi muoho mae o sisë jiego God-hu ma-ioro'ioeremu mevoröhe jöhoje.

11 Ēhi ēl'ē'ō. Rōhu gavodeje a masijehu raromarue ēhi jiē'e ajivē'e rōho bōrōmore ae gemu hijamu. Hi'ego aehu huruomo va'aruēhi sa'ahu'o ō'idōhu'o ēhi arua anumiae va'ego rōhu ijoho bogojiohijo.

12 Ēhi'amu gavodeje vuovēv'ē'ē aribōvioho ininore va'o masijore ē rōho ma hesi nunire riravamu. Riravo'ego suri surioho jiovo'amohijo. Rōhu suri suri gōho ēho maro raromemu raromō'irōhe aribōvi jabesi iho jajivo'amē'e suroho jiovo'hijo. O suri suri ioro'ioroho ēho ae aho'o mu vaebe rovarē jōho jajivo'amē'e jiohijo. Ērōho mare hijaje ahuro suri surioho adahohijo ga'i di ahuro mu maho vaejē'e jiego di ahuro mu sisēho vaejē'e jiego. Ēho garomo uēhijo: Mu mae vaejē'e javaje manō va'ējo. Mu sisē vaejē'e javaje sisēnō va'ējo.

13 Vuovare aribōvi ioro'iorohuro sō jove iromo vuovo momorō'ōjē'ēro jiē'ēro rojomoromo ioro'iorohuro vuovē'e aribōviehu raromaruire ē jioromo ri'ōromo rueruomohijo. Rue'ego rōho mare hijaje ahuro ae gemu gemu mevo garomo mu mae vaejadoho o mu sisē vaejadoho manaho ēhi bojami'ego baebe va'ohijo.

14 Rōhu vuovarue vōrōhu'o a vuovego bahijarue ōri ari'ohu'o ēhu'o ma-ioro'ioemu bu'ō'ego vēnehu ravoromo e'u bōrōmo va'ēne jiajire ē abue'ego ijonōho vuovarue ōroho bogojiohijo. Rōhu vēnehu ravoromo e'u bōrōmo va'ēne jiaje hesi bēhoho ae rahu sisē vaejē'ēro vuovoromo ri'ōjē'ēro rōhu maho vuovoromo ē e'u va'ēnire abuerōhe jōhoje.

15 Ae rahu mae raromemu raromō'irōhe surire hesi iho bogojiē'ōho ēhi jiē'e aribōvioho ujuoho ruruhō'ō'ego e'u va'ēne vēnehu ravajire ē rireromohijo.

21

God-hu ō'idō sa'a bōvi bise'o i'o avoho'irōhe jōhoje.

1 Ēhi'amu gavodeje ō'idō i'ohu'o sa'a i'ohu'o jiamu ō'idō mamiohu'o sa'a mamiohu'o sisērē barējē'ēro. Sō jove urimo jiadoho bogojiohijo.

2 Ēhi garomo gavodeje God-are amo bōrōme hesi ihoho Jerusalem amo i'e ō'idōre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. Magonahehu masu'irōgoro baruahuro gajōro sino avohorovaruēhi ē amo i'oho ēhi avohē'e jiohijo.

3 Ēhi jiamu gagorovo hejodeje rōho mare ma-darugo'o uvavamu: Jōe hehējo. Avevejō'oho God-are javu maho a ririro jiē'ēro huro a'o gemu mae hinōvo'ajējo. Jabumē hesi aribōvie jēvo'i huro jabu'o gemu mae hiromo muebejēvonōvo'ajējo jabesi Bōrōmēro jiē'ēro.

4 Muebejēvoromo nuni jovoho miorēho'ajējo. Ijonōho aho bogo vuovēvo'i bogo nivo'i huē vavaenōho vi'ehoho bogo baeruomō'ajējo mu mamioho mami'e barējē'ēro jiē'ēro.

5 Ēhi uvo'ego rōho mare hijaje ahuro uvavohijo: Jōe hehējo. Naro bōvie bise'e i'ēremu bamajējo. I'ēremu bamajē uvonugoromo uehijo: Ējōho bogo sareroho jio'i iae jō mae hōjo. Ēhuni suroro jajivonējo.

6 Ēhi ueromo uehijo: Muoho iae barējajējo. Na urimo ni'i'ivevadoho rōhu ijo tugohō'ioho ēhi gemuoho jevo'ajējo. Mue aho'o aevodoho ēhi vae barē'irodoho jevajējo. Ae rahu huē girihēv'ē'oho naro sa'a gagore rojomaje jovoho vuoromo suvuore bojēmi'ejōjo ue'ahago i'ovēvo'irōhego.

7 Ae rahu mu sisē ruahō'ōjē'ōho aviēhi jiē'e huē maho nasi ōrire bae'a'ajējo. Na hesi Bōrōmoho God jevo'i hu nasi harihe jio'a'ajējo.

8 A'i juhuonivoromo mu vuonugarue aribövioho sareri sareri'e aribövioho mu sisë gö gö vaejarue aribövioho a muo'amarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene aho rōjahi'amarue aribövioho jō sareri'e atarue aribövioho aho'obēhe ēhi jiē'e aribōvi jabesi ōri ari'oho e'u bōrōmo va'ēne munē vēnehu ravoromo girosijiomajire ē jio'a'ajējo. Ēhesi bēhoho ē aribövioho mami'e vuovēvadoho rōhu maho vuovoromo ē va'o raromoruomo'ajējo.

Jerusalem amo i'o hesi jōhoje.

9 Rōhu urimo anerae 7 ramare vōrōho 7 otehō'ojamu evare bövie bise'e ijo tugoho'i sisērē'amadeje. Mami'e ēhi ē'are anerae aho'obēhe 7 rōhu gemuēro rueromo uvehijo: Rovego na rōjahijego Sheep Harihu hesi vaboro i'e masuvajoho gavējo.

10 Ēhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotoveho'ego ē anerahuro baejvoromo dō mare ajiomoromo dahoru bōrōmo ēgobövire ē ruehijo. Baejevo rueromo rōjehijamu gavodeje God-are Amo Bōrōme hesi ihoho Jerusalem ō'idōre God-hu hūajire jioromo ruvebijamu.

11 Ēamohuro God-are ajoho baejē'ēro ēhu'ēro ajivohijo. Ajivoromo mabēhe ajivo barējē'e jiohijo. Munē mabēhe hesi ihe jasper ajivajēhi ēhi ajivohijo.

12 Rōhu ē amo hesi rejoho ēgo ēgobōvi mae jiohijo. Rejo hesi ojoho aho'obēhe 12 jio rova'ohijo. Anerae aho'obēhe 12 oje gemu gemu riravo rova'ohijo. Israel rajo jabesi agane 12 jabesi ihoho gemu gemu ojo ahore jajivo'amo va'ēte jiohijo.

13 Maja hōrōjajinōho oje aho'o niō'i gemu jiohijo. Maja beva'ajinōho oje niō'i gemu jiohijo. Ruēnōho niō'i gemu viēnōho niō'i gemu ēhi jiohijo.

14 Ēamo rejo hesi uhuroho munē aho'obēhe 12 ruhē'e jiē'ēro ēhu'ēro rejoho bibivoromo namihijo. Ēmunē ruho va'are ahore God-are Sheep Harihu hesi apostle ōmo'ōme 12 jabesi ihe gemu gemu jajivo'amo va'ē'e jiohijo.

15 Rōhu na'o jō jōvaje anerahuro gold-ehu avohare vahu baejaruoho ōvoro baejē'e jiohijo amo bövi hesi vahuoho o amo rejohu'o ojohu'o ēho jabesi vahuoho bae'irōhēro.

16 Rōhu ē amo bōrōmoho ioni göho ioni göho ruhēnōho numēnōho vahuvojadoho hesi vahuoho ma-gemuoho jiohijo. Anerahuro gold ahoho bava'oromo amo bōrōmo hesi vahuoho vahuvo garomo gavadeje amo hesi ēgoho 2,400 kilometre jio'i hesi bunohu'o dōre ajiomadohu'o jabesi vahuoho gemuoho jiamu.

17 O anerahuro amo hesi rejo vahuoho vahuvo garomo gavadeje rejo dōre ajiomadoho 60 metre jiamu. Jabuhu vahuvo gavaruēhi ēhi gavadeje.

18 Rōhu amo rejoho munē nu ano'o mabēhēro vaejē'e jiohijo. Munē hesi ihoho jasper-je. O amo bövioho ma-gold-ēremu avohē'ēro ma-ajēro jiē'ēro ruēnōrīre ōri ari'ohu'o ga'a'anue.

19 Rōhu amo rejo bibivo'irōhego rejo uhure bahijare munēho munē mabēhe nu ano'e gö gö avohoromo bahijē'e jiohijo. Munē number 1 hesi ihoho jasper ajivē'e ma-mabēhe jiohijo. Munē number 2 hesi ihoho saphire nuogu'e ma-mabēhe jiohijo. Munē number 3 hesi ihoho agate mahu guho'e jiohijo. Munē number 4 hesi ihoho emerald rōvē'e ijo hano va'ēne jiohijo.

²⁰ Munë number 5 hesi ihoho onyx hesi nu ano'e gö gö kavuë'e jionövo ajivë'e jionövohijo. Munë number 6 hesi ihoho carnelian kavuë'e jiohijo. Munë number 7 hesi ihoho quartz hövë'e jiohijo. Munë number 8 hesi ihoho beryl ijo hano va'ëne jiohijo. Munë number 9 hesi ihoho topaz hövo avohë'e jiohijo. Munë number 10 hesi ihoho chalcedony rövoromo hövanovë'e jiohijo. Munë number 11 hesi ihoho turquoise nuogu'e jiohijo. Munë number 12 hesi ihoho amethyst rövoromo kavuanovë'e jiohijo. Munë aho'obëhe 12 jabesi nu ano'e gö gö ëhi jio'amohijo.

²¹ Röhu rejo oje aho'obëhe 12 jabesi tugoharuoho ëho nienia ha'ose aho'obëhe 12 jiohijo. Oje gemu gemu nienia ha'ose gemu gemu ëhi jiobe va'ohijo. Röhu amo hesi öri börömo ma-gold-ëremu avohë'ero ma-ajëro jïë'ero ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue.

²² Röhu gavodeje God rajahjarue javu börömo bogojiamu. Bada God daruge aho'o baejë'e ahu'o hesi Sheep Harihohu'o ëho jabu bëhi maro jëvë'ego ëhuni bogo osaremuoho rajëhi'i dinö'e dinö'e God'o hesi Sheep Harihohu'o ë rajëhiruomohijo.

²³ O bëho rabëni majahu'o manaerohu'o ë amoroho bamoromo ajivojëro. God-are ajohuro amoho ajivoromo God-are Sheep Harihohuro iro va'ëne amoho ajivajeje.

²⁴ Ajivo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ë amo hesi ajire jijihonövo'ëlö. Sa'are masije riravarue ariböviohuo jabesi bövie bise'e nu ano'o mabëhe gavaruoho ë amore ujuoho rue'ëlö.

²⁵ Ëamoroho vahioho bogojio'ë'e. Majae vahie bogojio'i ma-majae jiemu jio'iramu amo rejo ojoho bogo tugohonövo jiovonövo'i ma-ëhi jiovo nugo'ëlö.

²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuo jabesi mu maho inömo maho ë amore ujuoho rueruomo'ë'e.

²⁷ Va'inumi'e muoho bogo mae bogo barueruomo'ë'e. Mu sisë gö gö vaejarue aribövioho o sareri'e jö atarue aribövioho bogo ë amoroho rueruomo'i a'i mae raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho Sheep Harihu hesi surire jajivo'amade ë ariböviohuremu ë amoroho rueruomo'ë'e.

22

¹ Ëhi'amu iae ë anerahuro röjehijamu gavodeje a i'ovëvoröhe jovoho ajivo barëjë'e rova'amu. Jovoho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu arijarue röho mare jioromo rühijo.

² Röho mare jioromo rueromo amore öri börömo hesi ririre rova'ohijo. Jovoho ririre rova'i a i'ovëvo'iröhe ijoho ionire ionire riravobe va'ohijo. Vadune gemu gemu röhu vae 12 12 bajoho ëhi raejajeje manaere gemu gemu. Ëjjo hano hesi bëho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi marëjëvo'iröho jiohijo.

³ A'i God-hu bijönimaje bövioho bise'oho ijönöho ë dirö'oho bogojio'ë'e. God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu masijo vaeromo arijarue röho maho ë jio'ë'e. God-are mu vaejarue ariböviohuo hu ë rajahinövo'ëlö.

⁴ Rajahiromo hesi nu ano'oho ganövo'ëlö. Hesi ihoho jabesi varijore jajivo'amë'e jio'ë'e.

⁵ Röhu vahioho ijönöho bogojio'ë'e. Iro hesi ajohu'o maja hesi ajohu'o ajivëvo'iröhe bëho bogojio'ë'e. A'i Bada God-are ajohuro ajivëvonövo'ë'e. Ajivëvo'iramu jabumëro ioro'ioremu masije riravoromo öri ari'oho muebebe va'oruomo'ë'e.

Iesu rueröhe jöhoje.

⁶ Röhu ë anerahuro uehijo: Ave jöe aho'o hejanuoho iae mae-ëjo. Bogo sareroho höjo. Bada God hesi Aru'aho a jabesi simanore bamëhego ae jö majëhijarue aho God-ro hesi aneraho na remö'öjade höjo naro rueromo röjëhijego hesi mu vaejahuje ariböviohuro garomo uvo'irarijego: God-ro nimo'ego majae ijönöho ëhi ëhi jië'e muohuro nosi örire rue'ië'ajëjo. Ëhi uehijo.

⁷ Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ië'ajëjo. God-are jö börömo ave surire jajivë'e höjo. Ëhuni ae rahu ejë'oho huë mabëhe jioruomo'ajëjo. Ëhi uve.

⁸ Röhu naehu jajivode jö hesi muoho aho'obëhe John naro heromo gavë'e jeve. Heromo ganugoromo ë mu röjëhijade aneraho naro uvene aho röjahi'irögoro hesi hörü'ere ague aho hijodeje.

⁹ Ëhi'o'ego uehijo: Bogave ëhioho ë'iranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ëhi jië'e muoho vaejaje ae gemuoho jevajëjo. O jasi ö mueno'ohu'o jö God-aro baeromo majëhijaruoho o jaehu jajivanue surire jö ejaho'iröhe aribövioho jabuhu God-are mu vaejaruëhi na'o ëhi ë'aje ae gemuoho jevajëjo. Ëhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijëjo.

¹⁰ Ëhi uenugoromo uehijo: Ijönö jioröhe mu hesi jö ave suri surire jajivanuoho nadi subivëhonëjo ë hesi majaho dunovë'e jiaje.

¹¹ Ae rahu mu sisë vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu va'inumi'e mu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu mu ma vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu God gemu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo.

¹² Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Jemesi mu hesi suvuoroho ujuohoromo ö'ejöjo mu diehi diehi mae o bisemu sisë'i sisë'i vaejarijëhi ae gö gö suvuoroho ëhi bövie o bise'e bojëmi'irodëni.

¹³ Na urimo ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Na aevo'i jevadoho röhu ijönö jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho ëhi vae barë'irodoho jevajëjo.

¹⁴ Ae rahu niögu u'o'amaruoho huë mabëhe jioruomajëjo. Ëhi jië'e aribövioho naro uë'iramu a i'ovëvo'iröhe ijo hesi bajoho iromo amo rejo hesi ojoho ruahoromo amo börömore rueruomo'ajëjo.

¹⁵ A'i mu sisë gö gö vaejarue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho a muo'amarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e hörömo uvene aho röjahi'amarue aribövioho sareri'e mu nimoromo vaejarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho ave amoroho bogo rueruomo'i marori'o jioruomo'ajëjo.

¹⁶ Iesu naro nasi aneraho nugö'öjë'e jevajëjo ë jöho huruoho majëhijego ekaresiae gö gö he'irarijego. Na a böröme David-are ujoho jevajëjo. Sisonuvego ajivaje mujöroho va'ëne jevajëjo. Iesuro ëhi uve.

¹⁷ Röhu God-are Aru'ahohu'o Sheep Harihehu i'e masuvade magonahohu'o jaburo niö'iro uvö: Ruehëjo. O ave jö he'irarije aribövioho jemë'o uvore: Ruehëjo. O ae rahu huë girihëvë'oho jemëro ruehe. Nimë'oho rueromo a i'ovëvo'iröhe jovoho ma-ire. Manaho bogojio'ë'e.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁸ Röhu John naro God-are jö börömocho ave surire jajivë'e jeve. Ëhuni naehu jajivode jö he'irarije ariböviohumë ave jö majëhi'ië'ajoho avoho here. Naehu jajivode jöho ae rahu gö'o döre ëma jajivë'oho ave surire jajivode i'uoho God-ro ë aho bojami'ë'e.

¹⁹ O ae rahu uvë'oho: John-hu jajivade jö ë hesi vituoho sisë höromo dodure bu'öjë'oho God-ro uvo'ë'e: Ëhi jië'e aho sisë höromo dodure bu'ö'ë'e. Dodure bu'ö'iramu ave surire jajivode a i'ovëvo'iröhe ijo bajoho bogo i'ë'e. O ave surire jajivode God-are amo börömoroho bogo va'ë'e.

²⁰ John naehu jajivode jö mae hö uvaje Ahuro uve: Iae na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Bada Iesu iae mae uvanue. De je rove.

²¹ Bada Iesuro jemë aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Matthew 1:1-2:12
2	Matthew 2:13-3:6
3	Matthew 3:7-4:11
4	Matthew 4:12-25
5	Matthew 5:1-26
6	Matthew 5:27-48
7	Matthew 6:1-24
8	Matthew 6:25-7:14
9	Matthew 7:15-29
10	Matthew 8:1-17
11	Matthew 8:18-34
12	Matthew 9:1-17
13	Matthew 9:18-38
14	Matthew 10:1-23
15	Matthew 10:24-11:6
16	Matthew 11:7-30
17	Matthew 12:1-21
18	Matthew 12:22-45
19	Matthew 12:46-13:23
20	Matthew 13:24-46
21	Matthew 13:47-14:12
22	Matthew 14:13-36
23	Matthew 15:1-28
24	Matthew 15:29-16:12
25	Matthew 16:13-17:9
26	Matthew 17:10-27
27	Matthew 18:1-22
28	Matthew 18:23-19:12
29	Matthew 19:13-30
30	Matthew 20:1-28
31	Matthew 20:29-21:22

February

date	Scripture
1	Matthew 21:23-46
2	Matthew 22:1-33
3	Matthew 22:34-23:12
4	Matthew 23:13-39
5	Matthew 24:1-28
6	Matthew 24:29-51
7	Matthew 25:1-30
8	Matthew 25:31-26:13
9	Matthew 26:14-46
10	Matthew 26:47-68
11	Matthew 26:69-27:14
12	Matthew 27:15-31
13	Matthew 27:32-66
14	Matthew 28:1-20
15	Mark 1:1-28
16	Mark 1:29-2:12
17	Mark 2:13-3:6
18	Mark 3:7-30
19	Mark 3:31-4:25
20	Mark 4:26-5:20
21	Mark 5:21-43
22	Mark 6:1-29
23	Mark 6:30-56
24	Mark 7:1-23
25	Mark 7:24-8:10
26	Mark 8:11-9:1
27	Mark 9:2-29
28	Mark 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mark 10:13-31
2	Mark 10:32-52
3	Mark 11:1-26
4	Mark 11:27-12:17
5	Mark 12:18-37
6	Mark 12:38-13:13
7	Mark 13:14-37
8	Mark 14:1-21
9	Mark 14:22-52
10	Mark 14:53-72
11	Mark 15:1-47
12	Mark 16:1-20
13	Luke 1:1-25
14	Luke 1:26-56
15	Luke 1:57-80
16	Luke 2:1-35
17	Luke 2:36-52
18	Luke 3:1-22
19	Luke 3:23-38
20	Luke 4:1-30
21	Luke 4:31-5:11
22	Luke 5:12-28
23	Luke 5:29-6:11
24	Luke 6:12-38
25	Luke 6:39-7:10
26	Luke 7:11-35
27	Luke 7:36-8:3
28	Luke 8:4-21
29	Luke 8:22-39
30	Luke 8:40-9:6
31	Luke 9:7-27

date	Scripture
1	Luke 9:28-50
2	Luke 9:51-10:12
3	Luke 10:13-37
4	Luke 10:38-11:13
5	Luke 11:14-36
6	Luke 11:37-12:7
7	Luke 12:8-34
8	Luke 12:35-59
9	Luke 13:1-21
10	Luke 13:22-14:6
11	Luke 14:7-35
12	Luke 15:1-32
13	Luke 16:1-18
14	Luke 16:19-17:10
15	Luke 17:11-37
16	Luke 18:1-17
17	Luke 18:18-43
18	Luke 19:1-27
19	Luke 19:28-48
20	Luke 20:1-26
21	Luke 20:27-47
22	Luke 21:1-28
23	Luke 21:29-22:13
24	Luke 22:14-34
25	Luke 22:35-53
26	Luke 22:54-23:12
27	Luke 23:13-43
28	Luke 23:44-24:12
29	Luke 24:13-53
30	John 1:1-28

date	Scripture
1	John 1:29-51
2	John 2:1-25
3	John 3:1-21
4	John 3:22-4:3
5	John 4:4-42
6	John 4:43-54
7	John 5:1-23
8	John 5:24-47
9	John 6:1-21
10	John 6:22-40
11	John 6:41-71
12	John 7:1-29
13	John 7:30-52
14	John 7:53-8:20
15	John 8:21-30
16	John 8:31-59
17	John 9:1-41
18	John 10:1-21
19	John 10:22-42
20	John 11:1-53
21	John 11:54-12:19
22	John 12:20-50
23	John 13:1-30
24	John 13:31-14:14
25	John 14:15-31
26	John 15:1-27
27	John 16:1-33
28	John 17:1-26
29	John 18:1-24
30	John 18:25-19:22
31	John 19:23-42

date	Scripture
1	John 20:1-31
2	John 21:1-25
3	Acts 1:1-26
4	Acts 2:1-47
5	Acts 3:1-26
6	Acts 4:1-37
7	Acts 5:1-42
8	Acts 6:1-15
9	Acts 7:1-29
10	Acts 7:30-50
11	Acts 7:51-8:13
12	Acts 8:14-40
13	Acts 9:1-25
14	Acts 9:26-43
15	Acts 10:1-33
16	Acts 10:34-48
17	Acts 11:1-30
18	Acts 12:1-23
19	Acts 12:24-13:12
20	Acts 13:13-41
21	Acts 13:42-14:7
22	Acts 14:8-28
23	Acts 15:1-35
24	Acts 15:36-16:15
25	Acts 16:16-40
26	Acts 17:1-34
27	Acts 18:1-21
28	Acts 18:22-19:12
29	Acts 19:13-41
30	Acts 20:1-38

date	Scripture
1	Acts 21:1-16
2	Acts 21:17-36
3	Acts 21:37-22:16
4	Acts 22:17-23:10
5	Acts 23:11-35
6	Acts 24:1-27
7	Acts 25:1-27
8	Acts 26:1-32
9	Acts 27:1-20
10	Acts 27:21-44
11	Acts 28:1-31
12	Romans 1:1-17
13	Romans 1:18-32
14	Romans 2:1-24
15	Romans 2:25-3:8
16	Romans 3:9-31
17	Romans 4:1-12
18	Romans 4:13-5:5
19	Romans 5:6-21
20	Romans 6:1-23
21	Romans 7:1-14
22	Romans 7:15-8:6
23	Romans 8:7-21
24	Romans 8:22-39
25	Romans 9:1-21
26	Romans 9:22-10:13
27	Romans 10:14-11:12
28	Romans 11:13-36
29	Romans 12:1-21
30	Romans 13:1-14
31	Romans 14:1-23

date	Scripture
1	Romans 15:1-21
2	Romans 15:22-16:7
3	Romans 16:8-27
4	1 Corinthians 1:1-17
5	1 Corinthians 1:18-2:5
6	1 Corinthians 2:6-3:4
7	1 Corinthians 3:5-23
8	1 Corinthians 4:1-21
9	1 Corinthians 5:1-13
10	1 Corinthians 6:1-20
11	1 Corinthians 7:1-24
12	1 Corinthians 7:25-40
13	1 Corinthians 8:1-13
14	1 Corinthians 9:1-18
15	1 Corinthians 9:19-10:13
16	1 Corinthians 10:14-11:1
17	1 Corinthians 11:2-16
18	1 Corinthians 11:17-34
19	1 Corinthians 12:1-26
20	1 Corinthians 12:27-13:13
21	1 Corinthians 14:1-17
22	1 Corinthians 14:18-40
23	1 Corinthians 15:1-28
24	1 Corinthians 15:29-58
25	1 Corinthians 16:1-24
26	2 Corinthians 1:1-11
27	2 Corinthians 1:12-2:11
28	2 Corinthians 2:12-17
29	2 Corinthians 3:1-18
30	2 Corinthians 4:1-12
31	2 Corinthians 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Corinthians 5:11-21
2	2 Corinthians 6:1-13
3	2 Corinthians 6:14-7:7
4	2 Corinthians 7:8-16
5	2 Corinthians 8:1-15
6	2 Corinthians 8:16-24
7	2 Corinthians 9:1-15
8	2 Corinthians 10:1-18
9	2 Corinthians 11:1-15
10	2 Corinthians 11:16-33
11	2 Corinthians 12:1-10
12	2 Corinthians 12:11-21
13	2 Corinthians 13:1-14
14	Galatians 1:1-24
15	Galatians 2:1-16
16	Galatians 2:17-3:9
17	Galatians 3:10-22
18	Galatians 3:23-4:20
19	Galatians 4:21-5:12
20	Galatians 5:13-26
21	Galatians 6:1-18
22	Ephesians 1:1-23
23	Ephesians 2:1-22
24	Ephesians 3:1-21
25	Ephesians 4:1-16
26	Ephesians 4:17-5:2
27	Ephesians 5:3-33
28	Ephesians 6:1-24
29	Philippians 1:1-26
30	Philippians 1:27-2:18

date	Scripture
1	Philippians 2:19-3:6
2	Philippians 3:7-4:1
3	Philippians 4:2-23
4	Colossians 1:1-20
5	Colossians 1:21-2:7
6	Colossians 2:8-23
7	Colossians 3:1-17
8	Colossians 3:18-4:18
9	1 Thessalonians 1:1-2:9
10	1 Thessalonians 2:10-3:13
11	1 Thessalonians 4:1-5:3
12	1 Thessalonians 5:4-28
13	2 Thessalonians 1:1-12
14	2 Thessalonians 2:1-17
15	2 Thessalonians 3:1-18
16	1 Timothy 1:1-20
17	1 Timothy 2:1-15
18	1 Timothy 3:1-16
19	1 Timothy 4:1-16
20	1 Timothy 5:1-25
21	1 Timothy 6:1-21
22	2 Timothy 1:1-18
23	2 Timothy 2:1-21
24	2 Timothy 2:22-3:17
25	2 Timothy 4:1-22
26	Titus 1:1-16
27	Titus 2:1-14
28	Titus 2:15-3:15
29	Philemon 1:1-25
30	Hebrews 1:1-14
31	Hebrews 2:1-18

date	Scripture
1	Hebrews 3:1-19
2	Hebrews 4:1-13
3	Hebrews 4:14-5:14
4	Hebrews 6:1-20
5	Hebrews 7:1-19
6	Hebrews 7:20-28
7	Hebrews 8:1-13
8	Hebrews 9:1-10
9	Hebrews 9:11-28
10	Hebrews 10:1-18
11	Hebrews 10:19-39
12	Hebrews 11:1-16
13	Hebrews 11:17-31
14	Hebrews 11:32-12:13
15	Hebrews 12:14-29
16	Hebrews 13:1-25
17	James 1:1-18
18	James 1:19-2:17
19	James 2:18-3:18
20	James 4:1-17
21	James 5:1-20
22	1 Peter 1:1-12
23	1 Peter 1:13-2:10
24	1 Peter 2:11-3:7
25	1 Peter 3:8-4:6
26	1 Peter 4:7-5:14
27	2 Peter 1:1-21
28	2 Peter 2:1-22
29	2 Peter 3:1-18
30	1 John 1:1-10

date	Scripture
1	1 John 2:1-17
2	1 John 2:18-3:2
3	1 John 3:3-24
4	1 John 4:1-21
5	1 John 5:1-21
6	2 John 1:1-13
7	3 John 1:1-14
8	Jude 1:1-25
9	Revelation 1:1-20
10	Revelation 2:1-17
11	Revelation 2:18-3:6
12	Revelation 3:7-22
13	Revelation 4:1-11
14	Revelation 5:1-14
15	Revelation 6:1-17
16	Revelation 7:1-17
17	Revelation 8:1-13
18	Revelation 9:1-21
19	Revelation 10:1-11
20	Revelation 11:1-19
21	Revelation 12:1-18
22	Revelation 13:1-18
23	Revelation 14:1-20
24	Revelation 15:1-8
25	Revelation 16:1-21
26	Revelation 17:1-18
27	Revelation 18:1-24
28	Revelation 19:1-21
29	Revelation 20:1-15
30	Revelation 21:1-27
31	Revelation 22:1-21